Digitized by Google

12/24.7

Arch. A. C 166.799

OXFORD UNIVERSITY

TAYLOR INSTITUTION

ST. GILES', OXFORD OX1 3NA

Arch. A. C 166.799

CONFINED TO
THE LIBRARY.

0410004

31 E 1964

Digitized by Google

Karl Ignaz Thams

neues

ausführliches und vollständiges

deutsch - böhmisches

Nazionallexikon

oder

Wörterbuch.

Mit einer Vorrede begleitet

von

J. C. Adelung,

churfürstl. sächs. Hofrath und Oberbibliothekar in Dresden.

Zweite, sehr vermehrte und verbesserte Auflage
in zwey Theilen.

Mit dem Bildnisse des Verfassers.

Prag,
auf Kosten der Neureutterischen Buchhandlung.

1799.

Vorrede

des Herrn Hofraths Adelung.

Die Slaven sind, wie ich als bekannt voraus setzen kann, ein altes und überaus zahlreiches Hauptvolk des heutigen Europa, welches sich durch seine Sprache, Sitten und Lebensart sehr merklich von allen übrigen unterscheidet. In den frühesten Zeiten wohnten sie, wie andere jetzt europäische Völkerschaften, tief in dem innern und östlichen Asien, und vermuthlich so, daß sie die nachmaligen germanischen Völkerschaften in Westen, die Hunnischen aber in Osten hatten; wenigstens sind sie bey der nachmaligen Völkerwanderung in dieser Ordnung auf einander gefolget. In der großen Bewegung, welche um den Anfang der christlichen Zeitrechnung, vielleicht auch schon geraume Zeit vorher, durch innere Volksmenge und unbekannte äußere Ursachen unter diesen noch sehr rohen und wilden Völkerschaften veranlasset wurde, drängten sie sich immer westwärts, und bevölkerten auf diese Art unter andern auch Europa, welches durch ähnliche frühere Auswanderungen sogenannter Celtischer und Scythischer Völkerschaften aus Asien zwar schon besetzt, aber im Ganzen doch noch sehr kümmerlich und sparsam bewohnet war. Unter diesen werden die germanischen Völkerschaften den

Grie-

Griechen und Römern zuerst bekannt, und einige Jahrhunderte später treten auch die Slavischen auf, welche gegen das Ende des fünften bereits so weit vorgerücket waren, daß sie den größten Theil des östlichen und nördlichen Deutschlands besetzen konnten, welche Gegenden durch die Auswanderung germanischer Volksstämme waren geschwächet und entvölkert worden. Ohne Zweifel würden sie sich noch weiter westwärts ausgebreitet haben, wenn sie nicht durch die vorliegenden deutschen Völkerschaften wären eingeschränket worden, welche ihnen unter ihren Kaisern nach und nach viele von ihnen besetzte Provinzen wieder abnahmen, worauf sie in denselben mit den Deutschen zusammen schmolzen, so daß nunmehr in den meisten derselben bis auf die Leibeigenschaft alles Slavische bis auf die geringste Spur verschwunden ist. Aehnliche Schicksale hatten sie in manchen Gegenden des südöstlichen Europa; aber desto mehr glückte es ihnen in dem nordöstlichen, wo sie unter andern die zwey noch blühenden Reiche, das Pohlnische und Rußische gründeten.

Ein so zahlreiches Volk mußte nach dem natürlichen Laufe der Dinge, der Sprache nach, schon in den frühesten Zeiten, und bereits während seines Aufenthalts in Asien in mehrere Mundarten getheilet seyn, und war es auch wirklich, so wie es noch ist. Der mit ihren Volksstämmen längst erloschenen Mundarten nicht zu gedenken, so sind als noch jetzt bestehende Mundarten der slavonischen Sprache bekannt, im östlichen Deutschlande die böhmische, die mährische, die Wendischen sowohl in den beyden Lausitzen, als in dem Lüneburgischen, in Hinterpommern, in

Schle-

Schlesien, in Krain und andern österreichischen Provinzen; in Süden der Donau, die Kroatische, die Servische oder Raitzische, die Dalmatische, die Bulgarische und Bosnische, und in Norden dieses Flußes besonders die Pohlnische und Rußische, wovon sich jede, nach Maaßgebung ihres Umfanges, oft wieder in mehrere ihr untergeordnete Mundarten theilet. Ich verlasse diese Mundarten hier und wende mich bloß zur Böhmischen.

Diese ist unter den slavischen Mundarten eine der reichsten und ausgebildetsten, wovon die Ursachen in der Geschichte des Volkes sehr leicht zu finden sind. Sie ist die Muttersprache eines gewiß nicht unbeträchtlichen slavischen Stammes, welcher, aller historischen Wahrscheinlichkeit nach noch vor dem Ende des fünften Jahrhunderts, etwa um 480 in das von den Markomannen verlassene Böhmen einrückte. Welches der ursprüngliche Name dieses Stammes gewesen, ist, so viel ich weis, unbekannt; denn daß die neuen Ankömmlinge Czechen geheißen haben sollen, ist noch sehr unerwiesen. Genug, sie verloren ihren slavischen Namen sehr bald, und wurden von ihren Nachbarn die Böhmen genannt, weil sie das Land besetzten, welches ehedem die Bojer bewohnten, von welchen es den Namen Bojenheim, verkürzt Böhmen, bekommen hatte. Sie waren, so wie andere slavische Völker, anfänglich sehr rohe und wild, und kannten keine andere Erwerbungsmittel als die Jagd und den Krieg. Da ein solches Volk einen großen Bezirk zu seinem Aufenthalte gebraucht, so wird ihm auch sein Boden sehr bald zu enge, zumal wenn, wie hier der Fall ist, die Volksmenge durch neue Ankömmlinge von Osten

her immer vermehrt wird. Die Auswanderung ist als-dann immer das erste und gewöhnlichste Mittel aller rohen und unkultivirten Menschen, daher wandten auch die Böhmen nebst den mit ihnen verwandten Sorben und Wenden mehrere Jahrhunderte alle ihre Macht an, sich westwärts auszubreiten. Allein die vorliegenden deutschen Provinzen waren bereits zu stark besetzt, und die Beherrscher Deutschlands waren ihnen zu mächtig, daher sie nach langwierigen mit abwechselndem Glücke geführten Kriegen endlich in ihr Land eingeschränket, und genöthiget wurden, die Erhaltungsmittel in sich selbst zu suchen. Zunehmende Volksmenge in einem begränzten Raume ist die wirksamste und oft die einzige wirkende Ursache der Kultur, weil diese die Erwerbungsmittel vermehret, und allein im Stande ist, viele Menschen in einem eingeschränkten Raume zu ernähren. Freylich sperret sich der rohe Halbwilde gegen dieselbe so lange als er nur kann, weil Thätigkeit, anhaltende Arbeit und die mit dem engern gesellschaftlichen Leben unzertrennlich verbundene Aufopferung seiner natürlichen Freyheit ihm anfänglich unerträglich und bitterer als der Tod selbst sind. Allein endlich zwinget der Trieb der Selbsterhaltung ihn doch, nachzugeben, und die Nahrungsmittel durch eigenen Fleiß zu vermehren, obgleich der Fortschritt immer sehr langsam ist, und die ihm natürliche Abneigung nicht anders als Schritt für Schritt überwunden werden kann. Bey den slavischen Böhmen ward die Kultur dadurch sehr erleichtert und beschleuniget, daß sie auf ihrem Zuge aus Asien längs den blühenden Provinzen des römischen Reichs manche Bequemlichkeiten und Zweige des Kunst-

fleißes hatten kennen lernen, die sie daher jeßt in Uibung und Anwendung zu bringen anfiengen, als sie kein anderes Erhaltungsmittel bey der immer zunehmenden Volksmenge mehr übrig sahen. Daher finden wir den Bergbau, die Handlung und manche mechanische Arbeiten bey ihnen sehr frühe im Gange, und zwar früher als in dem mittlern und nördlichen Deutschlande, welches sich nicht schämen darf, manches in diesem Stücke von den Böhmen erlernet zu haben. In dem südlichen Deutschlande ist der Bergbau unstreitig ein Uiberbleibsel der römischen Kultur; allein in dem mittlern und nördlichen ist er allem Ansehen nach ein Abkömmling der slavischen. Indessen rückten doch die Böhmen in der Kultur des Geistes nur sehr langsam fort, bis gegen den Anfang des zehnten Jahrhunderts die christliche Religion Wurzel unter ihnen faßte, da sie denn mit derselben auch zugleich die Uiberreste der ehemaligen römischen Kultur kennen lernten, so wie sie sich unter den Christen dieser Zeit erhalten hatten.

Seit dieser Veränderung finden sich in der böhmischen Geschichte besonders zwey Zeiträume, welche für den Geschmack, die Sprache und die ganze Kultur des Geistes dieser Nation vorzüglich merkwürdig sind, die Regierung Karls IV. (in der böhmischen Geschichte des ersten) von 1346 bis 1377, und die Regierung Rudolphs II. von 1576 bis 1612. Beydemal gieng die Kultur von den Beherrschern aus, welche selbst aufgeklärt und ausgebildet waren, und die Wissenschaften und Künste gesitteter Länder in das ihrige verpflanzten. Was besonders den ersten Zeitraum betrifft, so streuete schon Karls Vater

König Johann, den Samen aus, welcher nachmals unter seinem Sohne so schöne Früchte trug, indem er der erste war, der seine Unterthanen näher mit den Ausländern bekannt machte. Der böhmische Adel, welcher ihn auf seinen häufigen Reisen nach den Niederlanden, Frankreich und Italien begleitete, lernte hier Geschmack und Pracht kennen, und legte nunmehr mit der alten slavischen Tracht auch seine Vorurtheile und rohen Sitten ab, lernte sein Haar kräuseln und enge Kleider tragen, und fieng an fremde Sprachen zu reden. König Johann unterstützte diesen Anfang theils durch die vielen Ausländer, die er an seinen Hof zog, theils durch seine eigene Pracht, unter deren Schutze die bisher unbekannten Künste des Luxus und des Geschmacks in Böhmen aufkeimten. Noch schneller war der Fortschritt unter seinem Sohne, Karln VI., der den Vater sowohl an eigenen Kenntnissen als auch an Geschmack und Neigung zu den schönen und bildenden Künsten noch übertraf. Böhmen hat unter seiner Regierung soviel, wo nicht noch mehr Schriftsteller, Gelehrte und Künstler aufzuweisen, als irgend eines der aufgeklärtesten Länder des übrigen Europa, und erst vor kurzem hat man entdeckt, daß sogar die Oelmalerey in Böhmen älter ist, als in Italien, oder vielmehr, daß die ältesten Oelgemälde, die wir kennen, in Böhmen aufbehalten worden, und sich noch aus der Regierung dieses Kaisers herschreiben.

Die innern Unruhen und Zerrüttungen unter den folgenden Regierungen hemmten den Fortschritt eines so schönen Anfangs, und da nachmals auch der Sitz des Hofes von Prag nach Wien verlegt wurde, so ver-

loren die K⸗nste des Uiberflußes ihre Aufmunterung, und der Geschmack seine Leitung. Zwar blieb aus dem glänzenden Zeitraume Karls IV. noch manches Pflänzchen übrig, welches hier und da im Stillen fortwuchs, und bey der großen Revolution, welche in der ersten Hälfte des sechzehnten Jahrhunderts in der Religion und allen Wissenschaften vorgieng, sich merklich stärkte und selbst Blühten trug; allein sie blieben nur immer einzeln, bis sich unter Rudolph II. wieder eben dieselben Umstände vereinigten, welche den glänzenden Zeitraum unter Karln IV. hervorgebracht hatten. Rudolph hatte seinen Sitz in Prag und liebte Aufwand und Pracht. Er munterte die Wissenschaften auf, belohnte die Künste und war selbst gelehrt. Er zog mehrere berühmte Ausländer nach Prag, und bewirkte dadurch einen seltenen Flor fast aller Wissenschaften.

Der Reichthum einer Sprache hängt immer von dem Fortschritte eines Volkes in den Künsten und Wissenschaften ab, ihre Biegsamkeit, ihr Wohlklang und ihre ganze Verfeinerung aber von dem Geschmacke. Beyde erreichten in den jetzt genannten Zeiträumen einen bisher in Böhmen ungewöhnlichen Grad der Vollkommenheit, und hatten daher auch den gewöhnlichen Einfluß auf die Sprache. Besonders geschah dieses unter Rudolph II. und da die Buchdruckerkunst jetzt der Aufklärung zu Hilfe kam, und Kenntnisse aller Art überaus schnell verbreitete, so waren die Fortschritte, welche die Sprache unter ihm machte, nicht allein geschwinder, sondern sie verbreiteten sich auch über mehrere Klassen der Nation, als unter Karln IV. möglich war, weil die Mittheilung

der

der Begriffe durch Handschriften langsam, beschwerlich und kostbar ist. Die böhmische Sprache brachte es in ihrem Reichthume und in ihrer Ausbildung schon so weit, daß fast alle Wissenschaften in derselben vorgetragen werden konnten, und wirklich vorgetragen wurden, wie es aus der großen Menge böhmischer Schriften aller Art erhellet, welche aus diesem Zeitraume noch übrig sind. Daß sie aber außer dem wissenschaftlichen Reichthum auch alles in sich besaß, was sie zu einer schönen Sprache erheben konnte, läßt sich mit der nicht kleinen Anzahl guter Dichter beweisen, welche dieser Zeitraum aufweisen kann. Mit einem Worte, diese Regierung ist der glänzendste Zeitpunkt in der Geschichte der Kultur Böhmens, und in Ansehung der Sprache ist er es so sehr, daß die Schriftsteller aus demselben für die Nation noch jetzt klassisch sind, und für einen jeden, welcher rein und schön böhmisch schreiben will, noch jetzt zu Mustern dienen müssen.

Wenn das in einer Nation der Fall ist, so ist es auch allemal ein Beweis, daß sie in der Kultur des Geistes und des Geschmacks wieder rückwärts gegangen ist. Die Ursachen davon sind sehr leicht einzusehen. Die Sprache ist der Ausdruck unserer Begriffe und Empfindungen, und ist diesen daher auf das genaueste angemessen. Sind diese arm, eingeschränkt, sinnlich, ungebildet, so ist es die Sprache auch, und eben so umgekehrt, weil beyde unzertrennlich in einander wirken und sich gegenseitig verfeinern oder vergröbern, wenn ich so sagen darf. So lange also ein

Volk in Kenntnissen und in dem Geschmacke wächst, so lange fährt auch die Sprache fort, immmer mehr bereichert und verfeinert zu werden; gehet aber die Nation in den erstern wieder rückwärts, so empfindet das auch die Sprache, welche nunmehr sowohl an Umfang des Ausdrucks, als an Reinigkeit, Wohlklang, und Feinheit abnimmt. Nicht, als wenn diese Vorzüge, wenn eine Sprache, als ein Abstraktum betrachtet, sie einmal erworben hat, sich aus der Reihe der Dinge verlören, welches seit der Häufung der Schriften, besonders durch die Buchdruckerkunst, nicht so leicht mehr möglich ist, obgleich die Feinheit der mündlichen Aussprache vorloren gehen kann; sondern bloß, weil der einmal erworbene Reichthum in Schriften ungenützt da liegt, und bey dem stümpfer gewordenen Empfindungsvermögen der Sprechenden sowohl die Reinigkeit und Richtigkeit der Sprache, als auch der Wohlklang vernachläßiget werden. Finden sich dann, bey einem solchen Verfalle einer Nation einzelne gute Köpfe, welche Geschmack genug besitzen, die Mängel ihres Zeitalters einzusehen, und Muth genug, sich über dasselbe zu erheben, so bleibt ihnen kein anderes Mittel übrig, als zu dem glänzendsten Zeitpunkte der Kultur zurück zu gehen, und wieder so zu schreiben, als die guten Schriftsteller der damaligen Zeit, die nunmehr für die Nation klassisch sind, geschrieben haben.

Das ist der einzige und der wahre Gesichtspunkt, aus welchem man die Wiederaufnahme veralteter Wörter und Formen, welche in manchen Sprachen zu

manchen Zeiten so sehr begünstiget wird, beurtheilen muß. So lange eine Nation noch an Kenntnissen und Geschmack wächst, ist diese Aufnahme wider die Natur einer jeden Sprache, ja wider den Begriff dieses Wachsthums selbst. Worinn bestehet derselbe anders, als in der Erweiterung, Veredelung und Verfeinerung unserer Vorstellungen? und da diese mit dem Ausdrucke durch die Sprache auf das genaueste zusammen hängen, und oft weiter nichts als dieser Ausdruck sind, so legt eine Nation während ihres Fortschrittes alle die ärmlichen, unbestimmten, rohen und sinnlichen Ausdrücke und Vorstellungsarten ab, welche Zeichen eben so ärmlicher, unbestimmter, roher und sinnlicher Begriffe sind, so wie sie sich bessere an ihrer Stelle erwirbt. Sie kann selbige auch nie wieder aufnehmen, sie müßte denn in der Kultur des Geistes und Geschmacks wieder zurückgehen, und eben wieder so eingeschränkt, unbestimmt, ärmlich und sinnlich denken, als ehedem. Manche unserer deutschen Schriftsteller und Kunstrichter, welche sich in Ansehung der Kenntnisse und des Geschmacks sehr weit über ihre Vorfahren des vierzehnten und dreyzehnten Jahrhundertes hinweg setzen, und doch die Wiederaufnahme veralteter Sprachformen empfehlen, machen sich dadurch eines Widerspruchs der ersten Größe schuldig.

Ganz anders verhält es sich freylich, wenn eine Nation in der Kultur des Geistes und des Geschmacks zurückgekommen ist, oder mit andern Worten, wenn ihre Begriffe sich im Ganzen genommen verenget haben, wenn

ihre Vorstellungsarten ärmlicher, schwankender und sinnlicher geworden sind, wenn ihr Empfindungsvermögen stumpfer geworden ist, so daß sie für die Reinigkeit und Richtigkeit der Sprache weniger Gefühl, und für ihre feinern Schönheiten weniger Sinn hat. Dann ist es nicht nur erlaubt, sondern selbst Pflicht, zu der schon vorhandenen schönern Sprache zurückzukehren, sich vermittelst derselben die Kenntnisse und das feinere Empfindungsvermögen der Vorzeit zu erwerben, und dann auf dem Wege fortzuschreiten, welchen die Sprache des glänzendsten Zeitpunkts vorbereitet und vorgezeichnet hat. Das ist nun der Fall in dem heutigen Böhmen, so wie in dem heutigen Italien, denn beyde sind in der Kultur in den neueren Zeiten zurückgekommen, und würde vermuthlich auch der Fall in dem heutigen Griechenlande seyn, wenn anders Geschmack, Wissenschaften und Kunstfleiß jemals wieder in demselben erwachen sollten. Alle übrige Staaten Europens sind hingegen noch in dem Wachsthume begriffen, obgleich der Fortschritt bey manchen schneller, bey manchen aber langsamer ist.

Was besonders Böhmen betrifft, so traten nach Rudolphs II. Tode und zum Theil noch während seiner Regierung wieder eben dieselben Umstände ein, welche nach Karls IV. Tode den kaum erweckten Wohlstand wieder vernichteten. Die innern Unruhen, welche das Reich auf das traurigste zerrütteten, sind bekannt genug. Durch die Verfolgung der Nichtkatholischen ward eine Menge gelehrter und fleißiger Männer und der größte Theil des aufgeklärten und begüterten Adels aus dem

Lan-

Lande vertrieben. Die Nation ward dem Leibe und dem Geiste nach unterjocht; auf die Sklaverey folgte Armuth, zumal da auch der Sitz des Hofes wieder von Prag verlegt ward, und auf die Armuth, Trägheit, Muthlosigkeit und Eingeschränktheit der Begriffe. Auf einem solchen Boden sproßen keine Blumen der schönern Kultur, welche in Freyheit gesäet und mit Wohlstand gedünget seyn wollten.

Zwar hat Josephs Weisheit einen Theil dieser Hindernisse der schönern Kultur gehoben, indem er die Freyheit des Geistes wieder hergestellet hat, daher Böhmen unter seinem Zepter allerdings dem dritten Zeitraume seiner schönern Kultur entgegen sehen kann. Es wird alsdann desto schneller in derselben wachsen, da es der Nation weder an Fähigkeit, noch an Thätigkeit gebricht, und sie in ihrer Sprache schon alle Hilfsmittel vorbereitet findet, die ihr dazu nothwendig sind.

Ich habe dieses wenige von der Geschichte der böhmischen Sprache um deswillen vorausgeschickt, um die Nothwendigkeit eines Wörterbuchs derselben desto einleuchtender zu machen. So lange sich eine Nation noch in dem Fortschritte der Kultur befindet, kann sie ein solches Hilfsmittel eher entbehren, weil alle Schätze und Eigenheiten einem jeden Sprechenden und Schreibenden unmittelbar gegenwärtig sind, wenigstens ohne große Mühe und Aufwand ihm gegenwärtig seyn können. Allein bey einer Sprache, welche wie die böhmische, in dem Falle ist, daß sie zur Vorzeit zurückkehren muß, ist ein Buch, welches den ganzen in Schriften zerstreueten Reichthum der Sprache mit allen feinen Eigenheiten derselben in ei-

nem engen Raume zusammenfasset, unentbehrlich, weil nicht jeder alle, oder auch nur die besten Schriften haben oder lesen kann. Das ist indessen nur ein Grund, welcher ein solches Buch für die böhmische Sprache nothwendig macht, es giebt deren noch mehrere; allein, da sie der Herr Verfasser bereits berühret hat, so kann ich sie hier füglich mit Stillschweigen übergehen.

Ich komme vielmehr auf das gegenwärtige Werk selbst, von welchem das Publikum jetzt die erste Hälfte, oder den deutsch-böhmischen Theil erhält. So viel ich, ohne böhmisch zu verstehen, urtheilen kann, hat der Verfasser alle seine Vorgänger sehr weit zurück gelassen, und sich durch dieses Werk eben so vieles Verdienst um seine Nation, als seiner Nation durch Bekanntmachung ihrer so alten, eigenthümlichen und reichen Sprache bey den Ausländern Ehre erworben. Die deutschen Artikel, welche in dieser ersten Hälfte voran stehen, sind überaus vollständig, sowohl in Ansehung der Anzahl und Auswahl der einzelnen Wörter, als auch ihrer Bedeutungen, und bey den Kenntnissen des Verfassers und dem von ihm angewandten vieljährigen Fleiße, ist zu vermuthen, daß auch die ihnen beygesetzten böhmischen Ausdrücke den deutschen und ihren Bedeutungen völlig angemessen seyn werden. Ich habe die ersten Bögen der zweyten, oder böhmisch-deutschen Hälfte, welche zugleich mit den angemessenen lateinischen Ausdrücken bereichert ist, mit mehreren älteren böhmischen Wörterbüchern verglichen, und auch hier alle Vorzüge der ersten Hälfte wahrgenommen. Der Verfasser hat daher wirklich alles geleistet, was man in die-

ser Art in einem so eingeschränkten Raume nur mit Recht erwarten kann, und hat daher die gerechtesten Ansprüche nicht nur auf den Dank seiner Landsleute und auf die Achtung der Ausländer, sondern auch auf die Belohnung eines Josephs, welcher Verdienste aller Art zu schätzen und zu vergelten weis.

Dresden den 3ten April. 1788.

Johann Christoph Adelung.

Einleitung.

Noch immer bleibt die böhmische Sprache, außer der deutschen, in den österreichischen Erblanden sowohl dem Begüterten *), Vorsteher, Richter, Rechtsfreunde und Beamten, als auch dem Seelsorger, Kriegsmanne, auch dem in Böhmen, Mähren, Schlesien und in den meisten Kommitaten Ungarns, oder bei einem Regimente angestellten Leib- und Wundarzte, Handelsmanne etc. die nothwendigste, ja oft die unentbehrlichste. Wie sehr dies die unsterbliche Theresia, und der erhabene weise Monarch Joseph der zweite, unser allergnädigste Landesfürst einsah, beweisen die zu Wienerisch-

Neu-

(*) Daß ein Begüterter, um mich mit den Worten der Erinnerung über einen wichtigen Gegenstand von einem Böhmen S. 132. gleich auszudrücken, mit seinen Unterthanen sprechen könne, erfordert wohl sein eigener Vortheil, da es sich leicht einsehen läßt, daß, wenn man sich auf einen Dolmetscher verlassen muß, man nicht nur oft der Betrogene seyn, sondern auch unwissend Irrthümer begehen könne. In der letzten Betrachtung wäre es sogar Pflicht, die Sprache seiner Unterthanen, so Landesleute sind, zu wissen. Es ist auch in der Natur gegründet, daß Unterthanen einem Herrn mehr zugethan sind, wenn sie mit ihm reden können; welches in verschiedenen Umständen kein kleiner Vortheil ist. Denen aber, welche sich dem Soldatenstande widmen, auch als Feldprediger, Feldmedici, oder Feldchirurgi, Auditeur etc. dienen, da der größte Theil der k. k. Armee aus Böhmen, Mähren, Wasserpohlen und Slowaken, welche die böhmische Mundart sprechen, bestehet, ist diese Sprache nicht nur nützlich, sondern sogar nothwendig und unentbehrlich. Nach der Aussage der erfahrensten Offiziere werden diejenigen von dem gemeinen Manne, die mit ihm seine Sprache reden können, als seine Landsleute so geliebt, daß er gerne sein eigenes, um das Leben seines Landsmanns zu retten, in die Schanze schlägt etc.

Neustadt im Jahre 1752 bei der Stiftung der theresianischen Militärakademie, und zu Wien im Jahre 1754 bei Errichtung der Militärpflanzschule auf der Leimgrube, und der Ingenieurakademie zu Gumpendorf, jetzt in dem Gebäude des aufgehobenen Theresianums, oder der sogenannten Favoritte; dann im Jahre 1775 auch auf der Universität von ersterer errichteten, vom letztern aber bestätigten öffentlichen Lehrstühle der böhmischen Sprache und Litteratur.

Daß man bei gründlicher Erlernung einer jeden Sprache eines ausführlichen Lexikons bedarf, ist ausgemacht; wie sehr man aber schon seit geraumer Zeit eines vollständigen böhmischen bedarf, ist leider! nur zubekannt, da alle bisher vorhandene gedruckte, sowohl Wodnians, Reschels, Weleslawins, als Lodereckers, (Rohns, Kropfs, Celarit,) eines Ungenannten und Wussins höchst unvollständig und mangelhaft sind, so zwar: daß, wenn man sie auch alle in eines zusammen brächte, dennoch nur ein Stückwerk daraus entstehen würde. Ohnehin haben alle diese Leute ihre Lexika blos für die lateinischen Schulen zu guten Hilfsbüchern bestimmt, und daher nie zweckmäßig bearbeitet. Selbst in der dritten Auflage des wussinischen werden Wörter, die noch täglich im Gebrauche sind, vermißt, und vergebens gesucht. Wussin erkläret die Wörter immer nur in einer, und das in der gewöhnlichsten Bedeutung, die erste ursprüngliche, eigentliche (primitive) Bedeutung aber giebt er entweder gar nicht an, oder unrichtig, unbestimmt und oft falsch. Uiberdies ist fast allen diesen Wörterbüchern, außer Wussins, das Latein dem Böhmischen vorgesetzt, folglich für den Deutschen, oder den Böhmen, welcher deutsch lernt, und des Lateins unkündig ist, unbrauchbar. Die übrigen alle sind theils blosse Wortregister, theils den niedern lateinischen Klassen gelieferte Handbüchelchen, welche zwar ihrer Bestimmung entsprechen, jedoch im Ganzen zur rechten, allgemeinen Absicht nie hinreichend sind. Und da ohnedies die deutsche Sprache seit vierzig Jahren immer mehr an der Ausbildung, Verfeinerung, und am Reichthume der Wörter gewann und zunahm, ja die höchste Stuffe der Vollkommenheit erreichte, so fallen diese damals verfaßten so-

wohl deutsch-böhmischen, als böhmisch-deutschen Dikzionäre, besonders in Ansehung des Deutschen sehr unvollkommen aus.

Schon längst äusserten zwar viele den Wunsch, ein ausführliches, förmliches deutsch-böhmisches Lexikon, indem man bisher, leider! gar keines hatte, an das Tageslicht treten zu sehen. Die Ursache, warum man bisher noch keines hatte, mag diese seyn: weil vielen, die vielleicht schon wirklich daran Hand anlegten, entweder am Vermögen fehlte, es selbst verlegen zu können, oder an Kräften und Musse, es zu vollenden. Warum man aber schon längst eines nicht haben konnte, oder vielmehr, warum es an Unterstützern wirklich thätiger und geschickter Leute, und an Verlegern wirklich guter schon vorhandener böhmischer Wörterbücher *) fehlte, und warum man die Erhaltung und Aufnahme einer vortrefflichen Nationalsprache so wenig beherzigte? dies zu entscheiden kömmt mir nicht zu; genug, nun erscheinet eines, unser besonders patriotisch gesinnte und um die böhmische Litteratur sehr verdiente Herr Johann Ferdinand Edler von Schönfeld ist der Veranlasser und zugleich Verleger desselben; blos ihm hat man es zu verdanken, daß ein Werk dieser Art zu einer Zeit erscheint, wo man ganz andere Schriften zu kaufen gewohnt ist.

Da ich bereits volle sieben Jahre aus den besten klassischen, sowohl gedruckten als ungedruckten böhmischen Werken **)

blos

*) Ich meine hier das rosaische, und zeberische, welche beyde, ersteres vielleicht seit hundert, letzteres etwa seit zwanzig und mehr Jahren schon noch im Manuskripte liegen.

**) Die prager k. k. Bibliothek war im Jahre 1783 die reichhaltigste und ergiebigste Quelle, ja eine wahre Goldgrube für mein Unternehmen, denn, da ich nebst meinem jüngern Bruder nach Aufhebung der Klöster und Einführung der Toleranz von dem dasigen Herrn Bibliothekar und k. Rath Raphael Ungar den Auftrag erhielt, einen Katalog aus den theils schon vorhandenen, theils später eingelieferten vielen tausend böh. Büchern zur Errichtung einer eigenen, besondern böhmischen Nazionalbibliothek zu verfertigen, den wir auch glücklich zu Stande brachten, benützte ich die so günstige Gelegenheit, und gewann Zeit, verschiedenes aus den seltensten und ältesten sowohl gedruckten, als ungedruckten böh. Werken oder Manuskripten zu meinem eigenen Gebrauche zu exzerpiren, aufzuzeichnen, und nun damit gemeinnützig zu werden.

blos zu meinem eigenen Gebrauche sammelte, wurde ich von diesem warmen Patrioten aufgemuntert, meine häufigen zerstreuten böhmischen Materialien in ein Ganzes zusammenzuschmelzen, und ein deutsch-böhmisches Lexikon daraus zu bearbeiten. Ich that es; entwarf mir den Plan, und wagte mich an diese schwere, mühvolle, unangenehme Arbeit. Quellen, aus den ich geschöpft habe, sind die Schriften eines Weleslawins, Komenius, Hageks von Libočan, Hageks von Hagkowa, Paprocký, Kupač, Pulkawa, Dalemil, Buryan von Kornic, Paul Fidek, Hrubý von Gelenic, Has von Hassinec, Kapihorský, Komnický, Dobřenský, Harant von Polžic, Budowec von Budowa, Wratislaw von Mitrowic, Sixt von Ottersdorf, Scypio, Konstanc; dann die alten Landesverordnungen und Stadtrechte, die Übersetzung der Annalen Trojens vom Jahre 1468. und 1488. der äsopischen Fabeln vom Jahre 1480. der martinianischen Chronik vom Jahre 1488. des alten Passionals vom Jahre 1489. des neuen Testaments vom Jahre 1475. der Bibeln von den Jahren 1488 — 89, und 1506. So auch die Version der Thaten Alexanders, des Aristoteles vom Thierreiche, der Ciripödie des Xenophon, Luzians, Ciceros, Petrarks, Laktanzens, Eusebs, Erasmus von Rotterdam, Jovian Pontans, Edmund Rampians, nebst andern kleinern Schriften, die ich hier übergehe. Um die böhmischen Bedeutungen genau und richtig erklären zu können, benützte ich bei Übersetzungen allezeit die Urschrift, mit der ich sie verglich. So that ichs z. B. mit der Geschichte von Troja, mit Aesops Fabeln, mit Petrarks Dialogen, und andern. Diese meine gemachten und verglichenen Exzerpten sollen zu meiner Rechtfertigung dienen, wenn etwa jemand wähnte, ich hätte mich neu erdichteter, chimärischer Benennungen nach Willkühr bedient. Viele, obwohl veraltete, ungebräuchliche, jedoch gute Wörter habe ich nicht verbannt, sondern vielmehr hervorgesucht und genützt, um sie der Vergessenheit zu entreissen, und nach und nach lieber in Aufnahme zu bringen.

Deutsche Lexika, die ich meiner Absicht gemäß fand, und zum Grunde legte, waren Bauer, Garrach, Hederich, Scheller, Troz,

und

und das Dictionaire des deux Nations; doch zog ich hiebei den Herrn Hofrath Adelung immer zu Rathe, weil ich manches mehr zu erläutern, wie auch zu ergänzen suchte; daher bemühte ich mich, alle deutsche übliche Wörter in allen ihren gewöhnlichen Bedeutungen und Verbindungen zu bemerken; dann durch Beispiele verschiedener Redensarten zu erläutern, welche Beispiele zugleich die Wortfügung, besonders bei den Zeitwörtern anzeigen, und lehren, was für eine Endung bei einem Worte zu stehen komme, und wie die Wörter in einer ganzen Redensart zu ordnen sind. Selbst für den Böhmen, der sich der deutschen Sprache befleißt, zumal da dieselbe nun die allgemeine Staatssprache ist, in welcher sowohl in den Schulen, als in Dikasterien und Kanzleien alles behandelt wird, bleibt dieß ein sehr nützliches, brauchbares, ja fast unentbehrliches Handbuch.

Obschon ich weit entfernt bin, gegenwärtiges, mir fast abgedrungenes Lexikon für ganz vollkommen auszugeben, so glaube ich dennoch, daß man es, im Ganzen betrachtet, mit allem Grunde wenigstens für das erste vollkommene deutsch-böhmische ansehen kann. Ich unterwerfe es jeder bescheidenen Kritik, nehme jede wohlgemeinte freundschaftliche Erinnerung oder Belehrung an, ersuche auch alle der böhmischen Sprache mächtige Männer, mich mit ihren willigen Beiträgen und Verbesserungen zu unterstützen; jedoch prüfen will ich sie bevor, und dann benützen. Das, was ich bisher noch itzt hie und da auffand und anmerkte, bin ich gesonnen, nächstens in einem Anhange nachzuholen. Gegenwärtige Anfangsgründe habe ich blos für diejenigen meinem Lexiko beigefügt, die noch ganz Fremdlinge in der böhmischen Sprache sind, um ihnen zugleich wenigstens nur einigen Vorgeschmack von derselben beizubringen, und sie einigermaßen zu weitern Fortschritten allmählich gleichsam vorzubereiten.

Prag, den 26ten Dezemb. 1787.

Der Verfasser.

Vorrede

zur zweiten Auflage.

Dasjenige Wörterbuch von mir, welches bereits im Jahre 1788 unter dem Titel: deutsch-böhmisches Nationallexikon, mit einer Vorrede begleitet von J. Ch. Adelung kurfürstl. sächsischen Hofrathe und Oberbibliothekar. Prag und Wien auf Kosten der von Schönfeldschen Handlung,, erschienen ist, fand allenthalben Beifall; davon überzeugte mich theils der schnelle, häufige Absatz desselben, theils die günstige Beurtheilung vieler in der böhmischen Sprache wohl bewanderten Männer, die ich hier öffentlich nennen würde, wenn ich ihre Erlaubniß dazu hätte. (*) Ich hoffe selbst, daß ich in Rücksicht des beschränkten Zeitraumes, den man mir dazu bestimmte, und für die Umstände, wo mich dazumal bei meiner mühevollen, schweren Arbeit annoch lästige, saftlose Amts und Kanzleigeschäfte engten und fesselten, gewiß das geleistet habe, was ich nur vermochte, und was man von mir mit Recht erwarten konnte. Da ich aber nun das Studium der Sprache uner-

(*) Uebrigens kann ich mich hier insbesondere sowohl auf die günstige Rezension in der berühmten jenaer allgemeinen Litteraturzeitung, als auch auf das unpartheyische, für mich sehr schmeichelhafte Urtheil und Zeugniß des Herrn Hofraths Adelung am letzten Blatte seiner vortrefflichen Vorrede beziehen, welches mir gewiß Stolz und zugleich Muth eingeflößt, meinen Fleiß verdoppelt, und mich bei gegenwärtiger Arbeit mächtig angefeuert hat.

unermüdet fortsetzte, und bei Durchsicht meines vorigen Versuches auf manche Mängel und Unvollkommenheiten stieß, die ich wegwünschte, so war ich bemüht, alle diese Fehler nach Möglichkeit zu berichtigen, die vorhandene Lücken auszufüllen, das Abgängige zu ergänzen, und so das Ganze der Vollkommenheit näher zu bringen. Das vom Herrn Hofrath und Oberbibliothekar Adelung seit dem fortgesetzte und vollendete vollständige grammatisch kritische Wörterbuch der hochdeutschen Mundart legte ich mir nun vorzüglich zum Grunde; auch habe ich in Ansehung des Böhmischen manchen guten Beitrag der Güte vieler meiner Freunde zu verdanken, der mir itzt zum Behilfe diente und zu Statten kam; sodann entstand allmählich eine Umarbeitung und Vermehrung des Ganzen, die billig für eine neue Arbeit, ja für das Vollständigste, was bisher in diesem Fache erschien, oder vorhanden ist, angesehen werden kann, um so mehr, da sich solche von meiner vormaligen sowohl in Ansehung der Anzahl oder Menge einzelner Wörter, wie auch der Bestimmung ihrer verschiedenen Bedeutungen auffallend unterscheidet. Daher bin ich auch im voraus versichert, ja überzeugt, daß gegenwärtige Ausgabe *) nicht nur den Wünschen und Forderungen der Liebhaber, sondern auch dem Bedürfnisse der Lernenden vollkommen entsprechen wird, und dies sey der beste Lohn für meine Mühe, für meine Bienenarbeit. (**

Noch

*) Den Verlag derselben hat zuerst Herr Professor Meißner, dann Herr Doktor Albrecht übernommen, der aber verschiedener unvorgesehener Umstände wegen verhindert wurde, und unterblieb.

**) Der Verleger meines ersten Nazionallexikons vom Jahre 1788. hatte solches dem großen Kaiser Joseph dem 2ten nebst einer an Denselben gerichteten, besonders in Wien gedruckten Dedika-

Noch muß ich erinnern, daß die eigene Namen der Länder, Provinzen, Gegenden, Städte, Städtchen, Marktflecken, Dörfer, Meere, Flüsse, Berge, Wälder, Edelsitze, Schlösser, Völker, Orden, Sekten, Gestirne, heidnischer Gottheiten, dann der Manns und Frauenspersonen in einem besondern Anhang erscheinen, welchen ich am Ende einzeln nachliefern werde, der eigentlich das Werk ergänzet, und vervollständiget.

Prag, den 13ten May, 1799.

Karl Ignaz Tham.

kazion[illegible] überreicht, und sich dadurch bei Seiner Majestät viel empfohlen, ich aber, dessen Name, da das ächte Titelblatt nicht abgedruckt war, bei dieser Gelegenheit unbekannt, ja etwa gar ungenannt blieb, mußte mich an Virgils Versen erholen; Hos ego versiculos — —

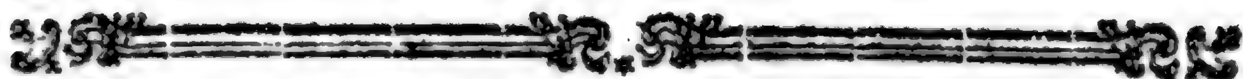

A.

A, n. der erste Buchstabe des Alphabets, A, ich bin das A und das O, gsem počátek y konec. Er weis weder A noch B davon zu sagen, zhola nic newj, ani zbla nezná.
Aachen, n. eine freye Reichsstadt, Aach, m. Cáchy, plur von Aachen, Achenský, Cáchenský.
Aal, m. ein Fisch, auhok, m. Seeaal, gezernj auhoř. Meeraal, mořský auhoř. Den Aal beym Schwanz halten, auhoře za ocas drżeti. Er entwischet einem als ein Aal, wyklauzne co auhoř. Das von Aal ist, auhořowý, zum Aal gehörig, auhořnj.
Aalbeere, s. Alantbeere.
Aale, f. ein Werkzeug der Schuster, s. Ahle.
Aalet, m. Alet, Alant, Alat, Alend, Alte, Ete, ein Fisch, hlawatice f. praudnjk řjčný m. pulec m.
Aalfang, m. lowenj n. low auhoře m.
Aalhälter, m. sádka na auhoře, auhořowá f.
Aalnest, n. auhořowé hnjzdo n.
Aalraupe, f. Aalrupe, mnjk m. mjka m.; piskoř f., piskorka f.
Aalteich, m. auhořowý rybnjk.
Aaronswurzel, f. Aronowá brada f. Aronowý kořen m.
Aas, Aaß, n. plur. die Aeser, Aeßer, todter Körper, umrlec m. umrlina f. umrlčina f. mrtwina f. mrtwola f. 2) todtes Vieh, mrcha f. mrssina f. Figürl. in niedrigen Redensarten eine lasterhafte Person, mrcha, mrssina, obluda, neplecha, a) von einem Aase, umrlčj, b) das wie ein Aas aussieht, aashaftig, zmrtwělý, umrlčj. 3) Aas, Lockspeise, Azung, Anreizung, wnada, nástraha f. ein Aas legen, aasen, mit Aase fangen, nástrahu strogiti, wnadu klásti, nastražiti, wnaditi, na wnadu, nastrahu lapati, nawnaditi.
Aaser, m. Sack, newod m. watka f.
Aasfressig, masožrawý.
Aaskäfer, m. chranst m.
Ab, od, auf und ab, nahoru a dolů, den Hut ab, den Kopf ab, klobauk dolů, hlawa dolů, kurz ab, zkrátka.
Abächzen, sich, vlkati se, vwzdychati se, vbědowati se.
Abackern, odworati, vworati, k sobě přiworati.
Abändern, zginačiti, zonačiti, přeginačiti proginačiti, ginačiti, proměniti přeměniti, změniti, měniti, 2) dekliniren, ohybati.
Abänderlich, proměnitedlný, proměnný, změnitedlný, měnitedlný.
Abänderung, f. přeginačenj, zginačenj, proginačenj, ginačenj, přeměněnj n. proměna, (proměněnost f.) změněnj n. změna, měna f. měněnj n. 2) Deklination, ohybatelka f.
Abängsten, abängstigen, sehr ängsten, durch Angst entkräften, einen oder sich, vlekati, vstrassiti, vsaužiti, vsўjrati strachem.
Abarbeiten, sich, durch Arbeit entkräften, vpracowati se, zpracowati se, vteyrati, zteyrati se, vtahati se. 2) ein Pferd abarbeiten, koně zteyrati, ztruditi, vtahati, ztahati, zchwátiti. 3) einemetwas, eine Schuld, mit seiner Arbeit ersetzen, oddělati, odpracowati, odděláwati, s pracý zaplatiti, nahraditi. 4) durch Arbeit wegschaffen, durch vieles Arbeiten abnützen, glatt machen, oddělati, ohladiti.

Abarbeitung oder Ermüdung, f. vypracowánj, zpracowánj, vteyránj, zteyránj n. 2) Abnützung, Abglättung, oddělánj, ohlazenj n.
Abart, f. ausgeartete ungerathene Nachkommen, nerůdné, nezdařilé, nepotatilé potomstwo n. (neruda)
Abarten, aus der Art schlagen, nezdařiti se, nepodařiti se, netatiti se, wyroditi se, zwrhnauti se, nepotatiti se, newrcy se po otcy, von den Tugenden seiner Voráltern, od ctnostj předků swých odstaupiti, odchýliti se.
Abartig, nepodařilý, nezdařilý, nezdárný, nepotatilý, nerůdný, neruda, wyrodilý.
Abartung, f. nepodařenj, nezdařenj, nepotaněnj n. nepodařilost, nezdařilost, nezdárnost, nepotatilost, nerůdnost f.
Abärndten, völlig einärndten, sežjti, obilj sklibiti. 2) die Aerndtearbeit vollenden, dožjti, požjti.
Abätzen, nawnaditi, vlákati, vlauditi, zpásti. 2) durch ätzende Mittel wegschaffen, vrýwati, vryti.
Abätzung, f. vrytj n.
Abbacken, verb. irreg. f. backen, 1) als ein activ. das Backen des Brodes vollenden, napecy, dopecy, vpecy. Der Bäcker hat bereits abgebacken, pekař giž napekl, vpekl. 2) das Obst, owoce sussiti, vsussiti, neutr. das Brod bäckt ab, ist abgebacken, chléb odpadá, odpadl, ge odpadlý.
Abbaden, skaupati.
Abbalgen, sich mit einem, zhmožditi, vsápoliti, vhmožditi se s někým, vprotýkati se, 2) den Balg, das Fell abziehen, z kůže swlécy.
Abbalgung, f. swlečenj z kůže n. 2) mit Prügeln, zhmožděnj, vhmožděnj n.
Abbeißen, odkausati, odkausnauti, vkausati, vkausnauti.
Abb... n, ohladiti, stjrati, oddělati s. beizen.
Abbeten, wymodliti se. 2) etwas, odmodliti, modlitbau odwrátiti.
Abbetteln, einem etwas, wyžebrati něco na někom, wyprosyti, dožebrati se, doprosyti se něčeho.
Abbeugen, abbiegen, ohnauti, ohybati, odkloniti.
Abbeugung, f. Abbiegung, ohnutj, ohybánj, odkloněnj n.
Abbilden, wyobrazyti, wypodobiti, wytwářiti.
Abbildung, f. wyobrazenj, wypodobenj, wytwářenj, n.
Abbinden, auflösen, losmachen, odwázati. 2) ein Faß, sud zbedniti.
Abbiß, m. vkausnutj, odkausnutj, n. 2) Teufelsabbiß, ein Kraut, čerkus m.
Abbitte, f. odprossenj n. Abbitte thun, odprossowati.
Abbitten, odprosyti, odprossowati.
Abbitter, m. odprosytel m.
Abbittsweise, odprosytedlně.
Abblasen, odsauknauti, sfauknauti. 2) die Nachtstunden abblasen, nočnj hodiny traubiti, odtraubiti.
Abblasung, f. odsauknutj, sfauknutj n. 2) der Nachtstunden, traubenj n.
Abblatten, Blätter abbrechen, listj olamowati, olámati, otrhati, smjtati, odtrhowati, plýti, den Wein, listj winné smjtati, podlamowati.
Abblatter, m. listj trhač m. des Weins, smjtač, podlamowatel m.
Abblattung, f. listj trhánj, olamowánj, smjtánj n. smjtka f. des Weins, smjtka f. podlom m.
Abblättern, smjtati, olámati, otrhati listj. 2) sich abblättern, opadati, z. B. der Kuchen, der Stein u. s. f. hat sich ganz abgeblättert, koláč, kámen opadal, s. Abblatten.
Abblätterung, f. smjtánj n. smjtka listj f. 2) opadánj, s. Abblattung.
Abbläuen, zmodřiti, modřin nadělati, zbjti, ztepati, zpráti, ztřjskati.
Abbleichen, zbjliti.
Abblühen, odkwětnauti, odkwjsti, odkwesti. Die Rosen sind abgeblühet, růže odkwětly.
Abblühung, f. odkwětnutj, odkwjtánj n.

Abbohnen, ohladiti.

Abborgen, wydlužiti, wypugčiti se něco, einem etwas, od někoho něco.

Abborgung, f. wydlužený, wypugčený n.

Abbraten, opecti, vpecti, am Spieße abgebraten, na rožni vpečený.

Abbräuen, das Bräuen vollenden, pjwo dowařiti.

Abbrechen, abreißen, z. B. einen Ast, vlomiti, odlomiti, 1) eine Blume, Birne, einen Apfel, kwjtek, brušku, gablko vtrhnauti, 2) ein Gebäude, Mauer, Dach abbrechen, stawenj zbaurati, rozbaurati, rozbořiti, pobořiti, střechu strhati, strhnauti, 3) seine Rede abbrechen, řeč swau přetrhnauti, přestati mluwit, abgebrochene Wörter, necelá, zkrácená řeč, přestáwka f. 4) laßt uns davon abbrechen, přestaňme, vmlkněme o tom, 5) erzählen ohne abzubrechen, něco bez přjtrže wyprawowati, 6) einem am Lohne abbrechen, někomu na mzdě, mzdy, platu vtrhnauti, 7) sich selbst oder seinem Maule abbrechen, na swém hrdle přjskrbniti, swé hubě vtrhnauti, swé žádosti vgjmati, 8) dem Pferde die Hufeisen, ein Schloß abbrechen, srazyti, odrazyti, neutr. abgebrochen werden, lámati se, zlámati se, zlomiti se, das Messer bricht ab, nuž se láme, die Nadel ist abgebrochen, gehla se zlámala, s. Brechen.

Abbrennen, etwas, spáliti, opáliti, popáliti, wypáliti, einem sein Haus, die Scheune, dum, stodolu wypáliti, spáliti, die Feinde haben die Stadt, das Haus, das Dorf abgebrannt, nepřátelé spálili, zapálili, wypálili město, dum a t. d. 2) von der Flamme verzehrt werden, shořeti, vhořeti, popelem lehnauti, 3) das Licht brennt ab, swjčka dohořuge, 4) das Feuerwerk, zapáliti zanjtiti, 5) ein Gewehr, eine Kanone wystřeliti ze zbraně, z děla, wypáliti zbraň, 6) abbrennen, neutr. durch die Feuersbrunst verunglücken, vertilgt werden, pohořeti, völlig, wyhořeti, shořeti, als: die Stadt ist abgebrannt, město pohořelo, wyhořelo, shořelo, ich bin abgebrennt, pohořel gsem, das Haus, dum shořel, ein abgebrannter Mann, muž pohořelý, 7) Töpfe, Ziegeln, páliti, wypáliti hrnce, wypalowati cyhly.

Abbringen, abschaffen, ein Gesetz, eine Gewohnheit, ein Recht, zrussiti, zkazyti, zahladiti, 2) einen von etwas abbringen, někoho od něčeho odwesti, odtrhnauti, odrazyti, zrazyti, zrážeti s něčeho, 3) einen vom Wege abbringen, někoho s cesty swesti, 4) das Getreide, obilj kliditi, skliditi, 5) wegbringen, ich kann den Schmutz nicht abbringen, nemohu sspjnu odprawiti, pryč připrawiti.

Abbringung, f. Abschaffung, zrussenj, zkaženj, n. 2) odwedenj, n.

Abbröckeln, oddrobiti, vdrobiti.

Abbruch, m. abgebrochenes Stück, vlomek, zlomek, m. 2) Abzug des Lohns, vtrhnutj, strhnutj, sraženj, poraženj, stáhnutj n. srážka f. 3) Abbruch thun, vgmu dělati, 4) an jemandes Ansehen Abbruch thun, něčj wážnost zlehčiti, Abbruch leiden, vgmu trpěti, er thut sich keinen Abbruch an, on sy nedá w ničem nauzy.

Abbrühen, pařiti, opařiti, zpařiti s. Brühen, ein Schwein, opařiti prase

Abbrühung, f. opařenj, pařenj n.

Abbuhlen sich, zhubiti, zhaubeniti se láskau, wychlipěti, wydugniti, wybaugeti se.

Abbürden, zskládati, břemena sprostiti, zbawiti.

Abbürsten, z. B. den Hut, das Kleid, očesati, sstětkau stjrati.

Abbürstung, f. očesánj sstětkau v.

Abbüßen, nésti, konati pokutu, pokutau splatiti, zakaussetí, zakusyti, zažiti, seine Sünden, trpěti za hřjchy.

Abbüßung, f. nessenj pokuty n.

A b c, n. Abeceda f. das A b c lernen, včiti se Abecedě.

Abcbüchlein, Abcbuch, n. Abeceda f. ljstek, slabikář m.

Abcknab, Abcschütz, m. abecednj, abecedárnj pachole n. žáček, abecedář m.

Abcordnung, f. abecednj řád, pořádek m.

Abctafel, f. Abeceda f. abecedář m.

Abcirkeln, s. Abzirkeln.

Abdachen, sklonité, obwýššné dělati.

Abdachung, f. die Schiefe eines Daches oder Walles, sklonitost, obwýššenost f.

Abdämmen, náspem, hrázý wodu přehraditi, das Wasser abdämmen, wodu náspem přehraditi, obehnati.

Abdampfen, wydmychnauti, wypářiti.

Abdanken, mit Danke entlassen, propustiti; rozpustiti, 2) neutr. sein Amt niederlegen, zsložiti z sebe auřad, zhostiti se auřadu, 3) einen seines Amtes entsetzen, entlassen, swrcy, wyhostiti, zsložiti někoho z auřadu, 4) der Welt abdanken, swěta se zhostiti, swětu weyhost dáti, nach geendigtem Schauspiele, poděkowati.

Abdankung, f. Niederlegung eines Amtes, zsloženj auřadu, zhosstěnj se auřadu n. 2) Absetzung, wyhostěnj, n. wýhost m. 3) Entlassung, propusstěnj, rozpusstěnj n. nach dem Schauspiele, poděkowánj n.

Abdankungsrede, f. idem.

Abdankungsschein, m. weyhost, wýhost, list weyhostnj m.

Abdarben, vstřjdmiti, vskrowniti, vskrbiti, vtrhnauti, ich habe meinem eigenen Maule den Bissen abgedarbt, gá swé wlastnj hubě ten kausek vstřjdmil, vtrhl.

Abdecken, odkryti, 2) das Vieh, stáhnauti, odřjti.

Abdecker, m. ras, bál m.

Abdeckerey, f. das Amt des Abdeckers, rasowstwj n. 2) des Abdeckers Wohnung, rasowna f.

Abdeckung, f. odkrytj n. 2) des Viehes, stáhnutj, odřenj n.

Abdielen, mit Dielen oder Brettern absondern, přepažiti, eine Kammer abdielen, komoru přepažit. 2) den Fußboden, podlahu klásti, prkny pokládati.

Abdienen, odslaužiti.

Abdingen, abbrechen, vtrhnauti na ceně. Er läßt sich nichts abdingen, nedá sy nic vtrhnaut. 2) freysprechen, oswoboditi, swobodného včiniti.

Abdingung, f. Abbruch m. vtrhnutj na ceně n. 2) Freysprechung f. oswobozenj n.

Abdisputiren, odhádati.

Abdonnern, wyhromowati, wyhřmjti.

Abdorren, ganz, vschnauti. Die Blumen sind abgedorrt, kwjtj vschlo, 2) sehr dürre werden, wyjýchati, schnauti.

Abdörren, sussiti, osussiti, 2) zur Genüge dörren, dosussiti, vsussiti.

Abdrath, m. ostružky, m. plur.

Abdrechseln, vkraužiti, 2) fertig drechseln, wykraužiti, dokraužiti.

Abdrehen, vkrautiti, vtočiti, 2) fertig drehen, wykrautiti, dokrautiti.

Abdreschen, das Getreide, vmlátiti, 1) das Dreschen beschliessen, wymlátiti, domlátiti, 2) einen abdreschen, zmlátiti, 3) diese Sache ist schon abgedroschen, tato wěc gest giž zobecnělá, zobyčegelá, 4) etwas verabreden, abkarten, vplesti, zosnowati, osnowati, ein abgedroschener Handl, vpletená, zosnowaná wěc.

Abdreschung, f. des Getreides, vmlácenj n. 2) s. Ausdreschung 3) einer Sache, Verabredung, vpletenj, zosnowánj, osnowánj n.

Abdreuen, s. Abdrohen.

Abdringen, wynutkati, wydřjti, wymocy, wydáwiti, wydrati, wyhrdliti, wymučiti. Er hat mir 10 Thaler abgedrungen, on na mně 10 tolarů wydřel, wymohl, wyhrdlil, wynutkal.

Abdringung, f. wydřenj, wynutkánj, wymoženj, wyhrdlenj n.

Abdrohen einem etwas, wyhrozyti sobě něco, pohrůžkami wymocy.

Abdrof-

Abdrosseln, s. Erdrosseln.
Abdruck, eines Buches, einer Figur im Wachs, Thon rc. eines Kupferstichs, m. wytisknutj, wytlačenj n. 2) eines Geschosses, spusstěnj n. 3) der Sohn ist der Abdruck seines Vaters, syn gest podoba otcowa, podobnjček otce m. 4) der letzte Abdruck, zdechnutj n.
Abdrucken, ein Buch, wytisknauti, wytlačiti, tisknauti, tlačiti, 2) von etwas herunter, odtlačiti, ztlačiti, 3) abdringen, einem etwas, mocý wytisknauti, wymocy, 4) sterben, zdechnauti.
Abdrücken, eine Flinte, ein Schloß, den Bogen, spustiti, spausstěti ručnicy, zámek, luk, 2) jemand etwas, na někom něco wydřjti, wymocy, wynutiti. Die Angst will mir das Herz abdrücken, auzkostj chce mi srdce puknaut, se rozkočit, auzkostj mi srdce až vsedá.
Abdunsten, wypářiti.
Abdünsten, w páru vwesti, obrátiti.
Abebenen, zpřjmiti.
Abeifern, sich, vdychtiti se horliwostj.
Abend, m. wečer m. gegen Abend, k wečeru, pod wečer, okolo wečera, gestern Abends, wčera v wečer, es wird Abend, es geht gegen den Abend, bude wečer, sseřj se, pozdj se, smrká, mrkne, připozdjwá se, chýlj se k wečeru, bey angehendem Abend, před samým wečerem, bis zum Abend, až do wecera, 2) der heilige Abend, sstědrý wečer m. 3) der Abend, die Gegend des Himmels, západ, gegen Abend liegen, proti západu, k západu, na západ ležeti, der Wind weht von Abend, wjtr wěje od západu, 4) es ist noch nicht aller Tage Abend, neweyskeg, gesstě nepřeskočil, newjš co wečer zlého přinese. zu Abend essen, wečeřeti, na wečer gjsti, am Abend, des Abends, na wečer, na wečjr, wečer, wečjr, v wečer, s wečera.
Abendarbeit, f. wečernj djlo n. wečernj práce, f.
Abendbesuch, m. wečernj nawsstjwenj, n.
Abendbrod, n. wečeře f. 2) das kleine, swačina f.
Abenddämmerung, f. saumrak wečernj, mrkánj wečernj, smrknutj, n. in der Abenddämmerung, w saumrak.
Abendessen, n. wečeře f.
Abendgastmahl, n. hostina wečernj f. wečernj hody m. plur.
Abendgebet, n. wečernj modlitba f.
Abendgegend, f. západnj strana f. vhel swěta m.
Abendglocke, f. läuten, k klekánj zwoniti.
Abendländer, plur. západnj kragjny f.
Abendländisch, západnj.
Abendlich, wečernj.
Abendlied, n. zpěw wečernj m.
Abendluft, f. wečernj powětřj n.
Abendlust, f. wečernj weselj n.
Abendmahl, n. Abendmahlzeit, f. wečeře f. Abendmahl halten, wečeřeti, 2) Abendmahl des Herrn, wečeře Páně f.
Abendmusik, f. wečernj hudba f.
Abendopfer, n. wečernj oběť f.
Abendregen, m. wečernj déssť m. wečernj prssřka f.
Abendröthe, f. Abendroth, n. wečernj záře f.
Abends, v wečer, v wečjr, wečer, wečjr, s wečera, na wečer, vor Abends, před wečerem.
Abendschein, m. saumrak m.
Abendsegen, m. wečernj požehnánj n.
Abendseite, f. strana západnj f.
Abendsonne, f. slunce západnj n.
Abendstern, m. zwjřednice, nedwědice, wečernj hwězda f.
Abendstunde, Abenddämmerung, f. wečernj hodiny plu. f.
Abendsuppe, f. Abendtisch m. s. Abendmahl.
Abendvogel s. Nachtvogel.
Abendvölker, m. západnj národowé m.
Abendwärts, k západu, na západ
Abendwind, m. wjtr západnj m. od západu.
Abendzeit, f. čas wečernj m.

Abend-

Abendzeitvertreib, m. wečernj chwjle krácenj n. wečernj kratochwil f.

Abenteuer, n. seltsamer Zufall, náhoda podiwná, potworná f. potworstwj n. wěc diwotworná, potworná f. 2) seltsames Gesicht, potwora f. wěc potworná f. odiwa, obluda, obludnost, potwornost f. auf Abenteuer ausgehen, podiwné, diwotworné wěcy před se bráti, 3) ungefährer Zufall, náhoda, přjhoda f.

Abenteuerer, m. diwotworec, diwotworce, potwornjk, diwotworný, podiwný, potworný člowěk m.

Abenteuerlich, podiwný, potworný, obludný, diwotworný.

Abenteuerlichkeit, f. potwornost f.

Aber, ale, wssak; pak, než, mich geht es aber nichts an, mne se to wssak, ale nic netýče.

Aberben, zděditi, ich habe dir noch nicht viel abgeerbt, nezdědil sem gesstě mnoho po tobě.

Aberglaube, m. powěra, powěrka f. powěrek, poboněk m. powěry plur.

Abergläubiger, m. powěrečnjk, poboňář, powěrec m.

Aberglaubig, abergläubisch, powěrný, powěrečný, powěrčiwý, powěrau nakwassený.

Abergläubischer Weise, powěrně, powěrčiwě, powěrečně.

Aberkennen, vor Gerichte, odsauditi od něčeho, práwem odnjti, s. Erkennen.

Aberkennung, f. odsauzenj od něčeho, práwem odnitj n.

Abermal, opět, zase.

Abermalig, opáčený, s. Wiederholt.

Aberndten, s. Abärndten.

Aberraute, f. Abraute, dřewinka f. brotan m.

Aberwitz, m. ztřesstěnj n. ssjlenost f. possetilost f. smyslem pominutj n. ztřesstilost, nesmyslnost, bezsmyslnost f. in Aberwitz gerathen, s. aberwitzig werden.

Aberwitzig, ztřesstěný, ztřesstěnec, ssjlený, possetilý, possetilec, třesstjk m. aberwitzig werden, possetiti se, ztřesstiti se, smyslem se pominauti. Aberwitziges Zeug, possetilé, nesmyslné, bezmyslné wěcy.

Aberwitzig, adv. ssjleně, possetile, ztřesstěně, bezsmyslně.

Aberwitziger, m. possetilec, třesstjk m.

Abessen, ein Bein, obgjsti, ogjsti, obrati, objrati, 2) aufhören zu essen, odgjsti, dogjsti, pogjsti, sie haben noch nicht abgegessen, gesstě nepogedli.

Abfahren, odgeti, odgjžděti, 2) die Hacke ist vom Stiele abgefahren, sekera se z topůrka wysmekla, 3) abfahren, durch Fahren absondern, ogeti, vgeti, 4) das Zugvieh abmatten, zchwátiti. Abfahren s. Sterben.

Abfahrt, f. odgetj n. odgezd m. Abfahrt aus diesem Leben, wykročenj z tohoto swěta, odebránj se na wěčnost.

Abfahrtsgeld, n. plat za odgezd. m.

Abfall, m. von jemanden oder von etwas, odpadnutj n. 2) der Weinbeeren, rez na wjno f. 3) er kömmt in Abfall, zle padá, hyne, mizj, scházý, 4) Abfall des Wassers, spád wody m. odpad m. 5) Abfall der Blätter von den Bäumen, padánj, opadánj n. 6) der Abfall von Glauben, von der Religion, odpadlstwj, odtrženj, n.

Abfallen, von jemanden, oder von etwas, z. B. von der Religion, odpadnauti, strhnauti se něčoho, 2) vom Leibe, vom Fleische, spadnauti se, opadáwati, 3) die Blätter, das Obst fällt ab, owoce padá, spadá, opadáwá, 4) das Wasser ist abgefallen, woda opadla, spadla, 5) activ. ein Stück von der Wand, sich die Nase, vrazyti.

Abfällig werden s. Abfallen.

Abfälliger, m. odpadlec, stržek m. odtrženec m.

Abfärben, obarwiti, zbarwiti, 2) neutr. die Farbe fahren lassen, pausstěti, r. g. (barwu) das Tuch färbt ab, sukno pausstj.

Abfalzen, odbjrati, odjrati.

Abfan-

Abfangen, schytati, pochytati, er hat dem Nachbar Tauben abgefangen, sausedu holuby schytal, pochytal, zlapal.

Abfassen, etwas in Gedanken, pogjti, pojjti, w mysl wzýti, wložiti, bráti, w mysli zploditi, 2) etwas schriftlich als eine Bittschrift, skládati, složiti, 3) etwas kurz abfassen, zkrátka pogmauti, krátce obsáhnauti, sewřjti.

Abfassung, f. der Gedanken, pogetj, w mysl wzetj n. tworžené myssleuky f. 2) einer Schrift, složenj, skládánj n.

Abfaulen, vhnjtij; dohnjti.

Abfäumen, opěniti, 2) abgefäumter Mensch, chytrák, chytráček m. chytrá lisska, chytrá sselma f. chytřec, zchytralý člowěk, zheyralec m.

Abfechten, wyssermowati, 2) sich abfechten, vssermowati se.

Abfegen, omesti, osmegčiti.

Abfeger, m. ometač, osmegčitel m.

Abfegung, f. ometenj, osmegčenj n.

Abfeilen, mit der Feile abnehmen, odpilowati, vpilowati, ein Stück vom Nagel abfeilen, kus hřebjku vpilowati, odpilowati, 2) glatt feilen, opilowati, zpilowati, einen Nagel, hřebjk opilowat, einen Schlüssel, kljč wypilowat, 3) zu Ende feilen, dopilowat.

Abfeilicht, n. odpilky plur. m.

Abfeilung, f. odpilowánj, vpilowánj n. 2) Polirung, opilowánj, zpilowánj n. 3) dopilowánj n.

Abfertigen, odbyti, odbýwati.

Abfertigung, f. odbytj, odbeywánj n. nun hat er seine Abfertigung, teď gest odbyt.

Abfesseln, odkowati.

Abfeuern, eine Kanone, wypáliti děło, paussteti střelbu, vdeřiti z děla.

Abfeuerung, einer Kanone f. wypálenj děla, wystřelenj, vdeřenj z děla, pussťěnj střelby, n.

Abficken, wysslohati, wysswjhati.

Abfinden, sich mit einem, shodnauti, pohodnauti, porownati se s někým, einen, wybeyti někoho.

Abfindung, f. shodnutj, pohodnutj n. porownánj n. 2) wybytj n.

Abfischen, vlowiti, vchwátnauti, 2) einen Teich, soviel als ausfischen, wylowiti.

Abfischung, f. vlowenj, vchwátnutj n. 2) eines Teiches, wylowenj n.

Abflattern, sich flüchtig entfernen, vepruhnauti, vletěti, b) vpláchnauti.

Abfleischen, zkuchati, zdjrati maso, masa zbawiti, geg odnjti.

Abfliegen, vletěti, odletěti, vljtnauti, odljtnauti.

Abfließen, hinab, ztecy, dolů tecy, zplýwati, zplynauti, 2) wegfließen, odtecy, odplynauti, odplýwati, vplynauti, prve tecy.

Abfließend hinab, zplýwagicý, ztěkagicý, dolů tekaucý. 2) wegfließend, odtěkagicý, odplýwagicý.

Abfließung, f. ztečenj, dolů tečenj n. ztok m. zplynutj, zplýwánj n. 2) Wegfließung f. odplynutj, vplynutj, odtečenj n.

Abflöhen, die Flöhe von jemanden abhaschen, blechy wyhoniti, wychytati.

Abflößen, Holz, odplawiti.

Abfluß, des Wassers m. ztok m. 2) nach Abfluße der vier Tage, po těch čtyrech dnech, po wygitj, odplynutj čtyr dnj. 2) der Ort, durch welchen ein fließiger Körper abfließt, průtok m.

Abfodern, einem etwas, požádati. 2) wegrufen, odwolati, von dieser Welt, powolati.

Abfoderer, m. požádatel m.

Abfoderung, f. požádánj n. 2) Wegrufung f. odwolánj n.

Abfolgen lassen, wydati.

Abfolgung, f. wydánj n.

Abformen, das Modell zu einem Werke machen, wytwořiti, wylepiti, 2) nachmachen, wypodobiti.

Abforschen, wyssetřiti, wysskaumati, wyzpytowati, wyzwěděti něco.

Abforschung, f. wyssetřenj, wysskaumánj, wyzpytowánj, wyzwěděnj, wyzwjdánj n.

Abfra-

Abfragen, einem etwas, doptáwati, wyptáwati se někoho na něco.
Abfressen, ožrati, obežrati, ožžrati, 2) einem das Seinige, wyžrati někoho, 3) Figürl: sich das Herz mit Sorgen abfressen, srdce sobě pečliwostmi vžrati.
Abfressung, f. ožrání, obežrání n.
Abfrieren, wymrznauti, vmrznauti, 2) sich abfrieren, oznobiti se, es ist ihm ein Glied, die Nase abgefroren, aud, nos mu vmrzl, zmrzl.
Abfuhr, f. odwezenj n.
Abführen, odwesti, odwáděti, 2) mit Pferden, odwezti, odwážeti, 3) durch ein Klistiek, und Vomitiv abführen, wyčistiti swrchem y spodkem, počistiti, 4) das Wasser abführen, wodu odwáděti, 5) vom rechten Wege, vom Vorhaben, von der Tugend abführen, od prawé cesty swesti, s prawé cesty odwesti, od předsewzetj, od ctnosti odwesti, odwrátiti.
Abführen, das, Abführung, odwezenj n. 2) odwezenj n. 3) durch Arzneymittel, počisstěnj n.
Abführend, počisstugjcý, počisstitedlný.
Abführer, m. odwoditel, 2) odwozytel m.
Abfüllen, Wasser, Bier, Wein, vliti, odliti, das Faß, d. i. den Wein, Bier u. s. f. in dem Fasse abfüllen, otočiti, stočiti, odebrati.
Abfüllnen, ohřebiti se.
Abfüttern, abweiden, die Wiesen, zpásti, popásti, opásti, 2) das Vieh, nakrmiti, pokrmiti.
Abfütterung, f. der Wiesen, zpásánj, popasenj n. 2) des Viehes, pokrmenj, nakrmenj n.
Abgabe f. des Unterthans, daň f. berně f. poplatek m. 2) eines Briefes ꝛc. odewzdánj, dodánj n.
Abgängig, wie eine Waare, odbytný.
Abgang, m. was von einer Sache abgehet, ostřepky, wymetky pl. m. a) vom Golde, Silber, Eisen, Bley, obyge f. odpilek, ostřižek, ostružek m. b) vom Holz, odřezek m. 1) Abgang des Wassers, an der Kasse, am Maaß und Gewicht scházenj n. 2) an Kräften, vbytj, vgitj, vcházenj n. 3) an Waaren, odbyt m. 4) Schaden, Verlust, Verminderung, vgma, sskoda f. Abgang an etwas leiden, mjti vgmu, zlehčenj n. 5) Abgang, die Handlung des Abgehens von einem Orte, z. B. des Bothen, der Post, des Schiffes ꝛc. odgitj n. odchoz m. 6) in Abgang kommen, gerathen, zacházeti, pomjgeti, tuchnauti, zatuchnauti, potuchnauti, 7) tödtlicher Abgang, wymřenj. Nach Abgang des männl. Geschlechts, der männl. Linie, po wymřenj mužského pohlawj. Der Abgang aus diesem Leben, ze swěta wykročenj, odebránj se, wyjgitj n. weyhost swěta m.
Abgaukeln, wymámiti, wykřepčiti, wylasskowati, wyssasskowati.
Abgearbeitet, durch Arbeit ermüdet, vpracowaný, zpracowaný, zmořený pracý, zteyraný, vteyraný.
Abgeben, davon, von sich geben, odewzdáwati, dáwati, 1) einen Brief abgeben, odewzdati, dodati psanj, 2) sich mit etwas abgeben, beschäftigen, objrati se s něčjm, zanásseti se, 3) sich mit einem abgeben, zacházeti s někým, objrati se s někým, 4) gieb dich mit dem Narren nicht ab, nezbireg se s tjm bláznem, nech toho blázna, 5) er wird einen guten Lustigmacher, Soldaten abgeben, bude hodným ssprymownjkem, žertownjkem, wogákem, bude z něho hodný žertýř, wogák, einen Narren, blázniti, někomu bláznem, za blázna být, 6) er giebt einen Boten ab, poslem gest, gest za posla, 7) das wird einen Lerm abgeben, z toho bude, nastane powyku, to dá powyku, 8) abgeben, einen Theil von etwas geben, odwáděti, odwesti, dáwati z něčeho, 9) einem etwas, sich rächen, oplatiti.
Abgeben, das, odewzdánj, dodánj n. s. oben.

Abgeber, m. dodawač, dodawatel, odewzdawatel m.
Abgebildet, wyobrazený, wypodobený, wytwářený.
Abgebissen, odkausaný, odkausnutý, vkausnutý.
Abgebläut, zmodřený.
Abgebrannt, spálený, abgebranntes Haus, durch Unglück, mit Fleiß, wypálený, spálený, wyhořený, shořený, pohořelý dům, 2) von der Sonne, opálený, osmahlý. 3) durch Feuersbrunst verunglückte Leute, pohořeli, wyhořelj lidé plur.
Abgebraten, opečený.
Abgebrochen, odlomený, vlomený.
Abgebrühet, opařený, spařený.
Abgecirkelt s. Abgezirkelt.
Abgedankt, von Soldaten, propuštěný, 2) mit einem Schimpf von einem Amt, wyhoštěný.
Abgedroschen, vollends, wymlácený, 2) abgeprügelt, zmlácený, 3) veraltet, verbraucht, zwsseduělý, zwetšelý, als ein Lied, wymrskaný, 4) verabredet, zosnowaný, vpletlý.
Abgedrosselt, s. Erdrosselt.
Abgedrungen, wynutkaný, wydřený, wyhrdlený, wymučený.
Abgefallen, odpadlý, spadlý, 2) abgefallenes Obst, padlé, padané owoce n. pádel m.
Abgefallener, odpadlec, wypadlec, střzek m.
Abgefasset in Gedanken, pojatý w mysl, wzatý, w mysli složený, 2) schriftlich, složený.
Abgefault, ohnilý, vhnilý.
Abgefeilt, odpilowaný, vpilowaný, 2) glatt gemacht, opilowaný, zpilowaný, 3) zu Ende gefeilt, dopilowaný.
Abgefertigt, odbytý.
Abgefleischt, zkuchaný, zedřený.
Abgefodert, požádaný, 2) weggerufen, odwolaný,
Abgefressen, ožraný, obežraný.
Abgeführet, odwedený, 2) mit Pferden, odwezený.
Abgefunden, verglichen, shodnutý, pohodnutý, porownaný.
Abgegangen durchs Feilen, odpilowaný, 2) durchs Reiben, odtřený, b) durchs Schneiden, odřezanutý, 2) ungewöhnlich geworden, zašlý, pominulý, zatuchlý, potuchlý.
Abgegleicht, gleich gemacht, srownaný, wyrownaný, zarownaný, 2) nach dem Linial, zpřjmený.
Abgegossen, von oben, odlitý, vlitý, 2) übergossen přelitý. 3) slitý, vlitý.
Abgegrämt, vžraný, vsaužený, vtrápený, ztrápený, hořem zbědowaný, vhnětlý.
Abgegürtet, odpásaný, rozpásaný.
Abgehandelt, pogednaný, vgednaný.
Abgehärmt, zmořený, wymořený, vsaužený, ztrudený.
Abgehärtet, ztwrdilý, zatwrdlý, vtwrdilý, otrlý, otužený.
Abgehauen, vťatý, odťatý, sťatý, sraubený, vraubený, abgehauener Kopf, sťatá, vťatá, sraubená hlawa.
Abgehauene, abgehackte Stücke, odtesky plur. m.
Abgehen, von einem Orte, odgiti, odcházeti, a) vom Wege, sgjti s cesty, wycestiti, b) aus dem Lande, vgjti, wyprázdniti, vhnauti, 2) vom Rechte, Vorhaben, Versetze abgehen, opustiti práwo, vpustiti, vpaussťeti, vstaupiti od swého práwa, předsewzetj, hiervon kann ich nicht abgehen, od toho nemohu vstaupit, vpustit, von seiner Meynung, opustiti, vstaupiti, odstaupiti od swého zdánj, 3) von einem Amte abgehen, wzdáti auřad, Abgehen, d. i. von der Schaubühne abtreten, odegjti, auf und abgehen, přecházeti, die Post, der Courier ist abgegangen, possta, gezdec odegel, 4) mit Tode abgehen, ze žiwota wygjti, 5) die Waare geht ab, zbožj se odbýwá, gest odbytné, odcházý, 6) es geht nicht ohne Zank ab, nenj bez swády, negde bez swády, 7) das Feuer geht ab, oheň docházý, wycházý, 8) weniger werden, vcházeti, vbýti.

gjti, 9) es geht wohl ab, dobře se wede, dobře padá, dobře se dařj, 10) fehlen, mangeln, scházeti, nedostáwati se, es geht kein Heller ab, ani widenský neschází, 11) Abnützen, die Absätze abgehen, vchoditi sy sspalíčky, 12) einen Weg, Platz, wygjti, 13) einen Ausgang finden, die Sache ist schlecht abgegangen, ta wěc se zle powedla, es wird ohne Blutvergießen, ohne Thränen nicht abgehen, nesegde bez krwe prolitj, bez slzý, 14) er läßt sich nichts abgehen, na ničem sobě nedá scházeti, nedá sobě w ničem nauze.
Abgeherzt, zcelowaný.
Abgehetzt, vhnaný, vsstwaný, vřičený, 2) er ist wohl abgehetzt, gest pohnaný, schytralý, wyhezralý, chytrá lisska f. chytráček, chytrák m.
Abgehobelt, wyrownaný, wyhlazený, 2) höflich gemacht, wypirwaný, wycepowaný, wyopálaný.
Abgehungert, wyhladowělý, hladem vmořený, wymořený, zhubený, zhubeněný.
Abgehuret, wykurwený, zkurwený.
Abgekartet, vmluwený, zosnowaný, vpletený, spletený.
Abgekehlt, zardussený, vhrdlowaný.
Abgekehrt, abgewendet, odwrácený, 2) mit dem Besen, vmetený, odmetený, ometený, osmeyčený.
Abgeklaubt, abgenagt, obraný.
Abgekocht, obwařený, 2) vwařený, dowařený, zwařený.
Abgekommen, ungewöhnlich, zasslý, zatuchlý, vtuchlý.
Abgekratzt, osskrábaný, odsskrábaný.
Abgekühlt, wychlazený, ochlazený.
Abgekürzt, vkrácený, skrácený.
Abgeladen, zsložený.
Abgelassener Wein, stažené, strzené wjno.
Abgelaufen, vběhlý, zběhnutý, 2) die Uhr ist abgelaufen, hodiny dossly.
Abgeläutert, vsedlý, vstálý, bezkwaný.
Abgelebt, letitý wěkem sesslý, lety přebraný, ein abgelebtes Alter, sesslost, letitost f. kmetstwj n.
Abgelegen, wzdálený, oddálený, 2) abgelegener Wein, přeleželé wjno.
Abgelegenheit, f. der Oerter wzdálenost f. podál, dálka, dalekost mjsta gednoho od druhého f.
Abgelegt, zsložený.
Abgeleitet, odwedený, přewedený, 2) wie das Wasser aus dem Fluße, woda stečená, spusstěná, odwedená, swedená, wedená, přewedená.
Abgelesen, přečtený, 2) abgelesene Blumen, trhané kwjtj, 3) abgelesener Wein, smjtané, podlamowané wjno n.
Abgelöset, odwázaný, rozwázaný, 2) so angeleimt war, odlaučený, oddělený, odchljpený.
Abgemäht; posečený, požatý.
Abgemahlt, wypodobený, wyobrazený, wytwářený, barwami wynessený, wymalowaný.
Abgemartert, vmučený, zmučený.
Abgemattet, vmdlený, zemdlený, vstalý, vnawený.
Abgemergelt, wyzáblý, zhubený, wychřadlý, wykapalý.
Abgemessen, změřený, 2) smjrný.
Abgemessenheit, f., změřenj, wyměřenj n. 2) Genauigkeit, smjrnost f.
Abgenagt, vhryznutý, ohryznutý, ohlodaný, ohryzený, okausaný.
Abgeneigt, nenáchylný, nepřjchylný, nenáklonný, nenakloněný, odchýlený, er ist ihm abgeneigt, nenj mu nakloněný, nachýlený.
Abgeneigtheit, f. odchýlenost f. odchýlenj n. nenáchylnost, nenáklonnost f.
Abgenommen, entrissen, odňatý, wzatý, 2) kleiner geworden, zmenssený, zmalený, 3) mager geworden, zchřadlý, wychřadlý.
Abgenützt, durch den Gebrauch, zvžjwaný, zpotřebowaný, 2) abgetragen, otřelý, ossumělý, zetřelý.
Abgeordnet, wyprawený, zřjzený, ein abgeordneter Bote, wyprawený posel m.

Abge-

Abgepflückt, vtrhnutý, abgepflücktes Obst, sčesané owoce n.
Abgeprügelt, zpraný, ztepaný, ztlučený, zbitý, vbitý, ztřjskaný.
Abgeputzt, očisstěný, cýděný, wycýděný.
Abgerben s. Abprügeln.
Abgeredt, vmluwený, smluwený.
Abgerichtet, nawedený, wycwičený, navčený, wyvčený, obražený.
Abgerieben, otřený, ossaustaný, zetřelý, vtřelý, ostrauhaný.
Abgerissen, odtržený, vtržený, vtrhnutý.
Abgeritten, zgezděný.
Abgerupft, osskubaný, orwaný, obcrwaný.
Abgesagt, odpowěděný, odepřený 2) abgesagter Feind, vhlawnj nepřjtel, odpowědnj nepřjtel, odpowědnjk m.
Abgesandter, m. wyslanec, poslanec m.
Abgesandtinn, f. wyslankyně f.
Abgeschabt, odstrauhaný, ostrauhaný, zstrauhaný, odssaustaný, ossaustaný, ein abgeschabter Rock, ossumělý kabát m.
Abgeschaft, zrussený, zkažený.
Abgeschält, olaupaný, oblaupaný.
Abgescharrt, oddrápaný, oddrbaný.
Abgeschäumt, opěněný.
Abgeschickt, odeslaný, poslaný.
Abgeschieden, odlaučený, odpogený, 2) gestorben, zesnulý, s swětem rozlaučený, rozdělený, rozzehnaný, abgeschiedene Seelen, zesnulé dusse.
Abgeschiedenheit, f. saukromnost f.
Abgeschift, odplawený, odplaulý.
Abgeschirrt, wypřáhnutý, wypřáhlý.
Abgeschlachtet, zabitý, abgeschlachtetes Vieh, zařezaný, zabitý, poražený dobytek.
Abgeschlagen, von etwas herunter, odražený, vražený, sražený 2) abgeprügelt, otlučený, otřjskaný, 3) versagt, odepřený.
Abgeschliffen, obraussený, nabraussený, 2) weggeschliffen, odbraussený, vbraussený.
Abgeschmackt, das keinen guten Geschmack hat, eigentl. ungeschmackt, nechutný, znechutněný, 2) ein abgeschmakter Mensch, nechutný člowěk, nechuta m. ein abgeschmacktes Gedicht, nechutná báseň.
Abgeschmackt adv. nechutně.
Abgeschmacktheit, f. nechutnost f. nechutenstwj n.
Abgeschmeichelt, wylauděný, wychlácholený, wylahozený, wyljsaný.
Abgeschmissen, s. Abgeschlagen.
Abgeschnappt, ein abgeschnapptes Schloß, spusstěný zámek m.
Abgeschnitten, ein abgeschnittenes Stück Tuch, vstřjhnutý kus sukna, ein abgeschnittenes Stück Brod, vkrogený kus chleba, kragje n. ein abgeschnittenes Stück Holz, vřezaný kus dřewa, abgeschnittene Kehle, podřezaný chřtán.
Abgeschoren, oholený, zholený.
Abgeschossen, wystřelený, 2) abgeschossene Farbe, wytáhlá barwa f.
Abgeschreckt, odstrassený, odhrožený, ohromený, vstrassený, přestrassený, vhrozený, poděssený, zděssený,
Abgeschrieben, opsaný, přepsaný, odepsaný.
Abgeschunden, odřený, sedřený.
Abgeschuppt, s. Abschuppen.
Abgeschwächt, zemdlený, vmdlený, oslabený, oslablý.
Abgeschwärzt, zčerněný, zčernalý, očerněný.
Abgeschwemmt, abgewaschen, opláchlý, obmytý, vmytý, 2) durch das Wasser abgerissen, vplawaný, odplawaný, vplaulý.
Abgeschworen odpřisáhlý odpřisáhnutý
Abgeseelt, bezdussný.
Abgesegelt, odplaulý, odplawaný.
Abgesehen, s. Absehen.
Abgesendet, poslaný, seslaný, odeslaný
Abgesengt, opálený, popálený.
Abgesetzt von einem Amte, zsazený, shozený, swržený, 2) von der Milch entwöhnt, odstawený, odsazený.
Abgesondert, oddělený, odpogený, odlaučený, 2) abgesonderter Ort, saukromné mjsto, n. saukromj, n.
Abgesotten, obwařený, odwařený, wřegjcý, zwjraný.
Abgespannt, abgespannter Bogen, spu-

spušſtěný luk, abgespannte Pferde, wypřáhnutj, odpřáhnutj koně, abgespannte Kräfte, Nerven, ztenčené, wytenčené, zlehčené, zemdlené, ostablé sýly, žjly.
Abgespeist, odgedlý, pogedlý, 2) odbytý.
Abgespitzt, s. Abspitzen.
Abgesponnen, odpředený, zpředený.
Abgesprochen, odřeknutý, odepřený.
Abgespühlt, opláknutý, obmytý.
Abgestanden, zmrlý; abgestandene Fische, leklé ryby.
Abgestattet s. Abstatten.
Abgesteckt, změřený, rozměřený, wytknutý, ein abgestecktes Lager, rozměřené stanisstě n.
Abgestellt, odsazený, zsazený.
Abgestochen s. Abstechen.
Abgestohlen, vkradený, krádj wzatý, kradmo wzatý, vchwátnutý.
Abgestorben, zemřelý, pomřelý, vmřelý, zmrlý.
Abgestossen, odstrčený, dolů strčený, wystrčený, sražený, 2) losgestossen, odražený, zodrážený.
Abgestraft, ztrestaný, potrestaný.
Abgestreift, ossaustaný.
Abgestriegelt, sčesaný, omykaný.
Abgestumpft, ztupený.
Abgesucht, sebraný, shledaný.
Abgesungen, odzpjwaný.
Abgetanzt, odſkákaný.
Abgethan, vdělaný, vgednaný, wykonaný, zprawený.
Abgetheilt, oddělený, b) rozwržený.
Abgetragen, abgenützt, obnossený, obchodilý, ossumělý.
Abgetrennt, odpáraný, rozpáraný, rozedřený, 2) von einem abwendig gemacht, odlaučený, odražený.
Abgetreten, eine abgetretene Mauer, rozstaupená, rozsedlá zed, f. 2) überlassen, vstaupený, postaupený.
Abgetrieben, odpuzený, odehnaný.
Abgetrocknet, osussený, oschlý, vsussený, vschlý.
Abgetrunken, von oben, odpitý, vpitý, 2) bis auf die Hefen, až do dna wymážený, wyžraný y s kwasnicemi.

Abgeurtheilte Sache, vsauzená, rozsauzená wěc. f.
Abgewälzt, odwalený, swalený,
Abgewaschen, obmytý, omytý, vmytý, zmytý.
Abgewendet, odwrácený, odchýlený.
Abgewichen, vhnulý; odchýlený, vchýlený, wyssinulý.
Abgewiesen, odmrsstěný, odwržený, ostyssený.
Abgewickelt, odwinutý, rozwinutý,
Abgewinnen, einem das Geld im Spiele, obehrati někoho o penjze, wybrati na někom penjze; einem den Vorzug, dem Feinde die Schlacht, obdržeti na někom přednost, na nepřjteli bitwu wyhrati.
Abgewirkt, dotkaný.
Abgewischt, otřený, vtřený, stjraný.
Abgewöhnen, einem etwas, odwykati, odwyknauti, odnaučiti, odvčiti, odvčowati, včit někoho odwykat něčemu; sich etwas abgewöhnen, něčemu odwykati, odwyknauti, něčemu se odnavčiti, odvčiti.
Abgewöhnung, f. odwyknutj n. odwykánj, odwyklost f. odnavčenj n. odvčenj n.
Abgewöhnt, odwyklý, odwyknutý, odnavčený, odvčený.
Abgewogen, odwážený, zwážený.
Abgeworfen, von einem Pferde, shozený, smetený, swržený, sražený s koně, 2) eine abgeworfene Brücke, zbauraný, pobořený, potrhaný, polámaný most m.
Abgezäumet, odvzděný, vzdy zprosstěný.
Abgezahlt, splacený, odplacený, zaplacený, vplacený.
Abgezapft, wytočený, otočený, čepem pusstěný.
Abgezählt, wypočtený, wypočjtaný, wyčtený.
Abgezehrt, hubený, zhubený, wyhubený wyzáblý, wykapalý, wychřadlý, wyvdlý, wymořený.
Abgezeichnet, wyznamenaný, nawržený, nastjněný, wypodobizněný.
Abgezielt, wyměřený, wymezený, wytknutý.

Abge-

Abgezirkelt, wykraužený.
Abgezogen, strhnutý, stažený, stáhnutý, 2) abgezogener Wein, stržené wjno. n.
Abgießen, von etwas, odliti, odljwati, vliti, vljwati, sljti, sljwati. Das Fett von der Brühe, masnotu s omáčky sljti. Das Geschirre ist voll, man muß etwas abgießen. nádoba ge plná, musý se trochu vliti, odliti 2) wo anders hin, přeliti 3) ein Model von einer Sache, durch Gießen abbilden, sljti, vliti. z. B. einen Kopf, einen Vogel in Bley, Wachs, hlawu z olowa sljt, vljt.
Abgießer, m. litec, slitec. m.
Abglanz, m. obless. m.
Abglätten, vhladiti, ohladiti, wyhladiti.
Abgleichen, zarownati, wyrownati, wyrownáwati. 2) genau, zpřjmiti.
Abgleiten, als: von der Leiter, von der Treppe, sklauznauti, swezti se, smeknauti se, vom rechten Wege, vchýliti se s prawé cesty.
Abglimmen, dohořeti, wyhořeti; wyhasnauti, vhasnauti, pohasnauti, die Kohlen sind schon abgeglommen, vhlj giž wyhořelo, wyhaslo, vhaslo.
Abglüen, rozžhnauti, roznjtiti.
Abgötter, der, modloslužebnjk, modlář, modly ctitel m.
Abgötterey, f. modloslužebnost f. modlářstwj n. modloslužba f.
Abgötterinn, f. modloslužebnice, modlářka, modly ctitelkyně f.
Abgöttisch, modlářský, modloslužebný, modloslužebnický.
Abgöttisch, adv. modlářsky, modloslužebnicky, po modlářsku.
Abgott, m. modla f. bůžek m.
Abgraben, durchgraben, niedriger machen einen Hügel, Berg, okopati, ohrabati, vkopati, vhrabati, b) durch Graben wegschaffen, wegnehmen, Wasser oder einen Acker abgraben, odkopati, odhrabati.
Abgrabung, f. okopánj, vkopánj n. b) odkopánj, odhrabánj n.
Abgrämen, sich, vžrati se, vsaužiti se, vhněsti se, vtrápiti se, ztrápiti se.
Abgrämen, das, Abgrämung, vžranj, vsauženj, vtrápenj n.
Abgrasen, žjti, sekati, sežjti, požjti, posekati, völlig, wysekati, wyžjti tráwu, die Saat, sežjti, požjti, die Wiese, lauku posekat, wysekat, wyžjt
Abgreifen, zohmatati, die Finger, durch harte Arbeit abgreifen, prsty hmotnau pracý odhněsti, ossaustati, otřjti. ein abgegriffener Hut, ossaustaný, otřelý klobauk.
Abgrund, m. propast, hlubina, bezedná f. theol. hlubina.
Abgunst, f. nepřjzeň f.
Abgünstig, nepřjzniwý, nepřjzniwec m.
Abgurgeln, zardusyti.
Abgürten, odpásati, rozpásati.
Abgürtung, f. odpásánj, rozpásánj n.
Abguß, m. přelitj n. b) Abguß im Aerzte, slitina měděná, f. c) im Silber, slitina střjbrná, f. d) abgegossenes Getränk, sljwka.
Abhaaren, die Haare fahren lassen, ljnati, paussteti wlas, pelichati, opelichati.
Abhaben. s. Anhaben.
Abhacken, vsekati, vseknauti, odsekati, vraubiti, vrubnauti, vkálati, vklestiti; odklestiti.
Abhäckeln. s. Aushäckeln.
Abhadern, einem etwas, wywaditi, wyhádati něco na někom.
Abhadern, n. wywaděnj, wyhadánj, něčeho na někom, n.
Abhäften, odpjnati, odepnauti.
Abhägen, obehnati, oploriti, obraubiti z. B. einen Garten, Hut.
Abhalten, zdržeti, zdržowati, 2) einen, zdržeti, odtrhnauti.
Abhalter, m. zdržitel, zdržowatel m.
Abhandeln, eine Sache, einen Satz, ein Thema schriftlich, gednati, pogednati, 2) abhandeln einem etwas, wykupčiti, 3) mit einem etwas, z. B. einen Frieden, Vergleich abhandeln, gednati, rokowati, vgednati, vrokowati.

Abhandlung, f. gednánj, rozgednánj n. 2) Verabredung, Unterhandlung und Vollendung eines Geschäfts, vgednánj, vrokowánj n.
Abhang, m. Abhangung eines Ortes, obwýssenost, obwýssnost, sklonitost, položitost, pod se ohnutost f. 2) Abhang von einem andern Dinge, pocházenj n.
Abhangen, abhängen, ist französischdeutsch, von dependiren, d. i. a) unterworfen seyn, podroben býti, b) auf einen, etwas ankommen, záležeti, pozůstáwati na někom, wiseti na někem, a) das hängt vom Schicksal ab, to záležj, pozůstáwá na osudu, na osudku, ich hänge von ihm ab, gsem w geho mocy, gsem mu podroben, 1) swáženým položitým být. z. B. der Fußboden hängt ab, podlaha ge swážená. 2) das hängt weit von der Mauer ab, opodál, daleko to od stěny wisý. s. Herabhangen.
Abhängig, obwýssný, sklonitý, položitý, pod se hnutý, 2) zu einem andern Dinge gehörig, ihm unterworfen, záležjcý, pozůstáwagjcý, podrobený, wisýcý, die ganze Natur ist von Gott abhängig, d. i. hängt von Gott ab, celá přirozenost záležj na Bohu.
Abhängigkeit, f. podrobenost f. podrobenj n. záležitost, pozůstáwagjcnost f.
Abhären s. Abhaaren.
Abhärmen, sich, mořiti se, zmořiti se, wymořiti se, saužiti se, vsaužiti se, vmořiti se, ztruditi se.
Abhärten, sich, ztwrdnauti, zatwrdnauti, zdrsnatěti, ztwrditi se, vtwrditi se, zatwrditi se, tužiti se, otužiti se, b) einen oder etwas abhärten, ztwrditi, zatwrditi, vtwrditi,
Abhärtung, f. ztwrdnutj, vtwrdnutj n. otrlost f. otuženj n.
Abhaspeln, swjgeti, vswjgeti, vmotati na motowidle.
Abhaspelung, f. swjgenj, vwitj, vswitj na swigadle neb motadle, vmotánj n.
Abhauen, odtjti, vtjti, otjti, stjti, vraubiti, sraubiti, vsekati, osekati, den Kopf abhauen, hlawu stjti, sholiti, sraubiti, vraubiti, srazyti, hrdlo srazyti, einen Ast, wětew vtjti, vklestiti, vraubiti, einen Baum, strom stjti, vtjti, vraubiti; Gras, Getreide, trávu sekati, posekati.
Abhäuten, stahowati.
Abhauung, f. odtnutj, vtnutj, stnutj, otnutj, vraubenj, sraubenj, n. b) der Aeste, oklestěnj n.
Abheben, zdwihnauti, pozdwihnauti, odzdwihnauti, b) die Karten, snjmati, segmauti.
Abhebung, f. pozdwihnutj, b) segmutj n.
Abheilen, zhogiti, vlěčiti.
Abheilung, f. od. das Abheilen, vlěčenj, zhogenj, n.
Abheischen, s. Abfordern.
Abhelfen, dem Uebel, zlému zamezyti, zabawiti, vhágiti, wstřjc wgjti, 2) abhelfen einem, einer Sache, někemu spomocy, pomocy, helfen sie mir den Rock ab, pomůžan mi z kabátu, dem ist leicht abzuhelfen, tomu gest lehce k spomoženj.
Abhelfen, das, spomoc f.
Abhelfer, m. spomocnjk m.
Abherzen, pocelowati, zcelowati, zmilkowati, zljbati.
Abherzen, das, pocelowánj, zcelowánj, zmilkowánj, zljbánj n.
Abhetzen, dosstwati, 2) sich, die Hunde abhetzen, vsstwati, vhnati, vřjtiti, 3) die Hunde auf einen, psy na někoho posstwati, wysstwati.
Abhetzung, f. dosstwánj n. 2) vsstwánj. 3) posstwánj, n.
Abheucheln, einem etwas, wychlácholiti, wylahoditi, wyljsati, licoměrnostj wymocy.
Abheulen, (sich) vřwati se.
Abhobeln, vhoblowati, 2) glatt machen, ohladiti, ohoblowati, wyrownati, wyhladiti 3) einen Menschen, wypitwati, wyceřowati, wypálati někoho.
Abhobelung, f. vhoblowánj, 2) Das Glattmachen, ohoblowánj, wyrownánj,

wuánj, ohlazenj n. 2) die Abhoblung eines Menschen, wypitwánj, wyceřowánj, wypálánj nětakého člowěka n.
Abhold, ungünstig, nenáwistiwý, nenáklonný, odchýlený.
Abholen, jemanden, gjti, dogjti, přigjti pro někoho, 2) einen vor Gericht mit der Wache abholen, někoho před práwo s strážj pohnati, dohnati, 3) etwas abholen, pro něco přigjti, pro něco dogjti.
Abhorchen, zaslechnauti, doslechnauti, naslechnauti, vslyšeti.
Abhören, wyslýchati, wyslyšeti, wyslechnauti, 2) hörend, od. durch das Gehör erfahren, erlernen, doslýchati, doslechnauti, vslyšeti.
Abhörung, f. der Zeugen, wyslyšenj, wyslechnutj swědků n.
Abhungern, hladem mořiti, vmořiti, zmořiti, wymořiti, sich, wyhladowěti, hladem se zmořiti, wymořiti, s. Aushungern.
Abhufen, die Pferde, odkowati, 2) die Hufe abnehmen, kopita, pazaury srazyti, odjti, swundati.
Abhuren, sich, wykurwiti se, zkurwiti se, er hat sich ganz abgehurt, wšecek se wykurwil, kurwenjm zhubil.
Abhüten, spásti, popásti, pasenjm strawiti, die Wiese ist ganz abgehütet, lauka gest spáslá.
Abhütung, f. spasenj, popasenj n.
Aebicht, adj. opáčný.
Aebicht, adv. naopak, opáčně.
Abjagen, einen, odehnati, odpuditi, 2) dem Feinde die Beute abjagen, vchwátnauti, vchwátiti nepřjteli kořist, 3) das Jagen vollenden, dohoniti, honbu skončiti, 4) sich, ein Pferd durch Jagen ermüden, abjagen, vhnati se.
Abjammern, sich, vhořekowati se, vrmautiti se, ztruditi se žalostj, hořem zbědowati, vbědowati se.
Abjochen, gha zprostiti, wypřáhnauti.
Abirren, zblauditi.
Abkämmen, zčesati, omykati.
Abkanzeln, jemand, žaltář, lewity čjst někomu, žehrati, gebati na zuby.
Abkappen, Bäume, klestiti, oklestiti.
Abkargen, vskrbiti, vskaupiti, vskrowniti, vlakomiti.
Abkarten, etwas, vmluwiti něco, osnowati, zosnowati, vplesti, zplesti, vpřesti, vtkati, zkartiti. Ein abgekartetes Spiel, ein abgekarteter Handel, zosnowaná, vpletená, vpředená, zkartěná wěc.
Abkauf, m. odkaupenj n. 2) kaupě f.
Abkaufen, odkaupiti, 2) durch Geld hindern, wykaupiti, wyplatiti.
Abkäufer, m. odkupitel m.
Abkaufung, f oder das Abkaufen, odkaupenj n. 2) wykaupenj, wyplacenj; vplacenj n.
Abkehlen, zardausyti, zardusyti, vhrdliti; ein Kalb, einen Ochsen, zařezati, podřezati.
Abkehlen, das, oder Abkehlung, zardussenj, vhrdlenj n. 2) des Kalbs, zařezánj, podřezánj n.
Abkehren, etwas mit dem Besen, vmesti, odmesti, mit der Bürste, očesati, zčesati, die Wolle vom Kleide durch vieles Kehren, odčesati, den Staub vom Buche, Tische, vom Kasten, von Schuhen, von der Wand, prach se stolu, s šatnice, se střewjc, se stěny smesti, smjtati, setřjti, stjrati, stěnu a t. d. oprássiti. 2) abwenden, odwrátiti.
Abkehrung, f. mit dem Besen, vmetenj, odmetenj n. mit der Bürste, očesánj, zčesánj n. mit dem Flederwisch, Tuche, smetenj, setřenj n. 2) Abwendung, odwrácenj n.
Abkeltern, lisem, čeřenem wytlačiti.
Abkeltern, das, oder Abkelterung, wytlačenj lisem, čeřenem n.
Abkippen, zřjznauti, odřjznauti z předu, 2) die Schößlinge abkippen, wýstřelky oklestiti.
Abkippen, das, oder die Abkippung, zřjznutj, odřjznutj z předu n. 2) der Schößlinge, oklestěnj n.
Abklaffen, die Thüre klafft ab, dwéře nedoléhagj.

Abklären, etwas flüßiges klar und lauter machen, scediti, proceditì 2) der Himmel klärt sich ab, gasnj se, wygasňuge se, wybjrá se.
Abklärung, f. das Abklären eines flüßigen Körpers, scezenj n. 2) des Himmels, gasnénj, wygasněnj se, wybjránj se, n. gasnost f.
Abklauben, objrati, obrati.
Abklauben, das, oder Abklaubung, objránj, obránj n.
Abklauber, m. obirač, obiratel m.
Abkleiden, rozstrogiti, swlécy ze ssatů, s. Auskleiden.
Abkleidung, f. rozstrogenj, swlečenj ze ssatů n.
Abklemmen, durch Klemmen absondern, vsstřjpnauti, sich einen Finger, prst sy vsstřjpnauti.
Abklettern, slezti, dolů lezti.
Abklopfen, oklepati, sklepati, 2) einen abklopfen, zklepati, zpráskati, ztlaucy, otlaucy.
Abkneipen, etwas mit den Nägeln, odsstjpnauti, vsstjpnauti, etwas mit der Zange, vssklubnauti, ossklubnauti, odssklubnauti, vsstjpnauti.
Abknöpfen, odepnauti.
Abknüpfen, rozvzliti, rozwázati.
Abknüpfung, f. rozvzlenj, rozwázánj n.
Abkochen, vorher, obwařiti, 2) zur Genüge, zwařiti, vwařiti, dowařiti.
Abkochen, das, oder Abkochung, obwařenj n. 2) zwařenj, vwařenj n.
Abkömmling, m. ein Nachkomme, potomek, potomnj m.
Abkommen, von etwas, vom Wege, sgjti, odchýliti se, wyssinauti, von seiner Rede, von seinem Vorhaben, Zwecke, odchýliti se, vchýliti se, 2) aus der Gewohnheit kommen, oder ungewöhnlich werden, segjti, scházeti, přecházeti, pogiti, z zwyku wygjti, wycházeti, zagiti, w nezwyklost přigjti, zatuchnauti, potuchnauti, 3) nicht können, als, ich kann heute nicht abkommen, nemohu se dnes odprázdniti, odprawiti, wyprawiti, 4) um des Menschen abzukommen, bychom se toho člowěka zprostili, zhostili, ho pozbyli, 5) von Kräften kommen, chuarawěti, chřadnauti, sýlu tratiti, scházeti, 6) sie können unter einander nicht abkommen, nemohau se mezy sebau shodnauti, pohodnauti, sesnadniti, sgednati, 7) abstammen, pocházeti, pogjti, 8) von einem Amte, pryč přigjti.
Abkommen, das, oder Abkommung, zagitj n. zassost f. zatuchlost, potuchlost f. 2) der Kräfte, scházenj n. 3) Vereinbarung oder Vergleich, shodnutj, sesnadněnj, sgednánj n. 4) Abstammung, pogitj n.
Abköppen, Abköpfen, s. Abkippen.
Abköppung, Abköpfung s. Abkippung.
Abkratzen, odsskrábati, osskrábati, zesskrábati, oddrápati, oddrbati, 2) durch Kratzen leer machen, z. B. eine Wand, stěnu osskrábati.
Abkratzen, das, oder Abkratzung f. odsskrábánj, osskrábánj, zesskrábánj, oddrápánj, oddrbánj n.
Abkratzer, m. odsskrábač, osskrábatel m. oddrápač.
Abkrauen, odrbati, zdrbati, einen im Bade abkrauen, někoho w lázni odrbati.
Abkränken, sich, vtrápiti se, vbědowati se.
Abkriegen, einem etwas, wywálkiti, wybogowati něco na někom.
Abkühlen, ochladiti, wychladiti, das Wetter kühlt sich ab, ochlazuge se.
Abkühlfaß, n. chladnice f.
Abkühlung, f. ochladěnj, ochlazenj n.
Abkümmern, sich, vstarati se, starostj vbědowati se, péčj se vmořiti, vtrápiti, vlopotiti se.
Abkunft, f. pogitj n. rod m. er ist von guter Abkunft, gest, pocházý z dobrého rodu.
Abkündigen, zwěstowati, ohlásyti, ohlassowati, oznámiti, prohlásyti, wyhlásyti, die bevorstehende eheliche Verbindung zweyer Personen, ohlásyti.
Abkündigen, das, Abkündigung, Ankündigung, f. zwěstowánj, ohlássenj, prohlássenj, wyhlássenj, ozná-

oznámenj n. verlobter Personen, ohláſſka f.
Abkůpfen, ořjznauti, zřjznauti ſwr*ſſek*, ich will nur erſt meine Feder abkůpfen, gen ſy zřjznu pero.
Abkůrzen, vkrátiti, zkrátiti.
Abkůrzen, das, Abkůrzung, f. zkrácenj, vkrácenj, n.
Abladen, zſkládati, zſložiti.
Abladen, das, Abladung, f. zſkládánj, zſloženj, n.
Ablader, m. zſkladač, zſkladatel, m.
Ablager, n. hoſpoda, f. 2) beſonderes Recht, pohoſtinſtwj. n. pohoſtinoſt, f. bei einem Ablager halten, nehmen, býti v někoho pohoſtinu, ſonſt an einem Orte, hoſpodau býti, hoſtiti ſe.
Ablanden, aus dem Haven, vom Lande abfahren, odplawiti ſe, odplauti, odtrhnauti od břehu, odſtrčiti, odſaditi.
Ablang, obdýlný, obdlauhlý, obdlaužený, obdlaužný.
Ablangen, ſwundati.
Ablaß, der Sünden, der Strafe, m. odpuſtek, m. odpuſtky, pl.m. 2) des Waſſers, ztok, m. zpuſſtěnj wody. n. 3) der Ort, durch welchen das Waſſer abgelaſſen wird, průtok, m. 4) ohne Ablaß, bez přeſtánj, bez přjtržky.
Ablaßbrief. m. liſt odpuſtkowý.
Ablaßgeld, n. penjz za odpuſtky. m.
Ablaßtag, m. den odpuſtku, m.
Ablaſſen, abſtehen, z. B. von einer Perſon, von etwas, puſtiti, vpuſtiti, odſtaupiti, von ſeinem Vorhaben, od předſewzetj ſwého vpuſtiti, 2) ablaſſen einen Bogen, ein Schloß, ſpuſtiti lučiſſtě, zámek, 3) einen Brief abſchicken, odeſlati, 4) einen Teich ablaſſen, rybnjk puſtiti, ſpuſtiti, 5) ein Faß Wein, wjno ze ſudu ſtočiti. 6) jemand eine Sache ablaſſen, někomu něco přepuſtit, (prodati) puſtiti b) etwas am Preiſe nachlaſſen, (ſlewiti, vlewiti.
Ablaſſen, das, oder Ablaſſung, vpuſſtěnj, odſtaupenj, n. 2) eines Bogens, ſpuſſtěnj, n. 3) eines Briefes, odeſlánj, n. 4) eines Teiches, ſpuſſtěnj, puſſtěnj, n.
Ablauben, einen Baum, liſtj ſmjtati.
Ablauf, m. des Waſſers, zpád, ztok, m. zběhnutj, n. 2) des Meeres, odſtupowánj, vbýwánj moře. n. 3) der Ort, durch welchen das Waſſer abläuft, vrſtok. 4) der Ablauf der Poſt, eines Briefes, u. ſ. f. odchod. m. odcházenj poſſty. 5) Ablauf der Zeit, vběhnutj, proběhnutj, vtečenj, vplynutj čaſu, n.
Ablaufen, hinab fallen, zpadnauti, zběhnauti, 2) die Zeit wird bald ablaufen, čas brzce proběhne, progde, vběhne, vteče, vplyne, 3) einem den Vortheil, den Preis ablaufen, někoho oběhnauti, předběhnauti, wjtězſtwj vchopiti, 4) die Sache wird gut ablaufen, ta wěc ſe dobře zdařj, dobře ſe powede, zwede, dobře wypadne, 5) weglaufen, vtecy, odběhnauti, zběhnauti, vběhnauti, odbjhati, 6) ſich, die Sohlen, Schuhe ablaufen, vběhnauti ſe, vběhati ſe. 7) ablaufen, wie das Waſſer, ztýkati, ztecy, běžeti, tecy dolu. 8) ein Schiff ablaufen laſſen, loď puſtiti, odſtrčiti od břehu. 9) wie die Poſt, odgjti. 10) wie die Uhr, völlig zu Ende laufen, dogjti. 11) wie der Wechſel, progjti, ein abgelaufener Wechſel, proſſlá ſměna, warte bis die Zeit ablaufen wird, čekeg, až čas proběhne.
Ablaufen, das, oder Ablaufung, odbjhánj, odběhnutj, zběhnutj, vběhnutj, vtečenj, n. vtěk, m.
Abläugnen, z.B. einem eine Schuld, zapjrati, vpjrati, popjrati, zapřjti, přjti.
Ablauren, Ablauern etwas, wyčjhati, wyhljdnauti. 2) dem Feinde die Beute ablauren, polapiti, poſtihnauti nepřjteli kořiſt.
Ablauſchen ſ. Ablauren.
Ablauſen, wſſi wybjrati.
Abläutern, přečiſtiti, ſ. Abklären.

Ableben, wydniti.
Ableben, das, smrt, f.
Ablecken, obljzati, wyljzati, oljzati.
Ablecken, das, Ableckung, obljzánj, wyljzánj, oljzánj, n.
Ablecker, m. oblizač, oblizatel, wylizač, wylizatel, m.
Ableeren, abräumen, und leer machen, skljzeti, skliditi.
Ableerung, f. skljzenj, sklidenj, n.
Ablegen, von sich weglegen z. B. die Kleider, Schuhe, den Mantel, Degen, Hut, die Trauer, zsložiti, odkládati, odložiti, auf immer, zsložiti. Legen sie ab, odložegi. Seine Schuld, sein Kompliment, ein Zeugniß, Bekenntniß, eine Probe, Rechnung, einen Besuch, Eid, složiti. Ablegen, als Sorgen, Laster, Gewohnheiten, Vorurtheile, odložiti, složiti ze sebe, zanechati starosti, neprawosti u. s. w. eine Gewohnheit, einen Unform, Brauch ablegen, odložiti swého obyčege, zanechati swé zwyklosti, zsložiti ze sebe obyčeg, 2) ein Amt ablegen, zsložiti z sebe aurad, wzdáti od sebe aurad, 3) einem ablegen, Unrecht geben, odjrati, odporowati někomu, 4) ein Kind heimlich ablegen, porodití, slehnauti tagně, 5) eine Rede ablegen, halten, držeti, činiti řeč. 6) Nelken, Pflanzen s. Absenken. 7) Schrift in der Buchdruckerey, rozmjtati.
Ablegen, das, Ablegung, odloženj, n. 2) zsloženj, n. 3) wzdánj, 4) odpjránj, n. odpor, m. 5) rod tegný, 6) drženj, činěnj řeči, 7) rozmjtánj, n.
Ableger, m rozwod, m. křjženice, f.
Ablehnen, abwenden, odwrátiti, 2) ein Amt von sich ablehnen, powrhnauti, pomecy aurадem; opomecy, opowrcy aurad, 3) die Schuld von sich ablehnen, odwrhnauti winu od sebe, einen Antrag, eine Gevaterschaft, einen Verdacht. u.s.w. odwrátiti, odwrcy od sebe, 4) die Streiche, Stiche im Fechten ablehnen, zmjtati sſermy, zamjtati se proti sſermům, srážeti, odwáděti rány, 5) einen Einwurf ablehnen, entkräften, zmjtati, srážeti, porážeti, russiti, zrussiti, wywraceti namjtku, 6) abborgen, wypůgčiti, 7) von einem Orte etwas weglehnen, odstawiti. 8) Ablehnen, als ein Darlehn bekommen, wydlužiti se, wypůgčiti.
Ablehnung, f. meist in der figürl. Bedeutung üblich, der Schuld, des Antrags, Vertrags, odwrácenj, odwrženj, der Einwürfe, Entkräftung, zmjtánj, sráženj, poráženj, russenj, wywrácenj n.
Ableimen, odkljžiti, odklegowati.
Ableinen, etwas von sich s. Ablehnen.
Ableiten, das Wasser, odwáděti, odwesti, 2) figürl. durch Beweggründe von etwas abbringen, z B. vom Vorhaben, vom rechten Wege, odwesti, swesti, 2) herleiten, die Abstammung von etwas beweisen, z. B. ein Geschlecht, ein Wort aus dem Griechischen, odbjrati, odwáděti, odwozowati rod, slowo.
Ableiten, das, Ableitung, odwáděnj, odwedenj, n. 2) odbjránj, odwáděnj, odwozowánj, n. odwod m.
Ablenken, die Pferde, ohybati, obraceti zdau koně, 2) vom guten Wege ablenken, uchýliti se, odchýliti se z dobré cesty, uhnauti, ssinauti z dobré cesty, jemanden, odchýliti, odwesti, swesti z prawé cesty, 2) Figürl wie ablehnen, odwrátiti, odwrcy, odstraniti.
Ablernen, einem etwas, naučiti se něčemu od někoho.
Ablesen, herlesen, čjsti, čjsti na hlas, čjsti wen, zu Ende, dočjsti, 2) abpflücken, die Blumen, trhati, sſklubati, 3) das Obst, česati, 4) die Weinbeeren, smjtati, plýti, podlamowati, die Raupen, hausenky smjtati.
Ablesen, das, Ablesung, čtenj, na hlas čtenj, wen čtenj, dočtenj, n.

2) tr-

2) trhánj, n. 3) česánj, n. 4) smjtka, f. podlom, m.
Ableser, m. čtenář, m. 2) trhač, m. 3) česač, m. 4) smjtač, podlamowatel, m.
Ableuchten, einem übel, poswjtiti někomu, naložiti s někým zle.
Abliefern, ein Buch, odwesti, 2) das Getreide, odwážeti, 3) Rekruten, Geld, odwáděti branné wogáky, penjze.
Ablieferung, f. odwedenj, n. 2) odwáženj, 3) odwáděnj, odwedenj, n.
Abliegen, durch Liegen absondern, im Liegen abdrücken, vležeti, 2) im Gefängnisse abbüssen, odležeti, 3) zur Genüge liegen, wyležeti. Der Wein, das Bier muß erst abliegen, wjno, pjwo mussý prw wyležeti, 4) sich abliegen, d. i. durch vieles Liegen entkräften, sležeti se, proležeti se.
Ablisten, wychytřiti, podwoditi lahodnau řečj, wylichotiti, lichotau wymocy.
Ablocken, odlauditi, wylauditi, odwábiti, wywábiti, wywnaditi.
Ablockung, f. wylauděnj, odlauděnj, wywábenj, odwábenj n.
Ablohnen, wyplatiti.
Ablohnen, das, Ablohnung, wýplata f.
Ablohner, m. wyplátce m.
Ablöschen, das Licht, shasnauti, 2) das Feuer, die Kohle, den Durst, vhasyti, ein glühendes Eisen im Wasser, Oel, hasyti, wyhasyti. 3) wegwischen, vtřjti, setřjti, smazati.
Ablösen, etwas, so angebunden war, odwázati, odpogiti, rozwázati, rozpogiti, b) so angeleimt war, odlaučiti, odděliti, odchlipnauti, 2) ein Glied; das Fleisch, aud odegmauti, odnjti, odpogiti, odděliti, 3) die Wache ablösen, zastaupiti stráž, střjdati, 4) sich ablösen, wie das Fleisch von den Zähnen, odděliti se, odchlipiti se, 5) losschießen, als ein Geschütz, Kanone, wystřeliti.
Ablöslich, wyplatitedlný.
Ablösung, f. des Geldes, wyplacenj, 2) odlaučenj, n.
Ablugsen, wyssuliti, wyssáliti.
Ablügen, odelhati; wylhati.
Abmachen, etwas untereinander, beilegen, vgednati, zprawiti, zaprawiti něco mezy sebau, 2) etwas wegthun, odwundati.
Abmähen, das Getreid, sžjti obilj, das Gras, sžjti, osekati tráwu.
Abmahlen, beß. abmalen, ein Gemählde, wyobrazyti, wytwářiti, wypodobiti, wynesti barwami, wymalowati, 2) das Getreide abmahlen, semljti, vmljti, zu Ende, domljti.
Abmahlen, beß. Abmalen, das, Abmahlung, wyobrazenj, wytwářenj, wypodobenj, wynessenj barwami, n. 2) vmlitj, semlitj, vmlenj, semlenj n. 3) domlenj n.
Abmahnen, odraditi, zražowati.
Abmahnen, das, Abmahnung, odrazenj, zražowánj, odražowánj n.
Abmarken, wymezyti.
Abmarsch, s. Abzug.
Abmarschiren, s. Abziehen.
Abmartern, vmučiti, zmučiti, otrápiti, vtrápiti, ztrápiti, vmořiti, zmořiti ttrápenjm, 2) einem das Geständniß, wymučiti.
Abmartern, das, vmučenj, zmučenj, otrápenj, otrapa, f. ztrápenj, vtrápenj, trápenj, mořenj, n.
Abmatten, vmdliti, zemdliti, vnawiti, sich, vstati se.
Abmatten, das, Abmattung, vmdlenj, zemdlenj, vnawenj; vstanj, n. vstalost f.
Abmergeln, abmärgeln, zhubiti, wyhubiti, zhubeniti, zamořiti, sich, sechřadnauti, schřadnauti, wyzábnauti.
Abmergeln, das, zhubenj, zamořenj n.
Abmerken, vznamenati, porozuměti, wyrozuměti, vrozuměti, spozorowati, seznamenati.
Abmessen, změřiti, rozměřiti, 2) das Getreid abmessen, odměřiti obilj.

Abmessen, das, Abmessung, změřenj, rozměřenj, n 2) odměřenj n.

Abmisten, wyčiditi hnůg.

Abmoosen, wymechowati, odstraubati mech, očistiti od mechu.

Abmüden, vmoliti, zemdliti, durch starke Arbeit, vpachtiti, sich, vstati.

Abmüden, das, Abmüdung, vmdlenj, vstanj, n. 2) vprachtěnj n.

Abmüßigen sich von Geschäften, odprázdniti se od pracý, vprázdniti se, vljniti sobě.

Abmüßigung, f. odprázdněnj, vljněnj, vprázdněnj, n.

Abnagen, vhryznauti, vhrýzti, 2) durch Nagen leermachen, als einen Knochen, ohryznauti, 3) benagen, z. B. sich die Nägel, olhryznauti, ohlodati, obhreyzti, 4) dieß nagt mir das Herz ab, to mně srdce hnete, hrýže, žere, vžjrá.

Abnähen, reyhowati; přireyhowati, 2) Blumen, wyssiti.

Abnahme, f. der Kräfte, vbeywánj, vgitj, scházenj, vcházenj sýly, n. vbytek, m. in Abnahme kommen, scházeti, segjti, hynauti, vtuchnauti, zagjti, zacházeti, 3) der Nahrung, vgma f. 4) der Waaren, odbyt, m. odbeywánj, odbytj, n. 5) der Rechnung, des Eides, wzetj, přigmutj, n. s. Abgang, Abnehmen.

Abnarren, wybláźniti, wyssasskowati.

Abnaschen, zmlsati.

Abnehmen, wegnehmen, odgjmati, vgjmati, odnjti, vbjrati, odebrati, 2) neut. an Kräften, vcházeti, vbýwati, chřadnauti, scházeti, er hat sehr abgenommen, im Gesichte, Gestalt, on se tuze spadl, er nimmt sehr ab, welmi scházý, die Tage, Soldaten nehmen ab, dnů, wogáků vbýwá, 3) den Hut, die Karten abnehmen, segmauti, snjti klobauk, ljstky, klobauk snjmati, smeknauti, 4) der Mond nimmt ab, vbýwá měsýce, měsýc vbeywánj trpj, 5) abnehmen, schließen, pohodnauti, seznat, srozuměti, porozuměti, wyrozuměti, vgmauti, poznati, sauditi, domysliti se, dowtjpiti se, es läßt sich leicht daraus abnehmen, snadně se mùž wyrozumět, poznat, seznat, 6) dem Feinde die Beute abnehmen, vchwátnauti, vchwátiti, odnjti nepřjteli kořist. 7) den Eid, die Rechnung abnehmen, přigjmati aučet, přjsahu, 8) abnehmen im Stricken, vgjmati, 9) die Früchte, owoce česat, 10) einem eine Last, Bürde, z někoho tjž snjti, 11) die Milch, mljko zbjrat, sebrat, 12) abnehmen, als die Hitze, Kälte, s. nachlassen, das Gedächtniß nimmt ab, vcházy, 13) einem eine Waare, zbožj od někoho wzýti, bráti, kaupiti.

Abnehmen, das, Abnehmung, vgjmánj, odgjmánj, odnitj, odebránj, n. 2) scházenj, vbeywánj, 3) segmutj, snitj, 4) vbytek, m. n. 5) pohodnutj, seznánj, srozuměnj, porozuměnj, wyrozuměnj, n. 6) odnitj, n. 7) přigjmánj, n. 8) vgjmánj, n. 9) česánj, n. 10) zbjránj, 11) vlewa, 12) des Tages, Mondes, vbeywánj, n.

Abnehmer, m. der Waare, kupec, odbiratel, odgjmač, m.

Abneigen, ablenken, odchýliti, odkloniti.

Abneigung, f. nenáchylnost, nenáklonnost, f. odchýlenj, n. nelibost f. Abneigung gegen einen haben, nebýti nakloněn, nachýlen někomu, mjti nelibost.

Abnöthigen, wynutiti, wymocy.

Abnöthigung, f. wynucenj, wynutkánj, wymoženj, n.

Abnuckeln, abnutscheln, wydurmati.

Abnützen, spotřebowati, zvžjwati, ein Messer abnützen, nůž wykazyti, der Stein nützt sich ab, kámen se wykazý.

Abnützung, f. spotřebowánj, zvžjwánj, n.

Aböden, zapustiti, zpustiti,

Abödung, f. zpusstěnj, n.

Digitized by Google

Abordnen, wyſýlati, wyſlati, wypraviti poſelſtwj.
Abordnung, f. wyſlání, wyſýlánj, wyprawenj poſelſtwj, n.
Abortiren, nedochoditi, potratiti.
Abpachten, nagjmati, nagmauti, pronagmauti.
Abpachter, m. pronagimatel, pronagimač, pronágemnjk, nagimač, nagimatel. nágemnjk, m.
Abpachtung, f. nagjmánj, pronagjmánj, n. pronágem, m.
Abpacken, odvzliti, rozvzliti, ſ. Abladen.
Abpaſſen, počjhati, wyčjhati, počekati.
Abpeitschen, eine Blume, vmrſknauti, vſſlehnauti, vſſwihnauti, 2) einen, zmrſkati, zpráſkati, ſeſſlehati.
Abpfählen, wytknauti kůlmi, wyměřiti, wymezyti.
Abpfänden, w záſtawu wzýti.
Abpflücken, die Blumen, trhati, 2) das Obſt, zčeſati, čeſati, očeſati, otrhati, 3) die Vögel, Gänſe, ſſklubati, oſſklubati.
Abpflücken, das, Abpflückung, trhánj, 2) čeſánj, n. zſſklubánj, oſſklubánj, n.
Abpflügen, zpodworati, 2) durch Pflügen entziehen, odworati.
Abplagen, vmauřiti, vſužowati, vſaužiti, vtrápiti, vteyrati
Abplätten, zpiglowati, wypiglowati.
Abprallen, odrazyti ſe, odſkočiti, odmrſſtiti ſe.
Abprägen, eine Münze, wybiti, 2) 2) die Geſtalt einer Sache durchs Gepräge abbilden, wytlačiti.
Abprellen, odrazyti, odmrſſtiti.
Abpreſſen, ſ. Auspreſſen.
Abprügeln, zpráti, zřepati, poťepati, ztlaucy, zbiti, vbiti, ztřjſkati.
Abpuſſen, wybauchati, zbauchati.
Abputzen, očiſtiti, 2) das Licht, die Naſe, vtřjti, vtjrati, 3) einen wacker abputzen, d. i. ihm einen derben Verweis geben, wymluwiti někomu, wyhubowati, wyplíſniti, zplíſniti, někoho.

Abputzen, n. očiſſtěnj, n. 2) zplíſněnj n.
Abquälen, einem etwas, wymučiti, wymořiti na 2) ſehr quälen, zmořiti, vtrápiti, ztrápiti, otrápiti.
Abquälung, f. wymučenj, wymořenj, 2) ſtarke Quälung, vtrápenj, otrapa, f. ztrápenj, n.
Abquetſchen, vſkřjpnauti, vſkřjpati.
Abrahmen, zbjrati ſmetanu.
Abrädeln, okraužiti, okraužowati.
Abraspeln, oſtruhowati, oſtrauhati.
Abrathen, einen von etwas, odraditi, odrazowati někoho od něčeho.
Abrathen, das, odraděnj, odrazowánj, n.
Abrather, m. odraditel, odrádce, m.
Abrauchen ſ. Ausrauchen.
Abräumen, kliditi, odkliditi, vkliditi, zkliditi, odſtraniti, den Tiſch, die Bank, ze ſtolu, z lawice ſkliditi, ſklizeti, man räumet itzt ab, teď ſe klidj, ſklizý.
Abraumſchüſſel, f. okřin, m. weliká miſa f.
Abraupen, ſmjtati, objrati hauſenky, einen Baum abraupen, hauſenky ze ſtromu objrati.
Abrechen, odhrabowati, odhrabati.
Abrechling, m. ſhrabek, odhrabek m.
Abrechnen, porazyti, ſrazyti, ſtrhnauti, 2) mit einem abrechnen, Rechnung machen, ſpočjtati, počet dělati, počet činiti, kláſti, držeti, 3) etwas mitſammen abrechnen, vgednati něco ſpolu, zprawiti, zaprawiti.
Abrechnen, das, Abrechnung, porazenj, ſrazenj, ſtrhnutj, n. ſrážka f. 2) ſpočjtánj, n. 3) vgednánj, zaprawenj, n.
Abrechten, wyſauditi.
Abrede, f. ſmlauwa, námluwa, zámluwa, vmlauwa, f. ſmluwenj, n. 2) der Abrede gemäß, dle ſmlauwy, Abrede nehmen, ſmlauwati ſe, ſmluwiti ſe, ſmlauwu včiniti, Abrede halten, w ſmlauwě, k ſmlauwě ſtáti, w ſmlauwu ſe dáti, ſmlauwu držeti, die Abrede brechen, zruſſiti, protrhnauti ſmlauwu, nicht in Abrede ſeyn,

nicht

nicht läugnen, nezkřjti, nezapřirati, nesprjrati.

Abreden, smlauwati, smluwiti, vmluwiti, 2) einen von etwas abreden, přemluwiti někoho.

Abregnen, wyprſſeti ſe.

Abreiben, durch Reiben wegſchaffen, z. B. den Koth, den Roſt, ztjrati, ſetřjti, vtjrati, 2) reinigen, glätten, oſſauſtati, otjrati, ſſauſtati, třjti, 3) durch Reiben abnützen, als die Schuhe, oſſauſtati, ſeſſauſtati, otřjti, das Geld reibt ſich durch vieles Ausgeben ab, penjze ſe oſſauſtagj, 4) die Farben abreiben, barwy třjtj, ſtjrati, 5) den Koth von den Schuhen, oſtraubati.

Abreiben, das, Abreibung, ztjránj, ytřenj, otřenj, 2) oſſauſtánj, n. 3) oſtraubánj, n.

Abreifen, völlig reif werden, dozráti, vzráti, wyzráti.

Abreichen, verabfolgen einem eine Summe, wydáwati, wydati, einem einen Brief, dodati, odewzdati.

Abreiſe, f. odchod, odgezd, m. odgitj, odgetj, odebránj ſe, n.

Abreiſen, odgjti, odebrati ſe, in Wagen, zu Pferd, odgeti, odebrati ſe.

Abreißen, odtrhnauti, vtrhnauti, das Siegel, Schloß, pečet, zámek odtrhnauti, ein Stück vom Papier u. ſ. f. vtrhnauti kus papjru, (das Pferd hat ſich abgeriſſen, kuň ſe vtrhl, 2) die Schuhe, Kleider abreißen, ztrhati, otrhati, odráti, roztrhati, potrhati ſſřewjce, 3) abzeichnen, podobizniti, naſtjniti, ponawrcy, čárau táhnauti, 4) neutr. vtrhnauti ſe, der Strick, Knopf riß ab, prowaz, knoflík ſe vtrhl. Die Kleider ſind abgeriſſen, ſſaty gſau ztrháne, otrháne, ſich von einer Geſellſchaft abreißen, ztrhnauti ſe, odtrhnauti ſe od ſpolečnoſti.

Abreißen, das, Abreißung, odtrhánj, odtrhnutj, vtrhnutj, n. 2) roztrhanj, otrhánj, potrhánj, n. 3) podobizněnj, naſtjněnj, ponawrženj, čárau taženj, n.

Abreiten, ein Pferd, ſgezditi koně, dem Pferde die Hufe, vgeti, 2) wegreiten, vgeti, odgeti.

Abrennen ſ. Ablaufen.

Abrichten, wycwičiti, wyvčiti, nawéſti, navčiti z. B. einen Hund, oder Bedienten auch, obrazyti, 2) anſtiften, naſtrogiti, nawéſti.

Abrichten, das, Abrichtung, nawedenj, naučenj, n. navka, f. wycwičenj, wyvčenj, obraženj, n. 2) naſtrogenj, nawedenj, n.

Abrieſeln, oddrobiti, opregſkat, ſe.

Abrikoſe, f. merunka, f.

Abrikoſenbaum, m. ſtrom merunkowý, m. merunka f.

Abrinden, zlaupati kůru, kůru ſedřjti.

Abrinnen, ztecy, ztěkati.

Abriß, m. wyobrazenj, podobizněnj, naſtjněnj, ponawrženj, čárau taženj, n. náſtin m. wyobraz m.

Abrollen, ſwaliti, ſkutáleti ſe, 2) wie die Thränen von Wangen, waliti, liti ſe. 3) activ. (a) hina brollen z. B. einen Stein vom Berge, ſwaliti, ſkutáleti, ſkuliti, (b) auseinander rollen, als ein Stück Zeuges, rozwinauti.

Abrücken, act. hinwegrücken, poodſtawiti, odſtrčiti, poodſtrčiti.

Abrudern, odſtrčiti od břehu.

Abrufen, von einem erhabenen Orte, wywoláwati, hláſati. Die Stunden, hodiny wywoláwati, 2) zum letztenmale, odwolati, 3) von einem Orte, einen aus der Kirche, aus der Komödie, von ſeinen Geſchäften, die Kunden, wywolati, odwolati. 4) wie der Tod, die Vorſicht, jemand aus dieſer Welt, powolati.

Abruf, m. odwolánj, wywolánj n.

Abrühren, die Eyer, mjchati, zamjchati weyce.

Abründen, ſkulatiti, okulatiti, okrauhliti, okrauhlé dělati.

Abründung, f. ſkalatěnj, okulacenj, okrauhlenj, n.
Abrupfen, oſſklubati, oſſkubati, orwati, oberwati, eine Gans abrupfen, huſu oſſklubati.
Abrupfen, das, oſſtlubánj, oſſkubánj, oberwánj, orwánj, n.
Abrütteln, zträſti, wytřáſti.
Abſäbeln, vraubit, ſbolití.
Abſägen, uřezati, třjti pilau.
Abſagbot, m. wypowidatel pokoge neb wálky wyſlaný, wogenſký řečnjk, m.
Abſage, f. odpowěděnj, odepřenj, odřeknutj, 2) odřečenj, n.
Abſagen, einem etwas, odpowědjti, odepřjti, 2) der Welt, einer Perſon, der Wolluſt, den unordentlichen Ergötzungen, odřeknauti ſe, zhoſtiti ſe ſwěta, ſwětu weyhoſt dáti, ſ. Entſagen.
Abſatteln, ein Pferd, odſedlati koně.
Abſatteln, das, Abſattlung, odſedlánj, n.
Abſatz, m. Innehaltung, odpočinutj, přeſtánj, n. přeſtáwka, odpočjwka, ſ. Pauſe, 2) am Gebäude, wýſtupek, 3) in einer Schrift, přeſtáwka, f. 4) Abſatz der Rede, čáſtka řeči, f. kus řeči, m. 5) Abſatz am Schuhe, ſſpaljček, kramflik, m. 6) in der Gärtnerey, záhon w zahradě, m. 7) ohne Abſatz laufen, bez přeſtánj běžeti, 8) Abſatz der Waare, odbyt, m. prodag zboží, m. prodáwánj zbozj, n. ſtarken Abſatz haben, ſylný odbyt mjti, 9) Abſatzweiſe, po kuſých, na kuſy, na djly, čáſtečně, po čáſtkách.
Abſatzſchneider, m. ſſpaličkář, m.
Abſaubern, očiſtiti, wyčiditi.
Abſaufen, eine Schuldforderung, vpiti, 2) durch Saufen einer Sache berauben, propiti, 3) ſich abſaufen, přežjrati ſe, přežrati ſe, přepiti ſe, ochlaſtati ſe.
Abſaugen, das Aeußere, ocucati, durch Saugen entkräften, wyſáti, wyſtřebati, wycucati.
Abſäugen, zur Genüge ſäugen, odkogiti, odſtawiti od mléka.
Abſchaben, odſtrauhati, zſtrauhati, odſſauſtati, odſſkrábati, 2) durch Schaben reinigen, oſtrauhati, oſſauſtati.
Abſchabung, f. odſtrauhánj, odſſkrábánj, zſtrauhánj, odſſauſtánj, 2)oſtrauhánj, oſſauſtánj, n.
Abſchabſel, n. oſtružek, m.
Abſchälen, oblaupati, olaupati, laupiti, olaupiti, wegſchälen, odlaupati.
Abſchälung, f. oblaupánj, olaupánj, laupenj, olaupenj, n. Wegſchälung, odlaupánj, n.
Abſchaffen, einen, odbyti, od ſebe dáti, wyhoſtiti, 2) eine Gewohnheit, zruſſiti, zkazyti.
Abſchaffen, das, Abſchaffung, wyhoſſtěnj, n. 2 zruſſenj, zkaženj, n.
Abſcharren, oddrápati, odſſkrábati.
Abſchärfen, obbrauſyti.
Abſchattiren, naſtjniti.
Abſchattirung, f. naſtjněnj, n. náſtjn, m.
Abſchauern, als, den Keſſel, das Geſchirr, odrhnaut, drhnaut, vdrhnaut, den Schmutz abſchauern, ſſpjnu odrhnaut.
Abſchaumen, odpěniti, opěniti, ſpěniti.
Abſchaum, von einem Menſchen, m. weyměrek, přewrhlec, padauch, zloſyn, lotr, mrcha člowěk, m. Abſchaum der Natur, ohawa přirozenoſti, f. 2) was abgeſchäumt wird, pěna f. ſpěněnj, opěněnj, n. odpěněnj.
Abſcheeren, die Schafe, oſtřjhati, 2) den Bart, obraditi, oholiti bradu, 3) den Kopf, oholiti hlawu.
Abſcheeren, das, Abſcheerung der Schafe, oſtřjhánj, n. ſtřjž, f. 2) obraděnj, oholenj, n. 3) oholenj, n.
Abſcheiden, rec. odlaučiti ſe, odlučowati ſe, odcházeti, rozcházeti, odbjrati ſe, 2) von der Welt, wykročiti, odebrati ſe ze ſwěta, o ſwě-

tem se rozlaučiti, rozžehnati, wygjti z žiwotta, zhostiti se swěta, 3) act. odlaučiti, rozlaučiti, na různo děliti, rozpolčiti, odděliti.

Abscheiden, das, odebránj se, n. odchod, odgezd, m. odcházenj, n. odlaučenj, n. 2) Trennung, odlaučenj, rozlaučenj, rozpolčenj, oddělenj, na různo dělenj.

Abscheu, m. ossklivost, ohawnost, (ohawa) nelibost, nelibka, (ohyzda) mrzkost, mrzutost, f. 2) vor einem Dinge ein Abscheu haben, něco w ossklivosti, w ohawnosti, w mrzkosti mjti, ossklivit, zossklivit sobě něco, 3) zum Abscheu werden, w ossklivost wgjti, 2) figürl ein Gegenstand des Abscheues, ohyzda, ohawa,

Abscheulich, ossklivý, ohyzdný, ohawný, mrzký, mrzutý, sehr groß, doch nur in niedrigen Ausdrücken, hrozný, vkrutný.

Abscheulich, adv. abscheulicher Weise, mrzce, ossklivě, ohyzdně, ohawně, mrzutě.

Abscheulichkeit, f. ossklivost, ohyzdnost, mrzkost, ohawnost, ohyzda, f ohawenstwj, n. ohawa. f.

Abscheuren,ztřjti, zdrbati, oddrbati, odrhnauti.

Abschichten, obrownati, wyrownati.

Abschicken, odeslati, pryč poslati.

Abschicken, das, odeslánj, n.

Abschieben, odstrkati, odstrčiti, postrčiti, 2) die Schuld von sich abschieben, zsložiti z sebe winnu, od se odwrhnauti, 3) neut vom Horn- und Schafvieh, die Zähne verlieren, padati, (zubowé.)

Abschied, m. Abreise, odchod, odgezd, m. odebránj se, odgitj, odgetj, odcházenj, odlaučenj, n. Abschied von einem, rozlaučenj, laučenj se, n. 2) Abschied nehmen, rozlaučiti se, noch zum Abschied, gesstě na rozlaučenau; 3) Entlassung, propusstěnj, Abschied geben einem Soldaten, weyhost dáti wogáku, wyhostiti, propustiti wogáka, 4) der Welt Abschied geben, zhostiti se swěta, swětu weyhost dáti, 5) Abschied aus dieser Welt, weyhost swěta, m. odebránj se z tohoto swěta, wygitj, wykročenj; rozlaučenj se s swětem, n. 6) Abschied nehmen von seinem Herrn, odgjti ze služby, služby se zprostiti, zhostiti, ze služby se wyprostiti, službě weyhost dáti, 7) der Schule Abschied geben, s sskolau se laučiti, rozžehnati, sskole weyhost dáti, rozwesti se s vměnjm, včenj zawrcy, knihami o zem wrcy, 8) ohne Abschied, bez propusstěnj, bez weyhostu.

Abschiednehmen, das, laučenj, rozlaučenj se, n.

Abschiedsbesuch, m. nawsstiwenj odchodnj, n. na rozlaučenau, na odlaučenj, na rozlaučenj.

Abschiedsbrief, m. list weyhostnj. m.

Abschiedscompliment, n. pokłona odchodnj, f. na rozlaučenau.

Abschiedskuß, m. hubička na rozlaučenau, na odlaučenau.

Abschiedslied, n. pjseň odchodnj, f.

Abschiedsrede, f. řeč odchodnj, f. na odlaučenau, na rozlaučenau.

Abschiedsschmauß, m. hody na rozlaučenau, odchodnj, m.

Abschiefernsich, oddrtiti, oprerskatiſe.

Abschießen, den Pfeil, den Bogen, die Flinte, die Büchse, wystřeliti ssjp, &c 2) ein Geschütz, wystřeliti z střelby, 3) den Vogel abschießen, zstřeliti ptáka, 4) einem eine Hand, den Fuß, vstřeliti, 5) einen abschießen, odstřeliti, das Schießen endigen, wystřjleti, dostřjleti, 6) das Wasser schießt ab, woda zpadá, zteká. 7) die Farbe schießt ab, figürl, barwa pausstj, měnj se, měniwá gest.

Abschiffen, odplauti, odplawiti se, 2) etwas zu Schiffe absenden, odplawiti, na lodi odeslati,

Abschif-

Abschiffen, das, Abschiffung, odplawenj, odplutj, n. 2) na lodi odeslánj, odplawenj.
Abschildern, wypodobizniti, wyobrazyti, wypodobiti, wytwářiti.
Abschilderung, f. wypodobizněnj, wypodobenj, wyobrazenj, wytwářenj, n.
Abschinden, odřjti, sedřjti, zdjrati, swlécy z kůže.
Abschirren, die Pferde, odpřáhnauti, wypřáhnauti koně.
Abschlachten, das Vieh, zabjgeti, 2) das Rindvieh, porážeti, zabiti, Lämmer, Schweine, und das Geflügel, zařezati.
Abschlachtung, f. zabjgenj, zabitj, n. 2) porážení, n. porážka, f. 3) zařezánj, n.
Abschlag, der Waare, m. zlehčenj zbožj, n. sradnutj, 2) Abschlag, m. Abzug an einer Summe, odrážka, f. srážka, porážka, f. auf Abschlag nehmen, na porážku wzýti. Abschlag der Kälte, vlewa. f.
Abschlagen, versagen, odpowědjti, odepřjti, er hat ihm seine Bitte rund abgeschlagen, on mu geho prosbu zhola odepřel, 2) herunter schlagen, odtlaucy, srazyti, srážeti, odrážeti, odrazyti, auf einmal, srazyti, odrazyti, ein Bettgestelle, eine Bude, Bühne, rozbjgeti postel, rozbaurati, roztlaukati, rozrážeti, einen Streich, Stoß, srážeti, zmjtati, odrážeti, porážeti, 3) den Kopf abschlagen, srazyti, stjti, vtjti, sholiti, sraubiti s krku, skrogiti hlawu, srazyti hrdlo, einem die Hand, vtjti ruku, einem den Hut, klobauk srazyti, 4) das Schloß abschlagen, odrazyti, vrazyti zámek, 5) abprügeln, ztlaucy, otlaucy, zřjskati, zbiti, ztepati, potepati, zhmožditi, 6) das Wasser abschlagen, moč, wodu pustiti, močiti, scáti, sstjti, pikati, čičati, čurati, sich von dem Wege, odrazyti se, 7) wohlfeiler werden, sradnauti w cenĕ, lacynĕgssi býti, 8) von der Summe abschlagen, porazyti, srazyti, strhnauti, vtrhnauti, 9) zurück treiben, odpuditi, odehnati, 10) Früchte, Nüße, Aepfel, Birnen abschlagen. owoce, ořechy, gablka, hrussky kláтит, zklátit, srážet, den Reif von einem Fasse, dem Pferde ein Hufeisen, obruč ze sudu, podkowu srazyt, odrazyt, 11) ein Stück von etwas, als, von einem Steine, u. s. f. kus něčeho vrazyti, 12) einen Teich, s. ablassen, 13) einen Fluß, řeku obrátiti, ginudy westi, einen Teich, spausteti, spustiti rybnjk, 14) den Feind von der Stadt, nepřjtele od města odpuditi, odrazyt.
Abschlagen, neutr. wohlfeiler werden, spadati, padati, das Getreid schlägt ab, obilj padá, spadá, 2) die Kälte schlägt ab, zyma vlewuge, oblewuge.
Abschlägig, odpjrawý, 2) abschlägige Antwort, odepřenj, oslyssenj, n. abschlägige Antwort bekommen, oslyssánu, odstrčenu býti, abschlägige Antwort geben, odepřjti, oslysseti, odstrčiti.
Abschlämmen, bahno wypláknauti, spláknauti.
Abschläudern, odmrsstiti, lučiti, wymrsstiti, einen Stein abschläudern, kamen wymrsstiti, kamenem lučiti.
Abschleichen, odlauditi se, vlauditi se.
Abschleifel, n. odbrusek. m.
Abschleifen, durchs Schleifen abnützen, obrausyti, 2) wegschleifen, odbrausyti, vbrausyti.
Abschleimen, sebrati, sedriti sslem.
Abschleissen, odrati, sedrati.
Abschlenkern, odklátit s. Schlenkern.
Abschließen, das Schloß, die Thore, das Haus, dum, wrata zamknauti, zawřjti, spustiti zámek, 2) die Thüre abschliessen, zamknauti, zawřjti dwéře, 3) die Rechnung abschliessen, zawřjti počet, 4) losschließen, rozewnauti.

Abschluß, der Rechnung, des Vertrages, zawřenj počtu, n. záwěrek, m.
Abschleppen, odwléci, odwljknauti, 2) Abschleppen Kleider, sesſmeykati, zſtahati.
Abschlürfen, vsrknauti.
Abschmausen, pohodowati, zhodowati, pokwasyti, 2) einem sein Vermögen, prohodowati, prokwasyti.
Abschmeicheln, wylichotiti, wychlácholiti, wylahoditi, wyljſati.
Abschmeißen, s. Abschlagen.
Abschmelzen, durch Schmelzen losmachen, rozpauſſtěti, rozpuſtiti, rozhřjti, přepuſtiti, přehnati, 2) n. durch Schmelzen abgehen, rozpuſtiti se, rozhřitj se, 3) die Butter, přepuſtiti máſlo.
Abschmelzen, das, Abschmelzung, rozpuſſtěnj, rozhřitj, přepuſſtěnj, přehnánj, n. 2) rozpuſſtěnj.
Abschmieden, losschmieden, odkowati, 2) das Schmieden endigen, dokowati, wykowati.
Abschmieren, odmazati, 2) abprügeln, wymazati někomu, někoho zmazati, zmlátiti, potřjti žilau hřbet někomu.
Abschmutzen, s. beschmutzen, einschmutzen.
Abschnallen, odpjnati, odepnauti.
Abschnappen, neut. ſpauſſtěti se, ſpuſtiti se, das Schloß iſt abgeschnappt, zámek se ſpuſtil, 2) act. das Schloß, die Thüre, ſpuſtiti, ſchnappe die Thüre ab, ſpuſť dwěře, zámek, c) figürl. im Reden u. Schreiben plötzlich abbrechen, vtjti, vmlknauti; einem, daß er nie mehr wagt zu reden, odtjti někomu.
Abschneiden, ein Stük Brod, vkrogiti, 2) ein Stück Tuch, Wolle, den Faden, odſtřjhnauti, vſtřjhnauti, 3) ein Stück Holz, vřezati, odřezati, 4) die Haare, vſtřjhati, 5) das Getreid, das Gras, žjti, 6) die ſchädlichen Nebenschößlinge, wykleſſtiti, ſich die Kehle oder einem, podřezati, podřjznauti, die Nägel, vſtřjhnauti, ſtřjhati, 7) die Hoffnung odnjti naděgi, 8) die Gelegenheit, den Weg, den Zugang abschneiden, zabawiti, zahágiti, zamezyti, 9) die Ehre abschneiden, vtrhati na cti, ze cti laupiti, na cti dotýkati, vrazyti, 10) die Kommunikazion der Armee abschneiden, ſpogenj wogſka přetrhnauti, zamezyti.
Abschneiden, das, Abschneidung, vkrogenj, n. 2) odſtřjhnutj, vſtřjhnutj, n. 3) vřezánj, odřezánj, n. 4) ſtřjhánj, n. 5) žetj, n. žeň, f. 6) wykleſſtěnj, n. 7) odnětj, n. 8) zabawenj, zahágenj, zamezenj, n. 9) vtrhánj, laupenj zecti, dotýkánj, vraženj, n. 10) přetrhnutj, zamezenj, n. 11) podřjznutj, n.
Abschnellen, odmrſſtiti.
Abschnitt, m. odřezek, odřjzek, m. oſtřjžek, m. odſtřjžek, m. odřezánj, n. 2) der Rede, částka řeči, f. rozwrh řeči, m. 3) im Verse, přjheb, m. přetinalka, f.
Abschnittlein, n. odſtřjžek, ſtřjžek, m.
Abschnittsweise, po kuſých, po částkách, částečně.
Abschnitzeln, abschnitzen, vſtřjhati, vřezati, obřezati, zřezati z vkrágeti, zkrágeti.
Abschöpfen, den Schaum, odpěniti, den Rahm, das Fett, die Sahne, zbjrati, sezbjrati, sebrati, 2) den Zucker, das Wachs, s. abschäumen.
Abschöpfen, das, Abschöpfung, odpěněnj, 2) sebránj, n.
Abschöpfer, m. zbjrač, m.
Abschräpfen, s. abkratzen, 2) abgeschärpfte Saat, sežaté obilj, n. s. Schräpfen.
Abschrauben, odtočiti, wytočiti, odſſraubowati.
Abschrecken, odſtraſſiti, odhrozyti, b) ohromiti, vſtraſſiti, přeſtraſſiti, poděſyti, zděſyti, vděſyti, c) einem etwas, wyſtraſſiti, wyděſyti z někoho.

Abschreiben, als, die Feder, opsati, (wykazyti) eine Schrift, ein Buch, kopiren, přepsati, nachschreiben ein Stück woraus, wypsati, přepsati.
Abschreiben, das, Abschreibung, opsánj, přepsánj, n. 2) wypsánj.
Abschreiber, m. přepisowatel, m. wypisowatel.
Abschreiten, odstaupiti, odkročiti.
Abschreyen, sich, vkřičeti se, 2) etwas abschreyen, mit Schreyen fodern, okřičeti něco.
Abschrift, f. weypis, přjpis, m.
Abschriftlich, přepsaný.
Abschriftlich, adv. přepsané.
Abschuppen, den Fisch, strauhati, odstrauhati, ostrauhati rybu.
Abschuß, des Wassers, m. spád wody, m. praud, m. odplawa, f. 2) des Hügels, des Daches, položitost, pod se ohnutost, sklonitost, skloněnost pahrbku, přjkrost, f.
Abschüßig, přjkrý, položitý, pod se hnutý, pokloněný, skloněný.
Abschüßiger Ort, m. přjkré mjsto, n.
Abschüßigkeit, f. přjkrost, položitost, sklonitost, pod se hnutost.
Abschütten, odliti, vliti.
Abschütteln, odtřásti, otřásti, střásti, 2) das Joch abschütteln, gho swrcy, střásti, gha znitknauti, 3) Früchte von einem Baume, den Baum, ztřásati, třásti, klátiti, sklátiti owoce.
Abschwächen, sich, oslabiti, zemdliti, vmdliti se.
Abschwämmen Abschwemmen, abflößen, odplawiti., 2) wegschwämmen, den Koth, bláto spláknauti, smyti. 3) die Pferde, koně zmegti, obmyti, opláknauti, der Regen hat die Felder abgeschwämmt, d. i. die obere Fläche weggespühlt, dešt spláknul pole.
Abschwämmung, f. odplawenj, 2) spláknutj, opláknutj.
Abschwären, odhnogiti se.
Abschwärmen, sich, vtaulati se, ztaulati se, vtrmáceti se, vtaláceti se, vtřesstiti se, b. wytaulati, wytrmáceti se, wytřesstěti. 2) von den Bienen, wyrogiti se.
Abschwärzen, zčerniti, očerniti, včerniti, počerniti, 2) die Schwärze fahren lassen, paustěti černost.
Abschwatzen, odlauditi sstěbetem tlachem wylauditi, wyžwachtati, wysstěbetati, pěkně wymluwiti, wymocy.
Abschweifen, opláknauti, oplakowati, spláknauti, 2) vom Wege abschweifen, wysinauti, vsinauti, odchýliti se, vchýliti se, odstaupiti, wytrhnauti, wyrazyti z cesty, wycestiti.
Abschwelgen, sich, zheyřiti se, zmrhati se hodokwassenjm.
Abschwimmen, odplawati, vplawati, odplauti, vplauti, vplynauti.
Abschwinden, s. Schwinden,
Abschwingen, sich vom Pferde, mrštiti sebau s koně, skočiti s koně, 2) den Haber abschwingen, opálati owes, přewjgeti owes. 3) den Staub vom Tuche, oprássiti, omesti. ein Tuch, wyprássiti. den Flachs, len sswihati, mrskati. zu Ende, wysswihati, wymrskati.
Abschwitzen, 1) durch das Schwitzen wegschaffen, wypotiti. 2) durch Swizen büßen, z. B. seine Sünden im Fegfeuer, potiti se za hřjchy. 3) sich abschwitzen, vpotiti se, zapotiti se,
Abschwören, einen Eid, přjsahu skládati. 2) sich eidlich von etwas losmachen, odpřjsáhnauti se něčeho, s přjsahau se odswědčiti, s přjsahau odepřjti, zapřjti.
Absäbeln, zssawlowati, possawlowati.
Absegeln, odplauti, odplawiti se.
Absegeln, das, Absieglung, odpluti, odplawenj, n.
Absehen, das Ende einer Sache mit dem Gesichte erreichen, zu Ende sehen, prozřjti ku koncy, prohlédnauti, prohlédati, 2) einem etwas absehen, shlédnauti něco

na někom, wzjti, whljdati, wi widěti, 3 figürl. mit den Augen des Verstandes, srozuměti něco, prohljdnauti, prozjti k něčemu, ich kann nicht absehen, nemohu tomu porozuměti, srozuměti, wyrozuměti, nemohu ktomu prohljdnauti, nemohu s to býti, das ist darauf abgesehen. to ktomu zřj, 4) Augenmaaß nehmen, nach etwas zielen, figürl. zur Absicht nehmen, sezřjti, sšlédnauti, zřenj, zřetel, shled mjti na něco, patřiti na něco. 5) aufmerksam sein, spatřowati, shljžeti něco, zřjti, patřiti, hleděti na něco, whljdati, seinen Zeitpunkt absehen, whljdati, wzřjti, swau chwjly.

Absehen, das, zřenj, prozřenj, prohlédnutj, n. 2) shlédnutj, wzřenj, n. 3) porozuměnj, srozuměnj, wyrozuměnj, n. prozřenj, 4) sezřenj, n. 5) sein Absehen auf einen richten, haben, zřenj, ohled, na někoho mjti, přikaukati někomu, 6) in dem Absehen, z toho ohledu, shledu, z toho vmyslu. 7) sein Absehen erreichen, dogjti vmysla swého, 8) es hat das Absehen, to má ten pohled, 9) Absehen am Geschoß, mušška, f.

Abseigen, Abseichen, odcediti, zceditι 2) metonymisch, procediti.

Abseigung, f. odcezenj, zcezenj, n.

Abseite, f. an einem Gebäude, křjdlo při stawenj, n.

Abseits, abseitig, po straně, stranau, stranný.

Absenden, wyslati, odeslati, seslati.

Absendung, f. wyslánj, odeslánj, seslánj, n.

Absengen, páliti, popáliti. 2) durch Sengen reinigen, als, ein Schwein, eine Gans, opáliti, opalowati.

Absenken, pohřjžiti, pohřjžowati. 2) einen Weinstock, Baum, fortpflanzen, rozwoditi oblauky, klásti rozwody.

Absenker, m. eine Rebe, welche fortgepflanzt wird, rozwod, m. hřjžene, m. hřjženice, f. rewj, n.

Absenkung, f. pohřjženj, n. 2) Fortpflanzung der Reben, rozwodů kladenj, n.

Absetzen, von einem erhabenen Orte, zsaditi, von einem Amte, zsaditi, odsaditi, shoditi, swrcy z vřadu, 2) von der Milch entwöhnen, odstawiti, ostawiti, od mléka odsaditi, 3) den Hut absetzen, snjti klobauk, odkryti hlawu, 4) den Stuhl, Tisch wegsetzen, odstawiti. 5) Farben abstechen machen, rozstawěti, völlig zu Ende setzen besonders in den Buchdruckereien, dosázeti. 4) im Trinken, přestáwati, im Reden, Schreiben absetzen, přestati, pomlčeti, 5) die Waaren absetzen, zbožj odbýti, rozprodati, odbýwati, odprodati, zprodáwati, prodáwati zbožj, 6) das Geld absetzen, srazyti peněžnj cenu, vmenššiti ceny na penězých, 7) abwerfen, swrcy, shoditi, 8) das Gewehr, odsaditi, 9) ohne Absetzen, bez přestánj, bez přjtrže, bez přetržky, bez oddechu, es wird Schläge, Thränen absetzen, bude wegrasku, slzý.

Absetzen, das, Absetzung, zsazenj, zshozenj, swrženj, n. 2) odstawenj, n. 3) snětj, odkrytj, n. 4) přestánj, pomlčenj, n 5) prodáwánj, zprodáwánj, odprodáwánj, n. prodeg, m. 6) srážení, n. 7) přjtrž, 8) swrženj.

Abseufzen, sich, vwzdychati se.

Abseyn, nepřjtomným býti, 2) Wegseyn, pryč býti.

Abseyn, das, nepřjtomnost, f. nebytj. n.

Absicht, f. zřenj, n. ohled, (shled) zřetel, m. im figür. Verstande eigentlich dasjenige, was ein Geist will, der Entzweck, aumysl, vmysl, m. das ist seine Absicht, to gest geho ohled, aumysl, seine Absicht erreichen, dogjti swého aumysla, ich habe es in guter Absicht gethan, z dobrého aumyslu, z dobrého ohlédu gsem to včinil,

seine

seine Absicht auf etwas richten, ohled, vmysll, zřenj, zřetel na něco obrátiti, er hat seine Absicht auf die junge Wittwe hier im Hause, má zřenj na mladau wdowu, Absicht an Schießgewehren, musska, f. in dieser Absicht, z toho ohledu, z toho ohledu, z toho zřetele, z toho vmysla, tjm vmyslem, in Absicht auf die strenge Kälte, auf seine Aufführung, wzhledem krutě zymi, geho chowánj.

Absieben, wytočiti na kessetě, Mehl, podsýwati.

Absiechen, sich, zchuráwěti, znedužiwěti, zhubeněti, wyhubeněti, wyzábnauti, wychřadnauti.

Absieden, owařiti, obwařiti, 2) zur Genüge sieden, vwařiti, zwařiti, 3) durch Sieden reinigen, odwařiti, wywařiti.

Absiedung, f. owařenj, obwařenj, odwařenj, wywařenj, wywjránj, n.

Absingen, hersingen, zaspjwati, pozpjwati, 2) odzpjwati, dozpjwati, wyzpjwati, odpěti, die Seelenmessen absingen, odpěti, odzpjwati, zádussnj mssi.

Absingen, Hersingen, zazpjwánj, pozjwánj, 2) das, zu Ende Singen, odzpjwánj, dozpjwánj, wyzpjwánj, n.

Absitzen, vom Pferde, zslezti, zstaupiti, zsednauti s koně, 2) eine Schuld, odseděti.

Absonderlich, adjec. obzwlásstnj.

Absonderlich, adver. obzwlásstně, odděleně, po různu, 2) durchaus, dokonce.

Absondern, odpogiti, odděliti, odlaučiti, rozděliti, rozlaučiti, na různo děliti, ein großer Fluß sondert uns von einander ab, weliká řeka nás odsebe odděluge, rozdělugě, rozlučuge, dělj, ein abgesonderter Ort, saukromne mjsto, saukromj.

Absonderer, m. rozdělitel, m.

Absonderung, f. odpogenj, oddělenj, odlaučenj, b) rozdělenj, rozlaučenj, n.

Absonnig, wegsluny, ein absonniger Ort, wegslunj. n.

Absorgen, sich, vstarati se.

Abspalten, odsstipnauti, odsstjpati.

Abspaltung, f. odsstjpnutj, odsstjpánj, n.

Abspannen, einen Bogen, den Hahn, spausstěti, spustiti, 2) die Pferde, odpřáhnauti, wypřáhnauti.

Abspänstig, odcyzený, odrazený.

Abspänstig machen, odlauditi, bančiti, zbančiti, odrazyti.

Absparen, dem Munde, přisskrbniti, na swém hrdle, vtrhnauti swé hubě, sobě vstřjdmiti, vskrowniti, vspořiti, abkargen, vskrbiti, vskaupiti.

Abspeisen, aufhören zu essen, pogjsti, odgjsti, dogjsti, 2) abspeisen, zu essen geben, pokrmiti, nakrmiti, 3) mit leeren Worten abspeisen, kogiti někoho marnau naděgj, držeti, lahodnými slowy, 4) einen abspeisen, kurz abfertigen, odbyti, z prázdna, zkrátka odbýti.

Abspielen, einem das Geld, odehrati, obehrati někoho, wyhrati na někom penjze.

Abspinnen, odpřjsti, durch Spinnen leer machen, z. B. den Rocken, wypřjsti kužel, 2) eine Schuld einen erhaltenen Vorschuß, odpřjsti, 3) etwas unter einander abspinnen, splesti, sosnowati, vpřesti, něco mezy sebau.

Abspitzen, zaostřiti, obostřiti.

Absplittern, s. Splittern.

Absprechen, einem etwas, odřjcy, odepřjti, einem das Leben, wie der Arzt, odpowědjt, die Hoffnung, naděgi odnjti, odepřjti, etwas miteinander verabreden, smluwiti, 2) gerichtlich absprechen, odsauditi.

Absprengen, eine Saite, strunu přetrhnauti, ein Stuck von der Mauer mit Pulver, dem Pferde ein Hufeisen, odmrssititi, odrazyti.

Abspringen, odskočiti, vskočiti, die Saiten springen ab, struny se trha-

gj, odskakugj, praskagj, pukagj se, 3) der Kalk springet von der Wand ab, preyská se wápno, odskakuge, padá ze stěny, 4) in Bergwerken abspringen, důl geden zanechati, opustiti, a druhý otewřjti, von dem Pferde, von dem Wagen abspringen, z koně, z wozu skočiti, 6) die Axt springt von dem Aste ab, sekera odskakuge, odrážj se od wětwe, die Kugel sprang von der Wand ab, kaule odskočila, odrazyla se od stěny, 7) abspringen von der Religion, odpadnaut, odtrhnaut se od náboženstwj, strhnaut se náboženstwj, ein Stück ist davon, z. B. vom Holze, vom Gypse, oder sonst einer Masse, abgesprungen, kus vskočil, odskočil.

Absprossen, pocházeti, půwod bráti.

Absprößling, s. Abkömmling.

Abspruch, m. odepřenj, odřeknutj, odeřčenj, n.

Absprung, odskočenj, vskočenj, 2) der Absprung von der Religion, von einer Parthey, odpadnutj, odtrženj, strženj, odstaupenj.

Abspühlen, durch Spühlen wegschaffen, als den Koth vom Gefäße, spláknauti, odpláknauti, 2) durch Spühlen von aussen reinigen, opláknauti, vom Wasser, spláknauti.

Abspuhlen, odwjgeti, odmotati, w klubko motati.

Abstammen, pogjti, pocházeti, půwod bráti, počátek wzýti.

Abstammling, m. posslý.

Abstammung, f. pogitj, pocházenj, půwodu branj, n.

Abstämmen, vraubiti, vkálati.

Abstand, m. Ueberlassung, vstaupenj, postaupenj, n. 2) Unterschied rozdjl, m. 3) Entfernung, wzdálj, n. wzdálenost, dál, f.

Abstatten, einem seine Schuldigkeit, složiti, skládati, dokázati, prokázati, swau powinnost, 2) Dank abstatten, djky wzdáti, činiti, 3) Gelübd abstatten, wyplniti, wykonati slib, 4) einem den letzten Dienst abstatten, včiniti, prokázati někomu poslednj službu, prowoditi někoho k hrobu, 5) Bericht abstatten, dáti zpráwu, 6) die Schuld abstatten, dluh složiti, zaplatiti, 7) Besuch abstatten, nawsstjwenj složiti, wykonati, 8) einen Gruß von jemand abstatten, pozdrawenj od někoho wyřjditi, 9) ein Zeugniß, swědectwj wydati, dáti.

Abstattung, f. složenj, dokázánj, prokázánj, n. 2) wzdánj, n. 3) wyplněnj, wykonánj, n. 4) prowoděnj, n. průwod, m. včiněnj, 5) dánj, n. 6) zaplacenj, 7) složenj, wykonánj, n. 8) wyřjzenj, 9) wydánj swědectwj, doswědčenj, wyswědčenj, n.

Abstäuben, oprássiti, 2) osmeyčiti.

Abstäuber, m. smeták, m.

Abstäupen, wypráskati, wymliti, wydrbati, wytřjskati.

Abstechen, mit Punkten bemerken, wyznamenati, 2) das Lager, einen Garten, Platz abstechen, wytknauti, wyměřiti, rozměřiti stanissté, 3) einen Teich abstechen, spustiti rybnjk, den Wein, ztočiti wjno, 4) einen Fluß damit er anderswohin laufe, přewesti řeku, 5) übertreffen, wyniknauti nad druhého, giného předčiti, přewýssiti, přesáhnauti, přepanossiti, 6) abstechen einen, herabstechen vom Pferde in dem Ritterspiel, zbodnauti někoho s koně, srazyti, vtkati, 7) einen Trumpf im Spiele abstechen, zabiti we hře, 8) ein Kalb, Schaf, Huhn, eine Gans, zapjchnauti, zařezati, zabiti, die Kehle, Gurgel, abstechen, zapjchnauti, podřezati, zařezati, 9) das sticht sehr gut ab, to welmi dobře stogj, slussj, se srownáwá, der alte Hut sticht schlecht gegen das neue Kleid ab, ten starý klobauk nedobře slussj k těm nowým ssatům, 10) ein

Bild

Digitized by Google

Bild, Gemählde, Kupfer abſte- chen, wyryti obraz.
Abſtecken, ein Lager, einen Garten, změřiti, rozměřiti, wytknauti, 2) den Putz abſtecken, odpjnati, odepnauti, 3) abſtellen, odſtawiti.
Abſtecken, das, Abſteckung, změřenj, rozměřenj, wytknutj, n. 2) odpjnánj, odepnutj, n. 3) odſtawenj. n,
Abſtehen, entfernt ſeyn, ſtáti podál, it. odſtáwati, 2) ablaſſen von ſeiner Meinung, von ſeinem Vorhaben, Anſpruche, Kaufe, ꝛc puſtiti, vpuſtiti, přeſtati, odſtaupiti, odpadnauti od ſwého zdánj, od počatého vmyſla, 3) die Fiſche ſtehen ab, ryby lekagj, 4) der Wein ſteht ab, wjno zwětrá, 5) der Baum ſteht ab, ſtrom wyſýchá, 6) ſich abſtehen, vſtáti ſe,
Abſtehlen, vkrádati, pokráſti, odkrádati, vkráſti, vchwátnauti, poſtjhnauti, heimlich ablernen eine Kunſt, vkráſti.
Abſteigen, herabſteigen, zſtaupiti, 2) von dem Pferde, von dem Wagen, z koně, z wozu, bey einem abſteigen, ſlezti v někoho, die abſteigende Linie, poſlaupnoſt.
Abſtellen, einen, odſaditi, zſaditi, 2) abſchaffen, zkazyti, zruſſiti.
Abſtellen, das, Abſtellung, odſazenj, zſazenj, n. 2) zkazenj, zruſſenj, n.
Abſterben, zemřjti, vmřjti, von vielen, pomřjti, wymřjti, ſeine Eltern ſind ihm frühe abgeſtorben, geho rodiče mu brzo zemřeli, vmřeli, der Welt, den Wollüſten abſterben, ſwětu, rozkoſſem vmřjti, dieſe Familie wird bald abſterben, ten rod brzy pomře, wymře, 3) wie ein Baum, ſchnaut, vſchnaut, wyſchnaut, wyhynaut. ein abgeſtorbener Baum, ſuchý ſtrom, 4) von den Gliedern des menſchlichen Körpers, fühllos werden, zmrtwěti, ein abgeſtorbenes Glied, zmrtwělý, zdřewěnělý, mrtwý, vſnulý, ztrnulý aud.
Abſterben, das, zemřenj, vmřenj, n.
Abſteüern, odſtrčiti od břehu, odplawiti ſe,
Abſtich, m. Kontraſt, m. rozdjl, rozdjlnoſt, f. 2) alles was abgeſtochen worden, wyrytj, n. rytina, f.
Abſtiften, wykmenowati.
Abſtiftung, f. wykmenowánj, n.
Abſtillen, odſtawiti.
Abſtimmen, die Saiteninſtrumente, njž ſtrunlti, 2) die blaſenden und die Orgel, njž hlaſowat, 3) eigentl. nicht zuſammenſtimmen, neſrownáwati ſe w hlaſu, 4) anderer Meinung ſeyn, odſtaupiti.
Abſtoſſen, herunter ſtoſſen, ſrazyti, dolů ſtrčiti, ein Stück von der Mauer, odrazyti, einem zum Galgen verurtheilten das Genück, einem zum Rade verurtheilten das Herz abſtoſſen, ſrazyti, 2) mit einem Stoße entfernen, odſtrčiti, den Kahn abſtoßen, d. i. von dem Ufer, den Stuhl von der Wand, odſtrčiti, eine Schuld abſtoſſen, dluh odrazyti, zaprawiti, ſich abſtoſſen, durch vieles Stoſſen abgenützt werden oſſauſtati ſe; zodrážeti ſe, zwrážeti ſe, die Kleider, Schuhe, ſtoſſen ſich ab, ſſaty ſe oſſauſtagj, ſtřewiçe ſe oſſaupagj, 3) vom Lande, odplauti, odplawiti ſe od břehu, odſtrčiti, odſaditi, 4) dem Ochſen ein Horn abſtoſſen, odrazyti, zodrážeti, 5) das ſtößt mir das Herz ab, nad tjm mně vſedá ſrdce, 6) in der Muſik die Noten, abſtoſſen, wyrazyti, wyrážeti.
Abſtraben, odcyditi, odčeſati.
Abſtrafen, potreſtati, ztreſtati, zkárati; pokutowati.
Abſtrafen, das, Abſtrafung, potreſtánj, ztreſtanj; pokutowánj, n.
Abſtreichen, etwas vom trockenen, oſſauſtati, 2) von etwas naſſen, setřjti, 3) im Maaſſe, was zu viel iſt, ſhánětí, 4) ein Kind mit der Ruthe abſtreichen, ſſwiyati, wyſſwihati, die Wolle

Wolle, Haare, wie der Weißgerber, srážeti.
Abstreichen, das, Abstreichung, ossaustánj, n. 2) setřenj, n. 3) sháněnj, n. 4) sswihánj, n. 5) srážení.
Abstreifen, drhnaut, odrhnaut; smýkat, einen Zweig, die Blätter eines Zweiges abstreifen, ratolesti listj z ratolesti odrhnauti, odrati, die Haut, den Balg, odřjti z kůže, stáhnauti, wylaupiti z kůže, kůži oddělati, stáhnauti, sedřjti, odřjti, das Laub abstreifen, otrhávati, drhnauti listj.
Abstreifen, das, Abstreifung, odřenj, z kůže stazenj, wytáhnutj, kůže oddělánj, n. 2) otrhánj, otrhávánj, odrhnutj, n.
Abstreiten, einem etwas, odhádati, odpjrati, odepřjti, wypřjt, přepřjt, přehádat, das lasse ich mir nicht abstreiten, to sy nedám upřjt, odhádat, se přehádat, nedám se přepřjt, 2) im Streit gewinnen, wysauditi, er hat mir hundert Gulden abgestritten, on na mně wysaudil sto zlatých.
Abstricken, odplesti, 2) fertig stricken, doplesti, uplesti.
Abstriegeln, zčesati, omykati.
Abstülpen, ochljpiti.
Abstülpen, n. ochljpenj, n.
Abstümmeln, zohawiti, kusé udělati.
Abstümpfen, stumpf machen, ztupiti.
Absturz, m. přjkrost, s. Sturz
Abstürzen, smetati, swrcy, 2) im Stürzen absondern, srazyti, urazyti.
Abstürzung, f. smetánj, swrženj, n. 2) sraženj, uraženj, n.
Abstutzen, oklesstiti, kusým, kusatým udělati, 2) bei den Tuchscherer, postřihati.
Absuchen, obrati, ohledati.
Absüßen, osladiti.
Abt, m. Opat, m.
Abtey, f. opatstwj, n.
Abteylich, äbtlich, opatský.
Aebtißinn, f. Abatysse, f.
Abtakeln, zbrog odnjti, z zbroge swléci.
Abtäfeln, prkny položiti, pokládati, wykládati.
Abtanzen, odskákati, odtancowati, sich die Absätze an Schuhen, utancowati uskákati, sich durch Tanzen entkräften, utancowati se, uskákati se.
Abtauschen, směniti, wyměniti.
Abtheilen, odděliti, ein Buch abtheilen, knihu rozděliti, rozwrhnauti, odděliti, mit einem Theile eines gemeinschaftlichen Vermögens abfinden poděliti.
Abtheilung, f. oddělenj, n. rozwrh, oddjl, m. oddělenj, 2) podělenj, n. podjl, m.
Abthun, herabthun, swundati, den Hut, klobauk segmauti, 2) abschaffen, shladiti, zrussiti, zkazyti, 3) etwas untereinander abthun, zprawiti, zaprawiti, ujednat, něco mezy sebau 4) einen Uebelthäter abthun, odprawiti, utratiti zločince, ein Schwein, Huhn, Gans, Taube, zařezati, den Ring, prsten stáhnaut, swundat, den Mantel, die Schürze, swundati, odwundati, die Hand von einem, ruku stáhnauti.
Abtoben, s. Austoben.
Abtrag, m. in den Rechten, zpráwa, f. bezsskodj, n. náhrada, 2) Abtrag der Abgaben oder Gefälle, odwedenj, odwáděnj danj a cel, n. 3) einen Abtrag thun, odslaužiti se, nahraditi.
Abtragen, ein Dach, Gebäude, Mauer, zbaurati, baurati, 2) die Schuld, den Zoll abtragen, odwesti dluh, 3) das Essen vom Tische, das Getreid von der Tenne, odnesti, odnásseti, 4) ein Kleid abtragen, obnosyti, odchodit, kabát.
Abtragen, das, Abtragung, zbauránj, n. 2) odwedenj, n. 3) odnessenj, n. 4) obnosjenj, n.
Abträufeln, dolu kapati, zkapati.
Abtreiben, odháněti, odehnati, odpuditi, sehnati, den Feind abtreiben, nepřjtele odehnat, odpu-

pudit, jemand von seinem Gute, Besitze, sehnati, spuditi ze statku, für immer, zahnati, 2) die Frucht abtreiben, wyhnati plod, 3) das Pferd abtreiben, vhnati koně, das Vieh, Zugvieh, dobytek, dobytek tažný schwátiti, přehnati, Gold, Silber, shánčti, přehánčti zlato, střjbro.

Abtreiber, m. odhanitel, zahanitel, odpuditel, m.

Abtreiben, das, Abtreibung, odehnánj, zahnánj, odpuzenj, n. 2) wyhnánj, n. 3) schwácenj, vhnánj, n. 4) schwácenj, přehnánj, n. b) Abtreibungsmittel, wyhánčgjcý prostředky, m.

Abtrennen, zpárati, odpárati, rozedřjti, 2) von einem abwendig machen, odlauditi, odrazyti, odpogiti, rozpogiti.

Abtreten, durch Treten od. im Treten absondern, vsslápnauti, vsslapiti, imgleichen metonymisch durch vieles Treten abnützen, z. B. Schuhe, Absätze, sesslapati, vsslapati, a) abtreten von der Religion, von seiner Meinung, von einem Kaufe, odstaupiti, 2) neutr. bey Seite gehen, odstaupiti, vstaupiti, abtreten (bey Gericht) wystaupiti; überlassen, als. einem sein Haus, seine Güter, sein Recht, Amt, postaupiti někomu, vstaupiti swého domu, swých statku, dum, statky pustit, 3) vom Wagen abtreten, zstaupiti, slezti z wozu, 4) bey einem abtreten, slezti, zastawiti, stawiti se v někoho, wir werden in keinem Gasthofe abtreten, my w žádné hospodě neslezeme, se nestawjme, von der Schaubühne, odstaupiti, 5) die Füsse abtreten, ochoditi, osslapati, schoditi, odhnesti sobě nohy, 6) die Schuhe abtreten, zssámati, zssnathati, ochoditi, na opatku schoditi střewjce, 7) einen Weg im Garten, cestu wysslapati, wychoditi w zahradě, einen Weg sonst überhaupt, cestu vsslapati, vchoditi, den Leimen, den Thon abtreten, hljnu dobře wysslapat.

Abtreten, das, Abtretung, vsslapanj, 2) neutr. odstaupenj, vstaupenj, postaupenj, n. 3) zstaupenj, n. 4) slezenj, n. 5) ochozenj, osslapánj, schozenj, odhnetěnj, n. 6) zssámánj, zssmatlánj, ochozenj, n.

Abtreufeln, kapati, kanauti, kwapati, krápěti.

Abtreufeln, das, Abtreuflung, kapánj, kanutj, kwapánj, krápánj, n.

Abtreugen, osussti, wysussiti.

Abtreugen, das, Abtreugung, osussenj, wysussenj, n.

Abtriefen, kapati, s Abtreufeln.

Abtrinken oben weg, odpiti, vpiti, das Glas ist zu voll, man muß wenig abtrinken, sklenice ge plná, musý se trochu vpit. Den Schaum abtrinken, pěnu vpit, eine Schuld s vertrinken. 2) bis auf die Neige, až do dna wyswážiti, wyžrati y s kwasnicemi. 3) eine Schuld, Rechnung, vpiti.

Abtrinken, das, odpitj, vpitj, n. 2) wywáženj, wyžránj, n.

Abtritt, m. odstaupenj, poodstaupenj, vstaupenj, n. vstupek, m. 2) ein heimliches Gemach, saukromj, saukromné mjsto, n. 3) Absatz vor einer Thür, austupek, m. 4) Abtritt zur Nothdurft, záchod, prewýt, sroň, srác, m. 5) Abtritt nehmen, poodstaupiti, poodgjti, 6) Abtritt vor Gericht, wystaupenj, n. ihn nehmen, za wystaupenau wzýti, 7) Abtritt bei jemand, zastáwka, f. ihn nehmen, včinit zastáwku, zastawit se, 8) Abtritt, Abtretung, postaupenj, vstaupenj, n. 9) Abtritt von der Religion, Meinung, odstaupenj, n.

Abtrocknen, trocken machen, vsussiti, osussiti, 2) sich den Schweiß von der Stirne, pot sy vtřjti, otřjti, die Thränen abtrocknen, slzy vtřjti, setřjti, sich die Augen, Hän-

Hände, Füsse, das Gesicht, den Tisch mit einem Tuche, vtřjti, otřjti; Obst, vsussiti, 3) trocken werden, oschnauti, vschnauti.

Abtrocknen, das, osussenj, vsussenj, wysussenj, n. 2) otřenj, vtřenj, n. 3) oschnutj, vschnutj, n.

Abtropfen, abtröpfeln, s. Abtreufeln.

Abtrotzen, wyzdorowati, způrnostj, zdorem wymocy.

Abtrotzung, f. wyzdorowánj, n.

Abtrünnig werden, odděliti se, odřezati se, strhnauti se, odtrhnauti se, odpadnauti, 2) abtrünnig machen, odwesti, odtrhnauti, odcyzyti, odrazyti.

Abtrünniger, m. odpadlec, wypadlec, poběhlec, proběhlec, wylupek, střižek, mamaluk, oddělenec, odtrženec, odřezanec, m. 2) der des Gegners Parthey zugleich nimmt, přestupnjk, přestupitel, m.

Abverdienen, wysláužiti sobě něco, 2) durch Dienste den Werth bezahlen, odsluhowati.

Ab und auf, nahoru a dolů.

Ab und zu gehen, odcházeti a přicházeti.

Abvieren, čtyrhranit, zčtyrhranit.

Aburtheilen, einem etwas, odsauditi někoho od něčeho, 2) entscheiden, vsauditi.

Abwachen, sich, vmdleti bděnjm.

Abwägen, das Gewicht einer Sache bestimmen, zwážiti, 2) nach dem Gewichte abtheilen, odwážiti.

Abwäger, m. zwážitel, odwažitel,

Abwägung, f. zwáženj; odwáženj, n.

Abwälzen, odwaliti, herabwälzen, swaliti.

Abwandeln, die Zeitwörter, kloniti, skloňowati slowa.

Abwandelung, f. skloňowatelka, f.

Abwärmen, rozhřjti, rozhřjwati.

Abwarnen, weystrahu dáwati, wystřjhati, wystřjcy.

Abwarten, očekáwati, čekati, dočekati, zčekati, dočkati se, wir müssen die Zeit abwarten, musýme očekáwati času, dočkati, čekati, zčekati času, 2) dem Gottesdienste abwarten, posluhowati při službě Božj, 3) seiner Handthierung abwarten, hleděti swého obchodu, 4) sein Amt abwarten, swůg auřad pilně konati, westi řjditi.

Abwärts, dolů, 2) seitwärts, stranau.

Abwartung, f. očekáwánj, dočekánj, n. 2) posluhowánj, n. 3) hleděnj, n. 4) konánj, wedenj, řjzenj, n.

Abwaschen, odmyti, smyti, smeywati, den Koth, den Wust von etwas, bláto, nečistotu z něčeho smyti, odmyti, 2) reinigen, als das Gesicht, die Hände, twář, ruce vmyt, omyt, obmyt, sich, vmyti, omeyti se. Das Geschirr, vmyti nádoby, wie der Regen, der Fluß, smyti, spláknauti, 3) einen Schandfleck abwaschen, shladiti, smyti poskwrnu.

Abwaschbecken, n. vmywadlo, n.

Abwaschwasser, n. vmywacý woda, f.

Abwaschung, f. smytj, obmytj, omytj, vmytj, vmywánj, smeywánj, n.

Abweben, odtkati, vtkati, plátno doděláti, odplesti, vplesti.

Abwechseln, durch Wechsel d. i. Tausch an sich bringen, proměniti, wyměniti, změniti, 2) die Kleider abwechseln, přeonačiti, změniti šaty, 3) das Fieber wechselt ab, zymnice se měnj; s. ablösen, wechselweise folgen lassen, 4) die Pferde abwechseln, střjdati koně, es wechselt immer einer mit dem andern ab, střjdagj se, Glück und Unglück wechselt immer mit einander ab, štěstj a neštěstj se wzdy střjdá, wie die Bergleute, lozowati, 5) das Silbergeld abwechseln, proměniti střjbrné penjze.

Abwechselnd, proměnný, proměnitedlný.

Abwechselnd, adv. proměnně, proměnitedlně.

Abwech-

Abwechseln, das, Abwechslung, proměněnj, n. proměnnost, proměna, změna, f. 2) přeonačenj, změněnj, n. 3) měněnj, n. 4) střjdánj, n. 5) proměněnj, n.
Abweg, m. nescestj, odcestj, n. oklika, f. wyhnutj z cesty, n. augezd, m. auf Abwege bringen, přiwesti, vwesti na nescestj, auf Abwege gerathen, na odcestj, nescestj přigjti, 2) Figürl. was der Tugend, der Rechtschaffenheit entgegen gesetzt ist, Ausschweifung, zcestnost, f.
Abwegsam, zcestný.
Abwegs, zcestně; z cesty.
Abwehen, wegwehen, odfaukati, odfauknauti, odwáti, 2) herabwehen, sfaukati, sfauknauti, swáti.
Abwehren, z. B. einem Uebel, der Theurung, zbraňowati, zabrániti, zbrániti, zhágiti, vhágiti, zahágiti, die Fliegen, mauchy sháněti, er läßt sich nicht abwehren, nedá sobě vbránit, zbránit, zabránit, 2) abwehren, das Wasser, zabawiti, zamezyti, wodu zastawiti.
Abwehrung, f. zbraňowánj, zabráněnj, zhágenj, zahágenj, vhágenj, n. 2) zbráněnj, zabawenj, zamezenj, n.
Abweichen, vhnauti, vchýliti se, odchýliti se, wyssinauti, von dem Wege, vhnauti, odchýliti, wychýliti se z cesty, wycestiti, von dem Wege der Tugend, od cesty ctnosti se vchýliti, odchýliti, 2) durch Erweichen absondern, odměkčiti, 3) weich werden und abfallen, odměknauti, odměkčiti se.
Abweichung, f. vhnutj, vchýlenj, odchýlenj, wyssinutj, n. 2) odměkčenj, n. 3) odměknutj, n.
Abweiden, spásti, popásti.
Abweidung, f. spásánj, popásánj, spasenj, popasenj, n.
Abweinen, durch Thränen erhalten, wyplakati, wyslzeti, sich, vplakati, vslzeti se.
Abweisen, einen, oslyssetí, einen Bettler, Bittenden, odmrssiti, oslyssetí, odbeyti, er will sich nicht abweisen lassen, nedá se odbeyt; hast ihn abgewiesen, odbyls ho, einen mit Schlägen, s weypraskem odbýwati, mit Spotte, odbyti, odpuditi, odwrhnauti někoho.
Abweisung, f. oslyssenj, nedopřenj, 2) odmrssěnj, 3) odwrženj, n.
Abweissen, objliti, zbjliti, proběliti.
Abweisser, m. bilič, bělič, m.
Abweissung, f. objlenj, zbjlenj, proběleni, n.
Abwelken, welk werden, swadnauti, vwadnauti.
Abwenden, odwrátiti, odwraceti, abwenden von einem das Glück, odchýliti, odwrátiti od někoho sstěstj, 2) einen Streich, Hieb von sich abwenden, zmjtati, odwáděti, odwraceti ránu od sebe.
Abwenden, das, Abwendung, odwrácenj, n. 2) zmjtánj, odwracenj, n.
Abwendig machen, odwrátiti, odrazyti, odchýliti.
Abwerfen, 1) mit einem Wurfe absondern, abschmeissen, srážeti, srazyti, 2) herunter werfen, shoditi, smetati, swrhnauti, sházeti, 3) das Joch abwerfen, gho swrcy, gha zniknauti, das Pferd hat den Reiter abgeworfen, kuň shodil, swrhl gezdce. Eine Brücke abwerfen, most rozházet, 4) eintragen, Nutzen abwerfen, wynássetí, 5) der Hirsch wirft jährlich sein Geweih ab, gelen každoročně swé rohy zskládá, wie Katzen, Hunde, s. werfen.
Abwesend, nepřjtomný, (nebytný.)
Abwesenheit, f. nepřjtomnost, f. nebytj, n. nebytnost, f. in Abwesenheit des Herrn, w nepřjtomnosti pána, w nebytj doma.
Abwetzen, obrausyti, vbrausyti, die Spitze vom Messer, den Rost von einer Klinge, das Messer abwetzen, sspičku v nože obrausyt, vbrausyt, rez z kordu obrausyt, nuž obrausyt, ztenčit, 2) die Schuhe, die Aermel, ossaustat.

Abwickeln, odwinauti.
Abwickeln, das, Abwicklung, odwinutj, n.
Abwiegen, odwážiti, zwážiti.
Abwinden, s. Abwickeln.
Abwirken, dotkati.
Abwirthschaften, dohospodařiti.
Abwischen, otřjti, otjrati, vtřjti, vtjrati, setřjti, 2) durch Wischen reinigen, als den Tisch ꝛc. vtřjti, otřjti.
Abwuchern, wylichwiti, lichwau wymocy.
Abwürdigen, snjžiti, pokořiti.
Abwürgen, zasskrtiti, posskrtiti.
Abwürgung, f. zasskrcenj, posskrcenj, n.
Abwürzen, okořeniti, 2) die Rede abwürzen, řeč wyljčiti, wykwětowati.
Abwürzen, das, Abwürzung, okořeněnj, n. 2) wyljčenj, wykwětowánj, n.
Abwüthen, dowztěkati, wywztěkati se.
Abzacken, oklesstiti.
Abzahlen, völlig bezahlen, durch Bezahlen tilgen eine Schuld, Rechnung, vplatiti, zaplatiti, odpláceti, odplatiti, splatiti, vom Ganzen etwas, vpláceti, vplatiti, spláceti, splatiti, einen abzahlen im Scherze, wyplatiti.
Abzahlung, f. oplácenj, zaplacenj, odplacenj, splácenj, n. odplátka, odplata, f.
Abzählen, zählend wegnehmen, odpočjtati, 2) herzählen, wypočjtati, wypočjsti, wyčjsti.
Abzählung, f. odpočjtánj, odpočtěnj, n. 2) wypočtěnj, wypočjtánj, n.
Abzanken, einem etwas, wywaditi, 2) sich abzanken, nawaditi, wywaditi se.
Abzapfen, den Wein, das Bier aus dem Faße, otočiti, wytočiti.
Abzapfung, f. otočenj, wytočenj, n.
Abzaubern, odčauzliti, odčarowati.
Abzausen, oderwati, oberwati, 2) auszausen, serwati, porwati, wyrwati, vrwati, za pačesy wytahati, wypačjsati.
Abzäumen, odvzditi, z vzdy pustiti.
Abzäunen, oplotiti, plotem obehnati.
Abzehren, mager werden, sich abzehren, chřadnauti, zchřadnauti, wychřadnauti, wyzábnauti, wyprahnauti, wykapati, zhubeněti, wyvdnauti, tljti, 2) mager machen, durch Zehren vermindern, tilgen, strawiti, vtráwiti.
Abzehrung, f. sauchotiny, plu. f sauchotj, n. tlenj těla, n. chřadnutj, n. wyzáblost, wychřadlost, hubenost, wyvdlost, f.
Abzeichnen, abbilden, wyznamenati, nawrcy, nastjniti, wypodobizniti, 2) bezeichnen, durch Zeichen bemerken, poznamenati, naznamenati, wyznamenati.
Abzeichnung, f. wyznamenánj, nawrženj, nastjněnj, wypodobizněnj, n. ein durch Abzeichnen entstandenes Bild, nástin, m. 2) Bezeichnung, poznamenánj, naznamenánj, wyznamenánj, n.
Abzerren, ztrhati, zedrati, rozsápati, serwati, porwati,
Abziehen, neutr. weggehen, odtáhnauti, odtrhnauti, odebrati se, odchýliti se, der Feind ist von der Stadt abgezohen, nepřjtel od města odtrhl, odtáhl. Das Gesinde, die Magd, der Knecht zieht ab, čeládka, děwečka, pacholek stěhuge se, odcházy (ze sluzby) a) einem die Larve abziehen, larwu ztrhnauti, die Hand von jemand, ruku ztáhnauti, 2) dem Vieh die Haut abziehen, ztáhnauti, swlécy, sljeti, 3) etwas von der Summe, porazyti, srazyti, stáhnauti, 4) den Wein oder das Bier abziehen, stočiti, strhnauti wjno, pjwo, 5) Brandwein abziehen, táhnauti kořalku, 6) ein Scheermesser, obtáhnauti, zbřiditi, 7) den Hut, segmauti, smeknauti, stáhnauti, die Saiten, strůny stáhnauti, 8) einen von jemanden abziehen, odtrhnau-

trhnauti, odwesti, sich von etwas, odtrhnauti se od něčeho, 9) die Karten, segmauti, 10) die Kleider, sljknauti, sljcy, swlákeri, swlécy, 11) einem etwas von seinem Lohne, von der Besoldung, někomu něco strhnauti, vtrhnauti, srazyti, z geho mzdy, služby, 12) einen vom Wege der Tugend, někoho z cesty swesti, odwesti, 13) sein Gemüth, sein Herz von etwas abziehen, mysl swau, swé srdce od něčeho odwrátit. 14) Das Wasser von den Wiesen, wodu z luk swest, odwest, das Wasser aus einem Teiche, einen Teich wodu z rybnjka, rybnjk pustit, spustit. 15) Den Ring vom Finger, prsten stáhnaut, snjt, die Handschuhe, rukawice swlécy, stáhnauti, 16) abdrucken in der Buch- und Kupferdruckerey einen Bogen abziehen, odtáhnauti, 17) sich abziehen wie das gemeine Zugvieh, vtahati, ztahati se.

Abziehen, das, Abziehung, f. odtaženj, odtrhnutj, odebránj, n.

Abziehstube, f. swlákebna, zuwadlna, f.

Abzielen, směřowati, dieses zielt darauf ab, to k tomu směřuge, zřj.

Abzirkeln, wykraužiti, okraužiti.

Abzug, m. Abreise, f. odchod, m. odgitj, n. 2) der Soldaten, odtah, odtaženj, odtrhnutj, n. 3) zum Abzuge blasen, zpět traubiti, 4) Abzug in Rechnungen, srážka, porážka, f. 5) Abzug nehmen, wie die Soldaten, odtáhnauti, odtrhnauti, 6) Abzugsgelder, srážky, 7) Abzug, Abnahme, vgitj, n. srážka, f. 8) Abzug des Wassers, průchod, průtok, tratiwod, m.

Abzupfen, osskubati, osskubnauti, vsskubnauti, Seide, hedwábj sskubati.

Abzwacken, vsstjpnauti, 2) vom Lohne, vtrhnauti, vsskubnauti.

Abzwecken, s. Abzielen.

Abzwicken, s. Abkneipen.

Abzwingen, odnutiti, wynutiti, wynutkati, die Furcht zwingt ihm das Bekenntniß ab, bázeň z něho wyznánj wynutj.

Accent, m das Erheben oder Erniedrigen einer Silbe in der Aussprache, přizwuk, m. prodrobenj, n. 2) das Zeichen des Accents (´) znamjnko, n. znamenec, m. čárka, f. den Accent auf eine Silbe setzen, oder accentuiren, znamjnkowati, čárkowati, in der Aussprache, prodrobowati hlasu.

Accidentien, f. Einkünfte außer der ordentlichen Besoldung, přjpadné auplatky, přjpadky, m.

Accis, m. Accise, f. plat, m. clo, n.

Ach! ach!

Achat, m. agát, m. von Agat, agátowý.

Achse, f. od. Axe, am Wagen, f. wos, m. wosa, f. beim Pfluge, náprawka, náprawa, f.

Achsel, f. paždj, rámě, rameno, n. unter der Achsel, pod pažoj, die Achsel ziehen, pokrčit rameny, auf beiden Achseln tragen, na obau ramenách nosyti.

Achselbein, n. kyčelnj kost, f.

Achselgestank, m. prk, m. smrad pod paždj, m.

Achselhemd, n. kytle. kytlice, f.

Achselküssen, n. podhlawnice, f.

Achselträger, m. na obě strany braussený, obogetnjk, m.

Achsnagel, m. zákolnjk. m.

Achsring, m. obraučka wosnj, f.

Acht, Achtung, f. pozor, m. pozorowánj, n. ssetrnost, f. ssetřenj, n. Acht, Achtung geben, nehmen, pozor mjti, dáti, ssetřiti, pozorowati, zřenj mjti, dáti, mjti wssetrnosti, in Acht nehmen, hleděti, ssetřiti něčeho, opatrowati něco, wssjmati sy, bedliwost mjti na něco, wzýti něco w bedliwau ssetrnost, sich in Acht nehmen, wzýti se na pozor, mjti se na pozoru, hleděti se, aus der Acht, außer Acht lassen, z mysl pustiti, newssjmati, za hřbet za-

ložit-

Digitized by Google

ložiti, 2) Achtung, so viel als Hochachtung, Hochschätzung, ssetrnost, f. zřetel, m. zřenj, n. eine Achtung gegen jemanden haben, ssetrnost k někomu pronássetí, mjti zřetel, zřenj mjti k někomu.

Acht, f. Verbannung, kladba, klatba, kletba, f. wypowěděnj, wyobcowánj, n. einen in die Acht erklären, do klatby dáti, wypowěditi z wlasti, z země wyhnati, wylaučiti.

Acht, osm, der achte, osmý, ich sahe ihn vor achten, d. i. acht Uhr, widěl gsem ho před osmau hodinau, die achte Zahl, der Achter, osmička, f.

Achtbar, wie ein Mann, wzácný, slowutný, mnoho wážný.

Achtel, n. der achte Theil, osmý djl, m. osmička, f. drey Achtel Takt, třj osmičkowý takt, m.

Acht und achtzig, osm a osmdesát, der acht und achtzigste, osm a osmdesátý, acht und achtzigmal, osm a osmdesátkrát.

Achte, die Ordnungszahl von acht, osmý, osmá, osmé.

Achteck, n. osmihranjk, m. achteckig, osmihranný.

Achten, meynen, domnjwati se, za to mjti, držeti, nadáti se, 2) schätzen, halten, wážiti, wssjmati sy, dbáti, er achtet der Ermahnungen nicht, on nedbá na napomenutj, on sy napomenutj newssjmá, er achtet darauf, on sy toho wssjmá, on oto, nato dbá, hoch, mnoho sobě wážiti, welice a wysoce sobě wážiti, mnoho na někom zakládati, weliké zřenj k někomu mjti, mehr, wjce a wjce sobě wážiti, wětssj zřenj mjti, wjce patřiti k někomu, wssjmati sobě, geringe etwas, auf etwas wenig, málo sy wážiti, wssjmati něčeho, malo dbáti, bážiti na něco, málo ssetřiti něčeho, das muß ein Soldat nicht achten, na to wogák nemusý dbát, sy toho wssjmati, málo sobě wážiti, lehce sobě wážiti, etwas für Gewinn, Schaden, něco za zysk, za sskodu, za hanbu, za čest pokládati, für gut, za dobré pokládat, nichts, nic nebažiti, nic nic sobě newážiti, ani za balátku newážiti, za nic nemjti, za hwizd sobě newážiti, za wěc neyničemněgssj sobě pokládati, nic nedbati, nic na to nedbati, nic na to nedáti, za hřbet položiti, wornach man sich zu achten hat, eine Schlußformel, dle čehož, čjmž se každý zprawowati má.

Achtens, za osmé.

Achter, m. in der Karte, osmička, f. eine Münze, osmák, m.

Achterklärung, f. s. Acht.

Achterlei, osmerý.

Achtfach, achtfältig, osmnásobný, osmerý.

Achtfüßig, osmnohý.

Achthalb, půlosmý, sedm a půl.

Achthundert, osm set, der achthunderte, osmistý, achthundertmal, osmstýkrát.

Achtjährig, osmiletý.

Achtlos, nepozorný.

Achtlosigkeit, f. nepozornost, f. nepozor, m.

Achtmal, osmkrát, zum achtmal, po osmkrát.

Achtmalig, osmkráterý.

Achtsam, pozorný, pozorliwý, ssetrný, wssjmawý.

Achtsam, achtsamtlich, pozorně, pozorliwě, ssetrně, wssjmawě.

Achtsamkeit, f. pozornost, pozorliwost, ssetrnost, wssjmawost, f.

Achtseitig, osmstraný.

Achtserklärer, m. prowolač, m.

Achtserklärung, f. dánj do kletby: n. s. Acht, dazu Lust haben, dychtěti po wypowěděnj.

Achtsäulicht, besser achtsäulig, osmislaupowý, w osmi slaupjch.

Achtspännig, osmspogený.

Achtstündig, osmhodiný.

Achttägig, osmdennj, osmidennj.

Achttheil s. Achtel.

Achtung, f. pozor, m. pozornost, ssetrnost, f. Achtung geben auf etwas, dáti, miti pozor na něco, ssetřiti něčeho, pozorowati, Achtung, soviel als Hochachtung, wážnost, ssetrnost, f. zřenj, n. zřetel, m. Achtung gegen einen bezeigen, haben, ssetrnost k někomu prowáʃʃeti, zřetel, zřenj k někomu miti, miti we wažnosti nekoho, nur eine kleine, zřenjčko, n.

Achtzehen, osmnáct, der achtzehnte, osmnáctý, achtzehnmal, osmnáctkrát.

Achtzehnjährig, tägig, osmiletý, osmidennj.

Achtzehente, osmnáctý.

Achtzig, osmdesát, der achtzigste, osmdesátý, achtzigmal, osmdesátkrát, achtziger, achtzigjähriger, osmdesátiletý, osmdesátnjk, m.

Achtzigste, osmdesátý.

Acker, m. pole, n. rolj, worná rolj f. (dědina, f.) neuer Acker, klučina, den Acker bauen, bestellen, rolj, pole, dědinu zdělávati, zdělati, rolj dělati, stroiti.

Ackerarbeit, f. sedlské, rolnj djlo, worání, n.

Ackerbau, m. worba, f. země dělánj, woránj, strogenj rolj, n. Ackerbau treiben, zemi dělati, pole worati, rolj strogiti.

Ackerfeld, n. worná rolj, f. pole, n.

Ackerfurche, f. rozwor, rozhor, m. brázda, f.

Ackerklette, f. wilde, petržel planá, f.

Ackerland, n. worná rolj, f.

Ackermann, m. woráč, m.

Ackermist, m. mrwa, f. Acker misten, pole hnogiti.

Ackermünze, f. wilder Poley, kocaurnjk, m. planá máta, f.

Ackern, worati, rolj, dědinu, pole zdělati, rozworáwati, Erde, die sich ackern läßt, worná země, f.

Ackerscholle, f. hruda, f.

Ackermann, m. woráč, m. lhotnjk.

Ackten, Akten, Schriften, f. pl. spisy, m. in die Ackten bringen, w spisy wložiti, wwésti, Ackten verfertigen, spisy skládati, Prozeßackten, zpráwy, f. gednánj saudné, n.

Acktenbehältniß, n. spisowna, spisotelna, spisoschowna, spisů sklad, m. chowárna, f.

Adamsapfel, m. Adamowo gablko, n.

Addresse, f. nápis, nadpis, m. napsánj, n.

Addressiren, einen Brief an einen, napsati, 2) sich an einen addressiren, hlásyti se k někomu.

Adel, Adelstand, m. wrozenost, f. wrozenj, zemanstwj, m. wrozený zemanský, sslechtický rod, staw. m. sslechtictwj, sslechtstwj, n. sslechta, f. 2) die adelichen Edelleute. wrozený, wznessený lid, m. wrchnost, f. panstwo, zemanstwo, n. zemané, sslechta, f. von gutem Adel seyn, dobrého rodu neb kmene býti, z wrozeného rodu possým býti, von schlechtem, niedrigem Adel seyn, z rodu chatrného, sprostného, njzkého possiým býti, 3) figürl. Adel der Tugend, des Herzens, sslechetstwj, n. sslechtictwj, sslechetnost, wrozenj, wrozenost ctnosti, srdce.

Adelheit, f. sslechta, f. sslechtstwj, n.

Adelich, adelig, wrozený, sslechtický, sslechetný, zemanský, wrozenec, zeman, sslechtic, zeměnjn, m. 2) adelichen Geschlechs, von adelichem Geschlechte, z wrozeného, z sslechtického, zemanského, sslechetného rodu, kmene possly, wrozenec, m.

Adeln, in den Adelstand erheben, wrozeným činiti, zemaniti, ozemaniti, na zemanstwj pasowati, wysslechtiti, sslechtiti, 2) figürl. erheben über andere, der innern Würde nach, sslechtiti, osslechtiti, seine Sitten, Tugenden adeln ihn, ctnosti geho ho sslechtj.

Adelsbrief, m. list sslechtický, zemanský, list, sslechtictwj, wrozenosti, m.

Adel.

Adelschaft, f. zemanstwj, sslechtictwj, n.
Adelstand, m. staw urozený, zemanský, m. urozenost, f. 2) die Edelleute, f. Adel.
Ader, f. žjla, f. 2) Ader lassen, žilau paussteti, 3) Ader schlagen, žjlu zatiti.
Aderhöhle, f. lunožjly, n.
Aderig, žilatý, žilnatý, žilowitý, žilowatý.
Aderlaß, m. Aderlassung, paussteni, pusstenj žilau, n.
Aderlaßer, m. paussťedlnjk, m.
Aderlaßbinde, f. obwazek, uwazek. m.
Aderlaßeisen, n. Aderlaßschnepper, pusstadlo, pusstátko, n.
Adjunkt, m. přirogený, přidaný, m.
Adjutant, m. přiručnj, nápomocný, m.
Adler, m. orel, m. junger, orliče, n. das Weiblein, orlice, f.
Adlerorden, m. řád s orlem, orlowý.
Adlerpfenning, m. penjz s orlem.
Adlersklaue, f. orlij pazaur, m.
Adlerstein, m. orlij kámen, m.
Admiral, m. plawnj zbrognosta, m.
Adventzeit, f. přjchod Páně, m. přjsstj Páně, n.
Aebtissin, f. Abatysse, f.
Aecht, prawý, sprawedliwý.
Aechten, do klatby dáti.
Aechter, m. wypowědenec, wyhnanec, m.
Aechtheit, f. der Schriften, Bücher, Gesinnungen, der Metalle, Edelsteine, prawota, prawost, sprawedliwost, f.
Aechzen, lkáti, upěti.
Aederchen, n. žilka, f.
Aederig, s. Aderig.
Aedern, žilowatiti.
Aeffchen, n. ein kleiner Affe, m. opička, f. opičátko, n. opiče, n.
Aeffen, nachahmen, wytwářiti, 2) zum Narren haben, k posměchu mjti, 3 někoho smjssky, posměssky mjti, dělati sobě.
Aefferey, f. posmjssky, frassky, ssassky, plur. m.
Aeffinn, f. opice, f.
Aehern, vom Aerz, rudowý, měděnný.
Aehneln, podobiti se, nápodobný býti.
Aehnlich, podobný, fast ähnlich, nápodobný, se r ähnlich, přepodobný, podobnjk, podobnjček, m. jemanden sich ähnlich stellen, někomu se podobiti, připodobniti, připodobňowati, ähnlich seyn, sehen jemand, podobiti se, podobným býti někomu.
Aehnlichen, podobiti, připodobniti.
Aehnlichkeit, f. podobnost, podoba, f. podobenstwj, n.
Aehre, f. klas, m. Aehren bekommen, klas paussteti, w klase růsti, w klas skládati se, Aehren lesen, klasy zbjrati, paběrowati w poli, was Aehren hat, klásný, klasowný, klasowitý.
Aehren, Aehren sammeln, klasy zbjrati, paběrowati.
Aehrenkranz. m. klasowý wěnec, m.
Aehrenlese, f. zbjránj klasů, n. zbjrka klasů, f. paběrowánj po poli, n.
Aehrenleser, m. zbirač klasů, m.
Aehrenmonat, s. August.
Aelster, f. straka, f. davon, stračj.
Aelsteraug, s. Hühneraug.
Aelteln, stárnauti, wetsseti.
Aeltermutter, f. prababa, f.
Aeltervater, m. praděd. m.
Aeltern, s. Eltern.
Aeltern, altern, alt werden, zstarati se, stárnauti, stařiti.
Aelteste, der, das, plur. die Aeltesten, starssj, bey Innungen sonst, neystarssj.
Aeltlich, obstárný, obstarožný.
Aemsig, adv. bedliwě, pilně, snažně.
Aemsig, bedliwý, pilný, snažný.
Aemsigkeit, f. bedliwost, pilnost, snažnost, f. snaženstwj, n.
Aemtchen, n. úřadek, m.
Aemtlich, auřadnj, úřadnj.
Aendern, ginačiti, měniti, změniti, zginačiti, seine Arbeit, z. B. ein Schloß, eine Mahlerey, (übermachen

chen, onačiti, ginačiti, zg. Kleider, přešiti, es ist nicht mehr zu ändern, nemuž se to zginačiti, změniti, přeginačiti, sich in seiner Denkart, Gesinnung ändern, změnit se, seinen Vorsatz, Entschluß, předsewzetj, vmysl změniti.

Aenderung, f. ginačenj, n. zginačenj, změna f. onačenj, n. měna, proměna, f. es wird eine große Aenderung darinn geschehen, weliká změna, proměna se stane.

Aengstigen, swjrati, sauziti, vlekati, 2) den Feind ängstigen, lekati nepřjtele.

Aengstiglich, ängstlich, teskliwý, tesknỳ, sotný, auzkostliwý.

Aengstigung, f teſknost, auzkost, teskliwost, sauženost, f. sauženj, swjránj, n. daw, m.

Aerger, f. Verdruß.

Aerger, horšſ.

Aerger, adv. hůř, ärger machen, hůř, horšſ vdělati, zhoršiti.

Aergerlich, pohoršliwý, pohoršitedlný.

Aergern, jemand, horšiti, pohoršiti, zhoršiti; zlobiti, sich, mrzeti se, horšiti se; zlobiti se, b) sich an etwas stossen, horšiti se na něčem, dieß ärgert mich, to mne mrzý, zlobj, mele.

Aergerniß, n. Unwille, mrzutost, f. pohoršenj, n. 2) Anstoß, böses Beyspiel, horšenj, pohoršenj, zhoršenj, n.

Aermel, m. rukáw, m.

Aermlich, chudobný, chudina, m.

Aernte, Aerndte, f. žeň, f. žetj n.

Aernten, ärndten, žiti, žnauti, Ehre, Lob, Beyfall, pochwaly nabýti.

Aernter, m. žnec. m.

Aespe, f. Espe.

Aeste, m. plu. wětwj, n. wětwowj, n. wětwe, plu. f.

Aestig, wětwowatý, wětwowý.

Aestlein, Aestchen, n. wětwička, f.

Aetzen, krmiti, pásti.

Aetzung, f. krmě, f. krmenj, n.

Aezen, rýti, wrýti.

Aeuge n, die, očka, plu. n. 2) an einem Gewächs, pupenec, pukon, m.

Aeugeln, očkowati.

Aeußerlich, zewnitřnj.

Aeußerlich, adv. zewnitřně.

Aeußern, (sich), zgewiti, wygewiti, na gewo dati, wydáti, wynesti, pronesti, wygádřiti.

Aeußerst, pokragný, zadnj, neyzadněgšj, neyposlednegšj, poslednj, in dem äußersten Uns ück stecken, w neywětšjm neštěstj wězeti, der äußerste Theil der Welt, krag swěta, m. das Aeußerste thun, versuchen, wagen, o poslednj se pokusyti, co neyweyš se wynasnažiti, es ist auf das äußerste, zum äußersten gekommen, přišlo k poslednjmu, na neyweyš, auf das äußerste es ankommen lassen, nechati k' git až na neyweyš, die äußerste Zeit, swrchowaný čas, die äußerste Gefahr, Noth, Armuth, neywětšj, přenáramné nebezpečenstwj, neywětšj, náramná nauze, chudoba, die äußerste Gränze, pokragná, poslední, zadnj, neyzadneyšj, neydálšj hranice.

Aeußerst, adv. co na neyweyš, přenáramně, äußerst betrübt, erbost, co na neyweyš zarmaucený, rozlobený, rozhněwaný.

Aeußerung, f. zgewenj, zgewowánj, wygewenj, na gewo dánj, wydánj, wynešenj, pronešenj, wygád...nj, n.

Aextlein, kleine Axt, sekyrka, pobigečka, f.

Affe, m. opice, f. wie ein Affe, opičj, das Männlein, opičák.

Affekt, m. heftige Leidenschaft, Gemühtsbewegung, wášeň, náružiwost, f. in Affekt kommen, zwášněti, in Affekt bringen, zwášniti, in Affekt seyn, we wášni, w náružiwosti býti, wášniti, náružit.

Affektion, f. přjlissnost, f. přehnánj, twořenj se, n.
Affektiren, přjlissným býti, přehnati něco, twořiti se.
Affektvoll, wássniwý, plu wássnj.
Affengesicht, n. opičj podoba, f. sseredný gako opice.
Affenliebe, f. opičj láska, f.
Affennase, f. opičj nos, m.
Affenwerk, n. opičj dilo, n.
Affholderbaum, m. dřjn, m.
Affodillenwurzel, f. kopičko králowské, n.
After, klamawý, křiwý, neprawý.
Afterbürde, f. Aftergeburt, mázdřička, branička, w kteréž djtě w žiwotě matky obwinuté ležj, f.
Afterdarm, m. konečnjk, m.
Afterglaube, m. powěra, neprawá wjra, f.
Afterkind, n. pohrobek, m, syrůbě, n. na syrobě narozené djtě, n.
Aftermehl, n. zadnj mauka, f.
Afterphilosoph, m. mudrlant, m.
Afterphilosophie, f. mudrlanstwj n.
Afterpabst, neprawý papež.
Afterrede, f. nářek, m. pomluwa, f.
Afterreden nářjcy, naříknauti, pomlauwati.
Aglen, n. ein Kraut, worliček, orliček, m.
Agrimone, ein Kraut, kepiček, starček, m.
Agtstein, m. Agtstayn, m.
Aha, aha.
Ahle, f. ssidlo, n.
Ahnden, neut. vorgehen, eine dunkle Empfindung von etwas haben, předcházeti, zdáti, mir ahndet nichts Gutes, nic dobrého mne nepředcházý, něco zlého mne předcházý, předzwjdám, předznamenám něco zlého, mir ahndet daß, zdá se mně že, mám zdánj že, předznamenám že.
Ahnden, verb. reg., act. eine Sache bestrafen, mstjti, pomstiti, zpomstiti, wymstiti.
Ahndung, f. Bestrafung, pomsta, mstiwost, f. mstěnj, pomstěnj, wymstěnj, n. 2) Ahndung, die dunkle Empfindung des Zukünftigen, znamenj, předznamenánj, wyznamenánj, předzwjdánj, n. Ahndungen haben, předzwjdati, znamenati, wyznamenati.
Ahnen sich lassen, dáti sobě hádati.
Ahnen, plu. m. die Vorfahren, předkowé, otcowé, m. dědowé.
Ahnfrau, f. prababa, f.
Ahnherr, m. praděd, m.
Ahnung, f hádánj, n.
Ahorn, m. Ahornbaum, břek, gawor, m.
Ahornen, břekowý, gaworowý, gawornj.
Ahornschwamm, m. hauba břekowá, f.
Ahornwald, m. gaworowý, gawornj les, m.
Ais, n. wřed, nežit, m. Blutais, wřed krwawý, m.
Aischen, n. wřjdek, nežitek, m.
Akley, ein Kraut, s. Agley.
Alabaster, m. Alabastr, m. vom Alabaster, alabastrowý.
Alabastersalbe, f. alabastrowá mast, f.
Alant, m. Alantwurz, woman, m.
Alant, ein weißlicher eßbarer Flußfisch, hlawáč, m.
Alantwein, m. wománkowé wjno, n.
Alarm, m. pokřik, powik, m. zhůru, Alarm blasen, zhůru traubiti, strubowati, Alarm machen, pokřik učiniti.
Alaun, m. ledek, kamenec, m. mit Alaun zugerichtet, kamencowý.
Alaunartig, kamencowý, ledkowý.
Alaunen, kamencem, ledkem tříti.
Alaunig, alaunhaltig, ledkowitý, kamencowitý.
Alaunstein, m. ledkowý, kamencowý kámen, m.
Alaunzucker, m. ledkowý cukr, m.
Alber, albern, hlaupý, hlupec, hlupoň, newtipa, hňup, m. albern seyn, hlaupěti, werden, zhlaupěti.
Albern, adv. hlaupě, nemaudře.
Albernheit, f. hlauposť, f. hlupstwj, hňupstwj, n.
Alchimie, f. čistnářstwo, n.

Alchimist, m. čistnář, m.
Alchimistisch, čistnářský.
Alet, s. Aalet, Alant.
Allbereits, giž giž.
Allda, tu, zde; tam.
Alldort, tam, tamto, hyn.
All, wssechen, wssechna, wssechno, wssecken, wssecek, wesskeu, wessferen, alle Augenblicke, každau chwjly, alle Tage, každý den, alle fünf Jahre, každých pět let, auf alle Tage, na každý den.
Allebeyde, oba, obadwa, weiblich, obě, obědwě.
Allein, sám, sama, samo, samotný, allein verbleiben, ganz allein, samotničký, sám a sám, osamělý, der gern allein ist, genž rád osamotě býwá, samotu miluge, allein bleiben, osaměti, samotným, sám gediný zůstati, allein wohnen, essen, trinken, sám zůstáwati.
Allein, adv. samotně, osamotě, 2) gediné, toliko.
Allein, aber, ale, wssak, než, nicht allein sondern auch, negen, netoliko, ale, alebrž, anobrž, y.
Alleinherrscher, m. samowládař, samowládce.
Alleinherrschung, f. Regierung, samowládařstj, n. samowláda, f.
Alleinig, gediný.
Alleinig, samoswogský.
Allemal, wždy, wždycky, pokaždé.
Alle miteinander, oba spolu, obapolně.
Allenfalls, snad, pokudžby.
Allenthalben, onde y onde, wůbec, wssudy, wssady, allenthalben her, odewssud.
Allerdings, owssem.
Allererst, teprw, toliko.
Allerhand, wsselicos, wsseliký, wsseweligaký, rozličný, rozmanitý.
Allerheiligst, negswětěgssj, n.
Allerhöchst, neywyšssj, das allerhöchste Gut, swrchowané, neywyšssj dobré, der allerhöchste Gott, neywyšssj, swrchowaný Bůh.
Allerley, wsseliký, wsseligaký, rozličný, rozmanitý, různý, Allerley musyce, f. hakmatilka, f.
Allermassen, na wssechen spůsob 2) weil, poněwadž.
Allermeist, neywice, obzwlásstně.
Allernächst, adv. neyblјžegi, neyblјž.
Allesnächst, der Zeit nach, nedáwno.
Allerseits, wssudy, wssady, wůbec, powssechné strany, 2) insgesammt, společně.
Alles, wssechno, wssecko.
Allesammt, wssickni spolu, wchickni společně, dohromady.
Allezeit, wždy, wždycky, každého času, pokaždé.
Allfärbig, wssebarewný, různé barwy.
Allfänzeren, f. titěrka, darečka, daremnice, f. lasskowánj, n. ssibřinek, ssassek, frassek, m. 2) Allfanzerenen treiben, titěrky, ssassky, frassky prowáděti, dowáděti, lasskowati, titěrkowati, darečkowati, ssasskowati, frasskowati.
Allgegenwart, f. wssudybytnost, f.
Allgegenwärtig, wssadybytný, wssudy přjtomný, der überall gegenwärtig ist, wssudybyl, wssudybud, m.
Allgemach, pomalu, pomalaučku, z nenáhla, poznenáhlu, polehaučku, zlehka, zlehaučka, z powolna.
Allgemein, wsseobecný, allgemein werden, zobecněti.
Allgemein, adv. wsseobecně, wůbec.
Allgemeinheit, f. wsseobecnost, zobecnělost, f.
Allgenugsam, dostatečný.
Allgenugsamkeit, f. dostatečnost, f.
Allgewalt, f. Allmacht.
Allgewaltig, wssemohaucý, wssemocný, wssemocný, wssemoha.
Allhier, tuto, tu, zde, tady.
Alljährlich, každoročnj.
Alljährlich, adv. každoročně.
Allmacht, f. wssemohaucnost, wssemocnost, wssemohutnost, f. wssemohucenstwj, n. die Allmacht, Allgewalt, der Liebe, ihrer Reize, wssemohaucnost, wssemocnost lásky, wnad.

Allmäch-

Allmächtig, wssemohaucý, wssemocný, wsseho mocný, wssemohutný, der allmächtige Gott, wssemohaucý, wssemohucý Bůh, der allmächtige, wssemoha.
Allmählich, s. Allgemach.
Almosen, n. almužna, f. ein kleines, almužnička, f.
Almosenamt, n. Pflege, almužnj auřad, m. zpráwa, f.
Almosenbüchse, f. almužnice, pokladnice, f.
Almosengeld, n. almužnj penjze.
Almosenherr, Almosenpfleger, m. almužnjk, m.
Almosenier, s. Almosenherr.
Almosentafel, f. deska almužnj, f.
Allsachte, welmi zlehka, welmi polehku, zticha, lehaučce, polehaučku, pomalaučce, pomalaučku.
Allsehend, wssewidaucý, wssewida, m.
Alltäglich, alltägig, każdodennj.
Alltäglich, alltägig, adv. każdodenně.
Alltagsgesicht, n. sprostá twář, f.
Alltagshut, n. wssednj, każdodennj klobauk.
Alltagskleid, n. każdodennj ssat, wssednj ssat, ssat na każdý den, m.
Alltagsmantel, m, wssednj plássť, plássť każdodennj, m.
Alltagsmensch, m. sprosták, m. sprostý člowěk.
Allvermögend, wssemohaucý, wsseho mocný, wssemoha, m.
Allvermögenheit, f. wssemohutnost, wssemohaucnost, f. wssemocnost,
Allwaltend, wssjm wládnaucý, wssehodržec, m. wssemoha.
Allweise, přemaudrý, adv. — ře.
Allweisheit, f. neywyšssj maudrost, f.
Allwissend, wssewědaucý, wssewědomý, wssewěda, m.
Allwissenheit, f. wssewědomost, wssewědaucnost, f.
Allwege, wždy, pokażdé.
Allwo, kde.
Allzu, přjliš, přjlissně, welmi, náramně, allzubald, welmi, přjliš brzo, allzugroß, welmi, přjliš weliký, hrubý, přeweliký, allzusehr, welmi, přjliš, hrubě, přes přjliš, přenáramně.
Almanach, m. minuce, f.
Almer, f. almara, f.
Aloe, f. Aloes, n.
Aloeholz, n. ragské dřewo, n.
Alose, f. ein Seefisch, haloz, m.
Alp, m. můra, f. sskřjtek, m.
Alpdrucken, n. můra, f.
Alpen, f. plu. Alpengebürg, Alpy, wysoké, krkonošské hory, f.
Alphabet, n. Abeceda, f.
Alphabetisch, abecednj, abecedárnj.
Alphabetisch, adv. dle abecedy.
Alraun, f. mandragora, f. mužjk, pupenec, m.
Alraunöl, n. mandragorowy oleg.
Als, da, když, gakž, gak, ich erschrack, als ich hörte, vlekl gsem se, když, gak gsem slyssel, oder, slysse, oder, slyssew, 2) nach den Vergleichungsstaffeln, než, nežli, mehr als ich wollte, wjc než sem chtěl, ich sehe daß ihr mehr verstehet als ich, widjm, že wjce rozumjte než od— nežli gá, bitterer als Wermuth, hořčj než pelunka, od. nad pelunku, 3) als, wie, zum Beyspiel, gako, er ist so groß, als er, on gest tak weliký, gako on, ich muß mich stellen, als wenn ich unschuldig wäre, musým se stawět, gakobych byl newinný, 4) gleichsam, als, rowně, gakož, gakožto, 5) sowohl, als auch, gak tak, z. B. sowohl der Peter als als auch der Paul, gak Petr, tak Pawel, 6) so, als, ačkoli, ač, ačkoliwek tuze, welmi, so reich als er auch ist, so scharrt er dennoch zusammen, ač, ačkoliw welmi bohatý gest, tak gak, — tedy předce shánj dohromady, so krank als er war, so gieng er doch aus, ačkoli tuze nemocen byl, předce sy wyssel.

Alsbald, alsobald, hned, hnedky, hnedičky, brzo, brzy, brzce, brzyčko; záhy, wčjl.
Alsdann, pak, tehdy, alsdann erst, tu teprw.
Alsob, gakoby.
Also, tak, tak to, 2) tedy, also ist deine Ehre nichts, tedy twá čest nenj nic.
Alsobald, s. alsbald.
Alster, s. straka, f.
Alt, starý, wetchý, alter, sehr alter Mann, člowěk starý, letitý, wěkowitý, staroletý, wěkem sesslý, dlauhowěký, lety přebraný, stařec, kmet, staršek, stařeček, m. altes Weib, žena stará, letitá, wěkowitá, staroletá, wěkem sesslá, dlauhowěká, lety přebraná, stařice, stařena, baba, babka, babice, babička, f. schon etwas alt, obstaralý, obstárný, obstarožný, 2) aus dem Alterthume, starý, starožitný, starobylý, starodáwný, staroletý, 3) sehr alt stařičký, přestarý, von unbelebten Dingen auch, wetchý 4) die Alten, staří, m. 5) alt werden, stárnauti, stařeti, starati se, zstarati se, wěkem scházeti, starosti se sprbiti, von unbelebten auch wetssěti, zwetssěti, 6) 20 Jahr alt seyn, dwadceti let stáří býti, er ist 6 Jahr alt, ge ssest let starý, ge mu ssest let, gest ssest let wstáří, 7) alt seyn, starým, wěkowitým, wěkem sesslým býti, 8) alt machen, wetssiti, staré činiti, auf seine alten Tage, k stáru, na staré kolena, 9) alt schon etwas, obstárný.
Altane, f. wýkuk, pawlač, pawláčka, f. altán, m.
Altar, m. oltář, m. obětnice, f.
Altarblatt, n. oltářnj obraz, m.
Altardecke, f. přikrýwka oltářnj, f. přikrywadlo, n.
Altärchen, Altärlein, n. oltářjk, oltářjček, m.
Altarist, Altardiener, Mann, m. oltářnjk, m.
Altartuch, n. oltářnj ssat, vbrus, m.
Altbäcken, dáwno pečené.
Altdeutsch, staroněmecký.
Altdeutsch, adv. po staroněmecku.
Alte, Alten s. Alant.
Alten, s. Altern.
Alter, n. überhaupt, stářj, n. wěk, m. starost, f. er ist in meinem Alter, gest w mém wěku, stářj, 2) angehendes Alter, mládenectwj, n. 3) mannbares, wěk mužský, dosslý, dospělý, m. dosslost, dospělost wěku, f. starost dospělá, f. hohes, starcý wěk, starý wěk, m. letitost, wěkowitost, dlauhowěkost, starost, f. 4) das späteste Alter, sesslost, f. kmetstwo, n. 5) das volle weibliche Alter, babinstwo, n. 6) gleiches Alters, w gednom stářj, spoluwěký, rownowěký, rownoletý, gednowěký, gednostegného wěku, wrstewnjk, m. 7) von Alters her, od starodáwna, za starodáwna, der ein hohes Alter hat, dlauhowěký, wěkowitý, 8) Alter eines Dinges, einer Sache, eines Gebäudes, eines Baumes, Buches, von unbelebten Dingen überhaupt, starost, f. stářj, n. wěk, m. wetchost, f.
Altern, alt werden, s. Alt.
Alterthum, n. starý wěk, m. starobylost, starožitnost, starožitost, starodáwnost, starostnost, starowěkost, wetchost, f. einer Stadt, eines Gebäudes, starožitnost, f. Alterthum eines Geschlechts, s. Alter.
Altgeselle, m. starssj towaryš, m.
Altgläubiger, m. starowěrec, m.
Altgläubisch, adv. starowěrně.
Altmutter, f. baba, babička, f.
Altreis, m. wetessnjk, m.
Altstadt, f. staré město, n.
Altvater, m. děd, dědek, dědeček, m.
Altväterisch, starodáwný, starobylý, starožitný, starowěký, staroletý, starodáwnj.

Altväterisch, adv. po starodáwnu.
Altväterlich, od předků, dědowský.
Altvettelisch, babský, po babsku.
Am, statt an dem, na, z. B. am Kopfe, am Auge, na hlawě, na oku; am Fenster, am Thore, v okna, v brány, am Dienstage, w auterý, am leichtesten, neylehčegi, am besten, neylépe, am heutigen Tage, dnesšnjho dne, am Anfange, z počátků, am Ende, ku konci, am Leben seyn, při žiwobytj býti.
Amarant, m. kwět milosti, m.
Amarelle, f. Obst, meruňka, f. Baum, meruňka, f. 2) eine Art Kirschen, wlaské, bjlé třessně, f. hamrale.
Amarellenbaum, m. meruňkowý strom, 2) třessňowý strom.
Amazone, f. ehemalige kriegerische Frau, bezceckyně, amazonka, f.
Amazonenkleid, n. amazonský šat, m.
Ambos, m. nákowadlo, nákowadlj, n. kowadlina, kowadlna, f.
Ambosstock, m. sspalek na kowadlině, m.
Ambra, f. pjžmo, n.
Ambrosienkraut, n. stozrnička, n. nesmrtedlnost, f.
Ameise, f. mrawenec, brabenec, m.
Ameishaufe, m. Ameisenhaufe, m. mrawenisstě, brabenisstě, n. mrawenečnjk, m. mrawenčj kopec, m.
Ameischen, Ameislein, n. mraweneček, brabeneček, m.
Ameiseyer, plur. n. mrawenčj weyce.
Amelkorn, n. ein Gewächs, žito, n. rež, m.
Amen, n. staň se, wěrně.
Amerling, m. strnad, m.
Amethist, m. Amatyst, m.
Amme, f. chůwa, chowačka, odchowatelkyně, kogitelkyně, kogná, kogná chůwa, f.
Ammer, f. wlaská třessně, f.
Ammey, m. černý kmjn, ameos, m.
Amorelle, f. Amarelle.
Ampfer, m. sstowjk, m.
Amsel, f. kos, m.
Amt, n. auřad, vřad, m. von Amtswegen, dle, z powinnosti, ein Amt verrichten, verwalten, auřad konati, řjditi, westi, wykonáwati, zprawowati, činiti, ein Amt annehmen, auřad prigjti, ein Amt geben, anvertrauen, auřad někomu dáti, podati, auřad na někoho wznesti, wložiti, někomu auřad wsstřiti, na auřad někoho wsaditi, posaditi, dosaditi, ein Amt erhalten, auřadu dosáhnauti, dogjti, 2) ein besonderes Gebiet mit seinem vorgesetzten Richter, vřadnictwj, n. 3) Amt in der Kirche halten, službu Božj konati, zpjwati.
Amtfrau, Amtmännin, f. zpráwcowa, auřednice, f.
Amthaus, n. dům auřadnj, saudnj, m. saudnice, f. 2) dům zpráwců.
Amtmann, m. auřednjk, zpráwce, m.
Amtmannschaft, f. zpráwcowstwj, n.
Amtsbot, m. vřadnj posel, posýlák, pósel z vřadu, m.
Amtsdiener, m. auřadnj služebnjk, m.
Amtseifer, m. horliwost vřadnj, vřadná, k vřadu.
Amtsgebühr, f. powinnost, přislussenstwj auřadnj, n.
Amtsgenoß, Amtsgesell, m. spoluvřadnj, m.
Amtsgeschäft, n. Amtsarbeit, f. vřadnj, vřadná práce, f.
Amtshandel, m. Amtsgeschäfte, řjzenj, gednánj auřadnj, n.
Amtskanzlei, f. vřadnj kancelář, m.
Amtsknecht, m. auřadnj sluha, pacholek, m. holomek, m.
Amtspflicht, f. vřadnj, vřadná powinnost, f.
Amtsschreiber, m. důchodnj, auřadnj pjsař, m.
Amtssiegel, m. vřadnj pečet, f.
Amtsverrichtung, f. vřadnj řjzenj, n. zpráwa, f.
Amtsverwalter, m. zpráwce, m.
An, na, an den Baum, an die Wand hängen, na zeď, na stěnu powěsyt, an der Wand, an dem Baume hangen, na stěně, na stromě wiset, einem etwas an den Kopf werfen, něco někomu na

hla:

hlawu hodit, an die Tafel schreiben, na tabuli napsat, 2) v, při, an der Tafel, an dem Fenster sitzen, an der Thüre lauschen, v tabule, v okna sedět, v dweřj poslauchat, 3) po, einen an der Sprache, Stimme erkennen, po řeči, po hlase někoho poznat, 4) k, ke, ku, bis an das Thor, an die Schanze, an den Wald, Berg, Fluß laufen, až k bráně, k hradbám, k lesu, k wrchu, k řece běžet, an den Pfahl binden, u. s. w. ke kůlu přiwázat, 5) do, von vier Uhr bis sechs, od čtyr hodin až do ssesti, von dem Morgen bis in den Abend, od rána až do wečera, 6) o, an Weinachten hab ich ihn gesprochen, o wánocých gsem s njm mluwil, den Kopf an die Wand stoßen, hlawau o stěnu vdeřit, 7) za, einen an der Hand führen, za ruku westi někoho, 8) w, am dritten Tage, w třetj den, tretjho dne, am jüngsten Gericht, w saudný den, am Sonntage, w neděli, sich an einem satt essen, gednoho se nagjsti.

Ananas f. ananaš, m.

Anbau, m eines Hauses, Dorfs, vstawenj, eines Feldes, zdělánj, des Korns, der Gerste, zasetj, n.

Anbauen, den Anfang mit Bauen machen, vstawiti, wzdělati, ein Haus an das andere, přistawěti, přistawiti, 2) einen Acker anbauen, pole zdělati, změlniti, Korn, Gerste, Hirse u s. w. zasyti, sich an einem Orte, vsaditi se.

Anbefehlen, befehlen, nařjditi, kázati, rozkázati, přikázati, přikazowati, poraučeti.

Anbefehlung, f. nařizenj, poručenj, přjkázanj, n. přjkaz, rozkaz, m.

Anbefohlen, nařjzeno.

Anbeginn, m. wznik, začátek, prwopočátek, m. počátečnost, prwotina, f. začetj, početj, n. vom Anbeginn der Welt, od počátku swěta.

Anbeißen, als einen Apfel, nakausnauti, nahryzti, 2) wie ein Fisch an die Angel, nastrčiti se, 3) nicht recht anbeißen wollen, nechtjt gak náležj do něčeho kausat.

Anbeißung, f. nakausnutj, nahryznutj, n.

Anbellen, einen, sstěkati na někoho, zasstěkati na někoho, der Hund bellte mich an, als ich eintrat, pes na mne zasstěkal, když gsem tam wessel.

Anberaumen, vrčiti, vložiti, wykázati, 2) einem den Tag anberaumen, den někomu položiti, vložiti, vrčiti.

Anberaumung, f. vrčenj, vloženj, wykázánj, n.

Anberegt, dotčený, prawený, řečený, připomenutý.

Anbeten, Anbethen, klaněti se, modliti se k někomu.

Anbeter, m. klanitel, klanič, m.

Anbeterinn, f. klanitelkyně, klanička, f.

Anbethenswerth, anbetenswerth, klaněnj hodný.

Anbetreffen, dotýkati se, tknauti se.

Anbetteln, einen, prosyti někoho, žebrage žádati, žebrati něco na někom.

Anbetung, Anbethung, f. klaněnj, modlenj, n.

Anbey, spolu, přitom.

Anbiegen, přikloniti, přihnauti, přichýliti, 2) beifügen, přiložiti, připogiti.

Anbieten, oběťowati, podati, 2) einem seinen Dienst, seine Freundschaft anbieten, zakázati se někomu službau, přátelstwjm, 3) sich anbieten, etwas zu thun, nabjzeti se, nabjdnauti se, vwoliti se, podwoliti se k něčemu skutku, 4) sich zu einer Arbeit, Verrichtung anerbieten, podwoliti, vwoliti se k něgaké prácy, k něgakému pořjzenj, požáda-

žádati wyžádati sy negaké porj-zenj, prácy, nabjzeti, nabjdnauti se k negaké prácy, k řjzenj, 5) einen Kauf, podáwati, dáwati, podati, 6) sich eräugnen s. Darbieten.

Anbieten, Anerbieten, das, Anerbietung, obětowánj, n. 2) zakázanj, n 3) vwolenj, nabjzenj, n. 4) požádánj, wyžádánj, podánj, n.

Anbinden, vwázati, přiwázati, nawázati, an einen Band, an ein Buch, přiwázat k swazku, ku knjze, 2) einen an seinem Namenstage, wázati někoho, 3) mit einem, swaditi se, nesnadniti se, přjti se, hádati se s někým, 4) mit dem Feinde, potýkati se, kurz angebunden seyn, býti prchliwým, náhlým, 3 horka nakwassenym.

Anbinder, m. vwazatel, vwazač, nawazač, přiwazač, přiwazatel, m.

Anbindung, f. vwázánj, přiwázánj, nawázánj, n. vwazek, m.

Anbiß, m. nakausnutj, nahryznutj, n. 2) für die Fische, nástraba, f.

Anblasen, nadýmati, nadchnauti, nafauknauti, dmychati mechem, rozdýmati, rozfauknauti, rozfaukati, einen, ofauknauti, das Feuer, die Kohlen, rozdýmati, rozfaukati, 2) anblasen den Ton, zapisknauti, zatraubiti.

Anblasen, das, Anblasung, nadýmánj, nafaukánj, rozfaukánj: rozdýmánj, n. 2) der Winde, dutj; ofauknutj, n 3) göttliches nadchnutj, n. 4) des Tons, zapisknutj, n. zapisk, m.

Anblecken, einen, sskłebiti zuby, wysskłebiti, ossljbati se, ossljbnauti se na někoho.

Anblick, m. wzhled, m. wzhledenj, n. der unvermuthete Anblick des Feindes, nenadálé spatřenj, shlednutj nepřjtele, ein anmuthiger, angenehmer, herrlicher Anblick, rozkossné, weselé, wýborné pohledenj, wzezřenj, spatřenj, pohledenj, n. pohled, m. bey dem ersten Anblick, w prwnjm wzezřenj, spatřenj, das war ein Anblick, to bylo diwadlo, podjwánj.

Anblicken, wzezřjti, wzhlédnauti, spatřiti, pohleděti, pohljdnauti.

Anblitzen, oblesknauti

Anblöcken, von Schafen, abečeti na někoho, 2) vom Rindvieh, zabučeti, zařwáti na někoho, přikwati, 2) anfahren, osupiti se, obořiti se, zařwati, za raukati na někoho.

Anbohren, nawrtati, 2) přiwrtati.

Anbohren, das, Anbohrung, nawrtánj, n. 2) přiwrtánj, n.

Anbot, n. podánj, n.

Anbrechen, etwas ganzes, nalomiti, načjti, načnauti, 2) ein Faß Wein, Bier, Flasche, načnauti, načjti, 2) anfangen zu faulen, wie das Obst, nahnjti, hniličeti, 3) wie das Fleisch, žluknauti, 4) wie das Holz, prachnauti, prachniwěti, 5) sauer werden, wie das Bier, zoctěti, 6) der Tag bricht an, swjtá, dnj, zaswjtá se, bey anbrechendem Tage, na vswjtě, 7) die Nacht, der Abend bricht an, noc připadá, noc se dělá, den se nachyluge, mrkne, smrká se, sseřj se, k wečeru se chyly, pozdj se, bey anbrechender Nacht, na noc, s nocy, w smrknutj, mit, bey anbrechendem Tage, při swjtánj, sednem, na vswjtě, die Morgeröthe ist schon angebrochen, rannj záře giž wyssla.

Anbrechen, das, s Anbruch.

Anbrennen, napáliti, zapáliti, podpáliti, zanjtiti, 2) ein Licht an dem andern anbrennen, rozswjtiti swjčku nadruhé, napáliti, einen Holzstoß, hranicy dřjwj zapáliti, podpáliti, 3) einem ein Mahl anbrennen, někoma připáliti, 4) připáliti, die Magd hat

das Essen angebrennt, dáwečka gjdlo připálila, 4) anfangen zu brennen, rozpáliti, zapáliti se, rozhořeti se, roznjtiti se, zanjtiti se, zažhnauti, 5) anbrennen, wie das Essen, připáliti se, přijmudnauti; Der Brey ist angebrennt, kasse se připálila, přijmudla, angebrennt riechen, schmecken, připáleninau smrdět, er läßt nicht leicht etwas anbrennen, nic do wssjeho se plete, mjchá, wejrá.

Anbrennen, das, Anbrennung, napálenj, zapálenj, n. podpálenj, zanjcenj, 2) rozswjcenj, n. napálenj, 3) rozpálenj, rozhořenj, n. 4) připálenj, přijmudnutj, n.

Anbringen, berichten, pronesti, donesti, přednesti, er hat seine Sache gut angebracht, dobře swau wěc přednesl, 2) einen zu einem Dienste, připrawiti, službu opatřiti, 3) verheurathen seine Tochter, snaubiti, wdáti, odbyti dceru, 4) eine Stelle aus einem Buche, přiwoditi, přiwáděti, vwáděti, položiti, klásti, pokládati, 5) sein Geld, seine Waare, penjze obrátiti, wynaložiti, zbožj odbeyti, der Spaß ist wohl angebracht, žert ge dobře vweden, 6) etwas bei Gerichte, gehöriges Ortes, v práwa zadat, donést, 7) einen Streich oder Hieb anbringen, wrážeti ránu, vdeřiti, vhoditi někoho, einem Thiere einen leichten Schuß, postřelit zwjře 8) anbringen ein Zimmer, einen Ofen, ꝛc irgendwo, wprawiti, postawiti pokog, kamna.

Anbringen, das, Anbringung, pronessenj, donessenj, přednessenj, n. 2) připrawenj, n. 3) snaubenj, wdánj, n. 4) přiwáděnj, vwáděnj, položenj, kladenj pokládánj, n. 5) zadánj, 6) wráženj, n. vdeřenj.

Anbringer, m. donosyč, donásska, donássitel, přednássitel, m.

Anbruch, m. nálomek, vlomek, m. nalomenj, vlomenj, n. 2) Fäulniß, porussenost, prožluklost, sprachlost, f. sprachnutj, n. 3) Anbruch des Morgens, Tages, swjtánj, vdněnj, 4) der Nacht, smrknutj, n. bey Anbruch des Tages, při swjtánj, sednem, na vdněnj, na vswjté, Anbruch des Abends, saumrak wečernj.

Anbrüchig, porussený, nakažený, prožluklý, sprachlý, stuchlý, zluklý, anbrüchig werden, porussiti se, zluknauti, stuchnauti, prachnauti, anbrüchig an der Brust, na prsech nedužiwý, anbrüchiger Zahn, nakažený, kotlawý zub; anbrüchiges Obst, porussené, nakažené, nahnilé owoce, Bier, Wein nákyslé, zwětralé, zákyslé piwo, wjno.

Anbrühen, zewřjti, napařiti, spařiti.

Anbrüllen, zakwati na někoho.

Anbrummen, einen, zamumlati na někoho.

Anbrüten, eine Henne zur Anbrut setzen, nasaditi slepicy.

Andacht, f. pobožnost, nábožnost, zbožnost, zbožilost, f. seine Andacht verrichten, konati swau pobožnost.

Andachtsübung, f. cwičenj se w pobožnosti, n.

Andächteley, f. pobožnůstka, f.

Andächtig, nábožný, pobožný, zbožný, zbožilý.

Andächtler, m. nábožnjček, pobožnjček, swatáček, očenássek, m.

Andächtig, adv. pobožně, nábožně, zbožně, zbožile.

Andenken, n. paměť, památka, f. pamatowánj, n. seligen Andenkens, swaté paměti, einem etwas zum Andenken hinterlassen, nechati někomu něco na památku, im frischen Andenken seyn, w čerstwé paměti býti.

Ander, der, die, das andere, ein anderer, giný, ginačegssj 2) druhý, der andere Bruder, druhý bratr,

einer nach dem andern, geden po, za druhým, aus einer Sprache in die andere übersetzen, zgedné řeči do druhé překládat, das ist eine andere Arbeit, to ge onačegssj, giná práce, djlo.
Andermal, andersmal, gindy, zum zweytenmal, po druhé.
Anders, ginač, ginák, anders machen, ginačiti, zginačiti, přeginačiti, zonačiti, werden, giným býti, zginačiti se, přeginačiti se, zonačiti se, So! das ist ein anders, ták! to ge něco giného, to ge giná, ginač.
Anderseits, odginud, z giné strany.
Anderswo, ginde.
Anderswodurch, někudy, ginde, ginudy, ginady.
Anderswoher, zginud, odginud.
Anderswohin, ginam, anderswohin ziehen, ginam se stěhowati
Anderthalb, půl druhého, hý, anderthalb Ellen, půl druhého lokte, anderthalb Tag, půl druhého dne, anderthalb hundert, půl druhého sta, anderthalb Stund, půl druhé hodiny, anderthalb Finger, půl druhého prstu.
Anderwärts, někde ginde.
Andeuten, anzeigen, bekannt machen, oznamowati, na rozum dáti, oznámiti, w známost uwesti, einem sein Urtheil andeuten, oznámiti někomu geho ortel, 2) etwas als eine Vorbedeutung, znamenati, předznamenati, wyznamenati, die frühe Kälte deutet einen langen Winter an, raná zyma znamená dlauhau zymu.
Andeuten, das, Andeutung, oznámenj. oznamowánj, w známost uwedenj, n. 2) znamenánj, předznamenánj, wyznamenánj, n.
Andeuter, m. oznamowatel, m.
Andeutungsschein, m. prowkázánj, n.
Andeutungsschrift, f. náwěsstj, n: list oznamugjcý, m.
Andichten, přimysliti, slowy přidati, přičiniti, smysliti, wymysliti, einem etwas, smysliti, wymysliti na někoho něco.
Andichten, das, Andichtung, přimysslenj, slowy přidánj, n.
Andichter, m. přimyslitel, přidawatel, m. smyslitel, m. wymyslitel, m.
Andingen, zgednati.
Andonnern, an einen, přihřmiti na někoho.
Andorn, m. ein Kraut, gablečnjk, m.
Andrang, m potržka, f. [illegible] m.
Andrängen, durch Drängen einer Sache nähern, přitlačiti, tlačiti, přitisknauti, tisknauti, sich, přidrati se, dráti se, přiřjtiti, přiwaliti, přihrnauti se.
Andrehen, natáčeti.
Andringen, an einen, dotjrati, dotiskati, dotlačowati na někoho, tisknauti, tlačiti, dráti, třjti se, nutkati se na někoho, der Feind dringt an, nepřjtel se tlačj, 2) sich wohin andringen, třjti, wtjrati, řjtiti se, wedrati se do něčeho.
Andringen, das, Andringung, tlačenj, přitlačenj, tjsknutj, přiřjtěnj, n. dotjránj, dotlačowánj, dotisknutj, n. 2) třenj, wtjránj, n. wedránj, n.
Andringender, Kläger, nutkawý,
Androhen, přihrožowati, pohrožowati, hrozyti, wyhrožowati, einem Schläge androhen, někomu weypraskem wyhrožowati, pohrožowati, hrozyti
Androhen, das, Androhung, přihrožowánj, pohrožowánj, wyhrožowánj, n. pohrůžka, f. hrozenj, n.
Andrucken, z. B. ein Buch an das andere, přitisknauti.
Andrücken, přitlačiti, přitisknauti, einen an die Wand andrücken, někoho k stěně přitisknauti, přitlačiti, přimacknauti.

Andre-

Andrücken, přitlačenj, přitisknutj, n. přimačknutj, n.
Aneinander, auf einander, na sebe, b) eines an das andere, k sobě, z. B. an einander hängen, k sobě přiwěsyti, přiwázati.
Aneinander, bauen, nastawěti, 2) sestawěti.
Aneinander binden, nawázati, 2) swázati.
Aneinander fahren, sběhnauti w hromadu, steknauti w hromadu, b) na sebe wrazyti, wgeti.
Aneinander flicken, w hromadu spláceti, zláteti.
Aneinander fort, na pořád.
Aneinander fügen, whromadu spogiti; přispogiti.
Aneinander gerathen, napadnauti se.
Aneinander hangen, spolu se držeti, w hromadu se držeti.
Aneinander henken, nawěsyti.
Aneinander kleben, nalepiti, naljpati.
Aneinander kommen, sgjti se.
Aneinander laufen, naběhnauti.
Aneinander legen, nakládsti.
Aneiander liegen, na sobě ležeti.
Aneinander rennen, na sebe wrazyti.
Aneinander schlagen, w hromadu stlaucy.
Aneinander stossen, w hromadu se srazyti, 2) gränzen, přiseděti, dotýkati se.
Aneinander stossend, dotčitý, přisedlý, pomeznj.
Anempfehlen, s. Empfehl.
Anerben, zděditi, s. Erben.
Anerbieten, s. Anbieten, Erbieten.
Anerkennen, erkennen, vznáwati, vznati, poznáwati, poznati, znáti se, hlásyti se, k něčemu, seine Handschrift anerkennen, k swému pjsmu, podpisu se znáti, anerkennen jemandes Verdienste, vznáwati něčj zásluhy, einem etwas, přisauditi.
Anerschaffen, přistwořiti.
Anerschaffen, adj. přistwořený.
Anerwogen, nebo zagisté
Anfacheln, přisofrowati.
Anfachen, zažhnauti, zazzjti, rozžjti, zanjtiti, podnjtiti; rozfaukati, rozdeymati.
Anfahen, s. Anfangen.
Anfahren, mit dem Schiffe an einen Felsen, zawaditi, vrazyti, vstrčiti s lodj o skálu, anfahren an das Haus, wgeti k domu, der Ball fuhr an die Wand an, mjč zawadil o zed, angefahren kommen mit sechsen, přigeti šesti koňma, 2) an das Land, připlynauti, připlauti, přistati, lodj přistawiti, připlawiti je k břehu, 3) mit dem Wagen, přigeti, an die Mauer, wrazyti, wgeti z. B. der Fuhrmann ist mit dem Wagen an die Mauer angefahren, wozka wgel, wrazyl s wozem do zdi, zawadil s wozem, o zed, 4) einen mit Worten anfahren, o ktiknauti někoho, někoho zakřiknauti, yhodit, křikati, žehrati, osupiti se na někoho, obořiti se na někoho, opřjti se na někoho, 5) anfahren, act. das Holz, Steine 2c přiwezti, přiwážeti, wozyti.
Anfahren, das, Anfahrung, vraženj, vstrčenj, n. 2) připlutj, připlawenj, přistánj, přistawenj, 3) přigetj, n. 4) okřiknutj, křikánj, žehránj, osupenj se, obořenj se, opřenj se.
Anfall, Angriff, m. autok, aupad, wpád, pohrom, m. einen Anfall thun, autok, wpád, pohrom včiniti, vdělati, dopadnauti, dem Anfall widerstehen, odolati, 2) Anfall einer Krankheit, Leidenschaft, nápad, m. napadnutj, n. er bekömmt einen Anfall von Fieber, napadá ho zymnice.
Anfall, m. padánj, pád, m. 2) die unvermuthete Erlangung einer Sache, besonders durch den Todesfall eines andern, Erbschaft, (nápad, m.) 3) der Anfall des Feindes, autok, potržka, f. přepadnutj, s. Angriff.

Anfallen, im Falle an etwas stoßen, wpadnauti, padnauti, vpadnauti, er ist an mich angefallen, padl, wpadl, vpadl na mne, der Baum fiel an die Mauer an, strom na zed padl, vpadl, wpadl, die Vögel fallen hier gerne an, ptácy zde rádi padagj, 2) feindlich angreifen, připadnauti, vpadnauti na někoho, dokřjti, dorazyti, přikwačiti na někoho, er hat mich mit dem Degen in der Hand angefallen, připadl, dorazyl, dotřel, přikwačil na mne s kordem w pěsti, der Feind fiel das Land an, nepřjtel wpadl, padl do země, der Hund fällt alle Leute an, pes do každeho se dá, pustj, dorazý, dorážj, 3) einen mit Worten anfallen, dorážeti, dotjrati, dogjžděti na někoho slowy, 4) durch einen Zufall, besonders durch einen Todesfall in eines andern Besitz gerathen, připadnauti, dostati se, es ist mir eine Erbschaft angefallen, připadlo mi dědictwj; vom Ausbruche einer Krankheit in der Annäherung eines Paroxismus, napadati, napadnauti.

Anfällig, baufällig, na obořenj, na zbořenj, na vpadnutj, na samém obořenj, vpadnutj, 2) eine anfällige Krankheit, nákažliwá, nákažčiwá, nadchliwá nemoc, f.

Anfang, m. začátek, počátek, m. počátečnost, f. začetj, početj, n. Anfang nehmen, začátek wzýti, bráti, vom Anfang her, od počátku, od začátku, z počátku, z prwu, im Anfang, na počátku, zu Anfange, zpočátku.

Anfangen, začjti, začjnati, počjti, počjnati.

Anfangs, anfänglich, zpočátku, ze začátku, zprwu, počátečně, po zprwu, zprwopočátku, prwopočátečně.

Anfangsbuchstabe, m. začátečnj čtena, prwočtena, f.

Anfangsgründe, m. prwnj začátkowé, základowé plur. m.

Anfangslied, n. začátečnj, počátečnj pjseň, f.

Anfänger, m. začinatel, počinatel, m. 2) der erst anfängt zu lernen, počátečnjk, m. začátečnjk.

Anfassen, vgmauti, vchopiti, vchwátiti, popadnauti.

Anfarzen, prdnauti na někoho.

Anfaulen, nahniti, hnjti, die Aepfel sind angefaulet, gablka gsau nahnilá.

Anfärben, nabarwiti.

Anfechten, einen Satz, Vertrag, Meinung, odporowati, odpjrati, odpor wésti, klásti, opjrati, odbogowati, 2) dieß ficht mich wenig an, málo na to dbám, bažjm, 3) von einer Krankheit, Schwermuth, Unwillen, Sorgen, u. d. gl. angefochten werden, pokaussjnu býti, (anfechten), das Ding ficht mich sehr an, ta wěc mne tuze pokaussj, dráždj, das Frauenzimmer ficht mich an, ta ženská se mne ljbj, zalibuge, zlibuge, hybá, pokaussj mne, drážđj mne, weliká milost se mi wlěwá od té osoby, der Teufel ficht ihn an, čert ho pokaussj, was ficht ihn an, co mu napadá, připadá.

Anfechten, das, Anfechtung, eines Satzes, Kaufes, Meinung, odporowánj, odpjránj, odporu wedenj, n. odpor, odbog, m. 2) dbánj, baženj, n. 3) pokussenj, pokaussenj, n. 4) zaljbenj, zljbenj, hybánj, n. pokaussenj, n. drážděnj, n. Anfechtungen, Reizungen haben, mjti pokussenj.

Anfechter, m. odbognjk, odbůgce, odpornjk, odpůrce, m. 2) pokussitel.

Anfeilen, napilowati.

Anfeinden, newražiti, sočiti, wrčeti na někoho, von einem angefeindet werden, w nepřjzni bý-

ti, omrzeti, einen bey jemanden anfeinden, osočiti, obauzeti.
Anfeinder, m. newražitel, newražný, sok, osočitel, obauzytel, m.
Anfeindung, f. newraženj, sočenj, wrčenj, n.
Anfesseln, přikowati, vkowati.
Anfesselung, f. přikowánj, vkowánj, n.
Anfeuchten, swlažiti, swlažowati, nawlažiti, wlažiti, obwlažiti, das Mehl anfeuchten, mauku swlažiti, nawlažiti, smočiti, zawlažiti, das Feld anfeuchten, swlažowati pole.
Anfeuchten, das, Anfeuchtung, f. swlaženj, nawlaženj, zawlaženj, smočenj, n.
Anfeuern, Anflammen, podpáliti, napáliti, zapáliti, 2) einen zu etwas, podpalowati, podpáliti, podsstjwati, podnécowati, podnjtiti, popauzeti, podnět, podpal dáwati.
Anfeuern, das, Anfeuerung, f. zapálenj, podpálenj, napálenj, n. 2) podsstjwánj, podnécowánj, podnjcenj, popauzenj, n. podnět, m. podpálenj, n. podpal, m.
Anflammen, požhnauti, in Flammen setzen, zažhnauti, zanjtiti, podnjtiti, podnécowati.
Anflechten, připletati, přitkati.
Anflehen, pokorně prosyti, žádati, wzýwati, Gott um Hilfe anflehen, Boha o pomoc wzýwati, prosyti.
Anflehung, f. pokorně prossenj, žádánj, n. pokorná prosba, žádost, f. wzýwánj, n.
Anflicken, připláceti, napláceti, přilátati; přilepiti.
Anflickung, f. připlácenj, naplácenj, n. přjlepek, m.
Anfliegen, přiletěti, přiletati, es kommen ganze Schaaren von Heuschrecken angeflogen, weliká stáda kobylek přiletanj, auf zerstückten Breitern kommen Kriegesheere angeflogen, na kusých prknech wogska se hrnau, řitj, walj, 2) in figürl. Bedeutung in dem Forstwesen, plemenit se, das Holz fliegt an, stromowj w lese se plemenj, es ist vieles Holz angeflogen, mnoho stromů se rozplemenilo, 3) im Fluge an etwas stoßen, wletěti, wrazyti, vhoditi, prasstiti do něčeho, der Vogel flog an das Haus an, pták wrazyl, vhodil, prasstil, do domu vhodil, vdeřil o dum sebau, der Pfeil, der Stein, die Kugel ist an die Mauer angeflogen, střela, kámen, kaule do zdi wletěla, wrazyla, vhodila, vdeřila, prasstila.
Anfliegung, f. přiletěnj, n. s. Anflug.
Anfließen, přitekati, přitecy, das Wasser fließt an, woda přitekà, der Teich fließt an, woda do rybnjka přitekà, wody w rybnice přibeywá, das Wasser kam sehr schell angeflossen, woda se rychle přiwalila, přihrnula, přiběhla, 2) im Fließen berühren, berühren, wedle tecy, das Wasser, der Bach fließt an die Mauer an, woda, potok wedle zdi teče.
Anflößen, Holz, připlawiti.
Anfluß, m. přjtok, m. zwodněnj, n.
Anfodern, snažně žádati, vpomjnati.
Anfodern, das, Anfoderung, f. snažné žádánj, n. snažná žádost, f. vpominánj, f.
Anfoderer, m. horliwý vpominatel, m.
Anfrage, f. dotázka, optánj, zeptánj, potázánj, otázánj, n. potaz, m. Anfrage thun, doptáwati se, dotazowati se, zeptati se, dotázku činiti, einfache Frage, otázka, f.
Anfragen, optati se, ptáti se, zeptati se, otázati, doptáwati se, poptáwati se, otazowati, dotazowati se, bey einem um etwas

fragen, někoho se na něco dotazowati, doptáwati, zeptati, dotázati, ich fragte bey ihm an, ob die Waaren abgesandt würden, doptáwal dotázal, dotazowal gsem se ho máli se zboží pryč poslat, er fragte bey mir an, ob ich seinen Freund nicht gesehen hätte, ptal, zeptal optal, tázal, otázal se mne zdali gsem geho přjtele newiděl.
Anfrager, m. zeptáwač, dotazowatel, m. dotázatel, m.
Anfressen, etwas, nažjrati, nahrýzti, nahlodati, ožrati, ožjrati, okausati, ohrýzti, die Mäuse haben die Käse angefressen, myssi ožraly, okausaly sýry, der Rost hat das Eisen angefressen, rez železo ožrala, žrala, 2) sich anfressen, nažrati, nahltati, obgjsti se.
Anfressen, das, Anfressung, f. ožrání, nažjránj, nakausánj, nahlodánj, nahryznutj, 2) nažranj, nahltánj, n.
Anfrieren, přimrznautt, das Papier ist an das Fenster angefroren, papjr k oknu přimrzl.
Anfrieren, das, přimrznutj, n.
Anfrischen, frisch machen, oběrstwiti, den Wein anfrischen, frischen zugießen, čerstwého přiliti, 2) aufmuntern, wzbuzowati, powzbuditi, nabádati, popanzeti, pobádati, nabjzeti, pobuditi.
Anfrischen, das, Anfrischung, f. občerstwenj, n. 2) wzbuzenj, nabádánj, popauzenj, nabjzenj, n.
Anfuge, f. přjwěšek, m.
Anfügen, připogiti, přispogiti, přiwěsyti.
Anfügen, das, Anfügung, připogenj. přispogenj, n. přiwěšenj.
Anfühlen, omakati, dotýkati.
Anfühlen, das, Anfühlung, f. omakánj, dotýkánj, n.
Anführen, herzuführen, přiwezti; přiwesti, Steine, Kalk, Getreide aufführen, kamenj, wápno, obilj přiwezt, přiwážet, im Schiffe, připlawit, připlawowat, 2) lehren, unterrichten, nawesti, nawáděti, westi k něčemu, ich habe dich zu allem Guten angeführt, ke wssemu dobrému gsem tě nawáděl, wedl, wssemu dobrému gsem tě včil, 3) einen Beweis aus einem Buche, vwesti, vwoditi, přiwesti, přiwoditi, přiwozowati, přiwáděti, vwáděti dšwod z negaké knihy, Zeugen, zawáděti, vwáděti, přiwáděti swědky, 4) Vorgänger seyn, westi, někoho průwodčjm, průwodcem, wůdcem býti, die Soldaten zur Schlacht, die Truppen zum Sturme anführen, wogsko k bitwě k autoku westi, zawáděti, 5) betrügen, nawesti, podwesti, oklamati, zklamati, ossiditi.
Anführen, das, Anführung, f. přiwedenj, n. 2) nawedenj, n. nauka, f. 3) vwoděnj, vwáděnj, přiwáděnj, n. 4) wedenj, 5) náwod, podwod, m. ssizunk, m.
Anführer, Vorgänger, m. wůdce, předchůdce, průwodce, průwodčj, m. Anführer der Soldaten, der Schlacht, wůdce.
Anfüllen, naplniti, 2) sich mit Essen, přeplniti, přecpati se, naklásti břicho gjdlem, přegjsti se, 3) die Tauben anfüllen, holuby nadjwati.
Anfüllen, das, Anfüllung, f. naplněnj, n. 2) přeplněnj, přecpánj, n. 3) nadjwánj, n.
Anfurt, f. stanowisstě, n. přjwoz, m. přjstaw, m. augezd, m. ohne Anfurt, kterýž přjwozu nemá.
Angabe, f. nádawek, m. 2) der erste Entwurf einer Sache, als eines Hauses, Gartens, ponawrženj, n. 3) heimliche Auflage, zadánj, n. 4) dasjenige Geld, welches zum Zeichen eines geschlossenen Kaufes oder Kontraktes gegeben oder angenommen wird, záwdawek; základ, božj penjz, m.
Angaffen, lelkowati, zewlowati.

Angaffen, das lelkowánj, zewlowánj, n. lelky, zewly. plu.m.

Angähnen, ozýwnauti.

Angeben, melden, ohlásyti, hlásyti, powědjti, sein Vermögen angeben, swé gměnj ohlásyt, powědjt, sich bey Gerichte angeben, v práwa se vdat, einen angeben bey Gericht, bei einer Behörde, Obrigkeit, vdati někoho, einen Dieben angeben, vdati zloděge, der Mörder hat sich selbst angegeben, wrah se sám vdal, es giebt sich ein Käufer an, hlásý se kupec, es hat sich Niemand angegeben, der es übernehmen wollte, žádný se nehlásyl k doby to přigmauti chtěl, angeben, Bedeutungen, Worte, Ausdrücke, (in der Sprachkunde) wyznamenati, wyřjtati, powjdátj, namitati, klásti, položiti, 2) zeigen, pokládati, 3) erfinden, wynagiti, 4) eine Arbeit angeben, nařjditi, nawrcy djlo, ein Gebäude, einen Garten angeben, dum, zahradu nawrcy, wyznamenati, 5) im Kaufe angeben, daraufgeben, zandati, 6) den Ton in der Musik, předzpjwati, zazpjwati, 7) angeben im Kartenspiel, dáwat, neyprw dáwat, wydáwat, ich habe angegeben, gá neyprw dáwal, wydáwal, wer giebt an, kdo dáwa? wydáwá, 8) angeben, anzeugen, z. B. sein Vermögen, den Grund, den wahren Verfasser, wykázat, wyznamenat. s. Ton

Angeben, das, Angebung, f. vdánj, powěděnj, n. einer Arbeit, nařjzenj, n. eines Autors, kladenj, pokládánj, n. des Tons in der Musik, předzpjwánj, n. předzpěw, m. zazpjwánj, n.

Angeber, m. vdawatel, ač, m. donášča, Urheber, půwod, půwodce, nástrůgce, m.

Angebinde, n. Geschenk am Namens od. Geburtstage, wázanec, n. wazba, f.

Angebissen, nakausnutý, nahryznutý.

Angeblasen, nafauknutý, nadýmaný, 2) rozfaukaný, rozdýmaný, 3) ofauknutý.

Angeblich, tak řečený, prawený.

Angebohren, přirozený, přistwořený, přirodilý.

Angeboth, s. Anbot.

Angebothen, obětowaný, im Kauf, podaný; proceněný.

Angebrannt, napálený, zapálený, wie das Essen, připálený, přismudlý.podaný

Angebunden, přiwázaný.

Angedeihen lassen, propugčiti, propugčowati.

Angedenken, s. Andenken.

Angedeutet, oznámený.

Angedichtet, přimyšlený, přidaný.

Angedrohet, pohrožowaný, wyhrožowaný, přihrožowaný.

Angedrückt, přitlačený, přitisknutý.

Angeerbt, zděděný.

Angefallen, wpadnutý, dopadnutý.

Angefangen, začatý, počatý.

Angefeindet, osočený, obauzený.

Angefeuchtet, nawlažený, swlažený.

Angeflammt, podpálený, zapálený, angefeuert, podnjcený, popuzený, podpálený.

Angeflickt, připlácený, přilepený, naplácený.

Angefochten, odporowaný, odpjraný, von einer Krankheit, pokaussený.

Angefrischt, abgekühlt, občerstwený, angereizt, wzbuzený, powzbuzený, nabádaný, pobádaný, popuzený.

Angefroren, přimrzlý, přimrznutý.

Angefüget, připogený, přispogený.

Angeführet, hergeführet, přiwedený, geleitet, nawedený, geleitet, wedený, betrogen, nawedený, podwedený.

Angefüllet, naplněný, angefressen, přeplněný, přecpaný, angefüllte Tauben, nadjwané holuby.

Angegeben, gemeldet, ohlássený, b) wydaný, eine angegebene Arbeit, nařjzené djlo, angegeben im Kaufe, zawdaný, in der Musik, předzpjwaný.

Angegriffen, berührt, wzatý, dotknutý, popadnutý, uchopený, feindselig angefallen, přikwačený, přepadnutý.

Angegürtet, přiwásaný.

Angehalten, zastawený.

Angehänge, Angehenke, n. wisátko, n.

Angehängt, přiwěssený.

Angehaucht, nadchnutý.

Angeheftet, připnutý.

Angehen, einen, docházeti, přistupowati, přikročiti, přicházeti, přigjti, dokročiti, přistaupiti k někomu, einen mit dem Degen in der Faust, dokročiti na někoho s kordem, 2) betreffen, týkati se, dieß geht mich nichts an, to se mne nic netýče, do toho mně nic nenj, er gehet uns etwas an, on ge drobet náš přjtel, die Sache gehet dich an, ta wěc se tebe tegká, tkne, es gehet uns alle an, nás wssech se to tkne, týče, was gehts mich an, co ge mně potom, es geht mich nichts an, nic mi potom nenj, nic mi do toho nenj, 3) anfangen, nastáwati, před se gjti, začjnati, der Sommer wird bald angehen, léto giž brzy nastane, die Predigt, das Schauspiel geht an, diwadlo se začjná, počjná, před se gde, bey angehender Nacht, bey angehendem Sommer, w nastawagicý noc, w nastawagicý leto, 4) sich thun lassen, progjti, ihm wirds kaum angehen, gelingen, es wird sich kaum thun lassen, sotwa mu to progde, 5) von Statten gehen, progjti, zwesti se, powesti se, der Streich ist ihm nicht angegangen, ten kausek se mu nepowedl, erträglich seyn, progjti, der erste Tag gieng noch an, prwnj den gesstě prossel, 6) anfangen zu brennen, znjmati se, des Nachbars Haus geht an, sausedů dům se chytá, zapaluge, 7) wie das Obst, nahnjti, kazyti se, 8) jemand bittlich prosebně se ucházeti, s prosbau přicházeti.

Angehend, počjnagicý, angehendes Alter, nastáwagicý stářj, angehender Soldat, Schauspieler, nastáwagicý, nowotný wogák, herec, angehendes, angegangenes Obst, nahnilé owoce, Fleisch, oslizlé maso, n.

Angehetzt, posstwaný, dosstwaný, popauzený.

Angehören, patřiti, náležeti, přináležeti, 2) verwandt seyn, patřiti, přináležeti, spřátelenu býti.

Angehörig, zuständig, patřicý, náležjcý, přináležjcý, 2) přináležjcý, spřátelený, meine Angehörigen, mj přináležjcý.

Angeifern, uslintati, uslinti, slinau opryskati.

Angeklagt, obžalowaný.

Angeklammert, připnutý, přitužený skobau, upnutý petlicý.

Angekleidet, oblečený, ossacený.

Angeknüpft, přispogený, přiwázaný.

Angekündigt, ohlássený, oznámený.

Angel, f. u. m. womit man die Fische fängt, udice, f. 2) Angel der Bienen, žihadlo, n. osten, m. 3) an einer Thüre, stežege, f. weregnj hák, m. eine Thüre aus den Angeln heben, dwéře wysaditi, wypáčiti.

Angelangen, přibrati se, dogjti, s. Anlangen.

Angeld, n. záwdawek, základ, Božj penjz, m.

Angelegen seyn, záležeti, k mysli býti, na péči míti, sich etwas angelegen seyn lassen, dáti sobě na něčem záležeti, popečowati, popjliti o něco, dbáti na něco.

Angelegenheit, f. dbalost, péče, f. 2) wichtige Angelegenheit, důležitost, f. pilná důležitost, ich komme in der Angelegenheit meiner Tochter, přicházým w důležitosti

žitosti

žitosti mé dcery, häusliche Angelegenheiten, domácý důležitosti.
Angelegentlich, důležitý, podstatný, pilný, eine angelegentliche Bitte, důležitá prosba, angelegentliches Geschäft, důležitá, pilná práce.
Angelegentlich, adv. důležitě, pilně.
Angelegt, angezogen, oblečený, oděný, 2) an die Brust angelegt, přiložený, přistawený, 3) angelegtes Feuer, založený, wložený oheň, m. 4) angelegtes Geld, wložené penjze, m.
Angelehnt, podepřený, zpodepřený, zpolehnutý.
Angeleimt, přiklijžený, přiklegowaný.
Angelhaken, m. udice, f. kleiner, udička, f.
Angelikenwurzel, f. Angelika, Angelička, f. sw. ducha kořenj, n.
Angeln, auf die Angel fangen, ryby na udicy lapati, chytati, nach etwas, lapati po něčem.
Angeloben, zaslibiti, zaslibowati, slibiti, zakazowati se, zamlauwati se, přislibiti.
Angelobung, Angelöbniß, f. slib, m. zámluwa, f. zaslibenj, n. Angelobung sich zu stellen, rukogemstwj, n.
Angelockt, přiwábený, přiwnaděný, přilauzený, přichláchcholený, přilákaný.
Angeloffen, naběhlý.
Angelotte, f. s. Engelotte.
Angelruthe, f. prut na udicy, m.
Angelschnur, f. wlas, m. nit od udice, f.
Angeltugenden, plur. f. stěžegné ctnosti, plur.
Angelweit, dokořen.
Angemeldet, ohlášený, oznámený.
Angemerkt, aufgezeichnet, naznamenaný, poznamenaný, 2) wahrgenommen, pozorowaný, ssetřený, wznamenaný.
Angemessen, přiměřený, 2) gleich, smjrný, s. Anmessen.
Angenehm, přigemný, milostný, utěšený, wděčný, ein angenehmer Ort, eine angenehme Aussicht, přjgemné, milostné místo, přjgemná, milostná wyhljdka, ein angenehmer Geruch, přjgemná, pochotná wůně. Diese Neuigkeit u. s. w. ist mir angenehm, tato nowina ge mi přjgemná, gsem gi powděčen.
Angenehm, adv. přjgemně, milostně, utěšeně, wděčně.
Angenommen, přigatý, přigmutý, 2) an Kindesstatt, za syna wzatý, zaslibený, přiwtělený, zwolenec, m.
Angeordnet, angestellt, nařjzený, ustanowený, zgednaný, 2) anbefohlen, poručený, nařjzený.
Anger, m. palauk, m. draha, plur. s. Aue, Wiese, Schindanger.
Angeregt, pohnutý, 2) erwähnt, dotčený, připomenutý.
Angereizt, přiwábený, přilákaný, nawnaděný, nawábený, nalákaný, 2) zum Zorne, popuzený, zdrážděný.
Angerührt, dotknutý.
Angesagt, opowěděný.
Angeschlagen, přibitý.
Angeschmiert, namazaný, 2) betrogen, ossidrábaný, ossizený.
Angeschnitten, nařjznutý, nakrogený.
Angeschossen, durch einen Schuß verwundet, nastřelený, postřelený.
Angeschrieben, napsaný; popsaný.
Angesehen, mit den Augen, spatřený, 2) vornehm, slowůtný, wznessený, mnohowážný, 3) bei einem angesehen seyn, wzácným býti u někoho, 4) für etwas angesehen seyn, gmjnu, držánu býti za něco, 5) es ist darauf angesehen, k tomu gest shlédnuto, prohlédnuto, wzezřeno; na to se to wztahuge, to směřuge.
Angesessen, der irgendwo Güter hat, usedlý, usazený.
Angesicht, n. twář, f. obličeg, m. schön von Angesicht, krásné twáře, krásného obličege, im Schweiße

se seines Angesichts, w potu twáře, ich kenne ihn von Angesicht, znám ho dle twáře, ins Angesicht, do očj, vor dem Angesichte Gottes, w twáři Božské.

Angespannt, aufgezogen, napnutý, narazený, napiatý, 2) angespannte Pferde, zapřažené, zapřáhnuté koně.

Angespeit, angespien, popliwaný, popliwnutý, poplitý, vplitý.

Angespielt, narazený.

Angespornt, ostnem pobodnutý, pobjdnutý.

Angesteckt, von einer Krankheit, nakažený, naprzněný, 2) angezündet, zapálený.

Angestellt, vstanowený.

Angestiftet, nawedený.

Angestrengt, donucený, 2) angestrengte Kräften, wynaložená sýla, f.

Angestrichen, mit Farben, nabarwený, namazaný, barwau potřený, im Gesicht, naljčený, ljčený.

Angethan, angekleidet, vstrogený, oblečený, 2) angethane Schande, včiněná hanba, f.

Angetragen, obětowaný.

Angetrieben, dohnaný, pohnaný.

Angewachsen, přirostlý.

Angewandt, naložený, wynaložený.

Angewiesen, wykázaný.

Angewöhnen, nawykati, nawyknauti, zwykati, zwyknauti, přiwykati, přiwyknauti, obwykati, einen zum Fleiß; sich das Spielen, někoho pilnosti nawykati včit; hře nawyknauti, přiwyknauti, zwyknauti.

Angewohnheit, f. náwyk, zwyk, m. nawyklost, obwyklost, f.

Angewöhnt, přiwyklý, nawyklý.

Angezeigt, okázaný, b) oznámený.

Angezogen, oblečený, ostačený, oděný, odjn.

Angezündet, rozswjcený.

Angießen, naliti, wliti, wie angegossen ist das Kleid, gakoby ho na něho wlil, ge ten kabát, gak by ho vlil, 2) einen bei einem, obauzet.

Anglimmen, rozpáliti se, rozhořeti, chytiti, der Schwamm will nicht anglimmen, hauba nechce chytit.

Anglotzen, wywalit, wywřesstit oči.

Angränzen, Angrenzen, spolu mezyti, mezowati, hraničowati. Deutschland gränzt an Ungarn an, Německá země hranicj, mezuge s Vhersskau.

Angränzend, pomeznj, mezugicý, hraničný, angränzende Länder, pomeznj země.

Angränzung, f. mezowánj, n.

Angreifen etwas, dotknauti se něčeho, hmatati, popadati, osšmatati něco, něco do rukau wzýti, gewaltsam einen beim Kopfe, bei der Brust, mit den Zähnen, Zangen, ein glühendes Eisen, popadnauti, vchytiti, vchopiti, vgjti, vgjmati, 2) den Feind, einen mit dem Degen in der Hand, auf der Strasse, dorážeti, dorazyti, na nepřjtele připadnauti, vdeřiti, 3) das Werk, ruku k něčemu přičiniti, přiložiti, 4) figürl. seinen Schatz, das Kapital, Vorrath, sahati, sáhnauti k pokladu, 5) angreifen und festhalten, postjhnauti, vchwátiti, polapiti, popadnauti, 6) einen mit Worten, slowmi dorážeti, dogjmati, dotýkati, an der Ehre, na čti vrazyti, vrážeti, dotýkati, wie die Krankheit, popadnauti, dokročiti. Das Feuer grif die Kirche an, oheň vchopil, vchwátil kostel, 7) sich anstrengen, sein Aeußerstes zu thun, namahati se, wynasnažiti se. Er hat sich heute sehr angegriffen, on se dnes vsstědřil. Das Herz, die Augen angreifen, na srdce, oči dorážeti, srdce dogjmati. Ich weiß nicht, wie ich das angreifen (anfangen) soll, newjm, gak to počjt mám, er will nichts angrei-

fen

sen, (arbeiten) nic nechce začjti, k ničemu nesahá, se nemá.
Angreifer, m. autočnjk, m.
Angreiflich, hmatawý.
Angreifungsweise, autokem.
Angriff, m. wo man etwas angreift, rukowět, f. držadlo, vcho, n. 2) Anfall im Kriege, autok vspjk, potržka, f. pohrom, Angriffe, autoky, pohromy, n. einen Angriff thun, připadati, wpadnauti, wpád, vtok včiniti, vdeřiti na nepřjtele, vprkem doskočiti, dorazyti, dotřjti, 3) s. Griff. 4) Beleidigung, vrážka, důtka, f.
Angst, f. auzkost, těžkost, tesknost, sauženost, f. sauženj, swjránj, n. es ist mir angst, gest mně auzko, teskno, einem angst machen, činit, dělat auzkost.
Angstgeschrei, n. kwjlenj, n. žalostný křik, nářek, m.
Angstschweiß, m. pot auzkosti, m. der Angstschweiß bricht ihm aus, pot auzkosti se na něm wyrážj.
Angstvoll, pln auzkosti.
Angucken, nakauknauti, pokauknauti.
Angürten, připásati, das Schwerd angürten, meč připásati, opásati.
Anhaben, ein Kleid, na sobě mjti, 2) einem etwas, stjhati w něčem někoho.
Anhäften, etwas mit Nägeln anmachen, mit Stichen, Nadeln, přirazyti, připjnati, připnauti, přistehnauti, 2) anbinden, z. B. ein Buch an das andere, připogiti, přiwázati, 3) den Wein s. Anbinden.
Anhäftung, f. Anhäften, das. přirážen j, připnutj, připjnánj, 2) přiwázanj, připogenj, přistehnutj, n.
Anhäkeln, zastehnauti, 2) sich wie die Vögel an den Klauen fest halten, zatjti se.
Anhängen, an etwas hängen, powěsyti, přiwěsyti, den Mantel, das Kleid 2c. plášť, oděw 2c. powěsyti, das Siegel, pečet přiwěsyti. zawěsyti 2) aneine andere Sache befestigen, meist reciproce, lepiti se, chytiti se, lnauti, přilnauti. Der Brey hängt sich in dem Topfe an, kaše se chytá hrnce, přilne k hrncy, lepj se na hrnec, das Pech hängt sich an die Hände an, smůla se lepj na ruce, chytá se rukau, die Kletten hängen sich an, kepjcy se chytagj, sich an den Wagen anhängen, wozu se chytiti, sich an einen anhängen, wěšeti se, powěsyti se na někoho, chytati, chytiti se někoho, přichytiti, einem ein Maul, hubu někomu zawěsyti, 3) beifügen, připogiti, přiwěsyti, zawěsyti, přidati, z. B. paar Zeilen, 4) sich an jemand anhängen, někoho se přichytiti, chytiti, chytati, er hängt sich überall an, wšudy se připlete, plete, přichytj, 5) zufügen einem einen Schimpf, einen Schandflecken anhängen, někomu hanbu způsobiti, poskwrnu zawěsyti, (ostudu včiniti, ist pöbelhaft; so auch einem eine Krankheit, die Krätze, někoho nemocý, swrabem nakazyt, naprznit. 6) Zuwenden, strkati, strčiti, postrčiti, er hängt seinen Freunden alles an, on wšecko swým přátelům strčj. Man muß nicht einem Kinde alles anhängen, nemusý se na gedno djtě wšecko strčit.
Anhänger, m. staupenec, následownjk, přjlepek, rynýř, holomek, m.
Anhänglich, následowný.
Anhängig, přidržugjcý se, přilnaucý. Dieser Mensch ist sehr anhängig, ten člowěk ge hrozně chytlawý, rád se připlete, ge jako lep, klješť, nutkawý, 2) příležicý, 3) anhängig machen, klagbar anbringen vor Gerichte, zadati, eine vor Gericht anhängige Sache, wěc v práwa zadaná.
Anhängisch, s. Anhängig.
Anhängsel, n. přjwěšek, zawěšek, přjlepek, m.

Anhal-

Anhalten, daß einer nicht weiter kann, zadržeti, zastawiti, imalei- chen Güter, Waaren, zadržeti, zabawiti, auf der Gasse aufhal- ten, zdržeti na vlicy, im Arrest, držeti v wězenj, 2) antreiben, přidržeti, mjti někoho k něčemu, 3) den Zügel anhalten, za vzdu podržeti, den Lauf unterbrechen, die Pferde, koně zadržet, den Wagen, wůz zastawit, zadržet. 4) sich an etwas anhalten, drže- ti, přidržeti se něčeho, zadržeti se na něčem, 5) um etwas anhal- ten, vsylowati, nastaupati, mit Ungestümm, naléhati, 6) fort- dauern, trwati, setrwati, nepře- trhnauti se, 7) um einen Dienst an- halten, vsylowati, nastupowati, státi o službu, 8) eine Sache an die Seitenfläche der andern, při- držeti, 9) stille halten, zastawi- ti, stawiti se.

Anhalten, das, Anhaltung, f. das Fortdauern, nepřetrženj, přidr- ženj, setrwánj, n. 2) Antreibung, přidrženj, n. 3) Gesuch, nastu- powánj, naléhánj, vsylowánj, n.

Anhaltend, an einander hangend, spolu w hromadě se držjcý, 2) fortwährend, nepřetržený, trwa- gjcý, setrwagjcý, trwalý, eine anhaltende Krankheit, dlauho tr- wagjcý nemoc, anhaltender Fleiß, stálá, nevstálá pilnost, Arzney, swjragjcý lék.

Anhalter, m. držadlo, zábradlj, n.

Anhang, m. Zusatz zu etwas, přj- lepek, přjwěšek, přjdawek, dů- stawek, m. 2) Beytritt, přistau- penj, n. 3) Rotte, holomstwo, holomectwj, komonstwo, n.

Anhangen, einem, přidržeti se něko- ho, 2) an etwas kleben, verbun- den seyn, přidržeti se, lnauti, přilnauti, 3) genau mit etwas verbunden seyn, držeti se, das Böse hängt uns von Natur an, zlé se nás od přirozenj držj.

Anhauch, m. nadchnutj, nadutj, n.

Anhauchen, nadchnauti, nadychati, dychati, dychnauti.

Anhauchung, f. nadchnutj, dchnutj, dychnutj, nadychánj, n.

Anhauen, natnauti, natjnati, na- tjti.

Anhauung, f. natětj, natjnánj, n.

Anhäufen, s. Häufen, 1) der Zahl nach vermehren, rozhogniti, roz- množiti, sich anhäufen, rozhog- niti se, nahromaditi se, rozmno- žiti se. Die Erde um die Kohl- pflanzen, země okolo hlawatice nahrnauti.

Anheben, anfangen, začjti, čjti, po- čjti, započjti (gjti se.)

Anhecheln, s. Anhäckeln.

Anheften, s. Anhäften.

Anheften, das, Anheftung, s. An- häftung.

Anheilen, přihogiti.

Anheimfallen, zu Theile werden, zufallen, k padnauti, dostati se, die Erbschaft ist ihm anheimge- fallen, dědictwj mu připadlo, gemu se dostalo, 2) anheimstellen, geben, poddati, zanechati, pozů- stawiti, ponechati, odewzdati wů- li, vsudku ginýcb.

Anheischig, sich machen, zaslibowa- ti něco někomu, zakazowati, za- kázati, zawazowati se něčjm, po- winowati, podwoliti, vwoliti se.

Anherr, m. praděd, m.

Anhetzen, figürl. reizen, anstiften, posstjwati, drážditi, ponaukati, popauzeti, 2) die Hunde an ei- nen, psy posstwati.

Anhetzen, das, Anhetzung, f. figürl. posstjwánj, drážděnj, ponaukánj, popauzenj, n. 2) posstwánj, n.

Anhetzer, m. posstiwač, přisstiwač, posstiwáček, přisstiwáček, m.

Anhetzerinn, f. posstiwačka, f.

Anhöhe, f. přjwrssj, n. pahrbek, ko- pec, m.

Anhören, poslauchati, poslechnau- ti, přeslýchati

Anhören, das, Anhörung, f. poslau- chánj, poslechnutj, přeslýchánj, n.

Anhörer, m. posluchač, poslau- chač, m.

Anjagen, nahánětí.

Anjagung, f. naháňka, ſt
Anjochen, pod gho dáti.
Anieß, m. auýz, m. davon, anýzowý.
Anitzt, anjetzt, ſ. itzt.
Ankauf, m. zákup, m. zakaupenj, n 2) Angabe, f. záwdawek, m.
Ankaufen, an ſich kaufen, käuflich an ſich bringen, zakaupiti, 2) ſich, zakaupiti ſe.
Anke, f. gámka. f.
Ankehren, přimjtati.
Anker, m. kotwice, kotwa, kotew, f. den Anker werfen, kotew metati, vmjtati, wmetati, vwrcy.
Ankerhaken, m. kotewnj hák, m.
Ankerring, m. kotewnj kruh, m.
Ankern, ſ. den Anker werfen, 2) in der Baukunſt, ſepnauti.
Ankerſeil, n. kotewnj prowaz, m.
Anketteln, ketjzky zaſtehnaut.
Anketten, řetězy připnauti, přitužiti ſich an einen, přilnauti k někomu ſe.
Anklage, f. žaloba, f. obžalowánj, n. žalowánj, požalowánj, n.
Anklagen, obžalowati, žalowati.
Ankläger, m. žalobnjk, m.
Anklägerinn, f žalobnice, f.
Anklammern, mit Klammern befeſtigen, ſkobau, petlicý připjnati, vpjnati, připnauti, vpnauti, přitužiti, tužiti.
Ankleben, neut. lepiti, ljpati, přilepiti ſe, mit Leime, Wachſe, přilepiti, 1) wie die Klette, chytati ſe, 2) figürl. verbunden ſeyn auf ſittliche Art mit etwas, z.B. eine Unart, Schwachheit, ein Fehler, lepiti, držeti ſe, dieſer Fehler klebt mir nicht an, ta chyba na mně nelepj, wnau newládne, einem ankleben, ſeine Parthey nehmen, ihm anhängen, lnauti, přilnauti, přiwinauti ſe k někomu.
Anklebend, lipawý.
Anklecken, vkydati, vkydnauti, pokydnauti, vſwiniti, poſwiniti.
Ankleiben, mit Leime, mit einem Kleber, přilepiti, přiljpnauti.
Ankleiden, oblecy, obljkati, oblákati, odjti, oſſatiti.
Ankleiſtern, přikljžiti, přikliti, přiklegowati, mazem přilepiti.
Ankleiſterung, f. přikljženj, n. přilepenj, n.
Anklemmen, přiſkřjpnauti, vſkřjpnauti.
Anklingeln, zacynkati, zazwoniti, ſ. Anſchellen.
Anklitſchen, vſtřčiti, přirazyti, zawaditi.
Anklopfen, zaklepati, zatlaucy.
Anklopfer, m. an der Thür, klepadlo, klepátko, n.
Anknöpfen, připnauti, zapnauti na knoflјk.
Anknüpfen, připogiti, přiwzliti, přiwázati, 2) an den Galgen, připnauti, powěſyti, oběſyti.
Ankommen, an einen Ort, přibrati ſe, zu Fuße, přigjti, přicházeti, zu Pferde oder im Wagen, přigeti, zu Schiffe, připlauti, připlawiti ſe, 2) die Luſt iſt ihm angekommen, přiſſla mu chut, napadla ho chut, zachtělo ſe mu, 3) es kömmt auf einen Krieg an, přigde, dogde k wálce, na wálku, 4) es kömmt ihm leicht an, dies zu thun, lehce mu to přigde, ſnadně mu to geſt, 5) es iſt aufs äußerſte angekommen, k poſlednj potřebě přiſſlo, k poſledku, ku koncy doſſlo, 6) übel ankommen, na plnau někomu přigjti, bei mir kömmt er nicht an, v mne nepřigde na plnau, v mne ſy naběhne, 7) den Grund enthalten, ein Gegenſtand ſeyn, záležeti, es kömmt darauf an, na tom záležj, 8) es kömmt mich die Furcht an, ſtrach na mne přicházý, gde, připadá, hrůza mne obcházý, obſtupuge, napadá, ein Froſt, zyma rozrázj, 9) ankommen, befördert werden, docházeti, dogjti, doſtat ſe do ſlužby, přigjt k auřadu, er iſt bald angekommen, brzy ſe do ſlužby doſtal, als Schreiber, za pjſaře ſe doſtat, 10) heurathen, wdáti ſe,

ſelbſt

jehr schlecht, zle se wdáti, dowdati se, 11) bei einem, dostati se k někomu, 12) es kömmt auf Leib und Leben an, běží to o žiwot, 13) hier kömmt es blos auf Geld, Glück an, záleží toliko na penězých, 14) was kommt ihm an, co ho napadá, er ist als Offizier angekommen, dossel aufcdlnictwa.

Ankommen, das, an einem Orte, zu Fuße, přigitj, n. zu Pferde, přigetj, n. zu Schiffe, připlawenj, n. 2) Beförderung, dogitj, n.

Ankömmling, m. přichozý, nowopřissly, m. přichudcý.

Ankoppeln, přiwzditi, připřáhnauti, přitáhnauti.

Ankörnen, Anködern, s. Anlocken.

Ankündigen, ohlásyti, oznámiti; zwěstowati.

Ankündigen, das, Ankündigung, f. ohlássenj, oznámenj, zwěstowánj, n. ohlásska, oznama, f. náwěsstj, n.

Ankündiger, m. oznamitel, oznamowatel, zwěstowatel, m.

Ankunft, f. přjchod, přjchoz, m. přjsstj, přigitj, n. 2) Geburt, Geschlecht, rod, wzchod, m. pogitj, n. von geringer Ankunft, z sspatného, z chatrného, z nízkého rodu possly.

Ankuppeln, přispogiti, 2) einem ein Frauenzimmer, sskuplowati,

Anlächeln, einen, vsmjwati se na někoho.

Anlachen, einen, smáti, zasmáti se na někoho, vsskrnuti se.

Anlage, f. Auflage, Steuer und Gaben, poplatek, m. daň, f. Anlage machen, pogjmati w počet, 2) Grund, Grundlage zu einem Gebäu, základ, podwal, m. 3) zur Musik und andern Künsten und Wissenschaften, powaha, způsobnost, důwtipnost, důmyslnost, f. důwtip, m. 4) in den Kanzleyen, přjloha, f. přjwěsek, m. 5) Kapital, gměnj, n. 6) der Entwurf und erster Anfang einer Sache, als, die Anlage eines Gebäudes, Gartens, 2c nawrženj, n. nastjněnj, n.

Anlände, f. přjstaw, m. cerpadlo, n. stanowisstě, n.

Anlanden, připlawiti se, připlauti, přistanauti k brehu, k zemi přistati, mit dem Schiffe, přistati, přistawiti s lodj k přjstawu, k čerpadlu, wehnati lodj do čerpadla, připlawit, doplawit se k přjstawu lodj.

Anlandung, f. připlawenj, přjstánj, přistawenj, n.

Anlangen, ankommen bei einem an einem Orte, ibrati se, přigjti k někomu, 2) anlangend, was anlanget, týkagjcý, dotýkagjcý se, was mich anlanget, co se mne týká, tene, týče, dotýká, dotýče.

Anlaß, m. Veranlassung, Gelegenheit, ponuknutj, n. přjčina, f. náwěsstj, n. Anlaß geben, náwěsstj dáwati, přjčinu, ponuknutj dáti, podati, ponaukati; Anlaß zu argwohnen geben, někomu dát přjčinu, ponuknutj k podezřenj, Anlaß bekommen, ponuknutu býti, Anlaß nehmen, přjčinu bráti, 2) Anschein, podoba, f. es hat allen Anlaß dazu, podobá se k tomu.

Anlassen, sich zeigen, vkázati se, dáti se widěti, 2) einen übel anlassen, zle s někým naložiti, nakládati, dogjžděti, obořiti se na někoho, osupiti se, 3) anbehalten lassen, nechati, ponechati, z. B: ich will ihm den Rock immer anlassen, wždy mu ten kabát nechám, ponechám, nechám ho w kabátě, 4) anlaufen lassen, anhetzen, pustiti, einen Hund auf etwas anlassen, rustiti, posstwati psa na něco, 5) das Wasser eines Teiches anlassen, wodu pustiti, paussteti, einen Teich, rybnjk napustiti, 6) scheinen, das Ansehen haben, podobati se, zdáti se, es läßt sich zum Kriege an, podobá se k wog:

k wogně, die Sache läßt sich gut an, dobře se to podobá, der Knabe läßt sich gut an, chlapec se chápá, es läßt sich zum Regen an, má se, chystá se k dešti.

Anlauf, m. rozbjzka, f. běh, m. běžení, einen Anlauf nehmen, rozběhnauti se, der Anlauf des Wassers, přibýwánj wody, des Meers, přibýwánj, wystupowánj, zewřenj moře, přjtok, zwodněnj, n. der Anlauf des Feindes, d. i. zum Sturme, autok, vprk, pohrom, ztek, m. der Anlauf von Bettlern, sběh, vielen, großen Anlauf haben, mjti weliký sběh, Anläufe, Angriffe des Teufels, der Sünde, pohromy, autoky, das Haus liegt im Anlaufe, ten dům ležj, ge na ráně.

Anlaufen, neut, (heranlaufen,) angelaufen kommen, sich laufend nähern, přibjhati, přiběhnauti, im Laufe an etwas anstoßen, naběhnauti na něco, vděřit, vhoditi se o něco, er ist mit dem Kopfe an die Wand angelaufen, naběhl naštěnu, běžel a vhodil, vděřil hlawau o stěnu, im Finstern läuft man überall an, potmě člowěk wrazý, naběhne, zawadj, wssudy se vdeřj, 3) figürl. übel bey einem anlaufen, naběhnauti sy v někoho, přigiti na plnau někomu, vtržiti, vhoniti sobě něco, feindlich anfallen, wpadnauti, ztecy. vtok činiti, vprkem doskočiti, dorazyti, vdeřiti, obořiti se, einen anlaufen lassen, nechati někoho naběhnaut, 4) wie das Wasser, přibýti, přibýwati, z. B. der Fluß ist sehr angelaufen, woda w řece přibylo, von Zahlen, seine Schulden laufen täglich höher an, dluhů mu každý den přibýwá, anlaufen lassen, das Wild, nechati naběhnauti 5) vom Roste den Glanz verlieren, naběhnaut, nabjhat, potit se, der Spiegel, das Glas läuft an, zrcadlo, sklenice se potj, der Stahl, ocel nabjhá, polirten Stahl blau anlaufen lassen, kaliti, zkaliti, zakaliti, der Wein läuft an, wird anbrüchig, b) wjno zrosoluge, zoctěge se, 6) schwellen, naběhnauti, naskočiti, otecy, der Hals ist angelaufen, krk naběhl, otekl, die Wange läuft an, twář nabjhá, 7) act. einen anlaufen, běhati wždy na něoho, k někomu, nabjhati, dobjhati na někoho, der Mensch läuft mich täglich an, ten člowěk denně na mne běhá, nabjhá.

Anläuten, zazwoniti.

Anlegen, die Hand an etwas, přiložiti, přičiniti, položiti ruku, chopiti se, wzjpiti se, das letztemal dodělati, 2) anwenden, nakládati, wynakládati, naložiti, náklad činiti, wésti, 3) die Kleider anlegen, oblecy, obljkati, oblácěti přodjti, odjwati, Schuhe, Strümpfe, střewjce, punčochy obauti, 4) Feuer anlegen, d. i. an ein Haus, es in Brand zu stecken, oheň založiti, wložiti, 5) den Zügel, den Zaum, wložiti, dáti vzdu, 6) eine Sache nahe an die andere legen, přiložiti, přistawiti, přisaditi, přičiniti, 7) ein Kind, djtě přisaditi k p..., ssým, 8) einen Reif, obruč přibit, wrazyt' einem die Ketten, do řetězů, do paut dáti, pauta dáti, 10) einen Hund anlegen, psa na řetěz dáti, připnauti, 11) Holz anlegen, an das Feuer, dřjwj přiložit, 12) einen Rocken, kužel nadjti, 13) sich anlegen auf etwas, kládsti se, položiti se, podepřjti se na něco, 14) sich anlegen, wie die Speisen an den Topf ankleben, hangen bleiben, chytiti se, lepiti se, der Rost legt sich an das Eisen an, rez se železa chytá, 15) ein Schloß, zámek přiwěsyti 16) ei-

ne Stadt, ein Haus, založiti, wzdělati, 17) neue Steuern, vložiti, 18) einem Inquisiten die Daumschrauben, palečnice přiložiti, 19) bei den Malern, barwau wynesti, 20) snesti se, smluwiti se, s. verabreden, spiknauti se o něco, osnowati, zosnowati, nasnowati, sie haben es miteinander angelegt, snesli, smluwili, spiknuli se o to, 21) eine gewisse Absicht zu erreichen suchen, obmeyssley, vsylowat, pikel stěwati, es ist darauf angelegt, to se obmeyssli, o to se vsyluge, to se strogj, kuge, stěwá, 22) neut. mit dem Schiffe anlegen, s lodj k břehu přistat, připlawit, die Leiter, Sebřjk přiložiti, přistawiti, Geld auf Interessen anlegen, položiti, naložiti, klásti penjze pod aurok, der Staub hat sich darinn angelegt, wložil, vsadil se wtom prach.

Anlegen, das, Anlegung, f. der Hand, přiloženj, přičiněnj, položenj, n. Anwenndung, náklad, m. naloženj, n. des Feuers, založenj, wloženj, n. des Geldes, položenj, naloženj, n.

Anlegschloß, n. wisutý zámek, m.

Anlehn, n. půgčka, f.

Anlehnen, an etwas anders lehnen, podepřjti, postawiti, položiti na něco, ein Brett anlehnen, d. i. an die Wand, so auch einen Pfahl an die Mauer, k stěně postawiti, na stěnu podepřjti, o stěnu opřjti, die Thüre, dweře přiwřjti, sich an etwas, podepřjti, zpodepřjti, zpolehnauti se na něco, opřjti se o něco.

Anlehren, povčowati, wyvčowati.

Anleimen, přiklijžiti, přiklijti, přjklihowati, přiklegowati.

Anleiten, leitend einer Sache nähern, westi, přiwesti, vwesti, 2) unterrichten, nawáděti, nawesti, přiwesti, ponarazyti, wyvčowati, povčowati.

Anleitung, f. nawedenj, povčenj, n. nauka, f. 2) Anleitung, Anlaß geben, náwěsstj, ponaukánj, přjčinu dáwati, auf eines Anleitung etwas thun, něčjm náwodem něco včiniti.

Anleuchten, poswjtiti, swjtiti, oswjtiti, obgasniti

Anliegen, am Meere, přiležeti, 2) das Kleid liegt glatt an, ssat přiléhá, 3) einen um etwas sehr bitten, hroliti někoho, naléhati na někoho, 4) die Sorge liegt mir immer an, starost mně wždy přiležj, na mně ležj.

Anliegen, das, přileženj, 2) Bekümmerniß, hněťliwost, těžkost, f. starost, hněťenj, n. der ein Anliegen hat, hněťliwý, koho něco hněte.

Anloben, versprechen, sljbiti, zasljbiti, 2) empfehlen, pochwáliti, schwáliti.

Anlocken, přiwábiti, přilákati, vlákati, přiwnaditi, přichlácholiti, přilauditi, vlauditi.

Anlockend, přiluzugjcý, přiwnadjcý, wábicý.

Anlockung, f. přilauděnj, přiwábenj, přiwnaděnj, n. wnada, f.

Anlöten, přiklijti, přiklegowati.

Anlügen, einen, obelhati, přelhati, 2) einem etwas, selhati, nalhati na někoho.

Anmachen, etwas an etwas, přidělati, přičiniti, připrawiti, 2) Feuer, oheň rozdělati, 3) das Bier, den Wein, piwo, wjno, opráwiti, připrawiti, 4) sich einschmeicheln, drängen, figürl. přisatiti, přiljsati, přilepiti se, 5) das Mehl zum backen, těsto zadělati, den Kalk, rozdělati wápno.

Anmahnen, napomjnati, 2) ausspornen, nabádati, nabjzeti, pobjzeti, wzbuzowati.

Anmahnen, das, Anmähnung, f. napomjnánj, n. 2) nabádánj, nabjzenj, pobjzenj, wzbuzowánj, n.

Anmahner, m. napominatel, napominač, nabadač, nabizytel, pobizytel, m.

Anmalen, pomalowati, omalowati, 2) durch Malen verbinden, přimalowati, napodobiti.

Anmaßen, sich etwas, osobiti, oswobozowati, oswogiti sobě něco, přičjtati sobě, vgjmati se, přiwlastňowati, sich fremdes Lob, fremde Güter, cyzý chwálu sobě přičjtat, osobiti, cyzých statku se vgjmat, ge sobě oswogit, osobit, přiwlastnit.

Anmaßung, f. osobenj, oswogenj, přiosobenj, n. přičítánj, n.

Anmauern, přizdjti, nazdjti

Anmelden, einem etwas, ohlásyti, oznámiti, připomjnati, 2) sich zu etwas, hlásyti, ohlásyti se k něčemu, 3) einen anmelden, opowědjti, sich anmelden lassen, dáti se opowědjt.

Anmelden, das, Anmeldung, f. gmenowánj, oznámenj, připominánj, n. 2) hlášenj, 3) opowěděnj, n. opowěd, f.

Anmengen, přimjsyti, wmjsyti, přimjchati (připlichtiti); promjsyti, promjcháti, zmjchati.

Anmerken, anzeichnen, poznamenati, naznamenati, zaznamenati, 2) einem etwas, wahrnehmen, pozorowati, seznamenati, vznamenati, znamenati, ich habe ihm seine Angst angemerkt, znamenal, pozorowal gsem na něm geho strach, znal gsem na něm geho strach, 3) schriftlich melden, oznámiti.

Anmerkung, f. znamenánj, n. známka, f. zaznamenánj, poznamenánj, n. 2) was man angemerket hat, pozorowánj, znamenánj, vznamenanj, seznamenanj, šetřenj, ich habe eine wichtige Anmerkung gemacht, duležitau wěc gsem wyšetřil, vznamenal, spozorowal, imgleichen die Erläuterung einer dunklen Stelle, bey den Schriftstellern, pozorugičnost, f. Anmerkungen machen zu einer Schrift, činiti pozorugičnosti, weyklady.

Anmessen, z. B. einem ein Kleid, mjru bráti, wzýti na něco, 2) figürl. přiměřiti, naměřiti.

Anmurren, přireptáwati, oreptati.

Anmuth, f. rozkoš, f. přjgemnost, f. 2) einer Gegend, eines Gartens, vtěšenost, f. vtěcha, f. des Geruchs, pochotnost, f. der Musik, der Sprache, lahodnost, f. přjgemnost, lahoda, f.

Anmuthen, begehren, žádati, 2) zumuthen, mysliti, smýšleti.

Anmüthig, přjgemný, vtěšený, pochotný, lahodný, rozkošný, ein anmuthiger Wald, rozkošný, vtěšený les.

Anmüthig, adv. přjgemně, vtěšeně, pochotně, lahodně, rozkošně.

Anmuthsvoll, plu vtěchy, převtěšený, přerozkošný.

Anmuthung, f. žádánj, n. 2) myšlenj, smýšlenj, n.

Annageln, přibiti, hřebjky přibiti.

Annagen, nahryzti, nahlodati.

Annahen, bljžiti, přibljžiti, přibližowati se.

Annähern, s. Annahen.

Annahme, f. přigetj, přigjmánj, wzetj, n.

Annahung, f. bljženj, přibljženj, přibližowánj, n.

Annaten, ročnj daně, f.

Annehen, rect. annähen, přišiti, přišjwati.

Annehen, das, přišitj, přišjwánj, n.

Annehmen, přigjti, přigjmati, přigmauti, bráti, wzýti, 2) einen an Kindesstatt, zwoliti, zasljbiti sobě, přigmauti někoho za wlastnjho, 3) sich eines Dinges annehmen, vgmauti, vgjti se něčeho, vgjmati se něčeho 4) mit dem Verstande annehmen, behaupten, einräumen, zastáwat

wat, za prawé vznat, swolit, das werde ich nimmermehr annehmen, to sy nedám řícy, 5) aufnehmen, auslegen, pokládat, wykládat, man nahm es für Scherz an, pokládali, měli to za žert, 6) auf sich deuten, obraceti, wykládati na sebe.

Annehmend, přigjmagicý, přigjmawý.

Annehmer, m. přigjmač, přigjmatel, m.

Annehmerinn, f. přigjmačka, f.

Annehmlich, vtěssený, angenehm, přjgemný, lahodný, 2) přigmutedlný.

Annehmlichkeit, f. vtěssenost, lahoda, lahodnost, přjgemnost, f. des Geruchs, pochotnost, f. der Aussicht, des Wetters, des Umgangs, vtěssenost, přjgemnost, f. 2) přigmutedlnost, f.

Annehmung, f. přigetj, přigjmánj, n. 2) zwolenj, zasljbenj, n. 3) vgjmánj, n.

Anneſteln, připnauti.

Annetzen, namokřiti, pomokřiti.

Annielhen, přinytowat.

Annoch, gesstě, předce.

Anordnen, wie etwas seyn soll, spořádati, zřjditi, způsobiti, strogiti, vstrogiti, 2) befehlen, daß etwas seyn soll, nařjditi, einen Tag, den vstanowit, zřjdit, ein Gastmal, zgednati, poručiti.

Anordner, m. spořadatel, zřiditel, m. 2) nařiditel, m.

Anordnung, f. spořádánj, zřjzenj, n. 2) nařjzenj, n. 3) vstanowenj.

Anpacken, popadnauti, popadati, vchopiti, vchwátiti.

Anpappen, přilepiti, nalepiti, najipati mazem.

Anpassen, anpassend seyn, srownalým, přjslussným býti, srownati se, přislusseti, hoditi se, sgednáwati, srownáwati se, 2) anpaßend machen, přirownáwati, přirownatipřiměřowati, přiměřiti.

Anpassend, srownalý, přislussný, přiměřeny, přirownalý.

Anpfählen, přikoliti, k kůlu přiwázati, spießen, nakoliti.

Anpfeifen, zapjskati, zapjsknauti.

Anpflanzen, nasazowati, nasaditi.

Anpflügen, přiworati.

Anpichen, přismoliti, mit Pech beschmieren, nasmoliti.

Anplerren, okřiknauti, zakřiknauti.

Anpochen, zatlaucy.

Anpoltern, zabauchati, zatřjskati.

Anprallen, vděřiti, vhoditi o něco, 2) wie der Feind, přihřmiti, vděřiti, doráželi.

Anpreisen, schwáliti, schwalowati, wychwáliti, welebiti, zwelebowati.

Anprellen, vděřiti, vhoditi něčjm o něco, wrazyti, zawaditi.

Anprobiren, skusyti, zprubowati.

Anputz, m. strogenj, ssperkowánj, n. alle zum Anputze gehörige Kleidungsstücke, ssperk, strog, ein schöner, okrasa, ozdoba, f.

Anputzen, strogiti, wystrogiti, přistrogiti, vstrogiti, ssperkowati, nassperkowati, vssperkowati.

Anrathen, poraditi, doraditi.

Anrathung, poraděnj, n. doradění.

Anrauchern, nakauřiti, podkauřiti.

Anrechnen, auf eines Rechnung schreiben, počjtat, napočjtat, man hat mir zu viel angerechnet, mnoho se mi napočtlo, počjtalo, 2) figürl. einem etwas als eine Wohlthat, za dobrodinj pokládati, přičjtati.

Anrede, f. řeč, promluwa, f. promluwenj, n. Anrede halten, promluwu držeti, promlauwati.

Anreden, einen, promluwiti, mluwiti na někoho, k někomu, einen öffentlich, d. i. eine öffentliche Anrede an ihn halten, promlauwati na někoho, einen um etwas anreden, ihn zur Rede setzen, řjcy někomu o něco.

Anredung, f. promluwenj, n.

Anregen, nabádati, pobádati, pobjzeti, nabjzeti, ponaukati, 2) etwas erinnern, erwähnen, připomjnati, podotýkat podotknauti.

Anreger, m. ponaukatel, ponaukač, m.

Anregung, f. nabádánj, pobjzenj, pobjdka, f. 2) Erwähnung, připomenutj, podotknutj, n. ponaukánj, n.

Anreiben, natřjti, natjrati, zgjtřiti, nadrbati.

Anreiben, das, Anreibung, f. natřenj, zgjtřenj, nadrbánj, n.

Anreihen, pořádati gedno na druhé, gedno k druhému.

Anreiten, wgjžděti, dogjžděti, wgeti, wrazyti koněm, 2) übel anreiten, zle sy naběhnauti, 3) im Reiten an einem Orte anhalten, na koni se zastawiti, 4) herzureiten, přigeti, přitočiti se na koni.

Anreißen, natrhnauti, einen Holzhaufen, hranicy baurat; načjt.

Anreizen, přiwnaditi, přilákati, dieß reizt mich an, to mne láká, 2) antreiben, drážditi, ponaukati, pobjzeti, nabjzeti, popauzeti, einen zum Zorn, Aufruhr, zum Bösen anreizen, popauzeti, ponaukati, pobjzeti, zur Tugend, k ctnosti wzbuzowat, probuzowat.

Anreizend, přiwnadjcý, přilákagjcý, 2) dráždjcý, ponaukagjcý.

Anreizer, m. dráždič, ponaukač, pobizytel, m.

Anreizung, f. přiwnaděnj, přilákánj, n. wnada, f. 2) drážděnj, ponaukánj, pobjzenj, nabjzenj, n. popauzenj.

Anrennen, wider den Feind, dorazyti, wrazyti, přihnati, wřititi se, řititi se, waliti, přiwaliti se, wtečnauti, autok včiniti na nepřitele, im Finstern, oder sonst sich stoßen, wrazyti, naběhnauti, du wirst übel anrennen, zle sy naběhneš, ungerennt kommen, přihnati.

Anrichten, ein Gastmahl, strogiti, připrawiti hostinu, nastrogiti, přistrogiti hodowánj, 2) Krieg, Lerm, Zank, wognu, powik, swádu způsobiti, swesti, stropiti, Unglück, Schaden, nesstěstj, sskodu způsobiti, působiti, 3) anlegen eine Gesellschaft, ein Reich, Magazin, rc. vstawiti, wyzdwihnauti; 4) die Speisen anrichten, gjdla připrawiti, přistrogiti, vstrogiti, přichystati, 5) ein Kleid, oprawiti, zprawiti, 6) sich etwas übels anrichten, vhoniti, způsobiti sobě něco zlého, was hast du angerichtet, co gsy dowedl, způsobil, dokázal.

Anrichter, m. swůdce, způsobitel, tropič, tropitel, nástrůgce, m. der Speisen, přistrogitel, strůgce, m. der Kleider, oprawce, m.

Anrichttisch, m. stůl kredenčnj, kredenčnjk, m.

Anrichtung, f. strogenj, připrawenj, n. 2) způsobenj, swedenj, stropenj, 3) vstanowenj, wyzdwiženj, n. 4) připrawenj, přistrogenj, vstrogenj, n. 5) oprawenj, zprawenj, 6) vhoněnj, n.

Anriechen, přiwoněti, přiwáněti, 2) dieß riecht mich an, to mně zawánj.

Anritzen, natrhnauti, nasstjpiti.

Anrollen, sich rollend nähern, přirachotiti se.

Anrosten, přizrzawěti.

Anrücken, an etwas, přistaupiti, přistupowati, 2) mit der Armee an die Stadt, přitrhnauti, přitáhnauti s wogskem k městu, 3) mit den Truppen an den Feind, přirazyti, wrazyti, 4) der Feind rückt an, nepřitel přitrhuge, přistupuge, táhne, rücken sie doch näher an, stoupnau pak blјž, der Winter rückt an, zyma se blјžj, přibližuge, rc. rückweise näher bringen, přistrčiti, přičiniti, den Tisch anrücken, stůl přistrčiti, přistawiti k stěně, s. Rücken.

Anrückung, f. přistaupenj, n. přirazenj, n. 2) přitrhnutj, n. 3) přirazenj, wraženj, n. 2) přistrčenj, n.

Anrudern, weslem přirazyti, přitrhnauti, 2) im Reden an etwas stoßen, weslem wrazyti.

Anrufen, um Hilfe, wzýwati, wolati k někomu o pomoc, Gott um Hilfe, wzywati Boha, wolati k Bohu o, za pomoc, Gott zum Zeugen, Boha se dokládat, zum Zeugen, za swědka bráti, wolati, einen sonst, zwolati, wolati, zawolati, powolati na někoho, hervorrufen, herbeirufen einen, zawolati někoho.

Anrufung, f. wolánj, zwolánj, 2) um Hilfe, wolánj, wzýwánj, n.

Anrühmen, schwáliti, wychwáliti.

Anrühren, dotknauti, dotýkati se něčeho, 2) erinnern, erwähnen, připomjnati, podotýkati, podotknauti, 3) figürl. einen, eines Ehre, dotknauti, dotýkati čest něčj, 3) davon rühren, zamjchati, zadělati.

Anrührlich, dotýkawý.

Anrührung, f. dotýkánj, n. dotknutj, n. dotčenj, n. 2) zamjchánj.

Anrüchtig, zlopowěstný.

Anrüchtigkeit, f. zlopowěstnost, zlopowěst, f.

Ansage, f. opowjdka, opowěd, f. 2) Hersagung, nápowěd, f.

Ansagen, opowědjti, 2) hersagen, napowjdati, napowědjti.

Ansager, m. opowidač, opowidatel, 2) napowidač, m.

Ansäen, osýti, osýwati, zasýti.

Ansägen, pjlau nařezat, nařezáwat.

Ansäßig, usedlý, osedlý, osazený.

Ansäßigkeit, usedlost, osedlost, f.

Ansäuern, nakwasyti, zakwasyti.

Ansaugen, sich, nacucati, nacycati se.

Ansatz, m. erster Angriff, autok, m. 2) Ansatz einer Krankheit, nadchlwost, f. nadchnutj, n. er hat einen starken Ansatz zur Abzehrung, chytagj se ho sauchotiny, ge k sauchotinám podroben, 3) Anfügung, přjsada, f. 4) der blasenden Instrumente, násada, f. des Trompeters, přisazenj, n. in figürl. Verstande, natürliche Fähigkeit zu etwas, powaha, f.

Anschaben, nastrauhati.

Anschaffen, etwas, nařizowati, 2) verschaffen, zgednati, opatřiti, sich Kleider, Schuhe anschaffen, šaty, střewjce sobě zgednat, způsobit, pořjdit, Holz auf den Winter, dřjwj na zymu opatřit, sich ein Haus, einen Garten, dum, zahradu sy zgednat, způsobit.

Anschaffer, m. nařiditel, zgednatel, m.

Anschaffung, f. nařjzenj, n. 2) zgednánj, n. opatřenj, n. způsobenj, n.

Anschäften, ein Gewehr, opaziti, ein paar Stiefel, boty podrazyti, podšjti.

Anschälen, nalaupiti.

Anscharren, von den Hühnern, přihrabati.

Anschauen, pohleděti, popatřiti, wzezřjti na něco, shlédnauti něco, patřiti na něco spatřowati něco.

Anschauung, f. pohleděnj, popatřenj, n. Anschauung Gottes, patřenj na twář Božskau.

Anscheeren, poostřihnauti.

Anschein, m. pohled, m. pohlédnutj, n. podoba, f. zřetel, m. dem ersten Anscheine nach, na pohled, na zřetel, na pohlédnutj, na pohleděnj, podlé podoby, es hat gar keinen Anschein dazu, dokonce se k tomu nepodobá, nemá se dokonce k tomu, dem Anscheine nach, wie der Anschein dazu ist, gak se podobá, gak se k tomu má.

Anscheinen, přiswěcowati, naswěcowati, přiswjtiti, oswěcowati, swjtiti na něco, die Sonne scheint uns an, slunce na nás swjtj, nás oswěcuge.

Anschere, f. cywka, f.

Anscheinend, scheinbar, zdánliwý, liwý, 2) das Ansehen habend, zdagicý se, podobagicý se, bey anscheinender Gefahr, při zdagicým se nebezpečenstwj.
Anschellen, zacynkati, zařinčeti, zazwoniti.
Anschicken, přichystati, přistrogiti, připrawiti, schystati, strogiti, sich albern zu etwas, hlaupě se mjti k něčemu.
Anschickung, f. přjprawa, f.
Anschieben, přistrčiti, nastrčiti.
Anschielen, zašilhati, einen anschielen, šilhati, zašilhati na někoho.
Anschießen, ein Wild, postřeliti, ein Gebäude an das andere, dum k domu přistawěti, den Aermel an den Rock, rtkaw k kabátu přišjt, našjt, 2) neutr. heranschießen, přitecy, přiběhnauti, das Wasser schießt an, woda se walj, die Fluth kam schnell angeschoßen, powodeň se rychle přiwalila, přihrnula, er kam wie ein Pfeil angeschossen, přiletěl, přiběhl co střela, 3) im Laufen an etwas anstoßen, wrazyti, naběhnauti na něco, er ist an die Mauer angeschossen, wrazyl do zdi, naběhl na zeď, 4) angrenzen, dotýkat se, das Feld schießt an den Weg an, pole se dotýká cesty, ležj u cesty, 5) in die Höhe schießen, wyrazyti, wystaupiti, das Salz ist bereits angeschoßen, sůl giž wyrazyla.
Anschiffen, připlawiti se, připlauti, přistati, přistawiti k břehu.
Anschimmern, obleskňauti, oblýskati.
Anschirren, wpřahati, wpřáhnauti.
Anschlag, m. Rathschlag, nález, m. rada, f. razenj, n. domysl, m. umyšlenj, n. 2) öffentliche Bekanntmachung, wyhlášenj, n. 3) kurzer Anschlag, oder Berechnung der Kösten zu einem Werke, wypočjtánj, wypočtenj, 4) Schätzung, proceněnj, n. in Anschlag bringen, proceniti, 5) ihn machen, wypočjsti, dies kömmt nicht in Anschlag, to se nepočjtá, 6) Anschlag an eine Glocke, mit einer Glocke, uhozenj, udeřenj, n. rána na zwon, 7) einer Flinte, zaměřenj, zasazenj, n. 8) eine öffentlich angeschlagene Schrift, wywěšek, m. 9) Rathschlag, überlegter Entschluß, durchdachter Entwurf mehrentheils zum Bösen, nález, obmysl, důmysl, einen Anschlag an etwas machen, fassen, obmeyšleti, obmysliti, Anschläge auf eines Leben haben, machen, obmeyšleti něcj bezžiwotj, hleděti bezžiwotj, státi o žiwot, ein Mann voller Anschläge, d. i. ein kluger, verschlagener Mann, muž plný obmyslů, důmyslů, Anschläge schmieden, obmysly, nálezy, pikel kowati, slewati, strogiti 10) der Anschlag in der Mühle, pružinka, f.
Anschlagen, anheften, annageln, přitlaucy, přibiti, 2) öffentlich anschlagen, prowolati, wyhlásyti, 3) zum öffentlichen Verkaufe, dát prowolat, že naprodeg gest, 4) zu Gelde, k penězům přirazyti, 5) anpochen, tlaucy, zatlaucy, zabauchati, 6) mit dem Kopfe an etwas, wrazyti hlawu do něčeho, vrazyti, uhoditi se, udeřiti hlawau o něco, 7) mit der Glocke, udeřiti, uhoditi, biti, tlaucy na zwon, 8) mit dem Gewehre, zasaditi, při od. zaměřiti, 9) gut anschlagen, swědčiti, slaužiti, die Arzney schlägt ihm gut an, to lékařstwj mu dobře swědčj, slaužj, dělá, 10) wie die Vögel, tlaucy, 11) wie die Wellen ans Ufer, obrážeti se o břeh, 12) wie die Hunde, štěkati, zaštěkati, 13) Feuer anschlagen, křesat, zakřesat; rozkřesat, 14) berechnen, schätzen, z. B. ein Vermögen u. s. f. počjtati, spočjtati, wypočjtati, dieß ist zu hoch angeschlagen, to gé wysoko počjtáno, 15) anschlagen an etwas, udeřiti se, uhoditi se, wrazyti se, ich

schlug mit dem Kopfe an die Wand, hlawau sem o zed vhodil, vděřil, prasstil.
Anschlägig, verschlagen, obmyslný.
Anschlämmen, zbahniti.
Anschländern, mrsknauti o něco.
Anschleichen, angeschlichen kommen, připlauditi se, přikrásti se, připlazyti se.
Anschleifen, nabrussowat, nabrausyt, 2) einen Stein, zbrausyti kámen.
Anschleifen, auf der Schleife heranführen, přiwlecy, přiwljknauti, 2) přivzliti.
Anschlenkern, omrskowati.
Anschleppen, s. Anschleifen.
Anschlichten, narownati.
Anschließen, einen an Ketten, vwázati někoho na řetěz, swázati někoho řetězy, do paut, do okowů dáti, vkowati, přikowati, vpnauti, 2) sich an einen auschließen, přitisknauti, přitlačiti, přirazyti se k někomu, přiwinauti se, připogiti se, 2) figürl. anfügen, beyfügen, přiložiti, ich habe das verlangte Schreiben mit angeschlossen, psanj požádané připřiložil gsem, 3) sich anschließen wie die Soldaten, srazyti se w hromadu, sich an die Reuterey anschließen, k gezdcům se přirazyti, připogiti, 4) neut. genau an etwas passen, přilehati, die Thüre schließt nicht an, dwéře nepřilehagj, der Rock schließt nicht an, kabát nepřilehá.
Anschluß, m. Beischluß, m. přjloha, přjwěšek, m.
Anschmeicheln, připochlebowati se, připochlebit, přilissati, přilichotiti se.
Anschmeißen, an die Thüre, zakřiškati, zabauchati, 2) an etwas fallen, vděřiti, vhoditi, prasstiti se o něco.
Anschmelzen, flüßig werden, rozpaussteti se.
Anschmettern, přirazyti, wrazyti.
Anschmieden, přikowati, vkowati.
Anschmiegen, sich, přitauliti se, přiwinauti se, přichauliti se.
Anschmieren, namazati, 2) betrügen, osskrábati, ossiditi.
Anschminken, zljčiti, vljčiti, naljčiti.
Anschmitzen, postřjknauti.
Anschmücken, vsslechtiti, vkrássiti, wystrogiti, ozdobiti.
Anschmutzen, nasspiniti, naprzniti.
Anschnallen, zapnauti, vpnauti, připnauti přeskau.
Anschnarchen, zabraukati, osupiti se, obořiti se, vbraukati, gebati.
Anschnauben, trotzig anreden, anfahren, s. Anschnarchen.
Anschnauzen, s. oben.
Anschneiden, das Tuch, nastřjhnauti, das Brod, den Braten, nakrogiti, das Holz, nakřjznauti, 2) einem etwas an das Kerbholz anschneiden, nawraubiti.
Anschnellen, wmrsknauti, mrsstiti, 2) angeschnellt werden, mrsknauti se, mrsstiti se.
Anschnitt, m. nawraubenj, wraubenj, n. 3) das Holz was angeschnitten wird, wrub, m.
Anschnüren, přitužiti, vtáhnauti ssňůrau, přissněrowati, vssněrowati.
Anschrauben, přissraubowati.
Anschreiben, napsati, einen übel anschreiben, zle někoho wypsati, popsati.
Anschreyen, okřikati, okřiknauti, nakřiknauti, zakřiknauti, 2) einen auf der Gasse, zakřiknauti, zkřjknauti.
Anschrote, s. Leisten, Anwurf.
Anschroten, s. heranwälzen.
Anschuhen, die Stiefeln, podssit, podrazyti boty.
Anschüren, das Feuer, rozdělati oheň, rozgjskřiti.
Anschuß, m. eines Wildes, postřelenj, n. 2) des Wassers, přjwal, m. 3) der Ort wo das Feld an die Strasse anstößt, důřka, f.

Anschütten, nasypati, das Getreide an die Mauer, obilj na, ke zdi nasypat, Wasser an die Wand, naliti wody na stěnu, 2) vollschütten, einen Boden mit Getreid anschütten, podlahu obilim nasypat.

Anschwängern, obtěžkati, otěhotiti.

Anschwärzen, načerniti, včerniti, zčerniti, 2) verläumden, zčerniti, očerniti, osočiti.

Anschwärzen, das, Anschwärzung, f. načerněnj, n. 2) zčerněnj, n. očerněnj.

Anschweif, m. zawada. f.

Anschweifen, zawaditi.

Anschweißen, anlöten, skljti, sklegowati, w hromádu spogiti, swařiti.

Anschwellen, dmauti se, nadmauti se, 2) act. nadmauti.

Anschwimmen, připlawiti se, připlauti, připlynauti,

Ansehen, einen, pohleděti, hleděti, patřiti, kauknauti, popatřiti, diwati se, podjwati se, das ist schön, häßlich, herrlich anzusehen, to ge krásné, osskliwwé, wýborné podjwánj, ansehen und betrachten, hleděti, ssetřiti, ohlédnauti se, ohledat se, man muß die Zeit, den Ort ansehen, d. i. in Betrachtung ziehen, musyme hleděti, ssetřiti času, mjsta, 3) ansehen und urtheilen, dafür halten, mjti, držeti, er sah mich für seinen Bruder an, držel mne za swého bratra, 4) ansehen und schlüßen, widěti, znáti, poznati, man sieht ihm noch keine Noth an, nenj na něm gesstě nauze widět, znát, er thut alles was er mir nur an den Augen ansieht, ondy mi pomyssleni udělal, 5) ansehen, und empfinden, widěti, poznáwati, hleděti, ich sehe hier seine Jugend, seine Dürftigkeit, u. s. w. an, hledjm zde na geho mladost nauzy, die Kosten nicht ansehen, nedjwat, nepodjwat se na autraty, Gott sieht das Herz an, Bůh hledj, djwá se, kauká na srdce, jemanden ansehen, auch, shlédnauti, wzezřiti na někoho, man sieht es ihm an den Augen an, was er im Schilde führt, z očj mu to hledj, co obmeyssli, 2) ein Schauspiel ansehen, djwati se, 3) für gut ansehen, billigen, uznati za dobré, 4) worauf ist das angesehen, k čemu to směřuge, k čemu se tjm čelj, mjnj, oč se tu gedná.

Ansehen, das, Anschauen, pohleděnj, patřenj, wzezřenj, podiwánj, n. dem äußerlichen Ansehen nach, podlé zewnitřnjho wzezřenj, na zřetel, na pohled, na pohleděnj, 2) Respekt, zřetel, m. zřenj, slowůtnost, wážnost, wznessenost, wzácnost, f. im großen Ansehen bey einem seyn, weliký zřetel u někoho mjti, u weliké wážnosti býti, ein Ansehen machen, stkwjti se, sich ein Ansehen geben, wážně sobě westi, počjnati, 4) die Handlung des Ansehens, podjwánj, als: tato wěc nestogj za podjwánj, aby se na nj podjwal, nenj hodná podjwánj, du wirst mir doch das Ansehen nicht verbitten, nebudeš mi snad bránit na to se podiwat, das Ansehen mit Ueberlegung, Betrachtung, s. Ansehung, 5) Gestalt, pohled, m. wzezřenj, n. vom unfreundlichen Ansehen, nelibého wzezřenj, pohledu, itzt hat das Haus ein besseres Ansehen, ted má ten dum pěkněgssj pohled, ich kenne ihn nur von Ansehen, znám ho gen po pohledu, 5) Schein, obraz, zřetel, m. podoba, f. es hat nur das Ansehen der Sache, gen to má podobu té wěcy, gen obraz té wěcy na sobě nese, zdá se, má zřetel, es hat das Ansehen, als wenn nichts aus der Sache werden wollte, nepodobá se k tomu, aby co ztoho bylo,

allem Ansehen nach, gak se podobá k tomu, gak ge widět, es hat kein Ansehen dazu, nepodobá se k tomu, sich ein wichtiges Ansehen geben mit Mienen, bezeugen, wážně sobě westi, počjnati, ważnost, zřetel na sobě vkazowati.

Ansehnlich, in die Augen fallend, shledčiwý, vhledčiwý, spatřitedlný, 2) vornehm, vkázalý, wznessený, mnohowážný, slowůtný, wzácný, znamenitý, hlučný, ansehnliche Familie, wznessený rod, m. ein ansehnlicher Mann, vkázalý, wzácný, zřetedlný, slowůtný muž, ansehnliches Landgut, znamenitý statek, Haus. dům, er ist von einer ansehlichen Gestalt, gest znamenité, wýborné postawy, ein ansehnliches Begräbniß, hlučný, slawný, znamenitý pohřeb, ein ansehnliches Vermögen, znamenitý statek.

Ansehnlich, adv. wznessené, mnohowážně, vkázale, slowůtně, znamenitě, hlučně, die Leiche ansehnlich begraben, hlučně, znamenitě pohřbiti.

Ansehnlichkeit, f. vkázalost, mnohowážnost, wznessenost, slowůtnost, znamenitost, f. hlučnost.

Ansehung, f. Ansehen der Personen, wážnost, f. 2) in Ansehung dessen, z ohledu, wzhledem toho, die Handlung des Ansehens, podiwánj, diwánj, dohleděnj, n.

Ansengen, připáliti; přismudnauti.

Ansetzen, přisaditi, přistawiti, přiložiti, den Stuhl zu nahe an die Wand, stolicy bljzko k stěně přistawiti, einen Topf ansetzen, přistawiti hrnec k ohni, das Glas ansetzen, sklenicy k vstum přiložit, přičinit, die Klauen, pazaury wrazyt, zatjt, sich einen Blutjael, pigawky přiložiti, die Lanze, kopj přiložit, die Feder, pero přiložiti, Bauern ansetzen, sedláky osaditi, Bäume, sstěpy sadit, sázet, rozsazowat, Essig, Dinte, piwa na ocet, na ingaust naliti, 4) einen betrügen, oklamat, ossidit, ssaustnauti, střihnauti, 5) Leibeskräfte anstrengen, pokusyti se, 6) empfangen, von einigen Thieren, ostat, zůstat březý, die Stutte hat angesetzt, klisna zůstala hř.bná, 7) ansetzen, bestimmen einen Termin, eine Strase, vstanowiti, vrčiti, vložiti, vkládati, položiti, 8) den Degen an die Gurgel ansetzen, nasaditi, přičiniti meč k hrdlu, 9) annähen, nastawiti, nasaditi, nassiti, přisaditi, 10) an den Feind ansetzen, připadnauti, wpadnauti, vtok včiniti na nepřitele, vděřiti, obořiti se na nepřitele, 11) etwas hoch ansetzen, wysoko něco postawiti, počjtati, stawěti, 12) Kneten ansetzen, vzliti, 13) sich ansetzen, anlegen wie eine Speise, der Wein, saditi se, vsaditi se.

Ansetzen, das, Ansetzung, f. vstanowenj, vloženj, položenj, gmenowánj, n. 2) nasazenj, přisazenj, přičiněnj, n. 3) připadnutj; wpadnutj, n. 4) posazenj, n.

Ansicht, f. wyhljdka, vohled, zřetel, m. wzezřenj, n. spatřenj, n.

Ansichtig, jemandes werden, spatřiti, vzřjti, sezřiti, vwiděti zočiti, shlédnauti, zahljdnauti vhljdati někoho.

Ansieden, obwařiti, owařiti, 2) přiwařiti.

Ansiegeln, přitisstiliti, připečetiti.

Ansiegen, einen, pobogowati někoho.

Ansingen, zazpjwati, prozpěwowati.

Ansinnen, einem etwas, žádati na někom něco, 2) erinnern, vpomjnati.

Ansitzen, přiseděti.

Anspalten, nasstjpati, nasstjpiti.

Anspan-

Anspannen, das Vieh, die Pferde, zapřáhnauti, připřáhnauti, es ist schon angespannt, ge giž zapřaženo, zapřažjno, 2) den Bogen, napnauti, napjnati, 3) das Leder, Tuch, roztahowati, napnauti, natahowati, 4) die Kräften, přičiniti ſylu, wynaložiti.
Anspann, m. zápřež, přjspřež, f.
Anspeyen, nařliwnauti, napliti.
Ansplelen, auf etwas, im Reden, oder in einer Schrift, narážeti, pohráwati ſlowy, obraceti, wztahowati ſe ſlowy na něco, 2) auf einen Handel, hráti, bjti na něco.
Anspielung, f. narážka, f. naráženj, n. pohráwánj ſlowy, obracenj, wztahowánj, n.
Anspießen, nakuliti, na kůl nawjchnauti, narazyti, nastrčiti, nabodnauti, nabůſti, probodnauti, propjchnauti, protknauti, propjſtiti, einen Frosch, žábu napjchnauti, nastrčiti, nabodnauti, propjchnauti, einen Braten, pečenj nastrčiti.
Anspinn, f. s. Spindelwirtel.
Anspinnen, přitkati, připlesti, přispřjsti, einen Faden an den andern, nit k niti připřjst, 2) etwas Böses, osnowati, zosnowati, nasnowati, kůti negaké ſſibalſtwj, obmýſſleti, pikel ſſkwáti, strogiti, tropiti, stropiti, Unruhe und Zank, stropiti neporog a swádu, 3) reciproce. es hat sich etwas angesponnen, zosnowalo, ſpletlo ſe něco.
Anspitzen, obostřiti, zaſſpičatiti.
Anspornen, osnem bůſti, nutkati, ponaukati, pobůſti, 2) figürl. anreizen, podněcowati, ponaukati, powzbuditi, ostnem pobodati.
Anspornung, f. podnět, osten, m.
Ansprache, f. promlauwánj, promluwenj, n. promluwa, f. eine Ansprache haben, promluwenj, rozpráwku mjti.
Ansprechen, promluwiti k někomu, na někoho, 2) laut werden, d. i. einen Ton von sich geben, wie die Pfeifen in der Orgel, ozýwati ſe, 3) einen um etwas, řjcy někomu o něco, promluwiti s někým o něco, žádat něčeho za něco, einen um ein Allmosen, žádat někoho za něco. 4) vor Gericht fordern ſpráwu pohnat.
Ansprecher, m. promluwač, promluwatel, m.
Ansprechung, s. Ansprache.
Anspreizen, s. Anstämmen.
Ansprengen, ausſpritzen, pokropiti, 2) zu Pferde, dorazyti, doſkočiti, dotřjti na někoho.
Ansprengung, f. Anspritzung, pokropenj, n.
Anspringen, přiſkočiti, doſkočiti, 2) angeworfen werden, wrazyti, wpěřiti, wſkočiti.
Anspritzen, poſtřjkati, poſtřjknauti, 2) neut. wſtřjknauti, ſtřjknauti, der Koth ſpritzte an den Wagen, bláto ſtřjklo na wůz.
Anspruch, m. Foderung, žádoſt práwnj, práwa, práwo, požádánj, n. naděge, f. einen Anspruch auf etwas machen, haben, žádati něčeho bráti ſy, mjti k něčemu práwo 2) Anspruch auf jemanden haben, žalobu proti někomu wčiniti, sauditi ſe s někým o něco.
Ansprung, m. Ansatz, doſkok, m. doſkočenj, n. 2) eine Krankheit, der kleinen Kinder, ohnipera, f. auročky, plur. m. laurání, n. ſſupinatoſt, f.
Anspülen, přitékati, přilýwati ſe.
Anstalt, f. Zurüſtung, přjprawa, f. připrawowánj, ſtrogenj, n. Anſtalt zu etwas machen, treffen, připrawowati, hotowiti, chyſtati, ſtrogiti ſe, přjprawy dělati k něčemu, opatřiti proſtředky, 2) eine jede gemachte Einrichtung, zpráwa, f. zřjzenj, založenj, 3) jede Anordnung, opatřenj, n.

Anſtalt

Anstaltmacher, m. připrawitel, m. opatřitel.

Anstämmen, opjrati, opřjti, podpjrati, podepřjti, bočiti.

Anstand, m. Aufschub, průtah, odklad, m. hogemstwj, n. ohne Anstand, bez dlenj, bez prodlenj, bez messkáni, bez wáhánj, bez odkladu, průtahu, neWáhawě, Anstand der Gerichte, odloženj, zastawenj, n. odklad, m. práwa a saudu, kdo gistého času, f. Anstand im Kriege, přjměřj, přjročj, poodloženj boge, n. poklid, m. lhůta, f. pokog do gistého času, m. Anstand des Reichstags, odklad, m. odloženj sněmu, n. Anstand des Regiments nach dem Tode eines Königs, mjstozpráwa, f. die Sache leidet keinen Anstand, s tau wěcý nesmj se prodljwat, keinen Anstand nehmen, nemesskat, 2) Anstand, Anständigkeit, das Schickliche, slussnost, náležitost, f. 3) Zweifel, Bedenklichkeit, pochyba, pochybnost, etwas in Anstand ziehen, Anstand in etwas nehmen, Anstand in etwas haben, rozpakowati, býti na rozpacých, mjti na pomysslenau, na rozmyssienau, býti w pochybnosti.

Anständig, slussný, náležitý, 2) gefällig, wděčný, whodný, spůsobný, ochotný.

Anständig, adv. slussně, náležitě, spůsobně, whodně, přjhodně, dieses ist mir nicht anständig, to mně nenj wděčné, whod, wděk, mjlo.

Anständigkeit, f. (Convenienz) spůsobnost, whodnost, wděčnost, 2) eine Sache die unsern Absichten gemäß ist, wděk, whod, 3) das Schickliche, slussnost, náležitost, f.

Anstandsbrief, m. list poklidnj, m.

Anstarren, einen, wpřjti oči na někoho, ztuha, zostra pohleděti.

Anstarrung, f. ztuha hleděnj, wpřenj očj, n.

Anstatt, mjsto, na mjsto.

Anstäuben, připrássiti, naprássiti.

Anstaunen einen, zhrozyti se, zděsyti se někoho, s užásnutjm na někoho hleděti, hrozyti, děsyti se někoho.

Anstechen, einen, popichowati, dotýkati, damit sticht er mich an, s tjm mne dotýká, pjchá, popichuge, 2) das Pferd, vbodnauti, rozbodnauti, pobůsti, zabůsti, rozbůsti, pobádati ostruhami.

Anstecken, anheften, přitknauti, zastrčiti, připnauti, ein Band, pentli připnauti, 2) einen Ring, nastrčiti prsten, 3) einen Degen, zawěsyti kord, 4) das Fleisch an den Bratspieß, napichnauti, nastrčiti maso na rožen, 5) einen mit Krankheit oder mit bösen Sitten anstecken, nakazyti, naprzniti, nadchnauti někoho, 6) ein Feuer, eine Stadt, ein Haus, zapáliti, zanjtiti, oheň položiti, založiti, 7) ein Licht anstecken, rozžjti, zažžjti, rozswjtiti swjčku, 8) ein Faß, natočiti, načjti.

Ansteckend, nakažliwý, nakažčiwý, chytlawý.

Ansteckung, f. Anheftung, připnutj, připjnánj, zastrčenj, n. 2) nastrčenj, 3) zawěssenj, n. 4) napichnutj, napichánj, n. 5) nakaženj, naprzněnj, nadchnutj, n. nadchliwost, nákaza, f. 6) zapálenj, zanjcenj, založenj ohně, n. 7) rozžženj, zažženj, rozswjcenj swjčky, n. 8) natočenj, načetj, n.

Anstehen, an etwas dicht, přistáti, 1) an etwas stehen, daß dadurch die Bewegung dessen, das da stehet, gehindert wird, wáznauti, z. B. der Wagen stehet an, als, an einem Steine, an der Mauer, wůz wázne, zawazuge, 2) wohl anstehen, dobře státi, slusseti, dies Kleid steht ihm wohl an, ten ssat mu dobře stogj, slussj, 3) dieß steht einem ehrlichen Manne nicht an, nepřislussj to poctiwému muži, nesluss to na poctiwého muže, 4) gefallen, dieß

steht

steht mir nicht an, gefällt mir nicht, to se mně neljbj, to mně nenj wbod, libo, 5) dies stünde mir wohl an, to by mně přistussclo, slussclo, 6) bei sich anstehen, zweifeln, pochybowati, 7) etwas anstehen lassen, ponechati něčeho, nechati něčeho státi, 8) in seinem Fortgange unterbrochen, od. an der Ausführung gehindert werden, počkati, posečkati, trwati, státi. Es ist lange genug angestanden, dosti dlauho to čekalo, stálo, trwalo, anstehen lassen, nechati státi, odkládati, odtálowati. Ich will die Sache noch anstehen lassen, nechám tu wěc gesstě stát, pomessťkám, prodljm owěcý, 9) fortdauern, währen, trwati, wegen lang anstehender Kälte, pro dlauho trwagicý zymu, 10) Bedenken tragen, rozpakowati se, býti na rozpacých, mjti na rozmysslenau, rozmeysleti se, lìknowati se, wáhati, messkati. Ich stehe noch an, ob ich dieses auch thun will, gesstě gsem na rozpacých, zdali to také včinjm. Ich werde keinen Augenblick anstehen zu dir zu kommen, ani chwjlku neobmesskám k tobě přigjt.

Ansteifen, s. Anstämmen.

Ansteigen, wystupowati, wstupowati wzhůru, 2) angestiegen kommen, kráčeti.

Anstellen, postawiti, Arbeiter zu etwas, dělnjky postawit, zgednat k něčemu, sich an einen, přistawiti, postawiti se k někomu, sich auf einen Haasen, čjhat na zagice, 2) anstiften, nawesti, 3) seine Sache klug, wěc swau maudře zřjditi, 4) ein Gastgebot, připrawiti, přistrogiti, nastrogiti hostinu, 5) Spiele, strogiti hry, 6) wie wollen wir es anstellen? ga? to nastrogjme? vděláme? 7) sich anstellen, stawěti se, 8) etwas anstellen, dowesti, prowesti, dokázati, stropiti, spáchati, 9) jemanden zu einem Amte anstellen, někoho k něgakému vřadu vstanowiti, vsaditi, vstawiti, postawiti, na vřad zřjditi, 10) eine Klage anstellen, žalobu včiniti, 10) anstellen etwas unter einander verabreden, kícy sy, snessti, smluwiti se, vmluwiti, nastrogiti, 11) Betrachtungen, Vergleichungen, činit rozgjmánj, 13) einen als Einnehmer, někoho weyběrčjm vstanowiti, 14) sich klug, geschickt, dumm, chowat se, mjt se maudře, hlaupě při něčem, 15) im Aeussern eine Gestalt annehmen, stawěti se, sich freundlich, zornig, stawět se, dělat se přjwětiwým, hněwiwým, 16) verursachen, nastrogiti, působiti, způsobiti, ztropiti, dokázati.

Anstellen, das, Anstellung, f. přistawenj, postawenj, n. 2) připrawa, f. připrawenj, přistrogenj, nastrogenj, n. 3) strogenj, n. 4) dowedenj, prowedenj, 5) vstanowenj, vsazenj, vstawenj, postawenj, zřjzenj, n. 6) včiněnj žaloby, n.

Anstemmen, Anstämmen, opřiti, opjrati, zpodepřjti, spoléhati, nazpoléhati.

Ansticheln, popichowati.

Anstiefeln, obauti w boty.

Anstiften, nawesti, nawáděti, namluwiti, 2) anreizen, nabádati

Anstiften, das, Anstiftung, f. nawod, m. nawedenj, n. 2) nabádánj, n. 3) nástrog, m. nastrogenj, působenj, způsobenj, ztropenj, n.

Anstifter, m náwodce, nawádič, náwod, náwodnjk, m. 2) nabádač, 3) nástrůgce, působce, tropič.

Anstiftung, f. das Anstiften.

Anstimmen, ohledáwati sobě, předzpjwáti, předpjskáwati, sstemowati.

Anstimmen, das, Anstimmung, f. ohledáwánj, předzpjwánj, před-

Digitized by Google

pjſkánj, n. předpiſk, m. ſſtemowánj, n.

Anſtinken, zapáchati, napáchati, zſmraditi, páchnauti.

Anſtoß, m. auraz, vſtrk, m. vrážka, vſtrčka, záwada, f. zawazenj, n. 2) Aergerniß, vrážka, f. vraženj ſe, n. einem einen Anſtoß legen, činiti překážku, záwadu, překážeti někomu, zawazowati o někoho, vrážeti, horſſiti někoho, 3) was an etwas angeſtoſſen, d. i. mit demſelben verbunden wird, důtka, f. ein Gebäude, ſo an ein anderes angebaut wird, ſ. Anbau, 4) ohne Anſtoß, bez překážky, bez aurazu, bez vhony, bez záwady, bez zawazenj, 5) von einer Krankheit, vom Fieber einen Anſtoß haben, leiden, pokauſſjnu býti od négaké nemocy, 6) das Anſtoſſen im Reden, zagikánj, bebtánj, zawazenj, 7) Anſtoß bei den Schneidern, náſtawek, m.

Anſtoßen, an etwas, vſtrčiti, vrazyti, zawaditi, vhoditi, vdeřiti o něco, wrazyti do něčeho, einen mit dem Ellenbogen, o někoho loktem zawaditi, vhoditi, vſtrčiti ſe, wrazyti loktem do někoho, 2) ein Gebäude an das andere anſtoßen, dum k domu přiſtawět, eine Röhre an die andere, traubu s traubau ſpogit, ge ſrazyt. Anſtoßen bei den Schneidern, naſtawiti; in eigentlicher Bedeutung, wrazyti, vhoditi, vdeřiti ſe, zawaditi, das Schiff iſt an den Felſen angeſtoßen, lod wrazyla do ſſkály, vdeřila, zawadila o ſſkálu, 3) anſtoßen, napadnaut, es ſtößt ihn ein Fieber an, napadá ho zymnice, es ſtieß ihn eine Krankheit an, napadla ho nemoc, roznemohl ſe, rozſtonal ſe, 4) angrenzen, mezowati, přileżeti wedle, dotýkati ſe, der Acker ſtößt an den Weg an, rolj ležj v ceſty, Deutſchland ſtößt gegen Mittag an Italien an, Německá země mezuge s Wlaſſſkau. Mein Zimmer ſtößt an das ſeinige an, pokog mug ge wedle geho pokoge, 5) mit der Zunge, zawazowati gazykem, bebtati, brebtati, zagikati ſe, 6) fehlen, poklesnauti, ſſklauznauti, poblauditi, pochybiti, zawaditi, das Pferd ſtößt an, kůň klesá, ein ſolches Betragen ſtößt wider die Freundſchaft an, takowé chowánj vrážj přátelſtwj, 7) in einer Schrift ſich an einen Satz anſtoßen, vrážeti, horſſiti, zatjnati ſe nad négakau položenkau w négakém ſpiſu.

Anſtößig, vrážliwý, vrážčiwý, záwadný, důtkliwý, pohorſſliwý, 2) ein anſtößiges Pferd, klesawý kůň, m.

Anſtößigkeit, f. der That, pohorſſliwoſt, f. des Ausdruckes, vrážliwoſt, vrážčiwoſt, důtkliwoſt, f.

Anſtoßung, f. ſ. Anſtoß, 2) mit der Zunge, zawazowánj gazykem, bebtánj, n.

Anſtralen, paprſſkowati, obgaſniti, obleſknauti paprſſkem.

Anſträngen, ſ. Anſtrengen.

Anſtrecken, alle Kräfte, wynaſaditi wſſecku ſýlu, ſ. Anſtrengen.

Anſtreicheln, pohlazowati.

Anſtreichen, namazati, pomazati, 2) etwas mit Farbe, napuſtiti barwau, figürl. einer Sache eine Farbe, ljčiti, vljčiti, zljčiti, bjliti, 3) ſich anſtreichen, ljčiti ſe, naljčiti ſe, 4) mit einem Striche anmerken, podmáznauti.

Anſtreichen, das, Anſtreichung, f. namazánj, pomazánj, 2) napuſſtěnj, napauſſtěenj, 3) naljčenj, n.

Anſtreifen, zawaditi o někoho, dotknauti ſe někoho.

Anſtrengen, anhalten, antreiben, přidržeti, doháněti, mjti někoho k něčemu, 2) die Kräfte anſtrengen, přičiniti, wynaſaditi wſſecku ſýlu, namáhati ſe welmi, die Pferde, doháněti, ſonſt přitužiti, vpnauti.

Anſtren-

Anstrengen, das, Anstrengung, f. přidrženj, doháněnj, n. 2) přičiněnj, wynasnaženj, namaháhánj, n. 3) přitužení, n.

Anstrich, m. ljčidlo, n. 2) Vorwand, barwa, předstěra, f. 3) ljčenj, n seinen Handlungen einen Anstrich geben, činy swé bjlit, ljčit, barwu gim dáwat.

Anstricken, připlesti, přitkati.

Anstücken, nastawiti, nassiti.

Anstürmen, přihřmiti, an die Thüre, zatřjskati na dweře.

Anstützen, podpjrati, podepřjti, zpodepřjti.

Ansuchen, ucházeti se o něco, něco pohledáwati, wyhledáwati, žádati o něco.

Ansuchen, das, Ansuchung, f. ucházenj, pohledáwánj, wyhledáwánj, n. žádost, f.

Antackeln, ein Schiff, wyprawiti, wystrogiti lodj.

Antasten, omakati, ossmatati, pěstowati, einen, etwas, dotýkati se, dotknauti se něčeho, 2) auf eine gewaltthätige, feindselige Art berühren, angreifen, dorážeti, dogjmati, dorazyti, einen mit Worten, eines Ehre, dotýkati, dorážeti ssewý, čest, na cti vrážeti, čest dotknauti.

Antasten, das, Antastung, f. omakánj, ossmatánj, pěstowánj, n. 2) doráženj, dotknutj, n.

Antauschen, změniti, wyměniti.

Antheil, m. podjl, m. 2) einen Antheil an etwas haben, ančastnu býti něčeho, připčastniti se něčeho, podjl mjti.

Anthun, ankleiden, oblecy, odjti, vstrogiti se, ssaty na se wzýti, 2) erweisen einem eine Ehre, Schande, včiniti, vdělati někomu čest, hanbu, 3) sich den Tod anthun, smrt sobě včinit, spůsobiti.

Antiphone, f. odzpěw, m.

Antlitz, n. twář, f. obličeg, m.

Antoniusfeuer, n. eine Krankheit, ohniwý wřed, oheň sw. Antonjna, m.

Antrag, m. öffentlicher an eine Versammlung, wzneſſenj, podánj, předloženj, n. an das Volk einen Antrag thun, něco na lid wznesti, podati, lidu něco předložiti, předkládati, 2) Anerbietung, nawrženj, obětowánj, podánj, n. einem einen Antrag thun přednesti někomu něco, nawrcy, někomu něco.

Antragen, anbieten, obětowati, podáwati, podati; einem seine Dienste, zakazowati se službau někomu, sich antragen, podwolowati se, vwoliti, zakazowati, obětowati se, 3) antragen auf etwas, in Vorschlag bringen, nawrhnauti něco, předstawiti, 4) veranstalten, opatřiti, zgednati.

Antrager, m. Umfrager, předkládatel, m.

Antrauen, einem eine Frau, někoho oddat, sich eine Frau antrauen lassen, dát se oddat, sie ist ihm angetrauet, ge s nj oddán.

Antrauung, f. oddawky, f. pl.

Antreffen, finden, napadnauti, zastihnauti, 2) betreffen, dotýkati se, dieß trift meine Ehre an, to se mé cti dotýká, dotýče, týče, týká.

Antreiben, doháněti, popauzeti, pobjzeti, připuditi, nabádati, pobádati, nabjzeti, ponaukati, 2) ein Schiff, eine Holzflöße, hnáti, ein Pferd, cwalem hnáti.

Antreiber, m. dohanitel, dohaněč, popuzowatel, nabizytel, nabadač, nabadatel, ponukač, m.

Antreibung f. s. Antrieb.

Antreten, Erde an einen Baum, zemi k stromu přissl apati, einen um etwas antreten, někomu o něco, skrze něco přigjti; an jemanden, jemand an etwas, přistaupiti, přikročiti, ein Amt, eine Erbschaft, přistaupiti k vřadu, přigjti, wgjti, wstaupiti w auřad, vgjmati dědictwj, wstaupiti w dědictwj, die Regierung, nastau-

pit na králowstwj, das 50 Jahr antreten, docházet 50 let, přicházeti do 50 let, eine Reise, dáti, wydati se na cestu, die Schlacht, bitwu začjti, ein Gut, Haus, vgmauti, přigmauti statek, dům.

Antretung, f. přistaupenj, překročenj n. eines Amtes, přistaupenj, wstaupenj, wgitj, n. einer Reise, wydánj se, na cestu, n. eines Guts, vgmutj, přigmutj, n. der Regierung, f. nastaupenj, n. ein Anfang, přjstup, m.

Antrieb, m. doháněnj, popauzenj, ponuknutj, pobádánj, pobjzenj, nabjzenj, ponaukánj, nabádánj n. pobjdka, pobjzka, f. aus eigenem Antriebe etwas thun, wlastnjm ponuknutjm něco včiniti, 2) göttlicher Antrieb, wnuknutj, n. 3) dasjenige, was uns zu etwas antreibt, sinnliche oder vernünftige Bewegungsgründe, podnět, osten, m. dies war mir ein Antrieb es zu begehen, to bylo mi podnětem k tomu.

Antritt, m. přjstup, m. des Pferdes, klus, den Antritt gehen, klusem gjti, klusati, solches Pferd, klusák, m. worauf man mit dem Fuße tritt, šlapadlo, n. s. Antretung.

Antrittsrede f. přjstupnj řeč, f.

Antrocknen, přischnauti, přjsychati.

Antvogel, m. Antracht, Aenterich, der Hahn von Aenten, kacer, m.

Antwort, f. odpowěd, f. odpowjdánj, n Rede und Antwort geben wegen einer Sache, odpowjdat na nějakau wěc.

Antworten, odpowědjti, odpowjdati.

Anversuchen, anprobiren, okusyti, zkusyti, ein Kleid, ssat na se zkusyti.

Anvertrauen, swěřiti, poručiti, einem das Geld, swěřiti penjze někomu, einem seine Kinder, swěřiti, poručiti někomu swé děti, sich jemanden anvertrauen, ně. omu se swěřiti, einem die Herrschaft über etwas, zpráwu někeho někomu poručiti.

Anvertrauen, das, Anvertrauung, f. swěřenj, poručenj, n.

Anvertrauet, swěřený, poručený.

Anverwandt, přjbuzný, Anverwandter, přjbuzný, přjbuznjk, m. Anverwandte, přjbuznice, f.

Anverwandtschaft, f. přjbuznost, f. přjbuzenstwj, n. přjbuznj. pl. m.

Anvettern, sich, připřáteliti se, přiljsati, přilichotiti se.

An- und Ablauf des Meeres, m. přjtok, ztok moře, m.

Anwachs, m. přirostek, wzrost, m. přirostánj, přibýwánj, n.

Anwachsen, an etwas, přirosti, přirůsti, přirostati, 2) heranwachsen der körperlichen Ausdehnung nach, zunehmen, wzrůsti, zrůsti, wyrůsti, přirosti, přirostati, wzrůst bráti, die Kinder wachsen allmählig an, děti pomalu rostau, zrostau, dorostau, wyrostau, das Buch ist angewachsen, ta kniha wzrostla, sonst 3) přibjrati se, přibýwati, přibyti, die Schulden wachsen täglich an, dluhů denně přibýwá, die Krankheit, das Uebel, die Betrübniß, das Glück, Ansehen, rozmáhat se, zmáhat se.

Anwachsung, s. Anwachs.

Anwälzen, přiwaliti.

Anwalt, m. gednatel, poručnjk, ochrance, zástupce, řečnjk, prá wnj přjtel, m.

Anwaltschaft, f. poručenstwj, poručnictwj, n.

Anwandeln, einem, (einen,) wie Hunger, Frost, Schrecken, Krankheit, napadati, pokausseti se, potlaukati se, die Krankheit wandelt ihm an, napadá, pokaussj ho nemoc, nemoc se o něg potlauká, pokaussj, ich weiß nicht, was ihm angewandelt ist, newjm, co ho napadlo, es wandelt ih. eine Lust an, chce, zachce se gi, dostáwá chuť.

Anwandelung, f. vom Fieber, Hunger, Schauer, Froste, Unwillen, nápad, m. napadnutj, pokauſſenj, poklaukánj, n. der Luſt, zachtěnj, n.

Anwandern, angewandert kommen, přibrati ſe, připutowati.

Anwärmen, wyhřjwati.

Anwarten, očekáwati.

Anwartung, f. očekáwánj, n.

Anweben, přitkati.

Anwedeln, mit dem Fächer, naſochrowati, nawětřiti.

Anwehen, zawáti, zawanauti.

Anwehung, f. zawánj, zawanutj, n.

Anweiſen, einem den Weg, einem an einen, okázati, vkázati, povkázati, 2) einen Platz, Ort, Geld, Holz, wykázati, 3) unterweiſen, wycwičiti, zprawiti, povčowati, weſti, er iſt zu allem Guten angewieſen worden, wſſemu dobrému byl wyvčen, včen, cwičen, ke wſſemu dobrému byl weden, 4) befehlen, weleti, kázati, poručiti, ich bin darauf angewieſen, dergleichen Unordnungen nicht zu geſtatten, ge mi poručeno, přikázano, abych takowých neřádů nedowolowal, 5) ein Gut anweiſen, ſtatek odkázati, wykázati.

Anweiſer, m. vkazatel, vkazowatel, m. 2) wykazatel, m. 3) cwičitel, povčitel, m.

Anweiſung, f. vkázánj, povkázánj, n. 2) wýkaz, m. wykázánj, n. 3) wycwičenj, zprawenj, povčenj, n. nauka, f.

Anwenden, das Geld auf etwas, obraceti, obrátiti, wynakládati, wynaložiti penjze na něco, 2) Fleiß, Mühe anwenden, přiložiti, přičiniti, wynaložiti, naložiti pilnoſt, Unkoſten, autraty wynakládati, weſti, etwas zu eines Nutzen, Schaden, Vergnügen, obraceti k něčjmu vžitku, k ſſkodě, k wyraženj.

Anwendung, f. des Geldes, obrácenj, wynaloženj, n. 2) přiloženj, přičiněnj, n.

Anwerben, Kriegsvölker, zbjrati wogſko, (werbowati) 2) um eine Braut, požádati, jemand zu einem Spiele, Piſenik ꝛc. nabjdnauti, nabjzeti, pobjdnauti.

Anwerbung, f. der Kriegsvölker, zbjránj, n. 2) požádánj, n. 3) nabjzenj, n. pobjdka, f.

Anwerfen, nahazowati, nametati, nawrhowati, whazowati, einen Stein an die Mauer, hoditi kámen na zed, vwrcy, whoditi, vdeřiti kamenem na zed, Kalk an die Mauer, obwrhowati, obmjtati zed wápnem, die Leiter anwerfen, přihoditi řebřjk, den Schlafrock, whoditi.

Anwerfung, f. Anwurf, m. nahazowánj, n. nametánj, whazowánj, n. des Steins, vhoděnj, vwrženj, whozenj, vdeřenj, des Kalks, obmjtka, f. obwrhowánj, obwrženj, obmjtánj, n. der Leiter, přihozenj, n.

Anweſend, přjtomný.

Anweſenheit, f. přjtomnoſt, f.

Anwiehern, zařechtati.

Anwirken, připlęſti, připletati, přitkati.

Anwiſchen, natřjti.

Anwohnen, bljzko obýwati, wedle někoho bydleti, bytem býti, přibydleti.

Anwohner, m. ſauſed, přiležjcý, přibydlitel, m.

Anwohnung, f. ſauſedſtwj, n.

Anwuchern, rozmáhati ſe.

Anwuchs, m. přiroſtek, wzroſt, m. 2) das Angewachſene, přirůſtek, m.

Anwühlen, přihrabati.

Anwünſchen, žádati, přjti, přáti, popřjti, wděčiti, powděčiti, (winſſowati, powinſſowati) ſ. Wünſchen.

Anwurf, m. Ueberzug einer Wand mit Kalk, obmjtka, f. ſ. Anwerfung, 2) im Spiele, wrh, m.

Anwurzeln, kořenowat ſe.

Anzahl, f. počet, m. (čjſlo, n.)

Anzahlen, ſpláceti, ſplatiti.

Anza,

Digitized by Google

Anzapfen ein Faß, načnauti, načjti, odtočiti, 2) mit den Worten, dogjmati někoho, dotkliwými slowy, dotýkati někoho, popichowati.

Anzaubern, včarowati.

Anzeichen, n. znamenj, n.

Anzeichnen, naznamenati, poznamenati, zaznamenati, einem etwas d. i. auf seine Rechnung schreiben, zaznamenati.

Anzeichnung, f. známka, f. naznamenánj, n. zaznamenánj.

Anzeige, f. Ankündigung, oznámenj, n. 2) was angezeigt wird, náwěstj, n. zpráwa, oznámka, známost, f. 3) Angabe, Angelung künftiger Dinge, předvkázanj, znamenánj, znamenj, n. eine Anzeige thun, oznámiti.

Anzeigen, ankündigen, oznámiti, w známost vwesti, náwěstj dáti, na rozum dáti, ohlásyti, etwas in dem Gerichte, vdati, einen Dieb, vdati zloděge, 2) etwas als ein Wunderzeichen, předvkázati, znamenati, vkázati, wyznamenati.

Anzeiger, m. oznámitel, 2) vdatel, Register, vkazatel, m. vkazadlo, n.

Anzeigung, s. Anzeige.

Anzettel, m. s. Zettel.

Anzetteln, etwas anfangen, začjnati, něco začjti, započjti, 2) anstiften, Kabale, Zwist, strogiti, tropiti, kowati, osnowati, nasnowati, sosnowati sstibalstwo, rozepři, pikel slěwati, nastrogiti, stropiti, einen Krieg, Aufruhr, zdwihnauti, stropiti wálku, 3) bei den Webern, ein Garn, Gewebe, osnowati.

Anzettler, m. tropič, tropitel, strugce, nástrůgce, kůgce, m.

Anziehen, aufziehen, tahati, táhnauti, trhnauti, natáhnauti, natahowati, 2) zu sich ziehen, přitáhnauti, přitahowati, 3) Kleider anziehen, vstrogiti, oblécy, obláčeti, odjwati se, Schuhe, Strümpfe, obauti, einen Panzer, připrawiti se w brněnj, 4) ein Beispiel aus einem Buche, oder Zeugen, přiwesti, přiwoditi, vwoditi, 5) Glocken, zazwoniti, vdeřiti, biti na zwon, 6) den Athem, dychati, duch popadati, 7) an den Feind, přitáhnauti, 8) fest halten, držeti, der Nagel, der Leim zieht an, ten hřebjk, klih držj, 9) ankommen, přitáhnauti, přitrhnauti, táhnauti, přitjžiti se, 10) wie die Pferde, táhnauti, trhnauti, die Pferde anziehen lassen, s wozem trhnauti, 11) wie der Magnet, přitáhnauti, 12) ein Seil, napnaut, přitužit prowaz, 13) Schafe, Kälber, chowat, wychowat, 14) auf sich ziehen, deuten, obraceti, potahowati na sebe, rozuměti, 15) anführen, vwáděti, pokládati, dokládati, angezogen kommen, přicházet, táhnaut, 16) den Dienst anziehen, do služby přigjti.

Anziehend, přitahugjcý, přitahawý

Anziehung, f. natažen, n. 2) přitaženj, n. 3) strogenj, obláčenj, odjwánj, n. 4) přiwáděnj, vwáděnj, n. 5) vdeřenj, n. 6) dychánj, n. 7) přitaženj, přitáhnutj, n. 8) drženj, n. 9) přitaženj, přitrhnutj, n.

Anzieher, m. obauwák, m.

Anzischen, zasyčeti.

Anzucht, f. stok, zátok, wýpad nečistoty, tratiwod, m.

Anzug, der Kleider, m. oděw, m. oděnj, vstrogenj, n. 2) Ankunft, přitaženj, přitrženj, přitjženj, n. der Feind ist im Anzug, nepřjtel táhne, der Anzug eines Bedienten, des Gesindes, stěhowánj, n.

Anzüglich, důtkliwý, dogjmawý, sspičatý, vrážliwý.

Anzüglichkeit, f. důtka, důtkliwost, sspička, f. dogjmánj, n. vrážka, n.

Anzünden, ein Licht, Feuer, rozswjtiti, rozžjti, zažžjti, zažhnauti, zanjtiti, roznjtiti, 2) ein Haus,

eine

ine Stadt, zapáliti, podpáliti, oheň položiti, wložiti.
Anzünder, der Lichter, m. rozswěcowatel, rozswěcowač, m.
Anzündung, f. eines Lichtes, oder Feuers, f. rozswjcenj, rozžitj, zažhnutj, zanjcenj, roznjcenj, n. 2) zapálenj, podpálenj, n.
Anzupfen, rosskłubowati, potahowati.
Anzwacken, s. Angreifen.
Anzwecken, přirazyti.
Apfel, m. gablko, n.
Apfelbaum, m. gabloň, f, gablonowý strom, m.
Apfelbirn, f. gablečnj hrusska, f.
Apfelbrey, m. kasse z gablek, n.
Apfelgarten, m. gablečnice, f.
Apfelgrau, gablkowitý.
Apfelgrün, bělohlinatý, gdaulowé barwy.
Apfelhändler, m. gablečnjk, m.
Apfelkuchen, m. gablkowý koláč, m.
Apfelmus, s. Apfelbrey.
Apfeln, geapfeltes Pferd, gablkowitý kuň.
Apfelschimmel, m. gablkowitý, kostkowatý kůň, m.
Apfeltorte, f. torta z gablek.
Apfelwein, m. wjno z gablek.
Apologie, f. Schutzschrift.
Apostel, m. Aposstol, dobrozwěst, m.
Apostelamt, n. aposstolstwj, dobrozwěststwj, n.
Apostelgeschichte, f. skutkowé aposstolsstj, m.
Apostolisch, aposstolský, dobrozwěstský.
Apostem, f. pryskýř, m. sebraná hljza, f. sebránj, n.
Apostemkraut, n. kawias, m.
Apotheke, f. ljkárna, ljkowna, ljkownice, ljkodjlna, f. (apatyka)
Apotheker, m. ljkárnjk, ljkownjk, ljkostrogič, ljkostrůgce, m.
Apothekerinn, f. ljkárnice, f. ljkownice, f.
Apothekerjunge, m. mládenec ljkárnický, m.
Apothekerkunst, f. ljků vměnj, vměnj ljkárnické, n. ljko trogné.

Appellation, f. apelacý, s. Berufung.
Appellationsrath, m. apelačnj rada.
Appelliren, s. Berufen.
Appetit, m. chut, chutnost, f.
Appetitlich, chutný.
Aprikose, f. meruňka, f.
April, m. duben, m. in den April schicken, aprilem poslat.
Aprilwetter, n. nestálé powětřj, n.
Arbeit, f. práce, f. djlo, n. 2) der Wein, das Bier ist in der Arbeit, wjno, pjwo kysse, 3) Mühe, práce, das kostet mich viel Arbeit, to mne stogj mnoho práce, bei einem Meister in Arbeit stehen, in Arbeit gehen, aus der Arbeit gehen, w djle býti, do djla, z djla gjti, Arbeit suchen, djlo hledat; gelehrte Arbeit, včená práce.
Arbeiten, dělati, pracowati, prácy wésti, konati, bei den Handwerkern meist, dělati, an einer Schrift, pracowati w něčem, für eines Glück, Beförderung, pracowat, ein Pferd zu Tode, zpracowat, vpracowat koně, der Kranke arbeitet, nemocný pracuge, ein Feld, wzdělávat rolj.
Arbeiter, m. dělnjk, pracownjk, m.
Arbeiterinn, f. dělnice, pracownice, f.
Arbeitsam, pracný, pracowný, pracowitý, dělný.
Arbeitsamkeit, f. pracowitost, pracnost, dělnost, f.
Arbeitshaus, n. dělna, f. dělnj dům, m.
Arbeitsleute, m. dělnjcy, pracownjcy, m.
Arbeitslohn, m. mzda, f.
Arbeitstisch, m. dělnj stůl, m.
Arche, f. koráb, m.
Archiv, n. spisowna, spisochowna, spisotelna, spisochowárna, listowna, f.
Archivarius, m. spisů, listů chowatel, schowatel, spisotelnjk, listownjk, m.
Arg, zlý, nedobrý.

Arg, adv. zle, nedobře, ärger machen, horšj včiniti, zhoršiti.
Argheit, f. zlé, n. zlota, f.
Arglist, f. Arglistigkeit, chytrost, schytralost, lichota, f.
Arglistig, chytrý, schytralý, lichotný, ein arglistiger Mensch, chytrý člowěk, chytrák, chytráček, chytřec, šibalský, šibal, m.
Arglistig, adv. chytře, schytrale, lichotně.
Argwohn, m. podezřenj, domněnj, domyšlenj, n. důmysl, m. einen in Argwohn ziehen, Argwahn wider jemand fassen, schöpfen, hegen, někoho w podezřenj, w domněnj wzýti, Argwohn auf einen haben, mjti někoho w podezřenj, w domněnj, Argwohn erwecken, verursachen, w podezřenj vwesti, den Argwohn benehmen, z podezřenj, domněnj wywesti.
Argwöhnen, argwohnen, domnjwati se, domyšleti se, podhljdati, bádati, etwas bei einem argwohnen, něčeho se na někoho domeyšleti, man argwohnet auf ihn, na něho se domeyšlj, domnjwá.
Argwöhnig, den man in Verdacht hat, podezřelý, domnělý.
Argwöhnisch, auch argwöhnig, podezřiwý, podhljdawý.
Argwöhnigkeit, f. podezřelost, f.
Arlesbeere, f. eine Frucht, wošžeruše, f. (břekyně f.
Arm, bedürftig, chudý, chudobný, chudina, psotný, sehr arm, přechudý, chudičký, arm werden, chudnauti, ochudnauti, zchudnauti, einen arm machen, chuditi, ochuditi, zchuditi někoho, armer Sünder, vbožec, nebožec, m. 2) der arme Mann, ten chudák, chudáček, chudinka, chudátko, ten nebohý, vbohý, vbožátko, nebožátko, chudinec, chuďas, m.
Arm m. am Leibe, rameno, rámě, n. 2) der starke Arme hat, ramenatý. Die Arme nach einem strecken, roztáhnauti ruce po někom, ein Kind auf den Armen tragen, djtě na rukau nosyti, Arm voll Holz, náručj dřjwj.
Armband, n. náramenice, náramnice, zaufnice, f. náramek, m. náramenj, n
Armbinde, f. vwazek, m.
Armbrust, f. napjnagicý kuše, f. luk, kluk, m.
Armee, s. Kriegsheer.
Armenbüchse, f. pokladnice pro chudé, f.
Armenhaus, n. chudý dům, m.
Arme Ritter, eine Art Gebackenes, chudý rytjř, koláček, m.
Armlehne, f. zpolehadlo, n. lenoch, m.
Armröhre, f. Armbein.
Armschiene der Drechsler, f. náramek, m.
Armselig, elend, klopotný, lopotný, strastný, psotný, 2) vbohý, nebohý, ein armseliger Mensch, vbožátko, nebožátko, n. 3) schlecht, übel, gering gerathen, z. B. eine armselige Rede, Gedicht, bjdná řeč, bjdná báseň, f. armselige Kleidung, chatrné, sprosté šatstwo, n.
Armselig, adv. klopotně, lopotně, strastně, psotně; vbožе, nebože, bjdně, chatrně, sprostě.
Armseligkeit, f. klopota, klopotnost, f. lopotowánj, n. strast, psota, psotnost, f. einer Rede, bjda, f. der Kleidung, chatrnost, sprostnost, f.
Armstuhl, m. Armsessel, lenoch, stolec, m.
Armuth, f. Dürftigkeit, chudoba, chudobnost, psota, chudost, f. in Armuth gerathen, přigjt na chudobu, in die größte, na mizynu, in Armuth stürzen, na chudobu, na mizynu přiwest, 2) Bettelarmuth, žebrota, f. žebráctwj, n.
Aronwurzel, Aronowý kořen, m. Aronowá brada f.

Arrest, n. Gefängniß, žalář, m. wězenj, n. wazba, f.
Arrestant, m. žalářný, wězeň, m.
Arsch, m. řit, prdel, zachule, f. zadek, m.
Arschbacke, f. podřitek, m. kyty zadnice, f.
Arscheisen, n. ořech, m.
Arschig, prdelatý.
Arschpauker, m. práč, bitec, m.
Arschpreller, m. fláka na prdel, f.
Arschwisch, m. zadnj vtěradlo, n.
Arschwolf, m. wlk w zadku, m.
Arschzotte, f. ssissworec, chuchel, m.
Arsenal, s. Zeughaus.
Arsenik, m. vtreych, m.
Arsenikalisch, vtreychowý.
Art, f. Weise, způsob, m. angebohrne, natürliche Art, z. B. Landes, Erdreichs, Thiere, powaha, způsobnost, f. auf was Art, gakým způsobem, na gaký způsob, kterakým způsobem, 2) Gattung, způsob, druh, m. způsoba, wrstwa, f. es giebt eine gewisse Art Leute, gest gistý způsob, druh lidj, von eben dieser Art, téhož způsobu, téhož druhu, též wrstwy, 3) aus der Art schlagen, z rodu wystaupiti, s. Abarten, Art läßt nicht von Art, přirozenj se neměnj, kočka myssi, lisska slepic nenechá.
Arten, nach dem Vater, tatiti se.
Artig, fein, schön, způsobný, čacký, hezký, milostný, vtěssený, 2) im Reden, kratochwilný, vmluwný, způsobný w řeči.
Artig, adv. způsobně, čacce, hezky, milostně, vtěssené, 2) kratochwilně, vmluwně.
Artigkeit, f. způsobnost, čackost, hezkost, milostnost, vtěssenost, 2) kratochwilnost, vmluwnost, způsobnost w řeči, f.
Artikel, m. ein Theil einer Rede, Schrift, článek, kus, m. bei den Kaufleuten, kus, in der Sprachkunst, přjslowce, n. s. Abschnitt.
Artischocken, f. zahradnj kardus, artyčoky, plur. m.
Arzney, f. Arzeney, lék, ljk, m. lékařstwj, n. zur Arzney gehörig, lékařský.
Arzneyen, Arzney geben, léčiti, lékařstwj dáti, dáwati, 2) brauchen, vžjwati, 3) immer Arzney brauchen, na ljkách býti, 4) treiben, bereiten, lékařiti, lékařstwj prowozowati, strogiti.
Arzneyen, das, lékařenj, n.
Arzneybüchse, f. pusska lékařská, f.
Arzneykasten, m. police lékařská, f.
Arzneykunst, f. Arzneykunde, Arzneywissenschaft, lékařstwj, lékařské vměnj, n.
Arzneymittel, pl. n. lékařsstj prostředkowé, m.
Arzneypulver, n. lékařský prássek, m.
Arzt, m. lékař, léčitel, hogič, hogitel, m.
Arztinn, f. lékařka, f.
Arztlohn, m. mzda lékařská, f.
Asch, m. Aschnapf, ein Gefäß, slewák, m. slewka, djžka, f.
Asche, f. ein Fisch, lipan, kwětowoň, m.
Asche, f. popel, m. glimmende, pýřenj, peyřj, n. giskrnatý popel, m. zur Asche werden, wie ein Haus, Dorf, eine Stadt, popelem lehnauti, w popel se obrátiti, obrácenu býti, in der Asche liegen, popelem ležet, zu Asche verbrennen, popela napáliti z něčeho.
Aschenbrod, n. podpopelnj chléb, m. podplamenice, popelka, f. 2) Hanns Aschenbrod, ein dummer Mensch, nebossþjk gehnátko, m.
Aschenbrödl, m. popelka, 2) jeder schmutzige Speichellecker, dymač, nadymač, nadymáček, pochlebnjk, m.
Aschenfarbe, f. popelawá barwa, f.
Aschenfärbig, popelawý.
Aschenheerd, m. popelisstě, n.
Aschenkrug, m. Aschentopf, osudj, orudj popelnj, n. na popel hrnec, m. popelnj nádoba, f.

Aschenkuchen, m. popelka, f. podpopelnj koláč, m.
Aschenmann, m. popelář, m.
Aschennapf, m popelowý okřin, m.
Aschenschaufel, f. lopata popelnj, f.
Aschenscherbe, m. kuthan, m. střepina, střepege, f. střep na popel, hliněná neb zemnatá nádoba, f.
Aschenweib, n. popelářka, f.
Aschermittwoch, m. popelawá, popelečnj středa, f. popelec, m.
Aschfarbig, popelatý, popelawý.
Aschgrau, s. Aschfarbig.
Aschicht, der Asche ähnlich, popelawý, popelatý.
Aschig, popelnj, popelčj; popelatý, ein aschiges Brod, popelatý, od popela, chléb s popelem.
Aschkuchen, m. podplamenice, placka, f.
Aspe, f. ein Baum, wosyka, f. topol černý, m. von Aspen, åspen, wosykowý, topolewý.
Aß, n. taus, es, m.
Assel, Aß, f. stonožka, stonůžka, berusska, f.
Ast, m. wětew, růstka, f. der sich weit ausbreitet, rozkladitá, sich in Aeste ausbreiten, w wětwj se rozkládati, 2) die Spur, oder der Ueberrest eines Astes im Holze, suk, m. sukowina, f. das voller Aeste ist, sukowitý; kleiner, sauček, m.
Athem, m. duch, dech, m dychánj, n. schwerer, těžký duch, m. dýchawičnost, dussnost, dussnota, f. der einen schweren Athem hat, dýchawičný, dussný, dýchawičnjk, m. den Athem an sich halten, duch zatagit, zadržet, in einem Athem, bez oddechu, sich aus dem Athem laufen, reden, ꝛc. běžet, mluwit, až nemoct oddychat, duch popadat, wi der zu Athem kommen, opět popadat ducha, oddychati.
Athemen, athmen, Athem holen, schöpfen, dychati, oddychati, odechnauti, wydchnauti sobě, duch popadati, duch a wjtr do sebe táhnauti, 2) vermittelst des Athems mittheilen, wdechnauti, 3) ausdünsten, wydychati, dýchati, dýmati.
Athemholung, f. ducha popadánj, dýchánj, oddychánj, oddechnutj, n. oddech, m. tiefe, dýchawičnost, f.
Athemloch, n. průduch, m. průdussnj djra, f.
Athemlos, bezdussnj, bez ducha, sich athemlos laufen, běžet až nemoct ducha popadat, oddychat, athemlos werden, pozbyt ducha.
Athemzug, m. wzdechnutj, oddechnutj, wydechnutj, dchnutj, n. bis zum letzten Athemzug, až do poslednjho dchnutj.
Atlaß, m. atlas, m. davon, atlasowý,
Atlaßband, n. atlasowá pentle, f.
Atlassen, atlasowý.
Attich, m. ein Gewächs, chebdj, n. njzký bez, m.
Atz, atzen, s. Aas, ätzen.
Atzel, f. ein Vogel, straka, f. 2) ein Wurm, stonožka, stonůžka, f. wlasytý červ, m.
Atzung, s. Aetzung.
Auch, také, taký, též, es geschehe, wie oft es auch wolle, nechť se to kolikrátkoli, kolikrátkoliwěk stane, wer es auch ist od. sey, nechť ge to kdokoli, so sehr ers auch wünscht, ac, gakkoli toho žádá.
Audienz, f. s. Gehör.
Aue, f. palauk, m. lauka, f. (draha)
Auerhahn, m. teřew, m.
Auerhenne, f. krůta, Wlaská, Indyánská slepice, f.
Auerochs, m. zubr, bůwol, diwoký wůl, býk, beyk, m.
Auf, na, auf mein Einrathen, mým náwodem, auf und ab, na horu a dolů, auf damit, aby, auf das eheste, co neydřjwe, auf das wenigste, co neyméně, co

na

na neymjň, při neymenſſjm, auf, auf! wzhůru, wzhůru! auf dem Thurme ſeyn, na wěži býti, auf dem Baume ſitzen, na ſtromě ſeděti, auf den Thurm, Baum ſteigen, na wěž, na ſtrom lezt, 2) po, auf der Gaſſe, auf dem Dache herumgehen, po vlicy, po ſtřeſſe chodit, 3) w, auf dem Dorfe, auf dem Schloſſe, Zimmer, we wſy, w zámku, 4) do, auf das Zimmer, auf das Dorf gehen, do pokoge, do wſy gjti.

Aufackern, rozworáwati, 2) wyworati.

Aufarbeiten, das Eis, led dělati, 2) fertig werden, doděláti, dopracowati, zpracowati.

Aufbacken, ſpecy, wypecy.

Aufbauen, wyſtawěti, vſtawětj, poſtawiti, wzdělati, von Brettern, wyraubiti.

Aufbäumeln, wypnauti ſe.

Aufbäumen, nawinauti, nawinowati, 2) vom Pferde, ſpjnati ſe.

Aufbehalten, ſchowati, 2) nechati na hlawě.

Aufbeißen, Nüſſe, lauſkati, rozlauſknauti, rozlauſſtiti ořechy, 2) rozežrati.

Aufberſten, rozpuknauti, rozſednauti ſe, 2) die Blumen berſten auf, kwjtj ſe rozkládá, rozwigj.

Aufbetten, vſtlati, ſtláti.

Aufbicken, mit dem Schnabel, rozklofati, roztopati.

Aufbiegen, wyhnauti.

Aufbieten, aufmahnen, nabjdnauti, nabjzeti, pobjdnauti, wybjdnauti, pobádati, wyzwati, ein Frauenzimmer zum Tanze, wyžádati, požádati, pobjdnauti, wyzwati k tancy, 2) in einer öffentlichen Auktion, prowolati, 3) Soldaten, ſwoláwati wogſko, k bogi wzbuzowati, 4) ein paar Verlobte von der Kanzel, ohláſyti, 5) alle ſeine Kräfte, wſſecku ſýlu wynaložiti, naložiti, přičiniti, wynaſnažiti ſe, 6) ſeine Freunde, požádati, dožádati ſwých přátel.

Aufbinden, auflöſen, rozwázati, die Haare, rozproſtowlaſyti ſe, rozwázati wlaſy, 2) auf etwas, vwázati, náwázati, přiwázati, 3) in die Höhe, nahoru ſwázat, wázat, 4) einem etwas, powěſyti, zawěſyti někomu wlka.

Aufblähen, nadýmati, nadmauti, nadauti, razdauti, ſich, duřmatěti, nadýmati ſe, nadmauti ſe, figürl. rozdjrati, nadjrati ſe, nadýmati, naſukowatiſe, ſaukati ſy.

Aufblähend, nadýmawý, duřmawý.

Aufblähung, f. des Bauches, nadmutj, n. důřmatoſt, oduřeloſt, f. 2) des Gemüthes, nadýmánj, nadmutj, nadjránj, n.

Aufblaſen, naſauknauti, nadmauti, das Feuer, die Kohle, oheň, vhlj rozſaukati, rozdýmati, 2) zum Streite, zatraubiti, zhůru traubiti, ſich aufblaſen, hochmüthig ſeyn, nadeymati ſe, naſukowati ſe, rozdjrati ſe, roztahowati ſe, nadjrati ſe.

Aufblättern, ein Buch, rozwinauti knihu.

Aufbleiben, nicht zu Bette gehen, bdjti, nocowati, neſpati, negjti ſpat, er iſt die ganze Nacht aufgeblieben, celau noc neſſel ſpat, bděl, 2) offen bleiben, wie ein Fenſter, Thor, otewřjnu být, zůſtat, oſtat.

Aufblicken, wzhleděti, wzhlédati, wzezřiti wzhůru.

Aufblühen, wykwétati, wykwetnauti, wykwéſti, wykwjſti, rozkwjſti, wzkwetnauti, rozkweſti,

Aufbohren, rozwrtati.

Aufborgen, wydlužiti, wypugčiti, dlužiti ſe, zdlužiti ſe.

Aufbraten, rozpecy.

Aufbrauchen, zpotřebowati, wypotřebowati.

Aufbrauen, prowařiti.

Aufbrauſen, in die Höhe brauſen, hlučet, hučet, wzhučet, wzhlučet, zařjt hlučet, hučet, gečet

wzhůru,

wzhůru, der Wind brauset auf, wjtr hlučet, hučet počjná, 2) wie der Wein, das Bier, das Scheidewasser, wřjti, zwjrati se; kyšati, wykyšati, 3) anfangen zu poltern, lärmen, rozprchliti se, popuditi se, vnáhliti se.

Aufbrausend, popudliwý, 3 horka nakwassený, prchlý, náhlý, popudčiwý.

Aufbrechen, act. wylámati, wylomiti, die Thüre, dwéře wylomiti, wyrazyti, wypáčiti, einen Brief, otewřjti, odpečetiti, rozpečetiti psanj, 2) aufbrechen mit der Armee, wytrhnauti, von einem Orte, odtrhnauti, vhnauti, zdwihnauti se, hnauti, wyhnauti, odtáhnauti, wytáhnauti, wytrhnauti, mit dem Lager aufbrechen, z ležænj se hnauti, das Kriegsheer ist bereits aufgebrochen, wogsko se giž hnulo, giž odtrhlo, odtáhlo, 3) aufbrechen wie ein Geschwür, propuknauti se, protrhnauti se, die Wunde ist wieder aufgebrochen, rána se opět prowalila, se zaitřila, aufgebrochene Füsse, Hände, rozpukané nohy, ruce.

Aufbreiten, rozestřjti, rozprostřjti, prostřjti, rozwlecy, eine Decke über das Bett, postel přikrýwkau postřjti.

Aufbrennen, über etwas, připalowati, připáliti, 2) ganz verbrennen, popáliti, spáliti, 3) in die Höhe brennen, wzhořeti, 4) die Haare aufbrennen, wlasy napálit, pálit, aufgebrennte Haare, napálené pálené wlasy.

Aufbringen, erregen, reizen, böse machen, rozprchliti, pozdwihnauti, rozzlobiti, rozhněwati, popuditi k hněwu, aufgebracht werden, rozprchliti se, rozzlobiti se, 2) einführen eine Gewohnheit, začjti, wynesti na gewo, pronesti, 3) zusammen bringen, Geld, Zeugen 2c. swesti, shledati, sháněti penjze 2c. Volk, Soldaten, lid sebrati, swesti, sehnati, etwas auf einen, swesti něco na někoho.

Aufbrotzen, im Zorne auffahren, rozljtiti se, rozwjtiti rozkatiti se.

Aufbruch, m. Abreise, odtah, m. odtaženj, wytrhnutj, odtrhnutj, hnutj, wyhnutj, vhnutj, n. 2) Aufbruch des Tages, vděnj, swjtánj, n. 3) eines Geschwürs, propuknutj, protrhnutj, n. der Füsse, Hände, rozpukánj, n.

Aufbrüllen, einen, wyhřwati.

Aufbügeln, zriglowati.

Aufbürden, einem eine Last, břemeno vwaliti, břjmě vwrcy, břemenem stjžiti, obtjžiti, 2) beymessen die Schuld, klásti, wzkládati, dcpáti, sepati, vmjtati na někoho winu.

Aufbürsten, wzčesati sstětkau.

Aufdampfen, wypářiti, pářiti, wykauřiti, páru wypausstěti, kauřiti se wzhůru, zakauřiti se wzhůru.

Aufdecken, die Decke wegnehmen, entdecken, odkryti, 2) figürl. offenbaren, 3) den Tisch, na stůl prostřjti, přistrogiti.

Aufdingen, pronagjmati, 2) do včenj přigjmat, přigjt.

Aufdörren, Obst, nasussiti.

Aufdrängen, die Thüre, rozewřjt dwéře, 2) drängend aufsteigen wie die Gedanken, wystupowat, wydjrat se.

Aufdrehen, roztočiti, eines auf das andere, natáčet, natočit.

Aufdreschen, wymlátiti, domlátiti.

Aufdringen, wnutkati, wstrčiti, nastrčiti, nastrkati, předstrčiti, dcpáti, wedcpati, sich einem, dcpáti se, drápati se, dráti se, wedrati se na někoho.

Aufdröseln, rozetkati, rozpárati, roztřepiti, rozedřjti.

Aufdrucken, auf etwas, wtlačiti, wtisknauti, das Siegel, tisstljk při-

přiklačiti, přitisknauti, 2) eine Nuß, rozmačkati, ein Geschwür, wymačkati.
Aufdunsen, dmauti se, wydmauti, nadmauti, nadauti.
Aufdunsten, wypářiti.
Aufeinander, was aufeinander kömmt, zuweilen auch gegeneinander, zueinander, po sobě, na sebe.
Aufeinander binden, na sebe wázati.
Aufeinander folgen, po sobě následowati.
Aufeinander liegen, na sobě ležeti.
Aufeinander sitzen, na sobě seděti.
Aufeisen, prosekáwat led.
Aufenthalt, m. bydlo, obydlj, přebýwánj, přebytj, n. přjbytek, m. Aufenthalt haben přebýwati, bydle, přjbytek miti, bydleti, 2) Verweilung, zdrženj, zdržowánj.
Auferlegen, zur Strafe, vkládati, vložiti, wložiti, 2) eine Last, nakládati, naložiti, 3) einem etwas, vložiti, poručiti.
Auferstehen, von den Todten, wstáti z mrtwých, wzkřjsyti se.
Auferstehung, von den Todten, f. z mrtwých wstánj, wzkřjssenj, n.
Auferwecken, einen Todten, zkřjsyti, wzkřjsyti.
Auferziehen, chowati, wychowati, odchowati, zwesti, pěstowati, wypěstowati, ein Kind auferziehen, djtě wychowati, zwesti.
Auferzieher, m. wychowatel, odchowatel, pěstaun, m.
Auferziehung, f. odchowánj, wychowánj, zwedenj, pěstowánj, n.
Aufessen, sgjsti, pogjsti, snjsti, wygjsti, einen auffressen, figür. wygjsti, wyžrati někoho.
Auffahren, gegen Himmel, wstaupiti, 2) aus dem Traume, Schlafe, protrhnauti, wyrazyti se, probraziti se, 3) im Zorne, popuditi se, rozprchliti se, 4) mit dem Schiffe auf den Grund, wzeti, 5) mit einem Fuhrwerk in die Höhe aufwärts, wygeti, wygjžděti, na horu geti, vor Schrecken im Schlafe, im Traume, trhati, potrhowati, potrhnauti sebau we spanj, we snách, 7) unvermuthet zum Vorschein kommen, naskočiti, wyskočiti, 8) sich plötzlich öffnen, wie die Thüre, das Fenster, odemknauti se.
Auffahren, das, gegen Himmel, wstaupenj, n. 2) protrhnutj, probránj, m. 3) porušenj, n. popudliwost, f. zpauzenj, n. n. 4) wgetj, n.
Auffahrend, s. Aufbrausend.
Auffahrt, f. gegen Himmel, wstaupenj na nebe, na nebe wstaupenj, sonst, wygetj, der Ort wo man mit einem Wagen auffährt, wýgezd, m. s. Auffahren,
Auffallen, auf etwas mit dem Kopfe, vpadnauti, wpadnauti, 2) wie die Wespen, Heuschrecken auf etwas, připadati, padati, wpadati na něco, 3) frappiren, befremden, diwno býti, se zdáti, přicházeti, kupodiwu býti, 4) sich den Kopf, rozrazyti sy hlawu.
Auffallend, diwný, podiwný, ku podiwu.
Auffalten, s. Falten.
Auffangen, chytati, pochytati, 2) Briefe, přegjmati, nachytati, 2) Briefe, přegjmauti, přegjmati, die Flüchtigen, pochytati, schytati, zlapati, chytati, die Worte, slowa lapati, chytati, 3) die gehende Rede, řeč, klewety zbjrati, 4) das Blut in eine Schüssel, chytati, schytati krew do misy, eine Krankheit, chytiti nemoc.
Auffassen, fassen und aufheben, nabjrat, nabrat, z. B. den Koth mit der Schaufel, sonst, pogmauti, vgmauti, vchopiti, vchytiti, pochytiti, polapiti.

Auffeilen, zpilowati.
Auffeuchten, nawlažiti.
Auffinden, naleznauti, nagjti.
Auffischen, vlowiti, nalowiti 2) den Teich, wylowiti.
Aufflammen, wzplápolati.
Aufflattern, s. Auffliegen.
Aufflechten, die Haare, rozpljsti, rozplesti, rozprostowlasyti.
Auffliegen, wyljtnauti, wyletěti, na horu zljtnauti, 2) wie die Thüre, otewřjti se do kořen.
Auffordern, zum Streite, Zweykampf, wybjdnauti, pobjdnauti, wyzwati, požádati, pobádati, die Soldaten, swolati, zum Tanzen, wyžádati, požádati, pobjdnauti, eine Stadt, žádati, požádati, im Spiel, pobjdnauti, den Feind, pobjzeti, laudití.
Aufforderer m. pobjdce, wybjdce, u. s w. pobjzytel, m.
Aufforderung, f. zum Streite, u. s. w. wybjdnutj, n. wybjdka, pobjdka, f. pobjdnutj, wyzwánj, n. der Soldaten, swolánj, n. zum Tanzen, wyžádánj, zum Spiel, pobjdnutj, n. požádánj.
Auffressen, alles, sežrati, 2) wie ein Geschwür, rozežjrati, rozežrati, rozdrbati, zgitřiti, spryskowati, 3) sich, zmocy se, rozmocy se, er frißt sich treflich auf, zmáhá, wotawj se, einen auffressen, figürl. wygjsti, wyžrati někoho.
Auffretzen, wie ein Geschwür, rozdrbati, rozdrápati.
Auffrischen, erquicken, oběerstwiti, 2) anreizen, podněcowati, powzbuzowati, 3) wieder frisch machen, z. B. Farben, Eßwaaren, obnowiti, oprawiti.
Aufführen, Erde, nawezti, einen Wall, podwoz dělati, 2) ein Gebäude, wyhnati nahoru, wzdělati, 3) ein Schauspiel, prowáděti, prowoditi, prowozowati, hru strogiti, 4) sich geduldig und unverdrossen, chowati se, 5) einen Redenden, oder einen Zeugen aufführen, vwozowati, vwáděti, přiwáděti, vwáděti, vwesti, 6) vermittelst eines Fuhrwerks, z. B. Kanonen, wywezti na horu.
Aufführung, Aufbauung, f. wyhnánj, wzdělánj, n. 2) Kondu-it, Bezeigen, Lebensart, chowánj, n, 3) Vorstellung, předstawenj, prowáděnj, n. der Kanonen, wywezenj, n.
Auffüllen, splniti, naplniti, doplniti.
Auffüttern, wykrmiti, zu füttern aufhören, pokrmiti, nakrmiti.
Aufgabe, f. zu arbeiten, zu machen, vloženj, wloženj, n. verrichten, wykonati, wyřjditi, 2) Aufgabe einer Frage, eines Räthsels, podánj, n. 3) Uebergabe, odewzdánj, wzdánj, podánj, n. 4) eines Amtes, Guts, wzdánj, n. 5) ein aufgegebener Satz, namjtka, f.
Aufgabeln, wysstárati, wykutiti.
Aufgang, m. wýchod, wzchod, m. wygitj, n. gegen Aufgang, k wýchodu, na wýchod, 2) dogitj, wygitj, n. 3) der Ort, an den man aufwärts geht, wzchod.
Aufgeben, den Geist, das Leben, dussi pustiti, wypustiti, zdechnauti, 2) niederlegen ein Amt, wzdáti auřad, 3) die Freundschaft aufgeben, přátelstwj zrussiti, rozpřáteliti, rozkmotřiti se, 4) etwas zu thun aufgeben vložiti, naložiti, 5) ein Räthsel, pohádku dáti, podati, 6 den Schülern eine Lektion, vložiti, 7) einem einen Brief, podati, odewzdati, dáti psanj, 8) eine Stadt, Festung, wzdáti, 9) ein Spiel, nechati hry, die Hoffnung, od nádége vpustiti, den Patienten, opustiti.

Aufgeblasen, nadutý, nafauknutý.
Aufgeblasenheit, f. nadutost, f.
Aufgeborsten, rozpuklý, rozsedlý, rozpuknutý, rozsednutý.
Aufgebot, n. wybjdka, f. pobjdka, f. wybjdnutj, n. 2) vor der Hochzeit in der Kirche, ohláſſka, f.
Aufgeboten, wybjdnutý, pobjdnutý, 2) in der Kirche, ohláſſený.
Aufgebracht, popuzený, rozzlobený, rozprchlený, 2) eingeführt wie eine Gewohnheit, začatý, na gewo wyneſſený, vwedený.
Aufgebrannt, ganz popálený, ſpálený.
Aufgebrochen, wylomený, wyražený, 2) aufgebrochenes Fleisch an Füßen, odznobenina, f. odznobenj, omrazenj, n.
Aufgebunden, rozwázaný.
Aufgebung, eines Amtes, f. wzdánj, n. 2) des Geistes, wzdechnutj, ducha puſſtěnj, wypuſſtěnj, n. s. Aufgabe.
Aufgedeckt, odkrytý, 2) proſtřený.
Aufgedrungen, wſtrčený, naſtrčený, wecpaný, wnutkaný.
Aufgedungen, nagmutý, nagatý.
Aufgefangen, ſchytaný, pochytaný, polapaný.
Aufgefischt, nalowený, vlowený.
Aufgefordert, wyžádaný, wybjdnutý, wyzwaný.
Aufgefressen, ſežraný.
Aufgefrischt, občerſtwený, 2) zum Streite, podnjcený, powzbuzený.
Aufgeführt, nawezený.
Aufgegangen, wyſſlý.
Aufgegeben, vložený, 2) wzdaný.
Aufgegossen, nalitý.
Aufgegürtet, rozpáſaný, odpáſaný.
Aufgehalten, zdržený, zadržený.
Aufgehäufet, wrchem narownaný, nakopčený, nahromážděný, nawrchowaný.
Aufgehauen, rozťatý, rozſekaný.

Aufgehen, wie die Sonne, der Mond, wycházeti, wygjti, wycházeti, 2) wie ein Teig, kynauti, kwaſem zředňauti, 3) wie ein Gewächs, wycházeti, wypukowati, pupeněti, wyrážeti, 4) wie eine Thüre, odmykati ſe, otwjrati ſe, die Thüre geht auf, dwéře ſe odmykagj, otwjragj, 5) aufgehen wie eine Wunde, zgitřiti ſe, 6) wie ein Knoten, rozwázati ſe, rozwzliti ſe, rozpogiti ſe, 7) verbraucht werden, wie ein Holz, Wein, auch Aufwand haben, machen, in diesem Hause gehet jährlich vieles auf, w tom domě ročně mnoho ſe ztráwj, wygde, wie Geld, wygjti, ztráwenu, vtracenu býti, ztráwiti, vtráceti ſe, er läßt viel aufgehen, vtrácý mnoho, dobře tráwj, 8) wie eine Blase oder Geschwür, rozpuknauti, propuknauti, prowaliti, protrhnauti ſe, 9) wie Feuer, ſtráwenu býti, ohněm ſegiti, w ohni zahynauti, 10) wie Eis, pauſſtěti, rozpauſſtěti ſe, 11) es geht mir ein Licht auf, die Augen gehen mir auf, porozumjwám, ſpatřugi, wcházý mi ſwětloſt, doſtáwám ſwětloſt wtom otwjragj ſe mi oči, 12) die Augen sind ihm darüber aufgegangen, oči ſe mu nad tjm pozaſtawily, oči na tom nechal, 13) in der Stube auf und abgehn, přecházeti, 14) wie der Staub, Nebel, Rauch, wyſtaupiti, wie das Feuer, wzegnauti ſe, es ist ein Feuer aufgegangen, wzňal ſe oheň, imgleichen figürl. im Feuer, Rauche aufgehen, w kauř a popel ſe obrátiti, obrácenu býti, ſhořeti na prach, popelem lehnauti, 15) von den Pflanzen und Gewächsen, wie die Blumen, rozwjgeti ſe, pučiti ſe, bručiti ſe, wypukati, 16) aufgehen, wie eine Thür, ein Schloß, ein Fenster, oder sonst was verbundenes, ver-

verschlossenes, otwjrati se, rozwjráti se, 17) aufgelöst werden wie die Naht, der Knoten, pustiti, rozpustiti se, 18) aufblühen, wzkwétnauti, wykwétnauti.
Aufgehenkt, powěssený, zawěssený, am Galgen, oběssený.
Aufgehetzt, nasstwaný, posstwaný.
Aufgähnen, wzýwati, vsta rozdjrati.
Aufgehoben, verwahrt, schowaný, 2) in die Höhe, wyzdwihnutý, wzdwihnutý, 3) abgeschaft, zrussený, wyzdwižený.
Aufgeholfen, spomožený.
Aufgekratzt, rozsskrábaný.
Aufgekräuselt, nakaděřený, zkaděřený, zkaděřawený, nakučerowaný, zkučerowaný, zkudrnělý.
Aufgeladen, naložený.
Angelaufen, naběhnutý, naběhlý.
Aufgeld, n. záwdawek, m.
Aufgeleckt, wyljzaný.
Aufgelegt, naložený, 2) geneigt, způsobený, ich bin dazu itzt nicht aufgelegt, nynj kromu negsem spůsoben, nemám kromu, do toho chuti.
Aufgelöst, rozwázaný, vom Feßeln, rozkowaný.
Aufgemacht, otewřený.
Aufgemahlen, rozemletý, wymletý, vmletý.
Aufgemauert, wyzděný.
Aufgemerkt, naznamenaný.
Aufgemuntert, powzbuzený.
Aufgenommen, přigatý, přigmutý.
Aufgenöhthigt, donucený, přinucený, wnutkaný.
Aufgeopfert, obětowaný.
Aufgepackt, nakládaný, naložený.
Aufgeputzt, wysslechtěný, osslechtěný, wyssperkowaný, wykrásslený.
Aufgeräumt, vkljzený, vložený, 2) munter, ochotný, zochotnělý, weselomyslný.
Aufgereckt, pozdwižený, zpřjmený.
Aufgerichtet, wztýčený, zpřjmělý, zbočený, wzhůru postawený.
Aufgerissen, natržený, natrhnutý.
Aufgesagt, odřikaný, odřeknutý, 2) wypowězený.
Aufgescharret, wyhrabaný, wykopaný, rozhrabaný.
Aufgeschlossen, odemknutý.
Aufgeschnallt, odepnutý, rozepnutý.
Aufgeschnürt, rozstehnutý, rozpussťený.
Aufgeschoben, odložený, protažený, odtažený, pozlizený.
Aufkeschossen, wystřelený, wytáhlý.
Aufgeschrieben, napsaný.
Aufgeschürzet, podkasaný, okasaný, nakasaný, podkasalý, ein wenig, podkasánek, m.
Aufgeschüttet, nasypaný, vom Wasser, nalitý.
Aufgeschwollen, oteklý, naběhlý.
Aufgesetzt, posazený.
Aufgesoten, zwařený, zewřený.
Aufgespalten, rozsedlý.
Aufgesperrt, odemknutý.
Aufgesteckt, nastrčený.
Aufgestellt, postawený.
Aufgestiegen, wystaupený.
Aufgestreut, nasypaný.
Aufgesucht, pohledaný, wyhledaný.
Aufgethau, odemčený.
Aufgethürmt, nakopčený, do makowice wystawený.
Aufgetragen, nanessený, nanossený, přinessený, 2) befohlen, poručený, wzložený.
Aufgetrennt, rozpáraný, rozedřený.
Aufgewachsen, wyrostlý, vrostlý, zrostlý.
Aufgewärmt, ohřitý, ohřjwaný, 2) aufgewärmtes Zeug, lonské sljwy, spoměla babka dětka plakati, lonské sljwy připomjná, prov.
Aufgeweckt, probuzený, 2) munter, zochotnělý, weselomyslný, w dobré chuti ochotný, 3) ein aufgeweckter Kopf, důmyslný, důwtipný, schopná hlawa.
Aufgewecktheit, f. ochotnost mysli, zochotnělost, weselomyslnost, weselá mysl.

Aufgewendt, wynaložený.
Aufgewickelt, nawinutý, 2) rozwinutý, wywinutý.
Aufgewiegelt, zbauřený, spiknutý.
Aufgewiesen, vkázaný.
Aufgewölbt, wzklenutý, wyklenutý.
Aufgeworfen, naházený, 2) aufgeworfenes Maul, nadutá huba; f. 3) aufgeworfene Erde zwischen zwo Furchen, brážda, f. záhon, m.
Aufgewunden, nawjgený, nawinutý.
Aufgezäumt, navzděný.
Aufgezehrt, strávený, wytráwený.
Aufgezeichnet, naznamenaný.
Aufgezogen, erzogen, wychowané, zwedený, 2) aufgezogene Saiten, aufgezogene Uhr, natažené struny, f. natažené hodiny.
Aufgießen, naljti, naljwati.
Aufgraben, wyhrabati, wykopati, von einander, rozhrabati, rozkopati.
Aufgreifen, zwednauti, popadnauti, 2) auf etwas, popadati.
Aufgrünen, zelenati, bručiti se.
Aufgürten, in die Höhe, podpásati, ohrnauti, 2) losgürten, rozpásati, odpásati, 3) mit einem Gurte, auf etwas befestigen, vpásati.
Aufhaben, den Hut, die Mütze, klobauk na hlawě mjti, ein Amt, eine Pflicht, vřad na sobě mjti, 3) offen haben, z. B. den Mund, otewřenau hubu mjti.
Aufhacken, die Erde, rozkopati, das Holz mit der Axt, rozkálati, das Eis, prosekáwati, prosekati, rozsekati, etwas mit dem Schnabel, rozdobati, rozklofati, durch Hacken alle machen, dosekati, dosstjpati, rozsstjpati, rozsekati, rozrubati, rozkálati.
Aufhäckeln, rozepnauti, rozstehnauti.
Aufhäften, s. Aufschäften.
Aufhäfteln, s. Aufhäften.
Aufhängen, s. Aufhenken.
Aufhalten, einen, die Thränen, zdržeti, zdržowati, 2) den Feind, den Dieben, den, oder das Flüchtige, zadržeti, 3) sich über etwas, einen, pozdržowati, pozdržeti se nad něčjm, zatjnati se nad něčjm, pozastawiti se, pozastawowati se, 4) sich in einer Stadt, zdržowati se, 5) die Hände, den Hut, die Schürze, um etwas zu empfangen, držeti, nadržeti, nastawiti 6) in die Höhe, podržeti, nadržeti, halten sie mich nicht auf, nezdržugj mne, 7) figürl. den Fortgang einer Sache hindern, z. B. die Uhr, Post, den Krieg, Proceß, sich bey einer Sache, zdržeti, zdržowati, pozdržeti, 8) bey sich behalten, Unterhalt geben, zdržowati, sich an einem Orte, zdržeti se zdržowati se, einwenig. 9) auf einige Augenblicke, Stunden, zastawiti se, halte dich hernach bei mir wenig auf, zastaw se potom v mne, 9) aufhalten einen im Gehen, Reiten, Fahren, zastawiti, zadržeti.
Aufhaspeln, rozmotati, rozwjti, 2) auf etwas haspeln, namotati, nawjti, 3) durch Haspeln alle machen, domotati, wymotati.
Aufhäufen, nakopčiti, nahromážditi, nawrchowati, nahromaditi, nawrssowati.
Aufhauen, rozetnauti, roztjti, rozkoliti, 2) durch Hauen alle machen, dotjti, dotnauti, dokálati, dorubati.
Aufheben, in die Höhe, oder etwas Gefallenes, Liegendes, wyzdwihnauti, zdwihnauti, zwednauti, ein wenig den Kopf, přizdwihnauti hlawy, pozdwihnauti, 2) verwahren, schowati, vložiti, 3) abschaffen, zdwihnauti, wyzdwihnauti, 4) den Krieg,

Streit, oder Belagerung, po-, nechatiß, zanechati, nechati wálky ꝛc 5) Schande, Ehre, cti, hanby dogjti, nabyti, hanbu wzýti, 6) in der Landwirthschaft vom Getreide, ſklizeti.
Aufheber, m. wyzdwihowatel, m. 2) ein Werkzeug, zdwihadlo, n.
Aufheben, s. Aufhebung, viel Aufhebens von etwas machen, mnoho powiku, ſláwy o něčem nadělati.
Aufhebung, f. einer Gewohnheit, f. wyzdwiženj, n. 2) des Krieges, ponechánj, n. 3) Verwahrung, schowánj.
Aufheften, připnauti, přistehnauti, 2) losmachen, rozepnauti, rozstehnauti.
Aufheitern, der Himmel heitert sich auf, gasnj se, wygasňuge, rozgasňuge, wybjrá se, einen, zochotniti, rozweseliti, obweseliti, powyrazyti, obgasniti, sich aufheitern, zochotniti, rozweseliti se.
Aufheiterung, des Himmels, f. wygasněnj, rozgasněnj, wybjránj, n. 2) zochotněnj, n. zochotnělost, f. rozweselenj, n. obweselenj, n.
Aufhelfen, ſpomocy.
Aufhellen, wieder helle machen, aufheitern, wygasniti, rozgasniti, obgasniti, der Himmel hellt sich auf, nebe se wybjrá, gasnj, wygasňuge, probjrá, 2) erleuchten, bestrahlen, obgasniti, 3) deutlich werden, wygasňowati se.
Aufhenken, powěsyti, zawěsyti, Wäsche, ein Kleid, den Degen, Hut, powěsyti, wěsseti, einem etwas, figürl. imgleichen aufbinden, etwas, záwěsyti, 2) einen Dieben, oběsyti, 3) einem eine Lüge, zawěsyti někomu lež, někomu nedwěda na nos powěsyti, prov.
Aufhetzen, mit Hunden aufjagen, wyſſtwati, 2) in figürl. Bedeutung, zu etwas reizen, wider einen andern aufbringen, poſſtwati, podſſtjwati.
Aufhetzer, m. poſſtěwač, podſſtěwáček, m.
Aufhorchen, poslauchati, poslyſſeti.
Aufhören, přestati, přestáwati, höre auf zu weinen, přestaň plakat, 2) seine Endschaft erreichen, sowohl dem Orte als der Zeit nach, ſkonáwati se, ſkonati se, pominaut, přestat, hier hört das Gebirge auf, zde se hory ſkonáwagj, hier hört das Buch auf, zde se kniha ſkonáwá, mit der Zeit hört alles auf, časem wſſecko pomine.
Aufhüllen, s. Enthüllen.
Aufhüpfen, poſkakowati, wyſkakowati, ſtřubowati, ſtřečkowati.
Aufjagen, wyháněti, wyhnati, 2) naháněti.
Aufkämmen, včesati.
Aufkaufen, nakaupiti, ſkaupiti, pokaupiti.
Aufkäufer, m. saukup, m. ſkupowatel, m.
Aufkehren, smjtati.
Aufkehrig, m. smetj, f. pl.
Aufkeimen, rozwjnati, wypučiti, pučiti, bručiti se, wypukati.
Aufklaffen, rozsednauti se.
Aufklären, wieder klar, heiter machen, gasniti, rozgasniti, wygasniti, obgasniti, das Wetter, der Himmel klärt sich auf, nebe se wygasňuge, gasnj, rozgasňuge, wybjrá se, probjrá se, 2) figürl. obgasniti, wygasniti, zochotniti, obweseliti, sein Gesicht kläret sich wieder auf, twář geho se zase wygasňuge, 3) deutlich machen, erklären, z. B. ein Räthsel, eine Stelle, wyſwětliti, 4) den Verstand, klug machen, oſwjtiti, obgasniti, wygasniti, aufgeklärter Verstand, oſwjcený, wygasněný rozum.

Aufklärung, f. des Himmels, rozgasněnj, wygasněnj, wybjránj, rozbjránj, n. zochotnělost, f. 3) oswjcenj, obgasněnj, n. wygasněnj.
Aufklauben, zbjrati.
Aufkleiben, přilepiti, přilepowati.
Aufkleisten, přikljti, přiklegowati, přikljziti.
Aufklettern, wylezti, wysaukati se.
Aufklopfen, roztlaucy, rozklepati.
Aufknacken, rozlausknauti.
Aufknöpfen, rozepnauti, rozpjnati.
Aufknöten, rozwzliti.
Aufknüpfen, aufhenken, připnauti, připogiti, powěsyti, einen Dieb, zlodège oběsyti, wěsseti, 2) losmachen, rozpogiti, rozepnauti, rozwázati.
Aufkochen, wařiti se.
Aufkommen, emporkommen, wygjti, wzhůru přigjti, wyniknauti, 2) am Leben bleiben, zůstati při ziwobytj, 3) zunehmen, in Ansehen, zu Vermögen kommen, zmáhati se, zmocy se, znikati se, zniknauti se, wotawiti se, zwotawiti se, wywáznauti, 4) 4) von einer Krankheit, genesen, wygjti z nemocy, vzdrawiti se, wywáznauti, zhogiti se, zniknauti nemocy, přigjti k zdrawj, okřjwati, okřáti, er wird schwerlich aufkommen, sotwa ztoho wygde, wywázne, sotwa se vzdrawj, 5) entstehen, doch größtentheils nur von Gewohnheiten, und Gebräuchen, Mode, werden, zu werden anfangen, nastati, nastáwati, wzniknauti, 6) einen nicht aufkommen lassen, nedati zniku někomu, nedati zniknauti někomu.
Aufkommen, das, s. Ankunft.
Aufkrämpen, ochljpiti.
Aufkratzen, eine Wunde, rozsskrábati, rozdrbati, sich, vsskrábnauti se,
Aufkrausen, s. Aufkräuseln.
Aufkräuseln, zkadeřiti, zkadeřawiti, nakadeřiti, nakudrniti, zkučerowati, nakučerowati.
Aufkündigen, wypowědjti, 2) verlassen, eine Gewohnheit, wýhost dáti obyčegi, odřjcy se obyčege, zhostiti se obyčege.
Aufkündigung, f. wýpowěd, f. wypowěděnj, n.) odeřčenj, n. zhostěnj, n. weyhost, m.
Aufkunft, f. Zunehmung, das Gedeyen, Fortkommen im Ansehen' znikánj, zniknutj, n. znik, m, zmahánj, n. wywáznutj, von einer Krankheit, Genesung, vzdrawenj se, wygitj z nemocy, zniknutj nemocy, zhogenj se, n. okřjwánj, okřánj, wywáznutj, einer Mode, Gewohnheit, nastánj, nastáwánj, zniknutj, znikánj, n. znik, m.
Aufladen, naložiti, nakládati, wložiti, Mist, hnůg nakládat, 2) auf sich laden, na se wzýti, wložiti, vwaliti, einem vieles aufladen, wložiti, zawaliti, vwaliti mnoho na někoho, eine Bürde, Last, břjmě vwrcy, vwaliti, zawaliti, wložiti, wzložiti.
Auflader, m. nakládač.
Auflage, Beschwerung, f. náklad, m. 2) einer Strafe, wloženj, vloženj pokuty, n. 3) Gaben, daně, f. 4) auf etwas große Auflage thun, weliký náklad na něco činiti, wěsti, 5) Auflage eines Buches, wydánj, naloženj, n. náklad, m. 6) Zusammenkunft, schůzka, f. 7) Kolekte, snůsska.
Auflangen, wysáhnauti, dosáhnauti; Steine, Holz, &c podáwati.
Auflanger, m. podáwač, m.
Auflassen, die Thüre, nechati otewřených dweřj, nezamykati.
Auflauern, einem, čjhati, počjhati, na někoho.
Auflauf, des Volks, m. sběh, sylук, m. shluknutj, shlaučenj

stek,

nutj lidu, n. 2) des Wassers, přjtok, m. zwodněnj, n. 3) gewisse Speise, bublanina, f. 4) der Kosten, wzrost.m.

Auflaufen, aufschwellen, naběhnauti, 2) wie eine Beule, naskočiti, 3) wie das Wasser, přitecy, zwodniti se, 4) wie der Teig, naběhnauti, 5) aufgehen, von Pflanzen und Gewächsen, wynikati, wypučati, wystřelowati, wyrážeti, 6) der Zahl nach, wzrosti, wyrostj, zmnožiti se.

Aufleben, obžiwnauti, ožiti, obžiti.

Auflecken, wylizati, zlizati.

Auflegen, auf etwas, položiti, wložiti, klásti na něco, sich auf den Tisch, nastůl se položiti, klásti, 2) ein Pflaster auflegen, přiložiti, einem einen Eid, Buße, Strafe, Steuer, Stillschweigen, vložiti, vkládati, 4) einem eine große Last, weliké břemeno někomu naložiti, vwaliti, zawaliti, na někoho wložiti, 5) einem eine Strafe, wložiti, vložiti, 6) ein Buch, naložiti, wydati knihu, 7) Stimme zur Musik, předložiti.

Auflehnen, sich, opjrati, podpjrati, zpodepřjti, zpoléhati, zpoléhnauti se, 2) sich wider die Obern, figürl. zpjčiti, zpauzeti se, zpjrati se, zepřjti se, 3) sich in die Höhe wie ein Pferd, zpjnati se, zepnauti se.

Auflehnung f., podepřenj, zpodepřenj, zpolehnutj, 2) wider den Obern, zpjčenj, zepřenj, des Pferdes, zpjnánj, n.

Aufleimen, přikljžiti.

Auflesen, zbjrati, sebrati, wo hast du es aufgelesen? kde sy to ho nazbjral? nabral?

Aufliegen, auf etwas, přiléhati, naléhati, 2) wund liegen, proležeti se, 3) vom müßigen Gesinde, zaležeti se.

Auflockern, locker machen, oblewiti, oslabiti, 2) Papier u. d. gl. schljpiti, 3) die Erde, rozhrabati, rozkutiti, Haare u. d. gl. rozčechrati.

Auflösen, etwas zusammengebundenes, rozwázati, ein zusammgefügtes, od. zusammengebundenes, Werk, rozpogiti, 2) die Knoten, rozvzliti, vzly rozwázati, einen Knopf, rozepnauti, 3) die Bande, rozkowati, okowy odkowati, 4) Zweifel, Schwierigkeiten, wykládati, wyložiti, wywesti z pochybnosti, 5) Räthsel, eine Frage, Aufgabe, rozplesti, rozwinauti, vhodnauti, wyplesti, 6) die Sünden, rozwázati,rozhřessiti8)Metalle,přeháněti, přepausstěti, rozpustiti, 9) sich im Wasser auflösen, rozplynauti se, rozpustiti se, 10) die Theile eines Körpers flüßig machen, z. B. das Eis, das Salz, das Metall, rozpausstěti, rozpustiti, přepustiti, 11) einen Satz in seine Theile, rozwrhnauti, rozebrati, rozlamowati, 12) sich in Thränen, rozplynauti, rozpustiti se w slze, 13) aufgelöst werden, sterben, odlaučenu, rozlaučenu býti, 14) die Ehe, die Bande der Ehe, rozlaučiti, 15) die Augen, oči otewřjti.

Auflöslich, rozwázatedlný, rozpogitedlný.

Auflösung, f. rozwázánj, rozpogenj, n. 2) rozvzlenj, n. 3) rozkowánj, odkowánj, n. 4) wykládánj, wyloženj, n. 5) vhodnutj, wypletenj, n. rozwinutj, rozpletenj, 6) rozhřessenj, n. 7) rozwázánj, n. 8) přeháněnj, rozpusstěnj, n. 9) rozplynutj, n. 10) rozlaučenj, beim Leinweber, spausst.f.

Auflöten, nakljti, naklegowati, přikljti.

Aufmachen, eröffnen, otewřjti, odemknauti, einen Brie, psanj otew=

otewřjti, imgl. einen Sackbeutel, Ballen, Stück Tuch, 2) sich aufmachen, zdwihnauti se, powstati, 3) aufhängen, ein Bild, přidělati, přičiniti, 4) ein Stück wie die Spielleute, zadělati, 5) Nüsse, ořechy otewřjti, rozsskořepiti, 6) ein Gewebe, Band, Knoten, rozprawiti, rozetkati, rozplesti, rozpletati, rozwzliti.

Aufmahlen, ein Bild naobrazyti, napodobiti, barwami wynesti, namalowati, 2) das Getreid, zemliti, vmliti, domliti.

Aufmauern, wyzdjti.

Aufmerken, Acht geben, pozorowati, pozor mjti, dáti, sstřjti, zuhören, s pozorem poslauchati, vssi nastawiti, doslýchati, oko nésti, vcho wlécy, 2) aufzeichnen, naznamenati, poznamenati.

Aufmerksam, pozorný, pozorliwý, ssetrný.

Aufmerksam, adv. pozorně, pozorliwě, ssetrně.

Aufmerksamkeit, f. pozornost, pozorliwost, ssetrnost, f. pozor, m. pozorowánj, n. Zuhörung, poslauchanj, doslýchánj, oka nessenj, vcha wlečenj, n. imgleichen, Achtung, Bereitwilligkeit, Dienstbeflißenheit, ssetrnost, ochotnost, f.

Aufmerkung, f. naznamenánj, poznamenánj, 2) pozor, m.

Aufmunterer, m. wzbuzowatel, ponukač, m.

Aufmuntern, einen aus dem Schlafe, buditi, zbuditi, probuditi, ze spanj wyrazyti, 2) anreitzen, aneifern, probuzowati, 3) figürl. lustig machen jemand, wyrážeti, obweseliti, obweselowati, wyrazyti, powyrazyti, wzbuzowati, popuditi, ponaukati.

Aufmunterung, f. aus dem Schlafe, zbuděnj, probuděnj, n. 2) wzbuzowánj, wzbuzenj, popuzenj, ponaukánj, n. probuzenj, n. 3) wyrazenj, n. obweselenj, n.

Aufmutzen, übel aufnehmen, za zlé wykládati, einem etwas, wyčjtati, wyteykati, alles, omlauwati.

Aufnähen, darauf nähen, nassiti, přissiti, 2) durch Nähen verbrauchen, wyssiti.

Aufnageln, přibiti.

Aufnagen, prohrýzti.

Aufnahme, f. přigjmánj, přigetj, přigmutj, n. 2) Wachsthum, přibýwánj, n. přjbytek, m. 3) an Kindesstatt, zaljbenj, za syna přigetj, zwolenj, n. 4) einer Summe Geldes, přigetj, n. přjgem, m. 5) Verbesserung des Zustandes, zwelebenj, in Aufnahme seyn, kommen, zwelebowati se, wzdělávati se, in Aufnahme bringen, zwelebowati, zwelebiti.

Aufnehmen, přigjti, přigjmati, přigmauti, etwas gut aufnehmen, za wděk přigjti, w dobré obrátiti, etwas übel, w zlé obrátiti, za dobré, zlé mjti, wzýti, bráti, etwas an sich nehmen něco na se wzýti, přigjti an Kindesstatt, zaljbiti sobě, zwoliti, za wlastnjho přigmauti; es mit einem aufnehmen, potkati se s někým, několho na se wzýti; ein Verhör mit einem, před se wzýti; in die Höhe, vom Boden, zwednauti, wyzwednauti, in den Himmel, in die Herrlichkeit, wzýti, přigjti; in der Feldmeßkunst, nawrcyl Geld, penjze se wydlužiti, wypugčiti, einen in sein Haus, in die Gesellschaft, přigmauti.

Aufnehmer, m. přigimač, přigimatel, m.

Aufnehmung, f. s. Aufnahme.

Aufnesteln, rozstehnauti, 2) einen Dieb, powěsyti.

Aufnöthigen, wstrčiti, cpáti něco, donutiti, přimusyti k něčemu.

Aufopfern, obětowati.

Aufs

Aufopferung, f. obětowánj, n.
Aufpacken, nakládati, naložiti; napěchowati, nawázati, navzliti, 2) öffnen, rozložiti, rozvzliti, rozwázati
Aufpappen, nalepiti, přilepiti.
Aufpassen, čjhati, počjhati na někoho, 2) anmessen, přiměřiti.
Aufpasser, m. čjhař, čjhač, m. čjhal, 2) jeder Aufwärter, hljdač, m.
Aufpfeifen, zapjskati, zapjsknauti.
Aufpflanzen, die Kanonen, nastrojiti, nastražiti děla, das Bajonet, připůsobiti, nastrčiti, die Fahne, wystrčiti.
Aufpflügen, zworati.
Aufpfropfen, nasazowati, nasaditi.
Aufpichen, nalepiti, přilepiti smolau.
Aufpicken, rozdobati.
Aufplatzen, rozpukati se, pukati, s. Aufbersten.
Aufpochen, zatlaucy, zatřjskati.
Aufpudern, naprássiti wlasnjm prachem, (napudrowati.)
Aufputz, m. ozdoba, okrasa, wýprawa, f. ssperky, pl. m. 2) die Handlung des Aufputzens, strogenj, ssperkowánj, wystrogenj, wyssperkowánj, vssperkowánj, vstrogenj, n.
Aufputzen, wysslechtiti, osslechtiti, wykrássliti, okrássliti, ssperkowati, wystrogiti, vstrogiti, ozdobiti, včistiti, ein Geschier, einen Degen, wyčistiti.
Aufquellen, wyprýsstiti se, prameniti, prýsstiti se, hmyzeti, 2) dick, ausgedehnt werden, aufgehen wie Gebackenes, Erbsen, Reis, das Brod in der Suppe, der Stockfisch im Wasser, bobtněti, nabobtněti, (nabobtnati) aufquellen machen, nechat nabobtnati.
Aufraffen, zusammenraffen, sebrati, zbjrati, zwednauti, zdwihnauti, von der Erde etwas, popadnauti, aufgerafftes Volk, zběř, f. 2) vom Falle sich aufraffen, wzchopiti, wzchytiti, wstýčiti se, 3) sich erholen, zmocy se, zmáhati se.
Aufräuchern, Fleisch, Würste, vditi.
Aufräumen, vkljzeti, vkliditi, spořádati.
Aufrauchen, rauchend machen, wykauřiti, 2) neutr. zakauřiti se wzhůru.
Aufrecht, gerade in die Höhe gerichtet, přjmý, zpřjmený, rowný, 2) figürl. aufrecht erhalten, Ruhe, Wohlstand, Gesetze, den Frieden, zachowáwati, zachowati, zpodpjrati, wzděláwati, aufrecht stehen, přjmo, zrowna, rowně státi, sich aufrecht stellen, zbočiti se, přjmo se postawiti, zpřjmjti se, bočiti se.
Aufrechnen, napočjtati, spočjsti.
Aufrecken, sich, pozdwihnauti, zpřjmiti se, wztýčiti se, 2) die Finger, den Hals, wztáhnauti, zdwihnauti, 3) die Ohren, nastawiti vssi.
Aufreden, namluwiti.
Aufregen, rohybowati, hýbati, pohnauti něčjm.
Aufreichen, podáwati.
Aufreiben, vertilgen, wegraffen, zetřjti, potřjti, zmařiti, setřjti, zahladiti, shladiti, vmořiti, wymořiti, wyhladiti, 2) sich aufreiben, vmořiti, zmořiti se, zmařenu býti, zmařiti se, 3) den Fuß, die Haut, odřjti, ossaustati, zpruditi, 4) den Hut, das Tuch, načesati, 5) die Farben, natřjti, alle Farben, wytřjti, alles Brod, alle Semmel, wystrauhati.
Aufreihen, nawljkati, nawljknauti.
Aufreissen, von einander, roztrhati, roztrhnauti, aufsetzen, rozsápati, ein Kleid, roztrhati, 2) das Maul, rozdjrati vsta, 3) eine Wunde, protrhnauti, eine Wunde wieder aufreissen, ránu zgjtřiti, 4) die Thüren stark aufmachen, rozhoditi dwéře, 5) bersten, trhnauti se, trhati se, wie

die

die Bretter, pukati, rozsedati se, 6) schnell auffahren, wytrhnauti se, protrhnauti se, wyrazyti se, 7) aufzeichnen, nastjniti.

Aufreizen, wzdrážditi.

Aufrennen, wrážeti, dorážeti, trkati, 2) eine Thüre, rozwrátit, rozhodit dwéře, man möchte Thüren mit ihm aufrennen, gest dubowy, gako dub, hňup, sliwoň, traup, m. prov.

Aufrichten, wstýčiti, zpřjmiti, zbočiti, narownati, 2) ein niedergeschlagenes Gemüth, wyrážeti, wyrazyti, powyrazyti, 3) eine Säule, ein Theater, wyzdwihnauti, wzdělati, 5) Gesellschaft, Freundschaft, ein Regiment, Bündniß, způsobiti, založiti, včiniti, vdělati, eine Handlung, ein Bißthum, ein Kloster, wyzdwihnauti.

Aufrichtig, vpřjmný, vpřjmý, 2) aufrichtige Waaren, als, Wein, Münze, Schrift, sprawedliwý, prawý.

Aufrichtig, adv. vpřjmné, vpřjmě, 2) sprawedliwě, práwě.

Aufrichtigkeit, f. vpřjmnost, vpřjmost, f. 2) Aechtheit, sprawedliwost, prawost, f.

Aufrichtung, f. wstýčenj, zpřjmenj, narownánj, eines Betrübten, wyraženj, powyraženj, n. einer Säule, Theaters, wyzdwiženj, wzdělánj, n. einer Gesellschaft, založenj, způsobenj, včiněnj, n. wyzdwiženj, n.

Aufriegeln, záworu odstrčiti, (odryglowati,)

Aufriß, m. nastjněnj, nawrženj, n.

Aufritzen, die Hände, natrhnauti, vsskrábnauti, 2) die Wunde, rozsskrábnauti, rozdrbati, zgitřiti.

Aufrollen, zusammenrollen, swinauti, auf od. um etwas, auseinander, nawinauti, nawjzeti, rozwinauti.

Aufrücken, vorwerfen, wyčjtati, wyteykat, 2) in die Höhe, powystrčiti

Aufrückung, f. wyčjtka, weytka, f. wyteykánj, wyčjtánj, n.

Aufruf, m. zawolánj, zwolánj. n.

Aufrufen, powolati, zawolati, zwolati.

Aufruhr, m. pozdwiženj, pohnutj, zbaukenj, n. bauře, baukra, f. rozbrog lidu, zpjčenj; pikel, m. Aufruhr erwecken, stropiti, zbuditi, pozdwihnauti, zdwihnauti, zbauřiti lid, stillen, dämpfen, spokogiti, vkrotiti, 2) figürl. in der höhern Schreibart, eine heftige Bewegung, zbaukenj.

Aufrühren, namjchati, 2) figürl: pohnauti, 3) erwähnen, in Bewegung setzen, eine alte längst vergessene Sache, obnowiti, rozdmjchati opět něco.

Aufrührer, m. buřič, m.

Aufrührisch, baukliwý, rozbrogný, aufrührisch seyn, bauřiti. baukliwým býti, werden, zbauřiti se, zpjčiti se, aufrührische Leidenschaft, baukliwá náruživost.

Aufrührisch, adv. baukliwě, rozbrogně.

Aufrupfen, wyteykati.

Aufrupfung, f. weytka, f. wyteykánj, n.

Aufrüsten, wystawěti lessenj.

Aufrütteln, potřásati, ztřásati, roztřásati, hmožditi.

Aufs, allernächste, co neydřjwe.

Aufsagen, hersagen, odřikáwati, řjkati, 2) Kapital, Wohnung, die Miethe, den Dienst, wypowědjti, 3) Freundschaft, wypowědjti přátelstwj, odpowědjti, odřeknauti, odřjcy se přátelstwa.

Aufsägen, prořezati.

Aufsammeln, zbjrati, sebrati, sezbjrati, vieles, nazbjrati.

Aufsammlung, f. zbjrka, f. sebránj, n.

Aufsatteln, osedlati.

Aufsatz, m. Ausarbeitung, Entwurf, nawrhnutj, nawrženj, n. 2) der Haare, Haube, cepenj, n.

Digitized by Google

n. 3) des Hauptes, der Kopfputz, pawčnjk, m. rausska, f. 4) bei der Tafel, dánj, nessenj, přinessenj, postawenj, n. 5) an Säulen, makowice, makowička, f. 6) bei der Wasserkunst, die auf die Hauptröhre gesetzte Röhre, cywka, f. 7) ein Stück, welches zum Zierrath auf einen Tisch, Ofen, Kamin, rc gesetzt wird, postawek, m. 8) Haß, Widerspenstigkeit, newrazenj, zanewřenj, n. wřeliwost, f. 9) zpaura, f. 10) eine solche Waage, stogaté wážky, f. plur.

Auffäßig, aufsäßig, aufstützig, newrážný, způrný, einem auffäßig seyn, newraziti, sočiti, wrčeti, werden, zanewřjti na někoho.

Auffäßig, adv. newrážně, způrně.

Auffäubern, wycissťowati, wyčistiti, wyslechtiti.

Auffaugen, vcycati.

Aufschaben, anschaben, nastrauhati, 2) heraus schaben, wystrauhati.

Aufschärfen, rozřjznauti, sich die Haut, kůži rozssaustati, rozdrbati.

Aufscharren, wyhrabati, rozhrabati.

Aufschauen, in die Höhe sehen, zhůru hleděti, pohleděti, wzhlédati, wzhleděti, popatřiti, wzezřjti, gegen Himmel, snesti oči k nebi, 2) die Augen aufthun, prohlédnauti, prozřjti.

Aufschauer, m. s. Aufseher.

Aufschäumen, zpěniti, wypěniti se.

Aufscheuchen, splassiti.

Aufscheuern, odrhnauti, drhnauti, 2) wund scheuern die Haut, rozdrbati, rozssaustati.

Aufscheuerung, f. drhnutj, odrhnutj, n.

Aufschieben, odkládati, odložiti, 2) ein Fenster, odstrčiti dwjřko.

Aufschiebung, s. Aufschub.

Aufschießen, geschwind in die Höhe wachsen, wypukati, wypuciti, wystřeliti, wytáhnauti se, 2) geschwind herauffahren, wie die Fische, wystřeliti se, 2) mit Schießen öffnen, rozstřjleti, rozstřeliti.

Aufschießling, m. weyrostek, heysek.

Aufschlag, m. Schlinge, worinn ein Vogel, Wild gefangen wird, pletka, sklonka, sklon, m. 2) auf einem Kleide, wýložek, m. wyloženj, n. 3) Ueberwag, wýwažek, m. 4) beym Werthe der Sachen, přiraženj, přiskočenj, n. 5) Auflage, poplat, poplatek, ssos, m. 6) Aufschlag einer Karte, snětj, n. 7) přirážek, přiskočenj.

Aufschlagen, mit Schlagen öffnen, rozrazyti, rozbiti, eine Thüre, ein Fenster, rozhoditi, b) wyrazyti, Nüsse, rozsskořepiti, roztlaucy, ein Bette, ztlaucy, zbiti postel, 3) das Bettuch, einen Tisch, přeložiti, 4) die Augen, oči otewřjti, odemknauti, prozřjti, prohljdnauti, 5) ein Gelächter, smjch strápati, spůsobiti, 6) einen Schuh, narazyti, 7) eine Karte, segmauti, 8) sich den Kopf, die Hand, rozrazyti, roztlaucy, rozwrátiti, 9) auf die Erde, na zem vhoditi, vdeřiti, Feuer aufschlagen, rozkřesati, oheň, roz od. zanjtiti, 10) Zelter, Lager, Wohnung, rozbiti stany, 11) einen Wohnsitz, zarazyti, 12) ein Buch, rozwinauti knihu, 13) das Getreid schlägt auf, na obilj přiskakuge, přirážj, 14) einen Rock, založiti, wyložiti.

Aufschläger, m. poplatnjk.

Aufschlichten, narownati, wyrownati.

Aufschließen, odmykati, odemknauti, otewřjti, 2) einem sein Herz, sich selbst, zgewiti, wygewiti, 3) deutlich machen, wygádřiti.

Aufschließung, f. Aufschluß, odemčenj, odemknutj, otewřenj, 2) zgewenj, 3) wygádřenj.

Auf-

Aufschlitzen, rozedřjti, rozpárati.
Aufschluß, m. odmykánj, odemčenj, odemknutj, otwjránj, otewřenj, n. 2) figürl. Entdeckung, z. B. der Gesinnungen, Gedanken, des Herzens, des Geheimnisses, zgewenj, wygewenj, 3) die Erklärung einer dunkeln unbekannten Sache, Stelle, wygádřenj, wygadrněnj, Aufschluß geben, zgewiti, wygewiti, na gewo wynesti; wygádřiti, wygadrniti.
Aufschmeißen, durch Schmeißen öffnen, rozhoditi, 2) auf etwas schmeißen, werfen, nahážeti.
Aufschmelzen, rozpustiti, rozplynauti se, 2) rozpustiti.
Aufschmieren, namazati.
Aufschmücken, wyšperkowati, wšperkowati, wystrogiti, wyšlechtiti, wšlechtiti.
Aufschnallen, rozepnauti, odepnauti, rozstehnauti, 2) dem Pferde den Mantelsack, připnauti, wpnauti.
Aufschnappen, auffangen, lapati, nalapati, polapiti, figürl. Worte, slowa lapati, chytati, wchytiti, polapiti, ein Schloß, natáhnauti; das Schloß schnappt auf, zámek se spausstj.
Aufschneiden, Brod, rozkrágeti, den Gästen auf den Teller, nakrágeti, 2) das Holz, rozřezati, 3) das Tuch, rozstřjhati, 4) aufschneiden, stark lügen, bez prachu střjleti, střjleti Chlumeckým prachem, prpv. 2) mit einem Schnitte bemerken, z. B. auf das Kerbholz schneiden, nařezati, nařjznauti, nawraubiti, wraubiti, 3) vermittelst eines Schnitts öffnen, rozřjznauti, Tuch, rozstřjhnauti, Brod, Kuchen, roztrogit, alles Brod, et rozkrágeti, zkrágeti; rozřezati, zřezati; rozstřjhati.
Aufschneider, m. krageč, m. 2) Lügner, Prahler, bez prachu střelec, lhář, m.
Aufschneiteln, oklestiti.
Aufschnellen, wymrsknauti, wymrsstiti.
Aufschnitt, m. rozkrogek, rozřezek, rozparek, m.
Aufschnüren, rozstehnauti, ropustiti.
Aufschößling, m. wýstřelek, m. 2) ein junger Mensch, wýrostek, weytažek, tahljk, tahljček.
Aufschossen, wypukati, wypučiti, na horu wystřeliti.
Aufschrauben, roztočiti.
Aufschrecken, zděsyti, wděsyti, wleknauti, wstrassiti, wyděsyti, wystrassiti.
Aufschreiben, napsati.
Aufschreibung, f. napsánj, n.
Aufschreyen, zkřjknauti, wykřjknauti, 2) einen Schlafenden, křikem zbudit, probudit.
Aufschrift, f. nápis, nadpis, m.
Aufschub, m. odklad, odtah, průtah, m. odloženj, odkládánj, n.
Aufschürzen, podkasati, okasati, obrnauti, osukowati.
Aufschüsseln, na misu wyložiti.
Aufschütteln, natřásti, Betten, Stroh, protřásti, roztřásti
Aufschütten, auf etwas schütten, naliti na něco, 2) Korn zum Mahlen, nasypati, 3) Pulver auf die Pfanne, prach na pánwičku wsypati, nasypati.
Aufschüttung, f. nalitj, naljwánj, n. 2) nasypánj, n. 3) wsypánj, nasypánj, n.
Aufschwänzen, ocas podwázati.
Aufschwärzen, načerniti.
Aufschwellen, otýkati, napuchnauti, opuchnauti, nadauti, rozdauti, nadmauti se, 2) wie das Wasser, zdauti, wydauti se, rozwodniti se, 3) stolz werden, nadýmati se, 4) act. nadýmati, nadmauti, rozdauti.
Aufschwellen, das, Aufschwellung, f. otok, m. otečlina, f. otečenj, n. otékánj, n. opuchlina, f. 2) des Meers, zdutj, wydýmánj

nj moře, rozlitj, rozwodněnj, n.
Aufschwemmen, naplawiti, naplawowati, als Brod, zakwasyti, nakwasyti, die Erde, zkypřiti, zlehčiti, zředití.
Aufschwemme, f. náplawka, f.
Aufschwemmer, m. náplawač, m.
Aufschwingen, sich in die Höhe heben, wymrsstiti se, wyweyssiti se, wznesti se, wie die Vögel, wzletěti, wyletěti, 2) figürl, in der höheren Schreibart, wyweyssiti se, wznesti se wzhůru, wypnauti se.
Aufsehen, in die Höhe sehen, wzhůru wzezřjti, hleděti, wzhleděti, gegen Himmel, snesti oči k nebi, 2) die Augen aufthun, prohleděti, prozřjti, 3) aufmerken, pohleděti, 4) für einen sorgen, Acht haben, dohljžeti někomu.
Aufsehen, das, auf jemanden, pohleděnj, wzhlednutj, wzezřenj, popatřenj. n 2) dohljženj, n. großes Aufsehen machen, na odiwu býti, mnoho hluku, powisku nadělati.
Aufseher, m. dohledač, dohlidač, dozorce, m.
Aufseigen, odstawiti, odkogiti.
Aufsetzen, auf etwas, posaditi, wsaditi, den Hut, klobauk na hlawu dáti, wsaditi, eine Haube, imgl. sich aufsetzen, čepiti se, očepiti se, die Speisen, postawiti, sich aufsetzen auf den Wagen, auf das Pferd, posaditi se na wůz, na koně, 2) etwas in die Höhe, postawiti, sich im Bette, posaditi se, 3) seinen Kopf aufsetzen, swau hlawu mjti, swehlawcem býti, 4) etwas schriftliches aufsetzen, aufschreiben, postawiti, 5) die Kegel, sázeti, postawiti, stawěti, einen Holzhaufen, branicy stawěti, Geld im Spiel, sázeti, die Haare, ein Frauenzimmer aufsetzen, d. i. ihren Kopfputz ordnen, čepiti, očepiti, wlasy strogiti, Hörner, rohy nastawiti, sich wider einen aufsetzen, s. auflehnen, sich einem, protiwiti se někomu.
Aufsetzer, m. der Kegel im Spiel, sazeč, m.
Aufsetzig, s. Ansätzig.
Aufsetzung, f. kann in allen Bedeutungen des activi. gebraucht werden.
Aufseyn, wzhůru býti, 2) sich wohlauf befinden, dobře se mjti, 3) offen stehen, otewřjnu býti.
Aufsicht, f. dohljženj, opatrowanj, n. stráž, f. dohljdka, opatrnost, f. über jemanden haben, někoho opatrowati, pod opatrowánjm mjti, dohljžeti někonikomu, stráž nad někým mjti, mjti někoho na opatrnosti, unter eines Aufsicht seyn, stehen, býti pod něčjm opatrowánjm, strážj, opatrnostj.
Aufsichtspersonal, n. osoby dohljdačné, dohljdawé, plu. f.
Aufsieden, zwjrati, wywjrati, 2) activ. zwařiti.
Aufsitzen, sitzen, seděti, sich setzen, z. B. auf ein Pferd, wsednauti, wsedati na koně, posaditi se, sázeti se.
Aufsitzung, f. seděnj, wsednutj, wsedánj, n. posazenj, sázenj se.
Aufspalten, rozsstjpiti, rozekláti, 2) aufbersten, rozstaupiti, rozsednauti se, rozpukati se.
Aufspannen, natáhnauti, napnauti, den Bogen, napjnati, den Hahn beym Gewehr, Saiten, Tuch, natáhnauti, die Segel, rozestřjti, rozwlecy, rozwinauti, rozepnauti, natáhnauti, napnauti, roztáhnauti plachty, plátna, einen Fluß, Teich aufspannen, rozwodniti.
Aufsparen, zum künftigen Gebrauche versparen, vspořiti, naspořiti, vstřádati, nastřádati, vschrániti, vchowati, nachowati, 2) aufhalten, schowati.

Aufspeisen, s. Aufessen.
Aufsperren, otewřjti, otwjrati, odmykati, odemknauti, das Maul, otwjrati, rozdjrati vsta, die Augen, otewřjti, wywaliti oči.
Aufspielen, ein Stück zum Tanzen, zahrati
Aufspießen, napjchnauti, nabodnauti, nastrčiti na piku.
Aufspinnen, alles, wypřjsti, spřjsti, dopřjsti, 2) sich die Finger rozpřjsti sy prsty.
Aufspreizen, rozedřjti, rozepřjti,
Aufsprengen, die Thüre, wypáčiti, wyrazyti dwéře, 2) bersten, rozskočiti se, 3) mit Pulver, rozhoditi, rozmrsstiti.
Aufsprießen, aufsprossen, wotawiti, zwotawiti, wypučiti, wypukati, pučiti se.
Aufspringen, wyskočiti, wyskakowati, poskakowati, poskočiti, 2) bersten, rozskočiti, rozstaupiti se, puknauti, rozpuknauti, pukati.
Aufsprossen, s. Aufsprießen.
Aufsprößling, s. Aufschößling.
Aufsprudeln, zwjrati se, zblubončiti, 2) popuditi se.
Aufspulen, na klubko wjti, nawjti.
Aufspühlen, wypláknauti, splákanauti.
Aufspünden, odhraditi, ein Faß, načnauti,
Aufspüren, wysljditi, wystjhnauti.
Aufstämmen, zpodepřjti, podepřjti, zbočiti.
Aufstand, m. pohnutj, pozdwiženj, powstánj, n. 2) das Aufstehen vom Stuhle, powstánj.
Aufstappeln, s. Aufschlichten.
Aufstänbern, s. Aufstöbern.
Aufstechen, rozpjchnauti, 2) bei den Schustern, připjchnauti, 3) wystrčiti.
Aufstecken, in die Höhe auf etwas nastrčiti, eine Fahne, wystrčiti, nastrčiti, ein Licht, zastrčiti swjčku, auf einen Kirchenleuchter, wstrčiti, nastrčiti, 2) ein Frauenzimmerkleid, wysspendliti.
Aufstehen, wstáti, powstati, wywstati, von Todten, z mrtwých wstáti, wzkřjsyti se, 2) offen stehen, wie die Thüre, být otewřjnu, 3) auf etwas stehen, státi, 4) nach und nach langsam vom Krankenlager, genesen, powstáwati, 5) sehr früh zu einer Arbeit Morgens, přiwstati sy, 6) wider jemand, powstati, pozdwihnauti se, 7) entstehen, powstati.
Aufsteifen, Hüte, Wäsche, otužiti, ztužiti.
Aufsteigen, wstupowati, wystupowati, auf das Pferd, auf den Wagen, wstaupiti, wylezti na koně, na wůz, die Leiter, Treppe, lezti, wlezti, kráčeti, wstaupiti na řebřjk, na schody, 2) wie die Speisen im Magen, wystupowati, 3) wie der Rauch, Staub, wystupowati, aufsteigende Linie, postaupnost f.
Aufsteigen, das, Aufsteigung, f. wstupowánj, wystupowánj, n. kračenj, 2) des Magens, řjhánj, krkánj, wystupowánj, n. 3) der Mutter, wystupowánj, wstupowánj matky.
Aufsteigend, wstupugjcý, wystupugjcý.
Aufstellen, etwas, postawiti, wystawiti, 2) etwas öffentlich oder zum Verkaufe, wystawiti, 3) Zeugen, Beyspiele, Beweise, přiwoditi swědky, 4) Netze, osydla klásti, položiti tenata, nalíknauti, políknauti, naléčiti, 5) eine Mausfalle, nastrojiti, políknauti past, einen als Prediger, vstanowiti, postawiti.
Aufstemmen, sich, spoléhati, podpjrati se, zpodepřjti, zbočiti se.
Aufstöbern, wysstárati.
Aufstören, wzbuřowati, wzbauřiti.
Aufstoßen, auf etwas, wrazyti na něco, vrazyti se na něco, 2) den

den Kopf sich aufstoßen, prorazyti sobě hlawu, 3) alles aufstoßen, rozrazyti wsseckо, 4) mir stößt im Magen auf, sskytámi, dem es immer aufstößt, sskytač, m. die Speise stößt mir auf, to gjdlo mně strká na horu, 6) das Bier im Faße stößt auf, piwo se kwasý, vgjmá, 7) die Thüre aufstoßen, wywrátiti, wystrčiti, wyrazyti dwéře, 8) einem aufstoßen, begegnen, nanaradnauti něco, někoho, wrazyti na něco, někoho, nahodi ti se, es stieß mir eine gute Gelegenheit auf, nahodila se mi dobrá příležitost.

Aufstoßen, das, Aufstoßung, wraženj, vraženj, n. 2) proraženj, n. 3) rozraženj, n. 4) sskytánj, n. sskytawka, f. 5) strkánj na horu, n. 6) kwassenj, vgjmánj, n. 7) wywrácenj, wystrčenj, wyraženj, n.

Aufstößig, krank, nedužiwý, churawý, aufstößig seyn, werden, nedužiti, churawěti, zchurawěti, 2) wie der Wein, Bier, nákyslý, nawinulý.

Aufstreichen, natřjti, 2) mit dem Kleide irgendwo, zawaditi, 3) derb mit dem Bogen an die Geige, zařezáwati, řezati.

Aufstreichung, f. natřenj, 2) zawaženj, n. 3) zařezánj.

Aufstreifen, die Arme, sich, wyhrnauti, ohrnauti, wykasati, 2) in der Bewegung einwenig berühren, zawazowati, zawaditi, 3) sich die Haut, otřjti, setřjti sobě kůži.

Aufstreifung, f. in der Bedeutung des activi. wyhrnutj, ohrnutj, wykasánj, zawazenj, 2) otřenj, 3) setřenj, n.

Aufstreuen, Blumen, natrausyti, potrausyti, Pulver, Salz, Sand, nasypati, den Vögeln, sypati, nasypati.

Aufstreuung, der Blumen, f. natraussenj, potraussenj, n. des Salzes, Pulvers, Sandes, nasypánj, n. den Vögeln, zásyp, m.

Aufstülpen, Hut, zachlipiti, založiti.

Aufstürzen, vom Stuhle, wyskočiti, 2) auf etwas stürzen, oder decken, z. B. den Deckel auf den Topf, so auch die Haube, poklopiti, přiklopiti, zaklopiti.

Aufstützen, podepřjti, podpjrati, zpodepřjti, postawiti, podsaditi, sich, naléhati, naspoléhati, podepřjti se, zpolehnauti.

Aufsuchen, wyhledati, pohledati, hledati.

Aufsuchung, f. wyhledánj, pohledánj. n. hledánj.

Aufsud, m. vkrop, m. 2) der Liebe, figürl. vkrop lásky.

Aufsummen, sumowati se, sesumowati se.

Auftaumeln, zamotati se, zajevbrowati, zbráborati.

Aufthauen, wie Wasser, Eis, Schnee, táti, roztáti, rozmrznauti, 2) wie ein Fluß, rozmrznauti, rozmrazyti se, 3) activ. erweichen und flüßig machen einen gefrorenen Körper, rozmrazyti.

Aufthauung, f. roztagenj, n. 2) rozmrznutj, rozmraženj.

Aufthun, eröffnen, otewřjti, otwjrati, 2) sich aufthun, zdwihnauti se, 3) wie die Erde, der Himmel, odemknauti, otwjrati se, 4) wie eine Blume, Knospe, rozkládati se, pučiti se, rozwjgeti se, 5) ein Faß Bier, Wein, načjti, načnauti.

Aufthun, das, otewřenj, otwjránj, n. 2) zdwihnutj, n. 3) odemknutj, n. 4) rozkládánj, n. 5) načetj, n.

Aufthürmen, nakopčiti, do makowice wrstawěti, nawrchowati, nawrssowati, nahromaditi, sich, se.

Auftischen, přineſti, wstawiti, postawiti na stůl, im verächtlichen Verstande, oder im Scher-

ze, na mjsu wyklopiti, wyložiti.

Auftrag, m. Befehl, wloženj, poručenj, n. wznessenj, Auftrag thun, poručenj někomu včiniti, Auftrag haben, mjti poručeno, poručenj, 2) der Farbe, dánj barwy, m.

Auftragen, einem etwas, poručiti někomu, wznesti na někoho něco, ein Amt, Geschäft, wložiti, wznesti na někoho vřad, 2) die Speisen, přinásseti, wnásseti, 3) die Farben auftragen, wynásseti, wynesti barwami, dáwati barwy, 4) einen Riß, nawrcy.

Auftreiben, in die Höhe, wyháněti, wyhnati, 2) den Leib, nadauti, 6) in der Landwirthschaft den Acker lockerer machen, zkypřiti, 4) einen aus seinem Sitz, oder Lager, wyhnati, wyháněti, wypuditi, ein Wild naháněti, wyháněti, 3) Leute Soldaten, Hilfsvölker, zbjrati, sebrati, 4) Waare, Geld, sháněti, slaukati, zbjrati; einen Mann zum Bräutigam, wyhledati, ein Stück Papier überhaupt ausfindig machen, suchen, ausforschen und erlangen, domakati se, dopjditi se, 5) auf etwas treiben, naráželi.

Auftreibung, f. des Wildes, naháňka, f.

Auftrennen, rozpárati, rozedřjti.

Auftreten, den Fuß aufsetzen, nastaupiti, dostaupiti, wstaupiti, nakročiti, nasslápnauti, dosslápnauti, ich kann nicht mehr auftreten, nemohu gak nálezj na nohu dostaupit, 2) auf dem Schauplatz oder sonst wo auf einem öffentlichen Ort um etwas zu reden oder sich zu zeigen, wystaupiti, 3) die Nuß, rozsslápnaut ořech.

Auftritt, m. wystaupenj, wstaupenj, 2) eines Schauspielers oder Redners, wýstup, m. wystaupenj, n. 3) ein Theil eines Auf-zuges im Schauspiele, Szene, imgleichen jedes merkwürdige Ereigniß, vkaz, m. 4) dasjenige worauf man tritt, Stuffe, weystupek, m. 3) ein wunderlicher Auftritt mit einem, přjběh, m.

Auftrocknen, act. sussiti, vsussiti, neutr. schnauti, vschnauti.

Auf und ab, na horu a dolů, auf und ab gehen, přecházeti.

Auf und nieder, zhůru a dolů

Aufwachen, procýtiti, probuditi, se, ze sna se protrhnauti, wytrhnauti, wyrazyti, 2) wie die Gläubiger, pozdwihnauti, zdwihnauti se.

Aufwachen, das, procytnutj, probuzenj, n.

Aufwachsen, wyrůsti, zrosti, wyrostati, wyrůsti, wzrosti, zrůsti brati.

Aufwägen, zwážiti, 2) zwedati.

Aufwallen, wie siedendes Wasser, wřjti, wywjrati, zwjrati, wie das Meer, zewřjti, zbauřiti se, wřjti, wie das Blut, wřjti, zwjrati, pěniti se, zpěniti se, von Gemühtsbewegungen, wzbauřiti se, bauřiti, wřjti.

Aufwallen, das, Aufwallung, des Meers, wřenj, zewřenj, zwjránj, n. 2) des Wassers, wywjránj, zwjránj, wřenj, n. 3) des Geblüts, Blutes, wřenj, zewřenj, pěněnj, zpěněnj, 4) heftige Gemühtsbewegung, wzbauřenj, bauřenj, wřenj.

Aufwällen, zwařiti, 2) in Haufen aufsetzen, nakopčiti, nahromaditi.

Aufwand, m. náklad, m. autraty, wydánj, großen Aufwand haben, mjti weliké autraty, wydánj, mnoho vtrácet, Aufwand machen, thun, s. Aufwenden.

Aufwärmen, ohřiti, ohřjwati, 2) figürl. eine veraltete Sache vorbringen, obnowiti.

Aufwarten, poslaužiti, posluhowati, přisluhowati, mit etwas, slaužiti s něčjm, poslaužiti.

Aufwärter, m. přisluhugjcý, posluhowač, posluhowatel, sluha, m. slaužicý.
Aufwärterinn, f. postugicý, služka, posluhowačka, posluhowatelkyně, f.
Aufwärtig, služebný, vslužný.
Aufwärtigkeit, f. služebnost, vslužnost, f.
Aufwärts, s. Aufwerts.
Aufwartsam, s. Aufwärtig.
Aufwartung, f. eines Dieners, vostaužený, vosluhowánj, slaužení, přisluhowánj, posluha, f. 2) eines Klienten, oder sonst zum Besuche, poklona, f. seine Aufwartung jemanden machen, složiti někomu swau poklonu, einen zur Aufwartung haben, někoho k postaužení mjti.
Aufwasch, m. Küchengeschirr, so aufgewaschen werden soll, nádoby kuchyňské k vmytj, f.
Aufwaschen, omýwati, oplakowati, zmyti, vmyti, die Wäsche, zpráti, wyprati.
Aufwascherinn, f. prádlj, f.
Aufweben, rozetkati, durch Weben verbrauchen, wytkati, setkati.
Aufwechsel, m. wýměna. f.
Aufwechseln, wyměniti.
Aufwehen, wywáti, wydauti, 2) figürl. durch Wehen hervorbringen, rozwáti, rozfaukati, rozdýmati, rozdauti.
Aufwecken, zbuditi, probuditi ze sna, ze spanj wyrazyti, die Todten, wzkřjsyti, z mrtwých zbuditi, 2) figürl dem Geiste nach munter, lebhaft machen, obweselit, wyrazyt, ochotným včinit, zochotnit, ein aufgewecktes Gemüth, ochotná mysl.
Aufwecken, das, zbuzenj, probuzenj, 2) wzkřjssenj, n.
Aufwecker, m. budič, probuzowatel, probuditel, zbuditel, m.
Aufweichen, rozměkčiti, odměkčiti
Aufweifen, nawjgeti, namotati.
Aufweinen, wzplakati.
Aufweisen, prowkázati.
Aufweisung, f. prowkázánj.
Aufwenden, nakládati, naložiti, wynakládati, wynaložiti, nákład wésti, činiti.
Aufwendung, s. Aufwand.
Aufwerfen, in die Höhe, wyhazowati, den Ball, nadhazowati, 2) eine Thür mit Steinen, wyrazyti, roztřjsknauti, 3) eigentl. das Meer wirft Schaum auf, das Wasser wirft Blasen auf, moře wyhazuge, wymjtá pěnu, woda bubliny, 4) die Erde, wyházeti, naházeti, nawezti zemi, einen Graben, Damm, dělati přjkop, einen Wall, násyp dělati, wykopati, 5) eine Frage, namjtati, nawrhowati otázku někomu, 6) sich zu etwas angeben, z. B. zum Anführer, wydáwati, wydati se za wůdce, sich zu gewissen Dingen, podwoliti, podrobiti se k něčemu, sich zum Könige, wydati, wyhlásyt se za krále, sich zum Könige, auch wřepiti, vwázati se w králowstwj, sich wieder jemand, s. Auflehnen, 7) die Würfel, kostkama pohodit, hodit, ge powrcy den Hut, hodit, wrcy klobauk na hlawu, 8) das Maul, nadmauti hubu, osupiti se, beim Loh und Rothgerber, prohazowati, aufgeworfene Nase, s. aufgeworfen.
Aufwerfen, das, Aufwerfung, f. wyhazowánj, n. des Balls, nadhazowánj, n. 2) wyházenj, nawezenj, n. 3) namjt a, f. namjtánj, nawrhowánj, n. naházka, [illegible]) wřepenj, vwázánj, n. [illegible] penj, n.
Aufwerts, [illegible], 2) hinauf, zhůru, einer so eine aufwerts gebogene Nase hat, pleskonosý, aufwerts gehend, powolně wysoký, aufwärts gehende Höhe,
rowol-

powolná wysokost, obwýssenost, obwýssnost, f.
Aufwickeln, auseinander wickeln, rozwinauti, rozplesti, rozmásti, 2) auf etwas, z. B. auf einen Knaul, nawinauti, die Haare, natočiti, nawinauti.
Aufwiegeln, spiknauti, zbauřiti, pozdwihnauti, bauřku w lidu stropiti.
Aufwiegeln, das, Aufwieglung, f. spiknutj, zbauřenj, pozdwiženj, bauřky stropenj, n. bauřka, f. pikel, m.
Aufwiegen, wysáhnauti, dosáhnauti.
Aufwiegler, m. buřič, m. tropič, tropitel bauře, pikelu strůgce, pikauss, m.
Aufwieglerisch, bauřliwý, adv. ě.
Aufwindeln, rozwinauti.
Aufwinden, auf einen Knaul, swjgeti, nawjti, nawjgeti, 2) von einander, rozwjgeti, wywigeti, 3) in die Höhe winden, sskřipcem zdwihati, sich wie ein Wurm, wywinauti se wzhůru, wypnauti se.
Aufwindung, f. swjgenj, nawjgenj, n. 2) rozwjgenj, wywjgenj, n. nawitj, n.
Aufwirken, bei den Bäckern, nahněsti 2) altes Garn, spřjsti, wypřjsti, 3) auflösen ein Gewirke, rozpřjsti, so auch die Aufwirkung.
Aufwischen, setřjti, smazati, wytřjti.
Aufwischhader, m. wonuce, f.
Aufwölben, wyklenauti, sklenauti.
Aufwühlen, Erde, oder sonst einen Haufen in die Höhe bringen, wyhrabati, wykutiti, 2) mit Wühlen ungleich machen, rozhrabati, rozkutiti.
Aufwurf, m. hromada, f.
Aufzählen, s. Aufzehlen.
Aufzäumen, ein Pferd, nauzditi, zuzditi, na uzdu pogiti, wzýti, 2) die Hüner in den Küchen, w hromadu wztáhnauti.
Aufzehlen, wysázeti, sázeti, wypočjsti, wypočitati, wyčjsti.
Aufzehren, strawiti, wytráwiti.
Aufzeichnen, naznamenati, poznamenati.
Aufzeichnung, f. naznamenánj, n.
Aufzeigen, prokázati, okázati.
Aufziehen, erziehen, wychowati, odchowati, zwesti, 2) ein Geschwür, protrhnauti wřed, 3) verzögern, protahowati, 4) jemand mit etwas, zdržowat, zdržet, 5) die Brücke, den Anker, most zdwihnaut, kotwicy wytáhnaut, zdwihnaut, wyzdwihnaut, 6) die Segel, plachty natáhnaut, roztáhnaut, napnaut, rozepnaut, 7) wägen, wážit, 8) zum Tanze, k tancy wzýt, brát, 9) einen Uebelthäter auf die Folter, natáhnaut, 10) wie die Sonne den Nebel, wytáhnaut, 11) wie ein Gewitter, Sturm, stahowat se, strhowat se, 12) prächtig, stkwostně sobě chodit, wykračowat, mit etwas aufgezogen kommen, přicházet o něčjm, 13) den Bogen, eine Saite, Uhr, den Hahn der Flinte, das Leder, 2c. natáhnauti, natahowati, 14) den Vorhang, wytáhnauti, 15) den Riegel, zatáhnauti, 16) auf die Wache, zatahowati, 17) spotten, vexiren, pokaussetí, mořiti někoho, 18) einen in einer Prüfung aufziehen, natahowati, 19) mit einer Bitte, Antwort, Entschuldigung, tahati, přitáhnauti, 20) Aufzug halten in einer Kleidung, wykračowati.
Aufzug, m. natazenj, der Soldaten, zatahowánj, n. in einem Schauspiele, wýtah, m. wytazenj, 3) Prozession, průwod, m. 5) Kleidung, oděw, ssactwo, wystrogenj, n. 5) Aufschub, průtah, 6) im Gewichte, weywážek, m.

Aufzugbrett, n. přetahowacý prkno, n.
Aufzugsbrücke, f. zdwihacý most, m.
Aufzugrad, n. natahowacý kolo, n.
Aufzwängen, rozpáčiti, mocý rozewřjti.
Aufzwängung, f. rozpáčenj, rozewřenj, n.
Aufzwecken, narážet, narazyt.
Aufzwingen, donutiti, přinusyti, k něčemu, přinutiti, wstrčiti, wnutiti, wecpati někomu něco.
Aufzwingung, f. donucenj, přinucenj, přinuſenj, n.
Augapfel, m. zřjtedlnice, zřetedlnice, f.
Auge, n. oko, n. zum Auge gehörig, oder was Augen hat, očnj, očitý, der große Augen hat, okatý, okáč, ohne Augen, bezoký, voll Augen, okatý, plnoočj, das Weiße im Auge, bělmo, n. bělost w oku, f. scharfe Augen, ostrowidé, bystré oči, vor Augen stellen, předočiti, před oči wložiti, předstawiti, předložiti, předestřjti, die Augen nie von jemanden lassen, nie verwenden, oči nespauštěti z někoho, die Augen auf jemanden werfen, mrštit, hodit na někoho okem, pohleděti, pohljdnaut, wzhljdnaut naň, oft, mrskat očima na někoho, po někom, očima házeti na někoho, stets, obnášet po někom oči, auf etwas heften, upřiti oči na něco, scheele Augen machen, maukiti se, possmukiti se, mračiti, sskrarediti se, zakrněti se, zasmussiti se, unter die Augen treten, gehen, chodit, přicházet na oči, unter die Augen sagen, do očj powjdat, die Augen gehen ihm auf, otwjragi se mu oči, jemand nur mit einem einzigen, oder auch kaum mit einem einzigen Auge erblicken, gewahr werden, zočiti, sezřjti, die Augen gehen mir über, přechdau, pocházegi, přecházegj mně oči, oplakagi mne, slze mně poljwagj, vor Augen seyn, před očima, na oku býti, Augen machen, oči wywaliti, wykesstiti, niederschlagen, oči sklopiti, srustiti, man siehts ihm an den Augen an, z očj mu to hledj, kauká, 2) ein Aug an den Reben 2c. očko, n. pupen, pupenec, m. Augen gewinnen, očka, pupence wypausstěti, pupeniti se.
Aeugelchen, n. očko, očičko, n.
Aeugeln, očkowati.
Augenarzt, m. lékař očj, na oči, m. očnj.
Augenblende, f. stjnidlo n.
Augenblendung, f. zaslepenj, mámenj zraku, očj n. slepenj, oslepenj, zmámenj.
Augenblick, m. okamženj, mženj oka, n. den Augenblick kommen, přigjt w okamženj.
Augenblicklich, okamžilý.
Augenblicklich, adv. w okamženj.
Augenbogen, m. oblauček w oku, obranečka, f.
Augenbraunen, n. plur. obočj n.
Augenbutter, f. hnogenj, n. hnůg očj, w očjch, m.
Augenfell, n. kožka oči, mázdra, f.
Augenfluß, m slzawost, krhawost, f. krhánj, tečenj z očj, n.
Augenglas, n. sklo očnj, na oči, n. hledadlo, n. sklenné oči f. kukadlo, n.
Augenhöhle, f. lože oka, n.
Augenholz, n. woblá hulka f.
Augenkrankheit, n. neduh očj m.
Augenleder, n. sskrabusska f.
Augenlied, n. wjčko, n. klapka, f.
Augenlust, f. obweselenj očj, n.
Augenmaaß, n. mjra oči, f. pohled, shled, zřetel, m.
Augenmerk, n. shled, sled, m. oka nessenj, n. zřetel, m. patřenj, zřenj, n. pohled, m. Augenmerk auf einen haben, auf Gott, mjti zřetel, zřenj, patřenj k Bohu, mjti, obraceti zřetel, patřenj, shled na Boha.

Digitized by Google

Augenpulver, n. prášsek pro oči.
Augensalbe, f. mast na oči, f.
Augenschein, m. shled, zřetel, pohled, m. patřenj, spatřenj, 2) Glanz der Augen, patrnost, ljčnost, zřetedlnost, f. in Augenschein nehmen, spatřowati, spatřiti, opatřiti, popatřiti.
Augenscheinlich, očitý, widitedlný, ljčný, patrný, swětlý, zřegmý, ein augenscheinlicher Beweis, patrný, zřegmý, očitý důkaz, 2) figürl. evident. ljčný, patrný, zřegmý, augenscheinliche Gefahr, patrné nebezpečenstwj.
Augenscheinlich, adv. očitě, widitedlně, patrně, swětle, ličně, zřegmě.
Augenscheinlichkeit, f. zřegmost, patrnost, swětlost, widitedlnost, ličnost.
Augenschmerz, m. bolest očj, f.
Augenstein, m. čistec, m.
Augenstern, m. zřjtedlnice, f.
Augentriefen, n. krhawost, lepkost, slzawost, f. krhánj, slzenj, kysánj očj, n. Augentriefen haben, krhati na oči, der es hat, krhawý, tekooký, slzawý.
Augentrost, ein Kraut, m. swětlik, m. ambrožka, f.
Augenverblender, m. mamič, zaslepitel, m.
Augenwasser, n. woda pro oči, 2) aus triefenden Augen, woda z očj.
Augenweh, n. bolenj očj, n.
Augenweide, f. pastwa očj, f.
Augenwimpern, f. plu. wjčkowé chlaupky, chlupy na wjčku, m.
Augenwink, m. kynutj, pokynutj očj, n.
Augenwinkel, m. kautek oka, kautek postranný w oku, m.
Augenzähne, m. klj, sspičatj zubowé, zuby proti oku, m.
Augenzeuge, m. očitý swědek, m.
Augustmonat, August, Aerndtemonat, m. Srpen, m.
Aurikel, nedwědj aussko, n.
Aus, z, ze, aus Furcht, Liebe, z bázně, z lásky, aus der Erde, ze země, es ist schon aus, g. § gest konec, es ist schon aus mit uns, giž gest po nás weta, giž gest s námi konec, giž gest po nás, aus vollem Halse, co hrdlo stačj, co hrdla má, er weiß nicht wo aus wo ein, newj kudy ꝛc. kam, der Proceß ist aus, saudu ꝛc. gest konec.
Ausackern, wyworati, wyworáwati.
Ausantworten, übergeben, wzdáti, wydati.
Ausantwortung, f. wydánj, n.
Ausarbeiten, wypracowati, wydělati, zur Vollkommenheit bearbeiten, z. B. ein Hufeisen, etwas schriftliches, z. B. eine Rede, wypracowati, 2) die Arbeit endigen, dodělati, dopracowati, 3) ein Fell, eine Haut, wydělati.
Ausarbeitung, f. wypracowánj, n. 2) der Haut, wydělánj, n.
Ausarten, nezdařiti, nepodařiti se, z rodu, od rodu wystaupiti, wie die Kinder, newrcy se po otcy, nepotatiti se, wy. od. odroditi se, nepodařiti se.
Ausartung, f. nezdařenj, nepodařenj, z rodu, od rodu wystaupenj, n. 2) nepodařilost, nezdárnost, nerudnost, nepotatelost, f. wy od. odroděnj, n.
Ausathmen, wydchnauti, wydychati, wydechnauti, duch pustit.
Ausbacken, dopecy, wypecy, upecy. Das Brod gehörig ausbacken, chleb dobře wypecy, upecy, 2) neutr. ausgebacken werden, wypecy se, dopecy se, upecy se.
Ausbaden, wykaupati, figürl. etwas ausbaden müssen, musyt něco zažiti, zaplatiti, odbegwati za něco.
Ausballen, rozobaliti, wyobaliti.
Ausbannen, wykljnati, zakljnati.
Ausbanner, m. wyklinač, wyklinatel, zaklinač, m.
Ausbannung, f. wykljnánj, wyklenj, wykletj, zakljnánj, n.
Ausbauchen, wydauti.

Ausbauen, wystawěti, 2) fertig bauen, aufhören zu bauen, dostawěti, dostawiti, wystawěti.
Ausbauung, f. wystawenj, 2) dostawenj, n.
Ausbedingen, wynjmati, wygmauti, wymjniti.
Ausbeichten, wyzpowjdati se.
Ausbeißen, mit den Zähnen, wykausati, wykausnauti, 2) durch Verläumdung verdrängen, wykausati, wypuditi, wystrnaditi.
Ausbeizen, wyhryzti, wyhryzati, zhryzti.
Ausbesserer, m. wylepssitel, oprawitel, oprawce, m.
Ausbessern, wylepssiti, oprawiti, 2) ein Kleid, wyoprawiti, zprawiti, oprawiti, wylepssiti.
Ausbesserung, f. wylepssenj, oprawenj, n. 2) eines Kleides, 2c. oprawka, f. wyoprawenj, oprawenj, wylepssenj, n.
Ausbeten, pomodliti se, wymodliti, domodliti se.
Ausbetteln, wyžebrati.
Ausbeugen, wyhybati, wyhnauti, s. Ausbiegen.
Ausbeute, f. weyděleк, m. 2) im Kriege, kořist, f. vhonek, m. 3) aus Bergwerken, vžitek přebjhagjcý horni, m.
Ausbeuteln, das Mehl, wytřásti, wyseypati mauku, 2) jemanden, wykapsowati, docela wyprázdniti, zebrati, obrati, oblaupiti, 3) bey den Haaren, wyčesati, wytřepati, wytřásti, wytřásati někomu, wypačissati někoho.
Ausbiegeln, cyhličkau wytahowati, wytáhnauti (wypiglowati.)
Ausbiegen, wyhybati, wyhnauti, ausgebogene Manschetten, wykragowané tacle, 2) aus dem Wege biegen, od lenken vor einen, od. einem, wyhnauti se, wyheybati se, vchýliti se, vhnauti se, wychýliti se z cesty.
Ausbieten, mit, dáwati na prodeg, prodáwati, prowolati, procenowati, einen Pachter, Miethmann, wypowědjti.
Ausbietung, f. prodáwánj, n. prodag, m. proceněnj, dáwanj na prodag, 2) eines Miethmanns, wypowěděnj, n. wýpowěd, f. 3) einer Fälligkeit, weyprosa, f.
Ausbilden, wzdělati, wzdělawati.
Ausbildung, f. wzdělánj, n.
Ausbinden, rozwázati.
Ausbitten, wyprosyti, wyžádati, das bitte ich mir aus, to sy wyprosým.
Ausbittung, f. wyprossenj, wyžádánj, n.
Ausblasen, wysaukati, wysauknauti, wydýmati, wydmechnauti, die Seele, zdechnauti, dussi pustiti, wypustiti, wydchnauti. das Licht, ofauknauti, wy od. zafauknauti swjčku, ein Ey, wegce wysauknauti, das Lebenslicht, wysauknauti, zhasnauti swětlo, 2) durch Blasen etwas bekannt machen, wytraubiti, roztraubiti něco, 3) das Blasen endigen, dotraubiti, wytraubiti.
Ausblättern, rozlistiti, ein Buch, přemecy knihu.
Ausbleiben, wně zůstáwati, nepřicházeti, figürl. nepřicházeti, 2) unterbrochen werden, wie der Puls, das Fieber, přestati, 3) ausgelassen werden, wie Worte, wypusstěnu, opusstěnu, wynechánu býti, 4) unterbleiben, wie Strafe, u. s. f. minauti, 5) verdorren, wie Gewächse, Pflanzen, zagjti, zacházeti.
Ausbleichen, wybjliti, 2) aufhören zu bleichen, dobiliti, wybiliti.
Ausblühen, odkwesti, odkwetati.
Ausbluten, aufhören zu bluten, wykrwáceti, 2) alles Blut vergießen, wykrwawěti, krew wycediti, wykrwáceti, 3) alles Blut von sich geben, wykrwáceti, krwáceti.
Ausbohren, wywrtati.

Ausborgen, an andere, zapugčiti, 2) für sich von andern, wypugčiti se; wydlažiti se.
Ausbracken, wybrakowati.
Ausbraten, wypecy, dopecy, vypecy, 2) zur Genüge braten, wypecy, 3) ein neutr. wypecy se, 4) zur Genüge braten, wypecy se, dopecy se, vpecy se.
Ausbrauchen, wypotřebowati, wyvžjwati.
Ausbrauen, wywařiti, zwařiti, 2) das Brauen endigen, dowařiti.
Ausbrausen, wie der Wein, zwjrati, wywjrati, zewřjti, wie der Wind, wyhučeti, wysučeti, wie das Meer, wygečeti, wyhučeti, wyhlučeti, wie ein liederlicher Mensch, wybauřiti, dobauřiti, wybaugeti, wybugniti.
Ausbrechen, als: einen Zahn, eine Thür, wylomiti, wypáčiti, 2) sich los machen, wyniknauti, 3) hervorkommen, z. B. auf den Feind, wywrhnauti se, wyniknauti, wyrazyti, wyskočiti, wyřjtiti se, in der Menge, wyrogiti se, das Feuer bricht aus, oheň wyniká, wyrážj, wyskakuge, wypuká, es ist bei uns Feuer ausgebrochen, zňal se, wznikl v nás oheň, wyrazyl, wie die unterirdischen Bläsen, protrhnauti se, 4) bekannt werden, wypuknauti, propuknauti, wyniknauti, 5) ausspeyen, Galle, Blut, wydáwiti, 6) wie ein Zahn, wylomiti se, ein Damm, prolomiti se, wydobyti, dobyti se, 7) wie ein Verhafteter, prolámat; prolomit se, 8) wie Blattern, wyrazyti se, wyskočiti, 9) wie der Schweiß, wyrážeti se, 10) wie Haß, Liebe, Freude, wyrazyti, wyniknaut, 11) in Lachen, Weinen, Klagen ausbrechen, dát se do smjchu, pláče, žaloby.
Ausbrecheisen, n. wywráſſtidlo, n.
Ausbreiten, rozſſjřiti, rozſſiřowati, ſſjřiti, figürl. bekannt machen, rozſſiřowati, die Segel, plachty roztáhnauti, rozestřjti, eine Decke, rozprostřjti, rozestřjti, prostřjti, die Hände, Arme, Flügel, roztáhnauti, wie ein Baum die Aeste, rozkládati, 2) sich ausbreiten, rozſſiřowati se, rozplozowati, rozmáhati se, das Uebel, die Krankheit breitet sich von Tag zu Tag aus, to zlé, tá nemoc se den ode dne rozſſiřuge, rozplozuge, rozmáhá, seine Macht, Handlung, Religion, rozſſiřowati, rozſſjřiti, rozmnožowati, rozmáhati, wie der Ruf, die Neuigkeiten, rozcházeti, rozgjti se, rozſſjřiti se, die Güte Gottes wird sich über alle Geschöpfe ausbreiten, dobrota Božſká nade wſſemi twory se rozſſjři, rozwleče, rozprostře.
Ausbreitung, f. rozſſjřenj, rozſſiřowánj, n. 2) rozprostřenj, 3) roztaženj, n.
Ausbrennen, wypáliti, das Licht, das Feuer brennt aus, swjčka, oheň docházý, dohořuge, wyhořuge, die Stadt ist völlig ausgebrannt, město docela wyhořelo.
Ausbrennen, das, wypálenj, 2) neutr. wyhořenj, dohořenj, n.
Ausbringen, wyneſti, wynáſſeti, ich kann den Flecken nicht ausbringen, nemohu tu poſſkwrnu wyprawiti. Junge ausbringen, s. ausbrüten. 2) verursachen, wie hin und wieder ein Geschrey, křik, powik wydat, sich Schläge ausbringen, zprawiti, způsobiti sobě wýpraſk, 3) erhalten, von jemand bewirken, ſgednati, způsobiti, dokázati sy, figürl. bekannt machen, na gewo wyneſt, wydat, dát, proneſt, wygewit.
Ausbruch, m. des Feuers, Blitzes, Kriegs, wyniknutj, wyraženj, wypuknutj, n. 2) der Blattern, des Schweißes, einer Krankheit, od. Leidenschaft, wyraženj, wyniknutj, n. 3) Ausfall, wyskočenj, wyniknutj, n. wýſkok, weyſkok, m. wyřitěnj, n. 4) Ausbruch vom Weine, wýbor, m.

Ausbrunzen, wymočiti, wyscati se.
Ausbrühen, wypařiti.
Ausbrüten, Eyer, Junge, wylé-hnauti, wyseděti, wykwokati, 2) auf etwas umgehen, etwas Böses ersinnen, sléwati, kowati, boniti něco, obmeyssleti něco.
Ausbrütung der Eyer, f. wyléhnu-tj, wyseděnj, wykwokánj, n. 2) sléwánj, kowánj, boněnj, ob-myssl̃enj, n.
Ausbügeln, s. Ausbiegeln.
Ausbund, m. weylupek, kwět, m. wýbornost, f. wýbor, m. des römischen Volks, kwět, zrno, weylu-pek, weyběrek, wýbor Ržjmského lidu, aller Schelme, neyzlotřilegssj ssj-bal, m. podssitá sselma, ein Ausbund von Schönheit, Tugend, Gelehrsamkeit, kwět, weylupek, wýbor krásy, ctnosti, včeno-sti.
Ausbündig, wýborný, na wýbor.
Ausbündig, adv. wýborně, na wý-bor, ausbündig gelehrt, schön rc. wýborně, na wýbor včený, krásný rc.
Ausbürgen einem, někomu ručiti, vručiti, zaručiti.
Ausbürsten, sstětkau wyčesati, wy-kartáčowati.
Ausbüssen, zažjwati něco, 2) zod-begwati za něco.
Ausdähnen, s. Ausdehnen.
Ausdampfen, wypářiti, wypách-nauti, wyčichnauti, páru od sebe wypaussteti, einen häßlichen Gestank, osskliwý smrad wypau-sstěti, 2) auslöschen, z. B. Kohlen, wyhasyti, vhasyti.
Ausdampfen, das, Ausdampfung, f. wypářenj, wypáchnutj, n. o-para, f. 2) Auslöschung, wy-hasenj, vhasenj, n.
Ausdauern, wytrwati, imgleich. bis ans Ende standhaft verbleiben, 2) ertragen, erdulden, z. B. Kälte, zymu wytrpěti, přestáti, přetr-pěti.
Ausdehnen, roztáhnauti, natáhnau-ti, rozwlecy, 2) den logischen Umfang eines Worts od. Satzes erweitern, potahowati, recipr. roztáhnauti se.
Ausdehnung, f. roztaženj, nataže-nj, rozwlečenj, n. 2) logisch, potaženj, n.
Ausdenken, wymyslti, zamysliti.
Ausdenkung, f. ausgedenkte Sache, wýmysl, wýmyslek, zámysl, m. wymysslenj, zamysslenj, n.
Ausdeuten, wyložiti, wykládati, einem etwas übel, na zlau strán-ku wykládati.
Ausdeutung, f. wykládánj, n. wý-klad, m.
Ausdichten, zamysliti, wymysliti, s. Ausdenken.
Ausdielen, podlahu položiti, klá-sti, podložiti.
Ausdienen, wyslaužiti, odslaužiti, doslaužiti.
Ausdingen, wymjniti, wymiňowati.
Ausdingung, f. wýměnek, m. wý-minka, f. wymjněnj, n.
Ausdonnern, wyhřjmati, dohřjma-ti, wyhřmjti, dohřmjti.
Ausdorren, wyschnauti, wypráh-nauti, wysýchati.
Ausdorrung, f. wyschnutj, wyprah-nutj, n. wyschlost, wyprahlost, f.
Ausdörren, wysussiti, wysussowati, sussiti.
Ausdörrung, f. wysussenj, n.
Ausdrechseln, wysaustruziti, na saustro wytočiti, wykrautiti, wy-krauziti, 2) aufhören zu drech-seln, dosaustružiti.
Ausdrehen, wytočiti, wytáčeti, wy-krautiti, einem etwas aus der Hand, sich ausdrehen, wykrau-titi.
Ausdreschen, wymláceti, wymlá-titi, domlátiti, 2) aufhören zu dreschen, wymlátiti.
Ausdreschung, f. wymlácenj, 2) Endigung des Dreschens, domlá-cenj, wymlácenj, n.

Aus-

Ausdruck, m. überhaupt die Art, wie einer redet oder schreibet, wygáďřenj, wygadrněnj, wyslowenj, wytiſknutj, wyrazenj, n. um etwas zu bezeichnen, a) ein Wort, einen Begriff, Ton, welcher durch äuſſerliche Zeichen im Gemüthe erregt wird, weyřk, m. wyslowenj, wytiſknutj, wyraz, m. b) einer Redensart, wýraz, m. wygáďřenj, wygadrněnj, n. wygáďřenost, f. sich eines Ausdruckes bedienen, weyřku, wýrazu gakéhos vžjwati.

Ausdrucken, z. B. ein Siegel im Wachs, wytiſknauti, imgl. ein Kupferstich, einen Bogen, wytiſknauti, auch wytlačiti, 2) figürl. abbilden, überhaupt eine Vorstellung, Gestalt, einen Begriff mit Worten, durch Worte, sich deutlich, gut, wypodobiti, wytwářiti, wytiſknauti, wyraziti, slowmi wygáďřiti, wygádrniti, wyslowiti, wyprawiti.

Ausdrucken, aus etwas, z. B. den Saft, Eiter, Schwamm, wytlačitj, wycediti, sich ausdrücken, wygáďřiti se.

Ausdrücklich, weyslowný.

Ausdrücklich, adv. wýslowně, wygáďřeně, zegména.

Ausdrusch, m. weymlat, m.

Ausduften, wywětrati, wydmýchnauti, wypáchnauti, wyčichnauti, wyčjchati.

Ausdüften, verschlossene Sachen an der Luft, wywětrati, wywětřiti, wyčichnauti, wydýmati, die Bäume düften süsse Gerüche aus, stromy wydýmagj, dýmagj libě, wůně.

Ausdünsten, wywětřiti, wydchnauti.

Ausdünsten, wypářiti, wyčichnauti, wypáchnauti.

Ausdunstung, f. opara, pára, f. wypářenj, wyčichánj, wypáchnutj, n.

Ausegen, wywláčeti, imgl. aufhören zu egen, dowláčeti.

Auseinander, z sebe, od sebe.

Auseinander blasen, rozfaukati, rozdymati.

Auseinander gehen, rozgjti se, rozcházeti se.

Auseinandergehen, das, rozchod, m. rozgitj, n.

Auseinander hängen, rozwěšeti.

Auseinander lassen, auseinander gehen lassen, rozpauštěti, rozpustiti.

Auseinander laufen, rozběhnauti se.

Auseinander setzen, rozsaditi, rozbjrati po čaſtkách, rozebrati, rozkládati, rozložiti.

Auseinander sondern, rozlaučiti, rozpogiti, rozpolčiti.

Auseinander stellen, rozstawiti.

Auseinander thun, rozdělati.

Auseinander treiben, rozehnati, rozpuditi.

Auseinander wickeln, rozwinauti, rozpljsti, rozmáſti.

Auseinander ziehen, roztáhnauti.

Auserlesen, auserkießen, auserkohren, adject. zwolený, wywolený, obraný, wybraný, 2) vortreflich, wýborný, na wýbor, wybraný, verb. obrati, wywoliti, zwoliti, wybrati, zu etwas, objrati k něčemu.

Auserlesenheit, f. wýbornost, f.

Auserlesung, f. objránj, wybránj, zwolenj, wywolenj, n.

Ausersehen, wyhljdnauti, wyhljžeti sobě.

Ausersinnen, s. Ersinnen.

Auserwählen, auserwählt, s. Auserkiesen, ꝛc.

Auserwählter, m. wywolený.

Ausessen, wygjsti, wygjdati.

Ausfächeln, wywjti, wyopálati, zopálati.

Ausfachen, přehraditi, wyhraditi.

Ausfädeln, wytřepiti, roztřepiti.

Ausfangen, wychytati, einen Teich, wylowiti rybnjk.

Ausfahren, wygezditi, einen Acker, einen Weg, wygezditi rolj, cestu, 2) Getreide, wywezti, wywážeti obilj, 3) heraus, hinaus.

hinaus

Digitized by Google

hinaus fahren, aus einem Orte, vermittelst eines Fuhrwerks, wygeti, wygjžděti, der Herr ist schon ausgefahren, pán giž wygel; mit dem Fuße ausfahren, zklauznauti, smeknauti se, ausfahren wie die Seele, der Satan aus einem Besessenen, wygeti, wie die Kutscher, um einer den andern zu überfahren, rozgeti se, ausfahren, z. B. wie ein Messer, Fuß, Hand, aus der Hand, smeknauti, wysmeknauti se, wyklauznauti, 4) am Leibe, im Gesichte ausbrechen, wyrazyti se, wyrážeti se, die Blattern sind ihm im Gesichte ausgefahren, nesstowice se mu na twáři wyrazyly.

Ausfahrt, f. wýgezd, m. wygetj, n. 2) der Thorweg, wýgezd, m.

Ausfahrung, f. der Blattern, wyrazenj, n. wýrazek, m.

Ausfall, m. der Belagerten, wýpad, weyskok, m. wypadnutj, n. Ausfall thun, weyskok, wýpad včiniti, wypadnauti, 2) auf einen im Schreiben Ausfall thun, dotjrati, dorážeti, dotknjti, 3) Ausfall der Gebährmutter, wystupowánj maternjka, des Afters, wycházenj, wylјzánj konečnjka, des Auges, lezenj, wylýzánj oka, der Ort, aus welchem der Ausfall geschieht, weypad, wýpad.

Ausfallen, aus etwas heraus, aus einer Stadt, wypadnauti, wypadati, wyskočiti, aus dem Gedächtnisse, wygiti, wypadnauti, sich einen Zahn ausfallen, wyrazyti sobě zub, das Haar fällt ihm aus, lezau, prssj mu wlasy, pelichá, die Zähne, padagj mu zuby, wie die Rose, opadati, 2) aus der Art schlagen, zwrcy se, nezdařiti se, 3) ausgehen, sich verlieren, wyhynauti, 4) zum Vorschein kommen, gerathen, sich endigen, wypadnauti.

Ausfallen, das, der Haare, pelichánj, n. opelichalost, f. prssenj, lezenj wlasů, n. des Afters, wycházenj, n.

Ausfaseln, wytřepiti, 2) ausfaseln, zu faseln aufhören, wyblázniti, wyssasskowati, wylasskowati.

Ausfaulen, wyhniti.

Ausfaulenzen, wylenossiti se, wyleniwěti, wyleněti, wylíknowati, wylenowati.

Ausfechten, wyssermowati, 2) in der figürl. Bedeutung durch Gründe und Gegengründe ausmachen, sprawiti, zaprawiti, vrokowati, vgednati.

Ausfegen, wykliditi, den Unflath, wykliditi, mit dem Besen, wymesti, vmesti, 2) metonymisch, durch Fegen reinigen, wyčistiti, wycýditi, wykliditi.

Ausfeger, m. wymetač, m.

Ausfegung, f. wycýděnj, wykliděnj, wymetenj, n.

Ausfeilen, wypilowati, 2) vermittelst der Feile zur Vollkommenheit bringen, mit der Feile die letzte Gestalt geben, wypilowati, zpilowati, dopilowati.

Ausfertigen, wyhotowiti, zhotowiti, 2) einen Sohn oder Tochter, s. Ausstatten.

Ausfertigung, f. wyhotowenj, zhotowenj, n. 2) s. Ausstattung.

Ausfeuern, wystřjleti.

Ausfilzen, schelten, derben Verweis geben, wyláti, vláti, na zuby žehnati, gebati, wyplјsniti.

Ausfilzung, f. lánj, gebánj, na zuby žehnánj, wyplјsněnj, zplјsněnj, n.

Ausfinden, wynagiti, wynalezti.

Ausfindig, s. Ausfündig.

Ausfindung, f. wynagitj, wynalezenj, n. nálezek, m.

Ausfischen, wylowiti, wylapati.

Ausflammen, wypalowati, požehowati.

Ausflattern, wyljtnauti.

Ausflechten, auseinander, rozplesti, rozmásti, 2) sich aus einer Sache, wyplesti, wymásti se.

Ausflicken, wyplaceti, wylátati, zplaceti, zlátati, zprawiti.

Ausflicker, m. plátkář, látkář, záplatkář, m. opráwce, m

Ausfliegen, wyletěti, wylétati, die Vögel sind schon ausgeflogen, ptácý giž wyletěli, giž se wywedli.

Ausfließen, wytecy, wytekati.

Ausfließung, f. wytečenj, wytekánj, n.

Ausflöhen, blechy wyhoniti, wywiskati, wyhledati.

Ausflucht, f. wywarowánj, vwarowánj, n. weyhyb, m wytáčka, f. wyhybánj, s. Ausrede, Ausflug.

Ausflug, m. weylet, m. wyletěnj, n.

Ausfluß, m. des Wassers, weytok, m. 2) ordentlich angelegter aus einem Teiche, staw, splaw, m. 3) eines Flußes in die See, wpád řeky do moře, m. 4) des natürlichen Saamens, wýkal, m. balsamische Ausflüsse, wůně pochotná.

Ausfolgen lassen, wydati.

Ausforderer, m. wybizytel, pobizytel, wywoláwač, m.

Ausfordern, ausfodern, wybjdnauti, wyzwati, wywolati, pobjdnauti, pawolati.

Ausforderung, f. wybjdka, f. wybjdnutj, wywolánj, nabjdnutj, pobjdnutj, n. pobjdka, f. wyzwánj, n.

Ausforschen, wyskaumati, wyšetřiti, wyzpytowati, wyzwjdati, skaumati, wyšetřowati, zpytowati, ausfindig machen, wynagjti, wynalezti, nagjti, nalezti.

Ausforschend, wyskaumatedlný, zpytatedlný.

Ausforscher, m. wyšetřitel, wyskaumač, wyskaumatel, wyzpytowatel, wyzwidatel, wyzwidač, zwědač, skaumač, m. zpytatel, m.

Ausforschung, f. wyskaumánj, wyšetřenj, wyzpytowánj, wyzwjdánj, zwjdánj, n. zwěd, m. skaumánj, n. zpytowánj, n.

Ausfragen, wyptáwati se, wytazowati se.

Ausfressen, wyžrati, wyžjrati, 2) sich fett fressen, wyžrati se.

Ausfregen, wrháwati se.

Ausfrieren, wymrznauti.

Ausfuhre, f. wywáženj, wywezenj, n.

Ausführen, Getreide, die Unreinigkeiten, wywážeti, wywezti, Statuen, Bildsäulen auf Wägen, wywezti, 2) durch Zeigung des Weges oder andere, besonders physische Hilfsmittel, wywesti, wywáděti, einen Uebelthäter, Soldaten, wywáděti, zločince wogáky, 2) einen Satz, prowáděti, prowozowati, wywáděti, 3) ein Werk, Vorhaben, seine Foderung, Sache: wywesti, wykonati, wskutek vwesti, 4) ausgraben und wegführen, odwážeti, wywážeti, 5) mit der Medizin, wywodit, počistiti, 6) einen Bau, dostawěti, ausführende Arzneymittel, plu. n. počisstugjcý prostředky.

Ausführlich, mjstný, rozwláčný, rozwláčitý, rozwinutý, důkladný, eine ausführliche Erzählung, Rede, důkladná rozpráwka.

Ausführlich, adv. mjstně, rozwláčně, rozwláčitě, rozwinutě, zegména, důkladně.

Ausführlichkeit, f. rozwláčnost, rozwláčitost, rozwinutost, mjstnost, f. důklad, důkladnost.

Ausführung, f. aus dem Lager, der Soldaten, Uebelthäter, wywedenj, n. der Waaren, des Unflathes auf Wägen, wywáženj, wywezenj, n. 2) eines Werks, Vorhabens, wywedenj, wykonánj, w skutek vwedenj, n. 3) eines Satzes, prowedenj, prowozowánj, wywedenj, n.

Ausfüllen, wyplňowati, wyplniti, doplniti, eine Lücke, einen lee:

ren Raum, prázdné místo wyplniti.
Ausfüllung, f. wyplnění, doplnění, n.
Ausfüttern, nähren, wykrmiti, wypásti, 2) ein Kleid ausfüttern, podšiti, ein Loch mit Messing podsaditi, wyplniti.
Ausfütterung, f. wykrmenj, 2) des Kleides, podšitj, des Loches mit Messing, wyplněnj.
Ausgabe, f. des Geldes, eines Buchs, wydánj, n.
Ausgabbuch, n. kniha wydánj, f.
Ausgang, m. aus einem Orte, wýchod, wýchoz, m. wygitj, wycházenj, n. 2) Oeffnung, n. wýchod, průchod, m. průchodiště, n. 3) das Ende, oder der Erfolg einer Sache, skončenj, dokonánj, skoncowánj, n. konec, m. die Geschichte wird bald ihren Ausgang gewinnen, ten přjběh brzy wezme swůg konec, swé skončenj, der Ausgang des Jahrs, Monats, s. Ende, (progitj, m.) 4) eines Worts, wýchod, m. wycházenj, n. 5) nach Ausgang eines Jahrs, po wygitj roku.
Ausgären, wykysati.
Ausgeackert, wyworaný.
Ausgeantwortet, wydaný.
Ausgearbeitet, wypracowaný, wydělaný.
Ausgeartet, nezdařilý, nepodařilý, nerůdný, nepotatilý, wyrodilý.
Ausgeathmet, wydechnutý, wydechlý, wzdechlý.
Ausgebacken, wypečený, dopečený.
Ausgebannet, wyklený, proklený.
Ausgebauet, wystawený, dostawený.
Ausgeben, Geld, wydáwati, wydati, unter die Leute, rozdáwati, 2) Almosen, almužnu rozdáwati, 3) seine Tochter, wdáwati dceru, 4) ein Buch, knihu wydati, 5) sich für etwas ausgeben, wydáwati se za něco, 6) im Kartenspiele, wydáwati, 7) ergiebig seyn, wydati.
Ausgeben, das, Ausgebung, f. wydánj, n. wydáwánj, n.
Ausgeber, m. wydawač; wydawatel, m.
Ausgeberinn, f. wydawačka, wydawatelkyně, f.
Ausgebessert, von Flecken gesäubert, wylepšený, oprawený, wie ein zerrissenes Kleid, wyoprawený, oprawený, zprawený, wylepšený.
Ausgebeten, wyprošený, ausgebetener Weise, prosebně, z prosby, wyprošeně.
Ausgebeutelt, wyčesaný, wypačisaný, wytřepaný, ums Geld gebracht, obraný, zebraný, oblaupený.
Ausgebissen, wykausnutý, wykausaný.
Ausgeblasen, wysaukaný, wysauknutý, wydechnutý, wydechlý, 2) bekannt gemacht, wytraubený, roztraubený, 3) ausgelöscht, osauknutý.
Ausgebohrt, wywrtaný.
Ausgeboten, na prodeg daný wydaný, proceněný.
Ausgebracht, pronešený, wynešený.
Ausgebraten, wypečený, wypeklý, dopečený, dopeklý.
Ausgebrannt, wyhořelý, 2) als eine Ziegel, wypálený.
Ausgebreitet, rozšířený, ausgebreitete Gelehrsamkeit, Kenntniß, mnohá, hogná, přemnohá, přehogná včenost, uměnj, wie die Haare, prostowlasý, wie ein Baum, rozkladitý, wie ein Kleid, rozprostřený, rozestřený, rozložený, 2) ausgebracht, rozešlý.
Ausgebrochen, wylámaný, wylomený, wypáčený, 2) das ausgebrochen ist, oder emporgegangen

gen, wyniklý, wyražený, wyskočený, wypuklý.

Ausgebrühet, wypařený.

Ausgedacht, wymysslený, zamysslený.

Ausgedämpft, wypářený, wyčichlý.

Ausgedehnt, roztáhnutý, roztažený, natáhnutý.

Ausgedient, wysslaužený, wysslaužilý.

Ausgedinge, n. s. Gedinge.

Ausgedorret, wyschlý, uschlý, wyprahlý, usussený, wysussený.

Ausgedroschen, wymláčený.

Ausgedrückt, wytlačený, 2) wytisstěný, wytisknutý.

Ausgefahren, mit Wagen, wyjetý, wymlený, wymletý, rozjetý, rozemletý, 2) am Leibe, wyražený.

Ausgefaselt, wytřepený.

Ausgefegt, wyčýděný, wyklizený, mit dem Besen, wymetený, umetený.

Ausgefeilet, wypilowaný.

Ausgefertigt, wyhotowený, 2) wie ein Sohn, eine Tochter, s. Ausgestattet.

Ausgefitzet, gebaný, wyláný, uláný.

Ausgeflicket, wypláťený, wylátaný, zpláťený, zlátaný.

Ausgefochten, wyssermowaný, dossermowaný, 2) sprawený.

Ausgefodert, wywolaný, wyzwaný, wybidnutý, pobidnutý.

Ausgeforschet, wyskaumaný, wyšetřený, wyzwěděný, wyzpytowaný.

Ausgefressen, wyžraný.

Ausgefüllt, wyplněný, doplněný.

Ausgefüttert, gemästet, wykrmený, pokrmený.

Ausgegangen, wysslý.

Ausgegeben, wydaný.

Ausgegossen, wylitý, vom Blut, prolitý.

Ausgegraben, wykopaný, wyhrabaný.

Ausgegrätet, z kostj obraný, oblaupený.

Ausgegrübelt, wyhlaubaný,

Ausgehärtet, zatwrdlý, otrlý, odražený; aus.gehärtet seyn, mozolowatým býti, zmozolowatěti, omozolowatěti, mozolowatěti.

Ausgehauen, wytesaný, ausgehauene Arbeit, im Stein, Erz, wyrýwané, ryté dílo, n. rytina, f. im Holz, řezbowané dílo, n. řezba, f.

Ausgeheilet, wyhogený, zhogený, vlečený.

Ausgehen, wygiti, wycházeti, wen gjti, 2) den Teig ausgehen lassen, těsto nechat segjti, scházeti, 3) ausgehen lassen, na swětlo wydati, wydáwati, ein Buch ausgehen lassen, wydati knihu; der etwas ausgehen läßt, wydáwatel, wydawatel, m. 4) das Feuer, Licht geht aus, oheň, swjčka dochází, 5) die Haare gehen ihm aus, wlasy mu lezau, pissegj, on pelichá, der Athem, duch mu wycházý, uchází, wie der Traum, wyzewiti se, 6) wohl, glücklich ausgehen, dobře, sstastně wycházeti, wypadnauti, das wird gut ausgehen, dobře to wýjde, wypadne, 7) frey, und ledig ausgehen, swobodně progjti, 8) die Kanne geht aus, konew přetýká, 9) es geht über mich aus, na mne to padá, gde, 10) sich endigen, wygjt, dogjt, leer ausgehen, zprázdna odgjt, odbytu být, auf nichts gutes ausgehen, nic dobrého nemjt w mysli, neobmeyssleť, das wird dir nicht so ungenossen ausgehen, to ti tak zhola neprojde, das Geld, die Waare ist ausgegangen, penjze dossly, zboží dosslo, se wyprodalo, z. B. wie die Farbe, der Fleck, das Geschriebene u. d. g. ausgehen, wycházeti, wygjti, er gieng aus

wie

wie ein Licht, zhasl co swjčka, das Wort geht aus auf ein A. to slowo wycházý na A. es gehet alles über mich aus, wsseckо na mne dochází.

Ausgeheulet, wykwjlený.

Ausgehoben, wyzdwižený, wyzdwihnutý, wyzwednutý.

Ausgehohlet, wydlabaný, wie ein Rohr, žlábkowitý.

Ausgehungert, wyhladowěný, hladem wymořený, wyhubený.

Ausgejaget, wyhnaný, wypuzený.

Ausgejätet, wypleněný wypletý.

Ausgekämmet, wyčesaný.

Ausgekehrt, mit dem Besen, wymetený, wmetený, mit der Bürste, wyčesaný.

Ausgeklaubt, wybraný.

Ausgeklopft, wyklepaný, 2) ausgeschlagen, wytlučený.

Ausgekocht, wywařený.

Ausgekörnt, wygádrněný, wygádřený.

Ausgekostet, okussený, wyzkussený.

Ausgekratzt, wysskrábaný, wysskrábnutý.

Ausgekundschaftet, wyzwěděný, wyssetřený, wyzpytowaný, wyskaumaný.

Ausgekünstelt, wyljčený, wljčený, řemeslně wdělaný.

Ausgelacht, wysmáný, wysmjwaný.

Ausgeladen, wyložený.

Ausgelassen, wypusstěný, rozpusstěný, 2) übergangen, opusstěný, wypusstěný, 3) zügellos, unbändig, rozpustilý, rozpásaný, prostopássný, roztopássný.

Ausgelassenheit, f. rozpustilost, rozpásanost, prostopássnost, roztopássnost. f. Ausgelassenheiten verüben, prowáděti rozpustilosti, dowáděti sobě.

Ausgelaufen, wyběhnutý, wyběhlý.

Ausgelediget, ausgeleeret, wytenčený, wyprázdněný.

Ausgelegt, wyložený, ausgelegtes Bild wykládaný obrázek, 2) mit Gold, zlatem wykládaný, obkládaný, wyjazený.

Ausgelesen wybraný, obraný, 2) das Lesen geendiget, wyčtený, dočtený.

Ausgeliehen, wypůgčený, wydlužený.

Ausgelöscht, whassený, whaslý, wyhassený, wyhaslý, zhaslý, zhassený, zhasnutý, das mit Kreiden Geschriebene, wymazaný, smazaný.

Ausgemacht, dodělaný, dokonaný, wykonaný, 2) es ist noch nicht ausgemacht, gesstě nenj wyděláno, wděláno, wgednáno, 3) ausgemachte Perle, wyňatá, wyndaná perla, Lüge, prawá lež.

Ausgemahlet, wyobrazený, barwami wynessený, wymalowaný.

Ausgemelket, wydogený, podogený.

Ausgemergelt, wyhubený, wychřadlý, wyhubenělý, zhubenělý, wyzáblý, wykapalý, wywdlý, zchurawělý.

Ausgemerzet, wymjsený, wylaučený, wywržený.

Ausgemessen, wyměřený, změřený.

Ausgemustert, wywržený, wymjsený, wie ein Soldat, wywržený, wyhosstěný, wyprosstěný, žoldem wyplacený dráb, wogák.

Ausgenommen, wygmutý, wymjněný.

Ausgepackt, wypěchowaný, wyložený.

Ausgeplündert, rozchwátaný, wydrancowaný, zdrancowaný, zebraný, oblaupený.

Ausgepresset, wytlačený, wycezený, tlačenjm wytažený.

Ausgeputzt, wycýděný, wysslechtěný, osslechtěný, wyssperkowaný, wykrássleny.

Ausgeräuchert, wykauřený, wykaděný.

Ausgerauft, wyrwaný.

Ausgeräumet, wyklidĕný, vklidĕný.
Ausgerechnet, wypočjtaný, wypočtený.
Ausgerenkt, wymknutý, wywrknutý, podwrklý, podwrknutý, wywrklý, wywinutý.
Ausgerichtet, wyřjzený, wykonaný, dokonaný, vgednaný.
Ausgerissen, wytrhnutý, wytrhaný.
Ausgeruffen, wywolaný prowolaný, rozwolaný, rozhláſſený, wyhláſſený.
Ausgeruhet, odpočinulý.
Ausgerupfet, wyſſklubaný, wyſſklubnutý.
Ausgerüstet, wyſtrogený, opatřený, zachyſtaný, ausgerüstetes Schiff, přiſtrogená lodj, f.
Ausgesagt, wyřklý, prořeklý, wypowědĕný, prořeknutý, probleknutý, wybleknutý.
Ausgesaugt, wyſſátý, wycucaný, wyſtřebaný.
Ausgeschämt, sich haben, stud odložiti, odwrcy, neſtydĕti se, bezſtaudným, neſtydliwým býti, čelo protřjti, ein ausgeschämter Mensch, člowĕk protřelého čela, bezſtaudný, neſtydatý, neſtaudný, neſtyda.
Ausgescharrt, wyhrabaný.
Ausgeschickt, wyſlaný, poſlaný, ausgeschickter Bot, poſlanec, wyſlaný poſel, m.
Ausgeschlagen, ein Aug, wyražený, 2) versagt, odepřený, 3) in Gärten, rozwitý, 4) am Leibe, wyražený.
Ausgeschlossen, wylaučený, wywržený, odſtrčený, odmrſſtĕný.
Ausgeschmelzt, ausgeschmolzen, přepuſſtĕný, přehánĕný.
Ausgeschmückt, wykráſſlený, okráſſlený, wyſſlechtĕný, oſſlechtĕný.
Ausgeschnitten, vom Holze, wyřezaný, vom Brod, wykrogený, vom Tuche, wyſtřjžený, wyſtřjhnutý.
Ausgeschnitzt, wyřezbowaný, wyřezaný, wyřezáwaný wyrýpaný.
Ausgeschöpft, wywážený, wytenčený.
Ausgeschrieben, wypſaný.
Ausgeschüttelt, wytřáſaný, wytřeſený.
Ausgeschüttet, wylitý.
Ausgeschwatzt, wyſſtĕbetaný, wyſſweholený, wybleknutý, probleknutý, wyžwaný.
Ausgeschwungen, přemjtaný, wypálaný, zopálaný, wywitý.
Ausgesetzt, wyſazený, wyſazowaný, er hat sein Ausgesetztes, má ſwůg weyſadek.
Ausgesieht, wyrocýwaný, zpocýwaný, třjbený, podwjgený.
Ausgesöhnt, ſmjřený.
Ausgesondert, wylaučený.
Ausgesonnen, ſmyſſlený, wymyſſlený, zamyſſlený.
Ausgesotten, wywařený.
Ausgespannt, rozpiatý, 2) ein ausgespanntes Pferd, wypřažený, wypřáhnutý, wypřáhlý kůň, m.
Ausgesperrt, auseinander gesperrt, otewřený, rozedřený, 2) ausgeschlossen, wně zawřený.
Ausgespeyet, rect. ausgespien, wyplíwnutý, wyplitý.
Ausgesprengt, roznesſený, wyneſſený, roztrauſſený.
Ausgesprochen, wyřknutý, wypowědĕný, wyſſlowený, propowĕdĕný, promluwený.
Ausgesprungener, m. zbĕhlec, poběhlec, odbĕhlec, pobĕhljk, wybĕhlec, ſtržek, wyſkočil, wyklauz, m.
Ausgespült, wypláknutý, opláknutý.
Ausgestanden, přeſtálý, 2) der vieles ausgestanden hat, wyſtálý: vtrpený.
Ausgesteckt, wyſtrčený.
Ausgestellt, wyſtawený, 2) aufgeschoben, odložený, poklizený.
Ausgesteuert, obwĕnĕný.
Ausgestochen, wyrýwaný, wyrytý, ausgestochenes Aug, wypjchnuté, wybo-

wybodnuté oko, n. 2) ausgestochene Arbeit, wyrýwané, wybjgené djlo, n. rytina, f. 3) ein ausgestochenes Bildchen, wypichowaný obrázek, m.
Ausgesterft, wyceraný.
Ausgestreßen, wystřčený.
Ausgestreckt, rozprostřený, rozeskřený, rozwlečený, roztažený.
Ausgestreuet, wysypaný, wytraussený, rozsypaný, roztraussený.
Ausgestrichen, wymazaný, 2) gestaupt mit Ruthen, wyšswihaný, wyšslohaný, wymrskaný.
Ausgesucht, wyhledaný, pohledaný.
Ausgesöhnt, gewöhnl. ausgesöhnt, udobřený, smjřený.
Ausgeten, s. ausjäten.
Ausgethan, odwundaný, odwržený, wywržený, zawržený.
Ausgetheilt, rozdělený, rozbitowaný.
Ausgetilgt, wyhlazený, ehlazený.
Ausgetrieben, wypuzený, wyhnaný.
Ausgetrocknet, wysussený, wyschlý.
Ausgetrunken, wypitý.
Ausgewachsen, bucklicht, wyrostlý, wysedlý, 2) völlig ausgewachsen, zrostlý, urostlý, dorostlý.
Ausgewaschen, wymytý, umytý.
Ausgewechselt, wyměněný.
Ausgeweidet, wykuchaný.
Ausgeweinet, wyplakaný, wyuplakaný.
Ausgewetzet, wybraussený.
Ausgewichst, wywoskowaný.
Ausgewickelt, rozwinutý, wywinutý, wymatený, rozmatený, wypletený, roupletený.
Ausgewischt, wytjraný, wytřený, mit dem Schwamm, wymazaný, smazaný, setřený.
Ausgewogen, odwážený.
Ausgewölket, bez oblaku, wybraný, ein Tag, an dem es ausgewölket ist, a dnj, n. den bez oblaku, m.
Ausgeworfen, wyhozený, wymetený, uwržený.
Ausgezehrt, verzehrt, wytráwený, 2) ausgemergelt, wychřadlý, schřadlý, wykapalý, wyudlý.
Ausgezeichnet, wyznamenaný.
Ausgeziert, ozdobený, wykrássený, okrássený, wysslechtěný, esslechtěný.
Ausgezimmert, wytesaný, utesaný, ztesaný.
Ausgezogen, als ein Kleid, wyslíknutý, swlečený, slíknutý, aus den Schuhen, Stiefeln, Strümpfen, wyzutý, zutý, 3) wie ein Degen aus der Scheide, wytažený, dobitý.
Ausgezupft, wytřepený, wyšskubaný.
Ausgezwungen, wynucený, wymučený.
Ausgießen, wyliti, wyljwati, seinen Zorn über jem. nd ausgießen, na někom sy hněw wylit, 2) ausfüllen, zalit, ein Loch z. B. mit Bley ausgießen, djru zalit, wyplnit, zacelit olowem, 3) auslöschen, ulit, uhasyt, das Feuer ausgießen, oheň ulit, zhasyt, uhasyt.
Ausgießung, f. wyljwánj, wylitj, n. 2) zalitj, 3) ulitj, uhasenj, n.
Ausglätten, wyhladiti.
Ausgleichen, wyrownati, zarownati, eine Rechnung, aučet zapravití.
Ausgleiten, mit dem Pfluge ausfahren, z brázdy wygjti, wystaupiti, mit dem Fuße, sklauznauti, smeknauti se, vom Wege, (moralisch,) wyssinauti, wychýliti, uchýliti, odchýliti se od prawé cesty, wywinauti.
Ausglitschen, sklauznauti.
Ausglühen, einen Dratt, und so w. rozpáliti, rozhřiti, rozněcowati, rozujtiti, rozžjti.
Ausgraben, wykopati, wyhrabati, einen Baum, einen Stein ausgraben, strom, kámen, wykopat; einen Teich, rybnjk wykopati, 2) mit dem Grabstichel aushölen, wydupati, wyryti.

Aus-

Ausgrabung, f. wykopánj wyhrabánj, n. 2) im Holz, wyrýpánj, n. auf Steinen, wyrýwánj, wyrytj, n.
Ausgrasen, wyžiti, sežiti trávu.
Ausgräten, z kostj obrati, oblaupiti.
Ausgreten, mit den Beinen, roztáhnauti hnáty.
Ausgrübeln, wyhlaubati, wyskaumati.
Ausgrübelnd, wyhlaubačný, hlaubačný, wyhlaubáwačný.
Ausgründen, wystihnauti, wystjhati, wyskaumati, stjhati, wyšetřiti, wyzpytowati.
Ausguß, m. die Handlung des Ausgießens, wylitj, wylíwánj, n. 2) der Ort, durch welchen, oder wo man das Wasser herunter gießt, průtok, weytok, tratiwod, m.
Aushaaren, oder aushären, die Haare fahren lassen, paušstěti srst, wlas, pelichati.
Aus haben, bey einem, konec v někoho mjti.
Aushacken, wysekati, wytesati, wyrubati, das Aug, oko wymyšstiti, wyšlehnauti, 2) hohl od' zackig hacken, wysekati, die Schuhe, střewjce wykragowati.
Aushacker, m. ein Werkzeug der Schuster, krogidlo, n.
Aushäften, nawljknauti, nawlecy.
Aushalftern, wohlaw swundati.
Aushalten, etwas, wydržeti něco, erdulden, ertragen, überstehen, wydržeti, wystáti, wytrpěti, strpěti, Schläge, weyprask wydržet, wystát, přestát, er kann die Kosten nicht aushalten, nemuže být o autrat, ge niknaut, es ist mit ihm nicht auszuhalten, nenj s njm k obstánj, nenj k wystánj, der Feinde Anfall, Angriff, Streiche, autok neprátelský wystáti, wydržeti, strpěti, autoku odolati, einen mit Gelde aushalten, wydržeti, wyčastowati někoho penězy, ich kann nicht mehr aushalten, nemohu déle wydržeti.
Aushaltung, f. wydrženj, n. mit Gelde, wyčastowánj, wydrženj, n.
Aushändigen, wydáwati, wydati.
Aushändigung, f. wydánj, n.
Aushangen, wywěšenu býti.
Aushängen, wywěsyti, wen powěsyti.
Ausharren, wytrwati, dotrwati, setrwati, eine ausharrende Geduld, přenesmjrná, stála trpěliwost.
Aushärten, ztwrditi, zatwrditi, odtužiti, ausgehärteter Soldat, odtrlý, odtužený, zatwrdlý wogák.
Aushauch, m. wydchnutj, wydechnutj, wydýmánj, n.
Aushauchen, wydychati, wydchnauti, wydýmati, die Kräuter hauchen itzt ihren Wohlgeruch aus, byliny těd swau pochotnau wůni wydýmagj, dýmagj, den Geist, duch pustiti, wypustiti, zdechnauti.
Aushauen, wytjnati, wytjti, wyraubiti, die Dornen, Bäume, den Wald, wysekati, wyklestiti, wytjti, 2) als ein Bild aus: er ein Bild, Stein, wytesati, wyryti, wyrýpati, 3) mit Ruthen, wyšlehati, wyšwihati, wysekati, wyřezati.
Ausheben, die Soldaten, Rekruten, zbjrati, wybrati; wyzdwihnauti, die Fenster, die Thüre, den Reuter vom Sattel, wysaditi okna, gezdce z sedla, einen Baum, wywrátiti, wypáčiti, sich die Schulter, die Achsel, wywrátiti, wywinauti, wyrazyti; Bier oder Wein mit dem Heber, wytáhnauti, figürl. auswählen, wybjrati, wybrati, obrati.
Ausheben, das, Aushebung, der Rekruten, Soldaten, wybjránj, wybránj, bránj, branice, der

Soldaten, wyzdwiženj, n. der Fenster, der Thüre, wysazenj, n. figürl. wybránj.

Aushecheln, wywochlowati, zwochlowati, 2) zu Genüge, dowochlowati, vwochlowati.

Aushecken, Junge aus den Eyern, wyhnizditi, wyseděti, ljhnauti, wyljhnauti, wykwokati, wyléhnauti, etwas miteinander, slékwati, kowati, strogiti, bor niti něco, sie hecken etwas aus, négaké sskalstwj kugj, Verse, Einfälle, wyléhnauti.

Ausheilen, wyhogiti, vléčiti, zhogiti, zléčiti, dohogiti, doléčiti.

Ausheilung, f. wyhogenj, zhogenj, vléčenj, zléčenj.

Ausheitern, sich, wygasniti, wybjrati se, 2) den Verstand, obgasniti, probrausyti mozek, 3) aufgeräumt machen, obweseliti, obweselowati, 4) lustig werden, rozweseliti se, obweseliti se, ein ausgeheitertes Gemüth, obweselená mysl, s. Aufheitern, der Himmel hat sich ausgeheitert, nebe se wygasnilo, wybralo.

Ausheitzen, den Ofen, das Zimmer, wytopiti.

Aushelfen, den Armen aus der Noth, pomocy, spomocy, (nápomocným býti,) chudým z bjdy, einem mit etwas, mit Gelde, Getreide, spomocy, nápomocnu býti, nápomáhati někomu něčjm.

Aushellen, wygasniti, obgasniti, rozgasniti, sich, rozgasniti, rozswětljwati se, s Ausheitern.

Ausheuken, wywěyti.

Aus obeln, wyhladiti.

Aushöcken, aushöckern, etwas, hokynowati, hokynařiti s něčjm.

Aushöhlen, wydlabati, wydlaubati, wyhlaubati, etwas inwendig, wydauti, podauti.

Ausholen, einen, ausforschen, stjhati, wystihnauti, skaumati, wyskaumati, 2) mit dem Degen, Beile, Arm, oder die Hand nm etwas zu werfen, von sich strecken, napřáhati, napřáhnauti, zum Sprunge, oder Laufe, rozkročiti, rozběhnauti se.

Ausholer, m. stihač, skaumač, wyskaumatel, m.

Ausholung; f. stjhánj, skaumánj, wystihnutj, n. 2) napřahánj, napřáhnutj, 3) rozkročenj, rozběhnutj. n.

Aushöhlung, f., dlabánj, wydlabánj. n.

Aushöhnen, wysmjwati, wysmáti.

Aushorchen, wyslýchati.

Aushören, wyslýchati.

Aushub, m. weyběrek, m.

Aushülsen, wylusstiti.

Aushungern, wyhladowiti, hladem wymořiti, vmořiti, zamořiti, wyhubiti, zhubiti, zhubeniti.

Aushunzen, wypeskowati.

Aushuren, wykurwiti; dokurwiti.

Aushusten, wykasslati, zu husten aufhören, dokasslati, wykasslati se.

Ausjagen, wyhnati, wypuditi, wyplássiti.

Ausjäten, wypleti, wypljti.

Ausjochen, z gha wypřáhnauti.

Auskalben, wyteliti.

Auskämmen, wyčesati, sčesati.

Auskaufen, sich, oder einen, wykaupiti, 2) alles Geld ausgeben, wydati se z peněz, 3) einem etwas eher, oder theuerer verkaufen, mehr geben als ein anderer, einem andern Käufer zuvorkommen, překaupiti, předkaupiti.

Auskehlen, in der Baukunst, průhowati.

Auskehren, das Zimmer, den Koth, vmesti, wymesti, wymetati, das Kleid, den Hut, den Staub aus dem Kleide, so fern solches mit der Bürste geschieht, wyčesati, wykartáčowati.

Auskehricht, n. oder Auskehrig, smeti, f. wyměťky, m. plur. powrhel, m.
Auskeilen, wyklinowati.
Auskeimen, wypučiti, wypukati se.
Auskeltern, čeřenem, lisem wytlačiti.
Auskerben, prutowati.
Auskernen, wygadrniti, wygádřiti, eine ausgekernte Waare, wýborné, na wýbor zbožj.
Auskitzeln, wylektati.
Ausklagen, prožalowati.
Ausklären, sich, helt, licht, werden, wygasniti se, wybjrati, wybrati se, ausgeklärtes Mehl, wyražená mauka, weyražek.
Ausklatschen, mit den Händen, wytleskati, wypleskati, ausschwatzen, wypleskati, wyblekn auti, wyplesstiti, wyklewetati.
Ausklauben, wybjrati.
Auskleiben, wylepiti.
Auskleiden, rozstrogiti, wyslјknauti, sljknauti, swlécy, swláčeti, swlékati, wywlecy, 2) schön kleiden, wystrogiti.
Auskleidezimmer, n. swláčebna, f.
Auskleistern, wylepiti, wylepowati.
Ausklopfen, den Staub, wyklepati, 2) abprügeln, wytlaucy, wyhauchati, wymljti, wyklepati.
Ausklügeln, wymudrowati.
Auskneten, wyhnjsti.
Auskochen, wywařiti, 2) genug kochen, vwařiti, dowařiti, das Fleisch hat nicht ausgekocht, maso se nedowařilo.
Auskocken, wykuckati.
Auskommen, aus dem Hause ausgehen, wygiti, wycházeti, er kommt den ganzen Tag nicht aus, celý den newygde, man kann hier nie aus nie einkommen, nemuže se zde nikudy progiti, 2) bekannt werden, na gewo wygiti, 3) genug haben, wygiti, 4) mit jemanden gut, dobře s někým wygiti, 5) es ist Feuer ausgekommen, oheň wyssel, 6) der Schneider wird mit dem Tuche nicht auskommen, kregčj stjm suknem newystačj, newygde, 7) mit dem Gehalte, wystačiti, 8) mit der Rechnung, Entschuldigung, wyřjditi, pořjditi, zprawiti, 9) mit einem auskommen, wygjti s někým, wyhowěti němu.
Auskommen, das, wyžiwenj, n. er hat sein Auskommen, má na wyžiwenau, má swé wyžiwenj, 2) mit ihm ist kein Auskommen, s njm nenj žádné wyřjzenj, pořjzenj.
Auskocken, wybljti, wywrhnauti, wywrátiti, wykuckati.
Auskenen, s. Auskernen.
Auskosten, etwas überall, wysljditi, ohledati, 2) durch Kosten auslesen, okusyti, skusyti.
Auskrähen, wykokrhati, dokokrhati.
Auskramen, seine Waaren, wykládati swé zbožj, rozložiti se s swým zbožjm, seine Gelehrsamkeit, swau včenostj se roztahowati.
Auskramen, das, wykládánj, rozloženj, n seiner Gelehrsamkeit, roztahowánj, n.
Auskratzen, die Augen, wysskrábati, wydrápati, etwas Geschriebenes, wysskrábati.
Auskriechen, wylezti, wyljzati.
Auskriegen, den Krieg endigen, dowálčiti, dowáleti.
Auskühlen, kalt machen, wychladiti, kalt werden, wychladnauti, wychladiti se.
Auskünden, Auskündigen, auskundschaften, wyzwjdati, zwjdati, wyzwěděti, wysslediti.
Auskundschafter, m. zwědač, wyzwidač, wyzwidatel, m.
Auskunft, f. von einer Sache, Nachricht, wědomost, f. wědomj, n. nawěstj, einem Auskunft

kunft geben, wědomost, náwěsstj, na rozum, na wědomj dáti, 2) Unterhalt, wyžiwenj.

Auskünsteln, wyljčiti, vljčiti, kemeslně, vměle vdělati, vstrojiti.

Auskutten, wykutiti.

Auslachen, wysmáti, wysmjwati, posmjwati se někomu, 2) zu Ende lachen, wysmáti se.

Auslachenswerth, k posměchu, posměchu hodný.

Auslachen, das, Auslachung, posměch, m. posmjwánj, wysmjwánj, n. wysmánj, n.

Ausladen, wykládati, wyložiti, 2) ein Gewehr, wydobiti, wytáhnauti ránu.

Ausladen, das, wykládánj, n.

Auslader, m. wykladač, m.

Auslage, f. náklad, m. wynaloženj, n. wynakládánj, wydawánj, wydánj, Auslage thun, penjze wydáwati, wynaložiti, 2) was ausgelegt wird, wydánj peněz, wydané penjze, alle Auslagen vergüten, wssecko wydánj nahraditi, 3) der Ort wo etwas ausgelegt wird, weystawěk, m.

Ausland, n. cyzyna, f. cyzý kragina, f.

Ausländer, m. cyzozemec, cyzokragan, cyzokragjn, cyzokragný, přespolnj, m. (přjchozý) ginozemec, m.

Ausländerinn, f. cyzozemkyně, cyzozemkyně, cyzozemka, cyzokraganka, cyzokraginka, f. ginozemka, ginozemkyně, f.

Ausländisch, cyzozemský, cyzokragný, cyzokraginný, přespolnj, ginozemský.

Ausländisch, adv. po cyzozemsku, cyzozemsky, cyzokragně, po ginozemsku

Auslangen, wystačiti, stačiti.

Auslassen, weglassen, überhaupt, wynechati, wypustiti, opustiti, 2) herauslassen, hinauslassen, wypustiti, pausstěti, 3) ein Kleid, popustiti, wypustiti, rozpustiti, 4) seinen Zorn gegen einen auslassen, ausbrechen lassen, freien Lauf lassen, wypustiti na někoho, wyliti na někom swau zlost, 5) sich über etwas auslassen, pustiti, wypustiti se do něčeho, 6) sich in alle Wollust auslassen, wydati se na wssecku rozkoš, rozpásati se, 7) ausschmelzen, als Butter, Schmalz, Talg, překausstěti, rozkausstěti, přepustiti, rozpustiti.

Auslassung, f. wynechánj, wypusstěnj, opusstěnj, n. 2) der Butter, ꝛc rozpusstěnj, přepusstěnj, n.

Auslästern, wyzlořečiti, wyrauhati se.

Auslauf, m. wyběhnutj, wybjhánj, n. 2) des Wassers, weytok, splaw, m.

Auslaufen, wybihati, wyběhnauti, 2) wie eine Sanduhr, dosypati se, wypršeti, wyběhnauti, 3) wie ein Gewächs, wypřesskowati se, 4) wie ein Gefäß, wie das Bier, der Wein, técy, wytécy, 5) in Menge auf andere, wysypati se, wyrogiti se, 6) wie ein Schiff aus dem Hafen, odplawiti se, odstrčiti od břehu, 7) wie die Erbsen, laupati se, 8) in Buchdruckereyen wie die Schrift, wyběhnauti, imgleichen überhaupt hervorragen, hervorstehen, děnjti, wykaukati, strniti, 9) anfangen zu laufen, rozběhnauti se, 10) sich auslaufen, wyběhati se.

Auslaufen, das, wybjhánj, wyběhnutj, n. eines Gewächses, wypreyskáwánj, n. u. s. w.

Auslaufer, m. wybihač, dobihač, wybihatel, m. 2) ein Bedienter zum Verschicken, běhaun, rychljk, m. 3) die Sprosses aus den Wurzeln eines Baumes oder einer Pflanze, pazauch, wlk, wlček, m.

Auslaugen, wywařiti luhem.

Ausläuten, einem Verstorbenen, wyzwáněti, brana zwoniti, 2) auf-

aufhören zu läuten, dozwoniti, wyzwoniti.
Ausläuten, das, wyzwáněnj, n. 2) dozwoněnj.
Ausläutern, einen Wald, les wyklestiti, wymeytiti.
Ausleben, wyžiti.
Auslecken, wylizati.
Ausleeren, wyprázdniti, ein Glas, wyprázdniti, wytenčiti.
Ausleerend, wyprázdňugjcý, wytenčugjcý.
Ausleerung, f. wyprázdněnj, 2) wytenčenj, n. wyprázdněnj, n.
Auslegen, herauslegen, wykládati, wyložiti, 2) erklären, wykládati, wyložiti, einen Traum, sen wyložiti, 3) aufnehmen, ausdeuten, klásti, pokládati, etwas, als einen Hochmuth, für eine Tugend, něco za wysokomyslnost, ctnost klásti, pokládati, 4) Geld auslegen, penjze wydáwati, auf Wucher, na lichwu pugčowati, 5) einem etwas gut oder übel, w dobré neb zlé něco wykládati, wyložiti, za dobré neb zlé pokládat. 6) etwas mit Gold, Silber, Elfenbein, ic. wykládati něco střjbrem, zlatem.
Ausleger, Erklärer, wykladač, wykladatel, m.
Auslegerinn, f. wykladatelkyně, f. wykladačka.
Auslegung, f, wýklad, m. wykládánj, wyloženj, n. 2) der erforschte Sinn einer Rede oder Schrift selbst, wýklad, m.
Auslehnen, f. Ausleihen.
Auslehren, wyučiti, wyučowati.
Ausleihen, půgčiti, zapugčiti, sich etwas ausleihen, wypůgčiti, wydlužiti sobě něco,
Ausleiher, eines Kapitals, wěřitel, půgčitel, m. insofern es immer geschicht, lichewnjk, wypůgčitel na lichwu, m.
Ausleihung, f. půgčenj, půgčowánj, zapugčowánj, půgčka, f. zapůgčenj, n. die immer geschieht, lichwenj, wypůgčenj na lichwu, n.
Auslenken, wychýliti, vchýlit, wyssinauti, vssinauti, wyhnauti.
Auslenkung, f. wychýlenj, wyssinutj, vssinutj, n. vchýlenj, wyhnutj, n.
Auslermen, wyhaukiti, wyhowořiti, wyhlučeti, pohaukiti.
Auslernen, aufhören zu lernen, bis zu Ende der Zeit nach, doučiti, wyučiti se, figürl. der Erkenntniß nach, wyučiti se, einen Menschen auslernen, wyučiti.
Auslesthen, f Auslöschen.
Auslesen, ausklauben, obirati, wybrati, wybjrati, Erbsen, Früchte auslesen, hrách, owoce přebjrat. přebrat, 2) ein Buch auslesen, wyčjsti, dočjsti, přečjsti knihu.
Ausleser, m. Ausklauber, wybirač, obirač, obiratel, wybiratel, m.
Auslesung, das, Ausklaubung, wybjránj, objránj, n,
Auslichten, f. Auslautern.
Auslieferer, m. wydawatel, wydawač, m.
Ausliefern, wydati, wydáwati.
Auslieferung, f. wydánj, wydáwánj, n.
Ausliegen, wyležeti, 2) neut. wyležeti se, ein ausgelegener Wein, wyležele wjno.
Auslöchern, wyděrawiti, wywrtati.
Ausloben, wychwalowati, wychwáliti.
Auslocken, wylauditi, wylákati, wywnaditi, wywábiti, 2) mit Schmeicheln, durch List, wychlácholiti, wylahoditi, wylichotiti, von einem ein Geheimniß, tagemstwj wylauditi, wylákati, wywábiti z někoho.
Auslockung, f. wylauděnj, wylákánj, wywáben, n. 2) wylahozenj, wylichotěnj, n.
Ausziehen, wyvrtati, wyvrhati.

Auslöschen, Licht, Feuer, zhasnauti, neut. wie das Feuer, Licht, zhasnauti, po od. wyhasnauti, 2) wie eine Schrift, wegwischen mit dem Schwamm, smazati, wymazati, zamazati hauban, 3) figürl. das Andenken eines auslöschen, paměť někoho zahladiti, smazati.

Auslöschlich, wymazatedlný, smazatedlný, 2) zahladitedlný.

Auslöschung, f. des Lichts, Feuers, zhasnutj, n. mit dem Schwamm, wymazánj, smazánj, n. 2) zahlazenj, n.

Auslösen, ein Pfand, wyplatiti, wypláceti, einen Gefangenen, wykaupiti, wyplatiti, 2) wyprostiti, 3) Bücher, Waaren, einen Ballen, wyobaliti knihu, zbožj, baljk rozwliti.

Auslöser, m. wyplatitel, wykupitel, m.

Auslößlich, wyplatitedlný, wykupitedlný.

Auslösung, f. wyplacenj, wykaupenj, 2) wyprosstěnj.

Ausmachen, endigen, dodělati, udělati, 2) eine Sache mit einem, wyřjditi, zprawiti, 3) ausfüllen, voll machen, alle Theile eines Ganzen enthalten, figürl. obsahowati, 1000 Mann ausmachen, tisýc mužů obnásseti, der Winter macht daselbst den größten Theil des Jahres aus, zyma tam neywětssj djl roku obsahuge, wynássj, 4) ausmachen, betragen, dělati, wie viel macht es aus, mnoholi to dělá? das macht es noch nicht aus, to gesstě nedostačuge, nenj dosti, dostatečné, 5) etwas unter einander verabreden, akkordiren, ugednati, ugednáwati, smluwiti, na mjstě postawiti, wydělati, udělati, er hat mit ihm 5 fl. ausgemacht, wydělal, udělal s njm pět zlatých, 6) ausschelten, wymluwiti někoho, někomu, 7) Nüsse, Kastanien, Erbsen, Krebse, u. s. f. ausmachen, ořechy, kasstany, hrách, raky, rozsskořepiti, wyndati, wydobyti, wylaupnauti, wylaupati, 8) einen Flecken, posskwrnu wyprawiti, 9) bestellen, bedingen, z. B. ein Quartier, obgednati, 10) das Aeußere einer Sache mit etwas besetzen, wyložiti, wykládati, obložiti, 11) es ist eine ausgemachte Sache, Wahrheit, das ist ausgemacht, gest wěc, prawda gistotná, gest gistotně, gistě, 2) er hat ausgemacht, on dodělal.

Ausmahlen, Getreide, wymljti, wymlátiti, 2) aufhören zu mahlen, semliti, domliti.

Ausmalen, ausmahlen, wymalowati, wyobrazyti, wynesti barwami.

Ausmalung, f. wymalowánj, wyobrazenj, wynessenj barwami.

Ausmärgeln, zhubeniti, wytenčiti.

Ausmarschiren, s. Ausrücken.

Ausmarken, einen Wald, Gränzen darinn setzen, wywezyti, hranice, meze wytknauti.

Ausmästen, wykrmiti.

Ausmatratzen, modracy wycpati.

Ausmauern, mit Mauerwerk erfüllen, wyzdjti, völlig mauern, dozdjti.

Ausmeißeln, mit dem Meisel aushöhlen, wydlabati, wyrýpati.

Ausmelken, wydogiti.

Ausmergeln, zhubeniti, hubeniti, wyhubeniti, wymořiti, zamořiti, zchurawiti.

Ausmergler, m. hubenjk, hubitel, mořič, m.

Ausmerzen, ausmärzen, wywrcy, wylaučiti, wymisyti, brakowati.

Ausmessen, das Maaß einer Sache finden, wyměřiti, wyměřowati, změřiti, rozměřiti, 2) nach dem Maaße einzeln verkaufen, z. B. Bier, Wein, Korn, naměřowati, odměřowati.

Ausmesser, m. weyměrčj, měrčj, měřič, wyměřitel, m.

Ausmessung, f. wyměřenj, wyměřowánj, změřenj, rozměřenj, n. 2) naměřenj, n.

Ausmiethen, 3 nágmu wypowědjti, 2) činžj přeplatiti, 3) činžj zweyssenau odpuditi.

Ausmisten, hnůg wykliditi, od hnoge čistiti, hnůg wykydati, kydati.

Ausmister, m. hnogkyd, m.

Ausmitteln, wypátrati.

Ausmittelung, f. wypátránj, n.

Ausmünzen, s. Ausprägen.

Ausmustern, wywrcy, wymjsyti, wylaučiti, z.B. einen Soldaten, wyprostiti, wyhostiti, 3) ausputzen, wystrogiti.

Ausmusterung, f. wywrženj, wymjsenj, wylaučenj, n. 2) wypresstěnj propusstěnj, n. 3) wystrogenj, n.

Ausnähen, wyssjwati, wyssiti.

Ausnagen, wyhrýzati, wyhryzti, wyhlodati.

Ausnahme, f. wýmjnka, wýměna, f. ohne Ausnahme, bez wýměny, bez wýmjnky, mit Ausnahme, s wýmjnkau.

Ausnarren, wyblázniti.

Ausnehmen, ausschließen, figürl. wynjti, wygmauti, wymjniti, wyměniti, 2) herausnehmen Vögel, Nester, Eyer, Fische, die Eingeweide, Waaren ausnehmen, wybrati, wen wzýti, wynjti, die Gedärme, wytuchati, 3) sich unterscheiden, wypadati, wyhljžeti, diese Farbe nimmt sich besonders aus, tato barwa obzwlásstně dobře wypadá, wyhljžj.

Ausnehmend, wýborný; obzwlásstnj.

Ausnehmung, s. Ausnahme, 2) Ausnehmung des Honigs, wybjránj medu, n.

Ausnüchtern, wystřjzwiti, wystřjzliwěti.

Auspacken, rozobaliti, wyobaliti, wypěchowati, rozwzliti, wykládati, wyložiti, Bücher, Waaren, einen Ballen, wyobaliti knihy, zbožj, baljk rozwzliti.

Auspauken, austrummeln, wybubnowati, 2) ausprügeln, wyprásskati, wybauchati.

Auspeinigen, wymučiti, zmučiti, aufhören zu peinigen, domučiti.

Auspeitschen, wymrskati, wyprásskati, wyssleháti, ein ausgepeitschtes Lied, Mährchen, wymrskaná, wyprásskaná pjseň, pohádka.

Auspfählen, koljky wysaditi.

Auspfeifen, wypjskati, wyhwjzdati, 2) dopjskati.

Auspflastern, wydlážiti.

Auspflücken, wytrhávati.

Auspflügen, wyworáwati, wyworati.

Auspichen, wysmoliti.

Ausplappern, ausplaudern, wypljskati, wyplesstiti, proplesstiti, wybleknauti, wytlachati, 2) aufhören zu plappern, dopljskati.

Ausplündern, zlaupiti, zebrati, die Diebe haben ihn bis auf das Hemd ausgeplündert, zloděgi ho až do kossile zlaupili; eine Stadt, ein Haus, město, dům zebrati, rozchwátati, wylaupiti, wydrancowati.

Ausplünderung, f. zlaupenj, zebránj, rozchwátánj, wylaupenj, wydrancowánj, n.

Auspochen, wytlaucy, wybauchati.

Auspolstern, wycpati polsstářem.

Auspoltern, wybauřiti, wyhromowati, wybauchati.

Ausposaunen, wytraubiti, roztraubiti.

Ausprägen, wyrážeti, wybiti, rázy wyrazyti.

Auspredigen, wykázati, dokázati, pokázati.

Auspressen, wytlačiti, tlačenjm wytáhnauti, wycediti, Thränen, Seufzer auspressen, wyrazyti, wynutiti slze, Geld, penjze, wynutiti, wydřjti, wymučiti, wymořiti.

Auspressung, f. wytlačenj, wycezenj, n.

Ausprüfen, zkusyti na weskrz.

Ausprügeln, wyprati, wytřjskati, wypráskati.
Ausprügelung, f. weyprask, m. wyprůskánj, wytřjskánj, wypranj, n.
Auspumpen, wyvážiti, wytahowati (wypumpowati.)
Ausputzen, durch Putzen reinigen, wyčistiti, wycýditi, das Licht, swjčku utřjti, očistiti, einen ausputzen, wyplisniti, 2) schmücken, zieren, wyslechtiti, oslechtiti, wykrássliti, wysperkowati.
Ausputzer, m. Ausputz, Verweis, weytopek, m. wyplisnénj, n. einen Ausputzer geben, weytopek dáti, wypeskowati někoho, wyplisniti někoho, gebati někoho, na zuby žehnati, wytopiti někomu, Ausputzer bekommen, weytopek dostati.
Ausräden, ausraiden, s. Aussieben.
Ausradiren, s. Auskratzen, ausschaben.
Ausrasen, recht, wysiřeti, wyzuřiti, wyzuřiwěti, aufhören zu rasen, wysápati se, 2) wie ein junger Mensch, wytřeštěti, wybláznití, 3) wie ein lüderlicher junger Mensch, aufhören jugendliche Ausschweifungen zu begehen, die Jugendhitze ablegen, figürl. wybaugeti, wybugniti, wymrhati.
Ausrasten, odpočinauti, oddechnauti sobě.
Ausrauben, wylaupiti.
Ausrauchen, wykauřiti, 2) neutr. aufhören Rauch von sich zu geben, wykauřiti se.
Ausräuchern, ein Zimmer, wykukowati, wykauřiti, wykaditi pokog, 2) zur Genüge räuchern, pokauřiti, dokauřiti, 3) Fleisch, wyvditi maso.
Ausrauchung, f. wykauřenj, n.
Ausraufen, wyrwati, wytrhati, wysskubati.
Ausräumen, ein Zimmer, Geräthschaften, wyklıditi, wyklizeti, 2) ausziehen, kliditi se.
Ausräumen, das, Ausräumung, f. wyklizenj, n. (uklizenj) udělj, n.
Ausrechnen, wypočjtati, wyčjsti, wyčjtati, wypočjsti, zpočjtati, zpočjsti, 2) figürl. auslegen einem etwas, als einen Fehler, pokládati, mjti, wykládati někomu něco za chybu
Ausrechnung, f. wypočjtánj, wypočtěnj, wyčjtánj, zpočjtánj, n. 2) pokládánj, n.
Ausrecken, die Zunge, gazyk wyplazyti, die Hände von sich recken, ausstrecken, ruce roztahowati, roztáhnauti, 2) ausdehnen, z. B. Leder, natahowati, roztahowati kůži.
Ausrede f., 1) Aussprache, weyřečnost, f. 2) Ausflucht, Entschuldigung, wýmluwa, omluwa, f. 3) vor Gerichte, weypowěd, propowěd, f. wyřknutj, n.
Ausreden, aussprechen, wyřknauti, wyřjcy, wypowědjti, wymluwiti, 2) vor Gericht aussagen, wyřknauti, wypowědjti, propowědjti, 3) laß mich ausreden, nech mne wymluwiti, wypowěděti, 4) aufhören zu reden, domluwiti, dopowědjti, wymluwiti, wypowědjti, 5) einem etwas ausreden, daß er es nicht glauben oder meynen soll, wylauwati, wymluwiti někomu něco, 6) sich ausreden, entschuldigen, wymlauwati se, omlauwati se, 7) mit Worten gehörig ausdrucken, wygádřiti, wymluwiti, wyslowiti, wyprawiti, welche Zunge wird das ausreden können, který gazyk to wyslowj, wypowj, 8) alles sagen, was man weiß, wymluwiti se, 9) aus dem Sinne reden, wymluwiti.
Ausreden, das, s. Ausrede.
Ausregnen, wyprsseti, wydeśstiti se.
Ausreiben, wytjrati, wytřjti, wymnauti, einen Flecken, den Koth, wymnauti, wyssaustati, 2) aus-

einander wie die Schuster, wyssaustati.
Ausreichen, wystačiti, postačiti, stačiti.
Ausreifen, wyzráti, dozráti.
Ausreise, f. wýgezd, m. wygetj, n. zu Fuß, wýchoz, m. wygitj, n.
Ausreisen, wygeti, wygjzděti, zu Fuß, wygjti, 2) aufhören zu reisen, dogezditi.
Ausreissen, wytrhati, wytrhnauti, die Zunge, gazyk teylem wytáhnauti, 2) entfliehen, wytrhnauti, wyrazyti se, wyniknauti, vtecy, aus einander reissen, wie die Fluth die Dämme, potrhati, ztrhati, roztrhati, 2) der Knopfloch riß aus, djrka se wytrhla, 3) ſtrhnaut se, roztrhnaut se, protrhnaut se, die Dämme sind ausgerissen, hráze se ſtrhly, protrhly, roztrhly, potrhaly, meine Geduld wird endlich ausreissen, trpěliwost mě pomine, 4) wie die Pferde, vtjkati, dáti se w autěk.
Ausreissen, das, wytrhnutj, n. 2) des Flüchtigen, wytrhnutj, wyrazenj, wyniknutj, n. autěk, m.
Ausreisser, m. der davon läuft, poběhlec, wyběhlec, ſtržek, wýlupek, odběhlec, m.
Ausreiten, wygeti na koni, 2) ausreiten spazieren, wyget, get na progjždku.
Ausreiter, m. der Obrigkeit, holomek, biřič, m.
Ausrenken, wywrknauti, wywinauti, wylomiti, wywrátiti, wyrazyti, wymknauti.
Ausreuspern, wychrkati, wychrkowati, wychrknauti, odchrkati.
Ausreuspern, das, Ausreusperung, f. wychrkánj, wychrkowánj, odchrkánj, n.
Ausreuten, wypljti, wypleniti.
Ausreutung, f. wyplenj, wypletj, n.
Ausrichten, vollziehen ein Geschäft, Auftrag, eine Bothschaft, zdjti, wyřjditi, wykonati, zgednati, zprawiti poručenj, eine Gesandschaft, odbyti poselſtwj, nichts ausrichten, nic newyřjditi, nepořjditi, nezpůsobiti, nezprawiti, nezgednati, neſweſti, 2) veranstalten, ein Gastgebot, Hochzeit, wyprawiti, vſtrogiti, přistrogiti, 3) einen Gruß, Kompliment, wyřjditi, 4) schelten, Leute ausrichten, verläumden, přetřásati, přetřepáwati lidi, 5) eine verlangte Wirkung hervorbringen, wyřjditi, pořjditi, sprawiti, wir richten nichts bei ihm aus, my nic v něho newyřidjme.
Ausrichter, m. wyřiditel, wykonatel, m.
Ausrichtung, f. eines Geschäfts, Auftrags, wyřjzenj, wykonánj, zgednánj, n. 2) wýprawa, wyprawenj, vſtrogenj, přiſtrogenj, n. 3) der Leute, přetřepáwánj lidj, n. přetřásánj.
Ausriechen, nicht mehr Geruch haben, wyčichnauti, wypáchnauti.
Ausringen, naße Wäsche, Kleider, wyždjmati.
Ausrinnen, ausfließen, wytecy, wen tecy, wytýkati, wie ein Gefäß, tecy.
Ausrinnung, f. wytečenj, wytýkánj, n.
Ausrollen, wykuliti, wykutáleti.
Ausrotten, wypleniti, wykořeniti, 2) in figürl. Bedeutung, wyplemeniti, wykořeniti, wyhladiti, zhladiti, zahladiti, wyhubiti.
Ausrottung, f. wypleněnj, wykořeněnj, n. 2) wyplemeněnj, wykořeněnj, wyhlazenj, n.
Ausrücken, wie die Soldaten aus der Schlacht, aus dem Lager, zur Schlacht, wytrhnauti, wytáhnauti, 2) ausrücken mit etwas, z. B. mit Gelde, wysyti se.
Ausruf, m. zwolánj, n. 2) Aukzion, wywolánj, n.
Ausrufen, zwolati, 2) kund, bekannt machen, wywolati, rozwolati, rozhláſyti, wyhláſyti, 3) zum Verkaufe, prowolati,

4) aufhören zu rufen, dowolati.
Ausrufer, m. wywolatel, wywoláwač, wyhlásný, m.
Ausrufung, f. Ausruf, zwolánj, n. 2) wywolánj, rozwolánj, rozhlássenj, wyhlássenj, n. 3) prowolánj, n.
Ausruhen, odpočjwati, odpočinauti, ich habe noch nicht ausgeruht, gesstě gsem sy neodpočinul, neoddechl, ausruhen lassen ein Glied, odpočinauti, pohowiti audu.
Ausruhung, f. odpočjwánj, odpočinutj, f. oddech, m. oddechnutj, n.
Ausrupfen, wyssklubati, wyssklubnauti, wyrwati.
Ausrupfung, f. wyssklubánj, wyrwánj, n.
Ausrühren, wymjchati.
Ausründen, wykulatiti, wnitř okrauhliti.
Ausründung, f. wykulacenj, okrauhlenj, n.
Ausrüsten, eine Flotte, Soldaten, Truppen, wyprawiti, přistrogiti, wystrogiti lodj, zbrogj opatřiti, w zbrog wprawiti, ozbrogiti, wyzbraniti, 2) einen mit einem königlichen Gewaltsbrief ausrüsten, opatřiti, zmocniti, zachystati, mit Kenntnissen, Kräften, zachystati, opatřiti vměnjm, sýlau.
Ausrüstung, f. ozbrogenj, wyzbraněnj, n. 2) der Flotte 2c wýprawa, f. wystrogenj, n. Versehung mit etwas, opatřenj, n. Ausrüteln, wytřást.
Aussaat, f. osenj, osetj, n. rozsýwánj, wysytj, das zum Aussäen bestimmte Getreide, weysewek, m
Aussackeln, wykapsowati.
Aussäen, wysýwati, rozsýwati.
Aussäung, f. wysytj, n.
Aussage, f. wyřknutj, wyřčenj, n wýpowěd, propowěd, f. 2) vor Gerichte, wyřknutj, n. wýpowěd, f.
Aussagen, völlig ausreden, dořjcy, domluwiti, dopowědjti, 2) etwas aussprechen, mit Worten gehörig ausdrücken, wyslowiti, wygádřiti, wyřjcy, wyřknauti, wypowědjti, propowědjti, promluwiti, vor Gerichte, wyřknauti, wypowědjti, das ist nicht auszusagen, nenj to k wyslowenj, k wyprawenj, k wypowěděnj, k wymluwenj, was nicht auszusagen ist, newyslowitedlný, newyprawitedlný, newyprawný, newymluwitedlny, newymluwný, 3) sich aussagen, im Kartenspiele, opowědjti se, so auch die
Aussagung, f. wýpowěd, f.
Aussägen, pilau wyřezat.
Aussatz, m. malomocnost, f. malomocenstwj, n. im Biliardspiele, wysazenj, n.
Aussätzig, malomocný, zmalomocněný, aussätzig werden, zmalomocněti.
Aussäubern, wyčistiti, wycýditi.
Aussaufen, wychlastati, wyžrati.
Aussaufung, f wychlastánj, n.
Aussaugen, wyssáti, wystřebati, wyccucati, wycuclati.
Aussaugung, f. wyssánj, wystřebánj, wycucánj, wycuclánj, n.
Ausschaben, wystrauhati, wyssaustati.
Ausschälen, wylaupati, wylaupiti, olaupati, olaupiti, Nüsse, Bohnen, Knoblauch, ořechy, bob wylaupati, česnek olaupit, einen, (berauben,) olaupiti.
Ausschälung, f. wylaupenj, olaupánj.
Ausschämen, sich, čelo protřjti, stud složiti, bez studu býti, ein ausgeschämter Mensch, člowěk protřelého čela, nestyda, nestaudný.
Ausschänden, zhaněti, pohaněti, vhaněti, zhanobiti.
Ausschärfen, wyostřiti, naostřiti, zostřiti, zbřjditi.
Ausschaffen, jemanden aus der Stadt, wypowědjti někoho z města,

sta, aus dem Zimmer, wyprawiti, odprawiti.
Ausscharren, aus der Erde ausgraben, wyhrabati, wykopati, 2) ein Gefäß, einen Topf, wyskrabati. 3) zum Schimpfe mit dem Fuße, wykopati někoho nohau.
Ausscharten, wykazyti.
Ausschattiren, wystjniti.
Ausschauen, heraussehen, wykauknauti, wykaukati, wen kaukati, 2) Gestalt haben, wyhljžeti, wypadati, er schaut wie der Tod aus, gako smrt wyhljžj, wypadá.
Ausschaufeln, s. Ausschippen.
Ausschäumen, wypěniti, pěnu wymjtati, wyprskati, imgl. figürl. in der heftigen Leidenschaft des Zorns, der Wuth durch Worte von sich geben, Lästerungen wider Gott, wypausstěti, wyprskati, seine Wuth ausschäumen, wysyssěti.
Ausscheeren, zpostřihati.
Ausschelten, wyplýsniti, zplýsniti.
Ausschenken, Wein, Bier, wydáwati, naljwati, aufhören zu schenken, wydati se z pjwa, wjna; wydati, wyprodati wjno, pjwo, einen Gesellen, připiti, dáti poctu towaryšši.
Ausscherzen, wyžertowati, wyšprýmowati, dožertowati, došprýmowati.
Ausscheuern, wymečowati, wydrhnauti, 2) ausschelten, dobře odrbati, gebati.
Ausschicken, wyslati, poslati.
Ausschickung, f. wyslánj, n. poslánj, n.
Ausschießen, hervorwachsen, wystřeliti, wymrsstiti, wypučiti, wypukati, wypreyssiti, wotawiti se, 2) auswählen, wybrati, obrati, 3) ausschießen aus dem Gewehre, zuerst schießen, wystřeliti, zuletzt schießen, das Schießen endigen, wystřjleti, dostřjleti, 4) auswerfen, das Untaugliche, wywrcy, wymetcy, powrcy, 5) einen Wald ausschießen, durch Schießen leer machen, wystřjleti les.
Ausschießen, das, Hervorwachsen, wystřelenj, pučenj, wypučenj, wypukánj, wotawenj, n. 2) wybránj n. 3 wystřelenj, n. 4) wystřjlenj, dostřjlenj, n. 5 wywrženj, n.
Ausschiffen, ausfahren, odplauti, odplawiti se, od břehu odstrčiti, 2) ausladen Waaren aus dem Schiffe, wyložiti, wykládati z lodj.
Ausschiffung, f. odplawenj, odplutj, n 2) wyloženj.
Ausschimpfen, s. Ausschänden.
Ausschinden, odřjti, zedřjti, zdjrati kůži, oder z kůže, 2) durch Schinden, d. i. durch übermäßige Bedrückungen entkräften, arm machen, odřjti, olaupiti, 3) etwas von einem, wydřjti někomu něco.
Ausschöpfen, Wasser aus einem Schiffe, wybjrati, wyssplichati wodu z lodj.
Ausschirren, Pferde, wypřáhnauti koně.
Ausschlacken, wymjsyti.
Ausschlafen, zur Genüge schlafen, wyspati se, wyspáwat, den Zorn, Verdruß, die Grillen, wyspat se z hněwu, z mrzutosti, z wrtochů.
Ausschlafen, das, wyspáwánj, wyspánj, n.
Ausschlag, m. übers Gewicht, weyražek wáhy, wýwažek, přjdawek, m 2) im Gesichte, oder am Leibe, wyraženj, n. wyraženina, f zwředowatěnj, 3) einer Sache, wýpad, m. wypadnutj, wygitj nějaké wěcy, n 4 Ausschlag geben, určiti.
Ausschlagen, einem ein Aug, einen Zahn, wyrazyti někomu oko, zub, 2) dem Hirsche sein Gehörn, gelenu rohy srazyti, ein Amt, zawrhnauti auřad, opomecy, opowrcy, pomecy auřad, zhro-

zhrdnauti, pohrdnauti auřadem, einen Stoß in der Fechtkunst, pariren, frázeti, zmjtati, 3) wie ein Gewächs, wie die Knospen der Bäume, wyrázeti, 4) den ersten Schlag thun, vhoditi, vdeřiti, wie ein Pferd, wyhazowati, házeti, práti, kopati, wie die Waage, wyrázeti, 5) die Wände schlagen aus, stěny wyrázegj, 6) bis zu Ende wie die Uhr, wybiti, odbiti, imgleich. von den Sangvögeln, wytlaucy; die Krätze oder andern Ausschlag bekommen, zwředowatěti, wyrazyti, wyrázeti se, die Kälte schlägt mir aus, zyma mne rozrážj, 7) ablaufen, gelingen, wypadnauti, zwesti se, übel ausschlagen, zle padnauti, zle se zwesti, 8) in ein Muthwillen ausschlagen, w swéwolnost wcházeti, in Flammen ausschlagen, w plamen wyrazyti, wie die Krankheit, wyrazyti se, 9) ausprügeln, wybiti, wytlaučy, wytřjsfati, 10) einen Waagen, ein Zimmer mit den Tüchern, Tapeten ausschlagen, pobjgeti, wybjgeti.

Ausschlämmen, wysslemowati.

Ausschleifen, hinausschleppen, wyssmeykati, wywlecy, wen wláčeti.

Ausschleifen, wybrausyti, wyostřiti, wybřjditi, 2) aufhören zu schleifen, dobrausyti, doostřiti, zbřjditi.

Ausschließen, nicht begreifen, figürl. aussondern, wylaučiti, wywrhnauti, wywrcy, wyobcowati, odmrssiti, odmrssiti, odstrčiti, aus der Kirche, aus der Gemeinde, wyobcowati, wylaučiti, von Aemtern, von der Wahl, von der Erbschaft, odmrssiti, odstrčiti, wywrcy, 2) hinausschließen, wně, zwenkj, zwenku zawřjti.

Ausschließung, f. wylaučenj, wywrhnutj, wywrženj, wyobcowánj, odmrssténj, odstrčenj, n.

Ausschlucken, ein Glas Bier, wychlaustnauti, wylausknauti, 2) zu schlucken aufhören, wysskytati.

Ausschlüpfen, wyklauznauti, wyplznauti, wyskočiti, die Küchlein sind noch nicht ausgeschlüpft, kuřata se gesstě newyljhla.

Ausschlürfen, wysrkati, wysrknauti, wystřebati.

Ausschlürfung, f. wysrknutj, n.

Ausschluß, m. s. Ausschließung

Ausschmähen, zhaněti, pohaněti, vhaněti.

Ausschmälen, wyláti, wypljsniti.

Ausschmauchen, mit Dampfe erfüllen, wykauřiti, wykaditi, eine Pfeife Tobak, wykauřiti.

Ausschmausen, wykwasyti, wyhodowati, dokwasyti, dohodowati.

Ausschmeißen, wyhoditi, s. Auswerfen; einem einen Zahn, wyrazyti zub.

Ausschmelzen, durch Schmelzen reinigen, leer machen, wysskwařiti, přepausstěti, přeháněti, rozpustiti, Fett ausschmelzen, tuk wyss wařit, Erze, Steine, kowy přepausstět, přehánět, 2) neut. ausgeschmelzet werden, wysskwařiti se, es ist alles Fett ausgeschmolzen, wsseckeн tuk se wysskwařil, 3) aufhören zu schmelzen, dosskwařit.

Ausschmieden, wykowati, zkowawati.

Ausschmieren, wymazati.

Ausschminken, wyljčiti, vljčiti.

Ausschmücken, wykrássliti, okrássliti, wysslechtiti, osslechtiti, ozdobiti, zur Schau, wyssperkowati, vssperkowati.

Ausschmückung, f. wykrásslenj, okrásslenj, wysslechcenj, osslechcenj, zur Schau, wyssperkowánj, n. vssperkowánj.

Ausschnarchen, wychrápati, wychrupati, wychraptěti, wychrupati, wychroptěti, wysupati.

Ausschnauben, die Nase, wysupati, wysoptěti, wysmrkati.
Ausschneiden, Holz, wyřezati, Brod, wykrágeti, wykrogiti, Tuch, Papier mit der Scheere, wystřjhnauti, mit dem Messer, wyřezati, wyřjznauti; in Papier, wystřihowati, die Mannheit, wyklestiti, wyřezati, die Zunge, wyřjznauti, Bäume, oklestiti.
Ausschneider, m. wyřezač, m. der Mannheit, klesstič, m.
Ausschneiden, das, Ausschneidung, des Holzes, wyřezánj, n. Brods, wykrágenj, n. Tuchs, Papiers mit der Scheere, wystřjhnutj, n. der Mannheit, wyklesstěnj, wyřezánj, n. der Zunge, wyřjznutj, n. der Bäume, oklesstěnj.
Ausschneuzen, wysmrkati, wysmrknauti se.
Ausschneuzung, f. wysmrkánj. n.
Ausschnitt, m. wystřihowánj, wystřiženj, 2) was ausgeschnitten worden, wýstřižek, m.
Ausschnittling, m wyřezané, wyřjznuté djtě.
Ausschnitzen, Holz, wyřezbowati, wyřezati, wyrýpati, Papier, wystřjhowati.
Ausschnüren, rozssněrowati.
Ausschöpfen, wywážiti, wytenčiti.
Ausschößling, m. weystřelek, m.
Ausschrauben, wytočiti, sich aus etwas, wypljsti, wymásti se z něčeho, wytočiti se.
Ausschreiben, wypsati, 2) schriftlich ankündigen, z. B. einen Landtag, rozepsati, 3) aufhören zu schreiben, ein Werk völlig schreiben, dopsati, wypsati.
Ausschreiben, das Ausschreibung, f. wypsánj, n. weypis, 2) rozepsánj, n. wypsánj, n. 3) dopsánj, n.
Ausschreiber, m. wypisowatel, m.
Ausschreiten, wykročiti, wystaupiti, von der Bahn, wychýliti, vchýliti se s prawé cesty, wyssinauti, wykročiti, wywinauti, wystaupiti.
Ausschreitung, f. wykročenj, wystaupenj, n. von der rechten Bahn, wychýlenj, vchýlenj, wyssinutj, wywinutj, n.
Ausschreyen, zkřjtnauti, wykřjknauti, 2) aufhören zu schreyen, dokřičeti, wykřičeti se, 3) bekannt machen, wykřičeti, rozkřičeti, Milch, Eyer ausschreyen, d. i. bekannt machen, wykřikowat mljko, wegce, 4) einen in das Geschrey bringen, rozkřičeti wykřičeti někoho.
Ausschreyen, das, Ausschreyung, Bekanntmachung, wykřičenj, rozkřičenj, n.
Ausschreyer, m. Stadtknecht, hulákač, biřic, m.
Ausschroten, wyssrotowat.
Ausschuhen, zauti ze střewjc.
Ausschürfen, wykutiti, kutiti.
Ausschuß, m. Auswahl, von dem Brauchbarsten, weyběrek, m. zwolenj, n. 2) verwerflicher Ausschuß, das Schlechteste, Verwerfung, wýmět, brak, powrhel, m. wýwržek, m. wymetenj, wywrženj, n. 3) der Ausschuß einer Bürgerschaft, u. s. w. weyhoznj, Ausschuß der Waaren, wýběrek, zamjtawé zbožj, n. 4) der Schafe, brakyně, wywržené owce, f.
Ausschußbogen, m. arch zamjtawý, wywržený.
Ausschütteln, wytřásati, wytřásti, ein Kleid, raucho wytřjsti.
Ausschütten, von flüßigen Körpern, wyliti, wyljwati, Früchte, Mehl, Getreide, ze wysypati, 2) Junge werfen, von Katzen, okotiti se, 3) figürl. a) im reichen Maaße zutheilen, in der höheren Schreibart, osypati, obsypati něčjm, osauti, so auch seinen Zorn über einen, hněw swug na někoho wylit, wypustit, b) völlig ausleeren, bekannt machen, entdecken, wysypati, wystřjti, z. B. alle eine Weisheit

heit, wyprázniti, alle Geheimnisse, seine Noth vor einem, sein Herz einem, oder vor einem, wygewiti, wygáwiti wsſecko tagemſtwj, ꝛc.

Ausschwären, wyhnogiti ſe.

Ausschwärmen, wytekati, wytrmáceti ſe, wytaláceti, wytaulati ſe.

Ausschwätzen, wyſſtěbetati, wyſſweholiti, wyblečnauti, preblečnauti, wyplampati, wypleſkati, wypleſſtiti

Ausschweif, m Ausschweifung im Leben, wýſtupek, weyſtupek, weytržek, weyſkok, m. weytržnoſt, weyſkočnoſt, weytržka f. 2) im Reden, odſtaupenj, wyraženj, n. 3) der Wege, der Reden, zápolj, okorowánj, n. 4) Ausschweifung in einer Sache, wywinutj, wyſſinutj, poblauženj, n. 5) eine Ausschweifung begehen, dočiniti, dopuſtiti ſe wýſtupku, weytržku, weytržnoſt prowéſti.

Ausschweifen, in etwas, wywinauti, wyſſinauti, poblauditi, wychýliti ſe, vchýliti ſe, 2) im Reden, odſtaupiti, wyrazyti ſe, 3) weitläufig ſeyn, okorowati, 4) ausschweifen im Leben, wýſtupně, wýtržně ſobě počjnati, weſti, 5) von ſeinem Vorhaben, odſtaupiti, odkročiti, 6) vom Wege, von der gehörigen Mitte ſtraſſe, wyſſinauti, wyrazyti, wychýliti, vchýliti ſe s ceſty, odchýliti ſe, 7) ausschweifende Wege, zápolj, n Reden, okorowánj, zápolj, n. 8) durch Schweifen, Schwänken reinigen, z. B. den Mund, die Wäſche, die Wolle, wypláknauti, wyplakowati, propláknauti, proplakowati, 9) rund ausſchneiden, z. B. ein Hemd am Halſe, wyſtřjhowati, wykragowati.

Ausschweifend, im Leben, weyſkočný, wýſtupný, wýtržný, 2) in einer Sache, weyſtupný, 3) im Reden, okorugicý, obſſjrný, obdlaužný.

Ausschweifer, m. weyſtupnjk, weytržnjk, m.

Ausschweifung, ſ. Ausschweif.

Ausschwelgen, wyheyſowati, wykwaſyti.

Ausschwemmen, Ausschwämmen, wyplákauti.

Ausschwenken, wypláknauti, ſich den Mund, vſta ſobě wypláknauti, propláknauti.

Ausschwimmen, wyplauti, wyplawati.

Ausschwingen, wywjgeti, wywiti, wjti, wyopálati, zopálati, opálati, 2) ſich ausschwingen, wymrſſtiti ſe.

Ausschwitzen, wypotiti.

Ausſehen bis zu Ende einer Sache ſehen, ſowohl dem Orte als der Zeit nach, dopatřiti, dohleděti, dokaukati, 2) ſich faſt die Augen über etwas, oči ſobě wykaukat, wyhleděť, ſich etwas beſſeres erſehen, wyhljdnauti ſobě něco, 2) zum Fenſter hinausſehen, wyhlédnauti, wykauknauti, wen kaukati, 3) ſo oder ſo geſtaltet, beſchaffen ſeyn, wyhljzeti, wypadati.

Ausſehen, das, Ausſicht, wyhlédnutj, n. eines Menſchen Geſtalt, Beſchaffenheit, wie einer ausſieht, pohlédnutj, n. pohled, m. wezřenj, n. wypadánj, n. wyhljženj, n. weypada, f. die Sache hat übles Ausſehen, ta wěc zlý pohled má, zle wyhljžj, wypadá.

Ausſeihen, wycediti, die Milch, prociditi, zcediti.

Ausſeimen, procedit woſſtinu.

Außen, zewnitř, zewnitřku, zewnitřně.

Außen bleiben, nicht erſcheinen, wně zůſtati, nepřicházeti, wie das Fieber, newraceti ſe, vor Gericht, nepřigjti, die Strafe bleibt nicht aus, treſt nemine.

Außen

Außenbleibung, f. wně zůstánj, n. des Fiebers, nenawrácenj, n. vor Gerichte, nedostawenj se, nepřigitj, nepřicházenj, n.
Aussenden, wyslati, wyvslati.
Außenseite, f. zewnitřnost, zewnitřnj powaha, strana, podoba, eines Gebäudes, průčelj, n.
Außenwerk, n. přednj ohrada, f.
Außer, krom, kromě, außer diesem, dem, krom toho, mjmo to, außer der Ordnung, krom pořádku, außer daß, wenn, leč, lečby, ledaby, außer dem, über dieß, mjmo to, außer soviel, krom toliko, außer Sorgen, Zweifel, Furcht, Diensten, sich, Athem, bez starosti, pochybnosti, bázně, služby, bez sebe, bez dechu, außer sich gerathen, kommen, býti bezsebe, bringen, wyrazyti z mysli, außer Athem kommen, pozbyti dechu, ztratiti dech, sich laufen, schreyen, vběhati, vkřičeti se, außer der Zeit, mimo času, außer Landes, außer Gefahr seyn, býti bez nebezpečenstwj, außer der Stadt wohnen, mjmo města zůstáwat, außer Acht lassen, newšímati sy něčeho, außer Schuld, außer Stande seyn, býti bez winny, nebyti w stawu, außer dem, mjmo to, ich sahe niemand außer dich, newiděl gsem žádného mimo tebe, krom tebe, außer dem einzigen, krom toho gediného, außer Furcht, bez bázně, außer sich, bez sebe, ich verzeihe ihm nicht, außer er bittet mich ab, neodpustjm mu, leč mne odprosý.
Außerhalb, wně, zewnitř, pozewnitř, zewnitřně, außerhalb der Stadt, za městem
Außerordentlich, kromobyčegný.
Außerordentlich, adv. kromobyčeně, krom, mimo pořádku, welmi, náramně
Aussetzen, Gewächse, Bäume, wysazowati, 2) einen Tag, den wysaditi, položiti, 3) die Arbeit, práce poodložiti, přestati od práce, Wache, stráž wystawiti, 4) ein Kind, položiti, zawrcy djtě, 5) zur Schau, zum Verkauf, wystawiti, 6) einige Tage aussetzen, in die Schule, oder in ein Amt nicht kommen, wysaditi, 7) immer etwas auszusetzen haben, wždy míti něco k wystawenj, 8) mit Steinen, wysazowati, 9) sich der Gefahr aussetzen, wydati se w nebezpečenstwj, 10) einem etwas jährlich, wysaditi, 11) Strümpfe, wysazowati, wysaditi, 12) sich im Billardspiele, wysaditi se, 13) einen Preis, cenu vrčiti, 14) einem etwas blos stellen, wysaditi, wydati, 15) auseinander setzen, rozsazowat, rostawět, 16) einen Bogen bey den Buchdruckern, wysadit, wysázet.
Aussetzen, das, Versäumung, wysazenj, n. ohne Aussetzen, bez wysazenj, bez oddechu.
Aussetzung, Bestimmung, wysazenj,
Ausseyn, zu Ende seyn, konec býti, býti po tom, es ist mit mir aus, gest weta po mně, konec gest semau, die Stunde ist aus, gest po hodině, hodiny gest konec, entfernt seyn, wně býti.
Ausseyn, das, nepřjtomnost, f.
Aussicht, f. in die Ferne, in das Freye, wyhljdka, f. 2) Beschaffenheit, Bewandtschaft, Gestalt pohled, m. 2) figürl das Hinaussehen mit den Augen des Geistes, prohljženj, prozřenj, 3) Aussicht, (moralisch) čáka, f. nirgends eine Aussicht haben, nikam čácy nemjti.
Aussiehen, aussichten, wytočiti, wyrodjwati, podjwati, zpodjwati.
Aussieden, wywařiti, Gold, Silber, wywařiti, das Fett, wywařit, wyškwařit.

Aussiedung, f. des Goldes, wywařenj, n.
Aussingen, wyzpjwati, aufhören zu singen, dozpjwati, pozpjwat, wyzpjwati.
Aussinnen, wymysliti, zamysliti, smysliti.
Aussinnung, f. wymysslenj, n. wýmyslek, wýmysl, zámysl, m. zamysslenj, n.
Aussitz, m. beseda, f. sedadlo, n.
Aussitzen, wyseděti.
Aussöhnen, Feinde, miřiti, smjřiti, w mjr, w swornost vwesti, sich mit einem aussöhnen, smjřiti se s někým, w mjr, w swornost wgjti.
Aussöhner, m. mjrce, smjrce, mjřitel, smjřitel, m.
Aussöhnung, f. mjřenj, smjřenj, w mjr vwedenj, n.
Aussondern, wylaučiti.
Aussonderung, f. wylaučenj, n.
Aussorgen, wystarati se.
Ausspähen, wyzpytowati, wyssetřiti, wyskaumati, wýznamenati.
Ausspäher, m. zpyták, zpytatel, wyssetřitel, wyskaumatel, wyzpytowatel, m.
Ausspähschiff, n. lodj zpytacká, f.
Ausspähung, f. zpytowánj, wyzpytowánj, wyssetřenj, wyskaumánj, wyznamenánj.
Ausspannen, ausbreiten, rozpjnati, rozepnauti, roztáhnauti, rozestřjti, die Arme, roztáhnauti ruce, 2) aus dem Joche Ochsen, Pferde, wypřáhnauti, wypnauti.
Ausspatieren, wygjti na procházku.
Ausspenden, rozdati, rozdáwati, wydáwati, das heil. Abendmahl, posluhowati wečeřj Páně, podáwati.
Ausspendung, f. rozdáwánj, wydáwánj, n. des heil. Abendmahls, podáwánj, posluhowánj, n.
Aussperren, die Füße, roztahowati, rozkládati, 2) ausschließen, wně zawřjti.
Ausspeyen, ausspucken, wypliwati, wyplwati, wypliti, 2) auskotzen, wybljti, wydáwiti, 3) auswerfen wie Feuer, wymjtati; Lästerungen wider einen ausspeyen, wypaustět rauhánj.
Ausspeyer, m. wypliwač, m.
Ausspeyung, f. wypliwánj, wyplwánj, n. wypliwnutj, n.
Ausspielen, den Anfang mit Spielen machen, wyhráwati, wyhazowati, wydáwati, wydati, 2) aufhören zu spielen, dohrati, 3) eine Uhr, ein Pferd, einen Wagen, einen Flügel, ausspielen lassen, k wyhránj, na wyhru dáti, nechati wyhrati, o to hráti.
Ausspinnen, wypřjsti, wypřásti.
Ausspioniren, s. Ausspähen.
Ausspotten, wysmjwati, posmjwati se někomu.
Aussprache, f. das Aussprechen der Buchstaben, Sylben, und Wörter, wyřk, m. wyřčenj, wyslowenj, n. wýslownost, f. wider die Aussprache, proti wýslownosti, 2) die Stimme und der Ton eines Sprechenden, die ein Mensch hat, wewřečnost, f. er hat eine gute Aussprache, má dobrau weyřečnost.
Aussprechen, dem Laute nach, durch vernehmliche Töne ausdrücken, wysloviti, wyřjcy, wyřknauti, 2) 2) dem Verstande nach, wypowědjti, wyprawiti, wyřjcy, ein Urtheil, rozsudek wypowědjti, wyřjcy, wyřknauti, wynesti nález, eine Zahl, wyslowiti, mit Worten, durch Worte völlig ausdrücken, wygádřiti, wyslowiti, slowy wyprawiti, wymluwiti, wypowědjti, es ist nicht auszusprechen, nenj k wyslowenj, k wyprawenj, k wypowědenj, seine Wohlthaten lassen sich

sich nicht aussprechen, geho do≈ brodinj nenj možná wyslowit, wymluwit, wypowědjt, wygá≈ dřit.
Aussprechlich, wýmluwný, wymlu≈ witedlný, wýprawný, wypra≈ witedlný, wyslowitedlný.
Ausspreiten, roztáhnauti.
Aussprengen, ausbreiten unter die Leute, hlásati, rozhlásyti, roz≈ nesti, roztrausyti, 2) ein Stück aus einer Mauer mit Pulver, wymrštiti, wyhoditi, 3) ein Pferd, einen Ball, wymrštiti.
Aussprenger, m. obnášitel, rozná≈ šitel, hlásač, m.
Aussprengung, f. des Gerüchts, hlásánj, rozhlášenj, roznáše≈ nj, n. 2) eines Stückes von der Maner, wymrštěnj, wyho≈ zenj, n.
Ausspreyen, wymjsyt plěwy, wyplěwit
Ausspriessen, s. Aussproßen.
Ausspringen, wyskákati, wyskočiti.
Ausspritzen, wystřikowati, wystřj≈ knauti.
Ausspritzen, das, wystřikowánj, wystřjknutj, n.
Aussprossen, pupeniti se, wypuči≈ ti, wypukati, křowatěti.
Aussprößling, m. wýstřelek, pupe≈ nec, rubjk wypučený, m. wy≈ pučený, m. wyrážka, f.
Ausspruch, m. wyřčenj, wyřknu≈ tj, propowěděnj, n. propowěd, propowjdka, weyřk, f. 2) ge≈ richtlicher, wýpowěd, f. weynos, m. Ausspruch thun, wýpowěd včiniti, vdělati, nález wypo≈ wědjti, wynesti.
Aussprühen, wyprskati, wyprsknau≈ ti, prskati, wymjtati, der Berg sprüht Feuer aus, ten wrch wy≈ mjtá oheň, s. Ausspritzen.
Ausspühlen, wypláknauti, oplák≈ nauti, sich den Mund, vsta so≈ bě wypláknauti, propláknauti.
Ausspüren, wysljditi, wyslěditi, wysslakowati, wyčuchati, wy≈ čmuchati.
Ausspürer, m. wysljditel, wyčmu≈ chatel, m.
Ausstafiren, wyljčiti, wyšstafiro≈ wati,
Ausstämmen, wydlabati.
Ausstand, m. ausstehendes Geld, ausstehende Schulden, dluh, m.
Ausstampfen, wydupati, wykřapa≈ ti.
Ausstänkern, wysmraditi.
Ausstatten, eine Tochter, 2) ver≈ heurathen, wdáwati, wydáwa≈ ti, snaubiti dceru, b) verheu≈ rathen, sie mit Schmuck und Geräthe versehen, wyprawiti, wyprawowati, wybýwati, wy≈ beyti wěnem.
Ausstattung, f. Verheurathung, wdánj, wdáwánj, snaubenj, n. Mitgabe am Vermögen, wýpra≈ wa, f. weybawa, f. wybyt, m.
Ausstäuben, wyprášiti, wypraššo≈ wati.
Ausstauberen, s. Ausstöbern.
Ausstäupen, wymrskati, wyššloha≈ ti, wyprášiti.
Ausstechen, wypjchati, ein Aug, wypjchnauti, wylaupiti, wy≈ tknauti, wybodnauti, Erde, Ra≈ sen, wyryti, Spitzen, wypi≈ chowati, 2) mit dem Grabsti≈ chel, wyrýwati, wyryti, wy≈ rýpati, 3) austrinken, wytáh≈ nauti, wyšušiti, wywážiti, wy≈ tenčiti džbán, 3) einen bey ei≈ nem Frauenzimmer, wypjchnau≈ ti, wytisknauti
Ausstecher, m. Siegelgräber, wy≈ rywač, rytec, rypák, m.
Ausstecken, wystrčiti, eine Fahne, wystrčiti korauhew, 2) einen Platz, Raum, wytknauti, Pfäh≈ le, Zeichen, koly wysaditi, s koly wytknauti.
Ausstehen, leiden, erdulden, wy≈ státi, Schmerzen, Hitze, Kälte, Angst, die Krankheit ausstehen, nemoc wystáti, 2) die Unkosten, ausstehen, nákladu a autratám postačiti, 3) mit Waaren aus≈ stehen, mjti wenku zboží na pro≈

prodeg, 4) Geld ausstehen haben, miti penjze mezy lidem, 5) bis zu Ende stehen, wystáti, 6) bey den Innungen und Handwerken die Lehrjahre, wystáti, wybegti.

Aussteifen, ein Kleid, ztužiti, wysskrobiti.

Aussteifung, f. ztuženj, wysskrobenj, n.

Aussteigen, wystaupiti.

Aussteigen, das, wystapenj, n.

Ausstellen, etwas, wystawiti něco, zum Verkaufe, wystawiti něco k prodagi, Wachen, Posten ausstellen, stráže wystawiti, 2) immer etwas auszustellen, zu tadeln haben, wždy miti něco k wystawenj, 3) einen Wechselbrief ausstellen, list směnný postawiti, dáti od sebe, wystawiti, 4) aufschieben, odkládati, odložiti, odstawiti, 5) blos stellen, z. B. einen der öffentlichen Beschimpfung, wydati, podrobiti.

Aussteller, m. eines Wechselbriefes, postawitel směny, m.

Ausstellung, f. wystawenj, n. 2) Tadel, weystawek, m. wytka, f. 3) postawenj, wystawenj, směný, n. 4) odklad, m. odloženj, odstawenj, n.

Aussterben, wie ein Geschlecht, Haus, wymřjti, pomřjti.

Aussteuer, f. weybawa, wyprawa, f. wybyt, wěno, obwěněnj, n.

Aussteuern, wybýwati, obwěnowati, obwěniti, wěnowati, wěniti, wybeyti.

Aussteuerung, f. wybeywánj, s. Aussteuer

Ausstinken, wysmrděti.

Ausstöbern, aussuchen, durchsuchen, eigentl. von Hunden, wysléditi, sléditi, wyčuchati; progeti, progjti, alle Wirthshäuser, wytlaucy, wysljditi wssecky hospody, jemanden, přehledati, wysstárati.

Ausstochern, die Zähne, wysstauchati.

Ausstocken, einen Wald, wyplení, wykořeniti, einen Baum, podryti, wykořeniti, wywrátiti z kořenu.

Ausstopfen, wycpati.

Ausstopfung, f. wycpánj, n.

Ausstören, wysstárati, přesstárati, sstárati.

Ausstoß, m. der Stoß im Fechten, doraz, m.

Ausstoßen, auf einen stoßen, in der Fechtkunst, wyrazyti, dorazyti, dorážeti, wywrhnauti se, 2) hinausstoßen, wystrčiti, Scheltworte, Seufzer, Flüche, utržky, wzdýchánj, kletby wypausstěti, 3) durchs Stossen herausbringen, einem ein Auge, dem Fasse den Boden, wyrazyti.

Ausstoßung, f. Vertreibung, wystrčenj, n.

Ausstrecken, ausdehnen, rozestřiti, rozwlecy, rozprostřjti, roztáhnauti, weiter ausstrecken, ssiroce rozložiti, die Arme, Hände ausstrecken, ruce roztáhnauti.

Ausstreckung, f. Ausdehnung, rozestřenj, rozwlečenj, 2) roztaženj, n.

Ausstreichen, auslöschen, přetrhnauti, wymazati, smazati, 2) 2) ausstäupen, wysslohati, wysswihati, wymrskati, zmrskati, wyprásskati, 3) sehr loben, wychwalowati, 4) herumgehen im gemeinen Leben, protulowati se, potulowati, wytulowati se, taulati, taláceti se, 5) auseinander streichen, wytjrati, wytřjti.

Ausstreichen, das, Ausstreichung, f, přetrhnutj, wymazánj, smazánj, n 2) wysslohánj, wysswihánj, wymrskánj, zmrskánj, n. 3) wychwalowánj, n.

Ausstreifen, wybjhati, wysskakowati, wytulowati, wen se taulati.

Aus-

Ausstreiten, einem etwas, wyhádati; aufhören zu streiten, dohádati, 2) im Kriege, wypotýkati, dobogowati.
Ausstreuen, wysýpáwati, wysypati, rozsypati, wytrausyti, roztrausyti, 2) Gerüchte, Lehrsätze, Reden, roztrussowati, rozsýwati, 2) figürl. austheilen, Reichthümer, rozsýwáti.
Ausstreuung, f. des Saamens, wysezpánj, wytrussowánj, rozsezpáni, n, der Gerüchte, rozsýwánj, roztrussowánj, n.
Ausströmen, wylíwati, wyliti se, wytekati.
Ausstudiren, wystudowati.
Ausstürmen, wybauřiti.
Ausstürzen, ein Glas Bier, wylaufknauti, wychlaustnauti, gednjm daussſem wywáziti, 2) umstürzen, und ausschütten, rozlyti, 3) umstürzen und ausleeren, rozliti.
Aussuchen, etwas, wyhledati něco, wyhledáwati, 2) durchsuchen einen Ort, Haus, wyhledáwati, přehledati, 3) auslesen, ausklauben, wyhledati, wybrati, ausgesuchte Soldaten, wyhledanj, ywbranj wogácy, m.
Aussucher, m. wyhledawač, wyhledawatel, m.
Aussuchung, f. wyhledánj, wyhledáwánj, n. 2) Auslesung, ohledánj, přehledánj, n. 3) wyhledánj, wybránj, n.
Aussühnen, s. Aussöhnen.
Aussündigen, wyhřessiti, dohřessiti.
Austäfeln, dessky položiti, wyložiti, wykládati.
Auständeln, wydaremkowati, wydarečkowati, wytintěrkowati, dodaremkowati, dodarečkowati, dotintěrkowati.
Austanzen, wyskotačiti, wyskákati, wytancowati, 2) aufhören zu tanzen, doskotačiti, doskákati, dotancowati.
Austapeziren, kalauny, koberce postřjti, obestřjti, přistřjti.
Austauschen, proměniti, prozinačiti, wyměniti, směniti.
Austauschung, f. proměnění, proginačenj, n. proměna, f. wyměněnj, směněnj, n. wýměna, f.
Auster, f. mořský hlemýžď, m. austrye, f.
Austerschale, f. austryowá sskořápka f.
Austheilen, rozdáwati, rozdělowati, podělowati, Geld, Korn, Geschenke austheilen, penjze, žito, dary rozdáwati, gjmi podělowati, das Abendmahl, podáwati, posluhowati wečeři Páně, Stöße, Schläge, rozdáwati, unter die Soldaten, rozbitowati.
Austheiler, m. rozdawač, rozdawatel, m.
Austheilung, f. rozdánj, rozdáwánj, rozdělenj, rozdělowánj, podělenj, n. unter die Soldaten, rozbitowánj, n bituňk. m.
Austhun, tilgen, auslöschen, etwas Geschriebenes, wymazati, smazati, wyprawiti, 2) Gelder, Kapitalien, wydati, dáti penjze na aurok, 3) das Vieh, pustiti dobytek, 2) ein Kleid, Schuhe, Strümpfe, swlecy, zauti, 3) ein Licht auslöschen, zhasnauti.
Austiefen, wyhlaubati, prohlaubati.
Austilgen, wyhladiti, ohladiti, 2) etwas Geschriebenes, wymazati, smazati.
Austilger, m. wyhladitel, ohladitel, m.
Austilgen, n. wyhlazenj, ohlazenj, n
Austoben, wie ein Zorniger, wysápati, wyljtiti, wyřjditi, wyzuřiti, wyzuřiwěti, wywztekati se; wytřesstiti, wie die jungen Leute, oder der Sturm, wytřesstiti se, wybugniti.

Austrag, m. der Sache, pokjzenj, n. Entscheidung, rozhodnutj, rozeznánj. n.
Austragen, hinaustragen, wynáſſeti, wyneſti, Brod, Semmeln, Zetteln, chleb, zemle rozneſti, roznáſſeti, 2) einen austragen, oder verläumden, rozneſti, roznáſſeti někoho, 3) ausſchwätzen, pronáſſeti, proneſti, wyneſti na gewo, zgewiti, wygewiti, wyzraditi, 4) betragen, austragen, an Zahl, Maaß, und Gewicht, wynáſſeti, obnáſſeti, 5) austragen, Nutzen warfen, wynáſſeti.
Austräger, m. Schwätzer, roznáſſitel, m.
Austräglich, wýnoſný.
Austräglichkeit, f. weynoſnoſt, f. wynáſſenj, n.
Austrauern, nicht mehr trauern, wyrmautiti, wyſmutiti ſe, wytruchliti, wyžaloſtiti, odželeti, um ſein Vaterland austrauern, wlaſti ſwé odželeti.
Austrauern, das, wyrmaucenj, wyſmutněnj, wytruchlenj, wyžaloſtěnj, ſmutku ſloženj, n.
Austräumen, nicht mehr träumen, wyſniti.
Austreiben, wyháněti, wyhnati, wypuditi, wypláſſiti, 2) die Säue auf die Weide, wyháněti, poháněti, 3) den Schweiß, wyrazyti, wyháněti, wypuditi, 4) den Eigenſinn, die Bosheit, wyhnati, 5) den Teufel, čerta wymjtati, wyháněti.
Austreiber, m, des Viehs, wyhanitel, wyhánič, wypuditel, pohunek, pohonič, m.
Austrennen, wypárati.
Austreten, durch Treten herausbringen, z. B. die Körner, Trauben, wyſſlapati, wyſſlápnauti, 2) ausweichen, wyſtaupiti, vſtaupiti, odſtaupiti, 3) wie das Waſſer aus ſeinen Gränzen, wyſtaupiti, wyliti ſe, rozliti ſe, rozwodniti ſe, 4) ſich davon ſchleichen, flüchtig werden, vhnauti, vſtaupiti, b) odkročiti, poodſtaupiti, 5) aus ſeinem Stande, wykročiti, wyſtaupiti, 6) die Schuhe, rozchoditi, wychoditi, wyſſlapati, 7) auseinander treten, den Speichel, ꝛc rozſſlapati, rozſſlápnauti, 8) durch Treten aushöhlen, die Stuffen einer Treppe, wyſſlapat, wychodit.
Austreten, das, Austretung, mit den Füßen, wyſſlapánj, wyſſlápnutj, n. 2) Flucht, wyſtaupenj, vſtaupenj, n, 3) wyſtaupenj, wylitj, n. 4) odſtaupenj, vſtaupenj, b) odkročenj, poodſtaupenj, n. 5) wykročenj, wyſtaupenj, n. 6) rozchozenj, wychozenj, wyſſlapánj, n. 7) rozſſlapáni.
Austritt, m. Altan, Aerker, Ausgebäude, weyſtupek, m. weypuſtek, m.
Austrinken, wypiti, das Trinken endigen, dopiti, auf einmal, na gednau, gednjm dauſſkem wypiti.
Austrocknen, trocken machen, wyſuſſiti, 2) trocken werden, wyſchnauti.
Austrocknen, das, der Kleider, Flüße, wyſuſſenj, 2) wyſchnutj, n.
Austrommeln, wybubnowati.
Austropfen, wykrápati, wykapati, wykanauti.
Austrotzen, durch Zorn erzwingen, wyzdorowati, nicht mehr trotzen, dozdorowati.
Aus- und eingehen, wycházeti a wcházeti, in einem Hauſe, docházeti, přjcházeti.
Austunken, Brühe, wywomáčeti, wyomáčeti.
Ausüben, in die Uebung bringen, wykonáwati, wykonati, prowozowati; páchati, ſpáchati, 1) Pflichten, Tugend, powinnoſt, ctnoſt, konati, wykonati, 2) Heldenthaten, prowozowati

wati, prowáděti, dowozowati, 3) eine Grausamkeit, vkrutnost páchati, spáchati, wykonati, prowáděti, 4) etwas Uebels, spáchati, páchati, prowozowati, dowesti, 5) seinen Verstand, wycwjčiti rozum, 6) begehen, aber gemeiniglich im nachtheiligen Verstande, etwas Uebels, páchati, spáchati, dowesti, prowesti, zlého se dočiniti.

Ausübend, pracný, ausübende Rache, Weltweisheit, pracné mudrctwj, n.

Ausübung, f. der Pflichten, der Tugend, konánj, wykonánj, n. der Schelmstücke, páchánj; spáchánj, dowedenj, n. der Unzucht, páchánj, n. in Ausübung bringen, w skutek vwesti, wykonáwati, prowozowati.

Auswachsen, zur völligen Größe wachsen, zrostati, zrůsti, wyrůsti, wyrostati, Auswachs der Haare, wyrostánj wlasů, n. 2) nicht mehr wachsen, dorůsti, 3) wie ein Mensch auf den Rücken, zhrbatěti, hrbatěti.

Auswägen, wywážiti, zwážiti.

Auswahl, f. wywolenj, wybjránj, wybránj, n. imgleich. was ausgewählet worden, weyběrek, weyběr, eine Auswahl treffen, wywolenj, weyběrek způsobiti, včiniti, wywoliti, zwoliti.

Auswählen, wywoliti, zwoliti, wybrati, obrati.

Auswählung, f. wywolenj, zwolenj, wybránj, obránj.

Auswalzen, wywáleti.

Auswandern, wystěhowati, wyputowati, wycházeti, wybjrati se.

Auswanderer, m. Emigrant, wystěhowanec, m.

Auswanderung, f. wystěhowánj, wycházenj, wyputowánj, n.

Auswannen, opálati, wyopálati.

Auswärmen, zur Genüge, wyhřjwati, wyhřjti, wyhřáti.

Auswarten, wyčekati, wyčkati, dočkati.

Auswaschen, durch Waschen herausbringen, z. B. einen Fleck, imgleichen durch Waschen reinigen, Wolle, Wäsche, wyprati, 2) das Innere einer Sache waschen, wymyti, z. B. ein Gefäß, eine Wunde, 3) durch Waschen aushölen, durch den Regen, wymliti, 4) aufhören zu waschen, doprati; domyti.

Auswärtig, cyzokragný, wenkowský, cyzozemský, ginozemský, ginokragný.

Auswärtig, adv. wně, wenku, zwenku, zwenčj.

Auswärts, in der Fremde, w cyzyně, wenku, zwenku, 1) auswärts mit den Beinen, rozlezonohý, různo s nohama, auswärts gehen, různo choditi.

Auswässern, wymočiti.

Ausweben, wytkati.

Auswechseln, wyměniti, směniti.

Auswechsler, m. wyměnitel, m.

Auswechslung, f. wyměněnj, n. wýměna, f.

Ausweg, m. wycestěnj, wyhybánj, wyhnutj s cesty, obbj, rozcestj, n. augezd, m. 2) Ausrede, Mittel sich von einer Verlegenheit zu befreyen, wytáčka, weyhyb, m. wýmluwa, f. Auswege suchen, wytáček, wýmluw hledati, kozýwratec hledati, einen Ausweg finden, prostředek, cestu wynagjti.

Auswehen, wywáti, wywjti, wie der Wind ein Licht, wyfauknauti.

Auswehlen, wywoliti, wybrati, obrati,

Ausweichen, weich machen, wyměkčiti, 2) weich werden, wyměknauti.

Ausweichen, vom Wege, aus einem Orte, wyhnauti, vhnauti, wyšinauti s cesty, wychýliti, vchýliti, odchýliti se od cesty, vstaupiti, wycestiti, wa[r]owati s cesty, wyrazyti se s cesty, 2) einem ausweichen, einem

nem Wagen, Hiebe, Stiche, Stoße, wyhýbati se, wyhnauti, vhnauti, wywarowati, wystřjhati se, 3) austreten, entfliehen, wyhnauti, vhnauti, vprázdniti, 4) der Fuß ist mir ausgewichen, noha se mi smekla, swezla.

Ausweichung, f. wyhnutj, vhnutj, odchýlenj, wyssinutj, wychýleni, vchýlenj, vstaupeni, wycestěnj, warowánj, wyraženj s cesty, n. 2) wyhýbánj, wyhnutj, vhnutj, wywarowánj, wystřjhánj, n. 3) wyhnutj, vhnutj, vprázdněnj, n.

Ausweiden, ausnehmen, wykuchati.

Ausweinen, sich die Augen, wyplakati, vplakati, oplakati sy oči, die Thränen, slze wyplakati, wyslzeti, 2) sich recht satt weinen, auch sich ausweinen, wyplakati se, 3) aufhören zu weinen, doplakati.

Ausweisen, wykázati, vkázati, wie die Rechnung ausweiset, gak počty vkazugi, es wird sich bald ausweisen, brzo se to vkáže.

Ausweisung, f. Ausweis, m. weykaz, m. wykázánj, vkázánj, n.

Ausweißen, tünchen, wybjliti, zbjliti.

Ausweiten, Handschuhe, Schuhe, roztáhnauti, rozstjrati.

Auswendig, zewnitřnj.

Auswendig, adv. zewnitř, zewnitřně, zewnitřku, 2) dem Gedächtniße nach, z paměti, nazpamět, auswendig sagen, z paměti, wen řjkati, auswendig lernen, nazpamět, z paměti se včiti.

Auswendiglernen, das, z paměti, nazpamět včenj, n.

Auswerfen, wyházeti, wyhazowati, wyhoditi, wymjtati, wymetati, wymetcy, wywrhnauti, wywrcy, 2) ausspeyen, wyhazowati, wymjtati, wychrlowati, wywrcy, wywrátiti, wrchem wrátiti, Blut auswerfen, krew chrkati, wychrlowati, wyhazowati, der Berg wirft Feuer aus, ten wrch wymjtá, wyhazuge oheň, 3) Geld unter das Volk, rozhazowati penjze mezy lid, 4) einem ein Aug, einen Zahn, wyrazyti, wymrštiti oko, zub, (hodmo, 5) im Zählen das böse Geld, wyhoditi, wywrcy, zawrcy, 6) ein Pferd, wyřezat, wyklestit koně, 7) einen Hasen, Fuchs, wykuchati, 8) Gehalt, ein Jahrgeld auswerfen, plat wywrcy, 9) das Netz auswerfen, syt rozestřjti, rozwlecy, 10) den Anker, vwrcy, vmetcy kotwicy, 11) Zahlen in der Rechenkunst, postawiti, stawěti počty.

Auswerfend, wymjtagjcý, wyhazugjcý.

Auswerflich, zamjtawý, zawržený, auswerfliche Schafe, zawržené owce, brakyně, f. plu.

Auswerfung, f. wymjtánj, wymetenj, wyhazowánj, wyhozenj, n.

Auswertig, s. Auswärtig.

Auswerts, s. Auswärts.

Auswetzen, wyssaustati, zbřjditi, wybrausyti, den Fehler, eine Scharte auswetzen, wadu smazati, wymazati, shladiti.

Auswickeln, auseinander, wywinauti, rozwinauti, wymásti, wyplésti, wymotati, 2) ein Kind, rozwinauti, 3) sich aus der Verlegenheit auswickeln, von einem Verdachte befreyen, wywinauti se, wyplesti se, wymásti se.

Auswickelung, f. wywinutj, rozwinutj, wypleten, wymatenj, wymotánj, 2) eines Kindes, rozwinutj.

Auswinden, Wäsche, das Wasser, wyždjmati, 2) einem etwas aus der Hand winden, wydřjti, wydjrati, wytočiti.

Auswintern, den Winter über erhalten, přes zymu chowati, den Winter überdauern, liegen, stehen, zymu přetrwati, přeležeti, přestáti, bydleti přes zymu, 2) neut. im Winter verderben, zymau wyhynauti, skazyti se.

Auswirken, zuwege bringen, einem ein Amt, einen Befehl, eine Gnade, wypůsobiti, wygednati, způsobiti, zgednati, obgednati; wyaučinkowati, nicht mehr wirken können, doaučinkowati, 2) den Teig auswirken, wywáleti, 3) den Huf eines Pferdes auswirken, kopito wystrauhati, 4) den Hirsch, eine Sau, s. Zerwirken.

Auswirkung, f. Erlangung, wypůsobenj, způsobenj, wygednánj, obgednánj, zgednánj; wyaučinkowánj, n.

Auswischen, ein Gefäß, wytřjti, wytrati, sich die Augen, wytřjt, utřjt, protřjt sy oči, 2) eine Schrift, eine Zahl, ein Wort, smazati, setřjti, wytřjti.

Auswischung, f. eines Gefäßes, wytřenj, der Schrift, wymazánj, wytřenj, n.

Auswittern, nicht mehr wittern, donnern, wybaukati, wyhromowati, wyhřjmati, wyhromobiti, 2) auswittern lassen, von der Luft durchstreichen lassen, nechat wywětrat, prowětrat.

Auswölben, wyklenauti.

Auswölbung, f. wyklenutj, n.

Auswölken, sich, wybjrati, probjrati, wygasňowati se.

Auswuchs, m. am Baume, pazauch, m. wlk, m. am Menschen, wysedlina, f.

Auswurf, m. weymět, m. wywrženj, wymjtánj, n. das Schlechteste, wýmět, weymětek, weywržek, powrchel, m. 2) aus dem Munde, wychrek, wypliwek, m. wychrchánj, n. wyhazow.

Auswühlen, wykutiti, wyrejt, wyhrabati.

Auswürfling, m. weymětek, weywržek, zamjtawý, wywrženec, m. 2) ein solches Schaf, wywržená owce, brakyně.

Auswürgen, ausspeyen, wydáwiti.

Auswurzeln, wykořeniti.

Auswurzelung, f. wykořeněnj, n.

Auswüthen, wywztěkati, wyřsseti, wysápati se, wyzuřiwěti, wyzuřiti, imgl. aufhören zu wüthen, dowztěkati, dořsseti, dozuřiwěti, dozuřiti, und wie oben.

Auszacken, auszäcken, wykragowati, wykružowati.

Auszahlen, wyplatiti, wypláceti.

Auszahler, m. wyplatitel, m. wyplátce.

Auszahlung, f. weyplat, m. weyplata, f. wyplacenj, n. wyplácenj, n.

Auszahnen, wypustiti zuby,

Auszanken, durch Zanken erzwingen, wyswářiti, wyhádati, 2) aufhören zu zanken, dohádati, doswářiti.

Auszapfen, wytočiti, wytáhnauti.

Auszäunen, wnitř oplotiti, plotem obehnati.

Auszausen, wyrwati, wypačjsati.

Auszechen, wyřádowati.

Auszehlen, Auszählen, wypočjtati, wypočjsti, wyčjsti.

Auszehren, einen, d. i. dessen Vermögen verzehren, wytráwiti, 2) einen wie die Krankheit, wymořiti, zamořiti, zhubeniti, wyhubiti, 3) neut. sich durch eine Krankheit, wychřadnauti, tljti, schřadnauti, wykapati, er zehrt aus, chřadne, kape, schne, wysýchá, tlj.

Auszehrung, f. sauchotj, sauchotiny, f. pl. wychřadnutj, schřadnutj, wykapánj, n. tlenj, n. wyschlost, f.

Auszeichnen, wyznamenati, sich, wyniknauti, wyskytnauti se nad giné, předčjti nad giné, učiniti se znamenitým, znamenitěgssjm.
Auszeichnung, f. wyznamenánj, n. 2) vor etwas, oder jemand andern, wyniknutj, předčenj, n. přednůstka, f.
Auszerren, wydřjti, wysápoliti.
Ausziehen, hinausziehen, wytáhnauti, 2) ein Kleid ausziehen, swlekati, swljknauti, swlécy, wyssljknauti, rozstrogiti, Stiefeln, Schuhe, zauti, wyzauti, zauwati, 3) aus einem Hause, wystěhowati, wybrati se, wytáhnauti, im Gepränge aus einem Orte gehen, mit dem Heere ins Feld, wytáhnauti, 5) den Degen, wytáhnauti, wytasyti, dobyti kord, wytrhnauti, 6) einen ausziehen, ihn berauben, sljknauti někoho, 7) etwas aus einem Buche, wytáhnauti, 8) ausdehnen, roztáhnauti, 9) die Farbe, den Saft, wytáhnauti, 10) sich etwas ausbedingen, wyminiti, 11) fliehen, vtjkati, vháněti, der zog aus, ten vháněl, vtjkal.
Ausziehen, das, aus einem Hause, wystěhowánj, wytáhnutj, wytaženj, n.
Ausziehend, wytahugjcý.
Ausziehstube, f. swláčebna, zuwadlna, f.
Auszieren, ozdobiti, wykrássliti, okrássliti, wysslechtiti, osslechtiti.
Auszierung, f. ozdobenj, wykrásslenj, okrásslenj, wysslechtěnj, osslechtěnj, n.
Auszimmern, wytesati, ztesáwati, osstěpowati.
Auszirkeln, wykraužiti.
Auszischen, wysypěti, wysyčeti.
Auszischen, das, wysypěnj, wysyčenj, n.
Auszucken, das Schwerdt, wytrhnauti meč z posswy.
Auszug, m. eines Buches, oder einer Schrift, wýtah, weypis, m. 2) der Truppen, Ausgang, wytaženj, n. 3) in einem Schranke, truhljk, m.
Auszupfen, wytřepiti, roztřepiti, wytřepowati, roztřepowati, wysskubowati.
Auszwicken, wysstjpnauti.
Auweh! auwe! nastogte!
Axe, f. des Himmels, stežege nebes, f.
Axel, f. ein Wurm, stonožka, stonůžka, swinka, f. berusska, f.
Axt, f. sekera, pobjgečka, f. Zimmeraxt, tesařská sekera, hlawátka, osstěpačka, f.
Aextchen, n. sekyrka, f.
Ay, ag, ay.
Azur, m. lazaur. m.
Azurnen, lazaurowý.

B.

Baar, bar, adject. et adv. hotowý, wyčtený, baar, mit baarem Gelde bezahlen, hotowými, zauplna zaplatiti, mit baarem Gelde kaufen, za hotowé penjze kaupiti, baar haben, na hotowě mjti, baares Geld, hotowé, wyčtené penjze, f. im baaren Gelde, whotowosti, na hotowosti.
Baare, s. Bahre.
Baarschaft, f. hotowost, f. gměnj, n.
Baase, s. Muhme.
Bach, m. potok, m. dawon, potočnj.
Bachamsel, s. Bachstelze.
Bachbinse, f. potočnj sytj, n.
Bachbunge, f. ein Kraut, řeřicha potočnj, (břjza, f.
Bache, f. prasnice, prasná swiné, f.
Bacher, m. diwoký wepř.
Bachfisch, m. potočnj ryba, f.

Bachforelle, f. ein Fisch, pstruh potočnj, m.
Bachholunder, m. oder Bachholder, kalina, f.
Bachkrebs, m. rak potočnj, m.
Bachkresse, potočnj řeřicha,
Bachlein, n. potůček, wässerende Bächlein, swlažugjcý potůčkowé, plu. m.
Bachmünze, f. ein Kraut, kaderawá wodnj máta, f. balssám planý, m.
Bachstelze, f. plisska, třesořitka, f. třasořitek, m.
Bachwasser, n. woda potočnj, f,
Bachweide, ein Gewächs, sskřjpj, sskřjtj, n.
Backdose, f. djže, f.
Backe, f. Backen, ljce, f. twář, 2) Backen im Bleyzug, čelistky, twářka, f.
Backel, s. Prügel.
Backlein, n, ljčko, n. twářka, f.
Bäcke, f. pečenj chleba, pecnařstwj, n.
Backen, pecy, pýcy, Brod backen, chleb pýcy, 2) etwas in Butter oder Schmalz, im Teig eingehüllt, smažiti, zum Backen, gehörig, pekařský, 3) Obst, sussit, 4) Steine, pálit cyhly, 5) neut. das Brod bäckt schon, chleb se giž peče.
Backenbein, n. čelistnj kost, f.
Backenschlag, s. Backenstreich.
Backenstreich, m. políček, zássigek, m. pohlawek, facka, pěst, f. Backenstreich geben, políček, zássigek, facku dáti, políčkowati, zassigkowati, fackowati.
Bäcker, Bäckerbrod, u. s. f. s. Becker, Beckerbrod.
Bäcker, m. ein wildes Schwein, s. Bacher.
Backenzahn, m. třenownj, třenowý, čelistnj zub, m. stolička, f.
Backfisch, m. smažená ryba, f.
Backgeld, n. plat za pečenj, n.
Backgerechtigkeit, f. práwo pečenj chleba, n.
Backhaus, n. pekárna, f.
Backkübel, m. djž, f.
Backofen, m. chlebná pec, pekařská pec, f. njstey, m.
Backpfanne, f. pekáč, m.
Backschaufel, f. chlebnj lopata, f.
Backschüssel, f, essitka, wossatka, f.
Backstein, m. wypálená cyhla, zdjcý, sklepowá.
Backstube, f. pekárna, f.
Backtrog, m. djže, f. chlebné necky, f. pl.
Backwerk, n. pekařské řemeslo, djlo, pekařstwj, n. 2) Gebackenes von Zucker, cukrowj, n
Backzeug, n. nádobj, n. nástroge pekařské, m.
Bad, n. lázeň, myredlna, (párna,) kaupel, f. kleines, kupadlo, n. 2) warmes, teplice, wary, teplá, horká lázeň, f. 3) kaltes, chladnice, chladná lázeň, f. 2) ein kleines Bad, láznička, f. 5) ein Zimmer, ein Gebäude, ein Ort, das zum Baden bestimmt ist, lázeň, in das Bad gehen, do lázně giti, 6) Schweisbad, párna, f.
Badefrau, n. panj lázenská, f.
Badegast, m. host lázenský, m.
Badgeld, n. penjz z lázně, m.
Badhemde, n. ein Kleid, lazebnj kossile, f. lazebnj raucho, n.
Badeherr, m. pán lázenský, m.
Badekur, f. lázeň, f.
Baden, kaupati, skaupati, 2) figürl. sich im Blute der Erschlagenen baden, w krwi zbitých se broditi, sich in allen Wollüsten, w rozkossech se pohřjžiti, oplýwati, sich baden, kaupati se, skaupati se, myti se w lázni.
Baden, das, kaupánj, lazebnj mytj, n.
Bader, m. lazebnjk, m.
Baderinn, f. lazebnice, f.
Badknecht, m. pomahač w lázni.
Badkopf, m. baňka lazebnj, krew wytahugjcý, f.
Badkübel, m. děbernice, f.

Badmutter, f. baba lazebnj, 2) Hebamme, bába, f.
Badschürze, f rancho k zastřenj, n. cechei, m. cechljk.
Badstube, f. lázeňská, lázebnj swětnice, 2) ein öffentliches Haus zum Baden, Schröpfen, und Schwitzen, čistebnice, potebnice, potnice, lazebna, f. Baderey, f. lazebnj swětnice, lazebna, f. 3) čistebnice, f. potebnice, f.
Badwanne, f. káď, lazebnj staudew, f.
Badzeug, n. lazebnj nádobj, n.
Baffzen, Baffen, haffati, stěkati, štěkati, wrčeti.
Bagage, f. Geräthschaft, wazy, m. zawázadla, n. plu. 2) schlechtes Volk, holomstwo, n. hlůza, f.
Bähen, Holz, nahřjwat, nahřjt, dřewo, Brod, Semmeln, chleb, žemle sussit, sich kranke Glieder, zahřjwati, w teple držeti, teplé staty přikládati.
Bähesäcklein, n. pytljček, m.
Bähesschnitte, plur. m. topinky, f. plur.
Bähung, f. přikládánj teplých statů, teplé neb wlažné lékařstwj, n.
Bahn, f. cesta, f. gegangener, gebahnter Weg, cesta prošlesstěná, vtřená, vtřelá, třená, die Bahn brechen, machen, cestu proklestiti, vroprawiti, prorazyti, die Bahn verlieren, cesty chybiti, 2) auf die Bahn bringen, na gewo wynesti, pronesti, začjnati něco, 3) die Bahn am Hammer, hladina kladiwa, f.
Bahnen, den Weg, cestu třjti, vbiti, stláti, dělati, vdělati, klestiti, proklestiti, připrawiti, proprawiti, prorazyti, gebahnter Weg, f. Bahn.
Bahre, f. Baare, nosydlo, n. nosydla, pl. n. Todtenbahre, máry, f. plu.
Bahrtuch, n. f. Leichentuch.
Baizen, f. Beizen.
Bajonet, n. končjř, pobočnjk, m. aufpflanzen, nastrčiti pobočnjk.
Balbier, f. Barbier.
Balbiren, f. Barbiren.
Balcon, f. Altan.
Bald, brzo, brzy, brzce, brzyčko, w brzce, wčjl, 2) beynahe, brzy, málem.
Baldachin, m. zawěsydlo, nebesa, n. plur.
Bandig, brzký.
Baldigst, y hned, co neydřjw.
Baldrian, m ein Kraut, kozljk, m.
Balg, m. Fell, zwlečky, kůže, kože, f. lusstina, f. 2) der Früchte, supina, lusstina, 3) lüderliches Weibsbild, Schandbalg, ženina, ženima, sslundra, Bälge an Weinbeern, an Erbsen, kožky, lusstiny, 3) eine Hure, hampeysnice, neweštka, f.
Balgen, sich schlagen, potýkati se, hmožditi se, zápasyti se, 2) sich mit einer Arbeit, mit etwas, hmožditi se, namahati se, hlomozyti, pachtiti se, tahati sápoliti se.
Balgen, das, Balgerey, potýkánj, n. půtka, f. zápasenj, zápas.
Bälgen, sich, swláčeti se, wie die Erbsen, laupati se.
Balgentreter, m. bey der Orgel, měchosslap, m.
Balger, m. potykač, bitec, m. zápasnjk.
Bälglein, n. kožka, kůžička, f. lusstinka, f.
Balken, m großes Holz, břewno, n. trám, kláda, viele Balken, břewnowj, worauf das Dach liegt, krokewnice, f. die Balken auf welchen das Dach liegt, krokewnice, f. pl. an einer Waage, bidlo, die Balken in einer Scheuer, pátro, n.
Balkenkopf, m. trámowice, f.
Ball, m. mjč, m den Ball spielen, na mjč, mjč, mjčem hráti, den Ball schlagen, mjčem bjti, háze-

házeti, 2) im Biliarde, kaule, f. 3) kleiner Ball, mjček, m. 4) der Erde, kaule, 5) ein feyerlicher Tanz, tanec, bál.
Ballast, m. hrubšsj pjsek, m.
Bällchen, n. mjček, m.
Ballendegen, m. končjř, m.
Ballen, m. swazek, swazček, baljk, m.
Ballen, die Faust, pěst zatjti.
Ballon, m. nadutý mjč, měchář, m.
Ballspiel, n. hra na mjč, f.
Balsam, m. balzam, m. balšsam, davon, daraus, balšsamowý.
Balsambüchse, f. pušška na balzam, f.
Balsambaum, m. strom balšsamowý, m.
Balsamduft, m. wůně balšsamowa, f.
Balsamine, f. balšsamka, f. balšsamjnka, f.
Balsamiren, balšsamem mazat, namazat, pomazat.
Balsamirung, f. pomazánj, n.
Balsamisch, balšsamowý, balzamowý.
Balsamkrämer, olegkář, m.
Balsamkraut, n. gaternjk, m. balšsamjnka, f.
Balsampappel, f. topol balšsamowý.
Balsamsaft, m. mjza balšsamowá, mjzka, f. wýtah z balšsamu, m.
Ballet, n. ballet, m.
Ballhaus, n. mičjrna, f.
Ballmeister, m. mičjrnjk, m.
Ballotte, f. s. Andorn.
Ballrose, s. Bachholder.
Ballspiel, n. hra w mjč, na mjč, f.
Band, n. zum Binden, vwazek, m. tkanička, tkanice, f. 2) der Freundschaft, Ehre, Friedens, figürl. swazek, m. 3) zum Zierathe, Putz, an Hauben, Hüten, Kleidern, pentljk, m. fábor, m. pentle, f. 4) an Kränzen, třapce, vwazcy, m. 5) zu Strümpfen, podwazek, m. 6) der Band, eines Buches, wazba, f. 7) der Theil eines Buches, swazek, m. bei den Zimmerleuten, ein schräg liegendes Holz, welches die Säulen und Sparren verbindet, wazba, f. swůra, f. 8) an einem Bruche pás, m. 9) bey einer Thüre, stuha, f. 10) zwischen Sparren, und Säulen, stuhy, f. pl. 11) an einer Wunde, vwazek, m. vewázánj, zawázánj, n. 12) an einem Faße, obruč, f. 13) am Halse, sponka, swůrka, f. 14) Bände, Fesseln, pauta, n. pl. okowy, m. pl. wazby, f. in den Banden liegen, býti we wazbě, w pautech, einem Bande anlegen, do paut dáti, 15) eiserne zum Befestigen, stuhy, stauhy, f. pl. 16) Ritterorden, pentle, f. 17) in der Zergliederungskunst, Bänder, Band, m. diejenige Materie, in welcher ein Buch eingebunden worden, und die Beschaffenheit der Arbeit an demselben, wazba, f. swázánj, n. 18) soviel von einem Buche als jedesmal zusammen gebunden wird, swazek, m. částka, f.
Bändchen, n. Bändlein, tkanička, f. vwazček, vwazeček, m. zum Putze, pentlička, f. swazeček.
Bande, f. Komödianten, Musikantenbande, spolek, m. (banda)
Bandelier, n. rytjřský pás s ponkami neb s puklami.
Bandholz, s. Reifholz.
Bändig, skrotitedlný, krotký, 2. gebändigt, skrocený, okrocený krotký, bändig werden, krotnauti, skrotnauti, okrotnauti, machen, s. Bändigen.
Bändigen, krotiti, skrotiti, okrotiti, vkrotiti.
Bändiger, m. krotitel, skrotitel, okrotitel, m.
Bändigung, f. krocenj, skrocenj, okrocenj, zkrocowánj, n. vkrocenj, n.
Bandit, m. zbognjk, m.
Bandmacher, m. tkaničnjk, tkančkář, m. pentlikář, m.

Bandnagel, m. zdržadlo, n. trámowý hřebjk, nárožnjk, m.
Bange, bang, adj. adv. teskný; teskno, auzko, es ist mir bange um ihn, ge mi o něg auzko, starám, obáwám se o něho, eine bange Einsamkeit, teskná samota f. einem bange machen, auzkost, tesknost někomu dělati, strachu, hrůzy nahnati.
Bängel, m. kljcek, stonek, m. 2) ein grober Mensch, klacek, pachole? habán, walach, maňas.
Bangigkeit, f. auzkost, tesknost, hrůza, f. es überfiel ihn eine Bangigkeit, tesknost ho napadla, obstaupila.
Bank, f. lawice, f. 2) seichter Ort, mělčina. f.
Bankart, Bankert, m. panchart, m. cyzoložné, n. zkurwy syn.
Banknote, f. bankocedule. f.
Bänkelsänger, m. pjsničkář, m.
Bann, m. kletba, klátba, kládba, f. kletj, n. in den Bann thun, klátbu na někoho dáwati, wydati, w kladbu dáti, klnauti někoho, 2) weltlicher, wypowěděnj, n. wylaučenj, wyobcowánj, n.
Bannen, wykljnati, wykleti, kljti, wyobcowati, wylučowati, wylaučiti, 2) weltlich, wypowědjti, wylučowati, wylaučiti, wyobcowati, 3) die Geister, zakljnati duchy, 4) figürl. vertreiben, puditi, zapuditi, wypuditi.
Bannerherr, m. mocný pán, m.
Banquet, n. hody, pl. kwas, m.
Banquetiren, hodowati, kwasyti.
Bannstrahl, s. Kirchenbann.
Bansen, m. přistodolky, žitnjk.
Bär, m. nedwěd, m. Bärinn, nedwědice, f. 2) am Himmel, hwězda nedwězý, nedwědice, wůz na nebi, m. der grose, nedwěd, wogenský, wětšj wůz, m. der kleine, menšj nedwěd, menšj wůz na nebi, m. 3) einem einen Bären anbinden, d. i. belügen, někomu nedwěda zawěsyti, na nos powěsyti, sonst auch im figürl. aber niedrigen Scherze, Schulden machen, dluhů nadělati, zanechati, 4) ein schwerer Klotz, in eine Mauer Pfähle damit einzuschlagen, beran. m.
Barake, f. barák, m. chatrč. f.
Baratt, Tausch, směna, f.
Barbar, m. zdiwočilec, diwočec, litý člowěk. m.
Barbarey, Wildheit, zdiwočilost, f.
Barbarisch, litý, diwoký, zdiwočilý, diwý.
Barbe, s. Barme.
Barbier, m. bradýř, holič, fausoholič, m.
Barbierbecken, m. medenice, bradýřská mjsa, f.
Barbieren, braditi, holiti bradu.
Barbierinn, f. bradýřka, holička, f.
Barbierkunst, f. bradýřstwj, bradýřské uměnj, n.
Barbiermesser, n. břitwa, f.
Barbierstube, f. bradýřská swětnice, bradýrna, bradoholjrna, f.
Barbiertuch, n. bradýřský šat, m.
Barbierzeug, n. bradyřské pauzdro, n.
Barchen, barchanowý.
Barchent, n. barchan, m.
Barchentweber, m. barchantnjk, m.
Barke, f. eine Art von Wasserfahrzeugen, člůnek, m.
Bärenfenchel, m. deyworec, m.
Bärenführer, m. nedwědář, m.
Bärenfuß, m. šmatlawá, křiwá noha, f. der einen solchen hat, šmatlawý, křiwonohý.
Bärenhaut, f. nedwědj kůže, f. der auf einer faulen Bärenhaut liegt, Bärenhäuter, ležák, lenoch, m. pecywálek.
Bärenklau, f. nedwědj pazaur, paznocht, m.
Bärenschmalz, n. nedwědj sádlo, n.
Bärenschwanz, m. powozný, hwězda s nedwědjm ocasem, f.
Bärinn, f. nedwědice, f.

Baret, n. Art eines Hutes, točenicei, f.
Bärführer, m. nedwědář, m.
Barfuß, bosý, bos, bosochodicý, s bosýma nohama, bosonohý.
Barfüßer, m. bosák, m.
Bärlapp, m. gelenj růžek, mech zemský, m.
Barme, f. ein Fisch, parma, f.
Barmherzig, milosrdný, 2) erbärmlich, ubohý.
Barmherzig, adv. milosrdně.
Barmherzigkeit, f. milosrdenstwj, n.
Bärmutter, f. Gebährmutter, teřich, děloha, f, dennjk, m. maternjk, m. von der Bärmutter, maternj.
Barn, m. koryto, n.
Barometter, m. powětrné sklo, n.
Baron, m. šlechtic, m.
Baroneße, f. šlechtična, f.
Baronie, f. šlechtictwj, n.
Bars, oder Barsch, m. wokaun, m.
Bärsch, m. wokaun, m.
Bart, m. brada, f. fausy, m. pl. der erste hervorwachsende Bart, prworostlé fausy, peyřj, er wächst erst, pučj se, spese brada, der keinen Bart hat, holobrádek, nebradatý, bezbradatý, einen Bart bekommen, fausatěti, bradatěti, zbradatěti, obrádnauti, 2) am Schlüßel, zuby klíče, m. etwas in den Bart hineinmurmeln, zamumlati něco, einem etwas in den Bart hineinsagen, zrowna, zpřjma, někomu něco řjcy.
Bärtchen, n. Bärtlein, brádka, f. fausky, m. bradička, f.
Bärtig, bradatý, fausatý, der bärtig ist, bradáč, fausáč, bradáček, fausáček, m. fausek, m.
Bartlos, bezbradý, bezbradatý, bez fausů, holobrádek, m. s. unbärtig.
Bartputzer, Bartscherer, s. Barbierer.
Bartwisch, m. smeták, m.
Barutsche, f. piruč, f.
Bärwurz, f. olessnjk, m. kopřnjk, deyworec, m.
Basch, m. in Würfeln, wrh dwansteynek, m.
Base, f. teta, f.
Bäschen, n. tetka, tetička, f.
Basilienkraut, n. bazylika, f.
Basilisk, m. bazylissek, had s korunau, m.
Baß, m. Baßstimme, bas, m. hrubý hlas, m. 2) ein Instrument, worauf man den Baß spielt, die Baßgeige, basa, bručna, f.
Baßa, m. ein türkischer Offizier, Turecký předlnjk, Bassa, m.
Baßblaser, m. libopjskač, m.
Baßetel, n. basyčka, f.
Baßgeige, Brumbaß, f. basa, f. bručna, f.
Baßist, m. basysta, bručář, m.
Baßpfeife, f. basowá pjsstala, f.
Baßschlegel, m. trámeček, m.
Baßstimme, f. basowý, hluboký hlas, m.
Baßstreicher, m. hudec na basu, m
Bast, innere Rinde der Bäume. lyko, leyčj, n.
Bastard, m. und n. panchart, z kurwy syn, m cyzoložně, n. cyzoložné djtě, n.
Bastardart, s. Mittelart.
Bastardbuchstabe, m. cyzoložná čtena, f.
Basthut, m. lyčený klobauk, m.
Basten, lyčený.
Bastey, f. hradba, f.
Bastseil, n. lyčený prowaz, m.
Battaille, f. boy, m. bitwa, f.
Battaillon, n. praporec wálečného lidu, m. (patallion)
Bathengel, m. ein Kraut, ožanka, f.
Batist, m. kment, batyst, m. von Batist, kmentowý, batystowý.
Batterie, f. násyp, m. 2) der Deckel auf der Pfanne, an einem französischen Büchsenschloße, patrye, f.

Batzen, m. eine Münze, pac, m. ein halber, půl pacu, ssesták, m. 2) figürl. im gemeinen Leben, viel Geld, zoldy, floky.

Bau, m. stawenj, stawěnj, zdělánj domu, n. 2) des Feldes, dělánj rolj, des Honigs, dělánj, strogenj medu. 3) des Körpers, strog, m. vstawa, f.

Bauamt, n. auřad stawitelský, m.

Bauch, m. břich, m. břicho, n. bauchig, großbauchig, der einen großen Bauch hat, břichatý, břicháč, m. er bekömmt einen großen Bauch, břichatj, dostáwá weliké břicho.

Bauchdiener, m. břichopásek, otrok bachora, břicha služebnjk, m.

Bauchfluß, m. auplawice, běhawka, f. chwistačka, f.

Bauchgeschwulst, f. otok, m. otekánj, oteklina břicha, f.

Bauchgrimmen, n. zřenj, hrvzenj, swjránj, trhánj břicha, w břisse, n.

Bauchgurt, f. opasek, m. popasek, m. nábřissek, m.

Bauchig, bauchig, břichatý, břicháč, měchatý, měcháč, m.

Bäuchlein, n. břjssko, n.

Bauchriemen, m. pás, řemen žiwotnj, m. popruh, m.

Bauchschmerz, m. bolenj břicha, n.

Bauchsorge, f. péče o břicho, f.

Bauchstück, n. podbřissek, m.

Bauchtuch, n. nábřissek, m.

Bauchweh, n. bolenj břicha, n.

Bauchwurm, m. dessťawý čerw, m.

Bauen, ein Haus, Schloß, Schiff, einen Thurm, stawiti, stawiti, dělati, wzdělati, von Brettern, raubiti, von Balken, latowati, Nester, hnjzda dělati, 2) das Feld, den Acker, den Garten, Weinberg, den Honig, rolj dělati, zdělawati, zdělati, Hopfen, chmel sázeti, einen Altar, eine Kanzel, stawěti, strogiti, der Mensch, das Pferd ist schön gebauet, ten člowěk, kůň, má krásnau postawu, ge krásné postawy, stroge, 3) das Reich Gottes, wzděláwat, 4) auf einen bauen, na něco, někoho stawěti, zakládati, spoléhati, bezpečiti se, 5) Wein bauen, ssčěpowati wjno, 6) den Flachs, Weizen, Tobak, len, pssenicy tabák sýti, plemeniti.

Bauen, das, stawenj, stawěnj, zděláwánj, n. 2) strogenj, n. 3) wzděláwánj, n. 4) zakládánj, spoléhánj, n. 5) ssčěpowánj, n. 6) sytj, n. plemeněnj, n.

Bauer, m. Bauersmann, sedlák, m. grober Mensch, chám, chrapaun, pacholek m. Vogelbauer, klece, klec, f. als Bauer leben, sedlačiti, sedlákem býti.

Bauerarbeit, f. sedlské djlo, n. sedlská práce, f.

Bauerart, f. Bauernart, způsob sedlský, m. sedlstwj, n. nach Bauernart, po sedlsku.

Bauergemeine, f. sedlská obec, f.

Bauerhaft, adj. et adv. sedský, po sedlsku.

Bauerhandthierung, f. sedlský obchod, m. sedlská žiwnost, f.

Bauernbengel, m. chám, chrapaun, m. chámowina, f. traup, pacholek m.

Bauernbrod, n. sedlský chleb, m.

Bauernflegel, f. Bauernbengel.

Bauernfrau, f. sedlačka, f.

Bauerngut, n. statek sedlský, m.

Bauerngütchen, n. stateček, m.

Bauernhof, m. sedlský dwůr, m.

Bauernhütte, chalupa, sedlská katrče, f. barák, m.

Bauerinn, f. sedlka, sedlačka, f.

Bauerisch, sedlský, bauerisches Wesen, sedlstwj, n. adv. sedlsky po sedlsku.

Bauerkerl, m, sedlský chlap, m.

Bauerknecht, m. pacholek, m.

Bauernkrieg, m. sedlská wogna, wálka, f.

Bauerleben, n. sedlské žiwobytj, n.
Bauerlümmel, f. Bauernbengel.
Bauernmensch, n. sedlská děwka, f.
Bauerschaft, f. sedláci, m. plur:
Bauernschenke, sedlská krčma, hospoda, f.
Bauernschinder, m. karabáčnjk, m.
Bauernschuh, m: sedlský střewjc, sskarpál, krabatin, m.
Bauersleute, m. pl. sedlský lid, m.
Bauersmann, m. sedlák, m.
Bauerstiefel, m. sskorně, f.
Bauernvolk, n. sedlský lid, m.
Bauernweib, n. sedlka, sedlačka, f.
Bauerde, f. worná zem, f.
Bauerkittel, m. halena, f.
Baufällig, sepký, vpadlý, k pádu náchylný, nakloněný, k vpadu nachýlený, na obořenj, na zbořenj, na spadnutj, na vpadnutj, na vpadenj, sesslý, chatrný.
Baufälligkeit, f. sepkost, f.
Baugerüst, n. lessenj k stawenj, n.
Baufeld, worné pole, n.
Bauherr, m. stawitel, m.
Bauherramt, n. vřad stawenj obecného, m.
Bauholz, n. břewnowj, dřjwj k stawenj, latj, latownj dřewo, n.
Baukunst, f. stawitelstwj, vměnj stawitelské, stawenj, n.
Bauland, n. rolj, worná rolj, dědina, f.
Baum, m. strom, sstěp, m. voller Bäume, baumreich, w stromjch hogný, bohatý, von Bäumen herrührend, stromowý, stromowatý, mit Bäumen besetzen, stromy, sstěpy wysaditi, Bäume pflanzen, stromy sstěpowati, stromy, sstěpy sázeti, 2) im Stalle, sochor, ostřew, m. 3) an einem fischreichen Fluße, oder am Hafen, am Wege, Thore, obruba, záwora, f. 4) ein langes Bauholz zum Aufrichten, pauza, f.
Baumann, m. sedlák, m.
Baumaterialien, pl. hmotnost, přjprawa k stawenj, f.
Baumäste, m. pl. die abgehauen Stud/ vtesky, m. pl.
Baumbast, m. lyko, n.
Bäumchen, n. stromeček, strůmek, m.
Bäume, viele, stromowj, n.
Baumeister, m. stawitel, m. zpráwce nad stawenjm, eine obrigkeitliche Person, wrchnj zpráwce nad stawenjm, m.
Baumeisteramt, n. vřad stawenj, stawitelský. m.
Baumeisterinn, f. stawitelkyně, f.
Bäumeln, hin und her, klátitl se
Bäumen, sich, aufbäumen wie ein Pferd, zpjnati se.
Baumfarn, n. osladič, m.
Baumfrüchte, m. plur. owoce stromownj, n.
Baumgarten, m. sstěpnice, f. sad, m.
Baumgärtner, m. sstěpýř, sstěpař, sstěpnjk, m. sadař, m.
Baumhacker, m. datel weliký, m. strakopaud, m.
Baumharz, n. pryskyřice, f.
Baumlanger Mensch, dlauhoš, m. pauza, tyčka, f. bidlo, n
Bäumlein, n. stromek, stromeček, stromček, strůmek, sstjpek, m.
Baumnuß, f. wlasský ořech, m.
Baumöl, n. dřewěnný oleg, m.
Baumrosen, m. slez zahradnj, m.
Baumsäuberer, m. sstěpnjk, sstěpič, m.
Baumspecht, m. strakopaud, m.
Baumschröter, m. roháč, rohatý chraust, m.
Baumschule, f. semenisstě, n. sad, m. raubowá gáma, sstěpnička, f.
Baumstark, statný, zawalitý.
Baumsteiger, f. Baumhacker.
Baumstütze, f. podpora, tyčka, f.
Baumwärter, m. sstepů hljdač, hagný, m.

Baumwolle, f. bawlna, f.
Baumwollen, adj. bawlněný.
Baumwollene Leinwand, bawlněné plátno, n.
Baurіß, m. nawrženj stawenj.
Bausbäckig, nadutý, buclatý
Bausch, Bausche, Pausche, ssiroѣost, f. nassiwánj raucha, n. dufmatost, f. dutost, náběra f.
Bauschen, dufmatěti, dmauti se.
Bauschend, bauschig, pauschig, měchatý, dufmatý, zdutý, wydutý.
Bauschreiber, m. pjsař při stawenj, m.
Bauung, f. stawenj, stawěnj, wzdělánj, n. 2) des Feldes, dělánj, strogenj rolj, n.
Bauverwalter, m. spráwce stawitelský, m.
Bauwesen, n. stawenj, n. stawitelstwj, n.
Bauzeug, n. nástroge k stawenj, m. plur.
Bauzierath, m. ozdoba, okrasa w stawenj, f.
Bay, s. Meerbusen.
Bayfuß, m. bylina sw. Jana, f. černobýl, m.
Beamte, m. auředlnjk, m. auřednjk, m.
Beängstigen, saužiti, sužowati, swjrati, hrdliti.
Beängstigung, f. sauženj, swjránj, hrdlenj, n. sauženost, f.
Beantworten, einen Brief, oder Frage, odpowědjti na psanj, na otázku, zodpowědjti psanj, otázku.
Beantwortung, f. odpowěd, f. odpowěděnj, zodpowěděnj, n.
Bearbeiten, an einer Sache arbeiten, ein Stück Holz, Metall, zpracowati něco, pracowati na něčem, einen Acker, Garten, zdělawati, einen Gegenstand aus der Weltweisheit, aus den schönen Wissenschaften, něco wypracowati, pracowati na něčem, wypotowiti něco, 2) sich bearbeiten, bemühen, Fleiß anwenden, přičiniti se o něco, 3) einen Menschen, wzdělati, 4) Bäume zum Bauholze, otesati, ořezati.
Bearbeitung, f. pracowánj, n. 2) zpracowánj, 3) zdělánj, wypracowánj, 4) přičiněnj, n. 5) wzdělánj, n. 6) otesánj, ořezánj, n.
Beaugen, beaugenscheinigen, s. besehen.
Bebauen, einen Ort, zastawěti, 2) ein Feld, zdělati rolj.
Bebändern, opentliti, pentlemi pokládati.
Beben, drkotati, chwjti se, třjsti se.
Bebend, drkotagjcý, drkotawý, třesaucý, třaslawý, třesutý, bebende Stimme, třesawý hlas, ein bebendes Laub, třesaucý se listj, die Erde bebt, zem se třese, vor Kälte, Furcht, Angst, zymau drkotati, třásti se, mein Herz bebt, srdce mé drkotá.
Beben, das, drkotánj, chwěnj se.
Beblechen, pobit plechem.
Beblümen, kwětowati, wykwětowati.
Beblümt, kwětowaný, wykwětowaný.
Bebluten, zkrwawiti, pokrwáceti, zkrwáceti, ukrwáceti, pokrwawiti, ukrwawiti, okrwawiti, krwj skropiti.
Bebrücken, mostem opatřiti.
Bebrüten, wljhnauti.
Bebrunzen, poscati, uscati, ganz durch und durch, zascati.
Becher, m. čjsse, f. řepice, f. koflјk, m. ein silberner, střjbrnice, f.
Becherchen, n. čjsska, f. koflјček, m.
Becken, n. ein metallenes Gefäß, medenice, f. 2) eine jede Vertiefung des Erdbodens, kotlina, f.
Beckerbrod, n. Bäckerbrod, pekařský chléb, m.

Becker, m. pekař, pecnář, chlebnář, m.
Beckerin, f. pekařka, f.
Beckerey, f. Backstube, pekárna, chlebárna, f.
Beckergesell, m. pekařský towaryš, m.
Beckerhandwerk, n. pekařstwj, pekařské řemeslo, n.
Beckhammer, m. wosskrd, m.
Bedacht, bedachtsam, fürsichtig, opatrný, ssetrný, rozmyslný, rozmysliwý, auf eine Sache seyn, opatrným, ssetrným býti na něco, auf eine Handlung, oder daß etwas geschehe, obmeyssleti něco, mysliti na něco, ssetřiti, hleděti, pilen býti něčeho.
Bedächtig, bedächtlich, bedachtsam, opatrný, ssetrný, rozmyslný, rozwážliwý, bedächtliche Worte, opatrná, rozmysslená slowa.
Bedacht, m. Bedachtsamkeit, opatrnost, ssetrnost, rozmyslnost, f. rozmysl, m. zřenj, n. Bedacht nehmen auf einen, mjti wssetrnosti, w paměti někoho, zřenj, ssetrnost mjti na někoho, mit Badacht, opatrně, s opatrnostj, s ssetrnostj, s rozmyslem, ssetrně, rozmyslně, rozwážliwě, mit Bedacht lesen, opatrně čjsti.
Bedächtig, bedachtsam, adv. opatrně, ssetrně, rozmyslně, s rozmyslem, rozwážliwě.
Bedächtlichkeit, s. Bedacht.
Bedanken, sich, poděkowati se, děkowati.
Bedarf, m. potřeba, f.
Bedauern, bedauren jemanden, beklagen, litowati, politowati někoho, er ist nicht zu bedauern, nenj k politowánj, 2) in weiterer Bedeutung, Reue, Schmerz, Unlust über etwas empfinden, litowati, pykati, želeti něčeho, wie sehr wirst du einmal die übel angewandte Zeit bedauern, gak welice někdy zmařeného časů budess litowat, pykat, želet.
Bedauern, das, litowánj, politowánj, n.
Bedauernswerth, politowánj hodný.
Bedecken, přikryti, krýti, přistřjti, das Haupt, das Gesicht bedecken, hlawu, twář přikryt sich bedecken, den Hut aufsetzen, dát na hlawu, 2) beschützen wider eine Gewalt, brániti hágit, zastjrat, obrañowat, ochrañowat, obhagowat, z. B. eine Stadt, 3) dem Gesichte entziehen, skryt, skrýwat, bedeckter Weg, skrytá cesta.
Bedecker, m. přikrywač, pokrywač, m.
Bedeckter Weg, skreš, f. laubj, n. krytá cesta, f.
Bedeckung, f. womit man bedeckt, přikrytj, přistřenj, přikrywadlo, n. přjkřeř, m. 2) unter einer Bedeckung, pod zastřenjm, pod ochranau, strážj, zur Bedeckung, k ochraně.
Bedenken, überlegen, pomysliti, rozmysliti, přemysliti, přemyslowati, na pomysslenj, na rozmysslenj, na pomysslenj, w mysl bráti, wzýti, rozgimati, bedenke doch, pomysli gen, posuď gen, 2) sorgen, auf sich selbst denken, na sebe pomysliti, ssetřiti něčeho, seine Gesundheit bedenken, ssetřit swého zdrawj, einen im Testament bedenken, někoho w kssaftu obmyslit, odkázat něco, 3) sich bedenken, anstehen, rozmysliti se, rozpakowat se, rozgimat, 4) er hat viel zu bedenken, má mnoho na rozmysslenj, na rozmyssleňau, k rozmysslenj, 5) wie lange wirst du dich noch bedenken, gak dlauho se gesstě budeš rozmeyssleti.
Bedenken, das, Ueberlegung, rozmysl, m. Nachdenken, rozmysslenj, přemysslowánj, pomysslenj, powá-

powážení, n. mit reifer Bedenkeit, zdrawým rozmyslem, s rozmysslenjm, rozmyslně, 2) Zweifel, rozmeysslenj, powážení, n. nedowěra, f. starost, hněžliwost, kein Bedenken tragen, nemjti powážení, nerozpakowat se, es ist ein Bedenken bei der Sache, wěc ge na powážení, noch mancherley Bedenken haben, bei einer Sache, miti na powážení, ein Bedenken machen, verursachen, rozpakowat se, starosti působiti.

Bedenklich, überlegenswerth, was Bedenken erfodert, rozmyslný, vradný, na přewážení, es ist bedenklich, gest na přewážení, na vwážení, ein bedenklicher Mensch, rozwažliwy, nedowěrný, hněžliwý, pochybný, pochybugjcý člowěk, m. ein Mensch, der alles bedenkt, rozmyslný, mysliwý, dieser Umstand macht mich bedenklich, ta okolčnost činj mne rozwážliwého, 2) gefährlich, pochybný, negistý, pochybliwý.

Bedenklich, adv. rozmyslně rozwážliwě, s rozmyslem.

Bedenklichkeit, f. eines Menschen, rozmysslowánj, pochybowánj, n. nedowěra, f. hněžliwost, Bedenklichkeiten haben, býti na rozpacých, mjti pochybnosti, mjti mnoho co rozpakowat, rozmeysslet, die Sache ist von großer Bedenklichkeit, ta wěc ge welmi na powážení, hodna mnohebo rozpačenj, powážení.

Bedenkzeit, f. čas k rozmysslenj, na rozmysslenj, m. na pomysslenau, rozmysslenau.

Bedeuten, heißen, als ein Wort, wyznamenáwati, 2) anzeigen, znamenati, 3) es hat nichts zu bedeuten, nic newadj, nic nedělá, dies bedeutet soviel wie nichts, toť gest co nic, ničjm. 4) belehren, zpráwiti, oznámiti, 5) wichtig seyn, wyznamenáwat, bedeutende Miene, znamenitý pohled, wzhled; 6) Folgen haben, z. B. das hat nichts zu bedeuten, to nic nedělá.

Bedeutung, f. eines Wortes, wyznamenánj, n. weyznam, m. 2) Vorbedeutung, znamenj, znamenánj, n. 3) von einiger Bedeutung, znamenitý, von keiner, neznamenitý, nepatrný.

Bedienen jemanden, überhaupt, in seinem Dienste seyn, posluhowati, slaužiti, poslaužiti, přisluhowati, bei Tische, k stolu slaužiti, posluhowati, einem mit etwas, poslaužiti něčjm někomu, 2) sich einer Sache, Gelegenheit bedienen, užjwati, potřebowati wěcy, přjležitosti, 3) ein Amt bedienen, vřad zastáwati, konati.

Bediente, m. slaužjcý, služebnjk, m.

Bedientenarbeit, f. služebnjcká, služebničj práce, f.

Bedientenmäßig, po služebnicku.

Bedienter, m. služebnjk, slaužjcý, m.

Bedienung, f. poslaužení, posluhowánj, slaužení, přisluhowánj, posluha 2) Amt, služba, f.

Beding, m. Bedingung, f. wýmjnka, wýměna, f. mit dem Bedienge, s tau, pod tau wýmjnkau.

Bedingen, sich etwas, ausbedingen, wymjniti sy něco, 2) etwas miethen, verabreden, besprechen, einen Vertrag wegen des Preises einer Sache machen, als, z. B., eine Arbeit bei einem Handwerker bedingen, djlo smluwiti, obgednati, vgednati, vmluwiti.

Bedingung, f. weymjnka, 2) der Vertrag selbst, vgednánj, obgednánj, smluwenj, n.

Bedingungsweise, s weymjnkami.

Bedrängen, ängstigen, vtiskowati, potiskowati, potlačowati, sswjrati, bedrängtes Gemüth, mysl,

myſl ſewřená, ſkljčená, in bedrängten Umſtänden, w okolič= noſtech ſmutných, w vbo= hých, w truchliwých, w nátiſku.
Bedrängung, f. ſ. Bedrängniß.
Bedrängniß, n. nátiſk, m. vtiſko= wánj, ſwjránj, potiſkowánj, n. 2) bedrängte Umſtände, und da= durch verurſachter Kummer, au= tiſk, daw m. ſauženj, n, Drangſal.
Bedrängt, vtiſſtěný, vtiſkaný, po= tlačený, ſewřený.
Bedräuen, bedrohen einen, po= hrozyti, pohrozowati někomu, wyhrožowati, pohrůžky činiti, hrozyti.
Bedräulich, bedrohlich, pohrůžči= wý, bedrohliche Worte, ſlowa pohrůžčiwá, n.
Bedrohen, ſ. Bedräuen.
Bedrohung, f. pohrůžka, f. po= hrožowánj, n.
Bedrucken, natiſknauti.
Bedrücken, vtlačowati, potlačo= wati, vtiſkowati.
Bedrückung, f. potlačenj, potla= čowánj, n. vtiſkowánj, autiſk m. 2) die dadurch verurſachte Verlegenheit, nátiſk, nátiſky, pl.
Bedüngen, hnogiti, pohnogiti, wyhnogiti, mrwiti, wymrwiti.
Bedüngung, f. hnogenj, mrwenj, n.
Bedünken, ſcheinen, zdáti ſe, zdá= nj mjti,
Bedünken, das, zdánj, domněnj, n. domněnka, domjnka, důměn= ka, důmjnka, mjně, f. meines Bedünkens, podlé mého zdánj, mým zdánjm.
Bedürfen, einer Sache, zapotře= bj mjti něčeho, potřebowati něčeho.
Bedürfniß, n. potřeba, f. potřeb= noſt, die Sache ſelbſt, deren man bedarf, potřebnoſt, f.
Bedürftig, potřebný, potřeben.
Beehren, poctjti, vctjti.
Beehrt, poctěný, vctěný.
Beehrung, f. pocta, vcta f., po= ctěnj, vctěnj, n.

Beeidigen, beeiden, mit einem Eide beſtätigen, beſchwören, přj= ſahau potwrditi, ſtwrditi, 2) durch einen Eid verbinden, přj= ſahau, ſlibem zawázati, beei= digte Zeugen, přjſežnj ſwědko= wé, m.
Beeidigung, f. přjſahau ſtwrzenj, 2) zawázánj přjſahau, n.
Beeifern, etwas, horliti na ně= co, 2) ſich um etwas beſtreben, vſylowati, wynaſnažiti ſe, při= činiti ſe horliwě, horliti o něco.
Beeiferung, f. horliwoſt, f. vſy= lowánj, vſylj, n. ſnaženj, při= činěnj, horlenj.
Beeinträchtigen, vgmu činiti.
Beeinträchtigung, f. vgma, f.
Beeiſen, poſněžiti, zaſněžiti.
Beendigen, beenden, ſkoncowati, ſkončiti,
Beendigung, f. ſkoncowánj, ſkon= čenj,
Beengen, ſaužiti, ſtěſniti.
Beer, Beere, f. gahoda, f.
Beerchen, Beerlein, n. gahůdka, f.
Beerdigen, pohrobiti, pohřbiti, pochowati, do země zakopati,
Beerbt, zděřilý.
Beerdigung, f. pohrobenj, po= hřbenj, n. pohřeb, m.
Beet, n. im Garten, hrádka, f. záhonec, záhon, záhrobec, m. im Felde, záhon, m. wywý= ſſenj rolj, wyſazenj záhonu mezy dwěma brázdama.
Beetwurz, f. kopruik, m.
Befahren, befürchten, obáwati ſtrachowati ſe.
Befahren, ſgezditi, eine befahrne Straſſe, ſgezděná, vgetá ceſta.
Befahrung, f. obawánj, n. ſtra= chowánj ſe.
Befallen, ſeyn oder werden, von Steinen, vom Schnee, zapad= lým, zapadnutým býti, kame= njm, ſněhem, 2) figürl. befal= len einen wie eine Krankheit, die Furcht, napadnauti někoho. připadnauti na někoho, mit

oder von einer Krankheit befallen werden, nemocý poraženu, zachwácenu býti.
Befangen, in sich fassen, halten, obsahowati, 2) seyn, befallen, in der figürl. Bedeutung, postjženu, poraženu býti, obkljčenu, obstaupenu někým býti, seyn in etwas, postjženu býti w něčem, 3) sich bemächtigen, gefangen halten, postihnauti, 4) in Verbindung stehen mit jemanden, trwati, býti w obecenstwj, s. empfangen, bebrüten, befangenes Ey, snessené wegce.
Befaßen, sich mit etwas, másti, plesti se do něčeho; objrati, zanásseti se nečjm.
Befehden, bekriegen, pobogowati.
Befehdung, f. pobogowánj, n.
Befehl, m. rozkaz, přjkaz, m. poručenj, přjkázanj, rozkázanj, n. auf seinen Befehl, z geho rozkazu, přjkazu, z geho poručenj, na geho rozkaz, rozkázanj, poručenj, zu dero Befehl, k gich službám, was ist zu ihrem Befehl, co poraučegj, co ge gegich libost, 2) Gewalt, moc, f. unter eines Befehl stehen, býti w něčj mocy.
Befehlen, poručiti, weleti, kázati, rozkázati, rozkazowati, přikázati, přikazowati, wie Sie befehlen, gak poraučegj, was befehlen Sie, co poraučegj, 2) anbefehlen, poručiti, einen in eines Schutz befehlen, poručiti někoho pod něčj ochranu, 3) befehlen, sich empfehlen, poraučeti se, ich befehle mich, poraučjm se.
Befehlen, das, s. Befehl.
Befehlshaber, m. zpráwce, řiditel, m.
Befehlsweiß, způsobem poraučegjcým.
Befeilen, opilowati.
Befestigen, einen Ort, Gebäude, Stadt, pewniti, zpewniti, vpewniti, (přituziti, otužiti, ztužiti,) mit einem Nagel, Stricken, Steinen, mit einem Pfahl in der Erde, vpewniti, ztužiti, otužiti, in Kenntnissen, Tugenden, Gnaden, vtwrditi, ztwrditi, vpewniti.
Befestiger, m. vpewnitel, zpewnitel, twrditel, m.
Befestigung, f. das Befestigen, pewněnj, zpewněnj, n. 2) des Rechts, Kriegs, vpewněnj, vtwrzenj, n. 3) in der Tugend, in den Wissenschaften, ꝛc. vtwrzenj, ztwrzenj, twrzenj, n. 4) Festigkeit, vpewněnj, n. 5) Festungswerke, pewnost, twrz, f.
Befeuchten, swlažowati, zawlažowati, nawlhčiti, wlhčiti, wlažiti, swlažiti, obwlažiti, zawlažiti; das Mehl, das Getreide befeuchten, mauku, obilj wlažit, der Regen befeuchtet die Erde, dessť swlažuge zemi.
Befeuchtung, f. wláha, f. wlhčenj, wlaženj, swlaženj, swlažowánj, n.
Befeuern, zanjtiti, zažhnauti.
Befiedern, opeřiti.
Befiederung, f. opeřenj, n.
Befinden, finden eine Sache so oder so, erfahren, erkennen, shledati, nalezati, nacházeti, wie hast du es befunden? gak's to shledal? 2) dafür halten, meinen, vznáwati, nalezati, mjti, seznáwati, ich befinde es für gut, für nützlich, dobré, vžitečné to býti vznáwám, nalézám, 2) beschaffen seyn, sich verhalten, wynacházeti se, státi, die Sache befindet sich also, ta wěc tak stogj, ta wěc takowá gest, takowé gest to, 3) sich den Umständen nach befinden, wynacházeti se, mjti se, wie befindest du dich? gak se (wynacházýš,) gak se máš? 4) seyn, von verschiedenen Zuständen des physischen, bürgerlichen, und sittlichen Lebens, als z. B. sich in einem Alter, sich in guten, schlech-

schlechten Umständen, sich in Verlegenheit, Ungewißheit, Unruhe, nacházeti se, trwati, býti, sie befand sich in einem Alter von 20 Jahren, byla dwadcet let stará, 5) sich auf einem Orte bosinden, aufhalten, wynacházeti se někde, nacházeti se, býti někde, er befindet sich in Oesterreich, wynachazý se w Rakauských, gest w Rakauských.

Befinden, das, Befindung, Zustand, způsob, m. nach Befinden der Sache, dle způsobu té wěcy, nach Befinden, Gutachten, dle vznánj, 3) Gesundheitszustand, wynacházenj, zdrawj, n. er hat nach meinen Befinden gefragt, ptal se po mém wynacházenj, po mém zdrawj.

Befindlich seyn, nacházeti se, nalézati se, wynacházeti se.

Beflecken, poskwrniti, zprzniti, zkáleti, pokáleti 2) Schuhe, plácet, oprawowat, zprawowat.

Befleckt, poskwrněný, zprzněný, pokálený, zkálený.

Befleckung, f. poskwrněnj, zprzněnj, n. zprznilost, f. pokálenj, zkálenj, n.

Befleißigen, sich, befleißen, připjliti se, přičiniti se, pilen býti, piliti, sich der Tugend, der Gottesfurcht, eines anständigen Lebenswandels, ctnosti, bázně božj, slussného žiwota pilnu býti, hleděti, o ctnost, o bázeň božj, o slussný žiwot se přičiniti, sich der Weltweisheit, mudrctwj pilnu býti, hleděti.

Befleißigung, f. připjlenj, přičiněnj, n. přičinliwost, f. pjlenj, n.

Befliegen, letati na něco.

Beflissen, přičinliwý, pilný, pilen, snažný, auf etwas, pilný něčeho, der freyen Künste beflissen, pilen vměnj, swobodného, der Gottesgelehrheit, der Rechte, der Arzney, der Weltweisheit Beflissener, bohomluwnosti, práw, lékařstwj, mudrctwj žák, m. er ist beflissen sein Vermögen zu vergrößern, on se přičinj snáží swug statek rozmnožit, gest pilen rozmnoženj swého statku.

Beflissenheit, f. přičinliwost, f. přičiněnj, připjlenj, snaženstwj, n. snažnost, f. wynasnaženj.

Beflügeln, mit Flügeln versehen, křjdly opatřit, 2) figürl. beschleunigen, přidati rychlosti, den Muth, srdce přidati.

Beflügelt, křjdlatý.

Befohlen, přikázaný, poručený.

Befolgen etwas, ein Beyspiel, následowati příkladu, 2) Folge leisten, gehorsamen, poslauchati, poslechnauti, konati, wykonáwati, wykonati, eines Befehl, die Vorschrift des Arztes, něčjho rozkazu, nařjzenj lékařowa poslauchati, wykonati.

Befolgung, f. eines Beyspiels, následowánj, 2) eines Befehles, poslauchánj, konánj, wykonánj, wykonáwánj, n.

Beförderer, m. spomáhatel, dopomáhatel, spomocnjk, m. zwelebitel, m.

Befördern, beschleunigen, pospjssiti, spěchati o něčim, jemandes Glück, Nutzen, Ruhe, Absicht dem Ziele näher bringen, napomáhati, nápomocnu býti, dopomáhati, dopomocy někomu k sstěstj, k vžitku, k pokogi, 2) zu einem Amte, zu Ehrenstellen, Dienste, dopomocy někomu k vřadu, k důstogenstwj k službě, 3) befördern jemanden überhaupt, dopomocy, spomocy, napomocy někomu, (fedrowati,) 4) das Christenthum, Wohl, die Ehre Gottes, wzdělati, wzděláwati, zwelebowati.

Beförderung, f. pospjssenj, vrychlenj, 2) napomáhánj, spomáhánj,

dopomáhánj, dapomoženj, spomoženj, n. spomoc, f. (federowánj, n. fedrunk, m.) zwelebenj, n. wzdělánj, n.
Befrachten, naložiti, nakládati.
Befrachtung, f náklad, m.
Befragen, einen über etwas, od. um etwas, wegen etwas, zeptati se na něco, otázati, dotazowati, doptáwati se někoho, na někom, otazowati se, es hat mich niemand befragt, žádný se mne nezeptal, neotázal, 2) sich durch Fragen Rathes erholen, poptáwati se.
Befragt, dotázaný, zeptaný.
Befragung, f. dotázka, f. dotazowánj, doptáwánj, n. 2) zeptánj, n.
Befremden, jemanden fremd vorkommen, neobyčegné, diwné se zdáti, diwné býti, přicházeti, dies befremdet mich, to gest mně diwné, neobyčegné.
Befremdlich, podiwný, neobyčegný.
Befremdung, f. podiwnost, neobyčegnost, f.
Befressen, auffressen, obežrati, obkausati, okausati, 2) sich voll fressen, ožjrati se, nažrati se.
Befreunden, sich mit einem, spřáteliti, spřjzniti se s něvým.
Befreundt, spřátelený, spřjzněný, přátelský, befreundete, přátelstwo.
Befreundte, m. pl. přátelé, m.
Befreundtschaft, f. přátelstwo, přátelstwj, spřátelenj, spřjzněnj, n
Befreundung, f. spřátelenj, přátelenj. n.
Befreyen, wyswoboditi, oswoboditi, swoboditi, wyprostiti, z. B. aus dem Gefängnisse, aus der Noth, Gefahr, von Schulden, Kummer, Furcht; von Abgaben, Strafen sich befreyen, oswoboditi, zhostiti, zprostiti, jemand von der Leibeigenschaft, wyhostiti.
Befreyer, m. wyswoboditel, m. wyprostit l.
Befreyt, wyswobozený, oswobozený, b) wyhosstěný.
Befreyung, f. wyswobozenj, oswobozenj, n. wyprosstěnj, wyhosstěnj, 2) von der Knechtschaft, wyhosstěnj. n.
Befriedigen, spokogiti, vpokogiti, w pokog a w mjr vwesti, 2) bezahlen seinen Gläubigern, spokogiti swé wěřitele, dosti včiniti, zaplatiti swým wěřitelům, 3) beschützen, befestigen, z. B. einen Garten, ein Feld, einen Wald, ohraditi.
Befriedigung, f. spokogenj, vpokogenj, n. 2) Bezahlung der Gläubiger, spokogenj, dostivčiněnj, zaplacenj, n. 3) Befestigung, ohraženj.
Befrohnen, robotu vložiti.
Befruchten, aurodné, rodné, plodné činiti.
Befugen, einen, práwo a moc vděliti, zmocniti práwem.
Befugniß, f. oder n. moc a práwo.
Befugt seyn, etwas zu thun, práwo a moc mjti, práwem zmocněnu býti.
Befühlen, omakati, ohledati.
Befühlt, omakaný, ohledaný.
Befühlung, f. omakánj, n. ohledánj, n.
Befunden, shledaný, naleznutý.
Befürchten, etwas, obáwati se, báti se, strachowati se něčeho, es ist nichts zu befürchten, nenj se co obáwati, nenj nic k obáwánj.
Befürchten, das, Befürchtung, f. obáwánj, strachowánj, n. bánj, n.
Begaben, dařiti, obdařniti, obdařiti, nadati něčjm.
Begabt, obdařený, obdařněný.
Begabung, f. obdařinka, f. obdařenj, obdařněnj, n.
Begaffen, zewlowati, lelkowati.
Begaffung, f. zewlowánj, n. lelkowánj, zewly, plur. m.
Begangen, prowoděný, konaný, spáchaný, begangene Mordthat, pro:

prowodkná, spáchaná wražda, f. begangene Sünden, spáchanj hřjchowé.

Begängniß, n. slawnost, f. slawenj, n. 2) der Spiele, str ≈ genj, prowozowánj her, n. 3) einer Leiche, Leichenbegängniß, průwod, m. prowázenj mrtwého těla, n.

Begatten, sich, snjti se, spogiti se.

Begattung, f, snátek, m. spogenj, n.

Begeben, sich wohin, zu einem, verfügen, in ein Land, eine Stadt, z. B. nach Berlin, Paris, nach Hause, odati se, vdati se, dáti se, bráti, vbjrati, odebrati se někam, k někomu, sich aus einer Stadt begeben, wybrati se z města, sich auf die Reise, wydati se na cestu, sich in ein Klester, vdati, dáti, gjti, odebrati se do klásstera, sich in einen neuen Stand, w nowý staw, do nowého stawu wstaupiti, dáti se, sich auf den Weg, dáti, odebrati se, wydati se na cestu, sich zu Bette, odebrat se, gjt do postele, 2) sich auf etwas legen, wydati, oddati se na něco, 3) sich in eines Freundschaft begeben, dáti se w přátelstwj někoho, in jemandes Schutz, dáti se pod někoho ochranu, 4) sich auf die Flucht begeben, dáti se w autěk, w vtjkánj, na vtjkánj, s waňkem se poraditi, s rychljkem radu wzýti, 5) sich in Gefahr begeben, wydati, dáti se w nebezpečenstwj, 6) mitten unter die Feinde sich begeben, w prostřed nepřátel se wpustiti, 7) sich zur Ruhe, odebrati, dáti se, gjti na odpočinutj, 8) sich begeben, ereignen, zutragen, přihoditi se, státi se, dáti se, vdati se, zběhnauti se, es hat sich begeben, dálo se, stalo, vdalo se, přisslo, zběhlo se, 9) von etwas abstehen, sein Recht fahren lassen, vpustiti, pustiti, vstaupiti od něčeho.

Begebenheit, f. přjběh, m. přjhoda, f.

Begebung, f. odánj, dánj, odebránj, odbjránj se, 2) paussténj, vpausstěnj, vpusstěnj, vstaupenj, n.

Begegnen, entgegen kommen, potkati, (se, er begegnete mir, potkal mne, potkal se semnau, 2) sich bezeigen, betragen, propůgčiti se, einem höflich begegnen, propůgčiti, prokázati se někomu zdwořile, 3) sich zutragen, potkati se, das ist mir noch nicht begegnet, to mne gesstě nepotkalo, s čjm sem se gesstě nepotkal, 4) Widerstand leisten, odpjrati, odporowati, z. B. einem Zufalle, Unglücke, der Gefahr durch Klugheit, der Krankheit durch Arzneymittel.

Begegnend, na potkánj přisslý.

Begegnen, das, Begegnung, f. das Entgegenkommen, potkánj, n. 2) das Bezeugen, propůgčenj se, n. prokázanj se.

Begegniß, n. přjhoda, f.

Begehen, thun, ausüben, ein Laster, einen Diebstahl, Mord, eine Thorheit, einen Fehler, eine Unhöflichkeit, páchati, spáchati, dowesti, dokázati, dopustiti se, dočiniti se, etwas böses, něco zlého spáchati, dowesti, dokázati, něčeho zlého se dočiniti, dopustiti, herrliche, heldenmüthige Thaten begehen, wýborné, hrdinské skutky spáchati, prowesti, wykonati, 2) ei, Fest begehen feyern, slawiti swětiti, 3) sich gut miteinander begehen, srownáwati, sgednáwati se wespolek, 4) einen Ort, um ihn zu besichtigen, progiti procházeti.

Begehen, das, Begehung einer That, spáchánj, dowedenj, dokáza-

kázanj, dočiněnj, n. doryštěnj, 3) eines Festes, slawnost, f. slawenj, swěcenj, n.
Begehr, s. das Begehren.
Begehren, etwas, žádati, požádati něčeho, žádostiwým býti něčeho, 2) fordern, als eine Schuldigkeit verlangen, z. B. Gehorsam, žádati.
Begeifern, rosliniti, usliniti, poslinatati, uslintati.
Begehren, f. žádost, das žádánj, požádánj, n.
Begehrt, žádaný, požádaný.
Begehrlich, žádostiwý, chtiwý.
Begehrlichkeit, f. žádostiwost, f.
Begeistern, mit Geist, d. i. Leben versehen, beseelen, nadchnauti, 2) figürl. mit Kraft, Stärke, Muth versehen, duchem očerstwiti, ponuknauti, 3) mit lebhaften Vorstellungen, lebhaften Empfindungen erfüllen, die Einbildungskraft erhitzen, zanjtiti ducha.
Begeistert, nadchnutý, nadšený, 2) očerstwený, ponuknutý, 3) zanjcený duchem.
Begeisterung, f. nadchnutj, nadechnutj, nadšenj, hnutj mysli, n. 2) očerstwenj, ponuknutj duchem, 3) zanjcenj, n.
Begeldert, peněžitý.
Begier, f. Begierde, chtjč, m. chtiwost, žádost, f. sehr heftige und starke, tužba, f. tauženj, n. die Begierde wandelt mir an, dělá se mně chut, chce se mně, mit großer Begierde nach etwas streben, welikým chtjčem po něčem dychtěti, taužiti, die Begierden mäßigen, žádosti skrocowati, die Begierde nach Ruhm, Ehre, žádost sláwy, cti.
Begierig, nach etwas, žádostiwý, žádaucý, chtiwý, begierig nach Ehre, nach Ruhm, žádostiwý sláwy, cti.
Begierig, adv. žádostiwě, chtiwě.
Begierigkeit, žádostiwost, chtiwost f.
Begießen, die Pflanzen, poljwati, politi, poléwati, zaljwati, zaléwati, zaliti, einen, etwas, politi, 2) sich begießen, politi se, 3) einen flüßig gemachten Körper in etwas gießen, oblit, obljwat, mit Bley, mit Wachs begießen, olowem oblit.
Begießer, m. polewač, m. der Pflanzen, zalewač, m.
Begießung, das Begießen, poléwánj, politj, n. der Pflanzen, zaléwánj, zalitj, n. mit Wachs, Bley, oblitj, n.
Beginn, m. s. Anfang, Anbeginn.
Beginnen, anfangen, počjti, začjti, započjti, počjnati, začjnati, počnauti, začnauti, čjti, (gjti se,) er begann zu singen, (gal se,) počal spjwati, es beginnt, začjnáše, počjná se.
Beginnen, das, Beginnung, počet, začet, četj. n.
Begittern, mit einem Gitter versehen, obmřežowati, zamřežowati.
Beglaubigen, gistiti, pogisšťowati, ugisšťowati, zbezpečowati, zgistiti.
Beglaubigung, f. gisštěnj, pogisštěnj, ugisštěnj, zbezpečenj, zgisštěnj.
Beglaubigungsschreiben, n. gistina, f.
Begleiten, prowoditi, prowázeti, wyprowoditi, wyprowázeti, doprowoditi, doprowázeti, ich werde sie bis Berlin begleiten, až do Berljna ge wyprowodjm, einen nach Hause begleiten, někoho domu prowázet, wyprowázet, doprowázet, doprowodit.
Begleiter, m. prowodnjk, průwodčj, m. prowodce, m.
Begleiterinn, f. prowodnice, prowodkyně, průwodnice, průwodkyně, f.
Begleitet, prowozený, prowázený, doprowozený, wyprowozený.

Begleitung, f. prŭwod, m. prowázenj, wyprowázenj, doprowázenj, n.

Beglücken, beglückseligen jemanden, blažiti, zblažiti, blahoslawiti, oblahoslawiti, sstastného, blaženeho, sstastným včiniti, posstéstiti, zdařiti někoho, sstéstjm obdariti.

Beglückt, blažený, sstéstjm obdařený, sstastným včiněný; beglückt, blažené, sstastné.

Beglückung, f. posstéstěnj, zdařenj, blaženj, n. blaženost, f.

Begnadigen, Gnade erweisen, widerfahren lassen, zu Gnaden annehmen, někoho na milost přigjti, přigmauti, milost vkázati, provkázati, milostiwým se propugčiti, einen Missethäter, zločincy milost propugčiti, vděliti, dáti, einen mit einem Amte, Jahrgelde, auřad, ročnj plat, milostiwě, z milosti propugčiti, vděliti.

Begnadigung, f, Wiederaufnahme, na milost přigetj, n. milost, f. milosti vkázánj, n. propugčenj, provkázánj.

Begnügen, einen, spokogiti, sich, přestáwati na něčem, vpokogiti, spokogiti se, ich will mich damit begnügen lassen, chcy na tom přestati, chcy se tjm spokogiti.

Begossen, politý, wie die Pflanzen, zalitý, politý.

Begraben, pohřbiti, pohrobiti, pochowati.

Begrabener, pohřbený, pohrobený, pochowaný.

Begraber, m. hrobař, m.

Begräbniß, n, der Ort wo man begraben wird, pohřeb, hřbitow, m. hrobka, f. 2) das Begraben, pohřeb, m. pohřbenj, pochowánj, pochowáwánj, n.

Begräbnißceremonien, f. pl. pohřebnj obyčegowé, m.

Begrebnißfackel, f. pohřebnj pochodeň, f. [Begreif. f.]

Begräbnißglocke, f. pohřebnj zwon, m,

Begräbnißlied, n. pohřebnj pjseň, f.

Begräbnißmaal, n. hrobnjk, náhrobek, m.

Begräbnißmahlzeit, f. zádussnj lázně, f,

Begräbnißrede, f. řeč pohřebnj, f.

Begräbnißstätte, f. mjsto pohřebnj, n.

Begrasen, tráwau odjti, 2) sich begrasen, eigentl. vom Viehe, im Grase zunehmen, dann: sich begrasen, im niedrigen Scherze, am Vermögen und äußern Wohlstande zunehmen, wotawiti se, zwotawiti se, zmáhati se.

Begrasung, f. tráwau oděnj, n.

Begreifen, befühlen, betasten, obsahati, pěstowati, sáhati na něco, omakati, possmatati, ohmatati, ohledáwati, der Arzt begreifet den Puls, der Fleischer das Vieh, lékař ohleduge žjwotnj, žjlu, řeznjk maso, 2) faßen, chápati, pochopiti, postjhnauti, dieß ist leicht zu begreifen, to gest lehce k pochopenj; der etwas leicht begreift, chopný, gemný, 3) enthalten, in sich fassen, zawjrati w sobě, obsahowati, obsahati, obsáhnauti, zawřjti, dieß begreift vieles in sich, to mnoho w sobě obsahuge, 4) in einem Diebstahle, auf frischer That einen, zastjhnauti, popadnauti, dopadnauti, 5) sich begreifen, zpamatowati se, wzchopiti se, 6) durch Greifen abnützen, zossmatati, zohmatati, 7) begränzen, begrenzen, ohraditi, obmezyti, 8) figürl, einschränken, obmezyti, begränzte Zeit, obmezený čas.

Begreiflich, faßlich, pochopný, pochopitedlný, obsáhlý, obsažitedlný, postižitedlný.

Begreiflich, adv. pochopitedlně,
Begreiflichkeit, f. pochopitedlnost, obsažitedlnost, postižitedlnost f.
Begreifung, f. Betastung, přstowánj, sahánj na něco, n. 2) Verstehung, chápánj, pochapenj, n. 3) Inhalt obsaženj, pochopenj, n. 4) Begränzung, obmezenj. n.
Begriff, m. Umfang, obgetj, pochopenj, n. 2) Vorstellung in der Seele, pogetj, n. weltwar, pochop, pochopenj, podobizna, sich voneiner Stadt einen Begriff machen, činit sobě pogetj, pochop, pochopenj o něgaké wěcy, einen deutlichen Begriff von etwas haben, mjti patrné pogetj, pochop, pochopenj o něčem, 3) kurzer Begriff, dasjenige was kurz begriffen oder zusammengefaßt wird, krátký obsah, krátké obsaženj, zawřenj, 4) im Begriff seyn, stehen, mjniti, hodlati.
Begriffen, betastet, přstowaný, obsáhnutý, omakaný, osmataný, ohledaný, ohledáwaný, 2) mit dem Verstande, pochopený, 3) enthalten, eingeschlossen, obsažený, obsáhnutý, 4) begriffen seyn über etwas, in etwas, z. B. im Ausziehen, über, oder in der Arbeit, im vollen Marsche, auf der Reise begriffen seyn, býti w něčem, trwati na něčem, er ist itzt über das Lesen begriffen, nynj gest w knihách, w čtenj, er ist itzt über das Beten begriffen, trwá nynj na modlitbách, 5) begriffen seyn, in der Schuld, spoluwinným, sprowinilým býti, we winné wězeti, býti, 6) begriffen, ergriffen, ertappt seyn, werden, in oder auf etwas, postiženu, zastiženu, popadenu, dopadenu býti w něčem, 7) durch vieles Angreifen abgenützt, z. B. der Hut, zosmataný, zochmataný.

Begründen, dowozowati, dowoditi, prowozowati důwody, dolicowati, doljčiti, eine begründete Antwort, důwodná odpowěd.
Begrünen, ozeleniti, zeleniti.
Begrünt, ozeleněný, zeleněný.
Begrüßen, pozdrawiti, pozdrawowati.
Begrüßung, f. pozdrawenj, n.
Begünstigen, günstig seyn, eine Gunst erweisen, přjznj obdařiti, zdařiti, přjzeň propugčiti, prokázati, zdařiti něčjm, imgleichen vortheilhaft seyn, befördern, přjzniwym býti, zdařiti, der gute Wind hat unsere Seefahrt begünstiget, ten dobrý wjtr zdařil našj plawbu.
Begünstigung, f. přjznj obdařenj, 2) zdařenj, n.
Begürten, opásati.
Begütert, der Güter besitzt, reich, mohutný, mohowitý, bohatý na statcých.
Begüten, udobřiti.
Begütet, udobřený.
Begütung, f. udobřenj, n.
Behaaren, sich, wlasatěti, owlasatěti b) chlupatěti.
Behaaret, auf dem Haupte, wlasatý, wlasáč, wlasáček, m. am Leibe, chlupatý, chlupáč, srstnatý, kostrbatý, chlupáček, m. behaarte Beschaffenheit f. chlupatost f.
Behacken, mit einem Beile, posekati, osekáwati, obsekáwati, ostřepowati, die Bäume rings herum, klestiti, oklestiti, 2) mit der Hacke, okopáwati
Behackung, f. mit einem Beile, osekánj, ostjpánj, n. der Bäume, oklestěnj, n. 2) mit der Hacke, okopánj, okopáwánj, n.
Behaftet, mit Schulden, dluhy obsypaný, zasypaný, w dluhy zapletený, mit Fehlern, Gebrechen, pochybný, kazowitý, wadný, mit Lastern, Sünden, hřjchy obtjžený, mit Krankheit, swázaný,

swázaný, obtjžený, zachwácený nemocý.
Behagen, belieben, wděk, whod býti, ljbiti se, dieß behagt ihm, to gest mu whod, to se mu ljbj, to gest mu wděk; wie das Essen, Trinken, chutnati.
Behäglich, wděčný, whod, wděk, ljbezný.
Behäglichkeit, f. Behagen, wděk, m. libost, ljbeznost, f. chut, f.
Behalten, podržeti, zadržeti, ein Pfand behalten, zástawu zadržeti, 2) jemanden bey sich über Nacht, přechowati, podržeti někoho v sebe přes noc, 3) etwas, als Geld, Schriften, ein Geheimniß, chowati, schowati, zachowati v sebe, při sobě, 4) im Gedächtnisse, w paměti zdržeti, zachowati, w paměti snásseti, 5) ein Amt, einen Dienst, podržeti, 6) etwas für sich, něco pro sebe ponechati, zanechati, 7) bey sich, v sebe za sebau zanechati, zachowati, tagiti, einen bey sich, nechati někoho v sebe, 8) die Sünde nicht vergeben, zadržeti, seine Ehre, seinen guten Namen, swau čest, swé dobré gméno zachowati, ich habe nicht viel übrig behalten, nemnoho gsem podržel, 9) den Sieg, das Feld behalten, wjtězstwj, pole obdržeti, behalte das für dich, nech sy to, die Oberhand, přednost obdržeti, mjti.
Behalten, das, podrženj, n. 2) im Gedächtniße, zdrženj, zachowánj, snássenj w paměti, n. 3) Erinnerung, Bedünken, Meynung, zpomenutj, n. 4) meines Behalts, gak se v mne snássj.
Behalter, m. Behälter, chowatel, schowatel, zachowatel, m. 2) soviel als Behältniß, schowna, f. schrána, ein kleiner, schowadlo, n. 3) der Fische, sádka rybj, f.
Behältniß, n. Schrank, Küste, Kasten, schowna, schownice, schowatelna, chowárna, chowatelna, schrána, schránka, f. schowanisstě, n. ein kleines, schowadlo, n. 2) ein Gewölb, ein Ort wo etwas aufbehalten wird, sklep, m. streysse, f. 3) für Hüner, Gänse, kotec, m. posada, f. 4) für große Fische, tůně welikých ryb, f. 5) Behältniß wilder Thiere, brloha, f. daupě, n.
Behaltung, f. podrženj, zanechánj, n.
Behandeln, einen wohl oder übel, nakládati, zacházeti, gednati s někým dobře, neb zle, 2) etwas behandeln, eine Waare behandeln, auf etwas handeln, tržiti, smlauwati, 3) sich behandeln lassen, Vorschläge annehmen, sich bereden lassen, dáti s sebau gednati, 4) bearbeiten mit den Händen, einen Teig, eine Materie, ein Geschäft, zacházeti.
Behandlung, f. nakládánj, zacházenj, gednánj s někym, n. 2) 2) das Bieten, trženj, smlauwánj, n.
Behändigen, s. Einhändigen.
Behändigung, s. Einhändigung.
Behangen, bleiben, wjznauti, wáznauti, přilnauti, vwáznauti.
Behängen, mit Teppichen, čalauny obestřjti, postřjti, obwěsyti, die Waffen mit Kränzen, zbraň wěncy obwěsyti, 2) sich mit etwas behängen, z. B. sich mit allerley schlechten Leuten, sich mit einer Frau, wěsseti, powěsyti se na něco.
Beharnen, poscati.
Beharnischen, w zbrog, w brněnj, w krunyř odjti, oblecy, ozbrogiti.
Beharren, trwati, setrwati, bey einem beharren, d. i. bleiben, zůstati, auf seiner Meynung, auf seinem Vorhaben, na wém zdánj, na swém vmyslu, před-

sewzetj setrwati, zůstati, s. verbleiben, bleiben.
Beharrlich, von der Person, setrwánliwý, von der Sache, anhaltend, trwalý, trwánliwý.
Beharrlich, adv. setrwawě, trwale.
Beharrlichkeit, f. Beharrung, setrwánliwost, f. setrwánj, n. der Sache, trwalost, trwánliwost, f.
Beharzen, posmoliti, smolau politi, 2) des Harzes berauben, smůly zbawiti.
Beharzung, f. posmolenj, 2) smůly zbawenj, n.
Behauen, ein Stück Bauholz, einen Stein, Klotz, otesáwati, otjnati, otesati, obsekati, einen Baum, die Aeste, klestiti, oklestiti, osekati.
Behauen, das, des Holzes, otjnánj, otesánj, obsekánj, n. der Bäume, Aeste, klesstěnj, n. oklesstěnj
Behauchen, wdechnauti na něco, osauknauti něco.
Behaupten, beweisen, fortfahren zu bejahen, gistiti, twrditi, zastáwati, eine Meynung, das Gegentheil, Widerspiel, důmjnku, odpor zastáwat, gistit, 2) erhalten, dobyti sobě, obdržeti, držeti, zachowati, den Platz behaupten, pole obdržeti, ich behaupte diesen Ort, držjm to mjsto.
Behauptung, f. eines Satzes, zastáwánj, n. 2) das Erhalten, obdrženj, drženj, n.
Behausen, beherbergen, hostiti, 2) sich behausen, osaditi se.
Behausung, f. die Aufnahme in sein Haus, hostěnj, pohostěnj, 2) die Wohnung, byt, obyt, přjbytek, m.
Behelf, m. Vorwand, Schein, vorgegebene Ursache, spomůcka, pomůcka, barwa, zástěra, pokliczka, f. omluwa, f. obal, m.
Behelfen, sich mit etwas, pomocy, spomocy, spomáhati sobě něčjm, sich mit Lügen, lžmi sy pomáhat, spomáhat, ich kann mich mit wenigen behelfen, gá s málem wystačjm, behelft euch nur heute, přjgmete dneš za wděk, er muß sich kümmerlich behelfen, má se co oháněti.
Behend, hbitý, obbitý, čilý, křepký, spěssný, rychlý, behende Antwort, spěssná, rychlá odpowěd, behend, adv. hbitě, čile, rychle.
Behendigkeit, f. hbitost, obbitost, čilost, křepkost, f. rychlost, Behendigkeit im Reden, hbitost w řeči, f.
Beherbergen, aufnehmen, bey sich behalten, hostiti někoho, hospodu dáti někomu, někoho do hospody, pohostinu přigjti, přechowáwati, einen über Nacht beherbergen, přes noc přechowati, nocleh dáti.
Beherbergung, f. hostěnj, hosti přigjmánj, přechowánj, pohostinstwj, n.
Beherrschen, opanowati.
Beherrscher, m. opanowatel, panownjk, m.
Beherrscherinn, f. opanowatelkyně, panownice, f.
Beherrschung, f. opanowánj, n.
Beherzigen, erwägen, k mysli, k srdcy připustiti, wzýti, w mysli přemjtati, rozbjrati.
Beherzt, zsrdnatělý, srdnatý, beherzt seyn, srdnatěti, srdnatým býti, eine beherzte That, srdnatý skutek.
Behexen, okauzliti, očarowati.
Behobeln, ohladiti, ohlazowati, (ohoblowati,) wyhladiti.
Behobelt, ohlazený.
Behobelung, f. ohlazenj, ohlazowánj, n.
Behorchen, poslauchati.
Behorchen, das, poslauchánj, n.
Behorcher, m. posluchač, m.
Behörde, f. zřjzené, určité, náležité mjsto.
Behörig, s. Gehörig.

Be-

Behuf, m. Nutzen, prospěch, m. prospěšnost, platnost, f.
Behülflich, behilflich, pomocný, nápomocný, einem behülflich seyn, někomu pomocným býti, na pomoc býti, napomáhati, přispomocy.
Behüten, střjcy, ostřjhati, opatrowati, chrániti, Gott behüte dich; ostřjheg, chraň, opatrůg tě Bůh, behüte der Himmel, zachowegž Boze, uchowegž, opatrůg Bůh, Gott soll mich behüten, zachowegž mne Pán Bůh! einen Ort, ein Feld mit dem Viehe, na poli dobytek pást.
Behüter, m. opatrownjk, strážce, strážný, ostřihatel, m. ochránce, m.
Behütung, f. stráž, f. opatrowánj, ostřjhánj, n. ochráněnj, n.
Behutsam, pozorný, šetrný, opatrný.
Behutsam, adv. pozorně, šetrně, opatrně.
Behutsamkeit, f. pozornost, šetrnost, opatrnost, f.
Bejahen, gistiti, pogisstowati, swědčiti, doswědčowati.
Bejaher, m. Jaherr, takpán, m.
Bejahrt, letitý, lety přebraný, lety sesslý.
Bejahung, f. gisstěnj, pogisstěnj, vgisstěnj, swědčenj, doswědčenj, n.
Bejammern, oželeti, želeti, žalostiti.
Bejammernswürdig, oželenj, želenj hodný.
Bejammerung, f. oželenj, želenj, žalostěnj, n. žalostiwost, f.
Bejauchzen, wegskati nad něčim.
Bey, s. bei.
Beichte, f. zpowěd, f. Beichte sitzen, zpowjdati, zpowěd slyšet, einen Beicht hören, sitzen, zpowjdat někoho, wyspowjdat.
Beichten, zpowjdati se, seine Sünden, ze swých hřjchů se zpowjdati, wyzpowjdati.
Beichtgeld, n. Beichtgroschen Beichtpfennig, penjz od zpowědi, m.
Beichthaus, n. Beichtstuhl, m. zpowědnice, f.
Beichtiger, m. zpowjdagjcý se, wyznáwač, 3) Beichtvater, zpowědnjk.
Beichtkind, n. zpowidač, m.
Beichtstuhl, s. Beichthaus.
Beichtvater, zpowědnjk, m.
Beichtzettel, m. cedulka zpowědnj, f. od zpowědi.
Beil, n. zum Hacken, sekyra, sekera, f. ein Beil mit zwo Schneiden, oboručnj sekera, f. ein kleines Beil, sekerka, podbigečka, f. zum Oeffnen, dlubna, dlubnice, f. zum Zimmern, hlawatka, osstěpačka, pobigečka, f.
Beilchen, n. sekyrka, sekerka, f.
Bein, n. Knochen, kost, f. ohne Bein, bez kosti, Beine herausnehmen, wybrati kosti, es ist nichts als Haut und Beine an ihm, gest kost a kůže, nenj ho než kosti a kůže, 2) der Röhrknochen in dem Fuße selbst, und der ganze Fuß selbst, besonders aber der Theil des Fußes, zwischen dem Knie und dem Plattfuße, hnát, m. noha, f. auf einem Beine stehen, na gedné noze stát, 3) ein Bein worauf etwas stehet, noha, f. 4) das Bein vom Fusse bis zum Knie, hnát od kolena až do kůtku, m. 5) das dicke Bein auswendig, stehno až do kolena, n. inwendig, kyčle, f. hyždj, n. wnitřnj měkost stehna v lůna, 6) die Beine weit auseinader thun, hnáty daleko na různo stawě i, nohy daleko rozedřjti, roztročiti se, 7) auf die Beine bringen Soldaten, Truppen, ein Kriegsheer anwerben, srazyti, stlaucy, sebrati wogsko, 8) durch Mark und Bein gehen, skrze wssechny kosti giti, 9) gleich von Kindesbeinen an, hned z dětinstwj, od dětinstw, od samého

mého prahu, žiwota, od kos lébky, od kasse, 10) sich auf die Beine machen, fliehen, dáti se w koty, w nohy, paty vkázati, patami platiti, 11) die Beine wollen bei ihm nicht fort, er ist kraftlos, nohy geg nechtégj nosyti, ein Bein brechen, nohu zlámati, einem auf die Beine helfen, někomu na nohy pomocy.
Beinbrecher, m. kostilomka, f.
Beinbrechgras, s. Beingras.
Beinbruch, m. kostj polomenj, zlámánj, n. 2) hnátů, nohy zlámánj, zlomenj, 3) eine Steinart, kostiwal, m.
Beinchen, n. Beinlein, kůstka, f. 2) Füßchen, nožka, f. hnátek, m.
Beinern, beinen, von Beinen, kostěný, kostnatý, ein beinerner Kamm, kostěný hřeben.
Beinflügel, m. wie Merkur hat, křjdlaté střewjce, m.
Beinfolter, f. Sspaňhelské boty, f. plur.
Beingerüst, n. kostěné tělo, n. kostěnec, m. smrt, f.
Beingewächs, s. Ueberbein.
Beinharnisch, m. sskorně plechowé, f.
Beinhaus, kostnice, f.
Beinhöhle, f. dutá nádoba, f.
Beinicht, kostnatý, kosti podobný, co kost twrdý.
Beinig, voller Beine, kostlawý, kostliwý, beiniges Fleisch, kostlawé maso, 2) was Füsse hat, nohatý, hnátowitý.
Beinkleider, n. plur. Hosen, nohawice, poctiwice, f. spodky, m. plur.
Beinkörper, m. Beingerüst, Gerippe, Skelet, kostěné tělo, n. kostěnec, m. smrt, f.
Beinkrankheit, f. pokostnice, f.
Beinlade, f. dessťka, deka, f.
Beinlos, bez kosti.
Beinmark, n. čjžek, mozek w kostjch, m.
Beinsaft, m. kostowá mjza, f.
Beinsammler, m. zbjrač kostj, m.
Beinschienen, n. plur. dessťky f.
Beinschwarz, n. pálená kost, f.
Beinschwellen, swalnjk, m.
Beinstiefeln, m. plur sskorně.
Beinstöcke, eben daselbst.
Beinwell, n. kostiwal m. Wallwurz.
Beinzierde, f. podolek, m.
Beißen, mit den Zähnen, kausati, kausnauti; sstknauti, vsstknauti, der Hund bieß ihn in den Fuß, pes ho do nohy kausl, vsstkl, die Schlange bieß ihn, had ho vsstkl, um sich beißen, kausati, die Zähne zusammenbeißen, zuby zatjnat, zatjt, todt beißen, vkausati, mit Beißen, kausánjm, wund beißen, pokausati, 2) wie Essig, Pfeffer, sstjpati, der Pfeffer, der Rauch beißt sehr, pepř, kauř čpj, sstjpe, die Flöhe, blechy kaussau, sstjpagj, 3) der Rauch beißt, kauř sstjpe a kausse, 4) mit Worten beißen, vsstipowati, sich beißen, zanken, hryzti se, sskorpiti se, das Gewissen beißt ihn, swědomj ho žere, hryze, hněte, 6) das Beißen und Keifen, kausánj a hryzenj, n. 7) ins Gras beißen, sterben, in einem Gefechte bleiben, za swé wzýti, 8) der weder zu brocken hat, äußerst arm, wytráwený, kterýž s nic býti nemůž, nemage co vkausnaut.
Beißen, das, kausánj, n. vsstknutj, der Haut, sstjpánj, n. das Zanken, hryzenj, n.
Beißend, scharf, sstiplawý, sstjpawý, 2) mit den Zähnen, kausawý, 3) wie Pfeffer, perný, peprný, kausawý, sstiplawý, čpawý, beißender Kren, čpawý, sstiplawý křen, 4) beißender Scherz, beißende Lieder, Spöttereyen, vsstipačný, vsstipečný, sstiplawý, dogjmawý žert.
Beißend, adv. sstiplawě, sstjpawě, 2) kausawě, 3) perně, peprně,

prně, kausawě, 4) wsstipečně, sstiplawě.

Beiße, f. für Beize, s. Beize, 1) Krätze, drbanina, f. s. Beete, Beißkohl.

Beißig, beißig, kausawý, ein beißiger Hund, kausawý pes, 2) mit der Zunge, mit Worten, wsstipačný, wsstipečný, wsstipáček, wsstjpný, kausawý, 3) zänkisch, hryzaucý se, sskorpicý se.

Beißig, adv. kausawě, 2) wsstipačně, 3) swárliwě.

Bießigkeit, f. Bißigkeit, kausawost, wsstipačnost, wsstipečnost, f.

Beißker, m. ein kleiner, runder, länglicher, eßbarer Fisch, pisskoř, m.

Beißkohl, ein Kraut, mauholt černý, m.

Beißkohl, s. Beete, Rübe.

Beißkorb, m. náhlawek, náhubek, m.

Beißzähne, m. kausacý zubowé, m. pl.

Beize, f. die Jagd mit abgerichteten Raubvögeln, low, m. 2) das Beizen eines Körpers durch einen andern, močenj n. 3) eine jede sanere, salzige, oder fressende Materie, kwas, m.

Beizen, hetzen, jagen, lowiti, honiti, mit Eßig oder Salze, dusyti, měřčiti, močiti, 2) das Holz beym Färben, w barwě máčeti, barwau napausstěti.

Beizer, m. barewnjk, m.

Beizung, f. dussenj, měřčenj, močenj, n. 2) im Färben, máčenj, napausstěnj barwau, n.

Bekämpfen, pobogowati, 2) bogem přemocy, die Leidenschaften, náruziwosti krotiti, přemáhati.

Bekämpfung, f. potykánj se, pobogowánj, 2) přemahánj, 3) der Leidenschaft, krocenj, sskrocowánj, přemahánj, n.

Bekannt, známý, powědomý, 2) vertraulich, známý, etwas bekannt machen, něco oznámiti, w známost uwesti, známé, známo udělati, činiti, učiniti, die Sache ist mir nicht bekannt, ta wěc mně nenj známa, powědomá, wědomá, ich bin hier schon bekannt, giž gsem zde znám, powědom, 2) sich bekannt machen, známiti se, seznámiti se, durch Schriften, Thaten, rozhlásyti, oznámiti se, einen mit jemand bekannt machen, seznámiti někoho s někým, 3) bekannt werden, rozhlássenu býti, slowůtným býti, wyznámost, na slowo přigjti, wzatu býti.

Bekannter, známý.

Bekanntmachung, f. oznámenj, náwěsstj, n.

Bekanntschaft, f. známost, f.

Bekappen, klestiti, oklestiti.

Bekehren, sich, obrátiti se, přewrátiti se, einen zum Christenthume bekehren, obrátiti, přewrátiti někoho na wjru křesťanskau.

Bekehrer, m. obratitel, přewratitel, m.

Bekehrt, obrácený, přewrácený.

Bekehrung, f. obrácenj, přewrácenj, n. Bekehrung zu Gott, obrácenj se k Bohu, n.

Bekennen, wyznati, wyznáwati, přiznati se, wyznati se, znáti se, sich zu jemandes Lehre, zu einer Religion, z někoho učenj, k negaké wjře se wyznati, wyznáwati, Gott, den Namen Gottes, Boha wyznati, gméno božj wyznáwati, sich zu einer That, přiznati se k negakému skutku, sich zu einem Buche, Werke, zu einer Sache, wie der Vater zum Kinde, znátise, hlásyti k negaké knize, k negaké wěcy, gako otec k djtěti, ein Verbrechen bekennen, přiznati se k negakému přečiněnj, wyznati se z prowiněnj, seine Sünden bekennen, wyznati se z hřjchů, wyznáwati, wyzna-

ti swé hřjchy, der sich bekennt hat, wyznalý, bekennen auf einen andern, od. Unschuldigen, wyznati se na někoho.
Bekenner, m, der Religion Christi, wyznawač křestianské wjry, m.
Bekenntniß, n. wyznánj, přiznánj, n. des Glaubens, der Sünden, wyznánj wjry, hřjchů, n. ein Bekenntniß thun, ablegen, včinit wyznánj.
Bekielen, opeřiti.
Beklagen, einen oder etwas, želeti, litowati, oželeti, politowati někeho, litost mjti, einen, litowat, želet někoho, mit nad někým litost, 2) sich beklagen, stěžowati, naříkati sobě, tauziti, skuhrati, kukuati, über einen, na někoho, beklagenswerth, zu beklagen, k politowánj, politowánj hodný.
Beklagt, želený, litowaný, politowaný, oželený, 2) Beklagter, der Beklagte, winjk, obžalowaný, m.
Beklammern, swjrati, kljčiti, sklikowati, sepnauti sworem.
Beklatschen, einen in die Rede bringen, roznášeti, roznesti, 2) etwas im Theater, plesati, tleskati k něčemu.
Beklauben, mit den Händen, objrati, obrati, mit den Zähnen, okausati, ohlodati, obryzti, etwas betasten, pěstowati.
Bekleben, oblepiti, zalepiti, polepiti, přiljpati, bekleiben bleiben, přilepiti se, přilnauti.
Beklecken, beklecksen, ponessmařiti, zkáleti, vkáleti, pokáleti, pokydati, vkydati.
Befleckt, ponessmařený, zkálený, vkálený, pokálený, pokydaný.
Bekleiben, bekleben, oblepiti, polepiti, 2) neut. wie ein Pfropfreis, wyrosti, wie eine Pflanze, (kořeniti se, kořen wypustiti, pustiti, wkořeniti se, vgjmati se, vgiti se, der Zweig ist nicht schön bekleibet, ratolest se pěkně vgala, 3) Stärke erreichen, prospěti, prospjwati.
Bekleiden, ossatiti, odjwati, odjti, 2) ein Amt, zprawowati auřad, zastáwati, řjditi, konati, 3) jemand mit einem Amte, mit einer Bedienstung, wzdát, vdělit někomu auřad, 4) ein Zimmer bekleiden, obstjrati, obwěsyti pokog koberci.
Bekleidet, oblečený, ossacený, oděný.
Bekleidung, f. ossacenj, oděnj, odjwánj, n. 2) eines Amtes, zprawowánj, zastáwánj auřadu.
Bekleistern, oblepit mazem, sich, přetwářiti se.
Beklemmen, skljčiti, vzkostj obkljčiti, kljčiti, swjrati, beklemmt, beklommen seyn, skljčeným býti.
Beklemmt, skljčený, vzkosti obkljčený.
Beklemmung, f. skljčenj, n. obkljčenj, swjránj, (a skljčenost, skljčenj.
Beklopfen, oklepáwati.
Beklügeln, rozumem stjhati, mudrowati o něčem.
Beklügeln, das, stjhánj rozumem, n. der alles beklügelt, sadjlek, rozůmek, m. mudráček, m.
Beköstigen, strawowati.
Beköstigung, f. strawowánj, n.
Bekommen, erhalten, dostati, Muth bekommen, srdce nabyti, Ohrfeigen, Wunden, dostati, vhoniti sobě facky, rány, Kinder, děti dostati, nabyti, 2) zum Nutzen oder Schaden gereichen, eigentlich nur in Beziehung auf die Gesundheit des Körpers, wohl bekommen, swědčiti, k zdrawj slaužiti, k duhu giti, dařiti, wohl bekomme es, ať k dobrému zdrawj slaužj, zdař Bůh, wie ist es ihm bekommen? gak se mu zwedlo, dařilo? der Spaziergang, das Bad, die Arzney ist ihm wohl bekommen, ta procházka, ta lázeň, ten lék mu swědčil, k zdrawj

stanzil, es soll ihm übel bekommen, ať se mu zle wede, zwede, die frische Luft will mir nicht bekommen, to čerstwé powětřj mi hrubě neswědčj, diese Speise ist mir übel bekommen, ta krmě mi neswědčila, nessla k duhu, ich kann ihn nie zu sehen bekommen, nemohu ho vwiděti, vhlidati, vzřjti, spatřiti, 3) fortkommen, von Gewächsen, vgjti se, vgjmati se.

Bekräftigen, potwrditi, potwrzowati, twrditi, dotwrzowati, stwrzowati, vtwrzowati, doličowati, doljčiti, vtwrditi.

Bekräftiger, m. twrditel, potwrditel, doličitel, m.

Bekräftiget, potwrzený, stwrzený, vtwrzený, doljčený.

Bekräftigung, f. twrzenj, dotwrzenj, potwrzenj, stwrzenj, vtwrzenj, doljčenj, n.

Bekränzen, wěncem ozdobiti.

Bekränzt, wěncem ozdobený.

Bekränzung, f. wěncem ozdobenj, n.

Bekratzen, possrabowati, possrábati, osskrábati, po od. odrápati.

Bekratzer, m. osskrabač, odrápač, m.

Bekratzen, das, Bekratzung, f. osskrábánj, possrabowánj, odrápánj, podrápánj, n.

Bekreuzigen, po křižowati.

Bekriechen, oblezti.

Bekriegen, pobogowati, zdwjhnauti wálku proti někomu, sein Vaterland, wlast swau pobogowati.

Bekrieger, m. pobogowatel, m.

Bekriegen, das, Bekriegung, f. pobogowánj, n.

Bekrochen, oblezlý.

Bekrönen, korunowati.

Bekrönt, korunowaný.

Bekrönung, f. korunowánj, n.

Bekümmern, Kummer erwecken, Sorgen verursachen, starati, starost včiniti, vdělati, w starost vwesti, du bekümmerst mich außerordentlich, děláš mi welmi starost, 2) sich bekümmern, über etwas Kummer haben, starati se, starost mjti, starostliti se, lopotowati se, starostj se běďowati, sich um etwas anders bekümmern, o něco giného se starati, er bekümmert sich um nichts, on se o nic nestará.

Bekümmerniß, n. starostliwost, starost, strast, lopota, lopotnost, f. vstaránj, n. Bekümmerniß machen, starost dělati.

Bekümmert, z. B. ein sehr bekümmertes Herz, Gemüth, starostliwý, vstaralý, starostj oblijčený a zběďowaný, strastný, lopotný, starostmi zanessený, bekümmert machen, vstarati někoho, strach nahnati někomu, starost činiti, působiti, kormautiti někoho, bekümmert seyn, rmautiti, kormautiti, zarmautiti se.

Bekümmerung, f. starost, f. staránj, n.

Beküssen, zljbati, zcelowati.

Beküßt, zljbaný, zcelowaný.

Beküssung, f. zljbánj, zcelowánj, n.

Belachen, etwas, eins Thorheit, einen Fehler, smáti, vsmjwati, posmjwati se něčemu, smjch, posměch, posměssky sy z něčeho dělati, z něčeho mjti, zum Belachen, k smjchu.

Belachenswerth, smjchu hodný, posměssný, směssný.

Belacht, vsmjwán, posmjwán.

Belachung, f. smánj, vsmjwánj, posmjwánj, n.

Beladen, naložiti, nakládati; stjžiti, obtjžiti, ein Pferd, einen Esel, einen Wagen beladen, na koně, na osla, na wůz naložiti, sich oder einen mit Sorgen, mit Arbeit, mit Geschäften, obtěžowati, obsypati, zanássetì, zawaliti se neb někoho starostj, pracý.

Beladen, stjžený, obtjžený, 2) mit Geschäften, Sorgen, zaneprázdně-

dněnjm nebo pracý, starost=mi obtjžený, obsypaný, zawalený, zanessený, mit Schulden, mit Sünden, dluhami, hřjchami zasypaný, obsypaný, obtjžený, mit Fressen, přecpaný, přeplněný, mit Saufen, přepitý, pitjm přebraný, obtjžený, přezlněný, mit Hasse, Schande beladen, nenáwisti, hanbau stjžený, obtjžený, ein beladener Wagen, wůz s nákladem, naložený

Beladung, f. naloženj, nakládánj, obtjženj, stjženj, n.

Belagern, oblehnauti, obehnati, die Strassen, Zugänge, vlice, přjstupy obsaditi, obsednauti, belagert werden, obleženu býti, 2) figürl. umgeben und beunruhigen, obkljčiti.

Belagerer, m. dobýwatel, m.

Belagert, obležený, oblehnutý, obehnaný.

Belagerung, f. obleženj, oblehnutj, obehnánj, n. die Belagerung aufheben, odtáhnauti, odtrhnauti, vpustiti od obleženj, obleženj wyzdwihnauti.

Belang, m. Wichtigkeit, pilnost, důležitost, znamenitost wěcy, eine Sache von großem Belang, wěc welmi důležitá, znamenitá, pilná.

Belangen, betreffen, přináležeti, dotýkati se, tknauti se, týkati se, was dieß belanget, co se toho týče, dotýče, tkne, 2) als Kläger rechtlich, gerichtlich belangen, verklagen, pohnati, obeslati někoho, 3) einholen, dohoniti, dostihnauti, dogjti někoho.

Belangung, f. vor Gericht, půhon, m. pohnánj, n. obsylka, f.

Belappen, ausflicken, zlátati, zpláceti.

Belasten, s. Beladen.

Belästigen, obtěžowati, die Unterthanen mit Gaben belästigen, poddané daněmi obtěžowati, stěžowati, 2) zur Last fallen, beschwerlich seyn, fallen, obtěžowati, těžkem, obtjžným býti, einen, zaneprázdňowati, obtěžowati někoho, těžkem mu býti.

Belästigung, f. obtěžowánj, stěžowánj, 2) obtjženj, zaneprázdněnj, n. obtjžnost, f.

Belatten, mit Latten beschlagen, latowati, latj pobjgeti.

Belauben, mit Laube versehen, listjm odjti, přiodjti, belaubte Zweige, listnaté, listjm opatřené, oděné ratolesti, 2) des Laubes berauben, smjtati, sich belauben, ratolestiti se.

Belaubt, listnatý, ratolestný, belaubt werden, seyn, růžditi, ratolesti wypaussteti, wětwe wydáwati.

Belaubung, f. listjm opatřenj, oděnj, 2) smjtka, f.

Belauern, belauschen einen, čjhati na někoho, 2) betriegen, podtrhnauti.

Belauf, m. hlawnj počet, m. s. Betrag.

Belaufen, etwas zu sehen, zběhati, 2) sich so und so hoch, sich erstrecken, sahati, wztahowati se, es beläuft sich auf 100 Thaler, wztahuge se na sto tolarů, 2) sich belaufen wie die Hunde, běhati se, zběhnauti.

Belauschen, čjhati, počjhati.

Beläuten, wyzwáněti.

Beläutung, f. wyzwáněnj, n.

Beleben, lebendig machen, obžiwiti, einen Todten, mrtwého wzkřjsyti, 2) aufs neue erquicken, erfreuen, ermuntern, občerstwiti, očerstwiti, posylniti.

Belebt, žigjcý, žiwobytný, žiwogsaucý, 2) munter, frisch, aufgeweckt, žiwý, žiwný, čerstwý, ochotný.

Belebtheit, f. žiwost, obžilost, f.

Belebung, f. obžiwenj, n. obžiwugjčnost, wzkřjšenj, 2) Er=

munterung, občerstwenj, očerstwenj, posylenj, n. posyla, f.
Belecken, olizati, oblizati, polizati.
Beleckt, olizaný, oblizaný, polizaný.
Beleg, n. Belege, přjloha, f. přjlohy, f. plur. s. Beylage.
Belegen, eine Stadt, ein Haus mit Leuten versehen, poklásti lidmi město, naklásti lidu do města, mit etwas, als mit Steinen, Gold, Silber, Kupfer, wykládati, obkládati, obložiti něco kameny, zlatem, střjbrem, mědj, den Boden mit Holze, zemi wykládati dřjwjm, mit Bretern, prkny položiti, obložiti, dlážiti, ein Gesicht mit Schönheitspflästrchen, twář flastříčky obložiti, 2) den Tisch, den Stuhl mit Kleidern, Büchern, stůl, stoličy naklásti šaty, knihami, 3) einen mit Abgaben, Strafe belegen, někoho pokutowati, pokutu někomu uložiti, 4) mit Beweisschriften versehen, bescheinigen, dokládati, doložiti, 5) verbrämen, mit Borten, Schnüren belegen, obložiti lemy, 6) zur Fortpflanzung befruchten, von einigen Thieren, s. belaufen.
Belegschein, m. přiložené vpsánj, n.
Belegt, mit Gold, Silber, Gestein, wykládaný, mit Strafe, pokutau stjžený.
Belehnen, einen mit etwas, manstwj, léno vdělit, dáti.
Belehnter, m. man, m.
Belehnung, f. manstwj, léna vdělenj, n.
Belehren, einen von etwas, povčiti, wyvčiti, navčiti, náwěšti dáti, laß dich doch belehren, deg sy gen řjcy, deg se povčiti, einen von etwas belehren, někoho o něčem zprawiti.
Belehrt, povčený, wyvčený, navčený, zprawený.
Belehrung, f. povčenj, wyvčenj, navčenj, navka, f. zprawenj, n. zpráwa, f.
Beleibt, tělný, tělnatý,
Beleidigen, einen, vblizowati, vrážeti, vblјžiti někomu, vrazyti někoho, Gott beleidigen, Boha vrazyti, rozhněwati, hněwati, worinn beleidigte ich dich, wčem gsem tě vrazyl, ti vbližil?
Beleidigend, pohoršliwý, vrážliwý, vrážčiwý.
Beleidiger, m. vblizitel, vrazytel, m.
Beleidigter Theil, vražená strana.
Beleidigung, f. vblјženj, vraženj, n. eine kleine, vblјženička, f.
Belesen, zběhlý w čtenj, w knihách, čtenář, m. er ist in den Kirchenvätern sehr belesen, gest wčtenj S. otců welmi zběhlý.
Belesenheit, f. zběhlost w čtenj, w knihách, f. čtenj, n.
Beleuchten, helle machen, erleuchten, z. B. ein Zimmer, Gerüst, Garten, oswjtiti, oswěcowati, oswětlowati, oswětliti, einwenig, eben itzt im Augenblick, obleskuauti swětlem, 2) figürl. prüfen, untersuchen, einen Satz, eine Stelle im Buche, wyswětliti.
Beleuchtet, oswjcený.
Beleuchtung, f. oswjcenj, oswěcowánj, n. oswětlenj, 2) wyswětlenj, n.
Belfern, školiti.
Belfern, das, školenj, n.
Belferer, m. školič, m.
Belieben, ljbiti se, zljbiti se, k libosti býti, wie sie belieben, gak se gim ljbj, wie belieben sie, was belieben sie? gak, co se ljbj? sie belieben zu spaßen, ljbj se žertowat, es beliebt mir, ljbj se mně, wie es beliebt, gak se ljbj, belieben sie! ljbj se? ať se ljbj!

Belieben, das, libost, ljbeznost, f. zaljbenj, obljbenj, n. Belieben an etwas haben, tragen, finden, libost, zaljbenj, obljbenj w něčem mjti, nalezati, něco sobě libowati, oblibowati, obljbiti, nach Belieben, dle, podlé libosti.

Beliebig, libý, ljbezný, ist ihnen beliebig? ljbj se, gest gim libo? zur beliebigen Uebergabe, k ljbeznému dodánj, in einen ihm beliebigen Ort, do mjsta gemu libého, se ljbicého.

Beliebt, s. beliebig, 2) angenehm, zaljbený, wzácný, sich beliebt machen, vciniti se wzácným, zaljbiti se, beliebt seyn, býti wzácným.

Beliegen, ležeti, 2) etwas, als, den Zorn beliegen müssen, d. i. zu Bette liegen müssen, odležeti.

Belisten, přechytrati, přechytřiti, přelauditi, podskočiti, podtrhnauti, pokládati.

Belle, f. der Bellen, s. Alber.

Bellen, wie der Hund, sstěkati, wie der Fuchs, skoliti, sstěkati.

Bellen, das, sstěkánj, n. sstěkot, m. 2) skolenj, n.

Beller, m. sstěkač, m. sstěkawec, m.

Beloben, pochwáliti, pochwalowati, schwalowati, schwáliti.

Belobt, schwálený, pochwálený.

Belobung, f. schwálenj, pochwálenj, n.

Belogen, přelhaný, obelhaný, oklamaný, sklamaný.

Belohnen, odplacowati, odpláceti, odplatiti, zaplatiti, odměňowati, odměniti.

Belohner, m. odplátce, odplatitel, odměnitel, zaplatitel, m.

Belohnung, f. záplata, odplata, odměna, f. odplacenj, zaplacenj, n. Belohnung bekommen, erhalten, wzýti, dostati odplatu.

Belugsen, ssaustnauti, ssaustati, ossaustnauti, ossiditi, opentliti, řjznauti.

Belügen, einen, přelhati, přelháwati, obelhati, sklamati, oklamati někoho, 2) Lügen von jemand erzählen, nalhati, selhati na někoho, er hat mich gar sehr belogen, welmi mnoho na mne nalhal, selhal.

Belustigen, obweseliti, obradowati, sich, weseliti, obweselowati, radowati se.

Belustigung, f. obweselenj, obradowánj, n.

Belzbaum, m. sstěp, m. sazenice, f.

Belze, f. raub, m.

Belzen, od. pelzen, propfen, wsaditi, wsstjpiti, sstěpowati.

Belzen, das, sstěpowánj, n.

Bemackeln, posskwrniti, zprzniti.

Bemacklung, f. posskwrněnj, zprzněnj, n.

Bemächtigen, sich z. B. einer Stadt, einer Sache, zmocniti se.

Bemächtigung, f. zmocněnj, n.

Bemalen, zmalowati, pomalowati.

Bemähnet, hřiwnatý.

Bemannen, ein Schiff, wyprawiti, wyzbrogiti lodj, 2) sich bemannen, einen Mann nehmen, wdáwati se, wdáti se za muže.

Bemänteln, pláſstěm, pláſstjkem přiodjti, 2) beschönen, einer bösen Sache einen guten Schein zu geben suchen, přikrýwati, připlaſstjkowati, zastřjti, zastirati, seinen Geiz mit der Sparsamkeit bemänteln, swé lakomstwj sporotau připláſstjkowati, zastjrati.

Bemäntelung, f. připláſstjkowánj, n. pláſst, m. zástěra, f. kryt, m. pláſstjk, m.

Bemeistern, sich, einer Sache, opanowati négakau wěc, vwázati se wni, s. bemächtigen.

Bemeldt, připomenutý.

Bemengen, sich, mit einer Sache, mjsyti, mjchati, plesti, másti se w něco; objrati se něčjm.
Bemerken, seznamenati, wznamenati, spozorowati, pozorowati, znamenati, ssetřiti, 2) anmerken, erinnern, poznamenati.
Bemerkenswerth, pozoru hodný.
Bemerkung, f. seznamenánj, wznamenánj, spozorowánj, n. Bemerkung, die man macht, známka, pozorugicnost, f. Bemerkung in der Natur, znamenánj, n. Bemerkungen machen, znamenati.
Bemisten, pohnogit, hnozit, mrwit.
Bemittelt, mohutný, prostředky magjcý, mohowitý.
Bemoost, mechowatý.
Bemühen, einen, mit etwas belästigen, einem, etwas auftragen, zaneprázdniti, zaměstknati, zaměstknáwati, obtěžowati, 2) sich bemühen, beschäftigen mit etwas, zaneprazdňowati se, 3) sich um etwas bemühen, bewerben, přičiniti se, snažiti, wynasnažiti se, wsylowati, pracowati o něco, mjti snažnost, pilnost bedliwost oněco, wollen sie sich nicht heraus, hinein bemühen, nechtěgi se wen, tam zaneprázdniti, sich für jemand, za někoho se přičiniti, wynasnažiti.
Bemühet, mit etwas, zaneprázdněný, zaměstknaný, 2) um etwas, snažný, pilný něčeho, bemühet seyn, snažiti se, pilen, snažen býti, přičiňowati se, wsylowati.
Bemühung, f. Beschäftigung, zaneprázdněnj, zaměstknánj, n. 2) um etwas, nach etwas, přičiněnj, snaženj, wynasnaženj, wsylowánj, wsylj, n. přičinnost, snažnost, snaze, f.
Bemüßigen, jemand zu etwas, přimusyti, donutiti, přinutiti, dohnati, donutkati.
Bemüßigung, f. přimusenj, přinucenj, donucenj, donutkánj, n.
Benachbart, přiležicý, přisedlý, sausedný, benachbart seyn, w sausedstwj býti, přisedlým, sausedným býti.
Benachrichtigen, einen von etwas, zprawiti někoho o něcem.
Benähen, obssiti; possiti.
Benageln, hřebjky pobjgeti, pobiti.
Benagen, obhryzti, ohryzati, ohryzti, ohlodati, obkausati, okausati.
Benager, m. ohryzytel, ohlodatel, obkausatel, m.
Benagt, obhryznutý, obhryzený, ohryzený, ohryznutý, ohlodaný, obkausaný, okausaný, obkausnutý, okausnutý.
Benagung, f. ohryzenj, ohryznutj, ohlodánj, obkausánj, okausánj, n.
Benamsen, benamen, nennen, benennen, gmenowati, nazwati; přezdjti, djti.
Benamsung, f. Benamung, Benennung, pogmenowánj, nazywánj, nazwánj, n. názew, m.
Benarbt, prauhowatý.
Benaschen, omlsati, pomlsati, zmlsati.
Benebeln, zamračiti, zastjniti, obstjniti, sich benebeln, podnapiti se, ochmeliti se.
Benedeyen, dobrořečiti, žehnati, požehnati.
Benediktenkraut, eine Wurzel, hřebjčkowá bylina, f.
Benediktiner, m. benedyktjn, m.
Benediktinerinn, f. benedyktjnka, f.
Benehmen, odnjti, odgjmati, odebrati, wgjmati, den Verstand, (s die Zufuhr,) das Licht, den Schlaf, swětlo, spanj, rozum wyrazyti z někoho, rozum někomu odnjti, zbawiti někoho rozumu, die Hoffnung, den Muth, die Furcht, die Sorgen, den Zweifel, Argwohn, [illegible]

srdce, strach, starost, pochybnost, důmjnku odgjmati, zbawiti někoho naděge, srdce, strachu, starosti, pochybnosti, 2) benehmen, sich, verhalten, chowati se, zachowati se.
Benehmung, f. odgjmánj, odegmutj, zbawenj, 2) zachowánj se, n.
Beneiden, einen wegen eines Dinges, od. um ein Ding, záwiděti někomu, něčeho, beneidet werden, záwiděnu býti, záwidjn býti.
Beneidenswerth, würdig, záwisti hodný.
Beneider, m. záwistnjk, m.
Benennen, einen Namen beilegen, pogmenowati, nazwati, nazýwati, 2) namentlich ausdrücken, gmenowati, pogmenowati.
Benennt, pogmenowaný, nazwaný.
Benennung, f. pogmenowánj, gmenowánj, nazwánj, nazýwánj, n.
Benetzen, swlažiti, smočiti, smáčeti, einen Brief mit Thränen, psanj slzami poljwat, smáčet.
Benetzung, f. swlaženj, smočenj, n.
Bengel, m. Knüttel, stonek, sochor, keg, m. 2) grober Bengel, sliwoň, bliwoň, maňas, stonek, m. s. Bängel.
Bengeln, ausklopfen, ausprügeln, mljti někoho, kygem práti, bjti, sochorem wychladiti.
Benicken, etwas, kýwati, kynauti, pokynauti k něčemu.
Beniemen, s. Bestimmen.
Beniesen, etwas, keychati, keychnauti k něčemu.
Benne, f. ein Korb, kossina, kossatina, f.
Benommen, wzatý, odňatý, odgatý.
Benöthiget, seyn, einer Sache, potřebným něčeho býti, potřebowati něco, za potřebj mjti něčeho, 2) benöthigen zu etwas, s. nöthigen.
Benutzen, benützen, užjwati, požjwati, ein Feld, ein Gut, pole, statek požjwati, užjwati.
Benutzung, f. užjwánj, požjwánj, n.
Benzor, n. asa wonná, f. wssedobr, m.
Beobachten, pozorowati, znamenati, oko nésti na něco, die Zeit beobachten, času sstřit, čas pozorowat, mit Vorsichtigkeit und Bewußtseyn, sstřiti něčeho, něco pozorowati, seine Pflicht, pozorowati.
Beobachter, m. pozorowatel, m.
Beobachtung, f. pozor, m. pozorowánj, znamenánj, 2) vorsichtige, sstřenj, oka nessenj, n. sstrnost, f. 3) der Pflicht, pozorowánj, Beobachtungen anstellen, znamenati, pozorowati.
Beordnen, beordren, nařjditi, einen zu etwas, zřjditi někoho k něčemu.
Bepacken, nawázati, navzliti.
Bepanzern, ozbrogiti, w zbrog, w krunýř, w brněnj, w oděnj oblecy, obláceti, odjti, wprawiti.
Bepanzert, ozbrogený, w zbrog, w brněnj, w krunýř oděný, ein
Bepanzerter, oděnec, m.
Bepelzen, kožichem přiodjti, přistřjti.
Bepelzet, kožichem přioděný, přistřený.
Beperlen, perlami wysaditi.
Bepfählen, kolim podbjgeti, koliti, kůly nadbjgeti.
Bepfählet, koljm podbjgený, kůly nadbjgený
Bepfählung, f. koljm podbjgenj, kůly nadbjgenj, kolenj, n.
Bepflanzen, einen Garten mit Blumen, einen Acker mit Bäumen, wysaditi, wysazowati.
Bepflügen, zworáwati, zworati.
Bepflastern, podlážiti.
Bepflastert, podlážený, 2) mit Pflastern belegt, mázbami postřený, polepený.

Beplanken, obraubiti plankem, obrubau obehnati, ohraditi.
Bequem, přjhodný, pohodlný.
Bequem, adv. pohodlně, přjhodně, whod.
Bequemen, sich, etwas zu thun, mjti, chápati se k něčemu, přičiniti se. 2) sich zu etwas schicken, sich einer Sache gemäß bezeigen, propůgčiti se, k wůli, powůli býti, sich nach der Zeit, času se propůgčiti, času howěti, dle času se řjditi, chowati, 3) podrobiti se, er bequemt sich zu allen, ke wssemu se podrobuge, von sich selbst, aus eigenem Triebe, sich bequemen, dowtjpiti se, wtjpiti se.
Bequemlich, bequem, přjhodně, pohodlně.
Bequemlichkeit, f. přjhodnost, pohodlnost, f. pohodlj, n.
Bequemung, f. přičiněnj se, propůgčenj se, n.
Berahmen, mit Rahmen versehen, obraubiti.
Berappen, wie die Mauer, obmjtati, obwrhnauti.
Berappung, f. obmjtka, f. obmjtánj, obwrženj, n.
Beraspeln, ostrauhati, ostruhowati.
Berathen, poraditi, mit etwas, mit einem Uebel berathen seyn, zle sobě něčjm, s někým poraditi.
Berather, m. rádce, m.
Berathschlagen, radu držeti, raditi se, 2) sich miteinander, wespolek se raditi, w radu wgjti, sich mit einem, raditi se, wraditi se, poraditi se, radu bráti, držeti s někým.
Berathschlagung, f. raděnj se, porad, m. wraděnj, razenj se, wrazenj se, nach vieler Berathschlagung, po mnohém wrazenj, 2) rady drženj, bránj, razenj, n.
Berauben, einen, oblaupiti, zlaupiti, laupiti, obrati, 2) einer Sache, seines Vermögens, seiner Güter, des Gesichts, zbawiti někoho něgaké wěcy, swé mohowitosti, statku, zraku, oblaupiti, jemand seiner Ehre berauben, ze cti zlaupiti, ich will dich dessen nicht berauben, nechcy tě toho zbawiti, der Mannheit berauben, klestiti, wyklestiti, zbawiti mužstwj, einen seines Lebens, někoho žiwobytj zbawiti, o žiwot připrawiti, einen des Trostes, der Hilfe, vtěchy, pomocy zbawiti, 3) eine Kasse, eine Kirche berauben, pokladnu, kostel zlaupiti, oblaupiti, zebrati, wylaupati.
Berauber, m. lupič, oblaupitel, zlaupitel, zbawitel, m.
Beraubet, oblaupený, zlaupený; zbawený.
Beraubung, f. der Kirche, der Kasse, oblaupenj, zlaupenj, zebránj, n. des Gesichts, zbawenj očj, n. des gemeinen Gutes, krádež, f. kradenj, laupenj obecných peněz, n. der Mannheit, klesstěnj, wyklesstěnj, zbawenj mužstwa.
Beräuchern, nakauřiti, podkauřiti, die Bienen, wčely podkauřiti, okauřiti, pokauřiti, zakaditi, zakauřiti.
Beräuchert, okauřený, podkauřený, zakauřený, zakaděný.
Beräucherung, f. nakauřenj, pokauřenj, zakauřenj, okauřenj, zakaděnj, n.
Beraucht, zakauřený, včaděný, pačaděný.
Beraufen, die Gänse, osskubati husy.
Berauschen, opiti, opogiti, dieß Bier berauschet, to piwo opogj, opige, ge opogné, sich berauschen, opiti, opogiti, podnapiti se.
Berauschend, opogný.
Berauschet, podnapitý, opitý, opogený.
Berauschung, f. podnapitj, opitj, opogenj, n.

reitwilligkeit, s neywětssj ochotnostj.

Berechnen, zusammenrechnen, spočjtati, spočjsti, sčjsti, wypočjsti, sich miteinem, počjtati se s někým.

Berechnung, f. aučet, m. počtu drženj, kladenj, wypočtenj, spočtenj.

Berechtigen, jemanden, práwo někomu vděliti, dáti.

Berechtiget, seyn, práwo a moc mjti.

Berechtigung, f. plnomocenstwj, práwa vdělenj, n.

Bereden, einen zu etwas, namluwiti, nawésti někoho na něco, k něcemu, ich werde suchen ihn dazu zu bereden, budu hleděti ho k tomu namluwit, 2) etwas mit einem bereden, sich mit einem, vmluwiti se s někým, promluwiti, rozmluwiti s někým o něco, něco s někým smluwiti, 3) etwas bereden, omlauwati něco.

Beredt, beredtsam, mit der Gabe wohl zu reden versehen, wýmluwný, 2) in Gesellschaften, mluwný, řečný, rozpráwečný.

Beredt, adv. wýmluwně.

Beredtsamkeit, f. wýmluwnost.

Beredung, namluwenj, f. nawedenj, n. náwod, m. 2) smluwenj, n.

Beregen, s. Erwähnen.

Beregnen, beregnet werden, zmoknauti, moknauti.

Bereiben, podrbati, podrbáwati.

Bereichern, bohatiti, obohatiti, zbohatiti, ozbožniti, viel, sehr, rozbohatiti.

Bereichert, obohacený, ozbožněný, stark, viel, rozbohacený.

Bereicherung, f. bohacenj, obohacenj, zbohacenj, ozbožněnj, n.

Bereift, ginowatý, ginjm obrostlý; mrazowitý.

Bereinen, die Aecker, wymezyti pole.

Bereisen, zu Pferde oder im Wagen, sgezditi, progjžděti, progeti, zu Fuße, schoditi.

Bereit, hotow, přihotowen, přistrogen, připrawen, přichystán, od. ný, sich bereit machen, hotowiti, přihotowiti, strogiti, chystati, připrawiti, přistrogiti, přichystati se, bereit stehen, seyn, pohotowě býti, státi, etwas bereit halten, něco pohotowě mjt, ich bin bereit dich anzuhören, gsem hotow tě poslauchat, ich bin zu allem bereit, ke wssemu hotow gsem.

Bereiten, hotowiti, přihotowiti, přistrogiti, přichystati, připrawiti, připrawowati, strogiti, chystati, Tücher, Felle, Leder bereiten, sukna, kůže, kůži připrawowat, das Erdreich zur Saat, zemi k setj připrawiti, das Essen, die Speisen bereiten, gjdlo, krmě strogiti, es ist alles bereitet, wssecko gest přihotoweno, přichystáno, přistrogeno, sich zur Reise, zum Tode, zum heiligen Abendmahle bereiten, na cestu, k smrti se strogit, chystat, připrawowat, připrawit, 2) s. bereuten.

Bereiter, m. der etwas zubereitet, oder etwas anordnet, strůgce, strogič, připrawitel, m. 2) der Pferde, s. Bereuter.

Bereits, giž.

Bereitschaft, f. hotowost, f. in Bereitschaft haben, w hotowosti mjti, po hotowě, na hotowě mjti, in Bereitschaft seyn, stehen, býti po hotowě, po hotowu, na pohotowě, na hotowě, 2) Bereitschaft zu etwas, přjprawa, f.

Bereitung, f. das Bereiten, hotowenj, přihotowenj, strogenj, přistrogenj, připrawenj, chystánj, přichystánj, n. přjprawa, f.

Bereitwillig, ochotný, ochotnowolný, wolný, hotowý.

Bereitwillig, adv. ochotně, wolně, hotowě.

Bereitwilligkeit, f. ochotnost, wolnost, ochotnowolnost, mysli hotowost, f. mit der größten Be-

Berennen, eine Stadt, zrecy, zlezti, zreknauti město.
Berennung, f. zreknutj, zlezenj, n. autok, pohrom, m.
Bereuen, twas, litowati, pykati, želeti něčeho.
Bereuten, progjžděti, obgjžděti, die Aecker, die Gränzen, pole, hranice progjžděť, ein Pferd, progjžděti koně, eine Strasse, přegjžděti cestu.
Bereuter, m. pogjzdný, m. 2) der dazu gesetzt ist, gewiße Gegenden zu bereiten, pogezdný.
Bereuung, f. pykánj, litowánj, želenj, n.
Berg, m. wrch, (chlum, chlumec, m.) hora, f. zu Berge stehen, wie Haare, wzhůru státi.
Berg ab, z wrchu dolů, wrchem dolů, was Berg ab gehet, položitý, po přjkřj, oblwýssný, powolný.
Bergamt, n. hornický, hawjřský, hornj auřad, m.
Bergamotte, f. pargamůtka, f
Berg an, Berg auf, k wrchu, was Berg an gehet, položitý.
Bergarbeit, f. hornj, hornické djlo, n. hornj práce, f.
Bergarbeiter, m. hornj dělnjk, m.
Bergart, f. ruda, f.
Berg auf, s. Berg an.
Bergbau, m. hawjřstwj, n.
Bergbaukunst, f. vměnj hawjřské, hornické, n.
Bergbeamte, plur. vřednjcy, hornj, hornicnj, hawjřstj.
Bergbewohner, m. horský obywatel, horák, m.
Bergblau, n. ogr modrý, m.
Bergeinsiedler, s. Bergeremit.
Bergen, aus einem Schiffbruche an das Ufer bringen und retten, ztroskotanau lodj na břeh wynest a zachowat, (ein geborgenes Schiff, loď z troskotánj zachowaná,) nämlich in Sicherheit bringen, wychwátit, wytrhnaut, wyprostit z nebezpečenstwj, er ist nunmehr geborgen, wytrhl, na sucho, přeskočil, er ist geborgen, gest opatřen, 2) verbergen, krýti, skrýwati, skrýti, vkrýwati, tagiti, zatagiti.
Bergeule, f. weyr, m. davon, weyrowý.
Bergfalke, m. sokol hornj, m.
Bergfestung, f. hornj pewnost. f.
Bergfink, m. gikawec, m. pěnkawa hornj, f.
Bergflachs, n. kamenec, m.
Bergfreyheit, f. swoboda hornicná, hornická, f.
Berggang, m. pramen podzemnj, cauk, m. w zemi protaženj, n.
Berggebräuche, plur. hornj, hornicnj, hawjřsstj, obyčegowé, m.
Berggelb, n. žlutá ruda, rudka, f.
Berggenoßen, plur. hornj, hornicná čeládka, f.
Berggericht, n. práwo hornické, n.
Berggesetze, plur. hornj, hornicná práwa, n.
Bergbauer, m. kowkop, hawjř, m.
Berghäuslein, n. Berghüttlein, kopka, kawna, hawjřská chalaupka, f. hawjřský domek, m.
Berghaut, f. perkowice, f.
Bergholunder, m. hornj bez, m.
Berghund, m. hornj pes, horáček, m.
Bergicht, hornatý, wrchowitý, wrchowisstný.
Bergig, wrchowisstný.
Bergkammer, f. bechyně, f.
Bergkappe, f. hawjřská, hornická, kápě, f. 2) čapka, f.
Bergknappe, m. kowkop, hawjř, hornjk, m. (hawýř)
Bergknappschaft, f. hawjřstwo, n.
Berglachter, látro hornj. n.
Berglein, n. wrssek, chlumek, m. horka, hůrka, f.
Bergleute, plur. hornjcy, hawjři, hornj lidé, lid zhornilý, m. hawjřstwo, n.
Bergmann, hornjk, hawjř, kowkop, m. 2) der am Berge wohnt, horák, m.

reitwilligkeit, s neywětssj ochotností.

Berechnen, zusammenrechnen, spočjtati, spočjsti, sčjsti, wypočjsti, sich miteinem, počjtati se s někým.

Berechnung, f. aučet, m. počtu dozenj, kladenj, wypočtenj, spočtenj.

Berechtigen, jemanden, práwo někomu vděliti, dáti.

Berechtiget, seyn, práwo a moc mjti.

Berechtigung, f. plnomocenstwj, práwa vdělenj, n.

Bereden, einen zu etwas, namluwiti, nawesti někoho na něco, k něčemu, ich werde suchen ihn dazu zu bereden, budu hleděti ho k tomu namluwit, 2) etwas mit einem bereden, sich mit einem, vmluwiti se s někým, promluwiti, rozmluwiti s někým o něco, něco s někým smluwiti, 3) etwas bereden, omlauwati něco.

Beredt, beredtsam, mit der Gabe wohl zu reden versehen, wýmluwný, 2) in Gesellschaften, mluwný, řečný, rozpráwečný.

Beredt, adv. wýmluwně.

Beredtsamkeit, f. wýmluwnost.

Beredung, namluwenj, f. nawedenj, n. náwod, m. 2) smluwenj, n.

Beregen, s. Erwähnen.

Beregnen, beregnet werden, zmoknauti, moknauti.

Bereiben, podrbati, podrbáwati.

Bereichern, bohatiti, obohatiti, zbohatiti, ozbožniti, viel, sehr, rozbohatiti.

Bereichert, obohacený, ozbožněný, stark, viel, rozbohacený.

Bereicherung, f. bohacenj, obohacenj, zbohacenj, ozbožněnj, n.

Bereifft, [illegible] obrostlý [illegible].

[illegible] pole.

[illegible] im Was[illegible]

[illegible]

...od. ný, sich bereit machen, hotowiti, přihotowiti, strogiti, chystati, připrawiti, přistrogiti, přichystati se, bereit stehen, seyn, pohotowě býti, státi, etwas bereit halten, něco pohotowě mjti, ich bin bereit dich anzuhören, gsem hotow tě poslauchat, ich bin zu allem bereit, ke wssemu hotow gsem.

Bereiten, hotowiti, přihotowiti, přistrogiti, přichystati, připrawiti, připrawowati, strogiti, chystati, Tücher, Felle, Leder bereiten, sukna, kůže, kůži připrawowat, das Erdreich zur Saat, zemi k setj připrawiti, das Essen, die Speisen bereiten, gjdlo, krmě strogiti, es ist alles bereitet, wssecko gest přihotoweno, přichystáno, přistrogeno, sich zur Reise, zum Tode, zum heiligen Abendmahle bereiten, na cestu, k smrti se strogit, chystat, připrawowat, připrawit, 2) s. bereuten.

Bereiter, m. der etwas zubereitet, oder etwas anordnet, strůgce, strogič, připrawitel, m. 2) der Pferde, s. Bereuter.

Bereits, giž.

Bereitschaft, f. hotowost, f. in Bereitschaft haben, w hotowosti mjti, po hotowě, na hotowě mjti, in Bereitschaft seyn, stehen, býti po hotowě, po hotowu, na pohotowě, na hotowě, 2) Bereitschaft zu etwas, přjprawa, f.

Bereitung, f. das Bereiten, hotowenj, přihotowenj, strogenj, přistrogenj, připrawenj, chystánj, přichystánj, n. přjprawa, f.

Bereitwillig, ochotný, ochotnowolný, wolný, hotowý.

Bereitwillig, adv. ochotně, wolně, hotowě.

Bereitwilligkeit, f. ochotnost, wolnost, ochotnowolnost, mysl hotowost, f. mit der grössten Be-

Bereit-

Berennen, eine Stadt, zrecy, zlezti, zteknauti město.
Berennung, f. zteknutj, zlezenj, n. autok, pohrom, m.
Bereuen, twas, litowati, pykati, želeti něčeho.
Bereuten, progjžděti, obgjžděti, die Aecker, die Gränzen, pole, hranice progjžděti, ein Pferd, progjžděti koně, eine Strasse, přegjžděti cestu.
Bereuter, m. pogjždný, m. 2) der dazu gesetzt ist, gewiße Gegenden zu bereiten, pogezdný.
Bereuung, f. pykánj, litowánj, želenj, n.
Berg, m. wrch, (chlum, chlumec, m.) hora, f. zu Berge stehen, wie Haare, wzhůru státi.
Berg ab, z wrchu dolů, wrchem dolů, was Berg ab gehet, položitý, po přjkřj, obwyšný, powolný.
Bergamt, n. hornický, hawjřský, hornj aufad, m.
Bergamotte, f. pargamůtka, f.
Berg an; Berg auf, k wrchu, was Berg an gehet, položitý.
Bergarbeit, f. hornj, horničné djlo, n. hornj práce, f.
Bergarbeiter, m. hornj dělnjk, m.
Bergart, f. ruda, f.
Berg auf, s. Berg an.
Bergbau, m. hawjřstwj, n.
Bergbaukunst, f. vměnj hawjřské, hornické, n.
Bergbeamte, plur. vřednjcy hornj, horničnj, hawjřštj.
Bergbewohner, m. horský obywatel, horák, m.
Bergblau, n. ogr modrý, m.
Bergeinsiedler, s. Bergeremit.
Bergen, aus einem Schiffbruche an das Ufer bringen und retten, ztroskotanau lodj na břeh wynesť a zachowat, (ein geborgenes Schiff, loď z troskotánj zachowaná,) nämlich in Sicherheit bringen, wychwátit, wytrhnaut, wyprostit z nebezpečenstwj, er ist nunmehr geborgen, wytrhl, na sucho, přeskočil, er ist geborgen, gest opatřen, 2) verbergen, krýti, skrýwati, skrýti, vkrýwati, tagiti, zatagiti.
Bergeule, f. weyr, m. davon, weyrowý.
Bergfalke, m. sokol hornj, m.
Bergfestung, f. hornj pewnost. f.
Bergfink, m. gikawec, m. pěnkawa hornj, f.
Bergflachs, n. kamenec, m.
Bergfreyheit, f. swoboda hornjčná, hornická, f.
Berggang, m. pramen podzemnj, cauk, m. w zemi protaženj, n.
Berggebräuche, plur. hornj, horničnj, hawjřštj, obyčegowé, m.
Berggelb, n. žlutá ruda, rudka, f.
Berggenoßen, plur. hornj, hornická čeládka, f.
Berggericht, n. práwo hornické, n.
Berggesetze, plur. hornj, hornická práwa, n.
Berghauer, m. kowkop, hawjř, m.
Berghäuslein, n. Berghüttlein, kopka, kawna, hawjřská chalaupka, f. hawjřský domek, m.
Berghaut, f. perkowice, f.
Bergholunder, m. hornj bez, m.
Berghund, m. hornj pes, horáček, m.
Bergicht, hornatý, wrchowitý, wrchowisstný.
Bergig, wrchowisstný.
Bergkammer, f. bechyně, f.
Bergkappe, f. hawjřská, hornická, kápě, f. 2) čapka, f.
Bergknappe, m. kowkop, hawjř, hornjk, m. (hawýř)
Bergknappschaft, f. hawjřstwo, n.
Berglachter, látro hornj. n.
Berglein, n. wršek, chlumek, m. horka, hůrka, f.
Bergleute, plur. hornjcy, hawjři, hornj lidé, lid zhornilý, m. hawjřstwo, n.
Bergmann, hornjk, hawjř, kowkop, m. 2) der am Berge wohnt, horák, m.

Berg-

Bergmännisch, adv. hawjřský, hornický.
Bergmännisch, po hornicku.
Bergmeister, m. mistr hornj, hornický, hawjřský, zprávce hor, m.
Bergmünze, f. kocurnjk, m.
Bergordnung, f. hornj řád, m. hornj prawidla, n.
Bergrath, m. hornj rada, f.
Bergrecht, n. hornj, hornické, hawjřské právo, n.
Bergrichter, m. sudj hornj, hornický, m.
Bergroth, n. čerwenec, m. ruda, rudka čerwená, f.
Bergsaft, m. preyssténina, f.
Bergsalz, n. kamenná, kopaná sůl, f.
Bergschreiber, m. hornj, dolowý, hawjřský pjsař, m.
Bergstadt, f. hornj, hornické město, 2) am Berge, horské, n.
Bergsteiger, m. dololezec, m.
Bergstiglitz, m. stehljk hornj.
Bergsucht, f, dussnost, f.
Bergunter, položitý, s. Berg ab.
Bergwachs, n. klj syrnaté, syrnatá lepká země, f.
Bergwerk, n. rudnj, kowowý důl, m. hora, f. 2) die Arbeit, hornj práce, f.
Bergwerksfreyheiten, f. pl. horničná priwilegia, nadánj.
Bergwerksgeschworene, plur. hornj přjsežnj, m.
Bergwerkslexikon, n. horničný, hawjřský slowan, m.
Bergwerksstallen, proražené průchodjssté, n.
Bergwerksverständiger, m. zběhlý we wěcech hornjch, horničných, hawjřských, m.
Bergwerkswissenschaft, f. uměnj hornické, horničné, n. hawjřské.
Bergwesen, n. wěcy hornj, horničné, hawjřské, f. hawjřstwj, n.
Bergwort, n. slowo hornj, horničné, hawjřské, n.
Bergzimmermann, tesař hornj, m.
Bergzinober, m. hornj cynobr, m.
Bericht, m. zpráwa, f. náwěsstj, n.
Berichten, Bericht erstatten, Nachricht erstatten, zprawiti, někomu zpráwu dáti, činiti wzkázati něco, 2) Unterricht ertheilen, powčiti, powěděti, powčowati.
Berichtet, von etwas, zpráwený.
Berichtserstattung, f. zpráwy dánj, včiněnj, zpráwnj list, m.
Berichtigen, richtig machen, in Ordnung bringen, zprawiti, zaprawiti, eine Sache, Rechnung, Schuld, dluh zaprawiti, zprawiti, Fehler, naprawit, oprawit.
Berichtigung, f. eines Fehlers, zprawenj, naprawenj, ponaprawenj, oprawenj, pooprawenj, n. oprawa, f. náprawa, f. einer Sache, zprawenj, zaprawenj, der Schuld, zaprawenj, n.
Beriechen, etwas, woněti, přiwoněti k něčemu; očuchati, očmuchati něco.
Beritten, gjzdný, gut, schlecht beritten seyn, dobrého, zlého koně mjti, na dobrém, na zlém koni gezditi, beritten machen, zgezditi.
Berschling, m. wokaun m.
Bersten, puknauti, pukati, rozpuknauti se.
Bertram, s. Pertram.
Berüchtigen, rozhlásyti.
Berüchtiget, rozhlássený, übel berüchtiget, zlopowěstný.
Berücken, s. Betriegen.
Berückung, s. Betrug.
Beruf, m. powolánj, zawolánj, n. zu einem Stande, powolánj, n.
Berufen, powolati, zawolati, 2) einen zu sich, zu einem Amt, někoho k sobě, k něgakému wřadu powolati, 3) sich auf einen, auf etwas berufen, odwoláwati se na někoho, na něco, 4) apelliren, odwolati se k wyžssjmu práwu, 5) beschreyen, mit Worten bezaubern, in

der Naturlehre des Pöbels, vřeknauti, vhranauti, obhljdnauti, 6) die Gemeine, obec swolati.
Berufsarbeit, f. práce powolánj, f.
Berufsgeschäfte, n. zaměstknánj, n. práce swého powolánj, f.
Berufung, s. Beruf, 2) odwolánj, n.
Beruhen, auf etwas ruhen, vstrnauti, stawowati, vstawowati se na něčem, přestáwati na něčem, odpočjwati, bei etwas beruhen lassen, přestáwati, přestati, s. bewenden, 2) verharren, dostati, dostáwati, 3) in etwas, auf etwas, auf einen ankommen, den Grund in etwas haben, záležeti, pozůstáwati na na něčem, es beruhet auf ihm, na něm to záležj.
Beruhigen, jemanden, pokogitj, spokogiti, vpokogiti, w pokog a mjr vwesti, vtjssiti někoho, sich, spokogiti, vpokogiti, vtjssiti se.
Beruhigung, f. spokogenj, vpokogenj, n. pass. daß man ruhig ist oder wird, pokognost, spokogenost, f.
Beruhigungsmittel, plur. pokogitedlné, spokogitedlné prostředky, m.
Berühmen, sich mit etwas, einer Sache, prahlen, honosyti, chlubiti, pochlaubati, wychlaubati, wychlubowati se něčjm.
Berühmen, das, die Prahlerey, honosnost, f. honosenj, n. chlauba, pochluba, f. pochlaubánj, wychlaubánj, n.
Berühmt, slowutný, wznessený, slawný, oslawný, rozhlássený, ohlássený, zwelebený, wyhlássený, rozhlássený, berühmte Thaten, slowutnj, wznessenj, slawnj, welebnj činowé, ein berühmtes Buch, wznessená, znamenitá, slawná kniha, sehr berühmt, přeslawný, welmi slawný, welmi slowutný, welmi rozhlássený, welmi wznessený, berühmt seyn, slowutným, wznesseným slawným, oslaweným, rozhlásseným býti, berühmt werden, zwelebenu, ohlássenu, oslawenu, slawným včiněnu býti, berühmt machen, slawiti, oslawiti, ohlassowati, oslawowati, rozhlásyti, ohlásyti, welebiti.
Berühren, etwas, teykati, dotýkati, tknauti, dotknauti se něčeho, 2) etwas mit wenigen Worten, něco maličko slowy dotknauti, trácce podotknauti, 3) nahe liegen, dotýkati se.
Berührt, tknutý, dotknutý, erwähnt, dotčený, 2) vom Donnerschlage, hromem vdeřený, od hromu vražený, 3) vom Feuer, ožhnutý, 4) vom Schlage, mrtwicý ražený, poražený.
Berührung, f. tknutj, dotknutj, dotýkánj, n. 2) in einer Abhandlung, dotknutj, podotknutj, n.
Berupfen, osskubati, osskubati, posskubati, 2) besteblen, opáliti, osskubati, olaupiti.
Berupft, osskubaný, osskubaný, posskubaný.
Berupfung, f. osskubánj, osskubánj, posskubánj, n. 2) Bestehlung, opálenj, osskubánj, olaupenj.
Berußen, koptiti, vkoptiti, včaditi.
Berußet, vkoptěný, vkopcený, vcazený.
Beryll, m. ein Edelgestein, beryl, m.
Besäen, osyti, posyti.
Besäet, osetý, posytý.
Besäung, f. osenj, posenj. n.
Besänftigen, kogiti, vkogiti, chlácholiti, vchlácholiti, krotiti, vkrotiti.
Besänftigung, f. kogenj, n. chlácholenj, vchlácholenj, vkogenj, krocenj, vkrocenj, n.
Besagen, powjdati.

Besagt, prawený, řečený, powěděný, besagtermaßen, gak bylo prawено, řečeno.
Besaiten, ostruniti.
Besalben, mazati, mastj mazati, pomazati, namazati, 2) mit Kothe, zmazati.
Besalbung, f. mazánj, mastj mazánj, pomazánj, namazánj, n.
Besamen, sich, wie Pflanzen, rozploditi se, wie Thiere, plemeniti se, 2) besamen, s. besäen.
Besamen, das, Besamung, f. rozplozenj, n. der Thiere, plemeněnj, n.
Besatzung, f. Mannschaft, posádka, f. osazenj, n.
Besäuen, poswiniti, uswiniti.
Besaufen, sich, jemand, opiti se, opogiti se, ožrati se, někoho, sich sehr stark besaufen, ochlastati se.
Besaufen, das, opitj, opjgenj, opogenj, ožránj, n.
Beschaben, ostrauhati, obstrauhati, postrauhati.
Beschabt, ostrauhaný, obstrauhaný, postrauhaný.
Beschädigen, verletzen, verwunden, am Leibe, raniti, zraniti, poraniti, sonst einen Schaden zufügen, usskoditi, oblјžiti někomu, vrazyti někoho, ein Kleid, Wagen, Haus, Gefäß, Buch, porussiti ssat, wůz, dům, nádobu, knihu, sskodu učiniti, usskoditi, die Wege, cesty pokazyti, wie das Wetter die Felder, potlaucy.
Beschädigung, f. am Leibe, auraz, m. sonstige Zufügung eines Schadens, usskozenj, oblјženj, vraženj, n. an Kleidern Wagen 2c. porussenj, usskozenj, n. der Wege, pokaženj, n. vom Wetter am Felde, sskoda na oseni, f. potlučenj, n.
Beschaffen, ustanowený, způsobený, zřjzený, spořádaný, also beschaffen seyn, tak ustanowený, způsobený, zřjzený, spořádané býti, so war es mit der Sache beschaffen, ta wěc byla takowá, takowý byl té wěcy způsob, der Mensch, die Sache, der Krieg ist so beschaffen, ten člowěk, ta wěc, ta wogna gest tak ustanowená, spořádaná, způsobená, zřjzená, wenn es so beschaffen ist, když gest to takowé, wie ist es mit seinen Sachen beschaffen? na čem geho wěcy stogj? na čem gsau geho wěcy? gaký gest geho wěcý způsob?
Beschaffenheit, f. powaha, způsobnost, způsobilost, f. způsob, m. gměnj, n. die Beschaffenheit der Zeit, des Wetters, Bergwerkes, powaha, způsob, způsobnost, gakost času neb powětřj, rudnjho dolu; die natürliche Beschaffenheit, přirozená powaha, f. přirozený způsob, eine besondere Beschaffenheit haben, zwlásstnj powahu, způsob, způsoby mjti, nach Beschaffenheit der Umstände, der Sache, der Zeit, dle powahy, způsobu té wěcy 2c. nach der innern Beschaffenheit gesund oder krank seyn, podlé gměnj, způsobu wnitřnjho zdrawým neb neduživým býti, 2) die Beschaffenheit der Thiere, powaha, způsobnost, způsobilost zwjřat, f.
Beschäften, pažiti, opažiti.
Beschäftung, f. paženj, opaženj.
Beschäftigen, einen oder sich, zaneprázdniti, zaměstknáwati, zaneprázdňowati, zaměstknati, zanásseti pracý někoho neb sebe, sich mit Lesung eines Buches, zaměstknáwati, zanásseti, objrati se čtenjm něgaké knihy.
Beschäftiget, zaneprázdněný, zaměstknaný, pracý zanessený.
Beschäftigung, f. zaneprázdněnj, zaměstknánj, pracý zanessenj, objránj, n. práce, f.
Beschälen, polaupati. 2) eine Stutte, připustit koně.

Beschäler, m. ein Hengst zur Beschälung, pusták, m.
Beschälung, f. polaupánj, 2) připaussténj. n.
Beschämen, zahanbiti, k studu přiwesti.
Beschämt, zahanbený, k studu přiwedený.
Beschämung, f. zahanbenj, n.
Beschatten, stjniti, zastjniti, obstiniti, zasloniti, cloniti, zacloniti.
Beschattet, zastjněný, zacloněný.
Beschattung, f. stjněnj, zastjněnj, obstjněnj, zasloněnj, zacloněnj, n. záclona, záslona, f.
Beschauen, obhlédnauti, ohlédati, shlédnauti, opatřiti, obezřjti, spatřowati, s. besehen.
Beschauer, m. spatřitel, spatřowatel, ohledatel, m.
Beschauet, obhlédnutý, ohlédaný, shlédnutý, opatřený, obezřaný, spetřený.
Beschäulich, spatřitedlný, 2c. shlédiwý, 2) in der mystischen Gottesgelehrsamkeit wird es auch für betrachtend gebraucht, bohomyslný.
Beschauung, f. obhlédnutj, ohlédánj, opatřenj, obezřenj, spatřowánj, spatřenj, n.
Beschatzen, proceniti.
Beschäumen, opěniti.
Beschäumet, opěněný.
Bescheeren, ostřjhati, oholiti, den Bart, obraditi, bradu ostřjhati, oholiti, die Bäume, stromy obřezati, oklestiti.
Bescheerung, f. ostřjhánj, oholenj, n. des Bartes, obraděnj, brady oholenj, ostřjhánj, n. der Bäume, obřezánj, oklesstěnj, n.
Beschehren, unverhoft geben einem etwas, naděliti, někomu něco, někoho něčjm.
Beschehrt, nadělený, dieß hat ihm Gott beschehrt, to mu Bůh nadělil.
Beschehrung, f. nadělenj, n.
Bescheid, m. Antwort, odpowěd, f. 2) Rathsbescheid, der Ausspruch eines Richters, rozsudek, wýrok, odsudek, nález, weyrok, m. práwnj rozeznánj, n. 3) mit dem Bescheide, s tjm doloženjm, na ten způsob, 4) Bescheid wissen um etwas, znáti něco wýborně, 5) Bescheid, Erwiederung im Trinken, poctasplněnj, n. Bescheid thun im Trinken, poctu dáti, zawdati někomu, 6) der einer Frauensperson aus einer Erbschaft gehörige bestimmte Theil, podíl, odkaz, nápad, m. 7) beim Schmause der Handwerksleute, der einem jedem gehörige Theil auch Bescheidessen, weysluzka, weysluha, f. 9) Kenntniß, Wissenschaft, powědomost, Bescheid wissen, mjti powědomost, 8) sich einer Sache mit Bewußtseyn einraumen, vpausstěti, dawati mjsto, připausstěti.
Bescheiden, einem etwas, zutheilen, propugčiti, vděliti, přisauditi, vsauditi něco někomu; 2) im Testamente vermachen, odkázati, děděně dáti, 3) einem einen Ort, wykázati, vrčiti někomu mjsto, 4) mit einem Befehl an einen Ort bestimmen, odhodlati, vstanowiti, vrčiti.
Bescheiden, höflich, mäßig in Leidenschaften und Begierden, mjrný, sstetrný, 2) bescheidener Theil, Kost, Eßen, oddjl, podjl, m. podělenj, n wenn es viel ist, weysluha, weysluzka, f.
Bescheidenheit, f. Mäßigung der Leidenschaften, mjrnost, f. sstetrnost, f. mit Bescheidenheit, s mjrnostj.
Bescheidentlich, bescheiden, mjrně, sstetrně.
Bescheinen, oswjtiti, oswěcowati, obgasniti, 2) s. bescheinigen.
Bescheinung, f. oswjcenj, oswěcowánj, obgasněnj, n.
Bescheinigen, bescheinen, doswědčowati, doswědčiti, vswědčiti, wyswědčowati, wyswědčiti.

Bescheinigung, f. Bescheinung, wyswědčenj, doswědčenj, oswědčenj, n.

Bescheißen, posrati, posákati, ponesáditi, 2) betriegen, oklamati, ossiditi někoho, pokládati, položiti někomu.

Bescheißer, m. Betrieger, ssejdýř, pokladač, oklamač, m.

Beschelten, vhaněti, porokowati, vláti.

Beschenken, mit etwas einen, darowati, dařiti, obdarowati, obdařiti, obdařuiti, nadati něčeho někým.

Beschenkt, darowaný, obdarowaný, obdařený, obdařněný.

Beschenkung, f. darowánj, obdarowánj, obdařenj, obdařněnj, n. obdařinka, f. nadánj, n.

Bescheren, s. Bescheeren; Bescheren.

Beschicken, zubereiten, besorgen, strogiti, přistrogiti, připrawiti, eine Leiche, mrtwé tělo pochowati, 2) einen beschicken, vor Gericht laden, obeslati, obsýlati, pohnati někoho, 3) einen um oder wegen etwas beschicken, einen Bothen an ihn schicken, poslati, 4) warten, pflegen, ssetřiti, hleděti, opatřiti.

Beschickung, f. Zubereitung, strogenj, přistrogenj, připrawenj, n. 2) das Beschicken vor Gericht, obsýlka, f. obsýlánj, n. půhon, m. 3) Sorge, opatřenj, n.

Beschieden, vstanowený, vrčený, vrčitý.

Beschießen, z. B. einen, oder ein Thier, darauf schießen, střjleti, střeliti na něco, postřjleti, eine Stadt, eine Festung, do města, do pewnosti střjleti, město střjleti, na město střjleti.

Beschiffen, plawiti, oplawiti.

Beschiffet, plawený, oplawený.

Beschilft, třtinowatý.

Beschimmeln, zplesniwěti.

Beschimmelt, zplesniwělý.

Beschimpfen, pohaněti, zhaněti, vhaněti, potupiti, zlehčowati, ze cti laupiti, haněti.

Beschimpft, zhaněný, pohaněný, potupený, vhaněný, zlehčený, ze cti laupený.

Beschimpfung, f. pohaněnj, zhaněnj, zlehčenj, potupenj, n. potupa, f. hana, f.

Beschinden, ein Glied, zdjrati, zedřjti.

Beschirmen, ostřjhati, chrániti, ochrániti, ochrañowati, obhágiti, brániti, obranowati, hágiti někoho, ochranu držeti nad něým.

Beschirmer, m. ostřihatel, chránce, obránce, branitel, obhágce, chranitel, m.

Beschirmerinn, f. ostřihatelkyně, ochranitelkyně, f.

Beschirmet, ostřjhaný, chráněný, ochráněný.

Beschirmung, f. ostřjhánj, chráněnj, ochráněnj, obhágenj, hágenj, n. ochrana, f. bráněnj, obráněnj, n. obrana, f.

Beschlafen, eine Weibsperson, zljhati pannu, spáti s pannau, 2) über eine Sache zu Bette gehen und einschlafen, zaspati.

Beschlafen, das, Beschlafung, einer Weibsperson, zljhánj, spanj s panau, n.

Beschlag, m. vom Golde, Messing, an Thüren, Stöcken, Gefäßen, oder Werkzeugen, kowánj, okowanj, n. 2) an Büchern, pukly, spl kowánj, n. 3) einer Waare, zádawa, f. 4) in eine Sache, sstralaup, m. Beschlag auf etwas legen, etwas in Beschlag nehmen, als Güter, Waaren ꝛc. zabawiti, zadržeti, zadržowati.

Beschlagen, etwas, mit Golde, Eisen, Messing ꝛc. befestigen, okowati, kowati, pobiti, pobjgeti, 2) ein Pferd, kowat, okowati, pokowati, 3) mit Bretern, prkny pobjgeti, pobiti, podlážiti, dlážiti, bedniti, 4) das Bau-

Holz behauen, otesati, otesáwati, 5) vom Schimmel, plesniwěti, zplesniwěti, zluknauti. 6) eine Wand, einen Stuhl, einen Tisch mit Wachsleinwand, pobjgeti, 7) mit Arreste beschlagen, zadržeti, wazbau stjžiti, do wazby dáti.

Beschlagen, das, Beschlagung mit Golde, Eisen, okowánj, pobjgenj, pobitj, n. 2) eines Pferds, kowánj, okowánj, n. 3) mit Brettern, pobjgenj, pobitj, podlážen j, dlážen j, bedněnj, n. 4) des Holzes, tesánj, otesánj n. 5) vom Schimmel, plesniwenj, 6) einer Wand, eines Stuhls, pobjgenj, n. 7) mit Arreste, do wazby dánj, n.

Beschlagen, particip. mit Golde, Eisen, kowaný, okowaný, 2) mit Bretern, pobigený, pobitý, podlážený, dlážený, bedněný) mit Schimmel überzogen, rotažený, 4) wie das Holz, otesaný, 5) mit Arreste, zadržený, 6) wie ein Pferd, kowaný, okowaný, pokowaný, 7) geübt, in etwas erfahren, honěný, zběhlý, wycwičený, dospělý.

Beschläge, n. einer Thüre, eines Buches, Wagens, Rades, Pferdes, kowáni, okowánj, pobitj, n. zum Jägerzeug, pukly.

Beschleichen, einen, přilauditi, přikrásti se k někomu, na někoho, 2) mit List betriegen, přelauditi.

Beschleichen, das, přilauděnj, přikradenj, n.

Beschleunigen, etwas, pospjssiti, přispjssiti s něčjm, das hat seinen Tod beschleuniget, to mu brzkau smrt způsobilo.

Beschleunigung, f. pospjssenj, přispjssenj, n.

Beschleyert, zakuklený, zawitý.

Beschließen, einen Entschluß faßen, festsetzen, zawřjti v sebe, vrčiti, vložiti, vzawřjti, eines Untergang beschließen, vrčiti něčj záhubu, er hat es bey sich beschlossen, on to v sebe zawřel, 2) endigen, zawjrati, zawřiti, eine Rede, zawřjti řeč, 3) urtheilen, zawjrati, ich urtheile so und so, gá zawjrám tak a tak, 4) verwahren mit einem Schlüsse, zawřjti, zamknauti, vzawřjti, 5) in sich fassen, zawjrati w sobě.

Beschließer, m. klječnjk, m.

Beschließerinn, f. kljčnice, f.

Beschlingen, s. Umschlingen.

Beschlossen, zawřený, es ist beschlossen, gest zawřeno, vzawřeno, vrčeno.

Beschluß. m. die Endigung, zawirka, záwěrka, f. záwěrek, m. zawjránj, zawřenj, 2) das Verschließen einer Sache, zawřitj, n. alles unter einem Beschluße, wsseckо pod gednjm zawřenjm, zawřitjm.

Beschmauchen, pokauřiti, okauřiti, pořaditi, vkauřiti, včaditi.

Beschmauchung, f. pokauřenj, okauřenj, počaděnj, n. včaděnj, n.

Beschmausen, einen, hodowati kwasyti, v někoho, s někým.

Beschmeißen, einen, oder etwas, etwas besudeln, vkydati, pokydati, zkydati, vwozyti, 2) bewerfen, mit Steinen, roházeti, vházeti, 3) wie die Insekten, posrati.

Beschmieren, mit Schmeer, d. i. mit Fettigkeit bestreichen, als Brod mit Butter, namazati, pomazati, 2) besudeln, beschmutzen, pomazati, als mit Kothe, blátem pomazati, zkydati, zmazati, zkáleti, pokydati, vbláti ti, zamazati, vmazati, pokáleti, vkáleti.

Beschmiert, pomazaný, zmazaný, zamazaný, vmazaný, zkálený, vkálený, mit Kothe, vblácený, blátem zkydaný, pokydaný, zmazaný.

Beschmierung, f. pomazánj, zmazánj, zamazánj, pokálenj, zkálenj, n.

Beschmitzen, sspiniti, vsspiniti, káleti, vkáleti, zkáleti, pokáleti,

vmaz...

wmauniti, zprzniti, s. besudeln, beschmutzen.

Beschmitzt, zprzněný, wsspiněný rc. s. besudlt, beschmiert.

Beschmitzung, wsspiněnj, zprzněnj, n. zprznilost, f. Besudlung.

Beschmutzen, s. wsspiniti, posspiniti, zasspiniti, possissmati, wssissmati, zasissmati, pokáleti, zkáleti, zprzniti, wkáleti.

Beschmutzt, wsspiněný, posspiněný, zasspiněný, possissmaný, wssissmaný, zassissmaný, pokálený, zkálený, zprzněný, wkálený.

Beschnauben, beschnaufen, očmuchati, očuchati.

Beschnaufeln, očuchati.

Beschneidehobel, m. obřezák, m.

Beschneidemesser, n. obřezacý nuž, obřezák, m.

Beschneiden, ořezati, wie die Knaben, obřezati, den Wein, winicy řezati, wie die Bäume, Wände, in dem Garten, klestiti, oklestiti, ořezati, die Hoffnung, die Ehre, Gelegenheit, Entschuldigung, nadégi, čest zlehčiti, přjležitost, wýmluwu wstřjhnauti, zamezyti, einem die Einnahme, Einkünfte, zteněiti přjgmy, die Flügel, ostřjhati, ein Buch, ořjznauti, ořezati, obřezati, Tuch, střjhati, postřjhati, Papier mit der Scheere, ostřjhati, mit dem Messer, ořjznauti, ořezati, das Brod, okrágeti, die Dukaten, okrágeti, ořezati.

Beschneiden, das, Beschneidung, f. ořezánj, n. der Knaben, obřezánj, n. obřjzka, f. des Weins, řezánj, n. der Bäume, klesstěnj, oklesstěnj, ořezánj, der Dukaten okrágenj, ořezánj, n.

Beschneider, m. klesstič, m.

Beschneidung, f. s. das Beschneiden.

Beschnitteln, ořezáwati, oklesstiwati.

Beschneyen, beschneien, zasněžiti, posněžiti, sněhem zasypati.

Beschneyet, beschneiet, posněžený, zasněžený, sněhem zapadlý, zasypaný, werden, sněhem zapadnauti.

Beschnippeln, okragowati, ostřihowati.

Beschnitten, ořezaný, wie der Wein, řezaný, wie die Bäume, klesstěný oklesstěný, ořezaný, wie ein Buch, ořjznutý, obřjznutý, wie das Brod, okrágený, wie die Dukaten, okrágený, ořezaný, wie die Knaben, obřezaný.

Beschnittener, m. obřezanec, m.

Beschnufeln, s. Beschnaufeln.

Beschönen, beschönigen, eine böse That, sein Vergehen, obalowati, zastjrati, barwu dáti, přistjrati, omlauwati, ljčiti s. Bemänteln.

Beschönung, Beschönigung, f. obal, m. přjstěra, f. barwa, poklička, f. zástěra, f. zastřenj, n. omluwa, f. ljčenj, n.

Beschoren, oholený.

Beschränken, einschränken, obmezyti, obmezowati, obkljčiti, swjrati.

Beschränkt, obmezený, obkljčený, skljčený, sewřený.

Beschreiben, eine That, ein Land, ein Gebäude, einen Menschen rc. wypsati, wypisowati, popsati, popisowati, 2) einen Bogen, ein Blatt voll schreiben, popsati, 3) in der Logik, einige Kennzeichen eines Dinges anführen, wypsati, es ist nicht zu beschreiben, nenj to k wypsánj, nelze to wypsati, 4) in der Geometrie, ein Vieleck, die Laufbahne, die Tage, wie die Sonne, die Gestirne, znamenati.

Beschreiber, m. wypisowatel, popisowatel, m.

Beschreibung, f. weypis, popis, m. (popsa, f. wypsánj, popsánj, m.

Beschreiten, besteigen ein Pferd, wsednauti na koně, 2) das Ehebette, wkročiti, wstaupiti do lože manželského, 3) die Gränzen, das Gebiet, das Haus, die Schwelle, kráčeti, kročiti, wkročiti, wkráčeti na meze, w okolj, w dům, na prah.

prah, du sollst meine Schwelle nicht mehr beschreiten, nemáš wjce na můg prah wkročiti, přes můg prah kročiti, nohau páknauti.
Beschreyen, bezaubern, uřikati, uřknauti, uhranauti, daß ichs nicht beschreye, bych to neuřknul, neuhranul.
Beschreyung, f. auře˚, m. uřknutj, uhranutj, n.
Beschrieben, wie eine That, ein Mensch, wypsaný, popsaný, ein beschriebenes Blatt, popsaný list, m.
Beschrien, uřknutý, uhranutý, 2) berüchtiget, wykřičený, rozkřičený, rozhlássený, übel berüchtiget seyn, zlopowěstným býti, zlé slowo mjti.
Beschroten, ohlodati.
Beschuhen, podrážeti, podrazyti střewiceemi, 2) einen Pfahl, obstkiti.
Beschuhet, obutý.
Beschuldigen, eines Dinges, winiti, obwiniti, obwiňowati, uwiniti z něčeho, nařjkati, nařknauti, fälschlich, osočiti.
Beschuldiger, m. obwinitel, winitel, m.
Beschuldiget, obwiněný, nařjkaný, nařčený, fälschlich, osočený.
Beschuldigung, f. winěnj, obwiněnj, uwiněnj, n. nařikánj, n. nářek, m. falsche, osočenj, n.
Beschummeln, s. Betriegen.
Beschuppen, betriegen, olaupiti, někoho.
Beschütten, posypati, 2) mit Wasser, politi.
Beschüttung, f. posypánj, 2) politj, n.
Beschützen, chrániti, ochrániti, ochraňowati, brániti, obraňowati, hágiti, ostřjhati, střjcy.
Beschützer, m. chrance, ochránce, chranitel, obránce, branitel, hágce, obhágce, obhagitel, m.
Beschützerinn, f. ochranitelkyně, f. ochrankyně, obhagitelkyně, f.
Beschützt, chráněný, ochráněný, obráněný, bráněný, hágený, obhágený.
Beschützung, f. ochrana, obrana, f. ochráněnj, hágenj, obhágenj, ostřjhánj, n. chráněnj, n.
Beschwägern, s. Verschwägern.
Beschwängern, s. Schwängern.
Beschwärzen, očerniti, počerniti.
Beschwatzen, bereden, durch Geschwätz bewegen, někoho namluwiti, napljskati mu, 2) sich mit einem, sstěbetati, possstěbetati s někým, 3) jemanden beschwätzen nachtheilig von jemand schwatzen, omluwiti, obauzeti někoho.
Beschwatzung, f. Beredung, namluwenj, n. 2) Nachrede, omluwenj, n.
Beschweifen, ocasem opatřiti, zaopatřiti.
Beschweißen, opotiti.
Beschweißen (Jägerwort) blutig machen, okrwáciti.
Beschwemmen, rozwodniti.
Beschwerde, f. těžkost, nesnáz, nesnadnost, obtjžnost, f. obtjženj, n. břemeno, mit Beschwerde, s nesnázý, s těžkostj, s nesnadnostj, s obtjžnostj, s obtjženjm, 2) alles, was man mit Widerwillen erduldet, was unangenehme Empfindungen hervorbringt, und die Empfindungen selbst, Krankheit des Halses, der Glieder, der Mutter, ingl. Noth, Gram, Sorgen, u. s. w. těžkost, f. 3) Klage, stjžnost, f. Beschwerde führen, stjžnost wésti.
Beschwerdschrift, f. stjžné psanj, n.
Beschweren, stjžiti, obtjžiti, obtěžowati, einen mit seinem Besuche beschweren, někoho swým nawsstiwenjm obtěžowati 2) sich über etwas, stěžowati, steyskati, obtěžowati sobě, na něco.
Beschwerlich, obtjžný, těžký, beschwerlich seyn, fallen, těžkým, obtjžným býti, wenn ich ihnen beschwerlich bin, gsemli gim těžek, obtjžný.
Beschwerlich, adv. obtjžně, těžce, nesnadně.

Beschwerlichkeit, f. těžkost, nesnáz, obtižnost, nesnadnost, f. obtižení, n. die Sache hat ihre Beschwerlichkeiten, ta wěc má swé těžkosti, nesnadnosti, ohne grosse Beschwerlichkeit, bez weliké nesnáze, těžkosti, obtižnosti, die Beschwerlichkeit des Besuchens, der Krankheit, obtižnost nawsstiwenj, těžkost nemocy, die Beschwerlichkeit des Lebens, Krieges, Feldzuges, těžkosti, nesnáze, nesnadnosti, obtižnosti.

Beschwerniß, s. Beschwerde, Beschwerlichkeit.

Beschwert, stjžený, obtjžený.

Beschwerung, f. über etwas, stěžowánj, n. stjžnost, f. steyskánj, n.

Beschwingen, opeřiti, owotiti.

Beschwören, eid ich bekräftigen, přisáhati na něco, k něčemu se zapřisáhnauti, něco přjsahau twrditi, dotwrzowati, 2) inständig bitten, swaté žádati, prosyti, bey Gott, pro Bůh, pro Boha prosyti, 3) bannen, zaklinati, den Teufel, die Geister, ďábla, duchy zaklinati.

Beschwörer, m. zaklinač, zaklinatel, m.

Beschwörung, f, eidliche, přjsaha, f. 2) der Geister, zaklinánj, n.

Beschworen, přjsahaný, přjsahau twrzený, dotwrzený, 2) zakletý.

Beseelen, obžiwiti, nadchnauti žiwotem, duchem, 2) mit Lebhaftigkeit, Anmuth versehen, obžiwiti, mit Muthe, zmužilosti dodati.

Beseelt, žiwý, nadchnutý, obžiwený.

Beseglen, beschiffen, plawiti se, po moři, po krajinách, 2) mit Segeln versehen, plachtami zásobiti, opatřiti.

Besegelt, beschifft, zplawený, 2) das Schiff ist wohl besegelt, ta lod dobře gest plachtami opatřena.

Beschblech, n. pozorowacý pljssek, m.

Besehen, obhljdnauti, prohljdnauti, opatřiti, spatřowati, spatřiti, obezřjti, shljdnauti něco, hleděti, patřiti, kaukati, djwati se, podiwati se na něco, bisweilen besehen, nahljžeti, nahljdnauti, nazýrati, sich im Spiegel besehen, wzhljžeti se w zrcadle, etwas beim Lichte, při swěcle se na něco djwat, na něco pohledět, se podiwat.

Beseichen, pomočiti, posсati, popikati, počičati, počurati.

Beseligen, oblahoslawiti, spasyti.

Beseliget, oblahoslawený, zblažený, spasený.

Beseligung, f. oblahoslawenj, zblaženj, spasenj, n.

Besen, m. chwossťisstě, kossťisstě, pometlo, n.

Besenbinder, m. pometlář, chwossťisstnjk, m.

Besengen, ožhnauti, opáliti.

Besenkraut, n. penjžek, m.

Besenstiel, m. držadlo v chwossťisstěte, v pometla, n.

Besessen, držený, 2) vom Teufel, čertem posedlý, obsedlý.

Besetz, n. ljmec m.

Besetzen, eine Stadt mit Soldaten, alle Zugänge, Wege, Thüre, osaditi, obsaditi, obsednauti, 2) einen Ort, ein Land mit Einwohnern, die Stadt mit Truppen, osaditi, obsaditi něgaké mjsto, něgakau zem, obywateli, wogáky. 3) den Garten mit Bäumen, Pflanzen, zahradu stromy, zrostlinami wysaditi, 4) den Tisch mit Speisen, Gästen, stůl gjdlami, hostmi obsaditi, osaditi, 5) ein Kleid mit Tressen, Borten, šaty prýmy, lemy, obložiti, 6) die Musik mit Leuten, Instrumenten, obsaditi, 7) eine Bank, einen Platz, zasednauti, 8) den Ring mit Steinen, prsten kameny wysaditi, 9) Strümpfe, punčochy podsaditi, wysaditi, 10) den Backofen, pec osaditi, 11) ein Amt, obsaditi.

Besetzt, osazený, obsazený, obsednutý, einen Ort besetzt halten, místo obsednauti, držeti, dieser Ort ist besetzt, to místo giž gest zasednuté.

Besetzschläger, m. beran, m. palice, f.

Besetzung f. eines Orts, osazenj, obsazenj, obsednutj, n. des Kleides, obložený, n. obkladek, m. der Musik, obsazenj, n.

Beseufzen, etwas, wzdychati pro něco, lkáti něco, pro něco, po něčem.

Besichtigen, prohližeti, prohljdnauti, opatřiti, s. Besehen.

Besichtiger, m. prohljdač, prohližitel, m. spatřitel, opatřitel, ohledatel, ohledáwač, m.

Besichtigung, f. prohližený, prohljdka, f. ohledánj, opatřenj, n.

Besiegeln, zpečetiti.

Besiegelung, f. zpečetenj, n.

Besiegen, den Feind, witězyti, zwjtězyti nad nepřitelem, přemocy pubogowati nepřitele, eine böse Leidenschaft, přemocy, přemáhati.

Besingen einen, etwas, zpjwati o někom, o něčem.

Besinnen sich, bedenken, überlegen, rozmysliti se, rozmeyssleti se, přemeyssleti, rozgimati, rozpakowati se, sobě na rozmysslenj, na pomysslenj bráti, was besinnst dich so lange? co se tak dlauho rozmeysslíš? 2) sich erinnern, pamatowati se, rozpomenauti se, vpamatowati se, er konnte sich lange nicht besinnen, nemohl dlauho wzpomenauti, se vpamatowati, ich besinne mich, pamatugi se, ich kann mich nicht darauf besinnen, nemohu na to wzpomenauti, se vpamatowati, 3) sich nicht besinnen, nicht bey sich seyn, nevpamatowati, nevpamatowati, nezpamatowati se, sich wieder besinnen, zu sich kommen, zpamatowati se, 4) entschliessen sich, rozmysliti se, haben sie sich besonnen, rozmyslili se, sich anders, sich eines Bessern, ginač, lepssj sobě smysliti, rozmysliti, vsmysliti, vsrozuměti, vpamatowati se. Besinnung, zpamatowánj. Besinnung, f. zpamatowánj, n.

Besitz, m. Besitzung, f. drženj, n. Besitz von etwas ergreifen, nehmen, w drženj něčeho wgiti, in Besitz nehmen, obsednauti něco, owazati se w něco, ein Königreich in Besitz nehmen, obsednauti králowstwj, im Besitze seyn, w drženj býti, Besitz ihres Herzens, wládnautj gegim srdcem, gměnj srdce, 2) Eigenthum, gměnj, n.

Besitzen, eigen haben, držeti, mjti, wládnauti něčim, was ich besitze, co mám, co držim, ein Gut besitzen, statek držeti, ein Land, mjti zem, wládnauti, jemandes Herz besitzen, srdce někoho mjti, wládnauti mocy srdcem, Stolz besitzen, pýchu mjti, prowoditi, pyssně sobě počjnati, wésti, Geiz, skaupě, skrbně sobě wésti, viel Gelehrsamkeit, Einsicht, ꝛc. welmi včeným, prozřetedlným býti, welikého vměnj, weliké prozřetedlnosti býti, Lebensart, mrawy na sobě mjti, 2) Eyer besitzen, seděti na wegcých.

Besitzer, Besitznehmer, m. držitel, m.

Besitzerinn, f. držitelkyně, f.

Besitzthum, n. s. Eigenthum.

Besoffen, ožralý, ochlastaný, ein Besoffener, opilec, ožralec, m. (ochlasta)

Besoffenheit, f. ožralstwj, opilstwj, n. opilost, f. ochlastánj, n.

Besohlen, podssiti, podsswati, podessew dáti.

Besolden, platiti, mzdu, záplatek dáti.

Besoldung, f. Sold, plat, záplatek, m. záplata, mzda, f. placenj.

Besonder, einzeln, zwlásstnj, saukromný, ein besonderes Buch von etwas schreiben, obzwlásstnj knihu o něčem psáti, besonderes Zimmer, zwlásstnj, saukromný pokoj.

kog, 2) sonderbar, trefflich, vorzüglich, zwlásstnj, obzwlásstnj, oblásstnj, přednj, ein ganz sonderbarer Mensch, obzwlásstnj, znamenitý, člowěk, eine besondere Schönheit 3) seltsam, podiwný, eine ganz besondere Tracht, přepodiwný, podiwný, diwný kroj.

Besonders, einzelnerweise, zwlásst, zwlásstně, obzwlásstně, porůznu, saukromj, eine Sache besonders stellen, něco zwlásst postawit, 2) sonderbarlich, vorzüglich, zwlásst, zwlásstě, obzwlásstě, oblásstně, předně, obzwlásstně, einen besonders lieben, někoho obzwlásstně, zwlásstě milowati.

Besonnenheit, f. smyslnost, f.

Besorgen, befürchten, báti se, obáwati se, starati se, starost mjti, einen Krieg besorgen, wogny se obáwat, bát, es ist zu besorgen, gest se co obáwat. 2) Sorge tragen, ostarati, obstarati něco, postarati se, pečowati o něco, jemandes Geschäfte, gednánj, práce něčj ostarati, starati se, pečowati o něčj gednánj, prácy, das Hauswesen, die Pferde besorgen, hospodářstwj, koně ostarat, opatřit, sprawowat, hleděti konj.

Besorger, m. ostaratel, starosta, m.

Besorgerinn, f. ostaratelkyně, f.

Besorglich, von der Sache, lopotný, besorgliche Umstände, lopotné okolostogičnosti, f. besorglicher Mensch, starostliwý, starawý, bogácný.

Besorglichkeit, f. Besorgniß, starostliwost, (bogácnost, f. obáwánj, n. strachowánj, n. strach,)

Besorgniß, f. obstaránj, ostaránj, m. starost, f. starawost, f. starostnost, pečliwost, 2) die Besorgung einer Gefahr, s. Befürchten, 3) s. Besorglichkeit, f. aus Besorgniß, ze starosti.

Besorgt seyn, fürchten, báti, obáwati se, starati se, starost mjti, 2) sorgen, daß etwas geschehe, s. besorgen.

Besorgung, s. Besorgniß.

Bespannen, den Wagen mit Pferden, zapřahati koně do wozu, 2) etwas abmessen, pjdj něco změřiti, 3) den Bogen, potahnauti.

Bespannung, f. zapřeženj, n.

Bespeien, mit Speicheln, popliti, popliwati, poplwati, 2) durch Erbrechen, pobliti.

Bespeien, das, poplwánj, n. 2) poblitj, n.

Bespicken, den Braten mit Speck, wyslaniti, slaninau protáhnauti, 2) sich womit, bereichern, omastiti se něčjm.

Bespiegeln, sich im Spiegel besehen, wzhljžeti, wzhljdati, wzhljdnauti se w zrcadle, 2) sich an anderer Leute Thun und Lassen, do skutků giných lidj gako do zrcadla se wzhljdati, sich an anderer Beyspielen bespiegeln, na giných lidj přjkladjch se wrážeti, přjklad, naučenj z giných sobě bráti, wzýti.

Bespiegelung, f. wzhljženj se, wzhljdnutj. n.

Besprechen, einen zur Rede setzen, domlauwati se někoho, 2) sich mit einem, rozmluwiti, rozmlauwati, promluwiti, rozpráwěti s někým, 3) eine Miethe, eine Waare, oder sonst etwas zu kaufen, smlauwati, smluwiti, 4) mit Worten bezaubern, zažehnati, žehnati.

Besprechung, f. domlauwánj se, n. 2) Unterredung, rozmluwenj, rozmlauwánj, rozmluwa, f. promluwenj, n. rozpráwka, f. 3) zum Kaufe, oder Miethe, smlauwa, vmluwa, f. smlauwánj, smluwenj, n. 4) zažehnánj, n.

Besprengen, kropiti, pokropiti, skropiti, die Wäsche besprengen, ssaty (bjlé) kropiti, sich mit Wasser, wodau se pokropiti, 2) das Fleisch mit Salz, maso solj posypati.

Be=

Besprengt, kropený, pokropený, skropený.
Besprengung, f. kropenj, pokropenj, skropenj, n.
Bespringen, auch zur Befruchtung, wskakowat, wskočiti.
Bespritzen, postřjkati, zastřjkati, wstřjkati.
Bespritzt, postřjkaný, postřjknutý, zastřjknutý, zastřjkaný, wstřjkaný.
Bespritzung, f. postřjkánj, zastřjkánj, postřjknutj, zastřjknutj, wstřjkánj. n.
Besser, lepšj, et was besser, něco lepšj.
Besser, adv. lépe, lépegi, ljp, lepšj, je eher je besser, čjm dřjw, tjm ljp.
Bessern, lepšiti, polepšiti, zlepšiti, opprawiti, ein Kleid, Haus, die Wege, šat, dům, cesty oprawiti, zprawowati, Strümpfe, Kleider, zprawowati, sich in Gesinnungen, Sitten, im Schreiben, Tanzen, lepšiti, polepšiti, naprawiti se, seine Umstände haben sich gebessert, okolostogičnosti geho se zlepšily, polepšily, wie ein Kranker, lepšiti, polepšiti se, wzýt, brát polepšenj na těle, lépe se mjt, der Kranke bessert sich, es bessert sich mit dem Kranken, nemocný se lépe má, lepšj, bere polepšenj, gemu lepšj; wie die Zeit, Nahrung, Handlung, Umstände, polepšiti, lepšiti, zlepšiti, naprawiti se, lépe se mjt, wzrst, im Lernen, lepšiti se
Besserer, m. naprawitel, oprawitel, zlepšitel, m.
Besserung, f. lepšenj, polepšenj, oprawenj, naprawenj, n. náprawa, f. des Lebens, polepšenj, n. eines Kleides, Hauses, Weges, oprawenj, zprawenj, zprawowánj, n. zpráwa, f. des Kranken, lepšenj, polepšenj, n. Es läßt sich mit dem Kranken zur Besserung an, začjná nemocnému lépe býti. Besserung eines Erblehens, zlepšenj, Besserung eines Lasterhaften, Ungesitteten, náprawa, polepšenj, n.
Bestallung, f. Dienst, wstanowenj, n. 2) Besoldung, plat, wplatek, m. Bestallung nehmen, plat, wplatek bráti, wzýti.
Bestand, m. Dauer, stálost, f. stánj, n. Bestand haben, stálost, stánj mjti, du hast hier keinen Bestand, nemáš zde žádného stánj, stálého bydla, mit Bestand der Wahrheit, des Ansehens, Rechtens, bez prawda, wážnost, práwo obstálo, oder bez wrazu, bez wgmy prawdy, wážnosti, práwa, 2) Pacht, Miethe, nágem, m. in Bestand nehmen, nagjti, nagjmati, 3) das jenige was stehen, oder übrig bleibt, zůstawek, weybytek, m.
Beständer, pronágemnjk, m.
Bestandgärtner, m. názemný zahradnjk.
Bestandgüter, plur. statkowé nagatj, m.
Bestandtheil, m. částka sámostatná, f. látka, hmota, f.
Bestandtheilchen, plur. začátkowé, žiwlowé, m. částečky. f.
Beständig, standhaft, unveränderlich, stálý, beständige Freundschaft, Gesundheit, Gegenwart, Witterung, stálé přátelstwj, zdrawj, n. stálá přjtomnost, &c. f. 2) immerwährend, wstawičný, wstawný, stálý, beständiger Zank, wstawičná wáda, beständiger Friede, wstawičný, stálý pokog, beständig seyn, bleiben, stálým byti, zůstati, beständige Farbe, stálá barwa.
Beständig, adv. stále, wstawičně, wstawně.
Beständigkeit, f. stálost, f. das Immerwähren, wstawičnost, f. wstawičenstwj, wstawnost, stálost f.
Bestärken, twrditi, vtwrditi, stwrditi, stwrzowati, vtwrzowati, potwrditi, potwrzowati, pewniti,

tes, einer Stelle, eines Begriffs, Satzes, die Zeit, vrčiti, vložiti, vstanowiti, zur bestimmten Stunde, w vrčitau hodinu.

Bestimmung, die, vstanowenj, zřjzenj, n. 2) Verordnung, vstanowenj, nařjzenj, zřjzenj, n. 3) Einschränkung, Bestimmung eines Wortes, Begriffs, Satzes, vloženj, vrčenj, n. 4) Beruf, vloženj, n. powolánj, vstanowenj, 5) Entscheiden, rozhodnuti, Bestimmtheit, f. vrčitost, f. vrčenost, f.

Bestimmt, wie jemand zu etwas, vstanowený, zřjzený, 2) wie eine Sache, odhodlaný, vstanowený, 3) festgesetzt, vložený, vstanowený, vrčený, 4) wie ein Wort, Begriff, eine Zahl, vrčený, vrčitý, vstanowený.

Bestmöglichst, dle možnosti, což možného, pokudž to možné, dle wssj možnosti,

Bestochen, penězy porussený, postřelený, vplacený.

Bestocken, krowatěti, zkrowatěti, otawiti se, zotawiti se,

Bestossen, sich, vstrčiti, vrazyti se, wie ein Tuch, eine Holzarbeit, Zeug, vbjrati,

Bestoßfeile, f. ssaustacý pilnjk, m.

Bestoßhobel, m. vbirák, m.

Bestrafen, potrestati, strestati, trestati, kárati, zkárati, mit Worten, slowy pokárati, potrestati.

Bestrafer, m. potrestatel, trestatel, m.

Bestrafung, f. potrestánj, strestánj, n. mit Worten, pokáránj, potrestánj slowy, n.

Bestrahlen, oblesknauti, oswěcowati paprsslkami, paprsslkowati na něco, paprssky pausstěti, střjleti.

Bestrahlt, oblesknutý, oswjcený.

Bestreben, sich, snažiti se, wynasnažiti, přičiniti se, vsylowati, snažnost přičiniti, přiložiti, wynaložiti, sich nach Ruhm, oslávu se snažit, o slávu vsylowat.

Bestreben, das, Bestrebung, f. snaženj, wynasnaženj, snaženstwj, přičiněnj, vsylowánj, vsylj, n. snažnost, f.

Bestreichen, pomazati, obmazati, namazati, potřjti, natřjti, mit Farben, barwami natřjti, napustiti, protáhnauti, 2) mit Geschütze, Kugeln berühren, zasahati, zasáhnauti, 3) diese Festung bestreicht die Stadt, pewnost ta dotýká se města.

Bestreiten, den Feind, ein Land, pobogowati, bogem dobýwáti, 2) einen Satz, odpjrati, odbogowati, odbog činiti, odpor wésti, hlásti něčemu, 3) die Unkösten, nikřnauti, podniknauti. zastaupiti, wésti autraty, eine Arbeit, ihr gewachsen seyn, prácy podniknauti, podstaupiti, zastati, wyhowěti, odolati, Haushaltung, hospodářstwj zastati, der etwas bestreiten kann, který s něco býti může, který něco vmj podniknauti, zastati. rc.

Bestreiter, m. des Kriegsheers, pobogowatel, m. 2) eines Satzes, odbůgce, odbogujk, odpornjk, odpůrce, m.

Bestreitung, f. pobogowánj, n. 2) eines Satzes, odpor, odbog, m. odbogowánj, odpjránj, n. 3) der Unkösten, autrat wedenj, nikřnutj, podniknutj, zastaupenj, der Arbeit, podniknutj, podstaupenj, zastánj, wýhowěnj, odolánj práce, 5) der Haushaltung, zastánj hospodářstwj, n.

Bestreuen, posypati, potrausyti, 2) das Grab mit Blumen, hrob kwjtjm postlat potrausyt.

Bestreuet, posypaný.

Bestreuung. f. posypánj, n. potrausenj. n.

Bestrichen, pomazaný, namazaný, natřený, potřený.

Bestricken, splesti, zaplesti, oplesti, 2) figür mit unsichtbaren Banden, nástrahami, osydly ople-

sti,

ßi, osydly polécy, osydlem lapiti, w osydlo, w leč lapati, zaplesti, osydliti, nástrahami otáčeti, einen Ball bestricken, mič oplesti, opljtati, bestrickt werden, nástrahami otáčjn býti, nástrahami a osydly opleteuu, w osydla zapleteuu, polécenu býti.
Bestrickung, f. zapletenj, osydlenj, n.
Bestritten, robogowaný, bogem dobytý.
Beströmen, přetékati.
Bestürmen eine Stadt, zteknauti, ztecy, dobýwati, zlezti město, na město pohrom učiniti, dotřjti, dotjrati, dorážeti, 2) wie die Affekten die Seele, zbauřiti, bauřiti, dogjmati, nepokogiti, 3) jemanden mit Bitten, Verwürfen, brdliti, dotjrati, dorážeti; dogjmati někoho, 4) wie der Wind, die Wellen, bauřiti na něco, dorážeti na něco.
Bestürmer, m. dobýwatel, m.
Bestürmung, f. der Stadt, zteknutj, zlezenj, dotřenj, dobýwánj města, n. pohrom, m. des Gemüthes, zbauřenj, n. pohrom, m.
Bestürzen, rmautiti, kormautiti, zarmautiti, zkormautiti.
Bestürzt, zkormaucený, zarmaucený, bestürzt seyn, zkormauceným, zarmauceným býti, machen, rmautiti, kormautiti, zarmautiti, zármutek vdělati, werden, rmautiti, kormautiti, zarmautiti se.
Bestürzung, f. zámutek, zármutek, m. zkormaucenj mysli, n. Bestürzung machen, zármutek vdělati, způsobiti.
Besuch, m. nawsstiwenj, n. Besuch machen, abstatten, ablegen, nawsstiwenj složiti, wykonati, Besuch annehmen, nawsstiwenj přigmauti, verbitten, zapowěděti, haben, nawsstiwenj mjti. Zu jemand zum Besuche kommen, přigjt někoho nawsstiwit, 2) bey den Jägern, čekánj. n.
Besuchen, nawsstiwiti, oft besuchen, nawsstěwowati, choditi, 2) bei den Jägern, na čekánj gjti.
Besucher, m. nawsstiwitel, öfterer nawsstěwowatel, m.
Besuchung, f. Besuch.
Besudeln, zprzniti, zkáleti, vkáleti, pokáleti, zmazati, pomazati, die Kleider, ssaty zkálet, zmazat, pomazat, seine Hände mit unschuldigem Blute, seinen Wandel mit Lastern, ruce swé newinnau krwj, žiwot hřjchy, zprznit, possřwrnit. f. Beflecken.
Besudelt, zprzněný, zprznělý, zkálený, vkálený, pokálený, zmazaný, pomazaný.
Besudelung, f. zprznilost, f. zprzněnj, zkálenj, vkálenj, pokálenj, n. zmazánj, pomazánj.
Besungen, zpjwaný.
Betäfeln, dcky položiti, dlážiti.
Betagt, alt, letitý, wěkem, lety sesslý, wěkowitý, dlauhowěký.
Betasten, etwas, pěstowati, makati, omakati, ohmatati, ossmatati něco, tknauti, dotýkati se něčeho.
Betastet, pěstowaný, omakaný, dotýkaný, ohmátaný.
Betastung, f. pěstowánj, makánj, omakánj, ohmatánj, tknutj, dotýkánj, n.
Betäuben, taub machen, wie der Donner, oder sonst ein Schall, hlussiti, ohlussiti, zhlussiti, zahlussiti, 2) wie ein Glied, den Nerv, den Schmerz, die Empfindung, vmrtwiti, zmrwiti, bestürzt, betäubt machen, schrecken, aller Empfindung der Sinne berauben, ohromiti, omráčiti, zmámiti, omámiti, pomámiti.
Betäubend, pohromný.
Betäubt, vom Donner, oder sonst von einem Knall, ohlussený, zhlussený, 2) wie ein Glied, oder Nerv, vsnulý, zdřewnělý, zmrtwělý, betäubt werden, wie ein Glied oder Nerv, vsnauti, zmrtwěti, zdřewěněti, 3) vom Schrecken der Sinne beraubt, ohromený,

mený, omráčený, zmámený, omámený na mysli, zdřewnělý, zmrtwělý, vom Schrecken betäubt werden, ohromenu, omráčenu, zmámenu, omámenu býti, zdřewěti, zmrtwěti hrůzau.
Betäubung, f. des Donners, Knalls, oder starker Musik, hlussenj, ohlussenj, zhlussenj, 2) Bestürzung, Schrecken, die Beraubung aller Sinne, ohromenj, zmrtwěnj, zdřeweněnj, n. 3) Unempfindlichkeit, der Zustand der Sinnenberaubung zmrtwělost, f. vsnutj, zmrtwěnj, zdřeweněnj, n.
Beten, bethen, modliti se, pomodliti se.
Beten, das, modlenj, pomodlenj. n.
Beter, m. modlitel, modlitebnjk, m.
Beterinn, f. modlitelkyně, modlitebnice, f.
Betglocke f. zwon na modlenj, m.
Bethauen, porosyti, vrosyti.
Bethaus, n. modlitebnice, modlitebna, f. dům modlitebnj, dům modlitby, m.
Bethaut, porosený, vrosený.
Bethauung, f. porosenj, n.
Betheilen, viele, alle, poděliti.
Betheuerlich, s pogisstowánjm, s dogisstowánjm.
Betheuern, gistiti, pogisstowati, dogisstowati něco, zaříkati se k něčemu, bei allem was heilig ist, Boha se dokládati.
Betheuerung, f. gisstěnj, pogisstowánj, dogisstowánj, zaříkánj, n.
Bethören, (verblenden) mámiti, omámiti, zmámiti, pomámiti, ossáliti, třesstiti, ztřesstiti, blázniti, zblázniti, hlupiti, ohlupiti.
Bethörlich, adv. mamičně.
Bethört, mámený, omámený, pomámený, ossálený, zmámený, třesstěný, ztřesstěný, blázněný, zblázněný, ohlupený.
Bethörung, f. mámenj, omámenj, pomámenj, ossálenj, zmámenj, mamictwj, třesstěnj, ztřesstěnj, blázněnj, ohlupenj, n.
Bethränen, oslzeti.
Bethränt, oslzelý, beträhnt seyn, slzeti.
Betitteln, nazwati, nazýwati, (tytulowati.)
Betittelt nazwaný, nazýwaný.
Betonie, f. bukwice, f.
Betracht, m. s. Betrachtung, Rücksicht.
Betrachten, mit den Augen des Geistes, rozgjmati w mysli, na mysli přemjtati, w mysli rozbjrati, pozorowati, sstřiti, 2) Imgleichen betrachten, um seine Handlung darnach einzurichten, mit Entschluß auf den Willen, auf etwas sehen in einem Entschluße, pozorowati, sstřiti, pozor mjti na něco, ich betrachte seine Armuth, Jugend, pozorugi geho mladost, chudobu, 3) mit den Augen, des Körpers, pozorowati, sstřiti něco.
Betrachtung, f. rozgjmánj, myslopatřenj, přemjtánj w mysli, na mysli, rozbjránj w mysli, n. 2) mit den Augen, des Körpers, pozor, m. pozorowánj, sstřenj, n. sstrnost, f. 3) Andacht, Erbauung, swaté rozgjmánj, přemysslowánj, n. Betrachtungen anstellen, rozgjmati, rozgjmánj činiti, 4) in Betrachtung dessen, der Sache, z ohledu toho, té wěcy, das habe ich in Betrachtung des Vaters, deiner Jugend gethan, to gsem z ohledu, wzhledem twého otce, twé mladosti udělal, dieß kömmt nicht in Betrachtung, na to se nesstřj, etwas in Betrachtung ziehen, na něco pozorowati, sstřiti.
Betrachtungswerth, pozoru, pozorowánj, sstrnosti hodný.
Beträchtlich, znamenitý, drahný, beträchtliche Zahl, drahný, znamenitý, hodný počet, beträchtlicher Schaden, znamenitá, nemalá sskoda, beträchtlich werden, drahniti, podrahniti se.

Betrag, m. Belauf, Summe, weynosek, weynos, m. summa, f.
Betragen, sich verhalten, aufführen, chowati se, wésti sobě, 2) bezeugen sich gegen einen höflich, propůgčiti se někomu zdworile. 3) betragen, ausmachen, eine gewisse Summe, obnássetі, wynássetі, wie hoch beträgt sich die Schuld, wie viel beträgt die Schuld, mnoholi ten dluh w sobě obnássj, mnoholi ten dluh wynássj?
Betragen, das, Aufführung, chowánj, wedenj, n. 2) gegen einen, propůgčenj, n.
Beträubelt, hroznatý.
Betrauern, želeti, oželeti, smutek nésti.
Betrauert, želený, oželený.
Betrauernswerth, želenj, oželenj, smutku hodný, 3) von der Sache, žalostiwý, smutný.
Beträufeln, beträufen, pokapati, kapati, pokwapati.
Beträufelt, pokapaný, pokwapaný.
Betreff, m. in Betreff dessen, z příčiny, příčinau toho, za příčinau toho, w příčině, teykagic se toho.
Betreffen, angehen, dotýkati se, týkati se, tknauti se (něčeho) přináležeti, betreffend, was das betrift, co se toho tkne, týče, dotýče, was mich betrift, co se mne dotýče, týče, tkne, es betrift mich, ke mně to přináležj, mne se to dotýká, týká, tkne, týče, es betrift meine Ehre, to se mé cti týká, dotýká, 2) figürl. es hat mich kein Unglück betroffen, žádné neštěstj mne nenapadlo, Furcht, Schmerz hat mich betroffen, strach mne napadl, na mne připadl, bolest mne napadla, na mne připadla, 3) ich bin betroffen, gsem skormaucený, zaražený, betroffen seyn, skormaucenu býti, er war darüber betroffen, byl nad tjm skormaucený, zaražený, zarazyl se nad tjm, 4) über einer bösen That antreffen, dopadnauti, postjhnauti.
Betreiben, etwas, befördern, vlehati na něco, kwapiti s něčjm, wygednáwati, wykonáwati, před se konati, ke koncy wésti, přiwesti, přiwáděti.
Betreten, die Schwelle, das Haus, Land, wkročiti, wegjti na prah, do domu, do země, einen Weg, wybrati se na cestu, jemandes Fußstapfen, šlapati, kráčeti na stopy někoho, nakročiti na něčj stopy, nastaupiti na něčj šlepěge, die Kanzel, wkročiti, od. wstaupiti na kazatedlnicy, 2) betreten einen, über, in, mit etwas, dopadnauti, postjhnauti, zastjhnauti, stjhnauti někoho, přistjhnauti na někoho, betreten werden über od. in etwas, dopadenu, zastjženu, postjženu býti w něčem.
Betreten, adj. omámený, seyn, omámenu býti.
Betretungsfall, m. postjženj, dopadenj, zastjženj příhoda, f.
Betreufeln, pokapati.
Betrieb, m. ponuknutj, n. auf jemandes Betrieb, náwodem, ponuknutjm něčjm.
Betrinken, opiti, opogiti, přepiti.
Betroffen, zkormaucený, pomámený, zmámený, zarážený.
Betroffenheit, f. zkormaucenost, pomámenj, zkormaucenj, n.
Betrogen, oklamaný, zklamaný, podwedený, ošjzený, osskrábaný, werden, oklamánu, podwedenu, zklamánu, ošjzenu býti.
Betröpfeln, betropfen, pokapati, pokwapati.
Betrüben, betrübt machen, rmautiti, zarmautiti, zarmucowati, kormautiti, (zkaliti) 2) sich betrüben, betrübt seyn, zarmucowati se,

trůbt seyn, rmautiti, zarmautiti se, smutiti se, mutiti se.

Betrůbniß, f. zamutek, zármutek, m. žalost, f. zarmaucenj, n. zarmaucenost, f.

Betrůbt, zarmaucený, zkormaucený, smutný, betrůbte Zeiten, zarmaucenj časowé, m. es, dieß ist betrůbt, ge wěc smutná.

Betrůbung, f. kormaucenj, rmaucenj, zarmaucenj, n. zkormaucenj.

Betrug, m. klam, podwod, ssizunk, ssеyd, m. ssrabunk, m. oklamánj, ossizenj, osskrábánj, n. s. Betrůgerey.

Betrůgen, betriegen, oklamati, ossiditi, osskrábati, podwesti, podwáděti, sich in der Hoffnung, zmeyliti se w naděgi, ich habe mich in meiner Meynung, Hoffnung betrogen, mé domněnj, (má naděge) mne zmeylilo, zklamalo, má naděge mne zmeylila, zklamala,

Betrůger, m. Betrieger, oklamowatel, klamař, podwodnjk, pokladač, sseydýř, m.

Betrůgerey, f. Betrůglichkeit, sseydýřstwj, klamánj, oklámánj, pokládánj, podwáděnj, osskrábánj, podwodnictwj, n. s. Betrug.

Betrůglich, betrůgerisch, podwodný, klamawý, betrůgliche Hoffnung, Weg, mylná, omylná naděge, cesta, f.

Betrůglich, adv. podwodně, klamawě, betrůglich mit einem umgehen, podwodně s někým zacházeti, obcházeti, handeln, podwodně gednati.

Betrůglichkeit, f. podwodnost, f. klamawost, f. omylnost, f.

Betrunken, opilý, zpilý, opogený, přepitý, opitý.

Betrunkenheit, f. opilost, f. opilstwj, n. opogenost, f.

Betschwester, f. modlářka, f.

Betstube, f. modlitebna, modlitebnice, f.

Bethstuhl, m. stolice modlitebnj, klekadlo, n.

Betstunde, f. hodina k modlenj, f.

Bettag, m. den k modlenj, den modlenj, modlitby, modlicý den, m.

Bett, n. Lagerstätte, postel, f. lůže, lože, n. zu Bette, in das Bette gehen, na lůže, do postele gjti, spát, ležet gjti, im Bette liegen, na lůži, w posteli ležet.

Bettbret, n. lojnj prkno, n.

Bettchen, n. postýlka, f. lůžko, n.

Bettdecke, f. přikrywadlo, n.

Bette, n. postel, f. lůže, lože, n. ein kleiner, swětničné, malé lůžko, n. ein Federbette, peřina, f. Unterbett, spodnj peřina, spodnice, f. podestlánj, n. Deckbett, prostěradlo, n. přikrywka, plachta, f. ein kleines, prostěrádko, n. plachetka, f. ein Bettkůssen, peřinka podhlawnj, podhlawnička, f. zu Bette gehen, na lůže gjti, ležet, spat gjti, zu Bette liegen, w posteli ležeti, spáti, aus dem Bette aufstehen, z lůže wstáti, ode sna wstáti, Bette machen, lůže stláti, ustlati, postlati, připrawiti, strogiti.

Bettel, der, das Betteln, žebrota, f. dem Bettel nachhängen, im Bettel herumlaufen, žebrotau chodit, žebroty se chytit, 2) eine schlechte, geringe Sache, darečka, f. tiřerka, f. čač, f.

Bettelarm, chudičký, přechudý, přepsotný, bettelarm werden, na mizynu přigiti, na žebrotu přigiti, ožebrateti.

Bettelarmuth, f. žebráctwj, chodcowstwj, n. žebrota, f.

Bettelbrief, m. list žebroty, m.

Bettelbrod, n. chléb žebrácký, m.

Bettelbube, m. žebrawý, žebrácký chlapec.

Betteley, f. žebrota, f. žebráctwj, n.
Bettelhaft, žebrácký, žebrawý, chodcowský, bettelhafter Zustand, staw žebrácký, m. 2) armselig, elend, žebrácký.
Bettelhaft, adv. žebrawě, chodcowsky, 2) armselig, žebrácky,
Bettelleute, pl. m. žebrácy.
Bettelmann, s. Bettler.
Bettelmönch, m. žebrawý kněz, mnich, m.
Betteln, žebrati, chodcowati, betteln gehen, žebrat choditi, žebrotau, na žebrotu choditi.
Betteln, das, žebránj, chodcowánj, n. žebrota, f.
Bettelorden, m. žebrawá řehola, f.
Bettelsack, m. žebrácký pytel, m.
Bettelstaat, m. žebrácká paráda, f.
Bettelstab, m. hůl žebrácká, f. an den Bettelstab bringen, na mizynu, na žebrotu přiwesti, an den Bettelstab kommen, na mizynu, na žebrotu přigjti, přiwedenu býti, k žebrácké holi sáhnauti, na kámen wysednauti.
Bettelstudent, m. žebrawý žák, m.
Bettelvogt, m. zpráwce žebráků, žebrácký, m.
Betten, das Bette machen, stláti, postlati, vstlati, wie man sich bettet, so schläft man, gak sy vsteleme, tak ležjme, tak spjme.
Bettgenosse, m. sauložnjk, m.
Bettgenossin, f. sauložnice, f.
Bettgestelle, n. s. Bettstatt.
Bettkammer, f. ložnice, ložnj, lehacý komora, lehárna.
Bettlägerig, krank, churawý, nezdužiwý, stonawý, stůnjcý, bettlägerig werden, seyn, rozstonati se, roznemocy se, zmalatněti, zastonati, stonati.
Bettlein, n. postýlka, f. lůžko, n.
Bettler, m. žebrák, chodec, m. zum Bettler machen, na žebráka přiwesti, žebrákem vdělati, zum Bettler werden, na žebráka přigjti.
Bettlerinn, f. žebračka, f.
Bettlerisch, žebrawý, chodcowský, s. Bettelhaft.
Bettlerisch, adv. žebrawě, žebrácky, chodcowský.
Bettlerslaus, f. lupen, řepjk menssj.
Bettlersmantel, m. Bettlersrock, chodcowský plásst, chodecký oděw, spláceuý kapart, m.
Bettmacher, m. stlač, m.
Bettpfanne, f. wyhřjwadlo, ohřiwadlo, n. kuthan, m.
Bettsack, m. wak, pytljk na peřiny.
Bettstatt, f. postel, f. lože, n.
Bettstelle, f. postel, f.
Bettstollen, m. noha v lože, v postele, podpora postele, ložnj, f.
Bettstreu, n. postlánj, podstlánj, podestlánj, n.
Bettstroh, n. ložnj sláma, f.
Betttisch, m. ložnj stůl, m.
Betttuch, n. prostěradlo, n. plachta, f.
Bettvorhang, m. ložnj opona, f. ložnj zawěsydlo, zastřenj, n.
Bettwärme, f. Bettpfanne.
Bettzieche, f. powlaka, f.
Bettzimmer, n. ložnice, f.
Betünchen, s. Tünchen.
Betze, f. Bätze, Pätze, tjsta, tjstka, čubka, f. gemeine Betze, obecnj ženka, f. čubka, čubice, f.
Beuchen, s. Laugen.
Beuge, f. ohbj, n. 2) bey den Böttchern, oblauk, m.
Beugen, ohybati, ohnauti, nahybati, nahnauti, sehnauti, skloniti, der Baum beugt sich, strom se ohybá, 2) sich beugen, shýbati, na od. sehnauti se, naklonowati, skloniti se, sich vor jemand, klaněti se někomu, pokloniti se, wie die Bäume unter

kast, prohybati se, 3) sich beugen lassen wie ein Mensch, dáti sebau hnauti, se oblomiti, obměkčiti, pohnauti, das sich beugen läßt, ohebný, ohbitý, hebký, ohnutedlný, sklonitedlný, 4) beugen wie ein Schmerz, Unfall, Bürde, oder wie Gott durch ein Trübsal, Unfall, skloniti, sehnauti, shrbiti, porazyti, Gott hat ihn gebeugt, Bůh ho sklonil, 5) das Recht, práwo přewracet, 5) Worte dekliniren, slowa ohybat, na konecy ge měnit.

Beugsam, s. biegsam.

Beugung, f. ohýbánj, skloněnj, skloňowánj, sehnutj, ohnutj, nahnutj, nakloněnj, n. an einem Rade, křiwolakost, f.

Beule, f. Baule, Beulchen, baule, f. baulička, f. eine böse, hlíza, f. Beulen kriegen, baulowatěti.

Beunruhigen, nepokogiti, znepokogiti.

Beunruhigung, f. nepokogenj, n.

Beurkunden, doswědčowati.

Befestigen, zpewniti, vpewniti, hraditi, pewniti.

Bevölkern, zlidniti, lidem naplniti.

Bevölkerung, f. zlidněnj, naplněnj lidem, n.

Bevollmächtigen, zplnomocniti, plnau moc dáti, plné mocy propůjčiti, zmocniti někoho.

Bevollmächtigter, m. plnomocnjk, m.

Bevollmächtigung, f. plnomocenstwj, n. plnomocnost, f.

Bevor, ehe, dřjw, dřjwe, prw, prwé, 2) ehe als, als bis, nežli, až.

Bevorab, bevoraus, zwlášstně.

Bevorstehen, nastáwati, w zápětj býti, bevorstehend, nastáwagicý, w zápětj gsaucý.

Bevortheilen, zklamati, oklamati, ossiditi, podwesti, (přechytřiti) podskočiti.

Bevortheilung, f. zklamánj, oklamánj, ssizuňk, podwod, sseyd, m.

Beurlauben jemanden, fortgehen lassen, propustiti někoho, odpustiti někoho, odpusstěnj, dowolenj dáti, dopustiti, aby přissli, aneb táhli, 2) sich beurlauben, poraučeti se, laučiti se.

Beurlaubter, m. dowolenec, odpusstěnec, m. propusstěný.

Beurlaubung, f. odpusstěnj, dopusstěnj, dowolenj, pusstěnj k odgitj, n. laučenj, n.

Beurtheilen, posuzowati, posauditi, rozsuzowati, rozsudek činiti, sauditi.

Beurtheilung, f. posauzenj, rozsauzenj, n. rozsudek, m. saud, m.

Beurtheilungskraft, f. saud, rozsudek, m. moc rozsauditedlná, f.

Beute, f. kořist, lanpež, f. aushonek, wzátek, m. der sie macht, kořistnjk, 2) der Becker, djže, f. 3) ein Bienenstock, aul, m. Beute machen, kořist bráti, dělati, kořistiti se, tete, große Beute machen, skořistiti se, welice se skořistiti, auf Beute ausgehen, na kořist wybjhati.

Beutel, m. měssec, wak, waček, pytljk, m. tobola, f. tobolice, f. tlumok, m. Beutel dadurch man Mehl ſträubet, pytljk maučný, m. bey den Böttchern, palička, f.

Beutelkasten, m. maučnice, f. maučná truhla, f.

Beuteln, pytlowati, prosýwati, 2) ssumowati, wytřásati, sich, potřásati, otřásati se.

Beutelrieme, f. řemen v měsſce, m.

Beutelschneider, m. Beutelfeger, měssečnjk, tasskář, m.

Beutelsack, m. maučný pytljk, m.

Beutelsieb, n. seyko, sýtko, n.

Beutelwerk, n. pytlowánj, n.

Beuten, kořistiti, kořist dělati.

Beut-

Beutlein, waček, sáček, pytlíček, m. měssček, m. tobolka, f.
Beutler, m. wačkář, měssečnjk, tobolář, tobolkař, tobolečnjk, m.
Bewachen, hljdati, opatrowati, střjcy, ostřjhati
Bewachung, f. hljdánj, ostřjhánj, opatrowánj, n.
Bewachsen, obrůsti, porůsti, obrostati, porostati, 2) im Wachsen überziehen, porůsti, obrůsti.
Bewachsen, adj. porostlý, obrostlý.
Bewaffnen, ozbrogiti, zbrogj odjti, ozbraniti, ozbrogniti.
Bewaffnet, ozbrogený, zbrogný, oděný, ozbrogněný, branný, Bewaffneter, oděnec, m. mit bewaffneter Hand, brannau rukau.
Bewaffnung, f. ozbrogenj, zbrogi oděnj, ozbrogněnj, ozbraněnj, n.
Bewähren, zdůstogniti, potwrditi, schwáliti, doljčiti.
Bewährt, zdůstogněný, potwrzený, schwálený, bewährter Skribent, hodnowěrný pisák.
Bewährung, f. zdůstogněnj, potwrzenj, schwálenj, n. doljčenj.
Bewahren, behüten, zachowati, opatřiti, vor etwas, ostřjhati, opatrowati, opatřiti, sich, etwas vor der Kälte, opatřiti se, něco před zymau, bewahre Gott, uchowegž, zachowegž Bůh.
Bewahrer, m. zachowatel, strážce, opatrownjk, ochránce, chranitel, m.
Bewahrung, f. zachowánj, opatřenj, n. 2) chráněnj, ochráněnj, ostřjhánj, opatrowánj, n. opatřenj, n.
Bewandert, in etwas, zběhlý w něčem, nicht bewandert, nezběhlý.
Bewandt, způsobený, zřjzený, s. beschaffen.
Bewandtniß, f. způsoba, powaha, f. s. Beschaffenheit, Bewandtniß haben, způsobenu býti, mit mir hat es eine ganz andere Bewandtniß, daleko ginač semnau gest, es hat diese Bewandtniß, takto to gest způsobeno, zřjzeno, takowý gest toho způsob, takowá powaha,
Bewässern, wodau skropowati, napausstěti, podpausstěti, swlažowati, zawlažowati.
Bewässert, wodau skropený, napusstěný, podpusstěný, swlažený, zawlažený.
Bewässerung, f. swlažowánj, wodau skropowánj, n.
Bewegbar, hnutedlný, heybawý.
Bewegbarkeit, f. hnutedlnost, heybawost, f.
Bewegen, hýbati, hnauti, pohybowati, pohnauti, kein Körper kann den andern bewegen, wenn er nicht selbst in Bewegung ist, žádné tělo nemůže giným pohnaut, gestli se samo nehýbe, 2) die Gemüther, pohnauti, hnauti mysly, zu etwas, k něčemu pohnauti, popuditi, der leicht zum Zorne bewegt wird, popudliwý k hněwu, bewegende Kraft, moc pohybugjcý, f. sehr bewegt, w mysli pozdwižený, zbauřený popuzený, was hat dich dazu bewogen? co tě k tomu pohnulo? 3) Unruhe verursachen, pozdwihnauti, wzbauřiti.
Bewegfeder, f. pero pohybowacý, hýbacý, m.
Beweglich, wie ein Körper, hýbawý, hýbacý, hnutedlný, pohnutedlný, 2) eine bewegliche Rede, kázanj pohnutedlné, n. řeč pohnutedlná, f. 3) bewegliches Gut, mowitý, mohowitý statek, m. zbožj, gměnj, n. mohowitost, f. bewegliche Güter, swršky, nábytky, m. plur.
Beweglich, adv. hýbawě, pohnutedlně, 2) beweglich reden, bitten, pohnutedlně mluwiti, prosyti.

Beweglichkeit, f. hnutedlnost, hýbawost, pohnutedlnost, f. 2) die Fähigkeit einer Sache, andere zu bewegen, pohnutedlnost, f.
Bewegt, pohnutý, hnutý.
Bewegung, f. hýbánj, hnutj, pohnutj, pohybowánj, n. eine heftige Bewegung des Gemüths, zbauřenj, pozdwiženj mysli, n. popuzenj, n. unter den Leuten, pohnutj, zbauřenj, n. baufka lidu, f. pozdwiženj, in Bewegung gerathen, pohnauti se, pozdwjhnauti se, wzbauřiti se, in Bewegung bringen, setzen, pohnauti, w pohnutj vwesti, přiwesti, eine große, viele Bewegung machen, weliké, mnohé hnutj, pohnutj dělati, činiti, mnoho sebau pohybowati, hýbati, in Bewegung kommen, přigjti w pohnutj, w hnutj, wie eine Glocke od. sonst etwas Hängendes, rozkeywati se, rozklátiti se, wie's Gemüth, pohnauti, popuditi, wzbauřiti se.
Bewegungsgrund, m. Bewegsursache, podnět, m. pohnutka, f. ponuknutj, puzenj, n.
Bewegungskraft, f. moc hnutedlná, hýbawá, pohnutedlná, f.
Bewehren, ozbrogiti, ozbraniti.
Bewehrt, ozbrogený, w zbrog oblečený, zbrogj opatřený, s. bewaffnet.
Beweiben, sich, oženiti se, beweibt, ženatý, unbeweibt, neženatý.
Beweibung, f. oženěnj, n. ženitba, f.
Beweinen, oplakati, oplakáwati, oželeti něco, plakati, želeti něčeho, slzeti, oslzeti něco, einen todten Freund, plakati, želeti, oplakáwati, oslzeti, oželeti vmrlého přjtele.
Beweinenswerth, pláče, slzenj, oplakánj, plakánj, hodný.
Beweinlich, s. Beweinenswerth.
Beweint, plakaný, oplakaný, oželený, slzený, oslzený.
Beweinung, f. plakánj, oplakánj, oželenj, oslzenj, želenj, n.
Beweis, m. důkaz, m. insofern man ihn führt, důwod, průwod, m. dowedenj, n. Beweis führen, dowoditi, dowesti, prowoditi, prowesti, důwody, průwody vkázati, prokázati, dokázati, důwodně prokazowati.
Beweisen, erweisen, darthun, dokázati, dokazowati, prokázati, dowesti, prowesti, dolíčowati, dolíčiti, dowoditi, sich gegen jemand, prokázati, vkázati se, geschehene Dinge mit Zeugen beweisen, stalé wěcy swědky dokázati, prowesti, dowesti, dotwrditi, 2) vkázati, seine Macht, seine Tapferkeit, moc, vdatnost swau dokázati, vkázati.
Beweisführung, f. průwod, m. důwodnj prokázánj, n.
Beweisgrund, m. Beweisthum, důwod, m.
Beweisung, f. dokázánj, prokázánj, dowedenj, n.
Bewenden, lassen bey etwas, nechati při něčem, něco tak nechati, w swé mjře nechati, přestati, přestáwati na něčem.
Bewerben, sich um etwas, snažiti, wynasnažowati se o něco, vsylowati, státi o něco, přičiniti se o něco, požádati něčeho, sich um ein Amt, ꝛc. po vřadu, o vřad státi, žádati vřadu, snažiti, wynasnažiti se, vsylowati o auřad, a. t. d.
Bewerb, m. snažnost, s. Bewerbung, 2) s. Erwerb.
Bewerbung, f. snaženj, wynasnaženj, vsylowánj, vsylj, žádánj, požádánj, n. um ein Amt, auch stánj, n.
Bewerfen, mit Kalche, Leime, obwrhowati, owrhnauti, obmjtati, mit Koth, Dreck, blátem zkydati, poházeti, pokydati.

Bewerfung, f. mit Kothe, Leime, obwrhnutj, owrhnutj, n. obnjtka, f. mit Kothe, zkydánj, poházenj, pokydánj, n.

Bewerkſtelligen, in das Werk ſtellen, zur Wirklichkeit bringen, wypůſobiti, způſobiti, w ſkutek uweſt, zaučinkowati, k mjſtu přiweſti, wykonati, zgednati, doweſti, wyweſti.

Bewerkſtelligung, f. wypůſobenj, způſobenj, w ſkutek uwedenj, zaučinkowánj, k mjſtu přiwedenj, wykonánj, zgednánj, dowedenj, wywedenj, n.

Bewickeln, obaliti, zaobaliti, obwinauti, zawinauti, ſ. bewinden

Bewieſen, dokázaný, prokázaný.

Bewilligen, powoliti, dowoliti, přiwoliti, ſwoliti, wůli ſwau k něčemu dáti, eines Verlangen bewilligen, někoho žádoſt powoliti, k žádoſti někoho přiwoliti, ſwoliti.

Bewilligt, powolený, dowolený.

Bewilligung, f. powolenj, dowolenj, přiwolenj, n. mit Bewilligung der Obrigkeit, s powolenjm wrchnoſti.

Bewillkommen, wjtati, přiwjtati.

Bewillkommung, f. wjtánj, přiwjtánj, n.

Bewinden, obwinauti, zawinauti.

Bewindung, f. obwinutj, n.

Bewirken, zu Wege bringen, něčeho doweſti, zgednati, způſobiti, wykonati, wypůſobiti něco, k mjſtu přiweſt, dokázat ſy něčeho, dieß hat ſeinen Fall, ſeinen Tod bewirkt, to způſobilo, zgednalo geho ſmrt.

Bewirthen, einen, ucztiti, pohoſtiti, hoſtiti někoho, poſlaužiti, poſluhowati někomu, gut bewirthet werden, dobře hoſtěn, poſluhowán, poſlaužen, uctěn býti, dobře poſlauženj n…

Bewirthung, f. hoſtěnj, poſlauženj, poſluhowánj, n.

Bewogen, hnutý, pohnutý.

Bewohnbar, bydlitedlný.

Bewohnen, ein Haus, bydleti, obýwati, přebýwati w něgakém domě.

Bewohner, m. bydlitel, obywatel, m.

Bewohnt, obydlný, bydlitedlný, bytedlný.

Bewohnung, f. obýwánj, přebýwánj, bydlenj, n.

Bewölken, ſ. umwölken.

Bewunden, obwinutý, zawinutý.

Bewundern, etwas, diwiti, podiwiti ſe něčemu, obdiwowati něco, dieſen bewundert man, tomu ſe diwj, podiwugj, dieß iſt zum Bewundern, to geſt k podiwenj, to geſt k podiwu, ku podiwu, bewundert werden, býti ku podiwu, v, w podiwenj býti.

Bewundernswürdig, diwný, diwenj, podiwenj hodný.

Bewunderer, m. diwitel, obdiwitel, m.

Bewunderung, f. diwenj, podiwenj, obdiwenj, n. zu allgemeiner Bewunderung, wſſem k podiwenj, ku podiwu, na odiwu, er iſt die Bewunderung ſeines Jahrhunderts, geſt na odiwu ſpoluwěkým.

Bewurf, m. obmjtka, f.

Bewußt, wědom, powědom, ſwědom, ſich ſelbſt bewußt ſeyn, býti ſám ſobě wědom, ſwědom, powědom, andern bekannt, wědomý, powědomý, es iſt jedermann bewußt, každému geſt to wědomo, powědomo, každý geſt toho ſwědom, es iſt mir nicht bewußt, nenj mně to powědomo, negſem toho ſwědom, powědom, ich bin mir keines Fehlers bewußt, negſem ſy žádné chyby powědom.

Bewußtſeyn, d. s, wědomj, n. [illegible]

Bey, bei, v, při, 2) na, 3) pod, 4) w, we, 5) za, beym Weine, v wjna, při wjně, bey der Kirche wohnen, v kostela zůstáwat, bey jemand liegen, sitzen, 2c. v někoho ležet, sedět, bey der Thüre stehn, v dweřj stát, bey Tische sitzen, v stolu, v gjdla sedět, bey einem verklagen, v někoho obžalowat, sich bey jemand bedanken, někomu poděkowat, bei einem eingeladen seyn, v někoho pozwánu býti, bey jemand dienen, v někoho slaužit, beym Biere beredt seyn, při piwě býr wýmluwným, bey Lichte lesen, při swjce, při swětle čjst, noch bey Leben seyn, být gesstě při žiwobytj, bey der Hand, při ruce, po ruce, bey sich haben, tragen, v sebe, při sobě mjti, nosyti, bey sich überlegen, přewážiti v sebe, bey Lesung, Anhörung, při čtenj, při poslauchánj, bey Zeiten, časně, bey anbrechendem Tage, při swjtánj, na vswitě, bey guten Umständen, w dobrých okolostogičnostech, bey Hofe, v dwora, při dwoře, bey diesem Kriege, při té wogně, bey. tausend herum, okolo tisýce, bey Tag, bey Nacht, we dne, za dne, w nocy, bey finsterer Nacht, za tmawé nocy, w tmawau noc, bey sich selbst seyn, při sobě býti, bey hellem Tage, bjledně, bey uns, v nás, bey diesem Menschen ist es vergebens, při tomto člowěku gest darmo, bey dieser Menge, při tomto množstwj, bey dieser Stelle, bey diesen Worten, v toho položenj, o těch slow, bey Gelegenheit, při přjležitosti, bey Gott! pro Bůh! bey Gott schwören, Boha se dokládat, bey meiner Seele, na mau dussi, bey meiner Treue, wěru, etwas bey Strafe verbieten, něco pod trestem zapowědjti, bei der Hand nehmen, halten, za ruču wzýti, držeti, jemand bey den Haaren ziehen, někoho za wlasy tahat, einen bey seinem Namen nennen, někoho gmenem gmenowat, bey so vielen Jahren, skrz tolik let, bey guter Gesundheit, Laune, při dobrém zdrawj, mysli, bey Verstande, při rozumu, bey seiner Ankunft, při geho přjsstj, bey meinem Leben, za mého žiwobytj, bey Erblickung desselben, v zahljdnutj geho, bey seinem Tode, při geho smrti, bey jemanden seyn, wohnen, v někoho býti, bey etwas, při něčem, bey einem, wenn er dort etwas thut, při někom, bey Menschen Gedenken, za paměti lidské, bey etwas bleiben, při něčem zůstati, bey Gott ist kein Ding unmöglich, v Boha nic nenj nemožného, bey diesem Herrn ist Gnade, Erbarmen, v toho pána gest milost, smilowánj, bey dir steht es, na tobě to záležj, bey Seite rufen, schaffen, na stranu zawolati, odkliditi, vkliditi stranau, der weiße Berg bey Prag, bjlá hora v Prahy, der Esel bey dem Phädrus, osel v Fedra.

Beybehalten, einen Bedienten, Arzt, Arbeiter, zanechati, podržeti, ponechati, 2) einen Gebrauch, eine Gewohnheit, ein Wort, Festag, zachowati.

Beybehaltung, f. zanechánj, n. podrženj, ponechánj, 2) zachowánj, n.

Beybinden, přiwázati.

Beybringen, lehren; unterrichten, navčiti, povčiti, nawesti, einem die Musik, hudbě někoho navčiti, 2) eingeben, einflößen, als Meynungen, Gedanken, Argwohn, wnukati, wnuknauti, wprawiti, wkládati něco, nawesti na něco, die Furcht, stra-

Digitized by Google

chu někomu wahnati, 3) benachrichtigen, přinesti, donesti, er hat mir die Nachricht beygebracht, přinesl mně zprávu, 4) einem Gift, gedu někomu podati, 5) einen Stoß, eine Wunde, ránu včiniti, wrazyti, 6) Zeugen, Beweise, důkazy přiwáděti, 7) herzubringen, přinesti, přinášeti.

Beyde, oba, obadwa, weibl. und ungew. ʒ. obě,) geden y druhý, von beyden Seiten, z obau stran, z obogj strany po obogj straně, po obau stranách, auf beyde Seiten, na obogj stranu, na obě strany, welcher von beyden? který ze dwau? einer von beyden, geden ze dwauch.

Beydemal, obogikrát.

Beyderley, obogj, beyderley Geschlechts, obogjho pohlawj, auf beyderley Art, na obogj způsob, obogjm způsobem.

Beyderseitig, obapolnj, obapol, ihre beyderseitige Liebe, gegich obapolnj láska.

Beiderseits, z obogj strany, oboстраně, obapol, obapolně; oba, grüße sie beyderseits, pozdraw ge oba.

Beydes, obogj.

Beydlebig, obogžiwelnj.

Beydrucken, im Drucke beyfügen, přitjsknauti, přitlačiti.

Beydrücken, z. B. das Siegel, přitisknauti, přitlačiti, přidáwiti.

Beydrückung, f. přitisknutj, n.

Beyeinander, při sobě, pospolu, při hromadě, spolu, gedno při druhém.

Beyfall, m. swolenj, přiwolenj, přistaupenj, powolenj, n. 2) Lob, pochwala, přjzeň, f. pochwálenj, schwálenj, Beyfall geben, wzdáwati chwálu, pochwalowati, schwalowati, poswědčiti, Beyfall haben, finden, chwálu mjti, chwály, přjzně nagjti, nabyti, dogjti, jedermanns Beyfall haben, od každého pochwlu ꝛc. mjti.

Beyfallen, beystimmen, beypflichten, jemandes Meynung, přiwoliti, powoliti, přiswědčiti, poswědčiti, přihlásyti se, přistaupiti, der Wahrheit, k prawdě, jemandes Parthey nehmen, k někomu přistaupiti, připadnauti, přidržeti se někoho, přistaupiti k někomu, 2) in den Sinn beyfallen, připadati, připadnauti, napadnauti, sein Name fällt mir nicht bey, gméno geho mně nepřipadá.

Beyfällig, seyn, s. Beyfallen] adv. [s. Beyläufig.]

Beyfügen, připogiti, [sich jemanden, připogiti se k někomu.

Beyfügung, připogenj, připogowánj, n.

Beyfuß, m. černobyl, m.

Beygeben, přidati.

Beygehen, lassen, sich, pokusytk se.

Beygefügt, připogený.

Beygelegt, beygefügt, přiložený, 2) abgethan, porownaný.

Beygesellen, přitowaryssiti.

Beygürtel, m. opasek, m.

Beyhändig, was bey der Hand ist, před rukama, přjtomně, pohotowě, na hotowě.

Beyhelfen, spomáhati, spomocy, napomocy, napomáhati.

Beyher, s. Nebenher.

Beyhülfe, f. Beyhilfe, spolupomoc, spomoc, f. spomoženj, spomáhánj, napomáhánj, n.

Beyhülflich, nápomocný.

Beykammer, f. komůrka, f.

Beyknecht, m. pohunek, m. ihn abgeben, pohunčit.

Beykommen, einem gleich kommen, rownati se, wrownati se někomu, srownáwati se s někým, dem Verluste, Schaden wieder beikommen, zaprawiti, 2) fangen, polapiti, 3) der Stadt ist nicht leicht benzukommen, k městu tomuto nenj přjstupu,

přjchodu, nemuže se mě: stu dostat, ich kann ihm nicht beykommen, nemohu se na něho, k němu dostat, 4) laß dir das nicht beykommen, nedey sy to na mysl přigjti, wstaupiti.
Beylade, f. přjhradka, f.
Beylage, f. přjloha, přjsada, f. 2) etwas Anvertrautes, swěře: ná wěc, f.
Beylager, n. swadebnj lože, n. swadba neb oddawky, sňátek, m.
Beyläufer, m. posylák, m.
Beyläufig, běžně, weytažně, 2) ungefähr, bez mála, okolo, as, asy.
Beylegen, aufheben, verwahren, odložiti, schowati, 2) abthun den Streit, ihn schlichten, endigen, při porowati, vrownati, rozepři na mjstě postawiti, smluwiti, wyzdwihnauti, vpokogiti, den Krieg, wálku stawiti, vrownati, smluwiti, vpokogiti, 3) geben, einem das Lob beylegen, chwálu někomu wzdáti, dáti, die Schuld, winu někomu přičjsti, přičjtati, winu dáwati, za winu dáwati, winu na někoho klásti, wzkládati, einen Namen, gméno dáti, wzdjti, 4) Recht geben, při někom byti, státi, s někým držeti, 5) beylegen, hinzuthun, přiložiti.
Beylegung, f. Verwahrung, odložonj, schowánj, n. 2) Schlichtung, rownánj, vrownánj, vpokogenj, stawenj, n. 3) Zueignung, wzdánj, n.
Beyleid, n. spoluautrpnost, spolulitost, f. jemanden sein Beyleid bezeigen, s bezeigen.
Beyliegen, přileženi, přitom leže: 2) zur Fortpflanzung seines Geschlechtes bey einer Person liegen, ležeti s ženskau, sauležeti, sauložiti, spoluležeti, přilehati, přiležeti.
Beyliegen, das, přiležnj, přilehánj, sauložnictwj, saulože: nj, sauleženj, spoluleženj, n.
Beyliegendes, přiležicý, beyliegender Brief, přiležicý psanj, n. beyliegendes Geld, přiležicý penjze, pl.
Beymessen, přičjtati, přičjsti, sich etwas, sobě něco přičjsti, den Glauben, wjru přiložiti, wjru dáti, einem Vollkommenheiten beymessen, dokonalosti přičjtati, die Schuld, winu dáwati, wzkládati, za winu dáwati, winu přičjtati.
Beymessung, f. přičtenj, n.
Beymischen, přimjsyti, přimjchati.
Beynahe, skůro, skoro, w skůre, málem, bez mála, téměř, takměř, beynahe glaube ich es, skoro tomu wěřjm, beynahe wäre ich gestorben, málem bych byl vmřel, er ist beynahe so alt wie ich, gest skoro semnau stářj, beynahe wäre er uns entwischt, málemby nám byl vtekl.
Beyname, m. přigmj, n.
Beyneben, přitom.
Beypflicht-n, přiwoliti, poswědčiti, wůli dáti, přistaupiti, eines Meynung, zdánj někoho se přidržeti, k zdánj někoho přistaupiti, přiwoliti, přiswědčiti, einem beypflichten in etwas, někomu přiwolit, poswědčit, přiswědčit, přistaupit k někomu w něčem.
Beypflichtung, f. přiwolenj, přistaupenj, wůle dánj, přiswědčenj, n.
Beyrath, m. doraděnj, n.
Beyrathen, doraditi.
Beyräthig, seyn, rádcem, rádným býti.
Beysammen, z. B. in einem Hause, spolu, společně, pospolu, po hromadě, spolu zarowen, in einem Buche, při hromadě, beysammen seyn, bleiben, pospolu, po hromadě, spolu, při sobě býti, zůstati, beysammen leben, zarowen, spolu žiwu býti, beysammen liegen, po hromadě,

spolu ležeti, beysammen stehen, sitzen, spolu, pospolu, po hromadě státi, seděti, wohnen, pohromadě, spolu, pospolu bydleti, es ist alles beysammen, gest wsseckko pohromadě, Geld beysammen haben, mjti penjze pohromadě, při hromadě, die Gedanken beysammen haben, myšlinky mjti pohromadě, die Sachen sind beysammen, ty wěcy gsau při sobě, pospolu, po hromadě.

Beysammenwohnung, f. spolubydlenj, n. spolubytnost, f. společný byt.

Beysatz, m. přjsada, f. přisazenj, n. přjdawek, m. přidánj, n. mit dem Beysatz, s těmi gesstě slowy, s přidánjm, doloženjm těch slow.

Beyschlaf, m. saulożnictwj, saulezenj, saulożenj, spoluleháni, přileháni, n.

Beyschlafen, saulożiti, sauležeti, spolu ležeti, přilehati.

Beyschläfer, m. saulożnjk, m.

Beyschläferinn, f. saulożnice, f. saulożka, 2) eines Ehemannes, ženina, ženima, f.

Beyschlag, m. falsche Münze, zlý penjz, m.

Beyschließen, beyfügen, přikládati, přiložiti, připogiti.

Beyschluß, m. přjloha, f. přiloženj, wloženj, n. 2) im Schreiben, přjloha, f.

Beyschlüssel, m. klič falessný, m.

Beyschreyben, připsati.

Beyschreiben, das, list přidaný, přiložený, m.

Beyschrift, f. připsánj, n. přjpis, m.

Beysegel, m. korábowá plachta, f.

Beyseits, beyseite, na straně, saukromj, dieß beyseite, toho nechme na straně, toho ponechme, beyseits führen, na stranu, saukromj odwesti, gehen, na stranu, saukromj poodgiti, legen, na stranu položiti, poodložiti, ... zawolati, stellen, ... postawiti, poodložiti, odložiti po straně, stehen, na straně, po straně, saukromj státi, beyseits schaffen, poodkliditi, beyseits treten, poodstaupiti, na stranu poodgjti.

Beysetzen, přisaditi, přidati, přistawiti, ukliditi, 2) eine Leiche beysetzen, begraben, pohřbiti, pohrobiti.

Beysetzung, f. přjsada, f. přisazenj, přistawenj, přidánj, n. přjdawek, m. 2) einer Leiche, pohřeb, m. pohřbenj, n.

Beyseyn, n. přjtomnost, f. in seinem Beyseyn, w geho přjtomnosti.

Beysitz, m. přisezenj, n.

Beysitzen, přiseděti.

Beysitzer, m. přjsedjcý, spoluradа, m.

Beysorge, f. starost, f. strach, m. Beysorge haben, starost, strach mjti, starati se, strachowati se, aus Beysorge, ze strachu.

Beyspiel, n. přjklad, m. zum Beyspiel, ku přjkladu, zum Beyspiel andern, na přjklad giným.

Beyspringen, přispěti, s. Helfen.

Beystand, m. pomoc, spomoc, f. spomoženj, napomáhánj, n. leisten, thun, pomoc učiniti, spomocy, spomáhati, na pomoc přispěti, pomocy podati, dodati, mit meinem Beystand, mau spomocý, ohne jemandes Beystand, bez něčj pomocy, spomocy, 2) Beystand vor Gerichte, přjtel v práwa, řečnjk, přjtel we při, ku při dožádaný, zástupce, přjmluwce, m.

Beyständig, spomocný, pomocný.

Beystehen, Hülfe leisten, přispěti na pomoc, na pomoc přigjti, spomáhati někomu, státi při někom, s někým býti, spomáhati, napomáhati, nápomocnu býti někomu, 2) vor Gerichte, za přjtele se postawiti, před práwem zastá...

Beystehér, m. pomocnjk, spomocnjk, zástupce, m

Beystehérinn, f. pomocnice, spomocnice, zástupkyně, f.

Beystecken, přistrkowat, přistrčiti, s. Einstecken.

Beysteuer, f. sbjrka, zbjrka, peněžitá pomoc, f.

Beystimmen, přistaupiti k wůli, přihlásyti se, přiswědčiti, snásseti se, smjsti se, wůli dáti, přiwoliti, swoliti, spolu swoliti, ich stimme ihm bey, seiner Meynung, přiswědčugi k němu, k geho zdánj, přiwolugi mu, přihlasugi se k němu, k geho zdánj, snássjm se s njm, přistupugi k němu.

Beystimmend, snásselíwý, snássegjcý se, swolugjcý, přiwolugjcý.

Beystimmung, f. snessenj, přistaupenj, wůle dánj, přihlásenj, přiswědčenj, přiwolenj, swolenj, n.

Beystrich, m. čárka, f.

Beystübchen, n. strannj swětnička, f.

Beytrag, m. thätige Hülfe, spomoc, f. spomoženj, napomáhánj, přispěnj, n. einen Beytrag thun, spomáhati, spomocy, pomoc dáti, činiti, pomocy podati, napomáhati, nápomocným býti, mit Worten, Bitten, napomáhati, nápomocným býti, zur Kasse, Steuer, Stadt, schulden, sbjrka, zbjrka, f. Zusatz, zu einem Werke, Schrift, přjdawek, m. snessenj, n. sbjrka, f. ein Beytrag am Gelde, spomoc peněžy, peněžitá.

Beytragen, zu etwas, mitwirken, napomáhati k něčemu, dopomáhati, spomáhati, spomocy, spomocným, nápomocným býti, pomoc činiti, přispěti, dát pomoc, er hat viel Geld dazu beygetragen, mnoho peněz na to dal, penězy tomu přispěl, er hat das meiste dazu beygetragen, neywjc k tomu byl nápomocným, neywjc k tomu napomáhal, neywjce k tomu dopomáhl, neywjce při tom působil, 2) das Seinige am Gelde, snásseti, do spolku dáti, přidati, přinesti, snesti.

Beytreiben, Leute, sháněti, Geld, Steuern, penjze, daně sháněti.

Beytreten, zu etwas, přistaupiti, přikročiti k něčemu, doch in figürl: Bedeutung, Beyfall geben, beystimmen, přistaupiti, eines Meynung, k někoho zdánj přistaupiti, přiwoliti.

Beytritt, m. přjstup, m. přistaupenj, n.

Beyweg, m. stezka, f. s. Nebenweg.

Beyweiten, mnohem daleko, 2) beyweiten nicht so groß als der, mnohem daleko menssj než ten, beyweiten mehr, mnohem wjce, daleko, zdaleka wjce.

Beywohnen, dabey seyn, přitom, přjtomným býti, der Schlacht beywohnen, w bitwě býti, bitwě přjtomným býti, einem Spiele, Leichenbegängnisse, ꝛc. býti přjtomným, býti při hře, při pohřbu, 2) ehelich einer Person, přilehati, přiležeti, ležeti s ženskau, s ženský, sauložiti, 3) vorhanden seyn, in einem seyn, besitzen, wie Fähigkeiten, Eigenschaften, býti při někom, es wohnen ihm viele Tugenden bey, mnohé ctnosti gsau při něm, 4) bewußt, erinnerlich seyn, im Sinne seyn, einfallen, z. B. es wohnt bey mir, snássj se v mne, pamatugi to,

Beywohnung, f. Gegenwart, přjtomnost, f. 2) eheliche, přilehá, spoluleženj, n. saulož, m.

Beywort, n. gméno přidané, přjpadné, n. 2) in der Grammatik, přjslowec, přidáwanec, přidáwance, přjslowce, m. gméno přidawánliwé, n. přjslowo, n.

Beyzeiten, časně, wčas.

Bezah-

Bezahlen, zaplatiti, platiti, zaprawiti, einem seine Arbeit bezahlen, někomu geho prácy zaplatiti, mit dem Halse bezahlen, hrdlem, krkem zaplatiti, mit gleicher Münze, rownym platiti, rowně odměniti, rownau měrau zaplatiti, bezahlt werden, býti zaplacenu, ich bin bezahlt, gsem zaplacen, einem übel bezahlen, aufführen, wyplatiti někoho, warte ich will dich bezahlen, počkey, gá tě wyplatjm, der war bezahlt, ten byl wyplacen, einen im Reden, durch die Antwort bezahlen, beschämen, wyplatiti někoho, ich habe ihn recht bezahlt, gá ho wyplatil, es ist nicht zu bezahlen, neni to k zaplacenj, sich selbst bezahlt machen, sebe samého zaplatiti.

Bezahler, m. plátce, platič, m. seyn, plátcem býti

Bezahlung, f. plat, m. zaplacenj, placenj, n. Bestechung, auplatek, m. vplacenj, n.

Bezähmen, zahm machen, zvzditi, zvzdowati, na vzdu, w vzdu pogmauti, pogjmati, skrocowati, skrotiti, die Begierden, žádosti zvzditi, skrotiti, skrocowati, okrotiti.

Bezähmt, zvzděný, skrocený, na vzdu pogmutý, okrocený.

Bezähmung, f. zvzděnj, na vzdu pogmutj, n. der Begierden, zvzděnj, skrocenj, skrocowánj žádostj, n. okrocenj.

Bezaubern, okauzliti, očarowati, 2) zahm, menschlich machen, mildern, mäßigen, okrotiti.

Bezaubert, okauzlený, očarowaný, wie bezaubert stand er da, stál tu gako očarowaný, omámený, ohromený, gakoby ho očarowal, omámil, ohromil, es hat mich bezaubert, očarowalo, okauzlilo mne to, das Frauenzimmer hat mich bezaubert, z tě ženské gsem welikau rozkoš wzal, okauzlila mne.

Bezauberung, f. okauzlenj, očarowánj, omámenj, ohromenj, n. 2) okrocenj, n.

Bezäumen, s. Bezähmen.

Bezäunen, oplotiti, obehnati plotem.

Bezäunung, f. oplocenj, n.

Bezechen, opjgeti, ožjrati, ožrati, zpjti, opiti.

Bezecht, opilý, ožralý, zpilý.

Bezeichnen, poznamenati, znamenati.

Bezeichnet, poznamenaný.

Bezeichnung, f. poznamenánj, n.

Bezeigen, einem eine Ehre, Gewogenheit rc. čest, poctiwost někomu činiti, vkázati, včiniti, dokázati, prokázati, sich höflich bezeigen, vctiwě se k někomu mjti, zdwořile se vkázati, prokázati, propůgčiti k někomu, sich standhaft, stolz, tapfer, stäle, hrdě, vdatně sy počjnati, westi.

Bezeigen, das, gegen einen, vkázánj, prokázánj, propůgčenj, n. 2) počjnánj, wedenj, n.

Bezeugen, versichern, dokázati, doswědčiti, dokazowati, po sd. doswědčowati swědčiti, 2) erklären, ein Zeugniß ablegen, oswědčiti, wyswědčiti.

Bezeugung, f. Versicherung, dokázánj, swědectwj, swědčenj, doswědčenj, n. 2) Erklärung, oswědčenj, wyswědčenj, n.

Bezeugungseid, m. přjsaha swědectwj, wyswědčenj.

Beziehen, sich auf einen, odwoláwati se na někoho, 2) ein Instrument mit Saiten, potáhnauti strunami, 3) ein Haus, Zimmer, stěhowati, wstěhowati, přistěhowati se do domu, 4) die Messen, Märkte, na trhy choditi, gezditi, 5) überziehen, ein Bett, powlecy, obwlecy, powlíknauti, ein Bett mit Vorhängen, postel oponau zastřjti, 6) sich auf etwas bezie-

hen,

hen, zielen, ziehen, auch sich berufen, wztahowati, potahowati se na něco, sáhati k něčemu, 7) den Genuß einer Sache bekommen, táhnauti, dostáwati, bráti.
Beziehung, f. odwoláwánj, n. 2) eines Instruments, potáhnutj, n. 3) eines Hauses, stěhowánj, přistěhowánj, wystěhowánj, n. 4) Ueberziehung, powlečenj, obwlečenj, n. 5) Aufführung, přiwáděnj, n. 6) auf etwas, wztahowánj, potahowanj se, n. er sagt es in Beziehung darauf, prawj to, wztahugic se na to, Beziehung haben, wztahowati, potahowati se na něco, sáhati, přiležeti k něčemu.
Bezieren, wyssperkowati, okrassliti.
Bezirk, m. okolj, wůkolj, podkragj, n. okolek, okrssiek, m. osada, f. im Umfange, im Bezirke, w okolku, w okrssiku.
Bezirksbrief, m. osadnj, okolnj list, m.
Bezirkskommissair, m. osadnj, okolnj, wukolnj komisař, m.
Bezirken, okolkem obsáhnauti.
Bezoar, m. bezoar, m.
Bezogen, mit Saiten, potažený strunami
Bezug, m. auf etwas, wztahowánj se, potahowánj se, Bezug haben, s. Beziehen sich, in Bezug darauf, wztahugic se na to, Bezug, der Geige, potaženj strunami, des Seldes, branj, des Bettes, powlečenj, n.
Bezüchtigen, s. Beschuldigen.
Bezünftet, s. Zünftet.
Bezwacken, podsstlaubati.
Bezwecken, mit Zwecken beschlagen, cwoky obigeti, obiti, 2) zum, im Zwecke haben, směřowati.
Bezweifeln, etwas, pochybowati o něčem.
Bezweiflung, f. pochybowánj, n.
Bezwingen, přemocy, přemáhati, podmaniti, k podanosti přinutiti, sich bezwingen, přemocy se, ich kann es nicht bezwingen, nemohu to přemocy, im Eßen, nemohu tolik podstaupiti, pogjsti, der viel bezwingen kann, an mnoho podstaupiti může, wlčj střewo, n. s. Ueberwinden.
Bezwinger, m. přemahatel, podmanitel, m.
Bezwinglich, přemožitedlný, podmanitedlný.
Bezwinglichkeit, f. přemožitedlnost, podmanitedlnost, f.
Bezwingung, f. přemoženj, podmaněnj, n.
Bezwisten, w swár, w rozepři uwesti.
Bezwungen, přemožený, podmaněný.
Bibel, f. biblj, bible, f. swaté pjsmo, n. kniha obogjho zákona, f.
Bibellesen, n. čtenj biblj, w biblj, čtenj pjsma, w pjsmu, n.
Bibelleser, m. biblář, čtenář, pjsmář, pjsmák, m.
Bibinell, bedrnjk, m. krewné koření, n.
Biber, m. bobr, m.
Bibergeil, n. bobrowý strog, m.
Biberhaare, plur. srst bobrowá, f. chlupy bobrowé.
Biberhären, bobrowý.
Biberhut, m. bobrowý klobauk, m.
Biberklee, m. limonka, f.
Bibernell, bedrnjk, m. bedrnjček, m.
Bibliothek, f. Büchersaal, knihárna, kněhárna, knihowna, f.
Bibliothekar, m. strážce, starosta knihárny, knihárnjk, kněhostřeš, m.
Biblisch, biblický.
Biblisch, adv. biblicky.
Bickelhaube, f. lebka, f. přihlbice.
Bicken, klofati, kopati.
Bieder, Biedermann, m. sslechetný, dokonalý, poctiwý, muž sslechetný, zachowalý, m.

Biederherz, n. ſſlechetné, dokonalé, poctiwé ſrdce.
Biederſinn, m. ſſlechetná myſl, zachowaloſt, ſſlechetnoſt myſli.
Biege, f. lankot, f.
Biegen, ſ. Beugen.
Biegſam, ohebný, hebký, ohnutedlný, 2) wie ein Menſch, powolný, eine biegſame Sprache, ohbitá řeč; biegſam machen, obloмiti.
Biegſamkeit, f. ohebnoſt, hebkoſt, ohnutedlnoſt, f. 2) Nachgiebigkeit, powolnoſt, f.
Biegſcheibe, f. ohegbadlo, n.
Biegung, f. ohbj, n ſ. Beugung.
Biegzange, f. ohybacý kleſſtě, pl.
Biene, f. wčela, wčelička, f. die Biene ſumſet, wčela brucj.
Bienenbau, m. dělánj, ſtrogenj medu, n.
Bienenfächlein, n. wčelnj komůrka, f.
Bienenfraß, m. žluwa, wlha, f.
Bienenführer, m. wůdce wčel, trubec, m.
Bienengewirke, n. wčel djlo, n.
Bienenhaus, n. Bienengarten, wčelnice, f. brt, m.
Bienenhäuslein, n. wčelnj komůrka, chalaupka, woſſtina, f. wčelnj ſkljpek, m.
Bienenkönig, m. wčel matka, f.
Bienenkorb, m. wčelnj koryto, n.
Bienenkraut, n. medůnka, f. meliſſa, f.
Bienenkunſt, f. wčelařſtwj, n.
Bienenmann, m. medař, wčelnjk, wčelař, m.
Bienenroß, m. woſſtina, f.
Bienenſchwarm, m. rog, wčelnj chumel, m.
Bienenſtock, m. aul, wčelnjk, m. wčelnice, f. wčelnj koryto, n. kře, c. m.
Bienenwärter, m. wčelař, hljdač wčel, m. wčelnjč, m.
Bienenwolf, ſ. Bienenfraß.
Bienenwurm, m, čerw w aulu, m.
Biener, wčelař, m.

Bier, n. pjwo, piwo, n. braunes, barewné, bleiches, bledé, bitteres, Bitterbier, hořké, Bier bräuen, pjwo wařiti, ſchenken, prodáwati, zum Bier gehen, na pjwo, k pjwu gjti, choditi, das Bier faſſen, ſpjlati, wenn dieß gefaſſet wird, ſpjlka, f. ſpjlánj, n.
Bierbank, f. piwnj lawice, f.
Bierbräuen, n. pjwa wařenj, n.
Bierbräuerey, f. ſladownjctwj, piwowárnictwj, n.
Bierbräuer, m. ſládek, ſladownjk, m. piwowárnjk, m.
Bierbruder, m. pigan, bratr z mokré čtwrtě, m. duspiw, piwodus, pigák, m.
Bierbürger, m. nákladnjk, m.
Bierchen, n. piwičko, piwko, n.
Biereſſig, m. ocet piwnj, z pjwa, m.
Bierfaß, n. piwnj, piwný ſud, m.
Bierſiedler, m. ſſumař, m.
Biergeld, n. plat z pjwa, m. za piwo, 2) Trinkgeld, náwiwek, m.
Bierglas, n. piwná, piwnj ſklenice, f.
Bierhaus, n. Bierſchenke, piwnj dům, m. piwnice, piwna, f. krčma, f.
Bierheber, m. krokwice, f.
Bierkanne, f. piwnj konwice, f.
Bierkeller, m. piwnj, piwný ſklep, piwnice, f.
Biermaaß, n. piwnj mjra, f.
Biermus, n. Biermärte, Biermerde, zdrobená, zetřená, zadrobená poljwka z pjwa, f.
Bierpläntſcher, m. bryndač.
Bierſchank, m. ſſenk piwnj, m.
Bierſchenke, ſ. Bierhaus.
Bierſchenker, m. nalewač, prodawač pjwa, m. krčmář, m. ſſenkýř pjwa.
Bierſteuer, f. poſudné, n.
Bierſpünder, m. Bierzäpfer, piwotoč, m.
Bierſuppe, f. piwnj, z pjwa poljwka, f.
Bierträger, m. pjwonoš, pjwa noſyč, m.
Bierverleger, m pjwa nákladnjk, m.
Bierwirth, ſ. Bierſchenker.

Bie-

Bierwisch, m. wěchet piwný.
Biesam, m. pjžmo, n.
Biesamkatze, f. pižmowá kočka, f.
Biesamreh, n. pižmowý srnec, m.
Biesamstier, n. pižmowy beyk, zubr, m.
Biesamknopf, m. Biesamkugel, pižmowá kulka, f. Bisambüchslein, krabička, pusska, woňawka, f.
Bieten, anbieten, darreichen, podati, podáwati, obětowati, die Hand, ruku, prawicy dáti, podati, jemand einen Trunk bieten, podati, zawdati poctu, ein Unglück bietet dem andern die Hand, gedno nesstěstj druhé stjhá, einem einen guten Morgen, někoho ráno pozdrawit, dát dobré gjtro, 2) die Waaren, ceniti, proceniti, wie hoch bietest du das? drazeli to cenjš? 3) auf etwas in einer Auktion, tržiti na něco, sonst im Kaufen, podáwati, podati, nadáwati, ich habe ihm 10 Thaler dafür gebothen, gá mu deset tolarů za to podáwal, 4) die Stirne, die Spitze, den Kopf, bieten, zepřjti se, zpjčiti, zprotiwiti se, na odpor se stawěti, postawiti, 5) Trotz bieten, trotzen, zdorowati něčemu, potupiti něco, s. Trotz, 6) jemand zu sich, dožádati.
Bieten, das, Bietung im Verkaufe, cenénj, procenénj, n. 2) auf etwas in der Auktion, tržienj, n. im Kaufen, podawánj, n. 3) dožádánj, n.
Bigot, m. powěrný, powěrčiwý, pobožnůstkář, powěrečnjk, m.
Bigoterie, f. powěrčiwost, f. poboněk, m.
Bilchmaus, f. plch, sysel, m. nofice, f
Bild, n. obraz, m. kleines, obrázek, m. geschnitztes, řezba, f. obraz řezaný, m. gehauenes, rytý obraz, m. rytina, f. gegossenes, litý, m. slitina, f. 2) Vorstellung in der Seele, obraz, wehlwar, m. podobizna, f. vom Bild, obrazný, obrazowý.
Bildchen, n. obrázek, obrázček, m.
Bilden, obrazyti, podobiti, podobizniti, twořiti, působiti, aus Thone, z hliny lijati, 2) einen Menschen bilden, wzdělati, nawoditi, cwičiti člowěka, den Verstand, rozum cwičiti, wzdělati, probraufyti, das Herz, srdce wzdělati, den Dichter, Redner, Künstler, wycwičiti, wzdělati zpěwomluwce, řečnjka, vmělce, sich, wzdělati, wycwičiti se, bildend, unterrichtend, wzdělawatedlný, bildende Künste, als die Bildhauerey, vměnj wytwořugicý, twořicý.
Bilderbuch, n. kniha s obrazy, f.
Bilderdiener, m. modlář, modlosluzebnjk, m.
Bilderdienst, m. modlářstwj, n. modlosluzba, modlosluzebnost, f.
Bilderfreund, m. milownjk, milowný obrazů, laskawý na obrazy, m.
Bildergallerie, f. sýň obraznj, f.
Bilderladen, m. krám obraznj, m.
Bildern, Bilder aufsuchen, obrázky wyhledáwati.
Bilderstecher, m. rytec obrazů, obraznj, wyrywač obrazů, m.
Bildgießer, m. slewač, litec obrazů, obrazolitec, m.
Bildhauer, m. řezbář, obraznjk, řezač, rytář obrazů, m.
Bildhauerarbeit, f. řezbářské djlo, n. řezba, f.
Bildhauerkunst, f. řezbářstwj, řezactwj, vměnj obraznické, řezbářské, n. obraznictwj.
Bildlein, n. obrázek, m.
Bildmacher, m. obraznjk, m.
Bildlich, tworný, adv. tworně.
Bildner, m. obraznjk, m.

Bild-

Bildniß, n. podoba, podobizna, f. obraz, m.
Bildsäule, f. slaup, m. groše, socha, f.
Bildschnitzer, m. řezač obrazů, m. obraznjk, m.
Bildstürmer, m. obrazoruššec, m.
Bildstürmerey, f. obrazoruššenj, obrazotepánj, n.
Bildung, f. twořenj, působenj, podobenj, podobizněnj, n. 2) des Menschen, nawedenj, wzdělánj, wycwičenj, n. des Verstandes, probraušsenj, wzdělánj, cwičenj rozumu, n. der Seele, des Herzens, der Sitten, wzdělánj, n. des Redners, Dichters, Künstlers, wzdělánj, wycwičenj, n. 3) des Körpers wie man aussieht, způsoba, způsobilost, f. Bildung haben, mjti způsobu.
Bildweis, f. Bildlich.
Bildwerk, n. gestochenes, rytina, f. geschnitztes, řezba, f. obraznické, obrázkowé djlo, n. gegossenes, slitina, f.
Bille, f. držadlo, n.
Billig, slušný, náležitý, sprawedliwý, es ist billig, slušné, náležité gest.
Billig, adv. slušně, práwně, náležité, sprawedliwě, z práwa.
Billigen, schwáliti, schwalowati, pochwalowati, pochwáliti, 2) willigen in etwas, powoliti w něčem, přiwoliti, swoliti k něčemu.
Billigkeit, f. slušnost, náležitost, sprawedliwost, sprawedlnost, f.
Billigung, f. schwálenj, pochwálenj, n. 2) swolenj, powolenj, n.
Bilsenkraut, n. stěnjěnjk, m. bljn, m. sýtj, n. daraus, bljnowý.
Bilsenkrautsame, m. bljnowé semeno.
Bilz, Pilz, m. hřib, m.
Bimstein, m. Bimsstein, Pimstein, Pümsstein, mořská pěna, f. voll Bimsstein, řjdké a djrkowaté, mit Bimsstein reiben, pěnau mořskau hladiti.
Binde, f. vwazek, sáč m. wazba, tkanice, f. priesterliche Kopfbinde, der Aebte, čepice, sonst um den Kopf otbáčka, f. der Offiziere, vwazek, pás, der Königs ehemals, ozdoba, čepice králowská, den Arm in einer Binde tragen, rameno w vwazku nosyti, rameno mjti podwázané.
Binden, wázati, swázati, přiwázat, vwázat, obwázat, zawázat, ein Tuch um den Kopf binden, hlawu šatem obwázat, einem die Hände auf den Rücken, někomu ruce zadu swázat, einen Uebelthäter, zločince swázat, das Pferd an die Thür, koně ke dweřům přiwázat, vwázat, wázat, ein Buch binden, knihu wázat, swázat, der Kalk bindet sehr gut, wápno dobře držj, einen an etwas, vwázati, přiwázati, zusammen binden, swázati, zawázati, mit Ketten, řetězy swázati, mit Binsen, w hromadu pléstí, Hände und Füße, do kozlu, do kozljku, do konce swázati, 2) einen an das Gesetz binden, někoho na přikázanj wázati, sich an etwas, als an Worte, wázati se na něco, na slowa, gebundene Rede, řeč wázaná, gebunden schreiben, wázaně psáti, 3) ein Faß binden, bedniti, pobjgeti sud.
Binden, das, n. wázánj, n. wazba, f.
Binder, m. bednář, bečwář, m.
Binderinn, f. bednářka, bečwářka, f.
Bindfaden, m. sylná nit, dwogitá nit, f.
Bindmesser, n. ručnj sekerka, f. bečwářský nůž, m.
Binderschlägel, m. kyganka, f.
Bindung, f. pobigenj, bedněnj, n. im Bauen, wazba, f. spogenj, n.
Bindwerk, n. spogenj, n.
Bindzahn, m. cán k wázánj, m.
Binetsch, m. Kraut, špinák, m.
Binnen, während, binnen zwanzig Jahren, we dwadcetí letech,

binnen der Zeit, w ten čas, binnen zwo Stunden, za dwě hodiny, we dwauch hodinách.
Binsaug, n. hlucha kopřiwa, f.
Binse, f. rokytj, sýtj, n. von Binsen gemacht, sýtěnný, rokytowý, voll Binsen, plný sýtj, rokytj, wo solche stehen, rokytowé křowj, n. haussť, f. sýtisstě, n.
Binsendecke, f. rohož, rohožka, f.
Bisenthier, n. pjžmowý srnec, m.
Birkamsel, f. kos zrzawý.
Birke, f. Birkenbaum, břjza, f. von Birke, birken, březowý, břjzowý.
Birkenholz, n. březowé dřjwj, n.
Birkensaft, m. břjzowá mjza, f.
Birkenwald, m. les březowý, m. březyna, f.
Birkhahn, m. tetřew mensſj, m. tetřjwek.
Birkwildpret, n. tetřjwkowé, pl. m.
Birkruthe, f. březowka, f.
Birne, f. hrusſka, f. wilde, planá hrusſka, f.
Birnbaum, m. hrusſkowý strom, sſtěp, m. hrusſka, f.
Birnbäumen, hrusſkowý.
Birnstiel, m. sſtopka na hrussce, f.
Birsche, f. Birsch, Bürsch, Pirsch, Pürsch, Jagd, lowisſtě, n. low, m. myslíwectwj, n.
Bis, až, es sind etwa zehn bis eilf Wochen, gest snad od. asy deset neb gedenáct neděl.
Bisam, f. Biesem.
Bischof, m. biskup, m.
Bischöflich, biskupský, adv. biskupsky, po biskupsku.
Bischofshut, m. Mütze, biskupská čepice, f.
Bischofsstab, m. berla biskupská, f.
Bischofthum, Bisthum, n. biskupstwj, n.
Bischen, n. Bislein, Bissen, ein kleines Stück, kausek, m. kausto, n. skywa, f. ein kleinwinziger, kausſtjček, ein Bissen Brod, kausto, kausek, skywa chleba, Bischen Wasser, trochu, drobet wody, gute Bislein, dobré kausky, Bischen Gold, trochu, drobet zlata, ich habe es nur ein bischen gesehen, gá sem to gen trosſku, drobet widěl, warte ein Bischen, počkey, čekey trochu, drobet, nicht ein Bischen, ani dosť málo, ani trosſku, ani drobet, ein Bischen zu sehr, zu viel, přes přjliš, drobet, trochu, drobátko mnoho, bissenweis, po kausku.
Bisenkraut, n. penjzek, m.
Bisher, posawad, dosawad.
Bisherig, posawadnj, dosawadnj.
Biß, m. sſtknutj, kausnutj, vsſtknutj, vkausnutj, kausánj, n. einen Biß in etwas thun, do něčeho kausnaut, 2) der Ort, Fleck wo gebissen ward, nakausnutj, n.
Bismünze, f. Rzecké wjno, n.
Bisthum, s. Bischofthum.
Bisweilen, někdy, časem, poněkud, druhdy.
Bitte, f. das Bitten, prosba, f. prossenj, n. auf seine Bitte, na geho prosbu, jemandes Bitte gewähren, přiwoliti, powoliti něčj prosbě, dáti mjsto prosbě, naplniti prosbu,
Bitten, prosyti, einen heftig, sehr, um etwas bitten, welice, snažně, náramně, neywjce, neyweyš prosyti někoho, za něco, o něco, 2) zu Gaste, zwáti, pozwati, zum Gevatter, někoho za kmotra prosyti, zwáti, dožádati, zur Hochzeit, Kindtanze, někoho na swadbu, na křtiny pozwat, zwát, zum Essen, k gjdlu.
Bitten, das, prossenj, n. s. Bite, da hilft kein Bitten noch Flehen, nespomáhá tu ani prosba, ani pláč.
Bittel, s. Büttel.
Bitter, hořký, trpký, bitter wie Galle, zhořký co žluč, bittere Wahrheit, trwdá, trpká prawda, mit einer bitteren Art, trpce,

ce, bittere Schreibart, trpký spůsob psanj, m bitter werden, hořknauti, zhořknauti, ein wenig bitter, zahořklý.
Bitter, adv. hořce, trpce.
Bitterbier, n. hořké pjwo, hořčák. m.
Bitterkeit, f. hořkost, trpkost, f. im Schreiben, trpkost, f.
Bitterlich, náhořký, zahořklý, solcher Geschmack, náhořka, f.
Bitterlich, adv. drobet hořce, der Wein, die Frucht schmeckt bitterlich, wjno, owoce má náhořkau chut, bitterlich weinen, hořce, bolestně plakat.
Bittersalz, n. hořká sůl, f.
Bitterwasser, n. hořká woda, f.
Bitterwein, m. hořké wjno, n.
Bitterwurz, f. hořec, m.
Bittlich, prosebně, s prosbau, z prosby, einkommen, prosebně se wcházeti.
Bittschreiben, n. Bittschrift, list prosebnj, prosebný, m.
Bittsteller, prosebnjk, prosytel, m.
Bittweise, prosebně.
Blachfeld, n. rowina, rowen, f.
Blachfisch, m. mořský pawauk, m. ryba, genž černý pot z sebe pausstj.
Blähen, dýmati, dmýchati, diese Speise blähet, ta krmě nadýmá, sich, dmauti se, nadýmáti se, nadmauti se, dukmatěti, wypjnati se, popnauti, zpupnauti, blähend, nadýmawý, der sich bläht, nadutý, nadmutý.
Blähung, f. dýmánj, nadýmánj, n. (bzdina, f.
Blank, glänzend, stkwělý, stkwaucý, blankes Geld, ryzý zlato, n. blank seyn, stkwjti se, blanker Degen, nahý kord, m. blank stehen, naze státi, blanke Worte, holá slowa, n. pl.
Blase, f. Behältniß des Harnes, měchýř, m. eine kleine, měchýřek, m. 2) auf dem Wasser, eine Wasserblase, bublina, f. bublinka, bublenka, f. Blasen werfen, pěniti se, bublenky dělati, bluboučiti, 3) auf der Haut, am Leibe, puchýř, m. (4 vom Kupfer, měděnný hrnec, m. 5) am Brode, hrbol, m.
Blasebalg, m. měch (nadýmacý, nadýmač, m. Blasebalgtreter, měchosslap, m.
Blasen, wie der Wind, faukati, dauti, dýmati, in die Ohren, w ussi faukati, dýmati, mit einem in ein Horn, spiknauti spuntowati se, auf der Flöte, pjsskati, auf der Trompete, auf ein Horn, traubiti, zum Abzuge, k odtaženj traubiti, k přestánj od bitwy, zpět traubiti, wenn das Essen zu heiß ist, faukati, wenn einem zu heiß ist, ofukowati se, in die Speise, wenn sie zu heiß ist, oder zum Feuer wie die Goldschmiede, dýmati, dmýchati, dmeychati, faukati, Lermen blasen, wzhůru traubit, blasen etwas, alsogleich verrichten, sfauknauti něco.
Blasen, das, der Winde, dutj, faukánj, dýmánj, n. auf der Flöte, pjsskánj, n. auf ein Horn, traubenj, n.
Blasenstein, m. kámen, m.
Blaser, m. der auf die Flöte bläßt, pjssteč, pjssták, pjskač, auf ein Horn, trubač, m. in der Glashütte, faukač, m. sonst, dýmač, m.
Blaserohr, n. trauba, f.
Blasenröhre, f. trubka měchýřowá, k měchýři, f.
Bläschen, n. Bläslein, Hornblase, měchýřek, měcheyřjček, m. 2) auf dem Wasser, bublinka, f. 3) auf der Haut, pucheyřjček, m. nesstowička, f. pupenec, m.
Blaß, bledý, ein wenig, nábledý, blaß seyn, blednauti, bledým býti, blaß werden, blednauti, zblednauti, blaß wie ein Todter, mrtwé barwy, zmrtwělý, bledý gako smrt, der blaß aussieht, bledý, bledaus, m.

Bläßchen, n. Bläßlein, Bläßhuhn, lyska, f.
Bläße, f. bledost, f. blednutj, n. Todtenbläße, zmrtwélost, mrtwá barwa, f.
Blaßente, f. lyska, f.
Blaßgelb, zbleda žlutý, blaßgrün, zbleda zelený, blaßroth, zbleda čerwený, 2) bey Pferden, lysyna, f.
Blatt, n. am Baume, list, lupen stromowý, m. an einem Gewächse, list bylinný, m. wie Blätter, listowý, voll Blätter, listnatý, Blätter, listj, n. 2) in einem Buche, list, 3) vom Golde, lupjnek, lupáček, ljstek zlatý, m. 4) am Papier, list, m. 5) das Blatt hat sich gewendet, dála se proména, zginačilo, změnilo se to, 6) er nimmt kein Blatt vors Maul, on nic nezamlčj, wssecko zpřjma powj.
Blättchen, s. Blättlein.
Blatten, Kohl, Kraut, laupati, z kapusty, ze zelj, z tabáku lámati, den Wein, smjtati, z wjna lámati.
Blatter, f. nesstowice, f. Kinderblattern, dětské nesstowice, osüpky, osutiny, oseypky, ospice, die Blattern haben, bekommen, oseypat se.
Blatterricht, im Gesichte, dolíčkowatý, důlkowitý.
Blätterig, listnatý.
Blattern, Blattern bekommen, oseypati se, nesstowice dostáwati. der geblattert hat, oseypaný, osutý.
Blattern, das, oseypka, f. oseywánj, n.
Blättern, in einem Buche, přemjtati w knize, listy rozwjnat, přebjrat, ich blätterte gerade im Buche, da er zu mir kam, práwě gsem w knize se přebiral, gi rozwjnal, když přissel, 2) sich blättern, laupat se, der Kuchen, der Stein blättert sich, kámen, koláč se laupá.
Blatternarbe, f. znamenj od nesstowic, n.
Blatternarbicht, od nesstówic zdobaný.
Blatthalter, m. listonoš, m.
Blättlein, n. ljstek, listjček, lupjnek, m. 2) des Papiers, ljstek, m. 3) vom Golde, lupjnek, ljstek, lupáček, m.
Blattzeiger, m. tkaničky w knize, f. pl.
Blau, modrý, wie die Augen, auch námodrý, wie das Meer, modrossedіwý, dunkelblau, temna, zssera modrý, schwarzblau, zsynalý, einwenig blau, zamodralý, blau seyn, werden, modrati, zmodrati, blau machen, färben, modřit, na modro barwit, 2) blau anlaufen, unterlaufen von Schtreichen und Schlägen, zsynaleti, zmodrati, blau schlagen jemand, zmodřiti někoho, modřin nadělati, blauer Fleck vom Schlagen, modřina, f. 3) blau anlaufen, wie die Schnallen, Degen, zagiti, blau angelofene Schnallen, zasjlé přesky, f. wie Eisen Stahl, zkaliti se, zakaliti se, angelaufenes Eisen, zkalené, zakalené železo, n. 3) blauer Dunst, barwa, mlha, f. mámidlo, mámenj, bělmona oči, n. einen blauen Dunst vormachen, mámiti, mlhu, bělmona oči dělati.
Blauäugig, modrooký.
Blauer Fleck am Leibe, modřina, f.
Blaufink, m. pěnkawa modrá, f.
Blaufuß, m. raroh, modrý sokol, m.
Blaugefärbt, modřený, na modro barwený, zbarwený.
Blaugeschlagen, zmodřený.
Blaugesotten, na modro wařený.
Bläuel, m. keg, kljček, m.
Bläuen, blau färben, modřiti, na modro barwiti, einen Fisch, rybu na modro wařit, 2) den Flachs, den Stockfisch, len, sstok:

ſſtokfiſe tlaucy, 3) prügeln, křjſkati, hmožditi, zmodřiti, modřin nadělati, modřiti, tlaucy.
Blaulich, námodrý, zamodralý.
Blaulilien, modré lilium, n. modrý koſatec, m.
Bläuling, m. bělice gezernj, f.
Blaumänderlein, n. ožanka menſſj, f.
Blaumeyſe, f. ſykora modrá, babka, kozjſſek, m.
Blaupilz, m. hřib modrý.
Blech, n. lupáček, plech, m.
Blechern, plechowý.
Blechlein, n. lupáček, plijſſek, m.
Blechmünze, f. plechowý penjz, plijſſek.
Blechſchmiedt, m. plechař, zlatotepec, zlatotep, m.
Blecken, die Zähne, ſſklebiti, wyſſklebiti, wyſſklebowati, ceniti zuby, zubiti ſe, wyſaditi, wyceniti zuby, die Zunge, wyplazyti gazyk, 2) bläcken, blöcken wie die Schafe, bečeti, bekati, mečeti gako owce, Blöcken, das, bečenj, bekánj, mečenj, n.
Bleckzahn, m. wyſedlý zub, m.
Blehen, ſ. Blähen.
Blehung, ſ. Blähung.
Bleiben, oſtati, zůſtati, bleiben laſſen, tak nechati, zanechati, opuſtiti, puſtiti, laß es bleiben, nech tak, laß es bey dir bleiben, nech to při ſobě, auf ſeiner Meynung bleiben, na ſwém zdánj zůſtati, ſtáti, bleib mir vom Leibe, nechoď ke mně, zůſtaň tam, wo bleibt er, kde geſt? kde oſtal? kde zůſtal? bleibende Stätte, ſtánj, nicht haben, nemjti žádné ſtánj, der ſie nicht hat, neſtálé a wrtkawé ſſidlo, n. bleibender Aufenthalt, wſtawičné ſtánj, ſtálé bydlo, n.
Bleiben, das, der Aufenthalt, ſtánj, bydlo, přebýwánj, n. kein Bleiben haben, nemjti ſtánj.
Bleich, bledý, ſehr bleich, přebledý, bleichgelb, zbleda žlutý, bleichroth, tarantowý, zbleda čerwený, bleichſwarz, zbleda černý, etwas bleich, nábledý, bleich ſeyn, blednauti, bleich werden, zblednauti, blednauti.
Bleiche, f. Bleichplatz für die Leinwand, bělidlo, bilidlo, n. 2) die bleiche Farbe, bledoſt, f.
Bleichen, bjliti, běliti, 2) neut. běleti, zběleti.
Bleicher, m. bělič, bjlič, bělitel, bjlitel, m.
Bleicherinn, bělička, bjlička, f.
Bleichlich, nábledý.
Bleichplatz, m. běliſſtě, bělidlo, bilidlo, n.
Bleichſtätte, f. idem.
Bleichſucht, f. bledá nemoc, f.
Bleiern, olowěnný.
Blende, f. Lichtblende, ſtjnidlo, n. záclona, f.
Blenden, überhaupt, ſlepiti, oſlepiti, zaſlepiti, 2) das Geſicht blenden, wie ein Blitz, zaſlepiti, des Geſichtes berauben, oſlepiti, wie ein Licht, mjhati, 2) der Geſchwindigkeit nach, wie die Taſchenſpieler, mámiti, zaſlepiti, ſich blenden laſſen, dáti, nechati ſe mámiti, zaſlepiti, oſlepiti, ſſáliti, omámiti, ſy zrak zaklopiti, laß dich nicht blenden, nedey, nenech ſe mámiti, zaſlepiti, oſlepiti, durch Geſchenke, mámiti, zaſlepowati, zaſlepiti, oſlepiti, omámiti, wie der Schimmer, zarazyti, obleſſknauti, blendender Schimmer, oſlepugicý bleſk, zarážegicý.
Blender, m. mamič, mámitel, mámil.
Blendlaterne, f. ſwjtedlnice, clonjcý, zaclonjcý, zloděgka, f.
Blendung, f. ſlepenj, oſlepenj, zaſlepenj, n. 2) in der Kriegsbaukunſt, ſſturmownj ſtřecha, f. přjkrow ſſturmowný, m.
Blendwerk, n. mámenj, omámenj, mámidlo, zaſlepenj, ſſalba, f. ſſálenj, n. der Augen eigentlich in der Optik, mjhadlo, mjhánj, n.
Bley, n. olowo, wolowo, n. zum Bley gehörig, co k olowu přiſluſſj, vom Bley, olowěný.

Bleyern, olowěnný.
Bleyärz, n. Bleyerz, ruda olowěnná, olowina.
Bleyfarbe, zſýnalá barwa, olowěnná barwa, f.
Bleyfärbig, zſýnalé, olowěnné barwy.
Bleyglanz, f. Bleyärz.
Bleygießer, m. ſlewač olowa, m.
Bleykessel, m. kotel na olowo, m.
Bleykugel, f. olowěnná kaule, kulka, f.
Bleyloth, olownice, f.
Bleyschnur, f. olowěnné záwažj, wyſadlo, n.
Bleystift, m. Bleyweiß, olowěnná raſika, f. olowěnné pěro, n. olowěnka, f. (plewejs) m.
Bleywage, f. Bleyschnur.
Bleyweiß, f. Bleystift.
Bleywurf, m. olownice, f. f. Bleyschnur.
Blick, m. wzhled, m. wzhledění, wzezřenj, n. einen Blick auf jemanden thun, wzhlédnauti, pohleděti, wzezřjti na někoho, einander heimliche Blicke geben, tagně na ſe wzhlédati, 2) Blick in Bergwerken, pruh, pramen, m. 3) Blick der Sonne, bleſk, die Sonne thut einen Blick durch die Wolken, ſlunce ſe blyſſtj, blýſká, wyblýſkuge ſe ſkrze mračna.
Blicken, auf einen, wzhlédnauti, pohleděti, wzezřjti na někoho, 2) einwenig hervor wie die Sonne, wybleſknauti ſe, wyblyſſtěti ſe, wyſkytnauti ſe, wyſkočiti, blýſkat ſe, blýſſtěti ſe, 3) blicken laſſen, ukázati, dáti znáti, dáti na geno, wyſkytati, 4) ſich blicken laſſen, dáti ſe widěti, wyniknauti, wyſkytnauti ſe, wyſkočiti, wyſkytati ſe, naſkytati ſe, naſkytnauti ſe, bleyſkati ſe.
Blinken, třpytěti ſe, leſknauti ſe.
Blinken, das, třpytěnj, leſknutj, n. leſkot, m.

Blind, ſlepý, ſlepec, newidomý, bezoký, ein wenig blind, náſlepý, blind machen, ſlepiti, oſlepiti, zaſlepiti, ſlepého, newidomého udělati, blind ſeyn, ſlepým, ſlepcem býti, blind werden, ſlepnauti, oſlepnauti, a) blinde Kuh, mžik, mžitek, m. ſlepá bába, f. ſpielen, hráti na mžik, na mžitek, na ſlepau bábu.
Blind, adv. ſlepě.
Blindheit, f. ſlepota, f. einen mit Blindheit ſchlagen, ſlepotau porazyti někoho, ſlepotu uweſti na někoho.
Blindlings, ſlepě, blindlings glauben, ſlepě wěřiti.
Blindſchleiche, f. ſlepeyš, ſlepý had, m. wřjtelnice, f.
Blinzauge, m. bljkawý, mhaurán, mhaurawý.
Blinze, f. Gebackenes, ljhanec, m.
Blinzeln, mžjkati, mhaurati, mrkati, bljkati, einmal mžiknauti, mrknauti, der es immer thut, mhaurán, přiſtrkawý, mhaurawý, m.
Blinzeln, das, mžjkánj, mhauránj, bljkánj, n.
Blitz, m. das Blitzen, bleſk, bleſkot, m. blýſkánj, n. wenn es einſchlägt, ſagen die Böhmen vielmehr hrom, m. vom Blitze getroffen, od blýſkánj, od bleſku, od hromobitj, od hromu uděřený, omráčený, hromem uděřený, vom Blitz erſchlagen werden, od hromu zabitu býti, ſchnell wie ein Blitz, rychlý gako ſtřela, 2) Glanz, bleſk, leſk, m. ſkwěloſt, f.
Blitzbube, m. prožluklý chlapec, m.
Blitzen, bleyſkati, blýſkati ſe, es blitzet, blýſká ſe, es hat geblitzt, eben itzt den Augenblick, zableyſklo ſe, blitzen wie ein Edelgeſtein, etwas Glänzendes, třpytiti ſe, blýſkati ſe, blýſſtěti ſe, leſknauti ſe, das Schwerd

blitzt, meč se blýská, blitzend, blýskawý, blysstiwý se.
Blitzen, das, blýskání, n. blýskota, f.
Blitzstrahl, m. hrom, m. der Blitzstrahl fuhr in das Haus, hrom vdeřil do domu.
Block, m. kláda, b) trlice f. in Block setzen, do klády, do trlice dáti.
Blockhaus, n. srub, m. 2) Gefängniß, wazba, f.
Blockkasten, m. raubeň, f. raubenj, n.
Blöcken, wie die Rinder, bučeti, býčeti gako wůl neb kráwa, wie wilde Leute, hlasem wolati, křičeti, weyskati, wie die Schafe, bečeti, mečeti.
Blöcken, das, der Rinder, bučenj, býčenj, n. wilder Leute, hlasyté křičenj, wolánj, weyskánj, n. der Schafe, bečenj, mečenj. n.
Blocktaube, f. hřiwnáč, m. diwoký holub wětssj, m.
Blöde, schamhaft, studný, nesmělý, bogácný, 2) blödes Gesicht, mdlý, slabý, temný zrak, blödes Gesicht haben, býti mdlého zraku, mjti mdlý, temný zrak, 3) blöder Verstand, mdlý, blbý, tupý wtip, m. tupá hlawa, f. einen blöden Verstand haben, býti tupé hlawy, mdlého, blbého wtipu, der ihn hat, ein blöder, blödsinniger, pohlauplý, hlupec, blb, tupec, hňup, newtipa, m. newtipný.
Blöde, adv. staudně, nesměle, bogácně, osteychawě, blöde thun, bogácně, nesměle, staudně, osteychawě sy počjnat.
Blödigkeit, f. Schamhaftigkeit, studnost, f. stud, m. bogácnost, nesmělost, f. aus Blödigkeit, ze studu, 2) Schwäche, nestatečnost, nedostatečnost, f. des Gesichts, mdloba, tupost, temnost, slabost zraku, des Verstandes, mdloba, tupost, blbost rozumu, wtipu, f.
Blödsichtig, blöd, slabého, tupého, mdlého zraku, mdlý, slabý na oči.
Blödsinnig, tupý, mdlý, blbý, newtipný, pohlauplý.
Blödsinnigkeit, f. tupost, blbost, mdloba, nedostatečnost rozumu, pohlauplost, f. newtip, m.
Blond, rusý, rusowlasý, rusowlásek.
Bloß, nahý, holý, bloßer Leib, nahé tělo, n. bloßer Degen, nahý kord, m. bloße Worte, holá. pauhá slowa, n. bloße Drohungen, pauhé pohrůžky, f. bloße Vorstellung, pauhé představenj, předloženj, auf der bloßen Erde schlafen, na holé zemi spáti, mit bloßem Kopfe, s holau hlawau, mit bloßen Füßen, bos, bosonohý, bosýma nohama, 2) alleinig, pauhý, samý, samotný, ein bloßer Argwohn, ein bloßes Geschwätz, pauhé domněnj, sstěbetánj, er hat nichts als das bloße Haus, nemá nic, než ten samotný dům, unter dem bloßen Himmel, pod ssirým nebem, sich bloß geben zgewiti se, odkryti se.
Bloß, adv. zhola, toliko, genom, gen, samotně.
Blöße, f. nahota, f. obnaženj, n. die Blöße des Armes, Kopfes, der Füße, obnaženj, eines Ortes, wo ihm beyzukommen ist, mjsto bez ochrany, mjsto opusstěné, neosazené, n. seine Blöße zeigen, nedostatečnost, auhonu swau vkázati, odkryti, zgewiti.
Blößen, f. Entblößen.
Blunderhosen, plur. nadjwané, wywlačowané nohawice, f.
Blühen, kwésti, kwjsti, kwetnauti, kwět wypustiti, wie der Handel, die Wissenschaften, kwjsti, kwésti, in dieser Stadt blühet der Handel, w tom městě kwete obchod, die Bäume blühen überall, stromy wůbec kwetau, stromowj wůbec kwete, wer weis, wo mein Glück noch

blühet, kdož wj, kde mé ssťěstj gesstě kwete.
Blühend, kwetaucý, tkwaucý, ktwůcý, kwůcý, wie ein Garten, eine Wiese, kwětný, kwětlý, das blühende Alter, tkwaucý, kwětlý, ktwůcý, kwůcý wěk, m. blühende Jahre, kwetaucý léta, n. blühende Gesundheit, dobré zdrawj, n. čerstwost, f. blühende Rose, kwetaucý růže, kwětná růže, f.
Blümchen, f. Blümlein.
Blume, f. kwět, m. kwětina, f.
Blumen, kwjtj, n. kwětiny, f. pl. Blumen pflücken, kwjti trhati, 2) des Mehls, běl, m. der Weiber, čas gednoho měsýce, m. 4) mit Blumen gewirkt, gestickt, genähet, kwjtkowaný, kwětowaný, kytkowaný.
Blumenbeet, n. záhon na zahradě, záhonec, záhrobec kwětný, m.
Blumengarten, m. kwjtnice, kwětná zahrada, f.
Blumengärtner, zahradnjk kwětný.
Blumengöttinn, f. bohyně kwjtj, kwětná bohyně, f.
Blumenkohl, n. kwětná hlawatice, f.
Blumenkranz, m. m. kwětný wěnec, wěnec z kwjtj, m.
Blumenlese, f. kwjtj zbjránj, n. zbjrka.
Blumenreich, kwětnatý.
Blumentopf, m. hrnec na kwjtj, m.
Blumengärtner, zahradnjk, kwětnjk.
Blumenwerk, n. Zierath an Säulen, an Thüren, kwjtkowánj, n.
Blümeln, im Schreiben, kwětowati.
Blümeln, das, kwětowánj, n.
Blumenstrauß, m. kytka, f.
Blumensträußchen, n. kytička, f. woňawka, f.
Blumicht, blumig, voll Blumen, kwětnatý, kwětný, eine solche Rede, kwětowaná, wykwětowaná řeč, f.
Blümlein, n. kwjtek, m.
Blut, n. krew, f. 2) geronnen Blut, f. sražená, osedlá, wytekla krew, f. tok krwe, m. flüßiges, tekutá krew, ohne Blut, bez krwe, beztrewnj, krwe prázdný, mit Blut besudeln, krwj pokropiti, zkropiti, pokrwáceti, pokrwawiti, zkrwáceti, zkrwawiti, wykrwawiti, okrwawiti, krwj zmáčeti, pomazati, wkáleti, ein Sieg, der viel Blut kostet, krwawé wjtezstwj, n. Blut lassen, krew paussťěti, pustiti.
Blutader, f. krewnj žjla, f krewnice, f.
Blutägel, Blutegel, Blutigel, pigawice, pigawka, střebokrewka, střebikrewka, krwostřebka, f.
Blutais, n. Geschwür, dobrá nesstowice, f.
Blutapfel, m. krwawka, f.
Blutarm, chudičký, chudaučký
Blutauswerfen, f. Blutspeyen.
Blutbad, n. krwe prolitj, n. kaupel krwawá, anrichten, krwe prolitj způsobiti.
Blutbann, f. Blutgericht.
Blutbegierde, f. krwe žádostiwost, krwe žádost, f.
Blutbegierig, krwe žádostiwý, krwawý, zkrwawělý.
Blutdurst, m. Blutdürstigkeit, krwe žjzniwost, f.
Blutdürstig, krwe žjzniwý, krwawý, zkrwawělý.
Blüte, f Blüthe, kwět, m. wykwětlost, f. die Linden stehen, sind schon in der Blüte, lipy giž kwetau, 2) Blüte des Alters, tkwaucý, kwětaucý wěk, kwětlý wěk, kwět mladosti, m. tkwaucý mladost, f. er starb in der Blüte seines Alters, umřel w tkwaucým, w kwětaucým wěku, w neylepssjm kwětu wěku swého, 3) des Granatapfels, kwět gablka granátowého, m. 4) im Auge, nesstowička na oku, f.
Bluten, krwáceti, krwawiti, z. B. das Herz blutet mir, srdce mne bolj, mně trne, krwácý, die Wunde, die Nase blutet mir, rá-

na, nos mi krwácý, er hat sich zu Tode geblutet, vkrwácel
Bluten, das, krwácenj, krwawěnj, n. der Nase, krwácenj nosu, n.
Blutfahne, f. krwawý praporec, m.
Blutfärbig, krwawé barwy.
Blutfink, m. heyl, m.
Blutfluß, m. Blutgang, krwotok, m. 2) auplawice, f.
Blutflüßig, krwotoký, krwotočný, krwoprzyssný.
Blutgang, f. Blutfluß.
Blutgeld, n. krwawé penjze, m.
Blutgericht, n. práwo hrdelnj, krewnj, n.
Blutgeschwür, n. nežit, wřed, pryskýř, m.
Blutgierig, krwežádostiwý, s. Blutdürstig.
Blüthe, s. Blüte.
Bluthund, m. litý pes, m
Blutig, krwawý, zkrwawený, vkrwawený, blutiger Krieg, krwawá wálka, f. blutige Wunde, krwawá rána, f. blutige Thränen, krwawé slze, blutiger Schweiß, krwawý pot, blutiges Messer, Opfer, krwawý nůž, krwawá oběť, blutig machen, okrwawiti, krwawiti, zkrwawiti, vkrwawiti, zkrwáceti, okrwáceti, blutig werden, okrwáceti, okrwawěti, zkrwáwenu, okrwácenu býti, blutig schlagen, zkrwawiti, vkrwawiti, okrwawiti, do krwe stlaucy, okrwáceti, zkrwáceti, blutiger Eiter, saukrwice, f. talow, m.
Blutigel, m. pigawice, krwostřebka, pigawka, f. střebikrewka, f.
Blutjung, mladaučký, mladičký, mládeneček, mladoch, m.
Blutkraut, n. trusskawec wětssj, m. krewné kořenj, n.
Blutlos, krwe prázdný, bezkrewnj, nekrewnj, bez krwe.
Blutreich, krewnatý, krewný, blutreich werden, krewnatěti, zkrewnatěti.
Blutreinigend, krew počisstugjcý, čistjcý.
Blutrichter, m. saudce krewnj, hrdelnj, m.
Blutroth, zardělý, rudý, čerwený co krew, krewný, er wird blutroth, rdj se, zardjwá se, peyřj se, er ward blutroth im Gesichte, zůstal gakoby ho krwj polil. n. s. f.
Blutsäuger, s. Blutägel.
Blutschande, f. krwe przněnj, krwozprzněnj, smilněnj s krewnj přjtelkynj, n. Blutschande begehen, krew przniti, smilniti s krewnj přjtelkynj.
Blutschänder, m. krwe przuitel, smilnjk s krewnj přjtelkynj, smilnokrewnjk, m.
Blutschänderisch, krwoprzniwý, smilnokrewný. adv. smilnokrewně.
Blutschlecht, welmi sspatný.
Blutschuld, f. hrdelnj prowiněnj, n.
Blutschwör, f. Blutgeschwür.
Blutschweiß, m. krwawý pot, m.
Blutsfreund, m. krewnj přjtel, m.
Blutsfreundschaft, f. krewnj přátelstwj, n. krewnost, f.
Blut speyen, krew wypliwati, pliwati, chrkati.
Blutspeyen, das, Blutspeyung, krwe plwánj, wypliwánj, chrkánj, n.
Blutstein, m. kámen krewnj, m.
Blutstillend, krew stawugjcý, blutstillende Arzney, stawikrew, m.
Blutsturz, m. krwotok, m.
Blutsverwandter, s. Blutsfreund.
Bluttriefend, krwawicý, krew kapagjcý, krwácegjcý.
Blutung, f. krwawenj, krwácenj, n.
Blutwenig, welmi málo, malaučko.
Blutwurst, f. krewné gelito, n. krewnice, f. žemlowé gelito, n.

Blut-

Blutzeuge, m. krwoswědek, m.
Boborellen, f. pl. baborolky.
Bock, m. kozel, m. geschnittener, klesstěný, řezaný, vom Bocke, kozlowý, einen Bock schießen, kozla odřiti, des Kutschers auf dem Wagen, kozljk, m.
Bockbart, m. kozý brada, f. kozýbrádka, f.
Böckchen, n, Böcklein, kozlátko, kozle, n. kozljček, kozljk, m.
Böcke, ein Gerüst, kozy, kozljky.
Bocken, wie die Ziegen, prskati se, 2) stinken wie ein Bock, smrděť kozlem, co kozel.
Bocken, adj. kozlowý, kozelčj.
Bockfleisch, n. maso kozelčj, kozlowé, n.
Bockgestank, m. prk, m.
Bockshaar, n. kozelčj chlupy, m. pl.
Bockhaut, f. kozlowá kůže, kozlowice, f. pl.
Bockshorn, n. kozlowý, kozelčj roh, 2) ein Kraut, Rzecké seno, n. f. jagen.
Bockig, prskawý, 2) kozlowatý.
Bocklamm, n. beránek, m.
Bockleder, Fell, n. f. Bockhaut.
Boden, m. eines Gefäßes, dno, n. 2) des Feldes, půda země, f. pátro, n. der Erde überhaupt, oder wo man auftritt, země, f. dno, n. celina, f. im Zimmer, podlaha, země, f. auf dem Hause, das Oberste eines Gebäudes, hůra, půda, f. ponebj, pátro, n. am Dache, podkrow, m. Boden zum Aufschütten des Korns, žitnjk, m. sýpka, f. zum Heu, senjk, plewen, m. im Schiffe, dno, n. půda, f. den Boden mit Brettern beschlagen, podlahu, zemi prkny pobiti, zu Boden werfen, porazyti, na zem hoditi, o zem hoditi, wrhnauti, dáti, o zem udeřiti něčjm, den Boden machen, podlahu dělati, zemdělati, 4) Grund und Boden, z. B. eines Gebäudes, n. d. gl. sedlisstě, n. země, půda, f. grunt, m. Grundstücke, rolj, popluzj, n. pozemský statek, m. naßer, feuchter Boden, mokrá, wlhká země, půda, f. močno, n. zu Boden legen, na zem, na zemi položiti, liegen, na zemi ležeti, zu Boden fallen, in einem Gefäße, ke dnu padnauti, auf die Erde, na zem, k zemi padnauti, zu Boden sinken, ke dnu se nésti, ke dnu padnauti, wie ein Mensch, klesnauti, zwrátiti se na zem, der Boden einer Erzgrube, zůba, půda, f.
Bodenlos, bezedný, bez dna, wie ein Abgrund, ein Meer, eine Grube, propastný.
Bodenrad, n. spodnj kolo, n.
Bodensatz, m. usedlina, sedlina, f.
Bodenstein, m. spodnj kámen, spodek, m.
Bodenzieher, m. wstjrák, m.
Bogen, m. ein Schießgewehr, luk, m. lučisstě, n. kusse, f. samostřjl, m. den Bogen abschießen, lučisstě, kussi spustit, z luku, z kusse střelit, lučit, 2) eines Gewölbes, oblauk, m. okrauhlé stawenj, n. 3) Bogen, Papier, arch, m. 4) zur Geige, smyčec, m. 5) im Fahren, kolo, n. 6) am Rade, an der Butte, Gewölb, laukot, f. 7) im Schießen, křiwolakost, f. oblauk, m. den Bogen spannen, lučisstě, kussi natáhnauti, napnauti.
Bogenfenster, n. okno oblaučné, n.
Bogenschuß, m. rána z luku, z lučisstě, z kusse, f. lučisstná, f. lučenj, n.
Bogenschütz, m. střelec z kusse, z lučisstě, z luku, střelec lučisstnj, m.
Bogenstein, m. kámen prohnutý, oblaučný, m.
Bogenweis, křiwolace, was so ist, křiwolaký, oblaučný gako měsýc, 2) zu Bögen Papier, po arssjch, po archu.
Bohle, f. Bole.

Bohne, f. bob, m. welsche Bohne, Turecký hrách, m. aus Bohnen, bobowý, z bobu.
Bohnenacker, m. bobowisstě, n.
Bohnenfleck, m. místo na bobu.
Bohnenkuchen, m. bobowý koláč, m.
Bohnenmehl, n. bobowá mauka, f.
Bohnenöl, n. bobowý oleg, m.
Bohnenspreu, m. bobowá plewa, ssuwina, f.
Bohnenstengel, m. steblo bobowé, n.
Bohnenstroh, n. bobowá sláma, f.
Bohnenwurm, m. čerw hrachowý, m.
Bohnlein, n. bobeček, bobček, m.
Bohren, wrtati.
Bohren, das, wrtánj, n. 2) ein Schwerdt, den Degen in einen, kord wrazyt do někoho, 3) in den Grund bohren, das Schiff, loď prostřjleti nawesKrz.
Bohrer, m. nebozez, m. wrtadlo, n. kleiner, nebozýzek, m. wrtádko, n. 2) der da bohret, wrták, m.
Bohrmehl, n. drtina, f.
Boretschkraut, n. borák, m.
Bole, f. fossna, f.
Bolch, m. osljček mořský.
Boley, m. bylino, f. Poley.
Bollwerk, n. náspy, taras, m. hradba, f. parkan, m. Bollwerke aufführen, taras, náspy dělati.
Bolz, m. Bolzen, ssjp, m.
Boot, n. člůnek, m. člůn, m. loďka, f.
Bootsknecht, m. Bootsmann, weslář, plawecký pacholek, plawec, m.
Bootsleute, plur. chasa plawecká, f. lidé plawečtj, m.
Borar, m. borák, m.
Bord, m. krag lodj, m. etwas über Bord werfen, něco z lodj wyhodit, über Bord fallen, springen, z lodj spadnaut, skočit, an Bord gehen, do lodj wgjt, an Bord legen, lodj k lodj přistrčit.
Boretsch, borák, m.
Borg, m. Entlehnung, auwěrek, dluh, m. wydluženi, wypůgčenj, zdluženj, n. auf Borg nehmen, na dluh, na auwěrek, vwěr wzýti, auf Borg geben, na dluh, na auwěrek, na vwěr, na půgčku dáti, auf Borg kaufen, na dluh kupowat.
Borgen, entlehnen, wydlužiti se, wypůgčiti, dlužiti, zdlužiti se, er borget überall, wssudy se dlužj, 2) auf Borg nehmen, na auwěrek, na dluh bráti, wzýti, 3) lehnen, leihen, půgčiti, zapůgčiti, einem ein Pferd, ein Kleid, Geld borgen, někomu koně, ssaty, penjze půgčit, 4) auf Borg geben, z. B. Waaren, vwěřiti, na vwěr dáti, na auwěrek, na dluh dáti.
Borger, m. dlužitel, m. 2) Lehner, půgčowatel, m.
Borgschwein, n. wepř klesstěný, řezaný, m. missKa, nunwice, f.
Borgung, f. dluženj, wydluženj, wypůgčenj, n. 2) Leihung, půgčenj, n. půgčka, f.
Born, s. Brun.
Borros, der Goldschmiede, peregryn, m.
Börse, f. der Geldbeutel, waček, sáček, měssec, pytljk, tobolka, f. 2) die Waarenniederlage, dům skladný, m. skladna, f.
Borste, f. sstětina, f. sstět, m.
Borsten, sich, gežiti se.
Borstenthier, n. sstětinowaté zwjře, n.
Borstig, voll Borsten, sstěnowatý.
Borstlein, n. sstětinka, f.
Borstwisch, m. Borstbürste, sstětka, f. smeták, m.
Borte, f. okragek, obkladek, m. obloženj, prým, m premowánj, n. mit Borten belegt, besetzt, obložený, zalemowaný.

Bortenwirker, m. tkadlec lemů, okragků, prýmů, m.
Bortirt, zalemowaný, obložený, premowaný, obraubený.
Böse, böß, arg, zlý, nedobrý, böse Leute, zlj lidé, böses Wetter, zlý čas, nečas, nepočás, čas nechwjle, m. nechwjle, f. 2) böse Zeitung, zlá, nedobrá nowina, ein böses Gerücht, zlá powěst, f. böse Luft, zlé powětrj, n. böses Weib, zlá, nedobrá žena, f. 3) zornig, hněwiwý, rozhněwaný, rozzlobený, zazlený, böß machen, zlobiti, rozzlobiti, rozhněwati, hněwati, böß seyn, zlobiti, hněwati, mrzeti se, wrčeti, böß werden, rozzlobiti, rozhněwati se, zljti se, zazljti se, der leicht böse wird, zlostný, zlobiwý, k zlosti powolliwý, wrčeliwý, böses, falsches Geld, zlé, nedobré penjze, f. böse Augen, Fuß, Hand, Kopf, bolawé, bolestiwé oči, noha, ruka, hlawa, böses Fleisch, zlé maso, n. 5) böses, loses Maul, zlá huba, f. 6) etwas böses begehen, něčeho zlého se dopustiti, dočiniti, böser, ärger, horssj, der böseste, ärgste, neyhorssj.
Böse, böß, adv. zle, nedobře, s. Uebel, Gottlos.
Börzel, kuřinoha, f.
Böseln, s. Kegel scheiben.
Bose, f. otypka, f.
Böses Wesen, böse Krankheit, padaucý nemoc, f.
Bösewicht, m. zlostnjk, nesslechetnjk, zlosyn, bezbožnjk, zloboh, m. vom Weibsbilde, zlosynice, f. zlostkyně, f. nesslechetnice, f.
Boshaft, boshaftig, gottlos, zlostný, zlobiwý, nesslechetný, boshafterweise, zlostně, zlobiwě, nesslechetně, zlostným, zlobiwým, nesslechetným způsobem, ein boshaftes Kind, zlostné djtě, ein boshafter Mensch, zlostný, nesslechetný člowěk, zlostnjk, ein boshaftes Gemüth, zlostná, nesslechetná mysl.
Boshaft, boshaftiglich, adv. zlostně, zlobiwě, nesslechetně.
Bosheit, Boshaftigkeit, f. zlost, zlobiwost, nesslechetnost, f. nesslechetenstwj, n. 2) zloba, eine solche Handlung, zločinstwo, zločinstwj, nesslechetný skutek, zlosynstwo, zlosynstwj, n. eine Bosheit begehen, zločinstwa, zločinstwj 2c. se dopustit.
Bosheitsvoll, zlosti plný, pln zlobiwosti, zlosynstwa, nesslechetnosti.
Böslich, s. Boshaft.
Bot, m. Anschlag eines Dinges, proceněnj, n. 2) auf ein Ding, podáwánj, n.
Bote, m. Bot, Botschafter, posel, m. 2) Briefträger, posel listownj, m.
Botenläufer, m. běhaun listownj, m.
Botenlohn, m. mzda, záplata, poslowá, poselská, f. plat z poselstwj, m.
Botinn, f. poslice, f.
Botmäßigkeit, f. mocnost, moc, f. einen unter seine Botmäßigkeit bringen, podmaniti, pod manstwj a moc swau připrawiti, přiwesti, pod swé panstwj připrawiti, swému panstwj podmaniti, mocy swé podrobiti.
Botschaft, f. poselstwj, n. Botschaft bringen, poselstwj přinesti, ausrichten, poselstwj zditi, zřjditi, wyřjditi, odbyti, Botschaft laufen in einer Sache, w poselstwj, poselstwjm choditi, 2) Gesandschaft, poselstwj, wyslánj, n.
Botschafter, m. poslanec, zwěstowatel, m.
Botschiff, n. bárka, f.
Böttcher, m. Böttner, Böttger, bečwář, m. bednář, m.
Bottcherschlägel, m. pobjječka, f. kyjanka, f.
Brach liegen, auhorem ležeti, auhořiti se, brach liegen lassen,

einen Acker, pole auhorem ležet nechati, auhořiti.

Brachacker, m. Brache, Brachland, Brachfeld, auhor, m. aulehle, n. přjloha, f. nowina, kinčenina, f.

Brachamsel, f. kos polnj, m.

Brachdistel, f. mačka, f.

Brachen, rozworáwati, krogiti, zemi neb pole podworáwati.

Brachkorn, n. žito po auhoře, n.

Brachmonat, m. čerwen, m.

Brachvogel, m. kalaus, m.

Bräme, f. howadj maucha, howadnice, f. střecek, raup, m.

Brand, m. Feuersbrunst das Brennen, oheň, m. zapálenj, hořenj, pálenj, n. in Brand kommen, wie Licht, Feuer, rozhořeti se, in Brand gerathen, zegmauti se, zapáliti se, in Brand stehen, hořeti plamenem, etwas in Brand stecken, zapáliti, 2) brennendes Holz, hlawně, hořicý, opálené poleno, 3) im Getreide, snět, m. snjtiwost, neduh wobilj, rez, m 4) an Bäumen, wlk, m. neduh stromowj, m. 5) Brand des Glieds, zapálenj audu, n. pal, m. der kalte Brand, studený pal, m. 6) der Brand der Ziegel, des Kalkes, pálenj cyhel, wápna, n.

Brandader, f. třemenj žila, f.

Brandbrief, m. pohořelý list, m

Brander, m. palič, m.

Brandfleck, m. spálenina, f. čerwenost, f. 2) rez, m.

Brandfleckigt, wie Korn, rezowý.

Brandglocke, f. zwon ohňowý, m.

Brandig, wie das Getreide, snětiwý, wie die Rinde der Bäume, začernalý, die Rinde der Bäume wird braudig, kůra stromowá černá, 2) ein brandiger Geschmack, spalená chuť, spálenina, smáha, ihn haben, brandig riechen, smrdět spálenau chutj, spálenau, mjt chuť spálenau.

Brandlattich, m. konské kopyto, n.

Brandmahl, n. znamenj připálené, n. ceych, m. připálenj ceychu, n. 2) im Gewissen, poskwrna, zprzniloſt, f. der ein Brandmahl hat, znamenaný, ceychowaný, ohyzděný, Brandmahl geben, znamenj wypáliti, přisaditi, 3) ein Fleck, smáha, spálenina f. znamenj od spálenj.

Brandmahlen, brandmarken, znamenati železem připalowacým, znamenj připáliti, wypáliti, přisaditi, ceychowati, 2) mit Schande, Schimpf bedecken, zhyzditi, porussiti, zprzniti, ein gebrandmarktes Gewissen, zhyzděné, zprzněné swědomj.

Brandmauer, f zděná přjhrada pro oheň, zed pro oheň, f. ohňowá.

Brandopfer, n. zápalná oběť, f. zápal, m.

Brandpfeil, m. ohniwý ssjp, m.

Brandschaden, m. am Leibe, spálenina, f. 2) durch Feuersbrunst an Häusern, sskoda skrz oheň, od ohně, f.

Brandschatzen, penjze bráti za oheň.

Brandschatzung, f. daně ohňowá, f. wyplácenj ohně, n.

Brandsilber, n. střjbro čisté, n. přepálené.

Brandsole, f. podssew wnitřnj. m.

Brandstätte, f. požáry, m. spáleniſſtě, n) 2) ohniſſtě.

Brandstein, s. Ziegel.

Brandstifter, s. Mordbrenner.

Brandwarze, f. černá bradawice, smáha, f.

Brandweide, f. gjwj, n. mladistwé wrbj, n.

Brandwein, m. kořalka, f. kořalice, f. pálené, n. brennen, (wjno) kořalku páliti.

Brandweinbrenner, m. pálenjk, kořalnjk, winopalnjk, m.

Brandweinhandel, m. kořalečnj obchod, m.

Brandweinhändler, m. kořalečnjk, m.
Brandweinhaus, n. winopalnj dům, m.
Brandweinbrennerey, f. winopalna, f.
Brassen, m. pražma, f.
Braten, pecti, pécy, wie Butter in der Pfanne, pražiti, Gebratenes, (Fleisch) pečité, n. pečené, f. 2) neut. pecy se, der Apfel bratet, gablko se peče.
Braten, m. gebratenes Fleisch, pečené, f. ein kleiner, pečenka, f. den Braten riechen, čjti, čenichati něco, ein fetter Braten, omastek, m. pečenka, f. die Braten, pečité, pečený.
Bratengeruch, m. smáha, spálená wůně, f. spálenina, f.
Bratenwender, Brater, m. rožen samotižný, m.
Bratfisch, s. Bläuling.
Brätling, m. syrowinka, f.
Bratofen, m. pjcka, f.
Bratpfanne, f. bábowka, f. rendljk, kuthan, pekáč, m.
Bratspieß, m. rožen, m.
Bratwurst, f. klobása, f.
Bratwürstlein, n. klobáska, f.
Brauch, m. obyčeg, m. es ist hier der Brauch so, zde gest tak obyčeg, s. Gebrauch.
Brauchbar, vžitečný, brauchbar seyn, vžitečným býti, k potřebě, k prospěchu býti, zu etwas brauchbar seyn, býti schopným k něčemu.
Brauchbar, adv. vžitečně
Brauchbarkeit, f. vžitečnost, prospěssnost, f.
Brauchen, potřebowati, zapotřebj mjti, nicht brauchen, nepotřebowati, Geld brauchen, peněz potřebowati, du brauchst dieses nicht zu thun, nenj ti třeba, nenj ti potřebj, za potřebj toho, nepotřebuges toho včinit, sie brauchen ihm nichts davon zu sagen, nenj třeba, nenj potřeba, za potřebj, aby mu o tom co řekli.
Bräuchlich, s. Gebräuchlich.
Bräuen, Bier bräuen, pjwo wařiti, Brandwein, pálit kořalku.
Bräuer, m. sládek, piwowárnjk, piwowařič, m.
Bräuersbursche, m. sladownický, m.
Bräugerechtigkeit, f. piwowárnj práwo, n.
Bräugeschirr, n. nádoba piwowárská, f.
Bräuhaus, piwowár, m. piwowárna, f.
Bräukessel, m. piwowárský kotel, m.
Bräuordnung, f. piwowánj pořádek, m.
Bräumeister, m. mistr sladownický, (pan starý)
Bräupfanne, f. kotel piwowárský, m.
Braun, hnědý, hnědé neb ryzý barwy, snědý, zsýnalý, braun, dunkel, ztemna hnědý, braun und blau, zsýnalý, werden, zsýnati, braunschwarz, černosýnalý, braunes Pferd, hnědý kůň, m. ryzka, f. braun wie Gebackenes, Braten, Butter, přičerwenalý, brauner Rock, kabát tmawé, hřebičkowé barwy, hnědý.
Braune, f. snědost, hnědost, f. die Braune des Gesichtes, hnědost twáře, 2) eine Halskrankheit, prým, otok w hrdle od čjpku, m. žába, f. spadenj čjpku, n.
Bräunel, n. Pferd, ryzka, f.
Bräunellkraut, n. černohláwek, swalnjk menssj, m.
Braunfärber, m. barwjř, m.
Braunlich, náhnědý, hřebičkowý, načernalý.
Braunroth, čerwcowý, ryzý, brunatný.
Braunwurz, f. swinský kořen, m.
Brausen, wie das Wasser, Meer, hučeti, hlučeti, gečeti, zwučeti, baučiti, wřjti, wie der Wind, hučeti, hlučeti, baučiti, das Meer brauset entsetzlich, moře hrozně gečj, hlučj, hučj, die Flammen braußten wie ein Sturmwind, plamen hlučel gako powětřj, wie aufgelöste vermischte Säfte, wřjti, zwjrati

se, kysati, das Bier hat schon gebrauset, pjwo giž wykysalo, wie eine Musik, die Orgel, zwučeti, hlučeti, bručeti, die Ohren brausen mir, hučj mi w vssich, brausen wie ein Pferd, frkati.
Brausen, das, des Wassers, gečenj, hlučenj, hučenj, zwučenj, baučenj, n. hluk, gekot, m. wřenj, n. der Winde, hučenj, hlučenj, baučenj, n. hluk, m. vor den Ohren, zwučenj, hučenj, hlučenj, bručenj, n. des Pferdes, frkánj, n.
Brausend, gečjcý, hučjcý, hlučjcý, baučjcý, bručjcý, zwučjcý, 2) wřjcý.
Braut, f. newěsta, chot, f.
Brautbette, n. ženichowé, manželské lůže, n.
Brautdiener, m. mládenec swadebnj, na swadbě, s. Brautführer.
Brautfackel, f. swadebnj swjce, pochodeň, f.
Brautführer, m. družba, dewerec, deyworec, druh ženicha, den Brautführer abgeben, družbiti, družbau býti,
Brautführerinn, f. Brautjungfer, družička, družice, f.
Bräutigam, m. ženich, chot, m.
Brautjungfer, f. družice, družička, f.
Brautkammer, f. newěstina komora, komňata, f. newěstina ložnice, f.
Brautkleid, m. swadebnj ssaty, plur. n. swadebnj raucho, n. oděw, m.
Brautkranz, m. swadebnj wěnec, m.
Brautlied, n. swadebnj pjseň, f.
Brautleute, ženich a newěsta, com. swadebnjcy.
Brautring, m. swadebnj prsten, m.
Brautschatz, m. wěno, n.
Brautsuppe, f. křjnos newěsty, m.
Brautwerber, m. námluwce, námluwčj, snaubce, m.
Brautwerberinn, f. snaubcý, f.
Brechbank, f. lomidlo, n.
Breche, f. trlice, mědlice, f. das Maul geht ihm wie eine Breche, huba mu gede gako trakař, Flachsbreche, mědlice, f.
Breche, f. Bresche, prolomenj, n. schießen, legen, zdi střjleti.
Brecheisen, s. Brechstange.
Brechen, entzwey brechen, lámati, zlámati, rozlomiti, zlomiti, přelomiti, ein Stück Brod, Semmel, ein Brett voneinander, kus chleba vlomit, žemličku rozlomit, prkno zlámat, přelomit, die Ehe, den Bund brechen, smlauwu protrhnauti, zrussiti, nestáti w smlauwě, smlauwu přestaupiti, smlauwy nedržeti, den Eid, přjsahu russiti, zrussiti, die Zusage, Freundschaft, slib, přjpowěd russiti, zrussiti, slibu, přjpowědi nedržeti, das Gesetz, přes přikázanj včiniti, den Willen, Eigensinn, swéwolnost skrotiti, přemocy, ztrestati, zastawiti, den Muth, Stolz brechen, mysl skrotiti, peychu přemocy, skrotiti, Blumen, Obst brechen, kwjtj, owoce trhati, česati, den Hals, krk srazyti, zlámati, einem den Hals brechen, někomu krk zlámat, zlomit, Arm, Fuß, zlámati, 2) sich brechen, übergeben, dáwiti se, bljti wrchnjm koncem, wrchem wrátiti, wywrátiti, wywrcy, kantora rwáti, zknckati se, 3) Steine, kamenj lámati, 4) sich entzwey brechen, wie ein Stock, zlámati se, přelomiti se, 5) eine Ursache vom Zaume brechen, přjčiny sobě zamysliti, wymysliti, 6) mit einem brechen, rozpřáteliti, roztowaryssiti, rozegjti se s někým, rozlaučiti se, 7) das Herz brechen, srdce oblomiti, mir bricht das Herz, srdce se

mně puká, 8) das Eis, der Fluß bricht, led se láme, trhá, puká, der Zeug, láme se, puká, der Baum brach, strom se zlámal, 9) Getreide, Malz brechen, obilj, slad zhruba mlit, semlit, 10) ein Schloß von der Thüre, zámek odrazyt, 11) Erz brechen, kowu dobýwat, 12) die Bahn brechen, cestu, bránu prolomiti, proprawiti, prorazyti, nichts zu beißen noch zu brechen haben, nemjt čjm o zub zawadit, die Zähne brechen bey Pferden, zuby swrcy, swrhowati, einen Bogen Papier, arch papjru složit, sich brechen, obrážeti se, die Lichtstrahlen brechen sich, oder werden gebrochen, paprslkowé se obrážegj, die Wellen brechen sich an den Küsten, an den Klippen, wlny se obrážegj o břehy, o wysoké skalj, das Wetter bricht sich, čas se měnj, Flachs, Hanf brechen, konopě, len třjti; brechen, ein Ende nehmen, prasknauti, wie ein Dieb, s. Einbrechen, Ausbrechen, brechen, wie der Feind in das Lager, wrazyti, durchbrechen, prorazyti, wie die Augen beym Sterbenden, trhati se, ztrhati se, kaliti se, zakaliti se.

Brechen, das, lámánj n. 2) Uebergeben, dáwenj, n.

Brechhaus, n. pazderna, f.

Brechkraut, n. osladik, m.

Brechmittel, n. prostředky k dáwenj, m.

Brechstange, f. sochor železný, páčicý, m.

Brecheisen, n. železo páčicý.

Brechzaum, m. twrdé, ostré vdidlo, n. podbradek, m.

Breckinn, f. Hündinn, tjsta, tjska, čubka, f.

Brem, Bräme, f. střeček howadj, howadnj maucha, f. raup, m. howado, n. howadnice, f. koňská srssěň, m.

Breit, ssiroký, prostranný, breit machen, ssjřiti, ssiroké dělati, roztáhnauti, breit werden, ssjřiti se, einen Finger breit, na prstu z ssjřj, na ssjř, ein Langes und Breites, hrozně mnoho, ein breiter Baum, ssiroký, rozkladitý strom, 2) sich breit machen, (metap) roztahowati se.

Breit, adv. ssiroce, rozssjřeně, weit und breit, ssiroko, daleko, breit stehen, roztaženě státi.

Breitblätterig, s ssirokým listjm, ssiroce listnatý, ssirokého listu.

Breite, f. ssjř, ssjřka, ssirokost, f. in der Breite, w ssjři, w ssjřce, w ssirokosti, der Graben ist von keiner beträchtlichen Breite, příkop nemá welikau ssjřku, ssjř.

Breiten, ssjřiti, sich breiten mit etwas, roztahowati se s něčjm, über etwas, als ein Tuch über den Tisch, prestřjti.

Breitfuß, breitfüßig, ssirokonohý, plesknohý.

Breitfüßig, ssirokonožný, plesknohý.

Breithaupt, m. hlawatý, hlawáč, m.

Breit liegen, wie ein Ort, daleko se wztahowati, rozložitým, rozloženým býti, ein Ort, der so liegt, rozložité, rozložené mjsto, n. wie Leinwand, Tuch, na ssjřce ležeti.

Breit machen, stehen, s. Breit.

Breitnasig, ssirokonosý, plosknosý.

Breitschulterig, ramenatý, ssirokých pážj.

Breme, s. Bremse.

Bremer, m. Brämer, býk, beyk, m.

Bremse, f. krabussa, f. náhubek, m. eine Bremse anlegen, krabussku, náhubek wěssetí, powěsyti. 2) Stechfliege, howadnice, f. raup, m.

Brennbar, páliwý, hořawý, brennbare Materien, paliwo, n.

Brenneisen, n. připalowacý železo, železko, n.

Bren=

Brennen, brennend ſeyn, hořeti, žhnauti, vor Zorne, Begierde, hněwem hořeti, ſopteti, hněwem ſe zapáliti, zanjtiti, roznjtiti, zažhnauti ſe hněwem. Das Feuer brennet, oheň hořj. Das Licht, Holz will nicht brennen, ſwjčka, dřjwj nechce hořet. Das Haus brennt, dům hořj. 2) wie die Farben, hořet, vor Liebe, Begierde, Zorn brennen, láſkau hořeti, wřjti, plápolati, žádoſtj, hněwem hořet 3) brennende Empfindung verurſachen, die Sonne brennt mich auf den Kopf, ſlunce mne whlawu pálj. Ich bin von der Neſſel gebrannt worden, ſpálil gſem ſe o kopřiwu. 4) Licht, Oel brennen, ſwjčkau, olegem ſwjtit, pálit ge. In vornehmen Häuſern brennet man nichts, als Wachslichter, w panſkých domjch ſamými woſkowými ſwjčkami ſwjti, (pálj woſkowé ſwjčky) Holz, Steinkohlen brennen, dřjwjm, kamenným vhljm topiti. 5) Holz und Kohlen zu Aſche brennen, z kamenj, z kowů wápno pálit, napálit. Kohlen, Kalk, Brandwein, pálit. Silber, ſtřjbro pálit, přepalowat, Mehl brennen, mauku pražit. Sich brennen an od. mit etwas, ſpálit, pálit ſe o něco, s něčjm, opálit, b) brennend machen, páliti, rozžiti, rozžhnauti, 6) ſengen und brennen, mečem y ohněm hubiti.

Brennen, das, pálenj, n. 2. innerliches, innerliche Hitze, pálčiwoſt, f.

Brennend. hořjcý, horaucý, wie Eiſen, Sand, pálčiwý, brennende Kohlen, keřawé vhlj, n. brennende Hitze, parno, wedro.

Brenner, m. palič, žhář, žižka, m.

Brenneſſel, f. kopřiwa, f. žahawka, f.

Brennglas, n. pálčiwé, páljcý ſklo, n.

Brennholz, n. dřjwj k paliwu, n. k pálenj, paliwo, n.

Brennkeſſel, m. alembjk, m.

Brennkolbe, m. měděnec, kamnowec, kotljček, m.

Brennkraut, n. bleſſnjk, m. wrbka f.

Brennofen, m. horká pec, f.

Brennſpiegel, m. páljcý zrcadlo, n., zapalowacý, pálčiwé, n.

Breſelienholz, n. pryzylowé dřewo, n pryzyla, f.

Bret, **Brett**, n, prkno, n mit Bretern belegen, prkny položiti, obložiti, dlážiti, mit Bretern verſchlagen, prkny zatlaucy, zabedniti, 2) Bret zum Spielen, wrhcábnice, f. wrhcábnička, f.

Betern, prkenný.

Bretkloz, m. kláda na prkna. f.

Bretlein, n. prkýnko, prkenko, n.

Bretnagel, m. hřebjk prkennj, prkeňák.

Bretſäge, f. pjla na prkna, prkennj, f.

Bretſpiel, n. hra wrhcábnj, we wrhcáby, f. 2) das Bret, wrhcábnice, f. wrhcáby, m. pl.

Bretſpieler, m wrhcábnjk, m.

Bretſtein, m. wrhcáb, m. wrhcábnj kámen. m.

Bretzel, m. wěneček, pletánek, preclјk, m. Butterpretzeln, maſtné pletánky, wěnečky, m. Zuckerpretzel, cukrowé kolečko, n. cukrowý wěneček, m. klein, preclјček.

Brey, m. kaſſe, f. ein kleiner, kaſſička, f.

Breyfreſſer, m. kaſſoged, kaſſičkář, kaſſogjdek, m.

Brief, m. pſanj, n. liſt, m. in der Karte, Blatt, liſt, liſtek, m. Briefe wechſeln, ſobě dopiſowati.

Briefbehältniß, n. chowárna, ſchowna, ſchrána liſtů, liſtoſchowna, f.

Briefbogen, m. arch liſtownj, m.

Briefchen, n. Brieflein, pſaničko, n. liſtek, m.

Brieflich, liſtownj, briefliche Urkunden, ſ. Urkunden.

Briefpapier, n. papir na liſty, na pſanj, liſtownj. m.

Briefſchaften, plur. f. pſanj, pjſma, n. pl.

Briefſchrank, ſ. Briefbehältniß.

Digitized by Google

Briefschreiben, n. listowni psanj. n.

Briefsteller, m. ein Buch nach welchem man Briefe schreibt, kniha listownj, f.

Br eftag, s. Posttag.

Briefträger, m. posel listownj, nosyč listů, listonoš, m. listonosyč. m.

Briefwechse!, m. dopisowánj, n. in Briefwechsel stehen mit einem, spolu sy dopisowati.

Brille, f. sklenné oko, hledadlo, kukadlo, n. breyle, f. sklo očj. n. plur. sklenné oči.

Brillenmacher, m. strůgce sklenných očj, hledadel, kukadel, breylář, m.

Bringen, einem etwas, nésti, přinesti, přinásseti, přiwesti, přiwezti, donesti, do westi, doprawiti, das Seinige an einen sichern Ort bringen, swé wěcy na bezpečné mjsto připrawit, das Unkraut vom Acker, kaukol wyprawit, den Baum aus der Erde, strom ze země dobýti, bringe du mir mein Kleid, přines mi mé ssaty, bringe es meinem Freunde, dones to mému přjteli, der Bote bringt Briefe, posel nese, přinássi psanj. Etwas zu Markte, něco wyprawiti, etwas an die Obrigkeit bringen, něco na wrchnost podat, zadat, Ehre, Schande bringen, čest, hanbu působit, způsobit, přinest. Jemand nach Hause domu dowesti, doprawiti, jemand zum Zorne, popuditi k zlosti, k hněwu někoho, Schaden, Freude, Schmerz, přinássetí, Personen, Thiere, das was gehet, přiwáděti, viele Dinge an einen Ort, snásseti, snesti na hromadu, na gedno mjsto, getragen, geführt, geschleppt, getrieben bringen, nésti, wésti, wlécy, hnáti, etwas auf die Seite, odstraniti něco, unter seine Gewalt bringen, pod swau moc připrawiti, w swau moc vwesti, podmánit sobě, an sich bringen, k sobě přiwesti, unter sich bringen, pod se přiwesti, etwas an einen Ort bringen, donesti, einen Menschen, dowesti, an den Bettelstab, na žebrotu, na mizynu přiwesti, Einen um das Seinige, někoho o geho gměnj připrawiti, um das Leben, o žiwot připrawit, seine Waare an den Mann, odbyti swé zbožj, eine Tochter an den Mann bringen, odbyti, wybeyti swau dceru, wdáti, in die Tasche bringen, do kapsy připrawiti, wyprawiti, aufs Tapet, wyložiti se s něčjm, einen auf die Gedanken. Meynung, přiwesti, Antwort, Bekänntniß aus einem bringen, dostati, wyprawiti, wytáhnauti, wymocy z někoho, man kann aus ihm nichts bringen, nic se z něho nemůž wyprawiti, dostati, wyzwěditi, wytáhnauti, sich etwas aus dem Kopf bringen, z hlawy sobě něco wyprawiti, wyrazyti, einem etwas aus dem Kopfe bringen, rozmluwiti někomu něco, etwas in Vergessenheit bringen, něco w zapomenutj vwesti, in Erinnerung, k paměti přiwesti, einen Fleck aus einem Kleide bringen, poskwrnu ze ssatu wyprawiti, wen připrawiti, einen Pfropfen aus einer Flasche, sspunt wen dobyt, wydobyt, wen wyprawit, připrawit; er hat es weit, hoch gebracht, daleko to přiwedl, daleko přissel, einen ins Elend bringen, w bjdu, přiwesti, vwesti, etwas verworrenes von einander, rozprawiti něco zmateného, dieß bringt schon der Weltton mit sich, to giž swětský způsob, čas sebau nese, přinássi, etwas in Ausübung bringen wykonáwati, wykonati, w skutek vwáděti, wywáděti, etwas ins Reine bringen, ausgleichen, zaprawiti, zprawiti, srownati, in Erfahrung bringen, dozwjdati, zdozwěděti se, doslýchati, doslechnauti něčeho, etwas der Vollkommenheit näher bringen, v wětssi dokonalost přiwest, vwest, etwas an sich bringen, anmassen, vwázat se

Digitized by Google

se w něco, osobiti sy něco, Personen an einander, popuditi proti sobě, es ist nicht in ihn zu bringen, nic nemůžem do něho wprawit, in Erfüllung bringen, splniti, wyplniti, etwas vor sich bringen, přigjt k něčemu, etwas zu Ende bringen, dokonat, skončit, dodělat, ku koncy přiwesti, sein Leben hoch bringen, dlauhého wěku dosáhnauti, dlauho žiwu býti, einen hoch bringen, někoho wysoko přiwesti, připrawiti, etwas zuwege bringen, něco k mjstu přiwesti, něčeho dowesti, zgednati, způsobiti, wypůsobiti, wykonati něco, einem Schläge zuwege bringen, wýprask někomu zprawiti, způsobiti, zgednati, eine Sache aufs höchste, něco na neywyš jemanden in eine Gesellschaft, někoho do společnosti přiwesti, in Ordnung, w řad vwesti, in die Rechnung, w počet vwesti, in Bewegung, pozdwjhnauti, zbauřiti, popuditi, in die Schule, do školy přiwesti, nach Hause einen Menschen bringen, přiwesti, etwas vor Gericht bringen, wznesti něco na práwo, vdati něco, einen vors Gericht bringen, někoho vdati, einen um etwas, někoho o něco připrawiti, olaupiti, eine Nachricht unter die Leute bringen, roznesti mezy lid, rozhlásyti, unter die Erde, einen Verstorbenen, pod zem připrawiti, pochowati, jemand unter die Erde bringen, ze swěta zprowodit, vmořit, einen Uebelthäter vom Leben zum Tod, odprawiti, in einer Kunst, in etwas es weit, hoch bringen, daleko, wysoko přiwesti, wie weit hat er es gebracht? dalekoli to přiwedl? einen so weit bringen, někoho tak daleko připrawiti, přiwesti, zu Stande bringen, k stawu přiwesti, k mjstu přiwesti, dokonati, dodělati, seine Absicht, přiwesti k mjstu vmysl, vmysl wykonat, zum Reden, Lachen, Weinen, k mluwenj připrawiti, přiwesti, rozsmjšiti, rozplakati, zur Reue, na ku pokánj přiwesti, rozkwjliti an den guten Weg, na dobrau cestu připrawiti, přiwesti, vwesti, zu Papier, na papjr něco napsati, připrawiti, w papjr, na papjr vwesti, wepsati, etwas mit sich bringen, něco s sebau přinášeti, wie es die Sache mit sich bringt, gak to ta wěc s sebau přinášj, auf die, zur Welt bringen, zploditi, plod na swět wywesti, ans Licht, zum Vorschein, an den Tag, na swětlo, na gewo wynesti, wydati, wygewit, zgewit, ich kann es nicht über das Herz bringen, ne mohu to přes srdce připrawiti, přenesti, auf die Beine bringen, na nohy postawiti, Kriegsvolk auf die Beine bringen, srazyti, sebrati wogsko, einen herunterbringen, wie z. B. die Ausschweifungen, snjžiti, ztenčiti, skloniti, zu Bette, zu Ruhe, položiti do postele, wprawiti, připrawiti, dowesti, ins Unglück, do neštěstj přiwesti, w neštěstj vwesti, um guten Namen, o dobré gméno přiwesti, připrawiti, es, eine Sache, einen dahin bringen, přiwesti, připrawiti, etwas auf die Bahn bringen, s. Bahn, etwas auf einen bringen, swáděti něco na někoho, strjhat někoho w něčem. Aus einander bringen, streitende, srownati, porownati, smjřiti, den Sieg davon bringen, s. Ehrhalten, etwas davon bringen, wzýti něco sebau, Schimpf und Schande, dogjti hanby, einen zu etwas z. B. zur Arbeit bringen, přiwesti někoho k něčemu. Jemand auf einen Gedanken bringen, wnuknaut něco někomu, in die Rede bringen, roznesti, ein Frauenzimmer zu Falle bringen, ženskau zmrhat, pohanit.

Brinseln, brünseln, brünzeln, smrděti připáleninau.

Digitized by Google

Brinslich, přjšmudlý, připálený, přičuchlý, brinslich gebrannter Koffee, připálené kaffe, n. schmecken, s. Brinseln.
Brochkäfer, m. howniwál, m.
Brocken, der, skywa, f. skrogek, drobet einkleiner, skywka, drobeček skrogeček, m.
Brockenweise, po drobtu, po drobečku, po skrogku
Brocken, drobiti, in etwas, do něčeho wdrobiti, nadrobiti.
Bröckeln, mit dem Brode, drobiti.
Bröcklein, n. drobt, drobček, drobeček, drobtjk, m. drobtek, skrogeček.
Bröcklicht, drobečkowatý, drobkowatý.
Brod, n. chléb, m. ein kleines, chlebjček, m. Brod backen, chléb pecti, würken, mjsyti, aus Brod, chlebnj, z chleba, Brodback, pekařstwj, pekařské řemeslo, n. gesäuertes Brod, kwassený chléb, m. ungesäuertes, nekwassený, neugebackenes, w nowě pečený, geröstetes, smažený, 2) Brod, Unterhalt, chléb, pecenec, pecen, m. sein Brod haben, mjti swůg chléb, pecen, pecenec, zu Brode helfen, k chlebu, k pecenu pomocy, um des Brodes willen ins Kloster gehen, pro pecen se do zákona dáti.
Brodbäcker, m. pecnář, s. Becker.
Brodbank, f. kotce chlebná, f.
Brodbrei, m. kaše z chleba, chlebnj, f.
Broddieb, m. darmochleb, darmozraut, m.
Broden, m. pára, f.
Brodhange, f. chlebnjk, m.
Brodkammer, f. chlebnice, f.
Brodkasten, m. chlebnice, police chlebnj, na chléb, f.
Brodkorb, m. chlebnj koš, košjk, koš na chléb, m.
Brodkrumme, f. střjda chlebowá, f.
Brodkuchen, m. podplamenka, podplamenice, f.
Brodlos, bez chleba, chleba zbawený, zprosstřený.
Brodmarkt, m. chlebný trh, m. chlebnj trh.
Brodmehl, n. chlebowá mauka, f.
Brodmen, dychati.
Brodrinde, f. chlebowá kůra, f. kůrka, f.
Brodsack, m. pytljk na chléb, m.
Brodschätzer, m. trznj chleba, m.
Brodschaufel, f. chlebnj, chlebowá lopata, f.
Brodschnitz, m. kragjc chleba, m.
Brodschrank, m. chlebnjk, m.
Brodstück, n. kus chleba, m. skywa, f.
Brodsuppe, f. chlebowá poljwka, f.
Brodwäger, m. wážnj chleba, m.
Brokad, brokát, m. dawou, brokátowý.
Brombeere, f. ostružina, gahodnice, f. gahůdka ostružinowá.
Brombeerbusch, m. Brombeerstrauch, ostružinj, n
Brombeerstaude, f. keř, m. krowina, f. ostružinj, n. ostružiny, f. Pl.
Brosame, f. von Brock, oder Bröcklein, drobet, m. zběrek, m. lámánj.
Bröslein, n. drobeček, m.
Bruch, m. zlámánj, n. der Bruch eines Gliedes, zlámánj, zlomenj, nohy, audu, 2) der Zahlen, m. zlomek, m. 3) der Bruch am Leibe, průtrž, f. keyla, f. protrženj, n. der ihn hat, kýlowatý, průtržný, 4) Bruch der Treue, des Friedens, der Freundschaft, rušenj, zrušenj wěrnosti, přátelstwa, pokoge, smlauwy, n. 5) der Bruch des Topfes, rozpuklina, rozraženina, f. 6) der Bruch in einem Damm, strž, f. 7) mokřina, f.
Bruchband, n. průtržnj pás, m. obwigadlo, n. fáč, m.
Bruchfutter, n. pařenj, n. spařená pjce, f.

Bruch-

Bruchpflaster, n. mázba na průtrž, f.
Bruchrad, n. lamagicý kolo, n.
Bruchschneider, m. průtržnjk, m.
Bruchstein, m. kámen k stawenj, m.
Bruchstück, n. zlomek, kleines, zlomeček, m.
Bruchwurz, f. pupkowá bylina, f.
Brücke, f. most, m. zur Brücke gehörig, mostný, Brücke über einen Fluß schlagen, most přes řeku rozbiti, udělati.
Brückengeld, n. Brückenzoll, mostowé, n plat z mostu, m.
Brückenmeister, m. mostnj, mostu zpráwce, m.
Brücklein, Brückchen, n. mostek, můstek, m.
Brückpfal, m. Brückenpfal, mostnice, f. kolj mostnj, n.
Brudeln, quellen, preyssstiti, hmyzeti se.
Bruder, m. bratr (brach m. leiblicher, wlastnj, přirozený, žiwotnj bratr, einander Bruder heißen, bratrowati se.
Brüderchen, n. Brüderlein, bratřjček, bracháček, m. brachátko, n.
Brüderlich, bratrský,
Brüderlich, adv. po bratrsku, bratrsky.
Bruderliebe, f. bratrská láska, f.
Bruderherz, n. bratrské srdce, n.
Brudermörder, m. wrah bratra, bratrowrah, bratrobigec, m.
Brudermord, n. wražda nad bratrem spáchaná, bratrowražda, f.
Bruderschaft, f. bratrstwj, bratrstwo, n. mit einem aufrichten, sbratřiti se s někým, bratrstwj s někým včiniti, aufheben, rozbratřiti se. trinken, pjti na bratrstwo, 2) Brüder, bratrstwo, n.
Brudersenkel, m. wnuk po bratru, m.
Brudersenkelinn, f. wnučka po bratru, f.
Brudersfrau, f. bratrowá panj, f.
Bruderskinder, plu. dwau bratřj, bratrů děti, f.
Brudersfohn, m. synowec, m.
Bruderstochter, f. dcera z bratra, f. synowkyně, f.
Bruderweib, n. bratrowá žena, f.
Brühe, f. poljwka, odwárka, f. gjcha, gisska, f. omáčka, f. mit einer Brühe, gichowatý, s gichau, eine Brühe an etwas machen, gjchu, omáčku na něco udělat, připrawit, Fleischbrühe, poljwka z masa, Bratenbrühe, omáčka, gjcha z pečené, kleine Brühe, poliwčička, gisska, f.
Brühen, pařiti, spařiti, die Wäsche brühen, ssaty pařiti, den Kohl, das Futter für das Vieh, pařiti.
Brühwarm, brühheiß, horký, wřelý.
Brüllen, wie ein Ochs, bučeti, řičeti, wáti, wie ein Löwe, řwáti, wie der Elephant řičeti.
Brüllen, das, eines Ochsen, řičenj, bučenj, řwánj, n. eines Löwen, řwánj, n. des Eleph. řičenj.
Brumbär, m. ein alter, bublač, bubla, bublawý, mumlawý, mumla, mumlač, m.
Brummkreisel, m. brčadlo, n.
Brummeisen, n. ein altes, bublačka, mumlačka, f. 2) worauf man spielt, drndačka, drundačka, f. darauf spielen, drndati, na drndačku hráti.
Brummen, wie der Bär, mumlati, ein wenig, pomumláwati, wie die Bienen, bručeti, wie die Baßgeige, besonders die Orgel, bručeti, wie Menschen, bublati, mumlati, wenig, pobubláwati.
Brummen, das, mumlánj, 2) bublánj, mumlánj, n. 2) der Baßgeige, der Bienen, bručenj, n.
Brummochs, m. beyk, m.
Brunn, m. Brunnen, studně, f. studna, studnice, f. eine kleine, studánka, studýnka, studnička, f. aus dem Brunnen, studničný, 2) gutes Wasser, dobrá woda, f.

Brunnenader, f. tymenec, pramínek studnice, pramen wody, m.
Brunnendeckel, m. wjko studničné, n. poklop studničný.
Brunneneimer, m. okow (studničný, m.
Brunnengräber, m. studnikář, kopač studnic, m.
Brunnenkasten, m. kassna, f. koryto, n. kotlina, f.
Brunnenkresse, f. potočnjk, m. keřicha potočnj, f.
Brunnenlehne, f. krag okolo studnice, m
Brunnenloch, n. djra studničná, f.
Brunnenmann, m. studničkář, m.
Brunnenmeister, m. wodák, wodárnjk, m.
Brunnenquelle, f. pramen studničný, studýnka, studánka, f.
Brunnenrad, n. kolo v studnice, studničné.
Brunnenröhre, f. studničná trauba, raura, trubice, f.
Brunnenscheibe, f. kolo v studnice, studničné n. keřáb, skřipec, m.
Brunnenschwengel, m. wáha studničná, f.
Brunnenwasser, n. studničná woda, f.
Brunnlein, s. Brunn, ein kleiner.
Brunnquelle, f. studničný pramen, pramýnek studnice, m. studánka, f.
Brunst, f. horkost, wraucnost, horaucnost mysli, horliwost, pálčiwost, f. zapálenj mysli neb srdce, n. vkrop, m. 2) Feuer, oheň, m. zanjceni, zapálenj, n.
Brünstig, horaucý, horaucný, wraucný, wraucý, wraucný, horký, zapálený, horliwý, brünstig seyn, hořeti, zapálenu, pálenu býti, werden, zahořeti, zapáliti se, brünstig lieben, horliwě, wraucně milowati, brünstige Liebe, wraucý, wraucná láska, f.
Brunstzeug, n. nádoby k hassenj, f. plu.
Brunze, f. Seiche, scánky, plu. moč, m. sstiny, plu. f.
Brunzen, močiti, scáti, čičati.
Brunzer, m. chcáč, m.
Brunzkachel, m. Topf, chcawý, pikawý střep, hrnec, chcáč, m.
Brunzlich, n. scánky, f.
Brust, f. prsy, prsa, plu. der Weibspersonen, prs, cecek, cecýk, m. eine kleine, prsýček, cecýček, m. Brust geben, kogiti, přikogiti, přikágeti, prs dáti, davon absetzen, entwöhnen ostawiti, mit Brüsten versehen, cecatý, prsatý, prsnatý, Brust bey den Fleischern, hrudj, n. 2) beym Degen, prsnj kus, m.
Brustarzney, f. lék pro prsa, m.
Brustbaum, n. wrátidlo prsnj, n. s. Brust lehne.
Brustbeeren, f. jujuby f. pl
Brustbein, n. prsnj kost, f.
Brustbild, n. obraz prsnj, m.
Brustblatt n. prsnjk, m.
Brustbrett, n. prsnj prkno.
Brustchen, n. kleine Brust, prsýčky, m. pl. der Frauenzimmer, cecýček, prsýček, m. 2) zum Anziehen, prsnička, f. ssat, ssátek prsnj, prsnjk, punt, m.
Brüsten, sich, prsy wystrkowat, wypjnat se, 2) stolz thun, pyssnět se, peychat, wypjnati se, popjnati se, zpupněti, nadýmati, dmauti se, hrditi se, hrdnauti, sich mit etwas brüsten, něčjm se honosyt.
Brustfleck, s. Brustlatz.
Brustharnisch, m. přednj oděnj, prsnj oděnj, n. prsnjk, prsnj zbrog, prsnj krunýř, m. prsotiny, plur.
Brusthöhle, f. důlek prsnj, m.
Brustkern, m. hrudj, n.
Brustknochen, m. chrupawka, s. Brust.
Brustkrankheit, f. prsnj nemoc, f.
Brustlatz, m. prsnjk, punt, m.
Brustlehne, f. brněnj, n.
Brustleyer, f. kolowrátek, m.
Brustpositiv, n. warhánky prsnj.
Brustriem, m. prsotiny, f. náprsnik, m.

Brustschildlein, n. pawezka prsni, f.

Brustſtück, n. prsnjk, m. prsotiny, plu.

Brusttuch, n. prsnj ſſat, ſſátek, prsnjk, m. popruh, m.

Brustwarze, f. bradawice cecnj, prsnj.

Brustwärzlein, n. bradawička, f.

Brustwehr, f. eine Schanze, baſſta, střelnice, twrz, f. 2) Harnisch, s. Brustharnisch.

Brustwurzel, f. angelſký kořen, m.

Brut, f. das Brüten, seděnj na weycých, die Tauben, Hühner sind in der Brut, holuby, slepice sedj na weycých, 2) plod, porod, m. plemeno, n. plémě, mladé, Brut haben, mjti mladé, die Brut der Fische, potěr, druběř, f. Brut setzen, třjti se, 2) vorwurfsweise, eine Teufelsbrut, plemeno, n.

Brutbiene, f. trubec, m.

Brüten, na weycých seděti, ljhnauti, wyljhati weyce, 2) brüten lassen, kwočnu na weyce nasaditi, 3) über etwas, einen Gedanken, kowati, obmeyſſleti něco, slćwati něco, strogiti něco, myſſlinku něgakau w mysli přemjtati, über eine Rede, od. über Versen, na řeči, na zpěwomluwách seděti. 4) Brüten, n. zahřjwati se, by se něco wyljhlo, die Eyer brüten schon, weyce gsau giž nasedělá, 5) n. figürl. kowat se, slćwat se, strogit se, obmeyſſlet se.

Brüten, das, seděnj na weycých, n. 2) nasazené weyce, n.

Brüthenne, f. kwočna, f. slepice křečná.

Brützeit, f. čas k wyljhnutj, m. 3) čas k nasazenj, m.

Bübchen, n. chlapeček, m. chlapjſſko, n. hoſſček, m.

Bube, m. chlapec, hoch, hoſſek, m. 2) ein böser Bub, ktnk, ſſelma, lotr, padauch, ein Haufen böser Buben, klučenina, f.

Büblein, n. chlapeček, chlapjſko, hoſſjček, m.

Bubenstreich, m. Bubenstück, ſſelmowſký, chlapecký, lotrowſký kus, m.

Buberey, f. chlapectwj, ſſelmowſtwj, ſſibalſtwj, n

Bübisch, adv. chlapecky, ſſelmowſky.

Buch, n. kniha, f. zu Buche bringen, w knihu wnesti, zu Büchern gehörig, co k knihám patřj, knihowý.

Buchampfer, m. getel zagečj, m.

Bubinder, m. knihař, knihwazač, knihwazatel, kněhař, kněhwazač, wazač knih, m.

Buchbinderkunst, f. Buchbinderey, f. knihwázánj, n. knihařſtwj, knihowazactwj, n. adj. kněhařſký.

Buchdrucker, m. knihtlačitel, kněhtlačitel, knihtiſkař, kněhotiſkař, kněhotlačitel, kněhotiſk, knihotlak, knihotlačil, tlačitel kněh, knihař, m.

Buchdruckerey, f. knihtiſkárna, knihotiſkárna, knihárna, (impreſý,) tiſkárna, f. 2) s. Buchdruckerkunst.

Buchdruckerisch, knihtiſkařſký, tiſkařſký.

Buchdruckergeselle, m. towaryš knihtiſkařſký, m.

Buchdruckerkunst, f. knihtiſkařſtwj, uměnj knihtiſkařſké, knihařſtwj, u.

Buchdruckermäßig, po kněhtiſkařſku.

Buchdruckerstock, m. knihtiſkařſký ſtůl, m.

Buche, f. Buchbaum, m. buk, bukec, bukowý ſtrom, m.

Buchecker, m. bukwice, f.

Bucheichel, f. bukwice, f.

Buchen, von Buchen, bukowý.

Buchenholz, n. bukowé dřjwj, n.

Bücherbehältniß, n. knihoſchrána, knihoſchowna, knihowna, knihchowárna, f. ein kleines, knihoſchránka, f.

Bücherbeschlag, m. pukla, f. kowánj na knihy, n.
Bücherbreter, plur. přjhrady, přjhrádky na knihy, f. pl.
Bücherdieb, m. knih krádce, zloděg, m.
Bücherführer, f. Buchhändler.
Bücherkasten, m. police na knihy, knihowna, f.
Bücherkenner, m. w knihách znalý, powědomý, znáč knih, m.
Bücherkenntniß, f. známost knih, w knihách, znalost kněh, známost kněh, známost knih, f.
Bücherkram, m. Bücherladen, knihskladna, f. krám knihařský, m.
Bücherraub, m. krádež knih, f.
Bücherrahm, Bücherbreter, Büchersächer, přjhradky na knihy, f.
Bücherrieme, f. Bücherschnalle.
Büchersaal, m. knihárna, knihárna, knihowna. f.
Büchersammlung, f. zbjrka knih, f. sebránj knih, n.
Bücherschnalle, f. knihowá přeska, f.
Bücherschrank, m. přjhrada na knihy, knihoschránka, kněhoschrána, skreyš, police na knihy, pro knihy. f.
Bücherschreiber, m. knih spisowatel, pjsák, spisownjk, skladatel, m.
Bücherverderber, m. kazyč, russec knih, m.
Büchervorrath, m. zásoba knih, f.
Büchervorsteher, m. kněh strážce, starosta, knihám předstawený, m.
Bücherwesen, n. kněhařstwj, n.
Bücherwurm, m. mol, moljk w knihách, knihowý, m.
Buchhalter, m. kněh schowatel, kněhoschownjk, m.
Buchhalterey, f. kněhoschowna, f. knihchowárna, f.
Buchhandel, m. knihkupectwj, kupčenj w knihách, n. obchod w kněhách, s kněhami m.
Buchhändler, m. knihkupec, kupec kněh, kněh prodawač, kněhař, m. knihař.
Buchhändlerkunst, f. uměnj kněhokupecké, kněhokupecš, n.
Buchhandlung, f. knihokupectwj, kněhkupectwj n.
Buchladen, m. knihowna, f. krám knihokupecký, knihaiský, m. knihárna, f.
Büchlein, n. Büchelchen, knjžka, knjžečka, knjžtička, f.
Buchbaum, m. bukowý strom, m. buk m.
Buchbaumwald, m. bukowý les, m. bukowj, n. bukowina, f.
Buchbaumern, bukowý.
Buchholz, n. bukowé dřjwj, n.
Buchen, bukowý.
Büchse, f. Behältniß, pauzdro, n. krabice, pusska, f. zum Gelde, pokladna, pokladnice na penjze, f. 2) zum Schießen, Schießgewehr, ručnice, f. pusska, f. 3) an der Spindel, kapsa, f.
Büchsengießer, f. Büchsenmacher
Büchsenkugel, f. ručničná kaule, f.
Büchsenmacher, ručnikář, m. pusskář, m.
Büchsenmeister, m. z děla střelec, z kusu střelec, dělostřelec, m.
Büchsenpulver, n. prach ručničný, m.
Büchsenschäfter, m. pažjř ručnic, m.
Büchsenschuß, m. wystřelenj, n. rána, f.
Büchsenschütz, m. střelec z ručnice, m.
Büchsenspänner, m. nabigeč ručnic, m.
Büchsenstein, m. kámen od ručnice, m.
Buchsbaum, m. pusspan, m.
Buchsbaumen, pusspanowý.
Büchslein, n. krabička, pusstička, f.
Buchstange, f. pukla, f.

Buchstabe, m. čtena, slabika, litera. f. pjsmě, slowjčko, n. pjsmena, f.
Buchstaben chnung, f. počet čten, m.
Buchstabirbüchlein, n. slabikář. m.
Buchstabiren, slabikowati.
Buchstabiren, das, slabikowánj, n.
Buchstäblich, od slowa k slowu, der buchstäbliche Verstand, rozum od slowa k slowu, m. buchstäbliche Uebersetzung, přeloženj od slowa k slowu, n. buchstäblich übersetzen, od slowa k slowu přeložiti, etwas buchstäblich nehmen, něco podlé slowa, slow bráti.
Buchweizen, m. pohanka, f.
Buckel, m. hrb, hrbol, hrbek, m. náhřbetj, n. 2) am Schilde, wrch, m. 3) Buckel voll Schläge, zbitá záda, plur. 4) am Pferdgeschirr, pukla. 5) Buckel des Felsens, hrbol, m wysedlina w skále, f.
Buckeleisen, n. železný wáleček, m.
Bucklicht, besser buckelig, hrbowatý, hrbatý.
Bücken, sich, shýbati se, sehnauti, skloniti, nakloniti, kloniti se, alles soll sich vor ihm bücken, každý se má před njm klaněti, pokloniti, skloniti, sich bücken, etwas aufzuheben, pro něco se sehnaut, něco zdwjhati, se shrbit, gebückt gehen, s. Gebückt, 2) vor einem aus Ehrerbietung, klaněti, kloniti, pokloniti, skloniti se před někým.
Bückerle, n. pupeček, m.
Bückling, m. Ehrenbezeugung durch Bücken, poklona, f. pokloněnj, sklorěnj. n. Bücklinge machen, poklony dělati, činiti, klaněti se, 2) Hering s. Pöckling.
Bückung, f. nakloněnj, skloněnj, pokloněnj, vkloněnj, n.
Bude, f. bauda, f.
Budel, m. Budelhund, pes chlupatý, chlupáček, pudljk, m.
Budelmütze, f. huňatá čepice, f.
Budelnärrisch, prabláznowský, prabláznowý.
Buffel, m. bůwol, m. im Morgenlande, beyk, m.
Büffeln, hart arbeiten, mezkowati se, táhati se, trmáceti, klopotiti se, mořiti se.
Büffelochs, s. Büffel.
Bug, m. Biegung, ohyb, m. ohbj, n. 2) gebogene Fläche, křiwolakost, krabatost, f.
Büge am Weinstock, wodwod, oblauk, kywák, m. hřjženice, f.
Bügel, m. trhačka, f. des Degens, luk, m. bei den Steinschneidern, ssibenička, f. ein Werkzeug, oblauk, m. s. Steigbügel.
Bügeleisen, n. cyhlička, f. hladidlo, n.
Bügeln, pyglowati, hladiti.
Buhlbrief, m. zamilowané psanj, n.
Buhle, m. miljk, m.
Buhlen, milowati, po milosti ženské dychtiti.
Buhler, m. milownjk, ženský miláček, ženský miljk, m. fregjk, m.
Buhlerinn. f. milownice, milenka, miljčka, miljtka, f. fregjřka, f.
Buhlerisch, milowný, miljcký.
Buhlschaft f. milowánj, milenstwj, fregjřstwj, n Buhlschaft treiben, na milowánj se oddati.
Bühne, f. Erhöhung, lessenj, n. 2) eines Schauplatzes, weystupek, m. lessenj, n. 3) die Schaubühne, der Schauplatz, selbst das Theater, diwadlo. n.
Bund, m. Bündel, swazek, uzel, uzljk, m. Ein Bund Schlüsseln, Federn, swazek kljčů, per, Bund Stroh, otep, otýpka slamy, f. Bund Reusholz, otýpka drobného dřjwj, rozdj, f. 2) Bündniß, spolek, smlauwa, umluwa, námluwa, f. einen Bund machen mit jemand, smluwiti se, spolek, smlauwu udělati, učiniti, slibem se zawázati, spiknauti, spolčiti se, brechen, smlauwu protrhnauti, zrussiti. 3) der türkische Bund, turecká čepice. f. otočnjk m. 4) bei der Geige, paurko, n.

Bundbrüchiger, m. russtel smlau-wy, nedržitelný smlauwy, m.

Bündel, n. Bündlein, Bündchen, swazeček, swazček, wjzček, m. Bündel Heu, otýpka sena, f. in ein Bündel binden, do wjzička swázati. f. Band.

Bundsgenosse, m. Bundsgenoß, spolupřjtel, společnjk, do smlauwy p. jatý, wzatý, w smlauwě obsažený towaryš, w. žastný, účastnjk smlauwy, m.

Bundeslade, f. archa smlauwy, f.

Bündig, silný, krátký, mocný, bündiger Beweis, mocný, podstatný důwod, m. bündiger Schluß, krátké, silné zawřjtj, f.

Bündig, adv. silně, krátce.

Bündniß, n. smlauwa, f. swolek, m. in ein Bündniß treten, w smlauwu, w swolek wegjti. f. Band.

Bundsteg, m. lawička swazacý, f.

Bunt, mannigfärbig, pestrý, proměnných, proměnných, různých, rozmanitých, rozličných barew, strakatý, bunt gehen, strakatý chodjti, sehr bunt machen, hakmak dělati, er macht es sehr bunt, gest tuze kůgným, 2) bunt über Ecke, na opak, hakmak, po růjnu, na přeskot, es gehet alles bunt über Ecke, wšecko kolem gde, gedno do druhé na hřeru, wšecko se mota, a kolotá, gde naopak, ge na přeskot.

Buntfärbig, strakaté barwy.

Buntscheckig, strakatý.

Buntstreifig, pruhowatý, wrchařowaný.

Bürde, f. tjž, tjhota, f. břemeno, břjmě, n. weibliche, tjhý žiwot, m. Einem eine Bürde auf den Hals laden, na někoho břemeno naložiti, uwaliti, břjmě uwrcy. Eine Bürde Holz, Gras, tjž, břemeno dřjwj, trávy.

Burretsch, m. borák, m.

Burg, f. hrad, m. twrz, f.

Bürge, m. rukogmě, m. şíbce, m. Bürge werden, seyn, za někoho slibiti, státi, připowěditi, rukogmim býti, za rukogmě, w rukogemstwj se postawiti.

Bürgen, Bürgen stellen, ručiti, zaručiti, rukogmim býti, státi za něco, rukogmě dostatečné postawiti, zastawiti, rukogměmi ugistiti, obezpečiti, owarziti, rukogmě dáti. wer bürget mir dafür, kdo mi za to stogj, ručj, kdo ge mi rukogmim.

Bürgel, ein Kraut, kurj noha, f. sw. Mářj očeci, m.

Bürger, m. einer Stadt, Mitgenosse, měšťan, měšťenjn, m. Bürger werden, měšťanem býti, einen zum Bürger einnehmen, za měšťana, měšťenjna přigiti, do měšťanstwa přigiti.

Bürgereid, m. měšťanská přjsaha, f.

Bürgerskind, m. měšťanské djtě, n.

Bürgersfreund, m. přjtel měšťanů, m.

Bürgershaus, n. měšťký, měšťanský dům, m.

Bürgerinn, f. měšťka, měšťanka, f.

Bürgerkrieg, m. měšťká wogna, wálka, domácý wálka mezy měšťany, f. rozbrog mezy měšťany, m.

Bürgerlich, měšťký, měšťanský, bürgerliche Sitten, měšťký, dworský, zwykly, dwowný mrawowé, m. bürgerliche Abgaben, měšťanské, měšťké daně, f. bürgerliches Leben, měšťké žiwobytj, f. bürgerliches Recht, f. Bürgerrecht.

Bürgerlich, měšťký, adv. po měšťku.

Bürgermeister, m. zpráwce měšťanů, měšťanosta, konšel, m. (přimistr.)

Bürgermeisteramt, n. úřad konšelský, měšťanostský, m. konšelstwj, n.

Bürgermeisterlich, po konšelsku.

Bürgerpflicht, f. powinnost městská, f.
Bürgerrecht, n. právo městské, měšťanstwj, n. erlangen, do města, do měšťanstwj, za měšťenina přigiti, geben, městské právo dáti, darowati, práwem městským darowati.
Bürgerschaft, f. měšťanstwo, n. obec městská, f.
Bürgerskind, n. městské djtě, n.
Bürgerssohn, m. městský synek, m.
Bürgerstochter, f. městská dcerka, f.
Bürgerstand, m. staw městský, m.
Bürgerwache, f. stráž městská, f.
Burgfriede, m. městský pokog, m.
Burggraf, m. zpráwce, starosta hradu, purgrabj. m.
Burgrecht, n. statek kmetcy, m. podacýe, f.
Bürgschaft, f. rukogemstwj, n. Bürgschaft leisten, za rukogmě, w rukogemstwj se postawit, rukogmim být, w rukogemstwj se podwolit, stellen, rukogmě postawit.
Burgvoigt, s. Burggraf.
Burkhart, m. lebeda zahradnj, f.
Burlesque, ššibalský, posměšný, bláznivý.
Bursch, m. ein junger Mensch, junger Gesell, Jüngling, chlapjk, pacholjk, ginoch, m. 2) auf Schulen, Akademien, včenec, m. 3) ein Handwerksbursch, Gesell, řemeslnický, m. ein Jägerbursch, myslivecký, m. Schneiderbursch, kreyčowský, m. 4) unter den Soldaten, chlap, m. 5) ein loser Bursch, rozpustilý chlapec, m.
Bürschchen, n, Bürschgen, chlapjček, m. chlapjsko, n. ein artiges Bürschchen, ššwarný, čistý chlapjček, m.
Bürschrohr, n. ručnice mysliwecká, f.
Burst, f. Sauburst, ššetina, f.
Bürste, f. Kehrbürste, Kleiderbürste, ššetka, f. česák, ššět. m. chwosstisstko, kosstisstko, pomýtko, n. kartáč, m. 2) große smeták, m.
Bürsten, das Haar, ššetkau wlasy česati, die Kleider, ššaty ššetkau, chwosstisstkem česati, 2) bürsten, birschen, bürschen das Wild auf der Jagd, so viel als schießen, střjleti zwěř.
Bürstbüchse, s. Bürstrohr.
Bürstenbinder, m. Bürstenmacher, ššetkář, m.
Bürtig, zrozený, rodilý.
Burzel, Burzelkraut, kuřj noha, f.
Burzelbaum, m. kotrmelec, kotrlec, kozelec, m. solche schlagen, machen, kotrlce metati, kozelec vdělati, překotiti se.
Burzeln, swaliti se, über und über hinfallen, přewaliti se, překotiti, skáceti se.
Busariren, pizditi.
Busch, m. Strauch, Gestrauch, křowj, křowisstě, hausstj, n. hausst, chrastina, křowina, f. keř, m. ein kleiner Wald, křowiny, f. hustý lesýk, m. 2) auf dem Kopfe, chochol, m. chocholka, chocholice, f. das einen solchen hat, chocholatý. 3) Ein Busch Blumen, Kornähren, kytka, f. 4) Ein Busch Haare, chumáč wlasů, m.
Buscheile, f. weyr, m. davon weyrowý.
Büschel, m. swazček, swazek, swazeček, m. (otep) f. snopek, snopček, Büschel Holz, otýpka, f. snopek dřjwj, m. 2) Büschel Haare, chumáč wlasů, m. 3) auf dem Kopfe, chocholka, f.
Büschelweis, na otýpky, po otýpkách.
Buschicht, buschig, křowinowatý, křowatý, zahusstěný, buschig werden, křowatěti.
Büschlein, Bündlein, s. Büschel.
Buschlicht, wlasatý, dobře wlasatý, wlasák, wlasáček, m.

2)

2) das einen Busch hat, chocholatý.
Busen, m. ňadra, pl. ňadro, n.
Bußahr, m, Raubvogel, gestřáb peřestý, m.
Bußandacht, Bußübung, f. kagjcý pobožnost, cwičenj, n.
Buße, f. kánj, pokánj, pykánj, n. thun, pokánj činiti, káti se, pykati hřjchů, 2) Geldbuße, peněžná pokuta, f. f. Büßen.
Büßen, für etwas, für Sünden Buße thun, okagowati hřjchy, Buß thun, seine Lust büssen, swau chtiwost nasytit. 2) neut. für etwas Strafe leiden, zažiti, zakusyti něčeho, zaplatiti, platiti, pokutu nesti, trpěti, trestánj trpěti, za hřjch odbeywati, podnikati něco. Er hat sein Verbrechen genug büßen müssen, musyl dost za swé prowiněnj trpět, odbeywat, odsazowat.
Bußfertig, kagjcý, kagicný.
Bußfertigkeit, f. kagicnost, f.
Busicht, prsnatý.
Bußpredigt, f. kagjcý kázanj, n.
Bußtag, m. kagjcý den, m.
Büßung, f. zakussenj, zažitj, zaplacenj, pokuty nessenj, n.
Butte, f. děber, m. káďě. f. putna, f. zum Wasser tragen, putna. f.
Büttel, m. biřic, m.
Bütteley, f. ssatlawa, f.
Butter, f. máslo, n. in der Butter backen, smáhnauti, smažiti, w másle pražiti, 2) in den Augen, hnůg. m.
Butterbamme, f. Butterbrod, pomazánka, f.
Butterbrod, n. chléb s máslem. m.
Butterfaß, n. másnice, f.
Buttergebackenes, n. kobliha, f. na másle pečený koláč, m.
Butterhändler, m. máselnjk. m.
Butterhändlerin, f. máselnice. f.
Buttermann, m, máselnjk, m.
Butterkuchen, m. mastný koláč, m.
Butterschnitte, f. skywa chleba s máslem, s pomazánkau, f.
Butterteig, m. mastné těsto, n.
Butterig, z másla, od másla, máslowý.
Buttermann, m. máselnjk, m. Weib, máselnice, f.
Buttermilch, f. podmáslj, n.
Buttern, Butter machen, wrtiti máslo tlaucy. 2) n. wrtiti se. tlaucy se, stlaucy se.
Butterweck, m. Butterwecke, f. pomazánka f. zkrogek másla, m.
Butterweib, n. máselnice, f.
Büttkrücke, f. hřeblo, n.
Buttner, m. Böttcher, bednář, bečwář, m.
Buttnerwaare, f. bečwářské, bednářské zbožj, n.
Butz, m. am Lichte, oharek, m. 2) im Obste, pupček, pupenec, m. 3) in den Augen, hnis, hnůg w očjch, m. 4) in der Nase, wozher, sopel m. 5) in einem Geschwüre, hnis, hnůg wredowý; m.
Buxbaum, m. pusspan, m. davon pusspanowý.
Buxbaumholz, n. pusspanowé dřewo, n.
Buxdorn, m. licyum, n.

C.

„Nach seinem jetzigen Gebrauch,“ bemerket einer der besten Sprachforscher, Herr Gedicke, sehr richtig, „ist C nichts weniger als „deutsch. Nach seinem jetzigen Ge„brauch, sage ich, denn sonst ist es „schon uralt in unserer Sprache, „indem sie es nebst den übrigen „Schriftzeichen des Alphabets von „den Lateinern bekam. Aber eben „daher galt es auch ehemals völlig „eben so viel als das lateinische C. „d. i. es wurde überall als wie ein „K ausgesprochen. Denn daß die „Lateiner ihr C vor dem e und

„i

„z ebensowohl als vor dem a, o „und u durchgängig wie ein K „ausgesprochen, ist eine längst aus- „gemachte Sache. Daher schrieben „denn z. B. die Angelsachsen Cinne „und Citelan, und lasen Kinne, „(das Kinn) und kiteln (kitzeln) „Später kam das griechische κ zu „den Deutschen. Und nun war nach „und nach das C zum Zwitter, „bald mit dem männlichen K-Ton, „bald mit dem weiblichen Z-Laut. „Was soll der Zwitter länger in „der Sprache? Ja, sagt man, und „zuckt die Achseln; der Gebrauch! „der Gebrauch ist ein Tyrann. — „Immerhin. Er ist nicht der erste „Tyrann, den man entthronte. „Aber wer soll es thun? Freylich „der Schreibmeister, und der „Schulknabe nicht, aber unsere best- „gelesensten Schriftsteller sollten's."

Der Lexikograph, da er in so vieler Hände kömmt, dächten wir, ist auch einer von denen, die dazu berechtigt sind, einen Versuch zur Verdrängung jenes Bastardbuchstabens zu machen. Gestützt auf die obenangeführten, uns äußerst gültig scheinenden Gründe haben wir diesen Buchstaben gänzlich aus diesem Werke verbannt, und diejenigen Wörter, wo er als K lautet, ins K, und die, wo er als Z ausgesprochen wird, ins Z gestellt. Die sich mit einem Ch anfangenden Wörter, als Charakter, Chor, Christ, und so weiter, welche durchgängig als mit einem K geschrieben ausgesprochen werden, wird man im K antreffen.

Chaos, n. směsyce, f.
Charakter s. Karakter.
Charfreytag s. Karfreytag.
Charte s. Karte.
Cherub, m. Cherubjn. m.
Chimäre s. Hirngespinnst.
Chirurgus.
Chirurgie s. Wundarzt, Wundarzney.
Chor s. Kor.
Christ s. Krist.
Christinn s. Kristinn.
Christlich s. Kristlich.
Christus s. Kristus.
Christenheit s. Kristenheit.
Christenthum s. Kristenthum.
Christmonat s. Kristmonat.
Christtag, s. Kristtag.
Christnacht s. Kristnacht.
Chronik s. Kronik Jahrbuch.
Chronologie s. Zeitrechnung.
Chur, s. Kur.
Churfürst s. Kurfürst.
Churfürstlich s. Kurfürstlich.
Churprinz s. Kurprinz.
Chymie s. Scheidekunst.

D.

Da an dem Orte, tam, tamto, Hier stand ich, da standst du, zde, oder, tu gsem gá stál, tams ty stál. 2) zugegen, hier, tu, zde, tuto, es sey da, wer da will, nechť gest tu, sb. zde kdo koli, da bin ich, tu, zde gsem, da hast du es, tu to máš. 3) dort, tam, b) odtud, odonud, wo euer Schatz ist, da ist auch euer Herz, kde wáss poklad gest, tam gest také wasse srdce. Er kam gestern in die Stadt, und begab sich von da weiter, wčera přissel do města, a dnes se odtud dálodebral. 4) indem, als, když, da ich ihn sah, bewegte sich mein Herz vor Freuden, když gsem ho widěl, srdce we mně radostj skákalo. 5) weil, poněwadž, protože, že, 6) alsdann, pak, da wirst du es erst erfahren, pak toho teprw zkussýš, da kömmst du mir recht an, tu mně přigdeš na plnau, 7) wo, gessto, kdežto da (wo) er doch weis, kdežto předc wj.

Dabey, dabei, dem Orte nach, při, v, der Sache, Verbindung nach, při tom, při něm, z. B. dabey aufgewachsen, při tom wyrostlý, Schwierigkeiten dabey finden, těžkosti při tom nalézati, dabey zu erinneren haben, miti co připomenauti, das Haus fiel ein, und wir standen nahe dabei, dům se zbořil, a my stáli blizko přitom. Er bleibt dabei, daß, rc. stogi na swém, že, rc.

Dabei (es) bewenden lassen, přestati na tom.

Dabey aufwachsen, přirostati, (b při tom wyrůsti.

Dabey bleiben, nicht abgehen, při tom zůstati, ostati, wie bey einer Meynung, ostati, zůstati při swém domněnj, es bleibt dabey, při tom zůstáwá, ostáwá, na tom zůstáwá.

Dabey denken, mysliti při tom.

Dabey liegen, přiležeti, při tom ležeti,

Dabey seyn, při tom býti, přjtomným býti.

Dabey sitzen, přiseděti, seděti při něčem.

Dabey stehen, přistáti, státi při něčem, dabey stehen bleiben, zastawiti se v něčeho, zůstati státi, zůstati při něčem.

Dach, n. střecha, f. krow, m.

Dachdecker, m. přikrywač, pokrywač, pobigeč, m.

Dachfenster, n. wykýř, wykuš, m. okno w střeffe, n.

Dachkammer, f. komora podkrowem, podstřechau f.

Dachknopf, m. báně na střesse, f.

Dachrinne, f. žlab, m.

Dachspitze, f. wrch střechy, m hřeben, m.

Dachstuhl, m. stolice, f. krytba, f.

Dacht, m. knot, m.

Dachtraufe, f. kap, m. kapánj ze střechy, n.

Dachtscheibe, f. kruh na knoty, m.

Dachziegel, m. kůrka, krýčů cyhla, flacher, dlažice, dlažička, f. hohler, křidlice. f.

Dächlein, n. Dächelchen, střjsska, f.

Dachs, m. gezwec, m.

Dachsfell, n. gezewčj kůže, f.

Dadurch, durch, diesen Weg, dem Orte nach, tudy, tady, onudy, onady, sie ritten dadurch, geli tudy, gehe mir nicht hiedurch sondern dadurch, nechoď mi tudy, ale onudy, 2) skrze něg, ni, ehedem war es gefährlich durch diesen Wald zu reisen, aber itzt reiset man sicher dadurch, prwe bylo nebezpečno skrze ten les geti, nynj se alebezpečně skrze něg gede, 3) wie eine Sache, vermittelst, tjm, tudy, dadurch hat er so viel erhalten, tjm, tudy tolik nabyl, dadurch hat er sich Freunde gemacht, tjm, tudy, skrze to sy včinil přátely.

Dafern, gestli, gestliže, pakli, paklize, pokudžby.

Dafür, zur Vergeltung, za to, místo toho, z toho, ich bin dir gut dafür, za to ti stogjm, mancher sollte arbeiten aber er spielt dafür, mnohý by měl pracowat, ale on místo toho hrage, er hat mir dafür gearbeitet, on mi za to pracowal, 2) dawider, proti tomu, té, němu, ich weis ein Mittel dafür, wjm prostředek proti tomu, 3) darum, o to, dafür mag ein anderer sorgen, o to nechť se giný postará, 4) za to, za něco, wer kann was dafür, kdo za to muže, er giebt sich für einen Arzt aus, wydáwá se za lékaře.

Dagegen, proti tomu, pro těti, nj, proti němu.

Dafür achten, ansehen, erkennen, halten, za to miti, dafür kann ich mir ein Pferd halten, za to sy mohu koně chowati, držeti, dafür, statt dessen halte ich mir ei-

einen Diener, misto toho sy drzjm služebnjka.

Dafür können, mocy za něco, ich kann nichts dafür, nic nemohu za to.

Dafür sorgen, starati se o něco, dafür sorge ich, o to se gá staram.

Dafür stehen, státi za něco, ich stehe dafür, stogjm za to.

Dafür warnen, dáti wýstrahu někomu před něčjm, wystřjhati někoho před něčjm.

Daheim, doma, es ist nirgend besser als daheim, wssudy dobře, doma neylip.

Daher, odtud, odtad, od onud, ich komme nicht von Berlin, aber mein Bruder kommt daher, nepřicházým z Berljna, ale můg bratr přicházý odtud, tam odtud, 2) darum, deswegen, tudy, odtud, daher kömmt es, tudy, odtud to přicházý, to pochazý, odtud, z toho to přicházý, eben daher, von eben dem Orte, odtud, daher läßt sichs abnehmen, odtud, z toho se muže seznat, 3) er fahrt, geht wie ein Fürst daher, gezdj, chodj sy co knjže, 4) con. tedy, er komme daher hernach zu mir, ať tedy potom kemně přigde, dahin fahren, wie die Zeit, vtjkati, vcházeti.

Daher gehen, wykračowati.

Daher rühren, odtud pocházeti.

Daher schlendern, protulowati, potulowati se, potlaukati se.

Daherum, tu okolo, w tom okolj.

Dahin, tam, es steht dahin, kdo wj? dahin seyn, býti wera, konec, po něčem, er ist dahin, (weg) gest ten tam.

Dahin auslegen, deuten, w tu stranu wykládati.

Dahin ist es gekommen, na to, k tomu přisslo, dosslo.

Dahin sinken, zwrátiti se, klesnauti.

Dahin gestellt seyn lassen, nepodotknauti, opominauti.

Dahinten, pozadu, zpátkem.

Dahinten bleiben, pozadu, zpátkem zůstati.

Dahinter, za to, zatjm, kommen, přigjti za to, domakati se toho.

Dahinter stecken, wězeti, dahinter steckt was, w tom, za tjm něco wězý.

Dahinwärts, s. Dahin.

Dähmisch, s. Närrisch.

Dale, f. Dole, kawka, dah kawkj. f.

Dam, m. Damhirsch, daněk, m.

Damalig, tehdeyssj.

Damals, tehdáž, tenkrát, onenkrát, tehdy.

Damast, m. damassek, m.

Dame, f. dáma, f.

Damenbrett, n. wrhcábnice, f. wrhcábnj deska, f.

Damenspiel, n. hra w wrhcáby, wrhcábnj, hra w dwanácti kameny.

Damhirsch, m. daněk, daněl, m. davon, dančj.

Damit, auf daß, by, aby, ať, 2) mit dem in Begleitung, Gesellschaft, Verbindung, s, se, s tjm, damit bezahlen, tjm, s tjm zaplatiti, damit auskommen, tjm, s tim wygjti, b) tjm, damit brachte er es zu Wege, tjm toho dowedl, damit kann ich helfen, dienen, tjm, s tjm mohu pomocti, slaužiti, damit anfangen, tjm, s tjm počjti, damit tröste ich mich, tjm, s tjm se těssjm, 2) damit gut, tedy dobře.

Damm, m. hráz, f. násyp, m.

Dammbruch, m. strženj, n. strž hráze, náspu, f.

Dämmen, hrázý, náspem bránit, zdržowat, ohrazowat, zahrazowat.

Dämmerig, es wird schon dämmerig, giž se smrká, mrká, mrkne; giž počjná být ssero, giž se sseřj, frühe morgens, (werden,) swjtati, rozbřesskowati se.

Dämmern, smrkati se, mrknauti, tmjt se, zatmjwat se, sseřit se

se, frühe Morgens, dnjti se, rozednjwati se, swjtati, rozbřeskowati se, zaswjtati.
Dämmerung, f. saumrak, f.
Dampf, m. Dunst, pára, parnost, zadussina, f. opara, f. požár, m. Dampf von einer Fackel, vom Lichte, von Kohlen, von gährendem Weine, von gelöschtem Kalke, aus der Erde ꝛc. dým, (kauř, čaud, m.) pára, f.
Dampfbad, n. párna, f.
Dampfen, ausdünsten, Dampf von sich geben, pářiti, páru wydáwati, wie Holz, Kohlen, kauřiti se, čaditi.
Dämpfen, unterdrücken, wie das Feuer, dusyti, dutlati, gänzlich, vdusyti, vdutlati, das Fleisch, Aepfel, Birnen im Kochen, dusyti, gedämpftes Fleisch, dussené maso, n. 2) bezähmen, eines Hochmuths, ꝛc. skrotiti, skrocowati, krotiti.
Dampfig, plný páry, čaudu, kauře.
Dämpfig, dussný, deychawičný.
Dampfloch, n. párnjk, capauch, m.
Dampfung, f. pářenj, n. 2) kauřenj se, čaděnj, n.
Dämpfung, f. des Feuers, dussenj, dutánj, n.
Daneben, wedlé.
Danieder, na zem.
Danieder fallen, na zem padnauti.
Danieder kommen, mit einem Kinde, slehnauti.
Danieder liegen, pádem ležet, stonat.
Dank, f. djka, f. djky, pl. f. Dank sey Gott, djky Bohu, habe Dank, děkugi, měg djk, Dank sagen, mit Worten abstatten, djky činiti, wzdáwati, poděkowati, děkowati, ich weis dir es Dank, wděčen gsem tobě.
Dankbar, wděčný, sich dankbar erweisen, wděčným se prokázati.
Dankbar, adv. wděčně.
Dankbarkeit, f. wděčnost, f.
Dankbarlich, wděčně.
Danken, děkowati, poděkowati.
Dankfest, n. slawnost na poděkowánj, f.
Dankgefühl, n. cyt wděčnosti, m.
Danklied, n. zpěw na poděkowánj, m.
Dankopfer, n. oběť na poděkowánj, f.
Dankrede, f. řeč na poděkowánj, f.
Danksagen, djky wzdáti, wzdáwati činiti, poděkowati.
Danksagung, f. djků wzdánj, djků činěnj, poděkowánj, n. djkčiněnj, n.
Dann, neb, nebo, neboližto, dann er ist Soldat, neb on ge wogákem, 2) dann erst, pak, teprw, tu, tehdáž, dann that er es, pak to vdělal, wie dann? gak pak? was ist dann die Ursache? co gest pak za přjčinu? 3) dann und wann, někdy, časem, 4) es sey dann daß er sich bessert, krom gestliže se polepssj, 5) komm dann, pod tedy, 6) hernach, potom, erst müssen wir denken, und dann reden, dřjw musýme mysliti, a potom, a pak mluwiti.
Daran, na tom, nato, daran geschieht unser Wille, ihm ein Gefallen, w tom se děge, stáwá nasse wůle, gemu wděk, daran thut er Recht, w tom činj dobře.
Daran arbeiten, pracowati na tom, w tom.
Daran binden, nawázati, přiwázati, na to vwázati, sich daran binden, wázati se na to, tjm.
Daran denken, na to mysliti.
Daran erkennen, potom poznati.
Daran knüpfen, připnauti.
Daran legen, s. Anlegen.
Daran liegen, přiležeti, přitom ležeti, als an einem Fieber, stonati na zymnicy.
Daran machen, befestigen, přiděláti, přičiniti.

Daran müssen, podnikati, podstaupiti.
Daran setzen, nasaditi, wynasaditi, přisaditi, ein Stück, einen Fleck, nastawiti, 2) sein Aeußerstes, alles, sein Leben, wssecko, swého žiwota, hrdla wynasaditi, nasaditi, wssecko wynaložiti, alles Geld, penjze přisaditi, wynaložiti, wydati, sein Leben, nastawiti swého žiwobytj.
Daran seyn, betreiben, wésti, konati, 2) er ist übel daran, zle gest s njm, zle se mu wede, ich bin wohl daran, dobře gest semnau, dobře gest mně, mně gest blaze, er ist bey ihm wahl daran, dobře se v něg má, dobře se mu v něho wede, ich weiß nicht, wie ich daran bin, newjm gak semnau stogj, newjm gak semnau se děge, newjm nak gest semnau, 3) es ist nichts daran, es ist nichts werth, nic neni na tom, po tom.
Daran stecken, s. Daran setzen.
Daran strecken, die Hände, Kräfte, přičiniti, přiložiti ruce, sylu, wynasnažiti, wynaložiti.
Daran thun, wie an das Eßen, dáti na gjdlo, daran thust du recht wohl, to w tom dobře děláš.
Darauf, auf demselben, na tom, auf dasselbe, na to, darnach, na to.
Darauf Acht haben, na to pozor dáti, mjti, pozorowati.
Darauf besließen, toho pilen.
Darauf beruhen, stawowati, vstawowati se na tom.
Darauf schmieren, na to namazati.
Daraus, z toho, nichts ist daraus worden, nic z toho nebylo, nepossło.
Darben, nuzněti, potřebowati, potřebným, nuzným býti, nauzy trpěti, třjti.
Darbey, s. Dabey.
Darbieten, podáwati, posskytati, posskytnauti, propůgčiti, sich darbieten, namjtati se, nasskytati se, nahoditi se, dáti se, posskytati se, propůgčiti se, es hat sich die Gelegenheit, Ursache dargeboten, nasskytla se, nahodila se, dala se, propůgčila se, zahodila se přjležitost, přjčina, nametla se ta přjležitost.
Darbieten, das, Darbringung, podáwánj, n. nasskytánj, posskytánj, nasskytnutj, posskytnutj, podánj, propugčenj, n.
Darbringen, přinášeti.
Darein, wnitř, w to, do toho, doté, do něho, do ně, 2) oben drein, přes to, nadto.
Darein geben, w to, do toho dáti, seinen Willen, k tomu swoliti.
Darein gießen, do toho wljti.
Dargeben, podáwati.
Dargegen, dagegen, proti, naproti tomu.
Dargereicht, podaný.
Dargestreckt, rozprostřený.
Darhinter, dahinter, za tjm.
Darinnen, darin, wnitř, tam, 2) in dem, w tom, w té, w něm, w nj, darinnen bestehen, w tom pozůstáwati, darin hast du es versehen, w toms pochybil, er hat ein Haus, aber er wohnt nicht darin, má dům, ale nezůstáwá w něm, 3) darinnen seyn, w tom býti, ist niemand darinnen? nenj žádný wnitř, tam?
Darlehn, n. půgčka, f.
Darm, m. střewo, n.
Darmbruch, m. průtrž w lůně, f.
Därmchen, n. střjwko, n.
Darmgicht, f. střewnj žřenj, dna střewnj, hryzenj, žřenj w střewách, n.
Darnach, der Zeit nach, potom, pak, po té, po něm, po nj, gleich darnach, eine Stunde darnach,

hned, hodinu potom, na to, der Einrichtung nach, vermöge, tjm, dle, podlé, wedlé, es ist nichts darnach, nic nenj po tom, na tom

Darnach fragen, ptáti, doptáwati se po něčem, 2) nichts darnach fragen, nic na to, o to nedbati, wer fragt darnach? kdož o, na to dbá? kdož se na to ptá? kdož se to ptá?

Darnach sich richten, tjm, podlé toho se zprawowat, řjdit.

Darnach streben, trachten, taužiti po něčem, o něco se snažiti.

Darneben, daneben, wedlé, mimo, 2) überdieß, mimo to.

Darnieder, f. Nieder, darnieder fahren, einen, přegeti, darnieder legen, na zem položiti, darnieder werfen, schlagen, na zem hoditi, porazyti, o zem hoditi, wrhnauti, uděřiti, o zem dáti, 2) krank seyn, darnieder liegen, pádem ležeti, stonati.

Darnieder schlagen, porazyti.

Darreichen, geben, podáwati, podati, dodáwati, poskytnauti; nastawiti, er reichte den Hals, unerschrocken dar, krk zmužile nastawil.

Darreicher, m. podawatel, podawač, dodawač, m. nastawitel.

Darreichung, f. podáwánj, dodáwánj, poskytnutj, n. nastawenj.

Darstellen, einen Mann, dostawiti, mit Worten, předstawiti, předstawowati, předkládati, předložiti, unter Bildern, předstawowati, darstellen etwas, eine Person, einen Karakter vorstellen, předstawowati, předstawiti, wypodobiti, podobiti, wytwařowati, wytwářiti na sobě.

Darsteller, m. předstawitel, m.

Darstellung, f. dostawenj, n. einer Sache mit Worten, předloženj, předstawenj, n. in Bildern, předstawowánj, n. einer Person, eines Karakters, Vorstellung, předstawenj, wypodobenj, wytwářenj, podobenj, n.

Darstrecken, Geld, peněžy zakládati, založiti, 2) darbieten, podáwati.

Darthun, beweisen, dokázati, dokazowati, dowoditi, důwody prowoditi, doljčiti.

Darüber, na to, na ně, nad tjm, nad njm; přes ně, proto, za tjm; přes to, nad to, zwanzig Jahre und darüber, dwadcet let a přes to, zehn Gulden und darüber, deset zlatých a přes to, 2) darüber arbeiten, pracowati na tom, darüber betrübt, unruhig seyn, zarmauceným, smutným býti nad tjm, proto, sich darüber bekümmern, starati se o to, darüber böse werden, rozhněwati se nad tjm, darüber einen ergreifen, ertappen, někoho w něčem dopadnauti, darüber fallen, gehen, wpadnauti, gjti, přes to, sich darüber freuen, radowati se nad tjm, darüber murren, reptati, žehrati na to, darüber sich beklagen, na to sy stěžowat, darüber hat es aufgehört, ist vergangen, zatjm to přestalo, pominulo, darüber kommen, přigjti, dostati se na něco, über etwas, als über eine Brücke, přes most, darüber schreiben, na to psáti, beschreiben etwas, psáti o něčem, den Kopf darüber schütteln, hlawau nad tjm třásti, wrtěti, darüber schreiten, sprechen, překročiti něco, mluwiti strany toho, o tom, darüber springen, přeskočiti to, skočiti přes to, darüber steigen, přelezti to, darüber legen, einen Pflaster, přiložit na to flastr, darüber sich bedenken, na něco se rozmyslit, darüber hinschießen, střeliti přes něco, přestřeliti něco, darüber streiten, hadati se o něco, strany něčeho, skrze, pro něco

Da-

Darum, proto, za to; proč? darum thue ich es proto to činjm, ich konnte darum nicht an ihn schreiben, weil ꝛc. proto sem na něg nemohl psát, poněwadž ꝛc. man fragte mich darum, ptali, tázali se mne na to, sich darum bekümmern, starati se o to, bewerben, snažiti se o to, darum beten, bitten, prosyti za to, o to.

Darunter, drunter, pod to, pod tim, pod ně, pod njmi, darunter hat er sich verborgen, pod to se skryl, da steht ein Tisch, krieche darunter, tu stogj stůl, wlez pod něg, darunter bist du sicher, pod tjm gsy gist, b) mezy, es sind einige darunter, gsau někteřj mezy njmi, es gingen einige darunter, ssli někteřj mezy ně, darunter ist kein Unterschied, mezy tjm nenj žádného rozdjlu.

Darvon, s. davon.

Darwider, dawider, proti, naproti tomu.

Darwider seyn, sich setzen, býti proti, naproti tomu, na odpor tomu býti.

Darzu, dazu, k tomu, darzu helfen, dopomáhati, dopomocy k tomu, dazu nehmen, přiwzýti.

Darzuthun, přičiniti, přiložiti.

Darzu zwingen, přinutiti k tomu.

Darzwischen, dem Orte nach, mezy, der Zeit nach, mezy tjm.

Darzwischen fallen, wpadnauti.

Darzwischen kommen, wgjti.

Darzwischen laufen, wběhnauti, wteknauti.

Darzwischen legen, wložiti, 2) darzwischen legen sich, wložiti se w to.

Darzwischen mengen, sich, wmjsyti se w to.

Darzwischen reden, w to, mezy to, do toho mluwiti, rozpráwěti.

Darzwischen reiten, prostředkem, v prostřed geti.

Darzwischen schlagen, mlátiti mezy to, do toho.

Darzwischen schreiben, wepsati.

Darzwischen werfen, whoditi, wmetati.

Das, to, das ist der Mann, to ge ten muž.

Daselbst, tam, tamto, na tom mjstě, 2) hier, tu, na tom mjstě.

Daseyn, tu, zde býti, nicht da seyn, nebyti tu, zde.

Daseyn, das, bytnost, gestost, f.

Daß, auf daß, damit, aby, by, ať, 2) weil, že, 3) als, když, ich sage ihm daß er schon gehe, řekni; mu aby ssel, ať gde, ich sehe daß er kömmt, widjm, že gde, ich freue mich daß es ihm wohl gehe, radugi se, že se mu dobře wede, 4) daß doch, kyž!

Dattel, f. Dattelkern, daktyl, m. datel.

Dattelbaum, m. daktylowý strom, m.

Daube, f. dessťka, f.

Däuchten, s. deuchten.

Däuen, s. Verdauen.

Dauer, f. trwánliwost, stálost, doba, f. von Dauer, stálý, trwalý, trwánliwý, von kurzer, nedlauho trwagicý, trwalý.

Dauerhaft, trwánliwý, trwalý, stálý, wie das Glück, die Gesundheit, stálý, wie ein Kleid, pewný, trwánliwý, wie die Farbe, stálý.

Dauerhaft, adv. trwánliwě, trwale, pewně.

Dauerhaftigkeit, f. trwánliwost, trwalost, stálost, pewnost, f.

Dauern, trwati, 2) bedauern, pykati, litowati, er dauert mich, ljto, žel mi ho gest, litugi ho, pykam ho.

Daum, m. Daumen, der Finger, palec, m.

Daumendick, co palec tlustý, na palec.

Daumensbreit, palec ztlaussťj.

Davon, daher, odtud, od toho, od něho, z toho, davon habe ich

ich nichts genommen, z toho ſem nic newzal, davon habe ich keinen Nutzen, z toho nemám žádného vžitku, davon weis ich nichts, o tom nic newjm, davon erfährt man nichts, o tom ſe nic nezwj, rede mir nichts mehr davon! nemluw mi wjc o tom, davon kommen, entrinnen, vgjti, von einer Krankheit, wygjti, wywáznauti z nemocy, gi zniknauti.

Davon bleiben, pryč zůſtati.

Davon eilen, odtud poſpjchati, pryč poſpjſſiti.

Davon fahren, wegfahren, vgeti, vgjžděti.

Davon fliehen, vtecy, vtjkati, prchati, prchnauti, vprchnauti.

Davon fahren, odweſti.

Davon geben, bekommen, dáti, doſtati z něčeho, od něčeho.

Davon gehen, vgjti, odgjti.

Davon laufen, vtecy, vtjkati, vběhnauti, vhnauti.

Davon reiten, vgeti na koni.

Davon ſchleichen, vlauditi ſe, odlauditi ſe, vkráſti ſe krádj, kradmo vgjti.

Davon ſchwimmen, vplauti, odplawati.

Davon tragen, odneſti, odnáſſeti, eine Krankheit, Schläge davon tragen, nemoc, weypraſk ſobě vtržiti, ſobě vhoniti, du wirſt ſchon was davon tragen, ty ſobě gjž něco naběhneš, vtržjſs, vhonjš, den Ruhm davon tragen, chwály nabyti, chwály dogjti, Schande, Schimpf, hanby, hany dogjti, nabyti, hanbu wzýti, ſobě ſpůſobiti.

Davon ziehen, odtáhnauti, hýbabati, ſe kliditi, odſtěhowati ſe.

Davor, před tjm; před to, davor ſtehen, před tjm ſtáti, davor ſteckt ein Riegel, před tjm ge záwora, davor wälze den Stein vor, před to přiwal kámen, davor fürchte ich mich nicht, toho ſe nebogjm, já ſſkeue mich davor, ſſtjtjm ſe toho.

Dauung, ſ. Verdauung.

Dawider, proti tomu, němu.

Dazu, ſ. Darzu.

Dazumal, tehdáž, tenkráte, tenkrát, tehdy.

Dazutreten, přiſtaupiti, přikročiti.

Dechant, m. děkan, m.

Dechantey, f. děkanſtwj, n.

Deckbett, n. ſwrchnice, peřina ſwrchnj na lžži, f.

Decke, f. etwas zu bedecken, přikrýwka, pokrýwka, f. přikryti, pokrytj, přikrywadlo, n. přikrow, m. des Buches, obálka, einem eine Decke über das Geſicht ziehen, figürl. zaklopiti někomu zrak, oči; vom Rohr oder Stroh, rohož, rohožka, f. im Zimmer, ſtrop, m. an der Geige, ſwrchnj deka.

Deckel, m. wjko, wjčko, n. poklička, f. der Deckel eines Glaſes, Faſſes, einer Schachtel, Truhel, wjko, wjčko, n. eines Topfes, poklička, f. des Buches, deſſtka, des Fenſters, okenice, Augendeckel, wjčko, n. einer Paſtete, ſwrſſek, m. Brunnendeckel, poklop, m. wjko, n. 2) Dekel der Bosheit, Schalkheit, přjkrow, m. záſtěra, f. přikrytj, n.

Deckelchen, n. wjčko, n. poklička, f.

Deckelglas, n. ſklenice s wjčkem, f.

Decken, krýti, přikrýwati, ein Haus mit Ziegeln, pokrýwati, přikryt dům, den Tiſch, ſtůl krýti, pokryti, proſtřjti, poſtřjti, přiſtřjti, ſtrogiti na ſtůl, einen in Geldſachen, zaſtřjti, eine Stadt, zaſtřjti, chrániti měſto, ich bin gedeckt, gſem pogiſſtěn, der Berg deckt den Wald, wrch zakrýwá les.

Deckmantel, m. pláſſt, pláſſtjk, pláſſtjček, přjkrow, zámyſl, m. záſtěra, poklička, f. unter einem Deckmantel, pod zámyſlem, pod záſtěrau, pod pláſſtěm, pod přikry-

krytim, pod pokliċkau, pod při-krowem,podkrytem.
Deckung s. Bedeckung.
Degen, m. kord, m. den Degen umhängen, kord přiwěsyti, aus der Scheide ziehen, zücken, kord wytáhnauti, dobyti zposswy, der einen trägt, kordnoš, m. kleiner, kordjk, kordjček, m.
Degengefäß, n. gilce v kordu, n. rukowět, f.
Degengehäng, n. řemenj, n. pás na kord, ke kordu. m.
Degengriff, m. držadlo, n. rukowět v kordu, f.
Degenscheide, f. posswa, f,
Dehnen, táhnauti, aus einander. natáhnauti, roztáhnauti, rozstřji-ti, rozprostřjti, 2) sich dehnen, protahowati se, protáhnaut se, natahowat se, natáhnauti se, wie ein Weg, oder was sonst lange währt, táhnauti se, die Worte, táhnauti.
Dehnen, das, táhnutj,n. der Glieder, nataženj audů, n. protaženj.
Deichsel, f. wog, woge, f. zur Deichsel gehörig, wogowý.
Dein, twůg, nach deiner Art, dle twého způsobu.
Deinetwegen, pro tebe, skrz tebe.
Deine, deinige, twoge.
Demmericht, dämmericht,saumračnj, ssero, es wird demmericht, sseřj, tmj, mrká se.
Demmern, dämmern, des Morgens, swjtati, zaswjtati, rozbřeskowati se, Abends, ssěřiti se, tmjti se, mrkati se, smrkati se, smrknauti se, mrknauti.
Demmerung,f.Dämmerung saumrak, m. des Morgens, saumrak rannj, swjtánj, zaswjtánj,vdněnj,rozbřeskowánj, des Abends, saumrak weċernj,ssero,smrknutj,in der Dämmerung, früh,na vswjte, na vdněnj, při swjtánj, Abends, w saumrak.
Demnach, s. Darum.
Demuth, f. pokora, ponjženost, f. ponjženj, n. skraussenost. f.
Demüthig, pokorný, ponjžený,krotkého ducha, skraussený.
Demüthig, adv. pokorně, ponjženě, skrausseně.
Demüthigen, kořiti, pokořiti, ponjžiti,ponjžowati, snjžiti, snjžowati, skrotiti, krotiti, njžiti sich, se.
Demüthiglich,adv. ponjženě, pokorně.
Demüthigung, f. seiner selbst, kořenj, pokořenj, ponjžowánj, n. ponjženost, f. 2) eines andern, pokořenj, n.
Demuthsvoll, pln pokory, pln ducha krotkého.
Denken, mysliti, pomysliti, na mysli rozmjtati, přemjtati, rozbjrati, leblose Körper denken nicht, bezdussná těla nemyslj, denke dir meinen Kummer, pomysl sobě, gakau mám starost, sie kennen leicht denken, mohau sobě snadně pomysliti, ich kann es leicht denken, mohu se dowtjpit, ich habe es gleich gedacht, hned sem sy to pomyslil, denkendes Wesen, bytnost myslíwá, f. ich denke immer, wždy myslјm, man sollte denken, člowěk by myslil, was denkst du? co myslјš, co smeyssljš ? denke nur einmal, gen sy pomysli, denken an etwas, sich erinnern, mysliti na něco, pomněti, zpomenaut, pamatowat, zpomjnati na něco, denke an mich, zpomeň na mne, pamatůg,pomni na mne,du sollst an mich denken, máš na mne pamatowati, zpomenauti, darauf hatte ich nicht gedacht, na to sem nepomyslil, nezpomenul, hätte ich darauf gedacht, kdybych byl na to myslil, was denken die Leute von mir ? co myslegj, smeyssegj lidé o mně? ich denke abzureisen, minjm odget.
Denken, das, myssenj, smeyssenja. paměť, památka, f.
Denkfreyheit, f. swoboda w myssenj, wsmeyssenj, f.
Denkkraft, f. moc myslíwá, f. mysli.
Denkmal, n. památka, f. zum Denkmal, na památku.

Denkmünze, f. penjz pamatný. m.
Denksäule, f. slaup pamatný, pamětnj, na památku, m.
Denkspruch, m. propowjdka, f.
Denktag, m. pamatný den, m.
Denkungsart, f. powaha, f. způsob myšlenj, m.
Denkungskraft, f. mysli mocnost, f. moc myslivá.
Denkwürdig, paměti hodný, důstogný
Denkwürdigkeit, f. paměti hodnost, důstognost, f. památka, paměť, f.
Denkzeichen, n. znamenj na památku, pamětnj, n.
Denkzettel, m. lístek pamětnj, m.
Denn, neb, nebo, nebť, neboť, er ist immer vergnügt, denn er ist mit allem zufrieden, gest wždy wesel, neb od. nebo se wssjm spokogen ge. 2) leč, er verspreche mir denn, daß, leč mi připowj, že, es sey denn, daß er leugne, leč by zapjral. 3) als, než, dies hat kein anderer gethan, denn er, žádný giný to neučinil než, nežli on. 4) denn (dann) erst, pak, pak teprw, so kommen Sie denn her, gdau sem pak tedy, hast du denn auch geschrieben, psallis pak také. 5) ist es denn der? geň pak to ten? 6) as, asy.
Dennoch, předce, předcy, předc, dennoch aber, předce wssak.
Der, derselbe, ten, tento.
Der, die, das, ten, ta, to, der sterbliche Leib, smrtedlné tělo, der Mann da, ten (tento) muž. 2) welcher, který, an, genž, gessto.
Derb, hustý, derbe Wahrheit, twrdá prawda, derbes Brod, Leder, plný chleb, plná kůže, f. 2) eine derbe Maulschelle geben, hodný, dokonalý, notný políček dáti, derb machen, hustiti, zhustiti, zahustiti, derb werden, hustnauti, hustnauti, derber Boden, tuhá země.
Derbe, adv. tuze hustě, plně. 2) hodně, notně, dokonale.
Dereinst, někdy, potom někdy.
Dergestalt, tak, takým, takowým způsobem.
Dergleichen, takowý, taký, takého druhu.
Derjenige, ten, tento, onen.
Dermaleinst, s. Dereinst.
Dermassen, tak, takowým způsobem.
Derohalben, derowegen, proto, protož, pročež.
Derselbe, die, dasselbe, onen, tento, on, ona, ono.
Desgleichen, podobný, nápodobný, takowý, adv. podobně, nápodobně.
Deshalb, deßhalb, dessenwegen, s. Deswegen.
Desto, tjm, desto kühner, tjm smělegšj, desto mehr, tjm wjce.
Deswegen, proto, protož, z té přjčiny, za tau přjčinau.
Deuchten, s. Dünken.
Deuten, bedeuten, znamenati, wyložiti, wykládati, dahin deuten, w tu stranu wykládati, übel, wohl deuten, w zlau, na zlau, w dobrau, na dobrau stranu wykládati, w zlé, w dobré obraceti, 2) winken, kynauti, pokynauti.
Deutlich, patrný, zřetedlný, zřegmý, ljčný.
Deutlich, adv. patrně, ljčně, zřegmě, zřetedlně.
Deutlichkeit, f. zřetedlnost, zřegmost, patrnost, ljčnost, f. zřetel, m. Deutlichkeit der Beweise, der Wahrheit eines Satzes, zřetedlnost, zřegmost, zřetel důwodů, prawdy položenj.
Deutsch, Německý.
Deutsch, das, Deutsche Sprache, Němčina, verstehen sie denn kein Deutsch, což nerozumégi německy, Německy.
Deutsch, adv. německy, po německu.
Deutsche, der, Němec, m.
Deutsche, die, Němkyně, f.
Deutschland, n. Německá země, f. Německy.
Deutung, f. Auslegung, wykládánj, wyloženj, n. wýklad, m. 2) das Winken, kynutj, pokynutj, n.

Dicht, huſtý, dichter Wald, huſtý les, ſehr dicht, přehuſtý, dichter Körper, hmotné tělo, n. dichte Leinwand, Zaun, dichtes Holz, pewné plátno, dřjwj, pewný plot, dicht machen, huſtiti, zahuſtiti, zhuſtiti, dicht werden, huſtnauti, zhuſtnauti, huſtiti, zahuſtit ſe, die Wolken wurden dicht, zahuſtila ſe oblaka, was dicht daran iſt, ſſedlý, huſtý.

Dicht, adv. huſtě, pewně. 2) blizko, dicht an der Wand, blizko v zdi, dicht abprügeln, notně, hodně zbit.

Dichte, Dichtheit, f. huſtoſt, f.

Dichten, denken, zameyſſleti, ſmeyſſleti. 2) Verſe, Gedichte machen, báſniti, bagiti.

Dichten, das, zameyſſlenj, ſmeyſſlenj, n. 2) báſněnj, n. bagenj, n.

Dichter, m. báſnjř, báſnjč, werſſowec, werſſownjk, werſſů ſkladatel, zpěwák, m. bagjř.

Dichterinn, f. báſnjřka, báſnice, werſſowkyně, werſſů ſkladatelkyně, zpěwakyně, f.

Dichtkunſt, f. báſnjřſtwj, báſnictwj, werſſowſtwj, ſkládánj werſſů, báſněnj, zpjwánj, n.

Dichteriſch, báſniwý.

Dichterkunſt, f. vměnj báſniwé, báſnické, báſnjřſké, n.

Dick, tluſtý, Finger dick, na prſt tluſtý, z tlauſſtj. etwas dick, obtluſtý, dick aneinander, dicht, huſtý, dick werden, tluſtnauti, tlauſtnauti, ſtluſtnauti, roztluſtnauti, vom Fette, tučněti, ſtučněti, roztučněti, ſtluſtnauti, dicker Wald, dickes Haar, huſtý les, wlaſy, Luft, huſté powětřj, dickes Blut, huſtá krew, dicke Tinte, huſtý inkauſt, dick werden, tlauſtnauti, dicke Milch, ſſedlé, huſté mléko, dicker Sand, hrubý pjſek.

Dick, adv. tluſtě. 2) huſtě.

Dicke, die, tluſtoſt, tlauſſť, f. tlauſſtka, die Dicke des Baumes, Menſchen, tlauſſtka ſtromu, člowěka, der Mauer, tluſtoſt zdi. 2) die Dicke des Waldes, huſtoſt leſa, der Haare, huſtoſt wlaſů, der Milch, ſſedloſt, huſtoſt mléka, von der Fettigkeit, tučnoſt, tluſtoſt, tuk, des Sandes, hruboſt, f.

Dickfuß, m. nohatý, noháč.

Dickhals, m. Fiſch, wolatá ryba, f.

Dickicht n. im Wald, hauſſť, huſtina, f. hauſſtj, n.

Dickſchnabel, m. dlaſk, m.

Die, dieſe, ta

Dieb, m. zloděg, krádce, nenechawec, m.

Dickbäuſchicht, baňatý, měchatý.

Diebinn, f. zlodějka, f.

Diebel, Döbel, m. Flußfiſch, tlauſſť. m.

Dieberey, f. krádež, f. zlodějſtwj, n.

Diebiſch, krádežný, zlodějſký, diebiſches Volk, zlodějſký lid, diebiſcher Weiſe, krádežným, zlodějſkým způſobem, zlodějſký, kradmo, krádj.

Diebiſch, adv. zlodějſky.

Diebsgeſelle, m. zlodějſký towaryš, m.

Diebshandwerk, n. zlodějſké řemeſlo, krádežnictwj, n.

Diebsſtück, n. zlodějſký kus, m.

Diebſtahl, m. krádež, f. zlodějſtwj, n.

Diele, f. oſſtěpačka, f.

Dielen, oſſtěpowati.

Diele, f. Dielboden, m. podlaha, f.

Dielen, podlahu kláſti, položiti, prkny obložiti.

Dielenköpfe, pl. m. podlažnice.

Dienen einem, in deſſen Dienſte ſeyn, bey einem Herrn, ſlaužiti, einem mit etwas dienen, ſlaužiti, poſlaužiti někomu něčim, als Soldat dienen, za wogáka ſlaužiti.

Diener, m. eines Herrn, ſlužebnjk, ſluha, ſlauha, m. 2) in Briefen, gehorſamſter Diener, poſluſſný, ponjžený ſlužebnjk, m. poſluſſná, ponjžená ſlužba, f.

Dienerinn, f. ſlužebnice, f.

Dienlich, nützlich, platný, vžitečný, proſpěſſný, přjhodný, whodný, whod.

Dienſt, m. ſlužba, f. Dienſt, Dienſte thun, leiſten, ſlužbu prokázati, včiniti, ſlužbau ſe propůjčiti. 2) Gefälligkeit, einem einen

Dienst erweisen, službu přigemnau, wděčnau, wzácnau udělati, někomu něco k libosti, whod a wděk učiniti, udělati, wěc wděčnau někomu udělati, zu Diensten stehen, býti k službám.
Dienstbar, služebnjcký, služebničj, dienstbar machen, w služebnost uwesti, w službu podrobit.
Dienstbarkeit, f. služebnost, služba, Poroba, f. eines Ackers, Hauses, Nezwole, f.
Dienstbeflissen, služby bedliwý, pilný.
Dienstbeflissenheit. f. služby bedliwost, pilnost, f.
Dienstbote, m. služebnjk, čeledjn, m. die Dienstboten, čeládka, čeled, f. chasa, f.
Dienstfähig, schopný, chopný k službě.
Dienstfertig, služebný, k službě, ku poslaužení hotowý, wolný, uslužný, k službě powolný.
Dienstfertig, adv. služebně, wolně, powolně, hotowě.
Dienstfertigkeit, f. k službě hotowost, f. služebnost, uslužnost, k službě, ku poslaužení wolnost, powolnost, f.
Dienstfrey, bez roboty, služby.
Dienstgeld, n. mzda, f.
Diensthaftig, s. Dienstfertig.
Dienstlos, bez služby.
Dienstleistung, f. prowkázánj služby,
Dienstmagd, f. Dienstmensch, n služka, služebnice, služebná děwečka, děwka, f. služebné děwče, n.
Dienstag, m. auterý, auterek, m. auterský auternj den, Dienstags, am Dienstage, w auterý.
Dienstwillig, služebný, k službě wolný, powolný, ochotný.
Dienstwilligkeit, f. k službě wolnost, powolnost, ochotnost, f.
Dies, dieß, to.
Dies da, toto.
Dieser, diese, dieses, ten, tento, ta, tato, toto, onen ona, ono.
Dieses, to, ono.
Dieses mal, tenkráte, tenkrát.
Dießfalls, strany, z přjčiny toho, w přjčině toho.

Dießjährig, diesjährig, letošnj.
Dießmal, diesmal, s. Diesesmal.
Dießmalig, diesmalig, nyněgšj.
Diesseitig, z této strany ©sancý.
Diesseits, dießeits, z té, z této strany, diesseits des Flusses, z této strany řeky.
Diete, f. von Papier, kornaut, kornautek, m.
Dietrich, m. falešný klič, m,
Dille, f. ein Kraut, kopr zahradnj, m. wilde, koprnjk m. 2) kurze Röhre, cjwka. f.
Ding, n. wěc, f. to, unnütze Dinge, daremné wěcy, darečky, f. das Ende aller Dinge, konec wšech wěcý, wšeho, vor allen Dingen, předewšjm, aller guten Dinge sind drey, do třetice wšeho.
Dingen, nagjmati, nagmauti, gednati, zgednati.
Dingung, f. nagjmánj, nagmutj, gednánj, zgednánj, obgednánj, nagetj, n. nágem, m.
Dinte, f. černidlo, n. ingaust, m. rothe Dinte, červený ingaust.
Dintenfaß, n. kalamář, m. nádobka k černidlu, f.
Dintenfisch, m. pawauk mořský, m.
Dintenfleck, m. pošpwrna, wada od ingaustu. f.
Dintenglas, n. sklenice na ingaust, f.
Disseits, dießeits, z této strany, na straně, po straně.
Dißeitig, diesseitig, z té strany, po té straně, stranau, dißeitig gelegen, stranau ležjcý.
Distel, f. bodlák, m.
Distelbusch, m. bodláčj, n.
Distelfink, m. stehljk, m.
Distelkraut, n. pupawa bjlá, f.
Distelvogel, f. Stieglitz.
Distilierglas, n. baňka, f.
Doch, předce, wšak, a wšak, pak, ale wšak, ist es doch wahr? gest to předce prawda? denke doch, pomysli wšak, geh doch, gdiž, gdi pak besuche mich doch, nawštjw mne pak, er ist doch groß genug, gest wšak předce dost weliký, er spricht schlecht, doch er schreibt gut, dare-

remně mluwj, wſſak dobře piſſe, ich erlaube dir viel, doch nicht zu viel, mnoho ti dowolugi, ne wſſak tuze mnoho, ja doch, nicht doch, y ano, y ne, laß mich doch zufrieden, dey mi pak pokog, wo iſt er denn? kde pak geſt? ſie wird doch nicht Tag und Nacht beten, wždyť ſe nebude we dne w nocy modlit, es iſt doch wohl nichts Böſes, nenjť to nic zlého.

Docht, m. knot, m

Docke, f. Puppe, loutka, panenka, titěrka panenſká, f. 2) ein Geräthe des Zinngießers, ſlužka, f. 3) des Wagens, wrcholka, f. 4) für die Schiffe, loděnice, f.

Dockenzapfen, m. železný čep, m.

Dohle, f. kawka, f. hawran, m. davon kawčj.

Dolch, m. dýka, f. tulich, pobočnjk, m.

Dolchſtich, m. bodená rána. f.

Dolde, f. wrcholjk, m.

Dollmetſchen, tlumočiti, w ginau řeč wykládati.

Dollmetſcher, m. tlumač, tlumočnjk, wykladač cyzý řeči, m.

Dollmetſchung, f. tlumočenj, m.

Domherr, m. kanownjk, m.

Domprobſt, m. proboſſt, m.

Domdechant, m. hlawnjho koſtela děkan, m.

Domkapitel, n. ſhromážděnj kanownjků, n. kapitola, f.

Domkirche, f. hlawnj kanownický koſtel, m.

Donner, m. hřimánj, hřměnj, hromobitj, n. hřjmota, f. 2) Donnerſtrahl, hrom, m. vom Donner gerührt, ohromený, hromem vdeřený, vom Donner getroffen, geſchlagen werden, od hromu vdeřenu, vraženu, zabitu, hromem vdeřenu býti.

Donnerbart, m. netřeſk wětſſj, m.

Donner und Blitz Kleid, pruhowatý, merhowaný oděw.

Donnerer, m. Donnergott, Peron, m.

Donnerkeil, m. hrom, m. ſ. Donnerſtein.

Donnerknall, m. třeſkot hromu, m.

Donnern, hřjmati, hřmjti, hromobiti, 2) mit Worten, hromowati.

Donnern, das, hřjmánj, hřměnj n. hřjmota, f, 2) hromowánj, n.

Donnerſchlag, m. vdeřenj hromu, n. rána hromowá, f. hrom, es geſchah ein Donnerſchlag, vdeřil, vhodil hrom.

Donnerſchwangere Wolken, hromem obtěžkaná, otěhotěná oblaka.

Donnerſtag, m. čtwrtek, m.

Donnerſtägig, čtwrtečnj.

Donnerſtein, m, hromowý kámen m.

Donnerſtimme, f. hlas ohromný, hromowý, m.

Donnerſtrahl, m. hrom, m.

Donnerſtreich, ſ. Donnerſchlag.

Donnerwetter, n. hromobitj, hřjmánj, n. hřjmota, f.

Donnerworte, plur. ohromná, hromowá ſlowa.

Doppelfenſter, n. dwogité okno, n.

Doppelhacke, f. dwogj zbraň, f.

Doppellauter, m. dwogzwučka, dwoghláſka, f. dwoghlas, m.

Doppeln, dwognáſobiti, dwogiti. 2) die Schuhe, podrážeti.

Doppelſcheibe, f. dwogité kolečko n.

Doppelt, dwognáſobný, dwogaký, dwogitý.

Doppelt, adv. dwognáſobně, dwogitě.

Doppeltaffet, m. dwogitá dykyta, f.

Doppelgold, n. dwognáſobné zlato.

Dorf, n. wes, weſnice, dědina, f. vom Dorfe, ze wſy. von Dorfe zu Dorfe gehen, wes odewſy, po wſiech chodit.

Dorfart, f. Manier, Sitten, weſký, ſedlſký způſob, m.

Dorfhaftig, dorfmäßig, ſedlſký, weſký.

Dorfherr, m. dědinjk, m.

Dorfhund, m. weſký pes, pes ze wſy, m.

Dörfchen, n. Dörflein, weſnička, weſka, wýſka, f.

Digitized by Google

Dorfjunge, m. sedlský, weský pacholjk, m.
Dorfkirchweihe, f. Dorfkirchmesse, weské, sedlské poswjcenj, n.
Dorfmädchen, n. weské, sedlské děwce, n.
Dorfmäßig, po sedlsku, po wesku.
Dorfrecht, n. weské právo, n.
Dorfschaft, f. wesnice, wes, f.
Dorn, m. trn, m. Dornen, trnj, n. ich bin dir ein Dorn im Auge, gsem ti trn w očjch. 2) oznbec, m.
Dornbusch, m. trnisstě, strnisstě, strnisstko, trnowé křowj, n. trnowisstě, trnj, n. trnowé křowj.
Dornbutte, f. plateyseк čtyrhraný.
Dornen, trnowý.
Dornhecke, f. trnowisstě, n. trnisstě, trnj, trnowé křowj, n,
Dornicht, trnowý, trnowatý.
Dornig, drsnatý.
Dornkrone, f. trnowá koruna, f.
Dornschwein, n. bodlawá, mořská swině, f.
Dornstrauch, m. chrastj, n. chrastina, f. trnowé křowj, n. trnj, n.
Dornsträuchlein, n. chrastičko, trnowé křowjčko, n.
Dornzaun, m. trnowý plot, m.
Dörre, s. Dürre.
Dörren, sussiti, wsussiti.
Dorren, schnauti, wschnauti.
Dörrhorten, lisky, f. pl.
Dörrofen, m. sussjrna, f.
Dort, tam, tamto.
Dortdurch, tamtudy, tady.
Dorther, odtamtud, odonud
Dorthin, tamto, tam, onudy.
Dorthinaus, dorthindurch, tam, tudywen.
Dortig, tamnj.
Dose, f. pusska na tabák, tabáčnice, pyksla, f.
Dosten, dobrá mysl, f.
Dotter, m. žlautek, m. 2) kokotice.
Drache, m. drak, m.
Drachen, vom Drachen, dračj, drakowý.
Drachenhaupt, n. Kopf, m. dračj hlawa, f.
Drachenwurz, f. kábljk, gesstěr, m.
Drachinn, f. dračice, f.
Dragant, m. dragant, m.
Dragantsaft, m. dragantowá pryskyřice, f.
Drau, s. Darau.
Drang, m. tjseň, f. 2) Trieb, puzenj.
Drängen, plagen, einen naléhati, wléhati, dotjrati na někoho, hrdliti někoho, 2) wie eine Menge Leute sich drängen, tlačiti se, tisknauti, dráti se, sich hindurch drängen, protlačiti se, prodrati se, einen an die Wand, někoho k stěně, tisknaut, tlačit, přitisknaut, přitlačit. 3) zu etwas, es zu haben, třjti se, tjsknauti se.
Drangsal, n, nátisk, wtisk, daw m, 2) trápenj, muka, f. otrapa, f. strast psota, slota a bjda, nehoda, f. swjzel, er hat mir viele Drangsalen angethan, mnoho nátisku mi nadělal.
Drath, m. drát, m. Schusterdrath, dratew, f. davon, daraus, drátěný.
Drätern, drátowý.
Drathfeder, f. drátěné pero, n.
Drathfenster, n. drátěné okno, n.
Drathmaaß, n. drátnj mjrá, f.
Drathziehen, n. taženj drátu. n.
Dratzieher, m. drátennjk, m. drátewnjk. drátnjk. m.
Drathziehergeselle, m. drátnický towaryš. m.
Dräuen, s. Drauf.
Drauf, s. Darauf.
Draußen, wně, wenku.
Drechselarbeit, f. saustružnj, saustružnické djlo, n.
Drechselbank, f. saustruh, m. saustružnická stolice, f.
Drechseleisen, n. saustružnj železce, željzko, n. (saustruh. m.
Drechselkunst, f. saustružnictwj, n. wměnj saustružnické, n.
Drechseln, saustružiti, saustrowati, na saustru wytočiti, wykraužiti.
Drechsler, m saustružnjk, m.
Dreck, m. leyno, howno, hůwno, n. Koth auf der Gasse, bláto n.

Dreckig, howniwý, 2) kothig, blatný, blatitý, bahnitý.
Dreckkäfer, m. howniwál, m.
Drehbank, s. Drechselbank.
Dreheisen, n. saustruh, m. saustružnj, saustružnické železko, n. dláto.
Drehen, rundherum, točiti, krautiti, sich, zatáčeti se, 2) sich hin und her wenden, krautiti, točiti se, sich mit dem Pferde, koněm se točiti, zatáčeti, der Wind drehet sich, wjtr se točj, obracý, das Rad drehen, kolem točiti, die Erdkugel drehet sich um ihre Achse, země se okolo swé wosy točj, einem den Degen aus der Hand drehen, někomu kord z ruky wykrautit, ein Seil drehen, prowaz krautit; Becher, Teller, Kegel, &c. kraužit, wykraužit, wytočit na saustru, die Augen, den Hals, očima, krkem krautit, točit, krkem wrtět, oči, krk obracet, einem den Rücken, zády se obrátit, das Recht, práwo přewracet, 3) Saile, Fäden, saukáti, einem eine Nase, zakrautit, zatočit.
Drehen, das, Drehung, točenj, n. krauceni, n.
Dreher, m. točitel, točitel, m. krautil.
Drehhals, m. wrtohlaw, m.
Drehrad, n. ssamrha, f. wětrnjk, m. das große, kolowrat.
Drehspäne, .. plu. okrůžky.
Drehstuhl, m. půlkola, n.
Drein, s. Darein.
Dreist, smělý, 2) unverschämt, nestydatý, dreist im Reden, drzomluwný, smělý, drzý w řeči, opowážný, opowážliwý.
Dreist, adv. směle, drze, 2) nestidatě, opowáně, opowžliwě.
Dreistigkeit f. . smělost, drzost, Unverschämtheit, nestydatost, opowážnost, opowážliwost, f. im Reden, drzomluwnost. f.
Dreschen, mlátiti.
Dreschen, das, mláceni, n. mlatba, f. 3) řjbenj, n.
Drescher, m. mlatec m.
Dreschflegel, m. Dreschprügel, cep, m.
Dreschtenne, f. mlat, m. humno, n.
Dreschwagen, m. třjb, mlatebnj, mlatnj wůz, m.
Dreschzeit, f. čas mlácenj, m.
Drey, drei, tři. vor drey Jahren, před třmi lety, aller guten Dinge sind drey, wsseho dobrého do třetice, es gehet auf drey, gde na třetj, (hodinu)
Drey, f. trogka, f. třjtka, f.
Dreybeinig, třinohý.
Dreydistel, f. krásowlásek, m.
Dreydräthig, třipramený.
Dreyeck, m. třihranjk, třiwhelnjk, m. 2) die Figur, třihranatost, třihranost.
Dreyeckigt, třihraný, třihranatý, troghraný, třiwhelný, třirohý.
Dreieinig, trogitý, trognásobný. trug, troggedinný, m.
Dreyeinigkeit, f. trogi..st, trogice, f.
Dreyer, m. trognjk, m. 2) in der Zahl, trogka, f. trogák, m.
Dreyerley, trogj, trug, auf dreyerlei Art na trogj způsob.
Dreyfach, trognásobný, trogitý, trogj, dreyfach in Person, trogi, trug w osobách.
Dreyfädig, trognatý, třjpramenný.
Dreyfaltig, trogný, trogjtý.
Dreyfaltigkeit, f. trogice, f. trognost, trogitost w osobách.
Dreyförmig, tř rohý, třjduchý.
Dreyfuß, m. třinožka, třjnohá stolice, f. am Heerde, třjnožj, n.
Dreyfüßig, třinohý, třinožný.
Dreyhauig, třisečný.
Dreyherren, plur. trognj pánj, m.
Dreyherrenamt, n. trognj panský úřad, m.
Dreyhörnig, třjrohý, třirohatý.
Dreyhundert, tři sta, n. pl. dreyhundert Häuser, tři sta domů.
Dreyhundertste, třistý.
Dreyjährig, třjletý, třjroký.
Dreyköpfig, třjhlawý, třihlawec.
Dreyling, s. Drilling.

Dreylöthig, třilotnj.
Dreymal, třikrát, dreymal des Jahrs třikrát za rok, w roce, do roka.
Dreymalig, trogj, trognásobný.
Dreymonatlich, drey Monate lang, tříměsýčný.
Dreynächtlich, třínočnj.
Dreypfündig, třiliberní.
Dreyschuhig, tři nohy 3 dýli, 3 ſſiřj, y 3weyſſj.
Dreyßig, třidcet, třidceti.
Dreyspännig, trogjho spřežení.
Dreyspänniges Fuhrwerk, wozba trogjho spřežení, f.
Dreyßigfältig, třidcetinásobný, třidcatery:
Dreyßigjährig, třidcetiletý, třidcytiletý, třidcetiroký.
Dreyßigmal, třidcetkrát, třidcetikrát.
Dreyßigste, třidcátý.
Dreysilbig, třislowkowitý, třisylabnj.
Dreytägig, was alle 3 Tage oder allemal den 3 Tag kömmt, od. geschieht, třetidennj, was 3 Tage dauert, od. gedauert hat, třjdennj, eine dreytägige Krankheit, ein dreytägiges Kind, třjdennj nemoc, třjdennj djtě, 2) ein dreytägiges Fieber, třetidennj zymnice.
Dreytausend, tři tiſſce.
Dreytausendste, třjtiſýcý.
Drey Viertel, třj čtwrtě, f. pl.
Dreywinkelig, tříhautný.
Dreyzack, m. rohatiny, tkirohé widle, plu.
Dreyzackig, tkirohý.
Dreyzehn, třinácт.
Dreyzehnmal, třináctkrát.
Dreyzehnte, der, die, das, třináctý, tá, té.
Dreyzüngig, tři od. troggazyčný.
Drilling, m. trůgče, n. třiděe, n. trůgčátko, trogče, pl. trý děti.
Dringen, auf einen, naléhati, vléhati, doléhati, hrdliti někoho, nastaupati naň, dotjrati na někoho, sužowati něoho, auf etwas, tlačiti na něco, natjrati, tiſknauti na něco, vléhati na něco, vsylowati o něco, darauf dringt er am meisten, o to neywjc vsyluge, na to neywjce tlačj, vléhá, sich zu etwas, als zu einem Amte, zu einer Verrichtung, zu einer Arbeit, in eine Arbeit, drázi se do něčeho, wtjrati, wetřjti, třjti, tlačiti, tiſknauti se w něco, in einen dringen, dorážeti, vléhati na někoho, auf einen zudringen über ihn herziehen, tlačiti, tiſknauti, řititi se, dráti se na někoho, třiti, dotřiti, dotjrati, hrnauti se, waliti se, die Feinde, das Volk drang in die Stadt, lid, nepřátele se hrnuli, hnali, walili, řitili, drali do města, er drang durch das Volk durch, proražyl, prodral se skrze lid, wie das Wasser, prorážeti, hrnauti, waliti dráti se, dieß dringt durch Mark und Bein, to proniká wnitřnosti, tlačiti, tiſknauti, křjtiti, wal,ti hnáti, hrnauti se na někoho, die Noth dringt, nauze dohání, nutj, nurká, gedrungen, voll, stěsněný, hustý, gedrungene Schrift, husté pjsmo, gedrungene Schreibart, krátký způsob w psánj, s. Drägen, Treiben, Antreiben.
Dringend, snažicý, snažný, vsylný, pilný, podstatný, dringende Bitte, snažná, vsylná prosba, dringende Geschäfte, snažná, pilná, důležitá, podstatná práce, dringende Ursache, důležitá, podstatná příčina, adv na pilno, snažně.
Drinnen, s. Darinnen.
Dritte, třetj, zum drittemal, potřetj.
Drittens, adv. zatřetj.
Drittheil, m. Drittel, n. třjtka, f. třetj djl, m. třetina, f.
Droben, na hoře.
Drohbrief, m. pohrůžčiwé psanj, n.
Drohen, hrozyti, wyhrožowati, pohrozyti, pohrožowati, pohrůžku činiti, das Haus drohet den Ein:

Einsturz, dům gest na oboření, na spadenj, spadnutj, ge sypký.
Drohend, pohrůžčiwý.
Droher, m. hrozytel, hrozyč, m.
Drohnug, f. pohrůžka, f hrozenj, pohrožowánj, wyhrožowánj, n.
Drohworte, plu. pohrůžčiwá slowa,
Drittehalb, půl třetjho, půl třetj.
Drollicht, sspirmowný, těwerný, hodný.
Drossel, f. drozd, m. 2) ohryzek, m.
Drosselbeere, f. kalina, kalinowá gahoda, f.
Drüber, s. Darüber.
Drüben, tam, tamto.
Druck, m. das Drucken, tisknutj, tlačenj, n. 2) der Schriften, tisk, m. dem Druck übergeben, dáti do tisku, im Druck ausgehen lassen, wydati w tisku, es ist zum Drucke fertig, gest k wytisknutj přichystaný, im Drucke seyn, byti w tisku, 3) Druck der Luft, zawanutj, n. 4) Drangsal, nátisk .utisk, daw, m.
Drucken, tlačiti, tisknauti, ein Buch drucken lassen, dát knihu tisknaut, tlačit; drücken, tlačiti, tisknauti, Butter in den Topf, máslo do hrnce tlačit, einem die Hand, ruku někomu stjsknaut, wie der Alp, dusyti, der Sattel hat das Pferd gedruckt, sedlo koně otlačilo, ohnětlo, es drückt mich auf der Brust, dusý mne na prsech, einer des andern Glieder, mačkati, den Hut in die Augen, klobauk do očj wtlačiti, přitlačiti, drücken, wie Schuhe, Schnürbrust, tlačitj, hněsti, wie das Waßer, Urin, tlačiti, an sich, an die Brust drücken, umarmen, k sobě přitlačiti, přitisknauti, přituliti, přiwinauti, 2) unterdrücken, als Unterthanen, utiskat, utiskowat, utisknaut, utlacowat, tlacit.

Drucken, das, tlačenj, tisknutj, n. 2) der Augen, des Magens, tlačenj, n. mačkánj.
Drucker, m. tiskař, tlačitel, m.
Druckeren, f. tiskárna, f. die Kunst, 2) tiskařstwj, n. 3) f. Gedräng.
Druckfehler, m. omyl, m. omýlenj, n. chyba w tisku, f. omyl tiskařský, m. omýlenj tiskařské, n. chyba tiskařská, f. pochybenj, n.
Druckbogen, k tisknutj arch, m.
Druckort, m. mjsto tisku, n.
Druckpapier, n. tiskařský papjr, m.
Drum, s. Darum.
Drunten, dole.
Drunter, s. Darunter.
Drüse, f. žláza, f. 2) bösartige, hljza, f.
Drüsicht, žlázowitý, 2) hljzowitý.
Drüsig, k žlázám podobný.
Du, ty, du heißen, tykati.
Dudelsack, m. keydy, dudy, plu.
Dudelsackpfeifer, m. keydař, dudař, dudák, m.
Duell, s. Zweykampf.
Duft, m. Ausdünstung, pára, záha, f. opar, m. 2) Geruch, wůně, f.
Duften, pařiti, 2) wonětí, prowoněti.
Dulden, trpěti, snásset.
Duldung, f. trpěnj, n. snássenj, 2) trpěliwost, snásseliwost, snesytedlnost, f.
Duldsam, snásseliwý, snesytedlný.
Duldsamkeit, f. snásseliwost, snesytedlnost, f.
Dumm, (oder tumm) tupý, hlaupý, dumm seyn, tupěti, hlupěti, tupým, hlaupým býti, jemanden dumm machen, ztupiti, zhlupiti někoho, tupého učiniti dumm werden, ztupěti, hlaupěti, zhlupěti, dumm gewordener, ztupělý, zhlupělý, dummer Kerl, Junge, tupec, hlupec, hlupák, hlupoň, hňup, m. newtipa.
Dumm, ad. hlaupě.
Dummdreist, s. Tolldreist.
Dummdreistigkeit, s. Tolldreistigkeit.

Dummheit, f. tupost, hlaupost, f. tupstwj, hlupstwj, hňupstwj, n.
Dummkopf, m. tupá hlawa, f. tupec, hlupec, hlupoň, hlupák, hňup, m.
Dummkühn, s. Dummdreist.
Dummdreistigkeit, s. Tollkühnheit.
Dumpfer Pedant, nechutný ssolometa.
Dumpfig, stuchlý, seyn, tuchnauti, werden, ztuchnauti, das Mehl, das Zimmer riecht dumpfig, mauka, pokog smrdj stuchlinau, wie ein Ton, Schall, Stimme, temný, mdlý.
Düngen, mrwiti, hnogiti, ohnogowati, pohnogiti, wyhnogiti,
Dünger, m. mrwa, f. hnůg, m.
Düngung, f. mrwenj, hnogenj, pohnogenj, n.
Dünkel, m. Meynung, Einbildung, dåmjnka, domněnka, domnjnka, mjnka, mjně, f.
Dünkel, n. Dinkel, eine Art von Getreide, sspalta, f. žito, n. rež, f. sam:psse, f.
Dunkel, n. die Dunkle, tma, tmawost, temnost — mrákotnost, mrákota, mračnost, f.
Dunkel, etwas finster, temný, wie eine Stelle, zatmělý, nezřegmý, dunkle Farbe, temná, tmawá barwa, f. 2) trüb, possmaurný, mračný, mrakotný, sserý, es wird schon dunkel, giž se tmj, sseři, possmuřuge, mračj, smrká, dunkel werden, zatemniti, zatmjti, tmjti se, dunkles Zimmer, tmawý pokog, ein Zimmer dunkel machen, pokog zatmjti, zatemniti, im Dunkeln sitzen, potmě seděti, dunkler Tag, dunkles Wetter, possmaurný den, powětřj, ein Mensch von dunklen Herkommen, von dunkler Abkunft, člowěk ze sprostého, z nematného rodu, dunkle Worte, Rede, zatmělá, temná slowa, řeč.
Dunkel, adv. temně, possmaurně, mračně, tmawě, zatměle
Dunkelblau, temně modrý.
Dunkelbraun, ztemna snědý, náčerný.
Dunkelfärbig, temné barwy, náčerný, načernalý.
Dunkelgelb, ztemna, temně žlutý.
Dunkelheit, f. temnost, tmawost, possmaurnost, mrákota, f. die Dunkelheit der Witterung, possmaurno, Dunkelheit der Augen, mrakota očj, f. einer Rede, zatmělost, temnost řeči.
Dunkelroth, z temna, temně čerwený.
Dünn, tenký, sehr dünn, tenaučký, přetenký, welmi tenký, dünn machen, tenčiti, ztenčowati, tenké dělati, 2) dem Körper nach, nicht fett, nicht stark bey Leibe, tenký, čjplý, lepý, ztepilý, konopatý, dünn seyn, čjpieti, tenčeti, konopatěti, 3) weit auseinander, řjdký, dünne Haare, řjdké wlasy, dünne Leinwand, dünnes Bier, dünne Milch, Dinte, řjdký, wie eine Brühe, židký, dünne machen, zřediti, řidké, obřjdné dělati, dünn werden, tenčeti, řednauti.
Dünne, f. des Leibes, tenkost, lepost, čjplost, ztepilost, konopatost, f. 2) řjdkost, 3) slabizna, slabina, f.
Dünhärig, řjdkowlasý, řjdkých wlasů.
Dünnigkeit, f. die Dünne, tenkost, f. 2) čjplost, lepost, tenkost, tenaučkost, f. 3) řjdkost
Dünnung, f. slabizna, slabina, f.
Dünsten lassen, Speise, opotiti, das Fleisch dünsten, dusyti.
Dunst, m. pára, f. opara, požár, m. 2) blauer Dunst, bělmo na oko, n. einem einen vor die Augen machen, bělmo, mlhu na oči někomu dělati, zaslepowati, oslepowati někoho, zaklopiti, zaklopowati, zapleskati někomu oči, zrak, dělati ze lenau.

Dunstig, voll Dunst, párnatý, pá-
kawý.
Dunstkreis, m. Dunstkugel, párjo-
krssek, m. okolj powětřj, n.
Dunsten, pařiti, páru od sebe dá-
ti, páru wydáwati, kauřiti, dý-
mati.
Düpfel, možďjnek.
Durch, skrz, skrze, durch mich,
skrz mne, durch und durch, skrz
a skrz, weskrz, naskrz, durch,
das Thor gehen, skrze bránu,
branau gjt, durch alle Jahr-
hunderte, po wssecky wěky.
Durchackern, proworati, naskrz
zworati zem.
Durcharbeiten, zpracowati, sich,
protlačiti, prodrati se.
Durchaus, völlig, dokonce, doce-
la, naskrz.
Durchbacken, propecy se.
Durchbeißen, prokausati (prohryz-
ti, prokausnauti,) sich, wykau-
sati se.
Durchbeten, wymodlit se, die gan-
ze Nacht durchbeten, noc mo-
dlenjm strávit.
Durchbetteln, ein Land, žebrotau
progjt zem, sich, přežiwit se
žebrotau.
Durchbeuteln, přesýwati, protřá-
sti.
Durchblasen, profauknauti, pro-
fukowati okno, faukati z okna.
Durchblättern, rozwinauti knihu,
přebrati w ni listy, přebjrat
se w nj.
Durchbohren, mit dem Bohrer,
prowrtati, völlig, überall, zwr-
tati, mit dem Schwerdte, pro-
hnati, propssiti, vpssiti, pro-
kláti, probůsti.
Durchbohrt, prowrtaný, 2) zwr-
taný, 3) prohnaný, proklaný, pro-
bodnutý.
Durchbohrung, f. prowrtánj, n.
2) prohnánj, prorlánj, probod-
nutj, n.
Durchbr.t.n, propecy, dobře vpe-
cy se.
Durchbrechen, wie eine Mauer,
Wand, prorazyti, probořiti,
prolámati, prolomiti, die Son-
ne, das Wasser bricht durch,
slunce, woda proráž j, durch-
brechen, durch das Kriegsheer,
prorazyti, wie ein Dieb, doby-
ti se, wlaupati se.
Durchbringen, verschwenden, mr-
hati, promrhati, rozmrhati,
zmrhati, 2) sich, sein Leben,
durchbringen, vžiwiti, požiwiti
se, přežiwiti se.
Durchbringen, das, Durchbringung,
f. mrhánj, promrhánj, rozmr-
hánj, n. vžiwenj, přežiwenj.
Durchbringer, m. mrhač, marnoe
trátce! m.
Durchbrochen, prowrtaný.
Durchbruch, m. Durchfall, běhaw-
ka, f. in der pietistischen Spra-
che, proraženj, n. protisknutj, n.
Durchdies, skrze to, tjm, f. das
durch, die Schuhe, ꝛc. sind schon
durch, střewjce gsau giž naskrz.
Durchdrängen, prodrati.
Durchbrennen, ac. propáliti, pro-
palowati, neut. propaliti se,
pass. prohořeti, naskrze hořeti.
Durchbruchsmeisel, prorážec, m.
Durchdringen, protlačit, prodrat
se, protisknauti se, prorazyt.
wie ein Wasser, prot sknauti,
prodrati se, probrati se, 2)
durchsetzen, prorazyt, pronik-
naut, 3) pronikat, proniknaut
durchdringen, ac proni k ti, pro-
gjmati, er wurde von Scham
durchdrungen, hanba ho pronik-
la, progala.
Durchdringend, pronikawý, durch-
dringende Rede, pronikawá řeč,
f.
Durchdringlich, pronikawý, pro-
niknutedlný.
Durchdringlichkeit, f. pronikawost
proniknutedlnost, f.
Durchdringend, pronikawý.
Durchdrängen, protisknauti, pro-
mač.kti, protlač.ti, sich, se.

Durcheinander, vermischt, zpletený, zmatený, wesmešný.
Durcheinander, adv. wesměs, hak: mak, zpletené, w hromadu, durcheinander gemengtes, směsyce, hak: matlka, f. durcheinander mengen, splesti, smachlati.
Durcheitern, zahnogiti se, durcheitert, zahnogený.
Durchfahren, mit dem Wagen, progeti, 2) durch etwas durch, wie ein Pfeil, eine Kugel, proběhnauti, prorazyti.
Durchfahren, rozgezdit, rozget, einen Weg durchfahren, cestu rozgezdit, zgezdit, zrozget.
Durchfahrt, f. průgezd, m. damit versehen, průgezdný.
Durchfall, s. Durchlauf.
Durchfallen, propadnauti.
Durchfaulen, prohniti.
Durchfeilen, přepilowati, rozpilowat.
Durchfeuchten, naskrz zmokřit, promokřit.
Durchflattern, prolétati, proletěti, 2) schnell durchlaufen, co šjpka proběhnauti, přeběhnauti.
Durchfliegen, prolétati, proletěti.
Durchfliehen, vijkat, vtecy, prchnauti někudy.
Durchfließen, wie ein Fluß, tecy weskrz, na skrz, 2) eindringen, wie durch das Papier, protecy.
Durchfließend, protýkawý.
Durchflößen, na skrz plawit.
Durchfluß, m. průtok, m.
Durchforschen, wyzpytowati, wyskaumati. s. Erforschen, Forschen.
Durchforschung, f. wyzpytowánj, wystaumawánj, n.
Durchfressen, prožrati, prohryzti, das Scheidwasser frißt das Eisen durch, laučjcy woda prožjrá železo, sich durchfressen, přežiwitise.
Durchfrieren, promrznaut.
Durchfuhr, f. průgezd, m. ohne Durchfuhr, neprůgezdný.
Durchführen, prowesti, přewesti, 2) mit Pferden, prowázeti, prowezti, wezti weskrz.
Durchfüttern, přežiwiti.
Durchgang, m. průchod, m. průchodisstě, n. der Waaren, průchod, m.
Durchgängig, průchodité.
Durchgebohrt, s. Durchbohrt.
Durchgegraben, prokopaný.
Durchgehen, an einem Orte, progjti, přegiti. 2) davon laufen, vtecy, prchnauti, vprchnauti, ein Buch durchgehen, přeběhnaut knihu, die Sohlen, Schuhe, prochodit posswy, střewjce, die Füsse, otlačit, ohnist.
Durchgehends, dokonce, naweskrz.
Durchgelesen, wyčtený.
Durchgetrieben, prohnaný.
Durchgießen, proliti, na skrz ljti.
Durchgießung, f. prolitj, n.
Durchgraben, prokopati, prohrabati.
Durchgrübeln, wyhlaubati, prohlaubati.
Durchhauen, sich, prorubati, prosekati, etwas entzwei, přesekat, přerubat, přetnaut.
Durchhauen, protasyti, protnauti.
Durchhecheln, wywochlowati, 2) einen durchhecheln, třepati, přetřepati, zopálati někoho, přetrásati, přesauditi někoho.
Durchhelfen, einem, pomocy někomu.
Durchheizen, die Stube, wytopiti, wyhřáti swětnicy, protopiti.
Durchhitzen, prohřjti, wyhřjti, wyhřjwati — die Sonne durchhitzt die Erde, slunce wyhřjwá zemi.
Durchhöhlen, prodlabati, prodlaubati.
Durchirren, durchwallen, Gefilde, Wälder, probjhati, progjti, schoditi.
Durchjagen, prohnati. 2) durch die Gurgel, skrze hrdlo, skrze zadek prohnati, skrze a embik prohnati, s. Durchbringen.
Durchklopfen, proklepati, wyklepati.

Durchkneten, prohnist, wyhnist.
Durchkochen, prowařiti.
Durchkommen, progjti, hier kommen wir nicht durch, tu neprogdeme, wo man durchkommen kann, průchodiný, průchodicý. 2) davon kommen, vgiti. 3) glücklich mit einer Entschuldigung, oder sonst irgendwo, wywáznauti.
Durchkönnen, mocy weskrz.
Durchkratzen, prosskrábati, prodrápati; rozdrbati.
Durchkriechen, prolezti, alle Winkel durchkriechen, wssecky kauty prolezti, wylezti, wyslidati, zlezti.
Durchlachen, smjchem stráwiti.
Durchlassen, propustiti.
Durchlaucht, f. oswjcenost, gasnost, f.
Durchlauchtig, oswjcený, gasný.
Durchlauchtigste, neygasnegssi, neyoswjcenégssi.
Durchlauf, m. běhawka, auplawice, f.
Durchlaufen, proběhnauti, přeběhnauti, ein Buch, proběhnati, přemecy, přeběhnauti čtenjm, an einem Orte durchgehen, vt cy.
Durchleben, wěkem, lety stráwiti.
Durchlesen, přečjsti, wyčjsti.
Durchlesung, f. přečtenj, wyčtenj. n
Durchleuchten, durchscheinen, proswititi se, naskrze swjtiti.
Durchlöchern, proděrawiti.
Durchmessen, přeměřiti.
Durchmesser, m. dělič, m. dělicý čára, f.
Durchnagen, prohryzti, prohlodati.
Durchnähen, prossiti, prossjwati.
Durchnäßen, wymočiti, swlažiti.
Durchpeitschen, einen, zmrskati, sesslehati, sesswihati. Bücher, Schriften, přemrskowati knihy.
Durchprugeln, zpráskati, zbjti.
Durchräuchern, mit Rauch, wyčaditi, mit Rauchwerke, wykauřiti, wykaditi, völlig abräuchern, zčaditi, včaditi, zkoptiti, vkoptiti.
Durchregnen, promoknauti, proprchnauti, naskrze prsseti.
Durchreiben, prodrbati, prossaustati
Durchreise, f. průgezd, m. progezd.
Durchreisen, progeti, progjt.
Durchreißen, protrhnauti, 2) prorazyti.
Durchreiten, koněm progeti.
Durchrennen, durchstechen, prohnati, prorazyti, popssiti kordem. 2) durch eine Stadt, hnáti se skrze město.
Durchrinnen, protecy, protýcti, naskrze tecy, das Wasser rinnt durch, woda na skrze teče, protýká.
Durchrühren, promjchati.
Durchrütteln, protřjsti.
Durchsägen, (pilau) přeřezati.
Durchsalzen, prosolit.
Durchschallen, rozléhnauti se.
Durchschauen, prohlidnauti.
Durchscheinen, proswititi, na skrz swjtiti, swětlem prorážeti, durchscheinend, prohlédacý.
Durchschießen, prostřeliti, 2) ein Buch mit Papier, prossjti knihu papjrem, prokládati, prokládati papjr. 3) sein Geld, hodmo počjtati.
Durchschiffen, proplawiti, proplauti, na skrze přeplauti, přeplynauti
Durchschimmern, problýskati, wyblýskati se, proswjtiti se.
Durchschlafen, přespati.
Durchschlag, m. cedidlo, n. (cedjtko) cednjk, cedenjk, cezák, m 2) ein Werkzeug zum Bohren, prorážec m. 3) beym Sporrer, proweytnjk. 4) des Schmiedes, průboy, m.
Durchschlagen, procediti, cediti, 2) einen Nagel, prorazyti, protlaucy řebjk, 3) ein Loch durchschlagen, djru protlaucy, prorazyti, 4) sich durch die Feinde durchschlagen, probiti, protlaucy se skrze nepřátely, 5) wie das Papier, prorážeti, pronikati, proskakowati, das Papier schlägt durch, papjr prorážj, proniká, proskakuge.

Durchschlagtuch, n. plachetka, f.
Durchschleichen, wylauditi se, vlauditi se, wyklauznauti, wywáznauti, wyniknauti, wie der Wind in die Orgel, wlauditi se.
Durchschlüpfen, wyklauznauti, wyniknauti. 2) proklauznauti.
Durchschneiden, mit dem Messer, prořezati, mit der Scheere, prostřjhnauti, 2) die Luft, powětřj rozrážeti.
Durchschneien, es schneiet durch, sněžj wesskrz, snjh naskrze padá.
Durchschnitt, m. des Zirkels, poltič, 2) řjz, m. im Durchschnitt, bez. mála.
Durchschwärmen, einen Ort, wytlaudeř, proběhnauti.
Durchschwimmen, proplynauti, proplawati, přeplynauti, přeplauti, přeplowati.
Durchsehen, ein Buch 2c. prohlédnauti, přehlidnauti, prohljžeti, přehljžeti, durch ein Glas, Perspektiv, prohlédnauti, hleděti skrze sklo, durch ein Fenster, Oeffnung, oknem prohljdnauti, prokauknauti, wyhljdnauti, wykauknauti.
Durchseigen, proceditl, zcéditi.
Durchseigung, f. procezenj, n.
Durchsetzen, durch einen Fluß, prowawiti, přeprawiti se. 2) ein Vorhaben, vmysl wywesti, wywáděti, wykonati, etwas, eine Sache, prorazyti s něč,m, wywesti něco.
Durchsichtig, prohlédacý, prohledawý, průhledčiwý.
Durchsichtigkeit, f. prohledawost, f. průhledčiwost, f. prohledačnost, f.
Durchsieben. prosýwati, přeháněti.
Durchspießen, s. Durchstechen.
Durchspielen alles, auf dem Theater, wyhrati, alle Stücke in der Musik, wyhrati.
Durchspringen, prosskočiti.
Durchspülen, propláknauti.
Durchstänkern, prosmraditi.
Durchstechen, probodnauti, probůsti, propjchnauti, potknauti, prohnati, das Leder, Tuch, propjchnauti, einen Damm, Teich, prokopati, das Getreide, přehazowat obilj.
Durchstecken, prostrčiti, prostrkati, prowlécy.
Durchsteigen, prolezti.
Durchstoßen, promrsstiti.
Durchstreichen, die Schrift, přetrhnauti, 2) durchwandern, progjti, proběhnauti, 3) der Wind streicht durch, wjtr profukuge, prorážj, fučj.
Durchstreichung, f. der Schrift, přetrženj, n. 2) Durchwanderung, progitj, progetj, proběhnutj, n. 3) des Windes, profauknutj, n.
Durchstreifen, proběhati.
Durchstrich, m. přetrženj, wymazánj, n.
Durchströhmen s: Durchfließen.
Durchsuchen, přehledati, prohledati, wyhledati, wir suchten schon das ganze Haus durch, my giž celý dům přehledali.
Durchsuchung, f. přehledánj, prohledánj, wyhledánj n.
Durchthauen, roztáti, táti, es thauet durch, táge.
Durchtragen, přenesti.
Durchtreten, prostaupiti, prosslápnauti.
Durchtriebener, honěný, prohnaný, kepa, m.
Durchwachs, m. pupkowá bylina, f.
Durchwachsen, proroſti.
Durchwachsen, mit Fette, prorostlý tukem.
Durchwaden, s. Durchwaten.
Durchwandern, progjt, proběhnauti.
Durchwanderung, f, progitj, proběhnutj, n.
Durchwärmen, prohřáti, zahřáti, zahřjti, rohřjti, das Eisen, železo rozhřjt, sich, zahřjt se, wie die Sonne den Boden, zahřjwat.
Durchwaschen, wymyti.
Durchwässern, wymočiti.
Durchwaten, přebřjsti, ein Ort, den man durchwaten kann, misto přebředné. n.
Durchweben, protkati.

Durch-

Durchwehen, prowáti, prowjti, prosukowati.
Durchwehung, f. prowjwánj, prosukowánj, n. prowánj, n.
Durchwerfen, prohodit, promrsstit.
Durchweinen, přeplakati, pláčem, w pláči strávwiti, tráwiti, die Nächte durchweinen, nocy přeplakat, w pláči stráwit.
Durchwinden, sich, wywáznauti, wyniknauti, zniknauti, wywinauti, wydřjti se.
Durchwühlen, die Erde, prohrabati, die Bücher, Alterthümer, prolezti, rozwinauti, zpřemjtati knihy.
Durchwurfgitter, zum Kalk, prohazowačka, f.
Durchzehlen, Geld, přepočjtati penjze, Leute, zpočjtati.
Durchziehen, einen Faden, protáhnauti, prowliknauti, 2) durchreisen, protáhnauti, táhnauti weskrz, 3) durchhöhnen, zopálati, třepati, přetřepati, drbati někoho.
Durchziehung, f. Höhnung, třepánj, přetřepánj, zopálánj, drbánj, n.
Durchziehungsnadel, f. protahugicý gehla, f.
Durchzittern, protřásti, protřásati.
Durchzug, m. průtah, m. protáhnutj, n.
Dürfen, dörfen, smjti, darf ich fragen, wer er ist, smjmli se optat, kdo gest, man wird ihn nur besser berichten dürfen, smj, musý se gen lépe powčit, daß ich ihn nur nimmermehr sehen dürfte, abych ho gen nikdý wjc nespatřil, er darf nur befehlen, ať gen poručj, ich dürfte es bald selbst glauben, skoro bych tomu sám vwěřil.
Dürftig, potřebný, nuzný, dürftig seyn, werden, potřebným, nuzným býti, potřebowati, nuzněti, nuzowati se, znuzněti, nuzeti, znuzeti, dürftige Mahlzeit, chudobný, skrownický, nuzný oběd, m.
Dürftigkeit, f. potřebnost, potřeba, nuznost, nauze, f.
Dürre, dürr, suchý, ein dürres Pferd, hubený, suchý kůň, m dürre werden, schnauti, wyschnauti, prahe wyprahnauti, hubeněti, zhuběněti, mit dürren Worten, zhola, zprosta, zpřjma, holými, prostými slowy, dürre Wahrheit sagen, zhola, zrowna, zpřjma prawdu řjcy, ein dürrer Wind. zjawý wjtr.
Dürre, f. der Witterung, des Jahres, sucho, n. suchota, f. des Menschen, suchost, wyschlost, wyzáblost, f.
Dürren, sussiti.
Dürrwurz, f. blessnjk, chmelnjk, m. rdesno, n.
Durst, m. žjzeň, (žjzeň f.)
Dursten, durstig seyn, žjzniti, mich durstet, žjznjm, mám žjzeň, chce se mi pjt, er durstet nach Blut krwe žjznj, nach Ehre, po cti dychtj, tauzj, (žjznj.)
Dürstig. žjzniwý, žjznicý, seyn, žjzniti, žjzniwým býti, chtjt se pjt.
Durstig, adv. žjzniwě.
Düster, temný, tmawý, es wird düster, tmj se, mračí se, possmurkuge se, počjná být possmaurno, 2) griesgrämig, possmaurný, newrlý, newhodný, zakrnělý, zasmussilý, werden, zakrněti, zasmussiti, mračiti, possmuřiti se.
Düster, adv. temně, tmawě, 2) griesgrämig, possmaurně, zakrněle, zasmussile, newrle, newhodně, newhod.
Düsterheit, f. temnost, f. 2) s. Mürrisch.
Dutzen, du heißen, tykati.
Dutzbruder, m. bratřjček, m.
Dutzend, n. dwanáctka, f. dwanáctero, n. tucet, m. dutzendweis, po dwanácti, po tucu, acht Dutzend, osm tuctů.

E.

Ebbe, f. des Meeres, odstupowánj, vbýwánj moře, n. Ebbe u. Fluth, odstupowánj, (vbýwánj) a wystupowánj, (přibýwánj,) zewřenj moře, n. es ist Ebbe, moře odstupuge.

Eben, flach, gleich, rowný, přjmý, ebenes Feld, rowné pole, eben machen, rownati, srownati, wyrownati, rownu vdělati, zarownati, přjmiti, zpřjmiti, 2) es ist mir nicht eben, nenj mně přjhodno.

Eben, adv. rowně, přjmě, práwě, eben da, tutéž, ebendaselbst, rowně tam, na témž mjstě, eben itzt, práwě teď, eben daher, rowně odtud, eben der, dieser, ten, ten týž, ebenderselbe, tentýž, týž, práwé, rowně ten, eben so, eben also, tak rowně, práwě tak, du kömmst mir eben recht, ty mně práwě, rowně w čas, whod přicházýš, ebensowohl als, rowně také, eben darum, protož také, eben so viel, podobně tolik, podobné mnoho, tolikéž, eben so vielachten, tolik, podobně mnoho sy wssjmati, eben recht, práwě dobře, eben recht, auch recht, také dobře, eben zu der Zeit, damals, tehdáž, w tentýž čas, w ten práwě čas, eben so reden, také tak mluwiti, eben so weit, groß, alt, breit, též tak, rowně tak daleký, ssiroký, weliký, starý, da das Thor eben zugeschloßen wurde, práwě když se brána zawřela.

Ebenbaum, m. eben, m.

Ebenbild, n. podobizna, podobina, podoba, f. podobenstwj, n. Gottes, obraz Božj, m. des Vaters Ebenbild seyn, býti podobnjčkem otcy, podobným býti otcy.

Ebene, f. rowina, rowen, plaň, planina, hladina, f. des Meeres, hladina moře, f.

Ebenen, rownati, přjmiti, srewnati, planiti.

Ebenermaßen, podobně, nápodobně.

Ebenfalls, rowně, podobně, nápodobně.

Ebenholz, n. ebenowé černé dřewo, n.

Ebenmaaß, n. stegná, rowná mjra, smjrnost, f. rowenstwj, n.

Ebenmäßig. smjrný, rowný, rowné mjry.

Ebenteuer s. Abenteuer.

Eberwurz, f. Eberkraut, n. rurawa bjlá, f.

Eber, m. kanec, m. vom Eber, kančj, kancowý.

Ecke, f. vhel, roh, m. was viele Ecken hat, hranatý, rohaté, an allen Ecken, na wssech rohách, vhlech, 2) Winkel, kaut, was viele dergleichen Ecken hat, kautkowatý, kautnaté. 3) der Welt, vhel, konec swěta, m. 4) kus cesty.

Eckel, m. Ekel, nechut, osskliwost, f. nechutenstwj, osskliwenj, n. Eckel vor dem Essen, nechutenstwj, n. nechut, ossklíwost, f. ein kleiner, ossklíwůstka, nechautka, f. Eckel haben, nechutenstwj mjt, znechutniti sobě, ossklíwiti, zossklíwiti sobě, ossklíwost mjti, Eckel machen, nechutenstwj činiti, bis zum Eckel. až k osskliwenj, až k dáwenj, až osskliwo.

Eckel, adj. nechutný, ossklíwý,

Eckelhaft, nechutný, ossklíwý.

Eckeln, Ekel haben, znechutniti sobě, ossklíwiti sobě, w osskliwosti, w ohawnosti mjti, es eckelt mir davor, mám nechutenstwj, ossklíwost, gest mi osskliwo, přegjdá se mi to.

Ecker s. Eichel.

Eckicht, was Ecken hat, rohatý, cecatý, hranatý, 2) kautnatý, kautkowatý.
Eckig, hranatý, ein eckiges Glas, hranatá sklenice, f.
Eckhaus, n. nárožnj dům, m.
Eckstein, m. kámen vhelnj, nárožnj, rohnj, m.
Eckstempel, m. nárožnj cejch, m.
Edel, vrozený, sslechtický, edel vom Gemüthe, sslechetný, zmužilý, statečný, čacký, vysslechtilý, wýborný, ein edles Gemüth, sslechetná, spanilá, čacká, vysslechtilá, statečná, zmužilá, vrozená mysl, edle Denkungsart, spanilá, čacká powaha, důmě, f. edler Friede, zlatý, swatý pokog, m. edle Art, vrozenost, f. Edler von, vrozený, vrozenec, m. eines edlen Todes sterben, sslechtickau smrtj sgjti, das edelste Handwerk, neyzsslechtileyssj řemeslo, edle Metalle, drahé kowy.
Edel, adv. sslechticky, statečně, zmužile, sslechetně, čacce, wýborně.
Edeldame, f. Edelfrau, zemanka, f.
Edelfremd, nardus.m.
Edelknabe, m. páže, n. vrozený mládenec, pachole.
Edelknecht, m. panoss, m.
Edelknechtisch, panosský,
Edelknechtisch, adv. panossky.
Edelmann, m. zeman, zeménjn, m. sslechtic, m.
Edelmännisch, po zemansku, po sslechticku.
Edelmuth, m. spanilá, statečná, zmužilá, sslechetná, čacká, vrozená mysl, f.
Edelmüthig, čacký, zpanilý, sslechetný, statečný, wýborné mysli.
Edelmüthig, spanile, zmužile, statečně, sslechetně, čacce.
Edelmüthigkeit, f. spanilost, statečnost, zmužilost, sslechetnost mysli, čackost, vrozenost, wýsost mysli, f.
Edelsalbey, f. ssalwěg samec, m.
Edelstein, m. drahý kámen, m.
Ege, f. brány, f. plu. eiserne, polnj neb rolnj wláčidlo, n.
Egel, m. pigawice, vigawka, střebjkrewka, krwostřebka, f.
Egelkraut, n. penjzek winutý.
Egemann f. Eger.
Egen, wláčeti, zawlačowati.
Egen, das, wláčenj, zawlačowánj, n. wláčka, f.
Eger, m. wláčnjk, m. wlačec, m.
Ehe, djw, dřjwe než, prw, prwé než; er kam zu mir, ehe ich ihn darum bath, přissel ke mně, dřjw než sem ho za to žádal, od. dřjw ke mně přissel, než sem ho za to žádal.
Ehe, f. Ehestand, manželstwo, manželstwj, n. staw manželský, m. zur Ehe haben, za manželku, za ženu míti, zur Ehe nehmen, za manželku pogjti, zur Ehe geben, snaubiti, snubowati, zasnaubiti, pannu k manželstwj, za muže wdáti, dáti, zur Ehe gehörig, manželský, zur Ehe schreiten, w manželstwj wstaupiti.
Eheband, n. swazek manželský, m. spogenj manželské. n.
Eheberedung, f. zásekly, námluwy, připowěd, f. znjnaubenj, n.
Ehebette, n. lůže manželské, n.
Ehebrechen, cyzoložiti, smilniti.
Ehebrecher, m. cyzoložnjk; smilnjk, m.
Ehebrecherinn, f. cyzoložnice; smilnice, f.
Ehebrecherisch, cyzoložný.
Ehebruch, m. cyzoložstwo, cyzoloženstwj, n. treiben, cyzoložstwo páchati, begehen, dopustiti, dočiniti se cyzoložstwa, Augen voll Ehebruch, smilné oči, f. im Ehebruch ergriffen werden, w cyzoložstwu dopadenu, postjženu býti.
Ehebund m. Ehebündniß, swazek manželský, m.
Ehedem, ehedessen, prwé, sprwu.
Ehefrau, f. manželka, f.
Ehegatte, m. manžel, m.
Ehegattinn, f. manželka, f.

Ehegemahl, m. Ehegenoße f. Ehegatte.
Ehegestern, před wčereyšškem, před wčjrem.
Eheleute, plur. manželé.
Ehelich, manželský, ehelich werden, f. Heurathen.
Eheliche Verbindniß, sňátek, m.
Ehelichen f. Heurathen.
Ehelicher Sohn, syn přirozený, m.
Ehelos, swobodný, neženatý, eheloser Stand, bezženstwj, n. swobodný staw, m.
Ehemalich, někdegšj.
Ehemals, někdy, gednák, druhdy.
Ehemann, m. manžel, m.
Ehepfennig, Pfand, záwdawek manželský.
Eher, djw. dřjwe, djwegl, spjše, prw, prwé, je eher, je lieber, čjm dřjwe, spjše, tjm raděi, čjm dijw, tjm ljp, eher als, dřjw, prw než.
Ehern, měděnný.
Ehescheidung, f. manželstwa, manželsti rozwedenj, rozlaučenj, n. rozwod.
Ehesegen, m. manželské požehnánj, n.
Ehestand, m. staw manželstwj, manželský, m. sňátek, m.
Eheste, der, die das, co neydřjw, mit ehester Gelegenheit, co neydřjw se přjležitost nahodj, ehester Tage, co neydřjw.
Ehestens, mit ehesten, co neydřjw, neydřiwe, brzce, neyprwé.
Ehesteuer, f. wěno, obwěněnj, n.
Ehestifter, m. námluwce, snůbce, zasnubitel, m.
Ehestifterinn, f. snůbkyně, zasnubitelkyně, f.
Ehestiftung, f. snaubenj, snubowánj, zasnaubenj, n.
Eheverbündniß f. Ehebündniß.
Eheverlobniß, n. swadebnj smlauwy, námluwa, zámluwa k manželstwj, připowěd, f.
Eheversprechung, f. námluwa, námluwy, připowěd k stawu manželskému, f.
Eheweib, n. manželka, f.
Ehlich f. Ehelich.
Ehrbar, ctný, počestný, čestný, in der Kleidung, počestný, ehrbare Jungfrau, Frau, ctná, počestná, šlechetna panna, žena.
Ehrbar, adv. ctně, počestně, čestně.
Ehrbarkeit, f. počestnost, f.
Ehrbegierde, f. cti žádost, f.
Ehrbegierig, cti žádostiwý.
Ehrbegierig, adv. cti žádostiwě.
Ehre, f. čest, f. zu hohen Ehren gelangen, hodnosti, důstognosti, cti dogjti, ke cti přigjti, in großer Ehre stehen, leben, v weliké cti, poctiwosti být, stát, seine Ehre verlieren, swau čest, poctiwost zmrhat, ztratit.
Ehren, ctjti.
Ehrenamt, n. důstogenstwj, n. důstognost, hodnost, f. vřad důstogný, m.
Ehrenbezeigung, f. prokázánj cti, n.
Ehrendieb, m. vtrhač na cti, m.
Ehrendienst, m. důstognost, f, důstogenstwj, n.
Ehrenfest, n. slawnost, f.
Ehrengedächtniß n. Ehrendenkmal, slawná památka, f.
Ehrengepränge, n. slawnost, f.
Ehrengeschenk, n. dar poctiwosti, m.
Ehrenkleid, n. raucho, n. šat slawný,
Ehrenmal, n. slawná památka, f. 2) Mahlzeit, slawné hody, plur.
Ehrenpfennig, m. penjz poctiwosti, sláwy, m.
Ehrenpforte, f. slawná brána, f.
Ehrenpreis, m. bukwice, weronyka, f. čistec, soust, rozrazyl, m.
Ehrenrock f. Ehrenkleid.
Ehrenrührig, hánliwý, důtkliwý.
Ehrenrührig, adv. hánliwě, důtkliwě.
Ehrenschänder, m. vtrhač na cti, pomlauwač, m. 2) eines Frauenzimmers, zmrhatel, pohanč panny.

Ehrenschänderisch, pomlauwačný, vtrhačný.
Ehrenschändung, f. cti pomlauwánj, na cti vtrhánj, ze cti laupenj. n.
Ehrenschmaus, s. Ehrenmal.
Ehrenschmuck, m. slawná okrasa f.
Ehrensäule, f. slaup slávy, m.
Ehrenstaffel, m. Stuffe, stupeň hodnosti, m.
Ehrenstand, m. staw hodnosti, m.
Ehrenstelle, f. důstogenstwj, n. hodnost, důstognost, f.
Ehrenverletzung, f. na cti vsskozenj, vblj̃zenj, cti zlehčowánj, zlehčenj, n.
Ehrenwerth, ctihodný.
Ehrenwort, n. poctiwé, ctné gméno, n.
Ehrerbietig, počestný, vctiwý.
Ehrerbietigkeit, f. počestnost, vctiwost, f.
Ehrerbietung, f. vcta, vctiwost, počestnost, f.
Ehrfurcht, f. počestnost, f.
Ehrfurchtsvoll, pln počestnosti.
Ehrgeiz, m. cti žádost, po cti dychtiwost, hrdost, f.
Ehrgeizig, cti žádostiwý, žádostný, po cti dychtiwý, hrdý.
Ehrgeizig, adv. cti žádostiwě, hrdě.
Ehrlich, poctiwý, ctný, počestný, sslechetný.
Ehrlich, adv. poctiwě, ctně, počestně, sslechetně.
Ehrlichkeit, f. poctiwost, počestnost sslechetnost.
Ehrliebe, f. láska ke cti, cti láska,
Ehrliebend, cti milowný.
~~Ehrliebend, cti milowný.~~
Ehrlos, nectný, bezectný, cti prázdný, nepočestný, na cti zmařilý, cti zbawený, bezecti, ein ehrloses Leben, nectný, bezectný, nepočestný žiwot.
Ehrlosigkeit, f. bezectnost, nectnost, cti prázdnost, nepočestnost, f.
Ehrsam, počestný, poctiwý, ctný.
Ehrsucht s. Ehrgeiz.
Ehrvergessen, na cti, na počestnost zapomnělý, zlopowěstný.
Ehrwürdig, ctihodný.
Ehrwürdigkeit, f. ctihodnost, f.
Ei s. Ey.
Eibe, f. Eibenbaum, m. tis, m. davon, daraus, tisowý.
Eibisch, Eibischkraut, slěz wysoký, m.
Eichapfel, m. dubowá kulka, f.
Eichbaum s. Eiche
Eiche, f. Eichbaum, dub, m.
Eichel, f. žalud, m.
Eichen, von Eichen, dubowý.
Eichenasche, f. dubowý popel, m.
Eichenlaub, n. dubowé listj.
Eichenmistel, m. dubowé mělj, n.
Eichenschwamm, m. dubowá hauba, f.
Eichenstamm, m. dubowý pařez, m.
Eichenwald, m. dubina, f. dubowý les, m. dubj, n. daubrawa, f.
Eichholz, n. dubowé dřiwj, n,
Eichhorn, f. wewerka, weweřice, f. daher, wewerčj.
Eichhörnchen, n. wewerička, f
Eid s. Eyd.
Eidergans, f. Eidervogel. s. Eider.
Eidechse, f. gesstěrka, f. Männl. gesstěr, m. asiatische Eidechse, gesstěr w Azyi, davon gesstěrčj.
Eifer, m. Hitze, Heftigkeit, horliwost, horaucnost mysli, f.
Eiferer m. Eifrer, horliwec, žehrák, m. sok, m. sočitel, m. 3) für, um etwas, horlitel, m.
Eifrig, eiferig, hitzig, horliwý, horaucný, wraucý, wraucný.
Eiferig, eifrig, adv. horliwě, horaucně.
Eifern, horliti, über etwas, nad něčjm horliti, für etwas, o něco horliti, in der Liebe, žehrati, sočiti.
Eifersucht, f. horlenj, žehránj, n. žehrawost, mužj horliwost, horlič nost, podezřiwost f.
Eifersüchtig, žehracý, žehrawý, horliwý, horličný, podezřiwý.
[E]igen, wlastnj.
[E]igendünkel, m. domněnka, domnjnka, f,
Eigenhändig, swau rukau, wlastnj rukau psaný, ein eigenhändiges Schrei-

Schreiben, wlastnj pjsmo, wlastnj rukau psané, n.
Eigenhändig, adv. wlastnj rukau.
Eigenheit, f. wlastnost, zwlásstnost f.
Eigenliebe, f. samomilenstwj, n. samo láska, láska sebe samého, f. der sie hat, voll davon ist, sebe milowný, laskawý na sebe.
Eigenmächtig, z swé wlastnj mocy.
Eigennutz, m. zysk, vžitek wlastnj. m. aus Eigennutz, z wlastnjho zysku.
Eigennützig, wlastnjho zysku, vžitku pilný, sſetrný, wlastnjho, swého zysku žádostiwý, chtiwý.
Eigenschaft, f. wlastnost, f. wlastenstwj, n.
Eigensinn, m. Eigensinnigkeit, swémyslnost, newstupnost, swéhlawost. f.
Eigensinnig, swémyslný, newstupný, swéhlawý, eigensinniger Mensch, Kopf, swéhlawec, swéhlawý.
Eigensinnig, adv. swémyslně, newstupně,
Eigenthum, n. přjchowek, wlastnj nábytek, statek, m. wlastnj gmění, m wlastenstwj, n.
Eigenthümlich, wlastnj.
Eigenthümlich, adv. wlastně.
Eigenthümlichkeit, f. wlastenstwj, n. wlastnost, f.
Eigenthümer, m. Eigenthumsherr, wlastnjk, držitel, pán statku, nábytku, m. (gmění) Eigenthümer des Hauses, wlastnjk, držitel domu.
Eigentlich, wlastnj, prawý, oprawdowý, eigentliche Bedeutung, prawé, wlastnj wyznamenánj, n. eigentliche Ursache, Meynung, prawá, oprawdowá, wlastnj přjčina, f. prawé, oprawdowé, wlastnj zdánj, n.
Eigentlich, adv. wlastně, oprawdowě.
Eigenwahn f. Eigendünkel.
Eigenwille, m. swéwolnost, f.
Eigenwillig, swéwolný.
Eilbote, m. rychlý posel, rychljk, m.
Eile, f. spěch, pospěch, spěssnost, kwapnost, f. in der Eile, in großer Eile, na spěch, na pospěch, w spěssnosti, w kwapnosti, es hat Eil, gest na pospěch, gest na kwap, na hbito, in Eil gemacht, na spěch, na hbito vdělaný, na pospěch vdělaný, in der allergrößten Eile, rychle, kwapně, kwapem, klopotem.
Eilen, pospjchati, pospjssiti, kwapiti, chwátati, am allerstärksten, klopotiti.
Eilen, das, pospjchánj, pospjssenj, kwapenj, chwátánj, n.
Eilend, eilfertig, eilig, spěssný, pospěssný, kwapný.
Eilends, spěssně, pospěssně, kwapně, kwapem, chwátawě, na spěch, skokem.
Eilf, gedenáct.
Eilfertig, spěssný, pospěssný.
Eilfertig, adv. f. Eilends.
Eilfertigkeit, f. spěssnost, pospěssnost, kwapnost, f.
Eilfmal, gedenáctkrát.
Eilftägig, gedenáctidennj.
Eilfte, der, gedenáctý.
Eilig, spěssný, pospěssný, kwapný, rychlý, f. Eilend, eilfertig, es ist eilig, gest na spěch.
Eilig, adv. spěssně, pospěssně, kwapně, kwapem, rychle, chwátawě, (klopotem)
Eimer f. Eymer.
Ein, geden.
Einackern, zaworati.
Einander, wespolek, sie hindern einander, geden druhému překážj, wespolek sobě překážegj, sie tödten einander selbst, sám geden druhého zabigj, sami se wespolek zabigegj, einander hassen, nenáwiděti se wespolek, sie hassen einander, nenáwidj geden druhého, einander helfen, pomáhati sobě wespolek, einander heurathen, wzýti se, einander begegnen, potkati se, lieben, wespolek se milowat.
Einandermal, po druhé, gindy.
Einäschern, w popel obrátiti, popelem položiti, na popel spálit.

2) Flachs, Garn, Häute w laubu, wařiti, na rosu dáti, w popeli mořiti, 3) mit Asche bestreuen, popelem posypati, pomazati, eingeäschert werden, w popel obrácenu býti, popelem lehnauti, eingeäschert, w popel obrácený, popelem lehlý.
Einäscherung, f. w popel obrácenj, popelem položenj, n. 2) am Aschermittwoch, popelec, m.
Einathmen, nalikáti, nahltati se (něčeho) do sebe whltati.
Einäugig, gednooký, gednoočný, (žižka)
Einäzen, wrýti.
Einballen, zaobaliti, skládati, w hromadu wázati, obaliti.
Einbalsamiren, mastj napustiti.
Einbalsamirung, f. der Körper, mastj napusstěnj, n.
Einband, m. des Buches, wazba, f. wázánj, n.
Einbeißen, in etwas, wkausnauti do něčeho.
Einbekommen, s. Einnehmen.
Einbetteln, sich, dožebrati, wžebrati, wprosyti, doprosyti se.
Einbeugen, nahnauti, ohnauti, nakřiwiti, vkřiwiti, zahnutj, zahybati.
Einbeugung, f. nahnutj, ohnutj, nakřiwenj, vkřiwenj, zahnutj, n.
Einbiegen s. Einbeugen.
Einbiegung s. Einbeugung.
Einbilden, einprägen, w mysl wložiti, wkořeniti, wtwořiti, 2) sich vorstellen, smysliti sobě, předložiti sobě, podobenstwj w mysli složiti, obraz neb twářnost něgaké wěcy gako před očima mjti, 3) meynen, mysliti, pomysliti (domnjwatise) smysliti, ich bildete mir ein, myslil sem sobě, pomyslil sem sobě, wie ich mir einbilde, gak gá sy myslim, gak smeyssljm, es hat sich keiner eingebildet, žádný sy to nepomyslil, du bildest dir es nur so ein, ty sobě to gen tak myslis, bilde dir nur einmal ein, gen sobě pomysli, das kann ich mir leicht einbilden, to sobě mohu snadně pomyslit, 4) sich etwas einbilden, stolz seyn, mysliti, smeyssleti něco o sobě, ihr bildet euch etwas ein, weil ihr ein wenig Geld bekommen habt, wy sobě, o sobě něco myslite, wy o sobě něco smeyssllte, že ste dostal trochu penez, sich etwas über seine Weisheit einbilden, mysliti sobě něco na swau maudrost.
Einbildisch, mysliteslný.
Einbildung, f Vorstellung, myssleni, w mysl wloženj, n. tworné myssleňky, f. tworná myssleni, smeyssleni, n. 2) Meynung, domněnj, domnjwánj, n. domněnka, domnjnka, f. 3) stolze Einbildung, smeyssleni pyssné o sobě, n.
Einbildungskraft, f. smysliteslnost, mysliteslnost, moc přemysslowánj, mysliwá, f. tworná přemysslenj, n.
Einbinden, in etwas, zawázati, swázati (do něčeho) 2) die jungen Bäumlein des Winters in Stroh einbinden, obwázati, přewázati stromy pobřjsly, 3) ein Buch in Leder einbinden, knihu w kůži, do kůže swázati, wázati 4) zum Pathengeschenke geben, zawázati do wjnku, 5) Waaren in Papier einbinden, zbožj do papjru, w papjru zawázat. 6) scharf, sorgfältig einem etwas einbinden, auf die Seele, přjsně, ostře přikázati.
Einbindung, f. zawázánj, swázánj, n. 2) eines Buches, wazba, f. swázánj, n.
Einbindahle, f. wázacý ssidlo, n.
Einblasen, wdechnauti, wdechati, 2) einsagen, wdýmati, nadýmati, nasaukati, nasseptati, posseptati, (napjskati.
Einblasen, das, wdechnutj, wdechánj, n. 2) nadýmánj, nasaukánj. n.
Einbläser, m. nadýmač, wdýmač, m. wdychatel, wdychač m.
Einblasung s. Einblasen, das.

Einbläuen, wtřjsskati.
Einbrau, f. zapářka, f.
Einbräuen, zawařiti.
Einbrechen, in ein Haus, wie Diebe, dobeywati se, laupati se, dobyti se do domu, 2) ein Haus einbrechen, zbořit, rozbořit dům, 2) die Thüre, wylámat, wylomit, wyrazyt, wypáčit dwéře. 3) die Nacht bricht ein, noc přiradá, noc se dělá, die Kälte bricht ein, zyma připadá, nastáwá, 4) einfallen wie die Feinde, wrazyti, dorázyti, dotřjti na nepřátely, s. Einfallen, 5) ein. prolomiti se, zlomi i se, probořiti se, das Eis bricht ein, led se probořil, prolomil, das Eis bricht ein, led se láme, bořj.
Einbrennen, ein Zeichen, připáliti, wypaliti znamenj, Mehl einbrennen, die Speise mit Mehle, prazit, vprazit maukn, maukau, zaprazjti, wie den Kaffee, vpraziti, Futter einbrennen, pařit, spařit pjcv, poljwati, eingebrennte Suppe, zaprazená poljwka.
Einbreiten, rozprostjrat.
Einbringen, wohin, wnesti, Gefangene, zagaté přiwesti, wie eine Frau dem Manne, přinesti, 2) einmengen, wprawiti, 3) eintragen, geben, abwerfen, wynásseti, přinásseti, (zysk) sein Gut bringt ihm jährlich hundert Gulden ein, geho statek mu ročné sto zlatých wynássj, was bringt es ein, co to wynássj, 4) den Schaden, das Versäumte einbringen, nahraditi, wynahraditi, 5) Geld einbringen, přinásseti penjze, 6) das Eingebrachte, přjnos, m. 7) Getreide, Feldfrüchte einbringen, obilj kliditi, skliditi, sklizeti.
Einbrocken, drobiti (do něčeho) wdrobiti, nadrobiti, Brod einbrocken, chleba nadrobiti.
Einbruch, m. der Nacht, saumrak, m. 2) in ein Haus, dobytj, n. 3) der Feinde, wpád, m. wpadnutj, n.
Einbund, m. eines Buches, wazba, f. obálka, desstka, f.
Einbuße, f. ztráta, sskoda, sskodowánj, n.
Einbüßen, sskodowati, sskodu bráti, wzýti, nesti, trpěti, proděla, prozýsskat, 2) etwas verlieren, als: seinen ehrlichen Namen, ztratiti něco, ztrátu wzýti něčeho, ich habe bei dieser Sache hundert Thlr eingebüßt, při tom sem sto tolarů ztrátil, prodělal, prozýsskal, sskodowal, das Leben, o žiwot přigjt, ztratit žiwot.
Eindingen, smluwiti, sich ein Haus, wymjniti sobě byt.
Eindingung, f. smluwenj, n.
Eindorren, seschnaut.
Eindrängen, sich in ein Amt, tlačiti, wtlačiti, wtisknauti, wetřjti, wedrati, wplesti, wplichtiti, mocý wnutřati se do vřadu, er drängt sich überall ein, wssudy se dere, tře, wtjrá, plichtj, připlichtj, wpljtá, plete, připlete.
Eindringen, wohin, proniknauti, pronjkati, protlačiti, prodrati se, in die Geheimniße, in den Verstand, proniknauti k tagnostem, k rozumu, 2) auf den Feind, in die Stadt, wrazyti, wrázeti, dorazyti, wrazyti se, dotřjti na nepřjtele, 3) sich in ein Amt, in einen Dienst, dotřjti se vřadu, služby, wetřjti se, wedrati se w auřad, auf einen, třjti, dotřjti, dotjrati na někoho, s. Eindrängen, 4) mit Einwürfen, Vorstellungen, Bitten, dorázeti, doreywati na někoho, hrdliti, dogjmati slowy někoho, eindringende Reden, mocné, pronikawé, dogjmawé řeči, f.
Eindringen, das, heftiges Bitten, Zureden, dorázenj, hrdlenj, dogjmánj, n.
Eindruck, m. moc, sýla, f. tknutj, n. důklad, Eindruck machen, k srdcydo-

chá:

cházeti, dorážeti, na srdce dopadati, tknauti srdce, die Rede macht einen Eindruck auf die Gemüther der Zuhörer, ta řeč docházý k srdcy, dopadá na srdce, tkne srdce posslauchačů, bey ihm, auf ihn macht es keinen Eindruck, nic ho to nehne, netkne, nic se ho to nevgjmá.

Eindrücken, wtlačiti, wtisknauti, 2) in das Gedächtniß, Gemüth, wtlačiti, wprawiti, wtisknauti, Butter ins Faß, máslo do sudu, 3) zerdrücken, protlačit, protisknaut, z. B. ein Ey, den Kopf einem Vogel.

Eindrucken, wtlačiti, wtisknauti.

Eindrucksvoll, mocný, sylný, důkladný.

Einegen, zawláčeti, zawlačowati.

Einengen, wtěsniti.

Einer, eine, eines, geden, gedna, gedno, einer von beyden, geden ze dwau 2)(gednerý)

Einerley, gednostegný.

Einerndten, einärndten, skliditi, sklizeti, naskliditi, (obilj)

Einerndtung, f. sklizenj, naklizenj, n.

Einfach, prostý, holý, prostočistý, genoduchý, 2) wie der Artikel, u. d. gl. gednoduchý, gednonásobný, wie die Zahl, gednotliwý, einfachste Art, neyprostěgssj způsob.

Einfach, prostě, prostočistě, sprostě, zprosta, zhola, 2) gednoduſſe, 3) gednotliwě.

Einfachheit, f. Simplizität, prostota, prostnost, prostost, zprostnost, prostočistost, f. 2) eines Dinges, gednoduchost, f. der Zahl, gednotliwost, f.

Einfädeln, nawljkati, nawljknauti, nawlécy, ich werde es schon einfädeln, gak gá to giž nawljknu.

Einfahren, neut. wgeti, in die Stadt einfahren, wgeti do města, 2) im Bergwerk, wlezt, spustit, pustit se do rudnjho dolu, 4) act. das Getreide, wozyt, swážet, swezt, 4) den Zaun, wie die Fuhrleute, zwrátiti, zwracy.

Einfahrt, f. das Einfahren, wgezd, m. wgetj, n. 2) des Haven, wrata, plur. 3) der Ort, wgezd, 4) in Bergwerken, wlezenj, spuſſtěnj.

Einfall, m. des Hauses, pád, m. sutina, zřjcenina, zbořenina, f. obořenj, n. 2) feindlicher, wpád, m. wpadnutj, n. einen Einfall thun, učiniti wpád, 3) Einfall im Sinne, Gedanke, myſſlenka, f. připadánj, připadnutj, n. nápad, smysl, m. das ist ein guter Einfall, to gest dobrá myſſlenka, der Mensch hat Einfälle, ten člowěk má smysly, das ist wieder ein Einfall, to gest opět smysl, 4) Einfall der Klinke, skoba, n.

Einfallen, zerfallen, wie ein Haus, na hromadu padnauti, zbořiti se, zsauti se, zřjtiti se, 2) kommen, wie ein Fest auf den Tag, připadati, nastáwati, morgen fällt dies Fest ein, zeytra připadá, nastáwá ten swátek, die Nacht fällt ein, připadá noc, chwjlj se noc, morgen fällt uns Kälte ein, zeytra nám vhodj, připadne zyma, 3) in den Sinn kommen, padnauti, připadnauti na mysl, na paměť napadnauti, es fällt mir ein, připadá mně, 4) einen Einfall thun, wpadnauti, wkřjtiti se, 5) wie die Wangen, das Gesicht, wpadnauti, eingefallene Wangen, Augen, wpadlé ljce, oči, einfallen, in die Rede, wskočiti, wpadnauti do řeči.

Einfalt, f. sprostnost, sprostenstwj, prostost, prostota, f. Dummheit, hlaupost, f.

Einfallschnalle, f. přeska wpadagicý.

Einfältig, sprostný, prostý, 2) dumm, hlaupý, ein einfältiger

Tropf, sprosťáček, sprosťák, m. hlupec, hlupák, hňup.
Einfältigkeit, f. Dummheit, hlaupost, f. hlupstwj, sprostnost, f. hňupstwj, n.
Einfaltspinsel, m. sprosťák, bliwoň, blb, m.
Einfaltspinsel, m. Dümmling, hlupák, hlupec, tulpa, laula, hňup, nemehlo, n. trdlo, n. trdlenec, m. dub, m. neboſſtjk gehňátko, n.
Einfältig, adv. sprostně, prostě, 2) hlaupě.
Einfärbig, gednobarewný, gedné barwy.
Einfassen, umgeben, obsaditi, obkládati, wykládati, wysazowati, obkljčiti, mit Golde, obložiti zlatem, ein Kleid einfassen, lemowati raucho, obkládati, ein Bild mit einem Rahmen, rámcem wykládati, obkládati, obložiti obraz.
Einfassung, f. eines Kleides, obkladek, lem, m. lemowánj, obloženj, n. oblemowánj.
Einfinden, sich, přigjti, nagjti se, dáti se nagjti, s. Einstellen, Erscheinen.
Einflechten, in etwas, wplesti, zaplesti, die Haare, den Schweif, die Mähne der Pferde einflechten, zaplesti.
Einflechtung, f. wpletenj, n. 2) zapletenj, n. 3) des Flegels, oſſitj, n.
Einflicken, wljpati, wlepiti, wplácati, wlátati.
Einfließen, wtecti, wtýkati, etwas in Reden mit einfließen lassen, do řeči něco přimjchati.
Einflößen, einsagen, eingeben, wléwati, wdechati, wdýmati, wnukati, nadýmati, Grundsätze, Meynungen, Liebe, Haß gegen einen, wnukati, wnuknauti.
Einflößung, f. Eingebung, Einsagung, wléwánj, wdechánj, wnukánj, nadýmánj, wdeſſenj, wdechnutj. n.
Einflößer, m. Eingeber, wlewatel, wdechač, wdechatel, wdýmač, wnukač, m. wnukatel, nadýmač, m.
Einfluß, m. wléwánj, n. die Sache hat keinen Einfluß auf das, ta wěc se k tomu nechýlj, nemá do toho žádného wléwánj.
Einfluß der Sternen, hwězd wléwánj, n.
Einflüstern, poſſeptati, wſſeptati.
Einfodern, Geld, zpomjnati peněze.
Einförmig, übereinstimmend, gednostegný, gednosworný, eine einförmige Stimme, (Ton) gednostegný hlas, 2) einfach, gednoduchý.
Einförmigkeit, f. gednostegnost, gednoswornost, f. Einförmigkeit der Stimme, des Tones, gednostegnost hlasu, gednohlásnost, 2) gednoduchost, f.
Einfressen, pozřiti, sežrati, Staub, nalikati, nažrati se prachu, Verdruß, nažrati se mrzutosti, 2) durchnagen wie ein Fleck, Eiter, zažrati se.
Einfrieren, zamrznauti.
Einfrierung, f. zamrznutj, n.
Einfuhr, f. přiwáženj, n. wwoz, m.
Einführen, eine Sache, als Waaren, přiwážeti, Getreide einführen, obilj přiwážeti, 2) eine Gewohnheit, obyčeg uwesti, uwáděti, eine Person redend, einen in ein Haus, in eine Gesellschaft, uwáděti, uwesti, einen Dieben, zlodége wésti do wezenj, etwas in die Bücher, do knih, w knihy uwáděti, in ein Gut, w statek uwesti.
Einfuhrsort, n. mjsto uwoznj.
Einfuhrsverbot, m. zápowěd dowáženj, přiwáženj, uwozu.
Einfuhrszoll, m. clo z uwozu, m. m. uwozné, n.
Einführung, f. der Waaren, uwoz, přiwáženj, n. in ein Amt, uwod, m. uwedenj, n. einer Gewohnheit, uwedenj, n. jurist, zwod, m.

Einfüllen, naplniti, nacrati, Wasser Bier, (in ein Gefäß) wody, piwa nalit, wodu, pjwo wlit (do nádoby)
Eingang, m. wchod, přjstup, m. wgitj, n. 2) Anfang der Rede, přjstup, počátek, začátek řeči, m. přjstup k řeči m. gleich im Eingange, hned w přjstupu, hned s počátku, ohne Eingang, ex tempore, z rátra, s bez počátku. 3) Eingang des Lebens, počátek, začátek žiwota, m. prwotiny žiwota, f. 4) Eingang der Waaren, wnássenj, n. der Briefe, přigitj, přicházenj psanj, n. 5) Eingang bey jemanden haben, mjti k někomu přjstup, Eingang finden, wie eine Mode, Gewohnheit, eine Wissenschaft, d. i. wohl aufgenommen werden, na slowo wzatu býti, přigatu býti dobře, dogjti prospěchu, přjstupu, zniknauti se.
Eingangs, s počátku, při začátku, sprwu.
Eingeäschert, w popel obrácený, popelem lehlý.
Eingeben, in den Sinn, wnukati, wnuknauti, dáti, w mysl wložiti, Gott hats ihm eingegeben, Bůh mu to wnukl, dal, 2) Arzney eingeben, lék k užjwánj dáti, dáwati, podáwati, 3) eine Schrift, Bittschrift eingeben, spis, prosbu podati.
Eingeben, das, wnuknutj, n. des heil. Geistes, wnuknutj, nadchnutj, wdechnutj sw. Ducha, auf wessen Eingeben, čjm náwodem?
Eingeber, m. wnukatel, m.
Eingebildet, pomyssleny, domnělý, domněný, zdánliwý, 2) ein eingebildeter Mensch, hrdý, nadutý člowěk, [illegible]hrdausseк, peyssка, m.
Eingebogen, ohnutý, der eine eingebogene Nase hat, piknosý, nahoru ohnutým nosem.
Eingebohren, einiger Sohn, gednorozený, 2) eingebohrnes Landeskind, Eingebohrner, w zemi rodilý, domácý.
Eingebrennet, wpálený, připálený, 2) wie Brühe, zapražený. Eingebrenntes, zapráška, f.
Eingebrocket, wdrobený, nadrobený.
Eingebrocktes, n. zadrobené, drobenina
Eingebung, f. wnuknutj, n. nadssenj, n.
Eingedenk, pamětliwý, pamětliw, eingedenk seyn, pomněti, pamatowati, pamětliw býti.
Eingedruckte Stirn, wyhlazené čelo.
Eingefallen, wie ein Haus, zsutý, zbořený, zařjcený, eingefallene Augen, eingefallenes Gesicht, opadlé, wpadlé, přepadlé, wsedlé oči, obličeg.
Eingefleischter Teufel, wtělený čert, ďábel, m.
Eingeführt, přiwezeny, uwezený, eingeführte Gewohnheit, uwedený obyčeg, m.
Eingegraben, wrytý, 2) verscharret, zakopaný, 3) eingegrabene Arbeit, ryté djlo, n. rytina, f.
Eingehauen, wytesaný.
Eingehen, wgjti, wcházeti, 2) den Vorschlag eingehen, w podánj wgjti, přiwoliti, podati se w smlauwu, 3) verfallen, wie ein Haus, baurati se, bořiti se, das Haus geht ein, ten dům se baurá, zchází, wie der Gottesdienst, Prozeßionen, scházeti, segjti, pogjti, zacházeti, zagjti, potuchnauti, vtuchnauti, tuchnauti, pomjgeti, wie ein Geschlecht, zagjti, mjgeti, pomjgeti, wie ein Kleid, segjti, zchatrněti, 4) eingehen, wie Nachricht, Briefe, Gelder, in der Geburt, přicházeti, es geht Geld ein, přicházegi penjze, 5) das will mir nicht eingehen, to se mně nezdá býti prawdau, to mně nechce gjt lezt do hlawy.
Eingehüllt, zaobalený, zahalený.
Eingeladen, pozwaný.

Eingelassen, wpusstěný, pusstěný, 2) s. Eingeschnitten.

Eingelegt, nakládaný, eingelegte Aepfel, nakládaná gablka, n. 2) künstlich eingelegt, wykládaný, eingelegte Arbeit, wykládané djlo, n.

Eingemacht, zadělawaný, eingemachte Frucht, zadělawané owoce, n. eingemachte Sachen, zadělawané, zadělané wěcy, f. eingemachter Kalk, hassené wápno, n,

Eingemischt, wmissený, wmjchaný, zamjchaný, přimichaný.

Eingenäht, wssitý, zassitý.

Eingenommen, gatý, mit Gewalt, dobitý, von etwas, něčjm předsjžený, předchwácený, von einer Person, von etwas, od. für eine Person, für etwas, verliebt, gatý, pogatý, podgatý, polapený, lapený láskau něčj, eingenommen werden, von od. für jemandes Schönheit, gatu, pogatu, podgatu, polapenu, lapenu býti něčj krásau; eingenommen wider etwas, wider einen seyn, odporen, odporný někomu, něčemu, odwrácený, odchýlený od někoho, od něčeho býti, newražiti, sočiti, wrčeti na někoho.

Eingesessen, im Lande, Stadt, usedlý, usazený, osazený, s. eingepflanzt.

Eingeständniß, n. wyznánj, přiznánj, n.

Eingestehen, přiznati se, wyznati.

Eingeweide, n. střewa, wnitřnosti, f. drob, m. droby, m. pl. wnitřnj audowé, m. das Eingeweide ausnehmen, wykuchati.

Eingeweide, n. osrdj. 2) střewa, wnitřnost, wnitřnosti.

Eingezogen, bescheiden, mjrný, tichý.

Eingezogen, adv. mjrně, tisse, sich eingezogen halten, mjrně, tjsse se chowati.

Eingezogenheit, f. mjrnost, tichost, f.

Eingepflanzt, wsstěpowaný, wssjpený

Eingeprägt, wtlačený.

Eingequetscht, zmačkaný, roztlačený.

Eingerammelt, koljm zarazený.

Eingerichtet, zprawený.

Eingerieben, wdrbaný, wdrápaný.

Eingerissen, ztrhaný, 2) eingerissene Gewohnheit, zwyklost obecná, stará, zastaralá, f.

Eingerückt, wložený, wsazený.

Eingesäet, wsatý.

Eingesalbet, pomazaný.

Eingesalzen, nasolený, zasolený.

Eingesammelt, nahromážděný, nashromážděný, nazbjraný.

Eingesäuert, zakysalý.

Eingescharret, zahrabaný.

Eingeschenkt, nalitý.

Eingeschläfert, uspalý.

Eingeschlichen, wlaudilý.

Eingeschlossen, zawřený.

Eingeschluckt, pohlřený, polknutý, polklý, pohlcený.

Eingeschnitten, nakrágený. Eingeschnittenes, podpausstka, f.

Eingeschnitzt, nařezaný, wřezaný.

Eingeschnürt, zassněrowaný, zatažený

Eingeschoben, wstrčený.

Eingeschränkt, obmezený, obkljčený, skljčený, sewřený (mezy)

Eingeschränktheit, f. obmezenj. n. obmezenost, f. obkljčenj, obkljčenost, skljčenost, sewřenj, sewřenost, f.

Eingeschrieben, zapsaný.

Eingesessener, m, usedlý.

Eingesetzt, wsazený, an des andern Stelle, dosazený, usazený.

Eingespannt, zapřáhnutý, zapřažený, eng eingespannt, sewřený, stěsněný.

Eingesperrt, zamčený, zamknutý.

Eingestecktes Schwerdt, w posswu wstrčený meč.

Eingestopft, wecpaný.

Eingestreuet, wtraussený.

Eingetaucht, pohřjžený.

Eingetheilt, rozdělený, rozwržený.

Eingetragen, snessený, 2) eingeschrieben, wnessený, wložený.

Eingetrieben, do těsna wehnaný.
Eingetröpfelt, wkapaný.
Eingetunkt, omočený.
Eingewebt, wetkaný.
Eingeweicht, namočený.
Eingewohnen, eines Ortes, einer Wohnung gewohnt werden, přiwyknauti, vwyknauti, (někde)
Eingewurzelt, wkořeněný, wkořenilý.
Eingießen, wliti, nalíti, naljwati, tropfenweis, nakrápěti, nakwapati, po krápěgjch nalewati, mit Bley, olowem zaliti, einem Pferde einen Trank eingießen, koni lék do krku wlit.
Eingleichen, zarownati.
Eingraben, vergraben, einscharren, zakopati, wkopati do země, 2) einschneiden in Metall, wrýti, wyryti, in das Gemüth, Gedächtniß, Herz, wrýti do srdce, eine Schrift in Stein, Marmor eingraben, pjsmo na kamené, na mramoru wyryt, do kamenu wrýt, sonst wkopati.
Eingreifen, in jemandes Rechte, sáhati do práwa ginému.
Eingriff, m. in die Rechte, sáhání, sáhnutj do cyzýho práwa, Eingriff der Dammungen, kladnice, f. thun, s. Eingreifen.
Eingürten, vpásati, vtáhnauti.
Einguß, m. wléwadlo, n. 2) im Münzwesen, barchan, m. welche ihn halten, barchanjcy.
Einhäckeln, Einhäfteln, zapnauti, zapjnati, hákem neb stuhau dosáhnauti a vgjti.
Einhacken, wsekati, wkálati, wraubiti, Kraut einhacken, zelj krauziti, in die Würste, do gelit sekati, zadělawati.
Einhalt, m. přjtrž, přjtržka, f. přetrženj, n. Einhalt thun, přjtrž činiti, přetrhowati, stawowati, stawiti.
Einhalten, Einhalt thun, přetrhowati, přetrhnauti, stawiti, stawowati, zastawiti, zabawiti, 2) aufhören, als mit Reden einhalten, vmlknauti, zarazyti, holt ein damit, zaraž.
Einhandeln, kupowati, kupčiti, gegen andere Waaren, wyměniti, wyměňowati, 2) aufhören zu handeln, dokupčiti.
Einhändig, gednoruký.
Einhändigen, podati, do rukau podati, dáti, dáwati, den Brief einhändigen, psanj dodati.
Einhändigung, f. podánj, do rukau podánj, dodánj, n.
Einhängen, s. Einhenken.
Einhauchen, wdychati, wdechnauti.
Einhauen, in Aerzt, Stein, wytesati, wyryti, 2) in die Feinde, wie die Reiterey, do nepřátel rubati, sekati, mečem dorážeti na nepřátely.
Einheben, Gelder, Zölle, wybirati, 5) eine Thür, Fenster, zasaditi.
Einheimisch, domácý, einheimische Ente, pitomá kachna.
Einheimen, zawjrat.
Einheizen, zatopiti, zatápěti.
Einheizen, das, zatopenj, n.
Einheizer, m. topič, m.
Einheizerinn, f. topička, f.
Einhelfen, pomocy, dopomocy, do něčeho, naskytnauti něco.
Einhellig, besser einhällig, gednosworný, gednomyslný, sworný, mit einhälliger Stimme, gednomyslným, gednoswornym hlasem, einhällig seyn, býti gednomyslným, gedné mysli, gednoswornym, swornym, sgednáwati se.
Einhelleg, adv. besser einhällig, gednoswornė, swornė, gednomyslnė, gednowolnė, sgednocenė.
Einhelligkeit, f. besser Einhälligkeit, gednoswornost, swornost, gednomyslnost, gednomysl, f.
Einhenken, Einhengen, einhängen, Fenster, Thüren, ein Rad, zawěsyti.
Einherfliegen, přilétati.
Einhergehen, wykračowati.

Einholen, einen hereinholen, přiweſti, 2) ereilen, erreichen, dovhoniti, dogjti, doſtjhnauti, einen Flüchtigen, oder einen der voraus war, dohoniti, doſtjhnauti, doběhnauti, im Studiren, dohoniti, 3) Nachricht, Kundſchaft, zpráwy nabýwati, 4) die Stimmen einholen, hlaſy zbjrati.

Einhorn, gednorožec, m.

Einhörnig, gednorohý.

Einhülle, f. plėna, f. přjſtěrek, m. zawjčka, kukle, obálka, f.

Einhüllen, zaobaliti, zawinauti, zahaliti, zakukliti, wie die Sonne mit Wolken, oblakem zakryti, ſich in einen Mantel, do pláſſtě ſe zaobaliti.

Einheit, f. in der Zahl, gednička, f. Eintracht, gednota, f. gedno, n.

Einhüllung, f. zahalenj, zakuklenj, zaobalenj, zawitj, n.

Einjagen, Furcht, Schrecken, ſtrachu, hrůzy nahnati, ſtrach puſtiti.

Einjährig, ročnj, gednoho roku ſtářj, ſolches Kind, ročně, ročňátko, n. gednoroký, gednoročnj, ročni djtě, ein einjähriges Füllen, ročnj hřjbě, roček.

Einig, Einzig, allein, gediný, gedinký, 2) irgend einer, geden, něgaký, einige, mnozý, někteřj, několik, einige ſagen, glauben, někteřj, mnozý prawj, myſlj, in einigen Stücken, poněkud, w některých wěcech, einiges Geld Vergnügen, něgaké penjze, potěſſenj, einige Kenntniſſe, něgaké znaloſti, powědomoſti, einiges Getreide, Geld annoch bey ſich haben, něco obilj, peněz mjt v ſebe, einigen Schaden haben, mjt něco ſſkody, ohne einigen Schaden, bezewſſj ſſkody, es ſind noch einige Aepfel, Herrn da, geſt tu geſſtě několik gablek, pánů, einige Worte ſprechen, několik ſlow promluwit, einige wenige Worte, Aepfel, ꝛc. něco málo ſlow, gablek, a. t. d. einige meiner Freunde, někteřj z mých přátel, 3) einmüthig, ſworný, ſgednocené, einig ſeyn, ſworném, gednoſworným býti, ſrownáwati, ſgednáwati ſe, werden, ſneſti ſe, ſrownáwati, ſgednati, porownati ſe, adv. ſworně ſie wurden einig, den Feind in der Nacht anzugreifen, ſneſli ſe, že w nocy na nepřjtele připadnau.

Einige, ſ. Einig.

Einigemal, několikrát.

Einigermaßen, poněkud, něgak.

Einigkeit, f. ſwornoſt, gednota, gednoſwornoſt, ſgednocenoſt, f. in Einigkeit leben, w ſwornoſti, w gednotě žiwu býti.

Einkähle, ſ. Einkehle.

Einkauen, w weykáti.

Einkauen, das, Einkäuung, f. wžweykánj, n.

Einkauf, m. Einkaufung, Einkaufen, das, nakaupeni, ſkupowánj, n. ſkaupenj, kaupě, ſich gut auf den Einkauf verſtehen, rozumět kaupi, dobře vmět kupowat.

Einkaufen, kupowati, vieles, ſkupowati, ſkaupiti, nakaupiti, 2) ſich in eine Zunft, in ein Amt, zakaupiti ſe, wkaupiti ſe do pořádku.

Einkäufer, m. kupowatel, ſkupowatel, m. ſaukup, m.

Einkäuferinn, f. kupowatelkyně, ſkupowatelkyně, f. ſaukupka, f.

Einkehle, f. žlab, m.

Einkehren, obraceti, obrátiti ſe do hoſody, geti do hoſpody, zaſtawiti, zaſtawiti ſe, bey einem einkehren, obrátiti, vchýliti ſe k někomu, zaſtawiti ſe v někoho, hoſpodau býti, hoſpodowati, hoſtiti ſe v někoho, hoſpodau ſe položiti, kláſti, wir haben beym, im ſchwarzen Adler ein-

gekehrt, my byli hospodau, my hospodowali v černého orla,

Einkehrhaus, n. dům hostinský, m. hospoda, f.

Einkeilen, klinem zarážeti, zaraziti, zatlaucy, zaklinowati, zakljnit.

Einkerben, wraubiti.

Einkerkern, žalářowati.

Einklammern, klikau, hákem, skobau zasáhnauti, dosáhnauti, sewřjti, im Drucke, zawřjti.

Einkleben, podlepiti.

Einkleiden, obljkati, obljeti, strogiti, eine Nonne, obljkati, strogiti, in Worten, w slowa přistrogiti, obaliti, slowy smechtiti, obaliti, přiodjti; etwas unangenehmes, obaliti něco.

Einkleidung, f. oblékánj, oblečenj, obláčeni, strogenj, n. mit Worten, obalenj, n. obal, m. Vorwand, obal, m.

Einklemmen, stěsniti, skljčiti.

Einklemmung, f. stěsněnj, skljčenj, n.

Einklopfen, wklepati

Einknüpfen, wnitř vwázati, vpnauti, wvzliti.

Einkochen, wywařiti, swařit, zawařiti, 2) neut. wywařiti se, wywřjti, swařiti se, die Brühe ist sehr eingekocht, gjcha se tuze wywařila, tuze wywřela, die Hälfte einkochen lassen, polowicy wywařit, swařit.

Einkommen, wcházeti, wchoditi, wgjti, 2) mit einer Bittschrift bey jemanden, pjsebně se vcházeti, um etwas, o něco, vor Gericht wider einen, vcházeti se, 3) wider etwas, es abzuwenden, odwolati, odpjrati, 4) wie Geld einlangen, přigjti, přicházeti, scházeti se, es kömmt Geld ein, penjze se scházegj, penjze přicházegj.

Einkommen, das, die Einkünfte, autěžek, přjgem, přjgmowé, přjgmy, důchod, m. gewisses Einkommen, gistý přjgem, ein reiches Einkommen haben, hogný přjgem mjti, er hat ein gutes Einkommen, má dobrý přjgem, Einkommen von Gütern, vžitky, přjgmy ze statků, Einkommen tragen, vžitky, přjgmy nésti.

Einkriechen, wie ti aus und einkriechen, wylézati a wlézati, 2) zusammenschrumpfen, wie das Leder, wie das Tuch, smrsstiti se, srazyti se, skrčiti se.

Einladen, Gäste, zwáti, pozwati 2) Waaren, (in das Schiff) nakládat, naložit, (zbožj na lodi)

Einkünfte, plu. f. přjgmy, pl. m. důchod, m.

Einkömmling, m. Schaltjahr, rok, den, měsýc přibytný.

Einlader, m. zwáč, m.

Einladung, f. zwánj, pozwánj, n.

Einlage, f. eines Briefes, přjloha, f. přiloženj, n. 2) sonst etwas auch, přjloha, f.

Einländisch, domácý, einländische Waaren, domácý zbožj, n.

Einlaß, m. am Thore, Einlaßpforte, wekeg, f. přjstup, wchod, m. Einlaß wohin, z. B. ins Theater, přjstup, wchod, wegitj, wstaupenj do diwadla, einen freyen Einlaß haben, mjti swobodný, wolný přjstup, wchod do diwadla.

Einlassen, hereinlassen, wpustiti, wpausstěti, es wird niemand eingelassen, žádného nepausstěgj, newpausstěgj, 2) sich in eine Sache einlassen, pausstěti, pustiti se, dáti se do něgaké wěcy, w něgakau wěc, sich in ein Gespräch einlassen, dáti se w rozprávku, sich in einen Streit mit jemanden einlassen, dáti se, pustiti se s někým do hádky, du hättest dich nicht so weit mit ihm einlassen sollen, neměl sy se tak daleko pustiti, wypustiti; in Wasser, spausstěti do wody, s. Versenken.

Einlassen, das, die Einlassung, wpusstěnj, wpausstěnj, n.

Einlauf, m. der Schiffe, přistawenj, přistánj lodj, n. wo sie einlaufen, přjstaw, m. čerpadlo, n.
Einlaufen, in den Haven, přistawiti, přistáti k břehu, k čerpadlu, k přjstawu lodj, doplawiti, 2) wie Nachrichten, Zeitungen, Briefe, přicházeti, es laufen oft Zeitungen ein, často přicházegj nowiny, 4) wie das Wasser, wběhnauti, wbjhati, wlauditi se, 3) wie ein Tuch, srazýti se, ſkrčiti se, smrſſtiti se.
Einlaufen, das, des Wassers, wběhnutj, n. wtok, m.
Einläuten, etwas, wyzwáněti, zwonem wyhlaſſowati.
Einlegmesser, n. zawirák. zawjracý nůž, m. kudla, f.
Einlegen, wkládati, wložiti, 2) den Wein einlegen, zakládati wjno, 3) Fische, Gurken, Kraut, Fleisch, nakládati, 4) den Kram einlegen, vkládati, ſkljzeti, 5) Besatzung, Soldaten in eine Stadt einlegen, město osaditi wogáky, wogskem, klásti wogáky do města, 6) für einen ein gutes Wort einlegen, ztratiti za někoho dobré slowo, 7) einlegen von Schreinerarbeit, wykládati, 8) Ehr, Schande einlegen, degjti cti, hanby, 9) einem etwas einlegen, wie den Kindern, naděliti někomu něco, někoho něčjm, 10) das Rad, s. Einhemmen.
Einleger s. Einlegmesser.
Einleiten, jemanden, besser anleiten, nawesti, navčiti, povčiti někoho, 2) etwas einrichten, wie einen Prozeß, oder sonst den Weg bahnen, zeigen, den Platz machen, wie etwas gehen soll, auf das Gleis bringen, angeben, anfangen, nastregiti, nawesti.
Einleitung f. in sofern sie vorgehet, vwedenj, n. in sofern sie die Sache entwirft, darstellt, nawedenj, n. zu einer Wissenschaft, Kunst, vwedenj, nawedenj. n. spráwa, f. Einleitung geben, nawesti někoho, nawáděti, náwěſſtj dáwati, povčowati.
Einleitend, vwodný, náwodný.
Einlenken, mit dem Wagen, Pferde, zahybati, zahnauti, wehnauti někam, zpátkem vstaupiti, vhnauti se, irgendwo hineinlenken, im Reden, zatočiti někam, obrátiti, gleich lenkte er anderswo hinein, hned zatočil ginám, ginám obrátil.
Einleuchten, klar seyn, werden, gasným, zřegmým swětlým býť, es leuchtet mir nicht ein, nemohu porozuměti.
Einleuchtend, gasný, zřegmý, swětlý.
Einliefern, odwaděti, podáwati, dodati, dodáwati, dowážeti.
Einlieferung f. einer Person, odwedenj, dodánj, n. 2c.
Einlösen, wyplatiti.
Einlösung f. wyplacenj, n.
Einlullen, s Einwiegen, Einschläfern.
Einmachen, Früchte, nakládati, naložiti, eingemachte Früchte, nakládané owoce, Speisen, zadělávané. 2) Schnallen, zadělati; Haken, zadělati, wdělati, 4) einwickeln, zawinauti, z. B. Handschuhe in ein Papier, 4) Fleisch, Fische, (einpöckeln) maso, ryby naložit, 5) Fleisch einmachen, zurichten, maso zadělat. 6) Teig, Kalk, těsto wápno rozdělat. 7) in die Leke, ſkládat do tržſla, in die Walke, zadělawat do wa'chy.
Einmachung, f. zadělánj, zadělá'wánj, wdělánj, n.
Einmahnen (Schulden) vpomjnat, wyvpomjnat, zvpomjnat (dluhy)
Einmal, (gedenkrát) gednau, nicht ein einzigesmal, ani gednau, mehr als einmal, nicht einmal, oft lügen, ne gednau lháti, auf einmal, na gednau, pogednau, mehr als einmal, wjce než gednau, einmal so, das andermal so, gednau tak, po druhé ginák, einmal für allemal, gednau, es ist

ist nun einmal nicht anders, giž neni gináč, 2) někdy, ich hoffe ihn einmal wieder zu sehen, daufám, že ho zas někdy uhlídám, stelle dir einmal vor, pomysli sy gen, ich kenne ihn nicht einmal, ani ho neznám.

Einmaleins, das, gednau gedna, n. stolček Pythagorycký, m.

Einmauern, zazdjti.

Einmauerung, f zazděnj .n.

Einmengen, einmischen, wmjsyti, wmjchati, přimjsyti, Futter für das Vieh, picy pro dobytek smjsyti, sich in etwas, wmjsyti se, mjsyti se, plésti, plichtiti se, připlichtiti se w něco, mjchati se, přiměššowati se.

Einmengung, f. Einmischung, wmjšenj, wmjchánj, přimjchánj, n.

Einmessen, měřit do něčeho, das Korn hat sich sehr eingemessen, žita sem se nedoměřil.

Einmischen f. Einmengen.

Einmischung f. Einmengung.

Einmüthig, gednomyslný, gedně mysli, wšie, einmüthig werden, sgednomysliti se. f. Einhellig.

Einmüthig, adv. gednomyslně, f. Einhellig.

Einmüthigkeit, f. gednomyslnost, f. Einhelligkeit.

Einnähen, zassiti, daran, darzwischen, wssiti.

Einnahme, f. Einnehmung, dobytj, wzetj mocý, n. 2) im Kriege mit den Waffen, wybogowánj, n. 3) Empfang, Einkommen, přjgem, m. Einnahme und Ausgaberegister, poznamenánj přjgmů a wydánj, n.

Einnäßen, namočiti.

Einnehen f. Einnähen.

Einnehmen, eine Stadt, dobyti, wzyti mocý město. 2) mit Gewalt, Sturme, wybogowati, dobyti bogem, 3) begreifen, verstehen, chápati, rozjmati, 4) Pillen, Arzney einnehmen, užjwati, Gift, bráti, přigjmati ged, 5) Geld, ausenstehendes, Besoldung, přigjmati, 6) das Gemüthe mit einer Vorstellung, einen gewinnen, auf seine Seite bringen, gjmati, pogjmati, pogmauti, podegmauti, alle, zgjmati; posednauti, die Sucht nach Reichthum hat viele eingenommen, žádost bohatstwj mnohé podgala, posedla, sich von einem andern einnehmen lassen, dáti se od giného gjmati, eingenommen von jemanden, pogat, gat, 7) einen Platz einnehmen, mjsto zaměstknati, zasednauti, zasedati.

Einnehmer, m. weyběrčj, bernjk, bernj, přigjmač, m. 2) einer Stadt, dobywatel, m.

Einnehmung f. Einnahme, 2) der Arzney, užjwánj, n.

Einnesteln, zapnauti.

Einnetzen, swlažiti, swlažowati, wodau skropiti.

Einnisteln, einnisten, wie die Vögel, Thiere, whnjzditi se, shnjzditi se.

Einöde, f. samotina, pustina, pustotina, paušť, paušťka, f.

Einpacken, skládati, wkládati, in Bündel, Ranzen, Mantelsack, Kisten, swazowati, wázati do uzlu, do filce skládati, složiti, w hromadu skliditi, zapěchowati.

Einpaschen, pronesti.

Einpflanzen, wsstjpiti, wsaditi, in die Seele, ins Herz, wsstjpjti, wtwořiti, wrýti do srdce.

Einpflanzung, f. wsstjpenj, n.

Einpflügen, zaworati. 2) die Raine, zworati meze.

Einpfropfen, wsaditi, wsstjpiti.

Einpfropfung, f. wsazenj, wsstjpenj, n.

Einpöckeln, einböckeln, nakládati, naložiti maso se solj.

Einprägen, wtlačiti, wtisknauti, durch Reden, wkládati, wložiti, wsstjpiti, wprawiti w mysl, durch Natur, Bilder, wtlačiti, wtisknauti, wrýti, wkořeniti.

Einpressen, stěsniti; wtěsniti.

Einprügeln, wtřjskati, wbiti.

Einpudern, napudrowati, naprášiti.

Einquetschen, zamačkati, zmačkati, ein Glied, vskřjpnauti.

Einrammeln, beraniti, beranem zarowuáwati, zadělati, zatlaucy.

Einrathen, poraditi, rádcým býti.

Einrathen, das, poražený, n. rada, f. auf mein Einrathen, z mé rady, na mau radu, mým náwodem, půwodem, mau radau.

Einräumen, zugeben, einem etwas, Recht geben, připausstěti, připustiti, mjsto dáti, vstaupiti, dies räme ich dir ein, to ti připausstjm, tomu mjsto dáwám, ein Recht, za práwo dáti, pustiti od práwa, práwa swého vstaupiti, einen Ort, Platz, oder sonst etwas, was man selbst hatte, postaupiti, in ein Haus, Zimmer, přistěžiti, webrati, přistěhowati se, einem ein Zimmer einräumen, kliditi, gednati, chystati někomu pokog, einem etwas einräumen, přisauditi něco, Waaren einräumen, sklizeti, vklizeti zboží.

Einräumung, f. Zugebung, Zulassung, einer Sache, připausstění, připusstěnj, mjsta dánj, n. 2) Abtretung, postaupenj, n. 3) kliděnj, gednánj, chystánj, 4) sklizenj.

Einrechnen, wpočjtati, wpočjsti,

Einrechnung, f. wpočjtánj, n. wpočtenj.

Einrede, f. w řeč wskákánj, wsstěbetánj. n. 2) Zurede, domluwa, f. domlauwánj, n. 3) jurist. odpor, m. odporu kladenj, wloženj, n.

Einreden, darein reden, w řeč wskakowati, wskočiti, do řeči skákati, mezy řeč mluwiti, přimlauwati, 2) ermahnen, domlauwati, er läßt sich nichts einreden, nedá sy nic řjcy.

Einreden n. s. Einrede, auf sein Einreden, na geho domlauwánj.

Einregnen, wpršeti.

Einreiben, wdrbati, wetřjti, natřjti, eine Salbe einreiben (in die Haut,) mastj natřjt (kůži) den Schmutz noch tiefer, wtjrati, wetřjti sspjnu hlauběgi, 2) einbrocken wie Brod (in die Schüssel, Milch) wdrobit, nadrobit, nadrtit chleba (na mjsu drobit, drtit do mjsy)

Einreibung, f, wdrbánj, wetřenj, natřenj, n.

Einreichen, als ein Gesuch, podati, podáwati, zadati spis.

Einreibstein, m. krewnj kámen, m.

Einreißen, ein Gebäude, baurati, zbaurati, rozbaurati, ztrhati, bořiti, rozbořiti, zbořiti, 2) überhand nehmen, wie eine Gewohnheit, wie eine Krankheit, zmáhati se, zmocy se, rozmáhati se.

Einreißung, f. eines Gebäudes, baurání, zbaurání, rozbaurání, rozbořenj, ztrhání, bořenj, zbořenj, n 2) einer Gewohnheit, Krankheit, Lasters, zmáhánj, rozmáhánj, n.

Einrenken, naprawiti, narowuati.

Einrennen, in die Feinde, wtěknauti, wřjtiti se, hnáti, 2) eine Thüre, wyraziti.

Einreiten, wgeti koněm, na koni, etwas einreiten, über den Haufen werfen, přegeti,

Einrichten, řjditi, řádati, zřjditi, pořádati, spořádati, w řád vwesti, zprawiti, den Staat einrichten, obec zřjditi, w řád vwesti, zprawiti, 2) ein verrucktes Glied, naprawiti, 3) sich in seinen Umständen, an einem Ort, spořádati, zřjditi wěcy swé, 4) sich zu etwas, in etwas, strogiti, přistrogiti se, 5) sich nach etwas einrichten, zprawiti se podlé něčeho. 6) bey uns, euch ist es nicht so eingerichtet, v nás, wás to nenj tak spořádáno, zřjzeno, die Haushaltung, hospodářstwj zprawiti, w řád vwesti spořádati.

Einrichtung, f. zpráwa, f. zřjzenj, spořádánj, pořádánj, n. řád, m. hier ist eine gute Einrichtung, zde gest dobrý řád, dobrá zpráwa, nach hiesiger Einrichtung, dle zdeyssjho zřjzenj, řádu, dle zdeyssj zpráwy, Einrichtung treffen, machen, zpráwu, řád vdělati, vstanowiti, zřjzenj včiniti, 2) eines verrenkten Gliedes, naprawenj, n. 3) Einrichtung in einem Zimmer, nábytek, m. swrssky.

Einroschen, ļenowati se.

Einrosten, zazrzawěti.

Einrücken, einschalten, wložiti wsaditi, 2) mit der Armee in das Land der Feinde, in das Lager, mit dem Wagen, wtrhnauti, 3) neut. in eine erledigte Stelle, wstaupiti, naskaupiti do mjsta, na mjsto.

Einrücken, das, Einrückung, in etwas, in die Zeitungen, wloženj, wsazenj, n. 2) eines Kriegsheers, wtrhnutj, n. 3) wstaupenj, nastaupenj.

Eins, gedno, eins, ein Uhr, gedna, um eins, w gednu hodinu, eins und das andere, eins und anderes, gedno druhé, eins übers andere, gedno přes druhé, eins ums andere, wechselweis, gedno za druhé, 2) einig, einmüthig, einhellig, sgednocený, sworný, eins seyn, swornym, sgednocenym býti, sgednáwati, srownáwati se.

Einsalben, masti namazati.

Einsalbung, f. mastj namazánj, n.

Einsalzen, nasoliti, zasoliti.

Einsam, samotný, osamělý, saukromný, ein einsamer Ort, saukromné, samotné mjsto, saukromj, n.

Einsamkeit, f. samotnost, samota, f. der Ort, darinn man lebt, saukromj, n. samota, samotina, f. saukromnost, f.

Einsammeln, zbjrati, shromážditi, viel, nazbjrati, nashromážditi.

Einsammler, m. zbirak, m.

Einsammlung, f. zbjrka, f. zbjránj, shromážděnj, n.

Einsargen, do rakwe položiti.

Einsatz, m. in der Wette, základ, m. zástawa, f. im Spiel, sázka, f. im Garten, schowna, schowárna zahradnj, f.

Einsäuern, zakwasyti, nakwasyti, zakysati.

Einsaugen, wsáti, wstřebati, wpjti do sebe.

Einschalten, wsaditi, wsázeti, wložiti.

Einschaltung, f. wsazenj, wloženj, n. Einschaltung des Tages, wloženj gednoho dne do roka, n.

Einschanzen, zahraditi, ohraditi, hradbau obehnati.

Einschärfen, wsstjpiti, ostře přikázati.

Einschärfung, f. wsstjpenj, n.

Einscharren, zahrabati.

Einschenken, in ein Glas, nalěwati, naliti, naljwati, Wein, Bier, (in das Glas) wjna, piwa nalit (do sklenice)

Einschenkung, f. nalěwánj, nalitj, n.

Einschicken, poslati, posýlati.

Einschieben, wstrkati, wstrčiti, wsaditi, wložiti, einschieben, Geld in den Sack, penjze zastrčiti, Brod in den Ofen einschieben, wsázeti chlěb do pece.

Einschiebsel, n. důstawek, m. wkladek, wstrčenj, n. přjlepek, m.

Einschiebung, s. Einschaltung.

Einschlafen, vsnauti, zaspati, er ist fest eingeschlafen, twrdě vsnul, 2) wie ein Glied, vsnauti, zmrtwěti, zdřewěněti, ztrnauti, das Glied ist eingeschlafen, aud vsnul, zmrtwěl, zdřewěněl, 3) wie eine Sache, Gewohnheit, vsnauti, vtuchnauti, pominauti.

Einschläfern, vspjti, vspati, sen vwesti, sich lassen, dáti se vspati, vspjti.

Einschlagen, zerbrechen, roztlaucy, rozbiti, rozrazyti, rozrážeti.

eine

eine Mauer, zeď roztlaucy, eine Klammer, einen Nagel, einen Pfahl einschlagen, wrazyti, wbjti, wtlaucy, zarážeti, zatlaucy, zarazyti, wetknauti, wtecy, 2) einschmeißen, wyrazyti, wytlaucy, wybiti, wytřjskati, die Fenster, okna wytlaucy, wybiti ꝛc. die Thüre, dwéře wyrazyti, wybiti, wytlaucy, die Klauen, pazaury zatnauti, zatjnati, zarazyti, den Kopf, hlawu roztlaucy, rozrazyti, roztřjskati, 3) eben den Weg einschlagen, na tauž cestu vhoditi, tauž cestau přikročiti, na tauž cestu nakročiti, nastaupiti, tauž cestu předsewzýti, 4) wohl einschlagen, zwésti se, dobře padnauti, dařiti se, zdařiti se, nicht wohl einschlagen, nedobře, se zwésti, nepadnauti dobře, nezdařiti se, 5) wie das Wetter, vhoditi, vdeřiti, das Wetter hat izt in die Eiche eingeschlagen, hrom teď vhodil, vdeřil do dubu, 6 das Kleid einschlagen, kabát založiti; nabjrati, in Papier, Leinwand, zaobaliti, zawinauti, 7) in etwas einschlagen, dahin gehören, wrážeti, padati, bjti do něčeho, směřowati k něčemu, das schlägt in mein Fach ein, to do mých wěcý wrážj, padá, k mým wěcem směřuge, 8) mit der Hand, ruku na to dáti, ruky dánjm slibiti, připowědjti, schag ein, dey na to ruku, slowo sto.

Einschlag, m. des Weins, wjna strogenj, zadělánj, zprawenj, zádělawánj, n. přjsada, f.

Einschleichen, sich einschleichen, wohin, in etwas, wlauditi, wlauzowati se, der Geiz hat sich eingeschlichen, lakomstwj se wlaudilo, sich in ein Amt, wlauditi se, wetřjti se do vřadu.

Einschleichend, wluzugicý.

Einschleppen, zawléknauti, zawlécy.

Einschließen, etwas im Zimmer, Hause, Kasten, zamknauti, zawřjti, zamjkati 2) umgeben, obkljčiti, zawřjti, 3) in sich begreifen, obsáhnauti, zawřjti, 4) einschließen, in einen Brief, do psanj zawřjti, 5) in das Gebeth, w modlitbu pogjti zawřjti.

Einschließungszeichen, n. záworka, f.

Einschließung, f. zawřenj, obsaženj, n. zawřitj, n. obruba, f.

Einschlingen, Einschlucken, požřjti, pohltiti.

Einschlucken, pohltiti, požřjti, polknauti, vielen Staub einschlucken müssen, prachu se nahltati, s. Einschlingen, Verschlingen.

Einschlummern, vsnauti, zdřjmati, zaspati.

Einschlürfen, wsrknauti, srkati, střebati, wstřebati, eine Brühe, einen Trank einschlürfen, gjchu, nápog střebat.

Einschlürfung, f. wsrknutj, n.

Einschluß, m. eines Briefs, přjloha, f. přiloženj, n. 2) in einer Rede, zawirka, f.

Einschmeicheln, sich, bey jemanden, připochlebiti se, přilahoditi se, přilisati se, přisatiti se, (někomu, wpochlebiti se, přilichotiti se.

Einschmeicheln, das, připochlebenj, přjlisánj, přilahoděnj, přisatěnj, wpochlebenj, n.

Einschmeißen, einschlagen, zerschlagen, entzwey schlagen, roztřjskati, roztřjsknauti, rozrazyti, die Thüre, dwéře wyrazyti, wytřjskati, roztřjskati, Fenster, okno wytřjskati, roztřjskati.

Einschmelzen, rozpustiti.

Einschmelzung, f. rozpuštěnj, n.

Einschmieren, namazati, Wäsche unrein machen, zamazati, vmazati, vkáleti, eingeschmierte Wäsche, zamazané, vmazané, vkálené šaty.

Einschmiegen, sich, přiwinauti se.
Einschmutzen, vššpiniti, zaššpiniti.
Einschnallen, zapnauti (na přesku)
Einschneide, f. gedno ostřj, n.
Einschneiden, wřezati, wyřezati, Brod zur Suppe, oder Fleisch klein schneiden, chleba, masa do poliwky nakrágeti, eingeschnitten wie die Säulen, falzigt, wyřezá- waný, prutowánjm rozdělený, pruhowaný, sich in etwas einschnei- den, zařezati se.
Einschnitt, m. wrub, m. nařezánj, n. s. Abschnitt. 2) an den Säulen, řez, m. prutowánj, wy- řezáwánj, n. prutownj důlek, m. wydlabané wokence na slaupjch, plu.
Einschnüre, f. ššněrowadlo. n,
Einschnüren, zatáhnauti, stáhnauti, vtáhnauti, zaššněrowati, ššněro- wati.
Einschöpfen, wážiti, nawážiti.
Einschöpfen, das, wáženj, nawáženj, n.
Einschränken, obmezyti, skljčiti, ob- kljčiti, swjrati, sewřiti mezy.
Einschränkung, f. obmezenj, skljče- nj, sewřenj, n.
Einschrauben, wtáčeti, wtočiti.
Einschreiben, wepsati, zapsati, na- psati někoho, Ausgabe und Ein- nahme einschreiben, wydánj a přj- gem zapsati, napsati, sich ein- schreiben lassen, dáti se zapsati, napsati, wepsati.
Einschreiber, m. zapisowatel, napi- sowatel, m.
Einschreibung, f. wepsánj, zapsánj, napsánj, n. zápis, m.
Einschreiten, wkročiti. in einer Sa- che vorgehen, pokračowati, po- stupowati, postaupiti, pokročiti, s. Hineingehen.
Einschreiten, das, postupowánj, po- kračowánj, n.
Einschreyen, in die Ohren, křikati, křičeti do vššj
Einschroten, Bier, zpanššťěti, pan- ššťěti pollze, n.
Einschrumpfen, sewřkuauti se smr- ššťiti se, swraššťiti se, skrčiti se.
Einschub, s. Einschiebsel.
Einschuß, m. der Weber, autek, m.
Einschütten, wsypati, naseypati, 2) eingießen, naliti, naljwati, 3) zum Bräuen, sypati na wárku.
Einschüttung, f. ins Wasser des Ingeweides, stjrka, f.
Einschützen, Wehr, Mühlen, zasta- witi, zahraditi, přihraditi.
Einschwärzen, začerniti, načerniti, počerniti, 2) jemanden ein- schwärzen, anschwärzen, angeben, verläumden, zčerniti někoho. 3) s. Einwaschen.
Einschwärzung, f. das Einschwärzen, začerněnj, načerněnj, počernenj, n. 2) Angebung, zčerněnj, n.
Einschwätzen, nasšeptati, vossěptati.
Einschwätzen, das, naššeptánj, n.
Einsegnen, einweihen, požehnati, 2) einen Sterbenden, Kranken, wy- swětiti.
Einsegnung, f. požehnánj, n. prie- sterliche, wyswěcenj, n.
Einsehen, etwas, prohlédati, pro- hljdnauti, prozřiti k něčemu, poznati něco, porozuměti, (něče- mu něco, vznati, vznáwati, (něco) in etwas, nahljžeti, do něčeho.
Einsehen, das, wzhlédánj, nahlj- ženj, n. 2) Kraft der Seele, smyslnost, důmyslnost, f. Einsehen haben, mjti důwtipnost, smysl, býti důwtipným, smyslným, 3) Einsehen von einer Sache, pozná- nj, vznánj, n. haben, mjti po- znánj něgaké wěcy, znáti něga- ké wěcy. 4) Einsehen der Obrig- keit, pozor, m. pozorowánj, ššetřenj, dohljženj, n. es haben, pozor mjti, bey Verbrechen, tre- stánj, n.
Einsehend, smyslný, důmyslný, in einer Sache, powědomý, znalý we wěcy něga é.
Einseifen, namydliti.
Einseitig, gednostranný, 2) gedno- bedrný, gednobeder.
Einsenden, poslati.

Einsendung, f. poslánj, n.
Einsenken, wetknauti, wpustiti, Reben, keke wsázeti, sstěpowati, einen Todten, vmrlce do hrobu spustiti, pochowati, 2) eintauchen, potopiti, pohřjžiti.
Einsenker, m. bei der Färberei, potopec, m.
Einsenkung, f der Reben, wsazenj, n. des Todten, pochowánj, spusstěnj do hrobu, n.
Einsetzauge, n. wsázecý oko, n.
Einsetzeisen, n. wsázecý železo, n.
Einsetzen, verordnen, vstanowiti. 2) einpflanzen, wsaditi, wsázeti, 3) an eines Stelle einsetzen, mjsto někoho vsaditi, vsazowati, vstanowiti, postawiti, in ein Amt, na vřad posaditi, in den vorigen Stand, in die vorige Bedienstung, vsaditi, wsaditi, dosaditi, vstawiti, postawiti w předesslý staw, w vřad, w službu, od. do předesslého stawu, in den Besitz der vorigen Rechte, předesslá práwa opět nawrátit, vdělit, einsetzen sich im Bergwerk, prozabrowati, probrati se skrze skálu, 4) zum Erben einsetzen, za dědice vstanowiti, postawiti, 5) zum Pfand einsetzen, wsaditi, saditi, 6) einen König einsetzen, krále, za krále vstanowiti, vstawiti, 7) gefänglich einsetzen, do wězenj dáti, do wězenj wsaditi, 8) Steine, Fenster, zasaditi, zasazowati, die Zähne, zuby zasazowati, 9) einen Fleck, záplatu wsaditi, 10) sich in eine Wohnung, Nahrung, Handlung, vsaditi se
Einsetzen, etwas in die Presse z.B. das Tuch, dáti, wložiti do presu.
Einsetzling, m. plaň, f.
Einsetzung, f. in jemandes Stelle, anstatt eines andern, vstanowenj, vsazenj, n. zum Erben, za dědice vstanowenj, nařjděnj, n. des Abendmahls, vstanowenj, n. zum Amte, na vřad posazenj, n. eines Zweigs, wsazenj, wsstěpenj, n.
Einsicht, f. nahlédnutj, nahljženj, n. 2) Beurtheilung, smyslnost, důmyslnost, f. domysl, m. 3) Einsehen, poznánj, n. poznalost, f. 4. Einsehen, nach meiner Einsicht, so viel ich verstehe, dle mého domyslu, co gá rozumjm; tolik co gá poznáwám, Einsichten, domysly.
Einsichtig, einsehend, důmyslný, shledawý.
Einsichtsvoll, smyslný, domyslný, plný domyslů, ein einsichtsvoller Mann, muž plný domyslů, m.
Einsieden, wywařiti se, lassen, nechat wywařiti.
Einsiedung, f. wywařenj, n.
Einsiedler, m. paustewnjk, paustenjk, m.
Einsiedlerey, f. paussť, f.
Einsingen, ein Kind, vspjwati djtě.
Einsinken, zklesnauti, probořiti, obořiti, zbořiti se, padnauti na hromadu.
Einsitzen, wsednautt.
Einsitziger Wagen, wůz na gednu osobu, gednosedacý, m.
Einspannen, zapřahati, zapřáhnauti, vpřáhnauti.
Einspännig, gednoho spřeženj, gednospřežný.
Einspannung, f zapřeženj, vpřeženj, n.
Einsperren, zawřjti, zamknauti.
Einsperrung, f. zawřenj, zamčenj, n.
Einsprechen, bey einem, porozpráwěti s někým, 2) einem Muth, mysli, zmužilosti přidáwati.
Einsprengen, pokropiti, zakropiti. 2) f. Hineinsprengen.
Einsprengung, f. kropenj, zakropenj, pokropenj, n.
Einspritzen, f. Einsprützen.
Einspruch, m, Widerspruch, nárok, m. odwolánj, 2) wřeč wykřikowánj, n.
Einsprützen, wstřjkati, wstřjknauti, in den Hals, wystřjkowati, do krku střjkati, in den Hintern do prdele střjkati.

Einspritzung, f. wstřjkánj, n. von hinten, střjkánj do prdele, n.

Einst, einstmal, gednau, gednák, (2 zuweilen, někdy, druhdy.

Einstampfen, wdupati, darzwischen, přidupati.

Einstänkern, zasmraditi, nasmraditi,

Einstechen, wetknauti, wrazyti, zabůsti, wpjchnauti, zapjchnauti.

Einstecher, m. wpjch, m.

Einstecken, in die Tasche, zastrčiti. 2) in das Gefängniß, do wězenj dáti, saditi, wstrčiti, 3) den Degen, kord zastrčiti, w tasyti, einen Pfahl, oder ein Stück spitzigen Holzes in die Erde, zatknauti, zastrčiti, wstrčiti.

Einsteigen, in das Schiff, wstaupiti, in den Wagen, wstaupiti, wlezti, zum Fenster, oknem wlezti.

Einsteigen, das, wstaupenj, wlezenj, n.

Einstellen, sich, dostawiti se, postawiti se, 2) verschieben eine Arbeit, stawiti, zastawiti.

Einstimmen, mitsingen, spielen, spoluznjti, spoluzwučeti, 2) zusammenstimmen, einig seyn, sgednati se, sgednáwati se, srownati se, na gednom býti, na gednom swoliti, 3) beyfallen, darein, dazu einstimmen, swoliti, přiwoliti něčemu.

Einstimmig, gednoswornný, adv. gednoswornĕ, gednomyslnĕ, einstimmig seyn, gednoswornym býti, na gednom býti, srownati, sgednati se, in der Musik von einer Stimme, gednoho hlasu, gednohlásný, gednozwučný.

Einstimmung, f. in der Musik, gednoznĕnj, gednozwučenj, n. gednozwučnost, gednohlásnost, gednostegnost hlasu, f. 3) Beyfall, swolenj, přiwolenj, n. mit seiner Einstimmung, s geho přiwolenjm.

Eenstmals s. Einst.

Einstopfen, wecpati, eine Pfeiffe, nacpati.

Einstoßen, rozrazyti, roztlaucy, ein Gebäude, rozbořiti, rozházeti, rozmetati, den Kopf, hlawu ztlaucy, roztlaucy, rozrazyti, roztřjskati, Fenster, okna roztlaucy, roztřjskati, die Thüre, dwéře wyrazyti, in die Erde, wstrčiti, wrazyti,

Einstoßstecken, m. hůl k postrkowánj, postrkowácý.f.

Einstreichen, in den Mund, in die Augen, Wunde, natřjti, natjrati, namazati, 2) das baare Geld, shrnauti, shrábnauti, 3) einem etwas, natjrati, 4) wie der Wind, profaukati, prodjratise.

Einstreichmesser, n. wřezacý nuž. m.

Einstreuen, nasypati, zaseypati.

Einstreuung, f. nasypánj, n.

Einsturz, m. obořenj, n. obořenina, sutina, f. Einsturz drohend, k pádu schýlený, nawážený, sypký.

Einstürzen, zbořiti, bořiti, rozbořiti, obořiti, zsauti, zkáceti se.

Einsylbig, gednoslowný, gednoslowkowý, gednoho zřeku.

Eintägig, gednodennj.

Eintauchen, namočiti, omočiti, potopiti, smočiti, die Feder eintauchen (in die Tinte) Brod, in die Brühe, péro omočit w ingaustu chléb omočit, omáčet, namáčet, smáčet w gisse.

Eintauchung, f. namáčenj, omáčenj, zpotopenj smáčenj, n.

Einteigen, zadělati těsto.

Eintheilen, rozděliti, rozdělowati, na djly rozwrcy.

Eintheilung, f. rozdělenj, na djly rozwrženj. n. der Predigt, rozdělenj, rozwrženj, n. rozdjl, rozwrh, m.

Einthun, etwas, wendati, dáti, dáwati, wprawiti, das geläuterte Oel in die Oelkrüge einthun, wyčisstěný oleg do olegných baněk dáwati, 2) sich wo einthun, zagjti někam, zabrati se někam.

Eintölpeln, prohlaupiti, poblauditi.

Eintracht, f. swornost, gednoswornost, gednota, f.
Einträchtig, sworný, gednoswornj.
Einträchtig, adv. sworně, gednoswornč.
Eintrag, m. im Gewebe, autek, mwetkánj, n. 2) Schaden, vgma, f. Hinderniß, odpor, m. překážka, f. einem in seinem Rechte Eintrag thun, něčemu práwu odpor činiti, překážku včiniti, der Freundschaft, přátelstwj překážku včiniti, großen Eintrag thun, k sskodě, na vgmu býti, sskodu včiniti, vdělati, zkracowati někomu w něčem.
Eintragen, wnésti, wnássetí. 2) in ein Buch, wnésti, wložiti, wepsati, zapsati, in die Rechnung, wložiti w počet, do počtu položiti, 3) einbringen, přinássetí, wynássetí, dieses Gut trägt sehr viel ein, tento statek welmi mnoho přinássj, wynássj.
Eintragen, das, in ein Buch. wnássenj, wnessenj, wloženj, n. wklad do knihy, m,
Einträglich, weynosný, wýnosný.
Einträglichkeit, f. weynosnost, f.
Einträgen, es einem, pomstiti, wymstiti se na někom, někomu.
Eintreffen, wo ankommen, dogiti, dogeti, dopravitíi se, dobrati se, morgen wird er dort eintreffen, zeytra tam dogede, bude, 2) wie eine Rechnung, srownáwati se, 3) das trifft bey ihm ein, kann mit Recht von ihm gesagt werden, to gest mu podobné, 4) wahr befunden werden, srownati se, das Glück trifft mit meinen Wünschen überein, sstěstí s žádostmi mými se srownáwá, seine Hoffnung hat eingetroffen, naděge mne nemeylila, nechybila, der Traum hat eingetroffen, sen se wygewil.
Eintreiben, Vieh, hnáti dobytek domů, poháněti dobytek, 2) Geld, Schulden, penjze, dluhy sháněti, wybirati, vpomjnati, 3) den Keil eintreiben, do těsna wehnati někoho, dělati někomu do čepice.
Eintreiber, m. der Schulden, Gelder, weyběrčj, bernjk, 2) pohunek, m.
Eintreibung, f. des Viehes, poháněnj dobytka, n. 2) der Gelder, Schulden, sháněnj, wybjránj peněz, dluhů, n.
Eintreten, zertreten, zasslapati, zasslápnauti, ringsherum eintreten, obstaupiti, Leim, Sauerkraut, Weintrauben, tlačiti, sslapati, 2) eingehen, wstaupiti, wkročiti, in einen Dienst, přistaupiti k službě, wstaupiti do služby, 3) bevorstehen, angehen, nastáwati, nastati, připadati.
Eintretung, f. wstaupenj, wkročenj, 2) Anfang, nastánj. n.
Eintrichtern, wljti nálewkau.
Eintritt, m. wstaupenj, wkročenj, n. wchod, m. zu Pferde od. Wagen, wgezd, m. beym Eintritte des Frühlings, na podletj, při začátku, při začjnánj, otewřenj podletj, z gara,
Eintrocknen zaschnauti, vschnauti, wie das Wasser, die Tinte, wyschnauti, wie Wurzeln, Rüben, seschnauti.
Eintrocknen, das, zaschnutj, n. des Wassers, der Tinte, wyschnutj, n. 2) seschnutj, n,
Eintunken, namáčeti, namočiti, omočiti, die Feder eintunken, péro omočit, das Brod, Fleisch in die Brühe, omočit, omáčet chléb, maso.
Einverleiben, přiwtěliti, einem Buche, der Rechnung, dem Verzeichnisse, do knihy, do počtu, do poznamenánj wložiti, wtěliti.
Einvernehmen, wyslyssetí, wyslechnauti.
Einvernehmung, f. wyslyssenj, wyslechnutj, n.
Einverständniß, n. srozuměnj, n.

Einverstehen, sich mit einem, srozuměti se, sie haben sich miteinander einverstanden, srozuměli se mezy sebau.

Ein und zwanzig, geden a dwadcet, gedenmecytma, ein und dreyßig, geden a třidcet, der ein und zwanzigste, geden a dwadcátý, gedenmecytmý, der ein und dreyßigste, geden a třidcátý.

Ein und zwanzigmal, geden a dwadcetkrát, gedenmecytkrát, ein und dreyßigmal, geden a třidcetkrát.

Einwachsen, wrůsti.

Einwärts, wnitř, einwärts gehen mit Füssen, ssmathati.

Einwässern, namočiti, máčeti, swlažiti, wodau napaussteti, Fische, Fleisch, den Schinken, máčeti, namočiti.

Einwässerung, f. máčenj, namáčenj, namočenj. n.

Einweben, wetkati.

Einwechseln, wyměniti (jobk)

Einwechslung, f wyměněnj, n.

Einweichen, Fleisch, Fische, Leder, měkčiti, močiti, rozmočiti, ins Wasser, namočiti do wody, Brod in Wein einweichen, chléb we wjně namáčeti, máčeti, rozmáčeti, namočiti.

Einweichung, f. des Fleisches, der Fische, měkčenj, močenj, rozmočenj, n. des Brods im Weine, máčenj, namáčenj, namočenj, n.

Einweichungs Gefäß, n, nádoba k močenj, f.

Einweihen, zaswětiti, poswětiti.

Einweisen s. Einführen.

Einweisung, s. Einführung.

Einwenden, namjtati, předmjtati, nawrhnauti, odpor klásti, wložiti, na odpor stawěti, postawiti, býti, du hast immer was einzuwenden, wssemu odpjráss, ich habe nichts darwider einzuwenden, nic proti tomu nemám, man wandte dagegen ein, namjtali proti tomu, um sich zu entschuldigen, předkládati, předstjrati.

Einwendung, f. namjtka, předmjtka, f. namjtánj předmjtánj, n. bey den Juristen, odpor. m. kladenj odporu, n. machen, odpor klásti, wložiti něčemu, namjtku činiti, ohne Einwendung, bez odporu, Einwendung, Entschuldigung, předkládánj, předstjránj, n. Einwendung machen, vorbringen, daß man krank sey, předkládati, předstjrati nemoc.

Einwerfen, wohin werfen, wházeti, wmetati, Bomben, Granaten, Feuerkugeln einwerfen, (in eine Stadt od. Festung) házeti pumami do města, 2) anheften, přistehnaut, z. B. einen Aermel Fleck 3) Jemand einen Strupel, starost způsobit, 4) den Kopf, hlawu rozrazyti, roztřjskati, die Fenster, okna wytlauty, roztlaucy, wytřjskati, roztřjskati, 5) einwenden wider etwas, namjtati, předmjtati, odpor klásti, 6) wie ein Gebäude, eine Mauer, das man erst gebauet hat, rozházeti, rozmetati, rozbořiti, wie der Wind ein Gebäude, porazyti, rozházeti, die Thüre mit Steinen, dwéře kamenjm wyrazyti.

Einweyhen, s. Einweihen.

Einwickeln, zawinauti, obwinauti, powiti, zaobaliti, obaliti, sich in den Mantel, do plásstě se zaobaliti, obaliti, zawinauti, sich in einen Prozeß, s. Verwickeln.

Einwiegen, vkolébati, vkoljbati, ein Kind, auf den Armen, vhegčkati, vkonegssti.

Einwilligen, přiwoliti, swoliti.

Einwilligung, f. přiwolenj, swolenj, n.

Einwindeln, powigeti, zapowjgeti, plénkami obwinauti.

Einwinden, wmotati.

Einwintern, do zymy dožiwit.

Einwirken, einweben, wetkati, wplesti.

Einwohnen, s. Einziehen.
Einwohner, m. obywatel, přebywatel, bydlitel, m im Hause, nágemnjk.
Einwohnerinn, f, obywatelkyně, přebywatelkyně, bydlitelkyně, f.
Einwurf m. namjtka, f. namjtánj, odporu kladenj, předwrženj, n. odpor, m. einen Einwurf vorbringen, machen, odpor klásti, wložiti, namjtku včiniti něčemu.
Einwürgen, was einem schwer zu essen wird, zdáwiti.
Einwurzeln, wkořeniti se.
Einwürzen, okořeniti
Einzahn, m. gednozubec, m.
Einzaumen, ein Pferd, w vzdu pogiti, zvzditi.
Einzäunen, einen Ort, oder Platz, oplotiti, ohraditi, zahraditi, obehnati plotem, eingezäunter Paltz, ohrada, f. zahražené místo, n.
Einzehlen, Geld, z. B. in die Hand, počítati do ruky, mit einzehlen, wpočjsti, wpočjtati, připočjsti.
Einzeichnen, naznamenati.
Einzeichnung, f. naznamenánj, n.
Einzeln, der, die, das einzelne, sám, samotný, každý zwlásst, obzwlásstnj, každý sám pro sebe, za sebe, gedenkaždý, gednokaždé zwlásstě, obzwlásstně, sie kommen ganz einzeln nach Hause, každý zwlásst přicházý domů, einzelne Gerichte, zwlasstnj krmě, mitten im Walde liegt ein einzelnes Haus, w prostřed lesa stogj samotný důmu, es fallen nur einzelne Tropfen, gen pokrápá.
Einzeln, adv. zwlásstě, zwlásstně, obzwlásstně, zwlásst.
Einzig, gediný, gedinký, adv. gedině, einzig und allein deswegen, gedině pro to.
Einziehen, wohin, wstěhowati se, přistěhowati se, öffentlich, slawně wgeti, wgiti, 2) die Segel, swinauti plachty, seine Gelder, wybjrati penjze, 3) die Güter einziehen, statek pobrati, wzýti, 4) gefänglich einziehen, do wězenj dáti, doweſti, do wazby wzýti, bráti, 5) Nachricht einziehen, wyzwjdati, na zprávy se wyptáwati, dotazowati. 6) sich in etwas, wie Farbe, Feuchtigkeit, wtáhnauti se, 7) sich zusammen, stáhnauti se, wie der Weißgerber das Leder, wtahowati, wie der Kupferschmied, zatáhnauti, wie der Gold, od. Silberarbeiter, wytahowat (zaužit)
Einziehung, f. der Güter, pobránj, wzetj statků, n
Einzischeln, posseptati, wsseptati.
Einzischeln, das, possepťánj, wsseptánj, n.
Einzug, m. wtaženj, wgetj, wgitj, n. wgezd, m. sieghafter Einzug, slawné wgetj, wcházenj, wgitj po wjtězstwj, wgezd wjtězný, wjtězoslawné wgetj. solchen halten, držeti slawné wgeti po wjtězstwj, slawiti wjtězstwj, wjtězoslávu.
Einzwängen, zusammenpressen, wnutkati, wtisknauti, wtlačiti, wtěsniti, b) stěsniti
Einzwingen, einem etwas, als Speise, Arzney, donutiti, donutkati někoho k něčemu, wnutkati něco do někoho, etwas in etwas, als in ein Futteral, wnutkati.
Einzwingen, das. donucenj, násylj, wnutkánj, n.
Einzwitschern, mit Zwitschern einschläfern, usswiřinkati.
Eis, n. led, m. es frieret Eis, mrzne, zu Eise frieren, werden, zmrznauti, der Fluß wird mit Eis belegt, řeka zamrzá, das Eis geht auf, led gihne, von Eis, ledowý, voll Eis, lednatý.
Eisbock, m. kobila, f. koza, f.
Eisbruch, m. strženj, strž ledu.
Eisen, n. železo, n. zum Aufbrennen der Haare, želizko, n, am Pfeil, tuleg, zum Abfleischen des Kirschners, kosa myzdřicý, f. der Berghauer, m. želizko. n. bey der Wasserkunst, kopeyna, f.

Eisenartig, železowitý.
Eisenabschnitze, m. pl. železné okuge, odpilky, plu.
Eisenbart, m. Eisenkraut, n, werbena, f.
Eisenbergwerk, n, železné hory, železná hora, f. železný důl, m.
Eisenblech, n. železný plech, m.
Eisendrath, m. železný drát, m.
Eisenerde, f. železowitá půda, f.
Eisenerz, n. železná ruda, f.
Eisenfarbe, f. železná barwa, f. poželezawá barwa.
Eisenfärbig, Eisengrau, poželezawé, železné barwy.
Einsenfresser, lamač; chlubné pljce.
Eisengrau, žrzawé barwy, poželezawé barwy, blankytný.
Eisengrube, f. důl železný, m.
Eisenhammer, m. huť železná, f.
Eisenhammerschlag, m. okuge železa, f. pl.
Eisenhandel, m. wželeze, železný obchod, m.
Eisenhändler, m. železnjk. m.
Eisenhart, co železo twrdý.
Eisenhut, m. woměg. f.
Eisenhütchen, n. eine Blume, šálamauněk, m,
Eisenhütte, f. železnice, železná huť, f.
Eisenkuchen, m. oplatek, m.
Eisenfeile, f. železný pilnjk, m.
Eisenreich, na kowu vrodný, hogný.
Eisenrost, m. rez železný, m. na železe.
Eisenrahm, m. pořeznjk, m.
Eisenschimmel, m. kůň plesniwý. m.
Eisenschlacken, truska, pěna železa, f.
Eisenschlägel, m. železná palice, f.
Eisenschmiede f. s. Schmiede.
Eisenschmiedt, m. kowář, m.
Eisenspäne, plu. železné okuge, odpilky, f.
Eisenschwärzwisch, m. womok k černěnj, m.
Eisenwerk, n. Eisenzeug, železa, n. pl.; okowina, f.

eisern, železný, eiserne Briefe, železné listy, plu.
Eisgang, m. ledu gitj, n.
Eisgrube, f. lednice, f.
Eisig, lednatý.
Eiskalt, studený gako, co led (zymawý)
Eiskessel, m. wanička na led, f.
Eiskraut, n. ledowá bylina, f.
Eisloch, n. Eiskluft, prohlubně, f.
Eismasse, f. Eisscholle.
Eismeer, n. lednaté moře, n. ledné, ledowaté, ledowé moře, n.
Eisscholle, f. kra, hruda z ledu, lednj hruda, f. (pl. kry.)
Eisstück, gehautes, okenice (ledowá)
Eisschuh, m. střewjc, (trepka) železem pobitý. m.
Eisstoß, m. dřenice ledu, f. dřenice f.
Eisvogel, m. lednáček, m. außer dem Meere, der Flüsse, der böhmische, rybáříček, (wodnj pták) lednáček, m.
Eiszapfe, m. ropauch, m. střechjl, m. ropauch ledowý.
Eitel, marný, daremný, im Reden, marnomluwný, der es ist, marnotlach, darmotlach, daremný zwáč, m. 2) lauter, samý, eitle Narrenspossen, samé daremnosti, f.
Eitel, adv. marně, daremně.
Eitelkeit, f. marnost, daremnost, f. im Reden, marnomluwnost, f. daremné, marné mluwenj, n.
Eiter, m. hnis, (talow,) m. hnug zwředu, Eiter setzen, podbjrat se, podebrat se, hnisowatět, hnogit se, zahnogit se, gitřit se, zagitřit se, rozgitřit se, blutiger, saukrwice, f. talow, m. den Eiter befördern, hnogit, gitřit, zu Eiter werden, s. Eitern.
Eiterbeule, f. wřjdek, wřed, m. nesstowička gitřicý se, f.
Eiterricht, hnisowatý, (talowitý) zahnogený.
Eiterig, hnisu podobný.

Eitern, anfangen, gitřiti se, zagitřiti se, rozgitřiti se, hnisowatěti, hnogiti se zum Eitern bringen (eine Wunde ein Geschwür) rozgitřiti ránu, wřed.
Eiterstock, m. dřeň m. zgitřenj, zahnogenj, n.
Eiterung, f. obgitřenj, gitřenj, zagitřenj, rozgitřenj, n. der Blattern, hnogenj, zahnogenj, n.
Eitervoll, plný hnisu, talowu, hnisowatý, talowitý.
Ekel, ekeln, ekelhaft, s. Eckel.
Elbfische, m. pl. labské ryby.
Elbnase, f. hlawáč labský.
Eldritze, f. střewlíček, střelíček, m.
Element, n. žiwel, m.
Elementarbuch, n, kniha počátků, začátků, f.
Elementarisch, žiwelnj.
Elend, n. bjda, bjdnost, strast lopota, psota, f. (sauženj) n. hubenstwj, n. 2) Verbannung, wypowěděnj, cyzý země, Verjagung aus dem Lande, wyhnánj, wyhnanstwj, n. ins Elend gehen, ziehen, gjti do wyhnanstwj, gjti z wlasti do cyzý země, ins Elend verweisen, vertreiben, verjagen, wypowědjti do cyzý země, zahnati, wyhnati, wypuditi z wlasti, im Elende leben, žiwu býti we wyhnanstwj.
Elend, adj. bjdný, strastný, psotný, lopotný, elende Rede, Entschuldigung, Beschäftigung, bjdná řeč, wýmluwa, práce, f. elender Beweis, elende Schrift, bjdný důkaz, m. bjdné pjsmo, n. elender Schreiber, bjdný pjsak, m. elend machen, einen, zbidniti, zbědowati, vbědowati někoho, elend leben, nuzně, strastně žiwu být, nuzowati se, 2) schlecht, daremný, ein elendes Brod, elender Wein, elendes Wirthshaus, daremný chléb, daremné wjno, daremná hospoda.
Elend, adv. elendiglich, bjdně, strastně, psotně, lopotně, nuzně.
Elendshaut, f. losowá kůže, f.
Elendsklaue, f. losowé kopyto, n.
Elendthier, n. Elend, n. los, (welt blaudogelen. m.)
Elephant, m. slon, m.
Elephantenlaus, s. Herzbaum.
Elephantenrüßel, m. slonowá trauba, f. (nos)
Eleve, m. s. Zögling.
Elf, s. Eilf.
Elfenbein, n. slonowá kost, f.
Elfenbeinern, slonowý, ze slonowé kosti.
Elle, f. loket, m. etwas mit der Elle messen, něco na loket měřiti, eine halbe Elle lang, půl loketnj, půl lokte dlauhý.
Ellenbogen, m. loket, m. (v ruky)
Ellenlang, loketnj, co loket dlauhý.
Ellenmaaß, n. loketnj mjra, f.
Ellig, loketnj, zwey, drey, vierellig dwau, tři, čtyřloketnj.
Eller, s. Erle.
Elsen, Else, Fisch, gesen, m. májowá rybička, f.
Elster, f. Alster, ein Vogel, straka, f. daher, stračj.
Elsterneſt, n. stračj hnjzdo, n.
Elte, f, tlaušſk, m,
Elterlich, rodičowý.
Eltern, pl. Aeltern, rodiče, roditowé, m. roditelé, pl.
Elternlos, bez rodičů.
Elzbeere, f. střemcha, f.
Emalgieren, n, malowánj kowowé, n.
Emmerling, m. Ammerling, ein Vogel, strnad, m.
Empfahen, s. Empfangen.
Empfang, m. přjgem, m. přjgmutj, přigjmánj, přigetj n. in Empfang nehmen, wzýti.
Empfangen, přigjmati, přigmauti, přigjti, Briefe, Nachrichten, psanj, zpráwy obdržeti, dostati, übel, wohl empfangen, zle, dobře přigmauti, přiwjtati, schwanger werden, počjti, willkommen, přiwjtati.

Empfänger, m. přjgemce, m.

Empfänglich, als für die Reitze der Natur, für das Vergnügen, für die Schönheit, Kunst, chopný, pochopný, gemný, čitedlný.

Empfänglichkeit, f. chopnost, pochopnost, gemnost, čitedlnost, f.

Empfängniß, f. počet], počjnánj ženské, n. Empfängniß Marie, početj Marye.

Empfehlen, einen zu einer Stelle, poraučeti někoho k něgakému vřadu, sich empfehlen in jemandes Gunst, Schutz, poraučeti se do něčj přjzně, pod ochranu, sich empfehlen, Abschied nehmen, poraučeti se, er läßt sich empfehlen, dá se poraučet.

Empfehlung, f. poraučenj, poručenj, n. auf dessen Empfehlung, na geho poručenj, das ist eine große Empfehlung für ihn, to ho welmi poraučj, richten sie ihm meine Empfehlung von mir aus, wyřjděgi mu ode mne poručenj.

Empfehlungsschreiben, n. poručliwý list, m.

Empfindbar, cytedlný, cytelný.

Empfindbarkeit, f. cytedlnost, cytelnost, čitedlnost, f. moc čitedlná, cytitedlná.

Empfinden, cýtiti, pocýtiti, vcýtiti, čjti, er wird es schon empfinden, gak on to vcýtj, pocýtj, včige, bude cýtit, sýledá ich empfinde es noch immer, gesstě pořád to cýtjm, ich empfinde Freude darüber, cýtjm, pocýtugi nad tim radost, er soll es empfinden, ať to vcýtj. 2) etwas übel empfinden, něco těžce nesti.

Empfindlich, was empfunden werden kann, cytitedlný, cytedlný, wer etwas, bald, leicht, stark empfindet, cytedlný, cytliwý, čitedlný, empfindlicher Schmerz, náramná, přetěžká bolest, f. empfindliches Vergnügen, pochotná radost, rozkoš, f. einen am empfindlichsten beleidigen, někoho co neydůtkliwěgi, přetěžce vražyti, am empfindlichsten Orte angreifen, někoho co neywjce dotknauti, dotýkati, empfindlich, der leicht böse wird, popudliwý, böse, empfindlich werden, popuditi se, 2) empfindlicher Verweis, důtkliwá domluwa, f. empfindlicher Brief, důtkliwé, dogjmawé psanj, n.

Empfindlich, adv. cýtitedlně, čitedlně, cytedlně, cytliwě, 2) důtkliwě.

Empfindlichkeit, f. Kraft zu empfinden, cytitedlnost, moc cytitedlná, čitedlná, cytedlnost, cytliwost, čitedlnost, f. der Sache, náramnost, těžkost, mit vieler Empfindlichkeit reden, schreiben, mit Affekte, Wehmuth, s cytliwostj, s čitedlnostj psáti, mluwiti, 2) wenn man bald böse wird, popudliwost, f.

Empfindsam, s. Empfindlich.

Empfindsamkeit, f. cytliwost, s. Empfindlichkeit.

Empfindung, f. cyt, m. cytliwost, cytedlnost, f. eines Dinges vorher, předcýtěnj, n.

Empfindungslos, bez cytu.

Empfindungsvermögen, n. mocnost, moc čigitedlná, cytitedlná, f.

Empor, wzhůru, empor bleiben, na wrchu zůstat, 2) im Ansehen verbleiben, v wážnosti zůstat, die Handlung, die Wissenschaften empor bringen, zwelebiti obchod, vměnj, empor kommen aus der Tiefe, aus dem Verborgenen, wen wygjti, wyniknauti, wyskytnauti se, wyplynauti, 3) in Ansehen kommen, wywáznauti, wyniknauti, t. g. k hodnosti přigjti, empor heben, zdwihnauti, wyzdwihnauti, empor heben sich, empor kommen, sich emporschwingen, wyniknauti, wyniknauti, předčiti nad giné, wznesti se, dadurch hat er sich emporgeschwungen, tjm se wznesl; in der Nahrung empor kommen,

zwo/

Digitized by Google

zwotawiti se, zmocy se, empor ragen, empor stehen, wyskytati se, wynikati, wzhůru státi, strměti, empor steigen, wzhůru, nahoru wstupowati, wstaupiti, wystaupiti; se nésti, empor schweben, wznášeti se, empor treten, wzstaupiti, empor tragen das Haupt, hlawu w hůru nésti, empor wachsen, wzrůsti.

Empören, bauřiti, pozdwihnauti, baukiti, sich wider einen, zdwihnauti, pozdwihnauti, spjčiti, sprotiwiti, zbauřiti se, bauřiti se proti někomu, das Gemůth empört sich, mysl se baukj, pozdwihuge, kormautj, skormucuge, die Leidenschaften empören sich, náružiwosti se bauřegj.

Empörer, m. i buřič, newolnjk, odpornjk, odbůgce, odpowědnjk, m.

Empört, zbauřený, pozdwižený, spjčený.

Empörung, f. pozdwjženj, zbaukenj, sprotiwenj, spjčenj, n. bauře, bauřka, f. odbog, m. des Gemůths, bauřenj, kormaucenj, skormaucenj, zbaukenj pozdwiženj mysli, n. der Leidenschaften, zbaukenj, bauřenj náružiwostj, m. eine Empörung anrichten, bauřku zdwihnauti, nastrogiti, stropiti, pozdwjženj nastrogiti, stropiti.

Emporwallen, wie der Busen, zdwjhati se, dmauti se.

Emse, s. Ameise.

Emsig, bedliwý.

Emsig, adv. bedliwě.

Emsigkeit, f. bedliwost, f.

Ende, n. konec, m. skončenj, n. zu Ende kommen, ku koncy přicházeti, ein böses Ende nehmen, zlý konec wzýt, zu Ende bringen, ku koncy přiwesti, dowesti, dodělati, bey jemandes Ende seyn, býti při něčjm skonánj, er hat sein Werk noch nicht zu Ende gebracht, djla swého gesstě nepřiwedl ku koncy, gesstě swého djla nedodělat, nedokonal, zu dem Ende, k tomu koncy, am Ende, na koncy, naposledy, am Ende ist es doch einerlei, naposledy gest wssecko gedno, Ende der Welt, konec, skonánj swěta, bis Ende der Welt, až do skonánj swěta, was kein End hat, nekonečný, bezkonečný, neskonalý, neskončený.

Enden, endigen, zu Ende bringen, dokonati, končiti, skončiti, skončowati, dokončowati, dokončiti, den Krieg, Streit endigen, wálku, při skončiti, sein Werk, prácy swau skončiti, dodělati, dokonati, sich endigen wie eine Sylbe, ein Prozeß, Streit, skonati se, skonáwati se, končiti se, skončowati se, das Lustspiel endiget sich um 10 Uhr, weselohra se skonáwá w deset hodin, der Tod endiget alles, smrt wssecko skončj, skončuge, wssemu konec činj, sein Leben enden, skonat, skončit, dokonat žiwot, er fängt viel an, endiget aber nichts, mnoho začne, nic ale nedokoná, eine Rede, einen Brief endigen, řeč, psanj dokonat, psanj dopsat, hier endiget sich der Wald, das Buch, zde se les, kniha skonáwa, dokoňáwá.

Endigung, f. skonánj, skončowánj, skončenj, dokončenj, n. nach Endigung der Sache, po dokončenj, po skončenj, po skončowánj té wěcy, Endigung des Kriegs, skončenj, wálky, eines Worts, končenj, skonánj, n. končina, f.

Endivien, ssterbák, m.

Endiviensalat, m. salát ssterbákowý. m.

Endlich, konečný.

Endlich, adv. konečně, pak, naposledy, endlich einmal, pak gednau, er muß endlich betteln gehn, naposledy musý žebrat, endlich hat er sich entschlossen, pak se rozmyslil.

Ent-

Digitized by Google

Endlichkeit, f. konečnost, f.
Endschaft, s. Ende.
Endung, s. Endigung. 2) in der Abänderung der Wörter, pád, m. končina, f.
Endurtheil, n. pře rozsudek, m. weypowěd, f. nález, m.
Endzweck, m. konec, m. den Endzweck erreichen, konce dosáhnauti, dogjti.
Engbrüstig, dussný, krátkoduchý, těžkoduchy, dychawičný, těsnoprsý, engbrüstig seyn, dussným býti, dussněti, dychawičněti.
Engbrüstigkeit, f. dussnost, dussnota, dychawičnost, f. těsnost prsů, f.
Enge, eng, vzký, auzký, těsný, eng beysammen, eng in einander, těsný, enger Paß, Weg, klauza, f. vzké průchodisstě, vzká stráně, cesta, f. der Rock ist mir zu enge, kabát gest mně vzký, těsný, enges Glas, auzká sklenice, das Zimmer, das Haus ist mir zu enge, pokog, dům ge pro mne těsný, enge Schuhe, Kleider, těsné, auzké střewjce, ssaty, m. enge machen, auziti, těsniti, tjsniti, svžiti, sauziti, stěsniti, enge werden, svženu, sauženu býti, enger machen, zaužiti, enger Kamm, hustý hřeben, enges Sieb, husté sytko.
Enge, eng, adv. vzce, auzce, těsně, eng einziehen, zusammen bringen, wtěsniti, stjsniti, sauziti, w tjseň vwesti, enge schreiben, hustě psáti.
Enge, die, těsnost, f. těsno, n. tjseň, f. Enge des Meers, auzina, auzkost moře, f. des Landes zwischen zweyen Meeren, ostrůdlj, n. klauza mezy dwema moři, f. in die Enge treiben, do těsna wehnati, Enge zwischen Bergen, těsnina, f.
Engel, m. angel, anděl, m. mein Engel! můg andjlku!
Engelchen, n. andjlek, angeliček, m.
Engelsüß, osladič, m.
Englisch, angelský, andělský, 2) engländisch, Englický, Angličký
Englischroth, n. červená ruda Englická. f.
Enis, m. s. Anis.
Enkel, m. wnuk, m. (wnauček) des Enkels Frau, wnukowa manželka, f. 2) am Fusse, kotnjk, kůtek, m.
Enkelein, n. wnůče, n. wnuček. m.
Enkelinn, f. wnučka, f.
Enkelsweib, n. wnukowa žena, pranewěsta, f.
Entäußern, sich, zhostiti se, zprostiti se, zbýti s krku, straniti se, odstraniti se, odcyzyti se.
Entäußerung, f. zhostěnj, zprostěnj, zbytj, straněnj, odstraněnj, odcyzenj. n.
Entarten, odroditi se, wyroditi se, s. Ausarten.
Entartet, s. Ausgeartet.
Entbehren, nemjti, neměti, býti bez něčeho, ich kann es entbehren, mohu bez toho být, du hättest wohl die Mühe, Ausgabe, Sorge entbehren können, mohl sy býti bez práce, bez wydánj, bez starosti.
Entbehrlich, bezpotřebný.
Entbieten, skázati, skazowati, wzdáwati, seinen Gruß, pozdrawenj skázati, einen zu sich, někoho k sobě wyprosyti, dožádati.
Entbinden, odwázati, 2) eine Gebährerinn entbinden, wie Gott, dáti porod, mit einem Sohne, synem pomocy, entbunden werden, slehnauti, poroditi.
Entbindung, f. odwázánj, n. 2) Niederkunft, porod, m. slehnutj, n. der Entbindung nahe, bljž ku porodu, na slehnutj.
Entblättern, listj trhati, otrhati, otrháwati, lámati, vlamowati z něčeho.
Entblätterung, f. listj trhánj, lámánj, otrhánj, n.
Entblöden, sich nicht, nestyděti, nehanbiti, nezarděti se, stud odložiti, odwrcy. 2) sich, s. erkühnen.

 Ent

Entblödung, f. nestaudnost, f.
Entblößen, obnažiti, odkryti. das Haupt, hlawu odkryti, obnažiti, den Degen. das Schwerd, kord, meč obnažiti, die Brust, prsa obnažiti, odhaliti, rozhaliti, odkryti, rozewřjti, den Arm, den Fuß, ruku, nohu obnažit, sich, obnažiti se, rozhaliti se, sich schändlich entblößen, odkrýwati se, 2) einen vom Gelde entblößen, do naha swlécy, oblaupiti, von Hilfe, pomocy zbawiti, pomoc odnjti, eine Stadt, město opustiti, bez ochrany nechati, sich entblößen, vom Gelde berauben, oblaupiti se, wytráwiti se, wydati se z peněz, ich kann mich nicht entblößen, (vom Gelde) nemohu se z peněz wydat. sich von allem, als Kleidern, u. w. d. g. entblößen, swlécy se ze wssehe, ze ssatů wyprázdniti se, a t. d. von Freunden entblößt seyn, neměti žádných přátel, aller seiner Güter entblößt seyn, o wssecky swé statky přigiti, zbawenu gichbýti.
Entblößt, obnažený, odhalený, odkrytý, entblößtes Haupt, odkrytá hlawa, f. entblößter Degen, obnažený kord, m. von allen Mitteln, oblaupený ze wsseho statku, zbawený wsseho statku, wytráwený, eine entblößte Stadt, město bez ochrany, město opusstěné, n.
Entblößung, f. Blöße, obnažení, odkrytj, n. des Hauptes, odkrytj, n. vom Gelde, oblaupenj ze statku, zbawenj statku, wytráwenj, n.
Entbrennen, zahořeti, zapáliti, zapalowati, rozhořeti, rozpáliti, zanjtiti, roznjtiti se, zažhnauti, entbrennt, zahořelý, zapálený, rozpálený, roznjcený, zanjcený, entbrennen vor Zorn, Liebe, zanjtiti, rozpáliti, zapáliti se hněwem, w swé hněwiwosti, láskau, zanjtiti se, zahořeti láskau.
Entbrennt, zažhnutý, zahořelý, zapálený, zanjcený.
Entdecken, einem etwas, zgewiti, wygewiti někomu něco, einen Diebstahl der Obrigkeit, pronesti, 2) gewahr werden, bemerken, wysstřiti, wznamenati, znamenati. 3) erfinden, wynalezňauti, wynagjti, na gewo wynesti.
*Entdeckung, f. an einem andern, wznamenánj, znamenánj, n. 2) Bemerkung, wysstřenj. f. 3) Erfindung einer Kunst, wynalezenj, wynagitj uměnj, n. Entdeckung machen, znamenati, wysstřkowati, 4) Entdeckung, Nachricht, zgewenj, wygewenj, n.
Entchen, n. Aentchen, kachnička, kačička, f.
Ente, f. Ante, kachna, kačice. kačka, kačena, f. eine zahme, pitomá kačice, f. eine wilde, diwoká kačice, f. von Enten, kačičj, kachnj.
Entehren, zneuctiti, neuctiti, nectjti, hyzditi, zhyzditi, zlehčiti, pohaněti, 2) ein Frauenzimmer, pannu pohaněti, zmrhati, porussiti, o počestnost, o poctiwost připrawiti, panně poctiwost odnjti.
Entehrung, f. zneuctěnj, neuctěnj, n. neucta, f. zhyzděnj, zlehčenj.n, 2)pohaněnj,n.
Entenadler, Stößer, m. kačičj orel, m.
Entenev, n. wegce kachnj, kačičj, n.
Entenfleisch, n. kachnj maso, n,
Enterben, wyděditi, odděditi, dědictwj zbawiti.
Enterben, das, Enterbung, f. wyděděnj, odděděnj, dědictwj zbawenj. n,
Enterbt, wydědilý, oddědilý.
Entfahren, wyklauznaut, wyniknaut, wypadnaut, es entfährt

ci:

einem leicht ein Wort, lehce, snadně se člowěk podřekne, lehce člowěk slowo wypustj, lehce wygde člowěku slowo z vst, bei diesen Worten entfuhr ihm ein Seufzer, to powěděw, wzdychl sobě, 2) entfahren aus der Hand, oder wie das Eisen, die Axt, vom Stiele, wysmeknauti, smeknauti, wymknauti se, wyklauznauti, der Fisch entfuhr mir unter den Händen, ryba mi z rukau wyklauzla, wyplzla, wynikla, 3) wie eine Blähung, aufstossen, wygiti.

Entfallen, aus der Hand, wypadnauti, aus dem Munde, z vst wygiti; podřeknauti, podřjcy se, es entfiel ihnen der Muth, srdcem klesli, 2) vergessen, aus dem Gedächtnisse entfallen, z mysli, z paměti, z mysli wypadnauti, wygiti, wypustiti, wyrazyti z mysli, z paměti, 3) der Muth entfällt, mysl klesá, tratj se.

Entfalten, wie ein Geheimniß, Blatt, Herz, rozwinaut, rozwiget, ein Räthsel rozplest pohádku.

Entfärben, sich, rdjti, zardjti, zapýřiti, začerwenati se, barwu změnit, ztratit, twář měnit, změnit, er entfärbte sich vor mir změnila se twář geho předemnau, zarděl se.

Entfärbung, f. rděnj, zarděnj, zapýřenj, začerwenánj, n.

Entfernen, einen, odstraniti, oddáliti, odwrátiti někoho, sich, wzdáliti, odstraniti, oddáliti se, vom Wege, von seinem Vorhaben, seiner Meynung, vchýliti, odchýliti se, (cesty se spustit)

Entfernt, wzdálený, oddálený, entfernter Ort, wzdálené mjsto, entfernt, weit, zu bitten, zu lügen, wzdálen daleko gsa od prosby od lži, rc.

Entfernt, adv. wzdáleně.

Entfernung, f. jemandes, oddálenj, odstraněnj. n. 2) Weggehen, Abschied. wzdálenj, oddálenj, odstraněnj, n, eines Orts, wzdálenost, wzdálj, n. dalekost, dýl, dálka, f. in einer Entfernung, něco opodál, podál.

Entfesseln, rozkowati pauta, okowy, paut zprostit, zbawit, z okowů, zpaut wydobyt, entfesselt von den Banden des Vorurtheils, wydobyt z okowů předsudku.

Entfleischte Hand, ruka bez masa, masa zbawená.

Entfliegen, vletěti, vljtnauti, odletět.

Entfliehen, vprchnauti, prchnauti, b) aus dem Kerker, aus einem Orte, vgjti, vtecy, der Strafe, Gefahr, vgjti, zniknauti trestu, nebezpečenstwj, wywáznauti z nebezpečenstwj, c) entfahren, es entfloh ihm ein Seufzer, wypustil wzdychnutj, zawzdychl.

Entfliehen, das, vgitj, vtečenj, vprchnutj, n.

Entflohen, vteklý, všlý, vprchlý, prchlý.

Entfließen, vplynauti,

Entfrechen, sich, s. Erfrechen.

Entfremden, odcyzyti, odcyzowáti, krádj wzýti, odnjti.

Entfremdet, odcyzený, krádj wzatý.

Entfremdung, f. odcyzenj, odcyzowánj, wzetj, n.

Entführen, odwesti, vnesti, eine Jungfer entführen, pannu odwest, vnest.

Entführer, m. vnosec, m.

Entführerischer Weise, vnosnými obyčegi.

Entführt, odwedený, vnesený.

Entführung, f. odwedenj, vnesenj, n. vnos, m.

Entgegen, proti, naproti, wstřjc, er ist mir entgegen, on gest proti mně, dem Winde entgegen, proti wětru, gehen, naproti, proti někomu, někomu wstřjc gjti.

Entgegenarbeiten, proti někomu se brániti, pracowati.

Entgegenbellen, odštěkáwati.

Entgegenbrüllen, naproti bučeti, a hřwáti. Ent-

Entgegengehen, naproti, wstříc giti někomu.
Entgegengestellt, naproti postawený.
Entgegenhaben, den Wind, mjti wjtr protiwný.
Entgegenhalten, naproti držeti, klásti, stawěti.
Entgegenkommen, wstříc, naproti přigjti, gjti.
Entgegenlaufen, naproti, wstřjc běžeti.
Entgegenliegen, naproti ležeti.
Entgegenmurmeln, odreptáwati, obreptáwati.
Entgegenreden, odmlauwati.
Entgegenreiten, naproti, wstřjc geti.
Entgegenschicken, naproti poslati.
Entgegensehen, naproti hleděti, očekáwati.
Entgegensetzen, naproti, na odpor klásti, sich entgegensetzen, na odpor se stawěti, postawiti, postawowati.
Entgegensetzung, f. naproti, na odpor kladenj, n. wloženj.
Entgegenseyn, být naproti, na odpor, protiwným, proti někomu (něčemu býti, odpjrati, odporowati někomu, (něčemu) ich will dir darinn nicht entgegen seyn, w tom ti nebudu na odpor, der Wind ist entgegen, wjtr gest naproti, protiwný.
Entgegenstellen, naproti stawěti, postawiti, sich entgegenstellen, na odpor se stawěti, postawowati.
Entgegentreten, naproti wstaupiti.
Entgegentreiben, naproti hnáti.
Entgegenwohnen, naproti bydleti.
Entgegenziehen, naproti táhnauti.
Entgegenziehung, f. naproti tažený, n.
Entgehen, entfliehen, vgjti, vcházeti, minauti, wie die Gelegenheit, pomjgeti, wie die Kraft, Saft, Nahrung, vcházeti, dem Wurfe entgehen, ráně se wyhnauti. der Gefahr, der Strafe, dem Tode entgehen, vgjti nebezpečenstwj, ꝛc. nebezpečenstwj, pokuty, trestu, smrti zniknauti, wyniknauti, wywáznauti z nebezpečenstwj, mir entgehet dabei nichts, mně nic na tom nesegde. er läßt sich nicht leicht einen Vortheil entgehen, wssecko k swému vžitku obrátj, er wird dem Ding doch nicht entgehen, předce ho to nemine.
Entgehen, das, vgitj, n.
Entgeistert seyn, nemjti ducha w sobě, býti bezdussným, entgeisterter Leichnam, bezdussné tělo, n.
Entgeld, Entgelt, n. zaplata. f. ohne Entgeld, bez záplaty.
Entgelten, platiti, zaplatiti, odplatiti, er wird es entgelten müssen, bude to musýt zaplatiti, zažiti, einem etwas entgelten lassen, někomu za něco wyplatiti, někomu odplatiti.
Entgürten, rozpásati. odpásati.
Enthalten, in sich, halten, fassen, držeti, obsahowati, zawřjti w sobě, sich, zdržeti se, der Speise, des Weins, zdržeti se od gjdla, od wjna, sich des Lügens, od lži se zdržeti, 1) obsáhnauti, das Buch enthält viel Gutes, ta kniha mnoho dobrého obsahuge, diese Bedingung ist bereits in der vorigen enthalten, ta wýmjnka se giž w předesslé zawjrá, 2) sich des Lachens nicht enthalten können, nemocy se smjchy zdržet. Enthalten, adj. obsažený.
Enthaltsam, zdrželiwý.
Enthaltsam, adv. zdrželiwě.
Enthaltsamkeit, f. zdrželiwost, f.
Enthaltung, f. zdrženj se.
Enthaupten, hlawu stjti, sraubiti, stinati, hlawu vtiti.
Enthauptung, f. stětj, sraubenj hlawy, n.
Entheben, zbawiti, zprostiti, der Mühe, práce zbawiti.
Entheiligen, porussiti, posskwrniti, den Sonntag, neděle neswětiti.
Entheiligung, f. porussenj, posskwrněnj, n. des Sonntags, nedrženj, neswěcenj neděle, n.
Enthüllen, odhaliti, odkryti, zgewiti, wenn sich die Zukunft un-

serm

ſerm Auge enthüllen wird, když budaucý wěcy nám zgeweny budau, ſe zgewj.
Enthüllen, odobaliti, odkryti, odkrýwati, odhaliti.
Enthüllung, f. odobalenj, odkrytj, odhalenj, n.
Entkleiden, ſwlácěti, ſwlécy (z ſſatů) rozſtrogiti.
Entkleidung, f. ſwláčenj, ſwlečenj, rozſtrogenj, n.
Entkommen, vgjti, vtecy, wywáznauti. ſ. Entgehen, Entfliehen.
Entkräften, zemdliti, vmdliti, ſýlu odnjti, zteyrati, wytenčiti.
Entkräftet, vmdlený, zemdlený, zteyraný.
Entkräftung, f. vmdlenj, zemdlenj, zbawenj ſýly, zteyránj, wytenčenj, n.
Entladen, zſkládati, břemena zproſtiti, nákladu zbawiti, ſein Gewiſſen, ſwědomj polehčiti, ſich der Bürde, zproſtiti, zbawiti ſe břemena, ſhoditi ſe ſebe břemeno.
Entladung, f. břemena zproſſtěnj, nákladu zbawenj, zſkládánj, n. des Gewiſſens, polehčenj ſwědomj, n.
Entlarven, odkryti, obnažiti.
Entlaſſen, propuſtiti.
Entlaſſung, f. propuſſtěnj, n.
Entlaſten, ſ. Entladen.
Entlaufen, vtecy, vtjkati, vběhnauti, odběhnauti, prchnauti.
Entlaufener, oděhlec, poběhlec, poběhlý, vteklý člowěk, m.
Entledigen, wyſwoboditi, wyproſtiti, der Laſt, břemena zbawiti, zproſtiti, od břemena wyſwoboditi, ſich der Strafe Bekümmerniß, zbawiti ſe treſtu, ſtaroſti, vom Jammer und Elend, wyſwoboditi, wyproſtiti z bjdy, z nauze, den Bauch, břicho wyprázdniti.
Entlediget, wyſwobozený, wyproſſtěný, zproſſtěný, zbawený.
Entledigung, f. wyſwobozenj, wyproſſtěnj, zproſſtěnj, zbawenj, n.
Entlegen, wzdálený, daleký, entlegene Oerter, wzdálená mjſta, mjſta podál od ſebe, n. entlegen ſeyn, wzdálenu býti, podál od někoho býti.
Entlegenheit, f. wzdálenoſt, f.
Entlehnen, wypůgčiti, wydlužiti.
Entlehnt, wypůgčený, wydlužený. entlehntes Geld, wypůgčené, wydlužené penjze, f.
Entlehnung, f. wypůgčenj, wydluženj, n.
Entleiben, zabiti, žiwota zbawiti, žiwot wzýti, odnjti, ſ. Tödten.
Entleibt, zabitý, bezžiwotný.
Entleibung, f. zabitj, žiwota zbawenj, wzetj, n.
Entlernen, odvčiti, odnaučiti.
Entmannen, mužſtwj, mužnoſti, zmužiloſti zbawiti, mužſtwj odnjti, wyměkčiti, 2) wykleſtiti.
Entmannt, zženilý, mužnoſti zbawený. 2) wykleſſtěný.
Entnehmen, odnjti, odnjmati, ſ. Entziehen, Entwenden, 2) Gelder auf einen entnehmen, penjze na někoho wybjrati, wybrati, 3) erfahren, wyrozuměti.
Entnerven, ſýly zbawiti, ſýlu odnjti, wyměkčiti, wytenčiti.
Entnervt, ſýly zbawený, wytenčený, wyměkčený.
Entnervung, f. ſýly zbawenj, wyměkčenj, wytenčenj, n.
Entnommen, odňatý, ſ. Entzogen.
Entpanzern, brněnj, odnjti, zbrněnj ſwlécy.
Entquillen, wyprýſkati, preyſſtiti ſe.
Entrathen, ſ. Entbehren.
Enträthſeln, etwas, wyplesti, rozwinanti, vhodnauti pohádku.
Entreißen, wydjrati, wydřjti, pobrati, odnjt, wzýt mocý, náſylým, wytrhnaut, einen dem Verderben, der Gefahr, ze zkázy, z nebezpečenſtwj wytrhnauti, wyproſtiti, wychwátiti, dem Tode ſmrti zbawiti, zproſtiti, z hrdla ſmrti wytrhnauti, wychwátiti, wyproſtiti. 2) neutr. davon laufen,

sen, vtecy, die Geduld ist ihm entrissen, trpěliwost ho pominula.
Entreißung, f. wydjrání, wydřenj, pobránj, n.
Entrich, m. Aentrich, kaćer, m.
Entrichten, odwáděti, die Schulden, dluhy odwesti, zaprawiti, f. Abführen, Bezahlen.
Entrichtung, f. odwáděnj, n.
Entrinnen, vtecy, vtjkati, vklauznauti, z rukau wyniknauti, der Gefahr, wywáznauti z nebezpečenstwj, zniknauti nebezpečenstwj.
Entronnen, vteklý, vklauzlý, wyniklý, vprchlý.
Entrüsten, popuditi, rozljtiti, rozhořčiti, rozzlobiti, zkyseliti, rozdrážditi, zdrastiti, rozhorliti, rozhněwati, sich, popuditi se, pohnauti se, wzbauřiti se hněwem, rozzlobiti, rozljtiti se, rozhněwati se.
Entrüstet, popuzený, rozljcený, rozhořčený, rozzlobený, zkyselený, rozdrážděný, zdrastěný, rozhorlený, rozhněwaný.
Entrüstung, f. popuzenj, rozljtěnj, rozhorlenj, rozzlobenj, zkyselenj, rozdrážděnj, zdrastěnj, n. popudliwost, f.
Entsagen, odpowěděti se, odřjkati, odřjcy se, weyhost dáti, zhostiti se, dem Teufel, und allen seinen Werken, ďábla a skutků geho se odřjcy, den Wollüsten oderLastern, rozkossem weyhost dáti, odřjcy se rozkossj, neprawostj, der Welt, swěta se zhostiti, swětu weyhost dáti; seinen Rechten, Ansprüchen, Foderungen, práwa k něčemu se odřjcy, pustiti od swých práw, vstaupiti od nadánj, naděge, práwa.
Entsatz, m. pomoc, spomoc, f. (přispěnj na pomoc n.) zum Entsatze kommen, na pomoc přigjti, přispěti, ku pomocy přigjti.
Entschädigen, einen, nahraditi, wynahraditi, dati náhradu, škodu nahradit.
Entschädigung, f. náhrada, f. nahraženj, wynahraženj, n.
Entscheiden, rozsauditi, rozhodnauti, rozděliti saudem, rozeznati, zwischen zweenen den Streit, při rozhodnauti, rozsauditi, den Sieg, die Wahl, rozhodnauti, rozsauditi, dieSprache,řeč rozeznati.
Entscheider, m. rozsudj, m.
Entscheidung, f. rozsauzenj, rozhodnutj, n.
Entschieden, rozsauzený, rozhodnutý.
Entschlafen, vsnauti, zaspati, 2) in dem Herrn sterben, w pánu vsnauti, zesnauti, skonati.
Entschlagen, sich einer Sache, der Gedanken, pustiti něco, wyrazyti z mysli, a z paměti něco, mysslenj, der Sorgen, starosti pustiti, starosti se sebe shoditi, eines Menschen strhnauti, spustiti se někoho, wystřjhati se, odcyzyti se, odprázdniti se od někoho, zprostiti, zhostiti se někoho, sich der Geschäfte, vprázdniti se.
Entschleyern, odkryt rauchu.
Entschließen, sich, rozmysliti se, vsmysliti, vmysliti, vmjniti sy, endlich hat er sich entschlossen, předce se rozmyslil, sich zu etwas entschließen, něčeho sy vmjnit, rozmyslit se k něčemu.
Entschließung, f. von Entschließung, hotowé, ochotné, wolné mysli, ochotný, ochotnowolny. f. Entschluß.
Entschlossen, rozmyssleny, ochotné, hotowě, stálé, wolné mysli.
Entschlossen, hotow, přichystán.
Entschlossenheit, f. hotowost, stálost, ochotnost mysli, f.
Entschlummern, zezdřjmnauti, zesnauti, vsnauti, auf ewig, zesnauti, f. Entschlafen.
Entschlüpfen, wyklauznauti, vklauznauti, wyniknauti,aus der Hand, wyplznauti, wyklauznauti.

Ent-

Entschluß, m. Entschließung, vmyſl, m, mein Entschluß ist gefaßt, giž ſem vmyſlil, w myſl wzal, na myſli vſtawil, vſtanowil, vložil, er faßte den Entschluß, w myſl wzal, vmyſlil ſobě, vſtanowil na myſli, vmjnil, zamjnil, na myſli vložil, auf einen Entschluß bringen, na vmyſl přiweſti, der Entschluß mehrerer, der höchste, (auch) ſneſſenj, n. vřčenj. n.

Entschuldigen, einen, oder sich, wymlauwati, wymlnwiti, omluwiti, omluwna, wymluwna včiniti ginėho, aneb ſebe ſamého.

Entschuldiget, halten, wymluwenu mjti.

Entschuldigung, f. wýmluwa, omluwa f. Entschuldigung vorwenden, wýmluwu předložiti, přednáſſeti, předſtirati.

Entschütten, sich des Verdachts, podezřenj ſe ſebe ſhoditi, ſwaliti, od ſebe odwrcy, odwrátiti.

Entschwingen, sich der Erde, wzneſti, wymrſſtiti, wypnauti ſe wzhůru ze země.

Entseelen, duſſi odnjti.

Entseelt, bezduſſný.

Entsetzen, helfen, přiſpěti, eine Stadt, oſwoboditi, ochrániti, oſtřjhati město, 2) einen des Amts, ſhoditi, ſſaditi, ſſložiti někoho s auřadu, 3) sich, erschrecken, děſyti, zděſyti ſe, předěſyti ſe, zhrozyti ſe, vžaſnauti.

Entsetzen, das, děſenj, zděſenj, vžaſnutj, n. vžás, m. vžaſloſt, hrůza, f. das Entsetzen kömmt mich an, gde na mne hrůza, hrůza mne pogjmá, zum Entsetzen, k vžáſu, k vžaſloſti, až hrůza.

Entsetzlich, hrozný, adv. hrozně.

Entsetzlichkeit, f. hroznoſt, hrůza,

Entsetzung, f. einer Stadt, oſwobozenj, oſtřjhánj, n. 2) von einem Amte, ſſloženj, oſazenj, shozenj s vřadu.

Entsiegeln, odpečetiti, rozpečetiti.

Entsiegelt, odpečetěný.

Entsieglung, f. odpečetěnj, n.

Entsinnen, sich, pamatowati ſe, rozpomenauti ſe, vpamatowati ſe, pomněti, zpomenauti, rozpomenaut ſe, rozpomjnat ſe, wo ich mich recht entsinne, geſtli ſe dobře pamatugi, ich kann mich dessen nicht entsinnen, nemohu (ſy) na to zpomenaut.

Entsinken, vpadnauti, wypadnauti.

Entspinnen, ſtropiti, tropiti, kowati, ſlěwati, ſtrogiti, naſtrogiti, sich, z. B. Krieg, Kaballen, powſtati, pogiti.

Entsprechen, übereinstimmen, gemäß seyn, ſrownáwati, ſgednáwati ſe, der Erwartung entsprechen, ihr gemäß seyn, naděgi naplniti, podlé naděge ſe zdařiti.

Entsprießen, pogjti, zroditi ſe, aus diesem Brunnen entsprießt alles Böse, z té ſtudny wſſecko zlé ſe preyſſtj, entsprossen, poſſlý, rodilý, zrodilý.

Entspringen, entstehen, pocházeti, pogjti, wznikati, wzniknauti, wznik bráti, wyſkočiti, (preyſſtiti ſe, wypreyſſtiti ſe, wzniknauti) als, dies Recht entspringt selbst aus der Natur, to práwo preyſſtj ſe ze ſamého přirozenj, 2) von der Quelle, preyſſtiti, wypryſkowati ſe, wyſkakowati, dort entspringt die Donau, tam wycházý, pocházý, wzniká Dunag. 3) entrinnen, vtecy, vgiti, vprchnauti, prchnauti, wyniknauti.

Entstehen, pocházeti, pogjti, wzcházeti, powſtati, naſtati, wzniknauti, aus diesem entstehet ein Geschrey, z toho wzcházý, pocházý křik, es entstand ein Krieg, powſtala, naſtala, wznikla, zdwihla ſe wálka, es entstand der Ruf, powſtala powěſt, aus diesem entstehet ein Vortheil für den Staat, z toho pocházý vžitek pro obec, es entstand ein Zwist Gelächter, Aufruhr, Streitigkeit,

winikla, powstala, nastala, zdwihla se newole, růžnice, powstal smjch, winikla, powstala hádka, es entstand ein groser Wind, ein Gewitter, strhlo se, powstalo powětřj, strhla se, powstala bauřka, b) nastati, f. bevorstehen, die Wolken entstehen aus Dünsten, oblakowé pochází zegj z pár, es entstand Feuer, oheň wyssel, se zňal, daraus entstehet die Faulheit, Krankheit, der Nutzen, Schaden, z toho pochází lenost, nemoc, vžitek.
Entstehung, f. pogiti, n. wznikod, půwod, m. powstánj, nastánj, wzniknutj, n. wznik, m.
Entsündigen, očistiti se.
Entsündigung, f. očisstowánj. n.
Entstellen, zpotwořiti, zohyzditi.
Entstellung, f. zpotwořenj, zohyzdění, n.
Entthronen, ze stolce, z trůnu swrcy, shoditi.
Entvölkern, zpustiti, pleniti, popleniti,
Entvölkert, zpusstěný, pleněný, popleněný,
Entvölkerung, f. zpusstěnj, plenění, poplenění, n.
Entwachsen, odrůsti, wyrůsti z něčeho.
Entwaffnen, zbrog swláčeti, odnjti, z broge swléci, rozbrogiti
Entwaffnet, bez zbroge, zbroge zbawený, z zbroge swlečený.
Entweder, buď, buďto.
Entwehren, sich einer Sache, obrániti se něčemu.
Entweiben, wyměkčiti, zbawiti ženstwa.
Entweichen, vhnauti, vhýbati se, wyhnauti, wohin, vhnauti, wyhnauti, vssinauti, vtecy někam.
Entweichung, f. vhnutj, n. vtě, m.
Entweihen, posskwrniti, porussiti.
Entweihung, f. possknrněnj, porussenj, n.
Entwenden, vkrádati, vkrásti, vstraniti, krádj vgimati, vbjrati. kradmo preč bráti, wzýti, odcyziti.
Entwendet, odcyzený, vkradený, kradený, krádj odgatý, wzatý.
Entwendung, f. vkrádánj, branj, vkradenj, odgimánj, odcyzenj, n.
Entwerfen, nawrhnauti, nawrcy, ponawrcy, nastjniti, den Plan, nawrcy, den Brief in die Schreibtafel, psanj do pisawky nawrcy, schriftlich für sich, nastjniti, nawrcy, ponawrcy, einen Karakter, wyznamenati, podobiti, wypodobiti powahu, ein Bild, obraz nawrcy, ponawrcy, nastjniti, in Gedanken etwas entwerfen, w mysli nawrcy.
Entwerfung, f. nawrženj, n. f. Entwurf.
Entweyhen, Entweyhung, f. Entweihen.
Entwickeln, rozwinauti, wyplesti, rozplesti, wywinauti, wie es sich noch entwickeln wird, gak se to skončj, gak se to gesstě wywine, wyplete, rozwine.
Entwickelung, f. rozwinutj, wypletenj, wywinutj, rozpletenj, n. des Schauspiels, skončowánj, skončenj, wywinutj, rozwinutj, n.
Entwischen, wyniknauti, wywáznauti, wyklauznauti, prchnauti, vtecy, vklauznauti, 2) entfahren, ungefähr entfallen. wyniknauti, wysmeknauti, smeknauti se.
Entwöhnen, entwohnen, odwykati, odwyknauti, 2) ein Kind, ostawiti, odstawiti, odsaditi, djtě.
Entwöhnt, ostawený, odstawený odsazený.
Entwöhnung, f. ostawenj, odstawenj, odsazenj, n.
Entwohnen, odwyknauti, odwykati.
Entwohnt, odwyklý.
Entwohnung, f. odwyknutj, n. odwyklost, f.
Entworfen, nawržený, ponawržený, nastjněný.

Entwurf, m. Entwerfung, Schilderung, f. nawrženj, ponawrženj, nastjněnj, n. náwrh, nástin, m. schriftlicher, nawrženj, Entwurf von etwas machen, nawrženj udělati, eines Karakters, wyznamenánj. n. podobenj, wypodobenj, n. podob na, f

Entwurfsweise, nawrženjm.

Entzäumen, f. Abzäumen ein Pferd.

Entziehen, ubjrati, ugjmati, ukrádati, heimlich entziehen, krádj ugjmati, kradmo preč bráti, einem das Lob entziehen, čest někomu brat, utrhati na cti, sich den Augen der Leute, nepřicházeti, na oči lidské, der Gesellschaft, warowati, wystřjhati se společnosti lidské, oddýliti se od společnosti, jemanden der Gefahr, Strafe, od trestu, nebezpečenstwj wyprostiti, sich der Arbeit, prácy se zpěčowati, wyhýbati, einem seine Gnade, odnjt milosti, von einem seine Hand, ruku odtáhnauti.

Entziehung, f. ugetj, ugjmánj, ubjránj. n. von der Strafe, Gefahr, wyprosstěnj od trestu, od nebezpečenstwj, n. seiner selbst, warowánj, oddylowánj se, wystřjhánj, n.

Entziffern, rozwinauti, wygádřiti, wykládati, wyložiti.

Entzifferung, f. wýklad, m. wyloženj, n. rozwinutj, wygádřenj.

Entzücken, mysl wyrazyti, 2) in große Verwunderung setzen, und sehr vergnügen, obradowati, gjmati, pogmauti rozkossj, radosti, ljbosti, rozweseliti, dieß hat mich sehr entzückt, to mne welmi obradowalo, rozweselilo, to mne welmi galo, pogalo.

Entzückend, zum Entzücken, roztomilý, přerozkossný.

Entzückung, f. wytrženj mysli, n. 2) Vergnügen, rozkoš, f. wytrženj, n. ljbost, in Entzückung gerathen, u wytrženj mysli přigjti, wytrženu býti, sehr erfreuet werden, rozkossj, ljbostj wytrženu, gatu, pogatu býti

Entzückt, über etwas ganz, radosti, rokossj, ljbosti wytržený, gatý, pogatý, rozweselený, obradowaný.

Entzündbar, paliwý, solche Materie, Körper, paliwo, n.

Entzünden, zapáliti, zanjtiti, zažhnauti, 2) sich entzünden, zapáliti se, wie der Hals, wie eine Wunde, zapáliti se, entzündet, zapálený, zanjcený, entzündet seyn, zapálenu býti, gegen einen sich entzünden, rozpáliti, roznjtiti, zanjtiti, zapáliti se proti někomu, wie das Feuer, zegmauti se.

Entzündung, f. zapálenj, n. 2) Entzündung des Geblüts, der Brust, einer Wunde, des Halses, zapálenj, n.

Entzwey, we dwj, na dwé, das Bein ist entzwey, noha ge we dwj, etwas entzwey brechen, něco we dwj rozlomiti, přelomiti, (na dwé zlámati,) mitten entzwey brechen, w pilky, na dwj rozlomiti, přelomiti, entzweyhauen, na dwj roztjti, rozpoltiti, entzwey schneiden, na dwj, w poli rozkrogiti, rozřjznauti, entzwey spalten, rozdwogiti, rozpoltiti, w poli, na dwé roztjti, rozkoliti, rozwrátiti, entzwey seyn, gehen, býti roztlučenu, roztlaucy se, entzwey schlagen, rozrazyt, entzwey theilen, puliti, rozpuliti, na dwé děliti, rozděliti, rozpoltiti.

Entwurzeln, z kořen, kořené wywrátit, dobyt, wykořenit.

Entzweyen, sich mit einem, rozdwogiti, nesgednotiti, nesnadniti, nesgednati, rozkmotřiti se s gednjm, roztrhnauti se, f. Zertrennen.

Entzweyung, f. rozdwogenj, nesgednocenj, nesnadněnj, nesgednánj, rozkmotřenj, n. roztrženj, n.

Ephen.

Epheu, m. břečtan, m. von Epheu, břečtanowý.

Epheubeere, f. břečtanowá gahoda.

Epheuträublein, n. břečtanowý hroznjček.

Eppich, m. miřjk, libček, ličok, apich, m.

Epheubaum, m. břečtan wětssj,

Epoche, f. Zeitabschnitt.

Enzian, m. hořec, m.

Er, on.

Erachten, domnjwati se, domeyssleti se, sauditi, vznáwati, meines Erachtens, podlé mého domněnj, zdánj, gakž se mně zdá, widj, gakž se naděgi.

Erachtung, f. domněnj, zdánj, vznánj, n.

Erarbeiten, wydělati, wypracowati.

Erbanfall, m. nápad, m.

Erbarmen, sich, über einen, eines, smilowati se, slitowati se, vstrnauti se nadněkým, es erbarmt mich sein, ljto mi ho, litugi ho.

Erbarmen, das, smilowánj, slitowánj, vstrnutj, n. ljtost, f. Erbarmen haben, slitowánj, ljtost mjti, aus Erbarmen, z smilowánj, z slitowánj, z milosrdenstwj, ohne Erbarmen, bez ljtosti, smilowánj, milosrdenstwj.

Erbarmer, m. slitownjk, m.

Erbarmerinn, f. slitowice, f.

Erbärmlich, ljtostný, erbärmlicher Zustand, žalostiwý, ljtostný, bjdný staw, m. erbärmliche Verse, Rede, Schrift, bjdné wersse, m, bjdná řeč, f. bjdné pjsmo, n. erbärmliches Maul, vkrutná huba, erbärmliches Maul machen, hroznau hubu dělati, vsta rozdjrati, ssklebiti, erbärmliche Musik, přebjdná hudba, f.

Erbärmlich, adv. ljtostně, ljtostiwě, schreiben, dichten, bjdně psáti, básniti, erbärmlich lange, hrozně, vkrutně dlauho.

Erbarmniß, n.) s. das Erbarmen.
Erbarmung, f.)

Erbarmens, Erbarmungswürdig, politowánj hodný.

Erbauen, ein Haus, eine Stadt, wystawěti, postawiti, wzdělati, vstawěti, vstawiti dům, město, 2) wie ein Prediger, wie eine Rede, wie ein Buch, pohnauti, wzbuditi, wzdělati, er hat mich sehr erbaut, on mne welmi pohnul, wzbudil, sich erbauen, pohnauti, wzbuditi wzdělati se.

Erbauer, m. eines Hauses, wystawitel, m. vstawitel, m.

Erbaulich, pohnutedlný, wzbuditedlný, probuditedlný, wzdělawatedlný, přjkladný.

Erbauung, f. wystawenj, wzdělánj, postawenj, vstawenj, n. 2) Ueberweisung, Reitzung zur Gottesfurcht und Tugend, wzdělánj, wzbuzenj, pohnutj, probuzenj, n.

Erbe, Erbnehm, m. dědic, nápadnjk, m.

Erbe, n, Erbtheil, dědictwj, n. podjl, nápad, das väterliche, po otcy, otčizna, f.

Erbeben, zdrkotati, ztrnauti, pstrnauti, wie die Erde, zatřásti se, potřásti se.

Erbeben, das, zdrkotánj, n. der Erde, otřesenj země. n.

Erben, überhaupt, děditi, zděditi, er erbt soviel, on tolik dědj, er hat geerbt, dědil.

Erbeten, wyprosyti.

Erbeten, wyprossený, erbetener Zeuge, dožádaný swědek.

Erbetteln, wyžebrati.

Erbettelt, wyžebraný.

Erbeuten, zkořistiti, nakořistiti.

Erbeuten, n. zkořistěnj, nakořistěnj, n.

Erbfall, m. nápad, m.

Erbfehler, m. dědičná chyba, f.

Erbfeind, m. auhlawnj nepřjtel, m.

Erbfeindschaft, f. auhlawnj nepřátelstwj, n.

Erbfolge, f. postaupnost, .. postaupnost dědičná, f. dědičné nástupnictwj, n.
Erbgang, s. Erbfall.
Erbgenoß, m. spoludědic, m.
Erbgrind, m. otrus hlawy, m.
Erbgutsbesitzer, m. dědinjk, m.
Erblehngut, n. statek manský, manská dědina, f.
Erbpacht, m. manstwj, n.
Erbungsrecht, n. dědičné práwo, n.
Erbgut, n. dědictwj, n, dědičný, zděděný statek, dědina, f. väterliches Erbgut, dědictwj po otcy, n. otčizna, f.
Erbhaß, m. dědičný hněw, m.
Erbherr, m. dědičný pán, m.
Erbhuldigung, f. přjsaha poddanosti, f.
Erbieten, sich zu etwas, podwoliti se k něčemu, sich zu allen Diensten erbieten, ke wssem službám se podwoliti, vwoliti.
Erbietig, wolný, ochotnowolný, ochotný.
Erbieten, das, Erbietung, f. podwolenj, vwolenj, n.
Erbinn, f. dědička, f.
Erbitten, etwas, wyprosyti, der sich erbitten läßt, genž se dá vprosyti, naprosyti, 2) doprosyti se něčeho, dožádati se (někoho) Zeugen zu einer Handlung erbitten, swědků k něčemu žádat, požádat, dožádat se, die Zeugen sind dazu enbeten worden, swědkowé byli k tomu požádáni, dožádáni, erbetene Zeugen, dožádanj swědkowé, 3) einen Verurtheilten, wyprosyt odsauzeného, 4) einen, ihn so lange bitten, bis man seine Absicht bey ihm erreicht hat, vprosyt, ich habe ihn endlich doch erbeten, předce sem ho pak vprosyl.
Erbittern, rozhořčiti, rozkyseliti, zkyseliti, popauzeti, popuditi k hněwu.
Erbittert, rozhořčený, rozkyselený, zkyselený.
Erbitterung, f. rozhořčenj, rozkyselenj, zkyselenj, n. zássť, nechut, hořkost mysli, f. mit Erbitterung, s hořkostj, aus Erbitterung, z hořkosti, ze zássti.
Erbkrankheit, f. dědičná nemoc, f.
Erblande, pl. dědičné země, f.
Erblassen, blaß werden, blednauti, zblednauti, 2) sterben, vmřjti.
Erblassen, das Erblassung, blednutj, zblednutj, n. 2) zemřenj.
Erblasser, m. kssaftownjk, kssaftujicý, m.
Erblasset, erblaßt, zbledlý.
Erbleben, n. manstwj, n. dědina manská.
Erblehn und Gerichtsherr, m. dědinjk, m. mán, m.
Erbleichen, s. Erblassen.
Erblich, dědičný, nápadný, adv. dědičně.
Erblicken, vhljdati, vhljdnauti, zahljdnauti, vzřjti, sezřjti, zazřjti, shlednauti, spatřiti, zočiti.
Erblickt, zahljdnutý, vzřený, sezřený, zočený, zazřený, spatřený.
Erblickung, f. vhljdánj, vhljdnutj, zahljdnutj, vzřenj, sezřenj, zočenj. n. zazřenj, shlednutj, spatřenj, n.
Erblinden, oslepnauti, slepnauti, er erblindet (wird blind) on slepne.
Erblos, bez dědictwj (zbawený)
Erborgen, zdlužiti.
Erboßen, rozzlobiti, zazliti, sich über jemand, rozzlobiti, zazliti se na někoho.
Erboßt, rozzlobený, zazlený.
Erbprinz, m. dědičné knjže, n.
Erbprinzessinn, f, dědičná kněžna, f.
Erbrechen, wylomiti, 2) den Brief, rozlomiti, odpečetiti psanj, 3) sich erbrechen, speyen, dáwiti se.
Erbrechen, das, wylomenj, n. 2) rozpečetěnj, n. 3) das Speyen, dáwenj, n. wýwratek, m.
Erbrecht, n. dědičné práwo, n.

Erbschaft, f. dědictwj, n. antreten, dědictwj vgiti, přigjti, na dědictwj dosědnauti, dědictwj vgmauti, machen, děditi, zděditi.
Erbschuld, f. dědičný dluh, m.
Erbse, f. hrách, m. von Erbsen, hrachowý.
Erbsenstroh, n. hrachowina, f.
Erbsenacker, m. hrachowisstě, n.
Erbsenmehl, n. hrachowá mauka, f.
Erbsensuppe, f. hrachowá poljwka, f.
Erbsenstiel, n. hrachowka, f.
Erbsenwurm, m. hrachowý červ, m.
Erbseuche, f. dědičná neřest, f.
Erbstole, f. dědičná zumpa, sstola, f.
Erbstreit, m. dědičná pře, rozepře, hádka, f.
Erbsünde, f. hřjch dědičný, m. prwotný.
Erbtheil, n. podjl, m. nach dem Vater, podjl otcowský, otčizna, f.
Erbvermächtniß, n. odkaz, odkázánj, n.
Erbzins, s. Erbpacht.
Erchtag, s. Dienstag.
Erdapfel, m. brambor, m. zemské gablko, zemče, n. (Knué, n.
Erdart, f. hruda, f.
Erdartig, zemnatý.
Erdball, m. kaule, f. obor swěta, m.
Erdbeben, n. zemětřesenj, n.
Erdbeere, f. gahoda, f. čerwená, zemská, trawnice, f.
Erdbeerkraut, n. gahodnjk, m.
Erdbeschreiber, m. popisowatel, wypisowatel země, m.
Erdbeschreibung, f. popisowánj, popsánj, wypsánj země, n. popisa země, f. weypis země, m.
Erdboden, m. podlaha země, f. podsebytj, n. 2) die Erde, die wir bewohnen, země, f. okrssłek zemský, obor swěta, m.
Erde, f. země, zem, f. aus der Erde, zemský, etwas zur Erde werfen, na zem hoditi, o zem udeřit něcjm, zur Erde werden, w zem se obrátiti, zur Erde bestatten, pod zem pochowati, pohřbiti, davon in der Zusammensetzung, zemský, zemnj.
Erdenball, m. Gebäude, obor m. spausta swěta, f.
Erdenge, f. ořjdlj, n. vzkost země, f.
Erdenken, wymysliti, zamysliti, smysliti, das hab ich erdacht, to sem gá zamyslil, wymyslil, das ist blos erdacht, to ge gen smyssleno.
Erdenklich, k wymysslenj, k pomysslenj, alle nur erdenkliche Höflichkeit erweisen, wssecku gen k pomysslenj zdwořilost prokázati, b) wymysliteldlný s. Ersinnlich.
Erdenkloß, Erdknoll, m. hruda, f. ein kleiner, hrudka, f. der sie zerschlägt, hrudař, m.
Erdenkung, f. wymysslenj, zamysslenj, n. zámysl, wymyslek, m.
Erdenlast, f. břemeno, břjmě země, n.
Erdepheu, m. břečtan menssj, poponec, m.
Erderschütterung, f. země otřesenj, pohnutj, n.
Erdfall, m. země propadlina, rozkle, f.
Erdfloh, s. Mücke.
Erdgang, m. průkop, m.
Erdgeschmack, m. zemina, f. der Wein hat oft einen Erdgeschmack, wjno má často chut zeminau.
Erdgewächs, n. zrostlina, weystřelek, n.
Erdhummel, f. medogedka, f.
Erdicht, zemnatý.
Erdichten, smysliti, zamysliti, wymysliti, obásniti, Lügen, Ausflüchten, Geschichten, lži, wýmluwy, přjběhy smyslit, wymyslit, zamyslit, smeysslet, wymeysslet sobě.
Erdichtet, smysslený, zamysslený, obásněný.
Erdichtung, f. zámysl, wýmysl, wymyslek, m. smysslenka, f. smysslenj, n. básen, f.

Erdig, zemnatý, b) zemnj.
Erdiger Geschmack, chut zeminau, zemnatá.
Erdkiefer, f. ywa, f.
Erdkloß, m. hruda, f.
Erdkreis, m. okrſſlek země, zemſký.
Erdkugel, f. kaule zemſká, f.
Erdkunde, f. znaloſt země, f.
Erdlöwe, m. zemělew, m.
Erdmesser, m. zemoměřič, m.
Erdmeßerey, f. Erdmeßkunſt, zeměměřictwj, vměnj zemoměřičné, zemoměřictwj. n.
Erdpfriemenkraut, n. ganowec, Janoſit.
Erdrauch, rutka polnj, f.
Erdreich, n. země, f. zemſtwj, n. hartes, temenjſſtě, temenjſſtná zem.
Erdroſſeln, duſyti, vduſyti, rdauſyti, zardauſyti, ſſkrtiti, zaſſkrtiti, vſſkrtiti.
Erdroſſelt, vduſſený, zardauſený, zaſſkrcený, vſſkrcený.
Erdroſſelung, f. vduſenj, zardauſenj, zaſſkrcenj, vſſkrcenj, n. ſſkrcenj.
Erdrücken, zamačkati, vmačkati, ein Kind im Schlafe, djtě zaležeti.
Erdrückt, zamačkaný, vmačkaný.
Erdrückung, f. zamačkánj, vmačkánj, n.
Erdſcholle, f. hruda, f. trupel, m.
Erdſchwamm, m. hauba zemſká. f, f. Tartoffel.
Erdſpinne, f. zemſký pawauk, m.
Erdſtrich, m. prauh, pas země, m. 2) čáſtka země, f.
Erdwurm, m. zeměplaz, čerwjk zemſký.
Erdulden, trpěti, ſtrpěti, wytrpěti, ſnáſſeti, přetrpěti, ſněſti, ſnáſſeti.
Erduldung, f. trpěnj, ſtrpěnj, wytrpěnj, ſnáſſenj, n. přetrpěnj.
Erdreiſten, ſich, oſměliti ſe, opowážiti ſe, pokuſyti ſe.
Ereifern, ſich, rozhorliti, rozprchliti, über etwas, nad něčím.
Ereifert, rozhorlený, rozprchlený.
Ereiferung, f. rozhorlenj, rozprchlenj, n.
Ereignen, eräugnen ſich, zběhnauti ſe, ſtáti ſe, přihoditiſe, dáti ſe.
Ereignet, eräugnet, zběhlý, dálý, ſtalý.
Ereilen, dohoniti, doběhnauti, doſtjhnauti, im Reden, Fahren, dogeti, doſtjhnauti někoho gjzdau, na koni.
Eerben, ſ. Erben.
Erfahren, dowěděti ſe, zwěděti, wyzwěděti, porozuměti, wyrozuměti, wir haben ſeine Ankunft erſt geſtern erfahren, teprw wčera gſme o geho přjſſtj zwěděli, ſe dowěděli, durch Vorfälle, zkuſyti, ohledati, er hat es in der That erfahren, gefunden, ſkutečně toho zkuſyl, ohledal to, du wirſt es erfahren, zkuſýš, ohledáš, zwjš to, es ſchmeckt bitter, ich hab es erfahren, má hořkau chut, zkuſyl ſem toho, Noth, Elend, Kälte, ꝛc. pokuſyt, zkuſyt, pocýtit, ich hab es erfahren wie es ſchmerzt, pokuſyl ſem té boleſti.
Erfahren, zkuſſený, zkuſylý, zběhlý, ſehr erfahren in etwas, doſpělý w něčem, welmi zběhlý, zkuſſený, vmělý w něčem, ein erfahrner Soldat, zkuſſený wogák.
Erfahrenheit, f. zběhloſt, zkuſſenoſt, eine große Erfahrenheit beſitzen, býti welmi zběhlý.
Erfahrung, f. zkuſſenoſt, f. zkuſſenj, n. 2) in Erfahrung bringen, dowěděti ſe něčeho, Kenntniß, zkuſſenj, n. zkuſſenoſt, zběhloſt, f. eine Erfahrung machen, wyſſetřiti, něco, ein Mann von großer Erfahrung, muž weliké zkuſſenoſti, welmi zběhlý, proběhlý.
Erfechten, wybogowati, einen Sieg, wjtězſtwj vpotýkati, wypotýkati, wybogowati, dogiti, dobyti bogem.

Erfinden, wynalezinauti, wynagjti, nalezinauti, nalezti, wymysliti, zamysliti.

Erfinder, m. nalezatel, nalezač, wymyslitel, smyslitel, m.

Erfinderisch, Erfindsam, důwtipný, důmyslny, wymysliwý.

Erfindsamkeit, f. důwtipuost, důmysluost, f. důmysl, důwtip, m.

Erfindung, f. nalezánj, n. nálezek, nález, wymyslek, m.

Erflehen, s. Erbitten, erbeten.

Erfolg, m. posledek, následek, konec, m. ohne Erfolg, nadarmo.

Erfolgen, následowati.

Erforderlich, potřebný, přjležicý, náležitý, erforderlichenfalls, im erforderlichen (oder Erfoderungsfalle, w čas potřeby, když potřeba káže.

Erfordern, žádati, chtjti, die Sache erfordert es so, wěc tomu tak chce, žádá to, es wird viel Fleiß und Arbeit dazu erfordert, k tomu gest mnoho pilnosti a práce zapotřebj, wenn es die Noth erfordert, když potřeba káže.

Erforderniß, f. potřebnost, f. Erforderung der Sache, potřeba, f.

Erforschen, zwjdati, wyzwjdati, wyskaumati, wyzpytowati, wyšetřiti, wystjhati, wyskaumati, z. B. sein Gewissen, swědomj zpytowati.

Erforscher, m. zwědač, zwidatel, wyzwědač, wyzwidatel, wyskaumatel, wyzpytowatel, wyzpytatel, m. wyšetřitel, zpytatel, m. skaumač, m.

Erforschung, f. wyzwjdánj, wyskaumánj, zwjdánj, wyzpytowánj, n. wyšetřenj.

Erfragen, einen, wo er zu finden ist, doptati, wyptati (se někoho, na někoho.

Erfreuen, obweseliti, rozweseliti, obradowati, potěšiti, wie eine Sache, Nachricht, těšiti, obradowati, potěšiti, einen traurigen, těšiti, potěšiti, ich hatte mich darüber sehr erfreuet, welmi sem se z toho radowal, sich erfreuen, obweseliti, rozweseliti, radowati se, das erfreuet mich sehr, to mne welmi těšj, ich hatte mich darüber sehr, höchst erfreuet, welmi gsem se z toho weselil, těšil, sich über etwas erfreuen, zradowati se, zweseliti se nad něčjm, radowati se, weseliti se z něčeho, ich erfreue mich, daß es dir wohl geht, těšj mne (radugi se) že se ti dobře wede.

Erfreuet, obweselený, obradowaný, potěšený, erfreuet seyn über etwas, těšiti, weseliti se z něčeho.

Erfreulich, potěšitedlný, radostný.

Erfreulich, adv. potěšitedlně.

Erfrieren, durch den Frost umkommen, zmrznauti, pomrznauti, sonst, ozábnauti, odznobiti, er hat sich das Glied erfroren, odznobil sy aud, die Füsse sind ihm erfroren, nohy sy oznobil, odznobil se, wie ein Gewächs, zmrznauti.

Erfrierung, f. odznobenj, n.

Erfrischen, občerstwiti, očerstwiti, sich, se, okřáti.

Erfrischung, f. občerstwenj, očerstwenj, n. okřánj, n.

Erfrischungen, plu. lahůdky, pochautky, f.

Erfüllen, auffüllen, splniti, doplniti, naplniti, mit Speise, naplniti pokrmem, die Seele mit Vorstellungen, naplniti, die Bitte, den Wunsch, prosbu, žádost něčj naplniti, wyplniti, splniti, das Versprechen, den Willen, přjpowěd, wůli naplniti, wyplniti, wie die Weissagung, wyplniti.

Erfüllet, naplněný, wyplněný, von der Freude, naplněn welikau radostj.

Erfült-

Digitized by Google

Erfüllung, f. naplněnj, wyplně: nj, n. splněnj.
Erfunden, nalezený, wynalezený.
Ergänzen, zceliti, doplniti, dosta: witi, etwas zerrissenes, wie ein Tuch, Kleid, pláceti, zceliti.
Ergänzt, zcelený, doplněný, do: stawený.
Ergänzung, f. důstawek, důkladek m. zcelenj, doplněnj, dostawenj, n.
Ergeben, sich, wie eine Stadt, Armee, poddati se, wzdáti se, sich jemanden, odewzdati se někomu, Gott sich ergeben, dáti, oddati, odewzdati se Bohu, sich unter jemandes Gewalt ergeben, dáti se w moc někomu, podro: biti se, poddati se, sich einem Dinge, oddati se něčemu, na něco, sich den Sünden, Lastern der Wollust, ergeben, wzdáti se w hřjssnost, w bugnost, w ne: prawost, w rozkoss, wydati se na hřjchy, neprawosti, na li: bosti a rozkosse, in den Willen Gottes, odewzdat se, poručit se do wůle Božj.
Ergeben, jemanden, poddaný, 2) geneigt, nakloněný, náklonný, přjchylný, oddaný, einem Din: ge, z. B. dem Spiele, oddaný, dero ergebener Diener, gich w služ: bách wolný, ochotnowolný.
Ergebenheit, f. poddanost, 2) Zu: neigung, náklonnost, ochotnost, ochotnowolnost; oddanost, f.
Ergebung, f. an den Feind, poddá: nj, wzdánj, n. in den Willen Gottes, oddánj, odewzdánj, n.
Ergehen, státi, dáti se, nach Wun: sche, podlé ljbosti se státi, dle žádosti se zwésti, dařiti se, zdařiti se, ergehen lassen ein Befehl, wydati rozkaz, wynes: sti rozkaz, einen Spruch er: gehen lassen, weynos včiniti, 2) sich ergehen, spazieren, progiti se.
Ergeizen, vlakomiti, nalakomiti, zskrbiti, zstaupiti, naskrčiti.
Ergeizt, nalakomený, 2c.
Ergiebig, reichhaltig, als Stoff, Quelle, prostranný, hogný, ssi: roký, nosný.
Ergiebigkeit, f. prostrannost, hog: nost, f.
Ergießen, sich, rozliti se, wyliti se, wie ein Fluß, in einen andern, ljti se, über das Ufer, wodniti se, rozwodniti se, 2) in einen andern, wie in das Meer, wlj: ti, wléwati se, der Fluß ergießt sich in einen andern, řeka se wléwá, wpadá do druhé.
Ergießung, f. rozlitj, n. des Mee: res, powodeň, f. wodněnj, roz: wodněnj, n. in das Meer, in einen Fluß, wpád m. wpadá: nj, wlitj, litj, n.
Ergötzen, obweseliti, obweselowati, rozweseliti, obradowati, těssiti, s. Vergnügen. sich an etwas er: götzen, radowati, weseliti, tě: ssiti se z něčeho, nad něčjm, z něčeho, nad něčjm rozkoš, potěssenj, radost, ljbost mjti, obweselowati, obweseliti se s něčjm, kochati se w něčem, die Spiele ergötzen mich sehr, hry mne welice obweselugj, těssj, sich mit etwas ergötzen, něčjm se odweselowat, sich an Büchern ergötzen, s knihami se těssit, kniby sy libowati w nich se ko: chati, ljbost mjti, s. Erfreuen.
Ergötzen, das, rozkoš, ljbost, ra: dost, f. kochánj, obweselenj, n.
Ergötzlich, rozkossný.
Ergötzlichkeit, f. rozkoš, weselost, rozkossnost, f.
Ergötzung, f. obweselenj, n. roz: koš, ljbost, f, kochánj, n.
Ergreifen, chopiti, pochopiti, v: chopiti, vchwátiti, vchwátnau: ti, vchytiti, pochytiti, pog: mauti, vgmauti, popadati, po: chwátiti, chopiti se, die Waffen, zbraň vchwátiti, vchopiti, vtka: ti, zbraně se chopiti, einen bey der Hand, za ruku chopiti,

vcho:

uchopiti, pozmauti, popadnauti, chytiti, uchytiti, einen an einer Uebelthat, dopadnauti, zastihnauti, die Gelegenheit, přiležitost neopominauti, den Vorschlag, Rath ergreifen, podánj ugjti, přigjti, přiwzjti, chytiti se, chopiti se rady, die Flucht, na utjkánj se dáti, s rychlostj u radu wzýti, s wauškem se uoraditi, dáti se w koty; einen Stand, ein Gewerbe, chytiti se, chopiti se stawu, žiwnosti.

Ergrimmen, rozlstiti se, rozsápati se, popuditi se hněwem, rozpáliti, rozzlobiti, zapáliti, roznjtiti, unáhliti se, heftig, sehr, rozsteklitì se, rozgjtřiti se wzteklostj.

Ergrimmt, rozljcený, rozsápaný hněwem, roznjcený, zapalený.

Ergrübeln, wyhlaubati, wyskaumati.

Ergründen, wyzpytowati, wyskaumati, wystjhnauti, skaumati.

Ergründung, f. wyzpytowánj, wyskaumánj, wystjhnutj, n.

Erguß, s. Ergießung.

Erhaben, wysoký, wywýšený, ein etwas erhabener Ort, wyšsj, wywýšené mjsto, n. etwas erhaben, obwýšný, 2) erhabene Arbeit, wyzdwižené, wybigené djlo, n. erhabenes Bildwerk am Silber, rytina, f. 3) erhabene Hände, spiaté ruce, f. 4) erhabene Stimme, wysoký, wysoko zwučný hlas, m. 5) erhabene Schreibart, způsob psanj wysoký, m. 6) erhabene Seele, Denkungsart, duch zmužilý, m. mysl zmužilá, spanilá, spanilá dúmě, f. 7) erhabener Monarch, weliký mocnář, m. 8) erhabener Stand, Würde, wywýšený staw. m. důstogenstwj, n. erhaben, wie ein Gemälde, patrný, zřetedlný.

Erhabenheit, 1. des Orts, wysokost, wywýšenost, f. der Würde, wywýšenost, wýsost, důstogenstwj. der Denkungsart. der Schreibart, spanilost mysli, wysokost, wýsost w psanj, f.

Erhalten, zdržet, zadržet, zachytit, udržet, zastawit, das Kind wollte fallen, aber ich habe es erhalten, djtě padalo, gá gsem ho wssak zachytil, die Pferde rissen aus, und der Kutscher konnte sie kaum erhalten, koně utjkali, a kočj ge sotwa mohl udržet. 2) beschützen, zachowati, zadržeti, sein Vermögen, sein Leben, gměnj swé, seine Gesundheit, zdrawj swé, žiwobytj swe, žiwot swůg zachowati, ochrániti, sich erhalten, stehen bleiben, nicht umfallen, zdržeti se, zadržeti se, obdržeti se, udržeti se, 3) erlangen, obdržeti, dostati, dosáhnauti něco, dogjti nabyti něčeho, durch Bitten, Zwang, Zuflucht, etwas, dobyti, obdržeti, Lob erhalten, chwálu obdržeti, chwály dogjti, nabyti, chwály dosáhnauti, Geld, dostati penjze, wie Briefe, Nachricht, obdržeti, dostati psanj, zpráwu, den Sieg erhalten, wjtězstwj obdržeti, wjtězstwj dosáhnauti, dogjti, ein Haus, Gut, im guten Stande erhalten, dům, statek w dobrém stawu zachowat, sich in jemandes Gunst erhalten, w něčj přjzni se zachowat, sich in einem Amte, auřad zachowat, 4) ernähren, žiwiti, užiwiti, wyžiwowati, wyžiwiti, Er hat viele Leute zu erhalten, musý mnoho lidj žiwit, sich mit Kräutern und Wurzeln, bylinami a kořjnky se žiwit, užiwit, požiwit, Beute erhalten, kořisti dostat, Länder, země dostat, dobyt, eine abschlägige Antwort erhalten, odmrsstěnu být, ein Amt, Befehl, Gnade, dostati, obdržeti vřad (milosti dogjti.)

Erhalter, m. zachowatel, ochranitel, zdržowatel, m. 2) wyžiwitel, m.

Erhaltung, f. zachowánj, n. 2) wyžiwenj, n.

Erhandeln, wykupčiti.

Erhängen, oběsyti.

Erharten, hart werden, zatwrdnauti, twrdnauti, stwrdnauti, stwrditi, zatwrditi se, vtwrditi se, tuhnauti, stuhnauti, der Koth erhartet an der Sonne, bláto na sluncy tuhne, stuhne, 2) beweisen, stwrditi, potwrditi,

Erhärten, beweisen, bewähren, dodwrditi, dotwrzowati, doljčiti, stoličowati, twrditi, stwrditi, wrzowati.

Erhärtung, f. Bewährung, potwrzenj, dotwrzenj, doljčenj, twrzenj, (pewnost)

Erhaschen, polapiti, postihnauti, vchwátiti, vchwátnauti, einen Flüchtigen, poběhlce lapiti, polapiti, postihnauti, s. Erwischen.

Erheben, wyzdwihnauti, zdwjhati, zdwjhnauti, wyzdwihowati, pozdwihowati, zu Ehren erheben, w důstogenstwj wyzdwihnauti, pozdwihnauti, wywýssiti, powýssiti, hoch erheben, sehr loben, chwálami, chwálau wyzdwihowati, wynásseti až do nebe, wysoko wyzdwjhowati, wynásseti, wychwalowati, das Haupt, die Hand, hlawu ruku pozdwihnauti, wyzdwihnauti, ein Geschrey, Getöse erheben, křik, powik začit, začjnat, ztropit, tropit, Klage wider jemanden, žalobu podati, die Stimme, hlasu pozdwihnauti, Gelder haben, penjze bráti, wyzdwihnauti, die Gedanken, das Gemüth zu Gott, mysslenj, mysl k Bohu pozdwihnauti, sich erheben, brüsten, pochen, pychati, zpychat, pozdwihnauti, wyzdwihnauti se, wynásseti, pnauti, popnauti, wypnauti, wypinati se, es erhebt sich ein Gerücht, powěst

U

powstáwá, wzniká, es erhebt sich ein Ungewitter, powstáwá, nastáwá, wzniká bauř'a, es erhebt sich ein Krieg, wálka se zdwihá, strhá, nastawá, wzniká, der Rauch, Dampf, Staub erhebet sich, kauř, pára, prach wstupuge, wystupuge, wie die Wellen, zwjhagj se wlny, sich erheben, wie ein Hügel, Berg, wywstáwat, se wyskytat, sich wohin erheben, begeben, odebrat se, brát se, vbjrat se, eine lebhafte Farbe erhebt die todte, žiwá barwa očerstwuge mrtwau, ein Wind, wjtr se zdwihá, strhuge, powstáwá, dělá, ein Lerm, Streit, pokřik, rozbrog powstáwá, wzniká, nastáwá, in den Adelstand, s. Adeln.

Erheblich, důležitý, znamenitý, podstatný, sehr erhebliche Gründe, Ursachen, znamenité, důležité, podstatné, hodné důwody, přjčiny, náramné přjčiny.

Erheblichkeit, f. důležitost, f. eine Sache, von groser Erheblichkeit, wěc důležitá.

Erhebung, f. pozdwjženj, n. Erhebung der Stimme, pozdwiženj hlasu, n. zu Ehren, pozdwjženj, wyzdwiženj, n. 2) Preisung, wyzdwihowánj, wyzdwjženj, wynássenj chwálami, n. 3) Stolz, wyzdwjženj, wynássenj, wypjnánj, popjnánj se, n. in der Anatomie, wyzdwjženj, n. Erhebung der Malerey, patrnost, zřetedlnost. f.

Erheirathen, s. Erheyrathen.

Erheischen, žádati, es erheischt die Noth, potřeba káže, žádá, die Umstände erheischen es, okolič-nosti toho žádagj, tomu chtěgj, s. Erfordern.

Erheischung, f. žádánj, n. nach Erheischung der Sache, gak toho potřeba žádá.

Erheischungsfall, m. připad, čas potřeby.

Erheitern, wygasniti, gasniti, der Himmel erheitert sich wieder, zas se gasnj, wygasiuge, wybjrá.
Erheizen, dotopiti se; wytopiti.
Erhellen, zřegmé, patrné, wědomé býti, poznati se, es erhellet daraus, z toho se poznati může, z toho gest patrno, zřegmo.
Erhenken, oběsyti, poměsyti, sich erhenken, oběsyti se.
Erhenkt, adj. Erhenkter, oběssený, oběssenec, wiselec, m. erhenkt werden, oběssenu býti, w konopjch se zadusyti.
Erhenkung, f. oběssenj, n.
Erhitzen, hřjti, zhřjti, ohřiti, zhřjwati, zahřjt, wyhřjt, rozpálit, das Feuer erhitzet den Ofen, die Sonne die Erde, oheň zahřjwá kamna, slunce zemi, 2) sich erhitzen, durch eine heftige Bewegung; beim Weine, zahřiti, vhřiti se, sehr, zaholeti, zapáliti se, sich im Disputiren erhitzen, rozpáliti se whádánj, auf etwas erhitzt seyn, být do něčeho zapálený, dychtit, mřjt po něčem, oder, der Wein erhitzet mich zu sehr, wjno mne tuze rozpaluge, erhitztes Geblût, rozpálená krew.
Erhitzt, zahřitý, vhřitý; zapálený.
Erhitzung, f. zahřitj, vhřitj, zapálenj, n. zapařenj.
Erhöhen, powýssiti, powyssowati, zwýssiti, wywýssiti, z.B. ein Haus, (höher machen, jemanden, powýssiti, sich erhöhen, powyssowati, wywyssowati, wypjnati se, den Preis, zweyssiti, wyweyssiti cenu, die Furchen (im Ackerbau) zwýssit brázdy; weyssiti.
Erhöhung, f. powýssenj, wywýssenj; zwýssenj, n. powýssenost, f.
Erholen, sich, oddechnauti sobě, odtuchnauti sobě, (občerstwiti se) vom Schrecken, Erstaunen, Ohnmacht, okřáti, přigiti k sobě, zpamatowati se, vpamatowati se, er erholt sich, přichází k sobě, sich des Schadens an einer Person oder Sache erholen, sskodu nahraditi, von einer Krankheit, vzdrawiti se okřjwati, okřáti, občerstwiti, sýly nabyti, posyliti se, k sobě přigjti, spravwiti se, sich bey einem Raths erholen, poraditi se, radu bráti, wzýti snětým radu, požádati od někoho rady, sich erholen von einem Schaden, Verlust, von der Niederlage, zwztawiti se, zniknauti se, zpamatowati se.
Erholungsstunde, f. hodina k oddechu, f. občerstwenj, n.
Erhören, wyslyssti, wyslechnauti, vslyssti.
Erhörlich, wyslyssitedlný, vslyssitedlný.
Erhörung, f. wyslyssenj, wyslechnutj, vslyssenj, n.
Erhungern, hladem mřjti, vmřjti, zagjti, zahynauti, (pomřjti) sich erhungern, hladem se vmořit. erhungern lassen, vmořit hladem.
Erjagen, dohnati, dohoniti, doběhnauti.
Erinnern, zpomjnáti, zpomenaut, připomjnati, připomenauti, připamatowati, vpamatowati, ku paměti přiwesti, jemand an etwas, na něco zpomjnati, zpomenauti, připomenaut, připamatowati, něco někomu, ohne mein Erinnern, bez mého vpomjnánj, napomjnánj, etwas erinnern, připomenaut, zmjniti se o něčem, připominat, einen Schuldner erinnern, dlužnjka vpomjnat. 2) sich erinnern, zpomjnati, zpomenauti, připamatowati sobě, připomenauti, ku paměti sobě přiwesti, pomněti, rozpomenaut se, ich erinnere mich noch seiner Worte, od. an seine Worte, zpomjnám sy, vpamatugi se gessté na geho slowa, připomjnám sy gessté ge:

geho slowa, pamatugi sy geisste geho slowa, se na geho slowa, so viel ich mich erinnere, gakž pamatugi, gak se mně w paměti snáššj.

Erinnerlich machen, vpamatowati, připamatowati, na pamět vwésti, zpomenauti.

Erinnerung, f. zpomenutj, připomenutj, n. auf deine Erinnerung, na twé připomenutj, Erinnerung machen, připomjnati, 2) an jemanden, an etwas, Andenken, zpomjnánj, zpomenutj, pomnětj, n. památka, f.

Erkalten, wystydnauti, vstydnauti, stydnauti, wychladnauti, die Speisen erkalten, krmě stydnau, chladnau, ich erkalte, stydnu, od. chladnu, 3) wie der Eifer, die Liebe, der Fleiß, stydnauti, vstydnauti, ostydnauti, vtuchnauti, ochladnauti.

Erkälten, sich, nastydnauti, nastuditi se, er hat sich erkältet, nastydl, nastudil, zastudil se.

Erkältung, f. nastydnutj, nastuzenj, n. zastuzenj.

Erkannt, poznaný, poznalý.

Erkargen, vskaupiti, vskrbiti, vieles, naskrbiti, nalakomiti.

Erkaufen, kaupiti, mit Gelde, wykaupiti, wyplatiti.

Erkennen, was man noch nicht weis, vznati, ohledati, poznati, klar, deutlich erkennen, něco zřetelně, patrně poznat, eine Sache, seznati, wyrozuměti, srozuměti, ich erkannte an, od. in ihm einen gelehrten Mann, poznal, seznal, ohledal gsem, že gest včený muž, ohledal, seznal gsem ho býti včeným mužem, ich habe ihn gleich erkannt an seiner Stimme, gá ho hned poznal po řeči, (2 eines vom andern, rozeznati, poznati, die Schrift ist zu klein, ich kann sie nicht erkennen, písmo gest tuze drobné, nemohu to rozeznat. Gott aus seinen Werken erkennen, Boha z geho skutků poznat, erkannte Wahrheit, poznalá prawda, woran, woraus erkennst du das, počem, z čeho to poznáwáš, jemanden unter den Haufen, poznati, für etwas erklären, vznati, z. B. einen als König, Kristum für den Messias, vznati, vznáwati, für gelehrt, tüchtig, ehrlich, weise, nützlich, vznati, vznáwati za včeného, hodného, poctiwého, erkenne doch dein Glück, vzneg pak swé štěstj, sein Unrecht, seine Sünden, vznati swau křiwdu, winu, swé hřjchy, eines Höflichkeit, Wohlthat, vznati, vznáwati, imgl. etwas für recht, unrecht, billig, vznáwati za prawé, in einer Rechtssache gerichtlich erkennen, naleznti, za práwo nalezti, vznati, mezy stranami rozeznati, einen von weiten erkennen, zdaleka někoho poznati, zu erkennen geben, dáti na gewo, dáti znát, nawrcy, ponawrcy, daraus kann man es erkennen, z toho to může me poznati, seznati, porozuměti, z toho se může poznati, seznati, porozuměti, wyrozuměti.

Erkenntlich, das sich erkennen läßt, das man sehen kann, poznáuliwý, zřetedlný, widitedlný, patrný, ku poznánj, 2) dankbar, vznalý, wděčný.

Erkenntlichkeit, f. für die empfangene Wohlthaten, vznalost, wděčnost, f. vznánj, n.

Erkenntniß, f. poznánj, porozuměnj, n. poznalost, známost, f. von etwas Erkenntniß haben, o něčem, oder něčeho poznánj, známost míti, Erkenntniß geben, dáti známost, Erkenntniß seines Irrthums, seiner Schuld, Unfähigkeit, poznánj, vznánj bludu, winy, nedospělosti, n. Erkenntniß Gottes, poznalost Boha, f.

Erker, Arker, m. wykuk, weylenek, wýstupek, austupek, m. pawlak weysedka, f. (arkýř) m.

Erkiesen, s. Erwählen.
Erklärbar, wyložitedlný, k wyložení.
Erklären, wykládati, wyložiti, wyswětliti, ein Geheimniß, Gleichniß, einen Traum, Text, ein Wort, so oder so, wykládati, wyložiti, slowo tak neb tak wyložiti, eine dunkle Stelle im Buche, něco zatměleho z knihy wyswětlit, 2) wyhlásyti, wyřjcy, für unschuldig, tüchtig, würdig, za newinného, schopného, hodného wyhlásyti, prohlásyti, jemand zu seinem Erben, für seinen Freund, někoho za dědice, za přjtele wyhlásyt, einem Volk den Krieg, lidu wognu wyhlásyt, prohlásyt, einen in die Acht erklären, ze země wypowědjt, 3) sich erklären, ohlásyti se, prohlásyti se, hlásyti se, wygádřiti se, wygádrniti se, sich wozu erklären, prohlásyti se k něčemu, über etwas, zgewiti se, wygewiti se strany něčeho, wygewiti, wynesti swé zdánj, mjněnj o něčem, prohlásyt se, erklären sie sich deutlicher, powěd' zřegměgi, ec. 4) einen zum Aufseher, Bürgermeister, Befehlshaber, Besorger, za pozorowače, měsstanostu, poručnjka někoho prohlásyti, wyhlásyti.
Erklärer, m. wykladač, wykladatel, wyswětlitel, m.
Erklärung, f. wýklad, m. wykládánj, wyloženj, wyswětlenj, n. 2) die Erklärung in die Acht, wypowěženj ze země, die Erklärung in die Acht, wypowěženj, klatba, die Erklärung des Kriegs, wyhlassenj wogny, 3) Meynung, die man sagt, zgewenj, wygewenj, prohlássenj, n. ohlássenj, wygádřenj, wypowěděnj swého mjněnj, zdánj, seine Erklärung von sich geben, wynesti, wygewiti, zgewiti swé zdánj, dáti, wynesti na gewo swé mjněnj, prohlásyti se, s. Erklären, sich.
Erklecken, dostačiti, postačiti, postačowati, wystačiti, postihnauti.
Erklecklich, dostatečný, postačitedlný, es ist erklecklich genug, gest dostatečné, eine erkleckliche Summe, dostatečný počet, m.
Erklettern, wylezti, wydrápati, wyšaukati se.
Erklimmen, s Erklettern.
Erklingen, rozlihati se, rozlihnauti se, zaznjti.
Erklopfen, einen, doklepati, dotlaucy se někoho.
Erkochen, prowařiti.
Erkohren, s. Erwählt.
Erkranken, rozstonati se, roznemocy se, znemocněti, zchuraweti.
Erkrummen, ochromnauti, zchromnauti.
Erkühlen, wychladiti, sich, wychladiti se, 2) nastydnauti, nastuditi se.
Erkühlung, f. wychlazenj, n. 2) nastuzenj.
Erkühnen, sich, osměliti se, opowážiti se, du erkühnst dich etwas Großes, mnoho se opowažuges.
Erkühnen, das, osmělenj, opowáženj, n. smělost, opowážliwost, f.
Erkundigen, sich, um etwas, nach etwas, doptáwati, poptáwati, wyptáwati, wyzwjdati, wytazowati se na něco, bei jemand, na někom se wyptáwat, sich erkundigen lassen, dát, wzkázat se ptát.
Erkundigung, f. wyptáwánj, wyptánj, doptáwánj, dotazowánj, poptáwánj, n. wytazowánj.
Erlaben, s. Erquicken.
Erlahmen, ochromnauti, zchromnauti, chromnauti.
Erlahmung, ochromnutj, zochromnutj, n. chromota, f.
Erlangen, gelangen, zu etwas, obdržeti, dosáhnauti něco, dogjti, nabyti něčeho, durch Bitten, pro-

prosſenim, ſkrz prosbu obdrže=ti, wyprosyti, Ruhm, Lohn, chwálu obdržeti, chwály, odměny dogjti, chwálu dasáhnauti, odměnu dostati, Geld, Vermögen, peně; nabyti, penjze dostati, gměnj dosáhnauti, Gnade erlangen, milosti dogjt, milost obdržet, ein Amt, Dienst, vřad, ſlužbu dosáhnauti, obdržeti, dostati, vřadu, ſlužby dogjti, 2) erlangen, mit der Hand erreichen, oder mit Werfen, Schießen, dosáhnauti, Absicht, Zweck, ſ. Erreichen, Einholen.

Erlängern, ſ. Verlängern.

Erlaß, m. odpuſſtěnj, powolenj, prominutj, n.

Erlassen, einem etwas, daß er es nicht thun muß, odpuſtiti, powoliti, prominauti, etwas am Gelde erlassen, něco na penězých ſlewiti, die Pflicht, powinnost prominauti, die Strafe, die Schuld, die Sünde, pokutu, dluh, hřjch odpuſtiti, 2) einen des Eides erlassen, zproſtiti někoho přjsahy, 3) ein Schreiben an einen erlassen, pſanj na někoho odeſlati.

Erlassung, f. odpuſſtěnj, prominutj, powolenj, n. der Strafe, Schuld, Sünde, odpuſſtěnj, n. der Pflicht, prominutj, n. des Eides, zproſſtěnj, n.

Erlauben, dowoliti, powoliti, einem spazieren gehen erlauben, dowoliti, odpuſtiti někoho na procházku, er hat mir es erlaubt, dowolil mně to, ich erlaube dir zu mir zu kommen, dowolugi ti ke mně přigjt, erlauben Sie mir zu Ihnen zu kommen, dowolegj mi k nim přigjt, die Zeit erlaubt es nicht, čas toho netrpj, nepřipauſſtj.

Erlaubniß, f. dowolenj, n. odpuſt, m. Erlaubniß geben, dowolenj dáti.

Erlaucht, gasný, oſwjcený, ſup. nejgasněgſſj.

Erlauern, wyčjhati, dočjhati ſe, jemand erlauern, wyčjhati, wy=páſti, přepáſti někoho.

Erlaufen, jemand, dohoniti někoho, doběhnauti, ſich etwas, wyběhati ſobě něco.

Erkäutern, wyſwětliti, m

Erläuterung, f. wyſwětlenj, n. zřetel, m. zur größeren Erläuterung, pro wětſſj zřetel.

Erläuterer, m. wyſwětlitel.

Erle, f. wolſſe, f. von Erlen, wolſſowý.

Erleben, dočkati, dočkati ſe, eine Zeit, dočkati čaſu, Freude an seinen Kindern, dočkati radoſti na ſwých dětech, od. ze ſwých dětj ſe dočkat, habe ich das erleben müssen? muſyl ſem ſe toho dočkat? wenn ich es nur erlebe, geſtli gen toho do=čkám, was für schlechte Zeiten erleben wir, gaké zlých čaſů ſmo ſe dočkali.

Erledigen, wyſwoboditi, wyproſtiti, eine Stelle, oſwoboditi.

Erlediger, m. wyſwoboditel, m.

Erledigt, wyſwobozený, wyproſſtěný; oſwobozený.

Erledigung, f. wyſwobozenj, wyproſſtěnj, n. einer Stelle, oſwobozenj mjſta, n.

Erlegen, tödten, porazyti, powrhnauti, zabiti, die Feinde, nepřátely porážeti, zabjgeti, Geld, ſkládati penjze, ſložiti, einen Ochsen mit dem Hammer, palicý wola porážeti, porazyti, zabiti.

Erlegung, f. Tödtung, porážka, f. poraženj, zabjgenj, zabitj, n. des Geldes, ſkládánj, ſloženj peněz, n.

Erleichtern, die Mühe, vlewiti, vlehčiti, polehčiti, zlehčiti, oblehčiti, lehčiti, odlehčiti práce, den Weg, ceſtu vlehčiti, oblehčiti, die Last, břemena vmenſſiti, vlehčiti, den Leib, žiwotu vlehčiti, žiwot oblehčiti.

Erleichterung, f. vlehčenj, polehčenj, vlewenj, oblehčenj, n. des Mühlsteins, lehčidlo, n.
Erleiden, strpěti, snésti, nicht zu erleiden, nestrpitedlný, nesnesitedlný.
Erlenwald, m. wolšowj, n. wolšowý les.
Erlernen, etwas, navčiti, znavčiti se něčemu, ein Handwerk erlernen, wyvčit se (dovčit se) řemesla.
Erlernung, f. navčenj, znavčenj, wyvčenj, n.
Erlesen, wybrati, zwoliti, obrati, was haben sie mir unter diesen Stücken erlesen, co mi z toho wybrali?
Erlesung, f. wybránj, zwolenj, obránj, n.
Erleuchten, einen Ort, oswěcowati, oswětiti, oswjtiti, obgasniti, wygasniti, die Sonne erleuchtet den Mond, slunce oswěcuge měsýc; den Verstand, obgasniti, wygasniti, erleuchtet von Gott, oswjcený, erleuchteter Verstand, oswjcený, wygasněný rozum, m.
Erleuchtung, f. oswjcenj, obgasněnj, wygasněnj, n. 2) oswětlenj.
Erleuchtete Zeiten, oswjcenj, wygasněnj časowé.
Erliegen, hynauti, zhynauti, unter der Last, padnauti, kleknauti pod břemenem, krank werden, do nemocy, w nemoc padnauti.
Erlogen, selhaný, es ist erlogen, gelž.
Erlöschen, zhasnauti, hasnauti, vhasnauti, 2) wie eine Schrift, ein Geschlecht, Stamm, wyhynaut, wymřjt, pohynaut, 2) verschwinden, zminauti, zmjzeti
Erlöschung, f. zhasšenj, zhasnutj, n
Erlösen, wyswoboditi, wyprostiti, aus dem Gefängniße, z wězenj wyswoboditi, wyprostiti, von der Knechtschaft, z poroby, ze služebnosti wymocy, wyswoboditi, wyprostiti, poroby zprostiti, 2) wie Christus, wykaupiti.
Erlöser, m. wyprostitel, wyswoboditel, zprostitel, m. göttlicher, wykupitel, m.
Erlösung, f. wyprosstěnj, wyswobozenj, zprossťenj, n. 2) wykaupenj, n.
Erlustigen, obweseliti, rozweseliti, sich an etwas, na něčem rozkoš mjti, weseliti se z něčeho.
Erlustigung, f. obweselenj, rozweselenj, n. kochánj.
Ermahnen, napomjnati, napomenauti, nabádati, um die Schuld, 2) vpomjnati.
Ermahner, m. napominač, napominatel, nabadač, nabádatel, 2) vpominač, vpominatel, m.
Ermahnung, f. napomjnánj, napomenutj, nabádánj, n. wýstraha, f. 2) vpomjnánj; eine kleine, napomenutíčko, n.
Ermangeln, Mangel seyn, nedostáwati se, ich werde nicht ermangeln es zu thun, nepominu toho, nichts ermangeln lassen, nedati w ničem scházeti.
Ermangelung, f. Mangel, nedostatek, vbytek, m.
Ermannen, sich zmužiti se, einen, srdce, mysl někomu dodati, přidati.
Ermatten, vnawiti, 2) matt werden, vnawiti se, vstáti.
Ermattung, f. vnawenj, vstánj, n.
Ermel, m. rukáw, m.
Ermessen, domysliti se, porozuměti, po něčem hádati, potah bráti, es ist leicht zu ermessen, lehce se může domysliti, lehce se může hádati, porozuměti.
Ermessen, das, domyšlenj, hádánj, n. potah, m, meines Ermessens, dle mého domeyšlenj, hádánj.
Ermorden, zabiti.
Ermordung, f. zabitj, n.
Ermüden, k vstánj přiwesti, vnawiti, vhnati, zemdliti, vmdliti, die Kräfte, sýly vmdliti, zem:

zemdliti, die Geduld, trpěliwost vmdliti, sich ermüden, vnawit, vhnat se, zemdlit se, vmdlit se, jemand mit vielen Bitten, někoho mnohými prosbami obtěžowat, 2) neut. vstáti, vnawiti se, vhnati se, zemdleti, vmdleti, durch Arbeit, pracý schwátiti, vpachtiti se, vpracowati se, zemdliti, zmožiti se.

Ermüdet, vstalý, vnawený, vnawilý, zemdlený, durch Arbeit, pracý zemdlený, zmožený, schwácený

Ermüdung, f. vstánj, vnawenj, n. vmdlenj, zemdlenj, n.

Ermuntern, zu etwas, zbuditi, probuditi, probuzowati, zbuzowati, wzbuzowati, ponaukati k něčemu, das Gemüth, mysl wyrazyti, powyrazyti, 2) einen aus dem Schlafe, buditi, zbuditi, probuditi, wyrazyti ze sna, einen Trägen zur Arbeit, zum Fleiß, wzbudit leniwého k prácy, k pilnosti, das Herz zur Andacht, srdce k pobožnosti probudit, probuzowat, wzbuzowat, wzbudit, 3) munter, lustig machen, wie der Wein die Geister (aufmuntern) občerstwiti, obweseliti, wyrazyti, občerstwiti.

Ermunterung, f. wzbuzenj, wzbuzowánj, ponaukánj, n. probuzenj, zu etwas durch Worte, wzbuzowánj, nabádánj, n. aus dem Schlafe, zbuzenj, probuzenj, wyraženj ze sna, n. Vergnügen, wyraženj, občerstwenj, obweselenj, n. občerstwenj.

Ernähren, žiwiti, obžiwiti, wyžiwiti, wžiwiti, die Kinder durch Ammen, krmiti, sich mit Arbeiten ernähren, pracý žiwiti se, Gott ernährt uns alle, Bůh nás wssecky žiwj, das Vieh, chowati.

Ernährer, m. žiwitel, m. obžiwitel.

Ernährerinn, f. žiwitelkyně, obžiwitelkyně, f.

Ernährung, f. žiwenj, obžiwenj, wyžiwenj, wžiwenj, (obžiwa, f.) des Kindes durch eine Amme, krmenj, n. des Viehs, chowánj, n.

Erndte, f. žeň, žetj, n. klizenj obilj, n. vor der Erndte, před žněmi, die Erndte ist fehl geschlagen, málo se sklidilo.

Erndten, 1) kliditi; žiti, sekati, es ist dies Jahr wenig geerndtet worden, letos se málo sklidilo, požalo, wie du säest so wirst du auch erndten, co naseges to žjt budess, 2) wžit, dogjt něčeho, Freuden, Beyfall, Ruhm erndten, wžit radosti, dogjt radosti, pochwaly, slávy.

Ernennen, gmenowati; vstanowiti, vstawiti, einen Tag, položiti, gmenowati, vložiti, vstanowiti, sročiti den, k gistému dni sročiti, zum Gesandten, Befehlshaber, vstanowiti, gmenowati wyslancem, poručnjkem, wyhlásyti za wyslance, poručnjka.

Ernennung, f. gmenowánj, b) vstanowenj, wyhlássenj, n.

Erneuern, obnowiti, ein Gebäude, stawenj obnowiti, opráwiti.

Erneuerung, f. obnowenj, n. obnowa, f. eines Gebäudes, obnowenj, oprawenj domu, n. obnowa, oprawa stawenj někakého, f.

Erniedrigen, njžiti, ponjžiti, snjžiti, den Preis, cenu zlehčiti, zmenssiti, sich, kořiti, pokořiti, njžiti, snjžiti, ponjžiti, ponjžowati, snižowati se, ponjžiti, einen Stolzen, pokořiti pyssného, pokorného vdělati, ponjžiti, snjžiti, rohy mu srazyti.

Erniedrigung, f. eines Vornehmen aus Höflichkeit, ponjženost, f. ponjženj se, n. snjženj, n. zu meiner großen Erniedrigung, k

mému

mému welkému snjženj, ponjženj · niederträchtige, njzkost, f. njzké o sobě smýsslenj, n.

Ernst, m. Wahrheit, nicht Scherz, nicht Verstellung, oprawdowost, přjsnost, wážnost, f. im Ernste, oprawdowě, oprawdu, Ernst machen aus etwas, prawdu z něčeho dělati, im Ernste sagen, reden, meynen, oprawdu, oprawdowě mluwiti, powjdati, mysliti, es wird Ernst, gest wěc opradowá, nde to o prawdu, oprawdowě, es ist mein wahrer, rechter Ernst, myslim oprawdu, oprawdowě, mit allem Ernst, se wssj oprawdowostj, 2) Ernst im Gesichte, Bezeugen, přjsnost, zmužilost, wážnost, f.

Ernst, ernsthaft, ernstlich, nicht verstellt, nicht scherzhaft, oprawdowý, oprawdu wážný, eifrig, přjsný, ernsthaftes Bezeugen, přjsnost, zmužilost, wážnost, f. ein ernsthafter, gesetzter Mensch, přjsný, zmužilý, wážný člowěk, ernsthaftes Gesichte, Miene, přjsný, wážný, zmužilý obličeg, m. přjsné, zmužilé wzezřenj, n. ernsthaftes Gesicht machen, přjsně, zmužile, wážně, oprawdowě hleděti, ernsthaftes Gespräch, přjsné rozmlauwánj, n. ernsthaftes Gefecht, přjsná půtka, f. ernsthafte Dinge, přjsné, oprawdowé wěcy, f.

Ernsthaft, ernstlich, adv. ohne Scherz, oprawdowě, oprawdu, gesetzt, přjsně, wážně, zmužile, eifrig, oprawdowě, přjsně, finster, verdrüßlich, přjsně, zasmussile, sich ernstlich bezeugen, přjsně, wážně sobě wésti, se chowati.

Ernsthaftigkeit, f. oprawdowost, přjsnost, zmužilost, wážnost, f.

Ernte, s. Aernte.

Ernten, s. Aernten.

Eroberer, m. wybogowatel, m.

Erobern, wybogowati, dobýwati, dobyti, zmocniti se, eine Stadt mit Sturm, sturmem, mocý města dobyti, viele Städte, Länder, zdobýwati mnoho měst, zemj.

Eroberung, f. wybogowánj, dobytj, n. 2) bey Frauenzimmern, zabýwka, f. Eroberungen machen, zabýwky dobýwky činiti.

Eröffnen, odewřjti, odemknauti, einen Brief, psanj otewřjti, den Ball, Aktus, Feyerlichkeit, das Theater, otewřjti, einem etwas, wygewiti, zgewiti, eine Ader, ein Geschwör, das Testament, wie die Erde, Fugen, odewřjti, od. otewřjti.

Eröffnung, f. das Aufmachen, odewřenj, n. odemknutj, n. des Balls, Theaters, odewřenj, n. Bekanntmachung, wygewenj, zgewenj, n. des Testaments, odewřenj, n.

Erörtern, erklären, wykládati, wyložiti, 2) bestimmen, entscheiden, dokládati, doložiti.

Erörterung, f. wykládánj, wyloženj, n. wýklad, m. 2) doloženj, n.

Erpicht, auf etwas, eifrig, střelený, bauchnutý do něčeho, auf etwas erpicht seyn, střeleným, bauchnutým býti do něčeho, žádostiw být něčeho, dychtět, taužit po něčem.

Erpressen, wytlačiti, wyceditì, wydřjti, wymocti, Gelder, penjze wydřjti, Thränen, slze wynutiti, wyceditì z oči.

Erpressung, f. wytlačenj, wycezenj, wydřenj, n.

Erquicken, občerstwiti, očerstwiti, frisches Wasser erquicket einen Durstigen, ein kühles Lüftchen einen Ermüdeten, der Regen das Land, čerstwá woda občerstwuge (očerstwuge) žjzniwého, chladný wětřjk zemdleného, dessť zem, sich, se, okřáti.

Erquickt, občerſtwený, očerſtwený.
Erquickung, f. očerſtwenj, občerſtwenj, n.
Errathen, vhodnauti, pohodnauti, du haſt es errathen, vhodl ſy.
Errathen, das, Errathung, vhodnutj, pohodnutj, n.
Erregen, wzbuditi, způſobiti, ſtropiti, Krieg erregen, wálku způſobiti, ſwéſti, zbuditi, zdwihnauti, ztropiti, Aufruhr, Unruhe erregen, bauřku, nepokog, tropiti, ſtropiti, zdwihnauti, ein Schmerz, boleſt půſobiti, způſobiti, včiniti, ein Gelächter, ſmjch ſtřápati, způſobiti, ſtropiti, k ſmjchu přiweſti.
Erregung, f. wzbuzenj, způſobenj, ſtropenj, n. eines Aufruhrs, ſtropenj, zdwiženj bauře, n.
Erreichen, wohin, woran reichen, langen, zu etwas langen, reichen, doſáhnauti, (něco oder něčeho,) ſeine Abſicht, Zweck, das Ziel, cýle, konce doſáhnauti, dogjti, doſtjhnauti, den Wunſch, žádoſti doſáhnauti, žádoſti ſwé dogjti, die Stadt, dogjti měſto, doſtjhnauti měſto, do měſta dogjti, (ſe doſtati) den Haven, doplaut k přjſtawu, mit Mühe einen Ort, dogjti někam, einen im Gehen auf dem Wege, dogjti, doſtjhnauti někoho, dohoniti, im Laufen, doběhnauti, dohoniti někoho, w běhu doſtjhnauti, dohoniti; im Reiten, Fahren, dogeti někoho, dohoniti, doſtjhnauti někoho, die Rache Gottes wird ihn gewiß erreichen, pomſtě Božj neugde, pomſta Božj ho doſtjhne, zachwátj, das Ziel erreichen, an daſſelbe kommen, k cyli dogjt, den Gipfel des Berges erreichen, na wrch hory wygjt, dogjt, etwas mit der Hand, doſáhnauti, mit Werfen, dohoditi, mit Schießen, mit dem Gewehr, doſtřeliti, jemandes Gelehrſamkeit, Geſchicklichkeit, z. B. in der Malerey erreichen, ihm gleichkommen, někoho doſáhnauti, ein Alter, wěk doſáhnauti, wěku dogjti, er hat das 90. Jahr erreicht, doſſel dewadeſáti let.
Erretten, ochrániti, zachowati, wyproſtiti, wyſwoboditi, einen aus der Gefahr erretten, někoho z nebezpečenſtwj wyproſtiti, wychwátiti, zachowati od nebezpečenſtwj, ochrániti, wyſwoboditi, er hat mich von dem Tode errettet, od ſmrti mne wyſwobodil, ich errettete ihm das Leben, žiwot ſem mu zachowal.
Erretter, m. ochránce, zachowatel, wyproſtitel, m. ochranitel.
Errettung, f. ochrana, f. ochráněnj, zachowánj, wyproſſtěnj, n.
Errichten, wyzdwihnauti, wyſtawěti, wzdělati, poſtawiti, zřjditi.
Errichtung, f. wyzdwiženj, wyſtawenj, wzdělánj, poſtawenj, n. des Friedens, vdělánj, způſobenj, zřjzenj pokoge, mjru.
Erringen, dobyti, dobýwati, er hat ſein Stückchen Brod mit ſauerm Schweiße errungen, ſwůg kus chleba krwawě ſobě dobyl, dotřel ſe chleba těžce.
Erröthen, čerwenati ſe, rdjti ſe, peyřiti ſe, začerwenati ſe, zardjti ſe, zapeyřiti ſe, zakohautit, kohautit ſe, ich erröthe, peyřjm, rdjm ſe, erröthen machen, k zarděnj přiweſti.
Erröthen, das, Erröthung, začerwenánj, zarděnj, zapeyřenj, n. zardělost, f.
Errufen, einen, dowolati ſe někoho, ich kann ihn nicht errufen, nemohu ſe ho dowolati.
Erſättigen, naſytiti, nakrmiti.
Erſättigt, naſycený, nakrmený.
Erſättigung, f. naſycenj, nakrmenj, n.

Ersatz, m. náhrada, nahrazenj, s. Ersetzung.
Ersaufen, toriti se, vtopiti se, potopiti, tonauti, zaliti se vtonauti, wenn ihrer mehrere sind, ztonauti, ztopiti se, vtonauti, vtoriti se, in Wollüsten, w rozkossech se pohřiziti, tonauti.
Ersäufen, vtopiti, ein Thier, einen Menschen, sich selbst ersäufen, howado, člowěka, sebe samého vtopit, zalit, mehrere, ztopit.
Erschaffen, stwořiti, twořiti, Gott hat die Welt erschaffen, Bůh stwořil swět, sich selbst etwas, das nicht ist, als Worte, twořiti slowa.
Erschaffung, f. stwořenj, n. seit Erschaffung der Welt, od stwořenj swěta.
Erschallen, zazniti, zazwuřeti, rozlihatise, die Trompete erscholl, trauba zaznkla, powzněla, zazwučela, wie ein Gerücht, rozhlásyti se, rozgiti se, na swětlo wynikuauti, wypuknauti, seine Stimme ist erschollen, zazněl geho hlas, sein Ruhm ist erschollen, geho sláwa se roznesla, das Geschrey ist erschollen, roztessel se hláhol, powik, powěst wznikla, roznesla se, rozessla se
Erschallung, f. zazněnj, zazwučenj, n. 2) Ausbreitung, Gerücht, Nachricht, hláhol, m. powěst, f.
Erscheinen, sich sehen lassen, vkázati se, widjnu býti, spatřowati se, es ist ein Komet erschienen, vkázala se hwězda s ocasem, hervorkommen, wygiti, zgewiti se, gewiti se, im Druck erscheinen, w tisku wygiti, 2) vor dem Gericht, vor dem Richter, oder sonst vor jemand erscheinen, dáti se nagiti před práwem, před saudcem, přigjti, předstaupiti, postawiti se, dostawiti se před práwo, před někým, an dem bestimmten Tag, w vrčitý den se dáti nagjti, vor dem Richterstuhle Kristi, vor Gottes Gericht, přigiti, postawiti se před stolicy Krystae bei einer Hochzeit, in einer Versammlung erscheinen, na swadbu, do shromážděnj přigiti, na swadbě, w shromažděnj se dát nagjt, schämst du dich nicht so auf der Gasse zu erscheinen, nestydjss je tak na vlicy gjt, wygjt, wie ein Geist, Gespenst, ein Verstorbener, zgewiti se, vkázati se, der Tag, die Zeit erscheint, den, čas nastáwá, přicházý.
Erscheinung, f. am Himmel, in der Luft, vkaz, m. widěnj, n. 2) ein Gesicht, zgewenj, widěnj, n. vkaz, m. Erscheinung eines Geistes, zgewenj ducha, n. 3) Erscheinung des Tages, vděnj, n. Kristi, zgewenj Krysta, n. vor Gerichte, stánj, postawenj se před práwo, n, bey einer Versammlung in der Kirche, přigitj, n. přjchod, m. wenn man schon da ist, přjtomnost, f. bey seiner Erscheinung, v geho přjtomnosti, was vor eine Erscheinung ? co za widěnj? co za vkaz? Erscheinungen haben, mjti zgewenj.
Erschienen, zgewený.
Erschießen, zastřeliti, mit einem Pfeile, ssjpem, střelau promrsstiti, prohoditi, zastřeliti, mit einer Kugel, kulkau zastřeliti, zabiti, dáti kulkau.
Erschinden, (nadřjti) von einem etwas, wydřjti na někom něco.
Erschlaffen, oslabiti, 2) schlaff werden, slabnauti, oslabnauti, zmrtwět.
Erschlaffung, f. oslablost, zmrtwělost, mrtwost, f.
Erschlagen, zabiti; vtlaucy, einen Fuchs, Wolf erschlagen, wlka, lissku vtlaucy, zabiti (kygem) einen Menschen (tödten, zabiti. s. Tödten, 2) von einem einstürzenden Hause erschlagen werden, od bořicýho se domu zabitu býti, viele erschlagen, pobiti, vom

Don:

Donner erschlagen werden, od hromu zabitu byti.
Erschlagen, adj. zabitý.
Erschlagung, f. zabitj, n.
Erschlappen, f. Schlapp werden.
Erschleichen, wlauditi se, wluzowati se, einen, přilauditi, wlauditi se k někomu, etwas, vlauditi, wylauditi něco, eine Erbschaft, wlauditi se do (w) dědictwj.
Erschleichung, f. wlauzenj, wluzowánj, n.
Erschmeicheln, wylahoditi, wypochlebiti, pochlebenstwjm, lahodnostj wylauditi, wylichotiti.
Erschnappen, polapiti, speyznauti, popadnauti, zu erschnappen suchen, bleděti něco polapiti.
Erschöpfen, wywážiti, wyprázdniti, wytráwiti, die Kräfte, sýlu, moc odnjti, wyssáti, syly zbawiti, sich, wytráwiti, wytenčiti, wyssáti se, im Schreiben, omdleti, omdléwati, wyprázdniti, se, das Wasser, wywážiti, einen Begriff eines Wortes, in oder mit einem Ausdruck, wyrazyti docela, etwas durch Arbeit erschöpfen, přemáhati, něco, s. überspannen, übertreiben, die Börse ist erschöpft, wyssákl, wyssákl, wyprahl pytljk, sáček.
Erschrecken einen, act. strassiti, přestrassiti, zastrassiti, lekati, leknauti, děsyti, zděsyti, vleknauti někoho, heftig, wyděsyti, poděsyti, zhrozyti, oděsyti, předěsyti, vleknauti, 2) erschreckt werden, neut. Schrecken empfinden, haben, strassiti se, lekati se, děsyti se, vleknauti se, leknauti se, zděsyti, předěsyti, wyděsyti, zhrozyti se, ich habe Ihnen eine traurige Nachricht zu bringen, aber erschrecken Sie nicht, nesu gim smutné poselstwj, ale nelekagj se, sie sehen ganz erschrocken aus, gsau celj, wssecky zděssenj, poděssenj, vlekanj, vor einem Geschreie, Gespenste, vor einem rauschenden Blatte erschrecken, křiku, strassidla, chrestiwého listu se lekat, děsyt, vleknaut.
Erschrecken. das, hrůza, f. zděssenj, n. leknutj, vžas, m. vzasnutjm.
Erschrecklich, hrozný, strassliwý.
Erschrecklich, adv. hrozně, strassliwě.
Erschreckt, erschrocken, zděssený, předěssený, přestrassený, vlekly.
Erschrepen. dokřičeti s, etwas, wy.
Erschrocken, s. Erschrecken.
Erschrockenheit, f. vleknutj, leknutj, vžásnutj, n. vžaslost, f. vžas m.
Erschüttern, třásti, třjsti ztřásti, zatřásti, potřásti, ztřjsti, zklátiti, zwiklati, erschüttert werden, Schrecken haben, drkotati, otřásti, zatřásti se strachem, hrůzau, die Erde wurde erschüttert, zem se potřásla.
Erschütterung, f. ztřesenj, otřesenj, n.
Erschwarzen, zčernati.
Erschweren, obtjžiti, obtěžowati, přitjžiti.
Erschwerung, f. obtjžnost, f. obtjženj, n.
Erschwinden, erschwingen, die Unkosten, autraty podniknauti, niknauti, zastaupiti.
Ersehen, poznati, seznati, aus dem Schreiben ersehen, z psanj poznati, seznati, porozuměti, srozuměti, wyrozuměti, hieraus ist zu ersehen, z toho se může poznati, seine Gelegenheit ersehen, swau přjležitost vwiděti, vzřjti, das Ende ist nicht zu ersehen, fu koncy se nemůže prozřjti, 2) wozu ersehen, auslesen, erwählen, vznati, 3) was hast du an ihm ersehen? co sy na něm widěl? vhljdal?
Ersessen auf etwas, s. Erpicht.
Ersetzen, was fehlt, dosaditi, doložiti, doplniti, 2) eines andern Stelle ersetzen, někoho na něčj místo dosadit, vsadit, das Verlohrne, nahraditi, wynahraditi, die Auslagen, die

Ko-

Kosten, den Schaden, nahraditi, wynahraditi, was man ersetzen kann, nahraditedlný, den Abgang, Mangel, dosaditi, doplniti, dostawiti, nedostatek, die verlohrne Kräfte, doplniti.

Ersetzung, f. Ersatz, dosazenj, dostawenj: n. důstawek, m. doplněnj, n. 2) des Schadens, der Kösten, náhrada, f, nahrazenj, wynahrazenj, n. des Mangels, Abgangs, důstawek, důkladek, m. doplněnj, n.

Erseufzen, etwas, wyželeti, s. Seufzen.

Ersingen, mit Singen verdienen, wyzpjwati.

Ersinnen, smysliti, zamysliti, wymysliti.

Ersinnlich, mysliteblný, smysliteblný, alles nur ersinnliche, nač se gen pomysliti může, auf alle ersinnliche Weise, na wssemožný způsob.

Ersinnung, f. smysslenj, n. smyssienka, f.

Ersoffen, vtopený, potopený, ztopený, vtonulý, ztonulý. 2) in der Wollust, im Laster seyn, w rozkossi, w neprawosti pohřjženým býti.

Ersonnen, smyssleny, wymyssleny, zamyssleny,

Ersparen, sammeln, sich zusammensammeln, naspořiti, vspořiti, vstřádati, nastřádati, vskaupiti, vskrbiti, vschrániti, pijchowati, nachowati, vchowati, vskrowniti, nicht geben dürfen, behalten, vspořiti, nicht brauchen, vspořitl, an seinem Maule, hubě vtrhnauti, das Ersparte, přjchowek, m.

Ersparung, f. naspořenj, vspořenj, nastřádánj, vskrowněnj, vstřádánj, vschráněnj, n.

Erspielen, durch das Spielen gewinnen, wyhrati.

Erspinnen, wypřásti, wypřjsti sobě.

Ersprießlich, prospěssný, platný.

Ersprießlichkeit. f. prospěssnost, platnost, f.

Erst, erstlich, neyprw, 1 neyprwé, erst hat er mich geschmäht, hernach mich ausgelacht, neyprw mi lál, pak se mi wysmál, 2) sprwu, neyprw, ich wußte erst wenig davon, hernach aber erfuhr ich es völlig, sprwu sem málo o tom wěděl, pak sem to ale tak nálezi zwěděl, b) předně, 2) eben vor einer kleiner Weile, teprw, jetzt merke ich es erst, nynj teprw to pozorugi, er ist erst gekommen, teprw přissel, erst übers Jahr, teprw za rok, Morgen erst, zeytra teprw, 3) nun, itzt erst, nynj teprw, práwě ted, 4) zu erst, dřjw, dřjwe, prw, prwé, Laß mich erst essen, hernach wollen wir gehen, dřjw, (prw) se musým nagjst, pak pugdeme, er hat es erst nicht geglaubt, dřjw tomu newěřil, er soll zuerst aus dem Bette aufstehen, dřjw má z postele wstáti, möchte ich doch erst zu Hause seyn, kdybych se gen prw, dřjw domu dostal, es schlägt erst vier, teprw čtyry bigau, (gj) er ist erst 16 Jahr, 16 let mu teprw ge.

Erstarren, zkřehnauti, křehnauti, ztuhnauti, zmrtwěti, zdřeweněti, ztrnauti, wie ein Glied, zmrtwěti, 2) erstaunen, trnauti, ztrnauti, zdřeweněti, zmrtwěti.

Erstarrt, vor Kälte, zkřehlý, překřehlý, 2) erstaunt, ztrnulý.

Erstarrung, f. zkřehnutj, zmrtwenj, zdřeweněnj, n. mrtwost, f. 1) Erstaunen, ztrnutj, trnutj, zdřeweněnj, n. zmrtwělost, f.

Erstatten, nahraditi, wynahraditi, 2) Bericht abstatten, zpráwu dáti, dodati, přinesti.

Erstattung, f. Ersetzung, náhrada f. nahrazenj, wynahrazenj, n.

2)

2) des Berichtes, zprawy dánj, přinesenj, n.

Erstaunen, vstrnauti, vžasnauti se, děsyti se, zděsyti se, zvrnauti, erstaunend machen, zděsyti, poděsyti, wyděsyti, ich erstaune über die großen Schätze, vstrnu, vžásnu se nad těmi welikými poklady, nemohu se welikým pokladům nadiwit, (wynadiwit) man muß erstaunen, wenn man es hört, vžasne se, vstrne člowěk, zhrezý se když to slyssj.

Erstaunen, das, děsenj, vžasnutj, n. vžas, m. vžaslost, f. zum Erstaunen, k vžasu, ku podiwu, in Erstaunen setzen, strachem zděsyti.

Erstaunend, erstaunlich, přehrozný, hrozný, adv. hrozně, přehrozně.

Erste, der, die, das, prwnj, zum ersten, fürs erste, předně, neyprw, předkem, am ersten, neyprwé, neyprw, neydřjw, gieb ihm am ersten zu trinken, dey mu neyprwé (neydřjw) pjt, wer am ersten kommt, kdo neyprw přjgde, die ersten in der Ordnung, přednj, von der ersten Kindheit an, od prwnj mladosti, vom ersten bis zum letzten, od prwnjho až do poslednjho, das erste das beste, cokoli, gakýkoli, cokoliwěk, gakýkoli wěk, ich will ihn an den ersten besten verkaufen, komu koli ho prodám.

Erstechen, probodnauti, probůsti, propichnauti, prohnati, propjsiti: protknauti, prokláti, zakláti, völlig, dobůsti.

Erstechung, f. probodnutj, propjchnutj, n.

Ersteigen, den Berg, die Mauern, wylezti, wlezti na wrch, na zdě, in Belagerungen, die Burg das Schloß, die Mauern ersteigen, zlezei, ztecy hrad, zdě, ein Schiff, do lodj wgjti, wstaupiti, das Bette ersteigen, na lůže wstaupiti, wlezti.

Ersteigung, f. wlezenj, wstaupenj, n. einer Burg, zteknutj, zlezenj, n.

Erstenmal, zum erstenmal, poneyprw.

Ersterben, zemřjti.

Erstgebohrner, m. prworozený, prworozenec. m.

Erstgeburt, f. prworozenstwj, prworozenj, n. prworozenost, f.

Erstgeschaffen, prwo stwořený.

Ersticken, act. dusyti, vdusyti, zadusyti, das Feuer, den Aufruhr gleich in der Geburt, im Anfang, vdusyti, 2) Ersticken, neut. vdusyti se, zadusyti se, vdáwiti se, im Rauche, im Wasser, kaufem, wodau se zadusyt, zalknaut se, an einem Kerne, peckau se vdáwit, zadáwit, von meh. zdusyti, zdáwiti se.

Erstickt, vdussený, zadussený, zalklý, zadchlý.

Erstickung, f. vdusenj, zadusenj, zadchnutj, n.

Erstlich, prw, neyprw, dřjw, předkem, předně, (neydřjw) neyprwé.

Erstlinge, plu. prwotiny, f.

Erstochen, probodnutý, propichnutý, prohnaný, protknutý, proklaný, zakláný.

Erstrecken, roztáhnauti, roztahowati, 2) sich erstrecken, wztahowati se, wie die Kräfte, Vermögen, postačowati, wie weit erstreckt sich seine Fähigkeit, dalekoli geho schopnost sáhá, se wztahuge?

Erstreiten, wybogowati, vor Gerichte, wyhádati, einen Satz im Disputiren, dokázati.

Erstummen, s. Verstummen.

Erstürmen, s. Erobern.

Ersuch, m. požádánj, n. žádost, f.

Ersuchen, einen, požádati, dožádati.

Ersuchen, das, požádánj, dožádánj, n. auf sein Ersuchen, na geho požádánj, dožádánj.

Ertappen, dopadnauti, popadnauti, lapiti, polapiti, postihnauti (zastihnauti) über etwas, w něčem, na něčem, einen in der Lüge, Rede, dopadnauti, popadnauti we lži, w řeči, ich habe ihn auf einer Lüge ertappt, we lži sem ho postihl, dopadl.

Ertappt, dopadnutý, popadnutý, postižený, zastjžený.

Ertappung, f. dopadnutj, popadnutj, postjženj, zastjženj, n.

Ertheilen, uděliti, poděliti, poskytnauti, poskytati, einem einen Rath, rady poskytnauti, uděliti, dodati, dáti, Antwort, Bescheid, odpowěď dáti, Befehl ertheilen, rozkaz dáti, wydati, včiniti.

Ertheilung, f. udělenj, n. des Befehls, rozkazu dánj, wydánj, včiněnj, n.

Ertödten, s. Tödten.

Ertönen, zazniti, wenig, powzniti.

Ertrag, m. Nutzen, Nutzung, weyděleк, m. weynos, m.

Ertragen, snésti, snássetí, strpěti, s. Aushalten, allein, selbst die Last, vnesti.

Erträglich, snesytedlný.

Erträglichkeit, f. snesytedlnost, snásseliwost, f.

Ertragung, f, snássenj, n. 2) vnesenj, n.

Ertränken, topiti, vtopiti, ztopit, Saat, Getreide, wytopiti, s. Ersäufen.

Ertreten, zasslápnauti, zasslápiti, zasslapati.

Ertrinken, vtopit se, topit se, er ist im Fluße ertrunken, w řece se vtopil., wie ein Dorf, Land, Feld, zatopit se, potopit se, Ertrunkene Dörfer, zatopené wsy.

Erübrigen, vshromážditi, vstřádati, nastřádati, nachowati. Zeit erübrigen, času sy vstraniti.

Ertrotzen, wyzdorowati, (wyzpurniti) zpurnosti, skrze zpurnost wymocy, dobyti, dokázati sobě, (wytrucowati.

Erwachen, procýtiti, procytnauti, probuditi se, ze sna se probrati, protrhnauti, 2) von dem Tode, wstát z mrtwých, alle Gläubiger sind erwacht, wssickni wěřitelé se pozdwihli.

Erwachsen, heranwachsen, dorostati, wyrostati, odrostati, dospjwati, wyspjwati, wěkem růsti, w gonáka zrůsti, poodrůsti, herauswachsen, wzrůsti, entstehen, wie Schaden, Vortheil, wyplýwati, wzrůsti.

Erwachsen, adj. dorostlý, odrostlý, wyrostlý, zrostlý, poodrostlý, dospělý, wyspělý, das erwachsene Alter, dospělý wěk, m. erwachsener Junge, zrostlý, dorostlý, wytáhlý chlapjk (zrostljk, m.)

Erwägen, s. Erwegen.

Erwägung, s. Erwegung.

Erwählen, s. Erwehlen.

Erwärmen, zahřjt, zahřjwat, ohřjt.

Erwärmen, das, zahřitj, zahřjwánj, n.

Erwarmen, ohřjti, zahřjti se, zahřjwati se; rozhřjti se.

Erwarten, očekáwati, čekati, ich kann ihn nicht erwarten, nemohu se ho dočkati, endlich habe ich ihn doch erwartet, předce sem se ho dočkal, kannst du es nicht erwarten, coš se nedočkáš, eines Ankunft erwarten, něčjho přjssti očekáwat, wir erwarten ihn schon seit gestern, giž od wčereyssjho wečera ho čekáme, sie erwartet ihre Niederkunft alle Stunden, každau chwili se čeká, (do kauta) ich erwarte Briefe, psanj očekáwám, das hätte ich von dir nicht erwartet, toho bych se byl nenadál, toho bych se nebyl od tebe nadál,

žál, nebyl bych to očekáwal, man muß die Zeit erwarten, musý se času čekat, (sčekat)

Erwartung, f. čekánj, očekáwánj, n.

Erwecken, vom Schlafe, probuditi, buditi, zbuditi, ze sna probuditi, ze spanj wyrazyt, protrhnauti, wyburcowati, von Todten, zbuditi z mrtwých, wzkřjsyti, 2) erregen, als Aufruhr, Unruhe, pozdwiženj tropiti, wzbuditi baužku, nepokog tropiti, stropiti, způsobiti, zbuditi, zdwihnauti, Freude, Schmerz, radost, bolest způsobiti, včiniti, das Herz zur Tugend, srdce k ctnosti wzbuditi, Durst erwecken, žjzen způsobiti, die Speise erwecket Durst, po té krmi chce se pjt.

Erweckung, f. wzbuzenj, probuzenj, n. 2) vom Tode, wzkřjšenj, zbuzenj z mrtwých, n.

Erwegen, etwas, wážiti, powážiti, powažowati, vwažowati, vwážiti, rozwážiti, rozwažowati, w mysli přemjtati, rozgjmati, rozmjtati, rozbjrati w hlawě, na wáhu bráti, erwäge es nur, gen to rozwaž, powaž (sy)

Erwegung, f. vwáženj, powáženj, n. powážliwost, f. in Erwegung ziehen, na vwáženj, na powáženj, na wáhu bráti, wzjti, bráti.

Erwehlen, erwählen, wywoliti, zwoliti, obrati.

Erwehlung, f. wywolenj, zwolenj, obránj, n. an Kindesstatt, za syna zwolenj, zaljbenj, n.

Erwehnen, zmjniti se, dokládati, připomjnati, wyčjtati.

Erwehnung, f. zmjnka, f. připomenutj, wyčjtánj, n. Erwehnung thun, zmjnku dělati, činiti.

Erwehren, sich einer Sache, vbrániti, obrániti se, něčemu, ich kann mich seiner nicht erwehren, nemohu se mu vbrániti, er konnte sich des Hungers, Schlafes nicht erwehren, nemohl hlad, spanj zahnat, přemoct, od spanj se zdržet, se spanj vbránit.

Erweichen, obměkčiti, odměkčiti, změkčiti, eines Herz, rozwlažiti, obměkčiti, oblomiti něčj srdce, 2) besänftigen, obměkčiti, oblomiti.

Erweichung, f. obměkčenj, odměkčenj, změkčenj, des Herzens, rozwlaženj, obměkčenj, oblomenj srdce, 2) Besänftigung, obměkčenj, oblomenj, n.

Erweinen, wyplakati.

Erweis, m. Erweisung, důkaz, m. s. Beweis.

Erweisen, darthun, prokázati, dokázati, dowesti, dolíčiti, 2) seine Schuldigkeit, konati swau powinnost, einem eine Ehre, Achtung, čest někomu prokázati, včtiwost, sšetrnost k někomu prokázati, někomu prokázati, sich als einen Freund, přjtelem se prokázati, dokázati, propůgčiti, sich männlich, tapfer, mužem se dokázati, vdatně sy wésti, als einen Gelehrten, včeným se prokázati, vkázati, Wohlthaten, Höflichkeiten erweisen, dobrodinj, zdwořilost prowkázati, einen Gefallen, Dienste wděk včiniti, službu prokázati, einem Treue erweisen, wěrnost k někomu zachowati, Barmherzigkeit, milosrdenstwj wykonati.

Erweislichkeit, f. dokazatedlnost, důwodnost, f.

Erweislich, důwodný, dokazatedlný.

Erweisung, f. dokázánj, n. eines Dienstes, prokázánj, n. der Ehre, prokázánj, n. Benehmung, propůgčenj.

Erweitern, ausdehnen, rozssjřiti, na různo kázati, zdelssiti, die Grenzen, meze rozssjřiti, ein

Gebäude, Zimmer, rozssjřiti, zwětssiti, nadwětssiti, přiwětssiti, zdelssiti, ein Kleid, zdelssiti.

Erweiterung, f. der Grenzen, rozssjřenj, zdelssenj, n.

Erwerb, m. nadbytek, nabytek, wýdělek, m.

Erwerben, nabyti, nabýwati, dobyti, dobýwati, wydělati, Ehre, cti nabyti, čest sy způsobiti, zgednati, cti dogjti.

Erwerbung, f. nabytj, n. dobytj, wydělánj, n.

Erwerbungsmittel, n. prostředek k weydělku, k nabytku, k nabytj.

Erwiedern, antworten, opáčiti, odpowědjti, 2) vergelten, odměniti.

Erwiederung, f. Vergeltung, odměna, f. odměněnj, n.

Erwiesen, dokázaný, prokázaný.

Erwinden lassen, an etwas, ssetřiti, er läßt es an seinem Fleiße nie erwinden, nedá scházeti na pilnosti, nelenuge sy, pilnosti nessetřj. 2) s. erkühnen.

Erwirken, etwas zu Wege bringen, wypůsobiti, wygednati, zgednat, wymocy něco.

Erwirthschaften, vhospodařiti, přihospodařiti, viel, nahospodařiti.

Erwischen, chopiti, vchopiti, polapiti, lapiti, postihnauti, dopadnauti, vchytiti, vchwátnauti, popadnauti, chopiti se něčeho. was fallen will, zachytiti, vchytiti, einen Flüchtigen, chopiti, polapiti, postihnauti, chwatnauti, eine Braut, ein Amt, eine Krankheit, newěstu popadnauti, nemoc dostati, nemoc sobě vhonit, vtržit, auřadu se dotřjt, dopjdit, eine Beute erwischen, kořist popadnauti, vhoniti, jemand auf einer Lüge, we lžj postihnauti, dopadnauti.

Erwogen, powážený, vwážený.

Erworben, nabytý, dobytý.

Erwuchern, wylichwiti.

Erwünscht, žádaucý, žádaný, adv. žádaně.

Erwürgen, erdrosseln, vsskrtiti, zasskrtiti, sskrtiti; vdáwiti, zadáwiti, dáwiti, lezteres meist von Thieren, von mehreren, podáwiti, der Wolf hat viele erwürgt, wlk mnoho podáwil, zadáwil, der Fuchs hat sich im Garne erwürgt, lisska se w tenetě zasskrtila, einen Dieben am Galgen erwürgen, zloděge na ssibenicy zasskrtit, 2) ein Huhn, slepicy zařezat, krk gi podřezat.

Erwürger, m. vsskrtitel, vdáwitel, m.

Erwürgt, vsskrcený, zasskrcený, vom Thiere, vdáwený, zadáwený.

Erwürgung, f. vsskrcenj, zasskrcenj, n. von Thieren, vdáwenj, zadáwenj, n.

Erz, n. Erzt, kow, m. ruda, měď f. vom Erzte, rudowý, kowowý, vieles, rudj, n. das Erzt suchen, nachgraben, kutiti, rudu hledati, dobýwati, scheiden, pregtowati, waschen, propjrat.

Erz, als eine unzertrennliche Vorsylbe vor andern Wörtern bedeutet das Vornehmste, oder Vorzüglichste, Erhabenste, Beste, dagegen in der Zusammensetzung, mit schimpflichen Wörtern das Aergste, Schlimmste, in der jenigen Art, welches das Hauptwort anzeiget, und wird in Böhmischen gemeiniglich, insonderheit aber in Titulaturen unvermeidlich durch arcy ausgedruckt.

Erzader, f. rudnj pramen, m. klufta, f.

Erzbauung, f Bau, hor těženj, n. (pawunk)

Erzählen, s. Erzehlen.

Erzbetrüger, m. arcypodwodnjk, m.
Erzbischof, m. arcybiskup. m.
Erzbischöflich, arcybiskupský.
Erzbischofthum, n. Erzbisthum, arcybiskupstwj, n.
Erzböse, neyhorssj.
Erzbösewicht, m. arcynessľechetnjk, m.
Erzdieb, m. arcyzloděg, m. prazloděg. m.
Erzengel, m. archanděl, m.
Erzflegel, m. arcyneżdwořák, m
Erzführer, m. pacholek rudnj, m
Erzgeizhals, m. stuchljk. m.
Erzgestöcke, n kheň rudy., sběhnutj mnoho rud, n.
Erzgrube, f. dol, m. důl kowowý, rudnj.
Erzherzog, m, arcyknjže, n. arcyweywoda, m,
Erzherzoglich, arcyknjžecý, arcyweywodský.
Erzherzoginn, f. arcykněžna, f. arcyweywodkyně, f.
Erzherzogthum, n, arcyknjžetstwj, arcyweywodstwj, n.
Erzheuchler, m. arcypokrytec, m.
Erzkanzler, m. arcykanclýř, m.
Erzketzer, m. arcykacýř, m
Erzlügner, m. lhář nad lháře, m.
Erznarr, m. blázen nad blázny, m.
Erzpriester, m. arcykněz, m.
Erzschelm, m. arcyssělma, hlawnj ssibal, m.
Erzräuber, m. arcylaupežnjk, m.
Erzscheider, m. pregtýř, m.
Erzschlacken, rozsskwarky, trusky, trusy rudnj,
Erzstuf, kus rudy.
Erzvater, m. arcyotec, m,
Erzverläumder, m. arcywtrhač, m.
Erzwäscher, m. sslichýř, m.
Erzzäufer, m. arcywadič, m.
Erzehlen, powjdati, wyprawowati, rozpráwěti, djti, powěditi, wyprawiti, nacheinander, einzelne Sachen, Umstände, Namen, Ursachen, wyčjtati, pořádně wyprawowati, Fabeln, Geschichten erzehlen, básně, přjběhy powjdati, wyprawowati, (rozpráwěti
Erzehler, m. powidač, wyprawowatel, rozprawitel, m.
Erzehlung, f. powjdačka, pohádka, rozpráwka. f. wyprawowánj, n. 2) powjdánj, n.
Erzeigen, vkázati, okázati, dokázati, prokázati, propůgčiti, einem Dienst erzeigen, službu někomu prokázati, sich gut, willig erzeigen, dobrotiwým se prokázati, propůgčiti, sich gegen einen freundlich, als Freund, přjwětiwě, gakožto přjtel se prokázati, vkázat se přjtelem, se propůgčiti, vkázat, že přjtel gest, vkázati se gakožto přjtel, dokázat, vkázat se přjtelem, Ehre, Wohlthaten, čest, dobrodinj prokázati, prokázati.
Erzeigen, das, prokázánj, prokázánj, propůgčenj, n.
Erzeugen, ploditi, zploditi, roditi, porodití, sich, roditi se, narodití se, zroditi se. 2) s. Hervorbringen.
Erzeuger, m. rodič, roditel, m.
Erzeugt, zplozený, zrozený.
Erzeugung, f. plozenj, zplozenj, (rozenj,) (porozenj n.) porod m. 2) s. Hervorbringung.
Erziehen, vtáhnauti, die Pferde können den Wagen nicht erziehen, koně nemohau wozu vtáhnaut, 2) Kinder, chowati, wychowati, odchowati, zwésti, pěstowati, wypěstowati, ein Kind djtě wyhljdati, odchowati, wychowati, er ist da gebohren und erzogen, on gest tam narozen y wychowán, ich habe ihn erzogen, gá ho wychowal.
Erzieher, m. chowatel, wychowatel, pěstaun, odchowatel, m.
Erziehung, f. chowánj, wychowánj, wyhljdánj, odchowánj, zwedenj, pěstowánj, pěstaunstwo, n. Erziehung haben, wychowánj, zwedenj mjti, Erziehung geben, wychowánj dáti.
Erzielen, s. Erlangen.

Erzittern, zatřásti, ztřásti, zatkjsti, potřásti se.
Erzkammer, f. bechyně, f.
Erzkauf, m. kupowánj rud, n.
Erzkaufer, m. rudokupec, rudnj kupec, m.
Erzogen, wohl, schlecht, wychowaný, dobře, sspatně, zwedený, nezwedený.
Erzrauber, m arcylaupežnjk, m.
Erzreicher Gang, cauk bohatý, rudnj, m.
Erzkuf, kus rudy.
Erzscheider, m. pregrýř, m.
Erzschlacken, pl. rozsskwarky, trusky.
Erzverräther, m. arcyzrádce, m.
Erzwascher, m. sslichýř, m.
Erzwerk, n. kow, m. wsseliká ruda, f.
Erzürnen, jemanden, act. rozhněwati, rozzlobiti, hněwati, popuditi k hněwu, 2) neut. sich, rozhněwati se, rozzlobiti se, popuditi se hněwem, der sich leicht erzürnet, popudliwý, prchlý, hněwliwý, snadný k rozhněwánj.
Erzürnt, rozhněwaný, rozzlobený, popuzený.
Erzwingen, wynutiti, wymocti, wynutkati, wytlačiti.
Es, ein Wörtlein, das im Böhmischen ausgelassen wird, als: es regnet, prssj, es trägt sich zu, přihází se, es gebührt sich nicht, neslussj, es hat das Ansehen, podobá se, es kann nicht jeder ein Rath werden, nemůže kazdý radau býti, es sey wenn es wolle, nechť gest to kdy chce, es sind Briefe gekommen, přissla psanj, es wundert mich, diwjm se, es ärgert mich, mrzý mne.
Es, auf den Würfeln, Blatte, gedno oko, n. eš, tauš, m. Es, zwey Es auf der Karte, auf den Würfeln, tauš, m. fünf Es, žiž, m.
Esche, f. Eschenbaum, ein Baum, gesen, m. 2) ein Fisch, lipan, kwětowoň, m.
Eschen, gesenowý.
Eschenlauchkraut. n. křiwatec, m.
Eschenwurz, f. třewdawa falessná, f.
Esel, m. osel, m. ein junger Esel, oslík, oslíček, m. oslátko, n. ein wilder, diwoký, lesnj osel, m. vom Esel, oslicý, oslowý, wie ein Esel schreyen, řechtati, řičeti, zum Esel werden, zoslowatěti.
Eselchen, n. Eselein, oslík, oslíček, m. oslátko, n.
Eselhaft, oslowský.
Eselhüter, m. oslář, m.
Eselskopf, m. oslowá, oslowská hlawa, 2) ein dummer Mensch, hňup, m. osel, m.
Eselskrone, f. oslowá, oslowská koruna, f.
Eselinn, f. oslice, f.
Eselmühle, f. samotjžný mleyn, m.
Eseln, arbeiten, mezkowati, gako mezek pracowati.
Eselohren, plu. oslicý, oslowé vssi, f. im Buche, vssi, wrásky.
Eseltreiber, m. oslák, oslař, oslohonec, saumar, m. honák oslů, pohonec oslowý.
Espe, f. Espenbaum, osyka, f. 2) topol, m. von Espen, osykowý; topolowý.
Espenlaub, n. topolowý list.
Espenwald, m. osykowý les, m.
Esse, f. Aesse, wyhně, wyheň, f. 2) Feueresse, dýmnjk, m.
Essenkehrer, m. kominjk, m.
Essen, speisen, gjsti, etwas weniges, málo pogjsti, das ist nicht zu essen, to nenj k gjdlu, to se nemůže gjst, zu Essen taugen, býti k gjdlu, k snědku, k gedenj, zu Mittag essen, obědowati, zu Abend, wečeřeti.
Essen, das, Speise, gjdlo, n. krmě, f. Essen und Trinken, gjdlo a pitj, sich des Essens enthalten, zdržeti se od gjdla, zum Essen, k gjdlu, vom Essen aufstehn, od gjdla wstáti.

Essende Waare, wěc k gjdlu, f.
Essenszeit, f. čas k gjdlu, m.
Esser, m. gedjk, gjdák, gjdce, m.
Eßbar, k gjdlu, das Brod ist nicht eßbar, ten chléb nenj k gjdlu, nenj toho chleba možná gjst, er hat kaum das liebe Brod zu essen, sotwa se božjho chleba nagj, was haben sie zu essen, co magj k gjdlu, er hat nichts zu essen, nemá co gjst, wir haben gegessen und getrunken, nagedli gsme se y napili, sich satt essen an etwas, nagjsti se něčeho.
Eßgemach, n. gjstba, f. wečeřadlo, n.
Eßig, m. ocet, m. zu Eßig werden, octěti, zoctěti, (zrosolowatěti)
Eßighändler, m. Eßigkrämer, octář, m.
Eßigkrug, m. octnj, na ocet džbán, m.
Eßlust, f. chuť k gjdlu, f.
Eßsaal, f. Eßgemach.
Eßwaare, f. pokrm, m. krmě, f. pokrmná wěc, f.
Estrich, m. Aestrich, podlaha, f. Estrich schlagen, podlahu dlážiti, 2) Rohrboden, strop, m.
Etliche, několik, někteřj.
Etlichemal, několikrát.
Etlichermaßen, někak, někakým způsobem, poněkud.
Etwa, etwann, snad, wenn es etwa nöthig seyn sollte, kdyby toho snad bylo potřebj, 2) někdy, kdy, wenn sie auch etwann einen guten Einfall hat, gestli gi kdy co maudrého napadne, es ist kein Mensch, der nicht einmal fehlen sollte, nenj člowěka, aby někdy nechybil, 3) as, asy, es ist etwa eine halbe Stunde, gest as půl hodiny.
Etwaig, etwanig, někaký.
Etwas, něco, nětco, (co) etwas weniger, něco méně, mjně, es steckt etwas dahinter, něco w tom wězý, habt ihr etwas zu essen, zu — máteli co k gjdlu, co — Sage niemand etwas davon, žádnému nic o tom neřikeg, etwas zu süß, zu sauer, zu viel, drobet sladký, kyselý, mnoho.
Etzen, f. Aetzen.
Evangelium, n. čtenj, ewangelium, m.
Evangelisch, Ewangelický.
Evangelisch, ewangelicky.
Evangelist, m. dobrozwěst, m. Ewangelista, m.
Euer, wásse, eure Hoheit, wásse wywýssenost, euerwegen, pro wás, eurig, wassinec, m.
Eurig, wassinský, der eurige (Mann) wáš, der eurige Beweis, wáš, wassinský důwod.
Eule, f. sowa, t.
Eulenspiegel, m. sowj zrcadlo, 2) ssibal, kopa, ssasek.
Euter, n. weymě, wemeno, n. eines Schweines, swinské wemeno, wýmě, n.
Eutericht, voller Euter, wemenatý.
Ewig, wěčný, ewigdauernd, wěčně trwalý.
Ewig, adv. wěčně, na wěky.
Ewigkeit, f. wěčnost, f. wěky wěků.
Ewiglich, f. Ewig.
Exempel, n. Beyspiel, přjklad, f. Beyspiel.
Exemplarisch, přjkladný, f. Musterhaft.
Ey, conj. ay, ag.
Ey, Ei, das, wegce, n. weyce, Eyer legen, wegce nest, snest, ein kleines, wagjčko, n. frisches, čerstwé wegce, verlegenes, ssezelé, zastaralé, nasedlé, natuchlé wegce, n. Ochsenaug, smažené, gesetztes, sazené, eingerührtes, michané, verlohrnes, ztra-

cené, faules, shnilé, smradlawé, hartgesottenes, na twrdo wařené, weiches oder lindes, na měko, střebj wegce, n. stinkendes, pukawec, Eyer im Schmalz, na másle sazené, von Ey, aus Ey, wagečný, wagečnj.

Eyd, Eid, m. přjsaha, f. ablegen, přjsahu složiti, einem abnehmen, nechati někoho přisahati, auf etwas Eid thun, přjsahu na něco složiti, udělati, an Eydes statt, přjsežný, falscher Eyd, křiwá přisaha, der ihn thut, křiwý přjsežnjk, křiwopřjsežnjk, přjsahy russitel, m. falschen Eyd thun, falessně, křiwě přisahati, přjsahu russiti.

Eydam, m. besser Eidam, zeť, muž, manžel dcery, m.

Eydechse, m. Eydax, m. Eidechse, f. gesstěr, gesstěrka, f. had we Wlassjch, m.

Eydlich, přjsežně, s přjsahau.

Eydgenossen, plu. Ssweycarowé, m.

Eydgenossenschaft, f. Sswеycarstwo, n.

Eydschwur, f. Eyd.

Eyerbrod, n. chléb wagečný, wagečnj.

Eyerdotter, m. žlautek wagečný, m.

Eyerdütte, f. s. Eyerring.

Eyerkanzel, swjtek z wagec, wagečný.

Eyerfladen, m. Eyerkasche, kasse z wagec, f. wagečnjk, m.

Eyerhaut, f. wagečná, wagečnj mázdra, f.

Eyerklar, s. Eyerweiß.

Eyerkuchen, m. swjtek, wagečnjk, m.

Eyerlegend, kwočný, co wegce nese.

Eyermilch, f. wegce na máslo sazená, twaroh, m. syřenj, posyřenj, osednutj, n. sedlina, f.

Eyerring, m. Eyerdütte, wagečnjk, m.

Eyeröl, n. oleg z wagec.

Eyerschale, f. sskořápka wagečná, wagečnj, sskořjpka, sskořepina, lusstina, f.

Eyerstock, m. wagečnjk, m.

Eyerweiß, n. bjlek, m. (wagečný)

Eyförmig, gako wegce oblý.

Eyland, n. ostrow m.

Eylein, n. wagečko, wagjčko, n.

Eymer, Eimer, m. zum Wasser am Brunnen, okow, m. nádoba, kteraužwodu wážj, f. zum Bier, Wein, wědro, n. zum Getreide, korčák, m.

Eyweiß, s. Eyerweiß,

F.

Fabel, f. báseň, bágka, smysslenka, f.

Fabelhaft, básniwý, (básnotwárný) adv. básniwě, (básnotwárně)

Fabelhans, m. powidač, bágkář, m.

Fabeln, Mährchen erzehlen, básniti, bágiti, powjdati.

Fabelschreiber, m. spisowatel, skladatel básnj, bágek, m.

Fabelwerk, n. básně, bágky, f. pl.

Fabrik, f. djlna, djlnice, f.

Fach, n. Schronk, přjhrada, přjhrádka, police, f. in Fächer getheilt, zpořádaný, w přjhrady zpořádaný, 2) jemandes Fach, Amt, Geschäft, Werk, práce, wěc, f. djlo, n. das ist sein Fach, to gest geho wěc, in jemandes Fach einschlagen, do něčj wěcy patřiti, padati.

Fachbogen, des Hütters, stéla, f.

Fächeln, fächern, foukowati.

Fächlein, n. přjhrádka, polička, f.

Fächer, m. wohánka, f. Für die Sonne, wádrle, n. wégra, f.
Fackel, f. pochodné, nočnice, f. (fakule)
Fackelträger, m. pochodnjk, swětlonoš, m.
Faden, m. nit, f. ein kleiner, nitka, f. einen Faden durch die Nadel ziehen, prostčiti nit skrze gehlu, gehlu nawlecy, nawljknauti, 2) Faden, Gespinst, přjze, f. přiedeno, n. 3) ein Maaß, Klafter, ssňůrowá mjra, f. prowázek, m. 4) sein Leben hängt an einem Faden, žiwot geho wisý na nitce, 5) sie werden schwerlich einen guten Faden zusammenspinnen, zřjdka co dobrého mezy sebau sosnugj, sp etau, vtkagj.
Fadenleiter, m. nabjrák, wodič nit, m.
Fädchen, n. nitka, f.
Fähe, f. Fege, žebrowna, f.
Fähig, überhaupt, schopný, (chopný)
Fähigkeit, f. schopnost, f.
Fahl, plawý, gilowatý, wosskožlutý.
Fahlgelb, wosskožlutý, plawý, gilowatý, zšýnalý.
Fahne, f. praporec, m. korauhew, korauhwe, f.
Fähnchen, f. Fähnlein.
Fähnlein, n. Fähnchen, praporeček, m. korauhwička, f.
Fähnrich, m. praporečnjk, korauhewnjk, m. korauhewný pán, die Fähnriche insgesammt, korauhewnictwo, n. (praporečnictwo, n.
Fahnenschwörung, f. přjsaha k praporcy, praporečná, f.
Fahnenjunker, m. praporečnj, korauhewnj pacholjk, m.
Fahlbel, m. Pferd, kuň plawý.
Fährde, f. Fährte.
Fähre, f. prám, přjwoznj lod, f. eine kleine, pramice, f. 2) přiwoz, m.
Fährgeld, n. přjwoznè, n. plat od přjwozu, přjwoznj penjz, m.
Fährmann, m. přjwozný, přjwoznjk, m.
Fahren, auf dem Wagen, nent. wezti se, (na woze,) geti, oft, wozyti se, gezditi, er pflegt mit 6 Pferden zu fahren, wozý se, gezdj ssesti, auf dem Schiffe, auf dem Meere, Wasser, na lodj, po moři, po wodě geti, wezti se, gezditi, se progeti, hineinfahren, wgeti, heraus, wygeti, davon, odgeti, spazieren fahren, na procházku geti, gefahren kommen, mit 4 Pferden, čtyřmi koňmi přigeti, irre fahren, zagižděti, zageti, sich müde fahren, vgeti se, von dem Ufer, Lande auf die hohe See fahren, od země, od břehu na moře odgeti, 2) fahren lassen, etwas z. B. das Spiel, den Gewinnst, pustiti, vpustiti, nechati, mimo sebe pustiti, tak nechati, laß es fahren, nech toho tak, Worte fahren lassen, slowa wypustiti, die Gelegenheit fahren lassen, přjležitost obmesskati, přiležitost, opominauti, pominauti, aus der Hand fahren lassen, z rukau pustiti, wypustiti, vpustiti, den Nutzen fahren lassen, vžitek opustiti, den Rath, radu zawřhnauti, opustiti, die Sorge, zbýti, zhostiti se starosti, starost mimo sebe pustiti, den Zorn fahren laßen, od hněwu pustiti, pustiti, vpustiti, hněw mimo sebe pustiti, 3) in die Haare, in das Maul, in die Schüssel mit der Hand, do wlasů, do huby, do misy sáhnauti, wgeti, 4) nach dem Degen, po kordu hmátnauti, sáhati, 5) mit der Hand auf dem Tische hin und her fahren, rukau po stole gezdit, (6 vor Schrecken zurückfahren, trhnaut sebau strachem, aus dem

Bette fahren, z postele wysko-čit, die Axt ist vom Stiele gefahren, sekera z topořjčka se smekla, der Strick fuhr mir aus der Hand, prowaz se mně z ruky wymkl, wohl oder übel, bei oder mit einer Sache fahren, něčjm sy dobře neb zle pochodit, poslaužit, act. wezti, (plawiti) wozyti, reisende Waaren auf einem Schiff fahren, pocestné zbožj přes řeku wezit, wozyt, přewezt, přewážet, přeplawit, Fremde nach Dresden, přjchozý do Drážďan wezt, ost, (wozyti) fahren lernen, gezdit se učit, der Fuhrmann fahrt gut, wozka dobře gede, wer fährt uns, kdo nás poweze, Holz in die Stadt fahren, dřjwj do města wezt, wozyt, aus dem Geleise, z kolege wygeti.

Fahren, das, gezděnj, wozenj, n. gizda, f. des Wagens, Schiffes, getj, n. der Waaren, der Fremden, wezenj (wozenj. n.)

Fahrenkraut, n, kapradj, n. ein Ort wo Fahrenkraut wächst, kapradisstě, n.

Fahrlässig, rozmařilý, liknawý, lhosteyný, s. Nachlässig.

Fahrlässigkeit, f. rozmařilost. liknawost, lhosteynost, f. s. Nachlässigkeit.

Fahrleis, n. koleg, m.

Faarlohn, m. powozujho, wozky mzda, f.

Fahrschiff, n přjwozná lodj, f.

Fahrt, f. gizda, f. gezd, m.

Fährte, f des Wildes, stopa, f.

Fahrweg, m Fahrstrasse, auwoz, m. auwoznj, wozowá, woznj cesta, f.

Fahrzeug, n wsselikeré lodj, kleine Fahrzeuge, lodky, lodičky, f.

Falk, m. Falke, sokol, m. ein weißer, bělozor, bjlý sokol, davon, sokolowý.

Falkaune, f. falkonet, m.

Fall, m. das Fallen eines Menschen oder Viehes, pád, aupad, m. padnutj, vpadnutj, n. 2) eines Hauses, pád, m. obořenj, osutj, n. sutina, f. 3) der Erde, zpukánj, zsedánj země, n. 4) des Flusses, spád, m. 5) Zufall, přjpad, přjpadek, m. přjpadnost, náhoda, nahodilost, f. ein betrübter Fall, smutná přjhoda, f. 6) Schändung, pád, m. eine zum Fall bringen, pannu ku pádu přiwesti, zprzniti, zmrhati, 7) Fall der ersten Eltern, pád prwnjch rodičů, m. 8) ich setze den Fall, dám ten přjklad, připustjm to, auf alle Fälle, na wssecky přjhody, hier ist das der Fall, zde gest ta wěc, zde gest ta přjpadnost.

Fallbrücke, f. zdwihacý, wysutý most, m.

Falle, f. past, pletka, f. sklon, m. ljčka, f. 2) an der Thüre, klička, f. 3) jemanden eine Falle stellen, past poljknauti, naljknauti, nastražiti na někoho, zálohu dělati, lečky strojiti, léčiti, in der Anatomie, dwjřka, im Schloß, střelka, f.

Fällen, bořiti, zbořiti, Holz, Bäume fällen, dřjwj, stromowj sstjpati, kálati, podtjnati, raubati, das Wild fällen, zwěř střjleti, powaliti, einen Baum, den Feind fällen, strom, nepřjtele porazyt, z den Anker fällen, kotwicy vwrcy, ein Urtheil über, von etwas, rozsudek činiti, včiniti, wynesti, wynássti, wyřjcy ortel, wydati o něčem, ein Frauenzimmer fällen, pannu zmrhati, zmrsknauti, s. Entscheiden.

Fallen, zu Boden, wie ein Mensch, Vieh, padati, padnauti, vpadnauti, zwráceti, zwrátiti, zkáceti se, wie etwas schweres zu Boden, in Wasser, von der Höhe, padati, padnauti, spadnauti, das Wasser fällt, woda padá,

dá, opadáwá, spadáwá, über den Haufen fallen, zwrátiti, zkáceti se, in die Augen fallen, do očj padati, in das Land, do země wpadnauti, padnauti, wtrhnauti, wie Regen, Schnee, padati, spadnauti, napadnauti, es fiel ein außerordentlich tiefer Schnee, welmi mnoho sněhu napadlo, vom Pferde fallen, wie ein Reiter, z koně spadnauti, auf ebener Erde, auf der Gasse, über einen Stein fallen, vpadnauti, padnauti, wie die Füllen, lihnauti se, mit dem Kopf an die Wand, Mauer fallen, hlawau o stěnu, o zeď vděřit, vhodit, sich wund fallen, potlaucy se; sich todt, zu Tode fallen, zabit se, padna vmřjt, sich Löcher in den Kopf fallen, padna sobě děr do hlawy nadělat, natlauct, sich den Arm aus dem Gelenke fallen, padna ruku z klaubu sobě wyrazyt, wylomit, seinem Freunde um den Hals fallen, přjteli okolo krku padnaut, přjtele za krk obegmaut, auf die Knie, na kolena padnaut, einem andern in den Kauf fallen, překupowati někomu něco, in eine Krankheit fallen, w nemoc vpadnauti, in einen tiefen Schlaf, twrdě vsnaut, in Strafe, do pokuty přigjti, auf einen fallen, (in Gedanken) připadati na někoho, na něco, přigjti na něco, wie sind sie auf dieses Wort gefallen, kterak gjm to slowo připadlo, ich kann nicht wieder darauf fallen, (ich kann mich nicht besinnen,) nemohu na to přigjt, zpomenaut, nepřipadá mně to, es ist mir von ohngefähr ein Buch in Hände gefallen, nahodila se mi kniha, náhodau se mi do rukau dostala, náhodau mi kniha do rukau přišla, das Gut fiel an seinen Bruder, statek připadl geho bratrowi, die Wahl fiel auf ihn, on byl zwolen, wolen, wywolen, los v, při wolenj na něho padl, das Licht fällt von der linken Seite herein, swětlo z lewé strany sem padá, (přicházý) der Argwohn fällt auf ihn, na něho gest domněnj, on přicházý w domněnj, das Fest, die Messe fällt in den April, swátek, trh připadne měsýce dubna, schwer fallen, wie etwas auf etwas fallen, těžce přicházeti, býti, wie jemand, obtjžným, težek býti, překážeti, obtěžowati, wie Regen, Schnee, padati, spadnauti, napadnauti, dem Pferde in die Zügel fallen, koně za vzdu vchopiti, vgmauti, popadnauti, fallen wie die ersten Menschen, sündigen, padnauti, klesnauti, poklesnauti, wie ein Frauenzimmer, padnauti, zmrhati se, ein gefallenes Frauenzimmer, padlá osoba, f. in Treffen fallen durch jemandes Hand, zhynauti, zahynauti, zahubenu býti, padnauti w bitwě, durchs Schwerdt fallen, mečem zahynauti, zahubenu býti, padnauti, in das Schwerdt fallen, na meč vpadnauti, in die Hände fallen, do rukau padnauti, in Ungnade fallen, do nemilosti padnauti, přigjti, zmrhati milost, durch den Korb fallen, skrz koš k propadnauti, in die Rede, in die Worte fallen, do řeči, w řeč padnauti, wskočiti, auf einen Gedanken, na myšlinku připadnauti, přigjti, schwer, leicht hart fallen, těžce, lehce, trpce přicházeti, zur Last, beschwerlich, těžkým, obtjžným býti, fallen, wie Zinsen, Besoldung auf den Tag, wypadati, auf einen fallen, wie die Schuld, padati, wie eine Erbschaft, Erbfolge, připadati, fallen lassen, unver-

sehens aus der Hand, pustiti, wypustiti, ztratiti, den Muth mysl potratiti, ztratiti, na mysli klesnauti, der Muth fällt ihm, mysl mu klesá, fallende Seuche, padaucý nemoc, f. von etwas herab, herunter fallen, spadnauti, wie die Aepfel, Blätter von den Bäumen, padati, opadáwati, (prsseti) Worte fallen lassen, slowa wypausstěti, fallen wie Preise, wie das Getreide, die Waare am Werthe, spadnauti, padati, zlehčenu býti, spadati.

Fallend, padaucý, fallende Seuche, padaucý nemoc, f. padučnice, f.

Fallen, das, padánj, pád, 2) des Preises, spadánj, padánj ceny, n.

Fallgatter, n. hřeben, m. zapadací mříže, f.

Fallmeister, m. kat, m.

Fallthüre, f. poklop, m.

Falls, im Falle, daß, gestliže, pakli, ale, pokud.

Fallschloß, n. zámek spausstěcý, m.

Fallstrick, m. osydlo, n. oko, na zwěř, n. skon, pětka, ljčka, f. Fallstricke legen, osydla klásti, zálohy dělati, strogiti, léčiti.

Falsch, křiwý, lžiwý, wie die Urkunden, Schriften, Mähre, Münze, Edelsteine, neprawý, cyzoložný, falsche Haare, Bart, neprawý, falessný, falscher Name, smyssléné gméno, n. falscher Eyd, křiwá přísaha, f. falsche Worte, křiwá slowa, n. falscher Spieler, křiwý, podwodný hráč, m. falsch, ungerecht, neprawý, ossemetný, falscher Mensch, ossemetný člowěk, ossemetnjk, m. ein Mensch ohne Falsch, člowěk bez falsse, bez ossemetnosti, neossemetný, upřjmný, falsch seyn, křiwditi, zkřiwditi.

Falschfärbig, neprawé, giné barwy.

Falsch, fälschlich, nicht wahr, adv. křiwě, neprawě, betrüglich, ossemetně, falsch schwören, křiwě přisahati, spielen, neprawě, podwodně hráti, unrecht, fehlerhaft, neprawě.

Fälschen, f. Verfälschen.

Fälscher, m. kazyc, russitel, cyzoložitel, m.

Falschheit f. Unrichtigkeit, křiwota, neprawost, f. Tücke, ossemetnost, lichota, f. aus Falschheit, ossemetně

Fälschlich, f. Falsch.

Fälschung, f. křiwděnj, n. zkřiwděnj, n. cyzoloženj, n.

Falte, f. im Kleide, rasa, (fald) řása, des Blasbalges, řása, f. náběra, wráska, f. des Gesichts, wráska, in Falten legen, die Stirne, wrásstiti, zwrásstiti, mračiti čelo, nabjrati, zbjrati, čelo, mit Falten, řásný.

Falten, nabjrati, zbjrati, karbowati, die Stirne, čelo wrásstiti, zwrásstiti, zwráskati, nabjrati, die Hände falten, spjnati, sepnauti ruce, mit gefalteten Händen, spiatýma rukama.

Faltung, f. nabjránj, zbjránj, n. karbowánj, wrásstěnj.

Falz, Falte, f. an einer Säule, prutowánj, n. prut, m. mit Falzen, pruhowaný.

Falzbein, n. hladjk, m. kost hladicý, f.

Falzen, die Bögen, skládati archy, den Rücken der Bücher, hladiti.

Familie, f. rodina, f. rod, kmen, m. von guter Familie, z dobrého rodu, es giengen viele jüdische Familien zu Grunde, mnoho násob židowstwa pohynulo.

Familienangelegenheit, f. wěc rodu se týkagicý, f.

Fang, m. lapánj, n. 2) ein guter Fang, dobrý vhonek, wzátek, m. einen Fang machen, vhoniti sy něco, vchwátnauti, auf

den

den Fang ausgeben, na low wyběhnauti, wybjhati, wycházeti, 3) einen Fang bekommen, proraženu, promrsstěnu býti, einen Fang geben, prorazyti, promrssti.

Fangball, mič, m.

Fangeisen, n. ossjp lowčj, lowecký, m.

Fangen, chytiti, pochytiti, chytati, lapati, lapiti, volapiti; gimati, zagimati, einen Ball im Fluge fangen, mič chytiti, pochytit, Flöhe, blechy chytat, wisskati, Feuer, chytiti, chytiti, se, das Schießpulver will nicht mehr fangen, prach nechytá, nechce chytit, oheň chytiti, das Wild, zwěř lowiti, Vögel, Fische, ptáky, ryby chytati, lapati, čjhati, ljčeti na ptáky, ljcet na ryby, lapat ryby, lowiti (ryby) Thiere fangen, zwjřata chytat, lapat, Mäuse, myssi chytat, es hat sich nichts gefangen, nic se nechytilo, 2) eine Sau, einen Hirsch fangen, swini, geleňa probodnaut, promrssti, ein Ort, wo sich der Wind fängt, místo kde se wjtr srážj (w hromadu) sich fangen lassen, dáti se gimati, chytiti, lapiti, einen in Worten, im Streite, chytiti w řeči, Grillen fangen, mozek wrtati, hevle chytati.

Fänger, m. lapač, m.

Fantasie, f. Phantasie.

Farbe, f. barwa, f. 2) Vorwand, barwa; anstreichen, barwu dáwati, es hält Farbe, držj barwu.

Färbehaus, n, Ort des Färbens, barwjrna, f.

Färbhaus, n. barewna, f. barwjřský dům, m.

Farbblume, f. gelbe, ferula, ferulowá bylina.

Färben, barwiti, schwarz, blau, na černo, na modro barwiti, 2) besudeln, wie frische Farbe, barwiti, pausstřiti, mit Blute färben, krwj barwiti, krwawiti.

Färben, das, barwenj, n.

Färbekessel, m. barwjřský, barewnj kotel, m.

Farbenhändler, m. kupec w barwách, barewnj, m.

Farbenwechsler, ein Thier, barwoměnec, m.

Färber, m. barwjř, barewnjk, m.

Färberey, f. barwjřstwo, n. die Stube, Werkstatt, barewna, barwjrna, f.

Färberkunst, f. barewnictwj, n.

Färberröthe, f. ryt, m. mařena, zahradnj bylina, kterauž winu neb kůže na čerweno barwj.

Färbig, barewný.

Färse, f. galowice, f.

Farce, f. Possenspiel.

Farr, m. býk, m. (stádný, plemenný)

Farrenkraut, n. kapradj, n.

Farzen, prděti, vprdnauti se, bzdjti, wjtr pustiti, einmenig, subtil, pssaukati, vpssauknauti se, zabzdjti, obzdjti se.

Farz, m. prd, m. ein subtiler, bzdina, f. pssuk, m.

Farzer, m prdář, prdlawý, prdoch, m. prdálek, m. pssukálek, pssukař.

Fasan, m. bažant, m.

Fasanerey, f. Fasanhaus, bažantnice, f.

Fasanwärter, m. chowatel, krmitel bažantů, bažantnjk, m.

Fasching, m. masopust, ihn halten, feyern, masopust držet, slawit, masopustit.

Faschingsbruder, m. masopustnjk, m.

Faseley, f. tintěrkowánj, lasskowánj, n. darečky, pl. f.

Faseln, tändeln, läppisch thun, tintěrkowati, lasskowati, datemkowati.

Faselhaft, faselicht, tinkěrný, rozmarilý.

Faselhaus, m. tinkěrkář, m.

Faselhengst, m. pussták, m.

Fasen, am Saamen, Bäumen, peyřj, pýrko, an Wurzeln, čmeyřj, n.

Fasen, m. nitka, f. keinen trockenen Fasen am Leibe haben, nemjti suché nitě na těle, 2) an Saamen, Blumen, pýrko, wlasenj, wlasenicko, n. žilka, f. 3) an Wurzeln, wlasenj, čmeyřjcko, wlasenjčko, n. žilky, wlasowé, 4) an Gränzen, břehy, krage, m. 5) am Tuche, žilky, nitky, f. chlaupky, m. im Körper, žilka, f.

Faselhammel, m. beran stádný.

Faselochs, s. Farr.

Fasennackt, zčista nahý.

Faser, s. Fasen.

Fasern, sich, třepitj se, chlupatiti se, wlnatiti se.

Fäschen, n. Fäselein, Fäserlein, Faserchen, am Tuche, Zeuge, chlaupky, m. peyřj, n. pýrka, n. plu. nitky, plu. wlássenj, wlássenicko, n. čmeyřj, čmeyřicko, n. an den Wurzeln, čmeyřjčko, wlasenj, wlasenjčko, an Blumen, am menschlichen und thierischen Körper, žilky, f.

Fasicht, fasig, wie Zeug und Tuch, chlupatý, wlnatý, wie Wurzeln, Fleisch, žilowatý, wlasenickowatý.

Faß, n. sud, m. kleines, saudek, m. zum Einlegen, bečka, f. saudek, m. Faß, darinnen man einsalzet, bečka soli, f. zum Untersetzen, sskopjček, m.

Faßbinder, m. bečwář, bednář, m.

Faßboden, m. dno v sudu, n.

Fäßchen, n. saudek, saudeček, m. kleines Gefäß, osudj, n.

Fasolen, pl. f. bob wlaský, m. fazoly.

Fassen, in sich, obsahowati, zawjrati, zdržeti w sobě, das Zimmer konnte die Gäste nicht alle fassen, pokog nemohl wssecky hosty obsáhnaut, Fassen etwas, in der Kürze, kurz, w krátkost, krátce pogmauti, obsáhnauti, zawřjti, sich kurz fassen, krátce se obsáhnauti, wywygádřiti, 2) begreifen, lernen, pochopiti, chápati, gjmati, stjhati, stihnauti, rozumem pochopiti, obsáhnauti, 3) ins Gedächtniß fassen, w paměť wzýti, pogmauti, 4) ergreifen, nehmen, vgmauti, pogmauti, vchopiti, pochopiti, popadnauti, den Degen bey dem Griffe fassen, kord za gjlce vchopit, vgmaut, popadnaut (wzýt) einen Hasen fassen, zaměřiti sy na zagjce, bey der Hand, beym Kleide, za ruku, za ssat vgmauti, vchopiti, popadnauti, 5) einen beim Worte, Versprechen, wzýti někoho za slowo, 6) einen in die Augen, in das Gesicht, někoho sobě do očj wzýti, 7) Haß, Zorn, Liebe gegen einen fassen, w nenáwist, zássť, w lásku, w podezřenj někoho wzýti, zamilowati někoho) wzýti nenáwist, zássť, nechuť k někomu, hněw na někoho, zanewřjt na někoho, 8) Muth fassen, mysl na se wzýti, stužiti mysl, srdce nabyt, zrdnatět, zmužit se, 9) sich fassen, wzchopiti se, spamatowati se, vpamatowati se, 10) Fontange fassen, picowati, 11) Edelsteine, oder sonst etwas, wsaditi, zasaditi, wsazowati 12) den Schluß, den Entschluß fassen, vmysliti sobě, vmjniti, mysl postawiti na něčem, zawřjti vložiti, vstanowiti na mysli, wzýt w mysl 13.) festen Fuß in etwas fassen, vsaditi se w něčem. 14) Wurzeln fassen, vgmauti se, kořeniti se. s. Wurzel. 15) Bierfassen, spjlat, Korn, obilj do pytlů sypat, 16) sich auf etwas fassen, připrawit, přistrogit, strogit, chy-

Digitized by Google

stat, přihotowit, přichystat se, k nečemu s. Gefaßt.
Faßlich, pochopitedlný, stižitedlný, pochopný, postižitedlný das ist meinem Verstande faßlich, pochopné, pochopitedlné gest to rozumu mému.
Faßlichkeit, f. pochopitedlnost, f. pochopnost, stižitedlnost f. postižitedlnost f.
Fassung, f des Gemüths, chopnost, f. 2) Standhaftigkeit, zmužilost a srdnatost mysl., f. alle Fassung verlieren, mysl potratiti, aus aller Fassung bringen, z mysli wyrazyti, aus der Fassung kommen, wytrženu býti, 2) Fassung eines Rings s. Einfassen.
Faßgen, des Biers, spilka, f.
Fast, skoro, bez mála, málem téměř. Ich hätte es fast errathen skoro bych to byl uhodl. Er wäre fast gestorben, brzy, málem, bez mála by byl umřel.
Faßgeld, n. posudné, n.
Faßnacht, f. masopust, m.
Faßnachtkuchen, m koblíha, f.
Fasten, das, negedení, postění n. 2) die Fasten, die Fastenzeit, půst, m.
Fastenpredigt, f. postní kázaní, n.
Fastenspeise, f. postní gjdlo, n.
Fastnacht, f. Faschine, masopust, m.
Fastnacht halten, masopust držeti, swátiti.
Fastnachtbrüder, plur. masopůstnjcy, m.
Fastnachtsnarr, m. masopůstnjk, masopůstní blázen, m.
Fasttag, m. den postnj, půst, m. Fasttag halten, půst držeti.
Faul, träge, leniwý, lżný, lénj, liknawý, negapný, neplechý lenoch, träg, faul seyn, leniwěti, leněti, liknowati se, lžným býti, faul werden, zleniwěti, zleněti, znegapněti, 2) verfault wie Obst, Käse, Fleisch, Fische, hnilý, shnilý, plesniwý, wie Holz, zzetlelý, shnilý, zpráchniwělý. Ein fauler Geruch, chut, wůně shnilinau.
Faul, adv. leniwě, lżně, léně, liknawě, negapně, neplesse, 2) verfault, shnile, das Wasser schmeckt faul, das Fleisch riecht faul, woda má chut shnilinau, maso smrdj shnilinau.
Faulbaum, m. krussina f. barwjnek, m.
Faulbette, n. swětničné lůžko, n.
Fäule, f. hnilina, shnilina, shnilost, f. des Holzes, zetlelost, f. červotoč, m. zpráchniwělost, f.
Faulenzer, m. lenoch, walach, m. neplecha, ležák, m.
Faulen, hnjti, shnjti.
Faulheit, f. leniwost, lenost, liknawost, negapnost, f. neplecha, f.
Faulniß, f. s. Fäule.
Faum, m Schaum, pěna, f.
Faumig, pěnawý, pěniwý, pěnný.
Faumlöffel, m. Schaumlöffel, opěnowačka, f.
Faumschüssel, f. zbjrawá mjsa, f.
Faun, m. diwočák, diwočec, m.
Faust, f. pěst, pěstnice, f. mit Fäusten darein schlagen, pěstmi bjti, eine Faust machen, ruku zawřjt.
Faustball, m. hrstnj míč, m.
Fausteisen, n. pěstnj palička, f.
Fausthammer, m. palice, perljk, m.
Faustschlägerey, f. pračka, rwačka, f. bitka, f.
Fäustel, n. perljk, palička, f. der Bergleute, pemrlice, f. ručnj kladiwko, n.
Fäustler, m. pěstnjk, m. ze sucha bitec, m.
Fäustchen, Fäustlein, n. pěstka; hrstka, f. ins Fäustchen lachen, postraně se wysmáti.
Faustrecht, n. pěstnj práwo, n.
Faustrohr, n. Faustbüchse, Pistol, Puffer, ručnička, f.
Faustschlag, m. Faustoß, zaffigek, políček, pohlawek, m. sucha, s pěstj, ze sucha rána, udeřenj, n.

Favoritlein, n. ženská chocholka, f.
Februar, f. Hornung.
Fechsen, Waizen, klidit pssenicy.
Fechtboden, m. ssermjrna, f. místo ssermjřské, n.
Fechten, wie die Fechter, ssermowati, bjti se, 2) wie die Soldaten, bogowati, potýkati se, 3) mit den Händen, oháněti se.
Fechten, n. sserm, m. ssermowánj, n. 2) der Soldaten, bogowánj, potýkánj, n.
Fechter, m. ssermjř, bitec, m. Federfechter, ssermjř od pera, m.
Fechterisch, ssermjřský, adv. po ssermjřsku.
Fechterkunst, f. ssermjřské uměnj, n.
Fechtmeister, m, ssermjřský mistr, m.
Fechtplatz, m. ssermjřské místo.
Fechtschule, ssermjřská sskola, f. Fechtschule halten, ssermjřskau sskolu držeti.
Feder, f. péro, pérce, n. Federn, f. pl das Gefieder, peřj, n. 2) das Weiche ohne den Kiel, měkké, autlé péro, n. pjř odrané, prach pernj, m. 3) zum Schreiben, péro, pérce, n. in die Feder geben, sagen, diktiren, do pera powjdati, die Feder schneiden, péro řezati, an den Federn den Vogel erkennen, ptáka po peřj poznati. das Feder hat, pernatý, peřený, Feder bekommen, wie das Geflügel, pernatiti, peřjm obrostati, peřj na se bráti, peřiti se, opeřiti se, Federn an den Fischen, peruti, n. die Feder ansetzen, ergreifen, péro uchopiti, popadnauti, přičiniti, keine Feder ansetzen, rühren, ani pérem netrhnauti, ani pera nedotknauti, ani pera nepřičiniti, Feder an dem Hut, peřj, podpeřenj, n. Feder an der Uhr, oder sonst Springfeder, péro, n. aus den Federn seyn, býti z postele, z lože, z peřin, Federn an dem Pfeil, podpeřenj, peřj, n. opeřenj ssipu, n. ohne Federn, bezperný, mit Federn besetzen, podpeřiti, opeřiti, obložiti peřjm.
Federball, m. cukačka, f.
Federbette, n. prachowka, prachowá peřina, 2) ein solches Bette, lůže peřinami postlané, n.
Federbusch, m. chochol, m. kýt, m. peřj, podpeřenj, n. mit einem Federbusch geziert, podpeřený.
Federchen, n. pérko, pýrko, n.
Federicht, Federig, peřený, pernatý, federig machen, popeřiti.
Federkiel, m. brk, m. (pjř od péra)
Federküssen, n. pernatá podusska, peřina, f.
Fed klappen, m. pjř péra, m.
Federleicht, lehký co péro.
Federbart, m. das Rohe, drsnatost péra.
Federchen, n. s. Federlein.
Federlos, bez peřj, bezperný.
Federn, sich, geschwind machen, arbeiten, zatáčeti se, 2) nedern von sich fahren laßen, péřiti.
Federmesser, n. řezáček, nožeyček, sskriptoráček, cyzoráček, m.
Federmütze, f. čepice s peřjm, pernatá, f.
Fege, f. žebrowna, f.
Federschachtel, f. Federbüchse, krabice na pera, f. schowadlo, schowádko, pauzdro na pera, pernj, n.
Federschmucker, m. péropletec, m. peřitworec, pérostrůgce, m.
Federschmuckerey, f. peřitwořenj, péropletenj, n. péropletstwj.
Federschraube, f. ssraub s pérem, m.
Federtragend, péronossný.
Federvieh, n. pernaté ptactwo, n.

Federweis, n. kamenec, m.
Federwerk, n. peřj, n.
Fegen, čistiti, cyditi, Gold, Silber, zlato, střjbro přečistiti, durch Auskehren, wymesti, wymetati, in der Scheune, žebrowati.
Fegfeuer, n. očistec, m.
Fehde, f. Feindschaft, newole, f. swár, m. 2) Befehdung, pobogowánj, n.
Fehe, f. ein Thierlein, popelice, f.
Fehepelz, m. popeličný kožich, m.
Fehl, m. Mangel, wada, auhona, f. kaz, m. ohne Fehl, bez auhony, posskwrny, einen Fehl haben, auhonu, wadu, posskwrnu, kaz na sobě mjti, was einen Fehl hat, kazowatý, wadu, auhonu magjcý.
Fehlgehen, sich verirren, blauditi, zablauditi, 2) in seiner Hoffnung, Absicht, Bemühung, omeyliti se, fehlschlagen, nicht gelingen, nepodařiti, nezdařiti, nezwesti se, sklapnauti, fehlschlagen, nicht treffen, chybiti se, fehlschießen, netrefiti, chybiti.
Fehlbitte, f. oslyssenj, odehnánj, n. Fehlbitte thun, oslyssenu, odmrsstěnu býti.
Fehlen, irren, in der Schuldigkeit, im Geschäfte, in der Aussprache, u. s. w. chybiti, pochybiti, chybowati, in der Meynung, chybiti, pochybiti, zmeyliti, meyliti se, 2) fehlen, mangeln, nicht da seyn, scházeti, chyběti, (chybowati,) es fehlt noch viel, gesstě mnoho chybj, schází, das fehlte noch, to gesstě scházelo, chybowalo, toho se gesstě nedostáwalo, es fehlte wenig daß er ꝛc. málo scházelo, chybowalo, že ꝛc. es fehlt uns an der Zeit, schází nám čas, nedostawá se nám času, es fehlt nicht an mir, na mně neschází, es fehlt nicht viel, nemnoho schází, chybj, nemnoho se dělj, des Wegs fehlen, chybiti cestu, es nicht fehlen lassen an etwas, nedati na něčem scházeti, was fehlt dir, co ti schází, chybuge, co se ti nedostáwá? s. nicht treffen, chybiti, 3) zmeyliti, minauti, es kann mir nicht fehlen, nemůže mne to minauti, s. Fehlgehen, ich weis es gut, woran es fehlt, dobře wjm čjm to gest, kde chybi, weit gefehlt, chyba láwky, so weit gefehlt, daß nekkuli, aby. 4) chyběti (wadit) Sie sehen so krank aus, was fehlt Ihnen, gsau churawý, co gjm chybj, (schází) was fehlt dir am Fuß, co ti w oku chybj, (schází, wadj) 5) chybyti, nedoděřiti něčeho, nepowesti se, dieß schlug mir fehl, zmeylilo, zklamalo mne to, nezdařilo, nepowedlo se mi to.
Fehlbar, omylný.
Fehlbarkeit, f. omylnost, f.
Fehler, m. was nicht recht ist, chyba, f. pochybenj, n. kaz, wada, f. das Thier hat einen Fehler, howado má chybu, wadu, 2) ein Versehen, Irrung, im Schreiben, Drucken, Rechnen, chyba, f. omyl, m. omýlenj, n. wada písařská, tiskařská, f. meylka, ohne Fehler seyn, bez chyby, bez auhony býti, voller Fehler seyn, pln chyb, pln auhon býti, wir haben alle unsere Fehler, wssickni máme swé auhony, wssickni gsme chybě podrobeni, er hat den Fehler, on má tu chybu, Fehler machen, begehen, chyb, omylů se dopustiti, dočiniti, chyby, omyly dělati, dělati, Fehler in der Lotterie, chyba, Fehler, Versehen, da man Schuld ist, chyba, chybenj, n. das ist dein Fehler,

to gest twá chyba, den Fehler wieder gut machen, chybu opět polepſſiti, naprawiti.
Fehlerfrey, bez chyby, bez auhony, chyby, auhony prázden, bez wady.
Fehlerhaft, chybný, b) mylný.
Fehlerhaft, adv. chybně, b) omylně.
Fehlervoll, pln chyb neb auhon.
Fehlſchuß, m. Fehlſchlag, chyba, f.
Fehltritt, m. poklėſka, poklíſka f. poklesnutj, n. Fehltritt thun, poklėſky ſe dočiniti, dopuſtiti, klesnauti, poklesnauti.
Feig, lekawý, bogácný, neſmělý, lekawého, chatrného ſrdce, feige Memme, neſmělec, m. baba, f.
Feigbohne, f. ſſkrkawičný hrách. m. wykowý bob, wlčj hrách, m. (wykew) f.
Feige, f. fjk m. viele, fjkowj, n. kleine Feige, fjček, kleine unzeitige Feige, holička na fjku, f.
Feigwarze, f. fjk, m. bradawjce na zadku, f.
Feigel, f. fiala, f. von Feigeln fialowý.
Feigeleſſig, m. fialowý ocet m.
Feigelöl, n. fialowý, oleg, m.
Feigelzucker, m. cukr fialowý, m.
Feigenbaum, m. fjk, fjkowý ſtrom, m.
Feigendroßel, Feigenſchnepfe, f. cwrčala, f. dlaſk, m.
Feigengarten, m. fjkowna, fjkowá zahrada, f.
Feigenhaus, n. fikowna, f.
Feigheit, f. Feigherzigkeit, lekawoſt, neſmělost, bogácnoſt, f.
Feigenwarze, f. fjk, nežit na zadku, m. bradawice, f.
Feigenwarzenkraut, n. bradawička, f.
Feigwarzenkraut, n. taupowé kořenj, n.
Feil, prodagný, odbytný, na prodag, feil ſeyn, na prodag býti, feil haben, prodáwati, na prodag mjti, feil bieten, na prodag wyložiti, na trh wyneſti, feil machen, tržiti.
Feilbieten, prodáwati, ceniti, ſproceniti.
Feilbietung, f. prodáwánj, cenění, n.
Feile, f. pilnjk, m. kleine, pilnjček, m.
Feilen, pilowati.
Feilen, das, pilowánj, n.
Feilenhauer, m. pilnikář, m.
Filenhalter, m. Heft, držadlo pilnjku, n.
Feilicht, n. opilky, odpilky, pl. f. Feilſtaub, Feilſpäne.
Feilchen, f. Feil machen.
Feilkolben, ſſkřipec k pilowánj.
Feilſchaft, f. Waare, kaupě, f.
Feilſchen, f. Feilmachen.
Feilſpäne, pl opilky, odpilky, drtiny od pilnjku, f.
Feilſtaub, m. prach od pilnjku, m. prach odpilowaný, m. odpilky, pl.
Feilträger, m. prodawač, prodawatel, m.
Fein, geſchmeidig, artig, ztepilý, vſſlechtilý, wýtečný, ſpanilý, vtěſſený, čiſtý, čacký, gemný, feiner Menſch, ztepilý, heſký, čiſtý, wýtečný člowěk, m. feine Predigt, pěkné, kráſné, čiſté kázanj, n. fein Gold, ryzý, čiſté zlato, n. feine (edle) Sitten, gemné, vſſlechtilé, ſpanilé, čacké mrawy, 2) fein, ſubtil, dünn, geſchmeidig, lepký, čjplý; lehý, tenaučký, teničký, tenký, čiſtý, feines Papier, čiſtý, tenký papir, m. feines Tuch, tenké, čiſté ſukno, n. feine Leinwand, tenké, čiſté plátno, n. feiner Zucker, čiſtý cukr m. feines Silber, Gold, ſamoſtřjbro, čiſté ſtřjbro, ſamozlato, čiſté, ryzý zlato, etwas ins Feine bringen, na čiſto vwáděti, přewáděti, precisſowati, přečiſtiti, wylikowati, ljčiti, Waaren, čiſté zbožj, n. feines Glas, čiſté ſklo, n. 2) fein, liſtig, klug, chytrý, chitřičký, přiostrý, lichý, obmyſlný, feine Liſt, wtipná chytroſt, lichota, f. feine

ne Antwort, wtipná odpowěd, f. feine (schöne) Rede, Predigt, gemné, wssechtilé, wýborné, čisté kázanj.

Fein, oder artig, geschmeidig, adv. zrepile, wssechtile, vtěssené, wýtečně, gemně, fein viel, hesky mnoho, fein lang, hesky dlauho, komm fein bald; přiď hesky brzy, es steht fein, čistě, pěkně, hesky to stogj, er konnte fein bitten, uměl hesky prosyti, einem fein kommen in der Antwort, hesky někomu přigjti.

Feind, m. nepřjtel, m. ein abgesagter Feind, auhlawnj, odpowědnj nepřjtel, odpowědnjk, m. öffentlicher Feind, weřegný, zgewný, Feind werden, znepřáteliti se, rozkmotřiti se, rozhněwati se, mit einem Feind seyn, nebyti s někým dobře, nepřjtelem někoho býti, Todfeind, vhlawnj nepřjtel, m.

Feind, adv. feind seyn, newražit, sočit na někoho, wřčet naň, feind werden, zanewřjt na někoho, wzýt w nenáwist, w osskliwost někoho.

Feind, adj. nepřátelský, nepřjtel, einem Feind seyn, werden, newraziti, wřčeti, zanewřjti na někoho.

Feindinn, f. nepřjtelkyně, nepřjtelka, f.

Feindlich, nepřátelský, feindliches Land, Lager, nepřátelská země, f. nepřátelské leženj, n.

Feindlich, adv. nepřátelsky.

Feindlicherweise, nepřátelským způsobem, během.

Feindschaft, f. nepřátelstwj, n. machen, nepřátelstwj vdělati, učiniti, způsobiti, in Feindschaft gerathen, w nepřátelstwj přigjti, vpadnauti, znepřáteliti se.

Feindselig, nepřátelský.

Feindseligkeit, f. kyselost, nelibost, nechuť f. nepřátelstwj, n.

Feinheit, f. Subtilität, lepkost, tenkost, f. Geschmeidigkeit, Artigkeit der Gestalt, ztepilost, lepost, spanilost, wssechtilost, der Rede, Antwort, wtipnost, důwtipnost, f. des Silbers, Goldes, čistota, f. des Tuches, Zeuges, der Leinwand, tenkost, f. der Sitten, wssechtilost, gemnost, čackost, spanilost, wýbornost, čistota mrawů, f. der Sache, gemnost, wssechtilost, wýbornost wěcy, f.

Feist, tlustý feist werden, tučnauti, tlustnauti, ztučněti, roztučněti, tučným býti, feist machen, krmit, wykrmit na sádlo, nakrmnjk zasadit, na sádlo wychowat.

Feiste, f. Feistigkeit, tučnost, tlustost, f.

Felbel, felba, f.

Feld, n. pole, n. ein ebenes, eine Ebene, rowina, f. das Feld, in sofern es gebaut wird, rolj, worná rolj, f. schönes Feld, pěkná rolj, eine Gegend mit Feldern und Dörfern, dědina, f. popluži, pole, n. auf das Feld gehen, gjti wen, na pole, auf dem Felde seyn, býti, bydleti, přebýwati na poli, über das Feld ziehen, gjti, geti přes pole, auf dem Felde arbeiten, na poli pracowati, was zum Felde gehört, polnj, co k rolj přjssussj, das Feld bauen, rolj dělati, der das Feld bauet, sedlák, m. 2) im offenem Feld, auf freyem Felde, w ssjrém poli, na rowině, übers Feld, přespole, der über das Feld geht, přespolnj, m. 3) ein Feld im Wappenschilde, pole, n. 4) im Felde liegen, wie die Armee, ležeti w poli, polem, zu Felde gehen, ziehen, rücken, táhnauti, wtrhnauti do pole, gegen einen zu Felde ziehen, in offenem Felde kämpfen, polem se potkati s někým, potýkati, das Feld behalten, pole obdržeti,

zyssriti, das Feld räumen, kliditi pole, aus dem Felde schlagen, z pole wytlaucy, wytepati, 5) Feld, in der Baukunst, prázdné mjsto, n. 6) in diesem Felde, in dieser Kunst, w tomto druhu, vměnj, 7) aus dem Felde seyn, mit jemanden, shodnauti, srownati, srownati, porownati se s někým, zum Feld gehörig, polnj.
Feldapotheke, f. polnj wogenská ljkárna, f.
Feldarbeit, f. polnj, sedlské djlo, n. polnj, sedlská práce, f.
Feldarbeiter, m. sedlák, polnj dělnjk, ratag, m.
Feldbau, m. dělánj, strogenj rolj, n. země dělánj n. s Ackerbau, dazu gehörig, polnj, dieser Stand selbst, sedláctwj, in diesem Stand leben, den Feldbau treiben, sedlačiti.
Feldbaukunst, f. vměnj o woránj země, o worbě, o sedlských djlech, n. země dělánj n.
Feldbette, n. polnj postel, lůžko, n.
Feldbirn, f. hrusska planá.
Feldbecker, m. polnj, wogenský pekař, m.
Feldbinde, f. wogenský pás, m.
Feldchirurgus, m. polnj lazebnjk, bradýř, m.
Feldcypresse, f. cypřiss polnj m. čerwený zwonček, m.
Felddecke, f. im Zimmer, klenutý strop, m. sie machen, klásti, obkládati, dělati klenutý strop, 2) zum Bedecken, polnj přikrýwka, duchna, f.
Felddeümente, f. máta, planá konská, f.
Feldflasche, f. polnj lahwice, f.
Feldflüchtig, s. Flüchtling, Ueberlaufer.
Feldfrosch, m žába polnj, f.
Feldfrüchte, pl vžitek, požitek z polj, m. obilj, n.
Feldgarbe, f. řebřjček, m.
Feldgeschäfte, pl. polnj, sedlské djlo, n. práce. f.
Feldgeschrey, n. powik, křik wogáků, m.
Feldgrille, f. polnj cwrček, m.
Feldgut, n. dědina f. rolj, n. pozemský statek, m. poplužj, n.
Feldgütchen, n. dědinka, f. pozemský statečck, m
Feldheime, f. cwrček, m.
Feldherr, m. weywoda, wůdce polnj, spráwce lidu wogenského, m. dem Feldherrn gehörig, weywodowi přináležjcý.
Feldherramt, n. Stelle, Würde, auřad weywodský, m zpráwa weywodská, wůdcewská, f.
Feldholder, m. chebdj, n. njzký bez m.
Feldhun, m. koroptwa, koroptwice, f.
Feldhütte, f. chalupa, chalaupka, katrče, budka pastussj, salaš, f.
Feldjäger, m. polnj lowec, myslіwec, m.
Feldkirsche, f. třessně planá, f.
Feldkoch, m. polnj kuchař, f.
Feldküche, f. polnj kuchyně, f.
Feldkümmel, m. wlaská mateřj dausska, f.
Feldlager, n. polnj leženj, n. tábor, m.
Feldmarschall, m. neywyžssj zpráwce polnj, m. polnj marssalek, m
Feldmaus, f. polnj myš, f. sskřeček, m. plch m.
Feldmesser, m. zemský, polnj měřič, měřej m. měřič pole, m.
Feldmesserey, f. polnj měřictwj, n.
Feldmusik, f. polnj hudba, f.
Feldnachbar, m. polnj saused, m.
Feldoberster, m. polnj wrchnj, m.
Feldpoley, m mateřj dausska, f. polnj roleg, m. matky Božj kořenj, n.
Feldpost, f. Wache, polnj, wogenská stráž, f. die darauf sind, polnj strážnj, m. 2) zu Briefen, polnj, wogenská possta, f.
Feldprediger, m. polnj, wogenský kazatel, m.
Feldpredigt, f. polnj kázanj, n.
Feldrist, m. slez polnj. n.
Feldrose, f. polnj růže, f.

Feld-

Feldröschen, n. máč polní, m.
Feldrübe, f. řjpa dlauhá polnj, f.
Feldscherer, m. lazebnjk, polnj bradýř, m.
Feldschlacht, f. bitwa, f. potýkánj, n. polnj bitwa, f. potkánj se n.
Feldschlange, f. sypty ý. spěznicý had, m. 2) ein Geschütz, hadice wálečná, f.
Feldstück, n. polnj kus m. dělo, n.
Feldtrompete, f. polnj trauba, f.
Feldtrompeter, m. polnj trubač, m.
Feldwache, s. Feldpost.
Feldwage, f. čáp, m
Feldwebel, m. ssikowatel wogska, m.
Feldweg, m. hony. pl. 2) von Stadien, dwoge hony.
Feldzeichen, n. wogenské, polnj znamenj, n.
Feldzeugmeister, m. zprawec, řidi tel polnj zbroge, zbrognice, m. polnj zbrogmistr, m.
Feldzug, m. polnj, wogenské tazenj, n. wálečná wýprawa f.
Feldzwiebel, m. zemský ořech m.
Felge, f. des Raads, laukot v kola, f.
Felgen, mjsyti, rozworáwati.
Fell, n. kůže, f. zámiš, m. ein dünnes kožka, f. in den Augen, kožka f. zwischen Fell und Fleische, zákožnj.
Felleisen, n. filec, ranc, m. zu Briefen, tasska, tobolka, f.
Fels, m. Felsen, skála, f. am Meer, mořská skalina, f. der vom Lande in die See läuft, předhořj n. hora, kteráž se do moře táhne, f. die Felsen, skály pl. skalj, n. von, aus Felsen, skalnj skalný.
Felsenfest, sylný gako, co skála.
Felsenhart, skalnj, zkamenilý, twrdý co skála.
Felsenherz, n. kamenné, zkamenilé, zkřemenilé srdce, n.
Felsenkluft, f. propadlina, dupa, rozsedlina, sstěrbina skalnj (skalná) rozpuklina.
Felsig, skalný, skalnatý, felsicht, skalnatý, im Meere, brudowatý.
Fenchel, m. běr m běrowé gáhly f. Fachsschwarz, wlasský kopr, fenykl, m. davon běrowý.
Fenchelwein, m wjno koprowé, n.
Fenster, n. okno, okenisstě, n. ein kleines, okýnko, okénko, n mit Fenster versehen, wokenatý, die Fenster einwerfen, wytlaucy, wytřjskati okna, die Fenster zumachen, okna zawřjti.
Fensterchen, n. okýnko, okénko n.
Fenstergitter, n. mřjže v okna, f. zamřežowané okno n.
Fenstergitter, n. mřjže před oknem, f.
Fensterladen, m. okenice, okence, f.
Fensterlein, Fensterchen, n. okénko, okýnko, n. sspehýrka f.
Fensterglas, n. sklo do oken, n.
Fensterrahm, m. lista, f. rámec v okna, m. rám v oknu, m.
Fensterscheibe, f. sklenné kolečko, n.
Ferkel, n. Färklein, poswince, prasátko, sele, selátko, n. (swinka) ein säugendes, cecawé.
Ferkeln, prasyti, oprasyti se.
Fern, in der Ferne, daleko, podál, opodál, von ferne, zdaleka, podál, fern seyn, stehen, zdaleka býti, státi, eine ferne Reise, daleká cesta, f. sey fern von mir! odstup ode mne! ferne Lande, daleké, wzdálené země, f. ferne von einem seyn der Gesinnung, oder dem Orte, Fenach, wzdálený
rne, die, dalekost, dýl, dálka f. in die erne, do dalekosti, na dálku, aus der Ferne, zdaleka, oddaleka, z dalekosti, zdýle
Ferner,) dále, dálegi.
Fernerhin,)
Fernerweit,)
Fernglas, n. sklo prohlédčiwé, prohledacý; hledadlo, n. sklo na dálku n.
Fernrohr, n. truba prohlédacý f.
Fernschreibmaschine, Fernschreiber, telegraph, pisadlo zdálj, n.

Ferse, f. pata, f. auf den Fersen seyn, w patách, w zápětj býti, 2) Fersengeld geben, patama platiti, na vtjkánj, w vtjkánj, w autěk se dáti, zpátkem woge obrátiti, dáti se w nohy, s wanškem se vraditi, paty vkázati, auf den Fersen, na patách.

Fersenriemen, m. řemen na patě m.

Fertig, bereit wie ein Mensch, hotowý, ich bin fertig, gsem hotow, sich fertig machen, halten, hotowiti se, přihotowiti se, hotowu býti, zhotowiti se, strogiti se, přistrogiti se, připrawiti se, chystati, přichystati se, ich bin fertig; z. B. mit dem Briefe, gá gsem s psanjm hotow, das Buch, das Kleid ist fertig, kniha gest hotowá, šaty gsau hotowé, (shotowené) (dohotowené) 2) ausgemacht, vollendet, hotowý, shotowený, dohotowený, bald fertig werden, mit einem Dinge, brzo zhotowiti, dohotowiti, dodělati něco, hotowu býti s něčjm, fertig machen eine Sache Arbeit, zhotowiti, dohotowiti, dodělati, vieles, alles, mnoho podělati, vhotowiti, es ist noch nicht fertig, nenj to gesstě hotowo, zhotoweno, doděláno, 3) geschickt, přjstrogný, hotowý, hbitý, in Reden, hotowý, hbitý w mluwenj, fertige Zunge, hbitý gazyk, m. 4) fertig, bereit, bereitwillig, hotowý, ochotný, ochotnowolný.

Fertig, adv. hotowě, hbitě, fertig (ohne Anstoß, geläufig, lesen, reden, schreiben, hbitě čjst, mluwit, psát.

Fertigen, hotowiti.

Fertigkeit, f. Leichtigkeit etwas zu verrichten, hotowost, hbitost, f. přjstrognost, f. 2) ochotnost, f.

Fessel, f. pauto, n.

Fesselfrei, bez paut, bez okowů, neopautaný, paut, okowů zbawený.

Fesseln, pauta, okowy, pl. wazba, f. in Fesseln seyn, býti w okowách, pautách, we wazbě, Fesseln des Halses, Halsfesseln, hrdelnj železný obogek, m. pauto, n. der Hände, Handfesseln, pauta ručnj, na ruce, in Fesseln schlagen, schmieden, w pauta okowat, vkowat, w pauta, w okowy dát, Fesseln der Gefangenen, palubice.

Fesseln der Füsse, pl. pauta nožnj, na nohy, swůrky.

Fesseln, opautati, sewjziti, swjrati, w pauta wázati, pautami swjrati, spjnati, sepnauti, okowati, vkowati, Fesseln, moral. anziehen, wie Liebe, Reitz, Schönheit, swjrati, sklíčowati, kljčiti, wázati, gjmati, pogjti.

Fest, dauerhaft, pewný, 2) fest an einander, tuhý, pewný, fester Entschluß, Vorsatz, pewné předsewzetj, 3) fester Schlaf, sylné, twrdé spanj, n. fest auf seinem Sinne, Meynung, Entschluß, pewný, twrdý, nevstupný, vstawičný, nesnadný, fester Teig, tuhé těsto, festes, derbes Brod, tuhý chléb, feste, derbe, harte Erde, tuhá země, 4) befestiat, wie eine Festung, Stadt, pewný, twrdý, 5) fest wider Schuß und Hieb, pewný, sylný, sich fest machen, zpewniti se, pewným se vdělati, festes Bündniß, pewný swazek, m. fester Grund, pewný základ, m. fest in der Meynung, im Glauben, in Tugend, in seinem Vorsatze, pewný, stálý, fest machen, härten, pewniti, zpewniti, vpewniti, ztužiti, vtužiti, tužiti, an etwas, zu etwas, přituziti, vtužiti, vpewniti, fest werden, tuhnauti, ztuhnauti, vom Erdreich, zažiti se, fest machen

mit,

mit Banden, Ketten, oder Stricken, dáti, rwrcy pauta, prowwazy swázati, řetězy, prowazy vpewnit, vtužit řetězy, prowazy, festes Land, suchá země, f.

Fest, ad. pewně, tuze, z tuha, fest anhangen, einem Dinge, přidržeti se, přilnauti, lnauti k něčemu.

Fest, n. Festtag, swátek, m. slawnost, f ein Fest begehen, swátek swětiti, hod slawiti.

Festtag, m. swáteční den, swátek, m.

Festbegehung, f. slawnost, f. swěcenj, slawenj swátku, hodu, n.

Feste, f. des Himmels, obloha, f. der Erde, spausta, f. obor swěta, m. 2) die Burg, festes Schloß, twrz, f. hrad, n.

Festigkeit, f. pewnost, tuhost, f. einer Stadt, pewnost, twrdost, f.

Festiglich, pewně, nevstupně.

Festlich, feyerlich, slawně, 2) oslawně.

Festlich, slawný, oslawný.

Festung, f. pewnost, twrz, f.

Festungsbau, m. stawenj, dělánj pewnosti, n.

Festungswerke, pl. hradby, f. mezery, ohrady, f. nájpy, m.

Fett, tlustý, tučný; mastný, fette Beute, fetter Braten, tučná, mastná kořist, pečeně, f. fettes Amt, Pfründe, tučný, mastný auřad, tučná, mastná fara, f. fettes Mahl, fetter Schmaus, tučný, stkwostný, hody, m. fettes Maul, mastná huba, f. fetter Mensch, der dick und fett ist, fettes Vieh, tlustý člowěk, m. tlustý dobytek, zu fett, přjliš tučný, přetučný, fett, wie die Speise, Brühe, mastný, fettes Fleisch, maso tučné, fett machen, Gänse, Schweine, mastiti, omastiti, tučné dělati, na sádlo krmiti, chowati, sich, oder etwas fett machen, mastiti, pomastit, zamastit, Speisen fett machen, krmě mastit, omastit, pomastit, fett werden, ztlaustnauti, ztlaustnauti, roztlustnauti, tučněti, tučnauti, ztučněti, tuk na se bráti, roztučněti, etwas Fettes, omaste.

Fett, adv. tlustě, tučně, mastně.

Fett, das, sádlo, n. tuk, tučnost, mastnost, mástnota, f.

Fetter Boden, Acker, Weide, mastná, tučná země, roli, pastwa, fette Kleider, mastné, pomaštěné šaty.

Fettig, sádelný, tučný, mastný, tlustý.

Fettigkeit, f. tuk, m. tlustost, tučnost, mastnost, mastnota, f. die Fettigkeit des Leibes, des Bodens, tučnost, tlustost těla, mastnost, tučnost země.

Fettwanst, m. weliká tučnost, mastnost, f tuk, m sádlo, n.

Fetzen, Lumpen, plu. taparty, klocy, m. in Fetzen, na kusy, padrty.

Fetzen, zwanit, droponit, žižlat.

Feucht, wlhký, etwas feucht, nawlhlý, feucht werden, wlhnauti, zwlhnauti, nawlhnauti, zawlažiti se, odwlhnauti, namokati, feucht machen, wlažiti, swlažowati, feuchte Erde, země wlhká, temenisstná, f. feuchtes Wetter, wlhký čas, m. wlhko, močno.

Feuchten, wlažiti, swlažiti, swlažowati, zawlažiti, obwlažiti, nawlažiti, f. Befeuchten, 2) neut. Feuchtigkeit von sich geben, mokwati.

Feuchtigkeit, f. wlhkost, f. wlhko, n. der Erde, wláha, wlažnost země, přirozená země wlhkost, f. zähe Feuchtigkeit, wláčra, lepkost, f.

Feuchttuch, n. vtěrací šátek, m.

Feuer, n. oheň, woheň, m. Feuer schlagen, oheň wyrážeti, křesati, roztřesati, fangen, chytiti,

zegmauti se, aus Feuer setzen, k ohni přistawiti, Feuer anmachen, oheň rozdělati, udělati, zadělati, anblasen, anfachen, oheň rozfaukati, rozdýmati, rozdmýchati, anzünden, oheň zapáliti, roznjtiti, zanjtiti, roznēcowati, rozžjhati, rozžiti, zažiti, rozswjtiti, Feuer anlegen, oheň založiti, in Feuer setzen, rozpáliti, rozžhnauti, roznjtiti, Feuer geben, oheň dáti, wydati, wie die Jäg. rozwohnit.
Feuerchen, n. ohnjček, m.
Feuerball, m. ohniwá kaule, f. mič, m.
Feuerbock, m. kozljk na oheň, m.
Feuereimer, m. okow, m. konew na oheň, f.
Feueresse, f. Feuerässe, wyhně, wyheň; dýmnice, f. wohniwo, n.
Feueressenkehrer, m. kominjk, m.
Feuerflamme, f. ohnitý, ohniwý plamen, plápol, střelčj plamen, m.
Feuerflammen, neut. plápolat, pálat ohněm.
Feuerfest, ohni bránicý, odolagicý.
Feuerglocke, f. Brandglocke, zwon ohňowý, při ohni.
Feuerhake, f. bořicý hák, m.
Feuerherd, m. ohnisstě, n. ein kleiner, ohnjsstko, n. 2) in der Stube, worauf ein Licht unterhalten wird, krb, m.
Feuerholz, n. lauč, f.
Feuerhund, m. kozljk, m.
Feuerig, s. Feurig.
Feuerkäfer, m. ohniwý brauk, m. s. Feuerwurm, 2) (swětlomusska, swětlusska, musska, která se w nocy swjtj. f.)
Feuerkröte, f. žába zahradnj, f.
Feuerkrücke, f. hřeblo, n.
Feuerkübel, s. Feueimer.
Feuerkugel, s. Feuerball.
Feuerleiter, f. řebřjk k ohni, m.
Feuerlerm, m. powik ohnowý, rumreych.
Feuermahl, n. im Gesicht, čerwenost, smaha, f.
Feuermauer, f. zděná přehrada pro oheň, f. ohňowá zeď.
Feuermörser, m. moždjř, m.
Feuermulde, f. necky na vhlj, pl.
Feuernelke, f. karafiát planý, m.
Feuern, mit Holze, páliti, topiti, 2) feuern wie die Soldaten, střjleti, páliti, auf eine Stadt mit Stücken, na město střjleti, střelbau páliti, dorážeti.
Feuern, das, střjlenj, n.
Feuerordnung, f. pořádek při ohni, m.
Feuerpfanne, s. Wärmpfanne.
Feuerpfeil, m. ohniwá ssipka, f.
Feuerpfuhl, m. der höllische, pekelnj gezero, peklo horaucý, propast pekelná, f.
Feuerregen, m. ohniwý dėssť, m.
Feuerrohr, n. ohniwý ssjp, m.
Feuerrost, s. Feuerbock.
Feuerroth, zarděllý, rudý, čerwené, ohňočerwené, ohniwé barwy, feuerroth werden, zarditi se, gako oheň se začerwenati.
Feuersbrunst, f. zapálenj, zanjcenj ohně, n.
Feuerschaden, m. sskoda z ohně, f.
Feuerschaufel, f. pohrabáč, m.
Feuerschlange, f. ohniwý had, m.
Feuerschloß, n. zámek k pussce, m.
Feuerschröter, s. Feuerwurm.
Feuerschwefel, m. sýra, f.
Feuersäule, f. ohniwý slaup, m.
Feuerspeyend, oheň wyhazugicý, wymetagicý, prskagicý.
Feuerspritze, f. stříkačka ohňowá, f.
Feuerstahl, m. ocýlka, f. ocelj, n.

Feuerstätte, f. Heerd, ohnisstě, sedlisstě, n. njstěg, m. 2) ein Ort wo Feuer war, spálenisstě, n. wo es gebrennt hat, pohořelisstě, n.
Feuerstein, m. křemen, křemenec, kýs, křesacý, oblátkowý kámen, oblátek, m. im Bergwerk, kaukowj, oblátkowý kámen.
Feuerstrahl, m. am Himmel, záře ohniwá, f.
Feuerwache, f. stráž při ohni, f.
Feuerwerk, n. ohňowé diwadlo, strog ohňowý, m.
Feuerwurm, m. žež, ohniwárek, m. žežhawka, f. ohniwý brauk, m.
Feuerzange, f. klesstě, f.
Feuerzeichen, n. ohniwé znamenj, n.
Feuerzeug, n. křesadlo, n.
Feuerzeugkästlein, n. krabička pro křesadlo, f.
Feuerzüge, pl. warhánky.
Feurig, ohniwý, ohnitý; zapálený, zaujcený, mit feurigen Augen, s ohniwýma očima, feurig werden, ohniwěti, zohniwěti, ohniwým, zapáleným býti, der Mensch ist feurig, ten člowěk gest ohniwý, má oheň, eines feurigen Temperaments, ohniwé powahy, feuriger Himmel, ohnité, ohniwé nebe, n. ein feuriges Luftzeichen, Luftgesicht, ohniwý ukaz, znamenj, zápal, m. ohniwost.
Feyer, f. Fest, slawnost, f. das Feyern, slawenj, n. einer vergangenen Sache, slawná památka, f.
Feyerabend, m. swatweček, Feyerabend haben, machen, swětiti, od práce odpočinauti, odtrhnauti.
Feyerkleid, f. Feyertagskleid.
Feyerlich, slawný, sehr feyerlich, přeslawný, einem etwas feyerlich versprechen, někomu něco swatě připowěděti.
Feyerlichkeit, f. slawnost, f.
Feyern, ein Fest, slawiti, swětiti, 2) nicht arbeiten, swětiti, prázdniti.
Feyertag, m. swatek, den swátečnj, ich wünsche glückliche und fröhliche Feyertäge, žádám sstastné a wesele swátky.
Feyertagskleid, n. swátečnj ssat, ssat na swátek, m.
Feyertagsmäßig, swátečnj.
Feyerung, f. slawenj, n.
Feyrig, slawně.
Fiber, f. žilka, f. voll Fibern, žilkowitý.
Fiberkraut, n. Bitterkraut, zeměžluč, f.
Fichte, f. Fichtenbaum, smrk, smrkowý strom, m. sosna, f. von Fichten, smrkowý, smrčj.
Fichten, smrkowý.
Fichtenwald, m. smrkowý, smrčjj, sosnowý les, m.
Ficke, f. Schubsack, tasska, f.
Fieber, n. zymnice, f. (psotnice) ein kleines, zymnička, f. immerwährendes, vstawičná, nachlassendes, popřestáwagicý, alltägiges, wssednj, deunj, každodennj, gednodennj, gednoho dne zymnice, nátcha, f. dreytägiges, obden, třetidennj, třetjho dne zymnice, viertägiges, čtwrtodennj, čtwrtého dne zymnice, čtwrtačka, f. das kalte Fieber, studená zymnice, studenka, das hitzige, horká, páličiwá zymnice, hlawnice, f. das Fieber könnte man kriegen, mohl by někdo zymnicy dostat, zymnicy sy vhonit.
Fieberchen, n. zymnička, f.
Fieberhaft, zymničný.
Fieberhitze, f. zymničná horkost, páličiwost, f.
Fieberpatient, m. zymničkář, zymnička, m.
Fieberschauer, m. Frost, mrazenj, třesenj zymničné.

Fiedel, f. Geige, hausličky, plur.
Fiedelbogen, m. ſſmytec, ſmyčec, m. hauſlowé ſtrogidlo, n.
Fiedeln, haudati, hauſti, 2) übel, na hauſle ſſkřjpati, ſſkrtati, ſſumakti.
Fiederkloben, m. ſkřipec, m.
Fiedern, den Pfeil, péřirt ſſjp.
Fiedler, m. hauſlař, m 2) ſchlechter, ſſumař, m.
Figur, f. ſ. Geſtalt, 2) in der Rede, způſob w ſlowjch, m. 3) eine wunderliche, weyrada, f. du machſt eine wunderliche Figur, ty diwně wypadáš, máš diwnau weypadu.
Figuriren, ſ. Bilden.
Filou, m. ſ. Spitzbube.
Filouterie, f. ſ. Spitzbüberey.
Filz, m. plſt, hauně, ſrſt, f. 2) derber Verweis, gebánj, n. domluwa, f. 3) Geitzhals, derber Filz, ſkrbec, nevžilec, ſtuchlik, hauzwička, m.
Filzhut, m. plſtěnýklobauk, doppelter, plſtěnice, f.
Filzig, geizig, ſkrbný, ſkrbý, nevžilý, hauzewný, ſtuchlý.
Filzigkeit, f. ſkrbnoſt, nevžiloſt, hauzewnoſt, ſtuchloſt, f.
Filzkraut, n. kokotice, f.
Filzlaus, f. ſtonožka, muňka, f.
Filzmantel, m. plſtěný pláſſt, m.
Filzſchuh, m. plſtěný ſtřewjc, m. plſtka, f.
Filztuch, n. plſtěný ſſat.
Fimmel, f. fimol, m, paſkonná konopě.
Findelhaus, n. dům pro nalezence, m. dům powržených dětj, powrženců, nalezenců, ſebranců, m.
Findelkind, n. Findling, nalezenec, m. powrženec, powržené, nalezené djtě, ſebranec, die Findelkinder, ſebrancy.
Finden, nagjti, nalezti, nalezuauti, nacházeti, nalézati, (shledati,) man findet Leute, Sachen, gſau, nacházegj ſe giſtj lidé, wěcy, ich kann mich nicht darein finden, nemohu ſe do toho, k tomu hoditi, wie gefunden, gakby to byl naſſel, er fand kein Gehör, nebyl wyſſlyſſán, nedoſſel wyſlyſſenj, wie findeſt du dieſen Menſchen, dieſen Wein? co ſaudiš, co myſliš, co ſmýſſliš, co ſe ti zdá o tom člowěku, otom wjnu? ich fand daß er unſchuldig war, ich fand ihn unſchuldig, ſhledal ſem, že byl newinný, Glauben, Kredit bei einem finden, wjru mjti v někoho, ſ. Statt finden, beſinden; man fand daß er der Urheber war, naſſlo, wynaſſlo, shledalo ſe, že byl půwodce, einen tauglich finden, shledati, nalezti někoho ſchopným, (býti) že ſchopný geſt, an einem einen rechtſchaffenen, dankbaren Mann finden, poznati, nalezti, shledati muže dokonalého, wděčného, die Wahrheit wird ſich finden, prawda ſe shledá, (vhlídá) er läßt ſich im Kriege ſehr feige finden, we wogně ſobě bázliwě počjná, bázliwým ſe vkazuge, ich werde mich dankbar finden laſſen, wděčným ſe provkáži, prokáži, jedermann, fand ihn (es) lächerlich, každému byl k ſmjchu, ſměſſný, dadurch finde ich mich beleudiget, nalezám že ſe mi tudy vblížuge, etwas für übel, nützlich finden, vznáwati, vznati za dobré, za zlé, za vžitečné, Gnade, Barmherzigkeit bey einem finden, miloſti, miloſrdenſtwj v někoho dogjti, Hilfe, Troſt, pomocy, potěſſenj nabyti, Ruhe, odpočinutj nagjti, přigjti k odpočinutj, hernach fand ſichs, fand man es, pak to wyſſlo, pak ſe wynaſſlo, ich fand an ihm einen Freund, shledal ſem na něm přjtele, ſeznal ſem ho býti přj:

nicht

telem, ich fand an ihm, was ich nicht gesucht hätte, shledal sem na něm, cobych w něm nebyl hledal, ich werde dich schon finden, gak gá tě nagdu, dostanu, nevgdes mi, sich in alles finden, schicken können, wssemu porozuměti, srozuměti, wyrozuměti, wssecko chápat, pochopit, sich in alle Leute finden, schicken können, každému, wssem lidem uměti, mocy wyhowěti, für gut finden, za dobré uznáwati, nalezati, nacházeti, sich dabey finden lassen, einfinden, dáti se tam, k tomu nagiti.

Fiedermesser, n. des Glasers, půl prstnj.

Findling, m. s. Findelkind.

Finger, m. prst, m. ein kleiner, prstek, prstjček, m. der Daum, palec, m. Zeigefinger, ukazatel, ukazowatel, přednj prst, Mittelfinger, prostřednj prst, Oberfinger, Goldfinger, srdečný, zlatý, prstennj prst, m. der kleine Finger, malík, lichnjk, m. einen halben Finger breit, půl prstnj, mit dem Finger zeigen, prstem ukazowati, der große Finger hat, prstnatý, das kann man an den Fingern abzählen, to se může na prstech wypočjsti, spočjsti:, durch die Finger sehen, skrze prsty hleděti, lange Finger machen, krásti, dlauhé prsty dělati, er läßt die Finger kleben, má smolné prsty, die Finger ablecken, prsty oblizati, er laugte es aus den Fingern, on sy to z prstů wycucat, fingerbreit, co prst ssiroký, eines halben Finger breit, na půl prstu ssiroký, nicht eines Fingers breit, ani prstu zssiři, aneb ztlausstj, ani za, na geden prst, ani nehen, ani nehýtku ssiroký.

Fingerglied, n. klaub, klaubek, článek prstu, prstnj, m.

Fingerhut, m. náprstek, m.

Fingerhutkraut, n. náprstek, m.

Fingerlein, Fingerchen, n. prstýček, prstek, m.

Fingernagel, m. neher, m.

Fingerreif, Fingerring, m. prsten, m. kleiner, prstýnek, m.

Fingerring, m. prsten, m. ein kleiner, prstýnek, m. dawon, prstennj.

Fingersdick, na prst tlustý.

Fingerslang, na prst dlauhý.

Fingerspitze, f. nehet, m.

Fingerwurm, m. červ na prstu, m.

Finkenhabicht, m. gestřáb pěnjkawý, m.

Fingerzeig, m. náwěsstj, einem einen Fingerzeig geben, někomu náwěsstj dáti.

Fink, m Finke, pěnkawa, f. er ist ein Fink, prover. gest ssibal, gest dobrý práček.

Finne, f. der Thiere, hrdelnj wřed, m. žláze, bolest, t. im Gesichte der Menschen, uherl, trud, m. der Schweine, bradawice, nesstowice, f.

Finnicht, Finnig, wie die Thiere žlázowatý, wie die Menschen, uhriwý, uhrowatý, trudowitý, wie die Schweine, nesstowičatý, finnige Beschaffenheit, uhřiwost, uhrowatost, trudowitost, f.

Finster, tmawý, temný; mračný, finsterer Tag, finsteres Wetter, possmaurný den, m. possmaurno, possmurno, finstere Wolke, temný oblak, finstere Nacht, tmawá, temná noc, f. 2) wie die Miene, das Gesicht, possmaurný, zakrnělý, zasmussilý, zamračený, sskaredý, finstere machen, finster sehen, possmaurné, zakrněle, zasmussile, zamračeně, sskaredě hleděti, possmuřiti, zakrniti, zasmussiti, zamračiti, zasskarediti se, sskarediti se, mračiti, es ist hier finster,

ster, zde gest tma, im Finstern sitzen, we tmě, po tmě seděti, finster werden, wie der Himmel, mračiti, zamračiti, tmjti, za: tmjti se, es wird schon finster, wie Abends, giž se tmj, mračj, sse: ři, šurřá, gest ssero, die Zeit da es finster wird, saumrak, m. fin: ster machen, tmu dělati.
Finstere, f. s: Finster.
Finsterniß, f. tmawost, temnost, tma, tmy, (mrákota,) der Sonne, des Mondes, zatměnj, zatemuěnj, zastjněnj slunce, mě: sýce, n. Kinder der Finsterniß, děti, synowé temnosti.
Finte, f. s. Erdichtung.
Firmament, n. Veste des Him: mels, obloha nebeská, f. ne: be, n.
Firmen, biřmowati.
Firmung, f. biřmowánj, n.
Firniß, m. fermež, f.
Firnißen, fermežj mazati, ferměžiti.
Fisch, m. ryba, rybice, f. ein kleiner, rybička, f. großer, we: liká ryba, f. gebackener, sma: žená, gesottener, wařená. ein: gelegter, nakládaná, blaugesot: tener, na modro wařená, Wall: fisch, m. welryba, f. welryb, m. den Fischen Aas legen, ljči: ti na ryby, nastražiti rybám, s. Aasen, stumm wie ein Fisch, němý gako ryba, frisch wie der Fisch im Wasser, čerstwý gako ryba, zum Fischen gehörig, ryb: nj. ein milchner Fisch, ryba samec, mlječná, 2) Fische am Himmel, ryby.
Fischaar, Fischadler, m. kostilomka, f.
Fischangel, f. wdice, wdička, f. hák, háček, m.
Fischbäre, f. keser, m.
Fischbehälter, s. Fischhälter.
Fischbein, n. (rybj kost, kost: ka,) welryby, welrybj kest, f.
Fischbrühe, f. rybj gjcha, gjcha z ryby, f. saucre, kyselá rybj gjcha, von See, oder eingeleg: ten Fischen, slaná woda, f. rosol, m.
Fischchen, n. rybička, f.
Fischen, lowiti, ryby chytati, la: pati, rybařiti, nach etwas wy: ptáwati se, wyzwjdati, pásti po něčem, in der Luft fischen, prov. ryby na lep, a ptáky na wdicy lapati, einen Teich fi: schen, rybnjk lowit.
Fischen, das, lowenj, chytánj ryb, n.
Fischer, m. rybář, rybák, lowec, m. der mit Angeln fischt, kdo na wdicy lapá.
Fischerey, f. rybářstwj, rybaře: nj, low, m. chytánj, lapánj, lowenj ryb, n. von der Fische: rey leben, rybařiti.
Fischergarn, n. Netz zum Aufspan: nen, keser, sýř rybářská, f. zum Zie: hen, newod, smyk, m. zum Einschlagen, čeřen, m. wrsse low: čj, n.
Fischergabel, f. rybářské widlice, wydličky, plu.
Fischerhaus, n. chalupa rybářská, f. (domek)
Fischerhütte, f. rybářská bauda, f.
Fischerinn, f. rybábka, f.
Fischerkahn, m. ločábka, lodka, lodička rybářská, malá lodka, bárka, f. člun, člunek, m.
Fischerkorb, m. posada, wrštew: nice, f.
Fischerkröte, f. žába rybářská, f.
Fischernetz, n. Fischergarn.
Fischerordnung, f. pořádek rybář: ský, m.
Fischerring, m. biskupský prsten, m.
Fischerschifflein f. n. s. Fischer: kahn.
Fischerstange, f. rybářské bidlo, we: slo, n.

Fischer:

Fischerstechen, n. rybářské hry, f.
Fischeimer, m. s. Fischbäre.
Fischfang, m. s. Fischerey.
Fischfänger, m. s. Fischer,
Fischfleisch, n. rybj maso, n.
Fischfresser, m. rybogedec, rybogjdek, m. ryboged, rybj žráč, m.
Fischgräthe, f. hřbetowá kost, rybj kost, f. rybj hřbet, m. hřbet ryby, m.
Fischgrube, f, lowisstě, s. Fischhälter.
Fischhaken, m. prosstip, m. tyč plawecká, f.
Fischbaum, m. wdice, f.
Fischhälter, m. haltýř, m. sádka rybnj, rybj, tůně, f. dazu gehörig, rybničný.
Fischhändler, m. prodawač ryb, m. rybař, rybák, m.
Fischhändlerinn, f. rybářka, f.
Fischhaut, f. kůže z ryb, f.
Fischholz, n. drobné dřjwj, n.
Fischkasten, m. kassna pro ryby, f. rybná.
Fischkessel, m. kotel rybnj, m.
Fischkiemen, s. Fischohren.
Fischkram, m. s. Fischmarkt.
Fischlacke, f. tůně, f.
Fischlaich, n. rybj plod, m.
Fischleim, m. rybj lep, m.
Fischlein, n. rybička, f. allerhand kleine Fischlein, drobné rybičky, druberk.
Fischlöffel, m. lopatka, f.
Fischloch, s. Fischgrube.
Fischmarkt, m. rybný, rybnj trh, m.
Fischmeister, m. porybnj, m. sádecký.
Fischmilch, f. mlíčj, n.
Fischmünze, f. balssám planý, marunka potočnj, f, máta wodnj, f.
Fischohren, plu. plautwe, pleytwy, pl.
Fischotter, f. wydra, f.
Fischpinsel, m. penzljk z bobrowé srsti, m.
Fischreich, rybný, bohatý na ryby.
Fischreuse, f. wrsse, f. sák, čeřen, m.
Fischrogen, pl. gikry, f.
Fischschuppe, f. ssupina, f.
Fischschmalz, m. tuk, rosol rybj, m.
Fischstuck, n, kus ryby.
Fischteich, m. rybný potok, m. rybnjk, kleiner, rybnjček, Fischteiche betreffend, rybničný.
Fischsuppe, f. poljwka z ryby, rybj, rybná, (poliwka)
Fischtram, m. Schmalz, welrybj, z welryby tuk, m.
Fischtrog, m. s. Fischhälter.
Fischverleger, m. rybnj, rybnj nákladnjk, m.
Fischweiher, m. tůně, s. Fischhälter,
Fischwerk, n. rybj, n. eingesalzenes, nasolená tůně, f. z láku ryby.
Fischzug, m. zatažengj ryb, n. zawlečenj sýté, n
Fispern, s. Wispern.
Fistel, f. im Munde, děrawý, wyžralý wřed, nežit, m. im Halse, průdussnj trubička, f. s. Falset, 2) eine Pfeiffe, trubička, pissťalka, cýwka, wrtaná trauba, f. durch die Fistel singen, zpjwati skrze průdussnj trubicy.
Fistelgeschwür, n. s. Fistel im Munde.
Fistelzahn, m. wyžralý zub, m.
Fistuliren, s. Fistel singen.
Fittich, m. křjdlo, n. biblice. ochrana, f.
Fittigziegel, m. cyhla hákowá, f.
Fitzfaden, m. pásemnice, f.
Fitzgarn, n. pletky, pl.
Fitzen, cuchati, drchati, machlati.
Fix, hbitý, fix und fertig, zcela hotowý.

Fixstern, m. stálá hwězda, f.
Flach, rowný, hladký, plosský, položitý, flache Hand, dlaň, plesstá ruka, f. flacher Degen, plosský, plesskatý kord, m flache Schüssel, mělká misa, f. flach machen, hladiti, rownati, hladké dělati, wyhladiti, flache Nase, plosský, plesskatý, rozplesklý splessklý nos, m.
Flachdechsel, tesla rowná.
Fläche, f. eines Dinges, hladkost, plosska, powrchnost, f. (abhängende) položitost, Fläche des Degens, plosska, Fläche des Meers, rowné moře, n. hladina moře, f. eine grosse Fläche, z. B. Fläche des Feldes, rowina, roweň, hladina, auf der Fläche, na rowině, na plánu, obere Fläche der Erde, swrchek země, m. f. Oberfläche.
Flacheisen, n. nakowadlo, n. beim Bildhauer, železo na plochu, n. dláto rowné, n.
Flächeln, nastjniti, nawrcy ozdobu.
Flächlich, adv. rowně, srownale, wyrownale, položitě, hladce, plochau, plosskau.
Flachfüßig, breitfüßig, plesskonohý.
Flachnäsig, plesskonosý, plosskonosý.
Flachs, m. len, m. vom Flachse, lněný, Flachs jäten, len pleti, rauffen, drhnauti, trhati, breiten, len na hrstky rozkládati, aufraffen, len sklizeti, in Besen binden, len w otýpky wázati. einführen, len do stodoly wezti, rüffeln, len drhnauti, hlawičky srážeti, Knotten dreschen, len mlátiti, rösten, len močiti, brechen, len w trlicy třjti, hecheln, wochlowati, len česati, gehechelter Flachs, len zwochlowaný, k přjzy připrawený, gerösteter Flachs, len močený, der schlechtere gehechlte, pačesy, pl. m.
Flachsader, f. suchá žjla, f.
Flachsbau, m. strogenj, dělánj lenu, n.
Flachsbläuel, m. trlice, f.
Flachsblüthe, f. lněný kwět, m.
Flachsbreche, f. trlice, mědlice, f. 2) třenj lenu, n.
Flächsen, Flächsern, lněný.
Flachsfink, m. giřička, f.
Flachsdotter, m. hubilen, m. lnice, f.
Flachsfeld, n. Flachsland, lněné pole, n. lněnisstě, m. lnisstě, n.
Flachskraut, n. wrať se zase, marky Boží len, m.
Flachsmann, m. lnů prodawač, m.
Flachsperücke, f. lněná paruka, wlasenka, f.
Flachshütte, f. pazderna, f.
Flachsraufe, f. drhnutj lenu, n. 2) drhlen, m.
Flachsreich, na len aurodný.
Flachsriffel, f. drhlen, m.
Flachsröste, f. lnu močenj, n.
Flachsschwinge, f. potjračka, f. giž se len obkládáwá.
Flachsseide, f. kokotice, f.
Flachsstengel, m. lněné stýblo, n.
Flachswickel, m. obáslo, n.
Fladen, m. ljhanec, koláč, mazanec, teykanec, m. měchura, f.
Fladerholz, n. žjlkowité dřewo, n.
Flagge, f. korauhwička, f.
Flaggenstock, m. žezlo korábowé, n.
Flamme, f. plamen, plápol, m. in Flammen, w plamenu, in Flammen stehen, plamenem hořeti, in Flammen setzen, zažhnauti, zapáliti, zanjtiti, in Flammen gerathen, zegmauti se, chytiti se, im Gemüthe in Flammen gerathen, zahořeti, rozniti: ti se, rozpáliti se, die Flamme der Liebe, plápol lásky, m.

Flam=

Flammelkranz, m. wěnec plamjn-kowý, m.
Flammen, pálati, plápolati, pla-menem hořeti.
Flammenschwerd, m. meč plamenný.
Flammicht, flammend, plamenný.
Flämmlein, n, plamýnek, m.
Flanell, m. flanel, m. davon, da-raus, flanelowý.
Flasche, f. lahew, lahwice, fla-sse, f. flaſſka, f. (baňka,) f.
Flaschenfutter, n. pauzdro na lah-wice, n
Flämmchen, n. plamýnek, m.
Flaschenmacher, s. Flaschner.
Fläschchen, n lahwička, flaſſtička, flaſſka, f.
Flaschner, m. baňkář, m. lahewnjk.
Flattern, prolétati, třepati křjd-ly, wie der Schnee, poletowati, 2) mit den Gedanken herum, wětřiti, třeſſiti, těkati.
Flattergeist, m. wětřjk, těkaun, m. fučjk, wětrnjk, m. fučidlo, fifidlo, vom Frauenzimmer sagt man, wětrnice, fučice, těkaunka, fučidlo, fifidlo, n. fiflena, f.
Flatterhaft, wětrný, powětrný, těkawý, zfaučilý, flatterhaftes We-sen, těkawost mysli, f. zfaučilost, f.
Flatz, m s. Flegel.
Flechse, f. swaz, m.
Flechte, f. moſſna, Hürde, lj-sa, f. sětj pletená rohož, ro-hožka, f. 2) im Gesichte, am Leibe, lſſeg, m. 3) in Ana-tom., pletenj, n. 4) Flechte im Wagen, koſſatina, l. koſſi-na, solcher Wagen, koſſinowý wůz, m.
Flechten, plésti, die Haare flech-ten, wlasy plésti, 2) in frem-de Sachen sich flechten, plésti, másti se do cyzých wěcý, einen in etwas flechten, někoho do něčeho plésti, másti, einen ins Rad flechten, do kola wplesti, Kränze flechten, wěnce wjt.
Flechtung, f. pletenj, n.

Fleck, m. poſſkwrna, wada, f. am Leibe, wada na těle, ein blauer Fleck, modřina, zsýnalost, f. weißer, bjlé znamenj, n. ein weißer Fleck im Auge, bělmo, cynk, m. ungestalter Fleck am Lei-be, žába na těle, f. Fleck wie die Hunde, Kühe zuweilen haben, flek, m. 2) ein großer Fleck, Platz, prostora, f. 3) ein Stück, kus, m. 4) ein Stück Lappe, z. B. am Kleide, záplata, am Schuhe, přiſſtipek, m. záplata, f. weteš, m.
Fleckchen, n. poſſwrnka, f. 2) Stückchen, kleiner Platz, kausek, m. 4) das rechte Fleckchen tref-fen, na žiwé, do žiwého při-gjti, přjmo vhoditi.
Flecken, m. městys, m.
Flecken, einen Fleck machen, po-ſſkwniti, przniti.
Fleckfieber, n. peteče, plu.
Fleckicht, poſſkwrněný; pekestý, pruhowatý, fleckichtes Kleid, stra-katý kabát, m.
Fleckkugel, f. mejdlo, n.
Fleckweise, mistem, mjsty, onde a onde.
Fledermaus, f. netopýr, m. neto-peyr, m. davon, netopeyro-wý.
Flederwisch, m. perautka, f. pe-rautko, n. peruť, f. kosynka, f.
Flegel, Flatz m. cep, m. ein grober Mensch, slimoň, bliwoň, pa-cholek, traup, hulwár, maňas, m.
Flegeley, f. traupstwj, pacholstwj, hulwářstwj, n. das dicke Holz beim Flegel, sworenjk, m.
Flegelhaft, slimonský, bliwonský, traupowský, pacholský, hulwářský.
Flegelhaft, adv. po slimonsku, po bliwonsku, po traupowsku, po pacholsku.
Flegelkappe, f. oťepek, m.
Flehen, prosyti, žádati.
Flehen, das, proſſenj, žádánj, n. auf mein Flehen hat er es

gethan,

gethan, na mé prossenj, žádá: nj, na mau prosbu, žádost to vdělal.
Flehentlich, vrosebně, flehentlich bitten, prosebně žádati.
Fleisch, n. maso, n. dickes Fleisch, tlusté ma so, weiches, ohne Knochen, libowé, biblice. tělo, n. wildes, diwj, wogenské maso, n.
Fleischbank, f. masný krám, m. gatka, masnice, f.
Fleischbrühe, f. masytá polewka, z masa gjssta, f.
Fleischer, m. Fleischhauer, leiFschhacker, řeznjk, masař, m.
Fsleischerhandwerk, řeznictwj, masařstwj, n.
Fleischerhund, m. řeznický pes, m.
Fleischerinn, f. řeznice, masařka, f.
Fleischfarbe, f. masytá barwa, f.
Fleischfärbig, masyté barwy.
Fleischern, masowý, z masa.
Fleischeslust, f. tělesnost, f. tělesenstwj, n.
Fleischessen, n. gedenj masa, n.
Fleischfresser, m. masogjdek, žráč masa, masožrawý, m.
Fleischgabel, f. potopowačka, widlice na maso, plu.
Fleischhackerhandwerk, řeznictwj, n. řeznické řemeslo, n.
Fleischmade, m. červ masný, w mase, m.
Fleischhackerin, f. řeznice, masařka, f.
Fleischig, fleischicht, masytý, libiwý, libowý, die fleischigten Theile, částky masyté, f. das Fleischigte, am thierisch. Körper, libiwina, f. libiwé maso, sonst, masytost, f.
Fleischigkeit, f. das Fleischigte.
Fleischkammer, f. masný sklep, m. masná komora, f.
Fleischknödlein, n. knedlíček z masa, m.
Fleischlich, tělesný, alles Fleischliche, tělesnost, f. tělesenstwj, n. adv. tělesně.
Fleischmarkt, m. masný trh, m. gatka, f.
Fleischmäußel, n. myssta w mase, f.
Fleischpastete, f. passtyka z masa, masytá passtyka, f.
Fleischseite, f. rub, m.
Fleischtag, m. masytý den, m.
Fleischwage, f. řeznická wáha, f.
Fleischwurm, m. masnj čerw, m.
Fleischwärzlein, n. masýsko, n.
Fleiß, m. pilnost, bedliwost, f. mit allem höchsten Fleiße, s neywětssj pilnostj, allen Fleiß anwenden, wsseckn pilnost wynaložiti, 2) mit Fleiß, mit Willen, mie Vorsatz, naschwál, schwálně, izmysla, zmyslně.
Fleißig, emsig, pilný, bedliwý, fleißig seyn, pilným, bedliwým býti, fleißiger seyn als vorher, prospěti w pilnosti.
Fleisig, adv. pilně, bedliwě, fleißig die Predig besuchen, bedliwě, pilně na kázanj choditi, kázanj nawsstěwowati, fleißig schreiben, pilně psáti.
Flennen, s. Weinen.
Fletschen, die Zähne, das Maul, zuby sstlebiti, wysstlebowati, wysstlebiti, osstljbati, ceniti, wyceniti.
Flicken, Kleider, pláceti, sprawowati, zaplácowati, látati, zlátati.
Flicker, m. záplatkář, pláceč, sprawowač, m. látkář. m.
Flickerey, f. plácánj, plácenj, zaplácenj, sprawowánj, n. látánj, zlatánj, oprávka, wie ein elendes Buch, plácanina, odránka, lepenice, f.
Fleischlein, n. masýčko, n. masýsko.

Flicklappen, m. záplata, f. wetež, m.

Flickschneider, m. Flicker, wetessnjk, látkař, zaššiwač, sprawowač, plácatel, m. opráwce.

Flickwerk, n. s. Flickerey.

Flickwort, n. přjlepek, m.

Fliede, f. s. Lanzete, Laßeisen.

Fliederbaum, m. Nuß, s. Hollunder.

Fliege, f. maucha, f. kleine, mušška, f. spanische, zelená, ššrěpná hausenka, f.

Fliegen, letěti, ljtati, létati, davon, odletěti, aus, wyletěti, herum, okolo ljtati, herzu, přiletěti, darüber hin, zaletěti, über etwas, přeletěti, zusammen, sletěti se, hin und her, proljtati, hinein, wletěti, einwenig, polítowati, proletowati, etwas fliegen lassen, něco do, w powětřj pustiti, fliegen in der [illegible] powětřj, w o[illegible]ti, etliche Gul[illegible] několik zla[illegible]nauti, er flogen [illegible] ljtaly, [prchaly [illegible]ého.

Fliegen, das, ljtánj, n.

Fliegend, das fliegen kann, létawý, ljtawý, das eben fliegt, letjcý, ljtagjcý, fliegendes Kriegsheer, wyštrogené wogsko, n, fliegendes Haar, neswázané, rozpuštěné, ljtagjcý wlasy, fliegende Brücke, wišutý most, m.

Fliegenfänger, m. s. Fliegenstecher.

Fliegengift, n.ged na mauchy, m.

Fliegenklatsche, f. plácačka, f. 2) pletka, past na mauchy, f.

Fliegenkraut, n. rdesno, n.

Fliegennetz, n. Fliegendecke, f. sjť na mauchy, f.

Fliegenschnäpper, m. Fliegenstecher, m. muchoplasska, f. konopásek, plácačka.

Fiegenstecher, s. Fliegenschnäpper.

Fliegenschwamm, m. muchomůrka, f.

Fliegenwedel, m. wohánka mussnj, f.

Fliehen, meiden, act. warowati se něčeho, (někoho) před něčjm, wywarowati se, wystřjhati se, sstjtiti se něčeho, utjkati něčeho, něčemu, před něčjm, 2) davon laufen, neut. utecy, utjkati, ugjti, ucházeti, prchnauti, uprchnauti, prchati, s wauškem se poraditi, die Soldaten flohen aus der Schlacht, wogácy utekli z bitwy, 3) zu jemanden, utecy, utecy se k někomu, von einander, hin und her, rozutjkati se, rozprchati se, 4) wie die Zeit, utjkati, plynauti, s. flüchtig werden, ausreißen.

Fliehend, utjkawý, poběhlý, prchlý.

Fließ, s Vließ.

Fließe, ein Stein.

Fließen, técy, langsam, plynauti, daher fließende Schreibart, s. fließend; der Bach, das Wasser fließt in den Teich, potok, woda teče do rybnjka, die Thränen floßen ihm aus den Augen, slzy mu z očj tekly, heraus, wie eine Quelle, Fluß, wytekati, ewen técy, preysstiti se, in etwas, wtecy, 2) wie die Verse, Schreibart an sich, plynauti, técy, 3) wie Wirkungen, Vortheile, Unbequemlichkeiten, wyplýwati, plynauti z něčeho, 4) fließen, flüßig werden, rozplýwati se, rozplynauti se, rozpustiti se.

Fließend, tekuté, s. Flüßig.

Fließendes Wasser, žiwá, tekutá woda, f. potok, m. 2) fließend werden, schmelzen, rozplynauti rozpustiti se, 3) fließend machen, rozpustiti, 4) fließend, wie Verse, Schreibart, plynaucý,

tekaucý.
Fließpapier, n. proſſakugjcý, proſrážegjcý, prozjrawý papjr, m.
Fließung, f. tok, m. tečenj, n.
Fließwaſſer, n. tekutá, řjčná, žiwá woda, f. potok, m.
Flimmern, třpytěti ſe.
Flink, čilý, hbitý, křepký, es geht flink, gde to, gakby pálil.
Flinte, f. ručnice, puſſka, f.
Flintenkugel, f. kaule ručničná, z ručnice, f.
Flintenriemen, m. řemen ručničnj, v ručnice, m.
Flintenſchuß, m. rána, wyſtřelenj, ſtřelenj, n. z ručnice.
Flintenſchuß geben, dáti z ručnice ránu.
Flintenſtein, m. kámen ručničný, m.
Fliſtern, ſ. Flüſtern.
Flittergold, n. pozlátko, n.
Flocke, f. Flocken, m. oſtřjžek od wlny, m. pazdero, n. die Flocken pazdeřj, n.
Flockenblume, f. trogice ſſtěpná, polnj, f.
Flockig, voller Flocken, ſamé oſtřižky, pazdeřj, plný oſtřižků, plný pazdeřj.
Flockhaber, m. ſwěřepec, m.
Floh, m. blecha, f. kleiner, bleſſka, f.
Flöhen, wiſkati, blech hledati, ſich oder jemand, ſobě neb někomu.
Flöhig, voller Flöhe, blechatý, blechawý, bleſſný, plný blech.
Flöhkraut, n. bleſſnjk, m. wrbka, f. rdeſno, n. chmeljk, m.
Flor, m. dünner Zeug, pawučnjk, m. rauſſka, f. hedbáwná raucha, f. Flor zur Trauer, ſmutkowá raucha, n. podwiky, ſmutkowá, ſmutečnj rauſſka, Flor vor den Augen, bělmo, n. mžjcky, n. 2) Blühung, kwět, m. im Flore ſeyn, ſtehen, w kwětu býti, kwěſti, in Flor kommen, přigjti do kwětu, w kwět, zkweſti.
Floramor, m. kwět miloſti, m.
Floretſeide, f. hedbáwj tenké, n.
Florkappe, f. rauſſka, f. rauſſkowá plena, f. přiſtěrek, m. zur Trauer, ſmutkowá raucha pod wiky, rauſſka, f.
Floß, m. Flöße, f. wor dřjwj, pramen leſowý, m, plť, n.
Flößen, einflößen, wléwati, in die Ohren, dmýchati, (ſſeptati, wſſeptati,) do vſſj, 2) Holz, naplawowati.
Flößer, Floßfahrer, m. náplawak, plawec, m.
Floßfeder, f. peraučka rybj, perut, f. die vielfachen, perutj, n.
Floßholz, n. worowé dřjwj, n. an der Seite, zálewka.
Floßplatz, m. náplawka, f.
Floßtafel, f. wor dřjwj, m.
Flöte, f. fletna, piſſtala, piſſtalka, f. der Tuchmacher, wálka, f.
Flöten, Flöte ſpielen, piſkati.
Flötenmacher, m. piſſtalnjk, m.
Flötenſpieler, m. piſſtec, piſkač, piſſták, m.
Flötenwerk, n. in der Orgel, piſſtalky, f.
Flotte, f. lodné wogſko, n. wýprawa wogenſká na moři, plawka mořſká, f. (lodſtwo, n.) lodj f. pl., eine Flotte ausrüſten, wogſko lodné wyprawiti, wyſtrogiti.
Fluch, m. Verfluchung, kletj, proklej, n. klátba, prokletina, f. fluchender Ausruf, kletj, n. Fluch des Geſetzes, klátba, unter dem Fluche ſeyn, ſtehen, býti w klátbě.
Fluchen, Böſes wünſchen, klnauti, proklinati, zlořečiti, láti, nur ſo ausrufen, klnauti, kljti, zakljti.
Fluchen, das, kletj, proklenj, proklinánj, zlořečenj, lánj, n.

Flucher, m. proklinač, zaklinač, layce, m.
Flucht, f. autěk, vtěk, m. vtjkánj, vtečenj, n. sich auf die Flucht begeben, machen, die Flucht ergreifen, nehmen, na vtjkánj, w vtjkánj, na běh, na autěk se dáti, oddati, patama platiti, dáti se w nohy, s waňkem se poraditi, s rychljkem radu wzjti, die Feinde in die Flucht schlagen, nepřjtele rozptýliti, rozehnati, na vtjkánj obrátiti, k vtečenj přiwesti, zahnati, zaplaſſiti, auf der Flucht etwas machen, něco běžně činiti
Flüchten, sich flüchten, vtecy, vgiti, vprázdniti, vſtaupiti, 2) 2) act etwas mit etwas, odneſti, odwezti, ſkrýti, ſchrániti, ſ. Flucht ergreifen.
Flüchten, das, vtečenj, vtjkánj, vgitj, vcházenj, n. der Sachen, ſchráněnj, n. ſkrytj, odneſſenj, n.
Flüchtig, der da flieht, vtjkawý, prchlý, zběhlý, poběhlý, poběhlec, m. werden, vtecy, prchnauti, ein flüchtig gewordener, prchlý, vprchlý, zběhlý, odběhlý, poběhlý, vteklý, odběhlec, poběhlec, zbehljk, m. flüchtig wie ein Geiſt, létawý, vergänglich, prchlý, padaucý, mjgicý, pomjgicý, poběhlý, geſchwind, křepký, powětrný, sučjk, m. sučidlo, n. adv. běžně, ſpěſſně, zu flüchtig, přjliš běžně, ſpěſſně, flüchtig reden, hbitě mluwiti.
Flüchtigkeit, f. křepkoſt, hbitoſt, powětrnoſt, f. im Reden, hbitoſt w mluwenj, f. Vergänglichkeit, prchloſt, padaucnoſt, pomigegjcnoſt, pominutedlnoſt, f.
Flüchtling, m. zběhljk, zběhlec, (poběhlec,) poběhljk, prchljk, sučjk, m. sučidlo, n.
Flug, m. let, m. ſtánj, n. einen Vogel im Fluge ſchießen, ptáka w letu ſtřelit, 2) der Bienen, Vögel, rog, m. hegno, n.
Flügel, m. křidlo, n. peruť, f. 2) bei dem Heere, überhaupt, křjdlo, n. 3) Flügel an Füſſen křjdlaté ſtřewjce, m.
Flügelhaube, f. křjdlatý čepec, m.
Flügelmantel, m. pláſſt s křjdly, m.
Flügeladjutant, m. pobočnj, přiručnj ſpomocnjk, pobočnjk přiručnj, m.
Flügelchen, křidýlko, n.
Flügelwerk, n. ptactwo, n. drůbež, f.
Flugs, ſkokem, wſkok, honem.
Flur, f. palauk, m
Flurſchütze, m. hljdač obilj, m.
Fluß, m. das Flüßen, tok, m. tečenj, n. (plynutj, n.) řeka, f. aus dem Fluße, řjčný, řečný, Fluß einer Beſchwerung und Krankheit, innerlich, wlhkoſt, f.
Flußbete, n. řečiſſtě, n.
Flußkrebs, řjčný rak, m.
Flüßig, tekutý, 3) zum Fluße geneigt, mit Fluße behaftet, wodokrewný, wlhkowitý.
Flüßigkeit, f, tekutoſt, mok, m. 2) wodokrewnoſt, wlhkowitoſt, f,
Flußverſche, f. wokaun, m.
Flüſtern, raunen ins Ohr, poſſeptati, ſſeptati, 2) rauſchen, chřeſtět, ſſuſtět.
Flüſtern, das, ſſeptánj, n. ſſept, m.
Flußtryſche oder Trenſche: piſkor, m.
Flußwaſſer, řjčná woda, (žiwá, f. ſ. Fließwaſſer.
Flut, f. wlna wody, f. winutj wody, n. 2) Ueberſchwemmung, powodeň, f. 3) des Meers, zewřenj moře, n, es iſt Flut, moře wyſtupuge, zwjrá

se, 4) Flut und Ebbe, obýwánj, přibýwánj moře, n.

Fluten, wie das Meer, zwjrati se, wystupowati, dmauti se.

Flutbette, n. řečiště, n.

Fodern, s. Fordern.

Fohlen, s. Füllen.

Folge, f. Nachfolge, následowánj, n. 2) Gehorsam, poslušnost, powolnost, wolnost, f. Folge leisten, vposlechnauti, poslechnauti, k wůli býti, poslušným býti, poslušnost zachowati, 3) Folge der Zeit, der vorigen, předesslost času, f. předesslý čas, m. der künftigen, budaucnost, f, přjští čas, m. in der Folge wirst du es sehen, časem to vzřjš, vhljdáš, in der Folge hat man gesehen, potom, potomněg, nápotom, posléz se to widělo, 4) Folge, Wirkung, následek, m. üble Folgen haben, zlé následky mjti, in der Folge zeigte es sich, po čase, pak, posléz, potom, nápotom se to vkázalo, es ist die Folge nicht, nenásleduge z toho, 5) zu Folge, vermöge, dle, podlé, wedle, als zu Folge des Gesetzes, Dekrets, s. Vermöge, Nach, in Gemäßheit, Gemäß.

Folgen, nachgehen, následowati, folgen; auf einen, někoho následowati, eines Fußstapfen folgen, následowati sslepěge někoho, kráčeti po něčjch sslepěgjch, das folgt daraus, to z toho následuge, es folgt eine List auf die andere, gedno ssibalstwj se druhým stjhá, gedno ssibalstwj druhé stjhá, gedno ssibalstwj na druhé následuge, gedno ssibalstwj gde po druhém, 2) nachahmen, dem Beyspiele folgen, přjkladu následowati, 3) folgen, auf einen im Amte, in der Zeit oder auf etwas, nastaupiti na giného mjsto, doseďnauti, 4) folgen, gehorchen, poslechnauti.

Folgend, daraufkommend, následugjcý, následowný, přjští, von künftigen, přjštj, budaucý, das folgende Jahr, budaucýho, přjštiho roku, léta, der folgende im Reden, následugjcý, auf folgende Art, na tento způsob, tjmto způsobem, folgendes hat man mir erzählt, toto mně bylo řečeno, prawenο, er hielt folgende Rede, tuto řeč držel, měl.

Folgendermaßen, takto, tjmto spůsobem.

Folgends, pak, potom.

Folgern, schließen, důwoditi, důwozowati, důwodem prowoditi, prokázati, důwodem zawjrati, wywáděti, westi důwod, záwěrek z něčeho.

Folgerung, f. důwod, m. důwodění, n. důwodem prokázánj, zawřeni, n. wywáděnj, wedenj důwodu, záwěrku, n. 2) was man folgert, zawjrka, f. 3) der Satz, Folgerungssatz in der Philosophie, důwod krátce zawřený, m. řeč důwodem krátce zawřená, f. Folgerung machen, důwoditi, důwozowati, prowozowati, z něčeho důwody zawjrati.

Folgerungsform, důwodnj spůsob, m.

Folgerungssatz, m. Folgesatz, s Folgerung.

Folgewelt, f. Nachwelt, potomstwo, n. potomstwj, (potomnj, pl. m.

Folgezeit, f. čas přjštj, m. 2) čas, m.

Folglich, následowně, tedy.

Folgsam, ochotnowolný, wolný, ochotný, poslušný.

Folgsam, adv. ochotnowolně, wolně, ochotně, 2) in der Folge, následowně.

Folgsamkeit, f. ochotnowolnost, wolnost, ochotnost, f. poslušnost.

Folter, f. muka; sskřipec. mučidlo, n, auf die Folter bringen, mučiti, na kebřjk, na sskřipec ztáhnauti, das Gewissen foltert ihn, swědomj ho trápj, hněte.
Folterbank, f. sskřipec, m. auf dieselbe bringen, na sskřipec dáti.
Folterkammer, f. mučjrna, f.
Foltern, mučiti, trápiti, trýzniti, mukami mořiti, sápati; das Gewissen foltert ihn, swědomj ho trápj, hryze, hněte.
Foppen, někoho za blázna mjti, teyrati, pokausseti.
Fopperey, f. teyránj, pokaussenj, n.
Forder, s. Vorder.
Förderbug, m. plece, plu.
Förderlich seyn, in etwas, nápomocnu býti w něčem.
Fördern, s. Befördern,
Förderung, f. s. Beförderung.
Fordern, žádati, požádati, es wird von mir nicht gefordert, to se odemne nežádá, sein Geld, ein Licht, Rechenschaft von einem, žádati swých peněz, ꝛc. die Zeit fordert es, čas tomu chce, einen vor Gericht, obeslati, obsýlati někoho, pohnati někoho, potáhnauti ku práwu, před práwo, etwas gerichtlich fordern, práwem něčeho žádati, einen zu sich fordern, k sobě požádati, powolati někoho, die Bürger auf das Rathhaus fordern, měšťanu do radnjho domu powolati, die Unterthanen zusammen fordern, poddané swolati, das hab ich zu fordern, to mně patřj, was hast du von mir zu fordern? co odemne žádáš? einen vor sich fordern lassen, dáti někoho předwolati.
Forderknecht, m. posylák, m.
Forderung, f. žádánj, požádánj, n. žádost, f. thun, žádati, žádost wyžádati, deine Forderung ist billig, twá žádost gest prawá, von seiner Forderung abstehen, vpustiti od swé žádosti, Forderung, die man am Gelde hat, dluh, m. pohledánj, n.
Fore, Forelle, f. pstruh, m. savon, pstruhowý.
Form, s. Gestalt.
Förmlich, adj. gestalter, daß man doch sehen kann, was es seyn soll, stwůrný, twářný, způsobný, hodný, 2) ordentlich, náležitý, slussný.
Förmlich, adv. wohlgestalt, stwůrně, twářně, způsobně, 2) ordentlich, náležitě, slussně.
Formscheibe, f. kolečko formowé, n.
Formschneider, m. wyrywač, m. rytce na dřewě, řezáč forem, m.
Formschneiderkunst, f. vměnj wyrywačné, n
Formtuch, n. plachta na formu, f.
Forn, ein Fisch, m. pulec, m.
Forn, forne, adv. napřed, zpředu.
Forschen, skaumati, zpytowati, sstřiti, zwjdati, stjhati, a) nach etwas forschen, (bey einem) ptát se po něčem, wyptáwat, doptáwat, dotazowat se na něco někoho, ein forschender Blick, bystré oko.
Forschen, das, Forschung, skaumánj, zpytowánj, sstřenj, zwjdánj, n. 2) ptanj, wyptáwánj, doptáwánj, dotazowánj, n.
Forscher, m. skaumac, skaumatel, zpytatel, sstřic, sstřitel, m.
Forst, m. les, m. lesyna, f. pastewný les.
Forstamt, n. auřad polesnj, m.
Forstbereiter, pegeyný, polesný, m.
Forsthaus, n. myslivecký dům, m.
Forstknecht, hágný.
Forstwesen, n. lewcowstwj, myslivectwj, n.
Förster, m. polesný, hágný.

Forst-

Forstmeister, m. hágowník, homb zpráwce, zpráwce nad lesem, m. wrchnj polesný, m.

Forstziegel, m, cyhla bez obruby, f.

Fort, weiter, dál, dále, 2) fort, fort, pryč, pryč, 3) fort und fort, dál a dál, pořád, w gednom, do řjzu, 4) und so fort, a tak dál, dále.

Fortarbeiten, dál a dál pracowati, pořád pracowati.

Fortbauen, dál stawěti, pořád stawěti.

Fortbringen, odprawiti, pryč připrawiti, odtliditi, 2) mit den Händen eine Last, odwaliti, odprawiti, 3) mit dem Wagen, Pferde, odwezti, odprawiti, 4) bey sich, odnesti, 5) einen Menschen, odprawiti, pryč připrawiti, 6) sich, vžiwiti se, wyžiwiti se, žiwot tráwiti, žiwiti se.

Fortdauer, f. trwánj, setrwánj, potrwánj, n. (dálšj) trwalost, f.

Fortdauern, setrwati, potrwati, (dál) trwati.

Forteilen, pryč pospjchati.

Fortfahren, potračowati, před se postupowati, 2) mit dem Wagen, Schiffe, odgjžděti, odgeti, dále geti.

Fortfliegen, pryč letět, vletět, odletět.

Fortfließen, před se tecy, vtecy, 2) immer weg, předce, (pořád pryč) der Brunn fließt noch fort, pramen gesstě pořád teče.

Fortführen, fahren, odwezti, Menschen, Thiere, odwesti, als geraubt, pryč honiti, hnáti, in die Luft, wie der Wind oder das Pulver, wzýti, odnesti do powětřj, fortführen, forsetzen, dál wésti, 2) bis wohin, dowesti někam.

Fortgang, m. průchod, prospěch, m. Fortgang haben, fortgesetzt werden, průchod, prospěch mjti, guten, dobrý prospěch mjti, machen, prospěch činiti, bráti, prospjwati.

Fortgehen, weggehen, odgjti, odegjti, odcházeti, pryč gjti, 2) fortfahren, gjti dále, postupowati, předce gjti, soll das so fortgehen, má to tak progjti.

Fortgehen, das, odgitj, n. odchoz, m. beym Fortgehen sagte er, při odgitj, při odchodu řekl.

Forthelfen, einem, spomocy, spomáhati dále.

Forthin, potom, pak.

Fortjagen, einen, odehnati, odpuditi, neut. mit dem Pferde, Wagen, vháněti, vgjžděti.

Fortkommen, přigiti dále, 1) von jemanden, pryč přigiti, odprawiti, wyprawiti se, odprázdniti se od někoho, bey ihm kömmt man nicht sobald fort, od něho se tak brzo člowěk neodprawj, newyprawj, neodprázdnj, geho nenj tak brzo zbytj, 2) fortkommen, in einer Sache, mit etwas, prospjwati, prospěch bráti, činiti w něčem.

Fortkommen, das, pryč gitj, n. 2) der Fortgang, prospěch, m. prospjwánj, n. průchod, m.

Fortkönnen, weggehen können, pryč mocy, nicht fortkönnen, nemocy pryč, nemocy hnauti, wáznauti w něčem, mit einer Sprache, im Reden, Schreiben, Rechnen, w řeči se zastawowati, zagjkati, wáznauti, w pjsmě, w počtu se zastawowati, wáznauti, nemocy dál, mit den Füßen nicht fortkönnen, nemocy na nohy.

Fortkriechen, odlezti, odljzati.

Fortlaufen, immer weiter, vtjkati, 2) preč běžeti, oděbhnauti, wie Wasser, preč tecy, běžeti, 3) davon laufen, vtecy, vgjti, 4) einwenig, unweit, oděbhnauti.

Fortlaufend, was in einem fortläuft, běžjcý.
Fortmachen, etwas, dělati naporád, zdělávati, dodělávati, 2) eilen, dělati spěšně, brzo, nemeškati, pospíšiti s něčjm, mach fort, pospěš, děley, nemeškey, 2) sich fortmachen, skliditi se, hýbati.
Fortmüssen, pryč musyti.
Fortpacken, sich, hýbati, kliditi se, skliditi se, packe dich fort, kliď se, hýbey, hybay.
Fortpflanzen, ploditi, rozploditi, plemeniti, rozplemeniti, rozšiřowati, eine Krankheit auf die Kinder, nemoc rozploditi, rozšjřiti w dětech, sich, se, rozmáhati, rozmocy se.
Fortpflanzung, f. rozplozowánj, rozplozenj, plemeněnj, rozplemeněnj, n. der Reben, rozwodu kladenj, n.
Fortreisen, odgeti, odgjti, preč geti, preč gjti.
Fortreisen, das, odgetj, n. odgezd, m. odgitj, n. odchoz, m.
Fortreissen, mit sich hinreissen, strhnauti.
Fortreiten, odgeti (na koni,) pryč geti (na koni)
Fortrollen, dál waliti, powaliti.
Fortrücken, act. postrčiti, powaliti dále, potisknauti, pohnauti, 2) neut. dále se hnauti, postaupiti, poodsednauti, mit dem Lager, der Armee, hnauti wogskem, dále poodtrhnauti, odehnauti, postaupiti, postupowati, sonst auch fortschreiten, s. Fortschreiten.
Fortrücken, das, die Fortrückung, postrčenj, powalenj, potisknutj, 2) poodtrženj, n. postaupenj, n.
Fortrutschen, causati dál, vcausnauti, dál se šaupati, klauzati.
Fortschaffen, odkliditi, odprawiti, jemand fortgehen heissen, odbeywati, odbeyti, odbyti někoho.
Fortschaffung, f. odkliděnj, odprawenj, n. 2) odbytj, n.
Fortscheuchen, zaplašiti.
Fortschicken, pryč poslati, sláti, zaslati.
Fortschieben, poodstrčiti, postrčiti, popostrčiti, dál postrčiti, pošaupnauti, powaliti.
Fortschiessen, dál wyniknauti.
Fortschiffen, pryč plawiti, odplawiti.
Fortschlafen, pořád gen spáti.
Fortschleichen, sich, odlauditi se, vlauditi se, wylauditi se, odchýliti se, tjhnauti, vtjhnauti.
Fortschleifen, odwlecy, odšmeyknauti.
Fortschleppen, einen, odwlecy, odšmeyknauti.
Fortschleudern, odmrštiti, odwrcy, pryč.
Fortschleudern, das, odmrštěnj, odwrženj, n.
Fortschreiben, pořád, dál psáti.
Fortschreiten, postupowati, pokračowati, kráčeti dále, předse dále gjti, odcházeti.
Fortschreiten, das, postupowánj, pokračowánj, dálšj kráčenj, n.
Fortschritt, m. pokročenj, postaupenj, pokračowánj (dál) krok dálšj, 2) Fortgang, prospěch, dobré pokračowánj, Fortschritte thun, prospěch w něčem činit, včinit, pokračowat, postupowati prospěšně, s prospěchem.
Fortsetzen, anderswohin versetzen, přesaditi, přesazowati, 2) ein Werk fortsetzen, w djle, w prácy dál pokračowati, postupowati, djlo předse konati, prácy dál westi, nastaupiti w djle, den Krieg fortsetzen, wálku dál westi, neraupštěti od wálky.

Fortsetzer, m. eines Buches, Werkes, nástupnjk, nástupce, postupnjk, (postupce, m.) pokračowatel.
Fortsetzung, f. eines Werkes, das man nicht aufhört, pokračowánj, postupowánj w prácy, dálssj konánj práce, dálssj wedenj práce, n. nastaupenj w prácy, n.
Fortspringen, odskočiti, wskočiti.
Fortstossen, odstrčiti.
Forttragen, odnesti, odnássetí.
Forttragung, f. odnessenj, n. odnássenj.
Forttrauern, wždy, pořád se rmautiti, smutiti, pořád truchliti, kwjliti.
Forttreiben, vertreiben, zahnati, odehnati, odháněti, zapuditi, das Vieh, poháněti dobytek, dál hnáti, Lebensart, žiwobytj dál westi, prowozowati.
Forttrollen, sich, kliditi se, wkliditi se, odkliditi se, hybati, odbjrati se, tjhnauti, wtjhnauti, rhnauti.
Fortwähren, f. währen.
Fortwälzen, odwaliti.
Fort wollen, prýč chtjti.
Fortziehen, weiter ziehen, odtáhnauti, odkliditi se, odebrati se, von einem Orte, odstěhowati se, odtáhnauti.
Forwerke, f. Vorwerk.
Fourrage, f. Futter, Futtervorath.
Fourragiren, f. Futter suchen, nach Futter reiten.
Fourragirung, f. picowánj, n.
Fourir, forýr, pořádnjk, početnjk, m.
Fracht, f. Ladung, náklad, m. 2) Fuhrlohn, mzda, f. 3) Fuhrwerk, wozba, f.
Frachtwesen, n. wozba, f.
Frage, f. otázka, dotázka, f. eine Frage vorlegen, otázku předložiti, Frage thun, otázku činiti, včiniti, wčělati, wydati, es ist nicht die, Frage ob ꝛc. nenj tu otázka, zdaž ꝛc. heimliche Frage, vkrytá otázka peinliche Frage, vtrpné tázánj, trápenj, n.
Fragen, ptáti se, zeptati, optati se, tázati se, dotazowati se, dotázati se, potázati se, es fragt sich, ob er — gest otázka, zdaliž — er fragte mich, ob ich — ptal se mne, ptal se, tázal, dotazowal se mne, er fragte nach dir, ptal se na tebe, oder, po tobě, ich will dich nur eines fragen, gen na gednu wěc se tě optám, er fragt mich vielerley Sachen, na rozličné wěcy se mne ptá, nach einem, nach etwas, zu wissen, po někom, po něčem se ptáti, doptáwati se, tázati, dotazowati se, 2) nach Niemand, na žádného, o nic, nichts darnach fragen, nic nedbati, na nic nedbati, žádného sobě, ničeho, nic sy něčeho newssímati, um Rath fragen, radu bráti, rady ptáti, tázati, za radu žádati.
Fragen, das, tázánj, zeptánj, doptáwánj, dotazowánj, n. das ewige Fragen, wěčné ptanj.
Frager, m. tazatel, m.
Fragsatz, m. dotázka, f.
Fragstück, n. dotázka, f.
Fragweise, skrze otázky.
Fraiß, f. eine Krankheit, psotnjk, božec, m.
Frank, f. frey.
Franke, m. Frank, m.
Frankenwein, m. wjno Francké, n.
Fränkisch, po franssku.
Fransen, Franzen, pl. třepenj, střepenj, francle, n.
Franzose, m. Francauz, m.
Franzosen, pl. französische Seuche, francauzy, plu. francká nemoc, f.
Franzosenholz, n. francauzowé, francauzské dřewo, n.
Franzosenkrankheit, f. Lustseuche, venerische Krankheit, Francauz-

ská nemoc, f. francká nemoc, f.
Französicht, francauzowitý
Französinn, f. Francauzka, f.
Französisch, adv. Francauzský, französisch reden, schreiben, verstehen, francauzsky mluwiti, psáti, rozuměti, auf französisch, po francauzsku.
Fraß, m. ein Essen, ein Gericht, eine Speise, auch ein schlechtes Fressen, žrádlo, n. 2) vieles Fressen, žranj, žrautstwj, n. Fraß und Fülleren, obžerstwj, n 3) Fresser, žraut, m. 4) ein Hund, žrawý pes, 5) Futter der Thiere, s. Futter.
Fratzen, pl. frassky, ssassky, ssibřinky, Fratzen vorbringen, ssasskowati, lasskowati, ssibřinky, ssassky, frassky prowáděti.
Fratzengesicht, n. potwornný obličeg, m.
Frau, f. Frauensperson, panj, f. Frau vom Hause, domácý panj, Frau des Enkels, praneweста, wnukowá manželka, f.
Frauendistel, f. ostropes, trn bjlý.
Frauenhaar, n. netj, ženský wlas, m.
Frauenhandschuh, Frauenschuh, pl. ženské rukawice, f. pl. střewjce, pl m.
Frauenkirche, f. kostel Marye panny, m.
Frauenknecht, m. Frauendiener, ženkyl. m. korauhwička ženská, f.
Frauenkraut, n. Frauenmünze, s. Frauenmünze.
Frauenmantel, m. Blume u. Kraut, hušnuška, f.
Frauenmünze, f. máta řecká, f.
Frauenrock, m. suknĕ ženská, f.
Frauenstand, m. staw panin, m.
Frauenvolk, n. žensko, pokolenj ženské, pohlawj ženské, n.
Frauenzeit, f. ženský čas, kwět, m.
Frauenzimmer, n. der Ort, der Aufenthalt, ženský pokog, ženský příbytek, m. 2) das Frauenzimmer, Frauenvolk, weibliches Geschlecht, ženské, splu. žensko, pohlawj ženské, n. 3) eine Frauensperson, ženská, ein junges lediges, mladice, djwka, djwice, f. viele dergleichen, djwictwo, n. Frauenzimmerkampf, djwčj boj, m.
Fräulein, n. slečna, f. ein kleines, slečinka, f. Männlein und Fräulein, mužský a ženská.
Frech, smělý, 2) muthwillig, rozpustilý, nezbedný, nezbeda, m, newážný, 3) unzüchtig, bugný, frech seyn, bugným býti, bugniti.
Frechheit, f. smělost, f. 2) Muthwillen, rozpustilost, nezbednost, newážnost, f. 3) Unzucht, bugnost, die Frechheit haben, mjti tu smělost.
Freissam, s. Flockenblume.
Fremd, ausländisch, cyzý, cyzokragný, přespolnj, ein Fremder, cyzokragan, cyzokragjn, přespolnj člowěk, der an einem Orte fremd ist, ein fremder Mann, cyzý člowěk, fremd, neu, ungewöhnlich, cyzý, fremde Lehre, cyzý učenj, 2) was eines andern ist, nicht zu jemandes Eigenthum, ins Haus gehörig, cyzý, fremder Hund, cyzý pes, sich in fremde Händel mengen, w cyzý wěcy, do cyzých wěcý se míchati, plésti, unter fremde Leute kommen, přigjti mezy cyzý lidi, fremde Leute sind hergekommen auf die Messe, cyzý lidé, přespolnj sem na trh přissli, fremde Kräuter, přespolnj, cyzý byliny, 3) seltsam, wunderbar, es kömmt mir fremde vor, zdá se mi nepodobné, cyzý.
Fremde, die, cyzyna, f. in die Fremde gehen, do cyzyny gjti, in

der Fremde seyn, býti w cyzy-ně, aus der Fremde kommen, přigiti z cyzyny.
Fremdling, m. (das ist: unwissend, unkündig, unerfahren,) seyn in einer Sache, býti, být cyzým, cyzákem w něčem, býti newědomcem, newědau w něčem, Fremdling, der sich wo niedergelassen hat, podruh, m.
Freßbegierde, f. chtíč k gjdlu, m. žádost gjdla; hladowitost, f. als eine Krankheit, snědek, m.
Freßbauch. s. Vielfraß.
Freßbegierde, f. obžerná žádost, lakotnost, lakota, hltawost, f.
Freßbegierig. (hladowitý) obžerný, lakotný, hltawý.
Fressen, begierig essen, žráti (hltati, oblo požjrati, lakotiti, 2) fressen und saufen, žráti a pjti, völlig, ganz, (auffressen) sežrati, der Wolf fraß ein Lamm, wlk sežral gehně, alles fressen wollen, wsseckо chtjt sežrat, snjst, 3(um sich fressen, rozgjdati, rozmáhati se, 4) das Leid in sich fressen, ljtost w sobě žráti, dem Viehe zu fressen geben, dobytku dát žrát.
Fressen, das, Speise, Nahrung aller Thiere, žrádlo, n. krmě, f. 2) das man fresset, die Handlung des Fressens, žranj, n. 2) Unmäßigkeit im Essen, ožjránj, ožralstwj, Fressen und Saufen, žranj a pitj, n.
Fressend, um sich, rozgjdawý, fressende Krankheit, fressendes Geschwür, rozgjdawá nemoc, f. rozgjdawý nežit, m. rozgjdawý wřed, m.
Fresser, m. žraut, žráč, obežralec, hltoň, m. obžera. m.
Fresserey, f. Freßhaftigkeit, žrawost, f. 2) Freßwaaren, žrádlo, n. 3) Gastmahl, žranice, f.
Fressig, s. Gefräßig.
Fressigkeit, s. Gefräßigkeit.
Freßfieber, n. Freßkrankheit, snědek, m.
Freßling, čekátko, čečetko, n.
Freßwanst, m. žrautí, nesejt, m. obežralé břicho, wlčj střewo, n.
Freude, f. radost, f. es ist mir eine Freude, ich habe eine Freude, mám radost, voller Freude, pln radosti, Freude machen, radost způsobiti, wroditi, včiniti, eine Freude an etwas haben, radost mjti z něčeho, er weis nicht was er vor Freuden thun soll, newj radostj co dělat, co činit, die Freude wird oft in Traurigkeit verwandelt, radost se často w žalost proměnj, obracý, mit Freuden, s radostj.
Freudenabend, m. radostný wečer, m.
Freudenfest, n. radowánky, plu.
Freudengefühl, n. cyt, pocytěnj, cýtěnj radosti.
Freudengeschrey, n. Freudenlied, plésánj, radostné, weselé pokřikowánj, prospěwowánj, Freudengeschrey über einen machen, wesele prozpěwowati, wykřikowati, plésati.
Freudenmal, n. radowánky, hody, plur.
Freudenreich, radostný.
Freudenspiel, n. weselá hra, weselohra, f.
Freudensprung, m. radostný skok, krepčenj, thun, radostj skákati, poskakowati, wyskakowati, krepčiti.
Freudenstunde, f. radostná hodina, f.
Freudentag, m. radostný den, m.
Freudenthränen, pl. slze radosti, radostné, f.
Freudenvoll, plný radosti.
Freudig, radostný, weselý, von der Person, weselý, ochotný, freudig machen, rozweseliti, obradowati, freudig werden, rozweseliti, obradowati se.
Freudig, adv. radostně, wesele, ochotně.

Freudigkeit, f. radostnost, weselost, ochotnost, f. zu etwas, ochotnost k něčemu, mit Freudigkeit, s radostj, s ochotnostj, f. Freudig, adv.

Frevel, m. Verwägenheit, zaumyslnost, f. weytržnost, swéwolnost, drzost, wssetečnost, f. aus Frevel, z swéwolnosti, z wssetečnosti.

Frevelmuth, f. Frevel.

Frevelhaft, swéwolný, wssetečný, zumyslný, zaumyslný.

Frevelhaft, adv, swéwolně, wssetečně, zumysla, zaumyslně, zaumysla.

Frevelmuthig, f. Frevelhaft.

Freveln, swéwolně, wssetečně, zaumyslně, weytržně sobě počjnati, wésti.

Frevelthat, f. skutek swéwolný, drzý, zaumyslný, swéwolnost, zaumyslnost, f.

Freuen, sich, radowati se, weseliti se, über etwas, radowati se, weseliti se, těssiti se z něčeho, auf etwas, radowati se, těssiti se na něco, sich im Herzen, w srdcy se radowati, weseliti, weselým býti, as freuen einen, wie eine Nachricht, das Wohlseyn eines andern, těssiti, das freuet mich, to mne těssj, es freuet mich daß sie wohlauf sind, těssjm se z dobrého zdrawj, těssj mne, že se dobře magi.

Freventlich, adj. f. Frevelhaft.

Freventlich, adv. swéwolně, zumyslně, zumysla, zaumysla.

Frevler, m. swéwolnjk, zaumyslnjk, zumyslnjk, weytržnjk, m. wssetečnjk, m.

Freund, m. přjtel, m. ein vertrauter Freund, důwěrný, ostaupený přjtel, verwandter, přjbuzný, spřjzněný, wieder Freund werden, zase přjtelem býti, zase se spřáteliti, ein vertrauter, spřjzniti se, zum Freunde machen, za přjtele wzýti, přigjti, spřáteliti se, ein ganz kleiner, Freund, přjteljček, m.

Freundinn, f. přjtelkyně, přjtelnice, f.

Freundlich, přátelský, laskawý, přjwětiwý, ochotný, freundliches Gesicht, přjwětiwá, ochotná twář, f. freundliche Reden, Worte, přjwětiwá, lahodná slowa, ein freundlicher Gruß, laskawé, přjwětiwé, přátelské pozdrawenj, n. freundlich im Reden, im Bezeigen, Betragen, vmluwný, přjwětiwý, ochotný.

Freundlich, adv. přátelsky, přjwětiwě, laskawě, freundlich anreden, přjwětiwě, laskawě promluwiti k někomu, freundlich grüßen, laskawě, přjwětiwě, přátelsky pozdrawiti někoho, sich freundlich gegen jemanden erzeigen, přátelsky, přjwětiwě, laskawě se k někomu vkázati, mjti.

Freundlichkeit, f. přjwětiwost, laskawost, wljdnost, ochotnost, f. Freundlichkeit in Worten, im Reden, přjwětiwost w slowjch, f. vmluwnost, f. Freundlichkeit im Reden, Bezeigen, Betragen, přjwětiwost, vmluwnost, ochotnost, f.

Freundschaft, f. dem Gemüthe nach, přátelstwj, n. Freundschaft machen, přátelstwj vdělati, w přátelstwj se dáti, w přátelstwj wgjti, spřáteliti se, haben, přátelstwj mjti s někým, w přátelstwj s někým býti, die Freundschaft aufheben, trennen, přátelstwj roztrhnauti, rozlaučiti, zrussiti, rozpárati, rozrussiti, rozpřáteliti se, 2) Freundschaft die man einem thut, erweist, přátelstwj, einem viele Freundschaft erweisen, přátelstwj a milowánj geden druhému prokazowati, thue mir die Freund-

schaft, včiň mně ten wděk, to přátelstwj, du thust mir eine Freundschaft, wenn 2c. wděčnau wěc mi včinjš, wděk mi včinjš, když 2c. 3) die Freundschaft, (gesammte) alle Freunde, přátelstwo, n.

Freundschaftlich, přátelský, laskawý.

Freundschaftlich, adv. přátelsky, laskawě.

Freundschaftsbezeigung, f. vkázánj přátelstwj, wděčnosti, n. wděčná, přjjemná služba, f. wděk m. erweisen, přátelstwj, wděčnost, wděčnau, přjjemnau službu někomu prokázati, včiniti, wděk včiniti.

Frey, swobodný, wolný, sobě wolný, frey von Sorgen, prázden starosti, von Arbeit, prázden od práce, od djla, bez práce, bez djla, von Abgaben, Diensten, von der Steuer und andern Zahlungen, oswobozený od daně, od služby, berně a wšelikých platů, von freyen Stücken, z čisté dobré wůle, sám od sebe, freye Künste, swobodná vměnj, 2) freye Kost, Wohnung, Holz, Licht geben, darmo, za darmo strawu, přjbytek, dřjwj, swjčky dáti, freyer Eingang, Zutritt oder Eintritt in das Schauspiel, wolný do diwadla přjstup, wchod, darmo, frey im Reden, Schreiben, Handeln, wolný, swobodný w řeči, w psanj, w gednánj, frey, erlaubt seyn, wolno, swobodno býti, freye Reden führen, swobodně, wolně mluwiti, frey, kein Sklave, swobodný, oswobozený, prostý, prost, von Gesetzen, zákona, freye Luft, freyes Feld, prosté, wolné powětřj, prosté, šjré pole, auf freyen Fuß stellen, oswoboditi, w swobodu vwesti, w swobodě postawiti, swobodného včiniti, kommen, oswobozenu býti, w swobodu vwedenu, postawenu býti, frey werden, oswobozenu býti, wyhoštěnu, zhoštěnu býti, swobodně propuštěnu býti, von der Sorge, starosti zproštěnu, zhoštěnu býti, vom Elende, z bjdy wyproštěnu, bjdy zproštěnu býti, z bjdy wyswobozenu býti, frey machen, oswoboditi, swobodného včiniti, sich frey machen von Geschäften, oswobozowati se neb odprázdniti se od pracý a zaneprázdněnj, frey lassen, oswoboditi, swobodna včiniti, z člowěčenstwj, z poddanosti propustiti, wyhostiti, zhostiti, wyhost, swobodu dáti, frey stehen, na wůli mjti, wolno býti, es steht ihm frey, má na wůli, wolno mu gest, freyen Willen haben, mjti swobodnau wůli, freyen Lauf lassen, der Wollust, seinen Begierden, rozkoši, žádostem swým powolowati, im freyen Felde, unterm freyen Himmel, w šjrém poli, pod šjrým nebem, freyen Künste, swobodná vměnj.

Frey ausgehen, loskommen, swobodně puštěnu, propuštěnu býti, swobodnu, prostu býti, 2) nicht gestraft werden, pokuty, trestu zniknauti.

Frey, adv. swobodně, wolně, sobě wolně, frey die Wahrheit reden, prawdu swobodně, wolně mluwiti, hlásati.

Freybank, f. der Bildhauer, hnětedlná lawice, f.

Freybeuter, m. laupežnjk, zákeřnjk, zbognjk, m.

Freychor, n. ztracency, neoděncy, pl.

Freyen, von Mannspersonen, ženiti se, oženiti se, zasnaubiti sobě, zasnubowati sobě, von Weibspersonen, wdáwati se, wdáti

se za někoho, 2) freyen wollen, Lust zu freyen haben, (im ersten Falle, nämlich vom Manne,) míti chuť k ženění, k ženitbě, chtíti se ženiti, mysliti na ženění, zasnubowati sobě, (im andern Falle, nämlich vom Frauenzimmer,) míti chuť k wdáwání, k wdawkám, wdáwati se, mysliti na wdawky, na wdání, wdáwání, um eine freyen, namlauwati sobě, (fregowati.)

Freyer, m. Liebster, milý, milý, mileg, m. miláček, (milownjk ženský) (fregjř) m.

Freyersmann, s. Freywerber.

Freyfrau, f. Freyinn, sslechtična, f.

Freygeben, s. Freylassen

Freygebig, sstědrý, přjzniwý, darowný, dárný, rukotržný, freygebig seyn, sich erzeigen, sstědrým býti, sstědrým se prokázati, sstědře se k lidem míti, ukázati, sstědře sobě westi, sstědrosti k lidem dokázati, býti rukotržným, freygebig werden, usstědřiti se.

Freygebigkeit, f. sstědrost, sstědrota, rukotržnost, dárnost, f.

Freygebohren, sslechtic, m. daß man es ist, sslechtictwj n.

Freygeist, m. swobodowěrec, m.

Freygeisterey, f. swobodowěra, f.

Freygeisterisch, swobodowěrný.

Freygelassener, m. oswobozený, wyhosstěný, propusstěný z poddanosti, swobodně propusstěný, a) in Rücksicht des Herrn, b) in Rücksicht des Standes, swobodník, m. im Gegentheile, des Freygebohrnen Sohn, wyhosstěného syn, swobodník, m. jemandes Freygelassener, oswobozený, z poddanosti propusstěný, wyhosstěný, der im Testamente freygelassen wurde, propusstěný, wyhosstěný kssaftem.

Freyheit, f. swoboda, f. von der Arbeit, swoboda od práce, von Aemtern, Lasten, Verpflichtungen, swoboda od aufadů a břemen y powinností, wyňětj a swobodu z obecných břemen, aufadů a powinnosti, von der Strafe, wyňětj z trestánj, oswobozenj pokuty, n. 2) die einer Person, Familie zugestanden wird, swoboda, f. zwlásstnj obdarowánj, n. Freyheit im Reden, swoboda w řeči, wolnost w mluwenj, f. in Freyheit setzen, w swobodu uwesti, w swobodu postawiti.

Freyheitsbrief, m list zhostnj, weyhostnj, weyhost, wýhost, m. zwlásstnj swoboda, f.

Freyheitsort, m. swobodstwj, swobodné, wýsadné místo, n.

Freyherr, m. sslechtic, pán swobodný, m.

Freyherrlich, sslechtický.

Freyherrnstand, m. staw sslechtický, m. swobodopanský.

Freylassen, aus dem Gefängnisse, propustiti z wězenj, z wazby, z žaláře wypustiti, 2) einen Leibeigenen, wyhostiti, oswoboditi, swobodným učiniti, z člowěčenstwj, z poddanosti propustiti, zhostiti, swobodně propustiti, Freylassen ein Kind als Vater, oswoboditi, wybyti.

Freylassung, f. oswobozenj, wyhosstěnj, zhosstěnj, swobodné propusstěnj, n. wýhost, m.

Freylasser, m. oswoboditel, wyhostitel, m.

Freylich, owssem, arcy; ha, thut dir noch der Kopf weh? Freylich, gesstě tě bolj hlawa? ha gesstě.

Freymachen, swobodného učiniti, oswoboditi, swoboditi; ze služebnosti wyswoboditi, wyprostiti, von Banden, swobodného učiniti, propustiti, wypustiti z wazby, wyswoboditi, z okowů wydobyti, wyprostiti, von Sorgen,

Geschäften, od práce, zaneprázdnění wyswoboditi, wyprostiti, von Abgaben, s. Befreyen, sich von Sorgen, Geschäften frey machen, wyswoboditi, wyprázdniti se od prácy se zhostiti, zprostiti, sich auf einen Tag, eine Zeit recht frey machen, wyprázdniti se.
Freymäurerey, f. zednictwj, n. (swobodné) swobodozednictwj, n.
Freymäurer, m. zednjček, (swobody,) swobodozednjk, m.
Freymäurisch, zednický, swobodozednický.
Freymüthig, vpřjmý, vpřjmný, otewřený, swobodného, vpřjmného srdce.
Freymüthig, adv. vpřjmě, vpřjmně, otewřeně.
Freymüthigkeit, f. vpřjmost, vpřjmnost, otewřenost, f.
Freyort, s. Freystatt.
Freyparthey, f. s. Freywilligen.
Freysagen, s. Freysprechen.
Freysagung, s. Freysprechung.
Freysaß, m. swobodnjk, dědinjk, m.
Freysprechen, oswoboditi, swobodného včiniti, swoboditi.
Freysprechung, f. oswobozenj, n. swobozenj.
Freystadt, f. swobodné město, n.
Freystatt, f. swobodné, autočisstné mjsto, n. swobodstwj, mjsto swobodné, wěsadnj, n.
Freystehen, wolno býti, es stehet ihm frey, wolno mu gest.
Freystelle, f. mjsto swobodné, n.
Freystellen, dáti na wůli, nechati na wůli.
Freystunde, f. prázdná hodina, f.
Freytafel, f. Freytisch, obecná, swobodná tabule, (stůl) gjdlo, n.
Freytag, m. pátek, m.
Frywerber, m. družba, m.
Freywerberinn, f. družička, f.
Freywillig, dobrowolný, freywillige Soldaten, dobrowolnj wogácy, dobrowolnjcy, ztracency, neoděncy, swobodnjcy.
Freywillig, adv. dobrowolně.
Friede, m. pokog, mjr, m. Friede machen, stiften, pokog vdělati, včiniti, pokog zřjditi, způsobiti, w mjr wgjti, Frieden brechen, pokog zrussiti, Friede der Seele, pokog dusse, Friede sey mit euch, pokog s wámi, Friede haben, pokog mjti, es ist Friede, wir haben Frieden, gest pokog, zu Frieden stellen, w pokog, w mjr vwesti, smjřiti.
Friedemacher, m. mjřitel, mjrce, smjrce, pokogitel, gednatel, obgednatel mjru, pokoge, m.
Friedensbote, m. posel pokoge, m.
Friedenshandlung, f. gednánj pokoge, o pokog.
Friedenskuß, m. polibenj smjrliwé.
Friedensschluß, m. zawřenj, n. záwěrek pokoge, m.
Friedensstifter, m. mjřitel, mjrce, smjrce, gednatel, vgednatel, zřjditel, působce, spůsobce, spůsobitel pokoge, m.
Friedensstiftung, f. mjřenj, w mjr vwedenj, smjřenj, n. vgednánj pokoge, zřjzenj, způsobenj pokoge, n.
Friedenstraktat, m. ged nánj (traktat) o pokogi (rokowánj,) n.
Friedensvorschläge, pl. nálezy pokoge, mjru.
Friedenszeichen, n. znamenj pokoge, mjru.
Friedenszeit, f. čas pokoge, mjru, m. in der Friedenszeit, w čas pokoge, mjru.
Friedfertig, pokogný, tichý, pokoge milowný, friedfertige Gesinnungen, pokogná myssleni.
Friedfertigkeit, f. pokognost, tichost, f.
Friedlich, friedsam, ruhig, pokogný, tichý.

Fried:

Friedlich, adv. pokogně, tisse, sich friedlich halten, pokogně, tisse se chowati.
Friedliebend, pokoge milowný.
Frieren, Kälte leiden, mrznauti, ostydnauti, mrazyti se, studiti se, mřjti zymau, (zymu trpěti,) die Soldaten frieren, wogácy mrznau, mrazý se, mir haben die Füsse gefroren, w nohy mne záblo, 2) impers. mich friert, mne zebe, mich hat sehr gefroren, mne welmi záblo, es hat diese Nacht Eis gefroren, dnes w nocy mrzlo, es wird diese Nacht frieren, dnes w nocy bude mrznaut, 3) frieren, z. B wie Fleisch, Wasser, mrznauti, zmrznauti, die Fenster frieren, okna mrznau.
Frieren, das, s. Frost.
Friesel, m. čerwená osutina, f.
Fringnagel, m. hřeb k swjgadlu, m.
Fringeisen, n. swjgadlo, n.
Frisch, gesund, neu, grünend, etwas kalt, čerstwý, 2) munter, čerstwý, čilý, frischer Junge, čerstwý, čilý gonák, frisch und gesund seyn, zdrawým a čerstwým býti, wieder frisch werden, čerstwěti, občerstwěti, občerstwěti, zčerstwěti, (okřáti) občerstwiti, občerstwiti se, frisches Wasser, čerstwá, sswjžj woda.
Frisch, adv. čerstwě, 2) munter, čerstwě, čile.
Frischbier, n. ředina, patoky, barans, ředinowý.
Frischbiermann, m. ředinář, m.
Frischbierweib, n. ředinářka, f.
Frischling, m. ročnj diwoký kanec, kančjk, m.
Frisieren, s. Kräuseln das Haar.
Frist, Fristung, f. lhůta, f. průtah, m. na chwili dánj, f. Frist geben, lhůtu dáti, sich Frist nehmen, na chwjly sobě wzýti.
Fristen, das Leben, prodlaužiti žiwobytj, sich mit dem Gelde, penez se dotáhnauti, 2) času přidati, čas protáhnauti.
Fristung, f. des Lebens, prodlaužený žiwobytj, n.
Froh, rád, powděčen, wer war froher, kdo byl radči, froh werden, radowati se, obradowati se, des Lebens, jemandes Gesellschaft, der Arbeit, des Glückes, powděčen býti žiwobytj, towaryšstwa, práce, sstěstj, frohe Stunde, utěssená hodina, frohes Leben, weselé žiwobytj, n.
Fröhlich, frölich, weselý, fröhlich seyn, weseliti se, weselu býti, machen, obweseliti, rozweseliti, obradowati, fröhlich werden, rozweseliti se, obradowati se.
Fröhlich, Frölich, adv. wesele.
Fröhlichkeit, Frölichkeit, f. weselost, f. weselj, n.
Frohlocken, Frolocken, plésati, plésati radostj, gásati.
Frohlocken, das, Frolocken, plésánj, plesot, m. gásánj, n.
Frohlockend, plésagjcý, gásagjcý.
Fromm, nábožný, pobožný (zbožný, dobrý, fromm, stille, sanftmüthig wie ein Kind, Thier, dobrý, tichý, er ist ein frommer Mann, gest člowěk nábožný.
Fromm, adv. nábožně, pobožně, zbožně, dobře.
Frommen, s. Nutzen.
Frömmigkeit, f. nábožnost, pobožnost, zbožnost, dobrota, f.
Fron, n. Frone, Frohnen, Frohndienst, Fronung, robota, bezděčná služba, f.
Froner, m. robotjř, m. robotnjk, m.
Frönen, fröhnen, dienen müssen, robotowati, seinen Lüsten, swým žádostem slaužiti.
Frohngut, n. statek pod platem, m.
Frouleichnam, m. Božj tělo, n.

Fronleichnamsfest, n. den Božjho těla, m.
Frosch, m. žába, f. 2) ein Ansatz von Holz im Bierbräuwesen, kačjrek, m.
Fröschchen, n. žabka, žabička, f. žábě, n. am Fidelbogen, kobilka, f. žabka.
Froschbrett, n. deſſka lewá plnžnj, f.
Froschey, n. žabi wegce, n.
Frostbeule, f. odmrobenina, f.
Frost, m. mráz, m. studeno, harter Frost, tuhý, twrdý mráz, es kommen noch Fröste, přigdau geſſtě mrazy, studena, ein kleiner, mrázek, mrazýk, přjmrazek, m.
Fröstein, n. mrazenj, třesenj zymničné.
Frostig, studený, mrazywý, mrazowý, mrazný, empfindlich gegen Kälte, zymomkiwý, kaltsinnig, studený, chladný, sich frostig gegen jemanden erzeigen, studeně, chladně se k někomu mjti, prowázati, frostiger Scherz, studený, nechutný, galowý, planý žert, frostige Kälte, mrazná studenost, frostiges Wesen an sich, nechutnost, f. nechutenstwj, n.
Frucht, f. obroda, f. owoce, n. půžitek, požitek, kterýž ze země lidem pocházý, m. Frucht des Feldes, půžitek zemſký z obilj, m. dazu gehörig, obilný, der Bäume, owoce, n. dazu gehörig, owocný, 2) Frucht lebendiger Geschöpfe, plod, m. plemeno, die Frucht zur Welt bringen, plod wywesti, wydati, 3) die ersten Früchte, prwotiny, prwnj owoce, aurody.
Fruchtbar, plodný, vrodný, rodný, aurodný, plemenný, nosný; ploditedlný, plodistwý, fruchtbar machen, plodné, rodné, vrodné činiti, včiniti, fruchtbares Jahr, vrodný rok, m. fruchtbarer Boden, vrodná půda, hogná na obilj, f. fruchtbares Weib, plodná, plodistwá žena, f. fruchtbare Schreibart, hogný způsob psanj, m. fruchtbarer Baum, vrodný, ſſtěpný strom.
Fruchtbarkeit, f. die Kraft, plodistwost, f. moc plodistwá, plodná, (ploditedlná) ploditedlnost, plodnost; auroda, vrodnost, f. des Bodens, des Jahres, vroda, auroda, f. eines Weibes, plodnost, f. eines Baumes, vrodnost, f.
Fruchtbarlich, adv. vrodně, plodně, hogně, aurodně.
Fruchtbringend, fruchttragend, nesný, aurodný, ein fruchtbringender Baum, ſſtěpný, owocnj strom.
Früchtchen, n. Früchtel, ein schönes, kwjtj, gadýrko, dobré kwjtj, gadýrko, n. topa, f.
Früchten, nützen, prospěti, platnu býti.
Fruchthaus, n. owocnice, f. owocnj domek, m.
Fruchtlos, neplatný, nevžitečný, neprospěſſný, daremný, bez vžitku.
Fruchtlos, adv. neplatně, nevžitečně, neprospěſſně, daremně, na darmo, bez vžitku.
Fruchtlosigkeit, f. neplatnost, nevžitečnost, neprospěſſnost, daremnost, f.
Fruchtwagen, wůz obilný.
Früh, frühe, adv. časně, brzy, brzce, frühe, früh zu Bette gehen, sterben, časně (brzy) gjt spat, vmřjt; Früh, wenn es Tag wird, ráno, (z rána) když se rozednjwá, gleich früh ausfahren, ranſčko, hned z rána wyget, von Früh bis in die Nacht, od rána až do wečera, sehr frühe, welmi časně, ráno, ranjčko, z rána, (časně) raně, was frühe geschicht, rannj, früh Morgens, rannjm gitrem, časně ráno, heute früh, diesen

Morgen. dnes ráno, frühe Jugend, časná mladost, f. von früher Jugend auf, hned z mládi, früher Tod, časná, brzká smrt, f. smrt před časem, mit dem Frühesten, wann es noch nicht recht Tag ist, co neyraněgi, alsbald früh Morgens, hned z rána, frühzeitig, früh aufstehen, auf seyn, časně, z rána, raničko wstáwati, časně w zbůru býti, 2) w čas, záhy, f. alsbald, man muß früh aufstehen, wenn man ihn betriegen will, musy sy na něg časně, ráno, záhy přiwstati, kdo ho chce ossiditi, früher, časněgi, dřjw, frühes Getreide, Obst, rané obilj, owoce, frühes Gebet, rannj modlitba.
Frühapfel, m. rané gablko, n.
Frühårbeit, f. rannj práce, f.
Frühbirne, f. raná hrusska, f.
Frühe, f. Frühzeit.
Frühe, f. ráno, n. ich sah ihn heute in der Frühe, in aller Frühe, dnes ráno, (zrána) časně ráno gsem ho widěl.
Frühgerste, f. raný gečmen, m.
Frühgebet, n. rannj modlitba, f.
Frühgottesdienst, m. rannj služba Božj, f.
Frühjahr, n. garo, n. podletj, im Frühjahr, z gara, dazu gehörig, garnj.
Frühklug, f. Klug.
Frühkind, f. Kind.
Frühlamm, n. rané gehně, n.
Frühling, m. garo, podletj, n. was im Frühlinge ist, garnj, garý, podletnj, im Frühlinge, z gara, na gaře.
Frühlingsblumen, f. garnj kwjtj, n.
Frühlingsmonat, m. březen, m.
Frühlingstag, m. garnj den, m.
Frühlingszeit, f. garnj, podletnj čas, m. podletj, n.
Frühprediger, m. rannj kazatel, m.
Frühpredigt, f. rannj kázanj, n.
Frühstück, n. snjdanj, n. das Frühstück einnehmen, zu sich nehmen, halten, snjdat.
Frühstücken, snjdati, gefrühstückt haben, posnjdat, najsnjdat se.
Frühobst, n. ranné, ranj owoce, n.
Frühstunde, f. rannj hodina, f.
Frühzeit, f. čas rannj, ráno, n.
Frühzeitig, časný, raný, sehr zu früh, frühzeitig, nečasný, raný, nezralý, frühzeitige Früchte, nedosslé, nezralé, rané, ranj owoce, n. frühzeitiger Verstand, časný, raný rozum, frühzeitige Aepfel, raná gablka, frühzeitiges Kind, 1) unzeitige Geburt, nedochůdče, nedosslé djtě, n. 2) vor der Heyrath, oder zu bald darauf, ranausser, m. frühzeitiger Tod, časná, brzká smrt, smrt před časem, f.
Frühzeitig, adv. časně, raně, frühzeitig sterben, časně, brzce, w brzce, w času brzkém umřjti.
Fruktill, třtina Indyánská, f.
Fucher, wěnjřjk, m.
Fuchs, m. Füchsinn, f. lisska, f. (lissák, m.) kleiner, lissička, f. lisstátko, lisstě, n. vom Fuchse, lissčj, listig wie ein Fuchs, chytrý co lisska, Fuchs, ein Pferd, kůň ryssawý, m.
Fuchsbalg, m. lissčj kůže, f. lissčina, f.
Füchsen, lissčj.
Fuchseisen, n. železo na lissky, n.
Fuchsmütze, f. čepice lisskowá, f. lissčj, f. Fuchspelz, m. kožich lissčj, m.
Fuchshöhle, f. lissčj daupě, f. n. brloha, f. brloh, m.
Füchslein, n. lisička, f. lisstátko, lisstě, n.
Fuchsroth, ryssawý, ein fuchsrother, ryssawý, ryssánek, m. fuchsroth werden, ryssawěti, oryssawěti.

Fuchsscheide. f. lisscj pádla.
Fuchsschwanz, m. lisscj ocas, m. 2) ein Kraut, koniklec, pohanka, f. 3) Fenchel, bér, m. bérowé gáhly, 4) den Fuchsschwanz streichen, lisscj ocas prodáwati, po srsti hladiti, lichotiti se, ljsati se.
Fuchsschwänzen, den Fuchsschwanz streichen, verkaufen, lichotiti se, hladiti, ljsati se, fatiti se.
Fuchsschwänzer, m. fatkář, fitopásek, ljsáček, lichotiwý člowěk, lichotil, m.
Fuchsschwänzeren, lichotěnj, fatěnj, ljsánj, fatkářstwj, n. aulisnost, f. ljsawost.
Fuchtel, f. kord, m.
Fuchteln, ssermowati, 2) einen, prásskati, proháněti weyprasskem, kordem.
Fuder, m. polauwozý, n. sedmiwěderni sud, wůz, m. (fůra, f.) Fuder Heu, wuz, (fůra) sena, Fuder Holz, wůz, (fůru dřjwj.
Fug, f. Recht.
Fuge, f. beim Schreiner, Lautenmacher, spogka, f. spogenj, stoženj, n. die Fugen an der Hirnscheitel, sswy na lebu hlawy, m. Fuge des Schiffes, spogenj lodj, n.
Fughobel, m. hobljk k spogkám, m.
Fugebank, f. lawice k spogkám, f.
Fügen, zusammen, pogiti, spogiti, spogowati, w hromadu způsobowati, skládati, 2) sich fügen, srownáwati se, sgednáwati se, gednotiti se, 3) sich begeben, zutragen, dáti se, udati se, státi se, přihoditi se, zběhnauti se, nachdem es sich füget, gak gest, gak se stane, přihodj gak se dá, gak se děge, es fügte sich, udalo, dálo, stalo se, sich fügen nach einem, pokračowati dle něčeho, spravowati se něčjm, dle něčeho.
Füglich, přihodný, hodný, pohodlný, přjslussný, způsobný, náležitý, füglihe Ursache, slussná, hodná, náležitá přjčina, f.
Füglich, adv. přjhodně, hodně, pohodlně, přjslussně, způsobně, náležitě, füglicher, lépe, pohodlněgi.
Füglichkeit, f. přihodnost, hodnost, pohodlnost, způsobnost, přjslussnost, f.
Fügung, f. Fuge, 2) Gottesfügung, Božj řjzenj, n. usudek, m. wůle, f. nach Gottesfügung, podlé wůle Božj, řjzenjm Božjm, 3) Fügung, Zusammensetzung, spogenj, n. s. Zusammenfügung.
Fühlbar, wie das Herz, der Mensch, čitedlný, cytedlný, cytliwý, cýtitedlný, das ist mir nicht fühlbar, toho negsem cytedlný, 2) was in die Seele fällt, makawý, hmatawý.
Fühlbar, adv. čitedlně, cytedlně, cytliwě, cýtitedlně, 2) makawě, hmatawě.
Fühlbarkeit, f. des Herzens, eines Menschen, čitedlnost, cytedlnost, cýtitedlnost, f. cytliwost, 2) der Sache, makawast, hmatawost, f.
Fühlen, empfinden, cýtiti, ucýtiti, ucjti, čjti, 2) mit den Händen, dotknauti se, dotýkati se, makati, hmatati, sahati, ohledowati, ohledati, an den Puls, oder den Puls, na puls makati, sahati, ohledáwati, omakáwat puls, den Rücken, die Arme nicht fühlen, hřbetu, ramen necýtiti, sich fühlen, cýtiti se, čjti se.
Fühlung, die, das Fühlen, cýtěnj, n. cyt, m. s. Gefühl, 2) der Sinn, tknutj, dotknutj, dotčenj, n.
Fühllos, bez cytu, nečitedlný, necytedlný, necytliwý, necýtitedlný.

Fühl-

Fühllosigkeit, f. necitedlnost, necytedlnost, necytliwost, necýtitedlnost, f.
Fuhrband, n. wodjtka, pl. n.
Fuhre, f. wůz, m. wezenj na woze neb na lodj, n. fůra, f.
Führen, leiten, wésti, woditi, an einen Ort, dowesti, wésti na négaké mjsto, einen Blinden bei der Hand, an der Hand führen, slepého za ruku west, einen Dieben aus dem Gefängniße, zlodége z wězenj west, 2) auf einem Fahrzeuge, als zu Wagen, Wasser, Pferde, Güter. Personen, wezti, wozyti, Waaren, aus dem Lande, zu Markte führen, zbožj ze země wezt, wywezt, (wywážet) na trh wezt, wozyt, 3) Krieg führen, wognu wésti, die Waffen, den Degen führen, zbraň, kord nosyti, Geld bey sich führen, penjze v sebe nosyt, er weis den Degen geschickt zu führen, vmj s kordem zacházet, der Staub ward von dem Winde in die Luft gführt, wjtr hnal prach do powětřj; der Fluß führt Eis, řeka gde led, der Teich führet Hechte, Karpfen, w rybnjce gsau sstiky, kapry; Reden untereinander, mit einander führen, řeči wespolek mjti, westi, einen Prozeß, při wésti, eine Sache, wěc něčj zastáwati, wésti, zu Gemüthe führen einem, připomjnati někomu něco, na mysl přiwoditi, sich selbst, w mysl, na pomysslenj, na rozmysslenj bráti, wzýti, rozgjmati sobě, w mysli rozbjrati, premjtati, k mysli, k srdcy připustiti, s. Erwägen; den Namen, gméno mjti, gmenowánu býti, slauti; eine Handlung führen, obchod wésti, Waaren in der Handlung, zbožj na prodag mjti, zbožjm kupčiti, etwas im Sinne; Schilde führen, uk o mjniti, obmýssleti, mysliti, w mysli mjti, zum Tode führen, na smrt wésti, einen Graben um die Stadt, přjkop okolo města wésti, hinters Licht führen, oklamati, podtrhnauti, ossiditi, der Henker führt immer jemanden her, der etwas haben will, wždy sem čert někoho přinese, kdo něco žadá, mjti chce, warte ich will dich führen, počkey, gá tě powedu, Rechnung, Buch führen, počet, počty wésti, knihu pod sebau mjti, zprawowati. einen Verirrten auf den rechten Weg führen, blaudicýho na dobrau cestu přiwest, vwest, ich will dich den rechten Weg führen, prawau cestau tě powedu.
Führer, m. wůdce, průwodčj, průwodnjk, pruwodce, m. prowodce, m. auf einem Fuhrwerk, Wagen, wozka, powozný, m. auf dem Wasser, přjwoznjk, přewoznjk, m. der Braut, družba, m. s. Begleiter.
Fuhrleute, pl. wozkowé, wozatagowé (formané) m.
Fuhrlohn, m. mzda, f. plat od wezenj, wozu m. mzda, plat pijwoznj, mzda, plat od přjwozu.
Fuhrmann, m. wozka, wozatag, powozný, woznjk, forman, wozyč, m. 2) Fuhrmann am Himmel, wozatag, powozný, m.
Fuhrmannsmütze, f. čepice wozatage, f.
Fuhrmannspferd, n. wozatagský, wozkowý, (formanský) kůň, m.
Fuhrmannsstern, m. powozný, m
Führung, f. auf einem Fahrzeuge, wezenj, n. 2) Leitung, wedenj, n. pruwod, m. Gottes, prostřede, m. a pomoc Božj, f. unter dessen Führung, s Bo-

hem.

hem, prostředkem a pomocý Bo-
žj.
Fuhrpferd, n. kůň tažný do wo-
zu, m.
Fuhrweg, m. wozowá, wozuj ce-
sta, f. s. Fahrweg.
Fuhrwerk, n. wozba, f. wozo-
tagstwj, n. wůz, m. wozni-
ce, (fůra,) f. Fuhrwerk trei-
ben, wozyti.
Fuhrwesen, n. wozatagstwj, n. woz-
ba, f.
Fülle, f. plnost, f. nadbytek,
zbytek, dostatek, m. hognost,
sytost, f. die Fülle haben, nad-
bytek, zbytek, dostatek, hognost
mjti něčeho, oplýwati něčjm,
Fülle der Heiden, množstwj Po-
hanů, n. Fülle der Gottheit,
weßkeré Božstwj, n. Fülle der
Zeit, plnost, f. splněnj, wypl-
něnj, naplněnj času, vpiynutj,
wyprssenj času, n. plný čas,
m. Fülle, in das Essen, nádiw-
ka, nadjwka, f.
Füllen, plniti, napiniti, doplniti,
wyplniti, ein Gefäß, einen Gra-
ben mit Erde, nádobu, příkop
zemj naplnit, 2) Wasser in die
Flasche, wodu do lahwe nálit,
naljwat, ljt, 3 Maaß aus dem
Fasse, tři mjry ze sudu, vbrat,
vlit, 3) die Lücke füllen, gámku
wyplniti, etwas, z. B. eine
Stelle im Buche, etwas Abgän-
giges ergänzen, doplniti, dolo-
žiti, dosaditi, doplňowat, do-
kládat, dosazowat, das Fleisch,
Krebse, Hüner, nadjwati, na-
djti, das Bier füllen, spjlat, do
sudu ljt, Federn in ein Küssen
füllen, peřj do podussky nacpat,
podussku peřjm nacpat.
Füllenzähne, hřjběcý zuby.
Füllenhüter, hljdač hřjbat, hřj-
bek, m.
Füllenbier, n. doljwka, f.
Füllblech, n. kraužek v náprawy,
m. kacjřkowý plech, m.
Füllhalsel, n. žludsska, m.
Füllnen, hřebiti se, ohřebiti se.
Füllsel, n. nádiwka, f.
Füllung, f. des Biers, spjlka, f.
Füllwurst, f. gátrnice, nadjwanina, f.
Fund, m. nálezek, wymysl, wymy-
slek, zámysl, m.
Fundament, s. Grund.
Fundgrube, f. důl, m. (cauku)
Fündlein, n. smyßlenka, f. wy-
myslek, n. listiges Fündlein, ob-
myslek, m. podwodný, chytrý
wymyslek, zámysl, m.
Fünf, pět, fünf Aelteste, pět star-
ssjch, fünf Jahre, pět let, 2)
ich sah fünf Vögel, widěl sem
pět ptáků, vor fünf Wochen,
před pěti nedělmi, fünf Bücher
Moses, patery knihy Mogžissowy,
fünf Märchen, pět děwčat, pa-
tero děwčat, fünf Betrachtun-
gen, patero přemyßlowánj, roz-
gjmánj, n.
Fünfblatt, n. pětiljstek, m.
Fünfeck, n. pětihranatost, hrannost, f.
Fünfeckicht, pětiuhelnj, pětihranný,
pětihranatý.
Fünfer, m. pětka, pjtka, f. pěták,
paták, m.
Fünferley, paterý, á, é, (o)
Fünffach, paternásobný, fünffach ma-
chen, paternásobiti.
Fünffingerkraut, n. pětiljstek, pětipr-
stek, m.
Fünfherrnamt, n. pětipanský auřad,
m.
Fünfhundert, pět set.
Fünfhunderte, der, die, das, pětistý,
stá, sté.
Fünfhundertmal, pětsetkrát.
Fünfjährig, pětiletý.
Fünfmal, pět rát.
Fünf Männer, pět mužů.
Fünfmänneramt, n. vřad pětimu-
žů, m.
Fünfpfündig, pětiliberní.
Fünfschichtig, pětivrchý.
Fünfte, der, die, das, pátý, tá,
té.

Fünftel, n. Fünftheil, n. pátý díl, pátá částka, f.
Fünfzehn, patnáct, der fünfzehnte Tag, patnáctý den, die Zahl, patnáctka.
Fünfzehnmal, patnáctkrát.
Fünfzehnte, patnáctý.
Fünfzig, padesát, fünfzig Knechte, der 50 Theil, padesátek, m. die Zahl, padesátka.
Fünfzigjährig, padesátiletý.
Fünfzigmal, padesátkrát.
Fünfzigste, der, die, das, padesátý, tá, té.
Funke, m. giskra, f.
Fünkchen, n. s. Fünklein.
Funkeln, giskřiti, giskrnatěti.
Funkelnd, giskřicý, giskřiwý.
Funklein, n. giskřička, f.
Funze, kahanec, m.
Für, pro, für Weinen, für Schmerzen nicht reden können, beſſ. vor Weinen, vor Schmerzen, pro pláč, pro bolest nemocy mluwiti, für mich und die meinigen, pro mne a pro mé, für sich leben, pro sebe žiwu býti, etwas für sich thun, kaufen, behalten, pro sebe dělati, kupowati, nechati, Futter für das Vieh, pjce pro dobytek, nur für diese Welt geschaffen, gen pro tento swět stwořen, für sich nehmen, pro sebe, (pro swau potřebu,) wzýti, für das Vaterland streiten, sterben, pro wlast bogowat, vmřjt, für etwas sorgen, (o) něco se starat, eine Arzney für das Fieber, lék pro zymnicy, für itzt, für dießmal, tenkrát, 2) za, für die Wohlthaten danken, za dobrodinj děkowati, für gewiß schreiben, za gistau wěc psáti, für etwas, für einen halten, držeti, pokládati, mjti za něco, držeti, mjti za někoho, übel nehmen, za zlé mjti, pokládati, ausgeben für einen, wydáwati za někoho, für etwas vertauschen, změniti za něco, für jemand bezahlen, bürgen, gut sprechen, za někoho zaplatit, stát, slibit, ein Wort für das andere, slowo za slowo, für Geld schreiben, za penjze psát, ein Gut für 1000 Thaler, statek za tisýc tol. Geld für die Waaren bezahlen, penjze za zbožj zaplatit, für etwas büßen, za něco odbeywat, was für ein Mann ist das? co ge to za muže, gaký gest to můž? was für ein Geschrey ist das, gaký gest to křik, co ge to za křik, aus was für einem Lande ist er? z které země gest? was für elende Menschen sind wir nich, gak bjdnj lidé gsme! aus Liebe für dich, für dich will ich beten, z lásky k tobě, za tebe se pomodljm, für den Schaden stehen, státi za sſkodu, fürs erste, za prwnj, 3) für und für, gedno po, za druhým, pořád, Stück für Stück, kus po kusu, Schritt vor Schritt, co noha nohy mine, Tag für Tag, den ode dne, den gak den, er thut alles für seinen Kopf, wſſecko po swé hlawě činj, 4) für sich, pro sebe, 5) für sich seyn, sám pro sebe býti, zůstáwati, 6) für beſſ. vor allen Dingen, předewſſjm, předewſſemi wěcmi.
Fürbitte, f. přjmluwa, f. auf seine Fürbitte will ich es thun, na geho přjmluwu to včinjm, Fürbitte thun, einlegen, přimlauwati se za někoho, bey Gott, orodowati.
Fürbitten, přimluwiti se, přimlauwati se; orodowati (za)
Fürbitter, m. přjmluwce, orodownjk, m. přjmluwčj, m.
Fürbitterinn, f. přjmluwkyně; orodownice f.
Fürbittlich, fürbittweise, orodewně.
Furche, f. rozhor, rozwor, m. brázda, f. záhon, m.

Furche, kleine, brázdička, f.
Furchen machen, furchen, brázdy, rozhory, rozwory děłati, brázditi.
Furcht, f. bázeň, f. strach, m. hrůza, f. wo Furcht da Schaam, wo Schaam da Furcht, kde bázeň, tu stud a kázeň, kde nenj bázně, tu nenj kázně, Furcht einjagen, strachu nahnati, in Furcht und Schrecken, gerathen, w strach wpadnauti, zděsyti a zhrozyti, se, strachem, hrůzau napadenu býti, vor Furcht zittern, hrůzau se třásti, in Furcht stehen, w strachu postawenu býti, wstrachu býti, jemand in Furcht setzen, wstrach vwesti, strachu nahnati, naděłati, strach pustiti, vwesti, na někoho, zastrašiti někoho, aus Furcht, z bázně, ze strachu, Furcht vor Gott, bázeň Boha, před Bohem, haben kindliche, mjti bázeň Boha, die Furcht fahren lassen, bázeň, strach odložiti, odwrcy, složiti, die Furcht benehmen, strach, bázeň odnjti, strachu, bázně zbawiti, oswoboditi, von Furcht eingenommen werden, strachem podgatu, obstaupenu býti, es kam ihm eine Furcht an, strach ho napadl, obessel, obstaupil, vegal, die Furcht vor den Gespenstern, vor dem Gewitter, vor der Strafe, vor dem Tode, bázeň, strach strašidel, baurky, pokuty neb trestu, smrti.
Furchtbar, hrozný, strašliwý, strašný.
Fürchten, sich, báti se, strašiti se, strachowati se, obáwati se, ich fürchte mich, bogjm se, strašjm se, ich fürchte mich hier zu bleiben, zu reden, bogjm se zde zůstati, mluwiti, a t. d. sich vor einem, etwas, fürchten, báti se, strašiti, hrozyti se někoho, něčeho, einen fürchten, z. B. seinen Oheim mehr als seine Mutter, báti se někoho, sich fürchten wegen einer Person, Sache, die uns lieb ist, strachowati se, obáwati se, báti se za někoho, Gott fürchten, kindlich, Boha se báti, zu fürchten machen, zastrašiti, přestrašiti, vlekati, es ist nun nichts zu fürchten, nenj se teď čeho obáwati, nenj co k obáwánj, nur der fürchtet die Verachtung, der heimlich empfindet daß er sie verdient, gen ten potupy se bogj, obáwá, kdo cýtj že gi zaslauzj.
Fürchterlich, strašliwý, strašný, hrozný, fürchterliches Wesen, strašliwost, hroznost, strašnost, f. fürchterliches Geschrey, hrozný, strašliwý křik, fürchterlicher Ort, strašliwé, hrozné mjsto, hier ist es mir zu fürchterlich, zde gest mi hrozno.
Fürchterlich, adv. strašliwě, strašně, hrozně.
Furchtlos, nelekawý, nestrašliwý, nebogácný, nebázliwý.
Furchtlosigkeit, f. nelekawost, nebázliwost, nebogácnost, f.
Furchtsam, bázliwý, bogácný, strašliwý, lekawý, lekawého srdce, furchtsam machen, strašiti, přestrašiti, wystrašiti.
Furchtsam, ad. bázliwě, bogácně, strašliwě, lekawě.
Furchtsamkeit, f. bázliwost, bogácnost, strašliwost, lekawost, f.
Fürfell, Fürschürze, Fürtuch, n. náčapnjk, m. přjstěra, f. s. Vortuch.
Fürsprache, s. Fürbitte.
Fürsprechen, s. Fürbitten.
Fürsprecher, s. Fürbitter.
Fürst, m. knjže, n.
Fürstchen, n. junger, kleiner Fürst, knjžátko, n.
Fürstenhaus, n. knjžecý dům, m.
Fürstenstaat, m. knjžecý důstogenstwj n.
Fürstenstand, n. knjžecý staw m.

Fürstenthum, n. knjžetstwj, a.
Fürstinn, f. kněžna, f.
Fürstlich, knjžecý, knjžecký.
Fürstlich, adv. knjžecky, po knjžecku.
Furt, f, brod, m. přjwoz, m.
Fürwahr, wěru, jagistě, w prawdě.
Furz, m. das Furzen, prd, m. obzděnj, wyprdnutj, n. prdnutj, zabzděnj, n. der Furz selbst, bzdina, f. prd, hier spürt man Fürze, zde ge cýtit bzdiny, prdy, Furzer, prdoch, bzdoch, m.
Furzen, prděti, bzditi, prdnauti, wyprdnauti se, obzdjti se, zabzdjti se, der oft furzt, prdlawý, prdoch, bzdoch, m.
Fuschen, hudlati, hudlařiti, prtati.
Fuscher, m. hudlař, m. prták.
Fuß, m. noha, f. mit bloßen Füssen gehen, bos, bosýma nohama, bosonohý choditi, gjti, Fuß vor Fuß, poznenáhlu, poznenáhla, zlehky, co noha nohu mine, auf dem Fuße nachfolgen, w patách, w zápětj za někým gjti, wskok, skokem gjti za někým, Reise zu Fuß, pěssj cesta, zu Fuße gehen, pěssky, pěsskami, pěchotau gjti, zu Fuß dienen, za pěssjho slaužiti, wohl zu Fuße, dobrý na nohy, den Fuß über die Schwelle setzen, nohau z brány wykročiti, sich kaum auf den Füssen halten, sotwa na nohách státi, se držeti, den Fuß setzen, nohu stawiti, nohau kročiti, sslapnauti, auf freyem Fuß, swoboden, auf freyen Fuß stellen, propustiti, oswoboditi, kommen, propusstěnu býti, Fuß fassen, ustawiti se, einen Fuß im Grabe haben, gednau nohau w hrobě býti, gednu nohu w hrobě mjti, nad hrobem choditi, zu Füssen fallen, k nohám padnauti, zu den Füssen sitzen, u noh, w nohach seděti, mit einem auf gutem Fuß stehen, dobře s někým býti, vom Fuß auf, od spodku nohy, ohne Füssen, beznohý, 2) Fuß oder Schuh, noha, f. střewjc, m. zwey Fuß hoch, dwa střewjce, nohy zweyssj, drey Fuß lang, tři střewjce, tři nohy zdéli, 3. ein gewißer Fuß, způsob, základ, m. auf einen gewissen Fuß setzen, na gistý způsob zřjditi, opatřiti, auf diesen Fuß, na tento způsob, auf einerley Fuß, na geden způsob, sich auf einen solchen, so einen Fuß setzen, tak, na tento způsob wěcy swé zřjditi, opatřiti, auf einem schlechten Fuß stehen, zle státi, zle se mjti, ich weis nicht, auf welchem Fuß er stehe, newjm gak stogj, es mit ihm, gak s njm stogj, auf den alten Fuß, setzen, einrichten, něco na starý způsob, na staré brdo zřjditi, ustawiti, 4) der Fuß des Berges, spodek hory, m, spodnj pata hory, f. 5) der Fuß an der Säule, pata, f. slaupek, m. an einem Tische, nožička, noha, f. slaupek, m.
Fußangeln, plu. sklonky, kotwice, f.
Fußbank, f. lawička, stolička, f. trnož pod nohy, f. podnož.
Fußbecken, n. medenice k nohám, f.
Fußblat, n. nárt, swrchek nohy, m. chodidlo, n.
Fußboden, m. Estricht, podlaha, f. podsebyti, n.
Fußbret, n. spodek nohy, m. chodidlo, n.
Fußbreit, co střewjc, co noha ssiroký.
Füßchen, n. kleiner Fuß, nožička, nožka, f.
Fußeisen, n. pauto nožnj, na nohy, n. swůrka nožnj, f. kotewice, f.

Fußen, auf etwas, gründen, zpolihati, zpolékati, zpoléhvauti, na něco, podpjrati, podepřjti, zpodpjrati, zpodepřjti, postawiti.
Fußfall, m. k nohám padánj, padnutj, n. einen thun, padati, padnauti k nohám, na kolena.
Fußfällig, na kolenách, kleče.
Fußfolger, m. nohsleda, m.
Fußgänger, m. pocestný, pocestnjk, m. 2) Musketier, pěssj, pěchaun, pěchota, m. dráb, m.
Fußgetäfel, n. podlaha táflowaná, f.
Fußgesims, n. staurky, pl.
Fußgestell, n. podstawek, m.
Fußgicht, f. dna nožnj, dna w nohách, f.
Fußknecht, m. pěchaun, m. pěssj dráb.
Fußsack, m. pytljk na nohy, nožnj, m.
Fußschemmel, m. podnož, podnožka, stolička, trnož pod nohy, f. stupátko, stupadlo, n.
Fußsohle, f. podssew, podessew, spodek nohy, spodnj plesk, ploska nohy, m. von der Fußsohle an, od zpodku nohy, von der Fußsole an bis zu dem Scheitel, od spodku paty až do swrchku hlawy.
Fußpfad, m. stezka, f. s. Fahrweg.
Fußstapfe, m. sslepěge, stopa, f. in des Vaters Fußstapfen treten, w sslepěgj otce swého následowati, na sslak, na sslepěge, na stopu otce swého nastaupiti, nakročiti, stopau, cestau, sslakem, sslepěgjmi otce swého kráčeti, gjti po sslepěgjch otcowských.
Fußsteig, m. stezka, pěssinka, cestka, f. pěssina, f. chodnjk, m. s. Fußpfad.
Fußtritt, m. worauf man tritt, trnož, podnož, stolička, f. stupačka, f. stupátko, stupadlo, n. 2) ein Tritt mit dem Fuße, kročeg, krok, m.
Fußvolk, n. pěssj lid, m, pěchota f. pěssj wogsko, n.
Fußwaschen, n. mytj noh, n.
Fußweg, m. pěssj cesta, pěssinka, pěssina, f. chodnjk, m. cestka, f. stezka, f. s. Fußsteig.
Fußweh, n. noh bolenj, n.
Futter, n. obrok, m. pjce, f. dobytčj potrawa, f. pokrm, m. pastwa, f. Futter holen, sammeln, picowati, obrok, pjcy shromažďowati, na picowánj wygeti, geschrotenes, směsyce, smjssená pjce dobytčj, zum Futter gehörig, pjcnj, 2) worinn man etwas steckt, pauzdro, schowadlo, n. 3) unter ein Kleid, oder Hut, das Futtertuch, podssjwka, f. podssitj; das Futter sticht ihn, dobré bydlo ho pjchá, dem Vieh sein Futter geben, dobytku pjcy(krmidlo)dáwat.
Futteral, n. pauzdro, schowadlo, n. schránka, f.
Futtergerüst, n. krmnj lessenj, n.
Futterkasten, m. pjcnj truhla, truhla na pjcy, pro pjcy, f. picnjk, 2) Sprenboden, plewnice, f.
Futteralmacher, m. puzdernjk, pauzdernjk, m.
Futterkorb, m. pjcnj nusse, nusse na pjcy, f. pjcnj koss, m.
Futterschneider, m. řezáč, sekáč sena, m.
Futterschwinge, f. orálka, f.
Futtersammler, m. pjcnjk, picowatel, pjce shromážďitel, m.
Futtersuchung, Futragirung, f. picowánj, pjce shromážďowánj, n.
Füttern, das Vieh, krmiti, nakrmiti, pjcy, obrok dáwati, obročiti; pásti, die Pferde, koně krmiti, jemanden, krmiti někoho, sich, pásti se, krmiti se, 2) das Kleid füttern, raucho podssjwati, podssiti.
Fütterung, f. im Stalle, krmenj, n. auf der Weide, pasenj,

Fütterung, holen, picowati, px=ey shromážditi, pro picy giti, geti.

Futterwanne, f. wěgice, opálka, f.

Futterzeug, n. unter ein Kleid, pod=ssiwka, f.

G.

Gabe, f. Geschenk, dar, m. kleine Gabe, dárek, m. Gaben des Geistes, dary ducha.

Gabel, f. große, widly, rohatiny, pl. f. Gabel mit zwoen Spitzen, zwenzackigte, dwérohé widly, Ofengabel, widlice, plur. f. Gabel mit drey Zinken, dreyzackigte, ctirohé widly, Gabel, womit man das Fleisch aus dem Topfe nimmt, widlička, f. widličky, plu. zum Essen, widlička, widličky, womit man die Bäume stützet, beran, m. Gabel zum Stellnetzen, Vogelgarn, prosstip, m. Gabel an den Weinreben, ručička (winná, ?) Gabel zum Aufrühren in der Scheuer, weytkasky, pl. zum Stützen, sosska, f.

Gabelnadel, f. widličkowá gehla, f.

Gabelrichter, m. rownatel, narownatel widliček, m.

Gabelstiel, Gabelheft, rukowět, držadlo, držádko v widličky, n.

Gabelstiel, m. střenka, střenky v widličky, f.

Gäck, s. Geck.

Gäckerey, s. Geckerey.

Gackern, gacken, gacksen, wie die Henne, wie die Hünner, kdákati, kákorati, kwočeti, sskřečeti, wie eine Gans, gágati.

Gackern, das, der Henne, kdákánj, kákoránj, škwočenj, sskřečenj, n. der Gänse, gáganj, n.

Gaden, m. ponebj, n.

Gaffen, zewlowati, lelkowati, kaukati.

Gaffen, das, zewlowánj, n. lelky, zewly, plu. lelkowánj, kaukánj, n.

Gagat, Gagatstein, m. ǧagat, m.

Gäbe, příkrý, popříkrý, s. Jähe Jähling.

Gähe, die, sstyǧlowitost hory, f.

Gähnen, s. Gehnen.

Gähre, s. Sauerteig.

Gähnsucht, f. nemoc zýwačná, zýwačnost, f. s. Sehnsucht.

Gähren, wřjti, zwjrati, 2) kysati, kynauti.

Gährung, f. wřenj, zwjránj, 2) kynutj, kysánj; vkrop, m. mauph. baukenj, zdwihánj, n.

Gähzornig, s. Jähzornig.

Gala, f. slawnost, f.

Galakleid, n. oslawný, slawný, ssperkowný oděw, m. s. Paradekleid.

Galan, s. Liebhaber.

Galant, s. Artig, Höflich.

Galanterie, s. Artigkeit, Höflichkeit.

Galee, Galeere, f. ǧalege, plu.

Galgan, m. ǧalǧán, m. wilder, planý.

Galgen, m. ssibenice, ssibence, ssibenka, f. gehe an den Galgen, gdi k ssibenicy, gdi k ssibency, gdi na kolo, by na ssibency ssel, by wisel, by tě kat oběsyl, by tě krkawcy roznesli, an den Galgen kommen, přigjti na ssibency, dostati se na ssibency.

Galgendieb, Galgenschwengel, Galgenstrick, Galgenvogel, m. ssibeničnjk, padauch, m.
Galgenschwengel, m. padauch, wiselec, ssibeničnjk, ssibeničnj prowaz, m. katowá pssenice, f.
Gallapfel, m. Galles, Gallkugel, kulka dubowá, f.
Gallblase, f. žlučina, f. měchýřek žluče, m.
Galle, f. žluč, f. die Galle läuft ihm über, žluč se mu, w něm zdwihá, žluč se w něm puká, rozpuká, Ueberlauf der Galle, pěnokrewnost, f. schwarze, kalokrewnost, f.
Gallenbitter, gak žluč hořký.
Gallenfieber, n. žlučná zymnice, f.
Gallenblase, f. žlučina, f.
Gallensucht, f. pěnokrewnost, pěnohorkost, f. 2) žlučnatost.
Gallensüchtig, pěnokrewný, pěnohorký, zum Zorn geneigt, žlučnatý.
Gallentrank, žlučný nápog, m.
Gallenwasser, n. žlučná woda, f.
Gallerte, f. Sulz, huspenina, gicha stydlá, f.
Gallmey, kobalt, m.
Galone, f. tkanička, tkanice, tkance, f. kalaun, eine kleine, tkanička, f.
Galopp, m. vprk, záwod, zábod, m. im Galoppe, w vprku, vprkem, cwálem, cwálkem, im Galoppe reiten, galoppiren, galopem zawodat, zabodat.
Galopplerpferd, n. kůň w zábodu.
Gamanderlein, n. ožanka, f. menssj.
Ganerbe, m. obecnj dědic, m.
Ganfisch, Gaumaul, m. zywák, m.
Gang, m. das Gehen, wie man geht, chod, m. chůze, f. chodba, f. einen langsamen, hurtigen Gang haben, dlauhawý, wáhawý, křepký, rychlý chod, chůzy miti, ein Gang wohin, cesta, chůze, f. einen Gang haben wohin, miti cestu před sebau, miti někam giti, einen Gang thun, zu jemanden ausgehen, giti, wygiti sy někam, wážiti cestu někam, k někomu, sich einen Gang ersparen, vspořiti sy cestu, chůzy, 3) der Ort, wo man geht, průchod, zum Spazieren, procházka, f. bedeckter Gang, podsynj, n. im Garten, beseda, f. Gang unter der Erde, průchod podzemnj, m. Gang am Hause oben, pawlač, f. weystupek, m. Gang im Schiffe, pawláčka, ein Drehrad, okolek, Gang in einer Mühle, složenj, n. in den Bergwerken, pramen dolowý, m. cauk, m. f. Berggang; unterschiedene Gänge oder Trachten der Speisen, stawenj gjdel, n. Gang, Gewohnheit, běh, m. im Gange seyn, býti w běhu, in der Anatomie, průchod, m.
Gangbar, gewöhnlich, gebräuchlich, běžný, obecně berný, gangbare Münze, berný, platný penjz, gangbar seyn, býti w běhu, běžeti, giti mezy lidem, býti, běžeti w vžjwánj, 2) gangbar, gängig, schodný, vtřelý, vtřený, gangbarer Weg, schodná, vtřelá cesta, f.
Gangbarkeit, f. zwyklost, f. vžjwánj, n. běžnost, f.
Gangfisch, m. bělice gezernj, f.
Gänge und Gäbe, za obyčeg přigatý, obyčegný, zwyklý, zobyčegený, zwssednělý.
Gängelband, n. wodjtka, n. pl.
Gängeln, na wodjtkách woditi.
Gans, f. hus, husa, f. wilde Gans, diwoká hus, eine kleine Gans, Gänslein, husyčka, hause, n. gemästete, fette Gans, krmná hus, junge Gans, Abschnitt von der Gans, als Kopf, Flügel, Füsse, Magen 2c. mladá hus, f. kaltaun, m. von Gänsen

husý,

husy; der sie verkäuft, husař, m.
Gänsbügel, m. trhačka, sáně husy, od husy.
Gänseblume, f. mateřnjk, m. sedmikráska, f. mensſi,
Gänschen, n. husyčka, f. hauſe, hauſátko, n.
Gänsedistel, f. mléč ostrý, m. davon, mléčowý.
Gänsefeder, f. husý péro, n.
Gänsefett, n. husý ſádlo, n.
Gänsefleisch, n. husý maso, n.
Gänsefüßel, n. husý nůžka, f.
Gänsegeschrey, n. Geschnatter, husý ſſřebet, m.
Gänsehändler, m. husak, m.
Gänsehändlerinn, f. husařka, f.
Gänsehirt, m. husák, m. husý pasák, m.
Gänsehirtinn, f. husačka, huſka, f.
Gänsekiel, m. husý brk, s husy brk, m.
Gänseküchlein, n. hauſe, hauſátko, n.
Gänsekraut, f. Gänserich.
Gänserich, m. husák, hauser, m. hus, 2) eine Pflanze, Gänzing, střjbrnjk, m. husý meydlo.
Gänsestall, m. posada na husy, f. kotce, plu. husynec, m. husý chljw.
Gänsfleckenkraut, n. rauta kozý, f.
Gäseweide, f. husyſſtě, husy pastwiſſtě, n.
Gant, m. práwnj prodag, m.
Ganz, celý, celistwý, ein ganzes Jahr, celý, plný rok, m. ganz Frankreich, celá, weſſkerá země Francauzſká, f. ganze fünf Tage, celých, plných pět dnj, die ganze Welt, celý, weſſkerý swět, m. ganz von Golde, celý, wſſeček ze zlata, die ganze Stadt, Land, celé, weſſkeré město, n. celá, weſſkerá kragina, f. die ganze Gelehrsamkeit, celé, wſſe vmönj, n. ein ganzes Bein, celá, celistwá kost, f. vom ganzen Herzen, z celého srdce, e r. Ganzes, das Ganze, zauplnost . plnost, f. celost, celistwost, f. im Ganzen, w celosti, w celistwosti, im Ganzen, z cela, zuplna, plně, im Ganzen arbeiten, wie ein Steinmetz, z celého pracowati, im Ganzen kaufen, w celosti kaupiti, ganz machen, celiti, zceliti, ein ganzer Mann, Kerl, celý muž, celý chlap, m. was den ganzen Tag währet, celodennj.
Ganz, gänzlich, zcela, docela, cele, zuplna, zprosta, naprosto, zhola, ganz kurz, gen zkrátka, ganz neulich, kürzlich, gen nedáwno, ganz und gar, docela, do tytljka, zcela, zuplna, zhola.
Gänzlich, celý, weſſkerý, f. Ganz, gänzlicher Untergang, konečná, wěčná zkáza, f.
Gänzlich, adj. f. Ganz.
Gar, adv. dokonce, dokona, zhola, prachem, die Speise ist gar unschmackhaft, to gjdlo geſt zhola bez chuti, gar zu, přjliš, gar zu schlecht, přjliš ſſpatný, warum nicht gar, proč ne dokonce, gar nicht, dokonce ne, gar gar zu groß, welmi, přjliš weliký, er ist itzt gar anders, nynj geſt z cela, celý giný, wſſechen giný, gar oft, welmi, přjliš často, gar machen, dodělávati, dodělati, gar mürbe, doważený, halb gar, na polowic wařený, gar kochen, gar machen, dowařiti, nicht gar (besonders) zu gut, nicht gar zu schlecht, nicht gar zu viel, nicht gar zu wenig, nicht gar zu groß, nicht gar zu klein rc. nehrubě, nepřjliš, newelmi dobrý rc. rc.
Garaus, m. konec, m. ſkončenj, dokonánj, ſkonánj, n. den Garaus machen, konec včiniti, dokona:

konati, dodělati, das ist der Garaus, to gest konec, to gest skončenj, der Garaus in der Stundenzählung, posledni chwjle, hodina, f.
Garbe, f. snop obilný, m. 2) ein Kraut, řebřjk, m.
Garde, f. Leibwache.
Gardin, třapce na koně, m.
Gardine, f. opona, koltra, f.
Gären, wie Bier, Wein, kysati, wykysati, 2) wie Aufruhr, eine Leidenschaft, als Zorn, Rache, in einem, wřjti
Garkoch, m. obečný, weřegný kuchař, m. kuchynkář, m.
Garküche, f. obecnj, weřegná kuchyně, f.
Garn, n. přjze, f. wollenes, wlněná přjze, 2) Netz, syť f. syti, f. sak, m. teneto, n. leč, f. Garn aufstellen, aufspannen, syti roztáhnauti, syti léceti, teneta roztáhnauti, Garn der Jäger, myslivecká teneta, lece myslivecká, lowčj, Netz der Fischer, watka, rybářská syť, f.
Garnbaum, m. osnowé wrátidlo, m.
Garnbleiche, f. bjlidlo, bělidlo, n.
Garnfärber, m. barwjř přjze, m.
Garngabel, f. widlička tenetnj, f.
Garngebinde, n. pásmo, n.
Garnhandel, m. obchod, m. kupectwj w přjzy, n. přezný.
Garnhändler, m. prodawač přjze, přezák, m.
Garnisonsoldat, m. strážnjk, m.
Garnspule, f. osnowá cywka, f.
Garnitur, f. násoba (něčeho) garnitura, f.
Garnklotz, m. sspalek k tlačenj přjze, m.
Garnknaul, m. klubko přjze, n.
Garnman, f. Garnhändler.
Garnspinner, m. přástewnjk, m.
Garnspinnerey, f. přádlo, n.
Garnstange, f. sosska, widličky tenetnj, lečnj, rozpora, f.
Garnwinde, f. wigák na přjzy, m.
Garstig, mrzký, sseredný, ohawný, ohyzdný, ossklivý, sskaredý; garstig machen, ssereditì, zsseřediti, ohawiti, zohawiti, hyzditi, zhyzditi, garstig Wetter, ossklivý, sseredný čas, m. garstige Reden, mrzké, sseredné, ossklivé řeči, garstige Art, sseredný, ossklivý, ohawný způsob, garstig seyn, aussehen, mrzce, ohawně, ohyzdně, ossklivě, sseredně, sskaredě wypadati, wyhljzeti.
Garstig, adv. mrzce, ssereduě, ohyzdně, ohawně, ossklivě, sskaredě.
Garstigkeit, f. mrzkost, sseředa, sserednost. f. sseredstwj, n. sskaredost, sskareda, f. ohyzda, ohyzdnost, ohawa, ohawnost, ossklivost, f.
Gärtchen, n. zahrádka, f.
Garten, m. zahrada, f. Lustgarten, rozkossná zahrada, Blumengarten, kwětná zahrada, kwjtnice, f. zum Garten gehörig, zahradnj.
Gartenarbeit, f. künstliche Anlegung, zahradnické djlo, n.
Gartenbau, m. zahradnictwj, n.
Gartenbeet, n. záhon, záhonec, na zahradě, záhrobec, záhonček zahradnj, m.
Gartendistel, f. střetka zahradnj, f.
Gartengewächse, pl. Kräuter, byliny, zrostliny zahradnj, pluželsko, n.
Gartenkraut, n. wařenj zahradnj, n.
Gartenkröte, f. žába zahradnj, f.
Gartenisop, m. Isop zahradnj, m.
Gartenkresse, f. řeřicha, f.
Gartenmünze, f. máta zahradnj, f. domácý.
Gartenlaube, f. beseda, f.
Gartenmesser, n. kosýřik, kosýř, m. žabka, f.

Gartenwinde, f. cymbálek, m.
Gärtnerinn, f. zahradnice, f.
Gärtlein, n. Gärtchen, zahrádka, f.
Gärtner, m. zahradnjk, m.
Gärtnerey, f. zahradnictwj, n.
Gärtnerisch, zahradnický.
Gärtnermädchen, n. zahradnické děwče, n.
Gäßchen, n. Gäßlein, ulička, f.
Gasse, f. ulice, f. Gassen bey den Soldaten, pračata, ulice, durch die Gassen laufen, skrz pračata běhati.
Gassenbub, m. uličnjk, uličný, pouličný chlapec, m.
Gassenbetteley, f. pouličná žebrota, f.
Gasseneckeu, f. pl. uličné, uličke uhly, rohy, pl. m.
Gassenhauer, m. Gassenlied, pjsnička uličná, ulični, f. pouličná, f.
Gassenhund, m. pes uličný, pouličný, m.
Gassenjunge, m. uličnjk, uličný, pouličný chlapec, m.
Gassenkehrer, m. ulice čistič, klidič, m.
Gassenlaufen, das, der Soldaten, běhánj skrze pračata, n.
Gassenläufer, m. Gassentreter, běhaun uličný, uličnjk, pobuda, tulák, m.
Gäßlein, n. ulička, f.
Gärtnerkunst, f. zahradnické uměnj, n.
Gast, m. Fremder, host, m. člowěk hostinský, eingeladener zu einer Mahlzeit, host, hodownjk, m. zu Gaste gehen, Gast seyn, pohostinu být, hostem býti, zu Gaste bieten, pozwati, zwáti, Gäste betreffend, hostinský, oft Gäste zu Tische haben, býwati na hostech, mjwati hosti, hostiti.
Gastbitter, m. zwáč hostů, m.
Gasterey, f. hody, m. pl. hostina, f. kwas, m. dobrá wůle, f. zu Gasterey gehörig, hostinský, co k hostině přislussj, Gasterey halten, hody mjti, držeti, anstellen, halten, hody, kwas, hostinu strogiti, připrawiti, zu einer Gasterey gehen, na dobrau wuli, na hody gjti.
Gastfreund, m. ein Fremder, den man bewirthet, hostinský člowěk, 2) gastfrey, hostný, ctitedlný, ctitel domu.
Gastfreundschaft, f. hostinské přátelstwj, n. 2) hostinstwo, zdjlnost, hostnost, wijdnost k hostům.
Gastfrey, pohostinný, hostný, zdjlný.
Gastfreundschaftlich, pohostinný, zhostný, wljdný k hostům, gastfreundschaftlich aufnehmen, přjwětiwě, pohostinnu přigjmati.
Gastfreyheit, f. pohostinstwj, hostinstwj, hostinstwo, přigjmánj, přechowánj hostů, n.
Gastgeber, Gasthälter, m. hodů zpráwce, strůgce, m. 2) Wirth, hospodář, m.
Gastgebot, f. Gasterey.
Gastgeschenk, n. hostinská pocta, f.
Gasthaus, n. Gasthof, hostinský dům, m. hospoda, hostnice, obecnice, f. hostinec, m.
Gartenmauer, f. zahradnj zeď, f.
Gartenthüre, f. zahradnj dweře, pl.
Gartenwerk, (künstliches) beseda, f.
Gärtnerzeug, n. zahradnické nádoby,
Gastiren, hodowati, jemanden, hostiti někoho.
Gastiren, das, hodowánj, n. 2) hostěnj, n.
Gastmahl, f. Gasterey.
Gastrecht, n. práwo hostinské.
Gastungsrecht, n. práwo hospodské, n.

Gastsaal, m. sjň hostinská, f.
Gaststube, f. Gastkammer, hostinice, f. hostěnice, pokog hostinský, m.
Gastung, f. Gasterey, Gastmahl, 2) Aufnehmen der Gäste, přigjmánj, přechowánj hostů, n.
Gastwirth, m. hospodský, hospodák, m.
Gastzimmer, f. Gaststube.
Gatte, m. manžel, m.
Gattinn, f. mažełka, f.
Gatten, sich zusammen, towaryssiti se, družiti se, stowaryssiti se, spolčiti se, zur Erzeugung pogiti se, spogiti se, bráti, wzýti se.
Gatter, n. mřjže, f.
Gattung, f. dro, n. twár, m. twárnost, wrstwa, f. (násoba) nach alter Gattung, starobilým způsobem, allerley Gattung, wsselikého způsobu, dra, wsseligaké wrstwy, powahy, gleicher Gattung seyn, téhož způsobu, dra, též powahy, též wrstwy býti, allerley Gattung Bücher, rozličného dra, twáru knihy, rozmanité, mnohotwárné knihy, s Art.
Gauch, f. Tropf, Narr.
Gauchfedern, plur. junger Vögel, peyřj, peřjčko, peyřjčko na mladých ptácých, n.
Gauchhaar, n. (an Kräutern) peyřjčko na kwětu, n. wlnka, f. wlnaté peyřj, n.
Gauchheil, n. kuřjmor, m. (druhý) žabjstřewce, n.
Gaukeley, f. auf der Bühne, křepčenj, n. 2) Blendwerk, Spiegelgefecht, n. mámidlo, n. opičj hra, f. mamictwj, mámenj, ssálenj. (keykljřstwj,) n. sskrabuňk, m. Gaukeley machen, mámiti, ssáliti, auf der Bühne, křepčiti, křepčenj, opičj hru prowoditi.
Gaukelhaft, betriegerisch, mamický, komödiantenhaft, křepký, (keykljřský.)
Gaukelmann, m. křepčjk, m.
Gaukeln, wie ein Betrieger, mámiti, ssáliti, zmámiti, auf der Bühne, křepčiti, (keyklowati)
Gaugelspiel, f. Gaukeley.
Gaukelspieler, f. Gaukler.
Gaukelwerk, f. Gaukeley.
Gaukler, m. křepčjk, pkeiwákník, (keykljř,) 2) mamič, m.
Gauklerisch, křepký, (keykljřský, 2) mamičký.
Gaul, m. oř, worss. m. kuň gezdecký, sskapa.
Gaum, m. Gaumen, swrchek vst, m. vonebj w vstech, n.
Gaxen, wie ein Huhn, kdákati, kwokati, wie ein Mensch, koktati.
Geadelt, sslechcený, vrozným včiněný, ozemančný.
Geartet, f. Beschaffen, způsobený, způsobilý, gut, wohl geartet, způsobný, dobře způsobilý, mrawný.
Geätz, n. Geäß, krmě, f. krmidlo, n.
Geback, Gebäck, n. pečiwo, n.
Gautscher, m. skladatel, m.
Gautscherbretter, prkna k skládánj, n. plur.
Geackert, zworaný, was geackert werden kann, worný.
Geäderter Geblüt, n. krew žilowatá, f.
Gebackenes, n. pečiwo, n. gebacken im Schmalz, smažený, gebackene Schnitte, topynka, f.
Gebähren, gebären, roditi, porodíti, vroditi, ploditi, zploditi, plod, djtě na swět, na swětlo wywesti, sie hat einen Sohn gebohren, porodila syna, Kinder gebähren, děti na swět porodíti, gebähren wollen, žádati roditi, stonati k djtěti, pracowati ku porodu, zur Unzeit gebähren, w nečas roditi,

porodití, rodití nedochůdčátko, einen Fehl gebähren, potratiti, gebähren vom weiblichen Geschlechte aller Thiere, jhnauti wylíhnauti, die Kraft, das Vermögen zu gebähren, moc plodistwá, plodná, ploditedlná, plodistwost, plodnost, ploditedlnost, 2) gebohren werden, naroditi zroditi se, er ist ist taub stumm gebohren, hluchý, němý se narodil.

Gebährerinn, f. rodička, rodičkyně, rodice, f. Gottesgebährerinn, Bohorodice, rodička Boží, f.

Gebährmutter, f. matka, f. matersnjk, m. děloha, f. teřich, m. matka ženská, f. dětinec, m.

Gebährung, f. rozenj, porozenj, zplozenj, n. porod, plod, m.

Gebälke, n. břewna, n. plu. spogenj trámu.

Gebahnter Weg, otřelá, ražená cesta, f.

Geballet, swalený, 2) geballte Faust, pěst, f.

Gebäu, n. Gebäude, Haus, stawenj, n. Gebäude der Welt, spausta, f stawenj, n. obor swěta, m. ein jeder Körper in Ansehung der Verbindung, oder des Verhältnisses seiner Theile, strog, m. vstawa, f. s. Bau, Struktur.

Gebausch, n. ssiroKost, f. nassitj rauscha, n. náběra, f.

Gebein, n. kost, f.

Gebeiße, n. Gezänk, hryzenj se, sskorpenj, n.

Gebell, n. Gebelfer, sstěkot, m. sstěkánj, wrčenj, n.

Geben, dáti, dáwati, gewonnen geben, za wyhranau, za wyhru dáti, dáwati, verlohren, za ztracenau mjti, in die Hände geben, do rukau dáti, podati, Gott gebe es, deyž to Bůh, kyž to Bůh dá, o by to Bůh dal, geben, übersetzen auf deutsch, w Něměině wyložiti, wygádřiti, mit einem einzigen Worte, gednjm slowem wyložiti, wygádřiti, es giebt Leute, die, gsau lidé, kteřj, was giebt es? co gest? giebt es was neues, gest něco nowého? es gab allerhand Reden, byly wsseliké řeči, Streit, byla swáda, sich geben wie ein Mensch, poddati se, wie ein Kleid, poddati se, es wird sich schon geben, gak se to giž poddá, gute Worte geben, dobrá slowa dáwati, von sich geben, auswerfen, wýdáwati, wypausstěti, einen Laut von sich geben, hlas od sebe wydati, zu lesen, schreiben geben, býti co čjsti, co psáti, býti co k čtenj, co k psanj, es giebt viel zu thun, gest mnoho co dělat, zu verstehen geben, dáti k srozuměnj, Ursache, Gelegenheit, Anlaß, woju, přjčiny, přjležitosti poskytnauti, podati, dáti, dodati.

Geben, das, dáwánj, dánj, podánj, n.

Geber, m. dawač, dárce, m.

Geberde, f. Miene, Gesichtszug, wzhled, pohled, m. wzezřenj, n. zřenj, n. 2) unanständige, twořenj, pitwořenj, přetwářenj, n wunderbare Gebehrde, křepčenj, n. lächerliche Geberden, směssná hnatj, směssné způsoby, powahy, lelky, mit dem Gesichte, twořenj, pitwořenj, přetwářenj, n. die äußerlichen Geberden, zewnitřnj způsoby, powahy, Geberden machen, křepčiti, mit dem Gesichte, twořiti se, pitwořiti se, přetwařiti se, přetwařowati se, wunderlich, potwořiti se, křepčiti.

Geberden, sich, twořiti se, pitwořiti se, přetwářiti se, (křepčiti)

Geberdenspiel, f. Mienenspiel.

Geeberdug, f. Geberde.

Geberinn, f. dawačka, f.

Gebessert, naprawený, polepssený.

Gebet, n. modlitba, f. verrichten, modlitbu konati, wykonati, wykonáwati.

Gebetbuch, n. kniha modlitebnj, modlicy. f.
Gebetchen, n. Gebetlein, modlitbička, f.
Gebeugt, vom Schmerz, Gram, Unglück, Schicksal, skloněný, sehnutý, zkljčený.
Gebiet, n. Land, podkrag, krag, m. podkragj, n. kragina, f. 2) Herrschaft, wláda, f. wládařstwj, n. zpráwa, f. panowánj, paustwj, n. unter des Königs Gebiet seyn, býti pod wládařstwjm, pod panowánjm, pod zpráwau, wládau krále.
Gebieten, poraučeti, rozkazowati, rozkázati, přikázati, přikazowati, weleti; wládnauti, gebietender Herr, poručnjk, pán rozkazugicý, panownjk, m.
Gebieter, m. panownjk, poručnjk, rozkazowatel, wládař, wládce, m.
Gebieterinn, f. panownice, rozkazowatelkyně, wládařka, f.
Gebieterisch, poraučliwý, rozkazowatliwý, panowný.
Gebieterisch, adv. poraučliwě, rozkazowatljwě, panowně.
Gebig, s. Gangbar.
Gebind, n. Faden, Garn, pásmo, n. der Fäßer, pobitj, pobjgenj, zbedněnj, bedněnj, n.
Gebildet, podobený, obrazený, 2) wzdělaný, wycwičený, cwičný, gebildetes Wesen, wycwičenost, f. 3) gestaltet, als: sie ist sehr schön gebildet, gest krásně zrostlá, způsobilá, usslechtilé způsoby, postawy, osobná.
Gebilde, n. stwůra, f. s. Bildung.
Gebilliget, schwálený.
Gebirge, n. Berge, hory, f. plu. hora, wrchy, m. pl. horsko, n.
Gebirgig, voller Gebirge, hornatý, wrchowitý, 2) da befindlich, hornj.
Gebirgisch, horský, hornj.
Gebirgseinwohner, plu. horácy, m.
Gebirgsgegend, s. Gebirge.
Gebirgsleute, pl. m. horácy, hornjcy, pl. m. lid pohorný, hornj, (zhornilý) m.
Gebiß, n. udidlo, n. (uzda, f.) Gebiß anlegen, uzdu wložiti.
Geblöcke, n. der Schafe, bekánj, bečenj, mečenj owčj, n. der Rinder, bučenj, n.
Geblümt, kwjtkowaný, kwětowaný.
Geblüte, n. krew, f. voll Geblüte, krewnatý, schwarzes Geblüt, černá krew, wässerichtes, bilá, wodnatá krew, 2) Verwandschaft, krew, vom königlichen Geblüte, z králowské krwe.
Gebogen, ohnutý, sehnutý, einwärts, z. B. wie die Nase, klikatý, m.
Gebohren, geboren, narozený, rodilý, rozený, zrodilý, von ehrlichen Eltern gebohren, z poctiwých rodičů narozený, zplozený, neugebohren, znowa narozený, nach des Vaters Tode gebohren, pohrobek, m. djtě na syrobu, po smrti otce narozené, syrůbě, n. ich bin dazu gebohren, gsem k tomu narozen, gebohren aus Prag, Wien, rodilý, rozený, rodem z Prahy, z Wjdně, narozený w Praze, we Wjdni, sie ist eine gebohrene Schrener, gest po rodu Sfreyrowá, die das erstemal gebohren hat, prwnička, f. 2) gebohren werden, roditi se, naroditi se, zroditi se, zplozenu, narozenu býti, von allen Thieren, ljhnauti se, zljhnauti, wyljhnauti se.
Gebohret, wrtaný
Geboth, n. Befehl, rozkaz, přjkaz, m. rozkázanj, přikázanj, poručenj, n. die zehn Gebote Gottes, desatero přikázanj Boži, přikázanj Božjch deset, die Gebote überschreiten, přikázanj přestaupiti, překročiti, z poručenj wykročiti, wystaupiti, kaiserli-

ches

ches Gebot, cysařské poručenj, Gebot geben, rozkaz, přjkaz, rozkázanj, přikázanj, poručenj, dáti, wydati, eines Gebote nachkommen, gehorsam seyn, dosti činiti, rozkazu, rozkaz činiti, včiniti, konati, wykonati, vposlechnauti rozkazu, ein Gebot ausgehen lassen, wydati rozkaz, poručenj, auf dein Gebot, na twůg rozkaz, z twého rozkazu, na twé poručenj, rozkázanj, 2) ein Gebot auf ein Ding, podáwánj, podánj ceny, ein Gebot thun, podáwati, podati cenu, třžiti, der ein Gebot thut, překupnjk, třžitel, m.

Gebräme, n. třepenj, n. lemowánj, obloženj, prymy, pl. m. ljmce, pl. m. gebrämt, otřepený, lemowaný, premowaný, opremowaný, prým, ljmec, m.

Gebratenes, n. pečené maso, pečité, n. pečené, viel gebratenes essen, mnoho pečitého gjsti.

Gebrauch, m. das Brauchen, vžjwánj, n. potřeba, f. öfterer, častě vžjwánj, častá potřeba, dieß ist zu meinem Gebrauch, to gest k mé potřebě, pro mau potřebu, k mému vžjwánj, vžitku, der Gebrauch eines Wortes, vžjwánj slowa, Gebrauch machen von etwas, něčeho vžjwati k swé potřebě, potřebu swau z něčeho činiti, dělati, 2) Weise, Gewohnheit, zwyk, m. zwyklost, f. obyčeg, m. den Gebrauch machen, mjti ten zwyk, ten obyčeg, nach alten Gebrauch, dle starého zwyku, obyčege, dle zwyklého obyčege, es ist sein Gebrauch, gest geho obyčeg, zwyk, im Gebrauche seyn, býti w obyčegi, we zwyku, dieses ist nicht mehr im Gebrauche, to nenj wjc w obyčegi, w zwyku, w vžjwánj, w zwyklosti, etwas im Gebrauche haben, mjti něco w obyčegi, w zwyku, aus dem Gebrauche kommen, ze zwyku, z vžjwánj, z obyčege wygjt, vtuchnauti, potuchnauti, tuchnauti, was im Gebrauche ist, s. Gebräuchlich.

Gebrauchen, vžjwati, zu etwas, k něčemu, vžjwati, vžiti, potřebowati, Arzney gebrauchen, ljku lekařstwj, ljků vžjwati, potřebowati, Mittel gebrauchen, prostředků vžjwat, ich habe dieses Buch schon lange gebraucht, te knihy gsem giž dáwno vžjwal, nöthig haben, s. Brauchen.

Gebräuchlich, obyčegný, zwyklý, obwyklý, es ist gebräuchlich, gest obyčegné, obyčeg, gebräuchlich seyn, obyčegným, zwyklým, obecným býti.

Gebräuchlich, adv. obyčegně, zwykle, obwykle.

Gebräuchlichkeit, f. obyčegnost f. obwyklost, zwyklost, f.

Gebräu, n. Bier, wárka, f.

Gebräuarbitter, m. plu. wodácy, plu. m.

Gebrechen, n. Fehl, Mangel, wada, auhona, f. kaz, haben, mjti wadu, auhonu, waditi, někomu.

Gebrechen, nedostáwati se, chybowáti, s. Fehlen, Mangeln.

Gebrechendes Geld, nedostalé penjze.

Gebrechlich, mangelhaft, záwadný, wadu, auhonu magjcý, kazowitý, 2) zerbrechlich, křehký, lámawý, gebrechlicher Mensch, křehký člowěk.

Gebrechlich, adv. záwadně, kazowitě.

Gebrechlichkeit, f. Schwachheit, křehkost, f. 2) kazowitost, f.

Gebrochen, zlámaný, gebrochene Stimme, zmlklý, temný hlas, gebrochene Worte, polowičná, necelá slowa, gebrochene Augen, zsrhané oči, gebrochenes Herz, puklé, rozpuklé, rozskočilé srdce, gebrochene Zunge, oblémený, obbitý, hbicý, gazyk.

Gebrau-

Gebrudel, n. vkrop, m. klektáni, klokotánj, n. Gebrudel machen, klektati se, klokotati se.
Gebrüder, pl. bratřj, pl.
Gebrüll, n. hkwánj, n.
Gebrüstet, prsnatý.
Gebühr, f. was sich gehört, náležitost, slussnost, hodnost, f. nach Gebühr, dle náležitosti, slussnosti, naležitě, slussně, wider die Gebühr handeln, proti náležitosti, proti slussnosti gednati, wider die Gebühr seyn, nenáležitým, neslussným býti, proti náležitosti, proti slussnosti býti, nesslechtiti, nehoditi se, 2) Belohnung für Amtsverrichtungen, auch Abgaben, slussný plat, entrichten, plat odwáděti.
Gebühren, slusseti, přislusseti, náležeti, přináležeti, náležitým, slussným býti, sich nicht gebühren, neslusseti, nepřislusseti, nenáležeti, nepřináležeti, nenáležitým, neslussným býti, es gebührt sich, daß, náležj, přináležj, přjležj, slussj, přislussj, náležité, slussné gest, aby, es gebührt dir, mir, na tebe slussj, tobě náležj, tobě přislussj, přjležj.
Gebückt, sehnutý, shrbeny.
Gebührend, gebührlich, slussný, náležitý, gebührender Antheil, slussný podjl, m.
Gebührend, adv. slussně, náležitě.
Gebührlich, s. Gebührend.
Gebünde, n. pásmo, n. s. Gebinde.
Gebürge, s. Gebirge.
Geburt, f. das Gebähren, porod, m. rozenj, plozenj, zplozenj, porozenj, n. bey der Geburt, při porodu, porozenj, 2) die Zeit der Geburt, narozenj, porod, rozenj, plozenj, zplozenj, zrozenj, die Geburt Kristi, narozenj Krystowo, vor seiner Geburt, před geho narozenjm, bey seiner Geburt geho narozenj, 3) Geschlecht, rod, kmen, m. von vornehmer Geburt, ze znamenitého, z wzácného, slawného rodu, ze znamenitého rodu narozený, possly, von schlechter, geringer, z rodu chatrného, prostého, njzkého possly, narozený, von Geburt ein Deutscher, rodem Němec, rodilý, rozený Němec, 4) Geburt, das Gebohrene, plod, porod, m. unzeitige, newčasný, nedossly plod, nedochůdče, solche zur Welt bringen, plod, porod na swětlo wynesti, wywésti, na swět wywesti, zur Geburt arbeiten, in der Geburt begriffen seyn, pracowati ku porodu, die Mutter starb in der Geburt, matka w)při porodu vmřela, die Geburt abtreiben, plod z sebe wyhnati, 5) Anfang, Anbeginn, wznik, (počátek) man muß die bösen Begierden in der Geburt ersticken, musegj se zlé žádosti hned w zniku vdusyt, hned zprwopočátku vkrotit, der Geburt nahe, bljzká ku porodu, na každau hodinu se čekagjcý.
Gebürtig, rodilý, aus Italien, rodilý z Wlach.
Geburtsarbeit, f. pracowánj kzl porodu, n. porod, m.
Geburtsbrief, m. list porodnj, porodu, m.
Geburtsengel, m. duch přirozenj neb narozenj, m.
Geburtsgedicht, s. Geburtslied
Geburtsfest, s. Geburtstag.
Geburtsglieder, plur. rodjcý audowé, m. Geburtsglieder der Männer, s. Männliches Glied, Geburtsglieder der Weiber, s. Bärmutter.
Geburtshelfer, m. babič, m.
Geburtshilfe, f. babenj, n.
Geburtslied, n. pjseň na narozenj, f.

Geburtsort, m. Geburtsstelle, mjsto narozenj, n. wlast, f.
Geburtsort, s. Vaterland.
Geburtsstunde, f. hodina narozenj, f.
Geburtstag, m. den narozenj, den porodu, m.
Geburtswehe, n. bolesti porodu, plur.
Geburtszeit, f. čas porodu, m.
Gebüsch, n. křowj, n. křowina, f. křowisstě, n. chrastj, chrastina, haussti, n. hausst, f. (keř) m. junges, prautj, metlisstě, n. prutina, f.
Gebüschig, křowinowatý, křowatý.
Geck, m. blázen, blaud, ein alter, ssel, m. s. Narr.
Geckeren, f. bláznowstwj, n. s. Narrheit.
Geckhaft, bláznowský.
Gedacht, dotčený, s. Gedenken.
Gedächtniß, n. paměť, f. gutes Gedächtniß haben, mjti dobrau paměť, diese Fähigkeit, paměťliwost, f. im Gedächtnisse seyn, wězeti w paměti, im Gedächtnisse behalten, w paměti zachowati, podržeti, w paměti snássetí, aus dem Gedächtnisse entfallen, z paměti wypadnauti, 2) Andenken, památka, f. das Gedächtniß feyern, begehen, památku swětiti, s. Andenken glorwürdigsten Gedächtnisses, slawné paměti, ins Gedächtniß fassen, w paměť wzýti, paměti poručiti, w paměť uwesti, w paměť pogiti, wprawiti, 3) Ehrgedächtniß, Denkmal, památka, f. jemanden ein Gedächtniß stiften, památku udělati, wzdělati.
Gedächtnißbrief, m. památný, pamětnj list, m.
Gedächtnißbuch, n. památná, pamětnj kniha, f.
Gedächtnißfehler, m. chyba paměti, f.
Gedächtnißmünze, f. čjslo pamětnj, n.
Gedächtnißsäule, f. slaup pamětnj, na památku, m.
Gedächtnißtag, m. den památný, m.
Gedämpft, wie die Tauben, Hüner, dussený, 2) wie eine Masik, temný.
Gedanke, m. Gedanken, mysslenj, n. myssl enka, myssl inka, f. mein, jemandes má, něčj myssl enj, mé, něčj myssl inky, Einfall, Urtheil, Satz, myssl enka, ein witziger Gedanke, wtipná, důwtipná myssl enka, Gedanken in der Musik eines Komponisten, Redners, Dichters, myssl enky, Gedanken haben von etwas, myssl enj, myssl enky mjt o něčem, auf etwas Gedanken haben, richten, es denken, myssl enj na něco mjti, obmeyssl eti něco, mysl swau a myssl enj na něco obrátiti, odložiti, myssl enj swá a wnitřnj smysly k něčemu oddati, mysl k něčemu přiložiti, die Gedanken beysammen haben, myssl enky, myssl enj pohromadě mjti, einerley Gedanken haben, d. i. Einfälle, steyné myssl enky mjti, in Gedanken seyn, w myssl enkách, zamyssl eným býti, der in Gedanken ist, zamyssl ený, ich kann es nicht aus den Gedanken bringen, nemohu to z mysli připrawiti, in die Gedanken nehmen, bráti, wzýti w mysl, w mysl wložiti, die Gedanken vergehen ihm vor Schwäche, Schmerz, Ohnmacht, Alter, Krankheit, myssl enj, smyslowé mu pomjgegj, mizý, zacházý jsich Gedanken machen, dělati sy myssl enj.
Gedankenlos, bezmyssl inek.
Gedärm, n. střewa, pl. s. Darm, Eingeweide.
Gedeck, n. prostřenj, pokrytj, přikrytj.

Gedeihen, s. Gedeyen.
Gedenken, myslíti, smeyšleti, sie gedachten alle, sie würden eines schnöden Todes sterben, wssickni myslili, smeyšleli, že ohawnau smrtj vmrau, im Willens haben, myslit, ich gedenke heute fortzureisen, myslím dnes odgeti, woran gedenken sie? nač myslegj? 2) sich erinnern, pamatowati se, pomněti, zpomenauti, zpomjnati, neb w paměti snássetí, darauf gedenkt man nicht, na to se nepamatuge, nezpomjná, nezpomene, nemyslj, du sollst an mich gedenken, zpomeneš na mne, s. Erinnern. 3) Meldung thun, erwähnen, zpominati, 4) nicht gedenken, nepamatowati, nepomněti, 5) nicht ungerochen lassen, pamatowati, ich will es dir gedenken, budu sy to tobě pamatowati. 6) wo gedenkt er hinaus, o počjti myslj.
Gedenken, das, myšlenj, smeyšlenj, n. s. Gedanke, 2) Erinnerung, paměť, f. bey Menschen Gedenken, za paměti lidské, über alles Gedenken, přes wssecku paměť lidskau.
Gedenk, s. Denk
Gedeyen, besser gedeihen, gedeihlich seyn, bekommen, swědčiti, dařiti se, prospěssnu býti, slaužiti k prospěchu, prospěti, wie die Speise, k zdrawj slaužiti, k duhu gjti, swědčiti das Essen gedeiht ihm, gjdlo mu gde k duhu, swědčj, k zdrawj slaužj, es gedeiht ihm nichts, nic mu negde k duhu, gedeihen wie die Arbeit, dařiti se, 2) gereichen, einem zur Ehre, ke cti slaužiti, es ist mit der Sache dahin gediehen, tak daleko ta wěc přissla.
Gedeyen, besser Gedeihen das, der Speise, swědčenj, k zdrawj slaužení, k duhu gití, v. der Arbeit, dařenj se, n.
Gedeylich, bess. gedeihlich, prospěssný, vžitečný.
Gedeylichkeit, f. prospěssnost, vžitečnost, f.
Gedicht, n. báseň, bágka, rozprawka, f. eine Erdichtung, etwas Erdichtetes, smyšlenka, f wymysl, m. bágka, f.
Gedichtchen, n bágečka
Gediegen, celý, plný, vplný, in Bergwerken, samočistý.
Geding, n. wýminka, smlauwa, f. mit dem Gedinge, s tau wýminkau, ein Geding machen, včiniti smlauwu, ein Geding eingehen, wgjti w smlauwu, s. Vergleich.
Gedinget, gedungen, nagatý
Gedielt, podlažený, podlahau položený.
Gedröner, n. hřjmánj, n. hřmota, f. hromobitj, n.
Gedoppelt, dwogitý, dwogený.
Gedörret, sussený.
Gedräng. těsný. stěsněný. gedräng. oder eng an einander fügen. stěsniti.
Gedränge. das. Gedränge. tjseň. tlačenice. f. ins Gedräng kommen. do těs a do tlačenice přigjti.
Gedrechselt. na saustruhu wytočený. wytraucený. wysaustružený.
Gedrehet. točený.
Gedrängt. s. Gedrungen.
Gedritt. n. trogní. trogitý.
Gedrittes. trogjk. m. gedritte Zahl. trognj počet. m. trogka. f.
Gedroschen. mlácený.
Gedruckt. tissťený. tlačený.
Gedrungen. zusammengepreßt. stěsněný. sawřený. gedrungener Athem. dychawičnost. f. wie der Styl einer Rede. kurz. stručný.
Gedrungen. adv. kurz. stručně. cow.

Ge:

Geduckt, nakkiwený, mit geducktem Kopfe, s nakkiwenau hlawau.
Geduld, Gedult, f. trpěliwost, trpnost, f. Geduld haben überhaupt, trpěliwost mjti, mit einem Schuldner, mjti strpenj s dlužnjkem, Geduld, eine kleine Geduld, strpenj, gen malé strpenj, showenj, n. die Geduld verlieren, trpěliwost ztratiti, die Geduld wird ihm vergehen, zagde mu trpěliwost.
Geduldeu, gedulten sich, mjti strpenj, showenj, showěti, poshowěti.
Gduldig, gedultig, trpěliwý, trpný.
Geduldig, gedultig, adv. trpěliwě, trpně, geduldig ertragen, trpěliwě snássetí, snésti, nésti.
Gedungen, nagatý, nagimaný; nágemný, ein gedungener Lakey, přjstawný sluha.
Geehlicht, snaubený.
Geehrt, ctěný, vctěný, poctěný, geehrt seyn, werden, ctěnu býti.
Geel, f. Gelb.
Geelschnabel, bess. Gelbschnabel, m. holobrádek, m.
Geendet, geendiget, skončený, dokončený, dokonaný, skonaný.
Geerbet, zděděný.
Geerndet, bess. geärntet, geärndet, zatý, sezatý.
Gefahr, f. nebezpečenstwj, n. (nebezpečnost) in Gefahr seyn, stehen, w nebezpečenstwj býti, býti postawenu, wězeti, tápati, in Gefahr kommen, gerathen, w nebezpečenstwj přigjti, vpadnauti, in Gefahr bringen, stürzen, w nebezpečenstwj vwesti, vwrcy, sich in Gefahr begeben, wagen, sich der Gefahr aussetzen, w nebezpečenstwj se dáti, wydati, wrcy, nebezpečenstwj se odwážiti, opowážiti, nebezpečenstwj podnikuauti, podstaupiti, sein Vermögen in Gefahr setzen, mohowitost swau, gměnj swé w ssanc zaditi, w nebezpečenstwj wydati, der Gefahr entgehen, nebezpečenstwj vgjti, zniknauti.
Gefährde, f. s. Bevortheilung.
Gefähren, s. Gefährden, Gefahr.
Gefährlich, nebezpečný.
Gefährlich, adv. nebezpečně.
Gefährlichkeit, f. Gefahr.
Gefährte, m. spoluchůdce, towaryš cesty, spolupocestný, spolupocestnjk, průwodce, m.
Gefall, n. des Wassers, zpád wody, m.
Gefälle, plu. Abgaben, přjpadnj důchodowé, důchody, poplatcy, plur.
Gefallen, gefällig seyn, ljbiti se, zaljbiti se, sljbiti se, von Sachen auch, libowati, oblibowati, obljbiti, das gefiel ihm, on sy to libowal, obljbil, zaljbil, zamilowal to, es gefällt mir, ljbj se mně, wenn es dir gefällt, gestli se ti ljbj, ljbjli se ti, wie gefiel es dir? gak se ti to ljbilo, sljbilo, sich gefallen lassen, přestati na něčem, spokogenu býti něčjm, wenn, wann es ihm gefällig ist, gefällt, so — když se mu zaljbj, sljbj, ljbj, tedy — bis ihms gefallen wird, až se mu ljbit bude, až se mu sljbj, zaljbj.
Gefallen, den man hat in sich, ljbost, ljbeznost, f. obljbenj, zaljbenj, n. ljbezná wůle, f. nach eigenem Gefallen, dle wlastnj ljbosti, einem zu Gefallen seyn, leben, býti někomu k ljbosti, Gefallen, den man an etwas hat, ljbost, f. obljbenj, zaljbenj, n. rozkoš, f. haben, mjti na něčem, libowati sy něco, Gefallen, den man einem thut, ljbost, f. wděk, m. thu mir das zu Gefallen, včiň mi to k ljbosti, k wůli, k zaljbenj, ten wděk, zu Gefallen thun, wděk včiniti, wděčnau

wěc včiniti, vdělati, k zaljbenj, k ljbosti včiniti, zu Gefallen reden, k ljbosti mluwiti, k zaljbenj, k obljbenj, k milosti mluwitj, einen großen Gefallen thun, welikau včiniti, vdělati ljbost, weliký včiniti wděk, welmi wděčnau wěc včiniti, ihm zu Gefallen thue ich es, gemu k wůli, k ljbosti čjnjm to, einem einen Gefallen thun mit etwas, radost, wděk někomu s něčjm včiniti.

Gefällig, angenehm, wděčný, ljbezný, ochotný, gefällig sich machen einem, zawděčiti se někomu, whod se včiniti někomu, zachowati se někomu, s. beliebt.

Gefälligkeit, f. wděk, m. ljbost, ochotnost, f. einem eine große Gefälligkeit erweisen, weliký wděk včiniti někomu, welikau ljbost někomu prokázati, včiniti.

Gefangen, Gefangener, chycený, gatý, zagatý, wězen, gefangen seyn, gefangen liegen, chycenu, gatu, zagatu býti, ležeti, gefangen nehmen, chytati, gjmati, gjti, zagjmati, zagmauti, wězné bráti, mehrere, viele, alle, zchytati, zgjmati, pochytati, zpogjmati, gefangen setzen, gefänglich einsetzen, do wězenj dáti, wrcy, vwrcy, do wězenj wsaditi, wzýti, sich gefangen geben, poddati se, wzdáti se chycený, w moc se dáti, du bist mein Gefangener, gsy odemne zagatý, chycený, jemand gefangen halten, někoho v wězenj držet, gefangen wegführen, do wězenj odwesti, gefangene Soldaten, zagatj wogácy, Gefangener, zagatý, wězen, im Kriege gefangen werden, oder zum Gefangenen gemacht, oder gefangen gemacht werden, we wogně gatu, zagatu chycenu býti, do zagetj přigjt,

Gefangennehmung, f, chy . j, pochycenj, getj, zagetj, zagmutj, n. zágem, m. lapenj, polapenj, n.

Gefangenschaft, f. zagetj, n. zágem, m.

Gefangenwärter, Gefängnißwärter, zpráwce, strážce, strážný, hljdač, hospodář wězňů, zpráwce nad wězne.

Gefänglich einziehen, wězně wzýti, do wězenj, do wazby dáti, wsaditi, gefängliche Haft, wazba, f. einen in gefängliche Haft bringen, do wazby wzýti.

Gefängniß, n. der Ort, wězenj, n. wazba, f. darein legen, do wězenj, do wazby dáti, vwrcy, wrcy.

Gefängnißwärter, hljdač strážce, strážný, zpráwce wězenj, wazby.

Gefäß, n. nádoba, f. osudj, orudj n. ein kleines, nádobka, f. osudjčko, orudjčko, n. zum Untersetzen, nádoba, Gefäß das 12 Centner hält, hyle, pl. das 2 Centner fasset, por, m. 2) Gefäß, am Degen, gjlce, n. rukowět, f.

Gefaßt, gefasset, vchycený, vgatý, vchopený, vchwácený, gefaßter Anschlag, wzatá, obraná rada, 2) gefaßt machen, strogiti, přistrogiti, chystati, přichystati připrawiti, nicht gefaßt seyn, nebýti přistrogeným, přichystaným, připraweným.

Gefecht, n. půtka, f. potýkánj, n. bog, m. ein scharfes Gefecht halten, prudkau půt u, prudký bog swésti, wésti, 2) Gefecht der Fechter, šferm, m. půtka, f. zápas, m. solches halten, šferm, půtku, zápas swésti, wésti, w kordy a meče gjti.

Gefeget, čisstěný, cýděný.

Gefehrt, hess. Gefährt, spoluchůdce, nohsleda, m.

Gefeilet, pilowaný.

Gefesselt, opautaný, w ʒauka sewřený, pauty okowaný.

Gefeuchtet, vmočený, smočený, smáčený.

Gefieder, n. peřj, n. am Schlosse, pero, n.

Gefiedert, opeřený, podpeřený.

Gefiedl, n. sskrtánj na hausle, ssumařenj, n.

Gefilde, n. pole, n. palauk, m.

Geflatter, n. třepetánj křjdly, n.

Geflecht, pletený.

Geflickt, pláćený, látaný.

Geflissen, pilný, snažný.

Geflissenheit, f. vřipilenj, n. pilnost, pile, snažnost, f. 2) zwmyslnost, f.

Geflissentlich, adv. pilně, snažně, recht in der Absicht, naschwál, zwmyslně, zwmysla.

Geflochten, pletený, ein geflochtener Kuchen, pletenec, pletánek, ein geflochtener Bogen, von Flachs, obláč, m.

Geflügel, n. druběř, f. ptactwo, n.

Geflügelt, křjdlatý.

Geflüster, n. ssept, m. sseptánj, n.

Gefolge, n. komonstwo, n. průwod, m. towaryšstwo pocestnj, cestnj, cestné, n.

Gefodert, žádaný, požádaný.

Gefrage, n. ptanj, n. das ist ein Gefrage, to gest ptanj.

Gefragt, ptaný, tázaný.

Gefräßig, gefreßig, adv. žrawě, hltawě, obžerně, lakotně.

Gefressen, žraný.

Gefreßig, besser gefräßig, žrawý, hltawý, obžerný, obežralý, lakotný, gicný.

Gefreßigkeit, f. besser Gefräßigkeit, žrawost, hltawost, obžernost, f. obžerstwj, n. obežralost, f. lakotnost, n. lakota, f. gicnost, f.

Gefreyter, m. im Felde, swobodnjk, m. Vizekorporal, střjdnjk, (desátnjka) m.

Gefrieren, mrznauti, zmrznauti, vmrznauti, das Wasser, der Wein ist gefroren, woda, wjno zmrzlo, gefrorener Wein, zmrzlé wjno, 2) es hat gefroren, mrzlo, es gefriert stark, sylně mrzne, es wird diese Nacht nicht gfrieren, tuto noc nebude mrznaut, gefrorenes, zmrzlé, n. zmrzljk, m.

Gefroren, zmrzlý, vmrzlý, s. Gefrieren.

Gefügig, Gefüglich, hebký, obebný, ohbitý; s. Geschmeidig.

Gefügigkeit, f. hebkost, ohebnost, ohbitost, f.

Geführt, wedený.

Gefüllet, naplněný.

Gefülltes, n. nádiwka, f.

Gefunden, nalezený.

Gefüttert, krmený, 3) podssitý.

Gefühl, n. čitedlnost, cytedlnost, f. cyt, m. cytliwost, f.

Gefühllos, nečitedlný, necytedlný necytliwý, bez cytu.

Gefühllosigkeit, f. nečitedlnost, necytedlnost, necytliwost, f. mrtwost zmrtwělost, f.

Gefühlvoll, plný cytu, čitedlnosti.

Gegen, dem Orte nach, proti, naproti, gegen unserm Haus, unserm Hause gegenüber, proti, naproti nassemu domu, er saß mir gegenüber, seděl náproti, proti mně, gegen der Stadt wohnen, k městu bydlit, die göttliche Güte, Liebe gegen die Menschen, Bożská dobrota, láska k lidu, so gegen die Menschen gesinnt, tak s lidmi smegjssjcý, die Ehrerbietung gegen die Menschen, počestnost k lidem, gegen einen offenherzig, dankbar seyn, býti k někomu otewřený, wděčný, sich freundlich gegen einen zeigen, přjwětiwě se k někomu mjti, wowrázati, Ruchlosigkeit gegen Gott, bohaprázdnost proti Bohu, Ungehorsam gegen die Eltern, neposlussnost k rodičům, gegen das Ende

de des Blattes, Tages, ku koncy listu, dne, gegen Abend, k wečeru, es gehet gegen Morgen, bljžj se k ránu, gegen den Frühling, k garu (na garo) er ist itzt gegen, (ohngefähr dreyßig Jahre alt, má nynj k třidcýti letům, gegen das Ende des Ackers, des Monats May, ku koncy rolj, měsýce Máge, gegen jedermann gütig, ke každému dobrotiwý, die Füsse gegen einen kehren, nohy k někomu obrátit, gegen die Stadt rücken, k městu postaupiti, 2) gegen dem Ort, proti tomu mjstu, gegen Rom, proti Rzjmu, gegen den Wind segeln, proti wětru plawit se, gegen den Strom schwimmen, proti prraudu plowat, gegen die Wand, Mauer rennen, proti stěně, proti zdi běžet, sich gegen die Obrigkeit auflehnen, empören, proti wrchnosti se zdwjhat, pozdwjhnaut, eine Arzney gegen das Fieber, u. dergl. lékařstwj pro zymnicy, gegen jemand sich wehren, někomu se bránit, 3) gegen Morgen, z rána, gegen Abend, z wečera, k wečeru, 4) gegen Osten, Westen, na wýchod, k wýchodu, na západ, k západu, sich gegen das Gebürge, gegen Morgen, Abend wenden, obrátit se k horám, k wýchodu, k západu, 5) gegen uns bist du glückselig, proti, naproti nám gsy šťastný, er ist nichts gegen ihm, nic nenj proti, naproti němu, gegen baare Bezahlung, z platu, za hotowý plat, za hotowé penjze, Waare gegen Waare, Geld gegen Waare, zbožj za zbožj, penjze za zbožj, laß dich nichts gegen ihn merken, nedey mu na sobě nic znát, er ruhmte sich gegen ihn, daß rc. chlubil se mu, že rc.

Gegenbeweis, m. protiwný důwod, m. Gegenbeweis der Liebe, Dankbarkeit, Aufrichtigkeit, u. s. w. odměnný, opáčný důwod, důkaz lásky, wděčnosti, upřjmnosti, a. t. d. m.

Gegend, f. krag, m. kragina, strana, f. (poloha, f.) die vier Gegenden, čtyry strany, Gegend am Meer, pomořj, n. die über dem Meere liegt, zámořj, n. Gegend des Himmels, strana nebes, nebe, in unserer Gegend, w našš, na našj straně, w našj kragině

Gegendienst, m. odměnná, opáčná, opáčená služba, f. Gegendienst erweisen, opáčnau službu prokázati

Gegeneinander, gegen einander, proti sobě, geden proti druhému, společný, die Liebe gegeneinander, láska společná, f.

Gegeneinander, gegen einander, adv. proti sobě, 2) společně.

Gegeneinander anlaufen, do sebe wrazyti.

Gegeneinander fechten, wespolek se potýkati, proti sobě bogowati.

Gegeneinander halten, gedno proti druhému rownati, gedno proti druhému srownáwati.

Gegeneinanderhaltung, f. rownánj, srownánj gedno s druhým

Gegeneinander laufen, proti sobě běžeti, geden proti druhému.

Gegeneinander stellen, proti sobě klásti, gedno proti druhému.

Gegeneinwendung, f. Einwendung.

Gegenfall, m. odporná, giná, naproti přjpadnost, f. přjpad giný, odporný, im Gegenfall, naproti tomu, w giné, w odporné přjpadnosti.

Gegenfechter, m. odbůgce, odpůrce, m.

Gegenfrage, f. otázka naproti, odporná, protiwná, f.

Gegenfüßler, pl. protinožcy, m.

Gegengefälligkeit, f. Gegendienst.

Gegengeschenk, n. Gegengabe, dar za dar, odměnný, opáčný, společný dar, m.
Gegengift, n. lékařstwj proti gedu, n.
Gegengruß, m. opáčné, společné pozdrawenj, n.
Gegengunst, f. odměnná, opáčná, společná náchylnost, milost, f., přjzeň, f.
Gegenhalt, m. Gegenhaltung, Entgegenhaltung, f. Gegeneinanderhaltung, Vergleichung.
Gegenhändler, Kontralor, dohledač, dozorce důchodnjho, spoluduchodnj, m.
Gegenhülfe, f pomoc společná, opáčná, f.
Gegenliebe, f. láska odměnná, opáčná; společná, f.
Gegenlist, f. odměnná, opáčná chytrost. f.
Gegenlob, n. odměnná, opáčná, opáčená chwála, f.
Gegenpart, f. Gegentheil, Gegner, odpůrce, odpornjk, protiwnjk, m.
Gegenparthey, f. strana odporná, protiwná, f.
Gegensatz, m. naproti kladenj, n. položenka, f. odpor, m.
Gegenschein, m. blesk opáčený, odražený, m.
Gegenschreiber, m. dohledač pjsaře, důchodnjho, (kontralor) m.
Gegenseitig, obapolný, gegenseitige Liebe, obapolná láska.
Gegenschrift, f. přjpis, m.
Gegenschwäger, m. tchán, m.
Gegenschwägerinn, f. tchyně, f.
Gegenspiel, n. s. Gegentheil im Spiele, odporná hra, f.
Gegenspieler, m odbugce, we hře, m.
Gegenseitig, adv. obapolně, obapol.
Gegenstand, m. námět, namjtánj, předwrženj. n. wěc se namjtagjcý, naskytagjcý, nahodilá, naskytlá, f. Gegenstand der Liebe, des Hasses, námět lásky, hněwu, člowěk lásky něčj sa rýkagjcý, tknaucý, die natürlichen Dinge sind der Gegenstand der Physik, fyzyka gedná o wěcech přirozených, gest námět wěcý přirozených, objrá se s wěcmi přirozenými, die Uebung der Pflichten ist der Gegenstand der Moral, mrawné uměnj gedná o konánj powinnostj, wir gewöhnen uns an die Gegenstände, die uns umgeben, zwykáme wěcem, které okolo nás gsau.
Gegentheil, m. der Gegner, odporná strana, f. odpornjk, odpůrce, m. 2) das, Entgegensatz, Widerspiel, odpor, m. wěc odporná, f. im Gegentheile, proti, naproti tomu, es geschieht das Gegentheil, děge se naproti, na odpor, ginák, odpor, odporně, das Gegentheil thun, behaupten, na odpor činit, mluwit.
Gegenüber, naprotj.
Gegenverbindung, f. odměnný, opáčný swazek, m.
Gegenverehrung, f. s. Gegengeschenk,
Gegenvermächtniß, n. odkaz, odměnný, naproti, m. gegen das Heurathgut, wěnowánj naproti, n.
Gegenverschreibung, f. vpsánj odměnné, naproti, n.
Gegenversicherung, f. zubezpečenj, vgisstěnj, pogisstěnj odměnné, opáčné, naproti, n.
Gegenversprechung, f. s. Gegenversicherung.
Gegenvorwurf, m. odměnná, opáčná werčitka, weytka, f.
Gegenwart, f. přjtomnost, f.
Gegenwärtig, přjtomný, nastalý.
Gegenwärtig, adv. přjtomně.
Gegenwehr, f. obrana, f. thun, sich zur Gegenwehr stellen, setzen, na odpor se stawěti, postawiti.
Gegenwind, m. wjtr protiwný, m.

Gegenwurf, m. předwržení, n. námitka, f.
G giost, sporným wápnem obwrženy.
Gegenzusage, f. Gegenversicherung.
Gegitter, f. Gitter.
Gegittert, mřežowaný, zamřežowaný.
Geglättet, hlazený.
Gegner, m. odpůrce, odpornjk, protiwnjk, m.
Gegnerinn, f. odpůrkyně, odpůrnice, protiwnice, f.
Gegraben, hrabaný, kopaný, gegrabener Sand, kopaný pjsek, 2) gestochen, rytý, wyrýwaný, gegrabene Arbeit, ryté, wyrýwané djlo, n. rytina, f.
Gegründet, založený, zespod vpewněný, 2) důwodný.
Gegrüßet, pozdrawený, sey gegrüßet, zdráw buď, zdař Bůh, deyž Bůh zdrawj.
Gegürtet, opásaný.
Gehabe dich wohl, měg se dobře.
Gehabt euch wohl, měgte se dobře.
Gehackt, gegraben, okopaný, 2) wie Holz, sekaný, kálaný, rubaný.
Gehäftelt, připinaný.
Gehalt, m. Besoldung, plat, m. 2) der innere Werth einer Münze, Sache, wážnost, cena, f.
Gehämmert, kowaný.
Gehänge, eines Berges, lezatost, ligowitost hory, f. f. Gehenke.
Geharnischt, zbrogný, ozbrogený, brněnjm, krunýřem oděný, ein geharnischter Mann, oděnec, m.
Gehäßig, nenáwistiwý, newražný, einem gehäßig seyn, nenáwiděti někoho, newražiti naň, einem gehäßig werden, zanewřjti na někoho, w nenáwist wzýti někoho.
Gehaubt, čepičatý.
Gehaucht, dchnutý, dechnutý.
Gehäuft, hromážděný, hromaděný, wrchowaný, wrchowatý.
Gehechelt, mykaný, kramplowaný, česaný, wochlowaný, zwochlowaný, lčesaný.
Gehecke, n. die Hecke, Brut, porod, m. porozenj, plemě, n. 2) von Dornen, trnjsstě, strnjsstě, trnowjsstě, trnowé křowj, chrastj, n. chrastina, f.
Geheftet, připjnaný.
Gehehlen, in etwas, (obsol) f. Willigen.
Geheilet, vzdrawený, zléčený.
Geheiliget, poswěcený
Geheim, tagný, teyný, tagemný, skrytý, geheim halten, tagiti, w skryté, skryté, w tagnosti mjti, chowati, geheim thun, mit etwas, tagiti se, krýti se, skrýwati se s něčjm, geheimer Rath, tagná, teyná rada, f. tagemnjk, m. in Geheim, tagně, teyně, w tagnosti, pod krytem, pod tagi, skryté.
Geheim, adv. heimlich, ingeheim, insgeheim, tagné, teyně, tagemně, skryté.
Geheimniß, n. tagemstwj, n. tagnost, f.
Geheimnißschreiber, Geheimschreiber, m. tagný pjsař, tagemnjk, m.
Geheimnißvoll, plný tagemstwj, tagnosti, tagemny.
Geheiß, n. poručenj, n. welenj, n. rozkaz, přjkaz, m. auf dein Geheiß, na twé poručenj, z twého poručenj.
Geheißen, poručený.
Gehemmet, zastawený, obmeysskaný, zbržený.
Gehen, choditi, gjti, wohin, zu einem, někam, k někomu, hin und her gehen, sem a tam choditi, procházeti se, gehe an den Galgen, gdi na ssibenicy, na, k ssibenicy, geh hieher, gdi sem, pod sem, zu Herzen gehen, gjti k srdcy, nach Rom gehen, gjti do Řjma, zu Grunde gehen, gjti, přigiti w zkázu, w zhaubu, hynauti, zahynauti, unter die Leute gehen, gjti mezy lidi, durch die Stadt gehen, gjti městem,

stein, skrze město, nach Hause gehen, domůst giti, aus den Augen, gjti z očj, einen gehen lassen, nechati někoho, vors Thor gehen, giti za bránu, es geht ihm wohl, übel, dobře, zle se mu wede, dobře, zle se má, wie geht es dir? gak se ti wede, gak se máš? im Schwange gehen, w běhu býti, běžeti, wie wird es dir gehen? gak se ti powede, gak s tebau bude, es wird ihm noch wohl, schlecht gehen, dobře, zle se mu gesstě powede, so geht es, wenn man nicht folgt, tak gest, tak se děge, stawá, když člowěk neposlauchá, die Uhr gehet, hodiny gdau, von dem Wege gehen, z cesty sgiti, schwanger gehen, s těžkým žiwotem choditi, es gehet in die vierte Woche, gde na čtwrtý týden, das gehet lustig, weselo gest, an das Leben geht es, gde, běžj o žiwot, o hrdlo, gehen nach Wunsche, dle ljbosti se wésti, dařiti, hin und her, herum gehen, sem a tam choditi, z gednoho místa na druhé přecházeti, irre gehen, blauditi, wenig beyseits gehen, na stranu, w stranu poodgiti, es gehet nicht nach seinem Kopfe, Willen, newede se, nedége se, nestáwá se dle, podlé geho hlawy, wůle, gehen heißen jemand, poručiti, weleti odgjti, aby odessel, dies gehet zu weit, to sahá, to se wztahuge daleko, sich müde gehen, vgjt se.

Gehen, das, giti, chozenj, n. chodba, chuze, f. chod, m. im Gehen, w chodu, chodě, im Gehen beten, w chodu, chodě se modliti.

Geheimhalten, etwas, w tagnosti, w skrytosti, skryté chowati, mjti.

Gehenke, n. Gehenk, um den Leib, pás, 2) Geschlinge, osrdj, n. 3) verschiedener Zierrathen, welche angehängt werden, wisátko, n.

Gehenkter, ein, oběssenec, wisslec, m.

Gehäuse, n. der Seidenwürmer, domeček, měchýřek, des Bleyzugs, stawenjčko, n. des Degens, luk, m. beym Schlosse, zrez, m. der Sackuhr, kapsička, f.

Geheule, n. kwjlenj, skuhránj, hulákánj, n. des Windes, der Wellen, hlučenj, n. der Hunde, wytj, skučenj, n. ein Geheule machen, erheben, kwjlenj, žalostný pláč wzbuditi, wydati, Geheule, elende Musik, sskwěčenj, n. sskwěkot, sskwěk m.

Gehext, čarowaný, kauzlený.

Gehindert, překažený.

Gehirn, n. mozek, m. (w hlawě) der Spanferkel, Schafe, Vögel, možečky, plu.

Gehirnchen, n. Gehirnlein, možeček, m.

Gehobelt, hlazený, (hoblowaný)

Gehöft, daufaný.

Gehöhlt, dlabaný, daupnatý.

Gehöhn, n. Verspottung, posměch, m.

Geholfen, pomožený.

Geholt, přinesený.

Gehölz, n. les, m. lesyna, f.

Gehör, n. sluch, m. der ein übles Gehör hat, náhluchý, 2) Gehör geben, folgen, glauben, poslauchati, wěřiti, Audienz geben, slysseni dáwati. dáti.

Gehorchen, poslauchati, poslechnauti, vposlechnauti, einem in allen Dingen gehorchen, někoho we wssem poslechnaut.

Gehören, wohin, patřiti, náležeti, přináležeti, jemanden gehören, patřiti, náležeti, přináležeti někomu, 2) zu etwas gehören, erfordert werden, zapotřebj býti, dazu gehört Geld, Zeit, Mühe, k tomu gest zapotřebj peněz, času, práce, es gehört nicht mit zur Sache, to k tomu nepatřj,

nená-

nenáležj, nepřináležj, nepřiležj, 3) sich gehören, geziemen náležeti, přináležeti, přiležeti, patřiti, so gehört es sich, tak se patřj, auf die Uebelthat gehört sich Strafe, zlý skutek zasluhuge trestu, gest hoden trestu.
Gehnen, zýwati, zýwnauti, der oft gehnt, zýwawý, subst. zýwawost, f.
Gehnen, das, zýwánj, zýwnutj, öfters zýwačka, f.
Gehnend, zýwagjcý, (zýwawý)
Gehnsucht, f. zýwawost, zýwačka, f.
Gehörig, adj. jemanden, mir, dir, zu etwas, náležjcý, přináležjcý, přiležitý, wohin, in einen Ort, daher gebürtig, darinn wohnhaft, patřjcý, náležjcý, an gehörigem Orte, na swém mjstě, mjstně, gehörig, geziemend, náležitý, slussný, zu gehöriger Zeit, wo es sich geziemt, w náležitý, w slussný čas, mjstně.
Gehörig, adv. náležitě, slussně, mjstně.
Gehörlos, bezsluchý.
Gehörnt, rohatý.
Gehorsam, m. posluſſenſtwj, n. poslussnost, f. der Gehorsam gegen die Eltern, poslussnost, posluſſenſtwj k rodičům, Gehorsam leisten, posluſſenſtwj konati, prokázati, poslussnost zachowati, poslussně se mjti, poslauchati, zum Gehorsam bringen, k posluſſenſtwj přiwesti.
Gehorsam, adv. poslussně.
Gehorsam, poslussný, einem gehorsam seyn, (w něčem) někoho, někomu poslussnu býti.
Gehorsamen, s. Gehorchen.
Gehorsamlich, s. Gehorsam.
Gehorsamst, poslussný; neyposlussněgssj, gehorsamst bitten, dauken, poslussně, co neyposlussněgi, neyponjženěgi prosyti, děkowati, ich empfehle mich gehorsamst, poraučjm se poslussně.
Gehülfe, m. pomocnjk, spomocnjk, nápomocnjk, m. s. Helfer.
Gehülfinn, f. pomocnice, spomocnice, nápomocnice, f.
Geifer, m. slina, f. wypliwek, m wychrkek, m.
Geiferig, slintawý, slinowitý, chrkawý, pskrawý.
Geifern, sliniti, slintati, pljti, odplјwati, chrkati, prskati.
Geiferung, f. sliněnj, slintánj, pljtj, pliwánj, n. chrkánj, prskánj, n.
Gejauchze, n. weyskánj, n. weyskot, m.
Geier, s. Geyer.
Geige, f. hausle, f. plur. eine kleine, hausličky, plur. davon, hauslowý, 2) Geige, eine Art von Strafen, eine Art Bande, skřipec, m.
Geigen, haudati, hausti, na hausle hráti.
Geigenfutter, n. pauzdro na hausle, hauslowé, n.
Geigenmacher, m. hausläř, m.
Geigenbogen, m. ssmytec, m. (hauslowé strogidlo, n.)
Geigenmacherarbeit, f. hausläřské djlo, n.
Geiger, m. hudec, hráč na hausle, hauslař, m.
Geil, wilný, bugný, chlipný, geil seyn, bugněti, bangeti, wilným, chlipným, bugným býti, chlipěti, chlipněti, geil werden, zbugněti, zchlipněti, zchlipěti.
Geil, adv. wilně bugně, chlipně.
Geilen, dychtěti, taužiti. 2) geil seyn.
Geilen, das, dychtiwost f. dychtěnj, taužení, n. tužba, f.
Geilen, die, mudj, n.
Geilheit, f. wilnost, bugnost, chlipnost, f.
Geilwurz, f. wstáwač, m. žežhulka, f. stawáček, m. wstawáček, m.
Geiß, f. koza, f. s. Ziege.
Geißblatt, n. kozý list, m.

Geißbock, m. kozel, m. kcjaný, koʒ ſſut, m.

Geißel, f. et. m. Bürge, záſtawná, záſtawnj oſoba, f. zaſtawnec, záſtawnjk, člowěk w záſtawě, m. rukogmě, Geißeln nehmen, w záſtawu, w základ bráti, 2) d. Peitſche, bič, m.

Geißeln, bičowati, mrſkati, ſſlehati.

Geißlung, f. bičowánj, mrſkánj, ſſlehánj, n.

Geißbart, m. kozý brada, f.

Geißbohnen, pl. f. kozý bobky, pl. f.

Geißböckchen, kozlátko, kozle, kozlátečko, n.

Geischen, n. kozle, kozlátko, n. kozka.

Geißfell, n. kůže kozelčj, kozlowá, kozlowice, f.

Geißelſchaft, f. záſtawnictwj, n.

Geißfleiſch, n. kozý, kozlowé maſo, n.

Geißhirt, m. kozák, m. paſtucha, paſák koz, m.

Geißklee, m. mljčnjk, kozý dětel, m.

Geißler, m. mrſkáč, m.

Geißmelker, m. Vogel, kozodog, m.

Geißſtall, m. kozý chléw, kozynec, m.

Geiſt, m. duch, bey der Chymie, duch, m. ſyla, f. trefflicher Geiſt, wýborná hlawa, f.

Geiſterbeſchwörer, m. zaklinač, zaklinatel duchů, m.

Geiſterbeſwörung, f. zaklinánj duchů, n.

Geiſterlehre, f. učenj o duſſi, n.

Geiſtig, unkörperlich, netěleſný, duchownj, flüchtig, ſylný.

Geiſtlich, duchownj, ein Geiſtlicher, duchownj, duchownjk, m. das geiſtliche Amt, Recht, duchownj auřad, m. duchownj práwo, n.

Geiſtlich, adv. duchowně.

Geiſtlichkeit, f. duchowenſtwo, n.

Geiſtreich, geiſtvoll, důmyſlný, ducha plný, plný důmyſlů, byſtroſti, wtipnoſti, důmyſlnoſti, ducha přebyſtrého, 2) wie der Wein, ſylný, prudký.

Geiz, m. Geiz, lakomſtwj, n. lakomoſt, ſkaupoſt, ſkrbnoſt, f.

Geizen, geitzen, lakoměti, ſkaupiti, ſkrbiti, nach Ehre, po cti dychtiti, lakomiti.

Geizhals, m. Geizhals, lakomec, ſkupec, ſkrbec, ſtuchljk, neužilec, hauzwička, m. ſ. Geizig.

Geizig, Geitzig, lakomý, ein Geiziger, lakomec, ſkrbec, ſkupec, ſ. Geizhals, ſkaupý, ſkrbný, nach Ehre, cti žádoſtiwý, geizig thun mit etwas, lakomě, ſkaupě, ſkrbně ſobě wěſti, lakoměti, geizig ſeyn, werden, lakomým býti, lakoměti.

Geizig, adv. lakomě.

Gekalkt, wápenitý.

Gekämmt, čeſaný.

Gekämpfe, n. půtka, f. potýkánj, n. potýčka, f.

Gekämpft, potýkaný.

Gekänet, žwejkaný.

Gekauft, kaupený.

Gekehrt, gerichtet, obrácený.

Gekehrt, geſäubert, metený, zametený.

Gekeife, n. ſſkorpenj, hryzenj, n.

Gekelrert, ſſlapaný.

Gekerbt, nařezaný.

Geklapper, n. klapánj, chřeſtánj, n.

Geklatſche, n. mit den Händen, tleſkánj, pléſánj, pleſkánj n. tleſkot, pleſkot, pleſot, m. machen, tleſkati, pleſkati, pléſati, tléſtánj, pléſánj, tleſkot, pleſkot činiti, 2) mit der Peitſche, práſkánj, n. práſkot, m. Geklatſche, falſches Gerede, klewetánj, n. klewety, f. Klatſcherey.

Gekleidet, ſſacený, oděný.

Geklingel, n. klinkánj, cynkánj, n. cynkot, klinkot, m.

Geklitſch, n. tleſknutj rukama, n.

Geklopf, n. klepánj, n.

Geknauelt, ſwitý.

Geknettet, hnetený.

Geknüpft, spogený, swázaný.
Gekocht, wařený.
Gekostet, okušený.
Gekratzt, ſſkrábaný.
Gekräuselt, kadeřowaný, kadeřený, kudrnený, kučerowaný, von Natur, kadeřawý, kučerawý, kudrnatý, gekräuseltes Haar, kadeřené wlasy, kadeře, kučery, kudrny, natürlich, kadeřawé, kučerawé, kudrnaté wlasy, kudrny, kučery, kadeře.
Gekrönt, korunowaný.
Gekröse, n. okružj, n.
Gekrösäderchen, mljčné žily, plu. f.
Gekrümmt, křiwený, skřiwený.
Gekugelt, kulený.
Gekühlt, chlazený.
Gekünstelt, ljčený.
Gekützelt, lektaný.
Geküßet, libaný.
Gelabet, občerstwený, okerstwený, 2) geraum, posýkalý.
Gelächel, n. vſmjwánj, n. vſmiſſky, plur.
Geklirre, n. der Lanzen, Waffen, Schwerdter, lomoz, břinkot, m. břinčenj, n.
Gelächter, n. ſmjch, m. ſmánj, rozſmjſſenj, n. großes, heftiges, chechtánj, n. řechtánj, neſmjrný ſmjch, m. ein Gelächter machen, erregen, ſmjch vdělati, ſtropiti, ſkápati, ſich aus jemanden ein Gelächter machen, ſmjch, poſměch, poſmjſſky ſobě z něcoho dělati, vdělati, ſtrogiti, mjti, zum Gelächter werden, k poſměchu, k ſmjchu býti, ein Gelächter aufſchlagen, erheben, dát ſe do ſmjchu, ſtropit ſmjch, ſich zum Gelächter machen, poſměch ze ſebe vdělat.
Geladen, nakládaný, naložený, 2) zu Gaſte geladen, zwaný, pozwaný, 3) wie ein Gewehr, nabitý.
Gelag, n. ſnáſſka, ins Gelag hinein reden, co ſl.na na gazyk přineſe, co na gazyk přigde, hakmak, co do huby, do vſt, přigde, mluwit.
Gelähmt, ſchromený.
Geländer, n. an der Stiege, zábradj, zábradlo, n. der Weinſtöcke, tyčka winičná, f.
Gelangen, wohin, an einen Ort, přigiti, dogjti, přibrati ſe, doſtati ſe, doſpěti někam, octnauti ſe, wie biſt du dazu, daher gelangt, gekommen, kterak gſy ſe tam, k tomu doſtal; octl, durch Krümmungen, přitočiti ſe, in die Höhe, do weyſſky přigjti, weyſſky dogjti, doſtati ſe do weyſſky, gelangen, zu etwas, als zu Ehren, dogjti něčeho, přigjti k něčemu, 2) an einen, als an den Rath gelangen laſſen, wzněſti něco na někoho, doneſti něco k někomu, někomu dát wzkázati, 3) erlangen, doſáhnaut, dogjt, obdržet, zu ſeinem Ziele, Zwecke gelangen, cýle, konce ſwého dogjt, doſáhnaut, zu einer Würde, zu einem Amte gelangen, doſáhnaut, dogjt hodnoſti, auřadu, hier gelangen wir dazu nicht, zde toho nedoſáhnem, zur Reife gelangen, dozráti, vzráti, in den Hafen přiſtati kbřehu.
Gekörntes Erz, n. zrněná měď, f.
Gekreiſche, n. břjſkot, m.
Gelärm, n. powyk, m.
Gelaß, proſtora, f.
Gelaſſen, ruhig, ſanftmüthig, mjrný, tichý, geduldig, dobromyſlný, ochotný, wolný, trpěliwý ſnáſſeliwý.
Gelaſſen, adv. mjrně, tiſſe, geduldig, dobromyſlně, wolně, ochotně, trpěliwě, ſnáſſeliwě, etwas gelaſſen ertragen, něco dobromyſlně, ochotně, trpěliwě ſnáſſeti.
Gelaſſenheit, f. Sanftmuth, mjrnoſt, tichoſt, f. Geduld, trpěliwoſt, ſnáſſeliwoſt, f. dobromyſlnoſt,

ochotnost, wolnost, f. etwas mit Gelassenheit ertragen, něco s trpěliwostj snášeti.
Gelaufe, n. běhánj, n. běh, shon, m. was ist das vor ein Gelaufe? co gest to za běhánj, za těkánj, za běh, za shon?
Geläufig, leicht, gewöhnlich, snadný, wolný, es ist ihm geläufig, gest mu to snadno, wolno, wie die Zunge, hbitý, obratný.
Geläufigkeit, f. der Zunge, hbitost, obratnost, f.
Geläute, n. zwoněnj, n. das ganze, wssema zwony.
Geläutert, wyčisstěný,
Gelb, žluté, gelb machen, žlutiti, gelb werden, žlautnauti, zežlautnauti, das Gelbe vom Ey, oder in dem Ey, (der Dotter) žlautek, (wagečný) die gelbe Sucht, s. Gelbsucht.
Gelbharig, žlutých wlasů.
Gelblicht, požlautlý, přižlautlý, zažlautly, werden, přižlautnauti.
Gelbroth, plawý.
Gelbschnabel, m. holobrádek, m.
Gelbsucht, f. žlautenice, žlautenka, žlutá nemoc, f.
Gelbsüchtig, na žlautenicy nemocný, žlautenka, m. žlauteničny.
Gelbfärber, m. barwjř na žluto, m.
Gelbholz, n. žluté dřewo, n.
Geld, n. penjze, pl. zu Gelde gehörig, Geld betreffend, peněžný, zu Gelde machen, speněžiti, na penjze owesti, Geld welches nach Bergwerksunkösten wochentlich übrigbleibet, wčepnj penize, kleines, drobné penjzegeldmachendpeněžitý.
Geldangelegenheit, f. peněžná důležitost, f.
Geldbedürftig, potřebný peněz.
Geldbeutel, m. pytljk, waček, měssec na penjze, m. peněžný měssec.
Geldbörse, f. pytljk na penjze, m. tobolka, f. waček, sáček, m.
Geldbüchse, f. krabice, pokladnice na penjze, f.
Geldbusse, f. Strafe, peněžitá pokuta, f.
Geldeinfoderer, m. zbjrač peněz, m.
Geldeinnahme, f. přigjmánj peněz, n. přijem peněz, m.
Geldeinnehmer, m. weyběrčj peněz, m.
Geldfuhre, f. fůra s penězy, f. wůz s penězy, m.
Geldgeiz, m. lakomá žádost peněz, f.
Geldgierde, f. žádost peněz, f.
Geldgierig, žádostiwý peněz.
Geldgierigkeit, f. žádostiwost peněz, f.
Geldhandel, m. obchod s penězy, m.
Geldhändler, s. Geldwechsler.
Geldhungrig, s. Geldgierig.
Geldkasten, m. schrána, sskřině, truhlice na penjze, peněz, f.
Geldkörbchen, n. kossjček na penjze, m.
Geldmangel, m. nedostatek na penězých, m.
Geldnoth, f. nauze o penjze, na penězých, f.
Geldreich, peněžitý, bohatý na penězých, na penjze.
Geldsache, f. wěc strany peněz, f.
Geldsack, m. pytljk, měssec na penjze, m.
Geldsammlung, f. zbjrka peněz, peněžná.
Geldschuld, f. dluh peněžný, m.
Geldstrafe, f. pokuta peněžitá, peněžná, f.
Geldwechsel, s. Geldhandel.
Geldwechsler, m. penězoměnec, m.
Geldwurm, m. skuchljk, haužwička, m.
Geleben, s. Leben.
Gelecke, n. ljzánj, n.
Gelegen, liegend, položený, gegen Morgen gelegen, na wýchod ležjcý, s. Liegen, 2) bequem, příležitý, přihodný, gelegene Stunde, přjležitá hodina, zur gelegenen Zeit kommen, w přjležitý

w přjhodný čas, w čas přigiti, 3) es ist daran gelegen, záležj? na tom, was ist daran gelegen? co na tom záležj? co ge na tom? es ist viel daran gelegen, mnoho na tom záležj, daran ist wenig gelegen, na tom málo záležj, mir ist viel daran gelegen, mně mnoho na tom záležj.

Gelegen, adv. příležitě, přjhodně, whod.

Gelegenheit, f. přjležitost, f. der Zeit, des Orts, přjhodnost, přjležitost, f. 3) Gelegenheit, Lage des Orts, položenj, poloha, položitost mjsta.

Gelegen, položený, položitý.

Gelehnt, opřený, podepřený.

Gelegenheitsmacher, m. působce, působitel, činitel přjležitosti, m.

Gelegenheitsmacherinn, f. působitelkyně, působkyně, činitelkyně přjležitosti. f.

Gelegenheitsmacheren, f. působenj, činěnj přjležitosti, n.

Gelegentlich, přjležitě.

Gelehrig, gelehrsam, včeliwý, naučeliwý, wtipný, gemný, důwtipný.

Gelehrigkeit, f. včeliwost, navčeliwost, f. gemnost, wtipnost, důwtipnost, f.

Gelehrsamkeit, f. včenost, vmělost, f.

Gelehrt, včený, vmělý, gelehrt seyn in einer Sache, včeným, vmělým býti w něgaké wěcy, gelehrt thun, včeně sy wésti, počinati, gelehrte Zeitungen, včené nowiny.

Gelehrt, adv. včeně, vměle.

Gelehrtengeschichte, f. přjběhy včenosti, včenstwa, mužů včených, swěenců, pl

Gelehrtenlexikon, n. slowař, slowan mužů včených, (včenců, m.

Geleise, n. koleg, f. aus dem Geleise kommen, wywinauti, wyšinauti, šinauti, wychýliti se, vchýliti se, wyhnauti, vhnauti z kolege.

Geleite, n. Begleitung, průwod, m. nimm das Geleite mit, průwod, wyprowoď se sám, 2) sicheres Geleite, průwod bezpečnosti, (Glert,) geben, dáti, 3) Zoll, clo berné, n.

Geleiten, prowázeti, prowoditi.

Geleiter, s. Geleitsmann.

Geleisbrief, m. průwodnj list, m.

Geleitseinnahme, s. berně, f.

Geleitseinnehmer, m. weyběrčj, zběrač cla, celný, m.

Geleitshaus, n. celnice, berna, f.

Geleitsmann, m. Gefährte, průwodce, průwodčj, průwodnjk, spoluchůdce, pocestnjk, m.

Gelenk, gelenksam, gefügig, gelenkig, ohebný, obbitý, hbitý, hebký, potočitý, obratný, třenký, 2) jäh, biegsam, žitký, wláčný, gelenk machen, oblomiti, gelenk werden, oblomiti se.

Gelenke, n. Gelenk, přjhbj, n. 2. přjheb, oheb, m. der Finger, přjhbj, klauby, články, plu. im Rücken, přjhbj, n.

Gelenkeisen, n. železo na články, n.

Gelenket, s. Lenken.

Gelenksam, s. Gelenk.

Gelenksamkeit, f. obbitost, hbitost, potočitost, f. ohebnost, obratnost, hebkost, f.

Gelenksucht, f. klaubnj nemoc, f.

Gelernt, včený, gelernter Meister, s. Lernen.

Geleschet, s. Gelöscht.

Gelichter, n. Art, Gattung eines, gleiches Gelichters, gedné, stegné wrstwy, powahy, gednoho, stegného dra.

Gelieben, s. Belieben, Gefallen.

Geliebt, milowany, zmjleny, geliebter Sohn, mily, zmjleny synu! 2) geliebt es Gott, budeli wůle Božj. Geliebte, die, milenka, milá, miljtka, Geliebter,

milá-

miláček, milák, milý, (milowník) m.

Gelieser, n. pomazánka na ruce, f.

Gelifern, bess. Gelieberu, ssedati se, sewříti se.

Geliefert, bess. gelliebert, ssedlý, gelieberres Blut, ssedlá krew, 2) geliefert, herbeygeschafft, übergeben, podaný, dodaný, odwezený, s. Liefern.

Gelieben, půgčený, zapůgčený.

Gelind, tichý, měký, powolný, gelinde Luft, tichý, powolný wětříček, gelinder Winter, powolná, měká zyma, s. gelinde Saiten, s. Saiten, gelind, sachte reden, tiše mluwiti, gelinde werden, změknauti, gelind machen, měkčiti.

Gelinde, adv. tiše, měkce, powolně.

Gelindigkeit, f. tichost, měkost, powolnost, f.

Gelingen, dařiti se, powésti se, zdařiti se, podařiti, zwésti se, es gelingt nicht jede Arbeit, nezwede, nezdaří, nepodaří se každá práce, soweit ist es mir gelungen, tak daleko se mi podařilo, powedlo, zwedlo, zdařilo.

Gelispel, n. ssept, m.

Gelitten, trpený, der gelitten hat, wytrpený.

Gellen, zníti, zwučeti, eben ist, zazníti, zazwučeti.

Gellen, das, znění, zwučení, n. 2) zaznění, n. zwuk, m. zazwučení, n.

Geloben, ein Gelübde thun, Bohu slíbiti, 2) zusagen, slíbiti, přislíbiti.

Gelobet, zaslíbený.

Gelobniß, f. slib, m. thun, slib činiti, wčiniti.

Gelobt, chwálený, 2) das gelobte Land, zaslíbená země, f.

Gelobung, f. zaslíbení, n.

Gelockt, wábený.

Gelohnt, übel gelohnt bekommen, zlau odplatu wzýti, es soll dir übel gelohnt werden, zlau odplatu máš wzýti

Gelöcht, hassený, wyhassený.

Gelrüben, n. potočnj wrba, f.

Gelt! wiß! wij!

Gelte, f. džžka, f. kbelík, m.

Gelten, vermögen, platiti, platným býti, platnost míti, státi, das Geld gilt bey uns nicht, ty penjze w nás neplatj, (nebeřau ge, er gilt viel bey ihm, mnoho w něho platj, was gilts, er wird nicht kommen! oč že nepřigde! das gilt dir Dein Leben, to tě žiwot stogj, to ge twůg žiwot běžj, es gilt Leib und Leben, běžj o hrdlo, o žiwot, žiwot stogj, 2) gelten lassen, dáti platiti, die Entschuldigung gelten lassen, wymluwu dáti platiti, 3) es gilt dir, o twau wěc běžj, es gilt meine Haut, o mau kůži to běžj, es gilt mir eben das, gleich, mně gest to gednostegné, wsse gedno, 4) was gilt das Korn? co platj žito? 5) was gilts? was gilt die Wette, co wsadjš? oč se založjš? sadjš? sázyš? der Kontrakt gilt nicht, ta smlauwa neplatj, wem gilt das? koho se to týče, dotýká, dotýče, týče, týká, das hat dir gegolten, tebe se to tklo, týkalo, dotýkalo, dotklo.

Geltend, platicý, platný, geltend machen, sein Recht, seine Ansprüche, w platnost uwesti swé práwo.

Geltung, f. cena, platnost, f.

Gelübd, n. bess. Gelübde, slib, m thun, slib činiti, wčiniti.

Gelüstet, powětrný; prowětřený.

Gelung, n. Geschling, Gehenk, osrdj, n.

Gelungen, zdařilý, zdařený, powedený, podařený.

Gelüsten, sich lassen, chutnati, zachutnati sobě, nach etwas, chut, libost míti na něco, libowati sy něco, zadhtjti se, chtjti se, es gelüstet mir, chce se mně, mám chut, ljbj se mně.

Gelust, m. Gelüsten, zachtěnj se, n. chuť, f. zaljbenj, n. ljbost, f.

Gelüstung, f. chutnánj, zachutnánj, zaljbenj, n. zachtěnj se, n.

Gemach, n. pokog, m. pokogjk, gizba, komňata, f. verschlagenes, srub, m. heimliches, záchod, m.

Gemach, gemächlich, gemachsam, znenáhla, poznenáhlu, polehaučku, pomalu, zlehaučka, s. Sachte.

Gemächlich, přjležité, pohodlně.

Gemächlichkeit, f. přjležitost, pohodlj, n. pokognost, f. s. Bequemlichkeit.

Gemacht, udělaný, učiněný.

Gemächt, n. Werk, djlo, n. 2) die Schaam, přirozenj, n. luno, n.

Gemächtbruch, m. kyla, f.

Gemahl, m. manžel. m. s. Ehegemahl.

Gemählde, n. Gemähld, Gemälde, obraz, m. wyobrazenj, wypodobněnj. malowánj, wymalowánj, n.

Gemahlinn. f. manželka, f.

Gemahlen, s. Mahlen.

Gemahlet, wypodobněný, malowaný, s. Mahlen.

Gemahnen, zdáti se, s. Scheinen, Dünken.

Gemäß, adj. podobný, rowný, gemäß seyn, srownáwati se, das ist der Wahrheit gemäß, to gest prawdě podobno, to se s prawdau srownáwá, du bist mir nicht gemäß, ty mně negsy rowný, rowen.

Gemäß, adv. podobně, rowně, 2) vermöge, dle, podlé, wedlé, gemäß der Ordnung, das Dekrets, dle, podlé, wedlé nařjzenj, dekretu.

Gemäßheit, f. rownost, f. in Gemäßheit des Befehls, dle, podlé, wedlé poručenj, podlé přjkazu.

Gemäßiget, vskrowněný, vstřjdměný.

Gemästet, krmený, wykrmený

Gemäuer, n. zed, f. im Bräuhause, wčelesno vlisek, n.

Gemauert, zděný,

Gemehrt, množený.

Gemein, obecný, obecnj, das hab ich mit dir gemein, to mám s tebau obecně, die gemeine Meynung, obecné zdánj, n. das gemeine Wesen, obec, f. das gemeine Beste, obecné dobré, n. gemein werden, zobecněti, zwssedněti, gemeiner Soldat, sprostý wogák, m. obecný, přjběžný, wogák, dráb, m. Mensch, sprostý člowěk, sprosťák, das gemeine Volk, obecný lid, m. der gemeine Mann, Pöbel, sprostný, obecný lid, m. obecná chátra, lůza, f. etwas gemein machen, obecně, wubec něco wydati, obecné udělati, hlásyti, sich mit jemanden gemein machen, s někým se towaryssiti, do welikého towaryšstwa s někým se pustiti, domácky se k někomu vtrazowati, auf gemeine Kosten, na obecné autraty.

Gemein, adv. obecně, wssedně.

Gemeinbote, m. posel obecný, posylák, m.

Gemeine, Gemeinde, Gemeinheit, obec, f. obecnice, obecnjk.

Gemeiner, Gemeinheiter, Gemeinglied, einer aus der Gemeinde, m. obecnj (občan, m.

Gemeinanger, m, občina, f.

Gemeinder, m. Meyerer, dwořák, s (man)

Gemeinhaus, n. obecný dům, m.

Gemein-

Gemeinhof, m. obecný dwůr, m.

Gemeinheit, f. obecnost, f. 2) Gemeinde, obecnice, f.

Gemeiniglich, oft, obyčegně, z wětssj částky, na wětssjm djle, f. Insgemein.

Gemeinnützig, wssewžitečný.

Gemeinsam, adv. gemeinschaftlich, obecně, společně.

Gemeinschaft, f. společnost, f. spolek, m. společenstwj, n. (pospolnost, f. pospolitost, f.) obecnost, obecenstwj, zobecnělost, f. zdjlnost, obcowánj, towaryssenj, towaryšstwo, n. Gemeinschaft mit einem haben, obecenstwj, towaryšstwj s někým mjti, obcowati, towaryssiti s někým, towaryšsky, domácně, po domácku někoho užjwati, Gemeinschaft mit einem machen, w obecenstwj, w towaryšstwj, w společenstwj, w společnost, w spolek s někým wgjti, s někým se stowaryssiti, spolčiti, Gemeinschaft zwischen jemanden, Verbindniß, swazek, m. Gemeinschaft der Dinge, so einer jeden Natur eigen sind, zdjlnost wlastnostj, f.

Gemeinschaftlich, towaryšský, společný, pospolný; pospolitý.

Gemeinschaftlich, adv. společně, towaryšský, pospolně, pospolitě.

Gemeintag, m. den společnosti, f.

Gemelke, n. dogenj, n.

Gemenge, n. směsyce, mjchanice, mjchanina, hakmatilka, f. smjssenj, smjchánj, n. mjssenina, f. in Glashütten, mjssenina, f.

Gemengsel, n. směsyce, mjssenina, f. mjchanina, mjchanice, hakmatilka, hakmatilka, f.

Gemengt, mjchaný, smjchaný, smjssený, (wesměssný) gemengtes Futter, smjssená pjce, dobytka, mjssenina, f.

Gemerk, f. Merkmal.

Gemerkt, znamenaný, wznamenaný, pozorowaný, spozorowaný, im Gedächtniße verwahrt, pamatowaný.

Gemessen, měřený, změřený.

Gemeynet, domněný, mysslený.

Gemiethet, pronagatý, pronagmutý, nagatý, nagmutý, (nágemný)

Gemildert, oblewený, zmjrněný.

Gemisch, n. směsyce, mjchanice, f. mjssenina, f.

Gemischt, smjchaný, smjssený, pomjchaný, wesměssný, f. Mischen, Gemengt.

Gems, f. kamsyk, gemsyk, m. skalnj koza, f.

Gemsenfell, n. kamsykowá kůže, f.

Gemsenhorn, n. kamsykowý roh, m.

Gemsenjäger, m. kamsyku lowec, m.

Gemurmel, n. hřmot, m. hučenj, ssustěnj, n. 2) reptánj, ssemřenj, mumlenj, mumlánj, n.

Gemurr, n. das Murren, reptánj, n. f. Gemurmel.

Gemüse, n. wařenj, n.

Gemeinzeng, n. hřeben hnidowý m.

Genöthigt, přinuceny, přinucený, f. Gezwungen.

Gemüth, n. mysl, f. sich zu Gemüthe ziehen, k mysli sy připustiti, w mysl brati, wzýti, w mysl sobě wložiti, einem etwas zu Gemüthe führen, někomu něco do mysl přiwáděti, gutes Gemüth, dobrého ducha, srdce, ein fröhliches Gemüth, wesela mysl, m.

Gemüthsarbeit, f. práce mysli, f.

Gemüthsart, f. powaha, f.

Gemüthsbeschaffenheit, f. powaha mysli, n.

Gemüthsbewegung, f. hnutj, pohnutj mysli, n.

Gemüthseigenschaft, f. wlastnost mysli, f.

Gemüths-

Gemüthsfähigkeit, f. Gemüthsgaben, schopnost, dary mysli, plu.
Gemüthskräften, pl. syly mysli, f.
Gemüthskrankheit, f. neduh, m. nemoc mysli, f.
Gemüthsneigung, f. náklonnost, náchylnost mysli, f.
Gemüthsruhe, f. pokognost, spokogenost, f. spokogenj mysli. n.
Gemüthszustand, m. způsobnost mysli, f.
Genähet, ssity.
Genähret, krmeny.
Genäsche, n. Naschereny, Naschwerk, pomlsky, lahůdky, plu.
Genäschig, mlsny, mlsná huba, f.
Genäßet, zmoktřeny.
Genau, adj. accurat, přjlissny, dokonaly, plny, zewrubny, wachsam, ssetrny, skrowny, skrbny, genaue Nachricht, Beschreibung, Bedeutung, zewrubná, plná, dokonalá, prawá zpráwa, genaue Betrachtung, Untersuchung, přjliš bedliwé, pilné, bystré znamenánj, pozorowánj, wyhledáwánj, zu. mit genauer Noth, s welkau tjžj, f. Knapp.
Genau, adv. akurat, přjliš, přjlissné, na wlas, na nehet, zewrub, dokonale, plně, bystře, genau untersuchen, přjliš, bedliwě, pilně, bystře wyhledáwati, pozorowati, genau nehmen, na wlas, na nehet bráti, wykládati, sich genau halten, hrubě sobě skaupiti, vskaupiti, skrbiti, uskrbiti, genau leben, skrowně žiwu býti, genau jemand ansehen, dobře, dokonale, bystra se na ně oko podjwati, genau 3 Uhr, málem tři hodiny, f. Knapp.
Genauheit, f. Genauigkeit.
Genauigkeit, f. přjlissnost, f. zewrubnost, f. plnost, dokonalost, in der Haushaltung, skrownost, ssetrnost, f.
Genealogie, f. Geschlechtswissenschaft.
Genehm, f. Angenehm.
Genehmhalten, potwrditi, přiwoliti, schwáliti, schwalowati, za slussné, dobré, náležité vznati, sauditi, zdustogniti, dustogniti.
Genehmhaltung, f. potwrzenj, přiwolenj, schwálenj, schwalowánj, zdustognénj, dustognenj n.
Genehmigen, f. Genehmhalten.
Genehmigung, f. Genehmhaltung.
Geneigt, herunter geneigt, nachylený, nakloněný, skloněný, nahnuty, 2) einem, oder zu etwas, náklonny, na některy náchyly, přichylny, podrobeny.
Geneigt, adv. náklonně, náchylně, přichylně.
Geneigtheit, f. náklonnost, nakloněnj, náchylnost, přichylnost, f.
General, m. f. Feldherr, Oberbefehlshaber, 2) das Oberhaupt eines Ordens, wrchnj, m.
Generalität, f. wůdcowé, (generálstwo)
Generalstaab, m. hlawnj stán, m.
Generalfeldmarschall, m. neywyšssj polnj marssalek, m.
Generalfeldzeugmeister, m. neywyšssj polnj zbrognesta, m.
Genesen, gesund werden, vzdrawiti se, pozdrawiti se, zhogiti se, zléciti se, ozdrawět, ozráti, podrahuti se, von einer Krankheit genesen, z nemocy powstati, 2) eines Kinds genesen, porodčiti.
Genesen, adj. vzdraweny, pozdraweny, okřály, zdráw.
Genesung, f. ozdrawenj, vzdrawenj, pozdrawenj, zhogenj, zlécenj, okřánj, pozdráwněnj, n. bis zu seiner Genesung, až do vzdrawenj.
Genferich, Kraut, střjbrnjk, m.
Genick, n. waz, m. (sigt f. ssigár) n. tyl.
Genie, f. Genuß.

Genießbar, k požitku, požitečný)
Genießen, užjwati, užiti, (požjwati, požiti) die Ruhe genießen, pokoge užit, užjwat, požjwat, seine Glückseligkeit, die Freuden, oder der Freuden des Lebens genießen, blahoslawenstwj, radostj žiwota požjwat, užjwat) b) den Genuß von etwas haben, užitek bráti, mjti z něčeho, užiti, du hast das erst künftig zu genießen, teprw budaucně toho užigeš, z toho užitek mjti budeš, ich wills die Armen schon genießen lassen, chudjt toho odemne giž užigj, c) er hat in seiner Jugend den besten Unterricht genossen, on w swé mladosti, (užil) nabyl neylepssjho ponaučenj, wir haben viel gutes, viel Ehre, Höflichkeit bey Ihnen genossen, mnoho dobrodinj, cti, zdwořilosti gsme u nich užili, d) přigjmat, požjwat, užit, das Hl. Abendmahl genießen, wečeři Páně přigimat, ich habe nichts davon genossen, gá ničeho z toho, od toho neužil, für genossen hingehen lassen, prominaut.
Genießung, f. užjwánj, užitj, požjwánj, n.
Geniste, n. beylj, rákosý, n. wyswěgky, 2) smetj, wotřepky, opissky, plur. 3) ein schlechtes Gebäude, katrč, f. hnjzdo, n.
Genoße, m. společnjk, towaryš, účastnjk, m. in einem Amte, spolutowaryš, společnjk, spoluúčastnjk úřadu, m.
Genossen, užilý, užitý, požitý.
Genossenschaft, f. spolek, m. s. Gesellschaft.
Genoßin, f. společnice, towaryška, účastnice, f.
Genöthiget, nucený, donucený, přinucený.
Genothzüchtiget, znrhaný.
Genster, m. gallowec, m. 2) s. Geniste.

Genug, dost, dosti, genug hievon dosti o tom, necht gest dosti, nech ať gest dosti, ich habe genug daran, mám dost na tom, přestáwám na tom, genug seyn, dosti býti, dostačiti, einem genug thun, dosti, zadost někomu činiti, učiniti, schon genug gegessen, geschlafen, gearbeitet haben, nagjsti, wyspati, napracowati, wypracowati se.
Genüge, f. Genügen, n. dostatek, důstatek, m. sytost, f. dosti, Genüge haben, dosti, dostate, mjti, zur Genüge, dosti, w dostatku, do sytosti, bez nedostatku, Genüge leisten, thun, dosti, za dosti činiti, učiniti.
Genügen, dosti býti, dostačowati, sich an etwas genügen lassen, přestáwati na něčem, dosti, dostatek něčeho mjti, s. Begnügen.
Genüglich, genugsam, genügsam, střýdmý, skrowný, málem spokogen.
Genugsam, adj. dostatečný, seyn dostatečně býti, genügsamer Zeuge, dostatečný swědek, m.
Genugsam, adv. dostatečně.
Genügsamkeit, f. středmost, skrowmost, f. uskrowněnj, n. Genugsamkeit, dostatečnost, f.
Genugthuung, f. dosti, zadost činěnj, učiněnj, n.
Genuß, m. užjwánj, požjwánj, užitj, n. potřeba, f. 2) Vortheil, požitek, půžitek, užitek, m.
Geoffenbaret, zgewený.
Geöffnet, otewřený.
Geographie, f. s. Erdbeschreibung, Erdkunde.
Geometrie, f. s. Erdmeßkunst.
Geopfert, obětowaný.
Geordnet, pořádaný, w pořádek uwedený.
Gepanzert, w zbrog oděný, oblečený, ozbrogený, pancýřem oděný.
Geprausch, n. prostředek w sstjtu, m.
Gepeiniget, mučený, trápený.

Gepeitschet, bičowaný.
Gepfählt, stýčený, zpodpjraný, zpodepřený.
Gepfeffert opepřený.
Gepfeif, n. das Pfeifen, pisskot, m. pisstba, f.
Gepflanzt, osazený.
Gepflastert, dlažený, podlažený.
Gepflückt, trhaný.
Gepflügt, woraný, zworaný.
Gepicht, lepený.
Geplagt, trápený, sauzený.
Geplänge, n. der Schwerdter, losskot od mečů, m.
Geplauder, n. plesskánj, plesstěnj, tlachánj, tlampánj, n. zwaniče, f.
Geplerr, n. howořenj, n. howor, m. machen, howořiti, howořenj působiti, dělati, 2) Geplerr der Elephanten, řehot slonowý, m. řičenj slonů, n.
Geplündert, drancowaný, zdrancowaný.
Gepolter, n. hlmot, třesskot, třessk, m. třjskánj, bauchánj, n.
Gepräge, n. známka, f. znamenánj, n. 2) auf dem Gelde, ráz, zřetel, m.
Gepränge, n. nádhernost, sláwa, f. skwostnost, oslawa, f. hlučnost, f. Hochzeitgepräng, swatebnj průwod, m. Leichengepräng, pohřebnj průwod, der Worte, Wortgepränge, ljčenj, wyljčenj slow, n. ohne Gepränge Hochzeit halten, einen begraben, bez hlučnosti swadbu mjti, swadbiti, pohřbiti někoho.
Geprängvoll, přenádherný, přeskwostný, přeslawný, přeoslawný, plný nádhernosti, skwostnosti, sláwy, oslawy, hlučný.
Geprassel, n. prasskot, m. prasskánj, n. lom, lomoz, třesskot, třessk, hřmot, m.
Geputzt, okrásslený, wykrásslený, ozdobený.
Gerade, přjmý, wpřjmý, rowný, gerades Weges, přjmau, rownau cestau, gerade Zahl, suda, f. rowný počet, gerade, eben machen přjmiti, přjmé něco dělati, das Krumme, rownati, das gerade Gegentheil, prawý odpor, m. gerade Füsse, geraden Leib haben, rowné nohy, rowné tělo mjti.
Gerade, adv. přjmo, wpřjmo, zrowna, gerade soviel, eben soviel als das andere, rowně tak mnoho, tolikéž; gerade recht, der Zeit nach, gerade zur rechten, zur selbigen Zeit, w prawý čas, práwě w čas, w ten čas, gerade dazu kam ich, zrowna práwě sem k tomu přissel, das ist gerade das Mittel, to gest práwě ten prostředek, gerade das, was ich wollte, zrowna, práwě to, co sem chtěl, der gerade zu ist, zugehet, přjmý, wpřjmý, zrowný, gerade entgegen, gegenüber, přjmo, zrowna naproti, es sind gerade 30 Tage, gest práwě, zrowna 30 dnj, gerade oder ungerade spielen, suda nebo licha hráti, gerade stehen, sitzen, zrowna stát, seděti, den Kopf gerade halten, hlawu zrowna, přjmo držet, gerade zugehen, zrowna, zpřjma, přjmo gjti, gerade in die Mitte, zrowna, přjmo do prostředku.
Geradert, kolem lámaný.
Geradigkeit, Geradheit, přjmost, rownost, f.
Geräuchert, kauřowaný.
Gerassel, n. rachocenj, prasskánj, n. prasskot, lomoz, m. chřest, m.
Geräthe, n. Geräth, Geräthschaft, nábytek, m. swrssky, pl. hospodářstwj, nářadj, n. domácý potřeba, f. der Handwerksleute, nádobj, n. potřeby, přjprawy, plu.
Gerathen, gelingen, podařiti se, dařiti se, powesti se, zdařiti se, zwésti se, übel gerathen, zle

se zwésti, zle se zdařiti, podařiti, zu ſſ'estiti se, 2) gerathen, wie die Früchte, das Getreide, powesti se, podařiti se, vroditi se, 3) wie die Kinder, zwésti, podařiti, zdařiti se. wohlgerathene Kinder, zwedené, zdařené, podařené děti, übel gerathene, nezwedené, nezdařené, nezdárné, nepodařené děti, 4) in einen schweren Zustand, in ein Unglück, in Noth, Gefahr rc. gerathen, přigjti, padnauti, vpadnauti w těžkost, w neſſtěstj, nauzy, bjdu, nebezpečenstwj, vbjhati w těžkost, nauzy, rc. in Verwirrung, in Irrthum gerathen, přicházeti, přigjti, vbjhati, vběhnauti w zmatek, w omyl, blud, přigjti na zmatek, aufs gerathe wohl, na Bůhdař, na Bůh zdař, 5) an einen im Streite, an einander zusammen, spřjti se, swaditi se, přigjti do sebe, w hromadu, do hromady, in Zorn, Galle, popuditi se, rozljtiti se, rozhněwati, zlost, žluč dostati, ihn antreffen, přigjti na někoho, wpadnauti na někoho, über etwas, einen gerathen, přigjti na něco, no někoho, připadnauti na něco, na někoho, in Verachtung gerathen, w potupu přigjti, vběhnauti, vpadnauti, wohin gerathen, přigjti, podjti, octnauti se někam, auf den Diskurs, Gedanken gerathen, přigjti na tu řeč, na tu myſſlenku, unter die Feinde, unter die Juden, přigjti, dostati se mezy nepřátele, mezy Židy, es ist mit ihm dahin gerathen, tak daleko zaſſel, tak daleko přiſſel, gerathen wohin, an irgend einen Ort, octnauti se, dostati (podjti se) někam, wo bist du hin gerathen, wohin ist er gerathen, kam sy se dostal, kam, kde se octnul, poděl, děl.

Geräthschaft, s. Geräthe.

Geraubt, laupený.

Geräuchert, kauřený, geräuchertes Fleisch, vzené maso, n.

Geraufe, s. Rauferey.

Geraum, geräumig, geräumlich, prostranný, wolný, 2) lang, dlauhý, geraume Zeit, drahný, dlauhý čas, es ist schon geraume Zeit, daß, giž gest dlauhý, drahny čas, co rc.

Geräumig, geräumlich, adv. prostranně, wolně.

Geräumigkeit, f. prostranstwj, n. prostrannost, wolnost, f. 2) der Zeit, dlauhost, f.

Geräusch, n. ostřj, n.

Geräusch, n. ſſust, chřest, powyk, hluk, ſſustěnj, chřestěnj, n. třesſkot, m. (hučenj) ei Geräusch machen, ſſustěti, chřestěti, chramostiti se, ſſust, (hřmot) chřest dělati, von etwas, powy, hluk činiti, ohne Geräusch, bez hluku, bez powyku, Geräusch der Welt, hluk, hřmot, powyk swěta, m. das Geräusch des Windes, der Wellen, des Waſſers, des Laubes auf den Baumen, der Blätter, hučenj (hlučenj) wětru, wln, wody, téčenj, n. gekot, m ſſustěnj listj na stromjch, na stromowj.

Gerbebank, f. myzdřicý stolice, f.

Gerbeisen, n. koželužſké neb girchářſké struhadlo, n.

Gerben, das Leder, wyděláwati, wydělati kůži, 2) einem das Leder, Fell, kůži někomu potjrati, natjrati, wypráſſiti, wymljti.

Gerber, m. koželuh, smradař, m.

Gerberey, f. das Gerben, koželužstwj, smradařstwj, n koželužſké, smradařſké řemeslo, n. 2) die Stube, Werkstätte, koželužſká djlna, koželužna, f.

Gerberhütte, f. koželužſká bauda, f.

Gerberinn, f. koželužka, koželuhowá, f.

Gerberrinde, f. smach, m.

Gerberstrasse, f. kozelužská, smradarská ulice, f.

Gerecht, sprawedliwý, gerecht sprechen, osprawedlniti, sprawedliwa vciniti, wyhlásyti, 2) gerecht wie ein Kleid, Schuh, dobře vssitý.

Gerecht, adv, sprawedliwě.

Gerechtfertiget, osprawedlněný.

Gerechtigkeit, f. sprawedliwost, sprawedlnost, f. Gerechtigkeit, ein Recht, Vorrecht, práwo, n.

Gerechtsame, f. práwa, plu.

Gerede, n, ein Geplauder, rozpráwka, f. řeči, f. mluwenj, n. was soll, hilft das Gerede, co gest do těch řečj.

Gereichen, býti, slaužiti, zum Schaden, Vergnügen, Lobe, zur Schande, k sskodě, na sskodu, k potěssenj, k pochwale, k hanbě býti, zum Besten, Nutzen, k vžitku, k prospěchu býti, slaužiti, zur Ehre, ke cti býti, slaužiti, zur Gesundheit, ke zdrawj slaužiti, býti, prospěti, die Wohlthat gereicht ihm zur Ehre, to dobrodinj slaužj mu ke cti.

Gereiße, n. um einen, oder etwas, trhánj, dranj, n. dranice, f. dračka, táhanice, ist um ihn, gest o neho trhánj, dranj, dranice.

Gereist, prossly.

Gereizt, drážděný, zdrážděný, rozdrážděný, popuzený, ponuknutý.

Gerettet, zachowaný, ochráněný.

Gereuen, pykati, litowati, želeti, sich gereuen lassen, lito, žel býti někomu, litowati, pykati, želeti něčeho, er hat sichs zu spät gereuen lassen, pozdě mu toho bylo lito, žel, pozdě toho litowal, pykal, želel, oželel.

Gericht, n. saud, m. práwo, n. jüngstes Gericht, poslednj saud, im Gerichte, vor Gerichte, při práwu, v práwa, v saudu, vor Gericht fordern, ku práwu, práwem, do, k saudu pohnati, obeslati, Gericht halten, saud držeti, die Gerichte, das ist, die Personen, Richter insofern sie etwas thun, befehlen, in Ansehung der Prozesse, saudcowé, plur. Gericht, wo die Uebelthäter hingerichtet werden, sprawedlnost, f. Gerichte Gottes, saudowé Božj, plur. Obergericht, wyšsj saud, práwo, n. zu Gericht sitzen, na, při saudu seděti, saudu přisedeti, saud držeti, sich zu Gericht setzen, přisednauti (sy) k saudu, zasednauti saud, 2) die Gerichtsstube, das Rathhaus, saudnice (rychta) f.

Gericht, n. Gerichte, Essen, krmě, f. gjdlo, n.

Gerichtlich, práwnj, saudicý, im Prozesse, saudný, gerichtliche Klage, práwnj žaloba, f. gerichtliche Aussage, práwnj wýpowěd, f. gerichtliche Verordnung, práwnj zřjzenj, n.

Gerichtlich, adv. práwně, saudně, gerichtlich belangen, práwně obeslati.

Gerichtsbank, f. saudná lawice, f.

Gerichtsbarkeit, eigentl. Gerichtbarkeit, f. moc práwa, práwnj, f. práwo, n. unter jemandes gehörig, pod něcj moc práwa přjležicý.

Gerichtsbedienter, m. ansehnlicher, práwnj služebnjk, m. geringer, práwnj sluha, m.

Gerichtsbuch, n. práwnj kniha, f.

Gerichtsdiener, m. práwnj sluha, posel, holomek, m.

Gerichtsfrau, f. mocná panj, f.

Gerichtshalter, sudj, m.

Gerichtshandel, m. saud, m. pře práwnj, f.

Gerichtsherr, m. mocný pán, m.

Gerichtshof, m. saudnice, f.

Gerichtsleute, pl. lidé od práwa, práwnj, plu.

Gerichtsordnung, f. řád saudnj, m.

Gerichts-

Gerichtsort, m. místo saudní, saudné, právní, n.
Gerichtsplatz, m. místo popravní, popravisstě, n.
Gerichtssachen, pl. wěcy saudné, plur.
Gerichtsschreiber, m. právní, saudní písař, m.
Gerichtsschulze, m. saudce, m.
Gerichtsstätte, f. saudní, saudné místo, n. saudnice, f. místo právní, n. zur Exekuzion, místo popravné, popravisstě, n.
Gerichtsstube, f. saudní swětnice, saudnice, saudna, f.
Gerichtstag, m. den saudní, právní, m.
Gerichtsunkösten, pl. právní autraty, pl. f.
Gerichtsverwalter, m. sudí, m.
Gerichtswebel, m. (profausu) pacholek, holomek, pochop, m.
Gerichtszwang, m. moc práwa, právní, f. práwo, n.
Gerieben, třený.
Gering, geringe, wenig, klein, malý, maličký, newelický, nebrubý, skrowný, chatrný, prostý, sprostný, geringes Vermögen, skrowné, malé gměnj, n. geringe Leute, chatrní, sprostní, nepatrní lidé, geringe Freunde, malí přátelé, geringen Standes, Herkommens, geringer Geburt, z sprostného, chatrného, nepatrného stawu, rodu, geringes Geschenk, malý, chatrný dar, dárek, m. der geringste, ten neymenssí, der geringsten einer seyn, býti z neymenssích, im geringsten nicht, nikoliwěk, nicht das geringste, ani to neymenssí, dost málo, gering, geringer machen, maliti, menssiti, zmaliti, vmaliti, vmenssiti, skrowniti, vskrowniti, menssí vdělati, zlehčiti, zlehčowati, gering werden, maliti se, vmaliti se, menssiti, zmenssiti, vmenssiti se, zlehčenu býti, es ist um ein geringes zu thun, o malo mi málo činit gest, není o mnoho činiti.
Geringfügig, prostý, chatrný, sprostný, nematný, f. Gering.
Geringheit, f. Geringigkeit, malost, maličkost, f. newelkost, skrownost, chatrnost, prostnost, f.
Geringschätzig, lehký, ničemný, za balátku nestogicý.
Geringschätzigkeit, f. lehkost, ničemnost, f.
Geringschätzung, f. neważnost, málowážnost, f.
Gerinnen, sedati se, sednauti se, stydnauti, wie Milch, sednauti se, srazyti se, sewříti se, das Blut ist geronnen, krew se sedla, krew stydla, geronnene Milch, sedlé, srážené, sewřené mléko, n. geronnenes Blut, sedlá, stydlá krew, f. tok, m.
Gerippe, n. kosti, plu. kostěné tělo, n. kostěnec, m. ein blosses Gerippe, gen samé kosti, samá kost, gen kost a kůže.
Geritten kommen, geti, přigeti na koni.
Geritzt, sskrábnutý, vsskrábnutý, s. Ritzen.
Germ, m. bess. Germen, Hefen, kwasnice, f. plur. drożdí, n.
Gern, rád, a, o, powděčen, ich glaube es gern, rád tomu wěřím, wir sehen dich gern, rádi tě widíme.
Gerochen, durch Geruch, čulý, ..lý, gerochen durch Rache, mstěný, pomsstěný.
Geröhr, n. třtinisstě, pole třtinou porostlé, n. třtinowina, f.
Gerölle, n. harabu rdy, plu.
Geronnen, sedlý, geronnenes Blut, sedlá, sstydlá krew, f. tok, m. geronnene Milch, srażené, sewřené, sedlé mléko, n.
Geronnene, n. syřisstě, n.
Geröstet, smażený, vsmażený, pražený, von der Sonne, osmahlý

od slunce, wie der Flachs, mo: čený.
Gerste, f. gečmen, m. von Gerste, gečný.
Gersten, plu. kraupy gečné.
Gerstenbrod, n. gečný chléb, m.
Gerstendistel, f. sstětka zahradnj, f.
Gerstenfeld, n. gečné pole, gečni: ssté, n.
Gerstenacker, m. gečnissté, n.
Gerstenbier, n. gečné piwo, n.
Gerstel, s. Gerstentrank.
Gerstenhäutlein, n. gečná plewa, f.
Gerstenmalz, n. tluk gečná, f.
Gerstenmutter, f. opillea, matonoha, (w. gečmene)
Gerstenkorn, n. im Auge, gečné zr: no, n.
Gerstenmehl, n. gečná mauka, f. tluč.
Gerstenspreu, m. plewa gečná, f. gečná lusstina, f.
Gerstenstroh, n. gečná sláma, f.
Gerstensuppe, f. gečná, z gečmena po: léwka, f.
Gerstentrank, m. gečný nápog, nápog z gečmena, m.
Gerstenwasser, n. gečná woda, woda z gečmena, f.
Gerte, f. Ruthe, prut, m. pružina, f. geschnittene an einer Weinrebe, zkřjek, podpůsta, f. dědic, m.
Gertenkraut, n. zamast, mastnj pu: sska, f.
Gertlein, n. prautek, m.
Gertchen, n. prautek, prauteček, pružinka, f.
Gertwurz, f. brotan, božj dřewce, sa: mec.
Geruch, m. Duft, wůně, f. lieb: licher Geruch, libá, pochotná wůně, Geruch von sich geben, wůni ze sebe wydáwati, wypau: sstěti, dáwati, 2) der Sinn selbst, čich, m. (čuch) powo: něnj, n. einen guten Geruch haben, dobrý čich, čuch mjti, kei: nen Geruch haben, čichu, čuchu nemjt.
Geruchlos, bez čuchu, bez čichu.
Gerücht, n. powest, f. (hlahol) m. pokřik, m. das Gerücht brei: tet sich aus, rozcházý se powěst, hla: hol, gutes, schlechtes Gerücht ha: ben, mjti dobrau, zlau powest, býti dobropowěstným, zlopowestnym, das Gerüchte geht, daß 2c. gde powěst, že 2c.
Geruchvoll, plný wůně, přewon: ný.
Gerufen, wolaný, powolány, za: wolaný.
Geruhen, ráčiti.
Geruhig, s. Ruhig.
Gerümpel, n. altes, haraburdj, n. (wetes) harampátj, n.
Gerülle, Gerümpel, Gerumpel, n. s. Gerolle.
Gerunzelt, scwrknutý, swráskalý.
Gerüst, n. strog, m. zum Bau: en, zur Exekuzion, oder zum Auf: stellen, zum Auf: und Nieder: lassen, als in Schauspielen, von Bretern, dergleichen die Mau: rer haben, lessenj, n. von Bei: nen, strog, přjprawa dřewěnná neb stawenj.
Gerüstet, strogený, přistrogený, přjprawený, přichystaný, gerü: stet seyn, in der Rüstung, býti oděný, býti w oděnj, zbrogi oděný, oblečený, zbrogný, s. Rüsten.
Gerüttel, n třesenj, třasenj, lom: cowánj, n.
Gerüttelt, ztřesený, zlomcowaný.
Gesäme, n. semena, plu.
Gesäet, sytý, setý.
Gesägt, řezaný pilau.
Gesagt, prawený, řečený.
Gesalbet, mazaný, pomazaný ma: stj.
Gesalzen, solený, nasolený, osole: ný.
Gesammelt, sebraný, shromážděný.

Gesammt, weſſkeren, wſſecken, weſſ[illegible]en; poſpolný, poſpolitý, mit gſammter Macht, wſſj mocý, das geſammte Land, weſſkerá země.
Geſandt, poſlaný, wyſlaný, ſlaný.
Geſandter, m. wyſlaný, wyſlanec, poſlanec, ſlanec, m.
Geſandtinn, f. wyſlankyně, poſlankyně, f.
Geſammtſchaft, f. poſpolitoſt, poſpolnoſt, f. weſſkeroſt.
Geſandtſchaft, f. poſelſtwj, wyſlánj, wyſlánſtwj, wyprawenj poſlů, n. die Geſandſchaft verrichten, odbýwati, wykonati, wyřjditi, zdjti poſelſtwj.
Geſandtſchaftlich, po poſelſku, po wyſlanſku.
Geſang, m. zpěw, m. pěnj, n.
Geſangvögel, zpěwawj, zpěwnj ptácy.
Geſangsweiſe, zpěwně.
Geſäßbein, n. řitnj koſt, f.
Geſäß, n. wo man ſitzt, ſedadlo, ſedátko, ſeděnj, n. ſtolice, f. 2) der Hintere, zadek, m. zadnice, zachyle, f.
Geſattelt, oſedlaný, ſedlaný.
Geſättiget, naſycený.
Geſäubert, očiſſtěný, cýděný.
Geſäuert, zakyſaný, zakwaſſený, kwaſſený, nakwaſſený, geſäuertes Brod, kwaſſený chléb, m.
Geſäuf, and. Geſauf, n. das Sauſen, Geſoff, pitj, n. vieles, unmäßiges, chlaſtánj, piganſtwj, chlemtánj a ſlopánj, das Geſäuſe in der Reihe herum, připigenj, kadowánj, ſpolukadowánj, ſpolupitj, n. 2) ſchlechter Trank ſelbſt, n. nápog lecgakýs, bryndа, f.
Geſäugt, přikágený, kogený.
Geſaugt, ſtřebaný, ſſatý, durmaný.
Geſchabet, ſtrauhaný.
Geſchaffen, ſtwořený.
Geſchaft, zgednaný, způſobený, opatřený.

Geſchäft, n. Geſchäfte, zaměſtknánj, zaneprázdněnj, n. práce f. gednánj, djlo, n. (wěc) řjzenj, n. haben, mjti zaneprázdněnj, ꝛc. ſich der Geſchäfte entziehen auf eine Zeit, odprázdniti ſe od práce, od zaneprázdněnj, ꝛc. wichtige Geſchäfte, důležitá gednánj, důležitá práce, ohne Geſchäfte ſeyn, býti bez bez práce, Geſchäfte auflegen, práce wzložiti, zawaliti, ein Geſchäft ausrichten, prácy, wěc wykonati, wyřjditi, wěc zdjti.
Geſchäftig, zaměſtknaný, zaneprázdněný, pracowitý, ſnažný, neprázdný, geſchäftig ſeyn, zaměſtknánu, zaneprázdněnu býti, ſnažným, pracowitým býti, geſchäftig etwas auszurichten, ochotný, geſchäftig thun, ometati ſe, batoliti ſe, otáčeti ſe.
Geſauſe, n. gekot, m. gečenj, m. hluk, m. hlučenj, hučenj, f. Sauſen.
Geſchäftigkeit, f. ſnažnoſt, f. ſnaženſtwj, n. pracowitoſt, f. neprázdnoſt, zaměſtknáwánj, zaneprázdňowánj, n. pracnoſt, f.
Geſchäftsmann, m. muž zaneprázdněný, neprázdný, gednatel, řjditel, zpráwce, ſtaroſta, opatřitel.
Geſchäftsträger, wyřjditel wěcy, m.
Geſchäftsrock, m. kabát k prácy, do práce, wſſednj, proſtý.
Geſchehen, ſtáti ſe, ſtáwati ſe, přihoditi ſe, dáti ſſe, zběhnauti ſe, djti ſe, geſchehen laſſen etwas, dopuſtiti, připuſtiti něčemu, geſchehene Dinge, ſtalé wěcy, es iſt ſchon um mich geſchehen, giž geſt po mně weta, giž geſt po mně, giž geſt ſemnau konec, es iſt gern geſchehen, rádo ſe ſtalo, geſchehe was da wolle, děg ſe gak děg, ſtaň ſe cokoli.
Geſchehen, was geſchehen iſt, ſtalý, dalý, zběhlý, geſchehene Dinge, ſtalé wěcy.

Ge=

Gescheidt, s. Gescheut.
Gescheitert vražený.
Geschenk, n. dar, m. pocta, f. an die Braut, wěno, n. Geschenk für, oder an Gesandte, dar, m. pocta, f. Geschenk zum neuen Jahr, dar nowěho léta, m. Geschenke machen, mit etwas einem, darem dáti někomu něco, Geschenke viele machen, dary, pocty dáwati, zum Geschenke, darem, Geschenke, ein Amt zu erlangen, oder den Richter zu bestechen, wzátky, dary, plu.
Geschenkchen, n. dárek, dareček, m.
Gescheut, maudrý, chytrý, rozssafný.
Gescheut werden, zmaudřeti, zchytřeti.
Gescheut, adv. maudře, chytře, rozssafně.
Gescheutheit, eigentl. Gescheidtheit, maudrost, chytrost, rozssafnost, f.
Geschichte, f. die Wissenschaft, Erzählung der Geschichte, Geschichtskunde, přjběhy, plur přjběhowé, die alte und neue Geschichte studiren, erlernen, starým y nowým přjběhům se včit, navčit, ein Liebhaber alter Geschichte, milownjk starých přjběhů, m. 2) eine Begebenheit, přjhoda f. přjběh. eine Geschichte erzählen, beschreiben, přjběh wyprawowat, wypisowat.
Geschenkträger, m. daronosyč, m.
Geschichtchen, n, malý přjběh, n.
Geschichtsbücher, plur. letopisowé, letopisy, pl.
Geschichtsfehler, m, omyl, m. chyba w spisowánj přjběhů, f.
Geschichtskunde, f. vmělost, f. vměnj wěcý přiběhlých, přjběhů, n.
Geschichtskündiger, m. zběhlý, dospělý, včený, powědomý w přjbězých, m.
Geschichtsschreiben, das, spisowánj, skládánj přjběhů, n.
Geschichtsschreiber, m. letopisčk, spisowatel, skladatel letopisů, přjběhů, letnikář, m.
Geschick, n. Schicksal, osud, m. vloženi, dopuſſtěnj Božj, n. 2) zu etwas Geschicklichkeit, způsobnost, f. způsob, m. ein Mensch, der kein Geschick hat, člowěk nezpůsobný, neplechý, bez způsobů, nemage žádných způsobů, Geschick haben zu etwas, způsobnost k něčemu mjti, býti způsobným, Geschick der Sachen, gute Art, sluſſnost, náležitost, f. haben, sich schicken, sluſſné, náležité býti, sluſſeti, es hat kein Geschick, nenj to sluſſné, wěc sluſſná; es hat kein Geschick zum Regnen, nepodobá se, nemá se k deſſti, ins Geschick bringen, Geschick geben, způsobowati, způsobně skládati, složiti, způsobné činiti, w hromadu řjditi, pogiti, weder Geschick noch Gelenk haben, von der Person, nezpůsobný a nezprávný býti.
Geschicklich, s. Füglich, Geschick.
Geschicklichkeit, f. Fähigkeit, způsobnost, způsobilost, schopnost, Leichtigkeit, Fertigkeit, přjstrognost, Geschicklichkeit des Verstandes, rychlost, chopnost, hbitost rozumu, innerliche, schopnost, zu etwas, der Kraft nach, způsobnost, způsobilost, der Wirklichkeit nach, vmělost, f. der sie hat, s. Geschickt.
Geschickt, zu etwas, von der Sache, Zeit, bequem, schicklich, passend, způsobný, způsobilý, přjhodný, von der Person, tüchtig, tauglich, způsobný, způsobilý, schopný, fähig, etwas mit Leichtigkeit und Fertigkeit zu vollbringen, přjstrogný, der Uebung nach erfahren seyn, vmělým být, er ist geschickt, gest způsobný, schopný, ein geschickter Redner, vmělý řeč-

njk,

njk, er iſt zu allen Dingen geſchickt, geſt ke wſſem wěcem ſchopný, způ- ſobný, přjſtrogný, die Rede iſt geſchickt zum Ueberreden, ta řeč geſt způſobná k přemlauwenj, ge- ſchickt machen [illegible] Sache, zu et- [illegible], přjſtrogiti, přj- prawiti, wie die Menſchen zu [illegible], ſchopného, způſobného v- činiti, 2) geſendet, poſlaný, [illegible]ný

Geſchickt, adj. geſchicklich, von der Sache, způſobně, způſobile, přj- hodně, miſtně, künſtlich, uměl[illegible], způſobně, leicht, fertig, přj- ſtrogně.

Geſchirr, n. nádoba, f. ein klei- nes, nádobka, allerley, mehreres, vieles Geſchirr, als zum Wa- gen, Ackerbau, nářadj, nádobj, n. připrawy, plur. Kuchelge- ſchirre, Hausgeſchirre, kuchyňſké, domácý nádobj, nářadj, ná- čenj, n. orudj, Geſchirr für die Pferde, pochwy, plur. ozdoba koňſká, f. náſtroge, pl.

Geſchirrlein, n. nádobka, f.

Geſchlacht, dobré wrſtwy, dobré- ho dru.

Geſchlachte, das, zabigenj, biti, zařezánj, porážení, n. porážka. f.

Geſchlachtet, zabitý, zařezaný, pora- žený

Geſchlagen, bitý, tepaný, wie der Feind, potlučený, poražený, ſ. Schlagen.

Geſchlank, beſſ. ſchlank, ſchmeidig, ſchmeidig, autlý, čjplý, ſſtjhlý, ztepilý, lewý, konopatý

Geſchlankheit, f. autloſt, čjploſt, ſſtjhloſt, ztepiloſt, lepoſt, konopatoſt.

Geſchlecht, n. pokolenj, náſoba, rodina, f. rod, kmen, m. ple- mě, plemeno, n. eines Geſchlechts, von eben dem Geſchlechte, z geds- noho pokolenj, kmene, rodu, von geringem Geſchlechte, z ro- du chatrného, proſtého, nižſſé- ho poſſlý, vom vornehmen Ge- ſchlechte, z rodu ſlawného, wyne- ſſeného, wzácného poſſlý, zehn Geſchlechter Juden, deſet poko- lenj Židowſtwa, deſet náſob Ži- dowſtwa, 2) Geſchlecht, Gat- tung, pohlawj, pokolenj, n. das männliche Geſchlecht, mužſ- ſké pohlawj, das weibliche, žen- ſké pohlawj, beiderley Geſchlechts, obogjho pohlawj; pokolenj, vom alten, großen, königl. Geſchlech- te, (Familie,) ze ſtarého, welkého rodu, das menſchliche Geſchlecht, pokolenj lidſké, n.

Geſchlechtsfehler, m. chyba w ro- du, f.

Geſchlechtskunde, f. známoſt ro- dů, f.

Geſchlechtsname, m. gméno národu, n. rodu, rodnj.

Geſchlechtsregiſter, n. poznamenánj, vkazadlo, kniha rodů, f.

Geſchlechtsſtamm, m. kmen, m.

Geſchleppe, n. großes, von Leuten, táhlo, n. hluk, záſtup, m. hin- ter ſich von Perſonen, táhlo, n. mit Perſonen, ſchůzka, f, ſchůz- ky, plur.

Geſchlichtet, rowaný, ſrownaný.

Geſchliffen, brauſſený, nabrauſſe- ný.

Geſchlitzt, rozedřený, rozpáraný.

Geſchlürfe, n. ſrkánj, n. ſrkačka, f.

Geſchmack, m. der Sinne, okuſſe- nj, n. 2) den ein Ding giebt, das man iſſt oder trinkt, chuť, chutnoſt, f. kein Bischen Ge- ſchmack, ani chautky, den Ge- ſchmack verlieren, z chuti wygjt, chuť ztratit, 2) Geſchmack, deſ- ſen, der etwas verkoſtet oder iſſt, chuť, Geſchmack haben, empfin- den, chuť mjti, cýtiti, Geſchmack, moraliſcher in Künſten, chuť, chutnoſt, f.

Geſchmacklos, bez chuti, nechutný.

Geſchmackloſigkeit, f. nechutnoſt, bezchutnoſt, f.

Geschmackvoll, plný chuti.
Geschmader n. ſſkrtánj, ſſmařenj, n. ſ. Geſchmier.
Geschmähet, haněný, zhaněný.
Geschmälert, tenčený, ſ. Schmälern.
Geschmauchet, kauřený.
Geschmeckt, okuſſený.
Geschmeichelt, pochlebowaný.
Geschmeide, n. ſſperky, ozdoby, plur. ſſperk, m. ozdoba, okraſa, f. (ženſká)
Geschmeidig, ſlizký, vtlý, čjplý, tenký, tažný, hebký, wie ein Mensch, tichý, krotký, ochotný, powolný, ein Leib, vtlé, čjplé tělo, geschmeidig machen, měkčiti, změkčiti, einen Menschen, zkrotiti, ſkloniti, vtiſſiti, geschmeidig werden, měknauti, změknauti, obměknauti, krotnauti, okrotnauti, tjchnauti.
Geschmeidigkeit, f. ſlizkoſt, vtloſt, čjploſt, tažnoſt, měkoſt, hebkoſt, 2) in Sitten, krotkoſt, ochotnoſt, powolnoſt, f.
Geschmeiß, n. Ungeziefer, hmyz, m. schlechte Leute, Gesindel, hůnza, zběř, chátra, hlamotina, luza, holota, ſ. holomſtwo, n.
Geschmelzt, rozpuſſtěný.
Geschmier, n. mazanice, f. mazanina, f.
Geschmiert, mazaný.
Geschminkt, ljčený, zljčený, naljčený, geschminkte Backen, ljčené, naljčené ljce, geschminkte Rede, Worte, ljčená řeč, f. ljčená ſlowa, plur.
Geschmiſſen, hozený, wržený.
Geschmolzen, ſ. Schmelzen.
Geschmuck, m. ozdoba, okraſa ženſká, f. ſſperk, m. ſſperky, plur.
Geschmückt, ozdobený, okráſſlený, oſſlechtěný, wykráſſlený, ſſperkowaný.
Geschnäbelt, noſatý.
Geschnatter n. der Gänse, ſſtěbet, m. ſſtěbetánj, n.
Geschnellt, betrogen, ohnutý, řjznutý.
Geschneuzt, wyſmrkaný.
Geschnitzelt, geschmückt, cýděný, wycýděný, wyſſperkowaný.
Geschnitten, mit dem Meſſer, řjznutý, vřjznutý, vřezaný, pořezaný, mit der Scheere, ſtřjhnutý, ſtřjžený, aus Mutterleibe geschnitten, z žiwota matky wyřezaný, wyřjznutý, geschnittene Rede, žřžeč, m.
Geschnitzt, geschnitzelt, řezaný, wyřezaný, wyřezáwaný, řezbowaný.
Geschnurre, n. ſſtěkehot, chřeſt, m.
Gescholten, zhaněný, zlaný, zpljſněný.
Geschöpf, n. twor, m. ſtwořenj, n. (wěc ſtwořená)
Geschöpft, wážený.
Geschoren, oſtřjhaný, holený.
Geschossen, wenig närrisch, ſtřelený, ſtřeſſtěný, natrhlý, solcher Mensch, ſtřeſſtěnec, třeſſ 1c.
Geschoß, n. Schußgewehr, ſtřelba, (zbraň ſtřelčj, f.) 2) im Bauen an einem Gebäude, Stockwerk, ponebj, n.
Geschreibe, n. pſanj, n.
Geschöpfchen, n. ſtwořenjčko, tworek, m.
Geschrey, n. křik, pokřik, m. (hluk) powik, powyk, okřik, ein Geschrey erheben, machen, křik wydati, včiniti, naſtrogiti, pokřik vdělati, včiniti, ein großes Geschrey machen, welikého křiku naſtrogiti, nadělati, 2) Ruf, Gerücht, řeč, křik, powěſt, hlahol, im bösen Geschrey seyn, býti w zlém křiku, w zlé řeči, w zlé powěſti, viel Geschrey und wenig Wolle, mnoho řeči a málo ſkutku, ins Geschrey einen bringen, w pokřik, w křik někoho vweſti, přiweſti, mezy lid rozneſti, ins Geschrey

kommen,

kommen, w křik, w pokřik, w powěst wgjti, přigjti, Geschrey der Kriegenden, hluk, powyk, křik, pokřik bogugicých

Geschrieben, psaný, s. Schreiben.

Geschritten, kráčený.

Geschrumpft, nabjraný, swráskalý, scwrklý.

Geschuhet, w střewjce obutý

Geschunden, dřený, odřený, sedřený, zdjraný.

Geschürzt, přepásaný, 2) wykásaný

Geschütz, n. střelba, f. dělo, n. grobes Geschütz, weliká, hrubá střelba, (zbraň težká) f. děla, kusy weliké, plur. weliká střelba. f. kleines Geschütz, malá děla, pl. n.

Geschwader, n. ein Haufen, hluk, m. heyno, n. hromada, f. (zběř, f. zástup, m.

Geschützt, chráněný, ochráněný.

Geschwächt, zemdlený, umdlený, oslabený, 2) eine Geschwächte, zmrhaná, s. Schwächen.

Geschwängert, obtěžkaný, obřichacený, s těžkým žiwotem, s autěžkem, těhotný, otěhotěný.

Geschwänzt, ocasatý.

Geschwägerte, sswagrowé, sswagři.

Geschwär, n. Geschwür, wřed, nežit, m. ein fressendes Geschwär, rozgjdagicý, rozgjdawý, žžjragicý, obžjrawý wřed, voller Geschwär, wředowitý, plný wředu, nežitů.

Geschwären, hnogiti, zahnogiti se, hnisowatěti, gjtřiti se, rozgjtřiti se, zgjtřiti se, zagjtři se, wředowatěti.

Geschwärme, n. těkánj, taulánj, n. plahocenj.

Geschwärzt, černěný, počerněný, učerněný, zčerněný, s. Schwärzen.

Geschwätz, n. Plaudern, n. sstěbetánj, n. sstěbet, m žwánj, n. žwanice, f. klachánj, n. ein unnützes eitles, leeres Geschwätze, marné, daremné řeči, zabywky, klewety, 2c. plur.

Geschwätzig, sstěbetný, sstěbetawý, žwawý, mnohožwawý, klachawý, mnohomluwný, žwatorný, blekotný, ein solcher Mensch, drchta, klampač, žwáč, plisskač, s. Plauderer, Maulmacher, Plaudertasche.

Geschwätzigkeit, f. sstěbetnost, sstěbetawost, žwawost, mnohomluwnost, žwatornost, blekotnost, f.

Geschwefelt, sýrowatý.

Geschweige, nercyli nekuli, tjm měně.

Geschwellen, otecy, otekati, odauti se, nadauti se, opuchnauti, naběhnauti, odukiwěti, dukmatěti, zpuchnauti.

Geschwenkt, opláleny.

Geschwey, s. Schwägerinn.

Geschwinde, geschwind, čerstwý, spěssný, pospěssný, rychlý, hbitý, kwapný, bystrý, geschwinde Sprache, čerstwý, hbitý gazyk, m.

Geschwind, adv. čerstwě, zčerstwa, spěssně, pospěssně, rychle, honem, kwapně, kwapem, hbitě, hned, záhy, rauče, bystře, sskokem brzy, geschwinde reden, čerstwě, zčerstwa, spěssně, hbitě mluwiti, geschwind gehen, reiten, fahren, spěssně, rychle, čerstwě, z čerstwa gjt, (chodit) get, (gezdit) geschwinde arbeiten, essen, lernen, spěssně, čerstwě, z čerstwa, záhy, honem pracowat, gjst, včit se, er kam geschwinde wieder, brzy, hned, záhy, honem, rychle, opět přissel.

Geschwindigkeit, f. čerstwost, spěssnost, rychlost, f. hbitost, kwapnost, bystrost, Geschwindigkeit im Reden, čerstwost, spěssnost, hbitost w mluwenj.

Geschwindschreiben, čerstwě, zčerstwa psáti.

Ge:

Geschwindschreiben, das, čerstwé psanj, n.

Geschwister, plur. Brüder, bratřj, Schwester, sestry, bratřj a sestry, plur.

Geschwisterkinder, plur. von zween Brüdern, bratrancy, strejčenj bratřj, von zwoen Schwestern, sestřency, plur.

Geschwisterkind, n. von zween Brüdern, bratranec, bratránek, von zwoen Schwestern, sestřenec, m.

Geschwisterkindskinder, bratránata, plur. m.

Geschwitzt, pocený, zapocený.

Geschwollen, oteklý, naběhlý, opuchlý, spuchlý, geschwollen seyn, býti oteklým

Geschworen, eidlich vernommen, přísežný.

Geschwül, schwülig, wedro, parno, n. es ist schwül, gest parno, wedro.

Geschwulst, f. otok, m. oteklina, f. otečenj, nadutj, spuchlina, f. an den Ohren, am Halse, an heimlichen Oertern, zausnice, žláza, f. otok za vssima, na krku, m. die Geschwulst setzt sich, otok opadá.

Geschwunden, schřadlý.

Geschwungen, dobitý, tažený.

Geschwür, n. wřed, nežit, m. es ziehet sich ein Geschwür zusammen, dělá se wřed, nežit,

Geschwürig, voller Geschwüre, wředowitý, plný wředu, geschwürig werden, wředowatěti.

Gesechst, ssesták, ssesterý počet, m.

Gesegnen, Abschied nehmen, žehnati se, die Welt, das Zeitliche, žehnati se s swětem, Gott gesegne es, požehnejž toho Bůh, einem etwas gesegnen, žehnati někomu na zuby.

Gesegnet, požehnaný.

Gesehe, das, zewlowánj, čuměnj, kaukánj, n. zewly, lelky, plur. lelkowánj, n.

Gesehen, widěný, spatřený, gesehen seyn, widjnu, wzácnu býti.

Geseigertes Kupfer, záfrowaná měď, galowá měď, f.

Gesell, m. towaryš, druh, společnjk, pobočnjk, m. in der Wohnung, Stube, towaryš bytu neb pokoge, auf der Reise, towaryš na cestě, cesty.

Gesellen, zu einem, towaryssiti, přitowaryssiti, přiwinauti k někomu, sich, towaryssiti, přitowaryssiti se k někomu, družiti se k někomu, winauti, přiwinauti, připogiti se k někomu, stowaryssiti se s někým, gleich und gleich gesellt sich gern, rowný k rownému rád se towaryssj, druh druha hledá.

Gesellig, towaryšský, domácný, družebný, geselliges Leben, towaryšské, domácné žiwobytj, n.

Gesellig, adv. towaryšsky, towaryšským během, domácně, družebně.

Geselligkeit, f. družebnost, domácnost, f. towaryssenj, towaryšstwj, n.

Gesellschaft, f. Verbindung, aufgerichtete Verbindung, towaryšstwo, towaryšstwj, n. družina, společnost, f. 2) eine Anzahl vereinigter Personen, shromážděnj, pospolnost, společnost, f. spolek, in Gesellschaft treten, sich begeben, wgjti w towaryšstwo, dáti se w towaryšstwo, spolek včiniti s někým, wie die Gelehrten aufrichten, towaryšstwo, společnost wyzdwihnauti, včiniti, böse Gesellschaft, zlé towaryšstwo die Gesellschaft trennen, towaryšstwo rozlaučiti, rozděliti, zrussiti, er hat große Gesellschaft, es ist große Gesellschaft bey ihm, má lidi, společnost, gest společnost, w něho, in Gesellschaft seyn, býti w společnosti, w spolku, gjti do společnosti, do spolku, in jemandes Gesellschaft, w towaryšstwu něčim, s někým, in Gesellschaft

eines

eines reisen, gehen, fahren, mjti na cestě, na woze někoho za towaryſſe, einem Gesellschaft leisten, towaryſſe dáti, towaryſſiti s něčým, býti někoho towaryſſem.
Gesellschafter, m. towaryš, společnjk, m.
Gesellschafterinn, f. towaryška, společnjce, f.
Gesellschaftlich, s. Gesellig.
Gesellschaftlichkeit s. Geselligkeit.
Gesellung, f. přitowaryſſenj, přiwinutj, towaryſſenj, druženj, n.
Gesenk, n. rewj, n.
Gesenkhammer, m. kladiwo čárowané, n.
Gesenkeisen, n. železný ſſtěp, n.
Gesenkter Kopf, ſklopená, sehnutá, ſkloněná hlawa, f.
Gesetz, n. zákon, m. zřjzenj, nařjzenj, vstanowenj, vloženj; práwo, n. ein Gesetz geben, zákon dáti, wydati, práwo nařjditi, vstanowiti, wydati, das Gesetz übertreten, zákon, práwo přestaupiti, překročiti, přečiniti, Gesetz aufheben, zákon zruſſiti, ſkazyti, wyzdwihnauti, ſſležiti, Gesetz Gottes, zákon Božj, m. dem Gesetz gemäß, zákonné, das Gesetz betreffend, zákonnj.
Gesetzbuch, n. kniha zákonnj, f. zákon, m.
Gesetzlich, zákonnj, dle zákona,
Gesetzlichkeit, zákonnoſt, f.
Gesetzfrey, gesetzlos, bez zákona.
Gesetzgeber, m. zákona, práwa wydawatel, dáwatel, wydawač, vstanowitel, nařjditel, zřjditel, zákonadárce, m.
Gesetzgebung, f. zákona dánj, wydánj, n.
Gesetzmäßig, řádný, pořádný.
Gesetzmäßigkeit, f. řádnoſt, pořádnoſt, f.
Gesetzstürmer, m. zákona ruſſitel, zákonoruſſec, m.
Gesetzstürmerey, f. zákona ruſſenj, zákonoruſſeſtwj, n.
Gesetzt, ſazený, poſazený, vſazený, 2) über etwas gesetzt seyn, býti nad něčjm vſtanowený! poſtawený, vſazený, 3) gesetzt, daß es also sey, dejme tomu, položme, že gest tomu tak, 4) gesetzt, nicht kindisch, muzilý, doſpělý.
Gesetztafeln, plur. desky zákonnj, plur. desatero, n.
Gesetzwidrig, zákonu, práwu odporný, protiwný, proti zákonu, zákonu na odpor, naproti.
Gesichert, zbezpečený, obezpečený, zgiſſtěný, vgiſſtěný.
Gesicht, n. der vordere Theil des Kopfs, twář, f. in sofern man Mienen darinn sieht, ein Gesicht, wie es durch Freude, Traurigkeit Zorn oder andere Leidenschaften geberdet oder verändert wird, obličeg, m. twář, f. schönes, artiges, hübsches Gesicht, krásná, ſličná twář, ſličný obličeg, ein freundliches, heiteres, přjwětiwý, weselý, ochotný, libý gasný obličeg neb twář, libě, weselé wzezřenj, haben, mjti ochotný, weselý, gasný obličeg, gasnau twář, weselé wzezřenj, býti gasného obličege, gasné twáře, libého, weselého wzezřenj, machen, weſele, libě, ochotně, gasně hleděti, abscheulich von Gesichte seyn, býti twáře obyzdné, ſſeredné, obličege, wzezřenj obyzdného, ein grimmiges Gesicht, zuřiwý, vkrutný obličeg, wzezřenj, machen, zuřiwě hleděti, ein grimmiges Gesicht haben, býti wzezřenj, obličege zuřiwého, hrozného, Gesichter machen, schneiden, ſſkaredě, poſſmaurně, zakrnčle, zaſmuſſile, kyſele hleděti, ſſkarediti se, zakrněti se, zaſmuſſiti se, der es thut, zakrnělý, zaſmuſſilý, ſſkaredý, am Gesichte ansehen, z obličege, z očj poznati, das Gesicht ändern, twář změniti, aus

dem Gesichte gehen, z očj giti, lassen, z očj pustiti, spustiti, aus dem Gesichte kommen, z očj se ztratiti, zmizeti se, vom Gesichte hübsch, sličné twáře, sličný na twáři, po twáři, sličného obličege, von Gesichte kennen, od widěnj znáti, vors Gesicht, zu Gesichte bekommen, vzřjti, vwiděti, vhljdati, zočiti, sezřjti, shljdnauti, kommen, přigiti na oči, geh mir aus dem Gesichte, gdi mi z očj, im Gesichte zerkratzet seyn, posskrábanu býti mezy očima. 2) Gesicht, die Augen, das Sehen, oder die Fähigkeit zu sehen, zrak, zketel, m. widěnj, gutes, schlechtes Gesicht haben, dobrý, sspatný zrak miti, scharfes Gesicht, bystrý zrak, blödes Gesicht, mdlý, slabý zrak, wenn mich mein Gesicht nicht trügt, nessálili mne můg zrak, mé oči, aus dem Gesichte gehen, giti z očj, nicht aus dem Gesichte lassen, nepustiti, nezpustiti z očj, das Gesicht verlieren, přigiti o zrak, ztratiti zrak, pozbyti zraku, vor das Gesicht stellen, před oči klásti, wložiti, předložiti, stawěti, představiti, předestřjti, ins Gesicht sagen, do očj řjcy, mluwiti, ins Gesicht lügen, do očj, w oči někomu lháti, die Sonne scheinet ins Gesicht, slunce do očj swjtj, mit dem Gesichte gegen etwas gekehrt, twářj, očima k něčemu obrácený, 3) Gesicht, Erscheinung, widěnj, n. vkaz, m. obluda, f.

Gesichtchen, n. Gesichtlein, twářka, f. das Gesicht trügt nicht, twářka nenj lhářka, das Gesicht blühend wie eine Rose, twářičky gak růžičky, ein artiges Gesichtchen, hezká twářka, twářička.

Gesichtsbildung, f. twářnost, f. způsoba twáře, f. ráz, m. ein Knabe von schöner Gesichtsbildung, pacholi krásné twářnosti, krásného rázu.

Gesichtsfarbe, f. plet, f.

Gesichtsdeutung, f. hádánj z obličege, z twáře, z twářnosti, n.

Gesichtskreis, m. půlk nebe, čára neb okrauhlost na nebi, f.

Gesichtsröthe, f. zardělost, čerwenost twáře, f.

Gesichtsschärfe, f. bystrost, ostrost zraku, očj, f.

Gesichtszüge, plu. tahy w obličegi, rázy, pl.

Gesiebent, sedmák, sedmerý počet, m.

Gesiegelte Erde, hljna z Lemnu, f.

Gesims, n. um etwas herum, římsa, f. podwlaky, f. plu. am Ofen, krancljk, m. krancle, plur.

Gesimsbret, n. karnis, Sagma, f.

Gesimshobel, m. karnjsek, m.

Gesinde, n. čeládka, čeled, f. čeledjnowé, plur. chasa, f. ein Gesinde, čeledin, m.

Gesindel, n. lůza, lůza, holota, f. zběř, chátra, pléwa lidj, f.

Gesindelohn, m. mzda čelednj, f.

Gesindestube, f. čelednjk, m. rategna, f.

Gesindebrod, n. čelednj chléb, m.

Gesinge, n. zpjwánj, zěnj, n.

Gesinnet, způsobený vstanowený, na mysli, gesinnet seyn gegen einen, smeyssleti, mysliti, o někom, gut, übel gesinnt seyn gegen einen, smeyssleti, mjniti, mysliti dobře, zle o někom, dobromyslným, dobré mysli; zlomyslným, zlé mysli, zlowolným býti, gleich gesinnet seyn, té mysli, gedné mysli, gedné wůle, stegného mjněnj, té wůle, toho vmyslu býti, tu mysl, tu wůli, ten vmysl mjti, gednoho a téhož vmyslu, mjněnj, též

myssli

mysli býti, steyně, gednosteyně smeyssleti, mjniti, gedné wůle býti, gesinnet seyn wegzureisen, aumyslu býti, mjniti, hodlati odgeti, gleich gesinnet werden, s gednomysliti se.
Gesinnung, f. Meynung, myssleni, smeyssleni, n. gute, freundliche gegen einen hegen, dobré myssleni, mjněnj o někom mjti, smeyssleti dobře, přátelsky o někom, ůble, böse, zlowolnost, f. 2) Gesinnung, Entschluß, Wille, vmysl, m. myssleni, mjněnj, n. was ist deine Gesinnung, co gest, gaké gest twé myssleni, mjněnj, gaký, co gest twůg vmysl, seine Gesinnung entdecken, vmysl swůg, myssleni, mjněnj swé zgewiti, wygewiti, gleicher Gesinnung, gednoho a téhož vmyslu, gedné a též mysli, téhož myssleni, mjněnj, seyn, býti, anderer Gesinnung seyn, giné wůle, mysli býti, ginák smeyssleti, mjniti.
Gesippte, přjbuznj.
Gesittet, mrawný, cudný, wohl, übel, dobrých, zlých mrawů, gesittetes Wesen, gesitteter Zustand, gesittete Beschaffenheit, (Gesittheit) mrawnost, cudnost, f. cud, m.
Gesonnen, willens seyn, vmyslu býti, myslitj, mjniti, aumysl mjti, ich bin gesonnen wegzugehen, gsem vmyslu, myslim, mjnjm, mám vmysl, hodlám odegiti, was bist du gesonnen zu thun? co myslíš včiniti? co máš w vmyslu? co gsy vmyslu vciniti? ich bin nun gesonnen abzureisen, gsem vmyslu, hodlám odgeti.
Gesotten, wařený.
Gespalten, rozsstjpený, rozeklaný, rozkolený, rozwrácený.
Gespann der Pferde, n. spřež, f. spřeženj n.
Gespann, m. Gesell, towaryš, spolutowaryš, druh, saudruh, společnjk, pobočnjk, m.
Gespannschaft, f. towaryšstwo, ve spolek, m. (spřjzněnj, n.
Gespannt, natažený, napiatý, napnutý.
Gesparr, n. ponebj, n.
Gespeiset, krmený, nakrmený.
Gespellt, s. Gespalten.
Gespenst, n. strassidlo, obluda, přjssera, obludnost, f.
Gespensterbuch, n. kniha o strassidlách o obludách, f.
Gespensterhistorie, f. pohádka, powjdačka o strassidlách, f.
Gesperre, n. das Sperren, zawřenj, n. 2) vermittelst dessen etwas gesperrt wird, zawjradlo, 3) s. Widerstrebung, 4) an einem Buche, Buche, zápony, záponky, plur. das ganze Gesperr, zawřitj n.
Gesperrter Sitz, Platz, zawřité, zawřené seděnj, sedadlo, mjsto, n.
Gespiel, m. towaryš, pobočnjk, m.
Gespielinn, f. towarysska, pobočnice, f.
Gespiele, das, hranj, n.
Gespinnst, n. přádlo, předivo, n.
Gespinstrolle, f. wálec pro hotowé předivo, m.
Gespießt, nastrčený, nabodnutý.
Gespitzt, obostřený, naostřený, zostřený.
Gesponnen, předený.
Gespötte, n. posměch, posmjssek, smjch, m. weysměssky, vsstipky, plu. Gespötte treiben mit einem, smjch sobě z někoho dělati, vdělati, smjch, posměch, posmjssek, posmjssky z něcho mjti, posmjwati, wysmjwati, porubati se někomu, zum Gespötte werden, býti ku posměchu, w posměch býti wydánu, dazu machen einen, oder sich, w posměch wydat.
Gespräch, Gespräche, n. rozmlauwánj, n. rozmluwa, f. rozprávka, f. Gespräch halten, rozprávku, rozmlauwánj wespolek

mjti,

miti, rozmlauwati, spolu rozpráwěti.
Gesprächig, gern mit andern freundlich redend, přjwětiwý, ochotný, vmluwný, der gern viel redet, mluwný, rozpráwečný, řečný, howorný.
Gesprächig, adv. přjwětiwě, ochotně, vmluwně.
Gesprächigkeit, f. přjwětiwost, ochotnost, vmluwnost, f. zu große, mluwnost, rozpráwečnost, howornost, f.
Gesprächweise, w rozpráwkách, w rozmluwách.
Gesprenkelt, strakatý, kropenatý,
Gesprenkelter Tisch, kropenatý stůl, kropenec, m. s. bunt.
Gesprudel, n. klokot, m. klokotánj, n. sslachot, m. s. Sprudeln.
Gespunst, n. předivo, předenj, n. pkádlo, n.
Gestade, n. břeh mořský, m. davon, břehowý, břehowatý, eines Flußes, břeh potočnj, řičný.
Gestalt, f. způsoba, způsobilost, twářnost, podoba, f. zřetel, m. postawa, f. hübsche, schöne Gestalt, krásná, pěkná, vsslechtilá způsoba, herrliche, hohe Gestalt, des Leibes, wýborná, wysoká způsoba těla, postawa, von schöner, hoher Gestalt, spanilé, krásné postawy, způsoby těla, ztepilý osobný, vrostlý, s. Leibesgestalt, Gestaltet. Gestalt des Gestirns, stawadlo, n. způsoba hwězd, Gestalt geben, způsobu, twářnost, zřetel, podobu dáti, von schöner, feiner Gestalt seyn, být vsslechtilé, spanilé způsoby, postawy, Thiere von verschiedenen Gestalten, zwjřata rozljčné způsobilosti, 2) solcher Gestalt, bess. solchergestalt, tjm způsobem, na ten, na takowý, na tento způsob, gleicher Gestalt, podobným, týmž způsobem, Gestalt annehmen, způsobu na se wzýti, bekommen beyderley Gestalt Gestalt haben eines Dinges, mjti zřetel, podobu, twář ost negaté něčeho, einer Gestalt, Dinge gedného způsobu, gedné powahy wěcy, die Sache hat eine ganz andere Gestalt, ginau má způsobu, powahu tato wěc, in der Gestalt eines Engels, Teufels, w způsobu anděla, čerta, in der Theolo. způsoba.
Gestalte, twořiti, působiti, s. Formen.
Gestaltet, schön, hübsch, hoch, osobný, pěkně působilý, vrostlý, gestaltet seyn, způsobeným, stwořeným býti, eben so, též způsoby, bey so Gestalten, bey so gestalteten Dingen, při tom, při tak způsobených wěcech.
Gestalten, působiti, s. Bilden.
Gestämmt, podepřený, zpodepřený, zbočený.
Gestampft, sslapaný.
Gestank, m. smrad, m. Gestank unter der Achsel, prk, smrad pod paždj, m.
Geständig seyn, wyznati se, přiznati se z něčeho, wyznati něco, s. Bekennen, Gestehen.
Geständniß, n. wyznánj, přiznánj, n.
Gestärkt, posylněný, zpewněný, vpewněný, siwrzený, vtwrzený, 2) mit Stärke oder Kraftmehle, sskrobený, wysskrobený.
Gestatten, powoliti, dowoliti, připustiti.
Gestattung, f. powolenj, dowolenj, připuſſtěnj, n.
Gestäude, n. křowisstě, n. křowina, f. křowj, n. haust, f.
Gesteck, n. s Besteck.
Gesteckt, strčený.
Gestehen, přiznati, wyznati se z něčeho, wyznati něco.
Gesteift, tužený.
Gestein, n. ostré skalj, n. kamenj, n.

Gestell, n. podstawek, m. podpůrka, lawice, f. Gestell eines Tisches, trnož, m. podnož, f. des Seifensieders, řádj, der Horten, walach, m. zur Glocke, lessenj, n. des Weberstuhls, podstaw, m. zu den Salben, police, f. zu dem Farbenstein, podklad, m.

Gestellt, postawený, auf die Probe gestellt, zkaussený.

Gesterig, s. Gestrig.

Gestern, wčera, seit gestern, od wčeregsska, od wčjra, gestern Mittag, wčera o poledni.

Gesteuert, přetržený, přetrhnutý.

Gestickt, krumplowaný.

Gestiefelt, w botách, w boty obuty.

Gestiftet, s. Stiften.

Gestimmt, wie ein Instrument, nassitemowaný, wie ein Mensch, připrawený, wie ist er gestimmt, kterak ge připrawen, w gaké ge chuti.

Gestirn, n. hwězda, f. viele Sterne, hwězdnatost, f. bess. zhwězdění, n.

Gestirnt, hwězdnatý, gestirnter Himmel, hwězdnaté, hwězdowé nebe, n.

Gestöber, n. vom Schnee, clora sněhowá, metelice, chumelice, f. chumel, m. sloka, f.

Gestotter, n. koktánj, n.

Gesträuch, n. prautj, n. prutina, f. křowj, n. křowina, f. křowisstě, metlisstě, n. porostlina, f.

Gestrenge, přjsný, statečný, gestrenger Herr, statečný, itzt wrozený pán, gestrenge Herren, stateční páni.

Gestricke, s. Stricken.

Gestrickt, pletený, gestrickte Haube, sytkowý čepec, m.

Gestriemt, pruhowatý.

Gestrig, Gestrige, wčereyssj, der gestrige Tag, wčereyssj den, wčereyssek, m.

Gestrüppe, n. Heckenbusch, prautj, mladistwé křowj, n.

Gestüte, n. kobylna, f. powemenisstě (konsstě, n.) s. Stuteren.

Gesuch, n. Bitte, žádost, f.

Gesumme, n. Gesums Gesumse, das Sumsen, hučenj, učenj, n. der Bienen, wučenj, bručenj, n.

Gesund, zdráw, zdrawý, ein gesunder Leib, zdrawé tělo, Leben Sie gesund, bleiben Sie gesund, magj se dobře, schlafen Sie gesund, spěgj dobře, gesund machen, uzdrawiti, pozdrawiti, zlékiti, gesund werden, uzdrawiti, zhogiti se, zlečiti se, podrahuiti se, ozdrawěti.

Gesund, adv. zdrawě.

Gesundsbrunnen, m. studna, studnice pro zdrawj, zdrawá, f.

Gesundheit, f. zdrawj, n. seiner Gesundheit pflegen, hověti swému zdrawj, des Holzes, zdrawost.

Gesundheitsgöttinn, f. bohyně zdrawj, f.

Gesundheitsregeln, plur. prawidla zdrawj.

Gesundheitstrinken, das, zdrawj pitj, připigenj, n.

Gesundmachung, f. uzdrawenj, pozdrawenj, zlečenj, uzdrawowánj, léčenj, n.

Gesungen, zpjwaný, pěný.

Gesunken, s. Sinken.

Getadelt, s. Tadeln.

Getäfelt, dlážený, podlážený.

Getauft, křtěný, pokřtěný.

Gethürmt, wěžowatý, wysoký, co wěž nakopčený.

Gethan, učiněný, s. Thun.

Getheilt, dělený, rozdělený, s. Theilen.

Getilget, zahlazený, shlazený.

Getödtet, zabitý, usmrcený, s. Tödten.

Getöne, n. zněnj, n. zwuk, m. zwučnost, f. zwučenj, n.

Getöse, n. powyk, himot, hluk m. hlučenj, n. chramost, m.

Getöse machen, zdwyk, hluk dě- lati, hlučeti, chramostiti. ssro- motiti se.
Getragen, nošený.
Getränk, n. pitj, n. nápog, m.
Getränkt, napágený.
Getrauen, sich, ďůwěřiti se, (traus- fati sy)
Getrennt, rozlaučený, s. Trennen.
Getreu, wěrný.
Getreu, adv. getreulich, wěrně.
Getreugt, sussený
Getreide, Getreyde, n. obilj, obilé, obiljčko, n. das schlechtere, zadi- na, f. zum Getreide gehörig, obilný, das Getreide schlägt auf, obilj připlácý, schlägt ab, spa- dá, Getreide holen im Kriege, obilj hromážditi, shromažďowa- ti, swážeti.
Getreidefeld, n. obilné pole, n.
Getreidehändler, m. prodawač o- bilj, obilnj kupec, obchodnjk, (handljř) w obilj, m.
Getreidehandel, m. prodáwánj o- bilj, n. obchod, m. kupčenj w obilj, n.
Getreidelieferung, f. an die Herr- schaft, dowáženj, přiwáženj o- bilj, n.
Getreidemaaß, n. mjra obilná, na- obilj, f.
Getreidekasten, obilná truhla, kass- na, f.
Getreidemangel, m. nauze, f. nedosta- tek na obilj, m.
Getreidemarkt, m. der Ort, obil- né tržiště, trhowiště, die Zeit, Handlung, obilný trh, m.
Getreidesammlung, f. hromážděnj, sháněnj, swáženj obilj, n.
Getreidewagen, m. obilný wůz, m.
Getreidewesen, n. obilj, n.
Getriebe, im Bergbau, n. pohybo- wacý kola, plur. rastorek, m. im Mühlbau, pčženj, n.
Getrieben, puzený, hnaný, 2) getrie- bene Arbeit, ryté dílo, n.
Getriebshaken, plu. n. ohybacý há- ky.
Getrocknet, sussený.
Getroffen, s. Treffen.
Getrost, zmužilý, smělý.
Getrost, adv. zmužile, směle, dů- wěrně.
Getrösten sich iemandes, sich einer Sache, nadáti se důwěrně (ně- koho) těšiti se na něco, ich ge- tröste mich sein, dessen, těšjm se na něho, na to.
Getriebstäbe, plur. pohybowadla, pruty.
Getröstet, potěssený, s. Trösten.
Getrummel, n. bubnowánj, n. s. das Trommeln.
Getümmel, n. hluk, hřmot, chras- most, m. machen, hluk, hřmot rumreych dělati, hlučeti, chra- mostiti, das Getümmel der Ros- se, Pferde, dusot konj.
Getüncht, s. Tünchen.
Gedüngt, bess. gedüngt, hnogený, mr- wený.
Getüpfelt, punktikowaný, puntičko- waný, znaminkowaný.
Gevatter, m. kmotr, m. zu Ge- vatter bitten, kmotry, za kmot- ra prosyti, zu Gevatter stehen, kmotrem býti, za kmotra, kmot- rem, kmotrowstwj státi.
Gevatterinn, f. kmotra. f.
Gevatterbrief, m. kmotrowské psa- nj, n.
Gevattergeld, n. kmotrowské penj- ze.
Gevatterschaft, f. kmotrowstwj, n. wenn das Kind todt ist, hört die Gevatterschaft auf, po smrti dj- těte kmotrowstwj přestawá, prov.
Gevattersleute, plur. kmotrowé, kmo- tři plur.
Geviert, die acvierte Zahl, čtwer- ták, m. čtwerka, f. das Gevierte, wie eine Figur, čtwerhranatost, čtyrhranatost, f. ins Gevierte bringen, hranaté dělati, čtwer- hraniti, čtyrhraniti, w hrana- tost uwesti.
Geviertelt, čtwrcený.

Gevat-

Gevollmächtigter, m. plnomocnjk, m.
Gevorschlaget, wie das Getreide, napolo wymlácený (obilj, n.)
Geübt, cwičený, cwičný.
Gewächs, n. Pflanze, zrostlina, zelina, f. am Leibe, wyrostlina, f.
Gewächschen, n. zrostlinka, f. zelinka, f.
Gewachsen, rostlý, zrostlý, wyrostlý, 2) gewachsen seyn einer Sache, dostatečen, dospělým, wyspělým býti k něčemu, býti s něco, wyspěti, odolati, wyhowěti něčemu; groß gewachsen, vrostlý, zrostlý.
Gewaffnet, zbrogný, ozbrogený, ozbraněný, gewaffneter Mann, zbrogný muž, zbrogný, m. s. Waffen.
Gewähr, Gewähre, Gewährschaft, f. gistota, f. pogisstěnj, gistina, přiřikánj, slibenj, n. leisten, slibiti, slibowati, vbezpečiti, vgistiti, dáti gistotu, vgisstěnj přiřikati, Gewähr, gerichtlich zu erscheinen, rukogmě, m. s. Versicherung.
Gewahr werden, einen, znamenati, vznamenati, spozorowati, vzřjti, spatřiti.
Gewähren, die Gewähre thun, angeloben, rukogemstwjm pogistiti, vgistiti, gistotu dáti, ručiti, vručiti, 2) erfüllen, bewilligen, powoliti, naplniti, einem seine Bitte, něčj prosbu naplniti, wyplniti wykonati, einen seines Wunsches, žádost něčj wyplniti, naplniti, zdařiti, 3) mittheilen, propůgčiti, 4) verursachen, verschaffen, seyn, abgeben, zu etwas gereichen, als, einem Ruhe, Trost, Freude, schöne Aussicht, Nutzen gewähren, zgednali, působiti, způsobiti, dopřjti, poskytnauti, poskytati, (ploditi) strogiti, odpočinutj, vtěchu, radost, rozkoš, krásnau wyhlídku, vžitek.
Gewährleistung, f. vgisstěnj, pogisstěnj rukogemstwjm, n. gistota, f. přiřikánj, n. s. Gewähr leisten.
Gewährmann, m. Gewährsmann, rukogmě, slibce, gistec, zastáwak, m.
Gewahrsame, f. rukogemstwj, n.
Gewährschaft, f. rukogemstwj, f.
Gewährung, f. der Bitte, naplněnj, wyplněnj, splněnj, wykonánj prosby, n. des Wunsches, naplněnj, wyplněnj, zdařenj žádosti, n. Gewährung, der Ruhe, Freude, Aussicht, zgednánj, působenj, dopřánj, poskytnutj, plozenj, n.
Gewalt, f. Kraft, moc, sýla, f. des Windes, des Stromes, moc, f. násylj, n. sýla, f. 2) Recht, Herrschaft, mocnost, moc, f. in, unter der Gewalt haben, mjti w mocy, w mocnosti, pod mocý, es ist, es stehet nicht in meiner Gewalt, nenj w mé mocy, die Gewalt haben, mjti tu moc, Gewalt geben einem, moc dáti, mocy propůgčiti někomu, Gewalt brauchen, mocy, násylj vžjwati, mocý a násyljm sáhnauti, Gewalt thun, násylj činiti, moc prowoditi, prowesti, násyljm, mocý sáhnauti, eine Sprache Kunst in seiner Gewalt haben, býti w něgakém gazyku, vměnj dospělý, mjti geg we swé mocy, mit aller Gewalt haben wollen, wšj mocý, s násyljm chtjt. Gewalt leiden, násylj, nátisky trpěti, unter seine Gewalt bringen, w swau moc vwesti, pod swau moc připrawiti, Gewalt mit Gewalt vertreiben, mocý a násyljm se brániti, Gewalt authun, násylj včiniti.
Gewalthaber, m. mocnář, m.
Gewalthaberin, f. mocnářka, f.
Gewaltig, mocný, násylný, sylný, gewaltige Worte, mocná, sylná slowa,

slowa, gewaltiger Wind, sylný, násylný wjtr, gewaltige Lüge, hrozná lež, gewaltige Armee, sylné wogsko, gewaltiger Strom, hrozný, sylný potok, gewaltige Hitze, hrozné, sylné parno, gewaltige Menge Volks, hrozné množstwj lidu, lidstwa.
Gewaltig seyn, mocným, sylným býti, werden, zmocy, rozmocy se.
Gewaltig, adv. mocně, sylně, násylně, predigen, sylně kázati, gewaltig lügen, hrozně lháti.
Gewaltiglich, mocně, sylně, s. Gewaltig.
Gewaltsam, násylný, gewaltsame Mittel brauchen, násylných prostředků užjwati.
Gewaltsam, adv. násylně, s násylnau mocý, násylím.
Gewaltsamkeit, f. násylj, n. násylná moc, f.
Gewaltthätig, násylný, gewaltthätiger Mensch, násylnjk, m. člowěk násylný.
Gewaltthätig, adv. násylně.
Gewaltthätigkeit, f. násylj, n. moc násylná, Gewaltthätigkeit ausüben, násylj, moc násylnau prowozowati, prowesti.
Gewand, n. raucho, n. chodjcý šat, m. oděw, m. šaty, pl.
Gewandbürste, s. Kleiderbürste.
Gewandt, obracený, 2) geübt, skaussený, cwičný, geschwind, behend, obratný, potočitý, ohbitý, hbitý, mrsstný.
Gewandtheit, f. des Körpers, obratnost, potočitost, hbitost, ohbitost, mrsstnost, f.
Gewärmt, ohřitý, gewärmte Speise, ohřjwané gjdlo, n. s. Wärmen.
Gewarnt, wystjhaný, wýstrahu magicý, napomjnaný, napomenutý.
Gewartet, s. Warten.
Gewärtig seyn, čekati, očekáwati, man ist seyn gewärtig, čekagj ho, očekáwagj ho, ich war mir dessen, das nicht gewärtig, nenadál sem se toho, neočekáwal sem toho, jem uden zu Diensten, ochotný, wolný k službám, služebný.
Gewäsch, n. žwanj daremné, n. žwanice, f. klewety, plur. tlachánj, blekocenj, n.
Gewaschen, mytý.
Gewäschig, žwawý, klewetawý, tlachawý.
Gewässer, n. wody, plur. f.
Gewässert, močený, gewässerter Wein, wjno s wodau, wodau smjssené, n. wjno wodnaté, zwodnatělé, wodné, n.
Gewebe, n. setkánj, n. tkánj, n. přjze, f. plátno, n. vom Ursinne, Grillen, spletek, m. pletky, pletichy, plur. in der Anatomie, tkanice, f.
Gewebet, tkaný.
Gewehet, s. Wehen.
Gewehr, n. braň, zbraň, f. Kriegswaffen, zbrog, f. zbraň, braň, (wálečná) zbrog, m. ins Gewehr, Gewehr aus, do zbraně, k zbrani, ins Gewehr treten, es ergreifen, zbraň uchopiti, k zbrani sáhnauti, strecken, niederlegen, zbraň složiti, powrhnauti, powrcy, odwrhnauti, das Gewehr aufhengen, zbrog zawěsyti, im Gewehr stehen, seyn, w zbrogi býti, w zbrani státi.
Gewehrkammer, f. zbrognice, f.
Gewende, n. rolj, n.
Geweih, n. gelenj rohy, parohy plur.
Geweihet, swěcený, poswěcený, poswatný, geweihte Erde, geweihter Ort (Stätte) poswatná země, poswatné mjsto.
Geweint, plakaný, oplakaný, želený, oželený.
Geweissaget, prorokowaný.
Geweißt, geweißet, bjlený, objlený, zbjlený.
Gewerbe, n. Verrichtung, obchod, m. žiwnost, f. Gewerbe treiben, obchod, žiwnost wésti, obchoditi se s něčjm.

Gewerblein, n. obchodek, m žiwnůstka. f.

Gewerbsmann, m. obchodnjk, m.

Gewerbstadt, f. skladnj, kupecké, obchodnj město, n.

Gewesen, byly, bywalý, gewesener Koch, bywalý kuchař, m.

Gewett, n. sázka, f. založení, n.

Gewest, braussený, zbraussený.

Gewichst, wostowaný.

Gewirkleute, plur. kwerkowé, plu. m.

Gewinsel, n, kwílenj, lkánj, n.

Gewicht, n. (wáha, f.) záwažj, n. nach dem Gewichte verkaufen, podlé wáhy prodáwati, 2) Nachdruck, podstata, f. důklad, m. eine Sache von Gewichte, wěc weliké podstaty, důležitosti, wěc podstatná, důležitá, Gewicht geben, jemandes Worten, něčjm slowům, předstawenjm sjlu, podstatu, důklad dodati, Gewicht haben, mjti podstatu, důklad, sjlu.

Gewichtig, wážný, gewichtige Münze, wážný penjz, m.

Gewichtkunst, f. Gewichtkunde, uměnj o wáhách, wážnj, n.

Gewichtlein, n. záwažjčko, n.

Gewichtstein, m. spaussť, f. libra, kámen libernj, m.

Gewidmet, f. Widmen.

Gewiesen, f. Weisen.

Gewilliget, powolený.

Gewimmel, n. der Leute, chumel, hluk, m. heyno, n. daw, m.

Gewimmer, n. lkánj, upěnj, n.

Gewinn, m. zysk, wýdělek, m. (užitek z práce) kleiner Gewinn, zysček, malý zysk, m. einen schnöden, unrechtmäßigen Gewinn suchen, zysku nepoctiwého, nesprawedliwého, nestussného, mrzkého hledati, wyhledáwati, pilnu býti, 2) Belohnung derer, die im Wettstreite etwas gewonnen haben, základ, 3) des gewonnenen Geld, Spiel, wyhrané, n. wyhra, f.

Gewinnen, wyhrati, bey etwas viel, oder wenig, zýskati, wydělati, wytěžit, wyzýskati, 2) den Sieg, die Schlacht, die Wette im Spiele, oder den Prozeß, wyhrati, obdržeti při, er hat gewonnen, on wyhrál, das Feld gewinnen, pole zýskati, obdržeti, einen mit Geschenken, Wohlthaten, Reden, zýskati sobě někoho dary, dobrodinjmi, řečmi, gewonnen geben, za wyhru, za wyhranau dáti, gewonnenes Spiel haben, wyhru mjti, wie gewonnen so zerronnen, gak nabyté tak pozbyté, zle dobyté zle zabyne, gak nabyl, tak pozbyl, když nabyl wegskal, když pozbyl stegskal, gak nabyl tak wegskal, gak pozbyl, tak stegskal.

Gewinner, m. wyhrač, m. wyhrawač.

Gewinnlein, n. zysček, m.

Gewinnsucht, f. žádost, chtiwost, chtjč zysku, tužba po zysku, po penězých, f.

Gewinnsüchtig, zysku žádostiwý, chtiwý, zysku hledagjcý, wyhledáwagjcý.

Gewinnst, m. wyhrané, n. zysk, weydělek, m.

Gewirk f. Gewebe.

Gewirkt, f. Gewürkt.

Gewirre, n. das Verwirren, und eine verworrene Sache selbst, zmatek, spletek, m. matenice, pletenice, matenina, zmatenina, hakmatilka, f. machlanina; machlářstwj, n. pletichy, ein Gewirre vom Stroh, verworrenes schlechtes Stroh, drchotina, f.

Gewirtelt, f. Gelenkig.

Gewiß, von der Sache, gistý, gistotný, von der Person, gistý, gakýsy, gewisse Dinge, gisté wěcy, gewisser Zeuge, gewisser Tod, gisté swědectwj, gistá smrt, es ist nichts gewisser, als dieß, nic nenj gistěgssjho nežli to; für ge-

gewiß

gewiß sagen, za gisté, gistotně powjdati, mluwiti, für gewiß halten, za gistau wěc mjti, držeti, za gisté, gistotné mjti, držeti, gewiß machen eine Sache, gistiti, zgistiti, zbezpečiti něgakau wěc, gewiß seyn wie eine Sache, gisté, gistotně býti, gewisser Tag, gewisse Zeit, bestimmt, gistý den, čas, gewisse Leute, gistj lidé, so viel ist gewiß, totiž gest w gistotě, gisté, gistotně.

Gewiß, adv. gisté, gistotně, w gistotě, wissen, gisté, gistotně, w gistotě wěděti, gewiß, iron. gisté, zagisté, wlastně, gewiß nicht, gisté, zagisté, dogista (dozagista) ne.

Gewißheit, f. gistota, gistotnost, f.

Gewissen, n. wědomj, swědomj, n. ein gutes, ein böses Gewissen, dobré, zlé swědomj, sich ein Gewissen aus etwas machen, swědomj sobě z něčeho dělati.

Gewissensangst, f. auzkost swědomj, f. swjránj swědomj, n. těžkost swědomj, n.

Gewissensbiß, m. im Herzen, náhnětek, m. zranj, hnětenj, hlodánj, hryzenj swědomj, hnětliwost, Gewissensbiße foltern ihn, náhnětkowé ho trápj, swědomj ho hněte, hryze.

Gewissensfreyheit, f. swoboda w swědomj, f.

Gewissenlosigkeit, f. neswědomitost, bez swědomitost, f.

Gewissensfriede, m pokog, m. pokognost swědomj, f.

Gewissenhaft, gewissenhaftiglich, swědomitý, übermäßig, hnětliwý.

Gewissenhaftig, adv. swědomitě, zu sehr übermäßig, hnětliwě.

Gewissenhaftigkeit, f. swědomitost, f.

Gewissenlos, bez swědomj, swědomj wrázdný, neswědomitý.

Gewissensprüfung, f. zpytowánj, skaumánj swědomj, n.

Gewissensrath, m. rada swědomj f.

Gewissensrüge, f. Rührung, hryzenj, hnětenj, hlodánj, náhnětek swědomj, f.

Gewissensruhe, f. pokog, m. pokognost swědomj, f.

Gewissenssache, f. wěc swědomj se týkagjcý, tknaucý, swědomitá, f.

Gewissensskrupel, m. hnětliwost, pochybnost swědomj, w swědomj, f. Gewissensskrupel sich machen, swědomj sobě dělati, einem andern, hnětliwost, pochybnost, starost w swědomj někomu působiti, der sich immer Skrupel macht, člowěk hnětliwý, pochybliwý. s. Gewissensbiß.

Gewissenswurm, m. červ swědomj, náhnětek, m.

Gewißheit, f. gistota, f. Gewißheit haben, gistotu mjti.

Gewißlich, s. Gewiß.

Gewitter, n. Witterung, počas, čas, m. powětřj, n. počasy, plur. Gewitter, im engen, gewöhnlichen Verstande, bauřka, f. (hřmenj), n. blýskánj, hromobitj, n. hrom, m. ein heftiges Gewitter, sylná bauřka, wir hatten heute drey heftige Gewitter, dnes byly tři sylné bauřky, das Gewitter schlägt ein, hrom bige, vom Gewitter erschlagen werden, od hromu zabitu býti, Gewitter am Himmel, bauřliwé mračno, mračna, n. bauřka, f. es zieht sich ein Gewitter zusammen, bauřka se strhuge, — gehet vorüber, bauřka se přeháni, pomjgj.

Gewitterhaft, wie ein Jahr, Tag, bauřliwý, pod mrakem, mračliwý, es ist gewitterhaft, gest pod mrakem, mračliwo.

Gewitterstange, f. tyčka, prut, proti bauřce.

Gewitterwolke, f. mračno, n.

Gewitziget, zchytralý, dowtipný, dowtipněgšj.

Gewo=

n. zum Zurichten, auprawa, f. kořeni, n.
Gewogen, günstig, přjzniwý, náchylný, dobrotiwý, dobrowolný, seyn Sie so gewogen, gsau tak dobrotiwý, s. Günstig.
Gewogen, adv. přjzniwě, náchylně, dobrotiwě, dobrowolně, 2) mit der Waae, wážený.
Gewogenheit, f. přjzeň, přjzniwost, náchylnost, dobrotiwost, dobrowolnost, f. haben Sie die Gewogenheit, gsau tak dobrotiwý, magj tu lásku, s. Gunst.
Gewohnen, gewohnt werden, zwykati, nawykati, obwykati, přiwykati, zwyknauti, der Kriege gewohnen, wálkám přiwykati, ich kann es an diesem Orte, in diesem Hause nicht gewohnen, na tom mjstě, w tom domě, nemohu přiwyknauti, man gewohnt endlich alles, nawosledy člowěk wssemu zwykne, přiwykne, uwykne
Gewöhnen, učiti zwykat, učiti přiwykat, nawykat něčemu, s. Angewöhnen, sich an, zu etwas gewöhnen, něčemu zwykat, přiwykat, nawykat, něčemu se učit přiwyknauti, zwyknauti, nawyknauti, uwykati, zobyčegiti sobě něco, einen an, zu etwas, někoho na něco nawykati, nawyknauti, učit zwykat.
Gewohnheit, f. zwyk, m. zwyklost, náwyk, nawyklost, přiwyklost, f. obyčeg, m. es ist eine Gewohnheit daraus geworden, byl z toho zwyk, obyčeg učiněn, zwyk z toho nastal, die Gewohnheit haben, mjti ten zwyk, ten obyčeg, zur Gewohnheit werden, in die Gewohnheit kommen, w zwyk, w zwyklost, w obwyklost, w obyčeg přigjti, wgjti, aus der Gewohnheit kommen, ze zwyku, z obyčege wygjti, in Gewohnheit bringen, w zwyklost, w zwyk, w obyčeg uwesti, sich etwas zur Gewohnheit machen, zobyčegiti sobě něco, zwyk sobě učiniti z něčeho.
Gewöhnlich, obyčegný.
Gewöhnlich, adv. obyčegně.
Gewohnt, zwyklý, nawyklý, obwyklý, přiwyklý, gewohnt seyn, zwyklým býti, er ist es so gewohnt, on tomu gest tak zwyklý, on tomu tak zwykl, ich bin dessen nicht gewohnt, nezwykl gsem tomu, negsem tomu zwyklý, er ist gewohnt, frühe aufzustehen, gest zwyklý časně wstáwat, eines Dinges gewohnt werden, něčemu zwykat, zwyknaut, přiwykat, přiwyknaut, das bin ich schon von ihm gewohnt, giž gsem tomu w něho přiwykl.
Gewöhnlichkeit, f. obyčegnost, f.
Gewöhnung, f. zwykání, přiwykání, nawykání, obwykání, n. zwyknutj, nawyknutj, přiwyknutj, obwyknutj, uwyknutj, n.
Gewölbe, n. Bogen ein gewölbter Ort, klenutj, sklenutj, n. etwas zu verwahren, heimliches unter der Erden, sklep, m. Runde des Gewölbes, krabatost, f. 2) eines Kaufmanns, zur Niederlage, zum Verkaufen, Schreiben, krám, m. unterirrdisches, sklep sklipek, anat. klenutj, n.
Gewölbhöhle, l. dutost klenutj, f.
Gewölbt, klenutý, gewölbte Stirn, wypuklé, wypaučené, wysedlé, wyduté čelo.
Gewölke, n. oblaka, oblakowé, plu. trübes, mračna, n. pl.
Gewölkig, gewölkigt, oblakem pokrytý, mračný, zamračený. es wird gewölkigt, mračj se, ge mračno.
Gewühl, n. chumel, m. chumelice, chumelina, f. hluk. m.
Gewünscht, žádaný.
Gewürfelt, kostkowaný, kostkowý.
Gewürgt, dáwený, s. Würgen.
Gewürkt, tkaný.
Gewürm, n. čerwy, plur. hmyz, m. das kriechende, zeměplazowé, m. zjžaly, f. pl.
Gewürz, n. zu verkaufen, kořenj,

Gewürzbüchse, f. kořenka, kořenná krabička, (pussla) na kořenj, f.
Gewürzkram, m. kořenný krám, m.
Gewürzkrämer, m. kořenář, kramář s kořenjm, m. kořenný.
Gewürzhaft, kořenný, kořenatý.
Gewürzkrämerey, f. kořenářstwj, n.
Gewürzkrämerinn, f. kořenářka, f.
Gewürzt, kořeněný, zkořeněný, okořeněný, gewürzter Wein, kořeněné, kořeniré, kořenné, strogené s kořenjm wjno, n.
Geyer, m. káně, f. sup, m. vom Geyer, kánj, supowý, was Geyer, zum Geyer, co v kozla, v čerta, co kozla, co čerta.
Geyerschwalbe, f. roreyk, roreyc, m.
Geywitz, m. Gibitz, Kibitz, ein Vogel, čeyka, f.
Gezäh, f. Gezehe.
Gezänke, n. Gezänk, swáda, wáda, f. swár, m. ein gelehrtes, hádánj, n. hádka, f. spor, m. ein Gezänk anfangen, swádu, swár stropit, působit, způsobit, začít.
Gezäumet, w vzdu, na vzdu pogatý, zvzděný.
Gezäun, n. plot, m. opleteni, oplocenj, n. hradba, f. obehnánj plotem.
Gezähe, n. in Bergwerken, železa, železné nádobj, n. bey den Webern, brdo, n.
Gezehlt, gezählt, počitaný.
Gezeichnet, znamenaný, naznamenaný, poznamenaný, f. Zeichnen.
Gezeigt, okázaný, vkázaný.
Gezelt, n. stan, m. ein kleines, stánek, m. f. Zelt.
Gezeltlein, n. stánek, m.
Gezerr, n. Gedehne, wáhawost, f. wáhánj, n. zpozdilost', f. 2) Gezänke, sskorpenj, hrwzenj, n. tahanice, f. tahánj, dranj, n. dranice, f. ein gelehrtes, hádka, f. hádánj, n.
Gezerrt, draný.
Gezeug, f. Zeug.
Gezeuget, zplozený.
Geziege, f. Geschmeidig.
Geziemen, slussetí, přislussetí, slussné býti, es geziemt dir, na tebe slussj, tobě přislussj, na tebe gest wěc slussná.
Geziemend, anständig, slussný, geziemende Strafe, slussná pokuta, am geziemenden Orte, na slussném mjstě.
Geziemend, adv. slussně.
Geziere, n. vpeypánj, n.
Gezieret, ozdobený, okrásslený.
Gezimmert, tesaný, gezimmertes Holz, tesanice, tesané dřiwj, n.
Gezische, n. sypěnj, syčenj, syrčenj, n. Gezische der Schlangen, syčenj hadj, n.
Gezogen, tažený, gezogenes Rohr, tažená ručnice, f.
Gezüchtiget, káraný, zkáraný.
Gezückt, potrženy, tažený, dobitý.
Gezupft, sskubaný, sskubnutý.
Gezwickt, sstjpaný, sstjpnutý.
Gezwirnt, saukaný, sesaukaný, vsaukaný.
Gezwölft, dwanáctka, f. dwanáctero, n.
Gezwungen, nucený, přinucený, donucený, nutkaný, donutkaný, přinutkaný, etwas gezwungen, něco nucený, gezwungene Rede, Art, nucená řeč, f. nucený způsob, m.
Gicht, f. dna, f. klaubnj nemoc, f. Gicht in den Händen, Füssen, dna w rukau, w nohách, mit der Gicht behaftet, dnawý.
Gichtbrüchig, dnau zlámaný, dnawý.
Gichterisch, dnawý, gichterisches Wesen, dnawost, f.
Gichtkraut, n. čapj nůšek, m.

Gichtisch, s. Gichtbrüchig.
Gichtros, f. piwoňka, f.
Gichtrübe, f. piwoňě, piwoňka, f.
Gichtschmerzen plu. klaubnj bolesti, bolest w klaubjch.
Gichtwurz, f. piwoňka, f.
Giebel, m. die obere Spitze, makowice, f. wrch hory, m. der vordere Giebel, průčelj, n. swjsle, eines Daches, lomenice, f.
Giebeldach, n. kryt, m.
Giebelschoß, n. krytba, f.
Giebeu, giessen, dechati.
Gienen, s. Gähnen.
Gierig, s. Begierig.
Gierigkeit, f. dychtiwost, f. Begier.
Giest, f. dicke Milch, mlezywa, f. hustě mléko, n.
Gießbach, m. potok dessťowý, m.
Gießbecken, n. nalěwadlo, umywadlo. n. medenice, f.
Gießen, liti, naliti, wliti, přeliti, auf, an etwas, ljti, naliti, wliti, w něco něčeho, nalěwati na něco, in etwas, ljti, wliti do něčeho, w něco, naliti, Wasser aus einem Geschirr in das andere gießen, wodu z gedně nádoby do druhé ljt, přeljwat, 2) die Blumen, den Garten gießen, das ist, begießen, kwitj, zahradu zaljwat, zalit, es gießt, es regnet stark, lige se sylně, prssj, gen se lege, 3) Metall gießen, kowy liti, slěwati.
Gießer, m. litec, slěwač, m.
Gießeren, f. Gießkunst, uměnj slěwačské, slěwánj, litj, n.
Gießfaß, s. Gießbecken.
Gießkanne, s. Gießbecken.
Gießkelle, s. kufan, m.
Gießrinne, f, Gießstein, nalěwadlo, n.
Gießung, f. litj, slěwánj, n.
Gießinstrument, n. ljwacý nástrog, Gießkelle, f. Löffel, ljwacý lžjce, f.
Gießofen, m. pyka k litj, f.
Gießtisch, m. stůl k litj, m.
Gießblech, n. plechy pro kád.
Gießhütte, f, slěwacý kád, f.
Gießwerk, n. slitina, f.
Gift, n. et. m. ged, m. tráwenina, f. einen mit Gift hinrichten, vergeben, jemand Gift benbringen, otráwiti, gedem otráwiti, někomu gedu dáti, 2) voll Gift senn, mjti wztek, srsseti, plný zlosti, wzteku býti, das Gift auslassen, zlost, wztek swůg wypustiti.
Giftarzney, f. lékařstwj proti gedu, n.
Giften, einen, Gift verursachen, zluk dělat, působit; zlobit, morit.
Giftbecher, m. čjsse, f. kofljk gedu, s gedem, gedowatý.
Giftfresser, m. gedoged, m.
Giftig, gedowatý, zlý, zornig, wzteklý, srssawý, zlostný, boshaft, tückisch, gedowatý, zlostný, zlobiwý, wražedlný, giftig werden, rozzlobiti se, rozljtiti se, rozsápati se, zdurditi se, giftig seyn, srsseti, zlostným býti, být wzteklým, srssawým, sápati se, zlobiti se, wztek mjti, giftige Zunge, böses Maul, gedowatý, zlobiwý gazyk, m. zlá ústa, plu. zlolagný, zlobiwý gazyk, giftige Rohigkeit im Erz oder Metall, diwočina, syrowatost w rudách gedowatá, sonst etwas giftiges, giftige Materie, und dergleichen, gedowatina, gedowatost, f.
Giftigkeit, f. gedowatost, gedowatina, f.
Giftkraut, womeg, m.
Giftmischer, m. trawič, trawenec, m.
Giftmischerinn, f. trawička, f.
Giftmischeren, f. tráwenj, otráwenj, trawictwj, n.
Giftstein, m. otreych, m.
Gifttrunk, m. snápitek gedu, m. snápitj gedu, n. nápitek, snápitek gedowatý, m. napitj, snápitj gedowaté, n.

Gilbicht, gelblicht, gelbicht, požlautly, přižlautly.
Gildbar, powlatný, s. Zunftmäßig.
Gilde, f. Gilde, Gült, m. s. Zunft.
Giltig, gültig, platný, giltig seyn, platným býti.
Gimpel, m. Gümpel, ein Vogel, hejl, m. 2) ein alberner, einfältiger Mensch, tupáček, hlupáček, hňup, neboššik geknátko, m. s. dummer Mensch, Tölpel.
Ginkel, kuří noha, f.
Ginster ganowec, m.
Ginst, Ginster, s. Genst.
Gipfel, m. makowice, f. wrch, m. Gipfel eines Berges, wrch hory, Gipfel der Glückseligkeit, des Guten, wrch dobrého, an den Gipfel gelangen, ihn erreichen, na neywyšs, na neywyšší stupeň přigiti, neywyššího stupně dogiti, dosáhnauti, Gipfel der Vollkommenheit, neywyšší stupeň dokonalosti, m.
Gipfelchen, n. makowička, wršek, hůrka, f.
Gips, m. sporný wápno, n. s. Gyps.
Girlitz, s. Zeislein.
Girren, cwrli ati.
Gischen, gischten, gäschen, pěniti.
Gischt, m. pěna, f.
Gitter, n. mříže, f.
Gitterchen, n. mřížka, f.
Gitterfenster, n. okno zamřežowané, mřežowané, n.
Gittern, mit, Gittern verwahren, mřežowati, zamřežowati, gegittert, zamřežowaný.
Gitterwerk, n. mříže, f. mřežowání, n.
Glanz, m. blesk, m. stkwělost, f. lesk, leskot, m. lesknost, f. bleskot, m. Glanz der Sonne, blesk slunce, der Herrlichkeit Gottes, blesk, stkwělost slávy Božské, Glanz von sich geben, blesk od sebe dáwati, paušstěti, 2) Glanz, Erzbley, Bleyerz, olowěný pramen w zemi, m. 3) s. Pracht.

Glänzen, blinken, blyštěti se, blyskati se, stkwiti se, lesknauti se, lsknauti se. 2) s. poliren.
Glänzen, n. Blinken, blyštění se, blýskání, lesknuti, stkwění, bleskot, leskot, lesk, blesk, m. stkwělost, f.
Glänzend, blýskawý, stkwancý, stkwějící se, bleyskagící se, blyštící, lsknaucý se, stkwěl ý, 2) als, ein Fest, ein Ball, eine Epoche, und so weiter, wýborný, slawný, oslawný, znamenitý; stkwělý, stkwaucý se.
Glanzleinwand, f. blýskawé plátno, n.
Glänzung, s. blazerk, n.
Glas, n. die Materie: sklo, n. Glas blasen, sklo wyfukowati, 2) ein Gefäß, sklenice, sklenka, f. ein Glas Bier, sklenice piwa.
Gläschen, n. sklenička, sklenčička, sklenka, f.
Glaser, m. sklenář, m.
Glaserinn, f. sklenářka, f.
Glasbrenner, s. Glasmacher.
Glaserey, f. Handwerk, řemeslo sklenářské, sklenářstwí, n.
Glashaus, n. Gewächshaus, domek bylinný, zahradní, m.
Glasmeister, m. sklenný huťník, 2) Glasermeister, mistr sklenářský, sklenář, sklář.
Glasdeckel, m wíčko sklenné, poklička sklenná, f.
Glasgeschier, n. sklenná, sklenčná nádoba, f.
Glasschleifer, m. skol braušeč, m.
Glasicht, glasartig, sklenowatý.
Gläsern, sklenný, sklenený, gläserne Geschirre, sklenné, sklenčné nádobý,
Glasfabrike s. Glashütte.
Glasfenster, n. sklenné, sklenčné okno, n.
Glasgrün, temně zelený, sklenné barwy, glasgrüne Farbe, sklenná barwa, f.

Glashütte, f. sklenná huť, dilna,

Glaskugel, f. sklenná kaule, balát a, f.

Glasmacher, m. sklář, sklenář, sklastrůgce, m.

Glasmacherkunst, f. sklářské uměnj, n. sklenářstwj sklářstwj.

Glasmahler, m. malijř, polewač skla, m. na skle.

Glasmahlerey, f. malowánj na skle, polewánj skla, n.

Glasmann, m. prodawač skla, m.

Glasscheibe, f. sklenné kolečko, n.

Glasschneider, m. skla střjhač, m. skel řezač.

Glasschrank, m. police, přjhrádka na skla, na sklenice, f.

Glasstein, m. sklenný kámen, m.

Glasur, f. polijwánj, n. Glasur geben, poliwati.

Glasuren, glasiren, poliwati.

Glasuret, glasiret, polijwaný.

Glatt, hladký, slzký, plzký, ohne Haare, holý, hladký, oplchalý, lysý, ein glattes Kinn, holá, hladká brada, glatt werden, pelichati, oplchati, lyseti, olyseti, glatt machen, hladké dělati, s. Glatten, glatte Worte, aulisná, lahodná slowa, einem glatte Worte geben, k někomu lahodně, vlijsně mluwit, lijsat se, vmjlit se, lahodit, lichotit, eine glatte Zunge haben, lahodně, aulisné mluwit, lichotit, lahodit, lijsat se, ein glattes Mädchen, Gesicht, sličná holka, twář, es ist sehr glatt (vom Eise) gest welmi hladko, kluzko, slzko, plzko.

Glatt, adv. hladce, glatt weg, glatt herunter, zhola, zprosta, zrowna, docela, zprosta.

Glätte, f. hladkost, s. des Weges, hladkost, kluzkost, slzkost, plzkost, f. es ist eine große Glätte, gest welmi hladko, kluzko, wrozně sklauzá, des Bartes, holost, f. hladkost, f.

Glatteis, n. náledj, kluzko, n. okluzko, n.

Glatteisen, sklauzati, býti kluzko, slzko, es glatteiset, sklauzá, gest kluzko, slzko, plzko.

Glatteisen, n. hladidlo, n. hladek, m. hladicý železko, n. struh, m.

Glattglas, n. sklo hladicý, n.

Glätten, glatt machen, hladiti, ohladiti, wyhladiti, glatt werden, lyseti, pelichati.

Glatten, das, hlazenj, n.

Glatthobel, m. hladjk, hladič, m. hladidlo, n. hladicý hoblijk, m. s. Glatteisen.

Glaticht, hladký, plzký, slzký.

Glattholz, n. hladidlo, hladicý dřewo, n.

Glatze, f. lysyna, oplchalost, hladkost, plzkost hlawy, f. pleš, f. plechota, f.

Glatzkopf, m. lysý, lysák, lysáček, plechatý, plecháč, m. holohláwek, m.

Glatzköpfig, plechatý, bezwlasý, lysý, oplchalý, (holohlawý) s. Glatzig.

Glatzig, lysý, oplchalý, bezwlasý, plechatý, ein wenig, nálysý, glatzig werden, lyseti, olyseti, oplchati, lysým, oplchalým, plchým býti, glatzig machen, lysynu vdělati.

Glaube, m. Glauben, wjra, f. dem Glauben ähnlich, wjře podobný, Glauben beymessen, wjru dáti, přiložiti, Glauben halten, wjru držeti, zachowati.

Glauben, wěřiti, vwěřiti, er hat es nicht glauben wollen, nechtěl tomu wěřiti, vwěřiti, einen Gott glauben, an Gott glauben, wěřiti Boha, w Boha, Herren glauben, čarám wěřit, ich wills glauben, wěřjm, 2) denken, myslit, tussit, domnjwat se, ich glaube, er wird nicht kommen, my-

slim,

myslim, tussim, že nepřigde, wer hätte das glauben sollen, daß — kdo by sobě to byl pomyslil, er hatte sie, glaube ich gestern gesehen, wčera ge, myslim, tussim, widěl

Glaubensartikel, m. článek wjry, m.

Glaubensbekenntniß, n. wyznánj wjry, n.

Glaubensfreyheit, s. Gewissensfreyheit.

Glaubenslehre, f. Glaubenswahrheit, včenj o wjře, n.

Glaubensgenoße, m. spoluwěřjcý, gedné wjry.

Glaubensvoll, s. Glaubig.

Glaubig, der Gott glaubt, wěřjcý.

Glaubiger, m. wěřjcý, m. 2) Kreditor, wěřitel, m.

Glaublich, wěřitedlný, k wěřenj, k wjře podobný, es ist nicht glaublich, nenj wěřitedlné, k wjře podobné, einem etwas glaublich machen, někomu něco gistiti, pogistiti, pogisstowati.

Glaublich, adv. wěřitedlně.

Glaubwürdig, wjry hodný, hodnowěrný, glaubwürdig machen, s. Versichern.

Glaubwürdig, adv. wjry hodně, hodnowěrně.

Glaubwürdigkeit, f. wjry hodnost, hodnowěrnost, f.

Gleich, an Beschaffenheit, stegný, gednostegný, rowný, rowen, (podobný) 2) an Größe, an Alter, der Zeit nach, rowný, steyný, wersskau, wěkem, beynahe gleiches Alters seyn, rowen, gednost gného wěku, stáři, rowen wěkem býti, gednowěkým býti, gleich's Sinnes seyn, gednosteyného smyslu býti, gleich an Theilen, steyný, rowný, gleicher Theil, steyný, rowný djl, m. von gleicher Farbe, steyné barwy, gleiches Namens, steyného, gednosteyného gména, gleiche Zahl, rowný počet, m. seines gleichen nicht haben, nemjti sobě rowného, gleich seyn einem an etwas, als, Vorzügen, Würden, Stärke, rowný někomu w něčem býti, s. Gleichen, gleiches mit gleichen vergelten, rownym za rowné odplatiti, odměniti, gleich und gleich gesellt sich gern, podobný rád s podobným towaryssi, každý k sobě podobnému a rownému se hrne, rowný s rowným towaryssi, každý sobě rowného hledj, gleiches Recht haben, steyné práwo mjti, 3) gleich, eben, rowný, mit gleichen Füßen, rownýma nohama, 4) gleich, ähnlich, podobný, er sieht ihm nicht gleich, nenj mu podobný.

Gleich, adv. von Beschaffenheit, steyně, gednosteyně, rowně, der Größe nach, rowně, steyně, gleich theilen, steyně, rowně děliti, 2) gleich, alsbald, alsobald, von Stund an, hned, hnedky, záhy, honem, er wird gleich kommen, hned, hnedky, záhy přigde, ich kam gleich da, u, hned sem k tomu přissel.

Gleich als, gako, kdyby, gleich als ob, hned gako kdyby.

Gleich also, adv. rowně, podobně.

Gleich, anfangs, hned s počátku.

Gleichartig, gednoho způsobu, (gednoizpůsobný) gednonásobný.

Gleich auf, přjkrý, wzhůru wysoký.

Gleichbedeutend, gedno wyznamenáwagjcý

Gleich dabey, hned přitom.

Gleich daher, hned tudy.

Gleich darauf, darnach, hned na to, potom.

Gleich daneben, hned wedlé.

Gleichen, einem gleich, ähnlich seyn, podobným býti, podobniti se, podobiti se, einander, býti sobě, geden druhému podobný,

ný, 2) an Stärke, Macht, Fähigkeit, Würde, oder anderen Vorzügen, Gestalt, rownati se, wrownati se, wyrownati se, er gleichet ihm an Thaten und Sitten nicht, nerowná se mu, nenj mu rowen w činech a mrawjch.

Gleichergestalt, maßen, Weise, podobným způsobem, podobně, nápodobně.

Gleichewig, spoluwěčný.

Gleichfalls, podobně, nápodobně, rowně, rowněž.

Gleichfärbig, steyné, gednosteyné barwy.

Gleichförmig, rowný, srownalý, gednosteyný, gednosworný.

Gleichförmig, adv. rowně, srownale, gednosteyně, gednosworně.

Gleichförmigkeit, f. rownost, srownalost, f. srownánj, n, gednosteynost, gednoswornost, f.

Gleich gelten, steyné, gednosteyné býti, es gilt mir gleich, gest mi gednosteyné.

Gleichgesinnt, gednomyslný, steyně smeyšlicý, steyného smyslu, gleich gesinnt seyn, gednomyslným, steyně smeyšlicym býti, darinn sind wir gleich gesinnt, w tom gsme steyného smyslu, steyně smeyšljme, w tom gsme gednomyslnj.

Gleichgestimmt, steyně zřjzený, spořádaný.

Gleichgestellt, steyně postawený.

Gleichgetheilt, steyně rozdělený.

Gleichgewicht, n. rowná, stegná wáha, rownost, stegnost wáhy, f. rowný, stegný weywažek, m. rowná, stegná (tjž)

Gleichgiltig, gleichgültig, gleich am Gewichte oder Werthe, gedné, steyné, gednosteyné wáhy, 2) weder gut noch böse, gednosteyný, sich gleichgiltig erzeigen, prowázati se gednosteyným.

Gleichgiltig, gleichgültig, adv. gednosteyně.

Gleichgiltigkeit, Gleichgültigkeit, f. gednosteynost, f.

Gleichhalten, gleichachten, schätzen, s. Gleichschätzen.

Gleichhaltung, s. Gleichschätzung.

Gleichheit, f. der Beschaffenheit, rownost, f. stegnost, gednostegnost, f. (podobnost) der Größe, des Alters, rownost, steynost, f. der Austheilung, der Bestrafung, des Verhaltens, rownost, steynost, f. des Gewichts, rownost, f.

Gleichlaufen, jemanden, steyně běžeti.

Gleichlauten, steyně zníti.

Gleichlautend, steyně zněgjcý, rownohlásný.

Gleichmaaß, n. rownost, smjrnost, f. rowenstwj, rowná, steyná mjra.

Gleichmachen, rownati, srownati, srownáwati, zarownati, rowné učiniti, das Krumme, zpřjmiti, narownati, 2) ersetzen, porownati, srownati, zapprawiti.

Gleichmachung, f. rownánj, srownánj, narownánj, zpřjmenj, n. 2) Vergeltung, porownánj, srownánj, zaprawenj, n.

Gleichmäßig, rowný, smjrný, s. Gleich Gleichförmig.

Gleichniß, n. podobenstwj, n.

Gleichnißweise, w podobenstwj, n.

Gleichrechnen, s. Gleichschätzen.

Gleichrichten, steyně zpořádati, řjditi, zprawiti.

Gleichrichtung, f. steyné zpořádánj, řjzenj, n.

Gleichsam, gako, gakoby.

Gleichschätzen, achten, rechnen, halten, steyně, gednosteyně wážiti.

Gleichschätzung, f. steyné, gednosteyné wáženj, n.

Gleich soviel, tolik, také tolik, tak mnoho.

Gleich stellen, gerade stellen, rowně postawiti.

Gleichstellung, f. rowné, steyné postawenj, n.

Gleichstimmig, steyně, gednostegně zněgjcý, steynozwučný, gednozwučný, gednohlásný, steynohlásný, rownohlásný, rownozwučný.

Gleich-

Gleichstimmig, adv. steynozwučně, gednozwučné, gednohlásně, steynohlásně, rownohlásně.
Gleichstimmigkeit, f. steyné zněnj, n. steynozwučnost, gednozwučnost, steynohlásnost, rownohlásnost, f.
Gleichtheilen, steyně děliti.
Gleichviel, rowně tak mnoho, toliké3.
Gleichweit, von einander, steyně wzdálený.
Gleich werden, ähnlich werden, připodobniti se, 2) eben werden, srownati se.
Gleich wie, gako.
Gleich wohl, alewssak.
Gleichzu, zrowna, zpřjma, přjmo.
Gleis, n. Geleis, koleg, kolege, f. koleg, f. und m. aus dem Geleise kommen, z kolege wygiti, wychýliti se, wyceštiti, wyssinauti.
Gleißen, stkwjti se, blyssťeti se, lesknauti se.
Gleißend, stkwaucý, blyssťjcý se, lesknaucý.
Gleißner, m. pokrytec, přetwářnjk, licoměrnjk, licoměrný, pokryty člowěk, swatáček, twárnonábožný, m. twárnonábožnjk, twárnonábožnjček.
Gleißnerey, f. pokrytstwj, n. licoměrnost, twárnonábožnost, possmaurnost, přetwářenost, f.
Gleißnerisch, pokrytský, pokrytý, licoměrný, possmaurný, twárnonábožný.
Gleiten, klauzati, klauznauti, sklauzati, sklauznauti, das Pferd, der Ochs ist geglitten, kůň, wůl sklauzil, der Schlitten gleitet auf dem Eise leicht hin, sáně po ledě lehce běžj, 2) straucheln, klesnauti, poklesnauti, pochybiti, 3) recip. habe geglitten, klauzati se, sklauzati se, sie haben den ganzen Tag geglitten, celý den se sklauzali.
Glied, n. aud, m. des Fingers, klaub, článek, m. 2) wie bey den Soldaten in der Ordnung, řad, pluk, ssik, m. 3) an einem Gewächse, hladiva, f. 4) an einer Kette, článek, m. 5) im Geschlechte, im Geschlechtsregister, koleno, n. 6) das männliche, die Ruthe, kokot, m. das weibliche, waten, pussa, f. junek, m.
Gliedchen, n. klaubek, článek, m. audek, m.
Gliedergicht, f. Gliedersucht, Gliederweh, audnj, klaubnj, dnawá nemoc, dna, pokostnice, f. lámánj w audech, w klaubjch, w článcých, n. dnawost, f. der die Gliedergicht hat, dnawý, dnau zlámaný.
Gliederkrankheit, f. lámánj w článcých, w klaubjch, n. dna, pokostnice, klaubnj, dnawá nemoc, f.
Gliedhaken, m. hák s článkem, m.
Gliedkraut, n. milost Božj.
Gliedwassersucht, f. klaubnj wodnatost wodnatelnost, f.
Gliedweis, in Reihen, w ssiku, po ssiku, řadau, 2) in Theilen, pokusých, po částkách, částečně.
Glimmen, dautnati, tljti, (klauzněti, glimmender Zunder, dautnagjcy traud, glimmende Asche, giskrnatý popel.
Glimmern, giskrnatiti, glimmernd, giskrnatý, f. Flimmern.
Glimmer, m. eine glänzende Erdart, s. Katzengold.
Glimmerig, blysskawý.
Glimpf, m. mjrnost, litostiwost, f. mit allem Glimpfe, se wssj mjrnostj.
Glimplich, mjrný, litostiwý, adv. mjrně.
Glöckchen, Glöcklein, n. zwonček, zwoneček, zwonek, m.
Glocke, f. zwon, m. zwonec, wie viel ist die Glocke, oder an der Glocke, kolik ge hodin?
Glockenbirne, hrusska růžeľatá, f.
Glitschen, s. Gleiten.

Glockenblume, f. zwonček kwjtj, m. swlačec menssj.
Glockengießer, m. zwonař, m.
Glockenspiel, n. hra se zwonečky, f. hrawý zwonečky.
Glöckeln, cynkati.
Glockenstuhl, m. stawenj, lessenj zwonů.
Glockenschlag, m bitj hodin, n.
Glockenschwengel, m. Herz, srdce zwonowé, w zwonu, n. zwonu, 2) lopatka, f.
Glockenspeise, f. zwonowina, f.
Glockenthurm, m. zwonice, f.
Glöcklein, n. zwoneček, zwonček, m.
Glöckner, m. Meßner, zwonjk, m.
Glöcknerinn, f. zwonice, zwonikowá, f.
Glorie, f. oslawa, sláwa, f. s. Herrlichkeit.
Glorwürdig, ruhmwürdig, preiswürdig, rühmlich, berühmt, slawný, weleslawný, welebný, glorwürdigen Andenkens, slawné paměti.
Glorreich, přeslawný, oslawný, weleslawný, přewelebený.
Glothe, Glötte, s. Glette, Glatt.
Glotzen, mit aufgesperrten Augen sehen, zewlowati, breyliti.
Glotzer, m. zewl, breyl, m.
Glucke, s. Gluckhenne, kwočna, f.
Glucken, gluckſen, kwokati, kwočeti, sskřeceti, kdákati, krákorati.
Glucken, das, kwokánj, kwočenj, sskřečenj, kdákánj, krákoránj, n.
Gluckhenne, f. kwočna, f. am Himmel, kukátka, daher, kwočný, kwečný.
Glück, n. sstěstj, n. zu seinem Glücke, zu gutem Glücke kam er dazu, na to sstěstj přissel, přihodil se k tomu, er ist zu seinem Glücke gestorben, zu allem Glücke, na to sstěstj umřel.
Glücken, sstěstiti se, popessiti se.
Glücklich, sstastný, ..., (sstěstliwý) glücklich machen, sstastného čini-ti, ukiniti, für glücklich halten, schätzen, mjti, držeti za sstastného, blažiti.
Glücklich, pdw, sstastně.
Glücksball, s. Ball.
Glücksbude, f. karban, m.
Glücksbudner, m. karbanjk, m.
Glückselig, blahoslawený, blažený.
Glückseligkeit, f. sstastnost, f. blahoslawenstwj, n. blahoslawenost, blaženost, f.
Glücksgöttinn, f. bohyně sstěstj, f.
Glückshafen, s. Glückstopf, Glücksbude.
Glückshafner, s. Glücksbudner.
Glückstopf, m. Glückshafen, karban, m.
Glückswunsch, m. wděčenj, wděčka, wděka, přánj, žádánj sstěstj, n. (zewba) žádost, (winš, m.) f. winssowánj sstěstj, n.
Glückwünschen, sstěstj žádati, přáti, wděčiti, (zewbowati,) (winssowati
Glückwünschend, sstěstj wděčjcý, přegjcý, žádagjcý, (zewbugjcý)
Glückwünschungsschreiben, n. list, psanj wděčjcý, n. wděčba, f. (winš, m.)
Glückswurf, m. sstastný wrh, m.
Glüen, glühen, žhnauti, njtiti, rozpálenu býti, roznjcenu býti, ohniwěti, wie die Sterne, Wangen, hořeti, rozpálenu býti.
Glüend, glühend, žhnaucý, rozpálený, zanjcený, horaucý, řeřawý, glüender Brand, hlaweň horaucý, glühende Kohle, řeřawý, řežawý, žiwý uhel, m. glühend seyn, ohniwěti, ohniwým, rozpáleným býti, glühend machen, zažhnauti, rozžhnauti, rozpáliti, roznjtiti, zanjtiti, glühend werden, rozpáliti se, roznjtiti se, zažhnauti.
Glut, f. Gluth, Glühofen, m. wyhně; řeřawé uhlj, n. Glut der Liebe, wtjp, roznjcenost lásky,

m.

m. horaučnost lásky, f. der Kohlen, horko, žhawost vhlj, n.
Glutpfanne, f. ohřjwadlo, n.
Gnade, f. milost, milostiwost, f. in Gnaden seyn, stehen, býti, státi w milosti, von Gottes Gnaden, z Božj milosti.
Gnadenbezeigung, f. prokázanj milosti, n.
Gnadenbild, n. zázračný obraz, m.
Gnadenbrod, n. chléb z milosti, m.
Gnadenverheißung, f. přjpowěd milostiwá, f.
Gnadenwort, n. milostiwé slowo, n.
Gnädig, milostiwý, gnädiger Herr, milostiwý pane, milost, gemrost pane, dem sey Gott gnädig, bud mu Bůh milostiw.
Gnädig, adv. milostiwě.
Gnug, s. Genug.
Gnugsamkeit, s. Genugsamkeit.
Gold, n. zlato, n feines, ryzý zlato, vom Golde, ze zlata, zlatý, Gold und Geld liebt die Welt, kdo má koně, snadno k němu sedlo nagde.
Goldader, f. cauk zlatý, m.
Goldammer, m. Goldämmerlein, strnad, m. strnádek, m.
Goldatlas, m. zlatohlaw, m.
Goldarbeiter, m. zlatnjk, m.
Goldärz, n. zlatá ruda, f. zlatý kow, m.
Goldbergwerk, m. zlatý důl, m.
Goldblättchen, n. Goldblättlein, pozlátko, f. zlatý ljstek, (pljšťek, m.)
Goldblume, f. kwět zlatý, m. ein Kraut, plesniwec, m.
Goldbrasmen, s. Goldfisch.
Glückswurf, m. šťastný wrch, m. šťastné wrženj, hozenj, n.
Goldbörse, f. pytjk zlatem, wáček, sáček zlatem, zlatý, tobolka zlatá, f.
Goldbürste, f. kartáč na zlato, m.
Golddrat, m. zlatý drát, m. zlatá nit, f.
Golden, s. Gülden.
Goldetz, s. Goldärz.
Goldengünsel, m. swalnjk prostřednj, m.
Goldfarbe, f. zlatá barwa, f.
Goldfärbig, goldfarben, zlatý, zlaté barwy, zinke zlatý.
Goldfinger, m. srdečný prst, prstennj prst, m.
Goldfinke, m. zlatohláwek, 2) s. Gimpel.
Goldfisch, m. ges. m.
Goldflimmerchen. n. odřezky; odstřjžky, odpilky od zlata, kaufkowé zlata. plur.
Goldforelle. f. pstruh zlaté barwy, m.
Goldgimpel. m. klast. m.
Goldgang. m zlatý cauk. m. zlatá žjla. f.
Goldgelb. zlaté žlutý. zlaté barwy. goldgelb an Haaren, zlatowlasý. rusý. goldgelbe Haare. rusý wlasy. plur.
Goldgeschirr. n. zlatá nádoba. f.
Goldgestickt. zlatem krumplowaný.
Goldglätte. f. klj pod pozlátkan. n.
Goldgrube. f. zlatý důl. důl zlata. m.
Goldgulden, m. Reynský. m.
Goldhühnlein. n. Goldhähnlein. králjk. králjček m. zlatohláwek.
Goldglanz. m. zlatostkwěnj. n. zlatý blesk. m. (zlatoblesk) zlaté stkwěnj. n. zlatá stkwělost, f. stkwělost. f. blesk zlatý. m.
Goldhaltig. zlatonosný.
Goldkäfer. m. zlatohláwek. brauk zlatý m. Wlaský chraust m, zelená hausenka. f. zelený howniwál, m.
Goldkies. m. zlatý pjsek. m.
Goldklump. m. Goldklumpen. kruh zlata. m. slitina litina zlatá, f.
Goldknöpfchen, n. Goldknöpflein. diwizna molowá. f.
Goldkörnchen. n. Goldkörnlein. zlaté zrno. zrnko. n.

Gold-

Goldleim, m.)
Goldlöt, n.) perchryn, m.
Goldlöte, f.)
Goldmacher, m. zlatoděłač, zlata strůgce, m.
Goldmacherkunst, f. zlata děłánj, vmënj strogenj zlata, n.
Goldmund, m. zlatoústý.
Goldmünze, f. zlaté cjslo, n. (mince)
Golddrathzieher, m. zlatých nitj ssiřitel, m.
Goldraupe, f. hausenka zlatá, f.
Goldreich, bohatý na zlato, zlato-plodný.
Goldsand, m. zlatý pjsek, m.
Goldschaum, pena od zlata, f. Goldlöte.
Goldschlacken, plur. zlaté ostřjžky, odpuky, odřezky, trusky, plu.
Goldschläger, m. zlatotepec, zlato-tep. m.
Goldschmied, m. zlatnjk, m.
Goldschmiedinn, f. zlatnice, f.
Goldschmiedsgewicht, n. zlatnické wáhy, plur.
Goldschmiedskunst, f. zlatnické vměnj, zlatnictwj, n.
Goldschmiedsladen, m. Goldschmiedsgewölbe, zlatnický krám, m.
Goldschmiedswerkstatt, f. djlna zlatnická, f.
Goldschneider, m. zlatořez, m.
Goldseifen, s. Goldwäsche.
Goldsohn, m. zlatý, zlataučký, zlatičký, rozmilý, roztomilý synáček, zlataussek, m.
Goldspinnen, das, předenj zlata, n.
Goldspinner, m. Goldspinnerinn, f. přadlj zlata, f.
Goldstange, f. zlatý prut, m.
Goldstaub, m. zlatý prach, m.
Goldstein, m. zlatý kámen, m.
Goldsticken, das, krumplowánj zlata, krumpljřstwj, n.
Goldsticker, m. krumpljř zlata, m.
Goldstickerey, f. krumpljřstwj zlata, n.
Goldstoff, m. bohatý, zlatý cayk, zlatohlaw, m. ein Rock vom Goldstoff, raucho zlatohlawowé, bohaté, n. der solchen verfertigt, zlatohlawnjk, m.
Goldstrich, m. zlatá čára f. zlatý pruh, m.
Goldstück, n. Münze, Schaumünze von Gold, zlaté cjslo, 2) Zeug, drador, zlaté nitky.
Goldstuffe, f. sstufa zlatá, f.
Goldtinktur, f. picý zlato, n.
Goldwage, f. wážky na zlato, f. auf die Goldwage legen, na zlaté wáhy klásti, wložiti
Goldwäsche, f, pranj, wypjránj zlata, n.
Goldwäscher, m. pradlj zlata, m. kdo zlato wypjrá.
Goldwerth, der Mann ist goldwerth, ten muž nenj zlatem k zaplacenj, gest nad zlato.
Goldwürmlein, n. čerwjk zlatý, m. s. Goldkäfer.
Goldwurz, f. kopičko králowské, n. zlatohláwek, m. nebeský dar, m. lilium zlaté.
Göhre, s. Gehre.
Gondel, f. člůn, m.
Gönnen, nicht beneiden, etwas Gutes, přáti dobrého, přjti, dopřjti, popřjti, propůgčiti, přjznivým býti, Jedermann gönnet es ihm, každý mu to přege.
Gönner, m. přjzniwec, přjzniwý přjtel, m.
Gönnerinn, f. přjzniwkyně, přjzniwá přjtelkyně, f.
Gönnerschaft, f. přjzniwost, f.
Göpel, m. s. Hebzeug im Bergbaue, n.
Gösche, f. tlama, f. der eine recht große hat, tlamatý, hubatý.
Gork, s. Gork.
Gosse, f. slévadlo, n. 2) strauha, rýha, f.
Gott, m. Bůh, m. wollte Gott! kýž to Bůh dá! by to Bůh dal! ó by to Bůh dal! wills Gott, dáli Pán Bůh. das wollte Gott nicht, zachraň, vchowey Bo-

ze, Gott gebe, dey Bůh! in Gottes Namen, we gménu Boha, Gott befohlen, Bohu poručeno, Mann Gottes, muž Božj, Božj muž, um Gotteswillen, pro Boha, pro Bůh, pro Pána Boha, Gott Lob, Bohu chwála, buď Bohu chwála, buď Pán Bůh pochwálen, Gott grüße dich, pozdraw tě Bůh, Pán Bůh, zdař Bůh, Gott behütte, zachowey Pán Bůh, der Gott verehrt, bohactiwý, der Gott lieb ist, bohomilý, daher, Bohumil, (Gottlieb) Gott Herr Gott, Jehova, hospodin, m.

Götter, plur. Bohowé, plur.

Götterlehre, f. včenj o Bozých, n.

Göttersitz, m. sjdlo Bohů, n.

Göttertrank, m. nápog Bohů, m.

Gottesacker, m. Božj pole, n. hřbitow, m. hrobka, f.

Gottesdienst, m. služba Božj, f. služby Božj, f.

Gottesdienstlich, poswatný, službě Božj přjležjcý, přjslussjcý.

Gottesfurcht, f. bohabognost, bohobognost, bázeň Boha, Božj, f.

Gottesfürchtig, bohabogný, bohabogicý.

Gottesfürchtig, adv. bohabogně.

Gottesgebährerinn, f. bohorodice, rodička Božj, f.

Gottesgelehrsamkeit, f. Gottesgelahrheit, bohomluwnost, f. bohomluwstwj, n. bohomluwna, f. bohoslowj, vměnj, včenj o Bohu, n.

Gottesgelehrter, m. bohomluwec, m. bohoprawec, m.

Gotteshaus, n. dům Božj, Páně, m.

Gotteskasten, m. archa, f.

Gotteslästerer, m. ruhač, zlolagce, m.

Gotteslästerinn, f. ruhačka, f.

Gotteslästerlich, rauhawý, zlolagný.

Gotteslästerlich, adv. rauhawě, zlolagně.

Gotteslästerung, f. rau[illegible]j, ruhactwj, zlolánj, zl[illegible]ictwoi, n. zlolagicnost, rauhaulwost, f.

Gottesleugner, Gotteslaugner, m. neznaboh, zapjrač Boha, m.

Gotteslohn, m. Božská odplata, záplata, f.

Gottesmann, m. Božj muž, muž Božj, m.

Gottesraub, f. Kirchenraub.

Gottestisch, m. stůl Božj, m.

Gottesverachter, m. tupič, poturnjk, hánce Boha, m.

Gottesverachtung, f. potupa, f. tupenj Boha, pohrdánj s Bohem, n.

Gottesvergessen, f. Gottvergessen.

Gottesvergessenheit, f. Gottvergessenheit.

Gottesverhängniß, n. Božské vloženj, řjzenj, n.

Gotteswort, n. slowo Božj, n.

Gottheit, f. Božstwj, n.

Göttinn, f. Bohyně, f.

Göttlich, Božský, göttliches Wesen, Božská podstata, f.

Göttlich, adv. božsky.

Göttlichkeit, f. Božstwj, n.

Gottlos, bezbožný, bohaprázdný.

Gottlos, adv. bezbožně, bohaprázdně.

Gottheilkraut, n. swalnjk, m.

Gottlob, Bohu chwála, chwála Bohu, buď Bohu chwála.

Gottlosigkeit, f. bezbožnost, bohaprázdnost, f.

Gottmensch, m. Bůh člowěk, m.

Gottselig, nábožný, zbožný der Gottselige, nebožtjk, m. die Gottselige, nebožka, f.

Gottseligkeit, f. nábožnost, zbožnost, f.

Gottvergessen, bezbožný, na Boha zapomnělý.

Gottvergessenheit, f. bezbožnost, f.

Götze, m. Götzenbild, modla, f. maňas.

Götzendiener, m. modloslužebnjk, modlář, modlosluha, m.

Götzendienerinn, f. modlosłužebnice, modlářka, f.

Götzendienst, m. modlosłužba, modlosłužebnost, f. modlosłužebnictwj, modlářstwj, n. modlosłužebenstwj, n. ihn verrichten, modlosłaužiti, modlosłužebnictwj, modlosłužbu prowozowati, konati.

Götzenopfer, n. modlosłužebnická, modlářská oběť, f.

Götzentempel, m. chrám modlářský, modlosłužebnický, pohanský, m.

Grab, n. hrob, m. hrobka, f. einen Fuß im Grabe haben, gednau nohau w hrobě býti, být párau nad hrncem, zum Grabe gehörig, hrobowý.

Grabeisen, n. rypadlo, rypátko, n. rypák, m. 2) motyka k pletj, f.

Grabelied, n. pjseň pohřebnj, f.

Graben, m. přjkop, m.

Graben, scharren, ausgraben, hrabati, kopati, was man gräbt, kopawý, ein Grab, eine Grube, einen Brunn graben, hrob, gámu, studnicy kopati, durch einen Berg graben, wrch prokopat, Kräuter, Wurzel graben, byliny kopat, in Stein, Edelstein, Metall stechen, rýpati, rýti, wyryti, wyrýwati, in die Erde graben, zakopati, zahrabati, in das Gedächtniß, Herz, wrýti, mit dem Grabscheite, mit dem Finger in die Erde graben, rýti; kopati.

Graben, das, kopánj, hrabánj, n. 2) im Metalle, rypánj, rytj, wyrytj, wyrýwánj, n.

Gräber, m. der einen Graben macht, kopáč, hrabáč, hrabak, der Todten, s. Todtengräber.

Grabeshügel, m. kopec hrobowý, m. pahrbek, hrobec, m. hrobka, f.

Gräberinn, f. kopačka, hrabačka, f.

Grabhaue, f. motyka, f. reyč, m. m. kopáč, m. kopačka, f.

Grabmal, n. Grabmahl, hrobka, f. hrob, m.

Grabscheit, n. Grabschaufel, reyč, m. reyčowá lopata, motyka f. (reyček)

Grabschrift, f. hrobowý, hrobnj nápis, náhrobek, m.

Grabschleyer, m. blány, pohřebnj rauška, f.

Grabstätte, f. misto pohřebnj, hrobowé, n. hrobka, f. hrob, m.

Grabstein, m. kámen hrobowý, hrobnj, hrobnjk, m.

Grabstichel, m. rýpadlo, n. rypák, wyrywáček, m. wyrywadlo, rytidlo, n.

Grabthier, n. hrobowé zwjře, n.

Grabtuch, n. sukno, prostěradlo pohřebnj, hrobowé, n. přjkrow, m. raucha hrobowá, f.

Grad, m. stupeň, m. im höchsten Grade, co neyweyš.

Grade, rowný, von Zahlen, suda, Grade und Ungrade, lich suda, s. Gerade.

Gradeisen, n. pořjz rowný, m.

Gradiren, zu einem höheren Grade bringen, na wyšššj stupeň wywesti, přiwesti.

Grabhobel, m. wymetak, m.

Graf, m. hrabě, m. und n.

Grafenstand, m. staw hraběcý, m.

Gräfinn, f. hraběnka, f.

Gräflich, hraběcý.

Gräflich, adv. hraběcky.

Grafschaft, f. hrabstwj, n.

Gram adj. newražný, wrčeliwý, protimyslný, mrzutý, gram seyn einem, newražiti, wrčeti na někoho, sočiti na někoho, werden einem, zanewřjti na někoho, einander gram seyn, newražiti, wrčeti na se, býti sobě protiwni, protimyslni, sie werden einander gram, zanewře geden na druhého, zanewřau na se, wrčeti na sebe budau, sich selbst gram seyn, sám na sebe newřjti, newražiti, sám na sebe mrzutým býti, sám sobě protimysl-

ným býti, sám na sebe wrčeti, s. Gehässig.

Gram m. hněwliwost, f. hněte-nj, hr zenj, saužení, n. těžkost, f. žranj, n. vor Gram verge-hen, saužením, těžkostj zagiti.

Grämen, sich, hněsti se, žráti se, hryznauti, trápiti, sauziti se, über etwas, sauziti, žráti se, hněsti se nad něčjm, sich zu Tode grämen, vsauziti se, vyhně-st se, vyžrati se nad něčjm.

Grämen, das, Grämung, s. Gram, Harm.

Gramhaft, hltawý, thun, hltawým býti, hltawě sobě počjnati, hl-tati.

Gramhaftigkeit, f. hltawost, f.

Grämlich, newrlý, sskaredý, po-ssmaurný, grämliches Wesen, ne-wrlest, mrzutost, sskaredost, po-ssmaurnost, f. it. grämisch.

Grämling, m. eine mürrische, gräm-liche Person, newrlec, newrlý, mrzutý člowěk, sskaredá středa, m.

Grampel, s. krample, f.

Grammatik, f. gramatyka, (řečnost,) včenj gazyka, řeči.

Grammatisch, grammatikalisch, grama-tycký.

Grammatiker, Gramatyk.

Gramsüchtig, s. Grämisch, 2) lo-potný, starostliný, pečliwý, 3) neidisch, nepřjzniwý.

Gramsüchtigkeit, f. Gramsucht, lo-potnost, starostliwost, pečliwost, f. 2) Neid, nepřjzeň

Gran, m. zrno, zrnko, n. (grán, m.) vier Grane schwer, čtyř zrn tjžj.

Granat, m. granát, m.

Granate, f. granát, m. kulowec, m.

Granatapfel, m. granátowé, zrnaté gablko, n. granát, m.

Granatapfelblüthe, f. kwět granáto-wého gablka, m.

Granathäutchen, n. Granathäutlein, kožka z granátowého gablka, f.

Granatier, s. Grenatier, Grena-dier.

Granatrinde, kůra z granát wého gablka, f.

Granatstein, m. kámen granátowý, granát, m.

Gränze, s. Grenze.

Gras, n. tráwa, f. peyř, m. wo Gras ist, wächst, tráwnjk, m. vom Grase, tráwný, voller Gras, tráwnatý, das Gras betreffend, tráwnj, in das Gras gehen, hin gehen, um es abzuschneiden, na tráwu gjt.

Grasboden, m. tráwná země, f. tráwina, f. tráwnjk, m.

Gräschen, n. trawička, trawin-ka, f.

Grasemagd, Grasmagd, f. trawač-ka, f.

Grasen, w tráwě se pást, die Kü-he grasen lassen, kráwy w trá-wě pást, 2) tráwu žjti, sekati, grasen gehen, na tráwu gjt, gjt tráwu žjt, hier ist schon ge-graset worden, zde ge giž tráwa sežata, požata.

Graser, m. trawač, m.

Graserinn, f. trawačka, f.

Graserey, f. tráwnjk, m.

Gräsern, tráwný.

Grasgrün, gasně zelený, zelený gako tráwa.

Grasig, (grasicht) 1) aus Gras, dem Grase ähnlich, tráwný, 2) voller Gras, tráwnatý.

Grasiger Ort, tráwnjk, tráwnj-ček, m.

Gräßlich, hrozný, strasslliwý, kru-tý, ssereduý, ohawný, ohyzd-ný, gräßlicher Anblick, hrozné, strassliwé wzezřenj, ein gräßli-cher Mensch, ohawný, osskliwý, ssereduý člowěk.

Gräßlich, adv. hrozně, strassliwě, krutě, ssereduě.

Gräßlichkeit, f. hroznost, strass-liwost, krutost, f. ssereda, sse-rednost, f. sseredstwj, n. ohawa, o-hyzda, ohyzdnost, f.

Gras-

Grasmücke, f. pěnice, pěnička, f.
Graspferd, n. koníček, m. kobylka, f.
Grasplatz, m. trawnjk, m. trawné mjsto, m.
Grastuch, n. trawnj loktuſſe, f. plachta, f.
Grassense, f. kosa (trawná)
Grassichel, f. srp (trawný) lepanec, kosatec, m.
Graswurm, m, zelený čerw, lezák, m.
Gräte, f. hřbetnj kost, hřbetowá kost, f. rybj hřbet, m.
Gräten, grätschen, grätscheln, rozdjrati, rozedřjti hnáty, na různo hnáty stawěti, rozkročowati se, rozkročiti se.
Gräthig, hřbetnatý.
Grätschbeinig, rozlézonohý.
Grau, ſſediwý, ſſediwělý, oſſediwělý, ſſerý, die graue Farbe, ſſediwá barwa, ein wenig, přiſſediwělý, grau werden, ſſediwěti, zſſediwěti, oſſediwěti, graue Haare, graues Haar, ſſediwé wlasy, ſſediny, plur. ſſedina, ſſediwost, f., bekommen, ſſediwěti, oſſediwěti, zſſediwěti, er bekömmt graue Haare, ſſediwj, dostáwá ſſediwé wlasy, ſſediny, laß dir keine graue Haare darüber wachsen, nedey sy ſſediwé wlasy pro to růsti, ich möchte grau darüber werden, mohlbych nad tjm zſſediwěti, oſſediwěti, der Himmel wird schon grau, giž se ſſeřj, rozednjwá se, zaſwjtá, ſwjtá, grauer Fleck im Auge, der graue Staar, cyňk, m. bělmo, n.
Graubart, graubärtig, ſſediwec, m.
Graublau, zmodra ſſedjwý, modrobledý, ſſediwě modrý, ſywý.
Grauen, ein Grauen haben, hrozyti se, nechutniti sobě, oſſkliwiti sobě, oſſkliwost mjti, hrozno býti, es grauet mir, gest mi hrozno, hrozým se, oſſkliwo, oſſkliwugi sobě, nechutnjm sobě, mir grauet vor der Arbeit, hrozým se práce, 2) grauen, wie der Tag, Himmel, ſſeřiti se, rozbřeskowati se, zaſwjtati, 3) grau werden, ſſediwěti, zſſediwěti.
Grauen, das, hrůza, f. Eckel, nechut, f. nechutenſtwj, n. oſſkliwost, f. Grauen kommt ihm an, hrůza naň připcházý, připadá, geho obcházý, obstupuge, gest mu hrozno, Grauen, der Nacht, nočnj hrůzy, f. pl. früh, des Tages, n. rozbreskowánj, ſwjtánj, zaſwjtánj, uděnj, ſſeřenj se, n.
Gräuerlich, fürchterlich, hrozný, 2) eckelhaft, oſſkliwý, ohyzdný, ohawný, nechutný, mrzký.
Grauentlein, n. čirka, f.
Graukopf, m. ſſediwec, m.
Gräulich, graulich, ſſerý, 2) s. Gräuerlich, 3) etwas grau, poſſediwělý, ſywý.
Gräuerlich, adv. hrozně, ohawně, ohyzdně, oſſkliwě, Grauel, s. Greuel.
Graupe, f. kraupa, f. (tluč, m. omasta, f.
Graupeln, krupobiti, s. Hageln.
Graupchen, n. krupka, krupička, f.
Grausam, vkrutný, krutý, ljtý.
Grausam, adv. vkrutně, krutě, ljtě, grausam mit einem handeln, verfahren, vkrutně, krutě s někým nakládati, zacházeti, vkrutniti na někoho.
Graupenmus, kaſſe z krup, f.
Graus, m. von Grauen, hoher Grad des Abscheus, hrůza, nelibka.
Grausamkeit, f. vkrutnost, f. vkrutenſtwj, n. krutost, ljtost, f.
Grausamlich, s. Grausam.
Grausen, s. Grauen.
Greif, m. noh, m. daher, nohowý, ein Thier mit einem Kameelkopf, hlaw, m.
Greifen, berühren, makati, hmatati, hmátnauti, sáhnauti, sahati, gjmati, chwátiti, chápati,

chopiti, popadati, popadnauti, vgmauti, mit den Händen, rukama hmatati, sahati, makati, jemand nach dem Halse greifen, někoho za krk popadnaut, vgmaut, (vchwátit) jemand nach dem Schwerdt, nach den Haaren greifen, někomu meč, někoho za wlasy popadnaut, vgmaut, das kann man mit den Händen greifen, to se může rukama hmatati, nach etwas geschwind greifen, nach dem Säbel, Degen, zum Säbel, Degen, sáhnauti po něčem, meč, kord vchopiti, popadnauti, vgmauti, schápati, chopiti se kordu, einem in seine Rechte, do něčjho práwa sahati, einen greifen, gimati, lapati někoho, um sich greifen, rozmáhati se, rozmocy se, einem unter die Arme, spomocy, (pod ramena sáhnauti) zu den Waffen, k zbrani sáhnaut, zbraň vchopiti, schápati, zur Feder, péra se chopit, péro popadnaut, vchopit, zur Strafe, zu Mitteln greifen, pokročit k trestu, k prostředkům, an den Puls greifen, ohledowat puls, makat, sahat, na puls, greifen, mit den Händen, (fühlen, omakat, wie die Katze die Maus, den Vogel, (ergreifen) popadnaut, lapit, in die Schüssel, sahat do misy.

Greifen, das, Greifung, f. hmatánj, hmátnutj, sahánj, sáhnutj, gimánj, getj, chwácenj, chopenj, n.

Greinen, hořekowati.

Greinetinn, f. ein Vogel, slawjk, slawjček, m.

Greis, m. starec, kmet, šedivec, m. stareček, ein armer, chodec, m.

Greisen, stárnauti, šediwěti, zšediwěti, ošediwěti.

Greisenalter, n. kmetstwj, n. wěk sešlý.

Grell, bleyskawý, 2) hlučný, hlasytý: das ist grell, křičj to, čpj to.

Grenadier, m. granatyr, (kulomet)

Grempelkamm, Grämpelkamm, m, krample, f.

Grempeln, grämpeln, mykati, kamplowati, česati.

Grempler, m. Grämpler, mykač, wlnočesač, krampljř, m.

Grempelmarkt, and. Gerumpelmarkt, s. Trödelmarkt.

Grenze, f. Gränze, hranice, meze, pomezý, n. äußerste, koncina, f. krag, konciny, plur. mezery, plur. f. (přjkragj n.) Gränze zweyer Länder, Häuser, končiny, plur. dûtka kragin, f. pomezý, plur. přjkragj, n. Grenzen machen, hranice, meze dělati, hraditi, mezeřiti, Grenzen scheiden, meze rozhodnauti, wymezyti, děliti, enden, mezowati, Grenzen setzen, meze klásti, vkládati, in enge Grenzen eingeschlossen seyn, w vzké meze zawřenu, sewřenu býti.

Grell, s. Hell.

Grenzen, gränzen mit einem, mezowati, hranicemi se dotýkati, an einen, an etwas, s někým, s něčjm, die da gränzen, pomezni, kragni, hraničnj, spolu mezugjcý; nahe grenzen, ähnlich seyn, cheyliti se, blizkým býti, Müßiggang grenzet nahe mit der Wollust, zahálka blizj se, cheylj se k rozkošj.

Grenzkarte, f. hraničná mapa, f.

Grenzenlos, bez mezý, neobmezený, grenzenlose Liebe, Achtung, ꝛc. neobmezená, nesmjrná láska, wážnost, a. t. d.

Grenzfestung, f. hrad, m. twrz, f.

Grenznachbar, m. meznj, pomeznj, kragnj, spolu mezugjcý kragánek, sauséd meznj, pomeznj, pomeznjk, m.

Grenzscheider, m. rozsudj, rozeznawatel mezy, m.

Grenzscheidung, f. daß sie gemacht werden, rozhodnutj, rozeznánj mezý, n. die Gränze selbst, kon-

kna, f. die Gränzscheidung zwischen zween Orten ausmachen, meze rozhodnauti, rozeznati.
Grenzrecht, n. práwo hraničné, n.
Grenzsoldat, m. wogák mezný, pomezný, hraničný, m.
Grenzstadt, f. hraničné město, n.
Grenzstein, m. mezný kámen, mezník, m. Grenzsteine setzen, mezníky klásti, postawiti.
Grenzstreitigkeit, f. rozepře mezný, m. saud mezný, m. o meze.
Grenzung, f. Gränzung, wymezenj, n.
Greßlich, Gräßlich.
Greßlich, adv. f. Gräßlich.
Greßlichkeit, f. Gräßlichkeit.
Gretschelu, Gretschen, f. Gräten.
Gretschelig, kročný.
Grete, f. Gräte.
Greuel, m. eigentl. Gräuel, hrůza, ošklivost, ohyzdnost, mrzkost, ohawnost, ohawa, ohyzda, wěc ohawná, ohyzdná, f. einen Greuel haben, hroziti se, hrůzu míti, ošklivíti, zošklivíti sobě, ošklivost míti, 2) vkrutnost, f.
Greulich, hrozný, ošklivý, ohyzdný, ohawný, mrzký, greulich anzusehen, hrozného pohledu, wiezřenj, hrozný na pohleděnj.
Greulich, adv. hrozně, ošklivě, ohyzdně, ohawně, mrzce.
Greulichkeit, f. Gräulichkeit, hroznost, hrůza, ohyzdnost, ošklivost, ohawnost, mrzkost, f.
Greuelthat, f. hrozný, přehrozný, přeukrutný skutek, m. vkrutnost, f.
Griech, m. Rzek, m.
Griechenland, n. Rzecká země, f. Rzecky, plur.
Griechisch, Rzecký, griechische Sprache, Rzecký gazyk, m. Rzecká řeč, řečtina, f.
Griechisch, adv. řecky.
Griebs, m. das Kerngehäuse des Obstes, lužko, n.

Griefe, f. škwarek, m.
Griesenwurst, f. tuknice, f.
Gries, m. štěrk, m. křemenj, křemenčko, n. křehot, m. 2) Gries zum Essen, krupice, f. kraupy, f. plur.
Griesbrey, m. kaše z krupice, krupičná, f.
Griesknödl, pl. knedljky krupičné.
Griesler, m. krupař, hrstník, m.
Griesicht, křemenitý, 2) krupičný.
Griesgramen, n. zuby, zubmi škřjpěti, škřjpati, 2) newrlým býti, wrčeti.
Griesgramen, das, škřehot zubů, m. škřjpěnj zubů, n. 2) wrčenj, n.
Griesgrämig, newrlý, wrčeliwý, braukawý, bublawý, mumlawý.
Griff, m. Stiel, rukowět, f. držadlo, n. kleiner Griff, držátko, n. Griff am Degen, Dolche, gilce, střenky, plur. an der Gabel, střenky, n. plur. střenka, f. 2) listiger Griff, vskok, obmyslek, m. 3) im Griffe haben, míti po ruce, w prstech, býti po ruce, 4) Griff mit dem Finger, chwatnutj, n. chwat, m. vchwatnutj, polapenj, n. 5) Griff, den man thut, sáhnutj, chwatnutj, vchwatnutj, wloženj ruky, n. einen Griff thun, ruku w něco wložiti, sáhnauti, chwatnauti, chwatiti, pochwatiti.
Griesmehl, n. krupičná mauka, f.
Grieswärtel, m. holomek, m.
Griffbret, n. herné prkynko, n.
Griffel, m. rafige, rafika, rafička, f.
Grille, f. cwrček, m. schreyen, wie eine Grille, ein solches Geräusch machen, cwrkati, 2) Grillen im Kopfe, Sorgen, oft auch Eigensinn, wrtochy, plur. wunderliche Grillen haben, diwné

wrto:

wrtochy mjti, der sie hat, der eigensinnige, wrtohlawý, wrtohlawec, mozkowrtec, wrtoch, m.

Grillenfang, m. wrtánj mozku, n. wrtochy, plur. m. s. Grillen.

Grillenhaft, wrtohlawý.

Grimm, m. zůřiwost, plachost, krutost, ljtost, f. hněw, m. hněwiwost, zlost, f. Gottes Grimm, hněw Božj, seinen Grimm auslassen, swůg hněw, swau zlost wypustiti.

Grillenfänger, m. wrtohlawec, wrtimozkowrtec, wrtohlawý, wrtohláwek, m. wrtoch, m.

Grillenfängerisch, wrtohlawý.

Grimasse, f. dwořenj se, přetwářenj, Grimassen machen, dwořiti, vitwořiti se, přetwařowati se, křepčiti.

Grimmen, im Bauche, hrýzti.

Grimmen, n. im Bauche, Leibe, řezenj, hryzenj w břisse, n. střewnj dna, f.

Grimmdarm, m. drsska, f.

Grimmig, zůřiwý, plachý, krutý, ljtý, sršatý, hněwiwý, zlostný, grimmig werden, seyn, sich bezeigen, plassiti se, zplassiti se, sršeti, zůřiti, zůřiwěti, vkrutniti, ljtiti, hněwati se, grimmiges Thier, zůřiwé, plaché, ljté zwjře, n. ljtá zwěř, f. grimmige Kälte, krutá, hrozná zyma, f. grimmiges Gesicht, zůřiwá, krutá twář, f. grimmiger Schmerz, krutá, hrozná bolest, f.

Grimmig, adv. zůřiwě, plasse, krutě, sršatě, hrozně, ljtě.

Grimmigkeit, zůřiwost, plachost, krutost, sršatost, hněwiwost, f. s. Grimm, Grausamkeit, Heftigkeit.

Grinpne, f. čepjček, m.

Grind, m. des Geschwürs, strup, m. strupowatost, chrast, chrastnost, f. des Hauptes, otrus, wotrus hlawy, m. lupy na hlawě, plur. prassiwina, prassiwost, strupowatost, chrastawost, böser Grind der Haut, swrab, m. strupy, chrasty, pl.

Grindig, den Grind enthaltend, strupowitý, (chrastiwý) chrastný.

Grindicht, dem Grinde ähnlich, strupowatý, chrastawý, lupinowatý, grindig werden, strupowatěti, chrastawěti, ochrastěti.

Grindkraut, n. kawiáš, lupenj lesnj, sstětkowaté, přjmetné kořenj, n.

Grindwurz, f. koňský ssťowjk, m. bylina hljznj.

Grob, dicke, stark, tlustý, hrubý, drsnatý, nemotorný, neplechý, wie Tuch, Leinwand, Papier, Faden, tlustý, wie Holz, Stein, tlustý, hrubý, drsnatý, aus dem Gröbsten arbeiten, z neyhrubssjho, zneydrsnatěgssjho pracowati, grobe Sünden, Laster, Strafen, Fehler, hrubé hřjchy, nepprawosti, pokuty, chyby, grobes Geschütz, weliká střelba, grobes Brod, grobe Speise, grobes Gold, Silber, twrdý, drsnatý, grober Unflath, weliký neřád, grober Sand, hrubý, obhraubný, grob wie der Druck, die Schrift, die Lettern, hrubý, grobe Spähne, hrubé odpilky, grobe Stimme, Sprache, hrubý, tlustý, hřmotný hlas, (řeč) grobes Pulver, hrubý prach, etwas zu grobe Stimme, přiobhraubný hlas, grobes Mehl, hrubá mauka, grobe Rede, twrdá řeč, 2) unhöflich, bäuerisch, hrubý, nelepý, wobutý, newybitý, newypitwaný, znedworný, nezdwořilý, zgrobe Sitten, hrubé, nelepé mrawy, ein grober Kerl, nezdwořák, nelepý, hrubý člowěk, neplecha, traup, sliwoň, m. grober Scherz, hrubý, nelepý, nedworný žert, grober Betrug, Diebstahl, Fehler, hrubý, nemalý klam, hrubá, nemalá krádež, chyba, grob

werden, wie die Hände durch Arbeit, zhrubnauti, hrubnauti, zdrſnatěti drſnateti.

Grob, adv. tlaſtě, hrubě, z hruba, drſnatě, die S. der ſchreibt grob, to péro tlaſte piſſe, grob geſtoſſen, wie Gewürz, 2c. zhruba tlučené, drſnaté, wie die Stimme, tlaſtě, hmotně, grob gearbeitet, zhruba pracowané, grob vergüldet, tlaſtě pozlacený, es zu grob machen, přjliš zhlaupa, zhruba ſobě wéſti, přjliš zhlaupa teſati, 2) grob, bäueriſch, hrubě, newobutě, nedworně, traupſky, nezdwořile, einem grob kommen, někoho nedworně, traupſky potkati.

Grobheit, f. hruboſt, neleposť, obutoſt, newybitoſt, nedwornoſt, f. nedwořilſtwj, traupſtwj, n. des Sandes, u. d. g. hruboſt, f.

Gröblich, adv. hrubě, gröblich irren, ſich vergehen, hrubě, nemálo bloudití, chybowati, hrubě, nemalé chyby ſe dopuſtiti, dočiniti, gröblich ſündigen, hrubě, nemálo, těžce zhřeſſiti.

Grobian, m. nezdwořák, nemrawec, m.

Grobſchmied, m. kowář z hruba, m.

Groll, m. záſſť, záſſtj, n. newraženj, n. nechut, záluſk, kyſeloſt, wztek, hněw, m. hegen gegen einen, w záſſti někoho mjti, záſſť, nechut proti někomu, záluſk na někoho mjti, w hněwu s někým býti, newražiti, ſočiti, ſtřjſſeti, wrčeti na někoho, einen Groll faſſen, auf einen, zanewřiti na někoho, der ihn hat, newražný, wrčeliwý.

Grollen, ſočiti, newražiti, wrčeti, ſtřjſſeti na někoho.

Grolz, m. Grölzen, ſ. Rülps.

Grölzen, řihati, krkati, ſ. Rülpſen.

Grölzen, das, řihánj, krkánj, n. ſ. Rülps.

Gröſchel, m. kreſſe, kreſſička, f.

Grerp, m. hřjž m.

Groſchen, m. groš, krejcar, m.

Groſchenweiſe, po groſſjch.

Groß, weliký, welký, hrubý, drahný, náramný, etwas groß, náhrubý, přihrubý, obhraubný, ſehr groß, přeweliký, welmi, náramně weliký, hrozný, náramný, groß erwachſen, groß von Perſon, hrubý, weliký, oſobný, groß werden, hrubnauti, zhrubnauti, weliceti, zweliceti, podrahniti ſe, groß machſen, zroſti, zrůſti, wyrůſti, odrůſti, (odroſtati) hrubnauti, zhrubnauti, groß werden, wie das Waſſer, rozmáhati ſe, zmáhati ſe, rozmocy ſe, zmocy ſe, die Zahl iſt groß geworden, ſtark, počet ſe rozhognil, rozmnožil, zwelicil, podrahnil, groß, vornehm, mächtig, weliký, groß machen, weličiti, zweličiti, množiti, an Würden, an Macht, Reichthum, Anſehen, weličiti, zweličiti, zwelebiti, mit Worten, welikého činiti, wie ein Platz, Haus, Fenſter, weliké činiti, weličiti, ſich groß machen, rozdjrati, nadjrati ſe, welikým ſe činiti, nadělati ſe, roztahowati ſe, mache dich nicht ſo groß, nenadjrey, nerozdjrey, neroztahůg, nenadělay ſe tak, groß thun, na pány hráti, wyſoce ſobě wéſti, počjnati, nadjrati ſe, rozdjrati ſe, roztahowati ſe, große Krankheit, weliká, náramná nemoc, großer, hoher Baum, weliký, hrubý, náramný ſtrom, großer Fehler, hrubá, weliká, nemalá chyba, große Unwiſſenheit, hrubá, weliká newěloſt, große Geſellſchaft, weliké ſhromážděnj, weliká ſpolečnoſt, großer Herr, weliký pán, im Großen verkaufen, we wětſſjm, we welikém počtu prodáwati, allzugroße Schiffe, přeweliké, náramné lodi, ſehr großer Fleiß, neſmjrná pilnoſt,

großer

große Freude, weliká, nemalá radost, f. großer Reichthum, weliké, náramné, nesmjrné, nemalé bohatstwj, großes Glück, weliké, nemalé sstěstj, großer Schmerz, weliká, nemalá bolest, großes Geschrey, weliký, náramný křik, powyk, große Kälte, weliká, náramná zyma, groß durch Thaten, zwelicený, weliký skrze činy, groß von Person, lang, weliký, wysoký, hrubý, von Stande, von Ansehen, Verdiensten, Ruhme, weliký, zwelicený, groß in eines Augen seyn, welikým býti w něčjch očjch, groß achten, welice sobě wážiti, großer Liebhaber, weliký milownjk, přjtel, großer Kerl, weliký, hrubý chlap, die große Welt, weliký swět, große Augen machen, oči wywaliti, wywalowati, wywřeštiti, groß sprechen, z wysoka, z pyssna mluwiti, großes Gewenhe des Hirschen, weliké, drahné parohy jelena, große Anzahl, weliký, drahný počet, groß ziehen, wychowati, odchowati.

Großachtbar, wysoce wážný.

Großachtbarkeit, f. wysoká wážnost, f.

Großältervater, m. prapraděďůw otec, m.

Großältermutter, f. praprapraděďowa matka, f.

Großäugig, okatý, okáč, m.

Großbauchig, břichatý, břicháč, m.

Größe, f. Grösse, welikost, welkost, hrubost, (náram ost, es liegt nicht allezeit an der Größe der Person, nezáležj wždy na welikosti, na weyssce osoby, Größe eines Platzes, welikost, hrubost místa, f. eines Menschen, Berges, Fasses, Elephanten, weysska, welikost, hrubost, f. in seiner Größe, w jeho weyssce, jemandes Größe haben, mjti něčj weyssku, Größe der Kälte, welikost, náramnost zymy, f. Größe des Standes, der Würde, des Ansehens, des Geistes, der Thaten, und Handlungen, welikost, zwelicenost, f. welictwj, n. sich in seiner Größe zeigen, okázati se we swé welikosti, zwelicenosti, w swém welictwj,

Großeltern, Großälters, pln. otcowé, dědowé, dědkowé, pln.

Größer, wětssj, hrubssj, größer machen, wětssiti, nadwětssiti, zwětssiti, rozwětssiti, wětssj dělati, činiti, die Robot größer machen, roboty přjwětssowati, ein Ding größer machen als es ist, wětssj činiti, dělati něco wětssiti, nežli samo w sobě gest, sich größer machen als man ist, wětssjm se činiti, dělati, zwětssowati se, größten Theils, neywjce, z wětssj částky, wětssjm djlem, na wětssjm djle, groß, größer werden, zweličeti, zwětsseti.

Großfürst, m. weliké knjže, n.

Großgroßschwäher, m. prapraděďůw otec, m.

Großgünstig, welice přjzniwý.

Großhändler, Großirer, Grossist, m. wětssj, weliký obchodnjk, kupec. m.

Großhaupt, m. Kopf, hlawáč, m. hlawatý, hrubohlawý, hrubohlawec, m. 2) ein Fisch, hlawatice, f. praudnjk, m. hlawáč, m.

Großherr, s. Großsultan.

Großherzog, m. weliký weywoda, m. weliké knjže, m.

Großherzoginn, f. weliká weywodkyně, weliká kněžna, f.

Großherzoglich, weliko weywodský, weliko knjžecý.

Großherzogthum, n. weliké weywodstwj, weliké knjžetstwj, n.

Großkeimig, paupenatý.

Großknorricht, kotnikowatý.

Großgroßschwieger, f. prapratchynj matka, f.

Großkreuz, m. rytjř welikého křjže.

Großmächtig, welikomocný, mnohomocný.
Großmächtigkeit, f. welikomocnost, mnohomocnost, f.
Großmaul, großmaulig, pyšťáč, pyšťatý, hubáč, hubatý, tlamač.
Großmeister, m. neywyšší mistr, m.
Großmuth, f. welikomyslnost, welikomysl, weliká, wysoká mysl, wýsost mysli, f.
Großmüthig, welikomyslný, weliké mysli.
Großmüthigkeit, f. welikomyslnost, weliká, wysoká mysl, wýsost mysli, f.
Großmutter, f. bába, f. Großmutter väterlicher Seite, bába po otcy — mütterlicher Seite, bába po máteři
Großmutter Bruder, m. bábin bratr. prawgec, m.
Großmutter, Großemutter, f. prababa, f.
Großmütterlich, bábin.
Großmutter Mutter, f. prabába, f.
Großmutter Mutter Großmutter, f. praprabábina matka, f.
Großmutterschwester, f. bábina sestra, f.
Großnasig, nosatý, nosáč, nosál, nosálek, nosek, m.
Großöhrig, ochatý, ocháč, m.
Großprahler, s. Prahler.
Großschwäher, m. pratchán, tchánůw otec, prateſt, m.
Großschwieger, f. pratchyně, ſſwegruſſe, tchynj matka, f.
Großschwiegermutter, f. s. Großschwieger.
Großschwiegervater, m. s. Großschwäher.
Großsprecher, m. welikomluwný, wysokomluwný, nádherně mluwný, w řeči nádherný, chlubný, chlubič, hrdopyſſka, m.
Großsprecheren, f. welikomluwnost, wysokomluwnost, nádhernomluwnost, chlubnost, nádhernost w řeči, f. nádherné mluwenj, n. nádherná řeč, f.
Großsprecherisch, welikomluwný, wysokomluwný, chlubný, nádherný, nádherně mluwný, nádhernomluwný.
Großsprecherisch, adv. welikomluwně, wysokomluwně, chlubně, nádherně, nádhernomluwně.
Großstirnig, čelatý.
Großsultan, m. neywyšſſj Sultán, m.
Großvater, m. děd, dědek, dědeček, m. der Großvater vom Vater her, děd po otcy, otcowſký děd, m. — von der Mutter her, děd po matce, mateřſký děd, m.
Großväterlich, dědowý, od děda poſſlý, dědowſký.
Großvatermutter, f. praprabába, f.
Großvatersbruder, m. děda, dědečka bratr, m.
Großvatersschwester, f. děda, dědečka ſeſtra, dědowá ſeſtra, f.
Großvatersstuhl, m. ſtolice děda, dědečkowá, dědowá, dědowſká, f.
Großvatervater, m. pradědek, m.
Großwurst, f. bachor, bachoř, m.
Großzähnig, zubatý.
Grotte, f. Grottenwerk, geſkynka, geſkyně, f. (zahradnj)
Grübchen, n. Grüblein, gámka, f. důlek, doljček, dolj, m. im Kinne, důlek, doljček na bradě, m.
Grube, f. důl, dolj, m. dolina, gáma, roſle, roklina, f. Grube in Bergwerken, důl, m. (gáma, f.) einem eine Grube graben, kopati někomu gámu, auf der Grube gehen, na ſamým hrobem ſtáti, býti nad hrobem, nad hrobem choditi, der auf der Grube gehet, kmet, m. er iſt ſelbſt in die Grube gefallen, die er andern grub, ſám do té gámy padl, kterau giným kopal, eine nicht gar tiefe, dolec, m. zwiſchen den Schultern, mezyplecý, n. dolj, m.
Grübeley, f. hlaubánj, n. hlaubačnoſt, f. hlaubactwj, n. dlaubánj.

Grübelkopf, m. hlaubak, hlaubáček, mozkowrtec, m. dlaubač, m.

Grübeln, hlaubati, dlaubati.

Grubensteiger, m. dololezec, m. s. Steiger.

Grüblein, s. Grübchen.

Grübler, m. hlaubač, hlaubálek, m. dlaubač, dlaubáček, m. člowěk hlaubačný, skaumačný.

Grübling, eine Art Schwämme, s. Trüffel.

Grubig, gámkowitý.

Grubrebe, f. winný oblauk, m. hrjžeznice, f.

Gruft, f. hrobka, f. podzemnj skrejš, kopka, f.

Grummet, n. wotawa, f.

Grün, zelený, grüner Platz, trawnjk, m. etwas grün, pozelenalý, grün werden, zelenati se, zeleniti se, rozzelenati se, grün färben, na zeleno barwiti, obarwiti, zeleniti, ozeleniti, im Grünen sitzen, liegen, w zeleném sedět, ležet.

Grün, n. zelenost, f. a) zelené, n.

Grund, m. základ, m. den Grund legen, základ klásti, položiti, eines Gemäldes, nawrcy, Gottesfurcht ist der Grund aller Tugenden, bohabognost gest základ wssech ctostj, 2) Grund oder Boden, dno, pátro, n. celina f. eines Gebäudes, u. d. gl. sedlissťě, n. 4) Feld, dědina, f. popluzj, n. pozemský statek, (grunt) m. eines Fürsten, knjžecý statek, m. 3) der Grund eines Gefäßes, Berges, dno, n. 1) Ursache, wirkende, přjčina důležitá, důkladná, f. důklad, m. důkladnost, důležitost, f. der Erkenntniß, Beweis, důwod, m. Grund haben, wgjr seyn, důwod mjti, důwodné býti, es hat Grund, gest důwodné, ich habe der Sachen keinen Grund, nemám žádný důwod tech wěcý, Grund haben, etwas zu glauben, zu thun, přjčinu důležitau, důkladnau, dostatečnau, dokonalau mjti, mit gutem Grunde, z důkladné, z dokonalé přjčiny, Grund angeben, důležitau, důkladnau přjčinu zwesti, vwáděti, přiwesti, ⟩ klásti, Gründe für oder wider etwas, důwody, plur. dergleichen Gründe vorbringen, důwody vwáděti, přiwáděti, klásti, nach Gründen handeln, dle, podlé důwodů gednati, der Grund einer Entschuldigung, důwodnost, důkladnost, důwod, důklad, vom Grunde aus, ze základu, zcela, ze dna, im Grunde, wnitř, wnitřku, w samé wěcy, w celé wěcy, w celosti; im Grunde ist nichts daran wahr, samo w sobě, auf den Grund gehen, do wnitřku gjti, metaph. im Prüfen, na základ gjti, bis auf den Grund, až do dna, aus dem Grunde wissen, kennen, lernen, základně, ze základu, zcela wěděti, vměti, včiti se, aus diesem Grunde, z té přjčiny, liegende Gründe, dědiny, pozemsky statkowé, plur. Grund haben in einer Wissenschaft, dosspělým býti w něgakém vměnj, základ znáti, wěděti, seinen Grund, seine Ursache in einer Sache haben, mjti swau dobrau, důležitau, důkladnau přjčinu w něgaké wěcy, w něčem, sich etwas (bey seiner Arbeit) zum Grunde legen, swau prácy w čem, na něčem zakládati, založiti, der Grund eines Gebäudes, základ, m. von Grunde ausbauen, zcela, zauplna, znowa, ze základu wystawěti, kennen, lernen, wissen, zcela, zauplna znáti, včiti se, wěděti, was hast vor Grund dazu, gakau máš k tomu přjčinu, keinen Grund haben, nemjti přjčiny, nemjti žádné přjčiny, von Grunde des

Herzens,

Herzens, z celého srdce, zu Grunde gehen, giti, přigiti, přicházeti w zkázu, na záhubu, na zhaubu, na zkázu přigiti, auf den Grund kommen, im Graben, přigiti ke dnu, na dno, einer Sache, na základ, auf dem Grunde liegen, při dně, na dně ležeti, zu Grunde richten, na záhubu a zkázu uwesti, docela, do (gruntu) zkazyti, im Grunde verderbt, docela, zcela prazkažený, pokažený, aus dem Grunde, vom Grunde zerstören, ze dna, zcela, z kořen, kořeně wyhořiti, wywrátiti, von Grunde aus niederreißen, ze dna, do dna, zcela wybaurati, auf dem Grunde bleiben, wie die Fische, na dně, při dně ostati, ein Schiff in den Grund bohren, lod prostřjleti. Grund des Leders, gádro, n. eines Tuches, nit sukna, f.

Grundartikel, m. hlawnj kus, článek, m.

Grundbuch, n. základnj kniha, f.

Grundel, m. beym Pfluge, hřjdel, m. s. Gründling

Grunderbe, f. poponec, m.

Grundböse, welmi zlý, nedobrý, přenedobrý, docela, zcela nedobrý.

Grundehrlich, welmi poctiwý.

Grundeis, n. spodnj led, led při dně, m. cennina, f.

Gründen, Grund legen, zakládati, založiti, auf etwas, zakládati, wzdělati, wzdělawati na něčem, sich auf etwas gründen, spoléhati, zpodpjrati, zakládati se na něčem, sich in etwas, w něčem záležeti, založenu býti, einen in etwas gründen, in der Hoffnung, utwrzowati, upewňowati, seine Bitte auf Verdienste und Fähigkeiten, prosbu swau w zásluhách zakládat, založit, gegründet, als in einer Wissenschaft, utwrzený, dospělý w uměnj, gegründet, gewiß, als eine Nachricht, Ursache, důwodný, nicht gegründet, nedůwodný, das allgemeine Wohl gründen, obecné dobré založit, zakládat, wzdělat, wzdělawat, wie die Mahler, dáti prwnj barwu.

Grundfalsch, zcela, docela lžiwý, das ist grundfalsch, to gest zcela, docela wěc lžiwá, pauhá lež, gest to pauhý klam.

Grundfarbe, f. prwnj barwa, f.

Grundfeste, f. základ, m.

Grundfläche, f. podwal, m.

Grundforelle, f. pstruh spodnj, při dně, m.

Grundgelehrt, welmi učený, uměly, přeučený, w uměnj dospělý.

Grundherr, m. pán statku, dědičnjk, statečnjk, m.

Grundhieb, m. prwnj čárky, f. plur.

Grundlage, základ, m. podwal.

Grundleger, m. zakladatel, založitel, m.

Grundpfeiler, m. uhelnj, základnj piljř, m.

Grundhobel, m. hobljk zespod wybjracý, m.

Grundiereisen, n. železko na prwnj čárky, n.

Grundiermesser, n. nůž rozstjracý, m.

Grundlegung, f. zakládánj, založenj, n.

Grundlehre, f. učenj, naučenj, n. nauka základnj, f. důkladná, základ, důklad učenj, m.

Gründlich, základný, důkladný, dokonalý, gründliche Nachricht, důkladná, dokonalá zpráwa, f. gründliche Wahrheit, důkladná, dokonalá prawda, f. gründlicher Beweis, důkladný, dokonalý, mocný, podstatný důwod, m. gründliche Entschuldigung, důwodná, důkladná, (podstatná) wýmluwa, f.

Gründlich, adv. základně, důkladně, dokonale, gründlich wissen,

důkladně, dokonale wěděti, gründlich widerlegen, důkladně, dokonale, podstatně, mocně od-woditi.
Gründlichkeit, f. důkladnost, f. důklad, m. dokonalost, mocnost podstatnost, f. důwodnost.
Gründling, m. Fisch, hřiz, mřen, mřenek, neynok, m.
Grundlinie, f. erste, prwnj, prwotnj čára, f.
Grundlos, bezedný, bez dna, propastný, grundlose Tiefe, bezedná hlubina, propastná hlubokost, f. grundloser Magen, bezdný žaludek, m.
Grundlosigkeit, bezednost, hlubina, (hlubokost,) bezedná, propastná, f.
Grundregel, m. základnj, hlawnj, půwodnj, prwnj prawidlo, n.
Grundrauße, f. spodnj wrše, f.
Grundriß, m. prwnj, půwodnj nawrženj, nastjněnj, n.
Grundsatz, m. in der Denkungsart, prawidlo, základ, včitba, hlawnj včitba, f. in einer Wissenschaft, Abhandlung, vstawa, sazba, hlawnj sazba, f. hlawnj položenka, f. včitba, f. gute Grundsätze haben, dobré prawidla, včitby, dobré včenj mjti.
Grundsprache, f. půwodnj, prwotnj gazyk, m. řeč, f.
Grundstein, m. základnj, vhelnj kámen, m.
Grundsitz, m. des Sattels, prwnj, spodnj seděnj, n.
Grundstimme, f. půwodnj hlas, m.
Grundstück, m. worauf etwas stehet, sedlisstě, podwal, podstawek, m. liegender Grund, kus pole, m. popluzj, n. dědina, f.
Grundsuppe, f. sedlina, f. in der Salbe, wýsskwarek, kal masti, m. Grundsuppe, im Schiffe, prewýt, kal, stok, m.
Grundtrieb, m. půwodnj, prwnj podnět, m.
Grundwasser, n. spodnj woda, f.
Grundwesen, n. prwnj podstata, f.
Grundwort, s. Stammwort.
Grünen, zelenati se, zeleniti se, rozzelenati se, 2) pučiti se, bručiti se.
Grünen, das, zelenánj se, zeleněnj se, rozzelenánj, n. 2) pučenj, bručenj se, n.
Grünfinke, m. (Grünitz) Grünling, zelenohláwek, (čjžek) der kleinere, zwonek, zwoneček, m.
Grüngelb, nazelený.
Grünlig, grünlich, nazelený, nazelenalý, zazelenalý, pozelenalý, přizelenalý, přizelený, zelenitý, zelenawý.
Grünling, m. Grünfink, zwonek, zelenohláwek, m.
Grünspan, m. rez zelený, (grynsspan,) m.
Grünitz, m. křiwonoska, f.
Grünspecht, m. žluwa, wiha, f. strakopaud zelený, m.
Grunzen, chrochceti, chrochtati, wřessteti.
Grunzen, das, n. chrochot, chrocht, wřesk, m. chrochtánj, chrochenj, wřesstěnj, n.
Grünung, f. zelenánj, zeleněnj, rozzelenánj, n.
Gruppe. f. weyrada, podobina, f.
Gruß, m. pozdrawenj, n. den Gruß entbieten, ihn melden lassen, pozdrawenj dáwati, wzkazowati, wikázati pozdrawowat, (pozdrawenj,) jemand einen Gruß an einen andern mitgeben, po někom wzkázat někoho pozdrawowat, pozdrawenj,
Grüßen, pozdrawiti, pozdrawowati, grüßen lassen, wzkázati, (dáti) pozdrawowat, sey gegrüßt, zdráw buď, zdráw byls, zdař Bůh, witám tě, grüße ihn von mir, pozdrawug ho odemne.
Grütze, f. trhané kraupy, krupky, f. plur. (pohanka,) krupice,

ce, krupička, Grütze haben, Vernunft besitzen, mjti filipa, šňáry, rozum, wtip.
Grützebrey, m. kaſſe z pohanky, z heyduſſky.
Grylle, f. Grille.
Gucken, kaukati, f. Sehen.
Gucker, m. kaukak, m.
Guckguck, m. kukačka, kukawka, f. žežhule, žežhulka, wie ein Guckguck ſchreyen kukati.
Gülden, Golden, zlatý, güldener Fluß, zlaté rauno, n, goldene Ader, zlatá žila, f.
Gülden, Golden, m. eine Münze, zlatý, Reynſký, m.
Güldenmund, m. zlatovſtý, m.
Güldenſtück, n. zlatohlaw, m. ein Rock von Güldenſtück, raucho ze zlatohlawu, zlatohlawowé raucho, n.
Gültig, platný, berný, gültige Münze, berný peníz, m. ſeyn, platiti, gültiger Zeug, gültiges Zeugniß, platný ſwědek, platné ſwědectwj, n.
Gültigkeit, f. platnoſt, f.
Gunderrebe, f. Gundermann.
Gundermann, m. poponec, m.
Gundermannſuppe, f. poljwka poponcowá, f.
Gunſt, f. přjzeň, přjzniwoſt, dobrowolnoſt, miloſt, f. ſich in Gunſt ſetzen bey einem, in Gunſt kommen, přjzeň ſobě v někoho způſobiti, zgednati, přjzně v někoho dogjti, doſáhnauti, Gunſt des gemeinen Mannes ſuchen, hledati přjzně, miloſti lidu obecného, hleděti ſe lidu obecnému zalibiti, Gunſt haben, býti w přjzni, mjti přjzeň, in Gunſt kommen, wgjti w přjzeň, w miloſt, dogjti, doſáhnauti přjzně, miloſti, Gunſt verſcherzen, verlieren, přjzeň ztratiti, potratiti, z přjzně, z miloſti wypadnauti.
Gunſtbezeugung, f. prokázánj, prowázánj, vkázánj přjzně, miloſti, n.
Günſtig, přjzniwý, přegjcý, dobrowolný, laſkawý, ſeyn, přjzniwým, dobrowolným býti, dobrého přáti, f. Gewogen; wieder günſtig machen, opět přjzniwého včiniti, günſtig, wie das Wetter, Gelegenheit, dobrý, hodný, whodný, zdařilý laſkawý, günſtige, Antwort, dobrá, vtěſſená, laſkawá, přjzniwá odpowěd, f. günſtige Zeit, laſkawý čas, das Glück war ihm günſtig, polahodilo, popřálo mu ſſtěſtj.
Günſtling, m. miloſtnjk, miloſtnjček, m.
Gurke, f. okurka, wokurka, tykwice, tykwička, f. davon, von Gurken, okurkowý.
Gurkenkern, m. okurkowé gádro, n.
Gurkenſalat, m. okurkowý ſalát, m.
Gurgel, f. hrdlo, n. chřtán, křtán, m. die Gurgel abſtechen, hrdlo, chřtán zařezati, podřezati, durch die Gurgel jagen, ſkrze hrdlo a žaček prohnati, promrhati, rozmrhati.
Gurgelabſchneider, hrdlořez, rezač chřtánu, hrdla, m.
Gurgeln, ſich, kloktati, klokati, hrdlo prokleſtati.
Gurgelbein, podhrdelnj koſt, f.
Gurgeln, das, kloktánj, klokánj, n. kloktačka, f. prokleſtánj hrdla, n.
Gurgelſchneider, m. f. Gurgelabſchneider.
Gurgelwaſſer, n. kloktačka, f. woda ke kloktánj.
Gurren, wie der Leib, Bauch, chřeſtěti, rachotiti, wraukati, ſſkwrčeti, brančeti.
Gurren, das, chřeſtěnj, rachocenj, wraukánj ſſkwrčenj, brenčenj, n.
Gurt, m. Gürtel, pás, páſek, opaſek, m. přepáſka, f. der Jungfern, pás, páſek, des Sattels, oder ſonſt zum Zuſammenziehen, wotez, powotec, po-

pruh, zum Geld, opasek, pás na penjze, der geistliche, pásek, pás, m. kleiner, pásek, m.

Gurtbette, n. postel s popruhami, f.

Gurtelkraut, n. gelenj růžek, m.

Gurtelschnalle, f. přeska od pásku, f.

Gurten, opásati, přepásati.

Gürtelbeschlag, m. pásowá pukla, f.

Gürtler, m. pasýř, wačkář, m.

Gusche, s. Gosche.

Guß, m. Gußregen, ligawý déšť, ligawec, m. přjwal, m. litina, f. kömmt, lige se, Guß der Metalle, das Metall selbst, litina, slitina, f.

Gut, dobrý, ein sehr guter Mensch, předobrý člowěk, dobrotjsko, gut machen, wieder einen, mit dem man zuvor zürnte, vdobřiti, zdobřiti někoho, der einen guten Ruf hat, der in einem guten Rufe stehet, dobropowěstný, in einem übeln, schlechten, zlopowěstný, das Gute, dobré n.

Gut, adv. dobře.

Gut, das, dobré, n. das höchste Gut, swrchowané dobré, wrch dobrého, Gut erworbenes, Güter, Vermögen, statek, m. zbožj, gměnj, n. Gut auf dem Lande, ein Dorf, ein Haus, Vorwerk, statek, m. ein liegendes Gut, popluzj, n. auf seinem Gute seyn, býti na swém statku, geistliche, herrschaftliche Kirchengüter, dědiny duchownj, panské, zádušnj, plur. väterliches, von dem Vater ererbtes, otčizna, f.

Gutachten, das, zdánj, mjněnj, n. vsudek, rozsudek, m. nach meinem Gutachten, dle mého zdánj, mjněnj, mým zdánjm mjněnjm, dle mého vsudku, rozsudku.

Gutartig, člowěk dobré powahy.

Gutartigkeit, f. dobrá powaha, f.

Gut befinden, s. Gut heißen.

Gutbefinden, das, vznánj, n.

Gütchen, n. stateček, m.

Gutdünken, zdáti se, widěti se.

Gutdünken, das, s. Gutachten.

Güte, Gütigkeit, f. dobrota, dobrotiwost, f. s. Gütigkeit, Güte des Herzens, Güte eines Zeuges, Tuches, dobrota, f. seyn sie von der Güte, gsau tak dobrotiwý, magj tu lásku pro mne.

Güter, plur. Vermögen, statky, plur, m. zbožj, gměnj, n. bewegliche und unbewegliche Güter, mowité, mohowité a nemowité, nemohowité zbožj, n. Waaren, zbožj, Ländereyen, statky, plur. auf seinen Gütern leben, na swých statcých žiwu býti.

Gütheit, s. Güte.

Gutheißen, gut seyn lassen, schwalowati, schwáliti, pochwáliti, za dobré mjti, vznáwati.

Gut heißen, gut befinden, za dobré mjti, vznáwati, pot[illegible]ati.

Gutheißen, das, schwalowánj, schwálenj, pochwálenj; za dobré vznáwánj, vznánj, n.

Gutherzig, dobromyslný, dobrotiwý, dobrého srdce, dobré mysli, dobrého ducha, er ist ein gutherziger Mensch, gest člowěk dobrého ducha, srdce.

Gutherzig, adv. dobromyslně, dobrowolně, dobrotiwě.

Gutherzigkeit, f. dobrota srdce, dobromyslnost, dobrowolnost, dobrotiwost, f.

Gütig, dobrotiwý.

Gütig, adv. dobrotiwě.

Gütigkeit, f. dobrotiwost, dobrota, f.

Gütlich, přátelský, gütlicher Vergleich, přátelské porownánj, n. einen gütlichen Vergleich treffen, machen, w dobrotě, přátelsky se porownati, smluwiti, přátelské porownánj včinit, gütliche Vorstellung, přátelské předstawenj, předloženj, n.

Gütlich, adv. přátelsky.

Gutsa-

Gutsagen, gut dafür werden, slibiti za někoho.
Gutschlag, m. mrtwice, f. plowitý šlak, m.
Gutthat, f. dobrodinj, n. dobrý skutek, m. Gutthat erweisen, dobrodinj včiniti, prokázati.
Gutthäter, m. dobrodinec, m.
Gutthäterinn, f. dobrodinka, f.
Gutthätig, dobrotiwý, dobročinný, dobročinliwý.
Gutthätigkeit, f. dobrotiwost, dobročinnost, dobročinliwost, f. dobročinstwo, n.
Gut thun, recht lieben, dobře činiti, den Schaden gut thun, ersetzen, nahraditi, wynahraditi, zaprawiti, gut machen einen, vdobřiti někoho, zdobřiti někoho.
Gut werden, wie die Umstände, polepšiti se, zlepšiti se, naprawiti se, wie ein Schaden, Geschwür, Uebel, polepšiti se, dobře býti, es wird alles wieder gut werden, wšecko bude opět dobře, nun das wird gut werden, nu to bude dobře, wieder gut werden mit einem, sich versöhnen, vdobřiti se, zdobřiti se, zase dobrým býti spolu.
Gutwillig, dobrowolný.
Gutwillig, adv. dobrowolně, samochté, samolibezně.
Gutwilligkeit, f. dobrowolnost, f. dobrowolenstwj, n. dobrolibeznost, f.
Gyps, n. sádra, bjlá hlina, f. (gips) m. sprorné wápno, n.
Gypsarbeit, f. djlo ze sádry, sádrowité, n.
Gypsen, bjliti, obmjtati wápnem, sádrau.
Gypser, m. bilič wápnem, sádrau, m.

H.

Ha! ha!
Haabe, f. Habe.
Haar, n. Har, ein, wlas; chlup, m. (srst, f. nur am Viehe) der Esel hat graues, das Rindvieh gemeiniglich röthliches Haar, osel má šediwau, howězý dobytek má čerwenau srst, Hauptshaar, wlasy, graues, šediny, pl. šedina, f. fliegendes Haar, rozprostowlasatost, f. mit fliegenden Haaren, prostowlasý, rozprostowlasý, rozprostowlasatý, Haare in der Nase, chlaupky, w chřjpjch, nosnj wlásky, plur. Haar am Leibe, chlupy, plur. bei einem Haare, málo chybowalo, chybilo málem, erste Haare am Barte, peyřj, n. ohne Haare, bezwlasý, Haare der Thiere, srst, f. chlupy, m. plur. eine Hand voll Haare, chumáč wlasů, m. Haare viele bekommen, haarig werden, wlasatěti, zwlasatěti, am Leibe, chlupatěti, zchlupatěti, sich die Haare ausraufen, wlasy sobě wyrwat, graues Haar, graue Haare bekommen, šediwět, ošediwět, zšediwět, die Haare betreffend, wlasný, wlasowý.
Haarausfallen, n. lezenj, pršenj wlasů, pelichánj, opelichánj. n.
Haarband, n. tkanice, tkanička tkanka wlasná, f. pentljk, m. obtáčka na wlasy, f.
Haarbeutel, m. wlasenec, m. wlasopytljk.
Haarbreit, co wlas široký, ššjřj.
Haarbüsch, m. chumáč wlasů, m.
Haareisen, n. železko pálicý, na wlasy, n. wlasné železko, n.
Haaren, sich, srst paušťeti, pelichati.

Haarfall, m. ležení, wypadení wlasů, n.
Haarfeder, f. péro wlasowé, n.
Haarfest, s. Haarwachs.
Haargefäße, n. plur. wlasowé nádobky, pl. f.
Haarhaube, f. čepice, čepička na wlasy, f. wlasná, f. Perücke.
Haarig, haaricht, wlasatý, wlasytý, wlasáč, m. am Leibe, chlupatý, chlupáč, m. srstnatý, haarig werden, wlasatěti, zwlasatěti, am Leibe, chlupatěti, zchlupatěti.
Haarhölzel, n. raubjk wlasný, na wlasy, m.
Haarkamm, m. hřeben na wlasy, m.
Haarklein, maličký, malý co wlas.
Haarlocken, plur. kadeře, kučery, kudrny, kadeřawé wlasy, pl.
Haarkräusler, m. kadeřník, m.
Haarnadel, f. gehla do wlasů, f. wlasná.
Haarpuder, m. wlasný prach, prach do wlasů, na wlasy, pudr, wlasoprach, m.
Haarputz, m. ozdoba, okrasa wlasná, f. šperk wlasů, m. wlasný, m.
Haarsalbe, f. wonná mast na wlasy, wlasomast, f.
Haarscheere, f. wlasné, bradjřské nůžky, f. pl.
Haarscheitel, m. pautec, m.
Haarschmuck, m. geschmücktes Haar, ozdoba wlasná, šperk wlasný, m. strogení wlasů, n.
Haarschmucker, m. strůgce wlasů, m.
Haarschopf, m. chocholka, f. 2) vorne an der Stirne, křjtice, f. čupryny, pl.
Haarseite, f. líc m.
Haarsieb, n. žjněné, wlasowé sjtko, n.
Haartuch, n. raucha wlasná, f.
Haase, f. Hase.
Haarstrang, m. srnj, gelenj kořen, m.
Haarwachs, m. swal, m.
Haarwachsehne, f. swalowá žjla, f.
Haarwurz, f. lelno, n. ssturjk, m.
Haarzopf, m. wrkoč, m. kleiner, wrkůček, m. obere, culjk, culjk, m.
Haarzott; Haarzotte, m. chlup, chlaupek, m. chuchel, chuchwalec, ssissworec, m. kudrlinka, f.
Habe, f. die Güter, Vermögen, gmění, n. statek, Hab und Gut, statek a zbožj, n. celé gmění, n.
Haben, mjti, nicht haben, nemjti, neměti, zu thun, zu schreiben haben, mjti co činiti, co psáti, zu leben haben, mjti od čeho žiwu býti, man hat Bücher von ihm, gsau tu knihy od něho; po něm, zu haben, seyen, wie jemand, etwas, býti k dostání, es ist zu haben, gest k dostání, habe Dank, děkugiti, měg djky.
Haber, m. Hafer, owes, wowes, m. von Haber, owesný, wowesný, tauber, wilder Haber, owsyna, f.
Haberbirn, f. hruška owesnická, f.
Haberfische, pl. m. owesničky, drobné rybičky, pl. f.
Habergrütze, f. owesné krupky, f. plur.
Habermehl, n. owesná mauka, f.
Habermus, m. Brey, polewka, kaše z owsa, owesná, f.
Haberecht, m. práwo k statku.
Habhaft, aučasten, werden, při aučastniti se, zmocniti se, seines Wunsches habhaft werden, žádosti swé dogiti, dosáhnauti, snust dopjditi se.
Habicht, m. gestřáb, m. des Habichts, vom Habichte, gestřábowý, gestřabj.
Habichtskraut, n. gestřábj bylina, f. gestřábowé kořenj, n.
Habichtsnase, f. klikatý nos, orličj nos, gestřabj, gestřábowý nos, nos gaty gestřáb, m.
Habit, s. Kleidung.

Habseligkeit, f. Habschaft, gmění, n. mohutnost, f. statek, m. mohowitost, f.
Habsucht, f. žádost statku, zboží, f. lakomá žádost peněz, statku, zboží, f. (lakomstwj, n. lakomost, f.
Habsüchtig, žádostiwý statku, zboží, lakomý.
Habsüchtig, adv. lakomě.
Hache, m. chám, chrapaun, sfch, m.
Hachenmäßig, chámowský, chrapaunský.
Hachse, s. Häckse.
Häckchen, n. klička, f. háček, m. háčiček, beym Schiffe, kotwička koráboowá, f.
Hacke, f. sekyra, sekera, rubačka, f. breite, tesna, f. Zimmeraxt, mit zween Zacken, nosatec, m. motyka, f. eine kleine, motyčka, f.
Hackmesser, n. sekáč, sekáček, m.
Hackstock, m. Hackbret, n. sspalek, prkno k sekánj, 2) ein dummer Mensch, trdlo, n. trdlenec, m.
Hacken, kopati, die Weinberge, die Erde in den Weinbergen, zemi na winicy, winice kopati, okopáwati, aufs neue hacken, znowa okopáwati, 2) Holz hacken, dřjwj sekati, kálati, rubati, Fleisch hacken, sekati, rubati maso, Würste, do geiit sekat, (zadělávat, Kohl, Eyer, kapustu, weyce sekat, Holz eigentlich, ssrjpati dřjwj, 3) mit dem Schnabel hacken, kopati, klubati, sekati.
Hacken, das, des Holzes, sekánj, kálánj, rubánj dřjwj, des Fleisches, sekánj, rubánj, n.
Häckchen, n. kučka, f. háček, haklik, m. harlička, f.
Hackenstiel, m. držadlo, n. násada sekernj, f.
Hacker, m. sekáč, rubač, Holzhacker, dřewosek, drwosstěp, m.
Häckerling, m. Häckjel, řezanka, f. sekanina, f.
Hader, m. sskorpenj, tahánj, n. tahanice, ssarwátka, f. hrýzenj, n. swár, m. Hader anrichten, swár působiti, tropiti, f. Zank, 2) ein Lumpen, wonuce, f. hadr, wetes, m. Haderlumpen, Lumpen.
Haderer, m. wadič, m. s. Zänker.
Haderhaftig, haderhaft, swárliwý, s. Zänkisch.
Haderlumpen, plu. klocy, plu.
Haderlumper, m. Hadersammler, klorak, m.
Hadern, swářiti, waditi se, swaditi se, sskorpiti se, hryznauti, ssk arwaditi se, hadrowat se.
Hadersucht, f. swárliwost, sskorpiwost, f.
Hadersüchtig, swárliwý, sskorpiwý.
Hafen, Haven, Seehafen, m. zerpadlo, n. přistaw mořský, m 2) ein Topf, hrnec, m. kleiner, hrneček, f. Topf.
Hafer, m. owes, m. taub r oder wilder Hafer, hluchý, planý owes, swěkepec, m.
Haferacker, m. owesnissté, n.
Haferbier, n. owesné piwo, n.
Hafermehl, n. owesná mauka, f.
Haferstoppel, f. owesné strnissté, owesnisstě, n.
Haferstroh, n. owesná sláma, f.
Hafner, m. Töpfer, m. hrnčjř, m.
Hafnerhandwerk, n. djlo hrnčjřské, hrnčjřstwj, n.
Hafnerleim, m. hlina hrnčjřská, f.
Haft, m. womit etwas geheftet wird, spinadlo, sponka, záponka, f. 2) gefängliche, wazba, f. wězenj, n. einen in gefängliche Haft bringen, někoho do wazby, wězenj dáti, do wazby, do wězenj vwrcy, f. Gefangen nehmen.
Haftelmacher, m. sponkař, m.
Hafnerinn, f. hrnčjřka, f.
Hafteln, spjnati, zapjnati, zastehnauti.
Haftel, n. sponka, záponka, f.

Haften, wězeti, wáznauti, vwáznauti, da haftet es, tu to wězy, 2) für einen, für etwas hatten, státi, býti za někoho, za něco, für den Schaden haften, za sskodu státi, býti.

Haftgeld, n. litkup, záwdawek, m.

Häftlein, Häftchen, n. klička, f. hakljk, háček, hakljček, m. sponka, f.

Hagapfelbaum, m. planá gabloň, f.

Hagebuche, f. habr; gawor, m. s. Hainbuche.

Hagebuttenstrauch, m. ssjpek, m. ssjpkowj, n.

Hagedorn, m. hloh, m hlohowj, n. dřjn, m. dřjnowj, 2) Hagebutte, f. ssjpek, m. ssjpkowj; hlohowé, dessen Frucht, ssjpek, m. (hlohowý) hlohyně, wlaská třessně, f. was davon ist, ssjpkowý, hlohowý, dřjnowý.

Hagebutte, ssjpek m.

Hagedornstrauch, m. ssjpek, ssjpkowj.

Hagedrüse, f. im Halse, wole, n.

Hageiche, f. strom podobný dubu, m. dub neytwrdssj.

Hagel, m. Hagelschlag, m. krupobitj, n. kraupy, f. plur. voll Hagel, krupobitý, krupobitný, plný krupobitj, Schrott, kraupy, plur. vom Hagel getroffen werden, od krup potlučenu býti.

Hageln, krupobiti, kraupy prsseti, padati, es hagelt, prssj, padagj kraupy, krupobige.

Hager, von Person, čjplý, ssčjplý, konopatý, lepký, lepý, von Hunger, Krankheit, Kummer, Elend, wyzáblý, wykapalý, hubený, wymořený, wytenčelý, wyhubenilý, churawý, werden, hubeněti, zhuběněti, s. Mager, Dürr.

Hagerkeit, f. der Statur, čjplost, konopatost, lepost, lepkost, f. von Zufällen, wyzáblost, wykapalost, hubenost, churawost,,

Hagelvoll krupobitný, krupobitý, pln krupobitj.

Hagelwetter, n. krupobitj, n. sypky, kraupy, plur. f.

Hagerose, f. planá růže, f.

Hagestolz, Hagenstolz, m. alter Junggesell, starý mládenec, kolděg, bezženec, (sset, m.

Hagestolze, f. stará panna, f.

Häher, m, ein Vogel, straka, Nußkrähe, Nußbeißer, Nußhäher, gogka, f.

Hahn, m. ein Haushahn, kohaut, kokeš, kurek, m. der sich mit einem andern herumbeißt, sstipáč, Hahn am Gewehre, Geschosse, kohautek, m. an einem Faße, Gefäße, kapek, kohautek na čepě, v čepu, čepnj, čep, m welscher, krutak, m. auf den Thürmen, Dächern, Wetterhahn, Wetterfahne, kohaut, m.

Hähnchen, n. kohautek, m.

Hahnenbart, m. čerwený lalauček pod hrdlem, m.

Hahnbüche, Hahnbutte, f. s. Hagebutte.

Hahnbalken, Hahnbänder, m. plu. krokew, f.

Hahnenfuß, m. pryskyřnjk, m.

Hahnengeschrey, Hahngeschrey, n. kohautů, kohautj pěnj, kokrhánj, u. kuropěnj, n. pěnikur, m.

Hahnenkamm, m. hřeben, m. chocholka kohautj, f.

Hahnrey, Hahnreyschaft, nossenj rohů.

Hahnrey, s. Hörnerträger.

Haide, s. Heide.

Hain, Hayn, m. hág, les, m.

Hainbuche, f. habr, m.

Hainbuchen, habrowý, 2) ein hainbuchener Kerl, člowěk dubowý, newycepowaný, newybitý, chám, m.

Häckchen, Häcklein, n. klička, f. háček, m.

Haken, m. klika, f. hák, ssim, es hat einen Haken, má to tučku, cwok, 2) am Anker, vdice, f.

Häckeln, křjwiti.

Häkelig.

Häkelig, nedůtklitwý.
Häkelung, Hakelung, f. křiwenj, n.
Hakicht, halig, hákatý, křiwolaký, hákowatý, hákowitý.
Häckse, f. ohbj, n.
Halb, polowičný, půl, Halbscheid, polowičný djl, m. částka polowičnj, f. in der Zusammensetzung vor anderen Wörtern, půl, polowic, polowice; napoly, odpoly, odpolu, ein halber Vers, půl werše, ein halbes Brod, ein halber Apfel, půl pecna chleba, půl gablka, půl djlu, půl kaule, půl archu papjru, eine halbe Meile, Elle, halbes Pfund, halber Centner, půl mjle, lokte, půl libry, centnýře, der halbe Mond, půl měsýce, 2) halb, halbt, vermischt, polowičně, polowic; polowičný, mit halben Worten, s polowičnými slowy, halber Narr, polowic, na polowic, půl blázna, halbe Stunde, půl hodiny, ein halber Feyertag, polowičný swátek, ein halbes Jahr, ein halber Tag, půl leta, půl dne, ein halber Thaler, Gulden, půl tolaru, půl zlatýho, halber Schuh, půl střewjce. Halber, halber Kreutzer, trognjk, trognjček, m. die Augen nur halb öffnen, oči gen pootewřjti, etwas halb voneinander brechen, schneiden, něco w půly rozlomit, rozkrogit, překrogit, překlat, zu halben Tagen, zu ganzen halben Tagen spazieren gehen, třebas půl dne, třebas celého půl dne se procházet, zu halben Stunden, na půl hodiny, es ist halb zehen, gest půl desáté (hodiny) nur halb hören, verstehen, gen polowičně slyšet, rozuměť.
Halbbier, n. patoky, plu.
Halbblind, na polowic, polowic slepý, odpolu slepý.
Halbbruder, m. vom Vater her, polowičný bratr.
Halbdeutsch, napoly Němec.
Halben, halber, pro, der Sonne der Tugend, des Alters halben pro slunce, pro ctnost, pro starost, s. Wegen.
Halberschrocken, napolau vžaslý zděšený.
Halbfertig, na polowic, odpolu hotowý.
Halbfilz, m. polowičný plst, f.
Halbfisch, m. plateys, m.
Halbfrey, na djle, na polowic swobodný.
Halbgebackene Birne, zářečka, f.
Halbgebraten, na polowic, napoly pečený.
Halbgebrochene Worte, polowičná, kusá slowa, pl.
Halbgegessen, odpolu snědený, napoly, na polowic snědený.
Halbgelehrt, odpolu, napoly včený, prostředně včený. nedowk, m.
Halbgeöffnet, polowic, napoly otewřený, odemknutý.
Halbgetheilt, rozpolcený, rozpůlený, na polowic rozdělený, rozdwogený.
Halbgott, m. polobůh, m.
Halbjährig, půlletnj, polauletnj, polauletý.
Halbjährig, adv. půlletně.
Halbinsel, f. polauostrow, m. půlostrow, m. polowičný ostrow.
Halbklaffend, na polowic rozssjbený, rozewřený.
Halbkrepirt, nedoscýplý, poloscýplý, nedomrlý.
Halbkugel, f. půl kaule, f.
Halblautend, polozwučný, půlzwučný, půlhlásný.
Halblebendig, napolożiwý.
Halbleer, napoly, polowic, odpolu prázdný.
Halbmägdlein, n. půl děwčete.]
Halbmann, m. půl muže.
Halbmensch, m. polaučlowěk, m. půl člowěka, halb Mensch, halb Pferd, konibodce, odpolukoni, m.
Halbnackend, napoly, polowic nahý, od polu nahý.

Halboffen, napoly, odpoly, polowic otewřený.
Halbrund, napoly kulatý, okrauhlý,
Halbscheid, f. polowice, f.
Halbschlafend, rozespalý, (napoly sp̈jcý)
Halbseide, f. polauhedbáwj. n.
Halbseiden, adj polauhedbáwný.
Halbstiefel, m polauvotj, n.
Halbtodt, napoly mrtwý, polaumrtwý.
Halbtrunken, napoly, napolowic opilý.
Halbschuhig, půl střewjčný.
Halbschwester, f. polowičná sestra, f.
Halbtuch, n. polowičnj sukno, n.
Halbverbrannt, napoly spálený.
Halbvoll, odpolu plný, (neplný)
Halbvollbracht, odpolu dohotowený, dokončený.
Halbwege, halbwegs, adv. auf dem halben Wege, w prostřed cestě, 2) halwege, adj. und adv. prostřednj; prostředně, trochu, drobet.
Halbwelk, odpolu, na polowic swádlý.
Halbwild, odpolu diwoký.
Halbzermalmet, napoly rozdrcený, rozemlený.
Halbzerstört, napoly zbořený.
Halbzugeschlossen, napoly zawřený.
Hälfte, f. Halbscheid, půl, půlka, polowice, Polowic, f. die Hälfte eines Cirkels, eines Eimers Wein, des Gehaltes, půl, polowice kola, půl wědra wina, polowice platu, der Gewinn soll zur Hälfte, der Hälfte nach dein seyn, polowice zysku bude twá, ein Gefäß bis zur Hälfte voll machen, nádobu od polu naplnit, wir sind auf der Hälfte des Weges, gime w půl cestě, die Hälfte der Reise, půl, polowice cesty.
Halfter, f. wohlaw, f. wohlawec, náhlawec náhlawec, ss. rabát, m. wohlawa, f.
Hall, m. zwuk, hlahol, m.
Halle, f. sýň, sýně, f. sýnec, m sýnce, f. kopka, f. die Stadt, Dobrosol, f.
Hallen, zwučeti, eben itzt, zazwučeti.
Halm, m. stýblo, stéblo obilné, n.
Halmen, stéblowé.
Halmknote, m. sauček, článek na stéble (steblowý) kolinko, n.
Hälmchen, stybýlko, n.
Hals, m. krk, m. hrdlo, n. einen kurzen Hals haben, krátký krk miti, den Hals abhauen, umdrehen, krk vtjt, zakrautit, aus vollem Halse schreien, co hrdlo stačj, křičet, plným hrdlem křičet, einem immer am Halse liegen, quälen, ležeti na krku, sužowati, hrdliti někoho, in den Hals hinein lügen, w hrdlo lháti, es gehet um den Hals, běžj o hrdlo, o krk, über Hals und Kopf, skokem, vprkem, do kýzu, den Hals verlieren, krk ztratiti, hrdlo ztratiti, propadnauti, etwas am Halse tragen, něco na krku, na hrdle nosyti.
Halsadern, plur. hrdelnj žjly. plu.
Halsband, zápona, sponka, f. spinadlo, n. obogek na krk, šna hrdlo, m. Halsband der Hunde, psý obogek, m.
Halsbinde, f. pás, pásek na krk, obogek, obogček, krkowázka, obwázka okolo krku.
Halsbindel, m. obogek krkopás, m.
Halsbrechend, pře nebezpečný, welmi nebezpečný, hrdelnj.
Hälschen, n. krček, m. hrdélko, n.
Halseisen, n. okowy na krk, m. plur. kruh želežný, m. železo na hrdlo, na krk, n. obogek železný.
Halsen, objjmati, obegmauti.
Halsgefangene, pl. na hrdlo sedjcý, plur.
Halsgehänk, n. wisátko. n.

Halsgericht, n. vtrpné práwo, krewnj, hrdelnj práwo, n.
Halsgerichtsordnung, f. řád práwa vtrpného, hrdelnjho, m.
Halsschwür, n. wřed, nežit na krku, m.
Halskappe, f. kukle, kápě, f.
Halsketteten, plur. řetjzky na krk, plur.
Halskette, f. řetěz na hrdlo, na krk, m.
Halskoller, f. Halstuch.
Halskrankheit, f. bolenj w hrdle, f.
Halskrause, f. okružj, n. kadeře na krku, plur. f.
Halskraut, n. babj gahoda, f.
Halsmantel, m. ramenáč, m.
Halsreifen, m. plaň, f.
Halsstarre, f. ztrnutj krku, n.
Halsstärrig, twrdošigný, twrdotylný, twrdowstý, vrputný, zarputilý, vrputilý, zpurný, zawilý, zatwrdilý, zatwrzelý, nevstupný.
Halsstärrig, adv. twrdošigně, twrdotylně, twrdowstě, vrputně, vrputilé, zarputile, zpurně, zawile, zatwrdile, zatwrzele, nevstupně.
Halsstärrigkeit, f. twrdošignost, twrdotylnost, twrdowstost, vrputnost, vrputilost, zarputilost, zpaura, zawilost, zatwrzelost, nevstupnost, spurnost, f.
Halstuch, n. šat, šátek na krk, z krku, krkonoš, krkotoč, m. krkowázka, obtáčka okolo krku, obwázka, f.
Halswamme, f. lalok, m.
Halswehe, n. bolenj krku, hrdla, bolenj w krku, w hrdle, n. bolest hrdla, krku, f.
Halszäpflein, n. čjpek průdušnj, m.
Halszierde, f. ozdoba, okrasa, f. šperk krku, m. na krk, na hrdlo, hrdla.
Halt! stůg, stůgz! halt das Maul, zaraz, drž hubu.
Halt machen, zastawiti se, stanauti, státi zůstati.
Haltbar, bytedlný.
Haltbarkeit, f. bytedlnost, f.
Halten, fassen, festhalten, držeti, a) befolgen, beobachten, nachkommen, zachowati, zachowáwati, in sich halten, w sobě držeti, obsahowati, meynen, für etwas halten, mjti, držeti, pokládati za něco, ich halte ihn für einen Schreiber, mám, držjm ho za pjsaře, ich halte es für ungerecht, mám, pokládám to za wěc nesprawedliwau, ich halte es für Scherz, mám, pokládám, držjm to za žert, gehalten werden, gmjnu, držánu býti, sein Wort halten, držeti, zdržeti swé slowo, einen Hofmeister, Schreiber, Soldaten, Pferde, Kühe, Vieh halten, držeti, chowati; krawařiti, ein Fest halten, begehen, slawnost držeti, slawiti, Schule, Kollegia, Stunden, držeti, halten, stehen bleiben, ostati stát, zastawiti se, gut halten einen, k dobrému wésti, nawáděti, nawesti, sich halten, daß man nicht weint, zdržeti se od pláče, sich halten, leben, držeti se, sich tapfer, trefflich halten, vdatně, wýborně se chowati, držeti, vdatně, wýborně sobě wésti, počjnati, halten an einen wie ein Anhänger, Schüler, držeti se někoho, přidržeti se někoho, držeti se při někom, sich an etwas halten um nicht zu fallen, držeti se, přidržeti se, zadržeti se něčeho, auf einen, auf etwas halten, als auf die Religion, držeti, bažiti, dbáti na někoho, na něco, zakládati sy na někom, na něčem, mit dem Pferde, Wagen halten, zastawiti se, stanauti, ostati stát s koněm, s wozem, halt, stůg, stůgz, sich wohl, übel, schändlich halten, dobře, zle, hanebně se chowati, dobře, zle, hanebně sobě wésti, für einen Schimpf halten,

za hanu míti, pokládati, držeti, in Zaum halten, na uzdě držeti, für rathsam, für vernünftig halten, za wěc rádnau, maudrau míti, pokládati, držeti, einen frey halten, čaſtowati, wyčaſtowati, wydržeti někoho, ich halte ihn für einen braven Mann, mám, držjm ho za hodného muže, es mit jemanden halten, držeti s někým, ſtáti při někom, etwas für gut, übel halten, za zlé, za dobré míti, pokládati, držeti, bey einander halten, držeti, zdržeti po hromadě, při ſobě, poſpolu, ſich geheim halten, ſkrytě ſe chowati, ſkrytě býti, warm halten, w teple chowati, hoch, theuer halten, wyſoce, draze wážiti, gegen einander halten, ſrownáwati gedno s druhým, držeti gedno proti druhému, ein Kind auf den Händen, dítě chowati, über die Taufe ein Kind halten, dítě na rukau držeti, theuer, werth halten, hoch ſchätzen die Waare, dražiti ſe s zbožím, draze prodáwati, dražiti zboží, wie theuer, wie hoch hält er es, drazeli to dáwá, prodáwá, zu theuer halten, dražiti ſe s něčjm, dražiti něco, draze prodáwati, von etwas, als von Geſpenſtern halten, držeti o něčem, was halteſt du davon, co o tom držjš, ſmeyšljš, vor die Augen halten, als eine Decke, einen Spiegel, předſtjrati, kláſti, předkládati, ſtawěti, předſtawiti před oči, ſich zu einer Kirche halten, držeti ſe, přidržeti ſe cýrkwe, dieſe Gemeinde hält ſich zu uns, tato obec, oſada ſe nás drží, geſt při nás, zu gute halten, za dobré míti, pokládati, ſchwer halten, těžce giti, das wird ſchwer halten, to těžce, ztěžka pugde, den Eid, die Geſetze halten, přjſahu, přikázaní držeti, zachowati, zachowáwati, ſtáti přjſaze, der Kutſcher hält unten am Thore, kočj dole v wrat ſtogj, čeká, eine Rede halten, řeč držeti, wéſti, míti, auf Träume halten, držeti, baziti na ſny.

Hälter, m. für Fiſche, ſádka rybj, f. (haltýř) m.

Haltung, f. držení, zdržadlo, n. Haltung der Geſetze, zachowáwání, držení přikázaní, n.

Halunke, Hallunke, m. padauch, kluk, m. holomek, vličnjk, běhaun, m. halama, otrapa, chrameſta, lotr, lotras, m.

Hamen, m. házecý ſjp, m.

Hämiſch, poſměſſný.

Hämiſch, adv. poſměſſně, s poſměchem.

Hamme, f. hyže, f. wepřowé pleće, n.

Hammel, m. kſtaný beran, beráni, ſkopec, vom Hammel, ſkopowý, berani, ein junger, ſkopeček, ſkopček, m.

Hammelfell, n. ſkopowá kůže, f.

Hammelfleiſch, n. ſkopowé maſo, n.

Hammer, m. kladiwo, n. perlík, m. Hammer an der Thüre, kladiwko, tlukadlo, n. 2) Hammer, Ort, wo Eiſen, Kupfer bereitet wird, Eiſenhammer, železná hutě, železnice, f.

Hämmerchen, n. kladiwko, n.

Hammerherr, m. hutjř, hutnjk, m.

Hämmerlein, n. kladiwko, n.

Hammeln, ſkopowý.

Hammelknecht, m. owčák, m.

Hämmerling, m. ſ. Goldammer.

Hämmern, kowati, bjti, tlauci, hmožditi.

Hammerſchlag, m. okuge, f. kauſkowé železa, plur.

Hammerſchmied, m. kowář, kugjř, m.

Hammerſtiel, m. topůrko, topořiſſtě v kladiwa, n.

Hamster, m. sskreček, kreček, m. m. obilná, polnj myš, f.
Hanbutte, Hainbutte, f. ssjpek, m.
Hanbuttenstrauch, Hainbuttenstrauch, m. ssjpkowj, n. ssjpek, m.
Hand, f. ruka, f. flache, dlaň, f. die hohle, hrst, f. etwas in derselben haben, mjti něco w hrsti, geballte, pěst, stažená ruka, f.
Hand Gottes, ruka Páně, f. die rechte Hand, prawá ruka, prawice, f. die linke, krsska, lewá, krchá ruka, lewice, f. die Hand haben im Kartenspiel, začjnati, gleich bey der Hand seyn, před rukama, pohotowě, nahotowě, při ruce, po ruce býti, zur Hand, pohotowě, nahotowě, po ruce, zur Hand haben, pohotowě nahotowě, po ruce mjti, zur Hand, an die Hand gehen, býti, gjti na ruku, Hand an einen legen, ruku na někoho wložiti, wztáhnauti, die Hände über den Kopf zusammschlagen, rukama nad hlawau lomiti, Weissagung aus den Händen, hádánj z rukau, n. rukohled, m. rukohledstwj, n. Weissager aus den Händen, hadač z rukau, rukohled, m. nach der Hand verkaufen, od ruky prodáwati, unter der Hand, pod rukau, Hand in Hand, za ruce se držjc, an die Hand geben, dáti na ruku, naskytnauti, naskytati, hilfliche Hand leisten, přispěti ku pomocy, na pomoc, nápomocnu býti, vor der Hand, a) jetzt, tě chwjle, w tu chwjli, w tu dobu, b) im voraus, předtjm, zprwu, von der Hand gehen, gjti od ruky, alle Hände voll zu thun haben, mjti plné ruce djla, die Hand bieten, anlegen zu etwas, ruku přiložiti, přičiniti k něčemu, einem die Hand bieten, podati ruku někomu, keine Hand rühren, anlegen, ani rukau nehnauti, der nur eine Hand hat, gednoruký, gednoručka, der eine lange Hand hat, dlauhoruký, der hundert Hände hat, storuký, storučka, mit Händen greifen, rukama hmatati, der keine Hände hat, bezruký, bezručka, m. beyde Hände, voll, přjhrsstlj, n.
Handarbeit, f. práce, f. djlo rukau swých, ručnj, n.
Handball, m. mjč ručnj, m.
Handbecken, n. vmywadlo, n. sskopjček, m. medenice k rukám, f.
Handbeil, n. ručnj sekorka, pobjgečka, f.
Handchen, n. ručička, ručka, f.
Handbogen, m. kusse, f.
Handbreit, dlanj zsjřj.
Handbuch, n. ručnj kniha, rukowět, f.
Handbrett, n. spořidlo, n.
Handbüchlein, Handbüchelchen, n. ručnj knjžka, rukowět, f.
Handbüchse, f. ručnice, f. kleine, ručnička, f.
Handbüschlein, n. snopček, snopek, m. hrst, f.
Handeisen, n. palečnice, f. pauta na ruce, n. plur.
Händeklopfen, n. Klatschen, plésánj, tleskánj, pleskánj rukama, n.
Handel, m. Sache, wěc, f. gednánj, n. pře, f. 2) Handlung, obchod, m. kupectwj, n. Handel treiben, obchod wésti, kupčiti, Handel und Wandel der Kaufleute, kupčenj, n. obchoděnj, n. 3) Handel vor Gerichte, pře, rozepře, f. saud, m. 4) Zänkerey, půtka, rozepře, pře, růžnice, f. swár, m. das ist der ganze Handel, to gest ta celá wěc.
Händel, m. plur. wěcy, gednánj, plur. sich in fremde Händel mischen, mjsyti, plichtiti se do cyzých wěcý, 2) Zänkerey, půtka, rozepře, pře, růžnice, sswan=

da, f. Händel unter einander haben, míti při, rozepři, půtku, různicy wespolek, mezy sebau.

Handeln, Handlung treiben, obchod wésti, kupectwj prowoditi, obchoditi se, kupčiti, 2) abhandeln, gednati, umständlich von einer Sache handeln, okolostogné o něgaké wécy gednati.

Handelschaft, f. kupectwj, n. obchod, m. s. Handel, Gewerbe.

Handelsmann, m. kupec, obchodnjk, m.

Handelsstadt, f. město kupecké, skladnj, obchodnj, n

Handfaß, n. naléwadlo, umywadlo, n.

Handfeile, f. ručnj pilnjk, m.

Handfest, sylný, statečný, (worgenský)

Handgeld, n. záwdawek, penjz záwdawnj, m. Handgeld geben, záwdawek, wplatek dáti, záwdati.

Handgelöbniß, n. Handgelübd, ruky dánj, n. přjpowěd, f. řkenj rukau dánjm, n.

Handgemein werden, pobrati se, půtku zwésti, s křiti se, serwati se, sečkiti se.

Handgemenge, n. půtka, f. potkánj se, spěkenj se, ietkenj se, n. rwačka, šarwátka, f. ins Handgemenge kommen, gerathen, spěřiti se, setřiti se, serwati se.

Handgewehr, n. ručnice, f.

Händgen, n, Händchen, kleine Hand, ručička, ručka, f.

Handgreiflich, makawý, handgreiflicher Betrug, Beweis, makawý podwod, důkaz, m.

Handgreiflich, adv. makawě.

Handgreiflichkeit, f. makawost, f.

Handgriff, m. etwas anzufassen, rukowět, f. držadlo, ucho, n. ein kleiner, držátko, n. rukowjtka, f. auško, n. 2) Kunstgriff, Geschicklichkeit, Ausübung der Geschicklichkeit, chytrost, obmyslnost, f. obmysl, auskok, m.

Handhabe, f. ucho, držadlo, n. rukowět, rukowjtka, topůrko, f. topořjško, n. násada, f. Stjel, was solche hat, ušatý, des Steuerruders, držadlo, n. rukowět, f.

Handhaben, ochraňowati, opatrowati, zastupowati, zastáwati.

Handhabung, f. ochráněnj, n. ochrana, f. opatrowánj, zastupowánj, zastáwánj, [illegible], n.

Handhammer, m. perljk, m.

Handheber, m. ručnj tahadlo, n.

Handkorb, m. košjk, auborek, uborek, m.

Handkrausen, Handkrößlein, Handtägeln, Handüberschläge, tacle, tacličky, ročenice, kadeřáwky okolo rukau, pl.

Handkuß, m. ruky polibenj, n. zum Handkuß lassen, k ruky polibenj připustiti, paušťěti.

Handlanger, m. podawač, m. in Schmelzhütten, ramjk, m.

Handlangerinn, f. podawačka, f.

Handlangung, f. podánj, podáwánj z ruky do ruky, n.

Handleder, n. plechowice, f.

Handleiter, m. průwodčj, wodič, wůdce za ruku, m.

Handleitung, f. za ruku wedenj, wodčnj, n.

Handleuchter, m. ručnj swjcen, m.

Handlung, f. skutek, m. čina, f. gednánj, n. 2) Abhandlung, pogednánj, řjzenj, konánj, n. 3) des Abendmahls, posluhowánj, n. 4) Kaufmannschaft, obchod, m. kupectwj, n. 5) in einem Schauspiele, gednánj, n. 6) Kaufmannsladen - kupectwj, n. krám kupecký.

Handlungsartikel m. částka, f. kusu, klanek zbožj, m.

Handlungsbriefe, m. pl. kupecká, obchodnická psanj, listy, plur.

Handlungsbuch, n. kupecká, obchodnická kniha, f.

Handlungs-

Handlungsdiener, m. kupecký mládenec, m.

Handlungsgeschäfte, plur. kupecká, obchodnická gednánj, kitenj, zaměstknánj, kupecké, obchodnj práce, plur.

Handlungsgesellschaft, f. kupecké, obchodnj towaryšstwo, n.

Handlungshaus, n. dům kupecký, obchodnj, m. obchodnický.

Handlungsplatz, m. místo kupecké, obchodnj, n.

Handlungsrecht, n. práwo kupecké, obchodnické, n.

Handlungssocietät, f. Handlungsgesellschaft.

Handlungssprache, f. řeč kupecká, kupců, obchodnická, f.

Handlungsstadt, f. město kupecké, n. obchodnj, n.

Handlungsverständiger, uměly, zběhlý, rozumný w kupectwj, we wěcech kupeckých, obchodnjch.

Handmesser, n. ručnj nůž, m.

Handmühle, f. samotjžný, ručnj mlegn, m.

Handpferd, n. zum Aufzuge, kůň powodnj, m. am Wagen, náručnj, náručný.

Handprelle, f. ferule, plácka, f.

Handquele, f. ručnjk, m.

Handrammel, m. beránek, m.

Handreichung, f. podáwánj, poskytowánj, podánj, poskytnutj ruky, n. Handreichung thun, podáwati, poskytowati.

Handroß, poprawnjk, m.

Handsäge, f. ručnj pila, f.

Handschelle, f. náramek, m.

Handschlag, m. ruky dánj, slowo dané, n. geben, ruku dáti.

Handschraubenstock, m. ručnj ssraubowna, f.

Handschrift, f. Verschreibung, zápis, m. vpisánj, n. eine Handschrift von sich geben, dáti od sebe vpisánj, zápis, 2) ein geschriebenes Buch, rukopis, m. 3) wie einer schreibt, ruka, f. wlastnj ruka, f. wlastnj pjsmo, n. pjsmo wlastnj ruky.

Handschriftlich, wlastnj rukau psaný.

Handschuh, m. rukawice, f. ein kleiner, rukawička, f.

Handschuhmacher, m. rukawičnjk, rukawičnikář, rukawičkář, m.

Handthiren, obchod wésti, obchoditi se něčjm, kupčiti, kupectwj prowozowati, prowoditi.

Handthirer, m. obchodnjk, kupec, m.

Handthirung, f. obchod, m. kupectwj, kupčenj, obchozenj se, n. Handthirung treiben, obchod wésti, kupectwj prowozowati, s. Handel.

Handtuch, n. vbrus, vbrusec, m. 2) Quele, ručnjk, m.

Handvoll, f. hrst, hrstka, f. přjhrstlj, n. snopek, wjssek, m. eine Handvoll Leute, hrst, hrstka lidj, Handvoll Haare, chumáč wlasů, m.

Handwahrsagen, z ruky hádati.

Handwahrsager, m. hadač z ruky, rukohled, m. s. Wahrsager.

Handwahrsagerkunst, f. rukohled, m. rukohledstwj, uměnj hádanj z rukau, n.

Handwasser, n. woda na ruce, k rukám, m. ručnj.

Handstein, m. kus rudy, m.

Handwerk, n. řemeslo, n. ein Handwerk treiben, řemeslo wésti, prowozowati, dělati, ein Handwerk aus etwas machen, řemeslo z něčeho dělati.

Handwerker, m. Handwerksmann, řemeslnjk; dělnjk, m.

Handwerksjunge, m. včedlnjk, towaryš řemeslnický, m.

Handwerkskunst, f. uměnj řemeslnické, n.

Handwerksmäßig, řemeslnický, řemeslničj.

Handwerkspursche, m. chlapec řemeslnický, m.

Handwerkszeug, n. řemeslnické nádobj, n. řemeslnické přjprawy, f. plu.

Handwerkszunft, f. schůzka, f. pořádek, cech řemeslnický, m.
Handwerkerinn, f. Handwerksweib, řemeslnice, f.
Hanf, m. konopě, f. Hanf für Vögel, semenec, m. Hanf brechen, konopě tjti, třepetati, trlicowati a walchowati.
Hanfacker, m. konopiště, n.
Hänfen, hanfen, von Hanfe, konopný.
Hanfkorn, n. semenec, m.
Hanfland, n. konopná země, f.
Hänfling, (Flachsfink) gjřička, gjřice, konopka, f. konopáček, m.
Hanfseil, m. konopný prowaz, m.
Hang, m. s. Neigung, 2) položitost, f.
Haufwammes, m. kaudedlnice, f.
Hangen, wiseti, Hängen, swěsyti, wěšeti, oběsyti, powěsyti, der Hut hängt am Nagel, das Kleid an der Wand, der Dieb am Galgen, klobauk wisý na hřebjku, šaty na stěně, zloděg na šibency, der Baum hängt voller Früchte, na stromě wisý plno owoce, den Kopf hangen lassen, hlawu sklopiti, swěsyti, hangen bleiben, ostati wiset, wězeti, wáznauti, wjznauti, uwáznauti, uwjznauti, hangen lassen, nicht bezahlen, nechati w zawěšenj, an einem, an etwas hangen, přidrzeti, drzeti se, lnauti, přilnauti k někomu, an einem Faden hangen, wie das Leben, wiseti na nitce, zawěšenu býti na nitce, sein Leben hanget an einem Faden, geho žiwobytj wisý na nitce, zawěšeno gest na nitce, überall hängen mit Schulden, wšudy wězeti s dluhy, darinn hängt das ganze Gesetz, na tom wisý, wězý celý zákon, w tom záležj celý zákon, an einander hangen, w hromadě se drzeti, das Maul hängen, čpulit, očpulowat hubu, hängen den Kopf, hlawu sklopiti, wěšeti, swěsyti hlawu, sich an ein Mädchen, an eine Person, an einen Kerl, chytati se osoby, holky, chlapa, wěšeti se na osobu, na děwče, na chlapa, přidrzeti se osoby, chlapa, der Esel hängt die Ohren, der Hund den Schwanz, der Vogel die Flügel; osel swěsý, ochlipj, chlipj uši, pes swěsý ocas, pták křjdla, den Hut an den Nagel, das Kleid an die Wand, klobauk na hřebjk, šaty na stěnu powěsyt, einen Dieb an den Galgen, zloděge na šibenicy oběsyt, powěsyt, Jemand eine Klette ans Kleid hängen, někomu řepjk na šaty přiwěsyt, die Kletten hängen sich an die Kleider, der Koth hängt sich an die Schuhe, der Schmutz, Staub an die Wäsche, řepjcy se chytagj na šaty, bláto na střewice, špina, prach na bilé šaty se chytá.
Hangend, wisýcý, wisutý, hangender Leuchter, wisutý swjcen, hangende Brücke, wisutý, zdwihacý most, m. 2) welk, swěšený, schlipělý, ochlipený, odwjslý, slabý, hangende Brüste, odwěšené, swěšené, odwjslé, slabé cecky, plur. mit hangenden, herabhangeden Ohren, swěšenýma, schlipělýma, ochlipělýma, ochlipenýma, odwjslýma, oklepenýma ušima, der hangende Ohren hat, klepouchý.
Hangbrücke, f. wisutý, zdwihacý most, m.
Hanggewicht, záwažj, n. špaušť, f.
Hangleuchter, m. wisutý, wisýcý swjcen, m.
Härchen, n. wlásek, wlášeček; chlaupek, m. am Kleide, chlaupek, m. an Wurzeln, wlaseníčko, wlasenj, n.
Harlekin, m. harlakyn, m.
Hanswurst, m. kotyzaun, (honsburst,)

Hapern, wáznauti, wjjnauti, wřezeti; hariti se.
Happel, vom weißen Kraut, hláwka, f.
Hären, žinĕný, wlásenný, härenes Tuch, härene Kutte, žjně, f. žiněná kápě, f. ein härenes Sieb, wlásenné sýtko, n.
Hären, sich, ljnati.
Harke, f. Rächen.
Harfe, f. harfa, f.
Harfenist, m. harfenysta, m.
Harm, m. trud, m. saužení, mokenj, n.
Härmen, sich, saužiti se, mokiti se, truditi se, sich zu Tode härmen, vsaužiti se, vmokiti se, ztruditi se.
Harmlosigkeit, f. zbawenj starosti, n. netrudnost.
Harmlos, bez saužení, netrudný.
Harmonie, f. Einklang.
Harmonisch, f. Einstimmig.
Harn, m, moč m. scánky, čícánky, scány, plur.
Harnbeschwerlichkeit, f. těžkost močenj, f.
Harnartig, harnhaftig, močowý.
Harnblase, f. měchýř močewý, m.
Harnen, močiti, scáti, pičkati, čicati.
Harnisch, m. oděnj, n. zbrog, m. brněnj, n. ein lederner, durchnäter, der alten Böhmen, prošsiwanice, f. schüppichter, lubenice, f.
Harnischmacher, m. brnjř, zbrognjk, m.
Harnkachel, m. scawý střep, m. střepina, f.
Harnkraut, n. wrat se zas, len matky Božj, m.
Harnröhre, f. močowá trubice, f.
Häring, m. herjnk, m. herynk, (okolesk, m.) davon, hernjkowý.
Harder, m. Fisch, vraudnjk, m.
Harnstrenge, f. Harnzwang, řezawka, f. řezánj, n.
Harntreibend, zenaucý moč.
Harnverstopfung, f. zacpánj, n. zacpalost, zácpá, f. zastawenj moče, n.
Harnwind, f. Harnstrenge.
Harras, haras, davon, daraus, harasowý.
Harren, čekati, očekáwati, pokekati, posečkati.
Harren, das, čekánj, očekáwánj, počekánj, posečkánj, n.
Harsch, natwrdlý, nadršný.
Harschen, f. Verharschen.
Hart, twrdý, tuhý, etwas hart, natwrdlý, nadršný, harter Fall, těžký pád, einen harten Fall thun, těžce padnauti, harter Kopf, twrdá hlawa, harte Sache, těžká, nesnadná wěc, hart werden, twrdnauti, ztwrdnauti, zatwrditi se, ztuhnauti, hart machen, twrditi, ztwrditi, vtwrditi, twrdé vdělati, zatwrditi, ztužiti, hartes Ey, weyce na twrdo, twrdé weyce, n. hart als Eisen, Stein, twrdý co železo, co kámen, harte Erde, twrdá, tuhá zem, f. harte Arbeit, těžká, hmotná práce, f. harte Prüfung, tuhé zkaussenj, n. hart gegen jemand, přjkrý, twrdý, krussný, das ist, fällt mir hart, těžko (twrdo) krussno, dussno ge, přicházý mi to, harter Winter, tuhá, (krutá) zyma.
Hart, adv. twrdě, tuha, hart strafen, těžce trestati, hart gehen, těžce, ztěžka gjti, hart zürnen, těžce se hněwati, hart verklagen, těžce obžalowati, hart einen angreifen, ztuha, zprudka doráželi na někoho, sylně popadnauti, hart prüfen, ztuha zkaussetí.
Härte, f. twrdost, přjkrost, tuhost, f. Härtigkeit.
Härten, twrditi, ztwrditi, vtwrditi, das Eisen, twrditi železo
Harthäutig, mozolowatý, ztwrdlý, harthäutig werden, zmozolowatěti.

Harthäutigkeit, f. mozolowatost, ztwrdilost, f. ztwrdnutj kůže, n.
Hartherzig, twrdého, zatwrdlého, zatwrzeného, zatwrzelého, zatwrdilého, zkřemenělého srdce.
Hartherzigkeit, f. twrdost, zatwrdlost, zatwrzenost, zatwrzelost, zatwrdilost, zkřemenilost srdce, f.
Härtigkeit, f. twrdost, tuhost, f. des Herzens, zatwrdlost, zatwrzenost, zkřemenilost srdce, f. der Strenge, tuhost, přjsnost, f. der Sache, těžkost, nesnadnost, f. krussnost.
Hartlehrig, newčeliwý, nedůwtipný, newtipný, newtipa, m.
Hartlehrigkeit, f. newčeliwost, nedůwtipnost, newtipnost f.
Hartleibig, zacpaný, zatwrzený, zatwrdlý, machen, zacpati, zatwrditi břicho, žiwot, ich wurde hartleibig, zacpalo se, zatwrdlo mi břicho, dostal sem twrdé, zacpané břicho, twrdý, zatwrdlý žiwot.
Härtlich, nátwrdý, nádrsný, nátwrdlý.
Härtlichkeit, f. zatwrdnutj, zacpánj, n. natwrdlost žiwota, břicha, f.
Härtling, m. plané wjno, n.
Hartmäulig, twrdowstý.
Hartmäuligkeit, f. twrdowstost, f.
Hartnäckig, twrdossjgný, twrdotylný, twrdowstý, zarputilý, vrpurný, vrputilý, zawilý, zaklaný, twrdé ssjge, na swém vtwrdilý, vporný, newstupný, twrdohlawý, zatwrzelý, zatwrdilý, zatwrzený, f. Halsstarrig.
Hartnäckig, adv. twrdossjgně, twrdotylně, zarputile, vrputile, vrputně, zawile, twrdohlawě, zatwrdile, zatwrzele, newstupně.
Hartnäckigkeit, f. twrdossjgnost, twrdotylnost, twrdowstost, vrputnost, zarputilost, vrputilost, swé hlawy zawilost, vtwrdilost na swém, twrdohlawost, zatwrdilost, zatwrzenost, zatwrzelost, newstupnost, f. vpor, m.
Hartriegel, m. ein Strauch, ptačj zob, m.
Hartroune, f. nádoba, k twrzenj, f.
Härtung, f des Eisens, twrenj, n.
Harz, n. pryskyřice, žiwice, f, 2) der Harz, lesyna, f. chlum, chlumec, m.
Harzartig, pryskyřičný.
Harzbaum, m. smrkowý, gedlowý strom, m. sosna, f. borowice, f.
Harzicht, pryskyřicowitý.
Harzig pryskyřičný.
Harzwald, m. černý les, m.
Haschen, lapati, chytati, chopiti, pochopiti,
Häscher, m. pochop, m.
Häschen, n. zagjček, m
Häscherschaft, f. pochopowé, pochopi, alur.
Hase, m. zagjc, m. ein rechter Hase, baba, nesmělec, m. vom Hase, zagečj.
Hasel, f. liska, f.
Haselbusch, m. ljskowý strom, m. ljska, f ljskowj, n. wo solche sind, lesstina, f. lisstj, n.
Haselgebüsch, n. lisstj, n. lesstina, f.
Hasenhaar, n. zagečj srst, f.
Haselhuhn, m. gekábek, m.
Hasenjagd, f. naháňka, honba zagečj, f.
Haseliren, lasskowati, ssasskowati, titěrkowati.
Haseliren, das, lasskowánj, ssasskowánj, titěrkowánj, n.
Haselmaus, f. sysel, m. myš skalnj, f.
Haseln, davon Haselstauden, ljskowý, haselner Stock, liskowka, f
Haselnuß, f. ljskowý ořech, m.
Haselruthe, f. ljskowý prautek, m.
Haselstaude, f. ljskowj, n ljska, f.
Haselwurz, f. Haselwurzel.
Häsinn, zagice, f.
Haselwurz, f. kopytnjk, m.
Hasenadler, m. zagečj orel, m.
Hasenbrod, n. zwěřepec, m.

Hasen-

Hasenfuß, m. zagečj noha, f. ein furchtsamer Mensch, baba, nesmělec, m. ťuka, laula, m. bogák, bázliwec, m.
Hasengarn, n. zagečj teneto n.
Hasengehege, n. zagečj obora, f.
Hasengeschrey, břesk, m.
Hasenhaftig, hasenhaft, newtipny, newtipa, m.
Hasenklee, m. slíz, m. slíjý, n. zagečj getel, m.
Hasenkohl, m. mléč hladký, m.
Hasenbalg, m. Hasenfell, zagečj kůže, zagečina, f.
Hasenfett, n. zagečj sádlo, n.
Hasenfleisch, n. zagečina, f. zagečj maso, n.
Hasenläufe, pl. zagečj běhy, pl.
Hasenohr, Löffel, zagečj sluchy, (za) kotré, f. s. Hasenbrod.
Hasenpfötchen, n. zagečj noha, f.
Hasenschrott, zagečj broky, pl. m.
Haspe, f. záwěsnice, f. Thürangel.
Haspel, m. Garnwinde, wigadlo, swigadlo, motowidlo, n. moták, wigák, zum Aufziehen der Hölzer, rumpálek, kolowrátek, m. Einfaltspinsel, laula, tulpa, trdlec, m. trdlo, nemehlo, s. Pinsel, Plumpjack.
Haspelbaum, m. wálec, m.
Haspeln, motati, na kolowrátek přjsti, w ti.
Haß, m. nenáwist, f. newraženj, n nelibost, nechut, f. zášstj, n. kyselost, f. haben, hegen, auf oder wider einen, w nenáwisti, w osskliwosti mjti někoho, newražiti na někoho, mjti nenáwist k někomu, Haß fassen wider einen, werfen auf einen, wzýti někoho w nenáwist, zanewžjti na někoho, im Haße mit einem leben, w nenáwisti, w newoli, w zášstj s někým žiwu býti, w zášstj s někym býti, Haß auf sich laden, hněw na sebe vwaliti, na sebe vwesti, hněw sobě zgednati, způsobiti, großer, heftiger Haß, vhlawnj nenáwist, zášst, f. das erweckt Haß, to působj nenáwist.
Haßen, hassen, nenáwiděti, newražiti na někoho, w nenáwisti mjti, gehaßt werden, nenáwidjnu býti, w nenáwisti býti, er wird von Jedermann gehaßt, každý ho má w nenáwisti, od každého ge nenáwidjn, v každého ge w nenáwisti.
Haßenswerth, nenáwisti hoden.
Haßer, m. nenáwistnjk, m.
Häßlich, sseredný, sskaredý, osskliwý, ohyzdný, ohawný, mrzký, (oplzlý) mrzutý, ungestalt, nemotorný, potworný, häßlich vom Gesichte, ohyzdné, sskaredé, sseredné, osskliwé twáři, mrzký, sseredný, osskliwý, ohyzdný na pohleděnj, häßliche Reden führen, mrzce, oplzle mluwiti, ein häßliches Laster, ohawná neprawost, häßliche Geberden, sseredné, osskliwé, ohyzdné wzezřenj.
Häßlich, adv. sseredně, sskaredě, osskliwě, ohyzdně, ohawně, mrzce, (oplzle) mrzutě, potworně, nemotorně, machen, sserediti, zsserediti, hyzditi, zhyzditi, zpotwořiti, sskarediti, zsskarediti, vsserediti, vsskarediti, osskliwiti, zosskliwiti, zohawiti.
Häßlichkeit, f. sseredost, sskaredost, f. sseredstwj, n. ssereda, mrzkost, (oplzlost,) mrzutost, ohyzdnost, osskliwost, ohawnost, ohyzda, ohawa, potwornost, zpotwořilost, f.
Hastig, eilfertig, rychlý, kwapný, spěssný, chwátawý.
Hastig, adv. rychle, kwapně, z čerstwa, chwátawě, honem, zhby.
Hastigkeit, f. rychlost, kwapnost, chwátawost, f.
Hätscheln, hyčkati, heyčkati, konegssetj.

Hätscheln, n. heyčkánj, konegssenj, n.
Hartschier, m. Hartschier, kopinnjk, harcýř, m.
Häze, f. sstwanice, f.
Hau, m. Schnitt, Hieb, sečenj, seknutj, posečenj, tnutj, rubnutj, n. 2) Holzhau, Holzfällung, kálánj, sekánj, rubánj dřjwj, 3) Theil des Waldes, paseka, f. Hauen.
Haube, f. čepec, m. der Männer, čepice, čapka, f. gestrickte Haube, sýtkowý čepec, der Vögel, chocholka, des Thurms, makowice, f.
Häubchen, n. čepeček, des männlichen Geschlechts, čapka, čepička, f. der Vögel, chocholka ptačj, f.
Häubellerche, f. sskřiwan chocholatý, m.
Häubelmeise, f. sykora chocholatá, f.
Hauben, die Hauben aufsetzen, čepiti, očepiti, gehaubt, čepený, očepený.
Hauben, das Haubenaufsetzen, čepenj, očepenj, n.
Haubenband, n. tkanice, obtáčka na čepcy, f.
Haubenkopf, m. palice, f.
Haubenlerche, f. chocholatý sskřiwan, m. trpělka, chocholka, f.
Haubenmacherinn, f. čepcářka, f.
Haubenstock, m. palice na čepce, f.
Haubenstricker, m. čepčář, m.
Haubitze, f. eine gewisse Art vom groben Geschütz, dělo, n. haubice, f.
Hauer, sečný, kolný.
Hauch, m. duch, dech, m. dechnutj, dchnutj, dychánj, n.
Häucheln, f. Heucheln.
Hauchen, dychati, deychati, dechnauti.
Haudegen, m. tesák, m.
Haue, f. motyka, f nosatec, m.
Hauen, tjti, tnauti, tjnati, sekati, kálati, rubati, mit der Axt, mit dem Schwerdt oder Säbel, mit der Sense nach jemand hauen, sekerau, mečem, ssawlj, kosau po někom (někoho) tjt, seknaut, Jemand in das Gesicht hauen, někoho w twář, (do twáře) tjt, seknaut, er ist gehauen worden, byl posekán, in Stücke, zu Stücken hauen, na kusy, w kusy, na hubice rozsekat, rozrubat, einen Ast von dem Baume, den Kopf vom Rumpfe hauen, wětew z stromu vtjt, vrubnaut, vseknaut, hlawu sholit, sraubit, stjt, vtjt, vrubnaut, srubnaut, Jemand krumm und lahm hauen, někoho posekat, a schromit, sich durch die Feinde hauen, skrze nepřátele se prosekat, prorubat, se sekat, Fleisch hauen, maso sekat, 2) Steine, tesati, otesati, otesáwati, (kamenj) einen Verbrecher mit Ruthen, imgleichen ein Kind mit der Ruthe hauen, zločince metlami, dětě metlau mrskati, (mrsknautj) ssłehati (ssłehnauti) Holz, Bäume hauen, fällen, dřjwj sekati, rubati, podtjnati, Scheitelholz, dřjwj sstjpati, kálati, sekati, auf einen loshauen, nach einem hauen, sekati, rubati na někoho, auf einander loshauen, sekati se, aus einander, von einander hauen, rozsekati, rozseknauti, roztjnati, rozetnauti, rozkoliti, rozkálati, rozrubati, rozrubnauti, einen mit dem Degen hauen, rubati, rubnauti, sekati, seknauti, tnauti, sich mit einander herumhauen, sekati se, einander wie die Vögel, sekati se, kopati se, ein Loch ins Eis, prosekati, wysekati djra, einen mit dem Säbel hauen, tnauti, rubnauti, seknauti někoho mečem, sonst z. B. mit der Ruthe, u. d. gl. sswihnauti, ssaustnauti, mrsknauti, řjz-

nauti, drbnauti, 2) über die Schnur hauen, přes ssňůru tesati, přes meze sahati, se pustiti, gehauen, verwundet, seknutý, rubnutý, posečený, wie ein Bild, rytý, wyrytý, tesaný, wytesaný, 3) in Stein, Marmor hauen Schriften, Figuren, tesati, wytesati, rýti, wyryti, ein Bild aus dem Steine oder Holze, tesati, wytesati, weder gehauen, noch gestochen, ani noh ani pat nemagjcý, e neu hauen, (satyr) sekati, drbati, 4) zur Bank hauen, lästern, zhaněti někoho, hauend, sečmo.

Hauen, das, sek, sečba, f.

Hauend, sečmo.

Hauer, m. sekáč, m. großer Degen, tesák, sekáč, m. 2) eines wilden Schweins, zub, m. 3) in den Bergwerken, kowkop, m 4) Weinhacker, Weingärtner, winičný kopáč, m. 5) kanec, m.

Hauerzeug, n. hawjřské železa.

Haufe, Haufen, m. von leblosen Dingen, hromada, halda, (hranice, f.) von lebendigen Leuten, hromada, f. hluk, zástup, obor, zbor lidu, m. große Haufen Studenten, weliké hromady, weliký zástupowé, oblakowé ssudentů, ein großer Haufen Volks, oder Leute, weliký zástup, hluk, (hauf) lidj, lidstwa, m. weliká hromada lidj, f. ein großer Haufe Soldaten, zástup, hluk, hauf, (množstwj wogáků, m. ein Haufen Korn, Holz, Erde, Sand, hromada žita, dřjwj, země, pjsku, kamenj, ein aufgerichteter Haufen Holz, halda, hromada, hranice dřjwj, Haufe, (großer,) Leute, dáw lidj, m. ein Haufen Leute, Worte, Geld, hromada lidj, slow, penéz, zu Haufen bringen, zu Haufen legen, auf einen Haufen legen, na hromadu klásti, skládati, složiti, snássetí, snésti, na gednu haldu wáleti, hromážditi, Haufen von Thieren, stádo. n. ein Haufe Schafe, Kühe, stádo owcý, owec, kraw, mit einem Haufen von Hofleuten umgeben, oborem dwořanů, komonstwem otočený, obklíčený, bey Haufen, in Haufen, pohromadě, hromadně, stádně, w stádě, über einen Haufen, na gednu hromadu, auf einen Haufen, alle nahe um, und neben einander, pohromadě, w kopcy, na kopečku, der gemeine Haufe, chátra lidj, f. obecný lid, sprostný lid, m. in Haufen, mit Haufen, s. Haufenweis, ein Haufe Vögel, heyno, n.

Häufen, hromážditi, rozhogniti, rozhogňowati, sich, hromaditi se, množiti se, rozmnožowati se, rozhogňowati se, die Leute häufen sich überhaupt, lidé se hromadj, množj, wohin zu kommen, hromážditi se, shromážditi se, shromažďowati se, nahromážditi se, scházeti se, sbjhati se, Sünden auf Sünden häufen, hřjch hřjchu přidáwati, přidati, hřjch hřjchem množiti, rozmnožiti, hřjch k hřjchu přispokiti, hřjch na hřjch hromážditi.

Haufenweise, wie Sachen, hromadně, wrchowaté, wie Personen, hromadně, walně, stádně, w stádě, hlučně, stádem, oborem, zulaufen, přibjhat, haufenweise legen, w hromadu klásti.

Häufig, hogný, häufig werden, rozhogniti se, rozhogňowati se, množiti se, rozmnožiti se, rozmnožowati se, s. Haufen sich,

Häufig, adv. von Sachen, hogně, wrchowatě, wie Menschen, hogně, zhusta, zhogna, häufig sterben, zhusta, zhogna, hogně mřjti.

Häuflein, n. hromádka, f.

Häufung, f. daß man etwas häufet, hromážděnj, množenj, roz-

množenj, rozmnožowánj, rozhogňowán, n. daß sich etwas häufet, hromaděnj se, množenj se, n. 2. Häufung der Reichthümer, hromážděnj, shromážděnj, množenj bohatstwj, n.
Hauhechel, f. gehlice, f.
Haumesser, n. tesák, m.
Haupt, n. hlawa, f, das Vordertheil des Hauptes, týmě, temeno, n. přednj strana hlawy, f. das Hintertheil, teyl, m. vom Haupte, oder von der Scheitel an bis auf die Fersen, vom Haupte bis auf die Füsse, od hlawy až do paty, od wrchu hlawy až do paty nohy, až do spodku paty; Haupt in einer Sache, Führer, hlawa, wůdce, hlawnj zpráwce, m, in Zusammensetzung mit Personen, Eigenschaften, Handlungen, Umständen, ꝛc. heißt es hlawnj, neyhlawněgssj
Hauptabsicht, f. hlawnj, neyhlawněgssj umysl, m.
Hauptader, f. hlawnj žjla, f.
Hauptarbeit, f. Hauptbeschäftigung, f. Kopfarbeit, vornehmste, hlawnj, neyhlawněyssj práce, f. djlo, n. práce, djlo hlawy.
Hauptarmee, f. přednj, hlawnj wogsko, n.
Hauptartikel, m. hlawnj, neyhlawněgssj článek, částka, f.
Hauptarzney, f. für das Haupt, lékařstwj, n. lék pro hlawu, m. vornehmste, hlawnj, neyhlawněyssj lékařstwj, n.
Hauptbalsam, m. balsám pro hlawu, m.
Hauptbeschäftigung, f. neyhlawněgssj, hlawnj zaměstknánj, n. práce, f. djlo, n.
Hauptbeschwerde, f. neyhlawněgssj, hlawnj těžkost, f.
Hauptbetrug, m. neyhlawněgssj, hlawnj podwod, ssey, m.
Hauptbetrüger, m. hlawnj podwodnjk, ssejdjř, m.
Hauptbinde, f. winek, m. königliche, pinta králowská, f.
Häupelsalat, m. hláwkowý salát, m.
Hauptbuch, n. hlawnj kniha, u.
Hauptfehler, m. hlawnj, neyhlawněgssj chyba, f.
Hauptfrage, f. hlawnj, neyhlawněgssj otázka, f
Hauptfluß, m. wlhkost w hlawě, f. tok, wlhko, tok z hlawy, m.
Hauptgang, m. klusta hlawnj, f.
Hauptgericht, n Hauptessen, hlawnj, neyhlwněgssj gjdlo, n.
Huptgeschäft, f. Hauptbeschäftigung.
Hauptgeschwulst, f. otok, m. otečenj hlawy, n.
Hauptaccent, n. hořegssj lomenj, n.
Hauptgrind, n strupy na hlawě, plu. wotrus, otrus hlawy, m. lupina, f.
Hauptgrund, m. hlawnj, neyhlawněgssj, vhelnj důwod, m.
Haupthaar n. wlas, m. 2) wlasy hlawy, na hlawě, plur.
Hauptháspel, f. hlawnj moták, m.
Hauptbölzer, plur n. hlawnj trámy, plur. m,
Haupthülle, f. zawitj, záwog hlawy, n.
Hauptjagd, f. hlawnj honba, f.
Hauptirrthum, m. hlawnj, neyhlawněgssj blud, omyl, m
Hauptkanal, m. hlawnj trauba, f.
Hauptkrankheit, f. hlawnice, hlawnička, nemoc hlawnj, f. 2) eine der größten Krankheiten, hlawnj nemoc.
Hauptkirche, f. hlawnj chrám, m.
Hauptkohl, m. hláwkowé zelj, hlawaté zelj, n. hlawatice, f.
Hauptküssen, n. podhlawnice podhlawnj podusska, podusska pod hlawu, f. ein kleines, podhlawnička, f.
Hauptlehre, f. hlawnj, neyhlawněgssj vcenj, n. nauka, f.
Hauptleute, plu. setnicy, plu.
Hauptmann, m. Offizier, setnjk, m. (hegtman) auf einem Gute,

zpráw-

zprávce dworu, heytman, m.
Hauptmannschaft, f. Hauptmanns-stelle, setnictwj, n. (heytmanstwj) 2) zpráwa dworu, dwornj.
Hauptmeynung, f. hlawnj zdánj, n.
Hauptperson, f. přednj, hlawnj osoba, f.
Hauptpillen, plur. pilule pro hlawu, plur.
Hauptpunkt, m. Hauptsache, hlawnj punkt, m. wěc, f.
Hauptquartier, n. hlawnj bydlisstě, obydlj, n stanisstě stan, m.
Hauptriemen, m. hlawnj řemen, m.
Hauptrad, n. hlawnj kolo, n.
Hauptsache, f. wěc hlawnj, důležitá, f. vhelnj, f.
Hauptsächlich, zwlásstnj, obzwlásstnj.
Hauptsächlich, adv. zwlásstně, obzwlásstně, obzwlásstě.
Hauptsatz, m. hlawnj vstawa, sadba, f. položenj, n.
Hauptschelm, m. hlawnj sselma, ssibal, m.
Hauptschlacht, f. neyhlawněgssj bitwa, f. bog, m.
Hauptschmerz, m. bolenj hlawy, n.
Hauptschmuck, m. hlawnj ssperk, m.
Hauptschnur, f. hlawnj ssňůra, f.
Hauptschule, f. hlawnj sskola, f.
Hauptschwindel, s. Schwindel.
Hauptspitzbube, m. hlawnj sselma, m.
Hauptspruch, m. hlawnj weypowěd, f. wyřknutj, n. 2) in Rechtssachen Endurtheil, hlawnj rozsudek, vsudek, nález, weynos, m.
Hauptstadt, f. hlawnj město, n.
Hauptstrasse, f. hlawnj vlice, f.
Hauptstreich, m. hlawnj kus, kausek, m.
Hauptstück, m. hlawnj, neyhlawněgssj, obzwlásstnj kus, m. hlawnj částka, f. článek, m.
Hauptsturm, m. hlawnj autok, pohrom, vprk, m.
Hauptsucht. f. hlawnice, hlawnj nemoc, f.
Hauptsüchtig, na hlawnicy stonjcý, stonagjcý.
Hauptsumme, f. hlawnj summa, f.
Haupttreffen, n. hlawnj, neyhlawněgssj bitwa, f. l. Hauptschlacht.
Haupttuch, n. raucho na hlawu, hlawnj, n. das priesterliche, raucho kněžské, hlawnj, n.
Haupttugend, f. stežegnj, hlawnj, neyhlawněgssj ctnost, f.
Hauptveränderung, f. hlawnj, neyhlawněgssj změna, promena, f.
Hauptverbrechen, n. hlawnj, neyhlawněgssj přečiněnj, prowiněnj, n.
Hauptverbrecher, m. hlawnj, neyhlawněgssj přečinitel, winik, m.
Hauptverderben, n hlawnj, neyhlawněgssj zkáza, sskoda, vgma, f.
Hauptverlust, m. hlawnj, neyhlawněgssj ztráta, f.
Hauptverräther, m. hlawnj zrádce, prorádce, m.
Hauptversehen, n. hlawnj, neyhlawněgssj poklisska, f.
Hauptviertel, n. hlawnj čtwrt, f.
Hauptumstand, m. hlawnj, neyhlawněgssj okoličnost, okolostogičnost, f.
Hauptuntersuchung, f. hlawnj obledáwánj, wyssetřowánj, n.
Hauptursache, f. hlawnj, neyhlawněgssj přjčina, f.
Hauptwache, f. hlawnj stráž, hljdka, hlásska, f. 2) Hauptwachthaus, n. hlawnj strážnice, f.
Hauptwand, f. hlawnj zeď, f.
Hauptwehe, n. hlawy bolenj, n. bolest, f. hlawnj bolest, f. ich habe ein Hauptwehe, mám hlawy bolenj.
Hauptwerk, n. hlawnj, neyhlawněgssj wěc, f. jemandes, hlawnj, neyhlawněgssj dilo, n. hlawnj, neyhlawnegssj práce, f. s. Hauptsache.

Hauptwesen, n. hlawnj, neyhlawněgssj wěc, f.
Hauptwinde, m. plur. hlawnj, vhelnj wětrowé, m. plur.
Hauptwirbel, m. wrch hlawy, m.
Hauptwunde, f. rána whlawě, hlawnj rána, f.
Hauptzierde, f. Hauptschmuck.
Hauptzug, m. an jemandes Karakter, hlawnj tah, znamenj, n. znaměnka, f.
Hauptzweck, m. Hauptabsicht, hlawnj, neyhlawněgssj ohled, vmysl, cýl, konec, m.
Haus, n. dům, m. zu Hause, doma, nach Hause gehen, domů, von Hause aus, z domu, von Hause zu Hause, (von einem Hause zum andern) gehen, od domu k domu, dům od domu, po domjch chodit, der Herr vom Hause, domácý pán, m. die Frau vom Hause, domácý panj, f. der Sohn vom Hause, domácý syn, m. ein Haus von dreyen Stöcken, dům o trogjm ponebj, o trogjch pokogjch, nach Hause gehen, reiten, fahren, reisen, sich begeben, kommen, domu gjt, get, (na koni, na woze) vbjrat se, přigjt, ich komme vom Hause, d. i. unmittelbar aus meiner Wohnung, gdu, (přicházým z domowa, z domu, zu Hause seyn, bleiben, doma býti, zůstati, im Haus, po domácku.
Hausandacht, f. domácý pobožnost, f.
Hausarbeit, f. domácý, domownj djlo, n. práce, f.
Hausarm, m. domácý chudý, chudina, m.
Hausbacken, doma pečený, hausbackenes Brod, doma pečený chléb, m.
Hausbrod, n. domácý chléb, m.
Hausbuch, n. domownj kniha, f.
Häuschen, s. Häuslein.
Hausdieb, m. domácý zloděg, m.
Hausen, herbergen, wohnen, hospodawati, hospodau býti, předywati v někoho, 2) übel, unmenschlich hausen, hauřiti, dowáděti, mit einem, wadìti se s něčým, zle hospodařiti, dowáděti na někoho, 3) wirthschaften, haushalten, hospodařiti.
Hausen, m. ein Fisch, wyzyna, f.
Hausenblase, f. wyzyny měchýř, měchýř z wyzyny, m. wyzynowý.
Hausengel, m. domácý angel, m.
Hausente, f. kachna domácý, f.
Hausflur, f. syň, und sjň. f.
Hausfrau, f. domácý panj, f.
Hausfriede, f. domácý pokog, m.
Hausgenosse, m. domácý, čeledni podruh, čeledjn, domácý, domownjk w domu, m.
Hausgeräth, n. domácý, domownj nádobj, n. potřeby, plur. domowitý nábytek, m.
Hausgeschäfte, n. domácý práce, f. zaměstknánj, n.
Hausgesinde, n. domácý čeled, čeládka, f.
Hausgewehr, n. zbraň domácý, f.
Hausgott, m. Hausgötze, děliř, hospodáříček, bůžek, sskřjtek, m.
Hausgottesdienst, m. s. Hausandacht.
Haushahn, m. domácý kohaut, m. kokeš, kůrek, m.
Haushalten, hospodařiti, übel haushalten, zle hospodařiti.
Haushalten, n. hospodařenj, n.
Haushälter, m. hospodář, m.
Haushälterinn, f. hospodyně, f.
Haushälterisch, wirthschaftlich, hospodářský, zpráwný, adv. hospodářsky, zpráwně.
Haushältig, haushälterisch, haushälterisch, hospodárný.
Haushältigkeit, f. hospodárnost, f.
Haushaltung, f. hospodářstwj, n. zpráwa domu, domownj, domácý, Haushaltung führen, hospodářstwj wésti, zprawowati, řjditi, opatrowati, zur Haushaltung gehörig, hospodářský.

Haushaltungsbuch, n. kniha hospodářská, f. hospodářstwj, o domowni zpráwě.

Haushaltungskalender, m. hospodářský kalendář, m.

Haushaltungskunst, f. uměnj hospodářské, o hospodářstwj, n. o domownj zpráwě.

Haushaltungssorge, s. Haussorge.

Haushaltungsverständig, zběhlý w hospodářstwj, w domownj zpráwě, w zpráwě domu.

Hausherr, m. domácý pán, m.

Haushofmeister, m. domownj zpráwce, řjditel, zpráwce, ředitel domu, m.

Haushund, m. domácý, domownj pes, wěžnjk, m.

Hausiren, obchoditi se, roznássetí zbožj, ssantročiti.

Hausirer, m. ssantroknjk, ssantročil, roznássitel zbožj.

Hausirerinn, f. ssantročnice, ssantročjlka, ssantročka, f.

Hausjungfer, f. domácý panna, f.

Hauskleid, n. ssat po domácku, domownj, domácý ssat, m.

Hausknecht, m. domownj, domácý sluha, pacholek, m. ostkeš, nádwornjk, m.

Hauslaub, s. Hauswurz.

Häuslein, n. domek, domeček, domšček, m.

Hausleinwand, f. domácý plátno, n.

Häusler, m. domkář, podruh, m.

Häuslich, domácný, domownj, čelední, domácý, domácký, haushältig, hospodářský, hospodárný, ssetrný, skrowný, ein häuslicher Mensch, skrowný člowěk, häusliche Kost, skrowná strawa, sich häuslich niedersetzen, usaditi, rozhostiti se.

Häuslich, adv. domácně, domowně, domácky, po domácku.

Häuslichkeit, f. domácnost, čelednost, f. Haushältigkeit, skrownost, f. uskrownění, n. hospodárnost, ssetrnost, f.

Hausmagd, f. domácý děwečka, f.

Hausmahlzeit, f. domácý oběd, m.

Hausmann, m. domownjk, podruh, m.

Hausmannskost, f. strawa podruhská, f. domácý, domownj.

Hausmittel, n. domácý, domownj prostředek, m. lékařstwj, n.

Hausmutter, f. hospodyně, čelednj matka, panj matka, f.

Hausplage, f. domácý saužení, n.

Hauspostille, f. domownj postyla, f.

Hausrath, m. Hausgeräth, domownj, domácý hospodářstwj, náčenj, nádobj, nářadj, n. domácý potřeby, swršsky, plur. nábytek, m.

Hausrecht, n. domownj práwo, n.

Haussache, f. wěc domownj, domácý, f.

Hausschwalbe, f. giřička, lasstowka domownj, f.

Hausschlange, f. had domownj, zmyge, f.

Hausschwelle, f. domácý, domownj prah, m.

Haussohn, m. domácý, čelednj syn, m.

Haussorge, f. domownj, domácý péče, starost, f.

Hausstand, m. domownj, domácý staw, m.

Haussuchung, f. domownj, domácý ohledáwánj, n.

Hausteufel, m. domácý čert, ďábel, m.

Haushier, n. domownj, domácý zwjře, n.

Hausthor, n. domácý wrata, f. plu.

Hausthüre, f. domownj, domácý dwéře, plur. dwéře do domu, f.

Haustock, m. sspalek k sekánj, m.

Haustrauer, f. domácý smutek, m.

Hausvater, m. hospodář, otec čelednj, domownj, m.

Hausverwalter, m. domownj zpráwce, řjditel, domownjk, m.

Hausvogt, s. Hausverwalter.

Hauswesen, n. hospodářstwj, n.

wěcy domowný, domácý, plur. f. zrzáwa domowný, domácý.
Hauswieselein, n. lasice, lasička, f.
Hauswirth, m. hospodský hospodář, m s. Hausvater.
Hauswirthinn, f. hospodská, hospodyně, f.
Hauswirthlich, s. Haushältig.
Hauswirthschaft, s. Haushaltung.
Hauswurz, f. netřesk, m. (wětssj rozchodnjk, m
Hauszins, m. domácý cynže, f.
Hauszucht, f. kázeň domácý, f.
Haut, f. die noch am Fleische ist, der Thiere, kůže, kože, f. abgezogene, swlečky, swlečená kůže, mir schauert die Haut, hrůza mne napadá, die Haut auf der Milch, oder vom Schimmel, zarte, dünne, mázdra, kožka, f. nichts als Haut und Bein, Knochen, nic než kost a kůže, was darunter ist, jákožnj, podkožnj, er ist eine gute Haut, gest dobrý blázen, bláznjček, 2) mázdra, kožka, f.
Häutchen, n. Häutlein, mázdřička, kožka, kožička, kužička, f. um den Halm, posswička, sláma okolo stebla, f.
Häuten, z kože swlecy, ztáhnauti.
Häutler, m. ein Krebs, kabátnjk, m.
Häutig, kožnatý.
Hautschälung, f. um die Finger, záděrek, odděrek, m. záděra, f.
Hauwald, m. meyný les, m. meyto, n.
Hayn, Hain, m. háj, m.
Hebamme, f. bába, f. der Hebamme gehörig, bábin.
Hebammen babiti.
Hebammenamt, n. Hebammendienst, úřad babj, bábin, m.
Hebammenbuch, n. babj, babská kniha, o babském, o babjm uměnj, f.
Hebammenkunst, f. babj, babské uměnj, babenj, n.
Hebebaum, m. sochor, m.
Hebel, m. zdwihadlo, n. sochor, m,
Heben, zdwihati, zdwihnauti, pozdwihnauti, zwednauti, zwedati, in die Höhe, pozdwihnauti, pozdwihowati, pozwednauti, wyzdwihnauti, wyzdwihowati, wy wednauti, na horu zdwihati, zdwihnauti, wysoko wyzdwihnauti, jemand an den Tisch, auf das Pferd, někoho na stůl, na koně wsaditi, 2) ein Kind aus der Taufe heben, djtě na rukau držeti, djtěti kmotrem být, za kmotra stát, 3) Geschoß, Steuern, Geld, Gelder, Besoldung heben, daň, bernj wybjrat, penjze, plat brát, přigjmat, einen Streit, rozepři přetrhnauti, (skončit) eine Krankheit, nemoc zahnat, zapudit, 4) die Füsse heben, nohy zdwihati, 5) sich davon weg heben, hýbati, kliditi se pryč, heb dich weg, hýbey, kliď se, 6) das Pferd hebt schön, ten kůň hezky wykračuge, 7) einen liederlichen Menschen, einen Dieben heben, wie die Polizey, zdwihnauti, wyzdwihnauti nedbalce, zloděge, 8) heben einen Zweifel, eine Schwierigkeit, ein Hinderniß, ec. zbawiti, zprostiti pochybnosti, překážky, těžkosti, odnjti, odstraniti, odkliditi, překážku, pochybnost, těžkost, z pochybnosti wywesti, aus den Angeln heben, z. B. die Thüre, páčiti, wypáčiti.
Heber, m. čep, hewer, m.
Hebezeug, n. hewer, m. wyzdwihadlo, (lihy, f.) stahadlo, n.
Hechel, f. Hechelkamm, wochle, hachle, krample, f. 2) durch die Hechel ziehen, třepati, přetřepáwati, česati, drbati, wochlowati, wakowati.
Hecheln wochlowati, česati, kramplowati; 2) jemanden, třepati, přetřepáwati, přetřásati, wal

cho

chowati, potřepáwati, řesati, drbati, přetřepati, přečesati.
Hechler, m. wlnočesač, kramplíř, česač, m.
Hecheln, das, wochlowánj, česánj, kramplowánj, n. 2) přečesánj, přetřepánj.
Hechse, f. der Kniebug, ohbj, n.
Hecht, m. ssika, f. kleiner, ssička, f.
Hechtchen, n. ssička, f.
Hechtgrau, pomodralý, zamodralý.
Hechtsuppe, f. polјwka ssikowá, ze ssiky, f.
Hecke, f. Zaun, keř, křow, m. křowina, f. křowj, trnowisstě, trnisstě, trnowé křowj, n. 2) Dornhecke, Dornstrauch, bodlák, m. bodláčj, n. 3) Vogelheck, hnizdo, n.
Hecken, lјhnauti, wyléhati, wylјhnauti, a) besonders nur von kleineren Vögeln, b) von größern, dann c) von einigen kleinen vierfüßigen Thieren sagt man gewöhnlich brüten, plemeniti.
Heckenbusch, m. křowisstě, n.
Heckerling, Häckerling, m. Hächsel, Hechsel, řezanka, f.
Heckerlingsbank, f. řezacý stolice, f.
Heckerlingskammer, f. řezárna, f.
Heckicht, heckig, voll Hecken, heckenhaft, trnowý, třinowý, bodlawý, trnowatý.
Heckmutter, f. plemenice, f.
Heckrose, f. růže ssipkowá, f.
Heckschlange, Heckmatter, f. gesstěr, gesstěrka gedowatá, f.
Heckzeit, f. čas mezy početjm a porodem, čas porodu, porod, m.
Hederich, m. hořčice planá, f.
Heer, n. stádo, heyno, hluk, zástup, m. (zbor, m.) ein Heer Heuschrecken, Weiber, Kinder ec. stádo, heyno kobylek, žen, dětj, das Kriegsheer, wogsko, n.
Heerbiene, f. zlodějka, traup, f.
Heerd, m. ohnisstě, n. kleiner Heerd, ohnisstko, n.
Heerde, f. Herde, stádo, stádce, n. von, aus der Heerde, stádnj. von großem Vieh, skot, Schafe, braw, m.
Heerdenweise, in Heerden, stádně, w stádich, walně.
Heerdeplatz, m. stádné mjsto, n.
Heerdschnepp, sluka, f.
Heereskraft, f. moc wogenská, wálečná, f.
Heerfahrt f. wýprawa, wogenská, wálečná, f.
Heerführer, m. wůdce, zpráwce wogska, wogenský weywoda, Heerführer seyn, weywodau, wůdcem býti, weywoditi.
Heergeräthe, n. přjprawa wogenská, f. nádobj wogenské, n.
Heerhorn, n. trauba wálečnj, f.
Heermeister, m. mistr zástupnj, m.
Heerpauke, f. wlasský buben, m.
Heerpauker, m. bubenjk, m.
Heerschaaren, pl. zástupowé wogensstj, plur.
Heerstrasse, f. sylnice, hlučnice, f.
Heerwagen, m. nákladný wogenský wůz, 2) na nebi wůz, m.
Hefen, plur. drozdj, n. kwasnice, plur. f. kal, m. pomyge, f. plur. Hefen des Pöbels, chátra, lůza, hlůza (lidj)
Hefig, kwasničný, kwasnicowý, pomygný.
Heft, n. oder m. Spange, zápona, sponka, f. spinadlo, 2) Heft, Hätt, Handgriff, střenka, f. střenky, plur. rukowět, f. gilce, n. am Degen, gilce, n. držadlo, držadlisstě, n. 3) Heft von geschriebenen Sachen, Papier, swazček, m. wazba, f. an der Wunde, ssew rány, m.
Heftchen, n. Heftlein, ndička, f.
Heftel, n. sponka, f. spinátko, n.
Heftelbrettel, n. prkýnko s háčkem, n.
Hefteln, sepnauti, spinati, zapinati; an etwas, připinati, připnauti, zastehnauti, přistehnau-

ti, přitknauti, hinein, wetknauti, weynauti.

Heften, spjnati, sepnauti, zapjnati, zapnauti, pnauti, zastehnauti, sessiti, etwas auf den Aermel heften, připnauti něco na rukáw, 2) den Wein, die Weinstöcke, die Reben, wázati, stanowiti rewy listnaté, das Heften der Weinreben, wazba winných kmenů, f. 3) Bogen Papier zusammen, sessiti, zastehnauti, 4) die Wunde heften, ránu zawázati, 5) die Augen an etwas heften, oči, zrak na něco vpřjti, vpjrati.

Heftig, prudký, náramný, im Reden, prudký, náhlý, heftige Reden, prudká, náhlá řeč, f. heftige Hitze, Kälte, Krankheit, náramné, sylné, prudké horko, náramná, sylná zyma, nemoc, heftige Liebe, prudká, sylná, náramná láska, milost, f. heftiger Zorn, náramná zlost, f.

Heftig, adv. prudce, z prudka, do aupadu, heftig streiten, do aupadu se přjt.

Heftigkeit, f. prudkost, náramnost, sýla, náhlost, f.

Heftlein, n. zapinátko, n. sponkal, záponka, f.

Heftpflaster, n. mázba swjragjcý. f.

Heftung, f. zapnutj, připnutj, přistehnutj, zastehnutj, n.

Hegen, chowati, odchowati, wychowati, pěstowati, wypěstowati, krmiti, žiwiti, Gedanken, Hoffnung, býti w myssleukách, w naděgi, mjti myssleuky, naděgi, objrati se s myssleukami, einen Haß, Argwohn wider jemanden hegen, mjti někoho w nenáwisti, w domněnj, newražiti na někoho.

Hegner, Häger, m. hagný, polesný, m.

Hegling, f. Blanling.

Hegung, Hägung, f. chowánj, odchowánj, wychowánj, pěstowánj, wypěstowánj, n.

Heher, s. Häher.

Hehlen, Höhlen, krýti, skrýwati, skrýti, vkryti, vkrýwati, tagiti, schowati, schowáwati.

Hehler, Höhler, m. pokrywač, vkrywač, tagič, tagitel, přechowáwač, m. 2) přigjmač, m.

Heide, f. ein Wald, ein fruchtbares Feld, suchopar, m. suchá lauka, s. Heyde.

Heide, Heyde, m. pohan, neznaboh, m. ein Heide werden, zpohanětj, s. Heyde.

Heidekorn, s. Buchweizen.

Heidekraut, s. Heyde.

Heidelbeere, f. černé gahody, borůwky, plur. f.

Heyduck, m. heyduk, m.

Heil, n. spasenj; zdrawj, n. Heil dir! zdráw buď! auch sláwa tobě, Heil diesem Hause, spasenj domu tomuto, sein Heil versuchen, okusyti swého ssčěstj, dieß gereicht zum Heil seiner Seele, to gest, to slaužj k spasenj geho dusse, Tag des Heils, den ssťastný, ssťěstliwý, spasenj, m.

Heil, geheilt, wie die Person, zdrawý, vzdrawený, wie die Wunde, zahogený, zléčený, heil werden, von der Person, zhogiti se, zléčiti se, vzdrawiti se, wyhogiti, von der Wunde, zahogiti se.

Heil aller Welt, m. Kraut, zagečj oko, n.

Heiland, m. spasytel, m.

Heilbar, hogitedlný, zhogitedlný, zahogitedlný.

Heilbringend, spasytedlný.

Heilbrunn, s. Gesundbrunn.

Heilen, act. und neut. hogiti, zhogiti, zahogiti, léčiti, zléčiti, vléčiti, vzdrawiti, der Wundarzt heilte diese Wunde in kurzer Zeit, hogič ran w brzkém čase (brzy, w brzce,) ránu zhogil, zahogil, das Pflaster wird

die Wunde bald heilen, hastr brzy ránu zhogj, zahogj, einen Bruch, ein Geschwür heilen, prst trž, wřed, (nežit) hogit, zhogit, zahogit, — Jemand von der Blindheit, von dem Fieber heilen, někoho od slepoty, od zymnice vzdrawit, was zu heilen ist, zhogitedlný, — die Wunde heilet zu, rána se hogj, die Wunde hat zugeheilet, rána se zhogila, zahogila, — die Wunde, Krankheit heilen, ránu, wadu, nemoc hogiti, zhogiti, léčiti, vléčiti, ránu zahogiti, wyhogiti, einen Kranken, vzdrawiti, zléčiti, zhogiti, wyhogiti někoho.

Heilig, swatý, ein Heiliger, swatý, m. eine Heilige, swatá, swětice, f. 2) heilig, gottesdienstlich, poswátný, heiliger Ort, poswátné místo, n. heiliger Abend, sštědrý wečer, m. heilig sprechen, za swatého wyhlásyti, heilige Einfalt, swatá sprostnost, f.

Heilig, adv. swaté, poswátně.

Heiligen, swětiti, poswětiti, poswěcowati, den Feyertag heiligen, swátek, den swátečnj swětiti, slawiti, hod slawiti.

Heiligkeit, f. swatost, f.

Heiligmacher, m poswětitel, m.

Heiligmachung, f. Heiligung.

Heiligsprechung, f. za swatého wyhlássenj, n.

Heiligthum, n. ein heiliger Ort, swatyně, f. poswátné místo, n. 2) heilige Sache, swatost, swátost, f. 3) Ueberbleibsel der Heiligen, swátosti, plur. ein Schränkchen für die Hostie, schrána, schránka, sskřjně, f. swatyně, f.

Heiligthumskästchen, n. poswátná skřeň, sskřjně, f.

Heiligung, f. swěcenj, poswěcenj, n.

Heiligkraut, n. obecný lék, m.

Heilkraut, n. hogicý kořenj, n. hogecý bylina, f.

Heillos, nesstastný, bezbožný, du heilloser, ty nesstastný, bezbožný člowěče, ty nesstastnjku, bezbožnjku.

Heillos, adv. nesstastně, bezbožně.

Heillosigkeit, f. nesstastnost, bezbožnost. f.

Heilsam, spasytedlný, požitečný, zdrawý, dobrý, heilsames Kraut, zdrawá bylina.

Heilsam, adv. spasytedlně, požitečně,

Heilsamkeit, f. spasytedlnost, f. spasenj, n. požitečnost, f. zdrawj, n. zdrawota, f.

Heilsmittel, n. prostředek pro zdrawj, m.

Heilung, f. hogenj, zhogenj, léčenj, zléčenj, vléčenj, vzdrawenj, n.

Heilungsart, f. způsob léčenj, hogenj, n.

Heilungskraft, f. moc, sýla hogitedlná, vzdrawitedlá, f.

Heilungsmittel, n. prostředek hogitedlný, prostředek pro zhogenj, m.

Heilwurz, m. slěz wysoký, m. panar, m.

Heim, domů.

Heimath, f domow, m. 2) s. Vaterland.

Heimbringen, etwas, domů přinesti, jemanden, domů přiwesti.

Heime, f. Heimchen, Ungeziefer in den Häusern, čerwotoč, m. čerwotočina, f. Grille im Felde, cwrček, m.

Heimfahren, domů geti.

Heimfahrt, f. domů getj, n.

Heimfallen, hoditi se, přihoditi se, nahoditi se, dáti se, zběhnauti se, es ist mir heimgefallen, přihodilo se mi.

Heimführen, domů wésti, dowesti 2) zu Wagen, wezti, dowezti.

Heimgang, m. domů gitj, n.

Heimgeben, domů sebau dáti.

Heimgedenken, domů mysliti.
Heimgehen, domů giti.
Heimgehen, das, domů gitj, n.
Heimholen, domů dowesti, wie ein Wagen, Schiff, domů dowezti.
Heimholung, f. domů dowedenj, n. mit Wagen, Schiff, dowezenj, n.
Heimkommen, domů přigjti, přicházeti, dogjti, nicht heimkommen dürfen, nesmjti domů přigiti, heimkommend, přichozý.
Heimkunft, f. přjchoz domů, m. přigitj domů, n.
Heimleuchten, domů swjtiti, poswjtiti.
Heimlich, tagný, tegný, tagemné, skrytý, saukromný, pokautný, heimlich Gemach, saukromný pokogjk, záchod, m. heimliches Gift, tagemný, potagemný ged, Heimlich, s. Grille.
Heimlich, adv. tagně, tegně, tagemně, pod krytem, skrytě, pokrytě, saukromně, pod tagi, w tegnosti, saukromj, pokautně, krádj, autradj, heimlich halten, tagiti, zatagiti, krýti, vkryti, vkrýwati, skrýwati, w tagnosti, krádj chowati, skrytě zachowati, w skrytosti, w skrytě, w tagnostimj i.
Heimhaltung, f. tagenj, zatagenj, krytj, vkrytj, vkrýwánj, skrýwánj, w tagnosti, krádj chowánj, n.
Heimlichkeit, f. tagemstwj, n. tagnost, tagemnost, f.
Heimreise, f. cesta nazpět domů, f. wrácenj se domů, n.
Heimreisen, domů geti, vbjrati se, domů se wraceti.
Heimreiten, domů geti na koni.
Heimstellen, tak nechati, ponechati, zanechati wůle.
Heimsuchen, besuchen, nawsstjwiti, oft, nawsstěwowati, 2) mit Unglück, Krieg, Strafen, Wohlthaten, wie Gott die Menschen, nawsstjwiti, nawsstěwowati nesstěstjm, wálkau ꝛc.
Heimsuchung, f. nawsstjwenj, n.
Heimtücke, f. potutedlnost, obmyslnost, potměssilost, vtulnost, f.
Heimtückisch, potutedlný, obmyslný, ochalebný, sibalský, zchytralý, autulný, lichý, potměssilý.
Heimtückisch, adv. potutedlně, obmyslně, ochalebně, sibalsky, zchytrale, autulně, potměssile.
Heimweh, n. tužba, f. chtjč po domě, stegskánj po wlasti, m.
Heimweisen, domů vkázati.
Heimziehen, domů táhnauti, odtáhnauti, odebrati, kliditi se, odkliditi se domů.
Heirath, s. Heyrath.
Heirathen, s. Heyrathen.
Heisch, heiser, chřapawý, chraplawý, zmlklý. chroptiwý seyn, werden, chraptěti, chroptěti, ochroptěti, zchraptěti, ochraptěti, zmlknauti, zchřipěti, zadjrati se w hrdle, sypiěti, sich heiser reden schreiben, od mluwenj, neb od křiku ochroptěti.
Heischerkeit, f. Heiserkeit, chřapawost, chrapliwost, zmlklost, chroptiwost, f. chřjpěnj hlasu, n. ostrost hrdla, f. sypiawost, f. heisch seyn, chřápati, chraptěti, zadjrati se w hrdle, heisch werden, ochraptěti, zchraptěti, sich heisch schreyen, křikem ochraptěti; hrdlo sy rozedřjti, rozdřjeti.
Heischen, s. Fordern, Begehren.
Heischklingend, heischer klingend, chřapawě znějcý.
Heiser, s. Heisch.
Heiserkeit, s. Heischerkeit.
Heiß, horký, wřelý; pálčiwý, heißes Wasser, Eisen, heißer Stein, horká (wřelá woda) horké, (wřelé) železo, horký kámen, heißes Verlangen, Wunsch, Begierde, wraucý, wraucná žádost, f. heiße Liebe, wraucý,

wrauc-

wraucná láſka, (wrűcý) ſehr heiß, wederný, heißer Tag wie im Sommer, horko, parno, wedro, n. horký, parný den, m. es iſt heute ſehr heiß, geſt dnes welmi horko, parno, wedro, ein heißer, der heißeſte Tag, der Sommer, horký, wederný, neyparněgſſj den, léto, heiß ſeyn, horkým, wraucým býti, heiß werden, rozpáliti ſe, roznjti ſe, rozhřjti ſe, rozhorčiti ſe, heiß machen, rozpáliti, rozžhnauti, roznjtiti, rozhřjti; rozhorčiti, horčiti, zhorčiti.

Heiß, adv. horce, pálčiwě, wřele, 2) wraucně, 3) horaucně.

Heißen, befehlen, weleti, kázati, rozkázati, přikázati, poručiti, 2) bedeuten, znamenati, was ſoll das heißen, co to má znamenati, 3) genennt werden, Namen haben, gmenowati ſe, ſlauti, wie heißeſt du? gak ſe gmenugeš? gak, kterak ti říkagj? gak ſlugeš? ſloweš? es heißt, man ſagt, prawj, powjdagj, prawj ſe, powjdá ſe, Jemand einen Narren, Eſel heißen, gmenowati, pogmenowati, nazýwati, nazwati někoho blázném, oſlem, nadati oſlů, b)wjdjti.

Heißgemacht, rozpálený, rozžatý, roznjcený; rozhorčený.

Heißhunger, m. hladowitoſt, hltawoſt, f.

Heißhungerig, hladowitý, hladowec, gjcněgſſj, heißhungeriger Menſch, hladowitý člowěk, hladowec, hltawý člowěk, hltawec, hltoň, gjcněgſſj, neſeyt, m.

Heiter, gaſný, heiter machen, gaſniti, wygaſniti, es wird heiter, gaſnj ſe, wygaſňuge ſe, wybjrá ſe, proſwěcuge ſe, probjrá ſe, heiteres Geſicht, Miene, gaſná, weſelá, utěſſená, ochotná twář, heiteres Gemüth, gaſná, weſelá, ochotná myſl, f. machen, wygaſniti, obweſeliti, zochotniti twář, myſl, heiterer Geiſt, gaſný, ochotný, weſelý duch, heitere Nacht, prozračná, ſwětlá, gaſná noc, heitere Luft, gaſné powětřj, heiteres Wetter, gaſno, gaſný čas.

Heiter, adv. gaſně, 2) weſele, ochotně

Heiterkeit, f. gaſnoſt, f. der Seele, des Gemüths, gaſnoſt, ochotnoſt, weſeloſt duſſe, f.

Heiternessel, ſ. Eiternessel.

Heizen, Heitzen, hřjti, zahřjti, zahřjwati, mit Holze den Ofen, ein Zimmer, eine Stube, topiti, kamna, w pokogi, we ſwětnicy, den Backofen heizen, pec (chlebnau) wytopiti, geheiztes Zimmer, topený, zatopený pokog.

Heizer, m. topič, m.

Heizerinn, f. topička, f.

Held, m. hrdina, rek, m. muž hrdinný, hrdinſký, rekowný, rekowſký.

Heldendichter, m. hrdinſký werſſowec, báſnjř, m.

Heldengedicht, n. báſeň hrdinſká, rekowſká, o hrdinách, o recých, f.

Heldenhaft, ſ. Heldenmäßig.

Heldenherz, n. ſrdce hrdinſké, hrdinné, rekowſké, rekowné.

Heldenmäßig, hrdinſký, rekowſký, rekowný, hrdinný.

Heldenmäßig, adv. hrdinſky, hrdinně, rekowſky, rekowně, po hrdinſku, po rekowſku.

Heldenmuth, m. myſl hrdinſká, hrdinná, rekowſká, rekowná, f. hrdinſtwj, rekowſtj, n.

Heldenmüthig, hrdinſký, rekowſký, hrdinný, rekowný.

Heldenmüthig, adv. hrdinſky, rekowſky, hrdinně, rekowně.

Heldenthat, f. ſkutek, aučinek, čin hrdinſký, rekowſký, hrdin-

ný, rekowný, m. hrdinstwj, rekowstwj, n.

Heldentugend, f ctnost hrdinská, rekowská, f

Heldinn, f. hrdina, rekyně, f.

Helfen, pomocy, pomáhati, spomocy, spomáhati, napomáhati, přispěti, (k pomocy, oder na pomoc) 2) nutzen, pomocy, spomocy, prospěti, platnu býti, was hilft das, was hilft es, co to spomáhá, spomůže, co to prospjwá, co gest platno, was hilfts, co plano, co gest platno; co na plat, das hilft nichts, to nic nespomáhá, neprospjwá, to nic nenj platno, wer kann helfen, kdo může pomocy, sich nicht zu helfen wissen, neweděti si gak pomocy, Gott helfe, pomoz Bože, helf euch Gott, naděl wás pán Bůh, Gott helf euch, pomáhey pán Bůh, helfen, zu etwas, zu einem Dienste, Amte, einem, dazu beitragen, dopomocy, dopomáhati někomu k něčemu, gako k službě, k úřadu, nápomocným býti, helfen, in der Geburt, babiti.

Helfenbein, n. slonowá kost, sklenowá kost, f. mit Helfenbein belegt, slonowau kostj, slonowými kostmi obložený, obkládaný.

Helfenbeinern, slonowý.

Helfer, m. pomocnjk, spomocnjk, pomahač, pomahatel, napomahatel, spomahatel, m.

Helferinn, f. pomocnice, pomahačka, f.

Helfershelfer, m. spolupomocnjk, pomahač, spolupomahatel, spolupomahatel, spolupomahač, m.

Helfte, Hälfte, f. půl, polowice, f. des Buchs, Wegs, půl, polowice knihy, cesty, zur Helfte fertig haben, seyn, polowic, na polowic, napoly, odpoly hotowé mjti, býti, über die Hälfte, přes polowic, noch nicht zur Hälfte, ani ne polowic, in der Helfte, in zwo Helften theilen, w poly, na polowic, na dwě půly, polowice děliti, rozděliti, rozpůliti, rozpoliti, rozpoltiti, was so getheilt ist, polowičný.

Hell, gasný, swětlý, — čistý, — patrný, zřegmý, einwenig hell, naswětlý, trochu přiswětlý, prozračný, heller Tag, helles Licht, gasný den, gasné swětlo, helles Zimmer, heller Stern, swětlý pokog, gasná hwězda, helle Nacht, prozračná, gasná, swětlá noc, beym hellen Tage, bjledně, helles Wasser, helles Bier, čistá woda, f. čisté piwo, n. heller Spiegel, čisté zrcadlo, n. helles Glas, čisté sklo, n. helle Augen, dem Glanze nach, stkwělé oči, plur. dem Scheine nach, gasné, swětlé, čisté oči, helle, reine Stimme, čistý, pozorný hlas, heller Abend, gasný, swětlý wečer, m. helle Farbe, swětlá, gasná barwa, f. helles Wetter, helle Luft, gasno, gasný čas, m. wygasněnj, gasné powětřj, n. helle Lüge, patrná lež, helle Wahrheit, zřegmá, (patrná) prawda, es ist hell, (klare Wahrheit,) zřegmo, patrno gest, hell werden, gasniti se, wygasniti se, wygasňowati se, rozswjtiti, rozswěcowati, oswěcowati, zaswjtěti se, proswjtiti se, zaswjtati, swjtati, helle Nacht, gasná, swětlá, prozračná noc, hell machen, gasniti, obgasniti, swětlé, gasné činiti, učiniti, hell seyn, durch und durch, naskrze swětlým býti, hell wie Eisen, Metall, stkwělý, es wird hell, swjtá, rozswěcuge, rozbřeskuge se, zaswjtá.

Hell, adv. gasně, swětle, patrně, čistě, hell schreyen, hlasytě kři-

ket, hell denken, swětle myslit.
Hellblau, gasně modrý.
Hellbraun, gasnohnědý, hnědý.
Helle, Helligkeit, f. swětlo, n. swětlost, gasnost, zřegmost, f.
Hellen, gasniti, obgasniti.
Hellbrennen, gasně hořeti.
Hellebarte, f. osstip, m. pýka, halapartna, f.
Heller, m. halíř, m. půl widenskýho.
Hellerhure, f. popeněžnice, popeněžnj, widenskowá kurwa, f.
Hellfärbig, gasnobarewný.
Hellgelb, gasně žlutý.
Hellgeschliffen, čistě nabroussený.
Hellglänzend, stkwělý, stkwaucý.
Hellgrün, gasně zelený.
Hellklingend, gasně, hlasytě znějcý, zwučný.
Helllautend, gasně zwučný, zwučicý.
Hellleuchtend, swětle, gasně swjtjcý, stkwělý.
Hellroth, gasně čerwený.
Hellsehend, bystrý, čistě, ostře hledjcý.
Hellicht, am hellichten Tage, bjledně.
Helm, m. lebka, přihlbice, f.
Helmbusch, sstět, m. sstětka, f. lebky chochol, m.
Helmdecke, f. nálicek, m.
Helmgesicht, n. Visier, hleděnj, hled.
Helmschmied, m. přihlbičnjk, (lebkář, m.)
Hemdchen, n. kossilka, f.
Hemde, n. kossile, f. oblečka, f.
Hemdknöpfen, n. knofljček ke kossili, m.
Hemdkragen, m. okružj v kossile, n.
Hemdmacher, m. kossile ssitec, m. sswadlj, f.
Hemmen, zdržeti, zdržowati, kolo zawěsyti, skloniti, zarazyti, durch Hindernisse, zastawiti, překazyti, stawowati, stawiti, zabawiti, zamezyti, einen Vergleich, Verkauf, einen Wagen, zastawiti, zadržeti, durch Verbote, zabawiti, die Handlung, obchod překazyti, přetáhnauti, obchod stawowati, zarážeti, die Kühnheit hemmen, smělosti zabránit, den Zorn, hněwu zabránit, Freude hemmt meine Sprache, radost zastawuge, zarážj mi řeč, das Wasser, zarazyti, zastawiti.
Hemmerling, m. Hammerling, Ammerling, Emmerling, posstolka, f. strnad, m.
Hemmkette, f. zawjrka wozu, f. hamulec, řetěz, m. zawjračka kolnj.
Hemmung, f. zdrženj, zdržowánj, kola zawěsenj, skloněnj, zaraženj, n. durch Hindernisse, zastawenj, překaženj, n. mit Verboten, zabawenj, n. Hemmung des Wagens, zastawenj, zadrženj wozu, n. der Kühnheit, zabráněnj smělosti, n.
Hensling, m. glřička, f.
Henkel, m. aussko, ucho, n.
Henkelbohrer, m. hemerey, (uchawrt, m.)
Hengst, m. hřebec, (oř) worš, m. (hynsst, m.) verschnittener, walach, m. 2) Scheller, pusstář, kůň plemenný, pro plemeno, m.
Hengstfüllen, n. hřebčjk, m.
Henkelchen, aussko, n.
Henkeltopf, m. vssatý, rohatý hrnec, uchač, m. hölzerner Krug, korbel, m.
Henken, powěsyti, oběsyti, wěsseti, itzt henken sie ihn, teď ho wěssegj, sich henken, oběsyti se.
Henkenswerth, ssibeničnjk, ssibenice hodný, m.
Henker, m. kat, katan, popráwce, m. der Henker! zum Henker! v kata, kyž to kat páli, pálil, kyž to kat spere, wezme! was zum Henker, co v kata, packe dich zum Henker, gdi k katu.
Henkerey, f. katowstwj, n. 2) das Gebäu, die Stube des Henkers, katowna, f.
Henkerinn, f. katowka, f.

Henker:

Henkermahl, n. katowský oběd, m.
Henkersherz, n. zakatilé, katowské srdce, n.
Henkerisch, katowský.
Henkerisch, adv. katowsky.
Henkersknecht, m. katu pacholek, holomek, pochop katowský, m.
Henkersmäßig, katowský, m.
Henkersmäßig, adv. katowsky, po katowsku.
Hennchen, n. slepička, f.
Henne, f. slepice, f. junge Henne, slepička, f. was von der Henne ist, slepičj, ihr Stall, slepičj posada, f.
Her, sem, komm her, poď sem, přigď sem, hin und her, sem a, y tam, versammlet euch um mich her, obstupte mne, von oben her, von unten her, shůry, zdůly, sie standen um uns her, stáli sokolo nás, die Tage her, tu (těchto) několik dnj, wo ist, wo kömmt er her, hicher, odkud gest, odkud přicházý sem, weit her, zdaleka, von Anfang her, von Ewigkeit her, von Alters her, od počátku, z počátku, od wěčnosti, od starodáwna.
Herab, dolů, s. Herunter.
Herabbeugen, dolů sehnauti.
Herabbringen, s. Herunterbringen.
Herabdonnern, dolů hřjmati.
Herabdrücken, herunterdrücken, stlačiti, tjžiti, swážiti.
Herabfahren, dolů geti, 2) se swezti, wezti.
Herabfallen, dolů padati, padnauti, spadnauti, wie Obst Blätter, opadáwati, opadati, sprchnauti.
Herabfliegen, dolů letěti, sletěti.
Herabfließen, dolů técy, stécy, stékati, stýkati.
Herabflößen, Holz, splawiti.
Herabgehen, dolů gjt, sgjti.
Herabhängen, dolů wiseti, swiseti, chlipiti.
Herabhangen lassen, ochlipiti, schlipiti, sklopiti.
Herabhangend, odwislý, swislý, ochlipený, schlipený, herabhangende Ohren, odwislé uši, plur.
Herabhöhen, ssaditi, (dolů)
Herabhelfen, dolů pomocy.
Herabholen, jemanden, dolů pro někoho gjti, přigjti.
Herabkommen, dolů přigjti, sgjti, dolů sgjti, komm zu mir herab, segdi ke mně dolů, 2) schá eti.
Herabkriechen, slezt, slýzat, dolů lezt, sleze.
Herablassen, dolů pustiti, spustiti, spauštěti, ochlipiti, schlipiti, sich zu jemand, snjžiti se, snižowati se, k někomu, ponjžiti se, pokořiti se, pokořiti se.
Herablassend, wie ein Großer, Gelehrter, Lehrer, ponjžený.
Herablassung, f. eines Großen, snjženj, ponjženj, pokořenj, toření, n. sonst, spuštěnj dolů, ochljpenj, n.
Herablaufen, dolů běžeti, sběhnauti.
Herabnehmen, dolů bráti, wzjti, swundati, den Hut, smeknauti.
Herabregnen, dolů pršeti, dešťiti, sprchnauti.
Herabreissen, dolů strhnauti, strhati.
Herabrutschen, swrsti se, ssaupnauti se dolů.
Herabschauen, sehen, dolů se diwati, podjwati, hleděti, patřiti, kaukati, popatřiti, pohleděti.
Herabschicken, dolů poslati.
Herabschiffen, s. Herunterschiffen.
Herabschimmern, blýštati se dolů.
Herabschlagen, dolů srazyti, srážeti, wie Obst u. d. gl. sklátiti, klátiti, srazyti.
Herabschwimmen, dolů plawati.
Herabsehen, dolů hleděti, (pohleděti) shleděti, wzhleděti.
Herabsenden, dolů poslat, posýlat, seslat.
Herabsenken, spustiti, b) sklopiti.
Herabschleudern, smrštiti dolů, sklátiti.
Herabsetzen, vom Stuhle, Pferde, ssaditi,

ssaditi, 2) s. Erniedrigen.
Herabspringen, dolů skočiti.
Herabsteigen, dolů sstaupiti, sstupowati, von dem Berg herab, oder den Berg herab, s, (z) wrchu dolů stupowat.
Herabstimmen, Saiten, popustiti, spustiti.
Herabstürmen, dolů bauřiti.
Herabstürzen, swrcy, dolů swrcy, wrcy, smecy, mecy, metati, s. Herunterstürzen.
Herabtaumeln, dolů se motati, zeybrati, zamotati.
Herabtriefen, dolů kapati.
Herabwälzen, swaliti, dolů waliti, dolů swaliti.
Herabwerfen, dolů shoditi, swrcy.
Herabwürdigen, pokořiti.
Herabwürdigung, f. pokořenj, n.
Heran, semto, blizko.
Heranarbeiten, sich, wydjrati se.
Heranfließen, přitecy, tecy, (k někomu)
Herانklettern, přilezt, přidrápat se.
Herankommen, nahen, blj3 přicházeti, přibližowati se, přiblížiti se, blížiti se, přistupowati,
Herankriechen, přilezt, přilízat, připlazyt se.
Herannahen, blížit se, přiblížit se, přibližowat se.
Heranrücken, s. Herankommen.
Heransteigen, wstaupiti, přilezti.
Herantreten, přistaupit.
Heranwachsen, dorůstati, wyrůstati, odrostati, wěkem dospjwati.
Herauffliegen, wyletět, nahoru letět, nahoru wyletět.
Heraufgehen, wygjt, na horu gjt, nahoru wygj.
Heraus, wen, zwenku, zewnitř.
Herausackern, wyworati.
Herausarbeiten, etwas, wypraviti, wen, sich, dobyti, aus dem Kothe, wydjrati se, wydrati se, prodrati se, wydobeyti, dobeyti, dobyti se, dobeywati se wen z bláta.
Heraufkommen, na horu gjt, přigjt, wygjt přicházet.
Heraufkriechen, wylezt, nahoru wylezt, lezt, wyplazyti se.
Heraufsteigen, wstaupit, wylezt, wygjt, nahoru wylezt, wygjt, gjt, lezt, den Berg, die Treppe heraufsteigen, na wrch, po schodech nahoru gjt, lezt.
Herausbekommen, s. Herauskriegen.
Herausbeugen, wyhnauti.
Herausbitten, wyprosyti.
Herausblasen, wyfaukati, wyfauknauti, wydmauti, durch Blasen heraustreiben, als den Staub, einen Ton, wyrazyti.
Herausbrechen, wypuknauti, wyrazyti se, etwas, wylomiti, wylámati, wyrazyti, s. Ausbrechen.
Herausbringen, wywesti, wyprawiti, wymocy, einen aus dem Elend, wymocy, wyprawiti někoho z bjdy, eine Summe im Rechnen, wyprawiti, wywesti, aus einem ein Geheimniß, Bekenntniß herausbringen, mit Gewalt, tagemstwj a wyznánj z někoho wyprawiti, wymocy.
Herausbrudeln, wen wywřjti, wywjrati, wykypěti.
Herausbrüllen, wyřwati.
Herausdampfen, wydychati, wypářiti.
Herausdonnern, wyhřmiti.
Herausdrängen, sich, protlačiti se, prodrati se, wydrati se wen.
Herausdrechseln, na faustru wytočiti, wykrautiti, wyfaustrowati.
Herausdrehen, aus etwas, wytočiti, wykrautiti, sich auf etwas, wytočiti se, wykrautiti se z něčeho.
Herausbrennen, wen hořeti.
Herausdringen, wyřititi se, wywaliti se.
Herausdrücken, wytlačiti, einen, wytisknauti.
Herausdünsten, wůni, páru wyrauziti.

Herausfahren, wygeti, plötzlich, wyniknauti, aus der Hand, wysmeknauti se, wymknauti se, wie eine Rede, ein Wort, wyskočiti, wygeti, es fuhr mir heraus, wyskočilo mi to tak, problekl sem to tak, etwas herausfahren, wie das Gewächse im Frühling, wyskakowati, wyštřelowati.

Herausfallen, wypadnauti, wie die Zähne, wypadati, wyprsseti.

Herausfeuern, wyštřeliti, wen střileti, mit den Kanonen, z děl střilet.

Herausfischen, wylowiti.

Herausfliegen, wyletěti, von Bienen, wyrogiti se.

Herausfließen, týcy wen, wytecy, wytékati.

Herausfolgern, wywáděti, wywodit.

Herausfordern, wen požádati, wyžádati, žádati, 2) zum Kampfe, wyzwati, wybjdnauti, pobjdnauti.

Herausfreyen, wdáti se ze swého stawu, neb rodu.

Herausführen, jemanden, wywesti, wywáděti, einen Missethäter zum Galgen, wywáděti zločince k ssibency, Waaren sonst wie andere Sachen, wywážeti, wywezti.

Herausgeben, wydati, wydáwati, wen dáti; na gewo dát, wynest, außerdem, darauf, übriges Geld z dodati, was herausgegeben, außer dem gegeben wird, dodawek, m. er gab mir es zum Fenster hinaus, dal mi to oknem wen, etwas zurückbehaltenes herausgeben, něco wydati, ein Buch herausgeben, ediren, knihu wydati, wydáwati, wůbec na swětlo wydati.

Herausgeber, m. wydawatel, wydawač, m.

Herausgebung, f. Herausgabe des Buches, wydánj, n.

Herausgeblasen, wyfauknutý.

Herausgefordert, wyžádaný, 2) zum Zweykampfe, wyzwaný, wybjdnutý.

Herausgeführet, wywedený.

Herausgegangen, wysslý.

Herausgezogen, wytažený.

Herausgehen, wycházeti, wygjti, herausgehen laßen ein Buch, nechat wygjti knihu, wydati knihu, wie der Degen aus der Scheide, wysmekowati se, wysmekati se.

Herausgießen, wyljti, wyléwati.

Herausgraben, wykopati, wyhrabati.

Heraushauen, wysekati, wyrubati.

Herausheben, wyzdwihnauti, wyzwednauti, 2) eine Thür aus den Angeln heben, wypáčiti.

Heraushelfen, pomocy z něčeho wen.

Herausheulen, wykwati.

Herausholen, etwas, přinesti wen, wynesti wen, wen dáti, wydati, jemanden aus dem Gefängniße, da er selbsten nicht kömmt, wywesti, wen přiwesti.

Heraushusten, wykasslati.

Herausjagen, wyhnati wypuditi, wen wyhnati, wyháněti, puditi, jage ihn zu mir heraus, wyžeň ho wen ke mně.

Herausklauben, wybjrati; wybrati.

Herausklügeln, wymudrowati.

Herauskommen, hervorgehen, wygjti, wycházeti, wen gjti, wygjti, wycházeti, přigjti, so oder so, auf eine Weise herauskommen, wypadati, es kömmt eben so heraus, tak to práwě wypadá, was kömmt heraus, co z toho wygde, die Rechnung kömmt nicht heraus, ten počet newydáwá, komm zu mir heraus, oder komm heraus, aus dem Hause, aus dem Zimmer, pod ke mně wen, pod wen, wygdi ke mně wen, wygdiž wen, es kömmt Niemand zu uns

heraus,

heraus, žádný k nám wen negde, newychází, nepřichází, es kömmt auf eins heraus, gedna wěc gest, wssjegedno gest, das käme schön heraus, to by bylo pěkné, (nebylo by pěkné) wenn es herauskömmt, (statt auskömmt, bekannt wird), gestli se to pronese, wygdelito, přigdelito na gewo, daben kömmt nichts heraus, žádný užitek, nic z toho nepogde, wie eine Menge Menschen, schnell, wyrogiti se, wyniknauti.

Herauskotzen, wykuckati.

Herauskratzen, es zu bekommen, wydrápati, wysskrábati, es wegzubringen, wysskrábati.

Herauskriechen, wen wylezti, wylyzti, wzlyzati,

Herauskriegen, wen dostati, wen dobyti, wydobyti.

Herauslangen, wen dáti, podati.

Herauslassen, wypustiti, wen pustiti.

Herauslaufen, wyběhnauti, wen wybjhati, wyběhnauti, běžeti, wytecy.

Herauslegen, wen wyložiti, wykládati.

Herauslehnen sich, wylehnauti sobě.

Herausleiten, wywesti, wywoditi, wywáděti.

Herauslesen, s. Auslesen.

Herausliegen, wyskytati se.

Herauslocken, wylauditi, wywabiti.

Herauslügen sich, wylhati se, wyklamati se.

Herausmachen, etwas, wegnehmen, wyprawiti, wen připrawiti.

Herausmahlen, Getreide, wymlýti.

Herausmurmeln, wymumlati.

Herausnagen, wyhryzti, wyhlodati.

Herasnähen, wyssiti, wyssiwati.

Herausnehmen, wyjti, wen wzýti, wybrati, wyndati, wywundati,

Herausneigen, sich, wyhnauti se wen.

Herauspeitschen, wymrskati, wysslohati, wypráskati.

Herausplatzen, mit etwas, wyplesskati, wyplesstiti něco, wygeti s něčjm, den Staub, wybauchati

Herauspochen, jemanden, wytlaucy, wytřjskati něhoho.

Herauspressen, wytlačiti.

Herausprügeln, wymlátiti, wytlaucy, wytřjskati.

Herausquellen, prýsstiti se, wyprýsstiti se, wyrreyskati se, hmyzeti, prameniti se, wen wyskakowati, prauditi se.

Herausragen, wyniknati, strmiti, wyskytati se, wykaukati, wen kaukati, wykukowati, die Zunge, wyplazyti gazyk.

Herausrecken, wystrčiti wen.

Herausreden, přjmo, zpřjma mluwiti, sich, wymluwiti, wymlauwati se.

Herausreiben, wyssaustati, wytjrati, wytřjti, Körner, wydrtiti.

Herausreissen, wytrhnauti, wytrhati, wyrwati, wydrápati, einem die Augen, wydrápati, die Haare, wytrhati wlasy, die Zähne, wytrhati.

Herausrennen, wygeti, wyrogiti se, wytecy.

Herausrinnen, wytecy, wytěkati, wen tecy.

Herausrücken, wie die Armee, wytrhnauti, herausrücken mit dem Gelde, wytasyti se s penězy, mit etwas im Reden, wygeti wen s něčjm, er wollte nicht damit herausrücken, nechtěl s tjm wen, nechtěl s tjm wygeti, nechtělo to z něho wen.

Herausrufen, wen wywolati.

Heraussagen, wyřjcy, wyřeknauti, wypowěděti, powěděti zpřjma, sage es nur frey heraus, gen to směle, zpřjma powěz.

Herausscharren, wyhrabati, wykopati.

Herausschäumen, wypěniti.

Herausscheinen, herausschimmern, wyblyſkati ſe, wen ſe ſwjtiti.

Herausschießen, wyſtřeliti, ſchnell herauskommen, wyſtřeliti ſe, wyſkočiti, wymrſſtiti ſe, wyniknauti ſe.

Herausschiffen, wyplawiti ſe.

Herausschinden, wydřjti.

Herausschlagen, wyrazyti, neut. herausschlagen, wie die Flamme, wyrazyti, zwyſſiknauti; heraustreiben, wie die Beſatzung, wytlaucy, wytepati, wytřjſkati, wybiti.

Herausschleppen, wywlecy, wywljknauti, wyſmeyknauti.

Herausschleudern, wymrſſtiti, wylučiti.

Herausschneiden, wyřezati, wyſtřjhnauti, wyklesſtiti, wie Papier mit der Schere, wyſtřjhnauti, wie Brod, wykrogiti, wykrágeti.

Herausschöpfen, wywážiti, wyčerpčiti.

Herausschreiben, wypſati, wypiſowati, aus einem fernern Orte, pſáti zdaleka.

Herausschreyen, wen křičeti, wykřjknauti.

Herausschütteln, wytřáſti, wytřáſati.

Herausschütten, wyliti, wylewati.

Herausschwimmen, wyplawati, wyplauti, wyplynauti.

Herausschwingen, wypřáhnauti, napřáhnauti.

Herausschwitzen, etwas, wypotiti ſe z něčeho, něco.

Heraussehen, wyhljdnauti, wykauknauti, wen kaukati, hleděti, patřiti, wyzřjti.

Herausspaziren, wycházeti wen na procházku, wen ſe procházeti.

Herausspringen, wyſkočiti, wyſkakowati, wen wyſkočiti.

Herausspritzen, act. wyſtřjknauti, wyprſknauti.

Heraussproſſen, wypukati ſe, wypučiti ſe, pučiti ſe, prauti ſe.

Heraussprudeln, ſprühen, paſſ. wyſkinauti ſe, wyſkakowati; bluboučiti.

Herausstammeln, wybreptati.

Herausstecken, wyſtrčiti.

Herausstehen, ſtrměti, čuměti.

Herausstehlen, wykráſti, ſich, wyſlanditi ſe, wykráſti ſe.

Heraussteigen, wyſtaupiti wen.

Herausstellen, wen wyſtawiti.

Herausstoſſen, vertreiben, wyſtrčiti, von einem, wie z. B. der Wein den Deckel, das Pulver die Kugel, wyrazyti, Reden, řeči wypuſtiti, wypauſſtěti.

Herausstottern, wykoktati, wybreptati.

Herausstrecken, wen roztáhnauti, z. B. die Zunge, wyplazyti.

Herausstreichen, ſ. Ausstreichen, loben, wychwalowati, wynáſſeti chwálau.

Herausströhmen, wywaliti ſe, wyřiniti ſe, wyhrnauti ſe, b) praudíti ſe.

Herausstrudeln, hmyzeti, praudíti ſe.

Heraussuchen, wyhledati.

Heraustragen, wyneſti, wynáſſeti.

Heraustreiben, wypuditi, wyhnati, wylpáſſiti.

Heraustreten, wyſtaupiti, wykročiti.

Heraustriefen, wen kapati, kanauti.

Herauswachsen, wen růſti, wyrůſti, wyroſtati.

Herauswälzen, wywaliti.

Herauswerfen, wyhoditi, wyhazowati, wywrcy, wywrhnauti, wymecy, wymetati, wen hoditi, wen wyhoditi — — wirf es mir zum Fenſter hinaus, hoď mi to oknem wen.

Herauswickeln, wywinauti, wypleſti, wymáſti, ſich herauswickeln

aus etwas, wyplésti se, wymá-
sti se, wywinauti se z něčeho.
Herauswinden, wydřjti, wydjrati.
Herauswollen, wen chtjti.
Herauswürgen, wydáwiti, sich, wydřjti se.
Herauszerren, wyrwati, wydrápati.
Herausziehen, wytáhnauti, den Faden aus dem Oehr der Nadel, wywljknauti, das Schwerdt, den Degen, meč, kord wytáhnauti, wytasyti, potrhnauti, meče, kordu dobyti.
Herauszwängen, zwingen, wynutiti, wynutkati, sich, mocý se wydobyti, wydrati se, prodrati se.
Herbe, trpký, hořký, krutý, krussný, das ist, kömmt mir herb, gest, přichá ý mně krussno, dussno, těžko, trpké.
Herbe, adv. trpce, trop. krutě, krussně.
Herbe, f. trpkost, trop, f. krutost, f.
Herberge f. bey jemanden, hospoda, rčma, f. hostinice, f. dům hostinský, geben, freywillig, hospodu dáti, do hospody přigjmati, hostiti.
Herbergen, einen, přechowati, přechowáwati někoho, pohostinu, do hospody přigjti, 2) bey einem herbergen, hospodowati, hospodau býti, mjti hospodu.
Herbeten, modliti se něco.
Herbey, herbei, sem, semto, dále, gi sem.
Herbeybringen, sem, semto nésti, přinésti, přinássiti, jemanden, sem wésti, přiwesti.
Herbeyfahren, sem geti, přigeti, přigjžděti, 2) herbeyführen, als Steine, Schutt, Kalk, wozyti, přiwážeti (sem).
Herbeyfließen, přitécy, sem técy.
Herbeyführen, sem wésti, přiwesti, přiwáděti, 2) Steine, Kalk, Waaren, přiwážeti, wozyti kamenj, wápno, zbožj.

Herbeygehen, sem gjti, přigjti, přicházeti.
Herbeyholen, sem přiwesti, přinest
Herbeykommen, sem gjti, přigjti, přicházeti, přistaupiti; kommen sie doch näher herbey, přistaupte gj pak bljže, die Zeit kömmt herbey, da ich abreisen muß, čas přicházý, se bljžj, w který odget musým, s. Herzukommen.
Herbeykunft, f. příchoz, m. přigitj, n.
Herbeylocken, přilauditi, přiwábiti, přiwnaditi.
Herbeyrücken, sem přitáhnauti, přitrhnauti, přibrati se.
Herbeyrufen, sem wolati, zawolati, přiwolati.
Herbeyschaffen, sem opatřiti, zgednati.
Herbeyschaffung, f. opatřenj, zgednánj, n.
Herbeyschwimmen, sem připlawati, připlauti.
Herbeystellen, sem postawiti, přistawiti.
Herbigkeit, s. Herbe.
Herbringen, jemanden, sem přiwesti, připrawiti, ich konnte ihn nicht herbringen, nemohl sem ho sem přiwesti, připrawiti, doprawiti, etwas herbringen, sem nésti, přinesti, přinássetí.
Herbst, m. podzym, podzymek, m.
Herbstblume, f. ocun, m.
Herbstfrüchte, plur. f. owoce podzymnj, n.
Herbstheu, n. podzymnj seno, n.
Herbstluft, f. podzymnj čas, m. počasj, n.
Herbstmäßig, podzymnj.
Herbstmonat, m. 1, podzymnj měsýc, 2) Sep. měsýc Zářj, m.
Herbstwetter, n. Witterung, f. čas podzymnj, m.
Herd, Herde, s. Heerd, Heerde.
Herdchen, n. ohnisstko, n.
Herdringen, přiwaliti se, přiřjtiti se, přihrnauti se, sem se waliti, řjtiti, hrnauti.

Hereilen, sem pospjchati, pospjssiti, přispjssiti, kwapiti, sem přikwapiti.

Herein, sem, (do wnitř,) do (wnitřka) nur herein, gen sem, gen wkrocegj, gen sem wegdau, Licht herein, swjčku, swětlo sem, sem s swjčkau, swětlem, Freund, wie bist du herein gekommen, přjteli, kterak gsy sem wssel, wessel? Mat, 22. 12. es kömmt Niemand herein (in die Stadt) žádný sem negde, nepřicházý (do města)

Hereinbrechen dobyti se, wlámati se, wlaupati se; wrazyti, 2) wie die Nacht oder Unfälle, připadati, připadnauti, über einen, připadnauti, přikwačiti, wrazyti, dorazyti, udeřiti, dotřjti na někoho sem

Hereinbringen, sem přinesti, wnesti.

Hereindringen, sem se tlačiti, kiřiti se, waliti se, třjti se, wtlačiti se, wřititi se, wetřjti se, wedrati, prodrati se, pronikonauti.

Hereineilen, sem pospjchati, kwapiti, chwátati.

Hereinfallen, sem wpadnauti.

Hereingehen, hereinkommen, sem gjti, wgjti, wcházeti, přicházeti.

Hereinhelfen, jemanden, sem někomu pomocy.

Hereinholen, etwas, přinesti sem, přinássети.

Hereinkommen, sem přigjti, wgjti, přicházeti, wcházeti.

Hereinkriechen, sem lezti, přilezti.

Hereinkriegen, jemanden, dostati někoho sem.

Hereinlassen, sem pustiti, wpustiti, paussťeti, wpaussťeti, nechati.

Hereinlaufen, sem wběhnauti, wie Wasser, wtecy.

Hereinlegen, sem wložiti, wkládati.

Hereinlocken, sem wlauditi, přilauditi, přiwábiti.

Hereinnehmen, sem wzýti, bráti

Hereinnöthigen, sem wnutiti, wnutkati, donutiti, donutkati, přinutiti, přinutkati.

Hereinreiten, sem geti, wgeti, přigeti na koni.

Hereinrücken, s. Einrücken.

Hereinrufen, sem wolati, přiwolati, zawolati.

Hereinschießen, sem střjleti.

Hereinsteigen, sem lezti, wlezti, wstaupiti.

Hereinstoßen, sem strčiti, wstrčiti.

Hereinstreifen, docházeti, dogjžděti.

Hereinstürzen, wpadnauti, wrazyti sem, wřititi se sem.

Hereintaumeln, wmotati se sem, zamotati se, wzeybrati se sem, přizeybrati se sem.

Hereintragen, sem nesti, wnesti, přinesti, wnássеti, přinássеti

Hereintreiben, sem hnáti, wehnati, přihnati, puditi.

Hereintreten, sem wstaupiti, wkročiti.

Hereintreten, das, s. Hereintritt.

Hereintritt, m. wstaupenj, wkročenj, n.

Hereinzerren, sem wtrhnauti.

Hereinziehen, was draußen war, sem wtáhnauti, 2) wieder hereinziehen, wstěhowati se, přistěhowati se.

Hererzehlen, powjdati, wyprawowati.

Herfahren, etwas, sem přiwážeti, přiwezti, wezti, wozyti, 2) selbst, geti, přigeti sem, přigjžděti: mit Ungestümm, dogjžděti, da fahren sie her (näher zu uns, gedau sem (blíž k nám.

Herfliegen, sem leteti, přileteti.

Herfließen, sem tecy, přitecy.

Herführen, jemanden, sem westi, přiwesti, 2) etwas zu Wagen, Schiffe, wezti, přiwezti, přiwážeti.

Hergang, m. celý běh, přjběh, m.
Hergeben, Geld, sem dáti, gieb her, dey sem
Hergebracht, sem přinessený.
Hergeführt, přiwedený, připrawený
Hergegen, s. Dagegen, Hingegen.
Hergehen, herkommen, sem giti, přigiti, přicházeti, choditi, gehe her, pogď sem, er gehet schlecht her, on sy sspatně chodj, 2) geschehen, hoditi se, zběhnauti se, státi, dáti se, přiházeti se, wie es herzugehen pflegt, gak se stáwá, dáwá, přiházý.
Hergeholt, sem přinessený.
Hergesagt, říkaný, řeknutý, powjdaný, odřjkaný, odřjkáwaný.
Herhalten, držeti, nadržeti, nastawiti, nastrčiti, herhalten müssen, büßen, odbeywati, etwas unangenehmes erdulden müssen, zakaussetí.
Herholen, einen, giti, přigiti pro někoho, přiwesti někoho, etwas, giti pro něco, přinesti něco, zu weit, zdaleka přiwáděti, přiwozowati.
Hering, m. Härling, herynk, hernjk, okolesk, m.
Heringsbrühe, f. poljwka z herynka, herynkowá.
Heringskrämer, m. prodawač herynků, m.
Heringslacke, f. lák herynkowý, m.
Herkommen, přicházeti, přigiti; pocházeti, pogiti, komm her, pogď sem, přigď sem, wo kömmst du her, odkud přicházýš, gdeš, wo bist du hergekommen; kde gsy se tu wzal, kde gsy sem přissel, kde sy se tu octnul, odkud gsy sem přissel, 2) herstammen von etwas, als eine Wirkung, ein Wort, odtud přicházeti, pocházeti, das kömmt von ihm her, to od něho, z něho pocházý, přicházý, davon kömmt das Uebel her, od (z) toho pocházý to zlé, hergekommen, bey etwas, zběhlý w něčem, er ist dabey, beym Studiren hergekommen, gest w tom uměnj zběhlý, 3) nabrati se, bráti se, wzýti se, mit der Genitiv. wo kamen nur so viele Fliegen her? kde se tu gen těch much nabralo, wzalo?
Herkommen, das, Geschlecht, kmen, rod, m. pogitj, n. gutes Herkommen, dobrý rod, kmen, von guten Herkommen, guten Herkommens, z dobrého rodu, kmene, nn rossllý, vom schlechten Herkommen, z rodu, kmenu chatrného, prostého, zprostného, sspatného possllý, 2) Weise, Gebrauch, obyčeg, způsob, m. es ist Herkommens, gest ten obyčeg, způsob.
Herkunft, f. přjchod, m. přigiti, n. 2) Geschlecht, rod, kmen, m. pogitj, n. s. Herkommen, unehrliche Herkunft, nematný rod, m.
Herlallen, zwáštati.
Herlassen, pustiti, sem pustiti, nechtěli ho sem pustit.
Herlangen, sahati sem, sáhnauti, dosáhnauti, dosahowati sem, dosahati sem, b) geben, podati sem.
Herlaufen, sem běžeti, přiběhnauti.
Herlegen, sem položiti, sem kláděti, lege es mir her, polož mi to sem.
Herleihen, půgčiti sem, zapůgčiti, ich habe viel Geld bereits hergeliehen, giž gsem mnoho peněz rozpůgčil.
Herleiten, wo anders her, an einen andern Ort, přewáděti, přewesti, von etwas, ein Wort, odwozowati, půwod bráti.
Herleitung, f. des Worts, půwod, m. půwodu bránj, n. odwození slowa, m.
Herlesen, čjsti na hlas.
Herlesung, f. čtenj na hlas, n.

Hermachen, sich, über etwas, zátk se do něčeho, pustiti se, wpustiti se do něčeho, einem etwas hermachen, někomu něco namluwiti, Possen, čtweráctwj, hříčky, šibřinky, frašky prowozowati, prowáděti, lašťowati.

Hermelin, n. popelice, popelka, f.

Hermelinchen, n. popelička, f.

Hermelinpelz, m. kožich z popelice, popeličný, m. popeličí.

Hermeln, f. ein Kraut, heřmánek, m.

Hermurmeln, mumlati, zamumlati.

Hernach, potom, napotom, pak, nicht lange hernach, nedlauho potom, hernach erfuhr ich es, pak (potom sem se toho dowěděl, gehen sie nur, ich will hernach schon kommen, gděte gen, wšak gá potom přigdu, acht Tag hernach gieng er gar weg, za osm dnj potom dokonce odešel.

Hernachmals, až potom.

Hernahen, blížiti se sem, přibližiti se.

Hernehmen, kde wzíti, bráti, wo hernehmen, kde co wzíti, nabrati, wzíti, wo möchten denn die Leute soviel Geld hernehmen, kdež by se lidé nabrali peněz, kdežby lidé wzali peněz? 2) foppen, bráti na špičky, gebati, žbati, dogjmati, dorážeti na někoho.

Hernennen, sich, nach etwas, gmenowati se po něčem, slauti po něčem.

Heroisch, s. Heldenmäßig.

Herold, m. Ausrufer, hlasatel, hlasytel, posel wogenský, m. in Friedenssachen, wypowjdatel, hlasatel, zwěstowatel, posel, wyslanec pokoge, m.

Heroldstab, m. hůlka, berla pokoge, f.

Herplaudern, herplappern, plyskati, zwáti, blekotiti.

Herr, m. pán, m. das sind rechte Herren, to gsau hodnj páni, über das Gesind, Dienstboten, hospodář, m. der Herr Gott, hospodin, pán, m. der Tag des Herrn, den páně, m. was des Herrn ist, pánůw.

Herrchen, n. panáček, pánek, m. panjčko, páně, n.

Herrechnen, wyčjtati, wyčjsti, wypočjtati.

Herreichen, podáwati, podati, sem podati, poskytnauti, reiche mir deine Hand her, pódeg mi ruku.

Herreisen, sem geti, gjti, sem přigeti, přigjti, eben darum bin ich hergereiset, proto gsem sem přigel.

Herreiten, sem geti na koni.

Herrisch, rozkazný, poraučliwý.

Herrisch, adv. rozkazně, poraučliwě.

Herrlein, n. Herrchen, pánek, panáček, m.

Herrlich, wýborný, znamenitý; slawný, skwostný, welebný, walný, nádherný, panský, herrliche Mahlzeit, Tafel, Gasterey, slawný, skwostný, panský oběd, kwas, m. eine herrliche Arbeit, znamenité, wýborné dílo, n. ein herrlicher Junge, wýborný gonák, m. herrliche Tracht, nádherný krog, m. herrliches Leben, panské, wýborné žiwobytj, n. herrliches Geschenk, znamenitý dar, m. herrliche That, slawný, znamenitý čin, m.

Herrlich, adv. wýborně, na wýbor, znamenitě; skwostně, slawně, welebně, nádherně; pansky, herrlich traktiren, skwostně hodowati, sich herrlich halten, wýborně se chowati, sobě westi, herrlich hergehen, nádherně sobě choditi, herrlich leben, pansky, wýborně, na wýbor žiwu býti.

Herrlichkeit, f. Glorie, Gepränge, Prunk, oslawa, f. oslawenstwj,

n. nádhernost, wýbornost, znamenitost, skwostnost, slawnost, sláwa, welebnost, f. Gottes, sláwa, welebnost Božská, f. seine Herrlichkeit, geho welebnost, des Lebens, Vergnügens, wýbornost, znamenitost, f.

Herrnbefehl, m. Herrngebot, n. poručenj panské, n. panský rozkaz, m.

Herrndiener, m. sluha, služebnjk panský, m.

Herrdienst, m. služba panská, f.

Herrngasse, f. panská vlice, f.

Herrnhof, m. dwůr panský, m.

Herrnsitz, m. Herrnplatz, sýdlo panské, n.

Herrnstube, f. panská swětnice, f.

Herrschaft, f. Regierung, Macht, Oberherrschaft, Obergewalt, Botmäßigkeit, panstwj, wládařstwj, n. wláda, f. wládnutj, wládařenj, panowánj, n. wrchnost, zpráwa, f. das Land wo einer Herr ist, ein Innbegriff von Gütern, mit der Gerichtsbarkeit, panstwj, n. Herrschaft haben, führen, wládařstwj, panstwj, wládu, wrchnost mjti, wládařstwj, zpráwu držeti, solche erlangen über — opanowati; von, aus fremder Herrschaft, cyzopanský, Herrschaft über einen haben, mjti nad někým zpráwu, wládu, die Herrschaft, der Herr, die Herrn selbst im Lande, auf einem Gute, Gebiete, wrchnost, f. die junge Herrschaft, mladá wrchnost, f. Herrschaften, panstwo, n. wrchnosti, f. plur.

Herrschaftlich, panský, vom Landesherrn, wládařský, panownický, vom Grundherrn, Hausherrn, panský, wrchnostenský, herrschaftliche Bediente, überhaupt wenn man einen sieht, erkennt, panssti, wrchnostenssti slaužjcý, plu. herrschaftlicher Verwalter, panský zpráwce, herrschaftliche Güter, panssti, wrchnostenssti statkowé, m. plur.

Herrschaftlich, adv. panský, herrschaftlich leben, panský, po pansku žiwu býti.

Herrschen, panowati, wládařiti, wládnauti, zprawowati, wie König, kralowati, wie ein Herzog, weywoditi, herrschende Religion, panugjcý wjra, f. herrschen, wie eine Gewohnheit, wie Sünden, panowati.

Herrscher, m. panownjk, wládař, wládce, zpráwce, m.

Herrscherinn, f. panownice, wládařka, wládkyně, f.

Herrschsucht, f. žádost panowánj, chtiwěst k panowánj, f.

Herrschsüchtig, žádostiwý panowánj, tůžba, chtiwý k panowánj.

Herrücken, přitrhowati sem, přistupowati sem, přistaupiti sem, přiblјžiti se sem, přibližowati se sem.

Herrufen, sem zawolati, přiwolati, powolati, zawolati, ruff ihn her, zawoleg ho sem.

Herrühren, pocházeti.

Hersagen, řjkati, powjdati, wyprawowati, wyprawiti, rozpráwěti, Lekzion, odřjkáwati.

Herschaffen, opatřiti, zgednati.

Herschauen, sem hleděti, kaukati, patřiti.

Herschießen, schnell herzukommen, wie ein Vogel, Schiff, Pfeil, Kugel, přiletěti, wie das Wasser, wběhnauti, welnauti; Geld herschießen, penjze zapůgčiti, poskytnauti; herschießen im Kriege, auf uns, sem střjleti, dostřelowati, střelbau, střjlenjm docházeti.

Herschleichen, přilјzati, přilezti, přiluzowati se, přilauditi se, přiwlecy se.

Herschlenkern, taulati se, potulowati se, taláceti se, plandati se, klackowati se.

Herschleudern, sem mrssiti, zamrssiti, wrcy, lučiti.

Herschnattern, klampati, klachati, klachem dělati.

Herschreiben, einem Brief, Zeitung, psáti sem psanj, nowinu.

Herseyn, von einem Orte, býti od někud, über einen mit Reden, býti w někom s kemi, sie waren alle über ihn her, byli wssickni w něm hned.

Hersetzen, sem postawiti, přistawiti, setze den Stuhl her, postaw sem stolicy, sich, posaditi se, sednauti sem.

Hersingen, prozpěwowati.

Hersprengen, einen, wysstwati; 2) wie jemand, auf dem Pferde, přitecy, dosněti, vprkem, cwálem přigeti, přihnati.

Herstammen, von einem herkommen, pocházeti, pogiti, wycházeti, wzegiti, wznikati, půwod bráti, rodem býti, wo stammst du her, odkud pocházýš, odkud gsy rodem?

Herstammend, pocházegicý, wycházegicý.

Herstammung, f. Ursprung, Abstammung, půwod, m. pogitj, pocházenj, n. počátek, wznik, m.

Herstellen, an einen Ort, postawiti sem, sich, postawiti se sem, einen Kranken, vzdrawiti, pozdrawiti, nemocného k zdrawj, w předessle zdrawj nawrátiti, etwas eingefallenes, zase wystawěti, wzdělati, oprawiti, w staw nawrátiti, eine Gewohnheit, zwyk obnowiti, etwas besser machen, verbessern, w dobrý, w lepssj staw nawrátiti, vwesti; ein Werk liefern, prácy, djlo k mjstu přiwesti, vdělati, die Freyheit, den Geschmack wieder herstellen, nawrátiti, opatřiti, opět zgednati, Verdorbenes, Beschädigtes, w staw nawrátiti.

Herstellung, f. znowa wzdělánj, obnowenj, n. obnowa, oprawa, des Kranken, vzdrawenj, pozdrawenj, nawrácenj w předessle zdrawj, k zdrawj, n. w staw nawrácenj.

Hertraben, klusati.

Hertragen, nesti, sem nesti, přinesti, vor sich hertragen, před se nesti.

Hertreiben, sem hnáti; přihnati.

Hertreten, sem wstaupiti, přistaupiti, přikročiti, kročiti, wkročiti, tritt her, wstup sem, wkroč sem.

Herüber, sem na tu stranu, herüber fahren, sem na tu stranu gett, herüber kriechen, sem lezti, přelezti, kriech herüber, přelez sem, herüber bringen, sem nesti, přenesti, herüber bringen, führen, sem přiwesti, herüber gehen, sem gjti, přegjti, herüber tragen, sem přenesti, herüber werfen, sem přehoditi, herüber treten, sem staupiti, přestaupiti, kročiti, překročiti, über den Fluß herüber locken, sem přes řeku přilauditi, komm zu mir herüber, über den Fluß, přegdiz sem ke mně, die Blumen biegen sich herüber, kwjtj sem se přehybá.

Herum, okolo, wůkol, kolem, da herum, dort herum, tu okolo, tam okolo, überall herum, wůkol, wssudy okolo, um und um herum, kolem, do kola, do kotauče, sich im Kreise herum drehen, do kola se točit, rings herum gehen, kolem okolo git, chodit, um das Haus herum gehen, okolo domu git, chodit, der Fluß fließet um die Stadt herum, řeka teče okolo celého města, kommen sie da herum, gdau tudy.

Herumbauen, kolem okolo, do kola stawěti.

Herumbeißen, sich, wie Hunde, kausati se, sich mit einem, hryzti se, kausati se, sskarpiti se s někým.

Herumbeugen, ohýbati kolem, okolo, ohnauti.

Herum-

Herumbewegen, sich, točiti se okolo, kolem do kola obráčeti, otáčeti, zatáčeti, wrtěti se, um etwas, obcházeti něco, otáčeti se, obtáčeti se o něco, okolo něčeho.
Herumbinden, owázati, okolo wázati.
Herumblättern, listy w knize přewracati, přewracati se, přebirati se w listech, w knize, rozwjnati listy, knihu.
Herumblicken, sem a tam pokukowati, hleděti, zewlowati, sem tam se ohljžeti.
Herumbreiten, ausbreiten, rozestříti, rozprostřjti, prostřjti okolo.
Herumbringen, um etwas herum, připrawiti, přiwesti okolo.
Herumdenken, na rozličné wěcy myslíti.
Herumdrehen, obtáčeti, otáčeti, otočiti, obtočiti, kolem obtáčeti, die Rede, obraceti řeč, den Hals, krk zatočiti, zakrautiti, herumdrehen, sich im Kreise, kolem, do kola se zatočiti, otočiti, was sich herum dreht, obratný, točliwý.
Herumfahren, etwas an einen andern Ort, okolo wozyti, selbst herumfahren, objjžděti, objeti, okolo gezditi, geti, sem a tam se progjžděti, an einem Orte, überall, wssudy gezditi, mit der Hand, rukau gezditi sem tam, mit den Augen, oči obnássjeti po něčem.
Herumfliegen, okolo ljtati, sem tam ljtati.
Herumfließen, okolo tecy, wůkol tecy.
Herumfragen, poptáwati se, doptáwati se, dotazowati se wůkol.
Herumfreyen, namlauwati sobě.
Herumfühlen, omakáwati, omakati.
Herumführen, prowáděti, okolo, wůkol woditi, westi, einen Graben, Zaun, obehnati město přjkopem, westi přjkop, einen, um ihm alles zu zeigen, prowesti, prowáděti, herumgehen lassen, nechati okolo choditi, herumgehen wie die Krankheiten, panowati.
Herumgaffen, zewlowati, sem a tam lelkowati, ohljžeti se.
Herumgaffen, n. zewlowánj, lelkowánj, n. zewly, lelky, pl. m.
Herumgeben, okolo dáwati.
Herumgehen, hin und her, procházeti se, herum gehen, vorbey, obcházeti, wie ein Kranker, choditi, sich herumbewegen, um etwas, obcházeti, choditi okolo, in dem ganzen Hause herumgehen, po celém domě chodit; einwenig herumgehen, pochodit; wie eine Rede, Sache, Schrift, Journal, Kurrende, rozcházeti se, es gehet alles mit mir herum, wssecko semnau kolem gde, wie ein Becher, Glas, Krug, bey Tische, kolem obegjti; den ganzen Tag herumgehen müßig, celý den chodit, přechodit, genug, wychoditi se.
Herumhangen, okolo wiseti.
Herumhauen, okolo sebe sekati.
Herumhüpfen, okolo, sem a tam poskakowati, obskakowati.
Herumjagen, honiti, hnáti okolo; proháněti.
Herumkehren, obrátiti.
Herumkommen, um einen Ort, obegjti, objjti, wie eine Rede, Sache, eine Schrift, rozegjti se.
Herumkriechen, sem a tam, okolo lezti, plazyti se.
Herumlagern, sich, um einen Ort, rozhostiti se, rozložit se okolo.
Herumlaufen, sem a tam běhati, těkati, wie ein Rad, objhati, okolo běhati, oběhnauti, obcházeti, in der Stadt herumlaufen, běhat po městě.
Herumlaufen, das, běhánj, těkánj, n.
Herumläufer, m. běhaun, běhak,

těkak, tulák, m. im Lande, poběhlec, zběhlec, zběhljk, tulák, m.
Herumlegen, obkládati, obložiti, sich um etwas, kolem okolo se položiti, Besatzung, oder sonst etwas hie und da, rozložiti.
Herumlehnen, opjrati se okolo.
Herumleihen, rozpůjčiti.
Herumlenken, obrátiti, obracetí okolo, jemanden in der Meynung, obrátiti, obrazyti někoho.
Herumliegen um etwas, ležeti okolo, wůkol, überall, sem a tam, okolo ležeti.
Herumnehmen, den Mantel, das Kleid, wzýti okolo sebe, na sebe, jemanden überall mit, sebau bráti, wzýti, 2) herumnehmen, vexiren, durchziehen, foppen, bráti někoho.
Herumprügeln, einen, tepati, bjti, tlaucy, třjskati, sich zusammen, tepati se, bjti se, tlaucy se, třjskati se wespolek.
Herumreichen, s. Herumgeben, Herumgehen.
Herumreisen, sem a tam, wůkol gezditi, oder choditi, putowati.
Herumreisen, das, sem a tam gezdění, putowánj, n.
Herumreiten, objjžděti na koni, okolo geti, gezditi, progjžděti se, progeti se na koni, sem a tam gezditi na koni, einem auf dem Halse, auf einem herumreiten, gezditi na, po někom.
Herumreiten, das, objjždění, sem a tam gezdění, progjždění se, n.
Herumrennen, s. Herumlaufen.
Herumschicken, sem a tam posýlati, wůkol posýlati.
Herumschießen, sem a tam střjleti.
Herumschlagen, ein Kleid, obložiti, obkládati, den Mantel, die Decke, obhoditi okolo sebe, 2) sich herumschlagen, s. Herumprügeln; etwas um eine Sache, obaliti, zaobaliti; um den Kopf, Mund, otlaucy o hlawu, o hubu, okolo hlawy, huby, sich in der Welt, s. Herumtreiben.
Herumschlendern, herumstreichen, Herumstreifen, Herumschwärmen, s. Herumschlenkern.
Herumschleichen, als matt, táhati se, wláčeti se, trmáceti se, potlaukati se, tlaucy se; sich um etwas, ossaupnauti, ossaustnauti se.
Herumschleichen, opletati se, ometati se.
Herumschlenker, tulák, powalec, pobuda, plahočil, obejdo, m.
Herumschlenkern, schleudern, müßig, potulowati se, taulati se, taláceti se, potlaukati se, plahočiti se, powalowati se.
Herumschlenkern, das, potulowánj, taulánj, n. taulka, f. taláčenj se, n. plahočenj se, powalowánj, n. potlaukánj, n.
Herumschleppen, etwas, sem a tam táhati, wláčeti, smeykati, sich, táhati se, trmáceti se.
Herumschwärmen, těkati, taulati se, protulowati se, potulowati se.
Herumschwärmen, das, těkánj, taulánj, protulowánj se, potulowánj, n. taulka, f. plahočenj.
Herumschweifen, potlaukati se, pobjhati, těkati, taulati se, s. Herumlaufen.
Herumschweifen, n. taulánj, taulka, f.
Herumschweifend, taulawý.
Herumschwingen, oháněti.
Herumsehen, ohljžeti se, okolo sebe hleděti, opatřiti.
Herumsehen, das, ohljženj se, okolo sebe hleděnj, n.
Herumsenden, sem a tam posýlati, okolo posýlati.
Herumsetzen, kolem, okolo posaditi, sázeti, sich, posaditi se kolem, okolo, sázeti se kolem, okolo, do kola.
Herumseyn, býti po něčem, konec bráti, wzýti.

Herumsitzen, seděti okolo, kolem okolo.
Herumspazieren, procházeti se sem a tam, okolo.
Herumspazieren, das, procházenj se, n.
Herumspeyen, plwati okolo sebe.
Herumspringen, obskakowati okolo.
Herumspritzen, etwas, kropiti, wykropiti, wykropowati něčjm okolo sebe.
Herumstehen, okolo státi, kolem okolo státi.
Herumstecken, okolo stawěti, postawiti.
Herumstöbern, sstárati, kutiti.
Herumstierelu, sstárati sem y tam.
Herumstreichen, streifen, potlaukati se, holdowati, holdem choditi, taulati se, potulowati se, protulowati, powalowati se.
Herumstreicher, m. tulák, běhal, pobuda, powalec, obeyda, m.
Herumstreuen, okolo sypati, posypati, trausyti, potrausyti, roztrausyti.
Herumtappen, fühlen, sem a tam hmatati, im Finstern, tápati we tmách, po tmě choditi, blauditi, der so herumtappet, tápawý, we tmách.
Herumtaumeln, sem a tam, okolo se motati, zcybrati, potáceti se.
Herumtragen, obnássetí, roznássetí, sich mit etwas, nosyti se s něčjm, něco sebau nosyti.
Herumträger, m. roznassitel, m.
Herumtreiben, okolo hnáti, honiti, sstwáti; wie das Meer, zmjtati; sich, potlaukati se, plahočiti se, trmácet se po swětě, protulowati se, tlaucy se.
Herumtrinken, kolem, do kola pjti.
Herumwachsen, obrostati, zwůkol růsti.
Herumwälzen, okolo wáleti, waliti, sich, obtáčeti se, sich herumwälzen in allen Oertern, powalowati se, prowalowati se, solcher Mensch, powalec, m.
Herumwälzen, das, powalowánj, n.
Herumwandeln, obcowati, obcházeti.
Herumwandern, obcházeti, choditi, po swětě, putowati, procházeti swět.
Herumwerfen, sem a tem házeti, okolo sebe házeti, metati, sich im Bette, zmjtati, házeti sebau w posteli.
Herumwühlen, in etwas, in Sachen, Büchern, přebjrati se, (w něčem) přemjtati wěcy, im Kothe, Eingeweide, hrabati, kutiti, hmeyzditi, párati se, pitwati se, w bláté, we wnitřnostech.
Herumzanken, sich mit einem, waditi se, táhati se, swářiti s někým.
Herumzerren, rwáti, táhati.
Herumziehen, um etwas, obtáčeti, obtočiti, otočiti, überall mit Musik, Geigen, obcházeti se, táhati se, taláceti se, trmáceti se, wláčeti se po zemi, plahočiti se, choditi holdem, holdowati, potulowati se, potlaukati se, jemanden, sem a tam táhati.
Herunter, dolů, komm zu mir herunter, poď (segdi) ke mně dolů, den Hügel, Berg herunter, s kopce, s wrchu dolů.
Herunterbeugen, dolů sehnauti, ohnauti.
Herunterblicken, dolů popatřiti, ohlednauti, wzezřjti.
Herunterbrechen, dolů zlomiti, zlámati, wlomiti.
Herunterbringen, dolů přiwesti, připrawiti, etwas von oben holen, přinesti dolů.
Herunterdrücken, dolů ztlačiti, ztisknauti.

Herun-

Herunterfahren, dolů sgeti, geti.
Herunterfallen, dolů padati, padnauti, spadnauti, vpadnauti.
Herunterführen, dolů westi, swesti, im Wagen, swezti.
Heruntergefallen, dolů spadlý, vpadlý.
Heruntergehen, dolů giti, sgjti.
Heruntergeschlagen, dolů srażený.
Heruntergestossen, dolů strčený.
Herunterheben, dolů wzýti.
Herunterhelfen, dolů pomocy.
Herunterhengen, dolů wiseti, swiseti.
Herunterholen, etwas, dolů snesti.
Herunterjagen, dolů sehnati, spuditi.
Herunterkämmen, sčesati dolů.
Herunterkommen dolů přigjti, segjti, 2) verarmen, segjti, přegjti, w mizynu přigjti, gjti dolů.
Herunterkriechen, dolů lezti, slezti.
Herunterkriegen, dolů dostati.
Herunterlassen, dolů pustiti, spustiti, paussteti, spaussteti, 2) ich lasse keinen Heller herunter, ani trognjku neslewjm.
Herunterlaufen, dolů técy, stécy.
Herunterlocken, dolů přilauditi, přiwábiti.
Heruntermachen, losmachen, herabnehmen, dolů bráti, wzýti, das Kleid, popustiti, 2) tadeln, wyplijsniti, zplijsniti, zpeskowati.
Herunternehmen, dolů bráti, wzýti, swundati.
Herunterreissen, dolů ztrhnauti.
Herunterreiten, dolů geti, sgeti na koni.
Herunterrollen, dolů waliti, swaliti, zkutáleti, zkauleti, zkuliti, neut. swaliti se, zkutáleti se, zkauleti se, zkuliti se, Thränen rollen die Wangen herunter, slzy po ljcech se walj, kanau.
Herunterschlagen, dolů srazyti.
Herunterschleudern, dolů mrssiti, smrssiti, zamrssiti, wrcy.
Heruntersehen, dolů hleděti, pohleděti, patřiti, spatřiti, kaukati, kauknauti.
Heruntersetzen, dolů posaditi, postawiti; schlechter machen, zeničiti, skloniti, Geld, slewiti na penězých.
Herunterspringen, dolů skákati, skočiti.
Herunterspritzen, dolů střjkati.
Heruntersteigen, vom Baume, Dache, lezti, slezti, zstaupiti dolů, den Berg, die Treppe, sgjti, giti s wrchu, se schodů, po schodech dolů.
Herunterstoßen, dolů strčiti.
Herunterstürzen, po hlawě dolů srazyti, swrcy, strčiti, 2) herunterfallen, dolů po hlawě spadnauti, vom Pferde, s koně padnauti, spadnauti.
Herunterwerfen, dolů shoditi, swrcy, smetati.
Herunterziehen, dolů stáhnauti, in einem Hause, stěhowati se dolů.
Hervor, z, ze, wen, wně; noch ist die Sonne nicht hinter dem Berge hervor, gesstě slunce za wrchem znewysslo.
Hervorarbeiten, sich, dobýwati se wen, dobyti se wen, wydobýwati se wen, wydobyti se wen, wydjrati se, wydrati se, prodrati se wen.
Hervorblicken, wykaukati, wyhljžeti, wyzýrati, hinter dem Berge hervorblicken, wie ein Thurm, ec. wysskytowati, wynikati, (skwjti se) skwjti za wrchem.
Hervorblühen, wykwesti, wykwjtati.
Hervorbrechen, wypuknauti, propuknauti se, wyrazyti.
Hervorbringen, etwas, wywesti, wynesti, wynalezti něco, wydati wen, die Erde brigt Pflanzen hervor, zem byliny wydáwá, plodj.
Hervordrängen, wytlačiti wen, wentlačiti, sich, wydjrati se.
Hervordringen, wydřjti se wen, wydjrati se wen, dobyti se, wy-

dobyti se wen, wykititi se wen, wywaliti se wen, wyhrnauti se.
Hervorführen, wen wywesti, wywáděti, wypukati.
Hervorgehen, wen wygjti, wycházeti, wzegiti.
Hervorgucken, wykaukati, wykauknauti, wie eine Sache, kaukati, wykaukati, wyskytati se.
Hervorhangen, wiseti wen.
Hervorkeimen, wie Pflanzen, wyrážeti, pučiti se, wzegjti, wypukati
Hervorkommen, wygjti wen, s. Herauskommen.
Hervorkriechen, wen wylezti, wylјzati.
Hervorlangen, wydati wen, podati wen.
Hervorlassen, před se pustiti, nechati.
Hervorlaufen, wen wybjhati, wyběhnauti.
Hervorleuchten, wen wyblýskati, wen se blyšťěti, swjtiti.
Hervorlocken, wen wylauditi, wywábiti.
Hervornehmen, wen wynjti, wzjti,
Hervorquellen, wen se preyssiti, wypreyssiti, wyprýskati, prauditi se.
Hervorragen, wyskytati se, wen čuměti, strmiti, wynikati, děnjti, čnjti, über andere, dieselbe übertreffen, wynikati nad giné předčiti nad giné, přepanossiti, přesahati giné.
Hervorragend, děnjcý, strmjcý; wypuklý, wysedlý.
Hervorragung, in der Baukunst, weypustek. m,
Hervorrecken, wen protáhnauti.
Hervorrücken, wen wytrhnauti, mit etwas, wytasyti se s něčjm.
Hervorscheinen, s. Hervorleuchten.
Hervorschießen, wystřeliti, wystřelowati, wyskytati, wyrukati, wyrážeti, puciti se, hervorschießen lassen, als Blüthen, Strahlen, wypausstěti, wyskytati, wyrážeti.
Hervorschimmern, wen se třpytiti, leskuauti.
Hervorschleppen, wen wywljknauti, wywlecy, wysmeyknauti, wláčeti, smeykati wen.
Hervorsehen, wyhlédnauti wen, wyhljžeti, wyzřjti.
Hervorspringen, wyskočiti wen.
Hervorspritzen, wystřikowati, wystřjknauti wen.
Hervorsprossen, s. Heraussprossen.
Hervorstechen, als Talent, Verdienst, wynikati, stkwjti.
Hervorstehen, hervorragen, wyskytati se, státi wen, strměti, wen wywstati, děnjti, čnjti, wykaukati, strmiti.
Hervorstrecken, als die Hand, den Kopf, wyskytati, wyskytnauti, wystrčiti.
Hervorströmen, wyhrnauti se, wyrogiti, wywaliti se; wyliti se.
Hervorstürzen, wyřititi se, wywaliti se, wyrogiti se, wyhrnauti se, wyrazyti.
Hervorstrudeln, strömen, s. Herausströmen.
Hervorsuchen, wyhledati.
Hervorthun, sich, hervorkommen, wygjti wen, dáti se widěti, 2) sich vor andern, sie übertreffen, wynikati, wyniknauti nad giné, stkwjti se, wznesti se, wyweyssiti se nad giné, chowati se, předčiti nad giné, přesahati, přewýšiti giné, sahati nad giné.
Hervortreiben, wen wyháněti, hnáti, puditi wen.
Hervortreten, wystaupiti, wykročiti wen.
Hervorwachsen, wen wyrůsti, wyrostati.
Hervorziehen, wen wytáhnauti, wytasyti.
Hervorwärts, z onê, z této strany.
Herweisen, sem ukázati, ukázati.
Herwenden, sem obrátiti, obraceti.

Herwer-

Herwerfen, sem házeti, hoditi, metati, mecy, wrcy.
Herwollen, sem chtjti.
Herz, n. srdce, n. sich etwas lassen zu Herzen gehen, připustiti sobě něco k srdcy, zu Herzen gehen, k srdcy gjti, přicházeti, docházeti, srdce dogjmati, von Herzen, od srdce, z srdce, z prawého srdce, es geht von Herzen, gde to od srdce, wessen das Herz voll ist, gehet der Mund über, čjm srdce plné, tjm přetýkagj vsta, von Herzen lieben, od srdce milowati; 2) Herz, Muth, Herzhaftigkeit, srdce, n. mysl, f. ein Herz machen, srdce, mysli přidati, dodati, ein Herz fassen, srdce nabyti, zmužilau mysl na se wzýti, zsrdnatěti, zmužiti se, rozsrdnatěti se, anders im Herzen denken, anders reden, na srdcy giné, a na gazyku giné mjti, giné mluwiti, a giné w srdcy krýti, das Herz betreffend, srdečnj, srdečný.
Herzader, f. srdečnice, f.
Herzallerliebst, neymilegšj, přemilý.
Herzbeschwerung, f. obtjženj, n. těžkost srdce, f.
Herzbeweglich, pohnutedlný.
Herzbeweglich, adv. pohnutedlně.
Herzblatt, n. mázdřička, bránice mezy srdcem a gátry, f. 2) geliebteste, oder sehr geliebte Person, srdečko, die Herzblätter an den Pflanzen, mačiššky, n.
Herzbrechend, s. Herzbeweglich.
Herzchen, n. srdečko, srdyčko, n.
Herzdrücken, n. tlačenj, dussenj na srdcy, n.
Herzehlen, herzählen, počjtati, wyčjtati.
Herzeleid, n. bolest, ljtost srdce, f. hoře, n.
Herzen, celowati, milkowati, s. Küssen.
Herzenangst, f. úzkost, f. swjránj srdce, n.
Herzenbeschwerung, s. Herzbeschwerung.
Herzenbewegung, f. hnutj, pohnutj srdce, n.
Herzenbruder, m. bratříček, m.
Herzenfreude, f. srdečná radost, f.
Herzenfreund, m. neymilegšj přjtel, m.
Herzenkummer, m. starost srdce, f.
Herzenkündiger, m. skaumatel, zpytatel srdcý, m.
Herzenlast, f. těžkost srdce, f.
Herzenlust, f. rozkoš srdečnj, radost, libost srdce, f. nach Herzenlust, podlé srdce, libosti.
Herzenseufzer, m. wzdechnutj w srdcy, srdečné, n.
Herzensprache, f. řeč srdce, f.
Herzenstich, Stoß, m. s. Stich, Stoß.
Herzenswunsch, m. žádost srdce, f. nach Herzenswunsch, dle žádosti srdce.
Herzquickend, herzerquickend, oběrstwugjcý srdce.
Herzfell, n. bránice, f.
Herzfressend, srdce zžjragjcý, žerawcý.
Herzgespan, m. neymilegšj towaryš, m. ein Kraut, srdečnjk, m.
Herzgrube, f. důlek w srdcy, m. srdečný, srdečnj.
Herzhaft, srdnatý, srdce smělého, vdatného, statečného, zmužilého, herzhaft werden, zsrdnatěti, rozsrdnatěti se, s. Herz fassen.
Herzkündiger, Gott, zpytatel srdcý, m.
Herzhaft, adv. srdnatě, statečně.
Herzhaftigkeit, f. srdnatost, vdatnost, statečnost, zmužilost srdce, f.
Herzkammer, f. komora srdečnj, f.
Herzkraut, n. srdečnjk, m.
Herzlos, s. Ruchlos.
Herzlosigkeit, s. Ruchlosigkeit.
Herziehen, sem táhnauti, přitáhnauti, um da zu wohnen, stěhowati se sem, přistěhowati se sem, herziehen über ein Werk, um es zu bearbeiten, pustiti,

Kaussřkti se, dáwati, dáti se do negaké práce; herziehen, d. i. losziehen über etwas, über einen, ihn, es antasten, dorážeti, dogjždkti, doteywati na někoho, na něco, dogjmati někoho, von ihm reden, třepati, přetřepati, přetřepáwati, přetřásati.

Herzinniglich, z prawého, z celého srdce, s. Herzlich.

Herzklopfen, n. tlučenj, klepánj srdce, n.

Herzleid, n. bolest, lјstost, žalost srdce, srdečná žalost, f. ljtost, f. hoře, n.

Herzlich, srdečný.

Herzlich, adv. srdečně.

Herzliebster, neymilegssj.

Herznagend, srdce hryzaucý, hlodagjcý, hnětaucý, s. Herzfressend.

Herzog, m. weywoda, wýwoda, knjže, m. Herzog seyn, weywodau býti, weywoditi.

Herzoginn, f. weywodkyně, wýwodkyně, kněžna, f.

Herzoglich, weywodský, wýwodský, knjžecký, knjžecý.

Herzogthum, n. weywodstwj, wýwodstwj, knjžetstwj, n.

Herzrührend, srdce hýbagjcý, pohybugjcý.

Herzschneidende Worte, n. plur. slowa sstjplawá, degjmawá, n. plur. hnětliwá, srdce pronikagjcý, prorážegjcý.

Herzstärkend, srdce sýljcý, posylugjcý.

Herzstärkung, f. posyla, f. posylněnj srdce, n.

Herzstechen, n. klánj, pjchánj w srdce, n.

Herzwehe, n. bolenj, n. bolest srdce, srdečná, f.

Herzwasser, n. srdečná woda, f.

Herzwurz, f. koprnjk, m.

Herzu, als ein Herzuruf, herzu, sem, z. B. herzueilen, sich herzunahen, pospjchati, přibližowati se (k něčemu)

Herzuarbeiten, sich, přidrati se, přizeybrati se, přitarabiti se.

Herzubringen, einen, přiwesti, etwas, přinesti, durch Fahren, přiwezti, přiwážeti.

Herzudringen, přidrati se, přikititi se, přiwaliti se.

Herzueilen, sem chwátati, pospjchati, kwapiti, sem přispjssiti, přikwapiti.

Herzufahren, přiwezti, přiwážeti, pass. přigeti, přigjžděti.

Herzufliegen, sem letěti, přiletěti.

Herzufließen, sem tecy, přitecy.

Herzuführen, přiwesti, s. Herzubringen.

Herzugeführt, přiwedený.

Herzugehen, sem gjti, přigjti, přicházeti.

Herzugeholt, sem přinessený.

Herzugerufen, sem přiwolaný.

Herzugewälzt, sem přiwalený.

Herzugezogen, sem přitažený, přitáhnutý.

Herzuhalten, nadržeti, nadržowati, přidržeti.

Herzuholen, sem přinesti, přinášeti.

Herzuhüpfen, přiskakowati.

Herzukommen, sem přigjti, přicházeti, přibrati se.

Herzulassen, sem pustiti, připustiti, připausstěti.

Herzulaufen, sem běžeti přiběhnauti, přiwzhati.

Herzulocken, přilauditi, přiwábiti

Herzumachen, sich, přibrati, přitočiti se, přiwinauti se.

Herzunahen, bljžiti se sem, přibljžiti se přibližowati se.

Herzurennen, přihnati sem, přitecy sem, hnáti se sem.

Herzureiten, geti sem na koni, přigeti, přigjžděti na koni.

Herzurücken, přitrhnauti, přirazyti, im Sitzen, přisednauti.

Herzurufen, přiwolati, zawolati sem.

Herzu-

Herzuschiffen, připlawati sem, připlauti sem.
Herzuschleichen, sem se lauditi, přilauditi.
Herzuschleppen, sem přiwljknauti, přiwlecy, wláčeti.
Herzutraben, přiklusati, přilopotati.
Herzutragen, sem přinesti, přinásseti.
Herzutreiben, sem hnáti, přihnati, puditi, připuditi.
Herzutreten, sem přistaupiti, přikročiti.
Herzuwagen, sich, sem se odwážiti, oprowážiti.
Herzuwälzen, sem waliti, přiwaliti, přikuliti.
Herzuziehen, sem přitáhnauti.
Herzwasser, n. srdečná woda, f.
Herzweh, n. bolest srdce, f. hoře, n.
Hetze, f. sstwanice, f.
Hetzen, sstwáti, posstwati, einen Fuchsen todt, oder zu Tode hetzen, lissku do smrti vsstwat, den Hund an, oder hinter einen Ochsen, auf einen Ochsen hetzen, psa na wola, za wolem sstwát, posstwat, 2) anreizen, podsstjwati, podsstwáwati, auf sich hetzen, na sebe posstwati, zu Tode hetzen, vsstwati.
Hetzer, m. sstwáč, m. 2) Anreizer, podsstjwač, podsstjwáček, m.
Hetzhund, m. chrt, zwjřecý pes, m.
Heu, n. seno, n. von Heu, oder zu Heu gehörig, senný.
Heuboden, m senjk, m senisstě, plewen,
Heucheley, f. Häucheley, pochlebenstwj, n. b) pokrytstwj, swatáčtwj, n. ljcoměrnost, f. přetwářenj, possmurnost, f.
Heucheln, häucheln, pochlebowati, lissčj ocas prodáwati, po srsti hladiti, b) in der Frömmigkeit, sich fromm stellen, přetwářiti se, přetwařowati se, possmuřiti se, ssmauřiti se.
Heuchler, m. Häuchler, pochlebnj, m. b) pokrytec, swatáček, ljcoměrný, pokrytý, possmaurný člowěk, ljcoměrnjk, m.
Heuchlerisch, häuchlerisch, pokrytský, ljcoměrný, possmurný.
Heuchlerisch, häuchlerisch, adv. pokrytsky, ljcoměrně, possmurně.
Heubaum, m. pawůza, pauza, f. der Strick am Heubaum, pawůznjk, m.
Heubund, m. otep sena, f.
Heuerndte, f. senosec, f. sečba, sekánj, klizenj sena, n.
Heuerig, letossnj, bis heuer, až do letosska, až do letossnjho času, roku.
Heuer, adv. letos, ein heuriges Kalb, Schwein, Füllen, letošnjk, m.
Heuerndter, m. senosek, sekáč sena.
Heugabel, f. podáwky, widly senné, f. plur. rohatiny, f. pl.
Heuhaufen, m. kupa (hromada) sena, f.
Heuhechel, f. gehlice, f.
Heulen, kwjliti, vpěti, wie Hunde, skučeti, skwučeti, weyti, wýti; skuhrati, huhlati, wie Wölfe, weyti, huhlati, wýti, wie der Wind, weyti, huhlati, hučeti, wie die Orgel, sskwičeti.
Heulen, das, kwjlenj, vpěnj, n. der Hunde, skučenj, skwučenj, wytj; skuhránj, n. der Wölfe, wytj, huhlánj, n. des Windes, wyti, wánj, huhlánj, hučenj, n. der Orgel, sskwičenj, n.
Heulend, kwjlicý, vpěgjcý.
Hespe, s. Häspe.
Heumagazin, n. senná stodola, f.
Heumonat, m. čerwenec, m.
Heunt, w tu noc.
Heurechen, m. senné hrábě, f. plu.
Heuschober, m. Heuhaufen, kupa, f. stoh sena, m.
Heuschoppen, m. kulna pro seno, sennák, sennjk, m. senissťě, n.
Heuschrecke, f. kobylka, f.
Heuwage, f. senná wáha, f.

Heuwagen, m. senný wůz, m.
Heute, dnes, heutiges Tages, heut zu Tage, nynégssjho času, nynégssj chwjle, za těchto časů, za těchto dnů, za dnů nynégssjch, von Heute übers Jahr, od dnesska za rok.
Heutig, dnessnj, heutiger Tag, dnessnj den, dnessek; ich weis bis auf den heutigen Tag nicht, až po dnessnj den, podnes newjm — ich weis es noch bis heutiges Tages, bis heute noch nicht, až do dnessnjho dne, až do dnesska newjm, noch heutigen Tages, gesstě podnes.
Hexe, f. čarodégnice, kauzedlnice, trawička, f.
Hexen, čarowati, kauzliti, kauzla, čáry prowoditi.
Hexenmeister, m. čarodégnjk, kauzedlnjk, černokněžnjk, trawič, m. s. Zauberer.
Hexenmeisterisch, kauzedlnický, čarodégnický.
Hexenwerk, n. kauzlo, n.
Hexerey, f. čáry, plur. čarowánj, n. kauzla, n. plur. kauzlenj, n.
Heyde, f. Heide, Heidekraut, ein Gewächs, oder eine Pflanze, wřes, m. baylj, n. pohanka, f. pohančj, n. von Heyde, wřesowý, der Ort wo Heyde wächst, wřesowisstě, n. die Heide, Waldung, bor, m. ein fruchtbares Feld, Gefilde, Ebene, suchopar, m. suchá lauka, f. auf der grünen Heide sterben, na zelené lauce umřjti.
Heyde, m. Heid Heide, pohan, neznaboh, m. Heide werden, zpohaněti.
Heydekorn, Heidekorn, n. pohanka, f.
Heydelbeeren, Heidelbeeren, f. myrtowé gahůdky, borůwky, f. plu.
Heydelbeerstaude, f. Heydelbeerstrauch, gahodowj, n. gahodina, f. myrtowý strom, m.
Heydenbekehrer, m. pohanů obratitel, přewratitel, m.
Heydenbekehrung, f. obrácenj, přewrácenj pohanů, n.
Heydenlehrer, m. pohanský, pohanů včitel, m.
Heydenmäßig, pohanský.
Heydenschaft, f. pohanstwo, n. zpohanilost, f. Heydenthum.
Heydenschmuck, m. kokořjk lesnj, ferula, f.
Heydenthum, n. pohanstwo, n. die Sache, pohanstwj, n. im Heydenthume, w pohanstwu.
Heydnisch, heidnisch, pohanský, ein heidnisch gewordener, zpohanilý.
Heydnisch, adv. pohansky
Heydinn, f. Heidinn, pohanka, neznabožka, f.
Heyduck, n. heyduk, m.
Heyland, s. Heiland.
Heyrath, f. Heirath, Heurath, sňátek manželský, m. vom Mannsbild, ženitba, f. ženěnj, n. vom Weibsbild, wdánj, n. wdawky, f. plur. Heyrath stiften, sňátek, wdawky způsobiti, Heyrath treffen, thun, wie der Mann, ženiti se, oženiti se, wie die Frau, wdáti se, wdáwati se.
Heyrathen, heirathen, heurathen, sich verehlichen, wie ein Mann, ženiti se, oženiti se, wie eine Frauensperson, wdáti se, wdáwati se za muže.
Heyrathsbrief, m. list wěnnj, m.
Heyrathsgedanken, f. plur. mysslenky, myssienj na ženěnj, plur. von einer Weibsperson, na wdanj, na wdawky.
Heyrahtsgut, n. wěno, n. wěnnj zbožj, solches bestimmen, wěnowati.
Heyrahtsgütlein, n. wěnko, wěnnj zbožjčko, n. daher, wěnnj.
Heyrathskontrakt, m smlauwa swadebnj, f.
Heyrathssache, f. wěc strany ženěnj, f.

Heyrathsstifter, m. způsobitel sňatku, snaubce, m.

Heyrathsversprechung, f. swadebnj námluwa, smlauwa, zámluwa, t. zásjelky, f. plur.

Heyrathsvertrag, m. swadebnj smlauwa, f.

cysa, beysa.

Hieb, m. Hau, seč, f. seknutj, tnutj, n. rána, sečná rána, (ráz) m. (vdeřenj sečné, sečmo, cuk, m. der Hieb gieng vorbey, rána chybila, auf den Hieb, sečmo, sečenjm, sekánjm, rubnucjm; sečnau ranau einen Hieb geben, vdeřiti, vhoditi, drbnauti, ránu dáti, wrazyti, einem Hiebe ausweichen, ráně se wyhnaut, auf einen Hieb, gednau ranau, einen Hieb haben, býti chyceným, mrsstěným, s. Stich.

Hie und da, s. Hier.

Hiebey, hiebei, přitom, zde.

Hiebweise, sečně, sečmo, sečenjm, rubnutjm, sečnau ranau.

Hiedurch, s. Hierdurch.

Hiefhorn, n. roh myslivecký, lowecký.

Hiefstoß, m. s. Jagdhief.

Hieher, sem, sem to.

Hieherwärts, tudyto, na tuto stranu.

Hienieden, na onom swětě.

Hier, zde, tu, hier und da, hier und dort, hie und da, sem a tam, onde y onde, weit von hier? daleko odtud?

Hier und da sich verbergen, rozkrýt se.

Hier und da stecken, legen, rozstrkati.

Hier und dahin fliehen, rozutjkati se.

Hieran, s. Daran.

Hierauf, darauf, na to.

Hieraus, z toho, odtud, von hieraus kann man die ganze Stadt übersehen, odtud se muže celé město přehljdnaut, hieraus ist zu schließen, hieraus folgt, odtud, (z toho) se muže saudit, wysleduge.

Hierbey, přitom.

Hierdurch, dem Orte nach, tudy, tady, a) tudy, tjm, skrze to, hierdurch kannst du es erhalten, tudy, tjm, skrze to, tebo mu zeš dosáhnaut.

Hierein, sem, do toho, w to.

Hierher, hieher, sem, s. Bisher.

Hierinn, w tom, hierinn lobe ich dich, w tom tě chwáljm.

Hiermit, tjm, s tjm.

Hiernach, dle toho, wedlé toho, podlé toho.

Hiernächst, hienächst, hieneben, hierneben, mimo to, s. Ueber das.

Hierselbst, tuto.

Hierseyn, das, přjtomnost, f.

Hierüber, přes to mjsto — přes to, hierüber geher nichts, přes to, nad to nic nenj, hieher, semto, darüber, nad to, nad tjm, hierüber sind wir einig, w tom gsme swornj, hierüber ein Werk schreiben, o tom knihu je psati, hierüber streiten, oto, strany toho se přjti, hádati, waditi, hierüber sich Kummer machen, o to, pro to sobě starost dělati, hierüber Vorwürfe machen, něco wytcykati, předhazowati, hierüber fragen, strany toho, oto se vptáti, hierüber sich wundern, diwiti se tomu.

Hierum, okolo, wůkol.

Hierunten, w dole.

Hierunter, mezy tjm.

Hiervon, hievon, z toho, hievon verstehe ich nichts, tomu nic nerozumjm, hievon weis ich nichts, o tom nic newjm.

Hierzu, hiezu, k tomu, was sagen sie hiezu, co tomu řjkagj?

Hiesig, zdegssj.

Hilfe, s. Hülfe.

Hift, s. Hief.

Himbeere, f. malina, f. davon, malinowý.

Himmel, m. nebe, n. nebesa, n. plur. unter freyem Himmel, pod ßirým nebem. vom Himmel herab, s nebes, s nebe, 2) Himmel, darunter große Herrn gehen, sitzen, oder etwas getragen wird, Vorhang über ein Bett, nebesa, n. plur. um des Himmelswillen, pro Bůh, pro Boha, hilf Himmel, pomoz Bože.
Himbeerenstrauch, m. malinowý keř, m.
Himmelbette, n. postel s nebesy, f.
Himmelbewohner, nebeßťané, pl.
Himmelblau, blankytný, nebeské barwy.
Himmelbrod, n. nebeský chléb, m.
Himmelfahrt, f. na nebe wstaupenj, n.
Himmelreich, n. králowstwj nebeské, n.
Himmelsangel, m. vhel nebe, m.
Himmelsbürger, m. nebeßťan, měßťan nebeský. m.
Himmelschreyende Sünde, do nebe wolagjcý hřjch, m.
Himmelskost, f. nebeská strawa, f.
Himmelslauf, m. nebeský běh, m.
Himmelsleiter, f. nebeský žebřjk, m.
Himmelslicht, n. nebeské swětlo, n.
Himmelslust, f. nebeská radost, rozkoš, f.
Himmelsschlüßel, m. nebeský klíč, m.
Himmelsspeise, f. nebeský pokrm, m.
Himmelsstrich, m. prauh, pás nebe, m.
Himmelsstürmer, m. obr, m.
Himmelswagen, m. wůz na nebi, m.
Himmelszeichen, n. znamenj nebeské, n.
Himmlisch, nebeský.
Himmlisch, adv. nebesky.
Hin, dahin, tam, hin seyn, pryč býti, er ist hin, dahin, ten tam, konec s njm, gest po něm, weta po něm, der Tag, die Hoffnung ist dahin, konec dne, naděge, weta po naděgi, konec s naděgi, rechts hin, links hin, w prawo, w lewo, hin und her gehen, hin und wieder gehen, sem y tam chodit, přecházet, er will hin (das ist: hinreisen) chce tam get, er ist schon hin, (das ist: hingegangen, hingereiset) gižž tam ßel, gel, er soll hin (hingehen,) má tam gjt, — Hin ist hin, (was verlohren ist, ist verlohren,) co tam, to tam, es gehet nach so hin, gesßté progde.
Hinab, dolů, s. Herab.
Hinabwärts, dolů.
Hinabfahren, dolů geti, sgeti.
Hinabfahrt, f. dolů getj, sgetj, n.
Hinabfallen, dolů padnautt, spadnauti, po hlawě se swrcy.
Hinabfliegen, dolů letěti, sletěti.
Hinabfließen, dolů týcti.
Hinabführen, dolů westi, swesti.
Hinabgehen, dolů giti, sgiti.
Hinablassen, dolů pustiti, spustiti, paußtěti, spaußtěti.
Hinablaufen, dolů běžeti, sběhnauti.
Hinabspringen, dolů skákati, skočiti.
Hinabsteigen, dolů staupiti, slezti.
Hinabstoßen, dolů strčiti.
Hinabstürzen, dolů swrcy, srazyti. 2) sich, swrcy se po hlawě.
Hinabtreiben, dolů hnáti, sehnati puditi, spuditi.
Hinabwerfen, dolů shoditi, swrcy, smecy.
Hinan, tam, na — do — s. Hinauf
Hinanarbeiten, sich, wydrápati se.
Hinanreichen, wysáhnauti, dosáhnauti tam, na —
Hinanspringen, wskočiti.
Hinansteigen, wstupowati tam na.
Hinauf, nahoru, b) eben, nawrch.
Hinaufbringen, etwas, Steine Kasten, nahoru nesti, přinesti, přinášeti, jemanden, přiwesti, etwas mit Mühe, přiwesti, při-

prawiti, wir bringen es nicht hinauf, nepřiwedeme, nepřiprawjme to nahoru.

Hinauffahren, etwas, nahoru wezti, wozyti, selbst, nahoru geti.

Hinauffliegen, nahoru letěti, ljtati, wyletěti.

Hinaufführen, jemanden, nahoru westi, přiwesti, Sachen, nahoru wezti, wozyti, přiwezti, ein Gebäude, wyhnati wzhůru, nahoru.

Hinaufgeben, na horu dáti.

Hinaufgehen, nahoru gjti, choditi.

Hinaufheben, helfen, nahoru pomocy někomu, wyzdwihnauti, zwednauti někoho na horu, wzhůru.

Hinaufholen, einen, nahoru přiwesti, westi, etwas, nahoru přinesti.

Hinaufklettern, nahoru lezti, wylezti, drápati se, wydrápati se, wysaukati se.

Hinaufkommen, nahoru přigjti.

Hinaufkönnen, nahoru mocy.

Hinaufkriechen, schleichen, wylezti, wyplazyti se.

Hinauflangen, s. Hinaufreichen.

Hinauflegen, nahoru klásti, položiti.

Hinaufnehmen, nahoru wzýti.

Hinaufräumen, s. Räumen.

Hinaufreichen, etwas, nahoru podati, neut. nahoru wysáhnauti.

Hinaufrücken, etwas, postrciti nahoru, possaupnauti, selbst, postaupnauti; powytrhnauti nahoru.

Hinaufrufen, schreyen, nahoru wolati, einen, zawolati nahoru.

Hinaufschwingen, sich, wznesti se, wypnauti se, wyweyssiti se, wyniknauti, wymrssiti se.

Hinaufsehen, in die Höhe, in den Himmel, wzhljdnauti, wzezřjti, kauknauti wzhůru, w nebesa spatřiti, patřiti wzhůru.

Hinaufsetzen, etwas, postawiti nahoru, einen höher, posaditi weys.

Hinaufspringen, nahoru wyskočiti.

Hinaufsteigen, nahoru lezti, wylezti, staupiti, wstupowati, wystaupiti.

Hinaufstellen, s. Hinaufsetzen.

Hinaufstraben, nahoru klusati.

Hinauftragen, nahoru nesti.

Hinauftreiben, nahoru hnáti, puditi.

Hinauftreten, nahoru sslapati, sslaupnauti; kročiti.

Hinaufwälzen, nahoru waliti, powaliti.

Hinaufwärts, wzhůru, s. Hinauf.

Hinaufwerfen, nahoru hoditi, wyhoditi, házeti, metati, wrcy, wymecy, wywrcy.

Hinaufwinden, nahoru wytočiti, wytáčeti.

Hinaufziehen, nahoru táhati, táhnauti, wytáhnauti.

Hinaus, wen.

Hinausbeissen wykausati.

Hinausbringen, etwas, wynesti, wynásseti, jemanden, wywesti, wen připrawiti, etwas mit Mühe, připrawiti, wyprawiti wen. wir konnten ihn nicht hinausbringen, nemohli sme ho wen připrawiti, einen Wurf, Schuß, Kugel, eine Zahl hinausbringen, wen přiwesti, připrawiti, wyprawiti.

Hinausdehnen, wytáhnauti, sich, wytáhnauti se, protáhnauti se,

Hinausdenken, na dálssj čas, na žádnj kola mysliti, pamatowati.

Hinausdrängen, wen tlačiti, wytlačiti, wytisknauti, von einer Menge, wybrnauti, sich, wen se tlačiti, řititi, waliti, wytlačiti se, wyřititi se, wywaliti se, wybrnauti se.

Hinausdringen, wydřjti se wen, von einer Menge, wybrnauti se.

Hinausfahren, etwas, jemanden, wywezti, selbst, wygeti, wygížďti,

děti, oben hinaus, wygeti horem, wyniknauti.
Hinausfallen, wen wypadnauti.
Hinausfinden, sich, wyplesti se, wymásti se, wymotati se wen.
Hinausführen, s. Herausführen.
Hinausgeben, wen dáti, wydati.
Hinausgehen, wen giti, wygiti, auf etwas zielen, giti na něco, obmeyšleti něco, wie ein Fenster, eine Thüre, giti wen, hinausgehen über etwas, z. B. im Bieten, Haufen, přeceniti, překaupiti, über etwas hinausgehen, nicht achten, nedbati něčeho, na něco, newššmati sobě, přeběhnauti, přegiti něco, geh hinaus, gdi wen.
Hinausgehen, das, wygiti, wen giti, im Hinausgehen, we wychá..ni, wycházege.
Hinaushelfen, wen pomocy.
Hinausjagen, wen hnáti, wyháněti, wyhnati, wypuditi, wen puditi.
Hinauskommen, wen přigiti, wygiti.
Hinauskönnen, wen mocy.
Hinauskriechen, wen lezti, wylezti.
Hinauskriegen, s. Hinausbringen.
Hinauslangen, s. Hinausreichen.
Hinauslassen, wen pustiti, wypustiti, nechati, wynechati.
Hinauslaufen, wen běhati, wyběhnauti, běžeti, wybjhati, er lief zum Hause hinaus, běžel z domu wen, 2) wohin ausschlagen, ablaufen, na něco, k něčemu se schylowati.
Hinauslegen, wyložiti, wykládati, s. Herauslegen.
Hinauslesen, wen wyčjsti, wyčjtati.
Hinausmachen, sich, wybrati se wen, wydrápati se wen.
Hinausmögen, chjti wen wygjti.
Hinausnehmen, jemanden zu sich, wzýti někoho wen k sobě.
Hinausragen, wyskytati se, wynikati, wykaukati, strmiti.
Hinausreden, zum Fenster, wen mluwiti.
Hinausreichen, geben, wen podati, dáti, wydati, sich erstrecken, dosahowati, dosáhnauti, auf lange Zeit, stačiti, postačiti, stačowati, postačowati, wystačiti, wystačowati.
Hinausreisen, wen geti, giti, putowati.
Hinausrücken, s. Herausrücken.
Hinausrufen, wywolati.
Hinausschaffen, wypowěditi; wen wykliditi, wypraviti.
Hinausschicken, wen poslati, sláti.
Hinausschieben, wen wystrčiti, wyšsaustnauti, wyšaunati; den Termin, protahowati, protáhnauti.
Hinausschiffen, s. Herausschiffen.
Hinausschlagen, wytlaucy, wytřjskati.
Hinausschleppen, wen wlecy, wywlecy, wywljknauti, wysmeyknauti.
Hinausschleudern, wymrštiti, wyhoditi, wylučiti.
Hinausschlüpfen, wyklauznauti.
Hinaussehen, wyhlédnauti, wykauknauti, wen hleděti, kaukati wyzřjti.
Hinaussetzen, wen nasaditi, wysaditi.
Hinausstoßen, wystrčiti wen.
Hinausströmen, hrnauti se, řititi se wen, wyřititi se, wyhrnauti se, wyrogiti se, wywaliti se.
Hinaustragen, wen nesti, wynesti, wynášeti.
Hinaustreiben, wen hnáti, wyhnati, wyháněti, puditi, wypuditi, das Vieh, dobytek wyháněti.
Hinaustreten, wykročiti wen, wystaupiti wen.
Hinauswälzen, wen wywaliti, wen waliti.
Hinausweisen, wen ukázati, okázati, aus dem Zimmer, wypowědit.
Hinauswerfen, wen wyhoditi, wymecy, wymetati, wywrcy, wywrhnauti.

Hinauswollen, wen chtjti, wo will das hinaus, co má z toho pojiti, kam se to schyluge, hoch hinaus wollen, wysoko napjnati, wysoko myslití, wysoko ljtat chtjti.

Hinauswünschen, sich, einem, přáti, žádati sobě, někomu wen.

Hinausziehen, wytáhnauti, wytahowati, neut. stěhowati se, wystěhowati se.

Hinblasen, etwas, sfauknauti, domychnauti (něco)

Hinbreiten, prostříjti, zu etwas, für einen, podstjlati, podestlati, nastlati, prostříjti.

Hinbringen, an einen Ort, als Geld, Briefe, Nachrichten, donesti, donášeti, přinesti, přinášeti, Waren, wie ein Fuhrmann, Schiffer, Handelsmann, Lebensmittel, přiwezti, přiwážeti, dowezti, dowážeti; hinbringen, sein Leben, sich selbst, die Jahre, die Zeit, žiwot, leta, čas tráwiti, strawiti, jemand hinführen, dowesti, přiwesti.

Hinde, f. Hindinn.

Hindenken, s. Hingedenken.

Hinderer, m. překažitel, m.

Hinderlich, na překážku, na překážce, ku překážce, seyn, na překážku, na překážce, ku překážce, w překážce býti.

Hindern, překážeti, překazyti, zawázeti, na překážce, ku překážce, w překážce býti, dělati překážku, činiti, jemand an seinem Glücke, překážeti někomu w geho sstěstj, překážku mu činiti, wer hindert dich, kdo ti překáži, ich bin von ihm gehindert worden, překážel mi.

Hinderniß, n. překážka, f. překážení, n. záwada, f. ein Hinderniß in den Weg legen, překážku činiti, učiniti, w cestu, w střjc klásti, überwinden, záwady, překážky porazyti, porážeti, přemocy ge, přemáhati ge.

Hindeuten, tam okázati, ukázati, poukázati.

Hindinn, f. Hirschkuh, Reh, laň, laně, f. junge, laňka, srna, f.

Hindrängen, sich, tlačiti se, tisknauti se, tjtiti se, waliti se, wtlačiti, dotisknauti, dotlačiti se.

Hindringen, dráti se, wedrati se, přidrati se, tjtiti se, tlačiti se, dodrati se, dotlačiti se.

Hindrucken, přitlačiti, wtlačiti, přitisknauti, wtisknauti.

Hindrücken, wtisknauti, wtlačiti.

Hindurch, skrze, skrz, wesskrz, das ganze Jahr hindurch, skrze celý rok, zwey Nächte hindurch, giž po dwě nocy.

Hindurcharbeiten, sich, wydobyti se, dobyti se, prodrati se wen.

Hindurchbringen, sich, s. Durchbringen.

Hindurchdrängen, sich, protlačiti se, prodrati se, s. Durchdrängen.

Hindurchdringen, prorazyti, s. Durchdringen. Siehe das Uebrige nach Durch.

Hinein, do, w, we, tam, do wnitř, in den Tag hinein leben, bez starosti a péče žiwu býti, o zegtřek se nestarati, in die Nacht, do nocy, geh hinein, gdi, wegdi tam, es geht nicht alles hinein (in das Gefäß) wssecko se tam newegde, (do nádoby) trage es hinein, nes, (wnes) to tam (do wnitř.)

Hineinarbeiten, etwas, zadělati, wnukati, ein Loch, eine Oeffnung, udělati, sich hineinarbeiten, zabrati se; wedrati se w něco.

Hineinblasen, faukati, dýmati w něco, do něčeho.

Hineinbohren, wrtati, zawrtati.

Hineinbrechen, dobyt se, s. Einbrechen.

Hineinbrennen, wpáliti.

Hineinbringen, etwas, wnesti, wnásseti, přinesti, přinásseti, etwas in den Kopf, überhaupt, wprawiti něco do hlawy, in eine Abhandlung, Rede, wprawiti, wložiti, klásti, wkládati; den Degen in die Scheide, den Nagel in die Wand, wprawiti, připrawiti.
Hineindenken sich, in etwas, wmysliti se do něčeho.
Hineindrängen, wtlačiti, wtěsniti.
Hineindringen, wedrati se, wkititi se, wnutkati se, wtlačiti se, webrati se, in ein Geheimniß, proniknauti.
Hineindrücken, wtlačiti, wtisknauti.
Hineinessen, žráti do sebe, požjrati.
Hineinfahren, wgeti.
Hineinfallen, wpadnauti.
Hineinflechten, etwas, wplésti, wpletati; wmásti.
Hineinfliegen, wletěti.
Hineinfließen, wtecy tam, wtěkati, s. Hineinlaufen.
Hineinflüchten, s. Hinflüchten.
Hineinfinden, sich in einen Ort, nalezti přjstup, in etwas, a) es zu fassen, porozuměti, b) zu dulden, wyhowěti, s. hineinschicken.
Hineinführen, gehend, vwesti, vwáděti, přiwesti, přiwáděti tam, etwas, oder jemanden im Fahren, přiwezti, přiwážeti, Waaren zum Verkauf, přiwezti, přiwážeti.
Hineinführung, s. vwod, m. vwádění, n.
Hineingehen, wgjti, wegjti, wcházeti.
Hineingießen, wljti tam.
Hineinhauen, wetnauti, zatnauti, sekati, wsekati; rubati do něčeho.
Hineinjagen, wehnati tam.
Hineinkaufen, sich, wkaupiti se.
Hineinkleben, wlepiti.
Hineinklettern, wlezti tam.
Hineinkommen, přigjti tam, přicházeti, in eine Materie, zabrati se do něčeho, přigjti do něčeho.
Hineinkönnen, mocy tam.
Hineinkriechen, wlezti tam.
Hineinlassen, pustiti tam, paussteti tam, wpustiti, wpaussteti.
Hineinlaufen, wběhnauti, wbjhati, hineinflicken, nabrati se, es lief mir Wasser in die Schuhe, nabralo se mi wody do střewjc.
Hineinlegen, wkládati, wložiti, sich wie in das Bette, položiti se, wie in einen Streit, wložiti se, wkládati se w něco, do něčeho, der Wind hat sich in den Mantel hineingelegt, wjtr se do plásstě zapřel.
Hineinleuchten, s. Hineinscheinen, mit dem Lichte, poswjtiti, swjtiti do něčeho.
Hineinlocken, přiwábiti, přilauditi.
Hineinlügen, sich, welhati se, wklamati se.
Hineinmachen, etwas, zadělati.
Hineinmelken, wdogiti.
Hineinmengen, mischen, wmjchati, wmjsyti, přimjchati, přimjsyti, sich in etwas, mjsyti, mjchati, přiti, plichtiti, připlichtiti se do něčeho, w něco.
Hineinmurmeln, wreptati, wsseptati, wbručeti, wbraukati.
Hineinnageln, hřebem, hřebjkem zatlaucy, zarazyti, wtlaucy, wrazyti.
Hineinnähen, wssiti, zassiti.
Hineinnehmen, wzýti tam.
Hineinpflanzen, säen, wsaditi, wsázeti, wsstjpiti.
Hineinprägen, wtlačiti, wtisknauti.
Hineinreden, mluwiti do něčeho.
Hineinregnen, zatýkati.
Hineinreiben, wie Zucker, wie eine Speise, wstrauhati, nastrauhati.
Hineinreichen, podati tam.
Hineinrufen, schreyen, wolati tam, zawolati tam.
Hineinscheinen, swjtiti tam.
Hineinschicken, poslati tam: sich in etwas, propůgčiti se, wyhowěti něčemu, hoditi se k něčemu.

Hineinschieben, wstrčiti tam.
Hineinschießen, střjleti tam.
Hineinschlagen, wbjti, wtřjskati, třjskati, vráti, bjti do něčeho, 2) etwas, wrážeti, wrazyti, zarazyti.
Hineinschleichen sich, wlauditi se tam, webrati se kradmo, wkrásti se.
Hineinschleppen, wláčeti tam, wlÿknauti.
Hineinschließen, zawřjti, zamknauti tam.
Hineinschlucken, wpolknauti, pozřjti, rozřjti.
Hineinschlüpfen, wklauznauti.
Hineinschlürpfen, wsrknauti.
Hineinschreiben, wepsati.
Hineinschütten, wsypati.
Hineinsehen, podjwati se, pohleděti, pohlédnauti, kauknauti, wkauknauti, nahleděti, nahlížeti, hleděti tam.
Hineinsetzen, posaditi, wsaditi tam, hineinsetzen in das Testament, postawiti, posaditi, wsaditi do kšaftu, in ein Buch, Abhandlung, do knihy, do pjsma postawiti, wsaditi, wložiti, klásti, in die Lotterie, wsaditi, sich, posaditi se tam, sednauti, wsednauti sy tam.
Hineinspeyen, pliwati, pljti, wpljti, wpliwati, napljti tam.
Hineinsprengen, Wasser, kropiti, wkropiti, mit dem Pferde, wskočiti, jemanden, wyššwati.
Hineinspringen, wskočiti tam.
Hineinspritzen, wstřjknauti, střjkauti tam, střjkati tam.
Hineinstechen, wpjchnauti, wbodnauti tam, wrazyti, wetknauti.
Hineinstecken, wstrčiti tam.
Hineinstehlen sich, w krásti se, webrati se kradmo.
Hineinsteigen, wstaupiti, wlezti, zum Fenster, wlezti oknem.
Hineinstopfen, wecpati, wráti tam.
Hineinstossen, strčiti, wstrčiti tam, 2) etwas, wrazyti.
Hineinstreichen, in den Mund, wmazati, wmáznauti, wie der Wind, zarážeti, wnikati, zasukowati.
Hineinstreifen, wbjhati, wklauzati.
Hineinstreuen, wtrausyti, natrausyti tam.
Hineinstürmen, wřititi se, řititi se tam, přihřmiti tam; b. dorážeti, z. B. in die Gesundheit.
Hineinstürzen, wrazyti; ein volles Glas wychlaustnauti.
Hineintauchen, tunken, máčeti, namáčeti, namočiti, wmočiti, smočiti.
Hineinthun, dáti do něčeho, wprawiti, wendati do něčeho.
Hineintragen, wnesti, wnášeti, přinesti tam.
Hineintreiben, hnáti, wehnati, honiti, puditi, wlášiti tam.
Hineintreten, wstaupiti, wkročiti, in eine Gesellschaft, wstaupiti, wegiti w towaryšstwo, s. Eintreten.
Hineintrinken, wpjti do sebe.
Hineintröpfeln, kapati, nakapati tam.
Hineintropfen, zamokati.
Hineinwagen, sich, opowážiti se, pokusyti se tam, wydati se.
Hineinwälzen, waliti, přiwaliti, wwaliti tam.
Hineinwärts, downiťř.
Hineinwehen, wáti, fučeti, zawáti, čjšeti tam.
Hineinwerfen, whoditi, wrcy, wmecy tam.
Hineinwirken, weben, wetkati, tkáti.
Hineinwollen, chtjti tam.
Hineinwürgen, wdáwiti do sebe, požjrati oblo, saukati, wsaukati do sebe.
Hineinzerren, wtrhnauti tam.
Hineinziehen, in einen Ort, mit Gewalt, wtáhnauti, neut. hineinziehen, in einen Ort, stěhowati se, wstěhowati se, přistěhowati se tam.
Hineinzwängen etwas, wtěsniti, wmačkati, wnutkati, sich, wetřjti se, wtěsniti se, wie ein Fleck, wtáhnauti se.

Hineinzwingen, nutiti, wnutiti do něčeho, wnutkati.
Hinfahren, 1) act. wezti tam, wozyti tam, dowezti, dowážeti, odwezti. Der Fuhrmann hat die Waaren bereits hingefahren, woska tam giž zbožj dowezl, (odwezl); weg vom Ort, odgeti, tam geti. jemanden, etwas, odwezti, odwážeti, 2) neut. selbst, oder wie der Wagen, das Schiff, geti tam, dogeti, odgeti. Er ist schon hingefahren, giž tam gel; 3) hinfahren, sterben, odgeti, odebrati se, im Hinfahren seyn, na počepj býti.
Hinfahrt, f. odgetj, n. odgeid, m.
Hinfallen, tam padnauti, padati, vpadnauti. Auf der ebenen Erde hinfallen, na čisté rowině padnaut, vpadnaut.
Hinfallend, padaucý, hinfallende Sucht, padaucý nemoc, padaucnice, psotná nemoc, f.
Hinfällig, vergänglich, padaucý, padawý, vrchlý, mjzycý, pomijegicý. hinfällig seyn, mizeti, pomjgeti. rc.
Hinfälligkeit, f. padaucnost, padawost, vrchlost, f. pomjgegičnost f.
Hinfliegen, tam letěti, odletěti.
Hinfliehen, tam vtecy, vtjkati.
Hinfließen, tam tecy, odtecy, vplynauti.
Hinfort, hinführ, napotom, s. forthin, hernach.
Hinführen, tam westi, dowesti, odwesti. zu Wagen, zu Schiffe, tam wezti, dowezti, odwezti.
Hingang, m. odgitj, n. chůze pryč, f. odchod, m.
Hingeben, odewzdati.
Hingedenken, hindenken an einen Ort, mysliti někam, wo denkst du hin, kam myslјš.
Hingegen, wssak ale, naproti (tomu.) ich hingegen, gá wssak naproti.
Hingehen, tam gjti, dogjti, odgjti, odebrati se, wie die Zeit, vplynauti, vgjti, vcházeti, vtecy vtjkati, vcházeti, minauti. Vierzehn Tage gehen bald hin, čtrnáct dnj brzy vgde, vteče, mine, die Zeit gehet hin, čas vcházý, vgde, vteče, vtjká, mine, in seinem Irrthume, Laster einen so hingehen lassen, nechati někoho w omylu, w bludu, w nepravosti tápati, hingehen wie ein Verbrechen, progjti, es mag dir noch so hingehen, nechť gest ti to gesstě prominuto, nechť ti to tak progde, etwas, ein Verbrechen so hingehen lassen, prominauti něco, gehe hin, gdi tam. Es geht noch so hin, progde to gesstě, gehe hin, und komm bald wieder, gdi, (dogdi) tam, a přiď brzy zas. Wo gehst du hin, kam gdeš? Ich will morgen hingehen, zeytra tam dogdu, pugdu.
Hingehören, tam patřiti, náležeti, dies gehöret nicht zur Sache her, to sem nepatřj, nenáležj.
Hingehörig, tam patřjcý, náležjcý.
Hingelangen, tam přigjti, dogjti se dostati, bald, geschwind, dospěti.
Hingerathen, podjti se, od. djti se, octnauti se, dostati se někam.
Hingerissen werden ganz von etwas, gatu, pogatu, podgatu, lapenu býti něčjm.
Hinhalten, etwas, daß es der andere nehme, podáwati, podati, etwas aufzufangen, anzunehmen, držeti, nadržeti, nastawiti, um nahe bey etwas zu seyn, z. B. das Gesicht, Ohr, nastawiti, propůgčiti vcha, nastawiti twáře.
Hinhangen, wěsyti, odwěsyti, eine Sache hinhangen lassen, zanedbati, zawěsyti wěc.
Hinhelfen, dopomocy tam, s. Befördern, 2) einem hinhelfen, ihn hinrichten, zprowoditi, zklidit někoho.
Hinholen, jemanden, tam přiwesti, etwas, přinesti, zu Wagen, přiwezti, přiwážeti.

Hinken, kulhati, napadati na no-
hu.
Hinken, das, kulhánj, napadánj, n.
kulhawost, f.
Hinkend, kulhawý, napadawý, hin-
kend werden, zkulhati, okulhawě-
ti, hinkend machen, okulhawiti.
Hinkommen, přigjti tam, unge-
fähr, dgjti, podjti se někde,
ocnauti se, přigjti. Wo ist er
hingekommen, kam se děl, poděl,
kam se octnul, kam přissel? wo
käme ich hin bei dieser Wirth-
schaft, kde vař bych se octl při
tomto hospodářstwj?
Hinkönnen, mocy tam.
Hinkriechen, tam lezti, přilezti.
Hinkunft, f. přisstj, n. budaucnost, f.
Hinlangen, hinrecken, podáwati, po-
dati. s. hinreichen.
Hinlänglich, dostatečný.
Hinlänglich, adv. dostatečně.
Hinlänglichkeit, f dostatečnost, f.
Hinlassen, tam pustiti, paustěti.
Hinlässig, s Nachlässig.
Hinlaufen, tam běžeti, běhati, hin
und her laufen, sem a tam bě-
hati, přebjhati.
Hinleben, die Zeit, promařiti čas,
odklátiti.
Hinlegen, tam klásti, položiti, wie-
der an seinen Ort, opět na swé
mjsto položiti, klásti, sich hinle-
gen, rozprostřjti se, rozložiti se,
wyložiti se. Die Kleider, den
Mantel, Degen, složiti, odložiti.
Hinlehnen, etwas, podepřjti, sich an
etwas, podepřjti se na něco, o-
přjti se o něco, hingelehnet,
podepřený, opřený.
Hinleiben, tam půgčiti; rozpugčiti.
Hinlenken, etwas, obrátiti tam.
Hinliefern, odwážeti, selbst etwas,
odwáděti, odwesti.
Hinmachen, sich, odebrati se tam,
wybrati, wydati se tam.
Hinmögen, chtjti tam.
Hinmüssen, musyti tam.
Hinnehmen, bráti, wzýti tam.
Hinrecken, natáhnauti, das Ohr,
nastawiti ucha.

Hinreichen, etwas, act. podati, po-
dáwati, 2) neut. bis wohin, wy-
sáhnauti, sahati, dosahowati,
dosáhnauti, (stačiti), der Strick
ist zu kurz, er reichet nicht hin,
prowaz ge krátký, nedosáhne
tam, nestačj, das Brod reichet
nicht hin, nedostane se chleba,
genug seyn, stačiti, stačowati,
postačiti, postačowati, dostačiti,
dostati se.
Hinreichend, dostatečný.
Hinreichend, adv. dostatečně.
Hinreisen, tam geti, gjti, puto-
wati.
Hinreissen, mocý a násylím odtr-
hnauti, 2) sich bemächtigen, zachwá-
titi, sich lassen, dáti se podgmauti,
pogmauti, gjmati, zachwátiti.
Hinrichten, o hrdlo připrawiti, u-
smrtiti, do hrobu zprowoditi,
ze žiwota zprowoditi, zkliditi,
zabiti, einen Verbrecher, odpra-
witi ho, poprawiti nad njm, u-
tratiti, utráceti ho.
Hinrichtung, f. des Missethäters,
odprawenj, poprawenj, n. po-
prawa, f. utrácenj. n.
Hinschicken, tam poslati, odeslati,
sich, přislussěti k tomu, slussěti k
tomu.
Hinschieben, postrčiti tam, possau-
pnauti tam.
Hinscheiden, sterben, hinsterben, ze-
snauti, usnauti (w Pánu) sko-
nati, zdechnauti, ze swěta wy-
kročiti.
Hinscheiden, n. skonánj, wykročenj
ze swěta, ꝛc.
Hinschielen, tam ssilhati.
Hinschiessen, tam střjleti, dostřeliti.
Hinschiffen, tam plawiti, odpla-
witi.
Hinschleichen, wohin, tam se wlau-
diti, lauditi, přilauditi, ulauditi.
Hinschleppen, wlijnauti, wláčeti
tam.
Hinschmeissen, hoditi, wrcy tam.
Hinschmieren, namazati tam.
Hinschreiben, napsati tam.
Hinsehen, podjwati se tam, djwati
se,

se, hleděti tám, pohljdnauti tam, kauknauti, popatřiti.

Hinsenden, tam poslati.

Hinsetzen, etwas, postawiti, wsaditi, jemand, usaditi, posaditi, (ho) sich, posaditi se, sednauti sy, usaditi se.

Hinseyn, býti pryč, býti po někom.

Hinsicht, f. zřenj, n. zřetel, m. Hinsicht nehmen, zřetel, zřenj, ohled mjti na něco, k něčemu, in Hinsicht dessen wzhledem toho.

Hinsinken, sklesnauti.

Hinsitzen, sjsti tam.

Hinspeyen, tam napljti.

Hinspringen, tam skočiti, doskočiti. Springe hin, und hol ihn, doskoč tam, skoč tam, a přiweď ho.

Hinstellen, postawiti, wstawiti.

Hinsterben, umřjti co mrcha.

Hinstrecken, sich, roztáhnauti se, rozprostřjti se.

Hinstreuen, posypati, nasypati tam.

Hinstürzen, wřititi se, wrazyti se.

Hinsudeln, napljhati, namazati, načmalikowati, nassmatiti.

Hintan, pozadu, za se, setzen, nachsetzen, naposledy klásti, za se klásti, položiti, zadu, za hřbet položiti, klásti.

Hintansetzung, f. naposledy, za se, zadu, za hřbet kladenj, položenj, n. mit Hintansetzung dieser Sache, s odloženjm té wěcy, s ponechánjm té wěcy.

Hintanstehen, zadu, pozadu státi, von hinten, ze zadu, od zadu.

Hinten, zadu, pozadu, von hinten, z zadu, ze zadu.

Hinter, za, po, hinter sich, za sebau, legen, za sebe klásti, položiti, hinter sich werfen, za sebe hoditi, zahoditi, wrcy, zawrcy, metati, hinter einem hergehen, laufen, ihm folgen, za, po někom giti, za někým běžeti, hinter dem Rücken, pozadu. Hinter her, po zadu, ze zadu. Hinter ihm her, za njm, hinter dem Tische sitzen, za stolem seděti, hinter dem Vorhange stehen, za oponau stát. Sich hinter die Thüre stellen, za dwéře se postawit. Hinter eine Wahrheit, Sache kommen, domakat, dowěděť se, dopiditi se prawdy, wěcy, wypátrat gi.

Hintere, der, die, das (Theil, zadnj, der hintere Theil, zadnj částka, f. zadek, m.

Hinter, m. zadnice, zadhule, f. zadek, m. kit, prdel, f.

Hinterbein, n. zadnj noha, f. auf die Hinterbeine treten, dáti se w koly.

Hinterbleiben, pozůstati, zůstati.

Hinterbringen, oznámit tegně, donesti něco, zprawiti o něčem, wznesti něco na někoho, zpráwu, wědomost dáti. Es ist mir hinterbracht worden, bylo mi oznámeno.

Hinterbringer, m. donůsska, m.

Hinterbug, m. zadnj přjheb, m.

Hintereinander, po sobě, za sebau, gedno po, za druhým. Sechs Jahre hintereinander, ssest let po sobě. Hintereinander gehen, laufen, rc. za sebau, po sobě gjt, běžet rc.

Hintere, Hintern, m. s. Hinter.

Hinterflügel, m. zadnj křjdlo, n.

Hinterfuß, m. s. Hinterbein.

Hintergebäude, s. Hinterhaus.

Hintergehen, podwesti, podwáděti, oklamati, zklamati, přewesti, klamati, ssáliti, ossáliti.

Hintergehung, f. podwedenj, podwáděnj, n. podwod, m. oklamánj, zklamánj, klamánj, n. klam, m. ssálenj, ossálenj, n. ssalba f.

Hintergetreide, n. zadina, f.

Hintergrund, m. zadnj strana, f. zadek, m. im Hintergrunde, w zadnj straně, w zadnj stranu, na zad.

Hinterhalt, m. zálohy, f. plur. úklad zadnj, po zadu, m. léčka f. Im Hinterhalt liegen, w zálohách čjhat. Sich in den Hinterhalt legen, do záloh se položit, zálohy udělat, dělat.

Hin-

Hinterhälterisch, potutedlný, potagemný, pokrytý, possmaurný, zasmussilý. Hinterhälterisches Wesen, potutedlnost, potagemnost, possmaurnost, zasmussilost, pokrytost, potměssilost. f.
Hinterhalten, zadržeti, zadržowati.
Hinterhaupt, n. zadnj částka hlawy, f. teyl, m.
Hinterhaus, n. zadnj dům, m. stawenj, n.
Hinterher, potom, pak.
Hinterhirn, s. Hirnchen.
Hinterkeulchen, n. podřitek, zadček, zadeček, m.
Hinterkeule, f. zadek, zadček, zadeček, podřitek, m. maso na zadku, n.
Hinterlassen, zanechati, pozůstawiti, zůstawiti, ostawiti, (po sobě) er hinterließ es so, tak to zanechal.
Hinterlassenes Werk, zůstawená, zanechaná (po sobě) pozůstalá práce.
Hinterlauf, m. des Hasen ledwj, n.
Hinterlegen, aufheben, vložiti, založiti.
Hinterlist, f. ssibalstwj, ssibalstwo, n. auskok, m. chytrost, zchytralost, f. vklad, m. zálohy, f. plur. ssalba, ossemetnost, lichota, f.
Hinterlistig, ssibalský, zchytralý, auskočný, vkladný, podwodný, ossemetný.
Hinterlistig, adv. ssibalský, zchytrale, chytře, vkladně, podwodně, ossemetně.
Hinterlistigkeit, f. ssibalstwo, n. auskočnost, f. Hinterlist.
Hinterrücks, s. Hinterwärts.
Hinterschlegel, s. Hinterkeule.
Hinterschlingen, pozřjti, pohltiti, polknauti.
Hintersegel, m. weslo ze zadu lodj, n. weslo zadnj, n.
Hinterst, neyzadněgssj. adv. neyzáz.
Hinterstellig, pozůstalý, seyn, bleiben, zůstati, pozůstati.
Hintertheil, m. zadnj částka, f. djl, m. zadnice, f. zadek, m. des Haupts, zadnj částka hlawy, des Schiffes, der Schaubühne, zadek, m.
Hinterthüre, f. zadnj dwéře, f. plur.
Hintertreiben, zahnati něco, zabrániti, zabawiti, zamezyti, překazyti, vhágiti, das Vorhaben, ein Geschäft, předsewzetj zabrániti, překazyti, w předsewzetj, w prácy. Er wäre befördert worden, wenn nicht seine Freunde es hintertrieben hätten, bylby byl dál dossel, kdyby mu geho přátelé w tom nebyli překazyli, kdyby mu to nebyli zkazyli.
Hintertreibung, f. zabráněnj, zabawenj, překazenj, n.
Hinterviertel, n. zadnj čtwrt, f.
Hinterwärts, zadu, pozadu, ze zadu.
Hinthun, tam dáti, die Hände, přičiniti, wložiti, přiložiti ruce, er weis nicht, wo er die Hände hinthun soll, newj, kam má ruce dáti, newj kam s rukama, wo hast es, ihn hingethan, kam gsy to, ho dal, poděl, děl?
Hintraben, klusati tam.
Hintragen, tam nésti, donesti.
Hintreiben, tam hnáti, dohnati, puditi.
Hintreten, zu etwas, tam přistaupiti, wstaupiti, přikročiti.
Hintritt, m. tödtlicher, wykročenj, wygitj, n.
Hinterstube, f. zadni swětnice. f.
Hinterstück, n. zadnice, f. zadnj kusm.
Hintsch, Hintschkraut, pýnky čerwené, f. plur.
Hinüber, přes, na druhau stranu.
Hinüberbringen, jemanden, přewesti, přepravwiti někoho na druhau stranu, etwas, přenesti.
Hinüberfahren, etwas, přewezti, přewážeti, selbst, přegeti, zu Wagen, Schiffe, přegeti.
Hinüberfahren, act. přewezti, 2) neut. přewezt se, přeget.
Hinüberfahrt, f. přegetj, n. přegeld, m.

Hinüberfallen, tam přepadnauti.
Hinüberfliegen, tam přeletěti.
Hinüberführen, jemand zu Fuß, přewesti, über einen Fluß, přeplawiti, zu Wagen, Schiffe, přewezti, přewážeti.
Hinüberführung, f. zu Fuß, přewedenj, n. über einen Fluß, přeplawenj, n. zu Wagen, Schiffe, přewezenj, n.
Hinübergehen, přegiti, giti přes —
Hinübergehung, f. přegitj, n.
Hinüberkehren, obrátiti se, obraceti se na přjč.
Hinüberlaufen, přeběhnauti, přebjhati.
Hinüberschicken, poslati na druhau stranu.
Hinüberschiffen, přeplawiti, přeprawiti se.
Hinüberschreiten, překročiti, přestaupiti.
Hinüberkommen, přegiti.
Hinüberschwimmen, přeplauti.
Hinübersetzen, přesaditi, s. Hinüberfahren.
Hinüberspringen, přeskočiti.
Hinübersteigen, přelezti, přestaupiti.
Hinüberwerfen, přehoditi, přewrcy.
Hinüberziehen, přestěhowati se.
Hin und her, sem a tam, onde a onde.
Hin und her denken, betrachten, sem a tam mysliti.
Hin und her fahren, sem a tam gezditi.
Hin und her gehen, sem a tam choditi, přecházeti.
Hin und her getrieben, sem a tam kláceny, zmitany.
Hin und her laufen, sem a tam běhati, přebjhati.
Hin und her reisen, sem a tam gezditi, putowati.
Hin und her reissen, sem a tam táhati.
Hin und her säen, sem a tam sýti.

Hin und her schweifen, sem a tam se taulati, toláceti, protulowati, potlaukati, plahočiti se.
Hin und her streuen, sem a tam sypati, trausyti.
Hin und her tragen, sem a tam nosyti, roznásseti.
Hin und her treiben, sem a tam zmjtati, 2) hnáti.
Hin und her wanken, sem a tam se klátiti.
Hin und her wehen, sem a tam saukati.
Hin und her wenden, sem a tam obraceti.
Hin und her werfen, sem a tam házeti, zmjtati.
Hin und her zerren, sem a tam trhati.
Hin und her zertheilen, sem a tam rozděliti, rozdělowati, rozwrhnauti.
Hin und her ziehen, sem a tam táhati, 2) den Ort, die Wohnung verändern, sem a tam se stěhowati.
Hin und wieder, sem a tam, onde a onde, s. Hin und her.
Hin und wieder ausstreuen, sem tam roztrausyti.
Hin und wieder fliegen, sem a tam lјtati, prolétati se, s. Fliegen.
Hin und wieder gehen, sem tam choditi, s. Hin und her gehen.
Hin und wieder suchen, sem tam prohledáwati, hledati.
Hin und wieder tragen, s. hin und her tragen.
Hin und wieder verjagen, sem a tam rozehnati, rozptýliti, zahnati, rozplássiti, zaplássiti.
Hin und wieder zerstreuen, sem a tam roztrausyti.
Hin und wieder ziehen, reisen, s. hin und her schweifen.
Hinunter, s. Hinab, Herunter.
Hinunterbringen, einen, etwas, dolů přiwesti, připrawiti, 2) hinuntertragen, dolů snesti, přinesti.

Hinunterfallen, dolů padnauti, spadnauti.
Hinunterführen, die Treppe, westi, swesti, po schodech, se schodů dolů.
Hinuntergehen, dolů gjti, sgjti.
Hinunterkriechen, dolů lezti, slezti.
Hinunterlassen, dolů pustiti, spustiti.
Hinutersenken, dolů paussěti, spaussěti.
Hinuntersinken, dolů klesnauti, spadnauti.
Hinunterlaufen, dolů běžeti, zběhnauti.
Hinunterspringen, dolů skočiti.
Hinuntersteigen, dolů stauviti.
Hinuntersteigung, f. dolů staupenj, n.
Hinunterstossen, dolů střiti.
Hinuntergießen, dolů ljti, sljti.
Hinunterschlucken, požřjti, polknauti.
Hinunterstürzen, po hlawě dolů srazyti, swrcy, střiti, 2) sich, hinunterfallen, dolů po hlawě spadnauti, skáceti, zwrátiti se, swrcy se, vom Pferde, s koně spadnauti, se swrcy, zwrátiti.
Hinunterwerfen, dolů shoditi, swrcy, smetati, házeti, wrcy.
Hinunterziehen, dolů stáhnauti.
Hinwälzen, powaliti.
Hinwagen, sich, opowážiti se, pokusyti se tam.
Hinweg, m. cesta tam, f.
Hinweg, pryč, pryč odtud, s. Weg.
Hinwegbegeben, sich, pryč se oddebrati, odbjrati, vbjrati.
Hinwegbeißen, odkausati, pryč vekausati, jemanden, wykausati.
Hinwegblasen, pryč odfauknauti.
Hinwegbringen, pryč připrawiti, odprawiti.
Hinwegdrängen, pryč odtisknauti, wytisknauti.
Hinwegeilen, pryč pospjchati, chwátati.
Hinwegfahren, act. odwezti, odwezeti, neut. odgeti, vgeti pryč.
Hinwegfallen, abfallen, pryč odpadnauti, nicht mehr statt finden, přestáwati, nemiti mjsta.
Hinwegführen, pryč odwesti, odwáděti.
Hinweglaufen, pryč vtecy, vtjkati, odběhnauti.
Hinweggehen, odegjti, pryč giti, odcházeti.
Henweggehen, das, n. odchod, m. odgitj, n.
Hinwegnehmen, pryč wzjti, odnjti.
Hinwegraumen, pryč vkliditi, odkliditi.
Hinwegreißen, pryč vtrhnauti; odtrhnauti.
Hinwegreiten, pryč odgeti, vgeti, vgjžděti na koni.
Hinwegrufen, pryč wolati.
Hinwegschaffen, s. Hinwegräumen, Hinwegthun.
Hinwegschicken, pryč poslati.
Hinwegschlagen, pryč odrazyti.
Hinwegschleichen sich, pryč se odlauditi, wylauditi, vlauditi.
Hinwegschleppen, einen, odsmyknauti pryč, odwléknauti pryč, smeykati, wláčeti pryč.
Hinwegsehen, pryč hleděti, kaukati, přehljdnauti, über etwas hen vorragen, wynikati.
Hinwegsenden, schicken jemanden wohin, pryč poslati, odeslati.
Hinwegsetzen, sich über etwas, něčim pohrdat, zhrdat, pohrdnaut, ponechbat, neweffimat.
Hinwegstehlen, vkrásti, sich, wykrásti se.
Hinwegthun, pryč dáti, odwundati.
Hinwegtreiben, odehnati, odpuditi.
Hinwegtreten, pryč odstaupiti.
Henwegwälzen, pryč odwaliti.
Hinwegwaschen, odmyti.
Hinwegwehen, odfauknauti, odwáti.
Hinwegwenden, pryč obrátiti.
Hinwegwerfen, odhoditi, odwrcy, zahoditi, sich, dáti se za pod-

nog, podnožj býti, být, podnožiti se, (dieß Letztere nur von Vornehmen,) er hat auch nichts zum Wegwerfen, nemá také nic k rozhazowánj, na rozhážku, co rozhazowati.
Hinwegschiffen, prycž se plawiti.
Hinwegwischen, act. vtřjti, neut. vyrchnauti, wynikuauti.
Hinwegwollen, prycž, po swých chtjti.
Hinwegzaubern, odkauzliti.
Hinwegziehen einen, odtáhnauti; von einem Orte, odstěhowati se, wystěhowati se prycž.
Hinwegziehen, das, odstěhowánj, wystěhowánj, n.
Was noch hier fehlet, suche man unter Weg. Im Reden ist weg gewöhnlicher, im Schreiben hinweg.
Hinwehen, tam saukati, wáti.
Hinweinen, sein Leben, seine Tage, wyplakati, wyželeti swůg žiwot, swé dny.
Hinweisen, ukázati, vkázati tam.
Hinwelken, vwadnauti.
Hinwenden, tam obratiti, obraceti.
Hinwerfen, tam hoditi, wrcy.
Hinwieder, hinwiederum, s. Wieder.
Hinwollen, tam chtjti.
Hinzu, tam, s. Herzu, Dazu, Zu, Bey.
Hinzuarbeiten, přidělati.
Hinzubauen, přistawěti, přistawiti.
Hinzudenken, přimysliti.
Hinzudichten, s. Hinzudenken.
Hinzueilen, pospjchati k tomu, přispjšiti, kwapiti k něčemu.
Hinzuflicken, přišiti, přilátati, přilepiti.
Hinzufliegen, přiletěti.
Hinzufügen, připogiti, přidati, doložiti.
Hinzufügung, f. připogenj, přidánj, n. připogek, m.
Hinzuführen, přiwáděti, přiwesti.
Hinzugehen, gjti, přigjti, přicházeti k tomu ꝛc.
Hinzugesellen, přitowaryšiti.
Hinzuknien, přikleknauti, přiklekati.
Hinzukommen, přigjti, přicházeti, wie eine Krankheit, ꝛc. přidati se.
Hinzukriechen, přilezti, přilizati, přiwlecy se.
Hinzulegen, přiložiti, přikládati.
Hinzulügen, k tomu přilhati.
Hinzumahlen, přimalowati.
Hinzunehmen, přiwzýti.
Hinzuschleichen, přilauditi, přiwlecy se.
Hinzuschwimmen, připlauti, připlawati.
Hinwegschiffen, prycž se plawiti.
Hinzuschleudern, sich, zu einem, dořjti se k někomu.
Hinzusetzen, přisaditi, zum Feuer, přistawiti, sich, přisednauti sy, ein Wort, eine Anekdote, přidati, přiložiti, přiwrcy, doložiti.
Hinzusetzung, s. Zusatz.
Hinzurechen, přihrabati.
Hinzuthun, přičiniti, přiložiti, přidati, přiwrcy, doložiti, eine Wache zu einem, dáti, přidati, přičiniti, připrawiti stráž k někomu.
Hinzuthuung, f. přičiněnj, n.
Hinzutraben, přiklopotati.
Hinzutreten, přistaupiti, eigentlich, mit den Füßen, přitročiti.
Hinzutreiben, přihánčti, přihnati.
Hinzuwägen, přiwážiti
Hinzuwälzen, přiwaliti.
Hinzuwerfen, přihoditi, přiwrcy.
Hinzuwickeln, přiwinauti.
Hinzuwinden, přiwjti.
Hinzuzählen, připočjtati, připočjsti.
Hinzuziehen, přitáhnauti, zum Rathe, Gastmahle, ꝛc. přiwzýti.
Hippchen, n. Gebackenes, skywka, f. skrogek, m.
Hippe, f. kosjř, kosýřjk, m. eine Art Gartenmesser, žabka.

Hirn, n. mozek, m. s. Gehirn.
Hirnchen, n. mozeček, m.
Hirnhäutchen, n. kůže na lebu hlawy, plénka, mázdra, mázdřička okolo mozku, f.
Hirngespinst, n. wrtochy mozku, m. pl.
Hirnkraut, n. swětljk, m.
Hirnlos, bez mozku, ssjlený.
Hirnschale, f. Hirnschädel, m. leb hlawy, m. lebka, f.
Hirsch, m. gelen, m. vom Hirsche, gelenj, schreyen wie der Hirsch řjti.
Hirschchen, n. geljnek, kalauch, m.
Hirschbrunst, f. Hirschschwamm, gelenj hubka, f.
Hirschfänger, m. kezák, tesák myslivecký, m.
Hirschfarbig, gelenj barwy.
Hirschfleisch, n. gelenina, f.
Hirschgeweih, n. gelenj rohy, parohy, m. plur.
Hirschhaut, f. gelenj kůže, f. gelenice, f. zwjřecý.
Hirschhorn, n. gelenj roh, m.
Hirschjagd, f. honba na geleny, f.
Hirschkalb, n. kolauch, m.
Hirschkuh, f. laň, laně, f.
Hirschleder, n. gelenj, zwjřecý kůže, gelenice, f.
Hirschledern, gelenj, z gelenj kůže.
Hirschwurz, f. gelenj kořen, m.
Hrschzunge, f. gelenj gazyk, m.
Hirse, f. der Same, gahelné proso, n. gáhly, f. plur. von Hirse, prosný, 2) wälsche, ber, m.
Hirsebrey, m. Mus, n. kasse z gahel, gahelná, z prosa, f. gahelnjk, m.
Hirsekorn, n. zrno prosné, n.
Hirsendrod, n. gahelný chléb, m.
Hirte, m. pastýř, pastucha, slauha, pastwec, pasowec, pasák, m. zum Hirten gehörig, pastýřský, pastussj, slauhowý.
Hirschschwamm, m. Hirschling, gelenj hubka, f.
Hirtenamt, n. ouřad pastýřský, m. pastýřstwj, n.
Hirtenart, f. způsob pastýřský, m. auf Hirtenart, po pastýřsku, na způsob pastýřský, způsobem pastýřským.
Hirtenbrief, m. list pastýřský, pastýře, m.
Hirtenfest, n. slawnost pastýřská, f. swátek pastýřský, m.
Hirtengespräch, n. rozmlauwánj pastýřské, n.
Hirtenhaus, n. salaš, pastussina, pastusska, chalupa, f. domek pastussj, m. pastussj katrče, f.
Hirtenhorn, n. pastussj, slauhowý roh, m.
Hirtengesang, s. Hirtenlied.
Hirtenhund, m. pastussj, owčácký pes, m.
Hirtenlied, n. pjseň pastýřská, f. zpěw pastýřský, slauhowý (slauhozpěw) m.
Hirtentasche, f. pastussj tobolka, mossina, brassna, f.
Hirtenstab, m hůl pastýřská, f.
Hirtinn, f. pastýřka, pasačka, pastusska, f.
Historikus, m. Hystoryk, s. Geschichtschreiber.
Historie, f. Hystorye, s. Geschichte.
Historienschreiber, s. Geschichtschreiber.
Historisch, hystorycký.
Historisch, adv. hystorycky.
Hitzblatter, f. páleiwá, horká nesstowice, f.
Hitze, f. horko, n. horkost, f. wřelost, pálčiwost, f. — horko, parno, wedro, n. parnost, f. pálčiwost, páliwost, f. horaucnost, innerliche Hitze, wnitřnj horkost, (pálčiwost, f.) ich habe Hitze im Kopf, mám horkost, pálčiwost w hlawě, Fieberhitze, zymnice, f. 2) Hitze, Zorn, heftige Begierden, horkost, horaucnost, wraucnost mysli, f. in die Hitze gerathen, rozwřeli, rozpáliti se, roznjtiti se, zanjtiti se, zapáliti se, zažhnauti, einen in die Hitze bringen, roz

páliti někoho, roznjtiti, in der Hitze, w rozpálenj, w roznjcenj, Hitze des Feuers, horkost, páliwost, páliwost ohně, f. die Hitze geschmolzener Metalle, des siedenden Wassers, des Blutes ꝛc. wřelost rozpuštěných kowů, wraucý wody, krwe. Man möchte vor Hitze zerschmelzen, horkem se muže člowěk zalknaut. In der großen Hitze reisen, w neywětšjm horku, parnu geti, giti. Die Hitze nimmt ab, horko, parno olewuge. Auf die Hitze, in der Hitze trinken. z horka pjt, napit se, die Hitze der Jugend, Jugendhitze, wraucnost mladosti. In der Hitze des Gefechts, w neyprudšjm potýkánj. In der Hitze seyn, roznjcenu, rozpálenu být (hněwem) Ich habe es in der Hitze gesagt, z prudkosti hněwu gsem to řekl. In die Hitze bringen, rozpálit, roznjtit. In die Hitze kommen, roznjtit se, rozpálit se.

Hitzen, horčiti, zhorčiti; hřjti, ohřjwati, zahřjwati.

Hitzig, horký, parný, wedernj, pálčiwý, páliwý, zahawý, das hitzige Fieber, hitzige Krankheit, horká nemoc, horká, pálčiwá zymnice, f. ein hitziger junger Mensch, zapálený, wraucý mladý člowěk, m. hitziger Tag, parný, horký, wedernj den, m. hitzige Speisen, horká, pálčiwá, zahřjwná gjdla, n. plur. hitziges Getränk, horký, pálčiwý nápog, m. hitziges Erdreich, horká, pálčiwá země, hitziges Geblüt, horká krew, hitzig vom Geblüt, horkokrewný, hitziges Gefecht, prudká půtka, hitziges Pferd, bugný kůň, hitziger Kopf, prchliwý, prudký, (z horka rakwaššený, hitzig werden, rozpáliti se, roznjtiti se, zapáliti se, zanjtiti se, zahořeti, rozhořeti se, rozzhnauti, zazhnauti, rozhorčiti se, auf etwas hitzig, do něčeho zapálený.

Hitzig, adv. horce, pálčiwě. 2) prudce, zprudka.

Hobel, m. struh, hladjk, hladič, m. dlubna, f. hladidlo, n. hobljk, m.

Hobeln, hladiti, hoblowati.

Hobelspäne, m. plur. třjsky truhlářské, f. plur.

Hoch, wysoký, wywýšený, hoch, groß, wysoký, vrostlý, osobný, hohes Alter, letitost, starowěkost, f. starý, stařecý, sešlý, kmetský wěk, stroſt, f. kmetstwj, n. hohes Alter seyn, letitým, dlauhowěkým, welmi starým býti, hohe Schule, wysoká škola, f. sehr hoch, přewysoký, etwas hoch, obwyšný, wie hoch, gak wysoko, es ist hohe Zeit, gest swrchowaný, drahný čas, Es ist schon hoher Tag, giž gest dlauho na den, wie hoch ist es am Tage, dlauholi gest do dne? hohe Farbe, sylná, (wysoká) barwa, f. hoher Adel, wysoká, slawná, wznešená wrchnost, vrozenost, f. zemanstwo wznešené, n. hohe, (dringende, triftige) Ursache, důležitá, náramná, podstatná přjčina, hoher Sinn, wysost mysli, wysoký smysl, hoher Berg, hohes Wasser, Weltmeer, wysoký wrch, weliká woda, weliké swěta moře.

Hoch, adv. wysoko, wysoce; welice, hoch hinaus wollen, wysoko sobě počjnati, chtjti se wznesti, wysoce wésti, drey Ellen hoch, tři lokte wysoko, zweyjij, hoch bieten, wysoko, draze ceniti, zu hoch kaufen, tuze draho kaupiti, hoch wohnen, wysoko zůstáwat, hoch fallen, z wysoka padnaut. Es ist noch hoch am Tage, giště gest plný den, gest daleko do wečera, hoch spielen, o weliké penize, wysoko hrát.

Hochachtbar, wysoce wážený, wzácný.

Hochachten, wysoce, welice wážiti, šetřiti, zřenj k někomu mjti, we wážnosti mjti.

Hochachtung, f. gegen einen, wáž-

nost, f. zřenj k někomu, n., bey Jedermann in großer Hochachtung stehen, v každého v weliké wážnosti být.
Hochadelig, wysoce vrozený, sslechetný.
Hochamt, n. weliká msse, f.
Hochangesehen, hochanschnlich, wysoce wznessený.
Hochangesehen seyn, wysoce wáženu býti.
Hochaltar, m. wysoký, welký oltář, m.
Hochanschnlich, s. Hochangesehen.
Hochbrüstig, hochbusicht, prsnatý, cecatý.
Hochdeutsch, wysoko Německý.
Hochedel, wysoce sslechetný, vrozený.
Hochedelgebohren, wysoce vrozený.
Hochehrwürdig, wysoce welebný, důstogný, Ihro Hochwürden! in der Anrede, welebný pane!
Hocherhaben, wysoko pozdwjžený, wyzdwižený.
Hocherheben, wysoce pozdwihnauti, wyzdwihnauti.
Hochfliegend, wysoko létagicý, wysoko létawý.
Hochgebietend, mnohomocný.
Hochgebohren, wysoce vrozený.
Hochgeehrt, wysoce důstogný, wzácně wážený
Hochgelehrt, wysoce včený.
Hochgericht, n. sprawedlnost, ssibenice, f. mjsto poprawnj, poprawisstě, n.
Hochgräfliche Gnaden, wywegssená hraběcý milost.
Hochhalten, za mnoho držeti, mjti, mnoho sobě wážiti.
Hochhaltung, s. Hochachtung.
Hochheben, wysoko zdwihnauti, pozdwihnauti, wyzdwihnauti.
Hochheilig, swatoswatucý, swatoswatý,
Hochheilig, adv. swatoswatě.
Höchlich, welice, hrubě, drabně, s. Heftig, Sehr.
Hochlöblich, weleslawitý, slawný, s. Löblich.
Hochmesse, s. Hochamt.
Hochmögend, welikomocný.
Hochmögenheit, f. welikomocnost, welikomoc, f.
Hochmuth, m. wysokomyslnost, wysokomysl, hrdost, zpupnost, f. wysoké o sobě smeysslenj, n.
Hochmüthig, wysokomyslný, hrdý, zpupný, wysoce o sobě smeyssleгjcý.
Hochmüthig, adv. wysokomyslně, hrdě, zpupně.
Hochpreisen, welebiti, weleslawiti.
Hochschallend, wysoko zwučjcý, wysoko zwučný.
Hochschätzbar, wysoce wážený.
Hochschätzen, wysoko, welice sobě wážiti, s. Hochachten.
Hochschätzung, s. Hochachtung.
Hochschwanger, s těžkým žiwotem, na slehnutj, s autěžkem.
Hochschwingen, sich, wysoko se wznesti, wypnauti, wymrssiti.
Höchst, neyweyš, co neywýš.
Höchste, neywyžssj, zum höchsten, aufs höchste, na neyweyš, k neywyžssjm, der höchste Gott, swrchowaný, neywyžssj Bůh, höchste Zeit, swrchowaný čas, auf das höchste bringen, eine Kunst, na neyweyš přiwesti, wywesti, das höchste Gut, wrch dobrého, neywyžssj, swrchowané dobré.
Höchstens, na neyweyš.
Hochtrabend, stolz, nádherný, zpupný, nádherný w slowjch, wysokomluwný.
Hochverrath, m. přerussenj magestátu, spjčenj se, spuntowánj se, spiknutj se, n. pikel, m. zrada zgewná, f.
Hochverräther, m. odpowědnj nepřitel, odpowědnjk, pikauš, zrádce zgewný, m.
Hochwürdig, wysoce důstogný, wysoce welebný, přewelebný, hochwürdiges Sakrament, welebná swátost, neyswětěgssj swátost, f. Ihro Hochwürden, welebný pane otče.

Hochwürdigst, neydůstogněgssj.

Hochzeit, f. swadba, f. swadebnj sňátek, m. Hochzeit machen, swadbu strogiti, halten, slawiti, strogiti, mjtj swadbu, zur Hochzeit gebeten werden, na swadbu pozwánu býti.

Hochzeitbette, n. swadebnj lože, n.

Hochzeitbitter, m. zwáč na swadbu, m.

Hochzeitbrief, m. swadebnj list, m.

Hochzeiter, m. ženich, choť swadebnjk, m.

Hochzeitfeier, f. Hochzeitfest, swadebnj weselj, n. slawnost, f.

Hochzeitfreude, f. weselj, n. weselost, weselka swadebnj, f.

Hochzeitgast, m. swadebnj host, swadebnjk, m.

Hochzeitgedicht, n. swadebnj báseň, f.

Hochzeitgeschenk, n. dar swadebnj, m.

Hochzeitkleid, n. swadebnj raucho, n. ssat, m.

Hochzeitlied, n. swadebnj pjseň, f.

Hochzeitlich, swadebnj.

Hochzeitlust, s. Hochzeitfreude.

Hochzeitmahl, n. swadebnj hody, pl. m. weselj, n.

Hochzeitstifter, m. snaubce, m.

Hocke, f. weyslu̇ha, weyslužka, f. eine Reihe aufgestellter Korngarben, stoh, m.

Höcke, Höckler, m. Höker, hokynář, přemykač, m. ein Höckler seyn, hokynařiti, hokynowati, hokynářstwj prowozowati, hokynářem býti.

Höcklerinn, f. Hökerinn, hokyně, hokynářka, přemykačka, f.

Hocken, nosyti, nicht fortkönnen, wjznauti, wáznauti, wězeti.

Höcker, m. náhřbetj, n. hrb, m.

Höckericht, hrbowatý, 2) ein höckerichter Ort, hrbowaté, pahrbkowité mjsto, n.

Höckersalk, m. m. sokol hrbowatý,

Höckerig, hrbatý, hrbowatý, hrbáč, hrbek, m.

Hode, m. maud, m. maudj, mudj, n.

Hoden, m. plur. maudj, mudj, n. warlata, nároky, stroge mužské, plur.

Hodenbruch, m. průtrž leyna, f. keyla, f.

Hodensack, m. ssaurek, ssurek, m. mudnj, mudowý měssek, maudnj, maudowý ssaurek, m. der einen großen hat, mudatý, mudák, m.

Hof, m. eines Fürsten, Wohnung eines Königs, dwůr, m. 2) Hof des Bauern, vor der Stadt, dworec, dwůr, m. 3) an einem Hause, dwůr, m. dwořisstě, n. 4) Hof um den Mond, okolek měsýčný, m. kolo okolo měsýce, zum Hofe gehörig, dworský, bey Hofe leben, v dwora, při dwoře žiwu býti; dwořiti.

Hofarbeit, f. dwořská práce, f. djlo, n.

Hofbedienter, m. Hofbeamter, dwořský sluha, služebnjk, dwořák, dwořan, dwořenjn, m.

Höfchen, n. dworek, dworeček, m.

Hofkapelle, f. dwořská modlitebna, modlitebnice, kaple, f.

Hofdame, f. dwořanka, dwořská slečna, sslechtična, f.

Hofdiener, m. dwořan, m.

Hofdienst, m. Hofbedienstung, f. služba dwořská, při dwoře, v dwora, f.

Hoffart, f. Hoffarth, peycha, pýcha, zpupnost, hrdost, f. pyssnost, f. pych, m.

Hoffärtig, pyssný, hrdý, zpupný, seyn, hrdým, pyssným, zpupným býti, werden, hrdnauti, hrditi se, pýchati, zpeychati, rozpýchati, rozpyssněti, zpyssněti, zpeynauti.

Hoffärtig. adv. pyssně, hrdě, zpyssna, zhrda, zpupně, hrdau myslj.

Hoffen, daufat, (ufali) nadjti se, nadáti se, Frieden hoffen, pokog daufati, dieß hätte ich nicht gehofft, toho bych se nebyl nadál, wie ich hoffe, gak se nadégi, gak daufám, hoffen auf einen, daufati w někoho, na někoho, auf Gott hoffen, w Boha daufati, wir haben schon lange auf seine Ankunft gehofft, dawno gsme geho přjsstj očekáwali, wir hoffen mit Schmerzen auf ihn, s bolestj ho čekáme, očekáwáme. Ich hoffe ihn heute noch zu sehen, daufám, že ho dnes vhljdám.
Hoffentlich, nepochybně.
Hoffiren, hofeln, einem, dwořiti (někomu).
Hoffnung, f. nadége, nadálost, f. daufánj, n. čáka, f. Hoffnung haben, nadégi, čáku mjti, sie ist wieder in der Hoffnung, ist schwanger, čeká se do kauta, die Hoffnung fällt in den Brunnen, ist vergebens, nadége mne zmeylila, chybila, sklamala, oklamala, vergebliche Hoffnung haben, marnau nadégi mjti, marnau nadégj se tešiti, marně, darem ně se nadáti, naprázdno se nadáti, hrách w nadégi wařiti, seine Hoffnung auf, in jemanden setzen, nadégi w někoho klásti, skládati. Hoffnung bekommen, nadégi nabýt, Hoffnung machen, nadégi dát, nadégj kogit. Eines Hoffnung vereiteln, něčj nadégi vdusyt, w nic vwest, zmařit.
Hoffnungslos, nadége prázden, bez nadége gsaucý, nadége zbawený.
Hoffnungsvoll, pln nadége.
Hofgarten, m. dwořská zahrada, f.
Hofgärtner, m. dwořský zahradnjk, m.
Höfgen, n. Höfchen, Höflein, dworek, dworeček, m.
Hofgeräth, n. dwořské nářadj, n.
Hofgericht, n. dwořské práwo, n.
Hofgeschmeiß, n. dwornj lůza, f. dwornj plemeno, n.
Hofgesind, n. dwořská čeled, f.
Hofieren, fatiti se, pásti se.
Hofjunker, m. dwořský gonář, mladota, ginoch dwořský, m.
Hoflager, n. dwořistwo, n.
Hofleben, n. dwořské žiwobytj, n. dwořský žiwot, m.
Hofleute, m. plur. dwořané, dwořácy, dwořenjnowé, m. plur. komonstwo, n.
Höflich, zdwořilý, dworný, höflicher Brief, zdwořilé psanj, n.
Höflich, adv. zdwořile, dworně.
Höflichkeit, f. zdwořilost, dwornost, f. eine Höflichkeit erfordert die andere, gedna zdwořilost druhau stjhá.
Höfling, m. dwořák, dwořan, dwořenjn, m.
Höker, m. hokynář.
Hökern, höken, hokynařiti, hokynowati.
Hökerin, Hökin, f. hokyně, hokynářka, f.
Hökeren, f. hokynářstwj, n.
Hofmann, m. dwořan, dwořenjn, dwořák, m.
Hofmännisch, dwořanský, dwořský, dworný, dwořácký.
Hofmännisch, adv. dwořansky, dwořsky, dworně, po dworsku, dwořácku.
Hofmarschal, m. dwořský marssalek, m.
Hofmayer, m. Hofmeier, nádwornjk, ssafář dwornj, dwořák, m.
Hofmayerinn, f. Hofmeierinn, nádwornice, ssafářka dwornj, f.
Hofmeister, m. eines Fürsten, zpráwce, mistr dwořský, dworu, dwornosta, m. 2) eines jungen Menschen, pěstaun, (hofmistr,) rozkazowatel, m. 3) auf einem Mayerhofe, Gute, nádwornjk, dwořák, m.
Hofmeisterinn, f. an einem Hofe, dwornostkyně, f. 2) eines Mädchens, pěstaunka, (hofmistryně,) rozkazowatelkyně, f. 3) auf einem Mayerhofe, nádwornice, dwořačka, f.

Hofmeisterlich, dwornostský, b) přistaunský
Hofmeistern, rozkazowati, porauèeti.
Hofnarr, m. dwořský blázen, blázen při dwoře.
Hofplaz, m. nádwoří, n.
Hofprediger, m. dwořský kazatel, m.
Hofrath, m dwořská rada, f. dwořský rádce, m.
Hofräthinn, f. dwořská rádcowá, rada, f.
Hofrichter, m. dwořský sudj, m.
Hofschranzen, m. dwornicy, dwořské plemeno, holomstwo, dwořská hluza, chasa, dworsstj holomcy, molowé, pl.
Hofstaat, m. Hofstatt, komonstwo dwořské, dwořstwo, n.
Hofstadt, f. dwornj město. n.
Hofstätte, f. dědina, f. popluzj, n.
Hofthüre, f. zadnj dwéře, f. wrata, n. plur. v dwora, dwornj.
Höhe, f. wýsost, wysokost, weyssta, wýsska, weys, f. in die Höhe heben, do weyssky, wzhůru pozdwihnauti, in der Höhe, we weyssce, Höhe des Berges, wýsost, wysokost, weysska wrchu, hory, f. Höhe der Gestalt, der Person, weysska postawy, osoby, f. Höhe des Meeres, hlubina moře, f.
Hoheit, f. wýsost, zwýssenost, powýssenost, wywýssenost, swrchowanost, f. wznessenost, f.
Höher, wyšssj.
Höher, adv. weys, höher achten, schätzen, weys, wjce sobě wážiti.
Hohelied, n. pjseň wysoká.
Hohepriester, m. neywyšssj kněz, arcykněz, m.
Hohl, hol, prázdný, dutý, poddutý, daupnatý, krabatý, wydutý, hohle Wege, klauzy, hluboké cesty, f. plur, hohler Weg, hluboká cesta, f. auwoz, m. hohle Zähne, sstěrbiwé, kotlawé, prázdné, duté, děrawé zuby, m. plur. hohle Stimme, chřapawý, temný hlas, hohl machen, dlabati. hlaubati, wyhlaubati, wydlabati, inwendig hohl, wydutý, unten hohl, poddutý, holer Baum, dutý strom, hohle Augen, Wangen, wsedlé, wpadlé oči, twáře; hohle Hand, dlaň, f.
Hohlbohrer, m. dlubna, f.
Höhle, f. gesskyně, skreys f. der Thiere, brloh, m. brloha, peleš, gesskyně, f, daupě, n. daupata zwěři, plur. die inwendige, dutost, f. des Fußes, ploska, pleska, f. der Hand, hrst, f. der Brust, důlek prsnj, sich in eine Höhle verkriechen, do gesskyně zalezt, in der Erde, slug, f.
Höhlen, s. Holmachen, Aushölen.
Hohleisen, n. dláto, n.
Hohlen, bess. holen, herzubringen, přinesti, přinásseti, Athem holen, duch popadati, dychat, oddychat, den Arzt holen, lékaře přiwesti, dogiti, giti pro lékaře, holet Bier, dogděte pro piwo, durch Fahren, dogeti, (pro) Holen in der Fischerey, im Bergbau, tahnaut, einen tiefen Seufzer holen, těžce, z welice wzdechnaut sobě, einen Brief von der Post, Brod, jemand, oder sich etwas zu essen, giti, dogiti pro psanj, pro chléb, někomu neb sobě pro gjdlo, někomu neb sobě něco přinest. Geh hin und hole mir das Buch, dogdi mi pro knihu, gdi, přines mi knihu, der Tod holet uns alle, smrt nás wssecky pobere. Hol ihn der Teufel, wem ho čert!
Hohlkehle, f. rozhor, m.
Hohlspiegel, m. duté zrcadlo, n.
Holunder, m. bez, m.
Höhlung, f. dutost, poddutost, daupnatost, krabatost, pod se ohnutost, dutina, f.
Hohlziegel, m. hákowá cyhla, krycý, žlábkowitá cyhla, f. křidlice, žlabowice, sskřidlice, f.
Hohlwangig, wpadlé twáře.
Hohn, m. Höhnerey, Spötterey, posměch, posmjssek, weysměssek, m porauhánj, posmjwánj, n. f. Spott.

Höhnen, höhnisch halten, posmjwati se, wysmjwati se, porauhati se, posměch, smjch sobě z někoho dělati smjch, posmjssky z někoho mjti.

Höhnen, das, Höhnerey, posmjwánj, weysměssky, pl. ssitky, pl. f.

Hohngelächter, n. posměch, m. posmjwánj, n.

Hohnlachen, posmjwati se, wysmjwati se.

Hohnlächeln, posměssky činit sobě.

Hohnlächeln, n. posmjssek, m.

Höhnisch, posměwačný, posměssný, směssný, rauhawý, ein höhnischer Mensch, posměwač, posměwáček, porůhač, m. höhnische Schrift, Rede, posmjwačná, růhawá řeč, f. posmjwačné, růhawé pjsmo, n.

Höhnisch, adv. posměssně, posměwačně, růhawě.

Hohnsprechen, posmjwati, porůhati se.

Hohnsprecher, m. posměwač, m.

Höhnung, f. posmjwánj, wysmjwánj, n. posměch, m. porůhánj, růhánj, n. s. Verhöhnung.

Hold, laskawý, dobrotiwý, přjzniwý, náklonný, nakloněný, přjchylný; spanilý, milostný, holder Mund, spanilá, ljbezná vsta, hold seyn, laskawým, přjzniwým, dobrotiwým býti, s. Gewogen.

Hold, adv. laskawě, spanile, milostně, přjzniwě, náklonně.

Holder, m. Holunder, Hollunder, Flieder, Holderbaum, Hollunderbaum, Fliederbaum, bez, m. bzyna, f. von Holunder, bzowý, bezowý.

Holderbeere, f. Holunderbeere, bezowé zrno, n. bezynka, f.

Holderblühe, f. bezowý kwět, m.

Holderfeld, n. bzowissté, n.

Holderwein, m. bezowé wjno, n.

Holdselig, milostný, laskawý, přjwětiwý, ljbezný, spanilý, přjgemný, milý, ochotný.

Holdselig, adv. milostně, laskawě, přjwětiwě, ljbezně, spanile, přjgemně, mile, ochotně.

Holdseligkeit, f. milostnost, laskawost, ljbeznost, přjwětiwost, spanilost, přjgemnost, milost, ochotnost, f.

Holla! hola!

Holen, s. Hohlen.

Hölle, f. peklo, n. geh in die Hölle, gdi na zatracenj, do pekla, 2) der enge Raum zwischen dem Ofen und der Wand, pekelec, m.

Höllenfahrt, f. wstaupenj do pekel, n.

Höllenfluss, m. řeka pekelná, f.

Höllengeister, m. pl. duchowé pekelnj, pekelnjcy, m. pl.

Höllengott, m. pekelný bůh, pekelnjk, m.

Höllenhund, m. pekelný pes, obar, pekelný sstěkawec, m.

Höllenpein, f. pekelná muka, f.

Höllenpforte, f. pekelná brána, f.

Höllenpfuhl, m. pekelná propast, f. pekelné gezero. n.

Höllisch, pekelný, höllisches Feuer, pekelný oheň, m.

Holper, m. kamenitá, nesnadná, hrudowitá, sslakowitá, rumowitá cesta, f. kamenité, nesnadné, hrudowité mjsto, n.; paseka, f.

Holpern, s. holperig.

Holperig, holpericht, kamenitý, nesnadný, bezcestný, hrudowitý, drsnatý, drsslawý, drapawý.

Holunder, bez, m. s. Holder.

Holunke, s. Halunke.

Holz, n. die Materie, ein Stück, dřewo, drwo, n. insofern es gebracht, geführt wird, dřjwj, n. drwa, pl. vom Holze, dřewěnný, ze dřewa, ein Fuder Holz, wůz dřjwj. Ein Scheit Holz, poleno, n. ein Stück Holz, kus dřewa, beschlagenes Holz, tesanice, f. zu Holz werden, zdřewěněti, Holz hauen, dřjwj sekati, kálati, rubati; sstipati, 2) Wald, lesyna, f. les, m. der Weg gehet durch das Holz, cesta gde skrze les. Ins Holz gehen fahren, do lesa gjt, get.

Holzart, f. kladnj sekera, kladiwo, f.

Holzbirne, f. planá hruſſka, f.
Holzbock, m. ein Inſekt, kliſſť, m. (kléſſť, m.) chlyſſť, přiſſinář, 2) diwoký, leſnj kozel, m. 3) Menſchenſcheu, newhodný, newrlý, zakrnělý člowěk, kuťa, m.
Holzboden, m. dřewěnná podlaha, f.
Hölzchen, n. dřjwko, dřewičko, n. 2) Wäldchen, ljſek, m.
Holzen, Holz fällen, dřjwj ſekati, kálati, rubati, ſſtjpati.
Hölzern, dřewěnný.
Holzflöße, f. plawidlo, n.
Holzhacker, m. Holzhauer, drwoſſtěp, dřewoſek, rubač dřew, m.
Holzhandel, m. obchod, handl w dřjwj, dřewný, m.
Holzhändler, m. obchodnjk, (handljř dřewnj, w dřjwj, m. dřewař, m,
Holzhändlerinn, f. dřewařka, obchodnjce dřewnj, s dřjwjm.
Holzhaufen, m. hranice dřjwj, halda, hromada, f.
Holzhof, m. dřewnice, f. dwůr na dřjwj, m. ohrada na dřjwj, f.
Holzicht, holzig, holzhaftig, holzartig, wie Holz, dřewnatý, holzige Rüben, Rettige, dřewnaté řepy, řetkwe, holzig werden, zdřewnatěti.
Holzkammer, f. Holzlege, dřewnice, dřewárna, f.
Holzkirſchbaum, f. planá třeſſně, f.
Hölzlein, n. dřjwko, dřewjčko, n.
Holzmangold, m. hruſſtička, f.
Holzmarkt, m. dřewný trh, m. podſkalj w Praze, n.
Holzmehle, f. červotočina, f.
Holzſchlägel, m. pjch, m. palice, palička dřewěnná, f.
Holzſchuh, m. dřewěnný ſſkewjc, m. dřewěnka, trepka, f.
Holzſtoß, m. hranice, halda, wrſtwa dřjwj, f.
Holztaube, f. leſnj, diwoký holub, daupnáček, m.
Holzſchwamm, m. dřjnowá hauba, f.
Holzſcheit, n. poleno, n. ſſtěpina, f.
Holzſchneider, řezáč, m.
Holzſchoppen, f. kůlna na dřjwj, dřewnice, f.
Holzträger, m. dřewonoſyč, dřewonoš, m.
Holzung, f. dřjwj, n.
Holzwagen, m. nákladnj wůz, wůz na dřjwj, m. 2) wůz dřjwj, m.
Holzwerk, n. dřjwj, n. dřewa, plu. n.
Holzwurm, m. červotoč, červ dřewný, m.
Holzwurmkraut, n. podražek, m.
Honig, m. med, medek, m. ſtred, f. Honig machen, med, medek dělati, ſtrogiti, plaſtowati, zum Honig gehörig, medowý, damit beſtreichen, omediti.
Honigapfel, m. medowka, f.
Honigausnehmung, f. wybjránj medu, n. podřez wčel, m.
Honigbau, m. djlo medowé, dělánj, ſtrogenj medu, n. plaſtowánj, n.
Honigbauer, m. medař, m.
Honigbirne, f. medowka, medowá hruſſka, f.
Honigbrühe, f. medowá poljwka, f.
Honigfladen, m. Honigſeim, plaſt ſtrdj, m. medowá ſtred, f.
Honiggelb, medowé barwy.
Honigkuchen, m. koláč s medem, m.
Honiggeſchmack, medowá chuť, f.
Honigmachen, das, plaſtowánj, dělánj, ſtrogenj medu, n.
Honigmacher, m. plaſtnjk, medu ſtrůgce, m.
Honigmacherinn, f. plaſtnice, f.
Honigſaum, m. ſtred, f. plaſt medowý, m. ſtrdj, n.
Honigſcheibe, f. Wabe, plaſt medowý, m.
Honigſüß, ſladký co, gako med.
Honigthau, m. medowice, wodnoš, paſtwa, f.
Honigtrank, m. medowina, f.
Honigwerk, n. dělánj, ſtrogenj, plaſtowánj medu, n.

Hopfen,

Hopfen, m. chmel, m. daher, chmelný 2) Hopfen und Malz verlieren, náklad y práci, ztratiti, zmařiti.
Hopfen, ver chmeliti.
Hopfengarten, m. chmelnice, chmelowá zahrada, f.
Hopfenhändler, m. chmelař, m.
Hörbar, slyssitedlný.
Hörbarkeit, f. slyssitedlnost, f.
Horchen, poslauchati, poslysseti, sseptiti, (slauchati)
Horcher, m. Aufsaurer, Spion, posluchač, ssetřitel, sluchač, m.
Hören, slysseti, vom Hören sagen, od slyssenj, höre doch, slyš pak, poslyš pak, sich hören lassen, dáti se slysseti, er hört nicht wohl, nedobře slyssj, neslyssj dobře, sagen hören, doslýchati, doslechnauti, slysseti, slýchati, naslýchati, naslechnauti, ich hörte das — doslechl, naslechl gsem, slyssel sem že — 2) horchen, poslauchati, poslechnauti, poslysseti, es donnert, hören Sie nur einmal, hřmj, gen poslechnau, ich habe nicht darauf gehört, (gehorcht, gá toho neposlauchal, hören Sie nur, gen poslechnau, poslyssegj, wir wollen hören, was er sagen wird, uslyssime co řekne; laß hören, powěz, powjdeg.
Hören, das, slyssenj, n. (sluch, m. Hören und Sehen verlieren, sluch a zrak ztratiti.
Hören sagen, n. mluwenj, n. řeč lidská, f.
Hörer, m. posluchač, posluchatel, m.
Horizont, m. obloha, okrauhlost, oblost na nebi, f. nebeská, f.
Horizontalisch, adv. kolmo.
Horde, f. eine Herde Menschen, zástup lidj, (dáw) pluk, m. zběř, f. heyno, n.
Horde, ein Flechtwerk, s. Hürde.
Horizontalflach, oblý.
Horizontalfläche, f. oblost, f.
Horn, n. roh, m. vom Horne, rohowý, das Hörner hat, rohatý, der Hörner hat, roháč, m. das ein, zwey, drey Hörner hat, gednorohý, dwaurohý, třirohý, zu Horne werden, zrohowatěti, Hörner bekommen, rohatěti, zrohatěti, 2) in ein Horn blasen, ssikati se, spjknauti se, puntowati se, spuntowati se, s někým se smlauwati, smluwiti; Hörner, plur. rohy, parohy, m. plur. mit den Hörnern stoßen, trkati, jemand stark, sehr, potrkati, otrkati.
Hornähnlich, hornartig, rohowatý, rohatý, gako roh.
Hornbaum, m. habr, m.
Hornbläser, m. trubač na roh, m., trubiroh, m.
Hörnchen, n. růžek, m.
Hornen, hörnen, hörnern, vom Horne gemacht, rohowý.
Hörnerträger, m. rohůnosič, rohonosič, rohonoš, m.
Hornfisch, m. rohatá ryba, f.
Hornfüßig, rohonohý, rohonožný.
Hornicht, rohatý.
Hornis, f. Horneis, Hornisse, srssen, střeček, m. howadi, howadnj maucha, f. raup, traup, howadnice, f.
Hornung, m. Unor, m.
Hornungblume, f. narcysek, m.
Hornvieh, n. skot, howězý dobytek, m. rohaté dobytče, n.
Hornwerk, n. rohowé djlo, n.
Hornwurm, m. rohowý čerw, m.
Hörsaal, m. Hörstube, posluchárna, posluchatelna, sluchárna, f.
Horst, f. ein Gebüsch, das Nest, eines Vogels, hnjzdo, n.
Hosen, f. plur. kalhoty, f. plur. spodky, m. plur. nohawice, poctiwice, ctnůstky, f. plur. auch die Hose, einfach.
Höschen, kalhotky, ctnůstky, pl. f.
Hosenband, n. podwazek, m.
Hosenbandsgeschichte, f. přjběhy o podwazku, m. plu.

Hosenflicker, m. p'atkář, weteßs=
nik, m.
Hosenknopf, m. knoflik od kalhot,
m.
Hosenlatz, m. poklopec, limec v
kalhot m.
Hosenpauker, m. Schilling, chlost,
pardus, weyluwek, m.
Hospital, n. sspitál, m.
Hospitalmann, m. sspitálnik, m.
Hospitalweib, n. sspitálnice, f.
Hostie, f. hostye, f.
Hoye, f. rownadlo, hladidlo, tluka=
dlo, n. beran, m.
Hub, m. zdwjhnutj, n.
Hübel, m. Hügel, kopec, kopeček,
pahrbek, m. b) Beule, hrbol,
m. baule, f.
Hübsch, hesky, pěkný, sswarný.
Hübsch, adv. hesky, pěkně, sswar=
ně.
Hucken, s. Hocken.
Hudeley, f. lassowánj, darečko=
wánj, tintěrkowánj, n. tintěrky,
darečky, f. plur. 2) f. Pfuscherey
Hudeln, lasskowati, darečkowati,
tintěrkowati, frassky prowozo=
wati, 2) quälen, beunruhigen,
teyrati, pokaussetj, laß mich un=
gehudelt, nepokaussey mne, ne=
teyrey mne, nech mne s poko=
gem, 3) hinmachen, hudlowati
Hudler, m. lasskownik, tintěrkář,
m. 2) Plager teyrač, 3) hudlař.
Huf, m. kopyto, n. roh nohy,
m. kleinere, kopeytko, n. rů=
žek, m.
Hufe, f. popluzj, n.
Hufeisen, n. podkowa, f. mit Huf=
eisen beschlagen, kowati, pod=
kowati.
Huflattich, m. děwesyl, koňské
kopyto, n.
Hüfener, poplužnik, m. s. Hüfner.
Hufnagel, m. hřeb, hřebjk podkow=
nj, podkownjk, m.
Hufschmied, m. kowák, kowáč, ku=
gjř, m.
Hüfte, f. Hüftblatt, n. kyčle, kyč=
la, f. kyčel, m. weiter unten
das dicke Bein, stehno, až do
kolena, n. bedra, n. plur.
Hufscheibe, f. kyčla v stehna, f.
Hüft, s. Hief.
Hüftbein, n. kyčelnj kost, f.
Hüftenweh, n. kyčelnj bolest, n.
Hüftwehe, n. kyčelnj bolest, f. ky=
čel bolenj, n. kyčelnice, f.
Hügel, m. pahrbek, kopec, chlu=
mek, m. hůrka, f. wrssek, m. pa=
horek, m. Hügel machen, kopčiti.
Hügelchen, n. pahrbček, kopeček,
chlumek, wrssiček, m. wrssček,
kopček, m.
Hügelicht, Hügeln ähnlich, hüge=
lig, Hügel enthaltend, pahrb=
kowatý, hrbowatý, pahrbkowi=
tý, wrchowitý.
Huhn, n. kuře, n. kohautek, m.
das von Hühnern ist, kuřj, ku=
řecý, welsches Huhn, krůta, f.
daher, krutj.
Hühnchen, n. Hühnlein, kuřátko, ko=
hautek, kuře, n.
Hühnerauge, n. kukjoko, n. kuřjkik.
Hühnerbrühe, f. z kuřete gjcha, f.
Hühnerdarm, m. ein Kraut, kuřjstře=
wce, n. kuřjmor, m.
Hühnergeyer, m. luňák, zloděg kuře=
cý, slepičák, m.
Hühnerhaus, n. posada na kuřa=
ta, kurecý, f. kurnjk, m.
Hühnerkohl, n. mateřj dausska, f.
Hühnerkorb, m. kukaně, f.
Hühnermann, m. slepičnjk, slepičkář,
kuřácnjk, m.
Hühnermarkt, m. kurnj trh, m.
Hünermist, m. kuřj howno, n. slepi=
čj trus, m.
Hühnerstange, f. řád, m.
Hühnersteige, f. posada, f.
Hui, hun, huy, nuže, in einem Hui,
w mžiknutj, w mženj.
Huld, f. laskawost, přjzeň, přj=
chylnost, náklonnost, milostiwost,
milostnost, dobrotjbeznost, f.
Huldgöttinnen, f. plu. bohyně milo=
sti, f. plu.
Huldigen, holdowati, přjsahau, sli=
bem zawázati, pod přjsahau

prawi=

prawiti, na přjsahu a záwazek mluwiti; einer Person huldigen, přiznáwat wěrnost, náchylnost, lásku, prokázati úctu, welebiti, den Leidenschaften, powolowati, s. fröhnen.

Huldigung, f. holdowánj, n hold, m. přjsahau, slibem zawázánj, n.

Huldigungseid, m. přjsaha wěrnosti, holdownj, f.

Huldreich, milostiwý, milostný, laskawý, dobrotiwý, přjzniwý, dobroljbezný.

Huldreich, adv. milostiwě, milostně, laskawě, dobroljbezně.

Hülfe, f. Hilfe, pomoc, spomoc, f. mit Gottes Hilfe, pomocý, s pomocý Božj, einem Hilfe leisten, někomu pomoc včiniti, spomocy, zu Hülfe kommen, na pomoc přispěti, k pomocy přispěti, ku pomocy, na pomoc přigjti, um Hülfe bitten, za pomoc, o pomoc prosyti, eine kleine, geringe, pomůcka, f.

Hülfsprediger, m. kazatel nápomocný, m.

Hülfleistung, f. Hülfe.

Hülfliche Hand, s. Hülfe.

Hülflos, bez pomocy, pomocy zbawený, prázdný.

Hülfreich, nápomocný.

Hülfsmittel, n. prostředek pomocy, nápomocný.]

Hülfsvölker, n. plur. lid nápomocný, na pomoc, m.

Hülfswort, n. slowo pomocliwé, n.

Hülle, f. přjstěrek, m. přikrýwka, f. zawěsydlo, obwěsydlo, n. přjkrow, m. zawitj, n. obal, m. obálka, f. obwitj, n. ostěra, f. (raucho, n.) von irdischer Hülle umgeben, zemským rauchem přioděný, der Frauenzimmer, rausska, záwog, zawička, f. chrbol, zawigeč, m. přikrýwka, f.

Hüllen, obaliti, zaobaliti, přistřjti, zastřjti, obestřjti, obstjrati, přistjrati, zastjrati, zawinauti.

Hülschen, n. lusstinka, f. ssupinka, f.

Hülse, f. beym Getreide, an Erbsen, lusstina, ssupina, ssessulina, f. 2) lusk, m. Hülse von Weinbeeren, Oliven, oliwowé lusstiny, plur. Hülse von Hirsen, otruby, f. plur. die sich beym Stampfen ablösen, opissky, wyměgky, otřepcy.

Hülsen, sich hülsen, lusstinu na sebe bráti, 2) der Hülsen berauben, wylupowat, laupat.

Hülsenfrucht, f. lusstinaté obilj, n. wařenj polnj, n.

Hummel, f. Thräne, traup, wčela medogedná, eine Art Feldbiene, čmel, čmeljk, m.

Hummen, bzýti.

Humpe, f. Humper, m. korbel, m.

Hümpel, m. pahrbek, hrbol, kopeček, m.

Humpeln, klecati, s. hinken.

Hümpler, klecawý.

Humsen, n. Sumsen der Bienen, bručenj, bzenj rogných wčel. n.

Hund, m. pes, m. fena, f. junger Hund, psýk, psýček, sstěnec, viele Hunde sind des Hasen Tod, mnoho chrtů zagecý smrt, proti palicy nenj ssermů, vom Hunde, psý, pesky.

Hundefell, n. psý kůže, f.

Hundefett, n. psý sádlo, n.

Hundefleisch n. psý maso, n.

Hundgebeiß, n. rausánj, hryzenj se, n.

Hundehalsband, n. psý obogek, m.

Hundejung, m. Handsjung, psýwod, psowod, m.

Hundert, sto, hundert Jahre, sto let, das Hundert, to sto, hundert Männer, sto mužů, vor hundert Jahren, před sty lety.

Hundchen, n. Hundlein, psýk, psýček, pejsek, psýčátko, n. s. Hündlein.

Hundertblätterige Rose, f. stoljstek, m.

Hunderte, der, die, das, stý, stá,

sté,

stá, stě, das Hunderte ins Tausendte mengen, sjssaté w kulaté mjsyti.
Hunderterley, stonásobný.
Hundertfältig, hundertfach, stonásobný.
Hundertfältig, hundertfach, adv. stonásobně.
Hundertfüßig, stonohý, stonožka, m.
Hundertjährig, stoletý, storočnj.
Hundertköpfig, stohlawý, stohlawec, m.
Hundertmal, stokrát, nastokrát.
Hundertste. stý.
Hundertpfündig, stolibernj.
Hundertweis, po stech, po stu, we stech, na sta.
Hündinn, f. Petze, čubka, psyce, tjska, f. čuba, čubice, junge, kleine, čubička, psýčka, tjstka, f.
Hündlich, peský, psý, psowský.
Hündisch, psowský, peský, psý.
Hündisch, adv. psowsky, pesky.
Hündlein, n. Hündchen, psýk, psýček, pejsek, m. sstěně, sstěňátko, n. ssténec, m.
Hundsbeerstaude, f. chebdj, n.
Hundsblume, f. psý rmen, m.
Hundsbiß, m. psý kausnutj, od psa kausnutj, n.
Hundsfliege, f. Hundsmücke, psý moucha, f.
Hundsführer, m. Wärter, psowod, m.
Hundsgeruch, m. psyna, f.
Hundshödlein, n. wstawáč, m. zczhulka, f.
Hundsigel, m. gežek s psý hlawau, m.
Hundslaus, f. psý weš, f. klissť m.
Hundsfott, m. pes, m. padauch, psohlawec, m.
Hundskopf, m. psý hlawa, f.
Hundskoth, m. psý leyno, n.
Hundsleben, n. psý, psowské žiwobytj, n.
Hundsstall, m. psynec, m. psý stág, f.
Hundsstern, m. psý hwězda, f.
Hundstage, m. plu. psý dni, dnowé psý, m. plu.
Hundsfötterey, f. Schlechtigkeit, psowstwj, pestwj, n. psota, f. Elend, psota, f. swjzel, m.
Hundszeit, f. psota, f. psý čas, m.
Hundsjunge, f. psý gajyk, m.
Hunger, m. hlad, m. hladowitost, (lačnost, f.) den Hunger stillen, hlad zahnati, spokogiti, ukrotiti, skrotiti, nagjsť se, Hungers sterben, hladem umřjti, Hunger haben, lačněť, chtjt se gjsť, mjt hlad, der Wein erweckt, macht Hunger, po wjně chce se gjsť, 2) draho, n. s. Hungersnoth.
Hungerig, hungrig, Hungerleider, lačný, hladowý, hladowitý, hladowec, hungerig werden, wieder, wyhladowěti, zlačněti, seyn, být hladowým, lačněti, ich bin hungerig, chce se mi gjsť, gsem hladowý.
Hungern, hungrig seyn, Hunger leiden, lačněti, hladowěti, hladowým býti, hlad trpěti, mjti, chtjti se gjsť, Hungers sterben lassen, hladem umořiti, nechati umřjti, mich hungert, mám hlad, chce se mi gjsť, gsem hladowý, lačný, lačnjm, mich hungert nach Brod, chce se mi chleba, 2) ich hungere, hlad trpjm, sich reich hungern wollen, bohatstwj hladem odemřjti.
Hundsföttisch, psowský, peský.
Hungersnoth, f. hlad, m. drahota, f. draho, n.
Hunzen, peskowat, huntowat, s. Ausbunzen. Verhunzen.
Hüpfen, skákati, skočiti, poskakowati, poskočiti, wyskočiti, lasskowati, dedkowati, křepčiti, vor Freuden hüpfen, radostj poskakowati, wyskakowati, plésati, poskočiti.
Hüpfen, das, skákánj, poskakowánj, wyskakowánj, n.
Hüpfend, skákawý.
Hüpfend, adv. skákawě.
Hüpfer, m. skočec, m. skákač, m.

Hürde, f. Flechtwerk, lísa, f. stawadlo polnj, n. kleine, lísska, f.
Hure, f. kurwa, hurwa, newěstka, kurwice, f. smilnice, f. Hure ums Geld, popeněžná žena, popeněžnice, f. eine gemeine, feile, jedermanns Hure, zgewná kurwa, běhlá, obecná kurwa, obecnj djwka, newěstka, f. Huren nachlaufen, po kurwách běhati, eine zur Hure machen, zkurwiti ženskau, werden, zkurwiti se, eine junge, erst angehende, kurwička, f. kurwjsko, kurwjsstě, n.
Huren, Hurerey treiben, kurwiti se, kurewstwj prowozowati, smilniti.
Hurengewinst, m. kurewnj zysk, m.
Hurenhandel, m. kurewský saud, m.
Hurenhaus, n. Hurenherberge, kurewský, kurewnj dům, domek, hampeys, psynec, m. kurewna, f.
Hurenhengst, m. Hurenjäger, kurewnjk, hampeysnjk, newěstkář, m.
Hurenkind, n. Hurkind, Hurensohn, kurwy syn, z kurwy syn, m. cyzoložné djtě, cyzoložně, n.
Hurenleben, n. kurewské ziwobytj, n. kurewský ziwot, n.
Hurenpack, m. pelech, m.
Hurenwirth, m. kurwj, kurewský hospodář, rufian, swodnjk, m.
Hurenwirthinn, f. kurewská hospodyně, rufianka, swodnice, f.
Hurenwinkel, m. kurewský kaut, kautek, hampeys, psynec, m.
Hurenwirthschaft, f. swodnictwj, rufianstwj, n. kurewský, swodnický, rufianský obchod, m. hospodářstwj, n.
Hurer, m. kurewnjk, m. kurwář, smilnjk, m.
Hurerey, f. kurewstwj, kurewnictwj, kurwenj, smilstwj, n. smilstwo, treiben, kurewstwj prowoditi, prowozowati, páchati, spáchati.
Hürgen, n. Hürchen, Hürlein, kurwička, kurwice, f.
Hurisch, hurerisch, kurewský, hurerische That, smilstwo, n.
Hurisch, adv. kurewsky, po kurewsku.
Hurtig, spěssný, pospěssný, čerstwý, čilý, hbitý, rychlý, dosskočný, skočný, bystrý, křepký, ochotný, ein hurtiger Kopf, eine hurtige Rede, schopná, bystrá hlawa, hbitá řeč, f. hurtige Füsse, čilé, hbité, rychlé nohy, plur. hurtig zur Arbeit, spěssný, ochotný, hbitý, čilý, dosskočný, bystrý kuprácy.
Hurtig, adv. spěssně, čerstwě, pospěssně, čile, hbitě, rychle, skočně, dosskočně, bystře, skokem, honem, ochotně, hurtig, hurtig, zčerstwa zčerstwa, spěssně.
Hurtigkeit, f. spěssnost, pospěssnost, čerstwost, čilost, hbitost, rychlost, skočnost, dosskočnost, ochotnost, f. bystrost, křepkost, f.
Husar, m. husar, m.
Husch! hrsse! hrc.
Husch, m. hrk, m.
Huschen, zjhnauti, vplácnauti.
Husten, m. kassel, m.
Husten, kasslati, einwenig, pokasslawati, zakasslawati.
Hut, m. klobauk, klobuk, m.
Hut, f. Weide, pastwina, f. pastwisstě, n. 2) Aufsicht, Wache, Fürsicht, stráž, hlidka, f. auf seiner Hut seyn, bleděti se, warowati se, wystřjhati se, mjti na pozoru. sey auf der Hut, hleď se, měj se na pozoru, auf der Hut stehen, na stráži státi.
Hüten, auf der Hut seyn, bewachen, hljdati, ostřjhati, strábnauti, střjcy, stráž mjti, das Geld hüten, penjze hljdati, ich kann ihn nicht immer hüten, nemohu se ho dohljdat, das Bet-

te, Zimmer hüten, z postele, z pokoge nemocy; hüte dich — střez, hleď se, deg pozor, 2) sich hüten, hleděti se, warowati se, wystříhati se, (střjcy se) sich vor Sünden, vor dem Laster hüten, warowati se, wystříhati se hřjchů, nepravosti, hüte dich vor ihm, hleď se ho, warůg se ho, wystříhey se ho, 3) das Vieh, die Heerde hüten, pásti, hljdati stádo, dobytek,

Hüter, m. strážný, hljdač, strážce, m.

Hüterinn, f. hljdačka, strážce, f.

Hüten, das, n. die Hütung, hljdánj, stráž, ostřjhánj, n.

Hütlein, n. Hütchen, klobauček, m.

Hüter, m. Hutmacher, klobauknjk, m.

Hüterinn, f. Hutmacherinn, klobaučnice, f. daher, klobaučnický.

Hutmacherhandwerk, n. klobaučnictwj, n.

Hutschnur, f. ssňůra, n. prowázek na klobauk, m. tkance, tkanička klobauku, f. klobaučnj.

Hutspitz, f. tylijk v klobauku, m.

Hutstock, m. palice na klobauk, f.

Hutzucker, m. homola cukru, f.

Hütte, f. bauda, katrče, katrk, chalupa, f. Hütte wider die Sonne, stjnidlo, zawěsydlo, zastěradlo, n. záclona neb zástona, f. 2) in Bergwerken, kopka, kawna, f. zur Werkstätte, Fabrik bestimmtes Gebäude, huť, f.

Hüttenmeiste, m. hutnjk, m.

Hüttenrauch, m. otreych žlutý, m.

Hüttchen, n. Hüttgen, Hüttlein, budka, chalaupka, katrčka, f.

Hütung, f. hljdánj, n. stráž, f. ostřjhánj, n. 2) des Viehes, pasenj, hljdánj, n. 3) Weide, pastwisstě, n.

Hutweide, f. pastwina, f. der Gemeinde, občizna, f.

Hutzierath, m. ozdoba, f. ssperk na

Hutzel, f. suchá sljwa, scwrklá sswestka, f.

Hutzeln, cwrkati, crwrknauti, scwrkati, scwrknauti.

Huy, s. Hui.

Hyacinth, m. Hyazinth, ein Edelgestein, jacynt, m.

Hyazinthe, f. eine Blume, hyacynt, březnowý kwět, m.

Hysop, m. Ysop, Isop, izop, m.

J.

Ja, ano, ja wohl, da; nýbrž, ja auch, ano y, ano také, nýbrž y, nýbrž také, anobrž, alebrž, brž, nýbrž, da y, ja vielmehr, nýbrž také, ano raděgi, ja traun, owssem že, ano tak, er ist ja selbst da gewesen, onť (dyť) tu sám byl, nimm dich ja in Acht, dey na se wssak pozor, ich habe es ihm ja gesagt, gáť mu to řekl, ja freylich wohl, da arcy, owssem, že, arcy owssem že, da práwě, ja nicht einmal, da ani, 2) wždyť, dyť, der Herr ist ja zu Haus, wždyť ge pán doma, ich hab es ja gesagt, wždyť, dyť gsem to powjdal, řekl, prawil, er hat ja schon getrunken, jagesen, gezahlt, dyť (dytě on) giž pil, gedl, platil.

Jähzorn, m. prchliwost, hněwiwost, hněwliwost, popudliwost, náhlost, f. vnáhlenj, n.

Jähzornig, prchliwý, prchlý, hněwliwý, hněwiwý, popudliwý, náhlý, snadný k rozhněwánj,

kwapný k hněwu, jähzornig werden, rozprchliti se.
Jäckchen, n. halenka, f.
Jacke, f. halena, f.
Jacobsbirne, f. Jakobsbirne, Jakubinka, f.
Jagd, f. Jagen, honba, f. low, shon, m. Jagd machen auf etwas sháněti, hnáti se po něčem, shon dělati, 2) Jagdrecht, Jagdkunst, f. myslivost, f.
Jagdbar, honný, lowný.
Jagdbarkeit, f. myslivost, f.
Jagdbedienter, m. myslivecký, m.
Jagdgöttinn, f. bohyně myslivosti, f.
Jagdhief, m. zwuk rohu, lowčj, m.
Jagdhund, m. lowčj, lowecký, myslivecký, lowný pes, m.
Jagdkleid, n. lowčj, mysliwčj oděw, m.
Jagdroß, n. myslivecký, lowčj kůň, m.
Jagdschiff, n. Jacht, f. hončj lodj, f.
Jagdstock, m. Jagdspieß, prosstip, lowecký osstip, m.
Jagdtasche, f. myslivecká, lowecká, lowčj tobolka, tasska, f.
Jagdzeug, n. myslivecké, lowecké, lowčj přjpravy, f. plur. nástrojowé, m. pl.
Jagen, forttreiben, hnáti, honiti, plassiti, nach Hause jagen, domů hnáti, zyohnati, einen, einander, honiti někoho, sebe wespolek, von etwas, odehnati, mit dem Wagen, Pferden, pryč hnáti, vháněti, vgjžděti, 2) das Wild, honiti zwěř, lowiti, myslivost prowozowati, honbu, low, shon dělati; jemand in Harnisch, rozljtiti (rozkatiti, f. Erzürnen.
Jäger, m. myslivec, lowec, m.
Jägerey, f. mysliwectwj, n. myslivost, f. lowectwj, n. (lów) m.
Jägergarn, n. lowčj, myslivecké teneto, n.
Jägerhaus, n. myslivecký, lowecký dům, domek, m.
Jägerhorn, n. lowecká, lowčj, myslivecká, mysliwčj, lowcowá trauba, f.
Jägerinn, f. myslivcowá, f.
Jägerisch, myslivecký, lowecký, lowčj, mysliwčj,
Jägerisch, adv. myslivecky, lowecky.
Jägermeister, m. lowecký, lowčj, myslivecký mistr, m. mistr lowcowstwa, m.
Jägerkleid, f. Jagdkleid.
Jägermeisteramt, n. lowcowstwo, n. vřad lowčj, m.
Jägernetz, n. sýť myslivecká, lowčj, f.
Jägerspieß, m. lowecký osstip, m.
Jägerstimme, f. mysliwčj, lowčj hlas, m.
Jägertasche, f. Jagdtasche.
Jäh, jähe, steil, přjkrý; plötzlich, schnell, übereilt, náhlý, kwapný.
Jähe, die, Jähheit, náhlost, 2) přjkré místo, n. přjkrost, f.
Jaherr, m. takpán, m.
Jähling, plötzlich, náhlý, kwapný.
Jähling, jählings, adv. náhle, kwapně.
Jähnen, f. Gähnen.
Jähren, f. Gähren.
Jähzorn, m. náhlost, prchliwost, f. hněwliwost, popudliwost, f.
Jähzornig, náhlý, hněwliwý, prchliwý, z horka naťwassený, jähzornig werden, rozprchliti se, (vnáhliti se) popuditi se, wzbauřiti se hněwem, prchliti, rozhorliti se.
Jahr, n. rok, m. zwey Jahre, dwě léta, drey, vier Jahre, tři, čtyry léta, fünf, sechs, sieben Jahre, pět, sest, sedm let, alle Jahre, každého roku, každoročně, auf ein Jahr, na rok, na geden rok, lange, viele Jahre her, mnoho let, skrz mnohá léta, das Jahr ist um, rok u-

ſſel, minul, vplynul, ein Jahr ums andere, rok po roku, bey oder in den beſten Jahren, w neylepſſjch letech, w neylepſſjm wěku, ein Jahr alt, rok ſtarý, ſtářj, bey Jahren, letitý, letný, vor dem Jahre, před rokem, wloni, über das Jahr, přes rok, die Jahre haben, mjti léta, die Jahre laufen wie das Waſſer, léta běžj co woda, in dieſem Jahre, dieſes Jahr, w tomto roce, tohoto roku, in einem Jahre, za rok, w roce, neues Jahr, nowé léto, n. nowý rok, začátek roku, m. ein Jahr altes Kind, djtě w roce, rok ſtarý, gednoročnj, ročně, ročňátko, n von vielen Jahren her, od mnohých, od mnoha let, zwölf Jahre alt ſeyn, ſtářj býti dwanácti let, dwanáctiletým, we dwanácti letech býti, auf hundert Jahre, na ſto let, viele Jahre lang leben, mnoho let žiwu býti, viele Jahre überleben, mnoho let přečkati, es iſt jetzt ein Jahr verfloſſen, es iſt jetzt ein Jahr, rok minul, pominul, rok tomu geſt giž, eine Zeit von zwey, drey, vier Jahren, dwauletý, tříletý, čtyrletý čas, von Jahr zu Jahr, rok do roka.

Jahrbücher, plur. letopiſy, plur. m.

Jahrfeſt, n. ročnj, weyročnj ſlawnoſt, f.

Jahrgeld, n. ročnj penjz, plat, m.

Jahrgang, m. ročnj běh, m.

Jahrhundert, n. ſtoletj, n. ſtowěk. m.

Jährig, ein Jahr alt, gednoročnj, ročňátko, ročnj.

Jährlich, ročnj, weyročnj.

Jährlich, adv. ročně, za rok.

Jährling, m. roček, m.

Jahrmarkt, m. weyročnj trh, walný, ſwobodný trh, m.

Jahrsfriſt, f. geden rok, m. gednoho roku lhůta, f.

Jahrsfrucht, f. Jahrsgewächs, auroda, ročnj auroda, obroda, f.

Jahrstag, f. Geburtstag.

Jahrwachs, f. Jahrsfrucht.

Jahrzahl, f. léta páně, n. plur. rok, m.

Jahrzeit, Jahreszeit, f. čas ročnj, m. vier Jahrszeiten, čtyři ročnj čaſy, m. pl.

Jammer, m. Elend, ſtraſt, těžkoſt, pſota, bjdnoſt, bjda, f. ſwjzel, m. (žádawa, f.) Gram, hoře, n Klage, naříkánj, hořekowánj, žaloſtěnj, n. žaloſt, es iſt ein Jammer unter den Leuten, geſt nářek, ſwjzel w lidu.

Jammergeſchrey, n. hořekowánj, n. křik tauzebný, žaloſtný, m. žaloſtěnj, n.

Jammerklage, f. tužba, f. tauženj, naříkánj, n. žaloba žaloſtná, f. nářek, m.

Jämmerlich, voll Jammer, dem Zuſtande nach, ſtraſtný, pſotný, bjdný, dem Bezeigen nach, žaloſtný, ljtoſtný, žaloſtiwý, bjdný, zbědowaný, zbjdněný.

Jämmerlich, adv. bjdně, pſotně, ſtraſtně, žaloſtně, ljtoſtiwě, ljtoſtně, ausſehen, bjdně, vkrutně wypadati.

Jammerlied, n. pjſeň žaloſtná, žaloſtiwá, tauzebná, f. anſtimmen žaloſtiwé hlaſy wydáwati, žaloſtiwě ſobě wéſti, tauzebné pjſně naſtrogiti.

Jammermann, m. vbožec, hubeňec, bjdnjk, m.

Jammern, um einen, etwas, hořekowati, naříkati, žaloſtiti, žaloſtiwě, žaloſtně, ljtoſtně ſobě wéſti, es jammert mich ſein, žel, ljto geſt mi ho, željm ho, ljtugi ho, žaloſt, ljtoſt mám nad njm.

Jammern, das, ſ. Jammer.

Jammerthal, n. bjdné, plačtiwé audolj, audolj bjdy, trampot,

Jäm

Jänner, s. Jenner.
Jäschen, Jäsch, s. in G.
Jäsch, m. pěna, f. stehet ihm vor dem Munde, pěna mu stogj v huby.
Jätschen, pěniti.
Jasmin, m. Jasmin, m.
Jaspis, m. jaspen, jaspis, m. von Jaspis, jaspisowy.
Jätemesser, n. planj, pleniwý nůž, m.
Jäten, plěti, pljti, planiti, wyplaniti, pleniti, wypleniti.
Jäten, das, pletj, wyplenj, n.
Jäter, m. plewač, m.
Jäterinn, f. plewačka, f.
Jäthacke, f. motyka, f. (k pletj)
Jauchert, m. und. n. gitro, n.
Jauchzen, wýskati, weyskati, prowýskowati, prozpěwowati, wesele wykřikowati, prokřikowati.
Jauchzen, das, weyskánj, wýskánj, prowýskowánj, prozpěwowánj, weselé wykřikowánj, pokřikowánj, n. weyskot, m.
Jauchzer, m. weyskač, m.
Jausen, m. swačina, f. ihn halten, swačiti, davon, swačinný.
Jausen, ver. swačiti.
Jawort, n. přjpowěd, f. slowosto, n, Jawort dazu geben, přiwoliti, připowědjti, přislibiti, slowosto dáti.
Ibenbaum, m. tis, tisowý strom, m.
Ibisch, Eibisch, m. bylina slyzowá, f. wysoký slěz, m.
Ibischwurz, Eibischwurz, f. zahradnj slěz, m.
Ich, gá, ich selbst, gá sám, ich weis nicht, newjm.
Ideal, n. welitwar, m. weytwar, m.
Idee, podobizna, f. Begriff, Vorstellung.
Idiot, m. newěda, nedovk, m.
Idylle, f. idyla, f.
Je, čjm, tjm, je mehr, je besser, čjm wjc, tjm ljp, je eher, je lieber, čjm dřjw, tjm ljp.
Jedennoch, s. Jedoch.
Jeder, jede, jedes, jeglicher, itdweder, každý, á, é, gedenkaždý, á, é.
Jedermann, každý.
Jederzeit, adv. každého času, wždy, wždycky, po wždy, pokaždé.
Jedesmal, pokaždé, po wždy, wždy, wždycky.
Jedoch, předce wšak, wšak předce, ale wšak, alebrž, a wšak, es schmeckt bitter, jedoch es ist nichts Böses, má to hořkau chuť, nenj to ale (wšak) nic zlého, ich erlaube es dir, jedoch unter der Bedingung, dowolugi ti to, s tau wšak wýminkau.
Jedesmalig, gedenkaždý, každý.
Jeglicher, gedenkaždý, každý.
Jeher, von jeher, oddáwna.
Je länger, je lieber, ein Kraut, ywa, nizká borowička, f. polnj cyprys, m.
Jemals, jemahls, někdy, gednák, haben sie wohl jemals davon gehört, slyšeli kdy co otom? er ist wieder so gesund, als er jemals war, zas gest zdráw gako kdy prwe.
Jemand, někdo, sonst jemand, někdo giný, jemandes, něčj.
Jener, jene, jenes, onen, tento, a, o.
Jenner, m. Leden, m.
Jenseit, přes, dále, z oné strany.
Jenseitig, dalšj.
Jenseits des Grabes, po smrti.
Jesuit, m. Jezowita, m.
Jetzt, jetzig, jetzo, jetzund, s. Itzt, Itzig.
Jezuweilen, někdy, časem, s. Bisweilen.
Jetzig, nyněgšj.
Igel, m, gežek, gež. m.
Igelkolbe, f. Keule, gežkowá palice, f.
Igelchen, n. gežeček, m. gežátko, n.
Igelschnecke, s. Seigel.
Ihm, gemu, mu, er giebt ihm nichts, on mu nic nedá.

Ihn, geho, ho, er hat ihn erschlagen, on ho zabil, ihn selbst, geho samého.
Ihnen, gim.
Ihr, wy, die ihr, kteřj, genž, gesstø, einen Ihr heißen, als Freund, wykati někomu, 2) Ihr, dat. sing f. gi.
Ihre, der Frau, gegj, der Leute, gegich.
Ihro, Gegj.
Ihrzen, Ihr heißen, wykati.
Jischen, bess. gäschen, pěniti se.
Ilme, f. Ilmenbaum, s. Ulme, Ulmenbaum.
Iltiß, n. et m. tchoř, m.
Iltisbalg, m. tchořowá kůže, f.
Iltisfalle, f. sklopec, m.
Im, d. i. in dem, we, w, im Schlafe, we spanj, im Sacke, w kapse, im Zorn, w zlosti, im Anfange, z počátku, w, na počátku.
Imbiß, m. etwas zum Essen, nå zob, k snědku (něco) 2) Frühstück, snjdanj, n. snjdaně, f.
Imme, f. wčela, f. s. Biene.
Immenschwarm, m. wčelnj chumel, rog, m.
Immenwolf, m. žluwa, f. wlha, f.
Immer, stets, vstawičně, vstawně, wždycky, wždy, pořád, neustále, einer ist immer schlimmer, als der andere, wždy, wždycky gest geden horssj, než druhý, auf immer, na wždycky, immer besser, schlimmer, wždy, wždycky lip, hůř, was will der immer da, co chce wždy ten zde, immer währen, wždy trwati.
Immerfort, wždy dál a dál, vstawičně.
Immerhin, nechť.
Immerwährend, vstawičný, nepřestáwagjcý, wždy trwalý, trwagicý.
Immerzu, gen pořád, gen do toho, gen do řjzu, neustále.
Inmittelst, zatjm, mezy tjm.

Impfen, sstěpowati, sstjpiti, očkowati, očiti, raubiti, rohowati.
Impfer, m. sstěpjk, m.
Impfung, f. sstěpowánj, sstjpenj, očenj, očkowánj, rohowánj, n.
Impost, s. Auflage, Abgabe.
In, we, w, auf die Frage wo? mit dem Ablativ. wohin? mit dem Akkusativ, in etwelchen Tagen, w několi a dnech, za několik dnj, in Sünden, Wollüsten leben, w hřjssjch, w rozkossech žiwu býti, in Sünden gebohren, w hřjssjch zrozený, in einem Buche lesen, w nega é knize čjsti, zu Leipzig, w Lipsku, in der Kirche seyn, w kostele býti, in die Kirche gehen, do kostela, w kostel giti, Wasser in das Glas gießen, wodu do sklenice, w sklenicy liti, in das Herz, in die Brust stechen, do srdce, w srdce, do prsau, w prsa bodnauti, pjchnauti, in das Buch eintragen, einschreiben, do knihy, w knihu wnesti, wepsati, napsati, in etwas grausamer, besser, w něčem vkrutněgssj, lepssj, in so fern, tak dalece, in der That, in der Wahrheit, w skutku, skutečně, w prawdě, wie weit ists in den Tag? daleko-li gest do dne? In Acht nehmen, s. Acht, Achtung; in der Mitte, w, v prostřed, w prostředku, in deutscher, böhmischer Sprache beschreiben, w Německým, w Czeským gazyku, Německým, Czeským gazykem něco wypsat.
Inbegriff, m. Inhalt, zawřenj, obsaženj, n. obsah m.
Inbrunst, f. wraucnost f.
Inbrünstig, wraucný, wraucý, inbrünstiges Gebet, wraucná modlitba, f.
Inbrünstig, adv. wraucně.
Indelt, n. Inlied, fowes, m.
Indem, když, 2) weil, poněwadž.

Indeß

Indessen, zatjm, s. Unterdessen.
Index, m. zprawidlo, vkazadlo, n. vkazatel, m.
Indianer, m. Indyán, m.
Indianisch, Indyánský.
Indich, Indig, m. Rdyk, m.
Indien, n. Indye, f.
Indigblau, n. s. Indich.
Indigpflanze, f. s. Indich.
Indiferent, owegetný.
In einander, w hromadu, do hromady, do sebe.
Ineinander fügen, wpogiti, spogiti w hromadu.
In einander schlagen, založiti, in einander geschlagene Hände, založené ruce, f. plur.
In einander schließen, zawřjti whromadu.
In einander schränken, w hromadu sewřjti, swjrati.
Infant, m. Králowic, Czekanec, m.
Infanterie, f. pěchota, f.
Infanterist, m. pěchaun, m.
Ingber, m. s. Ingwer.
Ingedenk, pamětliw, s. Eingedenk.
Ingleichen, rápodobně, podobně.
Ingrün, n. ein Kraut, zymostráž, f. barwjnek, m. zelenec, m.
Ingwer, m. zázwor, m.
Inhaben, wládnauti.
Inhaber, m. držitel, wládař, wládce, m.
Inhalt, m. obsah, m. obsaženj, zawřenj, n.
Inlage, f. Einlage, přjloha, f. přjwěšek, m. wloženj, n. wklad, wkladek, m.
Injurienklage, f. Prozeß, pře o hanř, f.
Inländer, m. tu rodilý, w zemi rodilý, domácý.
Inländisch, domácý, zemský; swogský.
Inlied, s. Indelt.
Inn, innen, von innen, wnitřnj, von innen, zewnitř.
Inmann, m. podruh, m.
Inne bleiben, wnitř zůstati.
Innebehalten, podržeti.

Inne, innen haben, držeti, w swé mocy míti, s. Besitzen; 2) verstehen, rozumem chopiti, pochopiti, chápati, obsáhnauti, znáti, rozuměti.
Inne halten, innehalten, stehen bleiben, zastawiti se, zastawowati se, stanauti, ostat státi, odpočinauti, 2) sich innen halten, doma se držeti, doma zůstáwati, mit etwas, mit einer Arbeit auf eine Zeit, zastawowati, přestáwati.
Inne werden, srozuměti, porozuměti, wyrozuměti, zwěděti, wyzwěděti, poznati, přezwěděti, s. Gewahr werden.
Innere, wnitřnj, das Innere des Herzens, střewa, srdečnost.
Innerhalb, mezy, innerhalb wenig Tagen, w nemnohých, w několika dnech, za několik dnj.
Innerlich, wnitřnj.
Innerlich, adv. wnitřně.
Innerst, adj. neywnitřněgšj, neytegněgšj.
Innerst, adv. neywnitřněgi, neytegněgi.
Innerste, das, wnitřnost, f. des Herzens, střewa, n. plur. vom Innersten der Seele, des Herzens, z neyhlubšjho, ze střew srdce.
Innig, inniglich, inniger, innigst, srdečný, wnitřnj, neywnitřněgšj, innigste Freude, Dank, Wunsch, srdečný, wraucný, neywraucněgšj, innigst geliebet werden, srdečně milowánu býti.
Innigst, adv. srdečně.
Innung, f. pořádek, m.
Innungsbrief, m. list pořádku, m.
Ins, d. i. in das, do, we.
Inschlitt, s. Unschlitt.
Insbesondere, zwlášť, zwláště, zwlášťně, obzwláště.
Insgeheim, tagně, tágně, podtagi, pod krytem, skrytě, w tagnosti.
Insgemein, wůbec, obecně.

Insgesamt, společně.
Insonderheit, zwlásstě, zwlásstě, obzwlásstě, oblásstně.
Insofern, insoweit, gelikož.
Insoweit, tak daleče..
Inständig, inständigst, stálý, vsylný, náramný.
Inständig, adv. stále, vsylně, welmi, weliče, hrozně, náramně, inständig bitten, vsylně, náramně prosyti.
Instehend, nastáwagjcý.
Instrument, n. nástrog, m. strogidlo, n. musikalisches, strogj hudebnj, strogidlo, n. přjstrog, m. des Citharenspielers, womit er die Saiten reißt, kladiwek, n.
Instrumentalendung, f. pád nástrognj, m.
Instrumentmacher, m. strůgce, nástrognjk, m.
Insul, s. Insel, ostrow, m.
Interesse, n. záležitost, f. 2) Geld, auurok, m.
Invalide, m. nedužiwec, m.
Invalidenhaus, n. dům nedužiwých, m. nemocnice, f.
Inwendig, wnitřnj, das Inwendige, wnitřnost, f. wnitřek, m.
Inwendig, adv. wnitřně, wnitř, inwendig und auswendig, wnitř y zewnitř, wnitřně y zewnitřně.
Inzwischen, mězy tjm, s. Indessen.
Joch, n. gho, giho, n. das ein Joch trägt, saumařské howado, n. unter das Joch bringen, pod gho přiwesti, das Joch abwerfen, gho swrcy, gha zniknauti, 2) Juchart, gitro, n.
Jochband, n. wazba, f.
Jochbar, spřežitedlný.
Jochholz, n. wog, f.
Johannisbeeren, f. swatojanské gahůdky, f. plur. rybes, m. rybýz, m.
Johannisbeerstaude, f. Johannisbeerstrauch, m. rybesowý stromek, m.
Johannisbrod, n. swatého Jana chléb, swatojanský chléb, m.
Johannisgürtel, m. černobýl, m. bylina sw. Jana, f.
Johanniskraut, n. čerwený zwonček, m.
Johannisdferslg, m. merunka, f.
Johanniswedel, m. eine Pflanze, f. Gänseleiterle.
Johanniswürmlein, n. swětlomusska: swětlusska, f. kerátko, n.
Jollen, zwučet, znjt, hlučet.
Irden, hliněný, z hljny
Irdisch, swětský, zemský, pozemský, irdisch gesinnter Mensch, swěták, m. irdisches Wesen, zemstwj, n.
Irgend, někde, kdesy, irgendwo, někde, kdesy.
Irre, f. blud, m. in der Irre herumgehen, blauditi.
Irre gehen, in der Irre gehen, blauditi, zablauditi, zblauditi, poblauditi, Irre machen, hindern, verwirren, másti, zmásti, meyliti, zmeyliti, irre seyn, meyliti se, na omylu býti, irre werden, zmeyliti se, omeyliti se, zmásti se, másti se, meyliti se, zplesti se, irre führen, oblauditi, zawesti, w blud, w omyl vwesti, swesti.
Irren, irre gehen, blauditi, zblauditi, poblauditi, fehlen, sich irren, meyliti se, zmeyliti se, omeyliti se, na omylu býti, sich in einer Person, Sache irren, omeyliti se, meyliti se, na omylu býti, 2) verwirren, konfus machen, másti, meyliti, sich verwirrt werden, másti se, meyliti se, sich irren lassen, dáti se meylit.
Irrgang, m. Irrgarten, bludisstě, n. mylná, bludná zahrada, cesta, f.
Irrgeist, m. bludná dusse, f. bludař, bludný duch, m.
Irrglaub, m. bludná wjra, f.
Irrgläubig, bludný, bludař, (bludařka,) bludnjk, m.

Irrig, bludný, mylný, omylný, blaudjcý, scestný, irrig seyn meyliti se, na omylu býti, irrig machen, meyliti, zmeyliti někoho, irriger Sinn, mylný, scestný smysl, m.

Irrig, adv. omylně, omylem, mylně, scestně.

Irrlehre, f. bludné, scestné včenj, n. bludná, scestná nauka, f.

Irrlehrer, m. bludný včitel, m.

Irrlicht, n. Irrwisch, swětýlko, n. swětlice, bludička, f.

Irrthum, m. blud, m. poblauzenj, n. chyba, f. omyl, m. meylka, f. omýlenj, n. aus Irrthume, meylkau, z omylu, omylem.

Irrsal, n. bludnost, f. bludařstwj, n.

Irrstern, m. bludná hwězda, zblaudilá, f.

Irrung, f. omyl, m. omýlenj, n. meylka, f. meylenj, poblauzenj, n.

Irrsam, mylný, omylný.

Irrwahn, m. blud, m.

Irrweg, m. bludná, mylná cesta, f. nescestj, n. oklika, f.

Irrwisch, s. Irrlicht.

Isabelfarbe, f. goulowá barwa, f.

Isop, m. izop, yzop, m.

Isopwein, m. izopowé wjno, n.

Itzig, jetzig, nynějssj, jetzige Zeit, nynějssj čas, m.

Itzt, itzo, jetzt, jetzo, jetzund, teď, nynj, nyněko, nynjčko, jesst erst, teď gen, bis itzt, až do nynjčka, von itzt an, od té doby, chwjle.

Jubel, m. plésánj, oslawné prowýskowánj, n. (oslawa, f.) s. Glorie.

Jubeln, jubiliren, plésati, prowýskowati.

Jubelgeschrey, n. plésánj, oslawné prowýskowánj, n. pěnj, n. plésot, křik, m.

Jubeljahr, n. milostiwé léto, n.

Juchart, Juchert, gitro, augezd, m. gitro, n.

Juchten f. gichta, f.

Jucken, swrběti, swěděti.

Jucke, das, swrběnj, swěděnj, n. (swrab, m.)

Juckend, swrbliwý, swrbjcý, swědjcý.

Jud, m. Jude, Jüd, Žid, Židák, Židowec, m. (Židaus)

Judengenoße, m. Židů nowowěrec, m.

Judenkirche, f. židowský chrám, m.

Judenkirsche, f. boborelka, židowská třessně, mochyně, f. měchuřka, f.

Judenleim, m. syrnatá křjda, lepká země, f. zemský kleg. m.

Judenschaft, f. Židé, plur. židowstwo, n.

Judenschule, f. Židowská sskola, f.

Judenstadt, f. Židowské město.

Judenstein, m. Židowský kámen, m.

Judenstube, f. Haus, Židowna, f.

Judentändelmark, m. Židowský tarmark, in den Judentändelmark gehen, gjti do Židů, do Židowského tarmarku, mezy Židy.

Judentempel, m. Židowský chrám, m.

Judenthum, n. Židowstwo, n.

Jüdinn, f. Židowka, f.

Jüdisch, Židowský.

Jüdisch, adv. židowsky, po židowsku.

Jugend, f. mladost, f. mládenectwj, n. wěk mladý, mladistwý, m. ginochstwj, n. in der Jugend, w mladosti, w mladém wěku, w mládi, w mládenectwj, za mládenectwj, za ginochstwj, za mladého wěku, von Jugend an, auf, od mladosti, za mladosti, z mladosti, z mládi, etwas jemandes Jugend zuschreiben, připsati něco něčj mladosti, 2) die Jugend, Jünglinge, mládež, mládeř, f. mládenstwo, n. die unerzogene Jugend, nedospělá mládež; die Jugend des Biers, des Weins, mladost pjwa, wjna.

Jugendfehler, m. chyba mladosti, mládeže, f. mládenčj
Jugendhitze, f. horkost mladosti, mládeže, f. mládenčj.
Jugendlich, mládenčj, ginochský, der Hitze, der Unvollkommenheit nach mládežnj.
Jugendjahre, pl. n. léta mladosti, plur. n.
Jugendblüthe, f. kwět mladosti, m.
Jung, mladý, mladistwý, sehr jung, welmi mladý, mladičký, nach junger Leute Art, dle powahy mladosti, dle způsobu mladého lidu, ein junger Mensch, mladjk, m. ginoch, m. mladý gonák (mládek) ein junges Mädchen, mladice, mladička, wie Jünglinge, po mládenecku, wieder jung werden, mladnauti, zmladnauti, omladnauti; junger Baum, mladistwý, (mladý) strom, junges Holz, mladistwé, (mladé) dřjwj, junge Pflanzen, mladistwé zrostliny.
Junge, m. ein Jung, pacholjk, chlapik, hoch, hošsek, ginoch, mladjk, mládek, m. 2) Jünger, včedlnjk, m.
Junge, Magd, junges Mädchen, f. děwčice, mladice, mladička, f.
Jungen, Junge zeigen, werfen, roditi, wie Katzen, koriti.
Jungenhaft, pacholčj.
Jünger, mladšj.
Jünger, m. Schüler, včedlnjk, žák, m.
Jüngerinn, f. včedlnice, f.
Jüngerschaft, f. včedlnictwo, n.
Junges, (ein Thier) mladé.
Jungfer, f. panna, f. eine Jungfer beschlafen, zum Falle bringen, schänden, násyli panně včiniti, pannu pošškwrniti, porušiti, panenstwj, poctiwost panně odnjti, ku pádu přiwesti, o poctiwost připrawiti, ze cti panenské oblaupiti, obtěžkati, obřichatěti, zlihati pannu, zprzniti, zmrhati pannu.
Jungferchen, n. panenka, f.
Jungfernhonig, m. med, neyčistšj.
Jungferkind, n. z kurwy syn, m.
Jungferknecht, m. Jungfernknecht, děwkář, ženkyl, m.
Jungferkranz, m. panenský wěnec, m.
Jungferhäutchen, n. šlimek, m. mázdřička, f.
Jungferlich, panenský.
Jungfermädchen, n. služka, f.
Jungferraub, m. vnos, m. wzetj, vnesenj, vchwácenj panny, n.
Jungferschaft, f. panenstwj, panictwj, n., dieselbe verlieren, panenstwj ztratiti, o panenstwj přigiti.
Jungfrau, f. (Jungfer) panna, f.
Jungfräulein, n. panenka, f.
Jungfräulich, panenský.
Jungfräulich, adv. panensky, po panensku.
Jungfrauschaft, f. panenstwj, n. s. Jungferschaft.
Jungfrauschänder, m. zprznitel zlihatel, zmrhatel panny, m.
Junggesell, m. mládenec, mládeneček, (swobodný,) mladý gonák, ginoch, m. unverheuratheter, panic, m. alter Junggesell, starý mládenec, bezženec, m.
Junggesellschaft, f. panictwj. bezženstwj, n.
Junggesellenstand, m. mládenectwj, n.
Jungknecht, m. pacholjček, m.
Jüngling, m. mládenec, mládeneček, mládenček, ginoch, m. wie Jünglinge, po mládenecku.
Jünglingsalter, n. wěk mládenecký, mládenectwj, ginochstwj, n.
Jungmeister, m. mladšj mistr, m.
Jüngst, dřewnj, nedáwný, onehdeyšj, nedáwničký, docela nowý, der jüngste Tag, das jüngste Gericht, saudný, poslednj den, poslednj saud.
Jüngst, neulich, jüngsthin, nedáwno, onehdá, onehdy.
Jüngste, der, neymladšj.
Jüngsthin, s. Jüngst.
Junius, m. Czerwen, m.

Junker, m. panáček, mladota, ginoch, gonák, mladík, m.
Jupiter, m. Peron, m. astron. Krá lomoc, m.
Juppe, Jupe, f. halena, f.
Jurist, m. Jurysta, ss. Rechtsgelehrter.
Juristisch, jurystycký, prawowecký.
Just, doconce.
Justiz, f wyšší práwo, n.
Justizrath, m. rada wyššího práwa, práwnj, m.
Juvelier, m. kamenář, m.
Juwele, f. drahý kámen, m.

K.

Kabale, f. Cabale, f. pikel, m. ssibalstwo, n. wklad, obmysl, wymyslek, m. Kabalen wider jemanden, einer Sache wegen machen, oder schmieden, zradu kowati, ssibalstwo kowati, pikel slétwati, strogiti.
Kabaliren, s Kabalen schmieden, machen, anzetteln.
Kabalist, m. Kabalenmacher, m. pikauš, pikelů strůgce, slémač, m.
Kabbis, Kappis, Kappus, m. Kohl, weißes Kraut, n. f. hlawaté zelj, n.
Kabinet, n. pokogjk, pokogjček, (tegný) komůnata, n.
Kabinetssekretár, m. tagemnjk, m.
Kachel, f. kachel, kachljk, m.
Kachelofen, m. kamna, n. plur.
Kacken, wie eine Krähe, kwákati.
Kaffe, m. Kofee, kafe, n.
Kaffehaus, n. dům kafnj, m.
Kaffekanne, f. konew, konwice kafnj, na kafe, f.
Kaffetisch, m. stůl kafnj, na kafe, n.
Kaffeschale, f. čjsse kafnj, ssálek kafnj, na kafe, m.

Käfer, m. chrobák, chraust, howniwál, brauk, pržnjk, m.
Kaf, m. and. n. pléwa, f.
Käficht, Käficht, Käfig, m. klec, klece, klicka, posada, f.
Kahl, holý, lysý, plechatý, plchý, oplchalý, oblezlý, bezwlasý, kahle Glatze, oder Platte, lysyna, oplchalost oplchawost, plškost, hladkost hlawy, f. kahl machen, délati lysýnu, holiti, kahl werden, lyseti, olyseti, oplchati, oplchačeti, oblezti, oblezňauti, plechatěti, zplechatěti, ein wenig kahl, pálysý, lysiček, m. von vorne kahl, zpředu lysý, von hinten kahl, z zadu, pozadu lysý, kahl, wie ein Feld, Baum, Berg, Hügel, holý (holený) ein kahles Lob, Zeugniß, chatrná, planá, galowá chwála, f. chatrné, galowé swědectwj, n. kahle Ausrede, Entschuldigung, prostá, galowá, chatrná wýmluwa, f. kahle zehn Thaler, holých deset tolarů, kahler Kopf, holá hlawa, kahler Hund, Pelz, oblezlý, holý pes, kožich, kahle Bäume, holé stromowj, n. kahles Tuch, oplchalé sukno.
Kahlheit, f. oplchalost, oplchawost, lysyna, f.
Kahlkopf, m. lysý, lysák, lysáček, holý, plechatý, plecháč, oplchalý, oblezlý, bezwlasý.
Kahm, kahmig, kahmen, s. Schimmel.
Kahn, m. kocábka, f. člůn, člůnek, m. lodka, f. lodka, f. 2) Schimmel, plíseň, plesniwost, f. rosol, m.
Kahnig, kahnicht, plesniwý, rosolowatý, werden, plesniwěti, zplesniwěti, rosolowatěti, zrosolowatěti, kahniger Wein, rosolowaté wjno, n.
Kähnchen, Kähnlein, n. člůnek, m. lodička, f.
Kahre, f. im Pflügen, otáčenj, obracowánj, n.

K..hrf..ytag, m. weliký pátek, m.
K..rwoche, f. passigowý teyden, (neděle passigowá) passigowé dni, m. pl.
K..i.., f. Kayser.
K...n, f. Käcken.
K..ib, n. tele, n. vom Kalbe, telecý.
Kälbchen, n. telátko, n.
Kalbe, Kalbinn, f. galowička, prwotelka, galowice, krawice, f.
Kalben, ein Kalb werfen, teliti se, oteliti se, wyteliti se.
Kalberbraten, m. telecý pečené, f.
Kälbern, das Kalb antreiben, Luft auslassen, buguiti, baugeti, lassowati, dedkowati, titěrkowati, ssibřinky, frasky, ssassky prowáděti, ssassrowati.
Kälbern, vom Kalbe, telecý.
Kalbfell, f. Kalbsfell.
Kalbfleisch, n. telecý maso, n. teletina, f.
Kälblein, Kälbchen, n. telátko, n.
Kälberhaft, albern, lustig, ssassek, frasskář, m.
Kälbermagd, f. telačka, f.
Kalbleder, f. Kalbsfell.
Kalbsauge, n. ein Kraut, telecý oko, n.
Kalbsfell, n. teletina, teletinka, f. telecý kůže, f.
Kalbsgekrös, n. osrdj telecý, n.
Kalbskopf, m. telecý hlawa, f.
Kalbszähne, m. plu. telecý zaubky, m. plur.
Kaldaunen, f. plur. drob, drobečky; busy, busý, m. plur. (Kaldaun, m.)
Kalender, m. kalendář, m. minucý, f.
Kalendermacher, m. kalendářnjk, m.
Kalesche, f. kalesa, f.
Kalk, m. wápno, n.
Kalkartig, wápenitý.
Kalkbrenner, m. wápenjk, m.
Kalkerde, f. wapená země, f.
Kalkgrube, f. wápenný důl, m.
Kalkhütte, f. wápenice, f.
Kalkicht, wápenatý.
Kalkig, wápenný.

Kalkofen, m. wápenná pec, f. 2) wápenice, f.
Kalkstein, m. wápenný kámen, m.
Kalkmäuser, Kalmäuser, m. Pedant, sskolometa, m. Geizhals, stuchlik, skrblik, skrbec, m. držkressl, nevzilec, m. hauzwicka, držkresslička, m. u. f.
Kalmäuserin, f. stuchlice, skrblice, držkressle, f.
Kalmäusern, skrbiti, skaupiti.
Kalmus, m. prustworec, m.
Kalt, studený, sehr kalt, welmi studený, přestudený, kalt seyn, zyma býti, studeno býti, es ist sehr kalt, gest hrozně zyma, studeno, f. Friere, kalt werden, wenn es heiß war, zyma býti, studeno býti, zyma, studeno, chladno se dělati, mrznauti, wie das Essen, stydnauti, wystydnauti, vstydnauti, wychladnauti, kalt werden, bey etwas, wie ein Mensch, vstydnauti, ostydnauti, kaltes Fieber, mrazywá zymnice, pjotnice, studenka, f. kalter Tag, zymawý, mrazywý, studený den, m.
Kaltblütig, wie Fische, studenokrewný, studené krwé, kaltsinnig, chladný, wlažný, vstydlý, ostydlý, kalte Liebe, chladná, vstydlá láska, f.
Kaltblütigkeit, f. studenokrewnost, chladnost, wlažnost, ostydlost, f.
Kälte, f. zyma, f. studeno, sychrawo, n. 2) des Wassers, Eisens, Eises, studenost, mzywost, f. Kälte empfinden, zymu cýtiti, vor Kälte vergehen mögen, zymau mřjt, mit Kälte, studeně.
Kälten, studiti, ostuditi, wystuditi.
Kältlich, chladný, zymnatý, zymawý, studeničký, mzywý, sychrawý.
Kaltsinn, m. studenost mysli, f.
Kaltsinnig, studený, studené mysli,

sti, kaltsinnig werden, ostuditi se, machen jemanden, ostuditi někoho.

Kaltsinnig, adv. studeně.

Kaltsinnigkeit, f. Kaltsinn.

Kahm, m. plíseň plesniwost, f. ihn bekommen, f. Kahmen.

Kahmen, plesniwět, zplesniwět.

Kameel, n. K mehl, welbloud, m. m. weibl. welbloudice, f.

Kameelhaare, n. plur. welbloudj wlasy, m. pl. Garn daraus, harasowý, ein daraus gemachtes Kleid, haraska, f.

Kamerad, m. spolutowaryš, f. Spießgesell.

Kameradschaft, f. towaryšstwo, n. f. Spießgesellschaft.

Kahmicht, plesniwý, werden, f. Kahmen.

Kamille, f. Pflanze, heřmánek, rmen, daher, heřmánkowý.

Kamisol, n. podwlečka, f.

Kamm, m. zum Haar und Weben, hřeben, sstět, m. ein weiter, řídký hřeben, ein enger, hustý, zur Wolle, sstětka, krample, f. auf den Köpfen der Vögel, chocholka, chocholice, f. hřebon ptačj, m. damit versehen, hřebenatý, Kamm oder Mähne am Pferde, hřjwa, f. Kamm an Trauben, ručička, f. der Weber, paprslek tkadlcowský.

Kameelheu, Stroh, n. sýtj wonné, n.

Kamin, m. u. n. f. Schorstein.

Kämmchen, n. hřebjnek, m.

Kameeltreiber, m. welbloudář, m.

Kammmacher, m. hřebenář, m.

Kämmen, česati, Wolle kämmen, wlnu česati, mykati, kramplowati, einen kämmen, česati, drbati někoho, zčesati někoho, kämmen (einmal) čjsnauti

Kämmen, das, česánj, mykánj, kramplowánj, n.

Kammer, f. komňata, pl. komora, f.

Kämmerchen, n. komůrka, f.

Kameral, komornj.

Kameralherrschaft, f. komornj panstwj, n.

Kammerbecken, n. nočnj hrnec, střep, střjpek, m.

Kammerblume, heřmánek, rmen, m.

Kammerdiener, m. komornjk, m.

Kammerdienerinn, f. komornice, f.

Kammerfrau, f. komorná, f.

Kammergeschirr, n. nočnj nádoba, n.

Kämmerer, m. komornj pán, m.

Kämmerinn, f. komornj panj, f.

Kammergericht, n. komornj saud, m.

Kammerjungfer, f. komorná, f. panna.

Kammerherr, m. komornjk, m.

Kammerjunker, m. komornj, m.

Kämmerlein, n. Kämmerchen, komůrka, f.

Kammrad, n. palečnj kolo, n.

Kämmerling, m. komornjk, m. der älteste, starosta komornjcj, m.

Kämmermädchen, Kämmermagd, n. služka, panská, f.

Kämmung, f. česánj, n.

Kammeln, česati.

Kampf, m. bitwa, půtka, f. bog, m. potkánj se s někým, n. záwod, m. den Kampf antreten, bitwu swésti, innerlicher Kampf, wnitřnj bog; Treffen, m. bitwa, bog, f.

Kämpfen, bogowati, bjti se, potýkati se, bitwau neb polem se potkati, mit einem auf Leben und Tod, zawraždili se s někým, f. Streiten.

Kampfer, m. kafr, m.

Kämpfer, m. bitec, bogownjk, potýkač, kolec, m.

Kampfplatz, m. bogisstě, bogowisstě, mjsto bogisstné, potýkadlo, n.

Kampfrichter, m. saudce boge, bitwy, m.

Kampfspiel, n. hra bitewnj, f.

Kampfwesen, n. bitewstwj, n.

Kanapee, n. lenoch, m. kanape, n.

Kännchen, n. konwička, f.

Kandelkraut, f. Kannenkraut.

Kandidat, m. čekanec, m.

Kanerl, m. skořice, f.

Kanal,

Kanal, m. auslabj, n. s. Rinne.
Kanarienvogel, m. kanár, kanárek, m.
Kanker, s. Spinne.
Kanne, f. konew, konwice, f. Weinkanne, winná konew, f.
Kannengiesser, m. konwář, m.
Kannenkraut, n. přeslička, f.
Kanin, n. králjk, m.
Kaninchen, n. králjček, m.
Kantharide, f. majka, f.
Kanzel, s. Predigtstuhl.
Kanzelist, m. kancelista, m.
Kanzler, m. kancljř, m.
Kanzlerstelle, f. kancljřstwj, n. kancljřský auřad, m.
Kanzley, f. kancelář, m.
Kanzleymäßig, kancelářský, adv. kancelářsky, po kancelářsku.
Kanzleyschreiber, m. kancelářský, (písař)
Kapaun, m. Kapphan, kapaun, m.
Kapellan, m. kaplan, m. dessen Wohnung, kaplánka, f.
Kapelle f. kaple, kaplice, kleine, kaplička, f.
Kapellaney, f. kaplánka, f.
Kapital, n. gistina, f.
Kapitel, s. Hauptstück.
Kappiskraut, n. hlawaté zelj, n.
Kaper, m. Seeräuber, laupežnjk mořský, m. 2) ein Raubschiff, laupežnická lodi, f.
Kappe, f. kápě, f. der Männer, kukla, kuklice, čepice, čapka, karkule, f.
Kappen, verschneiden, wie einen Hahn, wyřezati, wyklestiti, 2) Bäume, klestiti, oklestiti stromy.
Käpplein, Käppchen, n. kuklička; čepička, f.
Kappzaum, m. wlčj neb twrdé, ostré udidlo, n.
Karakter, m. Gemüthsart, powaha, f. 2) Stand, staw, m.
Karausche, f. karas, m.
Karabatsche, kleine, dudky, pl.
Karbe, f. kmjn laučnj, m.
Karde, f. štětka, f.
Kardendistel, f. s. Karde.

Karfunkel, m. vhlík, karbunkul, karfunkel, m.
Karg, skaupý, skrbný, nevžilý, nerukotržný, haužewný, držebný, skupec, nevžilec skrbec, skrblik, haužwička, nicht karg, vžilý, karg mit etwas seyn, na něco skaupým být, s. Filz. Geitzig.
Karg, adv. skaupě, skrbně, nevžile, haužewně.
Kargen, karg seyn, skaupiti sobě, vskaupiti sobě, skrbiti, vskrbiti, skaupě, skrbně sobě wésti, počínati.
Kargheit, f. skaupost, skrbnost, nevžilost, haužewnost, držebnost, f.
Kärglich, skaupě, skrbně.
Karmesin, karmazynowý.
Karren, Schubkarren, m. kára, f. 2) kolečko trakařnj, n. trakař, m.
Kärner, m. Karrnschieber, kolečnjk, kárnjk, trakařnjk, m.
Karniersack, m. karnjř, waček, m.
Karniess, n. krance, krancle, f.
Karniesschen, n. krancyčky.
Karnoffel, m. s. Bruch.
Karrnschieber, m. s. Kärner.
Karpfe, m. kapr, m. davon, kaprowý.
Kärpfchen, n. kapříček, kapřjk, m.
Karst, m. s. Hacke.
Karre, s. Karren. m. kára, f. 2) trakař, m. kolečko, n.
Karren, wozjk na kolečku.
Karte, f. Blatt, zum Spielen, kart. m. in der Karte, Karten spielen, w karty hráti, 2) Mappe, mapa, f.
Karten, verb. etwas, kartiti, kutiti, něco.
Kartenblatt, n. karetnj list, m.
Kartendistel, f. štětka zahradnj, f. ostropes, kropacky.
Kartengeld, n. penjze za karty, z karet, m. plu.
Kartenhäuschen, n. kartowý domek, m.

Karten-

Kartenmacher, m. kartář, karták, m.

Kartenſpiel, n. hra w karty, karetnj, f.

Kartätſche, f. kartáč, m.

Kartätſche, f. zur Wolle, ſſtětka, f. ſſtět, m. (kartáč, m.)

Kartätſchen, die Wolle, čeſati, mykati, kramplowati.

Kartätſchen, das, čeſánj, mykánj, kramplowánj, n.

Kartoffel, f. brambor, m. zemče, n.

Kartun, m ſ. Kattun.

Käschen, n. ſyrček, ſyreček, ſyrek, malděřjk, m. homolka, f

Käſe, m. ſeyr, m. ſýr, geriebener, tlačený ſeyr, Käſe machen, ſeyr dělati.

Käſebude, f. krám ſyrnj, m,

Käſehorde, f. Käſekorb, ſyrnjk, m.

Käſeform, f. twořidlo, n.

Käſekammer, f. Käſehaus, ſyrnice, f.

Käsmodel, twořidlo ſýrowé, n.

Käsklöße, f. ſyrné knedljky,

Käſig, ſyrný.

Käſekuchen, m. ſeyrowý, ſyrný koláč, m.

Käſelaib, m. bochnjk ſeyrowý, ſeyra, ſyrný, m. ſyřiſſtě, n.

Käſewolken, f. Waſſer, ſyrowátka, f.

Käſeſuppe, f. ſyrná poljwka. f.

Käſicht, ſýrowý.

Käsſtube, f. ſyrnice, f.

Kaſſe, f. kaſa, f.

Kaſſeſchreiber, m. pjſař v kaſy, m.

Kaſten, m. Kiſte. ſſkřjně, ſchrána, ſchowna, truhla, truhlice, f. Kaſten Noe, koráb, m. Kaſten am Ringe, ſwrchek, proſtředek prſtenu, m. an der Kutſche, truhla, truhlice, f.

Käſtchen, Käſtlein, n. ſſkřjnka, ſchránka, truhlička, f.

Kaſtner, m. důchodnj, důchodnjk, obročnj, obročnjk, m,

Kaſtnerinn, f. důchodnice, obročnice, f.

Kaſteyen, trýzniti.

Kaſteyen, das, trýzněnj, n.

Kaſtroll, n. kaſtrol, m.

Kaſtrat, kleſſtěnec, m.

Kaſtriren, kleſtiti, wykleſtiti.

Käſte, f. Kaſtanie; kaſſtan, m. zdavon, kaſſtanowý.

Käſtenbaum, m. kaſſtanowý ſtrom, kaſſtan, m.

Käſtenbraun, kaſſtanowé, hřebjčkowé, hnědé barwy.

Katechet, m. katecheta, m.

Katechismus, m. katechyzmus, m.

Katechiſiren, katechyzyrowat.

Katechiſation, f. katechyzacý. f.

Kathar, m. ſ. Huſten.

Kathedralkirche, f. ſtoličnj koſtel, m.

Katheder, f. et. m. wyſoká ſudna, kadedra, ſtolice, f.

Katholiſch, katolický.

Katholiſch, adv. katolicky.

Katholik, m. katoljk, m.

Katholikinn, f. katolička, f.

Katzbalgen, ſich, kočkowati ſe, ſſkorpiti ſe.

Katzbalgerey, f. kočkowánj, ſſkorpenj, n.

Katze, f. kočka, f. von Katzen, kočičj, Kater, kocaur, maček, m.

Kattun, m. kartaun, m. davon, kartaunowý.

Katzenauge, n. kočičj oko, n.

Katzenäugig, kočičch očj, bělooký.

Katzenglas, n. kočičj ſklo, n.

Katzengold, n. Blende, kočičj zlato, n.

Katzenklee, m. zaječj noha, f. komonice, f.

Katzenkraut, n. polnj rauta, f.

Katzenliebe, f. Katzenmünze, ein Kraut, planá, roſiſká máta, f. kocaurnjk, m.

Katzenſchwanz, m. ein Kraut, přeſlička, f.

Katzenſilber, n. kočičj ſtřjbro, n.

Katzenſprung, m. kočičj ſkok, m.

Katzenträubchen, Katzenträublein, n. netře?k tretj, kuřjnoha polnj, f.

Katzenwurzel, f. kozljk, m.

Kätzlein, n. Kätzchen, kočička, f.

kotě, kotátko, n. 2) an Bäumen und Früchten, ssissky, kočičky, neb kotata, plur.

Kaudern, wie die Truthähne, kokrhati.

Kauderwälsch, zatmělý, zmatený, zpletený, hat mak, hat mak, kauderwälsch Zeug, zmatek, zpletek, m. zmatenina, hatmatilka, f.

Kauen, feiner kauen, žweykati, rozžweykati, wyžweykati, rozžweykati, žweykati, rozežwati, přežweykati, překusowati, žwáti.

Kauen, das, žweykánj, rozžweykánj, wyžweykánj, rozežwánj, přežweykánj, překusowánj, žwánj, n.

Kauern sich, skloniti se, vkloniti se.

Kauf, m. kaupě, f. kup, m. kaupenj, n. etwas durch Kauf an sich bringen, trhem něco kaupit, guten Kaufs, dobrá, mjrná kaupě, trh za mjrné penjze, m. zu Kaufe, zu feilem Kaufe seyn, na prodag býti, einen Kauf thun, kaupiti, vom Kaufe abgehen, od kaupě odgiti, pustiti, trh pustiti, 2) Verkauf, prodag, m. Waaren auf den Kauf machen, zbožj na prodag dělat, 3) trh, m. einen Kauf treffen, schließen, trh wykonat, včinit, zawřjt, den Kauf nicht halten, w trhu nestát, trhu nezdržet,

Kaufbar, prodagný, na prodag.

Kaufbegierde, f. žádost kupowánj, f.

Kaufbrod, n. chléb na prodag, m.

Kaufen, kupowati, kaupiti, zusammenkaufen, skupowati, skaupiti, viel kaufen mnoho nakaupiti, kaufen und verkaufen, kupčiti, garmarčiti, tarmarčiti.

Kaufen, das, kupowánj, n. das Kaufen und Verkaufen, kupčenj, garmarčenj, tarmarčenj, n.

Käufer, m. kupec, kupowač, kupowatel, m.

Käuferinn, f. kupowačka, kupcowá, f.

Kauffahrer, m. Kauffartheyschiff, lodj kupecká, f.

Kaufhandel, m. einer Sache, kupowánj a prodáwánj, kupectwj n. überhaupt auf Märkten, kupčenj, n. trženj, n. trh, m.

Kaufhaus, n. dům kupecký, m.

Kaufherr, s. Kaufmann.

Kaufladen, m. kupecký krám, m.

Kaufleute, m. plur. kupcowé, kupcy, m. plur.

Käuflich, kaufbar, zu Kaufe stehend, na prodag, prodagný, 2) durch Kauf erlangt, kaupený.

Käuflich, adv. prodagně.

Kauflust, f. kupečnost, žádost kupowánj, f.

Kauflüstig, kupečný, žádostiwý kupowánj, chut magjcý k kupowánj, kupečnjk.

Kaufmann, m. kupec, m.

Kaufmänninn, f. kupcowá, f.

Kaufmännisch, kupecký.

Kaufmännisch, adv. kupecky, po kupecku.

Kaufmannsbrief, m. list kupecký, m.

Kaufmannsbude, f. krám kupecký, m.

Kaufmannschaft, f. kupectwj, n. Kaufmannschaft treiben, kupčiti, kupecký obchod, kupeckau žiwnost wésti, kupectwj, obchody prowozowati, wésti 2) Kaufleute.

Kaufmannsfrau, f. kupcowá, f.

Kaufmannsdiener, m. mládenec kupecký, m.

Kaufmannsschiff, n. lodj kupecká, f.

Kaufmannsstyl, m. Sprache, způsob psanj, mluwenj kupecků, m.

Kaufmannswaare, f. zbožj kupecké, n. prodayná, kupecká wěc, f.

Kaufschilling, m. cena, f. penjz kaupě.

Kaufschlag, m. kaupě, f.

Kaufschlagen, kaupiti.

Kaufvertrag, m. trhowá smlauwa, f.

Kaufweise, s. Käuflich.

Kaufsucht, s. Kaufbegierde.

Käulchen, n. klubičko, n.

Kaulbars, m. wořaun ťjčný.
Kaule, s. Keule.
Kaulicht, s. Rund.
Kaum, sotwa, ledwa, gedwa, sotně, kaum konnte ich mich des Lachens enthalten, sotwa gsem se smjchy zdržel; das kann ich kaum glauben, ani tomu nemohu wěřit, er ist kaum hinausgegangen, gen wen wyssel.
Kauz, m. Käuzchen, Kauzlein, n. sowa, f. (kalaus, kalausek, m. 2) ein reicher Kauz, boháč, bohatec, m. 3) ein wunderlicher Kauz, diwný swatý, twor.
Kayser, m. besser Kaiser, cýsař, als Kaiser regieren, Kaiser seyn, cýsařowati.
Kaiserlich, königlich, cýsařský, králowský.
Kayserinn, f. Kaiserinn, cýsařowna, cýsařowá, f.
Kayserkrone, Kaiserkrone, f. cýsařská koruna, f.
Kayserlich, kaiserlich, cýsařský.
Kayserlich, kaiserlich, adv. cýsařsky, po cýsařsku.
Kayserthum, n. Kaiserthum, cýsařstwj, n.
Kebsehe, f. cyzoložstwo, ženinstwo, n.
Kebsfrau, f. Kebsweib, cyzoložnjce, ženina, ženima, f.
Kebsmann, m. ženinec, cyzoložnjk, m.
Keck, wssetečný, kecker Mensch, wssetečka, m. f. Kühn.
Kauzen, wýti, weyti.
Keck, adv, wssetečně, f. Kühn.
Keckheit, f. wssetečnost, f. s. Kühnheit.
Kecklich, adv. wssetečně, s. Kühn.
Kegel, m. kuželka, f. schieben, w kuželky hráti.
Kegelchen, n. kůželička, f.
Kegelförmig, chocholatý.
Kegeln, Kegel schieben, spielen, kauliti, w kuželky hráti.
Kageln, das, kaulenj, n.
Kegelplan, m Platz, kuželnice, f.
Kegelbub, m. chlapec od kuželek, m.
Kegelspiel, n. hra w kuželky, f.
Keel, (weibl.) chlapkyně, f.
Kayserrichter, m. cýsařský, m.
Kaisersohn, m. cýsařowic,
Kavalier, m. panoš, m.
Kavaliermäßig, panossský.
Kehle, f. hrdlo, n. (chřtán) křtán, gjcen, m. zur Kehle gehörig, hrdelnj, die Kehle abschneiden, hrdlo, chřtán podřezati, podřjznauti.
Kehlsucht, f. bolenj, n. otok w hrdle. m.
Kehrbesen, m. chwosstisstě, pometlo, n.
Kehlader, f. hrdlina, f.
Kehlchen, n. hrdýlko, n. chřtánek, chřtáneček, m.
Kehlen, hrdliti
Kehrbürste, f. chwosstisstko, n. sstětka, f.
Kehren, mit Besen, Wisch, mýsti, mésti, smesti, smétati, vmesti, wymesti, smeyčiti, 2) mit der Bürste, česati, wyčesáwati, wyčesati, (sstěťkau) den Staub aus dem Kleide, aus dem Hute kehren, prach z ssatů, z klobauku wyčesat, 3) wenden, obraceti, obrátiti, das Unterste zu oberst kehren, wsseliko přewrátiti, zpřewrátiti, na ruby, na opak obrátiti, die Augen gen Himmel, oči k nebi obrátit, 4) sich an nichts kehren, ničeho si newssjmati, newssjmnauti, na nic nedbati, na nic se neohljžeti, neobraceti.
Kehricht, n. u. m. smetj, n. smeti, wýmětky; odřezky, m. plu.
Kehrmann, m. wymetač, m.
Kehrwisch, m. perautko, n. kosynka, f. smeták, m.
Keichen, dychati, deychati, (schwer) těžce oddychati; dussněti.
Keichen, das, dychánj, deychánj, oddychánj, n. solcher Zustand, deychawičnost, dussnota, dussnost, der ihn hat, dussný, deychawičný, dychawý.
Keichend, dychagjcý, deychagjcý.
Keifen, sskorpiti se, hrýzti se, waditi se, swářiti.

Keifen, das, ſſorpenj, ſwáďa, f. ſwár, m. hryzenj ſe, waděnj, n.

Keil, m. kljn, probog, průbog, m.

Keilchen, n. kljnek, m.

Keichhuſten, m. duſſný kaſſel, m.

Keilen, kljniti, klinowati, zaklinowati, kljnem zarazyti, kljn zarážeti, wrážeti, wrazyti, zarazyti, doháněti, dohnati.

Keiler, m. wilder Eber bey den Jägern, kanec, m.

Keim, m. weyſtřelek, wýſtřelek, mladiſtwá bylinka, f. zárodek, m. klička, f. kmen, m. wyrážka, f. aus Erdgewächſen, hromowé kořenj, n. am Kohle, hlawaté zelj, n. hláwka zelj, f. koſſťál od zelj, m. 2) Anbeginn, Urſprung des Werdens, wznik, prwopočátek, m. etwas im Keime erſticken, w wzniku vduſyti.

Keimchen, n. kmjnek, weyſtřjlek, m.

Keimen, pučiti ſe, wypukati, wyroſtati, kljčiti ſe, 2) wznikati ſe, wynikati.

Kein, er, e, es, žádný, žádná, žádné, nižádný, á, é, keiner von beiden, žádný z obau, neb ze dwau, ich habe kein Geld, nemám peněz, es iſt kein Mann geblieben, ani můžе nezůſtalo, rede kein Wort, ani ſlowa nemluw, es war kein Haus, worinn — nebylo domu, w kterém by — er hat noch keine Frau, nemá geſſtě panj, er iſt keiner der ſtärkſten, nenj z neyſylněgſſjch.

Keinerley Weiſe, keines Weges, keinmal, beſſer niemals, nikoli, nikoliwěk, žádnau měrau, žádnym způſobem.

Kelch, m. kalich, m. čjſſe, f.

Kelchchen, n. kaljſſek, m. čjſſka, f.

Kelle, f. ladecka, f. 2) großer Löffel, měchačka, f.

Keller, m. ſklep, m.

Kellerchen, n. ſkljpek, m.

Kellerfenſter, n. ſklepowé okno, n.

Kellerey, f. ſklepnictwj, n. 2) ſklepna, f.

Kellermeiſter, m. ſklepnjk, ſklepnj miſtr, m.

Kellner, m. Kellerer, ſklepnjk, kljčnjk, m.

Kellnerinn, f. Kellerinn, ſklepnice, kličnice, f.

Kellerthüre, f. ſklepnj dwéře, f. pl.

Kellerlaus, ein Wurm, m. ſwiňika, f.

Kellerwurm, ſ. Aſſel.

Kelter, f. lis, čeřen, pres, m. preſownice, f.

Kelterbaum, m. dub, m. kláda, f.

Kelterer, wjnotlak, m.

Kelterfaß, n. děber, m. děbernice, f.

Keltern, preſowati, tlačiti.

Kelterwein, m. oſeč, m. tlačené, wytlačené wjno, n.

Kennbar, znalý, ſ. Kenntlich.

Kennen, znáti, poznati, ſich kennen lernen, ſeznámiti ſe, wer ihn kennt, der kauft ihn nicht, kdo ho nezná, kaupil by ho.

Kennbarkeit, f. znaloſt, poznaloſt, f.

Kenntlichkeit, f. znaloſt, poznaloſt, f.

Kenner, m. znác, powědomý wěcy, znalý we wěcy, znalec, m.

Kennerinn, f. znáčka, znalkyně, f.

Kenntlich, znalý, patrný, poinalý, (znanliwý, poznanliwý,)

Kenntniß, f. von etwas, známoſt, powědomoſt, f. wědomj, wěděnj, n. in einer Kunſt, znaloſt, powědomoſt, vměloſt, f. der Welt, známoſt ſwěta, f. Kenntniſſe, vmenj, n.

Kennzeichen, n. znamenj, n. znaménka, f.

Kerbe, f. wrub, m. nařezánj, n. ſſtěrbina, ſſtěrbinka, f. wykrauženj, n. (důlek, m.) an Blättern, ſtřjhánj liſtu, n. an der Feder, rauſſť, f. nařezánj, rozſſtjpenj, n. rozparek, m. an Säulen, prutowánj, n. wydlabaná okence, f.

Kerbchen, n. wraubek, m.

Kerbel,

Kerbel, m. Körbel, Kärbel, třebu=le, f.
Kerbelkraut, n. kerbljk, m. třebu=le, f.
Kerbchen, n. wraubek, m.
Kerben, wraubiti, b) prutowati.
Kerbholz, n. wrub, m. rabuſſe, f.
Kerker, m. žalář, m. wězenj, n.
Kerkermeiſter, m. žalářnjý, žalářnjk, hoſpodář ſſatlawnj, m.
Kerkern, einen, žalářowati.
Kerl, m. chlap, m. was iſt das für ein Kerl, co geſt to za chlapa.
Kerlchen, n. chlapjček, chlapjk, m. chlapiſſko, n.
Kern, m. gádro, n. Samenkern, zrno, n. (semeničné) den Kern aus=nehmen, wygádřiti, gádro z ſſkořipty wynjti, ořech rozlauſk=nauti, rozſſkořepiti, Kern des Kriegsvolks, zrno, gádro wog=ſka, n. Kern der Soldaten, zr=no wogáků, n. Kern der Bür=ger, der Gelehrten, weylupek, m. zrno měſſťanů, učených, Kern der Aepfel, Birnen, und drgl. gádro, n. der Kirſchen, Pflaumen, pecka, f. Kern der Weinbeeren, und dergl. zrno, Kern einer Schrift, gádro, n.
Kernchen, gadýrko, n. 2) zrnko, zr=nýčko, n.
Kernhaft, kernicht, gádrowý, gádr=ný, adv. gádrně.
Kernig, gádrný, zrnatný, 2) pecko=witý.
Kernmehl, n. wyražená mauka, f. běl, m. weyražek, darmy, weyražkowý.
Kernworte, n. plur. gadrná ſlo=wa, n. pl.
Kernpredigt, f. gádrné, důkladné kázanj, n.
Kerze, f. ſwjčka, ſwjce, geweihte, hromice, f.
Kerzchen, n. ſwjčička, f.
Kerzengerad, gako ſwjčka rowný.
Kerzengießer, m. litec ſwjček, m.
Kerzenmacher, m. ſwjčnjk, m.
Kerzenweib, n. ſwjčkowá, ſwjčkowá bába, f.
Keßel, m. kotel, kotljk, m. großer, kotlina, f.
Kernſtahl, m. ocel gádrný, m.
Keßelchen, n. kotljček, m.
Keßelgrube, f. kotlina, f.
Keßelloch, n. lowiſſtě, n.
Keßelpauken, f. plur. wlaſké bubny, m. plu.
Keßelſchmied, m. Keßler, kotlář, m. ſ. Kupferſchmied.
Kerrchen, n. řetjzek, m.
Kette, f. řetěz, m.
Kettel, Kettchen, n. řetjzek, m.
Ketteln, klikowati, kljčiti.
Ketten, an einander, řetězem po=giti, ſpogowati, ſpogiti, připj=nati, připnauti, ſpjnati.
Kettenhund, m. wězňjk, pes na řetězu, m.
Kettenring, m. článek, řetězu, m.
Ketzer, m. kacýř, m. einen gleich zum Ketzer machen, verketzern, kaceřowati.
Ketzerinn, f. kacýřka, f.
Ketzerey, f. kacýřſtwj, n.
Ketzeriſch, kacýřſký.
Ketzeriſch, adv. kacýřſky, po ka=cýřſku.
Ketzergeſchichte, f. přjběhy kacýřů, m. plur.
Ketzermacher, m. kladiwo, n. per=ljk, bič kacýřů, kaceřowatel, m.
Ketzermeiſter, m. arcykacýř, m.
Keule, f. palice, f. key, m. der ſie führt, palicnjk, m. 2) von einem Thiere, kýcle, f. zadnj ký=ta, f.
Keulchen, n. palička, f. kýgek, m.
Keuler, ſ. Keiler.
Keulenträger, m. palicnjk, m.
Keuſch, čiſtý.
Keuſch, adv. čiſtě.
Keuſchheit, f. čiſtota, f.
Keuſchbaum, m. Keuſchlamm, w=drmek, m.
Kibitz, Kiebitz, m. čejka, f. wlaſſtow=ka ſtalnj, f.

Kicher

Kicher, f. cyzrnka, f.

Kichern, zubici se, daher das Gekicher, zubenj se.

Kiefer, f. sosna, f. borowý strom, m. borowice, f. eine Art Fichten, smrčj, smrkowý strom, m. smrk. m.

Kiefer, m. et. f. ssge, f.

Kiefern, von der Kiefer, sosnowý, borowý.

Kiefern, f. plur. die Ohren der Fische, pleytwa, n. plur.

Kiefe, f. Giefe.

Kieferwald, m. bor, m. borowý les, m.

Kiel, m. einer Feder, brk, m. peřj, pisk od péra, des Schiffes, ponebj, dno, spodnj dřewno n. spodek lodj, m. am Claveßin, křjdelnj, kosnaté péro, n. eines Gewächses, staupek zelný, m. wie junge Zwiebel mit Kielen, pernatý, opeřený, Kiel von geschlissenen Federn, ostenka, páperka, Kiel des Cytharenspielers, hladiwce, n.

Kielchen, n. pérko, pérce, pýrko, n. brček, pjsček, m.

Kieme, f. s. Kiefe, Fischohr.

Kien, n. Kienholz, lauč, smolnice, smolina, f.

Kienbaum, m. laučowina, f. krčj, laučowé dřjwj, n.

Kienholz, n. lauč, f. b) laučowá pochodeň, f. smolina, smolnice, f. dřewo laučowé, n.

Kienig, smolný, smolnatý.

Kienrauch, Ruß, m. sáze, f. koper, m.

Kiepe, f. auborek, m.

Kies, m. tyz, sstěrk, ssřemen. m. viel, sstěrkowj, ssřemenj, ssřemenjčko, n. voller Kies, sstěrkowitý, ssřemenitý.

Kiesel, m. ssřemen, oblátek, m. viel, ssřemenj, n.

Kiesig, ssřemenitý, sstěrkowitý.

Kimme, f. autory, pl. m.

Kiessand, m. ssřemenjčko, ssřemenj drobné, n.

Kieselstein, m. Kiesel, oblátkowý kámen, oblátek, křemen, ssřemen, ssřemenatý, křesacý kámen, ein kleiner, ssřemýnek, m. wie ein Kieselstein, ssřemenitý, oblátkowý, ssřemenowatý, zum Kieselsteine werden, ssřemeniti se.

Kiesicht, ssřemenowatý, křemenatý, ssřemenitý.

Kind, n. das noch nicht reden kann, nemluwně, nemluwňátko, djtě, děcko, děťátko, mládě, mladátko, n. sonst djtě, n. jemandes Kind, něčj djtě, Kind im Mutterleibe, djtě w žiwotě matky, nedochodilé, nedochůdče, n. sey kein Kind, nebuď djtě, děcko, gutes Kind, dobré djtě, mein Kind, mé djtě, zum Kinde werden, zděťiněti, zděťiněti, Kind des Todes, djtě smrti, Kinder überhaupt, děti, djtky, f. plur. eine Mutter ohne Kinder, bezdětkyně, f. Kind, das nach seines Vaters Tode gebohren wird, pohrobek, m. syrůbě, n. Kind, so ein Jahr alt ist, ročně, ročňátko, n. der Kinder hat, zdětilý, dem Kinde eigen, gemäß, dětinský, dětinný, dem Kinde angehörig, děcký, djtěcý, z. B. Kinderschuhe, děcké střewjce, ein Kind seyn, das ist: sich kindisch betragen, treiben wie ein Kind, děckowati, sey kein Kind, neděčkuj, schreyen wie Kinder, břesstěti.

Kindchen, n. djtátko, holě, robátko. n.

Kindbette, n. Niederkunft, ssestinedělnj čas, m. ssestinedéle, f. ssestinedělj, n. kaut, m. im Kindbette liegen, ležeti w kautě, w ssestinedělých, ins Kindbette kommen, přigjti do kauta, slehnauti.

Kindbetterinn, f. ssestinedělka, f.

Kinderbette, n. postel děcká, f. lůžko děcké, djtěcý, n.

Kinderblattern, f. plur. osutiny, osupky, ospice, osypky, dětinské nešstowice, f. pl.

Kinderbrey, m. Kindsbrey, děcká kaše. f.

Kinderbuch, n. kniha děcká, pro děti, f.

Kinderdegen, m. kord pro děti, m.

Kinderdieb, m. zloděg, krádce dětj, m.

Kinderey, f. dětinstwj, n. šibřinek, m. darečka, f. treiben, dětinstwj, šibřinky prowozowati, laškowati, děckowati.

Kinderfeind, m. nepřjtel dětj, m.

Kinderfrage, f. dětinská otázka, f.

Kinderfresser, m. žraut dětj, m.

Kinderfreund, m. přjtel dětj, děcký, m.

Kindergeschrey, m. křik, břešk dětinský, břeššťěnj, n.

Kinderhaft, dětinský; děcký.

Kinderlehre, f. Katechismus, včenj dětinské, n. začátky včenj křesťanského, m. plu.

Kinderlehrer, m. včitel dětj, djtek, pěstaun, m.

Kinderlos, der Kinder beraubt, bez dětj, zbawený djtek, kinderlos werden, osyřeti — machen, osyřiti, kinderloses Weib, bezdětkyně, f.

Kinderlosigkeit, f. natürliche, bezdětstwj, bezdětinstwj, n. sonst syroba, f.

Kindermagd, f. chůwa, chowačka, děwečka k djtěti, k dětem, f.

Kindermord, m. wražda nad djtětem, f.

Kindermörder, m. wrah, wražedlnjk djtěte, dětj, m.

Kindermörderinn, f. wražedlnice djtěte, dětj, f.

Kindermutter, f. Hebamme, bába 2) eine gute Kindermutter, dobrá, hodná matka na děti, f.

Kindern, läppisch, dětinsky sobě wésti, dowáděti, děckowati, lautky prodáwati.

Kinderantheil, m. děcký podjl, m.

Kinderpossen, f. plur. hřičky dětinské, f. plur. s. Kinderey.

Kinderschuhe, m. plur. děcké střewjce, m. plur. Kinderschuhe vertreten, ausziehen, ablegen, děcké střewjce zzauti, hřiček dětinských nechati, z dětinstwj wyrůsti, wygjti, wyspěti.

Kinderspiel, n. hra dětinská, lautka, f. lautky dětinské, těrky, hřičky, f. plur.

Kinderspielwerk, n. hřičky dětinské. f. plur.

Kinderstillung, f. kogenj dětj, n.

Kindertaufe, f. děcký křest, m. křtiny, pl. křtěnj dětj, n.

Kinderwagen, m. wozjček dětinský, m. eig. děcký

Kinderwärterinn, f. chowačka, chůwa, f.

Kinderwäsche, f. prádlo děcké, n.

Kinderzucht, f. kázeň dětj, dětinská, djtěcý, f.

Kinderzeugen, n. rozenj dětj, n.

Kindesart, f. dětinský způsob, m.

Kindesbeinen, von, od dětinstwj, z dětinstwj, od djtěte, od hřiček dětinských, hned od kolébky.

Kindeskind, n. wnuk, m. wnučka f.

Kindeskindeskind, n. prawnuk, m. prawnučka, f.

Kindesliebe, f. synowská láska, f.

Kindesname, m. gméno djtěte, n.

Kindesnoth, f. bolesti porodu, pl. ku porodu, porodnj, f. plur. pracowánj, práce ku porodu, f. in Kindesnöthen seyn, liegen, w bolestech porodu, porodnjch ležeti, pracowati ku porodu.

Kindesstatt, an, za syna, annehmen, za syna zwoliti, při kterém der angenommen ist, zwolenec, m.

Kindestheil, m. podjl, m.

Kindestochter, f. wnučka, f.

Kindestochtermann, m. prazeť, m.

Kindheit, f. dětinstwj, n. dětinský wěk, m. von Kindheit an, auf, od dětinstwj, z dětinstwj.

Kindisch, dětinský, kindisch werden, dětinéti, zdětinéti.
Kindisch, adv. dětinsky.
Kindlein, n. děťátko, paupě, paupátko, unmündiges, nemluwňátko, nemluwné, mládě, mladátko, n.
Kindlich, vom Sohne, synowský, von der Tochter, dcerský, kindliche Liebe, synowská láska, f. überhaupt, dětinný.
Kindlich, adv. synowsky, b) dcersky.
Kindstaufe, f. křest, m. křtiny, f. plur.
Kindstaufschmaus, m. křestné hody, křtiny, plur.
Kindstheil, m. podjl djtkčy, m.
Kinn, n. brada, f. podbradek; lalok, m. der ein großes Kinn hat, bradáč, m. bradatý.
Kinnchen, n. bradka, f.
Kinnbacken, m. sáně, Pl. čelist, f. ssjge, f. dazu gehörig, čelistnj.
Kippe, f. Spitze, wrch, chochol, m. makowice, wýsost, f.
Kippen und wippen, penjze zcyzoložiti.
Kipper und Wipper, m. cyzoložitel peněz, m.
Kipperey, f. cyzoložení, zcyzoložení peněz, n.
Kirche, f. Kirchengebäude, n. Tempel, m. kostel, chrám, m. a) Gottesdienst der Zeit und Art nach, služba Božj, f. služby Božj, plur. es ist Kirche, gsau služby Božj, 3) Gemeinde der Gläubigen, cýrkew, f. dazu gehörig, kostelnj, chrámowý, b) cýrkewnj.
Kirchenamt, n. vřad cýrkewnj, m. insbesondere, vřad kostelnj, zádussjnj, m. zádus, f.
Kirchenbann, m. wyobcowánj, wylaučenj z cýrkwe, n. f. Bann.
Kirchenbau, m. von neuen, stawenj kostela, chrámu, kostelnj, chrámowé, n.
Kirchenbuch, n. kniha kostelnj, f.
Kirchenbuße, f. pokánj cýrkewnj, n.
Kirchendieb, m. swatokrádce, swatokrádežnjk, m.
Kirchendiebstahl, m. swatokrádež, f.
Kirchendiener, m. Geistlicher, služebnjk cýrkwe, cýrkewnj, m. sonst einer, der bey der Kirche dient, Meßner, kostelnjk, m.
Kirchendienst, m. služba cýrkewnj, služebnost sw Ewangelium, f.
Kirchenfest, n. slawnost kostelnj, f.
Kirchengebet, n. modlitba, f. modlitby kostelnj, f. plur.
Kirchengebrauch, m. obyčeg, řád cýrkewnj, m. b) způsob, řád kostelnj, m.
Kirchengehen, das, do kostela, do chrámu chozenj, n.
Kirchengelder, n. plur. zádussnj penjze, f. plur.
Kirchengepränge, n. kostelnj; b) cýrkewnj řádowé, m. pl. slawnost cýrkewnj, f.
Kirchengeräthe, n. nádobj kostelnj, n.
Kirchengesang, m. zpěw kostelnj, m.
Kirchengeschenk, n. dar kostelnj, m.
Kirchengeschichte, f. přjběhowé cýrkewnj, m. plur.
Kirchengut, n. zádussnj statek, m. zádussj, n.
Kirchengüter, n. plur. panstwj, statky kostelnj, zádussnj statky, plur. zádussj, n.
Kirchenhaus, n. Gebäude, dům, stawenj kostelnj, chrámowé, n.
Kirchenlehrer, m. včitel cýrkwe, m.
Kirchenleuchter, m. swjcen kostelnj, chrámowý, m.
Kirchenlied, n. pjseň kostelnj, f.
Kirchenmusik, f. hudba kostelnj, f.
Kirchenordnung, f. řád cýrkewnj b) kostelnj, m. řádowé kostelnj, m. plur.
Kirchenrath, m. das Kollegium, rada cýrkewnj, f. eine Person, rada cýrkewnj, f.
Kirchenraub, m. swatokrádež, f.
Kirchenräuber, m. swatokrádce, swatokrádežnjk, m.

Kirchenräuberisch, swatokrádežnj.

Kirchenrecht, n. práwo cýrkewnj, n.

Kirchensäule, f. slaup cýrkwe, cýrkewnj, b) kostelnj, chrámowý, m.

Kirchenschlüssel, m. klíč kostelnj, n.

Kirchenschmuck, m. ozdoba kostela, kostelnj, chrámowá, f.

Kirchenthüre, f. kostelnj wrata, n. dwéře, f. plur.

Kirchenvater, m. swatý, cýrkewnj otec, otec cýrkwe, m. 2) Vorsteher einer Kirche, zpráwce, vředlnjk, m.

Kirchenversammlung, f. snem cýrkewnj, zbor, m. shromáždění cýrkwe, n.

Kirchenvorsteher, m. vředník, zpráwce kostela, kostelnj, m. b) cýrkwe.

Kirchenzucht, f. kázeň cýrkewnj, f.

Kirchfenster, n. okno kostelnj, n.

Kirchgang, m. einer Wöchnerinn, auwod, vwod, m. halten, gjti k auwodu, zur Trauung, s. Kirchzug.

Kirchgemeine, f. osada, f.

Kirchhof, m. hbitow, m. pohřebnice, hrobka, f. (krchow, m.) Kirchhof der armen Sünder, rozhránj, poprawisstě, rozhraunê, poprawnj místo, n.

Kirchkind, n. osadnjk, m.

Kirchkleid, n. oděw kostelnj, m.

Kirchlein, n. kosteljček, kosteljk, chrámek, chrámeček, m.

Kirchlich, cýrkewnj.

Kirchmauer, f. kostelnj zed, f.

Kirchmesse, f. Kirchtag, m. Kirchweihfest, n. poswěcenj chrámu, kostela, n. auf dem Dorfe als Lustbarkeit, poswjcenj, n. es ist Kirchmesse, gest poswjcenj.

Kirchmeßkuchen, m. koláč z poswjcenj, m.

Kirchner, m. kostelnjk, zwonjk, m.

Kirchnerinn, f. kostelnice, zwonice, f.

Kirchrechnung, f. počet záduſſnj, kostelnj, m.

Kirchspiel, n. osada, f.

Kirchspitze, f. makowice kostela, chrámu, chrámowá, kostelnj, f.

Kirchsprengel, m. osada, f.

Kirchstuhl, m. stolice kostelnj, w kostele, f.

Kirchtag, m. den swátečnj, m.

Kirchthurm, m. kostelnj, chrámowá wěž, f.

Kirchvater, m. kostelnj vředník, m.

Kirchwächter, m. strážce kostelnj, chrámowý, m.

Kirchweihe, f. Kirchmesse.

Kirchzug, m. průwod do kostela, m.

Kirr, kirre, krotký, pitomý, wúden, krotnauti, zkrotnauti, pitoměti, zpitoměti, kirre machen, krotiti, okrotiti, pitomé dělati, skrocowati.

Kirren, locken, wnaditi, wáb iti, lauditi, 2) knarren, wrzati, skřjpěti, 3) kirre machen, s. unten Kirre.

Kirschbaum, m. třessně, f. třessňowý strom, m.

Kirsche, f. třessně, f. welsche Kirschen, dřjnky, pl. f.

Kirschfärbig, třessňowý, třessňowé barwy.

Kirschfink, m. dlask, m.

Kirschsaft, m. sstáwa, břečka z třessen, třessňowá, f.

Kiste, f. Kistchen, Kistlein, n. truhlice, sskřjně, truhlička, sskřjňka, schránka, f. Kasten, Kistlein.

Kistenmacher, m. truhlář, m.

Kitt, m. Kütt, klj, n.

Kitte, f. lepenice, f.

Kittel, m. halena, f. župice; kytle, f.

Kittelchen, n. halenka, f.

Kitten, klegowat, na klj dát.

Kitzel, m. lektawost, f. b) lektánj, n. s. Kützel.

Kitzeln, lektati, lektwati, zalektati, wenig, polektati, polektáwati, polektati.

Kitzelig, lektawý, lektiwý,loktiwý.

Klaffen, rozsklebowati se, rozsedati se, rozwjrati se, rozstaupiti se, rozpadati se, rozpukati se, b) plaudern, blekotiti, ssweholiti, klepati, plesskati, tlampati.

Klaffen, das, rozssklebowánj se, n.

Klaffend, rozssklebugjcý se, rozstupugjcý se, rozsedagjcý se, rozwjragjcý se, rozpukagjcý se, rozssklibený, rozssklebitý, sskulinowatý, dupnatý.

Klaffer, m. klepač, plisskač, tlampač, tlučhuba, m.

Kläffen, hafati.

Kläffer, m. hafač, m.

Klafterholz, n. sáhowé dřjwj, n.

Klafterig, sáhowý.

Klaffung, f. rozsedlina, rozpuklina, sstěrbina, sskulina, f. (dupa, f.)

Klafter, f. sáh, m.

Klagbar, žaloby hodný.

Klage, f. im gemeinen Leben, Beschwerung, žaloba, stjžnost, f. steyskánj, nařjkánj, hořekowán. nářek, m. tužebnost, f. taužen, n. tužba, f. tuha, Klage führen, vorbringen, stjžnost, žalobu sobě wésti, stěžowati sobě, Klagen über etwas erheben, nařjkati, stěžowati sobě na něco, mache nicht, daß Klagen über dich kommen, ať žádný sobě na tebe nestěžuge, nesteyská, es ist Klage über ihn eingelaufen, gekommen, přissla na něg žaloba, hast du Klage über ihn, stěžugeš sy na něho, žalugeš, nařjkáš sobě na něho, in Thränen und Klagen ausbrechen, posplakat a nařjkat, 2) Anklage, rechtliche, žaloba, f. die Klage über Beschimpfung, Diebstahl, žaloba z nářku cti, a z pohaněnj, žaloba z krádeže, neb zlodějstwa, seine Klage eingeben, žalobu počat, 3) Trauer, smutek, m.

Klagen, sich beschweren, žalowati, — stěžowati sy, na někoho nařjkati sobě, hořekowati, taužiti, skuhrati, (kukněti) über einen, etwas, nařjkati, stěžowati, steyskati, posteskna uti sobě na někoho, na něco, ich kann nicht klagen, nemohu sobě nařjkati, stěžowati, steyskati, der Kranke klagt über nichts, nemocný sobě na nic nenařjká, nestěžuge, nesteyská, 2) klagen vor Gericht, vor dem Richter, žalowati, wider jemand klagen, na někoho žalowat, über einen klagen, stěžowati sobě, steyskati sobě na někoho, einem etwas klagen, act. někomu na něco sobě stěžowat, (nařjkat) žalowati, tauziti někomu něco, klagen über einen Todten, nařjkati, hořekowati nad umrlým, einen klagen, želet někoho.

Klagend, steyskagjcý, skuhragjcý, nařjkagjcý, taužegjcý, kuknegjcý, hořekugjcý, steyskawý, skuhrawý, nařjkawý, tužebný, kuknawý, klagender Ton, klagende Stimme, steyskawý, skuhrawý, nařjkawý, taužebný hlas, m. 2) anklagend, žalugjcý, žalobný.

Kläger, m. žalobnjk, žalobce; tužebnjk, m.

Klägerinn, f. žalobnice, f.

Klageton, m. hlas tužebný, žalostný, skuhrawý, kuknawý, skuhragjcý, nařjkawý, žalostiwý, žalostný.

Klageweib, n. plačnice, plačtiwá žena, f.

Klaggedicht, s. Klaglied.

Klaggeschrey, n. nařjkánj, n. nářek, křik, hlas žalostný, tužebný, žalostiwý, m.

Kläglich, žalostný, žalostiwý, kuknawý, skuhrawý, tužebný, anzusehen, zu hören, zu lesen seyn žalostno byti patřiti, slyšeti

čjsti, klägliche Stimme, žalostiwý, žalostný hlas, m.
Kläglich, adv. žalostně, žalostiwě, tužebně, thun, sich anstellen, stellen, žalostně, žalostiwě sobě wésti, žalostiti.
Kläglich thun, das, žalostěnj, ljtostěnj, taužen j, n.
Klaglied, n. pjseň taužebná, žalostná, žalostiwá, f.
Klagrede, s. Klage.
Klagschrift, f. žaloba, f. list žalobnj, m.
Klagweise, žalobně.
Klagwürdig, s. Kläglich.
Klammer, f. skoba, stauha, stuha, f. swornjk, m. záwora, sponka, f. swor, m. držadlo, n. an einer Thüre, petlice, f. in der Druckerey, swůrka, záworka, f.
Klammern, skobau, stuhau zapjnati, spjnati, swjrati.
Klang, m. zněnj, n. zwuk, ssum, m.
Klangbar, zwučný, hlučný.
Klange, f. zwučka, f.
Klappe, f. Klapp, m. weyložek, m. 2) Deckel, klapka, f. der Schlag, poklop, m. an der Hose, poklopec, m.
Klappen, klepati, chřestěti, ssrkati.
Klapper, f. klepačka, chřestačka ssrkačka, sstěrkačka, řechtačka, f. Klapper an der Thüre, klepadlo, tlukadlo, n.
Klappermühle, f. klepačka, f.
Klappermaul, n. klepačka, f. klepna, f. klepač, m.
Klappern, klapati, klapnauti, kleptati, klekotati, třeskati, třesknauti, chřestati, mit den Zähnen, gektati, zubami klapati, wie die Störche, klepati, klekotati.
Klappernd, klapawý, třeskawý, chřestawý.
Klapperschlange, f. s. Schlange.
Klapperrose, f. praskawec, m. wlčj mák, mák hluchý, m.
Kläpper, m. s. Klepper.

Klapperspiel, n. Klapperwerk, chřestačky, sstěrkawky, f. plur.
Klapps, cuk, plesk, chřest.
Klappsen, plesknaut, chřestnaut.
Klar, helle, deutlich, zřetedlný, zřegmý, patrný, zgewný, swětlý, 2) rein, čistý, klares Wasser, čistá woda, f. klarer Himmel, klare Luft, gasné, swětlé nebe, powětřj, n. klarer Wein, čisté wjno, n. klare Wahrheit, čistá prawda, f. es ist klar, zřegmé, zgewné, patrné gest, klare Stimme, čistý, zřetedlný hlas, klare Leinwand, čisté, tenké plátno, n. klare Schrift, zřetedlné pjsmo, n. klar werden, wie der Himmel, gasniti se, wygasniti se, wie das Bier, wyčistiti se.
Klar, adv. zřegmě, zřetedlně, zgewně, gasně, patrně, ljčně, klar schreiben, drucken, zřetedlně, zřegmě psáti, tisknauti, klar darthun, beweisen, zřetedlně, zřegmě, patrně, swětle, gasně, ljčně dokázati, doljčiti.
Kläre, Feinheit, f. čistota, f. čačkost, f. čistost, f. des Biers, čistost piwa, f.
Klären, čistit, cýdit.
Klarheit, f. zřegmost, zřetedlnost, swětlost, gasnost, patrnost, ljčnost, čistost, f. zřetel, m. des Himmels, gasnost nebe, f.
Klasse, f. třjda f.
Klatsch, m. plesk, m. der Peitsche, prásk, m. zum Spielen, bauchačka, f. s. auch Klatscherey.
Klatsche, f. klepna, s. Klatscher, 2) f. Fliegenklatsche.
Klatschen, mit den Händen, plésati, rukama tleskati, pleskati, mit der Peitsche, práskati, prásknauti, mit dem Munde mlaskati, klatschen, plaudern, klewetati, tlachati, žwáti, klepati.
Klatschen, das, mit den Händen, plésánj, tleskánj, pleskánj rukama, n. tleskot, pleskot, m. plesot, plesk, m. mit der Peitsche, práskánj,

ſkánj, n. d. s Klatſchen, Plaudern, klewetánj, n. klewety, f. plur. mit dem Munde, mlaſkánj, n.

Klätſcher, m. Klatſchmaul, klewetář, klewetnjk, klewjčka, klewetjk, darmotlach, pleſkač, žwáč, m. Händeklatſcher, pleſkák, m.

Klätſcherinn, f. klewetářka, klewetnice, pleſkačka, žwáčka, f.

Klatſcherey, f. klewetánj, n. klewety, f. plur. tlachánj, n.

Klatſchhaft, Klatſchmaul, klewetawý, klewetný, klewetiwý, tlachawý, žwawý, pleſkawý.

Klauben, zbjrati, an der Speiſe, objrati, an etwas mit den Zähnen, okuſowati, mit den Fingern, objrati, den Salat, Erbſen, Linſen, ꝛc. přebjrati; klauben, in der Naſe, ďaubati, hlaubati, párati w noſe.

Klauber, m. zbjrač, m.

Klauberinn, f. zbjračka, f.

Klaue, f. pazaur, m. kleinere, pazaurek, m. große, an vierfüßigen Thieren, paznehť, m. kopyto (howadſké) mit Klauen verſehen, pazaurowatý.

Kläuchen, n. pazaurek; kopeytko (howadſké)

Klauſe, f. teynec, m. klauza, f. zawřenj, n. ſaukromj, n. (ſamotow, m.

Klausner, m. ſaukromný člowěk, ſaukromnjk, m.

Klausnerinn, f. ſaukromná oſoba, f.

Klavier, n. klawjře, pl.

Klebefleck, m. poſſkwrna, f. einen anhängen, poſſkwrnu zawěſyti, wlepiti.

Kleben, hangen bleiben, lpjti, lepiti ſe, přilјpati ſe, přilepiti ſe, wjznauti, uwjznauti, wáznauti na lep, kleben bleiben, lepnauti, přilnauti, wiſeti na lepě, n. ſ. f. přilepiti ſe, na lep wáznauti, an einem, lpjti na někom, lnauti, přilnauti k někomu, kleben an etwas, als wie ein Menſch am Aeußerlichen, lpjti a wězeti na něčem, act. etwas darauf, daran kleben, wie einen Zettel, přilepiti, viel auf einander kleben, mnoho toho nalјpati.

Kleber, m. lep, m.

Klebkraut, n. ſwјzel, m.

Kleberícht, lepowatý.

Klebrig, lepký, (lepý) lepnatý, lјpawý, klebrig werden, hebnauti, wláčkowatěti, klebrige Hände von einem zähen Schweiße haben, lepké ruce mjt (od lјpawého potu)

Klebwerk, n. vom Lahm, lepenice, f.

Kleck, Klecks, m. kaňka, f. poſſkwrna, wada, ohyzda, f. ſwině, zmaza, f.

Klecken, von ſich ſelbſt herunterfallen, wie Dinte, ꝛc. kydnauti, zkydnauti, einen Fleck machen, kydnauti ?, kydati, pokydati, kaňčiti, pokaňčiti, pokáleti, zkáleti, auf etwas, na něco kydnauti, überall, nakydati, du haſt mit der Dinte, Brühe gefleckt, okydl ſy inkauſt, poljwku, klecke doch nicht ſo damit, nekydey pak tak s tjm, ſeinen Namen, oder Schrift auf das Papier klecken, gméno, pjſmo ſwé na papjr nakydnauti, nakydati, napljhati, naſſmařiti, načmalikowati, 2) klecken, zureichen, ſtačiti, poſtačiti, doſtačiti.

Klecken, das, kydánj, kaňčenj, pokaňčenj, pokydánj, n. 2) Hinreichen, ſtačenj, poſtačenj, n.

Klecker, m. ſchlechter Schreiber, kydač, mazač, m. mit Lahm, ſchlechter Maurer, pleſkač, m.

Kleckig, kydawý, mazawý; kawčiwý.

Klee, m. děťel, getel, m. davon, dětelowý, getelowý.

Kleeacker, m. getelіſſtě, n.

Kleeblatt,

Kleeblatt, n. getelowý list, ďě-tel, m. lwowá tlapa, Fünfblatt, pětilistek, m.
Kleid, n. ssat, m. ssaty, plur. oděw, m. raucho, n. Kleider, ssatstwo, n. ssaty, m. plur. oděw, Kleider machen Leute, oděw dělá muže, ein Kleid anlegen, anziehen, w ssaty oblecy — ausziehen, ssaty swlecy.
Kleiben, f. Kleben.
Kleiberwerk, n. lepenice, f.
Kleidchen, n. ssátky, m. plur. zu den Kleidern gehörig, die Kleider betreffend, ssatnj.
Kleiden, ssatiti, odjwati, odjti něčjm, w ssaty oblecy, ossatiti, přiodjti, dies kleidet dich nicht, to ti nepřislussj, na tě nesslussj.
Kleiderbürste, f. štětka, f. chwoštisstko, pomýtko, n. česák ssatnj, na ssaty, m. ssatná sstětka.
Kleiderbuch, m. ssatů krádce, m.
Kleiderhandwerk, n. ssatné řemeslo, n.
Kleiderkammer, f. ssatnice, ssatna, f.
Kleiderkasten, m. ssatnj truhla, truhlice, f. ssatnjk, m.
Kleidermotte, f. ssatnj mol, m.
Kleiderordnung, f. řád ssatnj, pořádek ssatnj, w ssatech, m.
Kleiderverwahrer, Kleiderbewahrer, m. hljdač ssatů, ssatnj, m.
Kleidertracht, f. krog, m.
Kleidung, f. oděw, m. ssatstwo, n. ssaty, pl. m.
Kleidungsstück, n. ssat, m.
Kleie, f. otruby, f. pl. f. Klene.
Klein, malý, maličký; skrowný, der kleine Finger, malík, m. es ist um ein kleines zu thun, nenj o mnoho, o málo gest činiti, klein machen, maliti, zmaliti, wmaliti, klein werden, maliti se, zmaliti se, zerschlagen, na drobno roztlaucy, kleines Geld, drobné penjze, plur. kleines Büchel, skrowná, malá knjžka, kleines Garn, kleine Leinwand, tenká příze, tenké plátno, n. von kleiner Gestalt, malé, skrowné postawy, in kleine, oder auf kleine Stücke, na drobné kausky, na drobno, drobně, kleine Philosophen, drobnj filozowkowé, m. pl. mudráčkowé, mudrlanti, pl. m.
Kleinärschicht, Kleinärschig, prdelka, m.
Kleinäugig, widaurek, očko, m.
Kleinbärtig, bradáček, m.
Kleiner, menssj. kleiner machen, kleinern, menssiti, zmenssiti, wmenssiti, ztenčiti.
Kleinerung, f. menssenj, zmenssenj, wmenssenj, ztenčenj, n.
Kleingläubig, lehkowěrný.
Kleingläubigkeit, f. lehkowěrnost, f.
Kleinknecht, m. pohunek, m.
Kleinigkeit, f. maličkost, b) malost, f.
Klein, adv. drobně — něco málo, drobet, ein klein wenig Geduld, malé strpenj, klein kommen, nence přijti, klein denken, nizce smeyssleт, ein kleinwenig besser, něco málo lepssj.
Kleinheit, f. malost, skrownost, f.
Kleinlaut, chaulostiwý.
Kleinlich, maličký, malitký, skrowničký, malaučký.
Kleinmuth, f. Kleinmüthigkeit.
Kleinmüthig, málomyslný, chaulostiwý, malé, chatrné mysli, kleinmüthig werden, zmálomyslnět, zchaulostiwět.
Kleinmüthig, adv. málomyslně, chaulostiwě.
Kleinmüthigkeit, f. málomyslnost, chaulostiwost, malá, chatrná mysl, f.
Kleinod, n. klénot, m.
Kleinodschrank, m. schránka na klénoty, f.
Kleinstädter, m. z městečka posslý, m. měsstáček, m.
Kleinstädtisch, z městečka possly.
Kleister, m. klj n.
Kleistern, kljti, skljtij, sklegowati.

Klemme,

Klemme, f. těsnost, f. těsno, n. skřipec, m. in die Klemme kommen, do těsna přigjti, in der Klemme seyn, býti w těsnu, w skřipcy.

Klemmen, těsniti, tjsniti, stěsniti, stjsniti, saužiti, w hromadu stjsknauti, stlačiti, sewřjti, swjrati, skljčiti, kljčiti.

Klempern, cynkati.

Klemperer, m. Klempner, klempjř, m.

Klemperinn, f. klempjřka, f.

Klepper, m. mimochodnjk, (klepřjk, m.

Klepperpost, f. possta klepawá, klempera, f.

Klerisey, f. Geistlichkeit, duchowenstwo, kněžstwo, žákowstwo, n.

Klette, f. řepjk, lupen, m.

Klettchen, n. řepjček, lupjnek, m.

Klettenkraut, n. lupen, m.

Klettig, řepjkowatý.

Klettern, lezti.

Klettern, das, lezenj, n.

Kleye, f. besser Kleie, Kleyen, otruba, f. von, aus, wie Kleye, otrubný, otrubowý.

Kleyenbrod, n. chléb otrubný, otrubowý, m.

Kleyenhändler, m. otrubnjk, m.

Kleyig, otrubný, otrubowý.

Klieben, spalten, kálati.

Klient, m. swěřenec, m.

Klimmen, s. Klettern

Klimpern, cynkati.

Klimpern, das, cynkánj, n. cynkot, m.

Klinge, f. ocylka, f. an einem Messer Degen, ocylka, hlawně, klinka, f. der Degen selbst, kord, meč, m. vor die Klinge fordern, na kord pobjdnauti, wybjdnauti, wyzwati, 2) an der Thüre, klička, f. klika, f. obrtljk, m.

Klingel, f. zwoneček, zwonček, m. ronklička, f. břenčadlo, n.

Klingelbeutel, m. zwoneček, pytljček, m. ronklička, f.

Klingeln, cynkati, klinkati, břenčeti, brinkati, wie der Adler, zwučeti, in den Ohren, zniti, zwoniti.

Klingen, zniti, břinčeti, zusammen klingen, sgednáwati se, srownáwati se, spolu zniti, die Ohren klingen, vssi zněgj.

Klingen, das, zněnj, břinčenj, n. břinkot, m.

Klingend, zněgjcý, zwučný, klingendes Spiel, břinkawá hudba, f.

Klingspiel, n. idem.

Klinke, f. an der Thüre, klika, f.

Klinken, an der Thüre, klinkati.

Klippchen, n. an der Stirne, sstilec, m.

Klippe, f. ein schroffer Felsen, skalina, wysoká skála, f. auskalj, n.

Klippicht, skalinowatý.

Klippig, skalinný.

Klirren, břinkati, břinčeti.

Klirren, das, břinkánj, břinčenj, břinkot, m. s. Geklirr.

Klistir, n. klistér, m.

Klistirspritze, f. klistjrowá, klisternj střjkačka, f.

Kloben, m. kljn, m. Kloben zum Ziehen, plachta hlawnj, f. das Seil darinn, prowaz lýčený, Kloben, Vogelkloben, prosstip, m. bidýlko čjhařské, Kloben Flachses, swazek, m. zemličky lnu, f. plur.

Klöbchen, n. kljnek, m.

Klopfen, klepati, tlaucy, auf die Achsel klopfen, na ramena zaplesskati, poplesskati, Leinwand, Wäsche, Schleyer klopfen, hmožditi, práti, es klopft jemand, někdo klepá, tluče, mit dem Schnabel, klubati.

Klopfen, das, klepánj, tlučenj, n. auf die Schulter, plesskánj, zaplesskánj, poplesskánj, n.

Klopffechter, m. pěstnjk, ze sucha bitec, m.

Klopffechteren, f. ze sucha bitj, n.

Klopfhengst, m. walach, m.

Klopfholz, n. klepadlo, klukadlo, n. trdlo, n.

Klöppel, m. der Glocke, palice, palička, f. srdce, n. klepátko, klepadlo, n. srdýlko, n. klepačka, f. klárec, m. zu Pauken, Trommeln, palička, f.

Kloß, m. vom Mehle, ſſiſſka, f. knedlik, m. von Erde, hruda, f. trupel, m.

Klößchen, n. ſſiſſička, f. koláček, m. von Erde, hrudka, f.

Kloßicht, kloßig, ſſiſſatý, knedlikowatý, hrudowatý.

Kloster, n. klášter, teynec, (ſamotow, m.) wie im Kloster iſt hier, gako w kláſſteře geſt tu.

Klosterfrau, f. kláſſternice. f.

Klostergeschichte, f. přjběh kláſſterſký, m. přjběhy kláſſterſké, plur.

Klosterjungfer, f. kláſſterſká panna, f.

Klosterleben, n. žiwot kláſſterſký, m. žiwobytj kláſſterſké, n. kláſſternj, n.

Klösterlich, kláſſterſký, kláſſternj.

Klösterlich, adv. kláſſterſky, po kláſſterſku.

Klosternonne, f. geptiſſka, bekyně, mniſſka, kláſſternj panna, f. Klosterjungfer.

Klosterzucht, f. kázeň kláſſterſká, f.

Kloz, m. peň, kmen od ſtromu, ſſpalek, pařez, m. krč, m.

Klozartig, co ſſpalek, co pařez.

Klub, m. ſpolek, m. zbor, hluk, m.

Kluft, f. rozſedlina, ſſěrbina, rozpuklina, f. dupa, f. zwiſchen Bergen, Felſen, klauza, f. uzké průchodiſſtě, n. vzká ſtráně, f. auzina, f. beym Bergwerke, zmrſk, m. klufta, f.

Klüftchen, n. rozſedlinka, ſſtěrbinka, f.

Klüftig, dupnatý.

Klüftigkeit, f. dupnatoſt, f.

Klözchen, n. ſſpaljček, kmjnek, pařjzek, m.

Klozig, pařezowý, ſſpalkowý.

Klubiſt, m. zbornjk, m.

Klug, maudrý, rozſſafný, (chytrý,) klug ſeyn, mudřeti, maudrým býti, klug werden, zmaudřeti, maudřeti, du biſt nicht klug, ty negſy maudrý, gſy blaud, bláhowý, mit Schaden klug werden, zmaudřeti, maudrým býti ſe ſwau ſſkodau, pozdě bycha honiti, werde doch einmal klug, zmudři pak gednau, buď pak gednau maudrým, klug werden aus jemanden, aus etwas, maudrým býti z někoho, z něčeho.

Klug, adv. maudře, rozſſafně, (chytře)

Klügeley, f. mudráctwj, mudrlanſtwj, n.

Klügeln, mudrowati, mudrlantiti, mudračiti.

Klugheit, f. maudroſt, rozſſafnoſt, f. (chytroſt)

Klugheitslehre, f. včenj, navčenj, powčenj maudroſti, n. nauka maudroſti, f. maudré powčenj, n.

Klugheitsregel, f. prawidlo maudroſti, n.

Klüglich, maudře, rozſſafně.

Klügling, m. Klügler, mudráček, mudrák, mudrlant, ſadilek, nedowk, m.

Klump, m. der Klumpen, kruh, m. ſpauſta, ſlicina, f. ein Klump Erde, Thon, Butter, hruda, f. (trupel) země, m. verwirrter Klump, chuchel, chuchljk, m. ſměſyce, f. ein Klump Gold, Silber, kruh, ſpauſta zlata, ſtříbra, in Klumpen bringen, w kruh ſljti, ſlicinu vdělati.

Klümpchen, n. ſpauſtka, kruſſec, m.

Klumpenweiſe, in Klumpen, hromadně, walně.

Klumper, m. Mauleiſen, Gebiß der Pferde, náhubek, m.

Klümperig, hrudowitý.

Klümpern, ſich, hrudowatěti.

Klumpicht, klumpig, klümperig, hrudowatý.

Klunker, m. chuchel, cucek, chuchljk, chuchwalec, ſſiſſworec, m.

Klun-

Klunse, f. sskulina, ssterbina, sf. dupa, spara, f.
Klunsig, sskulinÿ, sskulinowatÿ, plnÿ sskulin, ssterbin, dupnatÿ, daupnatÿ, klunsiger Ort, dupnatost, f.
Klustier, n. klister, m.
Knabe, m. Knab, Knäbchen, pachole, pacholátko, n. pacholjk, pacholjček, m. robě, robátko, n. robenec, chlapec, m.
Knabenalter, n. pacholetstwj, n. wěk pacholetskÿ, m.
Knabenart, f. způsob pacholetskÿ, dětinskÿ, m. nach Knabenart, po pacholetsku, po dětinsku.
Knabenschänder, m. samcoložnjk, samcoprznjk, m.
Knabenkraut, n. wstawač, m. žežhulka, f. mudátka, rozchodnjk, m.
Knäblein, Knäbchen, n. pacholátko, n. pacholjček, m. robátko, paupě, paupátko, robě, n.
Knack, knacks, m. třesk, prask, m. třjsk, bauch, plesk.
Knacken, třeskati, třesknauti, třjskati, praskati, wie ein Haus, praskati, Nüße knacken, ořechy lauskati.
Knacker, m. třeskač, praskač, m.
Knacken, das, třeskot, m. třesknutj, třjskánj, n. praskot, m. praskánj, n.
Knackwurst, f. klobása wepřowá, f.
Knall, m. bauchnutj, n. buch, třesk, m. třesstěnj, n. (třeskot,) hřmot, m. třesknutj, n. prask, (praskot, m.) Knall geben, ránu dáti, wybauchnauti, Knall und Fall, z pátra, na mjstě.
Knallbüchse, f. bauchačka, f.
Knallen, bauchati, bauchnauti, třesknauti, třjskati, třesstěti, praskati, prasstěti, mit der Peitsche, práskati, ein Gewehr knallet (wenn es gelöst wird) ručnice třeskne, bauchne, mit einem Gewehr knallen, z ručnice bauchat.
Knallen, das, baucháni, bauchnutj, třjskánj, praskánj, třesknutj, třesstěnj, n. třeskot, praskot, m. mit der Peitsche, práskánj, n. práskot, m.
Knapp, enge, wzkÿ, těsnÿ, anliegend genau, těsně přiléhagicÿ, sparsam, skrownÿ, sporÿ, knappes Kleid, těsnÿ kabát, m.
Knapp, adv enge, těsně, wzce, anliegen, těsně přiléhati, wirthschaften, skrowně, spoře hospodařiti, es gehet knapp zu, skrowně gedi, knapp, kaum, sotwě.
Knappen, s. knacken, kneipen.
Knappe, m. in Bergwerken, kowkop, hornjk, hawjř, m. in Mühlen, chasnjk, m. Knappe eines Ritters, sstjtnjk, kopinnjk, zbrognoš, sstitonoš, ginoch, m.
Knappsack, s. Schnappsack.
Knappschaft, f. hornictwo, n. der Ritter, panossi, sstjtonossi, plu. in der Mühle, chasa, f.
Knappschaftsgebühren, f. plur. hornické platy, m. plur.
Knarre, f. chřestačka, f.
Knarren, sskřjpěti, wrzati.
Knarren, das, sskřjpěnj, n. sskřehot, m. wrzánj, n.
Knarrend, knarricht, sskřjpawÿ, wrzawÿ.
Knastern, einen zitternden und dabey rasselnden Schall von sich geben, (wie das Feuer,) praskati.
Knastern, das, praskánj, n. praskot m.
Knäten, s. Kneten.
Knäuel, m. klubko, n. potáč, m.
Knäulen, swjgeti, motati w klubko.
Knauf, m. knoflik, m.
Knäufchen, n. knoflicek, m.
Knauser, m. skrbec, skrblik, hauzwička, suchlik, newzilec, hauzkam.
Knausern, skrbiti.
Knäuserinn, f. skrblice, suchlice, f.
Knauseren, f. držebnost, skrbnost, hauzewnost, newžilost, f.

Knauserig, ſſkrbý, haužkwný, držeb-
ný, newžilý.

Knebel, m. Premſe, Knábel, Knö-
bel, krabuſſka, krabuſſe, f. ná-
hubek, m. 2) am Spitze, keg,
m. 3) den man einem in den
Mund ſteckt, daß er nicht ſchrey-
en kann, raubjk, koljk, koljček,
m. 4) an einem Finger, kotnjk,
m. klanek, 5) an der Wurzel,
odnož, f.

Knebelbart, m. frňauſy, m. plur.

Knebeln, raubjk, koljček do vſt
dáti, ſſkljčiti.

Knebelſpieß, m. myſliwecký, lowecký
oſſtjp, m.

Knecht, m. pacholek, ſlauha, ſlu-
ha, m. der im Hauſe gebohren
iſt, wlaſtnj, domácý, domownj
pacholek, ſlauha, m. Leibeigener,
Sklave, im Kriege gefangener,
oder erkaufter, otrok, chlap, pa-
cholek, m. jemandes Knecht, Leib-
eigener ſeyn, býti někjm pachol-
kem, Knecht eines Bauern, pa-
cholek, m. Knecht Gottes, ſlau-
ha páně, m. Knechte und Mäg-
de, pacholcy a děwky, plur. als
Knecht dienen, einen Knecht ab-
geben, pacholčit.

Knechtiſch, pacholčj, ſlužebničj,
ſlužebnický, ſlužebný, unanſtän-
dig, ſklaviſch, furchtſam, poddа-
ný, otrocký, chlapſký, knechti-
ſcher Geiſt, otrocká duſſe, f.

Knechtiſch, adv. po pacholſku, pa-
cholecku, pacholecky, ſlužebnicky,
b) otrocky, poddaně, chlapſky,
ſich knechtiſch an etwas binden,
otrocky ſe na něco wázati.

Knechtſchaft, f. ſlužebnoſt, ſlužba,
paroba, f. chlapſtwj, otroctwj, n.
nezwole, f.

Knechtsdienſte, m. plur. pacholčj, o-
trocké ſlužby, f. pl.

Kneif, m. ſtruhadlo, rypadlo, n.
meſſtrd, ſtruh, řezák, m. des
Schuſters, m. kneyp, řezák, m.
des Meſſers, rukowjtka, f.

Kneipen, ſſkubati, ſſklubati, po-
ſſklubáwati, in die Backen, do
twáře ſſtjpati, ſſklubati, ſſkuba-
ti, twář poſſklubáwati, an-
ſtechen, hňhnen, ſſklubati, drba-
ti, ze cti laupati, kneipen im Lei-
be, wehe thun, ſſkubati, es kneipt
mich im Leibe, ſſkube mne w ži-
wotě, w těle.

Kneifen, ſ. Kneipen.

Kneipe, Kneipſchenke, f. krčma, f.

Kneipen, das, ſſklubánj, ſſklubnu-
tj, ſſkubánj, ſſkubnutj, po-
ſſklubnutj, poſſkubnutj, n. im
Leibe, ſſkubánj w těle, w žj-
wotě.

Kneiper, m. železný hřeb, pazaur, m.

Kneipzange, f. trhacý kleſſtě, f.
plur.

Kneipzänglein, n. kljſſtky, f. cwrn-
čáky, plur.

Kneten, hnjſti, hněſti, mjſyti, na-
hnjſti, zadělávati těſto.

Kneten, des, hnetenj, mjſenj, zadělá-
wánj těſta, n.

Knetſcheit, n. kopiſt, f.

Knevel. ſ. Knäuel.

Knick, m. Knicks, polìček, ſlink,
zaſſigek, m. geben, dáti polìček,
ſlink, zaſſigek.

Knicken, rozſſklubati, roztrhati, 2)
karg ſeyn, ſ. Karg.

Knicker, m. ſkupec, ſkrbec, ſkrb-
lik, ſtuchlik, držkreſſle, newži-
lec, haužwička, m. držkreſſlič-
ka, f.

Knickerey, f. ſkupectwj, ſtuchljctwj,
n. haužewnoſt, newžiloſt, ſkr-
boſt, m.

Knickerhaft, knickerig, ſkaupý, ſtu-
chlý, newžilý, ſkrbný, haužew-
ný.

Knickerhaft, knickerig, adv. ſkau-
pě, ſtuchle, newžile, ſkrbně, hau-
žewně.

Knie, n. koleno, n. auf die Knie
fallen, na kolena padnauti, kle-
kati, kleknauti, die Knie beu-
gen, kolena křiwiti, klaněti ſe,
kloniti ſe, pokloniti ſe, ukloni-

ti se, sklonitj se, na kolena kle-
kati, kolena schnauti, auf den
Knieen beten, beten, kleče pro-
syt, modlit se.
Knieband, n. podwazek, m.
Kniebant, f. klekadlo, klekátko, n.
Kniebeugung, f. poklona, f. poklo-
nënj, kolen sklonënj, wětiwe-
nj, n.
Kniebeuge, f. přjhbj, ohbj, n.
(pod kolenem: podkolenj, n.)
Kniegürtel, s. Knieband.
Knien, richtiger knieen, klekati,
kleknauti, vor jemand knien (itzt
niederknien, kleknaut, klekat před
někým, 2j perf. — haben ge-
kniet, klečeti, sie haben den gan-
zen Tag gekniet, celý den kle-
keli.
Knien, das, klečenj, n.
Kniend, kleče, kniend beten, kleče se
modliti.
Kniekehle, f. Kniebiege, Kniebug,
podkolenj, n. přjheb pod kole-
nem, m. přjhbj, ohbj, n. ko-
leni česska, in den Hinterbeinen
der Thiere, přjhby, m. plur.
přjhbj, n.
Knieriemen, m. potěh m.
Kniestück, f. obraz kleče, m.
Kniescheibe, f. česska, f. čjšška, f. ko-
lenj.)
Knieschürze, f. pasnička, f.
Kniestiefel, m. ssorně; holenka, f.
Knietief, až pod kolena.
Kniff, m. wskok, obmysl, m. der
Kniffe hat, wskočný, obmyslný.
Knippchen, n. sstiuec, m. schlagen, ssti-
lec dáti.
Knirren, wrzati, s. Knarren.
Knirrend, sskřjpawý, wrzawý.
Knirschen, skřjpěti, sskřjpěti, skřj-
pati, wrzati, mit den Zähnen,
sskřipěti, skřipati zubami.
Knistern, s. Knastern.
Knittel, m. keg, klacek, kljcek,
m. s. Knüttel.
Knittelwers, m. kusý, prostý werš, m.
Knoblauch, m. česnek, m. von Knob-
lauch, česnekowý.

Knoblauchshaupt, n. česneková hla-
wička, f.
Knoblauchskraut, n. česnekowé ko-
řenj, n.
Knoblauchssuppe, f. česnekowá poljw-
ka, f.
Knochen, m. kost, f. hnát, m.
stark von Knochen, hnátowitý,
nichts als Haut und Knochen,
nic než kost a kůže, daher, hná-
towý, hnátowný.
Knochenmark, n. mosk hnátowný, m.
Knöchel, m. an den Füssen, kůtek,
kornjk, koten, m. an den Fin-
gern, klaub, klaubec, článek,
hnátek, m.
Knöchelchen, n. Knöchlein, hnátek,
m.
Knochicht, hnátowitý.
Knöbel, m. raubjk, s. Knebel.
Knödel, m. knedljk, m. die Knödel.
knedljky, knedle.
Knirps, m. skřček, maljk, nedorost-
lik, m.
Knöchern, kostěnný, kostliwý.
Knochig, hnátowitý, kostlawý.
Knollen, m. hrbol, m.
Knöllchen, n. hrbolek, m.
Knollich, hrbowatý.
Knollig, hrbatý.
Knollrübe, f. tukjn, m.
Knopf, m. knoflik, m. der Säule,
des Thurmes, makowjce, báň,
báně, des Degens, f. hrusska,
f. knoflik, m. des Stockes, knof-
lik, m. am Kleide (knoflik, mit
Knöpfen, s knoflíky, knoflíko-
watý.
Knöpfchen, n. knoflíček, m. des Thur-
mes, makowička, báňka f.
Knöpfen, zapjnati, zapjti, zapnau-
ti na knoflíky, spjnati, oknoflj-
ky.
Knopfloch, n. knoflíková djra, f.
Knopfmacher, m. knoflikář, m.
Knorpel, m. chrustačka, f. chru-
stawá kost, chřštálek, mehrere,
viele, chrustkj, n.
Knorpbeinchen, Hölzchen, n. čamr-
da, f.
Knorpelicht, chrustowatý.

Knorpelig, chrustawý, chrustlawý, chrustnatý.

Knorr, m. Knorren, Knorre, f. vzel, vzljk, suk, m. am Fuße, kotnjk, kůtek, m. am Holze, Baume, swal, suk, sauček, m. an Händen und Füssen, článek, m.

Knorricht, sukowatý, vzlowatý, 2) kornjkowatý.

Knollrübe, f. tuřjn, m.

Knorrig, sukowitý, (vzlowitý) sukowý.

Knospe, f. paupě, n. pupen, pupenec, m. Knospen treiben, gewinnen, bekommen, pučiti se, pupeniti se, bručiti se, pupeny paussteti.

Knöspchen, n. pupjnek, m. paupátko, n.

Knospen, s. Knospen treiben.

Knospicht, pupenatý.

Knospig, pupenitý.

Knötchen, n. vzljček, m. am Halme, sauček, m.

Knoten, m. vzel, vzljk, m. klička, f. am Halme, Holze, Gewächse, suk, sauček, článek, m. kolinko, n. am Stabe, suk, m. ein kleiner, sauček, m. am Gelenke, kůtek, kotnjk, m. kotnjček, m. da steckt der Knoten, tu gest ta klička, ten ewok, einen Knoten in das Tuch binden, um etwas zu halten, vzliti, zavzliti, w vzel, vzlem, na vzel zawázati, um sich zu erinnern, vzel sy vdělati, ohne Knoten, bezsuký; voller Knoten, s. Knotig.

Knötchen, n. vzljček, vzljk, m.

Knotenstock, m. hůl sukowitá, f.

Knöteln, vzliti.

Knotenweis, na vzel, vzlowátě, sukowitě.

Knotholz, n. odnož, f.

Knotig, (knoticht) vzlowatý, wie die Gewächse, sukowitý.

Knüpfen, pnauti, spjnati, sepnauti, pogiti, spogiti, w hromadu wázati, swázati, etwas in eine andere Sache, něco w něco wpnauti, swázati, Bündnisse, Freundschaft knüpfen, spolčiti se, w přátelstwj wgiti, spogiti se, an etwas, připjnati, připnauti, připogiti, přiwázati. angeknüpft, z. B. am Kreuze seyn, pnjti.

Knüppel, edler Knüttel, s. Knüttel.

Knurren, reptati, mumlati, s. Murren.

Knurrig, reptawý, mumlawý, s. Murrend.

Kobalt, m. Kobald, kobalt, m. kyz, m.

Kobe, Kob, m. ein Fisch, mřen, m. mřenek, m. hřiž, m.

Kobaltisch, kobaltowý.

Koben, m. Schweinkoben, Schweinstall, chléw swinský, krmnjk, m.

Kober, m. koš, m. moſſna, nůſſe, f.

Kobold, m. hospodáříček, m. ſſotek, m.

Koch, m. kuchař, wařič, m. den Koch abgeben, kuchařiti.

Kochbuch, n. kuchařská kniha, f.

Knute, f. beykowec, praskač, m.

Knüttel, m. keg, m. klápec, klacek, sochor, womit das Stemmholz befestigt wird, auwjn, m.

Kochen, act. wařiti, das Essen, strogiti (gjdlo) kuchařiti, 2) neut. sieden, wallen, wařiti se, wřjti, zum Kochen gehörig, kuchařský, was sich kochen läßt, vwárčiwý, kochen, einen Koch abgeben, strogiti, (kuchařiti) als ein Sudler, Kücheljung, kuchtiti, er kann nicht kochen, neumj strogit, bey einer Hochzeit kochen, na swadbě strogiti, wie der Magen, zažit, zažjwat, was durch Kochen aufgeschwollen, zugewachsen ist, náwara, f.

Köcher, m. taul, taulec, m. paužro na ſſjpy, n.

Kochholz, n. dřjwj do kuchyně, n.

Köchinn, f. kuchařka, wařička, f.

Kochkunst, f. kuchařstwj, n. kuchařské, wařičské vměnj. n.

Kochlöffel, m. wařečka, měchačka, kuchynská lžjce, f. wrtidlo, n.

Kochtopf, m. hrnec kuchařský, m.
Köder, m. wnada, f.
Ködern, wnaditi, nawnaditi.
Kofent, m. Kowent, Kowentbier, patoky, plur. kedina, f. kowent,
Kofee, s. Kaffe.
Koffer, m. Kuffer, truhla, truhlice, f.
Kohl, m. kapusta, f. zelj, n. wilder, kapusta planá, f. Hauptkohl, hlawaté zelj, n. hláwka, f. Herzkohl, krauser Wirsching, kapusta neb zelj kadeřawé.
Kohlbig, kohlbicht, hláwkowith.
Köhlchen, n. vhljček, vhljk, m.
Kohle, f. vhel, m. gelöschte, hassený, vhassený, mrtwý vhel, brennende, glühende, řeřawý, žiwý vhel, viele Kohlen, vhlj, n. wie auf Kohlen stehen, gako na vhlj státi, Kohlen brennen, vhlj pálit.
Kohlbrennen, das, vhljřstwj, pálenj vhlj, n.
Kohlenbrenner, m. vhljř, m.
Kohlenbrennerinn, f. vhljřka, f.
Kohlenbecken, n. ohřjwadlo, n.
Kohlenkammer, f. vhelnice, f.
Kohlenkorb, m. vhelnj koš, f.
Kohlenstaub, m. vhelnj popel, prach, m.
Kohlentopf, m. vhelnjk, m.
Kohlgarten, m. zelnj zahrada, zelnice f.
Kohlgärtner, m. zelinář, zelnjk, m.
Köhler, m. vhljř, m.
Köhlerinn, f. vhljřka, f.
Kohlkorb, m. vhelný koš, koš, košjk na vhlj, m.
Kohlmarkt, m. vhelnj trh, m. 2) zelný.
Kohlhütte, f. vhelnj hut, vhelnice, f.
Kohlofen, m. miljř, m.
Kohlpfanne, f. ohřiwadlo, n.
Kohlraupe, f. hausenka, f. (zelná,) ležák, m.
Kohlrübe, f. kapusta, f.
Kohlschwarz, wranný, co vhel černý.
Kolbe, f. auch der Kolben, Keule, Knittel, f. palice f. keg, m. palcát, jochor, m. 2) Kolbe, Kopfs, lysyna, oplchatost, 3) Kolbe, ein Gewächs, wsseliký, okrauhlý kořjnek, m. 4) Kolbe zum Leuchten, kahanec, m. 5) zum Distiliren, baňka, f. 6) am Moosrohre, palička, f. 7) der Flinte, střenek, m.
Kolbenrohr, n. palička rákosowá, f.
Kolbicht, palicowý, keyowý.
Kälblein, n. ssisska, ssissička, f. koztě, n.
Kollekte, f. snůsska, sbjrka, f.
Koller, m. kaftán, kaftánek bez rukáwů, m. rukawce, f. plur. der Kuraßierer, krunýř, m. brněnj, n. der Geistlichen, komže, f. der Pferde, wzteklost, plachost, f.
Kollern, act. wie etwas rundes, kauleti, kotáleti, kuliti, swáleti, neut. kauleti se, kuliti se, kotáleti, wáleti se, 2) wie ein Pferd, plassiti se, wztěkati se, srsseti, kollern, im Reden, chauliti se w řeči.
Kollerig, kollericht, kollerub, plachý, wzteklý, srssatý.
Kolik, f. kolika, f. žřenj, hryzenj, f. Grimmdarm.
Koloß, m. socha, f.
Koloßalisch, hrubý, přenáramný, hrozný.
Kolonie, f. osada, f.
Kolonist, m. osadnjk, m.
Kohl-Rabi. kapusta, f.
Kohr, n. kůr, m. krusta, f.
Kohrrock, m. komže, f.
Koloriren, im Gesang, prodrobowat hlas.
Komißbrod, n. komisnj chléb, komisárek, m.
Komisch, komický.
Komödie, f. komedye, f. Schauspiel.
Kommen, přicházeti, přigiti, giti, eben kommen, im Kommen begriffen seyn, prawě přicházeti, oft kommen, přicházýwati, gelaufen, gesprungen kommen, přiběhnauti, přitecy, přiskočiti, při-

bjhati, přikekati, kommen geritten, přigeti na koni, kommen, entstehen als Wirkung, pocházeti, přicházeti, nastáwati, daher kömmt es, odtud to pocházý, přichází, wie kömmt es, daß — kim gest to, že — kommen, an einen, ihm gleich kommen, přirownati se, wrownati se někomu, ihn anzugreifen, přikročiti, přigjti k někomu, wie eine Sache, Nachricht, Vortrag, přigjti k někomu, na někoho, dogjti někoho, bis in den Wald kommen, dogjti, přigjti až k lesu, in das Gefängniß, an den Galgen, do wězeni, na ssibenicy se dostati, přigjti, zu kurz kommen, prozyskat, prodělat, einem über das Geld kommen, na penjze se dostat, přigjt, zu Falle kommen, padnaut též zmrhat se, ich kann mit ihm damit nie zu rechte kommen, nemohu s njm s tjm nic wyřjdit, pořjdit; nemohu tomu wyhowět, zu Schaden kommen, sskodu trpět, wzýt, es kam eine Nachricht an mich, mir zu den Ohren, dossla mne zpráwa, přissla na mne, donesla se mi zpráwa, an einen kommen, ihn ereilen, dogjti, dostihnauti někoho, an einen kommen, wenn er stiehlt, přistihnauti na někoho, přigjti na někoho, zu etwas kommen, es erlangen, als zu einem Amte, Ansehen, přigjti k vřadu, dogjti vřadu, wážnosti, in jemandes Bekanntschaft, Freundschaft, přigjti, wgjti w známost, w přátelstwj, bis in einen Ort, přigjti, dogjti, dostati se, wie kömmt es, daß — — kterak to přicházý, že děge, ge, že — — in Anschlag kommen, s. Anschlag, wo bist du hieher gekommen, kde sy se tu wzal? aus dem Gedränge kommen, ztlačenice se dostat, an eines Stelle, přigjti, dostati se na něčj místo, in die Jahre kommen, alt werden, přibrati se k starým letům, dogjti starých let, starého wěku, přicházeti do starých let, das Gerücht kam mir zu Ohren, dossla mne, powěst, dostihl sem, die Rache Gottes wird über ihn kommen, dogde ho pomsta, dokročj naň pomsta, aus dem Wege kommen, sgjti, wyrazyti se z cesty, einem zu Statten kommen, s. Statten, übel kommen, zle někomu přigjt, er kam zufälliger Weis des Weges, dostalo, vdalo se mu tau cestau gjt, scharf an einander kommen (im Streit,) zle se do sebe dát, ich kann nie an ihn kommen, nemohu se na něho dostat, einem in den Wurf, namásti, nahoditi se, naskytnauti se, přigjt na ránu, ins Gedränge kommen, do tlačenice se dostat, (přigjt) nach Hause kommen, domu přigjt, dogjt; se dostat, komm mir nicht unter die Augen, nechoď mi na oči, komme ich hier recht, gduli zde dobře? auseinander kommen, srownati, porownati se, aus der Noth, aus den Schulden kommen, z nauze, z dluhů se wybyt, wydobyt, du kommst heute schon nicht hin, dnes tam giž nepřigdeš, nedogdeš, nedostaneš se tam, kommen über einen, ihn überfallen, dokročiti, přigjti na někoho, der Tod wird über alle kommen, smrt na wssecky dokročj, přigde, über einen kommen, wie Strafen, Krankheiten, dostaupiti, dokročiti, přigjti, trhnauti na někoho, zu Athem, duch popadati, oddychati, zu Gelde, přigjti k penězům, wieder zu Kräften kommen, opět sjly nabyti, opět k sýle přigjti, sýlu sebrati, zmocy se, zmáhati, zwětawiti se, zu Ende kommen, přigjti ku konci,

cy, dogjti konce, von Sinnen, außer sich kommen, smyslem se pominauti, o rozum přigjti, smyslu pozbyti, zu Hilfe kommen, k pomocy, na pomoc přigjti, přispěti, zu sich selbst kommen, přigjti opět k sobě, spamatowati se, ¦ davon kommen, wywáznauti, wyniknauti z něčeho, zmiknauti, vgjti někomu, ins Unglück kommen, přigjti, vpadnauti w nesstěstj, do nesstěstj, wie kommen Sie heute auf diesen Einfall, Gedanken, co sobě dnes smyslili, spomněli, co gjm dnes na mysl přisslo, připadlo, hinter etwas, hinter die Wahrheit kommen, něčeho, prawdy se dowědět, domakat, dopjdit; wyssetřit.

Komödiant, inn. s. Schauspieler, inn.

Komödiantisch, s. Schauspielerisch, Schauspielermäßig

Komödienhaus, s. Schauspielhaus.

Komödienschreiber, s. Schauspieldichter.

Komma, n. čárka, f. autoněk, m.

Kommet, m. hwězda ocasatá, wlasatá, dwauocasnj, kometa, f.

Kommet, n. Kumet der Pferde, chomaut, m.

Kompiliren, das ist: plündern, berauben, bestehlen, z. B. Thams deutsch-böhm. Nationallexikon, — — oblaupiti, zlaupiti, laupiti, wybrati, zebrati, okrádati, okrásti; wykrásti, vkrásti, vkrádati.

Komißär, m. komisař, m.

Kommunion, f. d. h. přigjmánj, n.

König, m. král, m. kleiner, králjk, zkráljček, m. König seyn, králem býti, kralowati, werden, králem býti.

Königinn, f. králowna, králowá, f. (králka)

Königlich, králowský.

Königlich, adv. králowsky.

Königreich, n. králowstwj, n.

Königsmörder, m. wrah, wražedlnjk krále, m.

Königssohn, m. králowic, králůw syn, m.

Können, mocy, (mocti) 2) wissen, verstehen, vměti, znáti, eine Sprache, Wissenschaft, vměti, znáti řeč, auswendig, z paměti, nazpaměť vměti, znáti, ich kann nicht dafür, nemohu za to, wer kann dafür, kdo může za to, lateinisch können, latinsky vměti, znáti, ich kann es nicht thun, nemohu, nelze mi to včinit, er kann trefflich trinken, vmj, (zná) wýborně pjt, er kann nichts, nic nevmj.

Kopf, m. hlawa, f. seinen Kopf für sich haben, mjti swau hlawu pro sebe, býti swéhlawcem, der seinen Kopf für sich hat, swéhlawec, m. mit dem Kopf durch die Mauer rennen, hlawau zed proraziti.

Konsistorium, n. konsystoř, f.

Kopfarbeit, f. hlawnj, hlawy práce, f.

Kopfbinde, f. záwog, m. čepice, f. m. königliche, králowská pinta, čepice, wazebnice, f.

Köpfchen, n. hlawička, bey Gewächsen, hláwka, f.

Kopfdecke, f. Kopftuch der Frauenzimmer, chrbol, m. zawička, f. der Bauernweiber, plachetka, plena, f.

Köpfen, hlawu stiti, sraubiti, srazyti, stjti, stjnati, hrdlo srazyti.

Köpfen, das, stjnánj, n.

Kopfgeld, s. Kopfsteuer.

Kopfkohl, n. hlawaté zelj, n. hlawatice, f.

Kopfgeschmeide, n. sperk hlawy, m.

Kopfgeschwür, n. Kopfgrind, prassiwost hlawy, f.

Kopfküssen, n. podhlawnice, podhlawnička, f.

Köpflein, n. Köpfchen, hlawička, f.

Kopfpflaster, n. flastr na hlawu, m.

Kopfputz, m. sperk hlawy, m. ozdoba hlawy, f.

Kopfschmerz, m. bolest, f. bolenj hlawy, hlawnj, n.
Kopfsteuer, f. plat z hlawy, m. pohlawné, zhlawj, n.
Kopfsalat, m. hláwkowý salát.
Kopfstöckel am Wagen, klanice, f.
Kopfstück, n. pohlawek, políček, m.
Kopfweh, n. bolenj hlawy, n. vom Schiff, hřeb, m.
Kopfzeug, n. připrawa hlawy, f.
Koppel, f. smečka, swůrka, f. vwazek, m. eine Koppel Windhunde, smečka chrtů, f. Kuppel.
Koppeln, w hromadu wázati, swázati, pogiti, spogiti.
Koquette, f. fiflena. f.
Koquetterie, f. fiflenj. n.
Koralle, f. korál m.
Koralchen, n. korálek. m.
Korb, m. koš, košjk, m. nůšše, f. auf dem Wagen, koššatina, f. den Korb geben, dáti koššem.
Körbel, n. kabele f.
Körbchen, n. košjček, košjk, auborek, vborek, m. nůšška, f.
Korbmacher, m. koššař, m.
Körbträger, m. koššonošč, koššonoš, m.
Korbwagen, m. koššinowý wůz, m.
Korn, n. Samenkorn, zrno, n. 2) Getreid, žito, n. rez, f. das Korn lagert sich, žito lehá, von Korn, žitnh, režný.
Kornacker, m. žitné pole, n. žitnisstě, n.
Kornähre, f. obilný klas, m.
Kornblume, f. chrpa, f.
Kornboden, m. seypka, obilnice, f.
Körnchen, n. zrnko, zrnýčko, n.
Kornelkirschen, dřinky f. plur.
Körnen, durch Körner anlocken, wnaditi, (lákati)
Kornerndte, f. žeň obilj, f.
Korngabel, f. obilné widly, rohatiny, f. plur.
Korngarbe, f. snop obilný, m.
Kornhalm, m. stéblo obilné, n.
Kornhandel, m. obchod w obilj, s obiljm, m.
Kornhändler, m. obilnjk, obchodnjk obilný, prodawač obilj, m.
Kornhaus, n. obilnice, seypka, f. žitnjk, m. žitnisstě, n. žitnice, f.
Kornhülse, f. lussinka obilná, f. kožka, f.
Körnicht, kornhaftig, körnig, voll Körner, Körner habend, zrnatý, gádrný, körnige, fernige, körnichte Schreibart, gádrný způsob psanj, m. körnig, körnicht schreiben, gádrně psáti, körnichtes Fleisch, gádrné maso, m.
Korduan, m černá gircha, f.
Korduanleder, idem
Kornjude, m. obilný žid, m.
Kornkammer, f. obilnice, seypka, f. žitnjk, m.
Kornkasten, m. obilná kassna, truhla, f.
Kornland, n. pole žitné, n.
Körnlein, f. Körnchen.
Kornmaaß, n. mjra na obilj, f.
Kornmagazin, f. Kornhaus.
Kornmangel m. nedostatek na obilj, m.
Kornmarkt, m. trh obilný, m.
Kornmaus, f. obilná myš, f.
Kornmesser, m. měřič obilj, m.
Kornsack, m. pytel na žito, obilný, m.
Kornschaufel, f. lopata wégjcj, na obilj, f.
Kornschreiber, m. obročnj, m.
Kornschwinge, f. wégička, wégjcj lopata, f.
Kornstreiche, f. mjra obilná, f.
Kornverwalter, m. zpráwce nad obiljm, m.
Kornwurm, m. obilná mussa, f. červ obilný, m.
Körper, m. Leib, tělo n. in der Physik, hmot, m. tělo, n. 2) todter, vmrlec, vmrlčina, f mrtwé tělo, n.
Körperchen, n. tjlko tělička, n.
Körperlich, tělesný; (hmotný) tělný, körperliche Beschaffenheit tělesnost; hmotnost, f.

Körperlich, adv. tělesně, (hmotně)
Körperlichkeit, f. tělesnost, tělnost, (hmotnost, f.
Korporal, m. desátník, m.
Korporalschaft, f. desátnictwo, n.
Korporalstock, m. hůl kaprálská, f.
Korpulent, tělnatý, složitý.
Korpulenz, f. tělnatost, složitost, f.
Korrektur, f. oprawa, opráwka, náprawa, f. zlepsseni, lepssení, n.
Kost, f. strawa, f.
Kostbar, theuer, viel kostend, drahý, wzácný, autratný; herrlich, köstlich, skwostný, auprawný, nákladný; stolz, nádherný.
Kostbar, adv. theuer, draze, wzácně, mit Aufwand, skwostně, nákladně, auprawně.
Kostbarkeit, f. hoher Werth, drahost, wzácnost, f. Schmuck, skwostnost, f. eine, die, skwostnost, f. náklad, m. auprawa, f.
Kosten, f. plur. autrata, f. autraty, plur. náklad, m. Kosten aufwenden, náklad, vtratu wésti, činiti, auf meine, seine Kosten, mým, swým, geho nákladem, 2) sskoda, vgma, f. man muß nicht einen Freund auf Kosten des andern loben, nesmjme gednoho přjtele s sskodau, oder vgmau druhého chwálit.
Kosten, schmecken, versuchen, pokusyti, okusyti, zakusyti, skusyti, zkausseti, (kosstowati,) den Wein kosten, okusyti, (kosstowati,) wjno, wjna, 2) so viel kosten státi, platiti, býti, přigiti za něco, was kostet es dir, co tě to stogj, was, od. wie viel kostet das Haus, Gut? jak gest, zač přigde, co stogj ten dům, ten statek? dieses kostet nicht soviel, to nestogj tolik, to nenj tak drahé, der Prozeß wird dich viel kosten, saud tě mnoho stane, 3) potřebj být, diese Kleidertracht kostet vielZeug, ktomu krogi ge mnoho caykn potřebj, das kostet viele Müh, to gest pracné, k tomu mnoho práce za potřebj, potřebuge mnoho práce, es kostet Sie nur ein Wort, gest gim třeba gen promluwit, — es wird den Kopf, Hals nicht kosten, o hrdlo nepoběyne.
Kosten, das, Schmecken, pokusenj, okusenj, zkusenj, kosstowánj, zakusenj, n.
Kostfrey, freygebig, der andere frey hält, ctitedlný, vtratný, dárný, vzilý, zdilný, darowný, ctitel domu, 2) der nichts geben darf, der freygehalten wird, častowaný, strawowaný za darmo, halten, častowati někoho, ostrogně chowati, ctjti, strawowati darmo.
Kostfreyheit, f. častowánj, strawowánj, n. strawa za darmo, ctitedlnost domu t.
Kostgänger, m. strawnjk, f.
Kostgängerinn, f. strawnice, f.
Kostgeld, n. penjze, plur. plat za strawu, m.
Kostherr, m. hospodář, m.
Köstlich, nákladný, skwostný, drahý, vprawný, nádherný, köstliche Speisen, köstliche Mahlzeit, auprawné, skwostné, nákladné, vstrogné, nástrogné krmě, hody, f. plur.
Köstlich, adv. nákladně, skwostně, vprawně, vstrogně, nádherně.
Köstlichkeit, f. skwostnost, vprawa, nádhernost, f. náklad, m.
Kostspielig, drahý, autratný, nákladný.
Kostverächter, m. člowěk wybjravý, wybjrač, m.
Koth, m. bláto, n. mit Kothe werfen, aufschmieren, besudeln blátem vházeti, vblátiti, poblátiti, zmazati, vmazati, vkáleti zeydati, vkydati blátem 2) Menschenkoth, Pferde-

koth, leyno, howno n. Koth von Schuhen, n. ſſlapek, m. Taubenkoth, holubj trus, m.

Kothig, blatný, blatnatý, blatitý, blátiwý, vblácený) es iſt heute kothig, dnes geſt bláto, blátiwo, kothig machen, vblátiti, poblátiti, blátem pokáleti, vkáleti, pomazati.

Kothlacke, f. lauže, f. kaliſſtě, mokidlo, n.

Kotze, f. hůňk, haunė, f.

Kotzen, huſten, chrkati, ſpeyen, kuckati, bljwati. bljti.

Kotzen, das, chrkánj, 2) kuckánj bljwánj, n. blitj. n.

Kotzer, m. kuckač, m. blič, m.

Krabbeln, krappeln, hmizeti ſe, hemžeti, čmjrati ſe, 2) ſchaben, kratzen, dlabati, dlaubati, ſtrauhati, reypati, drbati, reyti, hmatati, ſſmatati, krtiti. kutiti.

Krabbeln, das, hmizenj ſe, čmjránj ſe, n. 2) Kratzen, dlabánj, dlaubánj, ſtrauhánj, reypánj, drbánj, rytj, hmatánj, ſſmatánj, n.

Krach, m. třeſſknutj, n. třeſk, m praſſknutj, praſk, m. bauchnutj, n. buch m.

Krachen, třeſkati, třjſſkati, třeſſknauti, třeſſtěti, praſkati, praſknauti, praſſtěti, chřeſtati, bauchati, bauchnauti.

Krachen, das, třeſkánj, třeſknutj, n. třeſk, třeſkot, m, třjſſkánj, třeſſtěnj, praſkánj, praſſtěnj, n. praſk, praſkot, chřeſt, m. bauchánj, bauchnutj, n. buch, m.

Krachend, praſkawý, hřmotný.

Krächzen, wie der Rabe, krákati, krkati, krokati, von Krähen, kwákati.

Krächzen, das, krákánj, n. krkánj, krokánj, n. b) kwákánj, n.

Krächzend, krákagjcý, krkagjcý, krokagjcý (kwákagjcý.)

Krackelfüſſe, m. plur. im Schreiben, kliky háky. plur.

Krackelicht, wie Buchſtaben, klikatý, mit den Füſſen, křečný.

Kräckeln, mit den Füſſen, rozdjrati, roztahowati, rozedřiti nohy.

Kräckeln, das, rozdjránj noh, roztahowánj noh, n.

Kraft, f. ſýla, moc, f. Kraft und Stärke, ſýla a moc, Kräfte, ſýly, f. plur. Kraft geben, ſýlu, poſýlu dáti, ſýliti, poſýliti, ſylniti, poſylniti, ſýly dodati, zu Kräften kommen, ſýly nabyti, zaſe k ſýle přigjti, zſýliti ſe, bey Kräften ſeyn, býti při ſýle, mit allen Kräften, aus allen Kräften, wſſj ſylau, ze wſſj ſýly, náſylim, 2) kraft, vermöge, zufolge, dle, podlé, wedlé, kraft ſeines Amtes, podlé, dle ſwého auřadu.

Kraftbrod, n. poſylňugjcý chléb, m.

Kraftbrühe, f. ſylná polejwka, f.

Kräftig, ſylný, mocný, wie eine Schrift, Rede, Ausdruck, mocný, ſylný, wie eine Speiſe, Suppe, wie der Wein, wie ein Geruch von Pflanzen, Speiſen, ſylný, wie eine Arzney, mocný.

Kräftig, adv. ſylně, mocně.

Kraftlos, bez mocy, bez ſýly, neſtatečný, neduziwý.

Kraftloſigkeit, f. neſtatečnoſt, neduziwoſt, nemocnoſt, f.

Kraftmehl, n. ſſkrob, m. kraupy pſſeničné, f. pl.

Kraftſuppe, ſ. Kraftbrühe,

Kragen, m. um den Hals, obogek, kreyzljk, m auch, okružj, n. beſonders der Bauerhemden, 2) Einfaſſung eines Kleides, Ueberſchlag, obkladek, m. obloženj, obſſitj, wyloženj, n. 3) Schlund des Viehes, gicen, m. 4) Kragen bey den Thieren, chocholice, f.

Krähe, f. wrána, f. die ſchwarze, hawran m.

Krähen, wie ein Hahn, kokrhati, (pěti) Darnach wird kein Hahn krähen, na to nebude žádný dbát.

Krähen, das, kokrhánj, pěnj. n.

Krähenfuß, m. wranj noha, f.

Krähen, von, wranj; hawranj,
Krähen, die, oder die Raben, krächzen, krkawey krokagj, wrány kwákagj.
Krahn, m. ein Hebezeug, geřáb, m.
Krakel, m. s. Zank.
Krakelen, s. Hadern, Zanken.
Kraxe, f. krosna, f,
Kraxenträger, m. krosnáč m.
Kraxenträgerinn, f. krosnáčka, f.
Kralle, f. pazaur, m. Krällchen, pazaurek, n.
Krällen, krallen, škrábnauti pazaurem, drápnauti.
Kram, m. die Sachen, kupecké zboží, n. der Handel, kupectwí, n. Der Laden, krám, m. den Kram auslegen, wyložiti se s krámem, wyložiti, wykládati krám, den Kram einlegen, sklizeti krám.
Krambude, f. krám, m. kramářská bauda, f.
Krämchen, Krämlein, n. krámek, krámeček, m.
Kramdiener, m. krámský, m.
Kramdienerinn, f. krámská, f.
Kramen, in etwas, unter Sachen, přebjrati se w něčem, kutiti, batoliti se, was kramst du hier, was hast du da zu kramen? co se zde přebjráš, co zde kutjš?
Krämer, m. kramář, m. Krämer seyn, kramařiti, kramářstwj prowozowati, schlechter, kleiner Krämer, kudlikář, m.
Kramerbude, f. Krambude.
Krämerey, n. kramářstwj, n.
Kramergewicht, n. kramářská libra, f.
Krämerinn, f. kramářka, f.
Krämerjunge, m. krámský, m.
Krammetsvogel, m zusammengezogen Kramsvogel, m. kwjčala, f.
Kramladen, m. krám, m.
Krämpel, f. Wollkamm, krample, ščetka. f.
Krämpe, f. střecha, ochljpka, f.
Krämpeln, kramplowati, mykati.
Krämpen, ochljpiti, ochlipowati, schljpiti.
Krämpler, m. mykač, čechrač, m
Krampf, m. křeč, f. den Krampf bekommen, křečowatěti.
Krampfader, f. křečnj žjla, naběhlá, naběhlina f.
Krampfaderig, žjlnatý, genž má žjly naběhlé, křečowaté.
Krampfaderlein, n. žjlka křečnj, f.
Krampffisch, m. lenoch, m.
Krampfhaft, krämpfig, křečowatý.
Krämpfung, f. křeč, f.
Kranich, m. geřáb, řeřáb, zeraw, m. junger, geřábek, n. sein Geschrey, kyhánj, n.
Krank, nemocný, nedužiwý, stonjcý, krank seyn, liegen, nemocným, nemocen býti, nemocněti, stonati, malatněti, nedužiwěti, neduziti, w nemocy ležeti, schwer od. tödtlich, těžce, nasmrt, krank werden, znemocněti, roznemocy se, rozstonati se, znedužiwěti, er ist krank, gest nemocný, stůně, Krank, z. B. wie ein Fuß, die Hand, Kopf, Magen, bolawý, bolestiwý, krank liegen am Fieber, an der Schwindsucht ꝛc. na zymmicý, na saucholiny stonat, Krank, z. B. auf, nach, od. von etwas werden, odstonáwati, odstonati, odležeti něčeho, stonat po něčem, Sich krank lachen, smjchy puknaut moct.

Kränkeln, nedužiwěti, nedužiti, churawěti, malatněti, postonáwati.
Kränkeln, das, nedužiwěnj, churawěnj, malatněnj, postonáwánj, n.
Kranken, stonati, Kränkeln.
Kränken, saužiti, rmautiti, trápiti, truditi, tegrati, těžkost, nářiřk činiti, působiti, hněsti, mořiti sich kränken, trápiti se, sauziti se, rmautiti se, hněsti se, es kränkt mich, trápj, hněte mne to, rmautj, gest mi protimyslnš, jemandes Ehre, guten Namen kränken, někomu na cti ubližowat, čest zlehčowat, ztenčowat, ze cti laupit něhoho.
Kränkend, trapliwý, rmautjcý, hnětliwý, saužicý, tegragicý, tegrawý, trudicý, mořjwý.

Krankenhaus, n. nemocnice, f. dům nemocných, m.
Krankenzimmer, s. Krankenstube.
Krankenstube, f. nemocnice, f.
Krankenwärter, m. hljdač, strážce, strážný nemocných, m.
Krankenwärterinn, f. hljdačka, strážná nemocných, f.
Kranker, m. nemocný.
Krankheit, f. nemoc, f. nezdrawi, n. (stenána) f. ansteckende, nakazugjcý, nakažliwá, nakazytedlná, nakažčiwá nemoc, f.
Kränklich, churawý, stonawý, nedužiwý, malatný, seyn, s. Kränkeln.
Kränklichkeit, f. churawost, stonawost, nedužiwost, malatnost, f. nedub, m.
Kränkung, f. saužení, sužowání, n. rmaucení, trudění, n. (trud, m. těžkost, f. natisk, m. tegrání, n) moření, hnětení, n.
Kranz, m. wěnec, m. machen, wěnec wjti, vwjti, dělati, daher, wěnečný.
Kränzchen, n. wjnek, wěneček, wěnček, m. halten, mjti spolky.
Kränzkräuter n. plur. wěnečné byliny, f. plur.
Kränzmacher, m. wěnečkář, wěnečnjk, m.
Kränzmacherinn, f. wěnečkářka, wěnečnice, f.
Kränzeljungfer, f. družička, družice, f.
Krapfen, m. koblih, m. kobliha, ssiſſka, f.
Kräpfchen, n. Kräpflein, koblisska, f.
Krapp, m. mokanka, mořenka, f.
Kraspeln, chřestěti.
Kratzbürste, f. ſſčetka ſſkrábacý, f.
Kratze, f. ein Werkzeug, struh, m.
Krätze, f. prassiwina, f. swrab, m. drbanina, strupowatost, f. strupy, m. plur. chrastawost, f. chrasty, m. pl. prassiwost, f. 2) ein Abgang vom Feilen, odpilky, m. plur. okuge, odstružky, třjsky, f. plur, das gehet in die Krätze, d. i. verlohren, to hyne, wo psý gde, za mizynu gde, přichází.

Kratzen, ſſkrábati, drápati, (drbati) drásati; česati, in dem Kopf, ſſkrábati se, drbati, drápati se w hlawě, hinter den Ohren, za vſſima se ſſkrábati, drbati, sich hin und her, wenig, Podrbáwati, poſſkrabowati se, an der Thüre, ſſkrábati, drápati na dwéře, wie die Katzen, ſſkrábati, drápati, kratzen auf die Geigen, ſſkrtati, ſſkrábati, wie ein schlechter Barbier, ſſkrábati, sich am Leibe, ſſkrábati, drbati, drápati se po těle, die Wolle kratzen, wlnu česati.
Kratzer, m. Kratzeisen, ſſkrábadlo, drbadlo, struhadlo, n.
Krätzicht, Krätzig, prassiwý, swrabowitý, chrastawý, strupowatý.
Krätzsalbe, f. mast pro swrab, f.
Krauen, drbati, drápati, poſſkrabowati, s. Kratzen, Jucken.
Kraus, kräuslich, kadeřawý, kučerawý, kudrnatý, krauses Haar, Locken, kadeřawé wlasy, kadeře, kučery, etwas kraus, nakadeřawý, kraus machen, kadeřawiti, kadeřiti, kudrniti, kraus werden, kadeřawěti, zkadeřawěti, krause Beschaffenheit, kadeřawost, f.
Krause, f. obogek, m. okruží, n. 2) Haarlocke, f. Locke, Haarlocke.
Krauseleisen, n. želízko na kadeře, n.
Kräuseln, kräusen, kadeřiti, kadeřawěti, kadeřawiti, kučerowati, kudrniti, 2) neut. sich in der Luft, wie eine Stimme, Hall, hučeti, fičeti, drnčeti.
Kräuseln, das, Kräuselung, kadeřawení, kadeření, n.
Kräusemünze, f. Deumente, balſſám zahradní, m. kadeřawá máta, f.
Kraushaar, n. kadeře, kučery, kudrny, f. plur. kadeřawé, kučerawé, kudrnaté wlasy, m. plu.
Kraushaarig, kraushaaricht kraus

kčrfig,

kořka, krausköpficht, kadeřawý, kadeřáwek, kučrawý, kučera, kudrna, kudrnatý, kudrnáč, m.

Krauskohl, n. zelj kadeřawé, n. kapusta, f.

Krauskopf, m. kadeřáwek, kučera, kudrna, f.

Kraut, n. bylina, bylinka, zelina, f. 2) Kohl zum Essen, Kohl, zelj, n. zum Kraute gehörig, bylinný, zelný, dem Kraute ähnlich, zelnatý, voll Krautes, bylinowatý, 3) das Kraut, Blätter, z. B. an einer Rüben, nať, f. das Kraut an einem Gewächse abschneiden, nať od zrostliny sežt.

Krautacker, m. zelnisstě, n.

Krautartig, zelnatý.

Kräutchen, n. bylinka, zelinka, f. 2) zelíčko, bylíčko, n.

Kräuterbuch, n. bylinář, zelinář, herbář, m.

Kräuter, plu. n. kořenj, n. byliny, zeliny, pl. f.

Kräuterfrau, f. Kräuterweib, zelenářka, bylinářka, f. kořenářka, f.

Kräuterkenner, m. bylinář, zelinář, kořenář, m.

Kräuterkunde, f. Kunst, Lehre, gnalost, známost bylin, f. učenj o bylinách, o zelinách, bylinářstwj, zelinářstwj, zelnictwj, n.

Kräutermann, m. zelenák, bylinář, kořenář, m.

Kräutermarkt, m. bylinný, zelný, zelený trh, m.

Kräuterverständiger, zběhlý, powědomý, znalý, dospělý w bylinách, w zelinách, w kořenj.

Kräuterweib, f. Kräuterfrau.

Kräuterwein, m. kořenné wjno, (strojené s kořenjm) der bittere, pelunkowé wjno, n.

Kräuterwissenschaft, f. Kräuterkunde.

Krautgarten, m. zelnj, bylinná zahrada, (kořenná) zelnice, zahrada pro wařenj, n.

Krautfeld, n. zelnisstě, n.

Krautgärtner, m. zelinář, zelnjk, m.

Krautgericht, n. zelnj gjdlo, n.

Krauthacke, f. kratce, f.

Krauthaupt, n. Krautkopf, hláwkowé zelj, n. hláwka, f.

Kräutig, Kräuticht, n. bylj, zelj, n. byliny, zeliny, f. plur. 2) der obere Theil, hlaubek, m.

Kräutig, voll Krautes, kräuticht, krautvoll, kräuterhaft, bylinowatý.

Krautkuchen, m. zelnjk, m.

Krautland, f. Krautacker.

Kräutler, m. zelnjk, zelenář, m.

Krautmarkt, f. Kräutermarkt.

Krautschabe, f. kružadlo, n.

Krautsalat, m. zelnj, ze zelj salát, m.

Krautstengel, m. Strunk, kosstál, m.

Krautwächter, m. hljdač zelj, m.

Krautwasser, n. zelná woda, f.

Krautwurm, m. hausenka, hausenice zelnj, f. stromowý, zelný raup, oder čerw, ležák, m.

Kreatur, f. Geschöpf.

Kreatürchen, f. Geschöpfchen.

Krebs, m. rak, m. 2) der Planet, rak, znamenj raka, 3) ein Geschwür, rak, m. (rozgjdawý)

Krebschen, m. ráček, m.

Krebsauge, n. račj oko, n.

Krebsbutter, f. račj máslo, n.

Krebsen, raky chytati, hledati, krebsen gehen, na raky gjt, gjt raky chytat.

Krebsgang, m. račj chod, m. den gehen, kráčeti, lezti, gjti zpět co rak.

Krebsschale, f. račj sskořápka, sskořepina, f.

Krebsscheere, f. klepeto račj, n.

Krechzen, f. Krächzen, Seufzen.

Krechzen, das, Krächzen.

Krechzend, f. Seufzend.

Krebsicht, krebsartig, račj.

Kreb

Krebsig, krebsen, raka magjcý, rakem stjžený.
Kredenzen, kredencowati.
Kredenzer, m. kredenc, m.
Kredenztisch, m. kredencnj stůl, kredencnjk, m.
Kreide, f. křjda, f. mit Kreide weiß machen, křidowati, potřidowati, křjditi, ganz, zakřidowati, zakřjditi, wenig, nakřidowati, nakřjditi.
Kreideweiß, gar, co křjda bjlý.
Kreidicht, křidowatý.
Kreidig, křidowý.
Kreditivschreiben, n. swědečný list, m.
Kreis, m. Kreiß, Zirkel, kolo, n. okolek, m. schliessen, obkljčiti, otočiti kolem, kolo vděkati, halber Kreis, půl kola, kolečka, im Kreise, in einen Kreis, do kola, w kolo, Kreis der Versammlung, Zuhörer, Zuseher, um einen, um etwas herum, kolo, n. okolek, obor, m. ochoz, obchoz, f. Kreis um den Mond, oder die Sonne, okolek měsýčný, sluneční, obruč, ochoz, okraublost, obchoz měsýčná, slunečná, f. kolo okolo měsýce, n. Kreis, Abtheilung des Landes, krag, okrssek, m. okolj, n obor, m. dazu gehörig, kragský, okolnj, der Welt, Erde, okrssek zemský, obor swěta, m.
Kreisamt, n. kragský vřad, m.
Kreisamtmann, m. Kreishauptmann, kragský.
Kreiseln, točiti, wrtěti se do kotauče, dokola.
Kreisförmig, okrauhlý; oblý.
Kreisrund, okrauhlý.
Kreischen, křjčeti, břesstěti, von Hunden, ec. skučeti.
Kreisstadt, f. kragské město, n.
Kreißen, k porodu pracowati, žádat roditi, 2) ächzen, wzdychati.
Kren, Krän, m. křen, m. davon, křenowý.
Krenhändler, Mann, m. křenař, m.
Krenweib, n. křenařka, f.
Krepiren, zcýpati, zcýpnauti, zcepeněti, zcepenati; von mehreren, vielen, pozcýpati, pozcepeněti, * etwas Krepirtes, zcýplinka, f.
Kresse, f. řeřicha, f. wilde, piprát, m. řeřicha lesnj, f. stěničnjk, m. 2) ein Fisch, břjz, m.
Kreuel, Kräuel, m. Gabel, podáwky, fudlice, f. plur.
Kreusel, m. Kreißel, Kreisel, ssamrha, f.
Kreuz, n. křjž, m.
Kreuzberg, m. křjžowá hora, f.
Kreuzbrav, poctiwý, hodný, wělmi hodný, poctiwý.
Kreuzbaum, m. Wunderbaum, skočcowý strom, m.
Kreuzblume, f. Milchkraut.
Kreuzchen, n. křjžek m.
Kreuzdorn, m. bodlák, m. bodlácj, n.
Kreuzen, hin und her fahren, sem tam mrskati křjžem a křjžem, (křižowati) křjžiti.
Kreuzer, m. kreycar, m.
Kreuzerfindung, f. Erhöhung, wynalezenj, powýssenj křjže, n.
Kreuzgang, m. křjžowá cesta, obchoz, f.
Kreuzigen, křjžowati, vkřižowati.
Kreuzherr, m. křižownjk, m.
Kreuzigung, f. křižowánj, vkřižowánj, n.
Kreuziger, m. křižownjk, m.
Kreuzkirche, f. křjžowý kostel, m.
Kreuzkraut, n. přjmětné kořenj, n.
Kreuzträger, m. křižonoš, m.
Kreuzweg, m. křjžowá cesta, f.
Kreuzweise, übers Kreuz, křjžem, přes křjž, schliessen, křjžem, přes křjž sepnauti.
Kreuzwurz, f. starček, m. přjmětné kořenj, n.
Kreuzzug. m. křjžowé taženj, n.
Kriebeln, 1) d. i. wimmeln, 2) jucken.
Kriechen, auf Füssen, lezti, wie die Schlangen, Würmer, oder das Ungeziefer, oder ohne Füsse plazyti se, wlecy se, wljcy se, lezti, wie eine Schnecke, plzjti se,

se, lezti gako plž, neb hlemeyžď, wohin kriechen, in die Höhe, wlezti, wylezti do weyšky, nahoru, hinein, wlezti, wplazyti se, im Staube kriechen, vor einem, lezti, plazyti se před někým, ein Kind kriecht so lange, bis es gehen lernet, dítě leze, dokud se chodit nenaučí.

Kriechend, lezaucý, plazýcý se, plazný, plazywý, lezawý, auf allen vieren, čtwermo lezt, gekrochen kommen, přilezti, přiwlecy se, das Hähnlein kriecht aus dem Ey, kuře se lihne, aus dem Bette kriechen, z postele wylizat, wen lezt, in das Bette — do postele wlezt, lezt, kriechende Thiere, zeměplazowé, m. plur. zeměplaz, m. m. žiwočich plazýcý se po zemi, kriechende Schreibart, psýmo lichotiwé, skraussené, ponjžené, n. kriechend, schmeichelhaft, plazný, plazýcý se, lezawý, lezáček, podlezawý, lichotiwý, skraussený, vlisný.

Kriechente, f. Kriechänte, Kriekänte, čirka, malá kačice, f.

Kriecher, m. podlezáček, zeměplaz, plazyč, m.

Krieg, m. wálka, wogna, f. bog, m. es läßt sich zum Krieg an, schyluge se k wogně, Krieg führen, wálku, wognu wésti, wáleiti, Krieg erregen, anfangen, wálku zdwihnauti, zbuditi, ztropiti, wálku začjti, mit Kriege überziehen, pobogowati někoho, den Krieg endigen, zu Ende bringen, od wálky přestati, zanechati wálky, konec wálce udělati, dokonati wálku, in den Krieg gehen, Soldat werden, na wognu giti, dát se na wognu, in den Krieg ziehen, gehen, na wognu geti, giti, táhnauti, im Kriege dienen, na wogně, na wognách slaužiti, ablassen, vom Krieg, nechati, zanechati wálky, den Krieg ankündigen, erklären, wognu opowědit, prohlásyt jemand in den Krieg schicken, někoho na wognu poslat.

Kriegen, Krieg führen, wálčiti, wáleti, bogowati, wálku, wognu wésti, 2) kriegen, bey dem Kopfe, za hlawu popadnauti, popadati, dostati, bey dem Kleide, Arme, dostati, dosáhnauti, popadnauti, 3) bekommen, dostati, wzýti, Verdruß kriegen, mrzutost dostati, Belohnung, odplatu dostati, wzýti; ich will dich schon kriegen, gak gá tě dostanu,

Krieger, m. wálečnjk, bogownjk, m.

Kriegerinn, f. wálečnice, bogownice, f.

Kriegerisch, wálečný, bogowný, wogenský, ein kriegerisches Volk, lid bogowný, adv. wálečně, bogowně, wogensky.

Kriegsanstalt, f. přjprawa wogenská, walečná, bogowná, f.

Kriegsartikel, m. članek wogenský, m.

Kriegsbaukunst, f. stawitelstwj wogenské, n.

Kriegsbeamter, m. sluha wogenský, m.

Kriegsbedürfnisse, n. potřeby, potřebnosti wogenské, f. plur.

Kriegsdienst, m. plur. služba wogenská, f. služby wogenské, na wogně, f. thun, slaužiti na wogně, nehmen, gjti, dáti se na wognu, darinn seyn, stehen býti na službě wogenské.

Kriegserfahrenheit, f. we wěcech wálečných, wogenských zběhlost, wěcý wálečných, wogenských powědomost, na wogně býwalost, f.

Kriegserfahrener, m. we wěcech wálečných, wogenských zběhlý, wěcý wálečných powědomý, na wogně býwalý, m.

Kriegserklärung, f. prohlássenj, ohlássenj, wyhlássanj wogny, wálky, n.

Kriegsfahne, f. praporec wogenský, m. korauhew wogenská, f.

Kriegsfeuer, n. oheň wogenský, m.

Kriegsflamme, f. plamen wogenský, m.

Kriegsgefangener, m. zagatý, gatý na wogně, m. dazu machen, zagimati, zagmauti, zágem udělati, dazu werden, zagatu, gatu býti, do zagetj, do zágmu přigjti.

Kriegsgefangenschaft, f. zagetj na wogně, wogenské, n. zágem wogenský, m.

Kriegsgeräthe, n. nádobj wogenské, n. připrawa wogenská, wálečná, f.

Kriegsgericht, n. práwo wogenské, n.

Kriegsgetümmel, n. Gewitter, wálečná bauke, wálečný pohrom, rumreych, m.

Kriegsgeschrey, n. křik wogenský, m.

Kriegsgott, m. bůh wálky, boge, Bůh bogowný; Smrtonoš, Kadoš, m.

Kriegsgöttinn, f. bohyně wálky, f.

Kriegsgurgel, f. dráb, pěssj wogák, m.

Kriegsheer, n. wogsko, n. wogenský lid, lid wálečný, m.

Kriegsheld, m. hrdina, rek wogenský, wálečný, m.

Kriegsheldinn, f. hrdina, rekyně wogenská, wálečná, f.

Kriegshülfe, f. pomoc wogenská, wálečná, f.

Kriegskammerad, m. spoluwálečnjk, wogák, spolubogownjk, towaryš wogenský, m.

Kriegskasse, f. skladna, kasa wogenská, f.

Kriegskleid, n. oděw, ssat wogenský, wálečný, m.

Kriegsknecht, m. dráb, m. s. Soldat.

Kriegskosten, f. plur. utraty wogenské, f. plur.

Kriegskunst, f. umění wogenské, wálečné, n. (wěcy wálečné, wogenské, f. plur.

Kriegslast, f. břemeno wogenské, n.

Kriegsläufte, m. plur. běhy wálečné, wogenské, m. plur.

Kriegsleute, m. pl. lid wogenský, wálečný, bogowný, m.

Kriegslist, f. wálečný, wogenský usskok, obmyssl, úklad, m. wálečná, wogenská chytrost, usskočnost, obmyslnost f.

Kriegsmacht, f. wogenská, wálečná moc, f.

Kriegsmanier, f. Kriegsgebrauch, způsob, běh wogenský, wálečný, m. auf Kriegsmanier, během, způsobem wálečným, wogenským, na způsob wogenský, wálečný.

Kriegsmann, m. wálečnjk, bogownjk, m.

Kriegsordnung, f. řád wogenský, wálečný, m.

Kriegsrath, m. wálečná, wogenská rada, f.

Kriegsrecht, n. práwo wogenské, walečné, n. 2) s. Kriegsgericht bey der Armee, saud wogenský, wálečný, m. halten über einen, saud wogenský, wálečný nad někým držeti, wyřky, wynesti, wálečným během odsauditi, odprawiti, utratiti.

Kriegsrüstung, wálečná, wogenská wýprawa, připrawa, f. wogenské, wálečné připrawy, f. plur. wogensstj, wálečnj přjstrogowé, m. plur. připrawa k wogenskému tažení, f.

Kriegsschiff, n. wogenská, wálečná lodj, f.

Kriegssold, m. žold, plat wogenský, wálečný, m.

Kriegstapferkeit, f. udatnost, statečnost wogenská, wálečná, f.

Kriegsthaten, f. pl. činowé wogensstj, wálečnj, skutkowé wogensstj, wálečnj, m. plur.

Kriegstheater, n. bogowisstě, n.

Kriegs=

Kriegsverfassung, f. řád wogenský, wálečný, m zřízenj wogenské, wálečné, n.
Kriegsvolk, n. lid wogenský, wálečný, wogsko, n.
Kriegswesen, n. wěcy wálečné, wogenské, f. plur.
Kriegswissenschaft, f. Kriegskunst.
Kriegszahlmeister, m. důchodnjk wogenský, wálečný, m.
Kriegszucht, f. kázeň wogenská, wálečná, f.
Kriegszug, f. Feldzug.
Kriegszurüstung, f. walečná, wogenská připrawa, f.
Kriminalgericht, n. práwo utrpné, n.
Kriminalsache, f. utrpná pře, f.
Krinitz, m. žluwa, wlha, f.
Krippe, f. gesle, geslicky, f. pl. mesle, žlab, m. 2) am Gestade, Ufer, hradba, f. plot, m.
Krist, m. křesťan, m.
Kristal, m. křišťál, m. davon, daraus, křišťálowý.
Kristenheit, f. Kristenthum, křesťanstwo, n.
Kristenherz, n. křesťanské srdce, n.
Kristinn, f. křesťanka, f.
Kristlich, křesťanský, adv. křesťansky, po křesťansku.
Kristmonat, m. Prasynec, Prosynec, Wlčenec, m.
Krippchen, n. geslicky, plur.
Kritisch, saudný, kritischer Leser, saudný čtenář, kritische Umstände, Zeiten, negisté, nebezpečné, pochybné okoličnosti, časy.
Kritik, f. rozsudek, usudek, m.
Kritikaster, m. sadjlek, hlaubálek, m.
Kritiker, m. důwodný sudič, posuditel, m.
Kritzeln, sskrtati, sskrábati, ssmakiti, den Bogen voll kritzeln, plný arch nasskrtati, nassmakiti, napjhati, nasskrábati.
Kröbs, m. obrytek, m.
Krokodill, n. krokodyl, m.
Krone, f. koruna, f. am Haupte der Pfaffen, korunka, f. pleš, m.
Krönen, korunowati, zum König, korunowat na králowstwj.
Kronengold, n. wěncowé zlato, pozlátko, n.
Kronerbe, m. dědic koruny, m.
Krönchen, n. korunka, f.
Kronik, f. letopisy, m. plur. kronyka, f.
Kronist, m. letopjsář, letnikář, kronykář, m.
Kronleuchter, m. zwissutý swjcen, m. powěssené swjtilo, n.
Kronprinz, m. králowic, knjže koruny, m.
Kronprinzessinn, f. des Kronprinzen Gemahlinn, králowá, kněžna, f. 2) die älteste königliche Prinzessinn, prynceska, králowicka, f.
Krönung, f. korunowánj, n. korunacý, korunowacý, f.
Krönungstag, m. den korunowánj, korunacý, m.
Kropf, m. wole, n. lalok, m.
Kröpfchen, n. wolátko, n. laloček, m.
Kropfgans, f. Kropfvogel, bukač, m.
Kröpfig, kröpfig, wolatý, wolowatý.
Kröte, f. žába zahradnj, zemská, f. (gedowatá, chrastawá)
Krötenkraut, n. hroznowá bylina, f.
Krötenstein, m. žabjstřewce, n. kukjmor, m. kámen žabj, m.
Krückchen, n. berlička, sstihlička, f.
Krücke, f. berla, chůda, sstidla, sstihla, f.
Krücken, berlau přihrábnauti, přitáhnauti,
Kruft, f. hrobka f. sklipek, m.
Krug, m. džbán, m. der Krug gehet zu Wasser, bis der Henkel zerbricht, tak dlauho chodjme s džbánem pro wodu, až se ucho urazý.
Krügelchen, n. džbánek, džbáneček, džbánček, m.

Krüger,

Krüger, m, Wirth, krčmák, hospodský, m.
Krüglein, s. Krügelchen.
Krümchen, n. drobet, drobtek, m.
Krümchen, n. střjdka, f.
Krümeln, oder Krumen, drtiti, drobiti, droponiti zdrtiti.
Krume, f. des Brods, střjda, f. a) Bruchstück, drobek, drobtek, drobtjk, m.
Krumen, s. Krümeln.
Krümlein, n. Krümchen, drobtek, drobeček, m.
Krumm, gebogen, nicht gerade aus, křiwý, křiwolaký, zkřiwený, zkraucený, einwärts gebogen, pod se křiwý, krumm machen, biegen, s. Krümmen, krumm werden, zkřiwiti se, hin und her gebogen, zatočilý, okolkowaký, winutý, zmotaný, krumm wie ein Haaken, klikatý, hákowitý, křiwý, wie eine Sichel, ein Säbel, křiwolaký, křiwý, ohnutý, halbrund, oblaučný, ein wenig, nákřiwý, krumme Klauen, klikaté pazaury, m. plur. jemand krumm schliessen, někoho do kozla swázat.
Krumm, adv. křiwě, křiwolace, der Weg gehet sehr krumm, cesta se tuze točj; Mit etwas krumm herumgehen, herumkommen, okolků, zákolj w řečí vžjwat, okolkowati, okorowati.
Krummbein, d. i. krummbeinigt, křiwonohý, ssmithán, m. ssmatlawý, pachawý, ssmathawý, ssmithawý.
Krummgebogen, sehnutý, shrbený, shrbený.
Krümme, f. křiwost, křiwolakost, oklika, f. skřiwenina, f. die Krümme einer Linie oder des Weges, Baches, křiwost čáry, cesty, potoku, Krümme des Meers, zátoka moře, f. weystupek moře, m. křiwolakost, a gako lůno neb chobot moře, Krümme des Weges oklika cesty, f. Flußes, keky, das viele Krümmen hat, klikatý, křiwolaký, Krümme des Schwiebogens, křiwolakost, f. oblauk, m. oblaučnost, f. einer Figur, oklika, f. Krümme, oder Bogen am Rade, laukot, f.
Krümmen, krumm machen, křiwiti, skřiwiti, nakřiwiti, vkřiwiti, křiwolačiti, krautiti, skrautiti, sich krümmen wie ein Wurm, krautiti se, swigeti se, die Schlange krümmt sich, had se krautj.
Krumstroh, n. matená sláma, matenice drchanice, drchanka, f.
Krummfuß, m. Krummfüßig, křiwonohý, křiwonožka, m.
Krummhals, m. krummhalsicht, Krummköpf, křiwokrký, křiwohlawý, křiwohláwek, swěsohlawý.
Krummnase, f. krummnasicht, křiwonosý.
Krummschnabel, m. křiwonoska, f.
Krummstab, m. krummer Stab, (bischöflicher,) berla, f.
Krümmung, f. des Krümmen, nakřiwenj, zkřiwenj; křiwost, křiwolakost, f des Wassers, im Meere, zátoka mořská, křiwolakost moře, f. Krümmung der Wege, oklika, f. okliky, okolky, zápolj, cest, pl. der Räder, laukotj, n. in die Krümme, křiwolace, in einem Buche, eingeschlagen zum Zeichen, ohnutj, nakřiwenj listu, n.
Krummweg, m. vyjčnj cesta, f.
Krünitz, s. Grünitz.
Krüvel, m. Krüppel, mrzák, m. dazu machen, mrzákem vdělati, Krüppel vom Weibsbilde, mrzačka, mrzákyně. f.
Krüpelig, krüppelhaft, mrzácký.
Krüste, f. kůra, f.
Krustig, kůrowý.
Krystall, Kristall, m. křisstál, m. von Kristall, křisstálowý.
Krystallen, křisstálowý.

Krystallisiren, w křissťál obrátit, u=west.
Krysolith, m. Jacynt, m.
Kübel, m. Faß, ȝbel, ȝbelik, ȝbelec, kbel, kbelik, kbelec, sskopeček, střez střjzek, m. džbernice, f. wěderce, n.
Kübelchen, n. kbeljček, kbeljk, sskopjček, střjzek, m.
Küben, bukati.
Küche, f. kuchyně, f. zur Küche gehörig, kuchynský.
Küchelchen, n. kuchynka, f.
Kuchen, m. koláč, m. buchta, pokruta, f. Kuchen von Metall, Lohe, kruh, m. geflochtener, pletenec, pletánek, m. für Dienstmägde, pohlodek, m. aus Brodmehl, podplamenice, f. ein zusammengelegter, skládanice, f. skládanka, f mit Mohn, makowec, makowý koláč, m.
Kuchenbäcker, m. koláčnjk, oplatečnjk, buchtář, m.
Kucheneisen, n železo na koláče, n.
Küchengarten, m. kuchynská zahrada, f.
Küchengeräthe, n. Küchengeschirr, kuchynské nádobj, náčenj, n.
Küchengeruch, m. kuchynská wůně, f.
Küchenjunge, m. kuchtjk, m.
Küchenkraut, n. zahradnj, kuchynská zelina, f.
Küchenlatein, n. kuchynská latinka, f.
Küchenlöffel, m. kuchynská lžjce, měchačka, wařečka, f.
Küchenmagd, f. kuchynská, f.
Küchenmeister, m. kuchynný, kuchynský mistr, zpráwce, starosta kuchyně, (kuchlmistr,) m.
Küchenmesser, n. kuchynský nůž, m.
Küchenschelle, f. zwonek kuchynský, m.
Küchenschürze, f. kuchynská zástěra, n.
Kuchenteig, m. koláčowé, oplatkowé, buchtowé těsto, n.
Küchenthüre, f. kuchynské dwéře, f. plur.
Küchlein, n. ein kleiner Kuchen, Küchelchen, koláček, oplateček, m. buchtička, f.
Küchlein, n. eine kleine Küche, f. kuchynka, f.
Küchlein, n. ein Junges vom Hühnergeschlecht, auch das Küchen, kuře, kuřátko, n.
Kuckuck, m. Guckuck, Gauch, žežulka, žežhule, kukačka, f. schreyen wie ein Kuckuk, kukati.
Kufe, f. kečka, putna, f.
Küfener, Küfer, m. Faßbinder, Böttcher, bečwář, bednář, m.
Kuffer, Koffer, m. truhla, truhlice, sskřině, schrána, f.
Kugel, f. kule, kaule, f. zum Schießen in die Flinte, kulka, f. eine bleyerne, kulka olowěnná, f.
Kugelchen, Kugelein, n. kulička, (kulka, ráž, f.)
Kugelich, kuglich, kugelförmig, kugelrund, kulatý, okrauhlý, kulowatý, kulowý, kugelrund machen, okulatiti, zkulatiti, werden, okulatiti, zkulatiti se.
Kügeln, wälzen, kuláliti, kauleti.
Kugelzieher, m. zparátko na kaule, n.
Kuh, Kuhe, f. kráwa, f. junge, krawička, krawice, galowice, f. eine schwarze, černusse, f. gelbrothe, plawka, f. dunkelbraune, podpalka, f. schreyen wie die Kuh, mučeti, bučeti, von Kühen, krawský, krawj.
Kühchen, n. krawička, f. galowička, f.
Kuhdreck, m. Kuhfladen, Kuhmist, krawské howno, leyno, n. krawinec, m.
Kuheuter, n. krawské wemeno, wýmě, n.
Kühhändler, m. krawař, m. seyn, krawařiti.
Kuhhaut, f. krawská kůže, krawina, f.

Kuhhirt, m. krawák, skoták, pastýř kraw. krawský, m. seyn, krawákem býti
Kuhhorn, n. roh krawský, m.
Kuhkäse, m. krawský, krawj seyr, m.
Kühle, kühl, chladný, es ist kühl, gest chladno, werden, chladnauti, ochladnauti, kühler Tag, kühle Zeit, chladný den, čas, chladno, n. es ist heute kühl, dnes gest chladno, kühler Schatten, Ort, chladný stín, místo, chládek, im Kühlen sitzen, w chládku, w chladu seděti.
Kühle, f. chlad, chládek, m. chladno, n. chladnost, f. in der Kühle spazieren gehen, za chládkem gjti na procházku.
Kühlen, chladiti, wychladiti, ochladiti, sein Müttchen an einem, wychlazowati se, žáhu, chuť setřjt, sehnat na někom.
Kühlend, chladjcý.
Kühlfaß, n. chladnice, f.
Kühlpflaster, n. chladjcý mázba, f.
Kühlung, f. chlazenj, ochlazenj, n.
Kuhmilch, f. krawské, krawj mléko, n.
Kühl, adv. chladně.
Kuhmist, f. Kuhdreck.
Kühn, smělý, opowážný, opowážliwý, kühn werden, osměliti se, opowážiti se, kühn machen, smělého udělati, učiniti, smělosti přidati.
Kühn, adv. směle, opowážně.
Kühnheit, f. smělost, opowážliwost, f.
Kühnlich, smělý, opowážný.
Kühnlich, adv. směle.
Kuhrfürst, m. wolenec, wolitel. m.
Kuhrfürstenthum, n. wolenstwj, wolenectwj, n.
Kuhrfürstinn, f. wolenkyně; wolencowá, f.
Kuhrfürstlich, wolenský, wolenecký.
Kuhrhaus, n. dům wolencůw, m.
Kuhrprinz, m. knjže wolenské, n.
Kuhrstimme, f. hlas wolenský.
Kuhstall, m. krawský chléw, chljw, m. krawjn, m.
Kuhtill, m. wolowec, kwětec, m.
Kuhwärterinn, f. krawačka, f.
Kuhweizen, m. powazka, f.
Külstern, chrkati, chrchlati.
Külstern, das, chrkánj, chrchlánj, n. der es hat, chrchloň, m.
Kümmel, m. kmjn. m. aus Kümmel, kmjnowý.
Kümmelbrandwein, m. kmjnowá kořalka, f.
Kümmelbrod, n. kmjnowý chléb, m. s kmjnem.
Kümmelbrühe, f. kmjnowá, s kmjnu poljwka, f.
Kümmelholz, n. kassta, f.
Kümmelkäse, m. seyr s kmjnem. m.
Kümmelöl, n. kmjnowý oleg, m.
Kümmelsuppe, f. kmjnowá poljwka, s kmjnem.
Kummer, m. Bekümmerniß, péče, lopota, starost, f. 2) Noth, strast, nauze, f. Hunger und Kummer leiden, hlad a nauzy trjt, (trpěti) in großem Kummer stecken, v weliké nauzy, strasti, psotě, klopotě wězeti, einen Kummer haben, mjti nějakau starost, er hat einen Kummer, má starost, Kummer machen, verursachen, starost dělati, činiti, působiti, in Kummer und Sorgen leben, schweben, lopotowati se, lopotiti se. klopotiti se, 3) Beschlag, Arrest, obstawuňk, stawuňk, zátek, m. zatknutj, n.
Kummerhaft, starostliwý, starawý.
Kümmerleben, n. strastný, starostliwý, lopotný, bjdný, těžký, nuzný žiwot, m. žiwobytj, n.
Kümmerlich, nuzný, bjdný, strastný, lopotný, těžký, starostliwý, sotný, starostný, sein kümmerliches Auskommen haben, nuznau žiwnost mjti, kümmerlich leben, bjdně, strastně, nuzně žiwu býti, nuzowati, lopotiti se, nuzně se oháněti.

Kümmerlich, adv. starostně, nuzně, lopotně, bjdně, těžce, starostliwě, sotně.
Kümmern, sich um etwas, starati se, pečowati, sehr, im Kummer leben, starostliti, lopotowati, lopotiti se.
Kümmerniß, f. starost, starostliwost, pečliwost, lopotnost, lopota, strastnost, f. Hl. Kümmerniß, sw. Starosta, s. Kummer.
Kummervoll, wie das Gemüthe, pln starosti, péče, starostliwý, starawý, pečliwý, mnohau péčj a mnohými starostmi zanessený, wie die Sachen, strastný, nuzný, lopotný, bjdný, těžký.
Kummet, n. chomaut, m. ſſle.
Kund, kundbar, známý, wědomý, powědomý, zgewný, ist es z. B. mir, známo gest, gest zgewné, známé, wědomé, na gewě gest, nenj tegné, vkryté, es ist überall allen kund, wůbec wssechněm wědomé, zgewné, známé gest, rozhlássené, prowolané gest, kund machen, thun, überhaupt allen, als ein Gesetz, oder sonst etwas durch Aufhängen, známé, zgewné činiti, včiniti, vdělati, w známost vwesti, na swětlo, na gewo wynesti, oznámiti, wygewiti, zgewiti, wůbec pronesti, prohlásyti, wyhlásyti, ohlásyti, jemanden etwas kund machen, známé, wědomé činiti, wědomost, na wědomj dáwati, dáti, oznámiti, zgewiti, kund werden, zgewným, zgeweným, známým, wygeweným býti, na gewo, na swětlo wygjti, w známost přigjti, wgjti, wůbec se rozhlásyti, einem, wědomost dostati, dowěděti se, známosti dogjti.
Kunde, f. Kenntniß, Wissenschaft, znalost, wědomost, powědomost, známost, zběhlost, zkussenost, f. poznánj, n. poznalost, vmělost, f. vměnj, n.
Kunde, und. Kundmann, m. Kunden, Kundleute, plur. kupec, m.
Kundig, wědomý, powědomý, swědomý, znalý, zběhlý, vmělý, kündig der Sachen seyn, býti w té wěcy powědomým, znalým, zběhlým, vmělým, míti powědomost, poznánj té wěcy.
Kündlich, (bib.) wůči, zgewně, wůbec.
Kundleute, plur. Kundmann, m. s. Kunde.
Kundmachung, f. w známost vwedenj, oznámenj, zgewenj, náwěsstj, n.
Kundschaft, f. Kenntniß, powědomost, wědomost, známost, f. wědomj, poznánj, n. haben, míti wědomost, powědomost, známost, poznánj, einziehen, zwjdati, wyzwjdati, zpytowati, wyzpytowati, sich darauf verlegen, ausgehen, na sspehy, na zwědy choditi, wycházeti, wybjhati.
Kundschaft, Abkaufer, s. Kunde; Kundschaft, Zeugniß; Lehrbrief, wyswědčenj, n.
Kundschaften, zwjdati, wyzwjdati, zpytowati, wyzpytowati, (sspehowati)
Kundschaften, das, zwjdánj, wyzwjdánj, zpytowánj, wyzpytowánj, (sspehowánj) n. zwědy, (sspehy m. plur.
Kundschafter, m. zwědač, zwědák, wyzwědač, zpyták, (sspehéř,) auhledssj, m.
Künel, n. satorye, saturege, f.
Künftig, budaucý, přjsstj, potomnj, künftiges Jahr, budaucý, přjsstj rok, m. künftigen Freytags, w přjsstj pátek, aufs, ins künftige, budaucně, w čas budaucý, potomnj, die künftige Woche, přjsstj teyden, s neděle, das künftige Leben, die künftige Zeit, budaucý žiwot, budaucý časowé.
Künftig, adv. budaucně, potomně.
Künftighin. s. Künftig.
Künftigkeit; s. die Zukunft.
Kunkel, f. s. Spinnrocken; die Stube, přástwa, f. in die Kunkel gehen,

gehen, na přástwu chodit, die in die Kunkel gehet, přástewnice, f.
Kunst, f. vm, m vmělost, f. vměnj, mistrowstwj, řemeslo vmělé, důwodné, wtipné, smyslné, vměnj řemeslné, n. die freyen Künste, swobodná vměnj, n. plur. 2) Künste, List, chytrost, f. vklad, ssibalstwo, n. obmysl, vskok, m. vskočnost, obmyslnost, zchytralost, f. Nach der Kunst, vměle, podlé vměnj, řemeslné, mystrowsky, wedlé mistrowstwj, důwodné, die Kunst gehet nach Brod, vměnj gde žebrat chleba, Künste, verschiedene, vměnj, vmělá, důwodná, mistrná řemesla, das ist keine Kunst, to nenj žádný vm.
Kunstarbeit, f. vmělé, mistrowské, mistrné, řemeslné, wtipné, důwodné, smyslné djlo, n. práce mistrná, řemeslná, f.
Kunstarbeiter, m. vmělý, smyslný, důwodný řemeslnjk, m.
Künsteley, f. ljčenj; točenj, kraucenj, wykraucenj, ljčidlo, n.
Künsteln, ljčiti; točiti, krautiti, na saustro wytočiti, wykrautiti.
Kunsterfahren, Kunsterfahrener, vmělý, zběhlý, rozumný, powědomý w vměnj, w vměnjch cwičný.
Kunsterfahrenheit, f. vmělost, zběhlost, cwičnost, rozumnost, powědomost, cwičnost w vměnj, f.
Kunstfeuer, n. oheň strogný, strogený, řemeslný, dělaný, mistrně strogený, důwodný, m.
Kunstgeiger, m. vmělý hudec, m.
Kunstgriff, m. vskok, obmysl, m. chytrost, f. betrüglicher, ssibalstwo, n. lichota, záloha, f. vklad, m.
Kunsthändler, m. kupec mistrný. m.
Kunstkammer, f. komora důwodná, řemeslná, f.
Kunstfleiß, m. Industrie, důwodná, mistrná pjle, f. pilnost, přičinliwost.
Künstler, m. vmělec, vmělý, mistrowský, mistrný, důwodný, wtipný, smyslný řemeslnjk, (kunstýř) člowěk řemeslný.
Künstlich, vmělý, mistrný, řemeslný, smyslný, wtipný, důwodný, strogný, künstlich gearbeitete Rede, Büste, vměle, mistrně, řemeslně, wtipně, důwodné, strogně, wypracowaná, složená řeč, f. postawa obrazowá f. künstlich in der Philosophie, oder andern Wissenschaften, bystrý, důwodný, důwtipný, smyslný.
Künstlerinn, f. vmělkyně, mistryně, f.
Künstlich, adv. vměle, řemeslně, mistrowsky, důwodně; důwtipně, smyslně, mistrně, strogně, ein künstlich geschnitzter, gedrechselter Kopf, strogně wyřezaná, wytočená hlawa.
Künstlichkeit, f. vmělost, důwodnost, řemeslnost, wtipnost, f. mistrowstwj, n. strognost, f.
Kunstliebend, řemesla vmělého, vmělosti milowný, na ně laskawý
Kunstmäßig, řemeslný, f. Künstlich.
Kunstrad, n kolo řemeslné, strogné, mistrowské, n
Kunstreich, f. Künstlich.
Kunstrichter, m. sudjk, posaudjk, hlaubač, vwážitel, m.
Kunstrichteramt, n. sudowna, f. Zensur.
Kunstrichterlich, sudický, hlaubačný, saudný, adv. sudicky, hlaubačně, saudně.
Kunstsachen, Waaren, wěcy řemeslné.
Kunstschreiber, m, vmělý pjsař, m.
Kunstspiel, n. hra řemeslná, ryčná, mistrná, důwodná, f.
Kunstsprache, f. řeč řemeslná, důwodná, vmělá, smyslná, mistrná, f.
Kunststück, n. mistrný, důwodný, strogný, řemeslný kus, m.
Kunstwerk, n. mistrowské, řemeslné, smyslné, strogné djlo, n struůra, f.
Kunstwort, n. slowo smyslné, řemeslné, důwodné, mistrné, n.
Kupfer, n. měď, f. zwonowina, f. in Kupfer stechen, na mědi wyryt, ryt, im Gesichte, vhrowitost, vhrowatost, f. vhry, trudy, m. plur. b) ein Kupfer, f. Kupferstich.
Kupferarbeit, f. mědčnné djlo, z mědě, n.
Kunstverständig, f. Kunsterfahren.
Küpe, f. Küfe.

Kupfer-

Küper, s. Küfer.
Kupferbergwerk, n. důl měděnný, m.
Küpferchen, n. kleiner Kupferstich, rytinka, f.
Kupfererz, n. ruda měděnná, f.
Kupferblume, f. rez, kwět měďi, m.
Kupferbraun, n. zlatý pjsek, m.
Kupfereidechse, f. Kupfereidexe, padalec, m.
Kupferfarbe, f. zčerna čerwená, měděnná barwa, f.
Kupferfärbig, zčerna čerwený, měděnné barwy.
Kupfergeld, n. Münze, měděnné penjze, měďáky, m. plur.
Kupfergrün, n. rez zelený, (á) na měďi, kwět, rez měďi, m.
Kupferhammer, m. huť, huť měděnná, na měď, f.
Kupferhaltig, rudowitý.
Kupfericht, kupferig, zčerna čerwený, im Gesichte, vhrowitý, vhrowatý, trudowitý, rhriwý.
Kupferigkeit, f. vhrowitost, vhriwost, trudowitost, f.
Kupfern, měděnný, im Gesichte, vhrowitý.
Kupferrose, f. rez zelený, m. et f.
Kupferrost, m. rez měďi, m. et f.
Kupferroth, zčerna čerwený, ftkwělý.
Kupferschaum, m. sfupina, okuge od měďe, f.
Kupferschmiedhandwerk, kotlářstwj, n.
Kupferschmied, m. kotlář, m.
Kupferschmiede, f. kotlárna, f.
Kupferstecher, m. rytec, wyrywač, rypák na měďi, w měďi, měděnný, m.
Kupferstecherey, f. rytj, wyrýwáni, rywánj na měďi, w měďi, n. rytstwo, n.
Kupferstich, m. rytina, rytba, f. rytj, wyrytj na měďi, w měďi, n. (row, m.
Kupferstuffe, f. kruh měďi, m.
Kupferwasser, n. witroljm, m.
Kupferwurm, m. čerwotoč, m.
Kuppe, f. wrch, m. makowice, f.
Küppchen, n. wrssek, m. makowička, f.
Kuppel, f. Koppel, přepáska, f. pás m. smečka, 2) ein rundes Dach, kuple, f.
Kuppeley, f. swodnictwj, rufianstwj, (kuplířstwj) n.
Kuppeln, swozowati, swoditi, swodnictwj, rufianstwj prowozowati, sonst im guten Sinn, namlauwati.
Kuppler, m swodnjk, rufian, (kupljř) námluwčj, m.
Kupplerinn, f. swodnice, námluwčj, rufianka, (kuplířka,) f.
Kupplerisch, swodnický, rufianský, kuplířský.
Küraß, m. brněnj oděnj, n. krunýř, m. zbrog, f.
Küraßier, m. oděnec, zbrogj oděný, zbrognýy, m. (kyrysař)
Kürbiß, m. dyně, tykew, tykwice, f.
Kürbisgarten, m. tykwiště, n.
Kürschner, m. kožissnjk, kožessnjk, m.
Kürschnerinn, f. kožissnice, f.
Kirschnerhandwerk, n. kožissnjctwj, n.
Kurz, krátký, in Kurzem, in kurzer Zeit, w krátce, w krátkém, w malém čase, w brzkém čase, w brzce, brzce, brzy, co newiděť, sehr kurz, kratičký, kurzen Proceß, kurze Arbeit machen, zkrátka odbeyti, über kurz oder lang, buď na krátce neb na dlauze, zu kurz kommen, zle sobě nadgjti, sskodu wzýti, sskodowati, es kurz machen, z krátka odbeyti, kurze Waare, drobné zbožj, n. in kurzer Zeit, w krátkém, brzkém času, w krátký, brzký čas, za krátký čas, co newiděť, den kürzern ziehen, prohrat, prozyskat, vor Kurzem, vor kurzer Zeit, nedáwno, gednez, kurze Brühe, hustá gjchá
Kurz, adv. krátce, sehr kurz, kratičce, kurz! kurz zu sagen, daß ichs kurz mache, ař krátce, zkrátka powjm, řeknu, kurz angebunden, hned hotowý, kurz fassen, krátce obsáhnauti, kurz und gut, z krátka a dobře, kurz vorher, vor kürzem, nedáwno, málo před tjm, před nedawnými dny, nedawným časem, před málo kolika dny, kurz darauf, darnach, brzy, brzce w brzce potom, na to, er kam kurz nach mir, brzce po mně přissel, kurz entschliessen, z krátka se rozmysliti, kurz sagen, krátce, z krátka řjcy, powěditi. K

Kürze, f. krátkost, f. in einer Kürze, w rychlosti, na spěch, na pospěch, w brzce.
Kürzen, krátiti, zkrátiti.
Kürzer, kratssj, den Kürzern ziehen, überwunden werden, prohrati, kürzer machen, zkrátiti, krátiti, ukrátiti, kratssj udělati.
Kurzgewehr, n. malá zbraň, f.
Kurzhälsig, krátkokrký, s krátkým krkem.
Kürzlich, kratičce, neulich, nedáwno, onehdy, s. Kurz.
Kurzsichtig, blízkoký, přistrkawý, breylawý, blíz. awý, mhaurawý, mhaurán, krátkého, temného zraku, temnooký, blízkowid, 2) nepatrný, neuwidomý, newidaucý, newtipný, newtipa.
Kurzsichtigkeit, f. breylawost, blikawost, mhaurawost, f. krátký zrak, m. přistrkawost, f.
Kurzum, kutz, zkrátka.
Kurzweile, f. kratochwile, chwjle krácenj, f. treiben, kratochwil prowozowati, machen, kratochwil činiti, učiniti, zur Kurzweil, pro kratochwil.
Kurzweilen, kratochwiliti, kratochwil mjti, prowoditi.
Kurzweilig, kratochwilný.
Kurzweilig, adv. kratochwilně.
Kuß, m. polibenj, n. hubička, f. vstka, f. celowánj, pocelowánj, ljbánj, n. Kuß geben, polibenj, hubičku dáti, bekommen, hubičku, polibenj dostati, wzýti.
Küßchen, n. hubička, hubka, vstka, f. polibenjčko, n. 2) Kopfküßchen, podusstička, f.
Küssen, ljbati, polibiti, celowati, pocelowati, hubičkowati, sie küßte ihn feurig, wraucně ho poljbila, sie haben sich oft geküßt, hubičkowali se.
Küssen, das, Kissen, podusska. f. Hauptküssen zum Haupte, podhlawnice, kleines, podhlawnička, f.
Küssend, ljbagjcý, celugjcý.
Küsslein, n. Pölsterlein, podusstička, f.
Küssung, f. Küssen, das, ljbánj, hubičkowánj, celowánj, n.
Küste, f. břeh mořský, m. zábřezý, n.
Küstenbewahrer, m. zábřezník, m.
Küster, m. kostelnjk, zwonjk, m.
Küsterinn, f. zwonice, kostelnice, f.
Küsterey, f. kostelnictwj, zwonictwj, n. 2) die Wohnung des Küsters, kostelna, f.
Kutschchen, n. kočárek, wozýček, wozýk, m.
Kutsche, f. kočár, kotčj, panský wůz, kočárek, m. eine hangende, wisutý wůz, m.
Kutschen, kutschiren, wezti, wozyti, zprawowati wůz.
Kutscher, m. wozka, kočj, powozný, m.
Kutscherinn, f. kočowá, powozná, f.
Kutschpferd, n. kočarský, kočowský kůň, m.
Kutte, f. kukla, kápě, (planda, flanda, f.
Kuttenträger, m. flandák, plandák, m.
Kütt, m. klj, n. lep, m. s. Kitt.
Kuttelfisch, m. pawauk mořský, m.
Kuttelfleck, m. drsstka, f.
Kuttelhof, m. masný krám, gatka, pl.
Kuteln, f. plur. drobečky, m. plur.
Kütte, f. hdaule, hdule, f. hdulowý strom, m. kdaule, kdule, f.
Küttenapfel, m. hdulowé, hdulné gablko, n. hdaule, kutna, f.
Kütten, lepiti, slepiti, skljti.
Kützel, m. eingentl. Kitzel, f. Kitzel, lechtwánj, lechtánj, n. lechtawost, f. den Kitzel vertreiben, bugnost zahnati, raupy wyhnati.
Kützeln, eigentl. Kitzeln, jemanden, lechtwati, lechtati, lechtati, wenig, polechtáwati, polochtati, dieß kützelt nur die Ohren, to gen vssi polechtáwá, lechtá, hladj.
Kützeln, das, Kitzeln, lechtánj, lechtwánj, polechtáwánj, lochtánj, n.
Kützelig, der das Kitzeln nicht leiden kann; lechtawý, lochtiwý, lechtawý, lechtiwý, kützliche Sache, nejistá, nebezpečná, nedůtkliwá wěc.
Kux, m. im Bergbaue, kukus, kus, m.
Kybitz, Kübitz, Kibitz, m. lasstowka, wlasstowice, lasstowice mořská, f.

Ende des ersten Theils.

Digitized by Google